

ORBIS
POLONI
TOMVS II.
IN QVO

Antiqua Sarmatarum Gentilitia & Arma
Quæcunque à litera
L, vsque ad literam R, inclusiue, suam incipiunt
& recensent denominationem, conti-
nentur & dilucidantur.

AUTHORE

A. R. P. F. SIMONE OKOLSKI, *Sacrae Theologiae*
Professore, Regente Studij Generalis Leopoliensis. Ordinis
Predicatorum Prouinciae Russiae.

CRACOVIAE,
In Officina Typographica Francisci Cæsarij.

Vngula terram fodit equus, exultat audacter:
 in occursum pergit armatis, contemnit pau-
 rem, nec cedit gladio. Vbi audierit
 buccinam, odoratur bellum. *Iob. 39.*

Honor & ornamentum conciliatur viro, pro Ecclesia, Patria, Rege,
 & liberis pugnanti.

Vniuersus populus virum fortem inftar senidei colit.

Intrepido cunctis occurrit corde periclis,
 Hostem conspicuus, sentit adesse sibi.
 Consilio sancto, studio & virtutis auite
 Regibus est semper. Hincque, Senator, Amor.
 Pergit continuò dum Martia tollere castra,
 Excelsus rediens, premia summa tulit.
 Quis igitur tanto non dignum stemmate censet?
 Respondent signis, facta decora suis.

ILLVSTRISSIMO atq; INVICTO DOMINO,

D. STANISLAO

A KONIECPOLE

KONIECPOLSKI.

Primo in Equestri Ordine,

REGNI POLONIÆ SENATORI,

CASTELLANO CRACOVIENSI.

Supremo Exercituum Lechicarum, Duci atque Generali,
Maximo Præfecturarum Busceñ. Bareñ. Coueleñ. Ploskirouieñ. &c.

GVERNATORI.

D. Domino & Patrono Colendissimo

PERPETVAM FÆLICITATEM.

Anc dii formam, primis (secreta
iustitia) tribuere hominibus. Vt
Principes terrarum, bonum ho-
nestumq; Patriæ cōseruent; Du-
ces verò exercituum, fama glo-
riaq; illustrē eandem cōstituant. Nam cum Patria,
vt inquit per Iouem Heroclis, velut alter quidam
Deus & primus Maximusq; parēs sit; iam omnib.
vt primum curanda, conseruanda, ampliandaq;
manet, ita à Diis supremis, ante & super omnia,
terrā colentib9 degentibusq; cōmissa existit. Quo
circa graui in Patriam succensus amore dicebat

Euripides: *Quid paterna charius est viro tellure?
Quod si non esses pessimus nunquam Patria
Tua contempta, regionem aliam laudasses,
Meo quidem iudicio non rectè sapit
Qui spretis Patriæ terra finibus
Alienam laudat, & moribus gaudet alienis,
Tu verò mea tellus & genitorum Patria
Vale. Nam viro licet plurimis malis obruatur,
Nullum est suavius solum, quam quod nutruit eum.
Spartam sortitus es, istam orna.*

Summis profectò consiliis, & exantlatis in armis viribus, in plurimis & continuis cum Moschis, Turcis, Tartaris, Suecis, Moldavis, & rebellibus Cofacis, expeditionibus & bellis: Illustriss. Cel. V. inuictum declaravit Patriæ & Reipublicæ animum, ut nulla salutis detrimenta & pericula, nulla dispendia bonorum & fortunarum, amouere, retardare, detertere à sancto proposito Illustrissimam Celsitudinem Vestram valuerint. Hinc te meritò Patrem Patriæ Polonæ, Defensorem inuictissimi Regni, Hostium Othomanicorum stragem, Pacis altæ largitorem, Serenissimorum Regum SIGISMUNDI III. & VLADISLAI III. alterum Q. Metellum, Regni Poloniæ, alium Annibalem, Sacri Senatus, iustum Catonem nominabunt, dicent, & scribent. Quoniam verò magnorum in exercitu Ducum, supremorumq; belli Generalium prima hæc institutio ex primis Romanorum tabulis deprompta, alto consilio, prudentique ratione, tantæ semper obseruationi

donata fuerat, vt excellentes in Repub. viri, fama, triumphis, victoriis clari, addita pro meritis altis suis ceris referant ornamenta; cæteri autem humiliter à fortuna generationis via deiecti, fortioribus factis, ausisq; in conspectu omnium militantium cum Gratiano quondam Romanorum, fortunæ procacis detrufis velis ad nobilitatis palmam dignitatemq;, iudicio & promotione Ducum suorum assurgant. Hac singulari motus authoritate & beneuolentia, cum Orbe Polono qui Insignia, Gentilitia, Arma, Tesserasque Nobilium defert & continet, ad illustrissimam inuictamq; Celsitudinem Vestram accedere præsumo. Et sicut lima Lidiusq; gladio, pectore, & sanguine, in feruidi hostis arena & tabula, veri Nobilis & Generosæ progenitæ prolis, spectator fidelisque arbiter existis: ita quem Patronum, Tutorem, & Promotorem huius mei operis inuoco & constituo, etiã vnicum te Illustriss. C. V. tuo clienti, beneuolum tuo ante Dominum exoratori, fauentem Sacro Ordinis Prædicatorum sicut semper præstitum te esse voluisti, ubique experiamur. Quem vt victoriis excelsum, ita animo corporeq; sanum ab alto gratulamur & votis nostris præstolabimur. Datum Cracouiæ. 15. Septem. 1643.

Illustrissimæ & Inuictæ Celsitudinis Vestræ
exorator ante Dominum & mancipatus obsequio.

Fr. SIMON OKOŁSKI, S. Th.
Professor, Ordinis Prædicat.

PRIVILEGIUM

SERENISS. & INVICTISS. REGIS POLONIÆ.

VLADISLAVS IV.

DEI GRATIA,

REX POLONIÆ,

Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Maso-
viae, Samogitiae, Liuaniae, Smolensciae, Czerniechouiae,
nec non Suecorum, Gottorum, Vandalorumque,

HÆREDITARIUS REX.

Significamus præsentibus litteris nostris quorum interest vniuer-
sis & singulis. Quia nos supplicatione Venerabilis P. Simonis
Okolski S. Th. Bacc. Ordinis Prædicat. inclinati concedimus, ne
quis in Regno nostro & M. D. Lith. alijsq; quibuscumque Dominijs no-
stris Typographus Orbem Polonum, seu Tesseras Gentilitias nobiliū
Regni Pol. excudere, imprimere atq; in publicum edere aut diuende-
re ad decursum viginti annorum audeat vel præsumat. Nisi cui idē
præfatus Venerandus P. Simon Okolski S. Th. Baccalau. Ord. Præd.
concesserit. Idq; sub multa mille marcarum & amissionis eiusmo-
di librorum impressorum. Cuius quidem pænæ medietas fisco no-
stro, altera medietas parti læsæ cedet. Quod ad omnium Magi-
stratum Regni Dominiorumq; nostrorum noticiam deducentes,
mandamus, vt prædictum Venerabilem P. Simonem circa hanc
facultatem ipsi à nobis benigne concessam conseruent ac manu te-
neant, conseruariq; ac manu teneri ab omnibus quorum interest
diligenter curent, pro Gratia nostra. In cuius rei fidem præsentem
manu nostra subscriptas sigillo Regni communiri iussimus. Da-
tum Varfauiae, die 24. Mensis Febr. Anno M. DC. XXXI. Re-
gnorum nostrorum Pol. VIII. Succ. IX.

Vladislaus Rex.

Ex Com-

EX Commissione Admodum Rndi Patris Prouincialis nostri Fr. Steph. Chmeler, Orbis Poloni Tomum Secundum vidi, legi, & approbaui. Cum enim Tesseræ Gentiliciæ Regni describuntur, atque plurimis eruditionibus, sententijs, & priuilegijs illustrantur, maximè lectorem alliciunt, instruunt, & delectant. Quia verò nil in eo Opere est quod bonis moribus & multo minus sacræ fidei aduersetur, existimaui ad eruditionem & profectum dignissimarum profapiarum in Regno prælio committendum. Datum Gartkouiæ 20 Iunij 1642.

Fr. Petrus Chlascouius S.Th. Magister.

LEgi atq; diligenti lectura animaduerti Orbis Poloni Tomum Secundum A.R.P. Fr. Simonis Okolski S. Th. Magistri & Regentis in hoc studio Generali Leopoliën. in Russia, nil rectis moribus neq; Religioni Sacra Catholica habere contrarium. Quapropter fide mea testor. A. R. P. Prouinciali ex cuius mandato librum hunc lustraueram digne mandandum typis debere. Datum Leopoli, 10. Iulij. Anno 1643.

Fr. Cherubinus S. Th. Lector, Mag. Studij Generalis.

FR. Stephanus Chmeler S. Th. Baccal. Prior Prouincialis Russiæ Ord. Prædicatorum. Visis approbationibus Patrum, quibus censurandi trutinandique Orbis Poloni Tomum secundum A. R. P. Fr. Magistri Simonis Okolski facultatem commiseramus. Eundem vti nihil contra sacros Canones & Ecclesiæ determinationē continentem, imò vt percepimus, præclaras ferentem eruditiones, approbamus. Et vt typis possit mandari licentiam impertimur. Datum Leopoli 19. Iulij 1643.

Idem qui supra m. p.

EGO Fr. Camillus Iasinski S. Th. Professor Ord. Prædicat. quandoquidem de verbo in verbum integrum Tomum secundum Orbis Poloni R. Patr. Okolski perlegi atq; reuisum typis mandaui, ideo attestor nil in eo reperiri quod fuerit Sacræ Romanæ fidei contrarium, atq; bonis moribus non congruum. Et quia proficuum fore Verbi Dei Prædicatoribus, atq; Nobilissimis Familijs pernecessarium iudico, meritò imprimendum atq; confirmandum exoptulo. Crac. 12. Septemb.

Idem qui supra, m. pr.

Orbis Poloni, Sarmatarum gentilicia peruetusta Nobilitatū Polonæ insignia continentū, vtrumq; Tomum Authore R. P. Simone Okolski S. Th. Magistro, & Regente Studij Generalis Leopoliën. S. R. M. autoritate Typis euulgari permissum: & primum quidem à Reuerendis Patribus Thoma Mosticen. S. T. M. & Regente studij Generalis Ord. Præd. Prouincia Russiæ, ex Commissione Adm. Rndi. Patris Dominici Potocki, eiusdem Ord. & Prouincia Prouincialis, & Hiacynto Miakowski, Ioanne Constantino Moriski, S. Th. Magistris, ex Commissione Adm. Rndi. Patr. Augustini de Imola, Apostolici Commissarij, ac Visitatoris Prouinciarum Polonia & Russiæ. Deinde quoad Secundum, à Rndis Patribus Petro, Chlascouio, Cherubino, Camillo Iasinski S. Th. Magistrorum reuisum, ego Iacobus Vstiensis, S. T. & I. V. Doctor ac Professor, Ordinarius librorum per Diacesim Cracouiën. Censor legi, qui cum omnia Catholica Ecclesiæ, morumq; doctrina consona contineant, eorundem in lucem edendi facultatem concedo.

Iacobus Vstiensis m. pr.

✻ ✻ ✻

A D B E N I G N V M
L E C T O R E M.

Vametsi tarda mora in lucem alterum Tomum Orbis Poloni porreximus; non tamen, nec prateritorum nec sequentium Armorum, uberem ab omnibus informationis noticiam accipere valuimus. Quid cause fuerit, equidem ignoro, promptissimo tamen affectu cuiq; nobilium Gen. operam meam non denego. Prodit itaq; alter Tomus à litera L usq; ad literam R diuisione operis in hoc necessaria, ne ad Tomum sequentem luculentiorum Prosapiarum cognitionem porrigere ut obsecro, D.V. grauentur. Deus qui optimorum consiliorum est author & fautor, alta sua benedictione Illustrissimas, Reuerendissimas, Generosas, & Nobilissimas Dominationes Vestras conseruare, protegereq; dignetur. Hoc ex animo precor & à Domino celorum exoptulo.

✻ ✻ ✻

ORBIS POLONI TOMVS II.

LABEC, Latinis CYGNVS,
seu OLOR.

DELINEATIO.

T Ripliciter delineatū Cygnum inter arma lego. Primò pingitur cygnus supra scutum sedens, intra scutum verò ponuntur duæ litteræ Maiusculæ EK sed inuicē iunctæ, ita vt auersim ponatur. Ad cuius tergū ponitur K hoc modo. Secundò delineatur: Ponitur Cygnus & intra scutum & cum rostro nigro & pedibus nigris. Tertiò, Cygnus eodem modo dispositus habet rostrum & pedes coloris flauī. Campus rubeus Cygnus albus. Et reperitur in præsens hæc vtræque delineatio.

*Differentia
armorum Cy-
gnus.*

A

ORIGO.

Dunin ex Da-
nia.

EX Regno Daniæ Boleslao Kriuouftio ſceptra tenente, in Re-
gnum Poloniæ, Anno 1124. per Petrum Dunin Guilelmi The-
ſaurarij Regis Danorum Henrici filij illata fuerunt. Hic
namque fama & gloria Regis Boleslai accenſus, in Regnum iuuentu-
te floridus, morum & armorum victorioſè triumphabilium colligen-
dorum gratia, ſeſe contulerat. De quo *Cromerus lib. 5.* Petrus cla-
ra & illuſtri apud Danos familia, magna ingenij dexteritate, indu-
ſtria, virtute, officio & ſuauitate morum, ad hæc commendatione
Regis Danorum, citò ſe in gratiam & amicitiam Boleslai inſinuauit.
Quem nedum Comitem in Skrzywno creauit, ſed & Duciffam Ruſſiæ
coniugis ſuæ Zbyſlauæ ex fratre ſororem, in matrimonij vinculum
obtulit. Cùm verò Abel germanus Henrici Danorum Regis crude-
lem manum in fratrem eiufq; vitam erexiſſet, ipſumq; trucidaiſſet,
ille & pater eius Guilelmus dederunt occaſionem Boleslao, vt in Da-
niam applicaret, vnde & Tyrannum eiiceret, & Regnum poſſideret.
Ita *Cromerus fol. 126. Miechouius lib. 3. Bielfcius lib. 1. fol. 107.* Vnde
poſſibile quòd ſcutum cum literis ſupra quod Cygnus eſſet intule-
runt, nam diuerſa Regna literis adornabant familias. Hinc Iacobus
Typotius in Symbolis, Henricum II. Borbonium Regem Nauarræ,
refert aſſumpſiſſe literam aſpirationis Maiuſculam, quàm à quatuor
partibus lilijs adornauerat, ſic & alios plures feciſſe. Vnde & Du-
ninijs candoris animi gratia, in Principem datus fuit Cygnus coloris
albi, & fortis animi indicia celebranda, ſcutò fuerunt inſcriptæ literæ
EK quaſi legas: Ecce quàm fortiter patriam defenderint, quàm va-
lidè è contra hoſti firmiterque ſteterint, & digniſſimè in claram &
illuſtrem familiam proceſſerint. Vel vt habet *Longin.* Tres medias
cruces & Capitalet literam illis adiunctam deferebant EK. *Dlugoff.*
lib. 4. Verùm dum Regni indigenæ & defenſores ſtabiliti, mori
pro Regno non dubitarunt, depositis literis, Cygnum dulciter mo-
rientem etiam ſcutò donarunt. Dum verò alterius gentis excellen-
tem bello virum in connubia parentellæ & maritum ſuæ filiæ quidam
illorum amiſiſſet, etiam inſignia gentilitia illi conceſſerunt. Qui vt
admiſſus, dignoſceretur, cygno conceſſo, roſtrum & pedes diuerſos
colore à nigredine habere illum voluerunt. *Paproc. in Nido.* Origi-
nem quoq; & rationem armorum *Sarnicius fol. 246. deſcripſit.*

VERA ET LAVREATA FORTITVDO.

Fortior eſt qui ſe, quàm qui fortiſſima vincit mænia. Si rectè
prolatum eſſe, & verè cenſemus, profectò in hoc potiſſimùm
vera fortitudo conſiſtit. Magna equidem fortitudo eſt & vera,
quam

quam *Demosth. in Oratione funebrali* expressit. Fortes & beati cense-
 fendi sunt, qui pro modico tempore incredibilem & immortalem
 gloriam relinquunt, in qua & horum liberi clari, & illustres depin-
 gentur, & parentes istorum conspicui facti in ipsa senectute nutrien-
 tur, luctui suo consolationem istorum gloria & celebritate adhiben-
 tes. Vera est, inquam, sed ingerit formidinem ipso in ingressu, in-
 gentemq; cum periculo tollit multoties fortitudinis palmam, & in-
 ducit magni criminis notam. Vnde *Petrarcha de Remedijs utriusq;
 fortuna lib. 1. dial. 48. de militari dignitate.* Crede autem mihi, plu-
 res ad inopiam, ad carcerem, seruitutem, ad violentam subitamque
 mortem, eodem tramite peruenerunt. Tu, ex quo militiam profite-
 ri animus fuit, nisi dehonestare artificium tuum vis, semper animam
 in numerato habeas, oportet: semperq; aures tuas Cæsarea vox illa
 circumtonet: Disce ferire; Disce mori. Syllaba vna brevis, aut
 longior tua facta variabit, vel occides, vel occideris. Quapropter
 ut fortitudinis tantæ Vires Duces & Principes in milite acuerent,
 literam triplicatam ex elementis latinis sextam in ordine signis belli-
 cis figurabant F F F. quibus quid significarent, refert in Symbolis
 Petra Sancta Victoriā quæ communiter non fit, nisi Fortitudine,
 Fraude, Fame. Hinc veriore fortitudinem dixi, quæ sine periculo
 vitæ, quæ sine periculo animæ fit, qualis est cum seipsum quis vincit.
 Vnde si omnibus omnium peccatorum terminus est mors, iam isto-
 rum terminus vita erit. Hoc Cygnus vester, ô Clarissima familia
 Cygnorum in vobis prælagit & indicat, qui natura sua nemini iniu-
 riam inferre, & nisi lacesitus arenam conscendere nouit. Vnde
 Hercules Cardinalis Gonzaga in Symbolum Cygnum mansuetum
 assumpsit, qui tamen aquilam discerpfit. Quo innuebat, nulli spontè
 nocere, sed prouocatus. Verè Cygno es candidior Ecclesiæ & Italiæ
 Excellentissime Princeps. Talem fuisse M. Antonium Sabellicum,
 qui nec manifestos hostes lacesitus. Talem Pomponium Lætum;
 qui cum à multis calumnijs laceretur, nunquam ipse maledicendo
 calumnias propulsare curauit. Tales vos esse video Cygno decora-
 ti triumphatores. Ille vester Petrus Dunin, quem vna venatio cū
 infortunæ aduersæ notam depresisset, & vitæ senectæ dies luctuosos
 progenerasset, non alio deuicit aduersam fortunam, quàm seipsum
 vincendo, quapropter lingua mutilus loquebatur; excæcatus, vi-
 debat. Vnde bene quidam reliquit.

Est gloriosus sanè conuictus Deum,

Sed illi qui inuitatur, non qui inuisus est.

Vos, ô Prælati, qui in foundationibus septuaginta septem Ecclesia-
 rum ab eo ædificatarum, Deo laudes offertis, in Regno laureas date

Duninio veſtro, Victori affectuum, & Victori hoſtium, patriæ inquam & Regni. Vos ô progenies, & qui ab eo descenditis, fortitudinem animi ipſius in vobis declarate. Vos, qui tot Epifcopi, Canonici, Prælati, Caſtellani, varijque Senatores celeberrimi fuiſtis. Non enim conſequuntur hæc, niſi qui cum fortitudine laureata Martis, animum fortem actibus ſpecioſis laureatum reddiderint. Et nos armis veſtris hæc ſubſcribemus.

*Albaq; collaudant quamvis ſua lilia Galli,
Hic nimis iam ſuperat lilia pulcher olor.*

C A N D O R A N I M I.

Cygnus can-
dorem ſig.

Candorem
ſcientia ſe-
quuntur.

Omnis homo
qui.

Probus, qui ſa-
piens.

Pullus Cygni
ſomnium.

Cygni ſigni-
cata.

N Vllus Symbolicè veritatem exprimendo prætermittere vo-
luit, quod Cygnus candorem animi ſignificet. Ita *Pier. Valer.*
lib. 23. cap. 4. Et interpres Alciati *Emblem. 184.* Imò hoc
vnicum quoq; & maximè notatu dignum adpoſuere. Quod ubi Cy-
gnus ſignificat candorem animi, etiam in illo ſubiecto quod Cygnus
repræſentat, virtutum & ſcientiarum agmen inducit & infert. Vnde
Valer. ubi ſuprà. Ego benè eo benigniores candidioresq; ſemper in-
ueni, quo magis & ingenio & eruditione pollerent. Ita enim colligata ſibi adinuicem reperiuntur, candor animi, bonitas, virtus, &
ſcientia vera, vt iuxta candoris gradum, ſit quoque gradus horum
trium neceſſariò. Nam ſi candor animi verum declarat, conſtituit-
que hominem, qui ſit homo, nedum appellatione, ſed æſtimatione,
hæc tria non aliud quoq; efficiunt. Hinc *Eccl. 12.* Deum time, &
mandata eius obſerua, hoc eſt enim omnis homo. Vnde quidam;

*Quis omnibus Sophis ſapientior æſtimandus
Qui probus eſt, habet hæc ſolidam Sapiencia laudem.*

Candorem ergo animi vera ſapientia concomitatur, quam Cy-
gnus optimè hieroglyphicè repræſentat, ſed vt magis propoſitum il-
luceſcat, vnum adfero. Referunt Socratem antequam ſibi Plato fi-
lius Ariſtonis in culturam ingenij & ſcientiarum rudimenta oblatus
fuiffet, id ſomnij habuiſſe: Nouellum Cygni pullum inter genua
exiſtimabat ſe tenere, qui plumis repente ſumptis euolauit in ſubli-
me, ætheraq; ſuauiſſimo clangore compleuit. Poſtridie vt oblatum
ad inſtituendum conſpexit, dixit: Illa eſt auicula, cuius imago per
ſomnium obuerſata fuerat. Vos recogitate, quantus candor animi
in Platone, quantaq; fuerit ſcientia, & vnâ hoc vtrumque conſociata
ſibi iudicabitis. Hinc non immeritò quidam ſub armis veſtris re-
liquit.

*Mitem demonſtrat, niueumq; Caiſtrius ales.
Cui modus in rebus cordis & integritas.*

Omnia

*Omnia cum sit liber, ratione gubernat
Et facit arbitrio quod facit vsq; sua.*

Hæc itaq; duo Clarissima Profapia Cygnorum & Superstites Duni-
niorum vobis adscribere licebit; candorem animi, & virtutem bo-
nitati sapientissimè iunctam. Ea namque duo & patriæ, in negotio
prægnanti, & bello frementi, multoties declarastis, & Ecclesiæ toto
pectore semper & vbique consecrastis, & Regi Serenissimo, Regno
Daniæ occasione sibi porrecta exhibuistis. Quapropter candore
candidati Senatores Regni, rectitudine animi, optimi pastores Eccle-
siarum, viuite, florete, permanete in tempora, & æuum.

PRÆGNANS FORTUNA.

Prægnantem fortunam, stabilem vel blandam, sunt qui medi-
tantur & statuunt. At nihil horum affirmari potest. Nam blan-
da fortuna est fallax, & quo blandior, eo fallacior. Vnde
Cicer. de Orat. 3. O fallacem hominum spem fragilemq; fortunam,
quæ in medio spatio sæpe franguntur & corruunt: & ante in ipso por-
tu obruuntur, quàm portum conspiciere poterint. Stabilis verò for-
tuna est stulta effectiue, & quo stabilissima eo stultissima, dum ho-
minem stultissimum efficiat. Adimit ei, inquit P. Mimus, mentem, &
tantis successibus eum insolescere facit, vt iam nec alios ferre possit
nec seipsum. Non igitur vocanda est aliqua horum prægnans for-
tuna, quæ magis lædere quàm perficere, magis malum hominem
quàm optimum reddere conatur. Vnde *Petrarcha de rem. utr. fort.*
lib. I. dial. 17.

*Indulget fortuna malis, vt lædere possit,
Fit casus leuior, si minus altus erit.*

Quapropter hac insana, cæca, & bruta repudiata à Clarissima fami-
lia Cygnorum fortuna, aliam prægnantem afferro, quæ quidem for-
tuna est fluens ex fortuna, & bonos ac virtute insignes sanos animo
& mente conseruat. Hanc *Cic. ad Heren. 4.* insibilauit. Non mul-
tum potest obesse fortuna, quo sibi firmitus in virtute, quàm in casu
præsidium collocauit. Cygnus hic vester talis fortunæ præsagium
perpetuum. Est namque Cygnus Regium nomen, quo filius Neptu-
ni significatus fuerat. Est nomen Regis Ligurum in Gallia Transal-
pina. Cygnus est Phæbo & Apollini sacer. Cygnus est insigne il-
lorum Poetarum, qui suos labores ad Phæbum literarum præsidem
referunt. Vnde *Alciat. Emblem. 184.*

*Hic Phæbo sacer, & nostræ regionis alumnus
Rex olim, veteres adhuc seruat titulos.*

Prægnantem ergo fortunam vobis & sacram præsagit. Sed altiora

referam. Cygnus Rex dum Troiani belli tempore cum Achille armis congressus esset, licet multis iaculis esset impetitus, inuulneratus omnino permansit, 2. *Metamorph.* Cygnus, ut ex *Helinard. Vincen. Bel. refert l. 3. c. 27.* alligatam nauiculam collo catena argentea, duxit in Colonienſi Dioceſi per Rhenum ad arcem iuuamen, ex qua miles profiliit, qui ducta vxore progeniem reliquit, à quo demum Cliuenſes Duces originem deducunt, & armis Cygni vtuntur. Cygnus dulciter canit, flante Zephyro & Fauonio, ſed dulciſſimè ſub finem vitæ. De quo *Ariſt. lib. 1. Hiſtor. animal.* Canori quidem ſunt, ſed maxime ſub vitæ finem. Vnde Socrates ex Platonis Phæbo. Illi quando ſe breui morituros agnoſcunt, tum magis & dulciùs modulantur, quàm antea conſueuerint, eò quod ad Deum cuius erant famuli tunc ſint migraturi gratulantur. Profectò prægnantis fortunæ ſunt hæc non immodica indicia. Clarum eſt in familia veſtra & ipſo exercitio multoties comprobatum, titulos Comitum, coniunctiones Ducum, multorum Regum & Principum conſanguinitatem, & præcipuam toga & ſago Senatoriam in ea ſedem collocaffe. Hinc nec Senatus, nec Comitia regalia, nec bella, nec iura, nec decor, nec promotio Regni ſine vobis, & præſentia veſtra fuerunt. Sed vt tam prægnans fortuna vobis faueat, perpetuum ei monumentum parentate. Cupano Cygni Regis filius pennas oloris in gallea geſtabat ad inſigne parentis demonſtrandum, ut *Virg. Æneid. 10.* Vos fortunæ veſtræ decentiùs illo, monumentum conſtruite, à quo olores, non ab oleto, ſed à tota pulchritudine, & perenniter dignoſci poteritis. Ego hoc vnicum ſubminiſtrabo ex *Demoſt.* Multa præclara maiores veſtri trophea ſtatuerunt, de quibus gloriâmini; atqui vos conſiderare oportet ipſos hæc erexiſſe, non vt vos ipſa ſpectantes, ſolùm admiremini, ſed etiam vt eorum qui erexerunt virtutes imitemini. Expoſite igitur monumentum veſtrum non in otio horrido, non in diuerſorio fætido, non in Epicurei curia, non in ſolatio Bacchi, ſed in campo Martis, in Academia Virtutis, in domo honeſtatis.

Exuijs vitij abiectis, decus indue recti

Ad Solem vt plumas renouat iſthic olor.

LINEA FAMILIÆ CYGNORVM, SEV LABENCYORVM.

DVnini, Petrus Dunin, Guilelmi Henrici Dania Regis (qui maximus quibuſq; Regni negotijs Præſectus & Princeps procerum Dania) filius. Hic primus intulit arma Boleslai Criuouſtij temporibus in Regnum Polonia. Nam cum longè floureret Boleslai gloria bellica, iuuenis in aulam Regis ſeſe contulerat. Cui Comitatum Scrinnenſem,
cum

cum alijs possessionibus, & coniugem de genere Ducum Russiæ Sbislauam suæ coniugis primæ cognatam Mariam libenter concessit. Quem dum de morte Henrici Regis per Abelum, certiozem Pater fecisset, dedit occasionem Daniæ possidendæ Serenissimo Regi, qui electione admissa, cum Guilelmo quem nostri Suentoslaum vocauere patre Petri ac tota familia illius in Regnum redijt. Anno 1124. Fundauit & erexit hic Petrus Ecclesias de seclio lapide in Polonia septuaginta septem & duo monasteria. Cromer. lib. 5. fol. 86. 87. Bielsc. fol. 107. Paproc. in stemm. fol. 449.

Dunin Comes.

Danie regnū
in manu Pol.
Reg.Dunin Eccle-
siast. 77.

Hic præter priuatas opes & facultates amplissimas, tenuit cum Comitatu Scrinnensi, omnem Calisiensem & Crusuiciensem tractum, insuper Vratislauensi præfuit. Demum tantus vir, dum filie nuptias quam laxæ Serborum siue Vinidarum Duci in matrimonium collocabat, correptus per Dobeslaum, & ad Vladislaum Boleslai filium adductus; ibique instante Cristina, lingua illius præciditur, oculi effodiuntur. Cromer fol 96. Paproc. in Stem. fol. 450.

Dunin filiam
trahit Duci.Calamitas
Duninij.

Vixit posthanc calamitatem Petrus annis quinque, cui dominus visum & sermonis usum propter pietatem qua summus erat restituerat, non sine miraculo, vt Dlugos. habet. Sepultus Vratislauiæ in monasterio Præmonstratensium, quod ipse erexerat, fundauerat, sed illud iam Vratislauiensem prætextu metus Turcarum demoliti sunt. Epitaphium illius vt refert Dlugos. erat:

Hic situs est Petrus Maria coniuge fretus

Marmore splendente, Patre Wilhelmo peragente.

Egidius & Constantinus filij Petri, vt Paproc. in stemm. Qui post decessum suum ibidem quoque cum matre demortua Vratislauiæ sepulti sunt. Quod etiam ex notatis Præmonstratensium in quorum Ecclesia deposita erant, eorum corporum adnotari potest.

Petrus Dunin filius ex horum vno Comes Castell. Sendomiriensem. 1270. Regnante Boleslao Pudico.

Duninios multa priuilegia referunt. Ioannem Subiudicem Sendomiriensem. 1429. Petrum de Zaiaczkowice Iudicem Sendomiriensem. Petrum Castellatum Sieradiensem. Andream Succamerarium Brestensem. Stanislaum Inouoloclauiensem.

Petrus Dunin de Praucouice 1459. Dux Mercenariorum militum in Prussiam Succamerarius Sendomiriensem. Cromer. lib. 24. fol. 370. Multa pro patria effecit contra Cruciferos & Pomeranos ad Puscum, 15. Calend. Octobr. Cæsa enim sunt duo millia hostium, Capti sexcenti. Ipse Petrus Duninius in femore & manu vulnera accepit. Honoratus à Rege victor Petrus Dunin, & cum eo triginta aliquot militaribus donis insignibus ornati. Cromer. fol. 374. Col. 2. Bielsc. lib. 4. fol. 425. Idem Dux fuit in Vngariam exercitus Regij, dum Casimirum postulatum ab Vngaris duceret. Cromer. fol. 407. l. 27. Cui Præfectura Marieburgen. collata fuit. Idem lib. 29. fol. 426. Anno 1478.

Andreas & Ioannes de Praukowice fratres, Epitaph.

Crac.

Crac. *Andrea Dunin de Praukouice Capit. Brzezineń. & Boleslaq exactori Regio. Ioannes Dunin Fratri bene merenti posuit. 1522. Inferioribus temporibus Petrus Dunin Palatinus Brestensis, Lencicien. Matborgeń. Rauen. Brzeznicen. Capitaneus, Lubochensis Ryciuolen. Rzecicensis, Budziszewicen. Tenutarius ex Lezenska armorum Natecz reliquit hos filios. Iacobum qui excultam iuuentutem dum bellicis obtulit negotijs, non minus pro legibus, quam manibus pugnavit. Vir autem nuncupatus, parentis vestigia coluit, ex Przerebska armorum Nowina Castellani Sieradiensis filia suscepit filium Vincentium Dapiferum Lenciciensem, virum moribus, & consilio grauem. Hic cum Walewska armorum Pierſchata habuit filiam Sczauinscij, Castellani Lenciciensis, Sochacouiensis, Varecensis Capitanei coniugem. Stanislaum Magnum consultorem pacis, non enim temere illis credendum est, qui vires hostium per contemptum diminuunt. Honoratus titulo Castellani Inouoclauiensis. Ex Garwaska armorum Grzymata reliquit Nicolaum & filias Pierſchalini & Sleszynscoi coniuges. Andream qui post tyrocinia iuuentutis & profectus in virtute heroica, celebrato matrimonio cum Mniszewska suscepit Petrum, qui cum Drzewicka reliquit filium unum, & filias quinque. Altero autem matrimonio Andreas cum Buzenska armorum Roza suscepto suscepit Sebastianum, & Margaretham Romiszewsko i coniugem.*

Wolscoi qui verè sunt Dunij, sed cognominati sunt Wolscoi à Wola Skarbkowa in Palatinatu Sendomiriensi, districtu Radomiensi. Andreà Castell. Bresten. 1440. Nicolaus de Wola Castellanus Sendomiriensis, & Serenissimæ Regiæ Sigismundi I. Magister curiæ, Sanocen. Lancz-koronensis, Łomzensis, Visnensisq. Capitaneus. Hic subscripsit Priuilegium Nobilitatis Stanisłai Krzyszewski. Anno 1546. Paulus Wolski. Hic ut morum pietate, ita religionis constantiâ insignis fuit. Cancellarius Regni & Capitaneus Gostinen. ex Wiewiecka armorum Iastrzeb suscepit filios quinque, & filias sex, & post decessum coniugis creatus fuit Episcopus Poseniensis, 1544. ordine 52. De quo ita collector Episcoporum Poseniensium.

Conciliant alijs stirps, munera, Pallas honores.

Vnica mî virtus, hoc decus exhibuit.

Stanislaus I. Pauli filius, post militares & strenuos actus de quibus & Bielsc. fol. 644. sub Anno 1572. Castellanus Sochacouiensis, Capitaneus Gostinensis, qui dum sterilis cum Luczenska fuit in Tumicciorum familiam coniugis suæ bona cesserunt. Ioannes II. qui statum vitæ matrimonialem elegit ex Anna Sierpska armorum Prawdzic suscepit filium, & filias. Gaspar III. qui cum Chrzonomska habuit liberos. Christophorus IV. Hic post Palladis & Martis trophæa cum Nakwarska suscepit Stanislaum Canonicum Gracouien. & alios duos filios, & filias.
Petrus

Petrus Dunin Wolski. 5. Hic vestigia parentis sectaturus virtutem cum pietate elegit. Quapropter ex Cancellario Regni Episcopus Plocen. creatus fuit, 1577. Functus est legationibus ab Augusto Rege ad Regem Hispan. 1560. & à Stephano Rege Romam 1580. Cui, ut pio & Ecclesiastico viro subscribere liceat.

Virtus supra te collocat omnium
Laudem tibi ipsi præmia colligit
Pallas Magistra sanctioris
Consilij solidæq; mentis.

Ac vsq; foli dat tibi limpides
Candor perennem pro merito suam

Laudem: Tuum nomen sacrumq;
Temporibus dicat & supremis.

Sigismundus Wolski germanus Pauli Cancellarij & Episcopi Posnaniensis, qui unicam filiam reliquit. Filie Pauli erant Anna Szawinska, Zophia Piekarska, Hedwigis Dobrzikowska, Wiktorowska, Dzikowa, Czerniewska, Brzezinska. Wolscij Duninij vsq; modo extant de Wola prædicta Milites eximij & strenui, Iacobus qui cum Nicolao Strus militarem coluit, reliquit Martinum ad ætatem maturam castra colentem, Vexilliferum in Prussiam & contra Turcos, Scythas & Cosacos, Campiductoris Regni Potocki, qui postmodum Rothmagister peditum fuit.

Eius germani Nicolaus & Andreas honestatem patriæ in hereditate colunt & obseruant. Szpot Dunin de Wola Szpotowa. Hinc apparet

Szpot Dunin.

quod Wolscij à Wola dicti priores extiterunt, siquidem iidem Wolscij ab altera Wola denominati Szpoty de Wola nuncupati fuerunt, quod illis bonorum diuisione obuenerat, hoc tamen pauco decursu temporis, ut ex computo annorum patet, intercessit. Szpot Nicolaus Castell. Sendomir. subscripsit priuilegium Vnionis terræ Belzensis ad Regnum, Anno 1462. ut Ianusowski in Statuto fol. 799. retulit. Szpot Dunin tempore

Vnionis M. D. Lith. cum Regno suscepit ad arma Golimuntum, cum tota familia illius. Paproc. in Stem. fol. 666. Ex his fuit qui-

dam Abbas Vachocensis, alter in Valachia à Turcis captus Iuonia causa. Petrus Capitaneus Premislien. Venceslaus Aulicus Reginae Annae. 1578. Iacobum & alios Szpot Duninios habet Epitaph. Tarnouia, ubi legitur. Iacobus Dunin Szpot de Wola Szpotowa, Præpositus Tarnouienfis, cum generis antiquitate, tum eruditione, morum grauitate, ac pastoralis vigilantia Viro insigni. Anno M. D. LXXXIII. Ioannes frater germanus, Andreas & Adamus nepotes ex fratre posuerunt.

Duninij moderni referunt ad primam originem Comitatus primordia familiae. Vnde Gregorius Dunin. Dapifer Rauensis electionem subscribendo nobis feliciter imperantis Sereniss. D. D. Vladislai IV. notauit

B

familiam

familiam suam de Skrzynno, ut patet in Constitutionibus. Extat ex his Duniniis pius & diuini honoris cultor deuotus Reuerendiss. Nicolaus Dunin Abbas Obrensis, Secretarius S. R. M. qui & prouisionem Conuentus auxit, & plurima religiosa officia effecit. Eius fratres germani excellentes in Castris & Patria viri, Stanislaus, Petrus, & alij duo, qui benedictione diuina susceperunt optimè spei prolem.

Karuicki.

Karuicci, qui etiam sunt Duninij, sed quando Christinus Karuicki acquisiuit, 1340. villam Karuice, Karuicci nominati fuerunt, quapropter & Georgius filius Christini capit notare suam familiam à Karuice, Paproc. in Stemm. fol. 452. Iacobus filius Georgij post plurima specimina virtutis, tam in sago, quàm in toga, matrimonium iniuit, & reliquit filios septem, & totidem filias. I. Ioannem, qui ob præclara merita in castris gubernator castrorum ab Augusto efficitur. II. Christophorum Aulicum Regium. III. Stanislaum, qui post decessum germani eorundem Castrorum gubernator constitutus, & in Capitaneum Latouiciensem præfectus fuit, subscripsit unionem Kiiouien. 1569. Januowski fol. 805. IV. Andream eximium militem & aulicum Regium excellentem, qui spreta mundi gloria vitæ spirituali mentem consecrauit, unde Abbatia Vachocensi præficitur, quam reformauit & reintegrauit. Erat Vir studiorum amantissimus, & Academiae Cracou. singularis patronus, ut Petrus Slouacius in suo Calend. Anno 1579. retulit. V. Martinum subdapiferum Sendomirien. Aulicum August. Regis perpetuum. VI. Christinum militem eximium, qui in Lithuania ubi militiam exercebat & ornabat statua sua & connubia elegerat. Extant posterij, unde electionem ex Palat. Minscen. subscripsit Gaspar Dunin Głusynski. VII. Iacobum Stephani Regis aulicum. Extat hæc familia, nam ex Palat. Sendomirien. subscripsit electionem Vladislai IV. Creslaus Dunin Karuicki.

Kraiewski.

Kraiewscij à Kraiow, qui Duninij quoq; sunt sicut constat ex Epitaph. Pultouia. Hieronymus Kraiewski, ex vetusta familia Cygnorum Præpositus Pultouien. Vir cum generis nobilitate clarus, tum morum probitate & ingenio omnibus gratus. Extat Kraiewsciorum familia usque in præsens in terra Lomzensi, nam electionem Vladislai IV. subscripserunt Baltazar & Iacobus Kraiewscij ex terra Lomzensi.

Modliwewski.

Modliwewscij, qui propriè sunt Kraiewscij ex Duninijs. Hi Regno & Regi maximè dilecti, ob morum grauitatem & iurium atque literarum peritiam fuèrunt, quapropter Præfecturam Lomzensensem sæpius administrarunt, ut patet ex Epitaphijs Lomzæ. Spectabilis ac Magnificus Dominus Hieronymus Modliwewski à Kraiow Castel. Malogosten. Lomzensis, Kolensisq; Capitaneus, vita functus 1567. Andreas filius in exteris nationibus ætate perfectiore reddita, Capitaneatu Lomzensi honoratus fuit. Obtinuit matrimonium cum Debinska Capitanei Checi-

Checinenſi filia. Extat benediſtione diuina Modliſſenſciorum fami-
lia, nam in electione Vladislai IV. ſubſcripſit Adalbertus Dunin Modli-
ſenſki Capitaneus Woinicenſis. ex Palat Sendormiriensſi.

Rzuchowſcij Duninij, ex Palatinatu Sendormiriensſi, ſubſcripſit ele-
ctionem Vladislai IV. Ioan. Dunin Rzuchowſki.

Raieccij Duninij, à Raiee uno milliari à Radom, fundatores Monaste-
rij Radomenſis. Ioannes Sigismundo primo regnante in M. D. Lith.
militarem honorem aucupando ibidem ſedes elegit. Qui matrimonio con-
tracto ſuſcepit Gaſparum Vexilliferum Troceń. & Baltazarum Tribunum
Trocenſem. Horum ultimus quinque filios strenuos, & maxime exercitados
in litteris & caſtris reliquit. I. Adalbertum Notarium Terreſtrem Tro-
cen. virum in iudiſijs & humanitate beneuolum & excellentem. II. Ale-
xandrum Marſchalcum Wilkomiriensſem ingenio & conſilio præcelſum.
III. Ioannem Rothmagiſtrum Regium. IV. Theophilum Rothmagi-
ſtrum vitam pro patria fundere paratum, ſicut eandem in Valachia forti-
ter occumbendo profudit. V. Gedeonem enutritum ferè lacte Bellonæ
cum Chodkieuicio ad Parnauam, & Diamentum magna ſuæ animoſitatis
indicia in corpore, retulit contra Guſtauum fortiter Liunioniam inuaden-
tem, acriter pugnavit, & Sereniſſimo Vladislao ad Smolenſcum properan-
ti ſumptu proprio militem adduxit. Hinc pro benè meritis Caſtellanus
Mińſceń. ex Caſtellania Parnauień. renuntiatus Rumborſcenſis Præfe-
ctus inſtitutus fuit. Reliquit optima ſpei filios Vladislaum, Theophilum,
& Sigismundum.

Koninski Dunin Andr. ſubſcripſit electionem Vladisl. IV. fol. 19.

Przyſtałowſcij, in Sendomirien. Palat. antiqua ex Duninijs familia.
Stanislaus virtutis & honeſtatis ab adoleſcentia obſeruantiffimus.

Owadowſcij, Andreas Reginae culinæ Præfectus fuit.

Brzezincij, unde ex Sendomirien. Palat. ſubſcripſit in Electione
VLADISLAI IV. Hieronymus Brzezinski Dunin.

Suligoſtowſcij Duninij, Hieronymus Tribunus Radomſceń. Deputa-
tus in Confæderationem tollendam Leopolim, Paulus eximius miles cum
Zamoſcio & Rotmag. in Multania, Moſchouia. Ioannes Dapiſer Sen-
domirien. Vir prudentia, conſilio, pietate clarus, eius filius Nicolaus Præ-
poſitus Drzeuiceń. Kſiazniceń. doctrina & religione conſpicuus.

Suligoſtowſcij, in Sendomir. ſubſcripſerunt Electionem VLADI-
SLAI IV. Adamus & Stanislaus.

Radoſtowſcij, in Siradien. Palatinatu.

Kamionomoſcij, in Siradien. Palatinatu.

Waſowicij, à Milite ſtrenuo nuncupato Waſ originem trahunt, qui
ſedem ſuam etiam in Rauenſi terra in Smogorzow retinent. Ex hac fa-
milia plurimos conſilio, & armis viros præſtantes Reſpub. habuit, qui di-

gnitates Terrestres & Castren. honorificè exequabant, & ob merita Præfecturas Radomien. Lomzen. tenebant. Descendentes à tantis viris Pallade & Marte conspicui ante nostra tempora. Venceslaus de Smogorzow & Nicolaus de Bielojowice præstantissimi ad opera belli, ex quibus Nicolaus pro Patria & Fide in prælio commutavit vitam in mortem, & Venceslaus post Heroicos actus celebrato matrimonio reliquit Venceslaum, Hyacinthum, Franciscum & Zbigneum, qui Patriæ ornatum genio & ingenio pollicentur. Sunt quoq; Wasouici in Palat. Sendomirien. ex quibus Gaspar, Bernardus & Laurentius, Electionem VLADISLAI IV. subscripserunt. Telephus in Podolia. Hi non descendunt à Duninijs in Regno, sed ex bellicosissimis in Græcia Ducibus & Regulis, de quibus Quintus Calaber, derelictos ab Homero libros continuando, plurima edisseruit bellum Troianum describendo, præcipue lib: 7. fol. 103. ubi dicit: Enarrantes facinora quæ Achilles pater perpetraverat in terra bellicosi Telephi. Et lib: 13. fol. 185. Tum quidam desiderantibus Græcis canere incepit, quæ Achilles patrauit facinora circa Regem Telephum & Aetionem, deinde quomodo Cygnum strauerit. Ex quibus diuersis bellis attriti, ex Asia in Europam deuenere, demum in Germaniam superiorem & Silesiam, quibus tam armis quam virtute claris, Præfecturam Cassouien. in Hungaria & Ducatum Exercitus concesserant. Cui quomodo aduersè & quam feliciter seruierit fortuna, referunt Cromer. l. 21. fol. 326. Philip. Callimachus lib: 2. fol. 660. Bielsc. fol. 368. Istius subsequens familia & in Regnum Polonia descendit, qui, ut magis fidelitatis & obsequiorum demonstrarent, cesserunt Serenissimis Regibus bona in Silesia per commutationem in bona Kumanow, Dumanow, Lysiec, Czeleow, &c. in Podolia. Quæ omnia commendant in sinceritate erga Regem & Regnum, possessione & meritis diuites Telephos victorijs & militia claros. Hi in Podolia incolæ facti, honesto cum virtute manum & animum obligarunt, quocirca Iudices Terrestres, Subiudices, Exactores contributionum Regni electi à Nobilitate fuerunt, ut Acta & Constitutiones Regni informant. Ioannes, à quo descendit propius propago familiæ nunc existens, vir militia clarus, cui Sigismundus Augustus Rex in memoriale meritorum torquem auream contulerat, quam & in tempora conseruant, vicibus ferè quindecim in Comitia Regni electus fuerat. Hic tres filios suscepit, Ioannem Aulicum Sigism. III. & militem contra Michailum. Christophorum perpetuum militem cum Ioanne & Iacobo Potoccijs, magnis & fortunatis bellatoribus. Andream vestigia prædecessorum veraciter obseruantem, aptum ad pacem & bellum consilio & armis, hic à Palatinatu Podoliæ in Electorem noui Regis post Sigism. III. missus, Electionem VLADISLAI IV. subscripsit, post militaria trophæa, ubi celebrauit matrimonium cum Chycka ante Omiecinska, ex qua suscepit

suscepit filias & filios Ioannem, quem militari exercitio & meritis sub signa bellica armaturæ grauioris Illustrissimi Campiductoris Potoccij reddidit & obligauit. Illius Germani fratres eximij milites, Ioannes & Christophorus, qui ex Piafecka reliquit filium & filiam. Patruus illorum ex Wilkowska reliquit Petrum continuum in castris, & filiam Włodkiewscij coniugem.

Kostrzeiowscij, in Podolia. Hi militarem exercendo contra Scythas, mutauerunt statua sua in Russica. Ex Szawranska reliquit filios. Minigat Castell. Vilneń. hic in M. D. Lit. Cygnum pro armis deferebat, sed postquam unio facta cum Regno, Rauicz arma assumpsit, quæ post dimisit, & natiua reassumpsit. Paproc. in Nido fol. 1167. Goligunt, quem in unione M. D. Lit. cum Regno suscepit ad Arma Duninius Szpot, Anno 1413. Bielsc. fol. 313. Papr. in Stemm. fol. 666. Ianuarius 148. Hunc alij Golimuntum euphoniæ gratiā vocauerunt. Manet florens posteritas in prædecessorum meritis & gloria. Decet enim viros fortes & strenuos ea omnia quæ præclara sunt aggredi, spem bonam velut propugnaculum sibi proponentes, & fortiter ferre quicquid acciderit. Demosth. in Orat. de Corona. Extat familia, & Daniel Golimunt ex Palat. Vilneń. Electionem VLADISLAI IV. subscripsit.

Taluosij, descendunt à Golimunto. Nicolaus tam maturo iudicio, quàm debita solertia in bello apprimè laudabilis. Augusto Rege feliciter regnante Ericus Suecorum Rex, cum sex millibus militum in campos Kirempenses irruerat, 1567. his cum modica manu obuiauera Nicolaus Taluos Castell. Samogitiæ: in congressu victor extitit, hostes usq; ad Rewlum insequendo fudit, & quadringentos cum signis bellicis, tormentis, tympanis, in captiuitatem redactis, Vilnam reduxit. Bielsc. fol. 618. Sarnic. fol. 41. Idem à Sereniss. Stephano in Moschouiam legatus cum Duce in Zbaraż, Palatino Bractauiē. & Michaële Haraburda pro pactis iuramento à Moschorum Duce confirmandis missus fuerat. Bielsc. fol. 790. Quanta fuerit dexteritas in rebus agendis domi & in Castris Taluosiorum, Stricouius abundè refert lib: 25. cap: 2. Reliquerat hic optimus Ciuis Patriæ & Senator filios, obseruantes vestigia parentis, tam fortitudine quàm alacritate animi. Taluosij filius Castell. Samogitiæ, cuius filia Laccij coniunx. Kormult, quem Paproc. in Nido refert fuisse Minigalij Germanum, sed alij omnes descendentes à Golimunto referunt, quapropter seipsum correxit Papr. in Stemm. & ipsa unio atq; armorum Regni in Gentilicia assumpta Cygnorum, ordine recto Goliguntum commonstrant, illius igitur vel filius vel Germanus fuit. Kormult, qui filiam Racam Vitoldi in coniugem habuit, undè & potentia viri, & abundantia domus, & animi fortitudo facile cognoscitur. Kormultowic Niemieksa, filius Kormultij ex Raca, hic post bellicos actus quibus illa

etas abundabat connubio contracto Vototkum & Alexandrum magnos & experientia claros milites reliquit. Vototko filius Kormultouicij, qui habuit filium eiusdem nominis, quare dimisso cognomine Kormultij Votodkovicij nuncupari ex hoc secundo Votodkonis filio ceperunt. Hic habuit tres filios, Georgium, Votodkonem, & Stanislaum. Georgij filij erant Matthias & Nicolaus, cuius Nicolai filius Balthasar in Palatinatu Crac. elegit sua statua & mansiones Paprocus in utroque opere. Et quoniam turpe est ordinem magnitudinis animi deferere, quem maiores alicui tradiderunt; ideo Votodkieuicij descendentes usque ad presens, clara facta maiorum tota sinceritate totisque viribus imitando, promptitudinem animi erga patriam, tam in Comitibus, quam in Castris demonstrarunt. Vnde eximij in Marte, veridici in Senatu extiterunt. Niekraß Votodkievic in Betzyca Petricouia subscripsit predecessorum Lith. inscriptiones Alberto Regi Anno 1438. Ianus. fol. 755. Samuel Votodkievicz in electione Regis post Sigism. III. Nuntius Kouenen. missus, ut Trocensis Palat. in Constit. habet. Christophorus & Fedorius ex Palatinatu Minscen. eandem electionem in Sereniss. Regis Vladislai IV. personam subscripserunt.

Iundzilij, Familia ut antiquitate, ita speciositate actuum memoriam sibi æternam compararunt. Albertus Iundzil Marschalcus Curie M.D.L. Sigismundi & Augusti Regum. Stricou. libro 4. c. 24. Nicolaus Iundzilowic in Comitibus Petricou. Anno 1438. inscriptiones M.D.L. factas Regno cum alijs subscripsit: Ianusouius fol. 755. Alberto Rege Sceptra gubernante. Sigismundo Sereniss. Vilna Comitibus celebrante Anno 1516 ubi Drohicensem terram Regno adscripsit. Nicolaus Iundziel subscripsit: Ianusouius in Statut. fol. 336. N. Iundzil Succamerar. Volkouicensis, vir insignis. Georgius Capitaneus Sclouen. Rothmag. fortuna & trophæis celebris. Andreas Ciuonius Plotelscen. De his omnibus Paproc. in utroque opere. Alexander Iundziel ex Nouogrod. Palatinatus Litu. electionem Vladislai IV. subscripsit. Siemiot, quos forte eumphonia gratia Szemethos vocauit ulterior etas. Cogitarunt profecto illud Cic. 5. Tusc. Nemo poterit esse celsus & erectus, nisi omnia bona sibi in se posita censebit. Hinc vigiles in castris, probi in laribus, sapientes in Senatu extiterunt. Stanisl. Præfectus Regie culinae, in M. D.L. & Poiurscen. Ciuonius. Venceslaus Tenutarius Rosinen. Skierstou. & Moudzsceñ. Albertus Tribunus Samogitia Ciuonius Berzanscen. De his Paproc. Melchior Aulicus Sigism. August. Paproc. & Ianus. 762. N. Szemet, alias Siemet. Succam. Vilnen. ex Oginska filij eius Iarostaus Alexander post parentis decessum, Succamer. Vilnen. ex Palat. Minscen. Sapientia filia suscepit Melchiorem Alexandrum & Ioannem optimæ spei adolescentes, & Nobiles qui militaria facta parentis & sublimorum actuum imitarentur. Gabriel alter filius Succamerarius Slonimien. Hic post heroica in expe-

in expeditionibus consilia & acta peracta, connubia cum Nicolai Trizna Vicethesaurarij M. D. L. filia accepit & Marcianum filium, Reipub. & Ducatui M. L. spem non immodicam reliquit. Deodatus III, filius; post Castrenses vigilias Patriæ in Comitij consilio adfuit, demum cum Steczkiewiczorna connubia sacra celebravit. Stanislaus Siemiet electionem Vladislai IV. subscripsit ex Palat. Vilneñ. Alij qui sunt superstites, observant ne error immedicabilis in habitum & consuetudinem transeat.

Dougierdouij, quos alij extra Ducatum Lithu. existentes Doigierdouios vocitarunt. Hi in patria magnis honoribus & titulis ob merita virtutis, & fortitudinis donati fuerunt. Vitoldo M. D. Lituaniæ Dougerdus Palatinus Vilnensis fuit, qui etiam Podoliam commissione Vitoldi administravit: Cromerus lib. 20. ab initio Bielsc. 335. fol. Paproc. in utroq; opere quendam Notarium Trocensem meminit.

Siemaszkouij, Actum præclare cum eis est, nam nec virtus eorum quæ sunt obliuione, nec posteriorum reticentia sepulta est.

Bobus siue Boguslaus præclarus & potens vir in Wolhynia. Cuius filij erant. Bochdan siue Deodatus clarus, & in iudicijs & in Castris. Habuit filium Alexandrum Succamerarium Luceoriensem & filiam Wachanowscij coniugem. Petrus alter filius qui post cultam literis iuventutem & armis,

cum Bobouitinouna habuit matrimonium, ex qua tres filios Hieronymum, Basilium, & Petrum, & totidem filias habuit, Anastasia Paulouicij, Anna Zachorowscij coniuges, & Alexandram. Vasilius tertius filius Bobusij, qui unicam filiam Bogdanam habuit; quæ primò Ianusio Czetuertinski, postea Zachariæ Lahodowscio, ultimò Stanislaò Kamieniecki in Załoszcze locata fuerat. Paproc.

Alexandrum Siemaszko Succamerarium Wlodimir: meminit Ianusowski fol. 769. Circa annum 1516. qui unionem M. D. Litu. cum Regno subscripsit in Comitij Regni Lublin. Constantinus Casimirus subscripsit electionem Vladislai IV. ex Palat. Wolhineñ. Aduertere tamen lectorem volo, quod in his aliquibus locis vidi D. D. Siemaszkos habere pro armis crucem latam erectam super tres montes, unde vel sunt diuersæ familiæ, vel mutatio armorum facta ex occasione religionis in Catholicam ex Ruthenā.

Kunczeuicij. descendunt à Swietycz Hotaßko, qui dum ad sacrum Baptisma accessit, Ianusko nominatus, & quia ultimus ex equitibus Lituanicis, vel sero ad salutis fontem accesserat Koncze demum Konczewicz appellatus fuit. Qui dum contra Cruciferos, Liunioniam, & finitima Lituaniæ depredantes Sereniss. Alexand. per certas siluas cum exercitu deduxit, Cygno in gentilitium & possessionibus certis, regia benignitate donatus fuit. Eius filij erant, Bogdanus Castellanus Smolenscensis. Mathias Ciuonius Trocensis. Iuanus, seu Ioannes Bogdani seu Deodati fi-

lius pro

Dougierd.

Pawlouius.

Czetuertinski
Lahodowscy.
Kamieniecki.

Kunczewicz:

lius pro benè meritis à Sigismundo I. quatuor pagis in Caunē. districtu prouisus. Cuius filius etiam Iuanus Capitaneus Iurborien. & Nououolscen. atq. siluarum Caunensium Praefectus. Ex filio istius Theodoro, Iacobus Kunczewicz Vexillifer Grodneń. & illius filijs, Nicolaus Succamerarius Pinscensis, & Christophorus militum Rothm. descendunt. Ab altero verò filio Iacobi Michaelē milite, experientia & trophæis claro, erant filij Georgius, Constantinus, Martinus, & Matthias. Iacobus filius Mathiae literis, iure & nobilium actibus ornatissimus Capitaneus Koniauiē. Dubicē. & Notarius terræ Lidenfis. subscripsit electionem Vlad. IV. ex Palatinatu Vilnensi. Posteritas verò Matthiae Bogdani fratris hæc fuerat. Iacobus Praefectus stabuli M. D. L. Trocensis & Volkomirien. Capitaneatus administrator. Reliquit Matthiam filium qui habuit Ioannem eximium virtute virum, Succamerarium Nouogroden. Ab hoc descendit Samuel Kunczewicz Iudex terræ Liden. Dapifer curiae Regiae M. D. L. & Aulicus Vladislai IV. Vir eloquentia & dexteritate rerum agendarum in Comitibus Palatinatus & Regni praestantissimus. Iosaphat Kunczewicz pronepos ex descendantibus à Michaelē Iacobi filio literis, pietate, & religione perfectissimus Polocensium Archiepiscopus Ritus Graci, qui ob fidem & unionem cum Ecclesia S. Romana quam sedulo praedicabat, promouebat, à Vitepscensibus schismaticis seuerè occisus, & ab Ecclesia sancta Martyr denunciatus fuit. Itaq. cui calum perennia lumina dedit, Cygnum insigne domus purpureum Martyrij sanguine reddidit. Sunt alij plurimi in diuersis Palatinatibus Kunczewicij, sicut patet ex subscriptionibus electionis Serenis. Vlad. IV. & ex diuersis historicis, sed quia diuersorum armorum aliquot Kunczewicios video apud historicos, difficile erat dignoscere quorum insigne Pierschátá & Zaręba fuerit. Quapropter benignus lector, si quos hic non nominauerim sub armis Cygni, ignoscet.

Matyszeuicki.

Matyszeuicij in Samogitia insignes viri. Vnde & honoribus diuersis aucti. Titulus Vexilliferi uni collatus fuerat, qui pelicano more filios hostili sanguine educavit, & patriae in defensores reddidit. Georgium, Balthasarum, Erasmus Matyszewicz. Nec infimum est hoc erga Rempubl. meritum, dum aliquis & se egregium praestitit erga patriam virum, & aliquem similem sibi genuit vel educavit patriae.

Kozicki.

Kozicij, in Magno Ducatu Lituaniae clari, tum fortitudine, tum animi industria fuerunt. Stanislaus Kozica, egregiorum meritorum conscientia magnam de se fidem omnibus praestitit. Si non est error impressoris in Paprocio, qui Kozica habet pro Kozika, excusatum me lector velim habeat, quod Kozikos hic non adnotauerim, praecipue dum adhuc extet familia Kozika. Nam ex Palatinatu Volhiniae electionem Vladislai IV. subscripsit Georgius Kozika.

Skrzynscij

Skrzinscij, à Skrzinno Mscium pugnans contra Moschos cum Vitoldo habet Bielsc. fol 329. de armis Cygnorum fol 392.

Zborzinscij, in Radomienſi terra. Nec deſunt aliæ familiæ gentilitio Cygni inſignitæ, quas diligens lector ex prædictis poterit adnotare, diſtantiæ & Regni latitudini quæ ab uno comprehendendi non poteſt, concedendo. Et quod non diſtinctam familiam Labenciorum hic adnotauerimus, licet in tali differentia inueniatur prædicta arma, quod aliquod aliquando debeant fieri de auratis pedibus & roſtro, aliquando cū denigratis: ratio eſt, quia diſcernere has familias erat impoſſibile. Quapropter adnotabit talē differentiā cautus lector.

LACKICH ſeu LACCIORVM.

DELINEATIO.

EST Griffa extenſis alis & pedibus quaſi ad rapiendū diſpoſitis, ſed loco caudæ eſt ſerpentis magni corpus ſine capite, caudam complicatam in circulū vnum repræſentans, ita vt appareat extremitas caudæ. Color vt coniectura eſt Griffæ albus, ſerpētis luteus, in campo rubeo. Pingitur intra ſcutum. Sed alij apponunt de ſuper pennas tres ſtrutij.

VICTOR VBIQUE.

Maximo illi triumphatori ex omnibus Regni ſui hoſtibus Stephano Bathorio, cui Moſchus, Gedanum, Tartarus, Valachus, cæteriſq; victi hoſtes colla ſubmiſerunt, inſcripſerat quidam in ſymbolum faſciculum papauerum, ſupra quem appoſita fuit regia corona, quæ omnia tali lemmate adornauerat. **PER NON DORMIRE.** hoc eſt, vt non dormiam. Papauer namq; conciliat ſomnū, at vigilantia, quam commonſtrat regalis corona & requirit à Regibus, diſſipat quietem. Appoſita ergo corona ſupra faſciculum papaueris vt non dormitet neq; dormiat. Dicite quæ intentio horum, quiſq; finis, vt Rex non dormiat? Dicam ego: Nam tali vigilantia victor ubiq; erit. Fama namq; excitat laudes, laus præmia, præmia mentem, mens ſtudium, ſtudium dogmata, dogma decus, decus omnē vigilantiam. Quæ omnia primario Regibus, ſecundario Ducibus & nobilibus conueniunt. Flectite obſecro ad arma præſentia Griffa & ſerpentem oculos, & quodam Ægyptiaco fermè ingenio victores ſemper certo præſagio habebitis. In Regulum (quibus Griffa conuenit) ex ingenti victoria triumphanti & feliciter redeunti, ſerpens vnicus tam fortiter bellum indi-

C

xerat, vt

xerat, vt multorum morte militum lacesitus Regulus, contra vnā bestiam aciem construxerit, & ita firmauerit, vt pluris existimaret vnā serpentis machinam, quam tot deuictis hostibus, & in captiuitatē viginti septem millia deductis vincere & debellare. Quod vt fecit, & ægrè, spoliū illius quod erat centum viginti pedum in triumpho cum cæteris de Carthagine deuictis, Romam deuexit, *Oros. l. 4. c. 8.* Pugna quoq; in his armis est, sed Griffa superat serpentē, vnde vnico capite Griffa & serpens dirigitur. Quid igitur Symbolum portendit? Hoc vnum *Victores ubique.* Tanti namq; est exercitus, quanti Imperator illius, quod sit, si princeps in periculo, in fuga vltimus fuerit. Volatu igitur Griffa vester dissipabit hostem, vnguibus dilaniabit, & serpens comminuet morfu, proteret impetu, halitu pestifero exanimabit.

VINDICES PATRIÆ.

NON eundem deportat affectum quilibet mortalium, sed aliqui deportant popularem, vt illi qui dicunt, *Vbi benè, ibi patria.* alij nulum, vt Anaxagoras, qui nec esse, nec post mortem deportari in patriam voluit; alij summum ferunt affectum, vt videre etiam fumum de patrijs focus sit ipsis desiderabile: alijs verò & vitam, & substantiam fundere non sit difficile. Optimus namq; ciuis Patriæ post Deum & parentes, patriæ plurimum deferre obligatus existit. Vestra hæc tam fortia arma Griffa & Draco, vt fortes in hostem Patriæ, ita vindices patriæ legum & honoris vos clarè demonstrant. Lego maximos obseruatores & vindices patriæ, nobili symbolo adumbratos. Ludouicum Imperatorem Comitem Palatinum Rheni, & Ducem Bauariæ, auctore à Cardano, Aquila volat, pedibus tela tenet, vno emissio auem per collum transfixit. Nobile quidem symbolum docet rebellem patriæ prosternendum fore iubente Rege, lege, & Deo, qui tarditatem supplicij grauitate pænæ recompensat. Non minoris dignitatis gentilitia vestra sunt, nam in illis & virentem in patriam affectū, & vindictam in hostem fideliter demonstratis, ac ipso effectu declarata declaratis: hoc historiæ tradunt de vestro Iuano, atq; illius eiusdem nominis parente, dum bellum ad Radoscouice Augusto regnante referunt, quod & de alijs non erat inconueniens coram spectato confessu asserere. Quod vobis ex animo precamur.

Hæc vota currant pegaseo ocius

Torrente, Diui pergite calites

Fauere, sublimis triumphet

Laccius Ausonias per oras.

IOVE DIGNVS.

SI tã numerosam adhiberet mortalis curã, quantus numerus supereminet astrorū orbi Ioue dignus, nunquã asserendus foret, vt namq; seruus nunquam est possessor Domini, ita multominus creatura digna est Ioue posses-

possessore suo. Coniecturaliter igitur procedendum erit, si aliquem Ioue dignū esse affirmabimus. Habet Iulius Guilhelms Zinzgrefius in Symbolis, ubi effingit puerum iacentem in cunis, qui serpentes manibus tenet, cui subscripsit: *Iam Ioue dignus*. Et me hercule, nemo dignus Ioue, nisi tam simplicissimè viuens, ut puer in cunis, vel ex cunis. Vnde ipse Saluator demonstrato paruulo dicit: *Nisi efficiamini sicut paruulus iste, non intrabitis in regnum celorum*. quasi diceret: Non eritis Ioue digni. Dum inspecio vestra arma ipso in intuitu, monstrum quoddam & Chimæra est, attamen inde Ioue dignos vos ominari non officit. Nam sicut posito fasciculo feni religiosus animus alio diuertendo spiritualiter dicere nouit.

Quisquis es hunc feni si spectas forte manipulum

Respice te, fenum es pone supercilium.

Ita positis vestris ante oculos armis, non monstrum, nec Chimæram cōsideratis, sed hæc omnia in peccatorem qui verè chimæra est, diuertitis: nā quātò vita peccatoris obliuior, tantò anima ipsius est bestialior, ut dicebat in Sententijs Tropicis B. Nilus Martyr. Quapropter ex vestris chimæricis armis, chimæricam & bestialem contemplando peccatoris animam, eò diuertitis, ut ipsam penitus à se extirpetis, eradicetis. Philippus secundus Hispaniarum Rex, assumpserat symbolum equitem cataphractū supra pegasum sedentem, qui chimæram ferit, & subscripsit: *Hinc vigilo*. Refert Salomon Neugebauerus. Vestrum verò Symbolum erit virtute Christi resurgentis chimæram peccati vincere & euellere, & tūc vobis subscribemus. Hæc vita vestra digna Ioue.

LINEA FAMILIÆ LACCIORVM.

I. Accius, qui Sigismunda I. scepra tenente Regni, ex Moschouia ad persuasionem Regiam in Regnum sese transtulit. De quo ita Cromer. in Orat. funebr. Sigismundi Regis. Bielscium & Ladium Moschos taceo, per honorifice ab eo acceptos & luculentis possessionibus donatos ingenij, fidei, & scientiæ rei militaris ergo. Huic nomen Iuanus & filius itidem. Iuanus Præfectus Podlachensium siluarum, magnus bello Vir, Augusto Rege regnante in Moschouia, & ad R. dosc. uiciam Præfecto, tunc exercituum in M. D. L. Chreborio Chodkiewicz, ut Paproc. in stemmatibus, fol. 670. Celebrato matrimonio cum Bohdanka Potubinska, suscepit optimos bellatores Theodorum & Chreborium. Theodorus cum Simeone Stuceñ. Duce, venerat in Italiam & maioris domus officium exegit. Erat vir incredibilis fortitudinis & agilitatis, & gladiator strenuus & luctator. Reliquerat filios, si superest aliquis de familia aduertat, quod in animi bona nullum ius habet fortuna. Filius Theodori Notarij Campestris M. D. L. Ioannes Alphonsus Aulicus Sigismundi III. Regis, ut patet ex Constitutione Regni. Anni 1611. folio 45. Et Bielsc. de illis folio 571.

DELINEATIO.

EST solea, supra cuius summitatem crux, à latere verò sinistro est bidens venatoribus grandium bestiarum accommodatus, à dextro autem est sagitta ballistarum. Supra galeam est medius leo erectus gladium anterioribus pedibus rectè constringens. Anteponebant supra galeam alas aquilæ, postmodum strutionis, demum leonem, & hæc tum ob meritum demerita mutatio accessit. Solea alba, crux aurea, bidens & sagitta grisea in campo rubeo. Sed Diugoffus

violaceum vult. Verum in his usus seruandus erit.

O R I G O.

Nobili de armis Iastrzebiec concessa fuerunt Vladislao Łokietek sceptrum Regni gubernante, *inquit Paproc. in Nido.* qui cepit regnare 1306. Sed Bielscius nobilem Łádá ab his armis denominatum, cum tempore Vlad. Pudici, in anno 1248 nominauerit, ut fol. 173. patet, multo antiquius data fuisse constat. Quod ibidem & ratio ipsa indicabit, Idem Anonymus refert, & eodem anno. Occasione autem collatorum armorum erat, quod nobilis iste cuius possessio erat Łádá, cum subditorum operam in campo aduerteret, à lacu ingorum custodibus belli oppressus, animose contra illos stetit, & plurimos à ballista occidit, demum in silvas diuertendo, bidentes inuentos arripuit, & conspecto Masouiae Duce ei rem aperuit, ac in hostes cum illo irruendo, eos debellauit. Erat igitur Łádá descendens ex hoc parente, de quo Anonym. & Bielsc. referunt, qui mortuo Conrado Masouiae Duce inuaserunt cum Lithu. & Iacuingis Sendomiriensium.

GLORIA. DOMVS SUPEREXCEDENS.

Sileuis est animi iustam gloriam quæ est fructus veræ virtutis honestissimus repudiare, ut inquit *Cicero Orat. in Pison.* Iam certè magni & sedati animi erit, gloriam domus superexcedenter consequi & arripere. Quapropter si adiecto animo ad Symbolum aliquis non ita verbis, quàm re ipsa adscribere voluit, *Non erubescio.* sicut Treterus in Symbolis de quodam refert: Me herculè, consequenti gloriam domui suæ, superexcedenter subscribendum esset. Non erubescet talis veritatem in Senatu, senten-

sententiam in parlamento, clarè, & non respectiue dicere & ferre. Et si belli res sibi concredita fuerit, non erubescet hostis numerosa capita & arma, non erubescet stratagemata & dolos, sed virtute & audaciâ sapienti superexcedenter prostituet hostilia castra & rastra. Nam sicut domus gloriam eiusq; incrementum, & res præclare gestas discordiæ frequêtes inter suos corrumpunt, & hostium ludibrio exponunt; vt dicit *Polyb. lib. 2.* ita concordia viri ciuilis cum Republica & Rege, cum legibus & amicis, cum prædecessoribus & progenitis, gloriam domus superexcedentem perpetuò gignunt & pariūt. Dum arma vestra hæc intueor, & crucem splendentem ornare stamina æqui contempler, sagittas & bidentes vt leue quid significet non audeo dicere, cum & leo iam minetur gladio. Subscribam igitur armis vestris: Non erubescite. Ballistæ quidem sagitta est, & bidens labori expositus, sed illa Crux, leo, & sole adornant. Annibal serpentibus & ranis naualli bello victoriam dum reoportauit, non erubescibat. Turcæ vt plurimum Camelis monstris vincebant, & non erubescabant. Ad vos minus pertinet rubor, qui fide, & fortitudine, non fraude, nec fortuna, victores semper fuistis. Hinc accepistis.

Laudanda nullis nomina vocibus. Satis: nec vlllo carmine posthumæ.

Ætatis ornandos honores. Innumeras simul atq; laudes.

Nam Episcopos maximos, Cancellarios supremos, belli Duces eximios, Patria, & Serenissimi Reges vos venerati sunt, & obseruauerunt.

A V X I L I V M D I V I N V M.

N Vllum omen præstantius est, nec fieri potest, omine auxiliij diuini. Considerauit Psalmista dicens: *Da mihi auxilium de tribulatione, quia vana salus hominis.* Refert Iacobus Tipotius in Symbolis, Robertum Regem Neapolitanum & Ducem Calabriae symbolū firmitatis suæ & Regni tale erexisse: Gladium serpens circumdabat, qui coronam ore tenebat, cui subscripsit. *His ducibus.* Quasi diceret, Spe coronæ, gladij fortitudine, & sapientia serpentina, stabo, regnabo, deuincam. Noui firma hæc esse prætidia, tamen quæ sunt absque Deo, telis aranearum assimilandæ erunt. Hinc quidam:

Vbi Deus deest, murus aranea tela,

Vbi Deus adest, tela aranea murus.

Magis igitur placuit Ioannes Presbyter quondam dominij sui non spernendus Princeps. Ille vt felici suum floreat progressu regnum, in symbolum assumpsit imaginem cruci affixi Christi, à cuius lateribus flagella duo appendit, vt refert author Gloria mundi. Quasi diceret: Saluus inter pericula, si Deus adfuerit; si non, perit castigatus irremediabiliter. Optimè intulit aliquis de Christo Deo & eius auxilio.

Christi auxilio vetus ille exstinguitur anguis:

Humana elident spicula missa manu.

Arma vestra nihil aliud offerunt menti, quàm singulare auxilium, domus vestra à Deo. Crux namque est, quæ tuetur, protegit, adornat, & pretiosam reddit vestram Familiã: nam ipsa Regni Regumq; sigilla vtrâq; Fiaræ Episcopales & Archiepiscop. Primi principatus Regni, primatûq; omnis vobis auxiliante Deo concessa sunt. Ex quo liquet, quod in vobis sit virtus omnis inuidiæ Victrix. Linquet & inde in vobis auxiliû Dei, quod familia vestra in Regno Poloniae cæteris familijs superius præest, neq; in aliquam periodum domus hæc declinat sed palmæ ad similitudinẽ eleuatur & efflorescit. Sit igitur vobis crux vestra via sola salutis, qua & prospera mundi tranquille, & aduersa fortiter perferatis. Sit via salutis, in vitæ progressu & egressu: Nam

Post Cineres est verus honos, est gloria vera.

Quæ datur astrifero in celo iustisq; pijsq;.

CORONÆ ODOR ET DEC VS.

O Dorem & decorem Regni Carolus Neapolitan. Rex, & Calabria Princeps, vt *Macar. hom. 47. refert*, hoc symbolo exarauerat. Rupẽ penicillo efformauit scissam serra, in cuius cacumine posuit crucem, in summitate crucis adfixit rosam. Ad viuum verè odorem & decorem patriæ adumbravit, decus illius sit ex cruce, odor sit ex rosa. Est quidem odor patriæ, & decus ex pace, sed neq; deest odor illi, & decus ex bello: bello enim pax conciliata firmatur, pace bellum præuidetur & Victoria. Est odor, & decus pax, si pacis velamine serpens non fouebitur, est odor & decus bellum, si pace aliter frui aut libertate non conceditur. Vnde lib. 9. Herodotus, vel eius compilerator Daneus.

Belgium eris victrix bello, sed pace peribis.

Non licet sub imagine pacis libertatem opprimere, & sub regimine belli pacem tollere. Odor est coronæ & decus, pax & bellum, sed nullus odor decetior & decus præstatius Coronæ, quàm à rosa & cruce, virtute scilicet & religione. Tales vos Illustrissimi & Reuerendissimi armorû Ládá exornatores & protectores. Dedistis Coronæ Regni Poloniae decorem, dedistis odorem. Post Klodnicos, Nosouscios, cæterosq; in Castris & in Senatu grauissimos, dat coronæ Regni decorẽ, dat patriæ suauissimum odorẽ, virtutis & religionis primus princeps, primasq; Regni Illustriss. & Reuerendiss. D. Ioannes Lipski, vt meritò quidam Astrologorum ad illius gentilitia reliquerit.

Crux iuncta est soleæ, sole am duo tela tuentur

Hoc Primas Regni Praesul honore micat,

Crux pia corda notat: soleæ vis, robora firma

Securum Te hostis viuere tela dabunt.

Quis dubitat si Lipscij omen responderet illis?

Quem decor eloquij, factaq; corq; probant.

LINEA FAMILIÆ ŁADA.

Ládá cui primum concessa fuerant hæc arma, qui cum nobilis esset, auctionem ob merita in bellicis actibus accepit. Dispositio armorum commonstrat illū fuisse de armis Pobog, & ut colligitur ex Anonymo, qui Boleslai cum Conrado Masouia Duce concertationes & bella describit, fuit primum cognominatus Pilch, qui postmodum à villa propria ubi Lituanorum Custodias, ut in origine armorum habes prostravit Łádá nuncupatus fuit. Anonymus an. 1248. lacusius (forte hunc alij vocant Ianusium) Łádá filius Petri Pilch, quē Boleslaus in Castro Lad, à quo Landenses (Monachi ibi inhabitantes) nominabantur Præfectum ibi instituit. Dicit enim Anonymus: Relicto ibi nobili milite lacusio Łádá filio Petri Pilch Castellani Cerueń. cum nonnullis militibus. Bielscius in sua historia fol. 173. & Paproc. in Stem. fol. 322. ex Anonymo circa an. 1224. Ponunt Predeslaum Łádá Conradi Ducis Masouia Magistrum militum virum bellicosum. Ianusij Łádá filius Boguslaus ex Borkowia, qui ex Ciotkowńa reliquit item Boguslaum & Valerianum strenuos milites & ambos Magistros Equitum Ducū Kijouień. A Valeriano descendunt multe Familie Illustriss. DD. Łádiorum præcipuè in terra Nurensi à diuersis possessionibus diuersimodè cognominatæ, ut Ianuscho hæres in Łády Illustriss. DD. Noskowscij, Ktodniccij, & alij. Boguslaus verò ex Susanna Potrykowska suscepit unicum filium Cristinum Łádá, qui ann. 1017. functus erat officio Legati ad Imperatorem Turcarum. Eius filius Bartholomæus ex Iaroslai Magiero armorum Rauicz unica filia reliquit duos filios dignos Reipub. ciues, Andream & Martinum, à quibus posterij descendentes varia item cognomina sortiti sunt, qui tamen semper retinent antiquū suum proclama, ad suum cognomen addentes Łádá. Nam Andreas Łádá, qui fuerat Magister militum Ducis Kijouień in patriam reuersus, accepit in consortium matrimonij Barbaram Skrzynska hæredem in Skrzynno in terra Wielunew. cum qua & illa possessio cessit sibi in hæreditatem: qua ille contentus sortem suā in Łády resignauit fratri suo Martino, & ab illa possessione cognominatus erat Łádá Skrzynski, & ab eo omnes succedētes posterij ad hæc usq; tempora vocantur Ładij Skrzynscij. Ex hac sua consorte Andreas Łádá Skrzynski suscepit filium Ioannem Łádá Skrzynski, hæredem in Skrzynno, qui ex Heduigi lectissima matrona Gener. Alberti Straß, reliquit filium Sbigneum & filiam Christinam consortem Gener. Derslai de Bnin. Sbigneus verò accepta coniuge Susanna de Przerab Przerębska, ex ea habuit filium Stanislaum Łádá Skrzynski, hæredem in Skrzynno, qui ex Sophia filia Ioan. Zardecki de Drzewicá suscepit unicum filium Casparum, qui benedictione Diuina accepta coniuge Dorothea de magna Konskie, filia Gener. Prendoslai e Sámborzkic Koniecki, ex ea habuit quatuor filios, Ioannem, Raphaelem, Seuerinum, & Florianum, & duas filias Susannā Stotwinski ac Heduigim Zaluski consortes, quæ nulla prole suis maritis relicta decesserunt. Ioannes Łádá

Skrzynski primus filius Cassari spiritualem vitam elegit, in qua tamen non modo Ecclesia sed & Reipub. obsequia suo statui conuenientia prompte reddidit, factus Canonicus Chelmen. in Russia & Sendomirien. ac Praepositus Mielecen. vigilans Pastor, S. R. M. Secretarius, in anno praesenti iuxta Tribunalitius Regni deputatus recti tenacissimus. Subscripsit elect. Vladisl. IV. Raphael ex Sophia filia Seuerini Chanuec de Potok haerede progenita ex Orłówna in Palat. Lublinen. reliquit unicum filium Michaellem Łádá Skrzynski & quatuor filias, quarum duae in matrimonium nobilissimis maritis sunt collocatae. Ursula primo matrimonio cesserat Samueli Gorzcki, ex qua ille habuit filium Ioan. secundo verò Golembionski. Isabella Alexand. Bielski, quae verò Teressa & Pudentiana manet innupta. Seuerin. in bello Moschouitico cum Demetrio illius gentis Imperatore, strenuus miles, ubi post multa viriliter & praclare gesta, capto principali castro sedis Moscout. multis vulneribus sauciatus & ipse captus ibid. in carceribus detentus, & post annum circiter unum in Persiam relegatus. Florianus postquam ex studiis Germania & Gallia in quibus in literis ad decorum familiae & obsequia patriae multum profecerat, rediit Crac. in florida aetate decessit, & in Ecclesia S. Francisci sepultus requiescit. Martin. verò praedicti Andrea frater germanus haeres in Łázy ab ea hereditate Łazowski nūcupatus ex Kosobucka suscepit fil. Iacobum & Ioseph. Iacobus calebs obiit. Iosephus verò Łádá Łazowski ex cōsorte Wolska progeniuit Martin. qui ex Gomolinska reliquit Ioan. Łádá Łazowski, à quo ex Dabrowska progenitus Mart. qui ex Helisabetha de magna Konskie Predeslai Koniecki filia habuit filiū Ioan. Łádá Łazowski & duas filias Sophiam Dydinski & Helisabeth Saporowski consortes. Ioannes vero ex Złocka suscepit unicum filium Martinum, qui desponsata sibi filia Gen. Alexand. Saporowski in florida aetate viuere incipit. Sunt etiam alij Ładij in Zakrocimensi districtu, sicut Paproc. in Nido adnotauit, ex quibus unus apud Andr. Fierley Castell. Betzen. in bello Prussico contra Gustauum locum tenens copiarum fuit. Idem Papr. lo. cit. ponit alios Ładios dictos Kosciesios. Lipsij, de Lipie & Krzemienice in Palat. Rauen. clari in Reipub. clarissimi in Senatu, illustris Familiae armorum Łádá, quae quidem ab origine sui, primum in Ducatu Masouiae fixit ab immemorabili tempore locum & sedem, sed succrescente ipsius nobilibus actibus, & numero viris aetate, qui semper & in sago & in togā clari & conspicui fuere. Sedem suam simul cum Duce Zemouito fratre germano Cymbarca, Archiducissae Austriae, quae Fridericum Tertium Romanorum Imperatorem genuerat, in terram Palat. Rauen. mutauit, seu verius distinxit. Nam Duci Zemouito, in ann. 1426. terra Rauen. sorte obtigit. Atq; is primus fuit Iacobus, filius Iaroslai, Thesaurarij Ducis Masouiae Patris Cymbarca, & Zemouiti Ducis Rauen. Qui Iaroslai Archiduci Ernesto, in Austria Cymbarcam deduxit. cuius rei sit mentio in relatione Wilhelmi Kurcz, qui ad concludendos tractatus matrimoniales, ab Archidu-

Archiduce fuerat missus in Masouiam. Is Iacobus, villis maioris & minore Krzemienica, quas torrens riuulus per medium secatur, seu verius oppido, ut patet ex Priuilegio super dicta Krzemienica, a Ducibus eidem Iacobo dato, atq; pradio cum Curia Lipie dicto, ubi palatium ex lateritio lapide, perquam commodum extructum cernitur, iure deuolutorio an acquisitorio incertum est, in possessionem suam redactis, haeres de Lipie, & Krzemienica cognominari cepit. Ut clare patet in Originali Priuilegio peruetusto, a Zemouito & Vladislao Ducibus Mazouiae Iacobo supra nominato super oppidum Krzemienica, quod nunc pro villa habetur, & Lipie cum curia & pradio dato, cuius Priuilegij est ut sequitur tenor talis, (quod dixit author) oculis meis vidi, in manibus habui, & legi.

In Nomine Domini, Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Zemouitus & Vlad. Dei gratia Duces Masouiae, Russiae, Principes, nec non Terrarum Rauenn. Plocen. Sochacouien. Gostinen. Plonen. Zaukrzen. Domini & haeredes Wisnen & Belzen. Significamus tenore praesentium, quibus expedit vniuersis praesentibus, & futuris harum notitiam habituri. Quomodo nos, considerati ac diligenter inspectis fidelibus seruitijs nobis per Nobilem Iacobum de Lipie & Krzemienica vtraque haerem impensis, & adhuc Diuina fauente clementia nobis & nostris successoribus, per ipsum, eiusque legitimos successores, impendendum. Horum intuitu, volentes ipsum nostra prosequi gratias & fauore, bona ipsius totalia, hereditaria in Lipie & Krzemienica, in districtu nostro Rauenn. sita, de iure Polonico, in ius Theutonicum quod Culmense dicitur, in omnibus & singulis punctis, clausulis, conditionibus, & articulis vniuersis transferimus, perpetuo, & transmutamus praesentibus. Omnia iura Polonica per amplius remouentes in eisdem. Verum tamen quod incolae seu Cmethones bonorum praedictorum, pro huiusmodi iuris ex gratia nostra donatione, de quolibet manso culto & possesso, per octo grossos Pragenses super festum S. Martini Episcopi & Confessoris venerandi, annu singulu, perpetui temporibus, nobis ac nostris successoribus, soluere sint adstricti. Ab usque antiqui iuris Polonici, nostri solutionibus, exactionibus, contributionibus collectis Castrorum custodijs, laboribusque, ac ceteris angarijs, ac perangarijs quibuscumque, quocumque nomine censeantur, sint perpetui temporibus liberi, immunes, & exempti. Eo duntaxat excepto, quod dum Diuina dispositione, nostras nuptias, siue filiorum aut filiarum nostrarum, celebrauerimus, aut quod absit nos, aut quempiam ex filiis nostris, captiuitatem incurrere, vel aliquam terram obligatam, aut de nouo vnam, aut plures emere contigerit, extunc praefati incolae seu Cmethones, iam dictorum bonorum, nobis & nostris successoribus, similem seu aequalem, de quolibet manso culto, & possesso persoluant exactionem; qualem & quantam super alias villas, equali iure Theutonico locatas duxerimus, imponendam. In cuius recompensam, praefatos incolae seu Cmethones, dictorum bonorum ab omnibus nostri iudicijs, omniumque Iudicum Palatin. Castell. nostrorum, siue officialium eorum eximimus, & penitus liberamus. Ut per eos de cetero non iudicentur, nec citentur, & citati non compareant pena eos omnimode nulla subsequente; nisi coram sculteto bonorum praedictorum, scultetus coram praenominato Iacobo, & suis legitimis successoribus, in perpetuum. Insuper praefatum Iacobum, fauore amplectentes ampliori ipsum cum legitima ipsius posteritate, ab omnibus Iudicijs, omnium Iudicum Palatin. Castell. nostrorum seu officialium eorum, eximimus perpetuo, & liberamus; ut per eos de cetero nec iudicentur, nec citentur, & citati non compareant, pena eos nulla sequente. Nisi coram nostra Ducali praesentia, vel hoc in absentia nostra de Ducatu nostro, coram Iudice nostro Terrestri Generali, & dum annulo nostro seu Sigillo & litera fuerint signati, & euocati iure Terrestri cuilibet aduersariorum suorum respondebunt. Etsi in aliquibus panu magnis, seu paruis in iudicio nostro manserint, & eas luerint. Nulli eas de nostro, Domini nostri, honorarium, vulgariter Czesnikorum, nisi Iudici, duos grossos, Subiudici vnum, a pana quinquagentali in nostram partem, soluere teneantur. A panu sex marcarum ex Vliesiane ipsum Iacob. eiusque legitimos successores, perpetui temporibus absoluiimus, & liberamus, praesentium tenore mediante. Damus insuper & donamus praefato Iacobo, eiusque legitimis successoribus, ut quotiescunque, & quandocunque, Cmethones, seu incolae bonorum praedictorum, mutuo se occiderint, extunc praefatus Iacob. eiusque legitimi successores, panam capiti pro se leuare debet, & tollere. Si vero proprius extraneum, aut proprium extraneus incola occiderit, extunc medietatem huius panae Capitalis praefatus Iacobus, eiusque legitimi successores, pro se tollent, & leuabunt. Damus insuper, & donamus praefato Iacobo, eiusque legitima posteritati, omnes causas, tam magnas quam paruas criminales &

nales & ciuites, intra metas donorum predictorum iudicare, carceres, patibula erigere, excessus quoscunq; & delicta punire licet, vindicta effusionem sanguinis, mutilationem membri, aut ultimum supplicium exigat & deposcat. In cuius rei testimonium sigillum nostrae Maiestatis, presentibus est appensum, sigilloq; minori, a tergo cera rubea impresso. Actum & datum Rauen. Sabbatho ante Dominicam Oculi 1454. presentibus ibidem Generosis ac Nobilibus fidelibus nostris, Marschalco Golinski de Lang. Plocen. Alberto de Badkowice Rauen. Succamer, Alberto Chylinski Rauen. & Sachacouien. Capitaneis. Nicolao de Chorczarzmo Subpincerna, Ioanne de Redisko Iudice, Iacobo de Klobuzno Notario Curiae nostrae, per cuius manum praesens Priuilegium est scriptum. Ratiborio de Wolistwo Curiae Nostrae Cancellario, qui in praesentia nostra, habuit in commissis, ac alijs quam plurimis fide dignis testibus.

Praefatus itaq; Iacobus haeres in Lipie & Krzemienica, habuit filios quatuor, nimirum Nicolaum actu Presbyterum, qui Ecclesiam in Krzemienica rexit, in cuius gratiam Zemouitus, & Vladislaus Duces, eidem Ecclesiae, villam Szanogoscia nuncupatam, attribuerunt, & perpetuo donarunt, quae villa in haec usq; tempora, eadem penes Ecclesiam ac Praepositum dictae Ecclesiae est, cuius quidem donationis in archiuo diploma eiusdem Ecclesiae extat. Ioannem, Albertum, & Martinum, prout liquido patet ex authentica inscriptione, circa actum diuisionis. Vbi Iacobus partitur bona sua, inter filios in ann. 1469. sub actu Feria Secunda, infra Octauam Natiuitatis Beatissimae ac intemeratae Virginis Mariae, Rauen in actis Terrestr. Post Iacobi mortem, quae subsequuta est anno eodem. Martinus ex filiis circa bona praefata remansit, emptis medietatibus fratrum suorum, qui calibem vitam agentes, absq; prole decesserunt. Martinus ducta uxore nobili Margarita Wagrowska, sorore germana Ioannis de Wagry, Iudicis Terrae Rauen. habuit filios Andream, & Matthiam. Andreas post mortem parentis sui Martini, partem se concernentem fratri Matthiae vendidit, ipseq; diu multumq; varijs in expeditionibus, militarem nauauit operam ut clare patet ex scutis colore vario a fabre adornatis, in quibus nomen & cognomen, dicti Andreae legitur, cum armis proprijs, sterilis annosus decessit. Matthias filius Martini, frater vero Andreae, ex nobili Dorothea Ruskowska, de Terra Sendomiriensis, a Sancta Cruce, suscepit filios Petrum, Andream, Hieronymum, & Stanislaum. Stanislaus in pueritia decessit. Andreas vero & Hieronymus, venditis suis medietatibus fratri suo Petro, militiae Sacramento obstricti obuiere, sub Sigismundo Primo circa ann. 1518. ut patet ex veteri manu scripto quodam. Petrus ducta uxore nobili Catherina Buialska ex ea genuit Andream, quam mortuam, alteram duxit Margaritam Czernienska ex qua suscepit Iacobum & Hieronymum. Hieronymus in pubertate mortuus, ut patet ex actu Rauen 1539. certae commutationis Petri de Lipie & Trzemiski Pusko post Festum S. Ioannis Baptistae. Iacobus rexit primum Ecclesiam in Legonica, postmodum factus Praepositus in Krzemienica. Andreas filius Petri, frater vero Stanislae & Iacobi, qui cum Generoso Vchanski Capitan. Chelmen. in Prussiam publico in negotio proficisceretur, diuenterunt in domum nobilis Rebelinski. Vbi desponsata sibi in uxorem Capitaneco filia dicti Rebelinski nomine Veronica quam genuerat nobilis Nadarzynska haeres in

res in Nadarzyn de Terra Varfauien. Comitissa de Stuzow. Andreas autē neptim dicti Rebelinski à filio Iacobo quam genuerat Golynska. Veronica verò quæ fuit mater magni illius quondam Iacobi Vchanski Archiep. Gnesneñ. & Palatini Belzen. neptis à fratre germano. Is Andreas ex Emerantiana coniuge sua de Domo Rebelinskich, suscepit filios Franciscum, & Laurentium, & filias quinque, quarum una in pueritia decessit, reliquæ viris Nobilibus elocatae. Ac primum una Dorothea nupsit nobili Sebastiano Lubá Głaczynski. Secunda Agnes Nobili Iacobo Gostkowski. Hedwigis Nobili Pieściorocki. Ultima nomine Anna Nobili Lipnicki de Terra Sendomirien. Franciscus filius Andreae, partis genere & indole sua condignis literarum disciplinis, ac post exterarum nationum peragrationem, breui ob insignem in literis profectum, oris ac morū suauitatem ac omnem decentiam, ab auunculo suo Iacobo Vchanski Archiep. Gnesneñ. vocatus, Curia suæ Cancellarius creatus est, ac sacris initiatus, Canonicatūq; in Metropolitana Ecclesia Gnesneñ. deinde Archidiaconatu Lancicieñ. auctus, multisq; gratiæ & fauoris sui argumentis, virum de se & Ecclesia Dei benè meritum, spiritus ad magna gerentem adornatus & cumulatus. Post cuius mortem ad Regiam se contulit, atq; inter Secretarios receptus. Verum oblatam Abbatiam Vitouien. respuit, quo facto strepitus aulicos pertasus, vite priuata ac tranquilla, dignitates Ecclesiasticas posthabuit, sacerdotijs atq; curā & onere conscientie contentus. Verum & priuatim vitam ducendo otium non admisit. Nam supra trigesies vicibus Iudicem in Tribunalijs Regni subsellio egit, munus Administratoris sede vacante Archiepiscopatus Gnesneñ. gessit, aliadq; munia Ecclesiis perquam utilia ac Religioni Catholica obiuit. Ubique æqui boniq; rationem est secutus, intrepidēq; ac viriliter est tutatus. Quo nomine id est affectus, ut ab omnibus vir rectus, prudens, & iustus decantaretur & haberetur. In solo natiuo seu gentilitio, ubi maiorum suorū cineres requiescunt, diruta veteri & cariosa lignea Ecclesia, ex muro lateritio à fundamētis per amplum Templum erexit & adificauit. dote sufficienti in alendos sex Mansionarios sacerdotes atq; Præpositum, aliosq; Ecclesia ministros, in Prætorio Calisiensi summa pecunia collocata, à qua ciues Calisien. Censum annum soluere & pendere sunt adstricti, atq; supellectili aurea & argentea, aliadq; cultui Diuino seruientia largē & liberaliter comparata, turri insuper præalta ære tecta, ad ornamentum & decorem domus Dei è frontispitio erecta, adornauit & condecorauit. Hic tantus & talis vir, dierum & bonorum operum plenus, maior octogenario obiit. 18. Octobris. 1618. Sepultusq; est cum Patribus suis in eadem Ecclesia, ubi ipsius Epitaphium ex marmore diuersi coloris lapide, extat ad Altaris maioris latus dextrū, literis auro exaratis.

D. O. M. ac PIIS MANIBVS.
FRANCISCI LADZIC DE LIPIE LIPSKI

Qui

In Familiarium numerum vna cum fratre Laurentio à Iacobo Vchanski Archiepiscopo Gnesnensi, auunculo acceptus, eruditione Domi forisq; parata,

Primò eiusdem Cancellarius Regisq; Stephani Secretarius factus,

Deinde Sacerdotijs in Gnesneñ. Vladislauiē. Lancicieñ. Ecclesia auctus,

Ab Aula

Ad tuenda iura & commoda Ecclesiæ se conuertit, & sexaginta annis in Capitalis, Synodis, Tribunalibus, Comitijis, rei Ecclesiasticæ operam nauauit,

Oblatos

Oblatos Episcopatus & Abbatias repudiavit.
Opes ex proprio Patrimonio partas iuuantis amicis & propinquis,
Reditus Ecclesiasticos
Diuino cultui imprimis huius Ecclesiæ fabricæ & doti impendit.
Demum

Dierum plenus obiit Louicij, die 3. Octobris. M. DC. XVIII. Ætatis LXXXI.
Ioannes L. pski Referendarius Regni optimo Patruo posuit.

Alter filius Andreæ nomine Laurentius, Frater verò Francisci, qui unâ cum fratre in studio
literarum iuuenilibus consumptis annis militia deinde nomen dedit sub Sigismundo Au-
gusto, Henrico, Stephano Regibus, vocatus post ab auunculo Archiepiscopo Gnesnens. Iaco-
bo Vchanski, virum seruum regimini rei æconomicae totius Archiepiscopatus admouit. Quo
tempore mater eius Emerantiana consors Andreæ de Lipie haredis Louicij est mortua, atq;
in Ecclesia S. Spiritus Parochiali sepulta. Funus Archiepiscopi est prosecutus ferturq; mira
deuotionis & sanctimonie fuisse feminâ, quam obrem eam multi precipuè vero Archiep. non
tam indulgens sanguini maiorem in modum obseruabat. Demum mortuo Archiepisc. Laurent.
domum reuersus, animum ad statum conjugale conuertit. atq; in Domo peruetusta, de magna
& parua Kolacin Plichtow filiam nomine Annam desponsat & iungit sibi uxorem nobilis
Alberti, Plichtow sorore, aut Constât. Patruelæ Pal. Mazouia, & Valent. Castell. Rauen. Mar-
schalci Sereniss. Ioan. Alberti Principis Polon. & Suecia, S. R. E. Cardinalis ac Episc. Crac.
publica non bilominus negotia haud neglexit, in Comitibus Generalibus Nuncius, in Tribunali
Regni Deputatus. Iudex sæpius conspiciebatur Quo authore in Comitibus Generalibus Reg.
Coronationis D. Sigismundi III. Succamerar. Rauen. deinceps vacaturus electioni libera
nobiliū cessit. Vir fuit placido & amano ingenio, prudentia, rerum experientia singulari,
ac bonitate erga omnes pollens, ut vulgo ob bonitatem ipsius charissimus, ab amicis appella-
retur, cum & ipse amicos compellendi hoc vocabulo sapissimè, imò semper uteretur, ideo
omnium fauorem & studium affecutus, quo factum est, ut eum primò Subiudicem, deinde
Iudicem Terra Rauen. concordis suffragio sibi elegerint, eamq; dignitatem ad extrema vite
tempora tenuit. licet altiores non raro deferrebantur ex eo, quod causas non tam indicabat,
quam componebat, ut insimul & controuersias & animos auersantes pacificaret, ac in unū
redigeret. Ratus animis plus, quam causis, eorumq; controuersis debere Iudicem mederi,
quam pietatem studiumq; virtutis, iustus Dominus, qui iustitias hominum se iudicaturum
minatur, larga benedictione relargitus, & remuneratus est; qui sic benedixit hominibus ti-
mentibus eum, ut & videant filios in circuitu mensæ suæ, & filios filiorum suorum. suscepit fil. ex ea-
dē Anna Plichtianka 9 & filias 5. Tres in matrimoniū elocata, una Monasticam vitam pro-
fessa, ultima in pueritia fati decessit. Et prima harum nomine Anna nupsit nobili Stanisl.
Krosnonski Gladifer. Rauen. altera nomine Elizabeth nobili Samueli Klenienski de Terra
Warsauiens. & tertia nobili Samueli Kurnoch Iudici Terra Rauen. nomine Iustina. Tandem
dierum plenus obiit in Lipie die VII Mensis Augusti Anna Dñi. M. DC. XVI. Requiescit in
sepulchro gentilitio. Cui Epitaphium tale filij ad sinistrum latus Altaris maioris posuere.

D. O. M. ac M E M O R I Æ.

Laurentij Ladzic de Lipie Lipski Iudicis Terræ Rauen. s.
vnici huius Ecclesiæ Patroni.

Viri è clarâ & vetustâ soleatæ gentis prosapia orti, in Deum pij, cum vicinis
pacati, erga omnes officiosi.

Qui demum

Susceptis ex Generosa Anna Plichtianka nouem filijs, & filiabus quinque
maior Septuagenario cessit è vitâ:

Cui

Superstites filij, tribus antea vita functis Laurentio in puericia, Arnolpho & Da-
dzibogio

dzibogio in bello. Franciscus Felix Castel. Sochaceuicn. Matthias Tribunus Raucn. Ioannes Referendarius Regni, Galpar Vexillifer Sochaceuicn. Samuel Serenissimi Alexandri Poloniae & Sueciae Principis Camerae Praefect. Philippus Plocecn. & Lancicien. Canonic. Secret. Regius hoc pietatis monumentum poluere.

Anno Domini M DC. XXXIV.

I. Filius Laurentij nomine Franciscus primogenitus, qui literarum cursu peracto ad Reipub. negotia animum adiecit, breuig. id affecutus est, ut Nobilitas vniuersa pronus in eum studijs ardua quaq. conijceret, quae obtentu difficilia alijs impossibilia fuere. Vnde frequens in foro, in Comitijs, in Conuentionibus, Tribunalibus ac alijs munjs publicis visus est. Felix qui vicinos coniungeret, dissidentes sociaret, inimicos reconciliaret, odia componeret, iras deponeret, in foro grauis domi, hospitalis ubiq. comis, modestus ac perhumanus. Quo nomine tantum fauorem, amoremq. apud omnes affecutus, ut eum absentem in Succamerar. Terra Sochaceuicn. (nam crux paucis ante Electionem diebus in venatione lapsu equi fregerat) concordiae & vnanimi voce elegerint, deposcerentq. Assumptus post hac in Senatorium ordinem a Sigismundo III. suscepto Castellannatu Sochaceuicn. a Vladislao IV. Rauensi ornatus, superato atatis sua anno 59. obiit 1643. Sepultusq. est cum Patribus suis in Ecclesia Krzemienecn. Relictis duobus filijs, fili. bus vero tribus primi matrimonij ex nobili Hedwig Brochowska sorore germana Castell. & Succamer. Zakrocimcn. quam genuerat Firleiwona, secundi vero matrimonij duabus filiabus ex nobili Catharina Vrsula Dulska, quae genuerat Pretficomna. Primus filius Francisci primi matrimonij ex nobili Brochowska progenitus nomine Ioannes Albertus Vexillifer Terra Sochaceuicn. ac Inowlodicn. Capit. in matrimonio habens nobilem Maximilianam filiam Maximil. Comitis de Tenczyn Ossolinski Thesaurarij Curia Regni Biecen. Marieburgen. & Capit. Christophori vero Palat. Sendomiricn ac Georgij Supr. Reg. Cancell. ex fratre Neptim. Alter vero filius nomine Constantin. Francisci sacris initiatus Canonic. in Ecclesia Metropol. Gnesnen ac Lancicien. & Vielunen in exteris nationibus honestissimis studijs operam nauans. Ex filiabus autem Francisci primi matrimonij, altera quidem in Canobio Plocecn. Ord. Praemonstraten. Sanctimonialis facta, altera nobili Mikotaienski de Terra Sochaceuicn. nupsit, & tertia virgo fati crepta. Secundi matrimonij ex nobili Dulska filia Francisci impubes Iohannam & Gertrudam. 2. Filius Laurentij nomine Matthias Tribunus Terra Raucn. vitam calibem agens qui in Calistien. Collegio iuuenilibus annis in literaru studio consumptis bene merendo de Deo, Rege, & Patria, militandi occasionem accepit, in conspectu ad fluvium Dzieza in Valachia seu in Moldauia Duce Potocio bellicosissimo viro, exercitu Polono a Turcis profligato, & in fugam conuerso saucius multis vulneribus, traiecto flumine domum remeauit. Altero fratre Arnolde in acie caso orbis, nec propterea intermisit militiam interfuit naq. expeditioni ad Orininum, Cecoriam, Chocimum, ubiq. militaris fortitudinis praeclarum edidit specimen. Sed & negotia publica tractare quieuit, a sago ad togam remeando, suprad. de viginti annis publicae utilitati commodam & necessariam, tam in Comitijs Generalibus Regni Nuncij. quam in Tribunali Regni Marschalci munus sapientius sustinendo operam nauauit. Vitam ab omni cura semotam atate ingrauescente degit. Scite admodum illud Caroli V. sibi dictum censuit, inter vitae & mortis negotia oportet spatium intercedere. 3. Laurentij filius nomine Ioannes Archiepiscop. Gnesnen. Primas Princepsq. Primus Regni, qualis & quantus fuerit gessi magistratus, Legationes ad Principes externos, ac deniq. suprema in Regno hoc dignitas argumento sunt. Nam breui ob sagacitatem ingenij ac indolis bonitatem, cursu feliciter summa cum laude, seu verius admiratione literarum absoluto, exterisq. nationibus Australibus perlustratis, vix domum reuersus prae properè a magno viro Kryski Supr. Reg. Cancell. eius consanguineo in Regiam vocatus. Cancell. Reg. unicae virtutis ac doctriinae palastram rexisse iussus, quam summam cum laude, voto & emolumento publico ac gloria gentis, quam ubiq. terrarum ubi eius felix, & aurea penna ob stylo puritate & elegantiam peruagauit, restituit ac cumulauit, vno de viginti annis admini. trauit ipsum Latium non

raro demiratum, seu veriùs supremus humanarum diuinarumq; in terris arbiter rerù, posuisse sub tam inclementi climate sedē latio persuasisse. Quo factum ut & gentem conspiceretur, & personam ex stylo cognitā, & à se adamatam oraculo Pontificio (nempe affirmare solitum fama constans est, non aliunde literas Romam mitti, quam à Rege mitterentur Polonia quarū utiq; scriptor hic Ioann. fuit) ac alijs sua gratia atq; beneuolentie argumentis prosequeretur & complecteretur: quod in Bullarum expeditione, pro Episcop. Culmen. & Pomesania per viam secretā testatum est. Itaq; ex Regente Cancellarioq; Regina Constantia ac Regni Referend. Episcop. Culmen. & Pomesania renunciatus atq; ab eodem primū Ratisbonam pro pacificando orbe Christiano. quod ob tarditatē Romanae expeditionis pro Culmen. Episc. non sustinuit, postmodū Vienn. Orator pro exposcendo in sociam Thori & Sceptri Sereniss. Caciliam Renatam ab eodem Vladisl. Rege destinatur, & mittitur, quā prudentia, quā dexteritate, felicitate & virtute hoc munus obinerit, utriusq; Mai. statū fauor, quo alter ipsum Comitatu cum usu Corona Regalis, unaq; domum ipsius totam, suprema aliter dignitate in Regno delata prosecuti sunt, declarat. Fuit hic vir admirabili oris suauitate, summa eruditione, ingenio sagaci eod; miti & permodesto, iudicio graui & maturo, ut si in Deorum catu, Mercurius pro Ioue ut ille coram Casare & Regina Cacilia Renata pro Rege (quanquam aliter nunquam) non alio modo, stylo neq; lingua quam Ioannis Lipski loqueretur, ut haud immeritò Principum deliciae humaniue generis spes vulgo & crederetur & haberetur. Vl. dist. IV. filium primogenitum Sigismundum Casimirum sacro fonte tinxit. Verum tantæ virtutis virum cui iam orbis Sarmaticus plusquam contulit dare nequiuit, exacto ætatis suæ anno 52. calum repetijt. Obijt Lyskonicys in Palatio quod ipse magnis impensis, cōmoditati suæ suorumq; successorū & salubriori tranquillioriq; post publicos ac urbanos strepitus secessui extruxit, atq; iconibus Archiepiscoporum ex authenticis antiquitatum monumentis fideliter & accuratè collectis exornauit, die 13. Mensis Maij, M. DC. XLI. sanctè moritur, sepultus in Capella Louicien. quam ipse edificari sibi in honorem SS. Sacramenti magnificè curauit, amplaq; fundatione dotauit, ut melius patet ex eius testamento quod hic inferere multum reputauit.

I E S V S M A R I A.

EGO Ioannes de Lipie Lipski, Dei gratia Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus Natus, R. P. Primas Primusq; Princeps. Ita mecum semper cogitavi humanum esse mori, Christianum verò cogitare, ne inopinatò & æternum mori contingat quin viuendo sapè mori ut moriendo æternū viuere liceat. Utinam ego quoq; ita vixissem, sed heu vixi tanquam non moriturus eo minus mortis memor, quò magis æternæ reus, eo magis præsentī etiam indignus quo minus æternam meritis; utinā vel reliquum, quod superest vitæ, cautiùs & sanctiùs viuam. Cæterum licet daretur plus viuere, quàm adhuc vixi, actæ tamen vitæ piacula, expiare nō possem vllæ vitæ tequentis innocentia; nisi Christi vitæ & passionis meritis, quibus etiam si statim è vitā discedendum foret, tot tantaq; scelera mea expiatum iri confido. Eius præsertim ope quæ non erubescit refugium dici peccatorum, quàmq; ego nullo meo dignus sum appellare nisi quo maximè indignus sum, nempe quia omnium maximus peccator sum Refugium peccatorum ora pro me & in hora mortis meæ adiuua me neq; me mori æterna morte patiāre, quamuis vel hoc ipso gratiā Tua indignum, quod cum me peccatorem te peccatorum Refugium scirem, nunquam ad Te confugi, quin misero statim transfugio, per noua peccata à te disciscerem, quin & elemētia Tua abuterer, ut quæ mihi peccandi timorem minueret, cum incutere potius, & fiduciam veniæ pænitenti, non ausum peccandi ingerere debuisset. Hac clementiæ Tuæ fiducia viuens in posterum, moriensq; rectiùs uti cupio, & moriturus, in manus filij Tui, Tuasq; purissimas, spiritum meum commendo, impurissimum quidem, sed puritate tua eluendum. Supplex etiam in hac necessitate inuoco Diuos Patronos meos & præsertim S. Angelum Custodem meum, cuius tutelarem præte-

ciam

tiam meam, o quantis dehonestavi sceleribus. SS. Ioannem Baptistam & Euangelistam quorum nihil in me nisi nomen fuit, SS. Iosephum, Ioachimū & Annam, SS. Sigismundum, Carolum, Ignatium, Dominicum, Franciscū Xauerium, B. Stanislaum Kostka. Inprimis verò S. Adalbertum, cui indignus successi, nihilq; eius in me præterea non recognosco. SS. Stanislaum, Casimirum, Barbaram, Catherinam, Theresiam aliosq; Caelites omnes. Porro has supremas vltimæ voluntatis meæ tabulas in omnem euentū & incertæ mortis casum & præsertim graui modo tertiana correptus omni meliori forma modo & stylo quo melius potest & debet condens.

Inprimis profiteor, & coram Deo, superis, & hominibus testor, me prout natus sum, & vixi in fide verâ Orthodoxâ Catholicâ Romanâ, ita in illâ & pro illâ mori velle, nec viuere nisi ad spatium pænitiæ, lubēs etiam vitæ anterioris annos perditos, in me multari, cupiens ei⁹ iacturâ, quàm viuere Dei beneficio & naturæ adhuc possem. Verum ego & vitam & mortem ei, à quo vtrâque pendent, resigno. In præsentia verò vltimam voluntatem meam in vim testamenti, siue Codicillorum, vel alio quouis titulo, quo maximè valida esse queat declaro.

Inprimis vbi vitâ excessero, mille florenos pro sacrificijs placandum mihi Diuinū Numen exposco, in Sacerdotum eleemosynam dari, humari verò in Ecclesia Collegiata Louicien. volo, quæ in Patrio meo Pallatinatu & solo sita est. Deponi interim in capella Illustriss. Prædecessoris & Aui mei potero, dum noua pro me capella extruatur, quam in fabricam viginti millia florenorum assigno, vel prout DD. Executoribus meis visum fuerit, non inelegans enim opus cuperem fieri, maximè verò idoneus locus eius fabricandæ esset è diametro nouæ Capellæ Illustriss. Antecessoris mei Węzyk, sic enim magnum Ecclesiæ ornamentum accederet. Assigno item pro dote seu fundatione triginta millia floren. in censum redemptionalem collocandos pro alendis & sustentandis octo Sacerdotibus, cuilibet florenos ex censu 200. reliquum in cerâ, vinum, sarta tecta, paramenta, & alios sumptus erogandum.

Officia sint Sacerdotum die Dominico *Rorate* decantabunt solenniter cum Prosa, *Mittit ad Virginein*, cum Organario. Feria 2. Missa item *Rorate*, vt supra. Fer. 3. Missa item de S. Ioanne Euangelista. Fer. 4. *Rorate*, vt supra. Fer. 5. Missa de SS. Sacramento *Cibauit*, quo die quoq; Processio cum SS. Sacramento per Ecclesiam seu Cæmeterium, secundum exigentiam temporis. Fer. 6. *Requiem*, pro Ioanne Antistite. Sab. de immaculata Conceptione B. M. V. Ibidem Cimborium locabitur, pro quo fabricando, lego floren. sex millia. Pro anniuersario quater in anno, per DD. Prælatos & Canonicos in eadem Capella decantando, lego floren. duo millia, insuper duo item millia floren. lego in censum annum locanda, distribuendum inter DD. Prælatos & Canonicos, qui Processioni cum SS. Sacramento interfuerint. Vt Præpositus Krzemenecen. in Lipie in quantum ex Familia Lipsiana Ładziciana fuerit, habeat locum in Capitulo, & Stalo, & Choro, DD. Executoribus meis relinquo statuendum. Qui quidem Vicarios præsentabit ad dictam Capellam, eo vero negligente, ius præsentandi deuoluetur ad Capitulum Louicien. Iidem Capellani seu Sacerdotes debebunt Processionibus interesse cum alio Clero. Habitationem pro ipsis DD. Executors procurabunt in area fabricæ seu lapideæ meæ. Quam etiam lapideam meam lego Præposito Krzemenecen. ita vt ex ea prouentus Sacerdotes Capellæ percipiant. Ad Capellam Vchanianam lego mille floren. Lego deinde pro anniuersarijs ad Ecclesiam Cracouien. Cathedr. 1000. floren. Plocen. 1000. floren. Vladisl. 500. floren. Łancien. 500. floren. Sendomirien. 1000. floren. Kruśuicien. 500. floren. Ecclesiæ Krzemenecen. florenos decem millia. Cæterum, quod sponsæ meæ charissimæ nil dignum legare possum, æqui boniq; Capitulum consulat, lego tamen ex proprio sine præiudicio Successoris, ideoq; laudabile. Primum pro exornando SS. Sepulchro Diui Adalberti Patroni mei, floren. 15. millia, petens à DD. Executoribus, vt marmoream aliquam molem, partim æream extrui affabrè faciant. Lego deinde eidem sponsæ meæ pro anniuersario duo millia florenorum. In Capella mea Łouicien. poterit poni aliquod decens Epitaphium, non mei sed eius honoris, qui de stercore erigit pauperes. Nolim habere sumptuosam funeralem pompam, decentem tamen, habito respectu non meæ peccatricis & indignissimæ personæ, sed Primatialis dignitatis.

Pro amplianda & augenda dote, seu fundatione Præposituræ Krzemenecen. vbi antiquum est maiorum meorum & gentilitium monumentum cum iure patronatus septem millia floren. lego,

à qua summa census annuus solvatur, ac censum prædictum insimul cum Califfiensi coniunctum, in Mansionarios Ecclesiæ Krzemenecen. conuerti, & Organarium, scholam volo. Eidem Ecclesiæ pro rebus magis necessarijs mille florenos lego, tum etiam pro fundatione hic & Romæ procuranda, cuperem autem vt Infultus sit Præpositus. Pro erigendo Seminario pro decem personis Ranz lego viginti quinq; millia floren. in Collegio PP. Societatis IESV, operam studijs daturis, sed prius iurent se non nisi Parochialibus Ecclesijs, vel curæ animarum mancipandos fore.

Quæ omnia Adm. R. D. Fr. meus Scholasticus Gnesnen. curæ habebit. Pro Confraternitate *Misericordie* Varfauien. ad manus R. Patris Præpositi Domus professæ Soc. IESV floren. mille, eidem alios mille floren. inter personas mendicare erubescens distribuendos. Pro perficiendo muro circa Monasterium Vachocen. florenos mille, pro paramentis ad Ecclesiam Parochialem Vachocen. floren. 500. Pro hospitali Vachocen. floren. 500. Pro supplenda fundatione Lampadis in Capella Diui Ioannis Varfauien. mille floren. Ad effigiem B. M. V. apud Sanctum Martinum florenos 200. Inter propinquos egentiores distribui volo quinq; millia floren. maximè verò in elocationem filiarum. Stanislao Kurski fido ac diligenti Cameræ meæ familiari, qui mihi sano & ægro rara sedulitate seruiuit mille floren. lego eumq; de meliori nota Adm. R. D. Fratri meo commendo, de rebus meis, & suppellectili Camerali ipsi potiore partem dari cupio. Antiquiores item famulos meos cõtentari, iuxta arbitrium DD. Executorum volo, habita ratione seruitiorum cuiuscunque. Hospitali Choden. octo millia floren. in censum annum elocanda assigno cum approbatione & noua fundatione Illustriss. D. Loci ordinarij. Inter subditos egentiores Episcopatus Culmen. duo millia floren. distribui volo, PP. Soc. Collegij Thorunen. vti fidis meis in illo Episcopatu cooperatoribus tria millia floren. lego. Subditis Archiepiscopatus mei omnia debita remitti volo. Amicis meis veteribus aliquid in pignus memoriæ & amoris mei donari volo, sicut Magnifico D. Zadorski Pincernæ Regni & D. Iacobo Max. Fredro Regenti Cancellariæ Regni, per decem nummos aureos seu vnum centum vngaricis constantem assigno: Dno. Georgio Mulico S. R. M. centum aureos item assigno. Inter duos Fratres meos Abacum habita ætatis & dignitatis ratione distribui volo. Nepoti meo D. Vexilliferro Sochaceuien. cultum cum theca, auro & lapidibus pretiosis ornatum, ac item sex equos lego. Cæterum prudentiæ, dexteritati ac pietati DD. Executorum relinquo quos in Nomine Dni. omni meliori formâ & iure constituo. Videlicet Illustriss. D. Georgium de Teczyn Ossolinski Vicecancel. Regni perunicè mihi dilectum, cuius pietatem, zelum & eximias rarâq; hoc sæculo corrupto virtutes semper adamaui, cui seipsum aureum lapidibus pretiosis ornatum, in pignus amoris donari volo, quamuis hoc exile munus sit pro tam sublimi persona. R. D. Alexandrum Trzebienski Referendarium Regni quem vti fratrem & magnarum virtutum & constantis in me studij merito dilexi, cui habitum Episcopalem cum Rochieta atq; annulo omniũ maximum dono. Illustr. & Adm. RR. DD. Simonem Kolucki Præpositum Gnesnen. fratrem meum charissimum, cui assigno decem nummos aureos, quilibet decem vngaricis constans. Philippum Lipski Scholasticum Gnesnen. fratrem meum, quem omnium rerum mearum vltra legata residuarum hæredem constituo, ita vt proprietati & dispositioni ipsius liberæ & absolutæ seruiant, & ab alijs DD. Executoribus ei tradantur, nec à quopiam ea in parte impediatur. D. Alexandrum Nieborowski Canonicum Gnesnen. cui idem quod & D. Præposito Gnesnen. assigno. D. Gasparum Trzemeski Thesaurarium meum, vti fidum ministrum, cui etiam idem quod D. Nieborowski. Quos omnes & singulos rogo & per viscera Misericordiæ Dei obtestor, vt hanc supremam voluntatem meam sedulo ac diligenter exequantur. Peto item vt S. R. M. Domino meo Clementissimo vltimum valedicant, similiter & Sereniss. Reginæ idem supremum officium exhibeant. Atq; hanc esse veram vltimæ voluntatis meæ, & realem testamentariam dispositionem quâ æger quidem corpore, sed sanus mente manu mea propria cõscripsi & subscripsi, declaro omni meliori formâ vere ac stylo, reseruando mihi eius corrigendæ potestatem, si Deo volente superuixero. & cassando omnia mea anteriora testamenta, scriptum per me Łyskouicijs die 5. Maj. A. D. 1641.

Ioannes Lipski Archiepiscopus Gnesnensis m. p. p.

4. *Laurentij filius Arnoldus nomine, hic post peractam in expugnatione Arcis Smolensciæ sub Sigismundo III. Rege nauatam operam, sub vexillis Regijs in Valachia seu Moldauia ad fluium Dzieza Dace Potocio occubuit. 5. filius Laurentij nomine Gaspar, qui literarum studio in Collegio PP. Soc. Pultonia peracto, pubes militie nomē dedit castrâq; secutus, maiorũ suorum vitam capeffendo Hic quantũ ex fortitudine militari inclaruit, Cecoria testatur. Nam Turcas nostris in munitione ex carris pedem referentibus, vndiq; irruentes, quasi ad certamen prouocare singulare redebantur. Vni obuiam factus, hasta transfixum, ac pendulum*

lum castris intulit, Ducibusq; presentavit, quo facto miles & animum & vires resumpsit, & à iactabundâ incursione repressus hostis; eandem viri butus fortitudinem referre pariter valent loca in Prussia, eade hostium nobilitata. Post nauatam demum compluribus annis in castris operam, domum reuersus, animum ad statum coniugalem conuertit, quo tempore Sobaceuien. Vexilliferatu, deinde Castellatanu eiusdem Terra, post Rauen. auctus est. Ex nobili Zophia Krystoporjska genuit filios tres, Stanislaum, Ioannem, & Olbrachtum, totidem & filias, Annam videlicet, qua nobili, & egregio viro Ioanni Zatuski, filio Pincerna Terra Rauen. est desponsata. Catherinam & Zophiam, Vir prudentia Senatoria ornatus, pietate in Deum, zelo erga Religionem Catholicam Romanam, pacato in omnes ingenio pollens, paucis ab hinc annis summa cum laude atq; Ecclesie & Reipub. commodo, Iudiciorum Tribunalitioru, unicuq; libertatum & prerogatiuarum Ecclesiasticarum ac Reipub. sustinens regimen. 6. Laurentij filius nomine Laurentius hic pueritie annis nondum excedens, vitam cum morte commutauit. 7. Samuel nomine Laurentij supradicti filius, domi eleganti eruditione partâ, Gallia, Italia, Germania, Anglia, Belgioq; perlustrato in Regiam Curiam, postquam domum reuersus est, se contulit. Primum à Sigismundo III. filiorum secundi matrimonij, suorum Camera admotus, magno cum solatio Regia Domus atq; emolumento, quod uberrimum sanè prouenire solet ex familiari obsequio viri p̃i modesti & prudentis. Post mortem Sigismundi III. atq; Reginae Constantie, cum Sereniss. Alexandro Principe iterum Germaniam atq; Italiam perlustrauit. Quo satis erepto Sereniss. Carolus Ferdinandus tanquam suum reputans eidem curam & regimen Domus sue Regia comisit, aucto ipsum Capitaneatu Zywiecensi, multipliciaq; sua beneuolentia Regia in eum quotidie conferendo beneficia. 8. Laurentij filius nomine Philippus, qui absoluto literarum cursu, Italiam peragrauit, post triennal. in Curia Romanâ mansionem, Sacerdos actu Presbyter domum remeauit, à Vlad. slao IV. inter Secretarios adscitus, à quo primum Canonicatu Sendomirien. & Scholasteria Gnesnen. deinde Vachocen. Abbatia auctus, vir ad magna gerens spiritus, cui suffragatur pietas, eruditio, prestans rerum magnarum studium ac vite morumq; integritas, hunc sim. llium fratri Ioanni natura reddidit, quem non minus sanguine quàm virtute, non minus moribus, quàm vultu referat. 9. Nominè Dadzibogius Laurentij ultimus filius, ubi eos ætatis sue annos attigit, quos Sacramentum militie exigit, vestigijs maioru suorum incedendum, illorumq; partam virtute ac fortitudine gloriam, & nomen sera posteritati memorandum, non solum imitandum sed & amulandum sibi censuit proposuitq;. Castra ceu domus sue gloriosam palestram est secutus: verum Duce Chmielecio acriter cum Tartaris dimicans, occubuit die 17. Februarij. 1629.

Tenor Priuilegij super Comitatum Sacri Romani Imperij, Dominorum de Lipie, prout sequitur talis.

F E R D I N A N D V S T E R T I V S

Diuina fauente clementia, electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatia, Sclauoniæ Rex. Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Brabantia, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ &c. Marchio Morauia, Dux Lucemburg. ac Superioris ac inferioris Silesiæ, Wirtembergæ & Tecke, Princeps Sueuiæ, Comes Habsburgi, Tyrolis, Ferretis, Kiburgi & Goritiæ, Landgrafius Alsatiæ, Marchio Sacri Romani Imperij, Burgouia, ac Superioris & inferioris Lusatiæ Dominus, Marchiæ Sclauonicæ, Portus Naonis & Salinarum, &c.

*Reuerendo sincerè Nobis dilecto Ioanni Lipski de Lipie, Episcopo Culmensi & Pome-
rania, Serenissimi Vladislai Quarti, Polonia ac Suecia Regis Consobrini nostri
charissimi, Magno ad Nos destinato Legato, Gratiam nostram
Cæsaream, & omne bonum.*

QUum Nos ad Cæsareæ dignitatis fastigium, non nostris meritis, sed Dei Opt. Max. fauore & clementia euecti simus, par est vt in ea omnia, quæ ad illustrandam huiusmodi dignitatem spectant diligenter totis viribus enitatur. Hoc autem alia ratione haud commodius fieri arbitramur, quàm si nobiles & antiquas familias maioribus & dignioribus honorum titulis decoremus, præcipuè illos, quorum erga Nos & Sacrum Romanum Imperium fides & officia Nobis commendantur. Cum igitur Tu Ioannes Lipski de Lipie fratresq; tui germani Franciscus nimirum Castel. Sochaceuien. Senator Regni Poloniae, Matthias Georgius Tribunus Terræ Rauen. Gasparus Sigismundus Vexillifer terræ Sochaceuien. & Sereniss. Poloniae ac Sueciae Regis Aulicus, Philippus Plocen. Lancicien. & Sendomirien. Canonicus, ac eiusdem Sereniss. Regis Secretarius. Samuel Sac. quondam Cæsar. M. Ferdinandi II. Dñi. Parentis ac Prædecessoris Nostri Colendiss. nec non dicti Serenissimi Regis Poloniae Camerarius, ac Præfectus Camerae Sereniss. Principis Caroli Ferdinandi clara eo vetusta familia è genere soleata Ladiciorum, publicis priuatisq; splendoribus conspicua oriundi sitis, vnde complures viri præstantes prodierint, qui vtilem saepe ac fidelem tam inclytæ Reipub. Polonæ, quam communi Orbi Christiano, tum in primis quoq; Prædecessoribus nostris Romanorum Imperatoribus & Regibus gloriosissimæ memoriæ, ipsiq; S. R. Imper. nec non August. quoq; Domui nostræ Austriacæ operam nauarunt. Quos inter, vt plurimos alios taceamus, Iaroslavus de Lipie Atavus Tuus Supremus Thesaur. Zemouiti Ducis Mazouiae Parentis Sereniss. olim Cymbarcæ vxoris Sereniss. quondam Ernesti Ducis Austriæ, Matris verò Friderici Tertij Imperatoris in contractu matrimonij inter dictos coniuges conciliando, præclara cum laude fidei & industriæ suæ se impenderit, filiumq; suum Andream cum prædicta Serenissima Cymbarca in Germaniā miserit, qui ibidem in eiusdem obsequijs decesserit. Tuq; deinde præd. Ioannes de Lipie, apud Sereniss. quondam Constantiam Reginam Poloniae amitam Nostram charissimam, complures annos Cancellarij munus ita gesseris, vt in tua fide omnia Regiæ Domus suæ negotia publica & arcana deposuerit, ac modo etiam præsens munus Magni Legati Sereniss. Regis Poloniae singulari tua cum laude apud Nos obeas. Hinc sanè & quia minimè dubitamus, quin tu idem dictiq; fratres tui in eodem bene de nobis & Sac. Rom. Imperio Augusta; Domo nostra Austriaca, merendi studio in posterum etiam perseueraturi, Vestrisq; descendens maiora in dies laudum exempla, quæ imitentur paraturi relicturiq; sis. Dignum sanè arbitrati sumus, vt te supraq; dictos fratres tuos germanos Cæsareæ nostræ gratiæ monumēto aliquo eiusmodi quod vobis totiq; posteritati vestræ perpetuo ornamento sit condecoremus. Quamobrem animo bene deliberato, & ex certa nostra scientia sano quoque Nostorum & Sacri Imperij, Principum, Comitum, Procerum, Baronum, Nobilium, & Fidelium dilectorum accedente consilio, mota planè proprio ex plenitudine auctoritatis nostræ Imperialis Tibi præfato Ioanni Lipski de Lipie, nec non dictis fratribus tuis germanis hanc singularem gratiam impertiti sumus, Teq; ac eosdem fratres tuos germanos, nec non omnes eorundem filios posteros, & descendentes legitimos tam virilis quàm femini sex⁹ iam natos, & aeterna serie nascituros in perpetuum Sacri Romani Imperij Comites creauimus, fecimus, & ereximus, & Comitatus titulo & honore tenore præsentium insignimus, nobilitamus, creamus, facimus, erigimus, & attollimus, ita vt Tu dictiq; fratres tui germani, eorundemq; legitimi liberi & descendentes, se ex
nunc

nunc & perpetuis deinceps temporibus Sacri Romani Imperij Comites titulo ac nomine scribere, nominare, & ab vniuersis nominari ac reputari debeant, omnibusq; & singulis honoribus, dignitatibus, prærogatiuis, priuilegijs, gratijs, ac iuribus in iudicio & extra, spiritualibus & temporalibus, statibus & causis ac alias vbiq; in omnibus locis gaudere, vti, ac frui debeant, & possint; quibus cæteri nostro & Sacri Romani Imperij, à quatuor vel pluribus annis Comites nati vtuntur, fruuntur, & gaudent iure vel de consuetudine omni impedimento cessante. Et quo illustris & quidem in oculis hominum incurratali, quod Nostræ huius in Vos gratiæ & beneficentiæ Cæsar. extet monumentum, ius & potestatem Vobis conferimus super scuto armorum vestrorum gentilitiorum Coronam Regiam gestandi, eodem vti, motu proprio & authoritate præfati tamen Sereniss. Regis & Regni Poloniae iuribus ac superioritatibus semper illæsis & saluis. Mandantes propterea vniuersis ac singulis Electoribus, alijsq; Sacri Imperij Principibus, tam Ecclesiasticis, quàm Sæcularibus, Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Nobilibus, Clientibus, Capitaneis, Vicedominis, Præfectis, Castellanis, Procuratoribus, Officialibus, Quæsteribus, Ciuium Magistris, Iudicibus, Consulibus, Regum Heroaldis, Caduceatoribus, Ciuibus, Communitatibus, & denique omnibus nostris & Sacri Imperij subditis, ac Fidelibus dilectis, & alijs ad quoscunque spectat, cuiuscunque status, gradus, dignitatis, præminentiae, & conditionis fuerint, vt Te præfatum Ioannem Lipski de Lipie dictosq; fratres tuos germanos vnâ cum filijs & filiabus, omnesq; eorum liberos, & descendentes in infinitum, perpetuis futuris temporibus Sacri Romani Imperij Comites nomenclent, Vosq; dictis Priuilegijs, iuribus, honoribus, dignitatibus, libertatibus, gratijs ac indultis, liberè vti, & frui permittant, nec aliquo pacto in eo impediunt, in quantum gratiam Nostram Cæsaream charam habeant, ac præter indignationem Nostrâ grauissimâ pœnam centum marcarum auri puri maluerint euitare. Quarum medietatem fisco seu ærario nostro, reliquam verò partem iniuriam passi, vel passorum vsibus decernimus applicandam. Harum testimonio literarum manu Nostrâ subscriptarum & sigillo Nostri Cæsarei appensione munitarum. Datum in Ciuitate Nostrâ Viennæ die octaua Mensis Augusti. Anno Dni. 1637. Regnorum nostrorum Romani Primo. Vngarici Duodecimo, Bohemici verò Decimo.

Ferdinandus m. pr.

Ad mandatum S. C. M.

Locus Sigilli maioris Imperij.

P. H. à Dralendorff. m. pr.

Ioan. Walderode m. p.

Klodniccij, sicut antiquitate domus ita meritis Ducibus Masouia notissimi, & amabiles. Cedronus Cancell. Zakrocimen. Præposit. Ciruen. Dominicus suus Germanus Vicecancellarius Ioannis Ducis Masouia. Gregorius Capellanus coniugis Ducis prædicti heredes in Klodno. Helbrziconus, Velislauus, Tomislauus, Suantoslauus, Matthias, Stanislaus, Ioannes, Philippus, Wd. no. Negoslauus, Laurentius, Bartholomæus heredes de Klodno. His omnibus Ioannes Dux Masouia D. heresq; Ceruens, Warscuiensis, Zakrocimen: Wiffogrodien. Priuilegia iuris Teutonici & libertationis ab exactionibus, & iudicijs extraneis, atq; donationibus panarum pro capite occisi, à panis magnis & paruis, & à possessione Castrorum Ducalium Anno 1387. Ducali benignitate concessit. Stanislaus, hic Regibus obsequia obligauit, & cum Ioanne Comite à Tarnow exercitum Regni Præfecto ad Obertinum pugnando, contra Valachos perpetuam suæ laudis memoriam reliquit. Fundauit & erexit Ecclesiam in Zakow obligando ad tres Missas cantatas pro mortuis in Septimana. Sed mortuus breui Leopoli sepultus. Matthias germanus frater: Tribunus Linensis, & Capitaneus in Blonsko ex Bogucka armorum Prawdzic, reliquit filios septem in virili ætate decedendo

1552. in Błonsko. Et cum ibidem Regina Bona adesset, commiserata derelictæ vidua, contulit ad vitalitatem in Błonie, & Augustus Rex villam Cbrośna in hereditatem. Stanislaus primus filius, qui in Academia Cracouien. literis cultam iuuentutem in Cancellarijs Regni exercitavit, sed sumptibus Ioannis Przerebski Cancellarij Regni in exteras nationes missus, qui tantum profecit in lingua Latina & Græca alijsq. scientijs, ut cito Doctor utriusq. Iuris & Iulij IV. Pont. Max. Protonotarius creatus esset. Post annos undecem redijt in Patriam, cui Episcopus Samogitia Wierzbicki Archidiaconatum contulit, & Rex Secretarium suum fecit, & Padnieuius Episcopus Cracouien. Cantoriam Cracouien. obtulit, 1567. Post mortem Stepouij qui nuntius fuit Neapolim ad recuperandum Barium & Rossanum à Sereniss. Rege ille missus fuit 1569. Ibi cum Iulia filia Marchionis de Lauro, Nepte Ducis Montis Leonis de domo Pignatelliorum, cuius patruus Reg. Sicilia Prorex & Thesaurarius Regni Neopolitani, celebravit matrimonium 1579. Gaspar alter filius, Hic dum Ferdinandus Imperator Duci Mantuen. filiam desponsatam in Italiam transmiserat, ibidem sese contulit, qui cum exercitio lingue dōmandorum, ac equitatu debito dispondendorum equorum artem acquisiuit, insuper Militarem externam perfectè exercuit. Vnde Ferdinando Imper. gratissimus, Maximiliano dilectus, Electoribus familiaris factus. Redijt in Patriam, Augusto regnante 1563. Cui commissæ fuit cura omnis equorum Regionum, postmodum Præfectus in Błonie & Wolkini denuntiatus fuit. Celebravit matrimonium 1570. cum Anna Kniechinia Iudicis Terra Grodnen. filia, qui notabat suam familiam de Massala in Palat. Smolenscen. quæ prius fuerat coniux Sebastiani Dybowski Capit. Knisinen. armorum Nalecz. post decessum Augusti institutus fuerat supremus curator funeris. Henrico electo ob experientiam multarum linguarum erat dilectus, qui deposita præfecturâ stabuli Aulicus Henrici supremus nominatus, cui plurima contulit Henricus beneficia. A Stephano Rege Castellanus Warsau. denunciatus, recusavit dignitatem. In exercitu ad Isborcum, Polociam, Psconum continuus, & cum copijs sumptu proprio deductis fuit. Maximus Patronus Ecclesiarum, erexit in Kámionki Ecclesiam & fundavit, in Zukow meliorationem foundationis præsentavit, Religiosorum sine delectu parens exstitit. Decessit, filiam coniugis suæ Demetrio Kaleccio Gladifero M. D. Litu. Catholico optimo in matrimonium concedendo. Filius autem suus Matthias Præpositus Wilnen. Canonicus Cracouien. Archidiaconus Samogitie. Nicolaus tertius filius, qui Regina Bona fuit Aulicus, cum qua & in Italiam discesserat. Sed invidia multorum veneno in deteriorem sanitatem venit. Erat decorus facie, musicus excellens, & multarum linguarum peritus. Qui redijt in patriam, sed brevi à veneno sumpto interijt. Ioannes quartus filius, magnus in scientia & arte musices. quæ comparavit sibi maximum affectum Episcopi Cracouien. Padniewscij, ob humilem vitæ progressum honores oblatos recusavit. Dum sponsalia procuraret cum Cieciesska Capit. Garuolien. filia, vitam morte commutavit. Sepultus in Zukow 1568. Laurentius quintus filius versatissimus in literis, unde Episcopo Plocensi Noscowo gratissimus, quem & in Aulicum Regis Augusti adscripsit 1566. Honoratus titulo Tribuni Sochaouien. vir magnarum virium, & humanitatis. Habuit iuramentum matrimonij cum Catharina Kotozebska, ex qua tres filias suscepit. Obijt 1588. Matthias sextus filius Sedis Apostolicæ Protonotarius, Præpositus Vilnen. Archidiac. Samogitie, Canonic. Cracou. & Secret. S. R. M. Qui ut uno verbo dicam, ad promouendam gloriam Dei, & Reipub. natus. Bartholomæus septimus filius, qui in Confirmatione accepit nomen Matthia. Hic post triuialia studia, Orator eximius sub Stanislao Sokotouio euasit & Græcus. Demum Anno 1581. in Italiam profectus, Ius Canonicum & Ciuile didicit. Orationes in obitum Sigismundi Augusti, & in electione Henrici Regum luci reddidit. Romam veniens ex meritis sui germani Stanislai à Summo Pontifice Gregor. XIII. benigne tractatus Protonotariatum Sedis Apostolicæ obtinuit. Qui ut redijt in Patriam Sereniss. Regis Stephani Secret. creatus, multas commissiones à Rege prudenter confecit. Ad recipiendum iuramentum à M. D. L. pro Steph. Rege & ad Comitatus Masouia & Plocia. Edidit librum de diuina gratia Latine & Polonice. Sorores illo-

rum Dorothea Woyne Vicetbesaurarij M. D. Lithu. & Capit. Pinscen. coniux Catharina Zaborowscy armorum Regala consors. Christophorus Kłodnicki vir singularis in militia, optima & laude digna premia reportauit ab Illustriss. Ducibus exercituum Regni. Reliquit ex Hedwigi Dawidowska herede in Dawidow, filios Nicolaum etiam militem, & Andreā religiosum Ordinis S. Francisci de Observantia.

Noskowskj, in Ducatu Masouia, perantiqua & Ducibus Masouia obseruantissima Familia, post unionem Ducatus cum Regno, ob praestantissima merita in diuersis Palat. maximis titulis & dignitatibus à Sereniss. Regibus honorati fuerunt. Miecislau seu Mieczko Noskowski de Trąbki, Vexillifer Zakrocimien vir tam bello, quam consilio praeclarus, qui multis vicibus in Castris cum Ducibus Masouia, praecipue Boleslao hostiles impetus victoriosè sustinuit, & pro Drohiczensi terra fortiter pugnavit: Cuius excellentissima merita refert Priuilegium à Boleslao datum. Anno 1442. Reliquit tres filios Reipub. & moribus graues, & Castris aptos, Venceslaum, Ioannem, Nicolaum, & filiam Annam coniugem Dobrogosti de Nowodwor Nowodworiski, Castell. Varsauien. sicut ex eodem Priuilegio, quod conseruatur usq; in praesens, in Archiuo Noskowskiorum apparet. Venceslaus Mieskonis filius, hic genus suum non tantum ex auium numero, & monumentis, sed etiā ex proprijs virtutibus & meritis deducebat. Exitiale namq; est, nobilem esse & nullum habere bonum proprium, non multo minus quam degenerem reperiri. Erat Vencesl. inter veteranos milites facile primus, & inter pugnantes genio & ingenio antesignanus. Demonstrant hoc Priuilegia illi specialiter à Boleslao Duce Masouia Anno 1480. concessa, in quibus legitur. Horum igitur meritorum & seruitiorum ob respectum tibi Venceslao & Successoribus tuis legitimis, iura infrascripta, dedimus, donauimus, & gratiosè contulimus damusq; &c. absoluius & excipimus ab omnibus & singulis iudicijs terminorum omnium Iudicum, & Subiudicum, Palatinorum, Castellanorum, Officialium quorumcunq; tanquam hic nominati, & specificè expressorum. Quod annulo aut segneto nostro Ducali consignamus. Datum in Zakrocim. Quis igitur hunc non similem Patri nedum natura, sed moribus, quis non fuisse virum ex utroq; Marte scilicet & Minerua asserere audebit. Alij ex utero Fratres cum breui decesserunt, omnia bona ad ipsum deuoluta fuerunt. Reliquit filios Ioannem, Nicolaum, Venceslaum, & Petrum quibus in viuis existens bona distribuit. Nicolao contulit Noskow, Petro Trąbki medietatem, alijs verò filijs, cum ceteris bonis sortes in medietate Trąbki, sicut in Aëtis Zakrocimien. 1484 constat, inscripsit. Vnde contigit, ut à vulgo annis subsequentibus possessores in Trąbki, Trąbskj cognominati fuissent, & Noskowskj de Trąbki iam ob integram possessionem in Noskovo appellati Noskowskj in Noskom. Petrus Noskowski, alias Trąbski ubi securiorem vitam quam militaris est; elegit: ob perfectionem vitae & puritatem, separatus à forensibus negotijs, & curis esse voluit. Reliquit filios Nicolaum & Paulum, & filiam Elisabetham, quibus acquisiuit sortes in Trąbki à fratribus. Paulus filius Petri, Canonicus & Archidiaconus Varsauiensis, Vicecancell. Ducatus Masouia, cuius prudentiā & graui circumspectione, pacis commoda in Ducatu conseruata manserunt. Conijce velim quantus vir fuerit, qui non aliud effecit, quam mens & anima, in perpetua tranquillitate & hilaritate, & Masouia Ducatus in continua pace viuere non desistat. Proximus morti non in aetate matura, Sacellum Varsaui in Parochiali Ecclesia sub Illustrissimo & Reuerendissimo Sebastiano Episcopo Posnaniensi, per suos Executores crexit, & fundauit. Nicolaus alter Filius Petri, hic cultam literis iuuentutem reddidit aptam obsequijs Ducum Masouia. Et dum commissa grauius, prudenter, & commodè peragit, Principibus charus exstitit, atque dignitate Subiudicis primum, deinde Iudicis terra Zakrocimensis honoratus fuit. 1540. Reliquit filios Andreā & Albertum, & Filias Margaretam Radziminscij, Annam Sobiegurskj, Uorotbeam Modzeleuscj coniuges, quibus sortes in Trąbki consignata pro dote

dote fuerunt, sed postmodum ad Noskowskios redierunt. Reperiuntur horum duorum fratrum eorumque sororis memoria in Actis Czerniech. 1523. Vbi Decretum Ducis pronuntiatur.

Stanislaus & Ianusius Dei gratia Duces Mazouiae, &c. Significamus quia nobilis Elizabet filia olim Petri de Trabki H.S. tenetur sexagenas Venerabili & Generoso Paulo Canonico Varfau. & Ducatus Masouiae Vicecancell. & Nicolao Subiudici Zakrocim. germanis suis, &c.

Florianus in Zakrocimensi terra, qui ex Leszczynska reliquit Andream, ut legitur in Plocensium Episcoporum vitis. Hic enutritus lacte Minervae, maximam spem in omnium animis de se ipso constituit. Quapropter à Patruo Vicecancellario Masouiae, (de vitae statu perquisitus, quem iam spirituales animo conceperat) in Ducalem aulam commendatus magnis honoribus ipsis in initijs meritorum cumulatus fuit. Hoc Illustrissimae Ducissae Annae sororis Ducum Stanisl. & Ianusij literae demonstrant, quem Plocensem Canonicum, & Ecclesiarum in Wasosze & Varfauia Rectorem fuisse memorant, Anno 1526. Demum ad colligendum profectum, tam in virtutibus, quam in Iure Canonico Romam discessit. Vbi annis utiliter consumptis, redijt cum lumine intellectus & experientia maiori. Sed quia mutatio rerum interuenit. (Decefferunt namq; Duces Masouiae) & Ducatus ad Regem Sigismundum deuenerat, Episcopatus quoq; in Ioann. Bilinscium obuenerat, in Curiam Regalem obsequia, & animum deduxit. Cuius prudentiam, vitam, & actus, dum Serenissimus Rex in consilijs, dictis, & progressibus probat & approbat, ut Episcopatu Plocen. recipiat, vacantem per Cancellarium Regni Thomam Sobocki persuadet, electus & confirmatus Antistes fidelis, & deuotus Regi & Successoribus, ubi fata Sigismundum Regem alio post mortem vocarunt, Augusto Regi capit esse ex animo. Quapropter legatus missus ad Ferdinandum Regem Romanorum, ut filiam suam in coniugem sibi adscriberet, omnia perfecit. Quod Priuilegium Augusti declarat, ubi dicit:

Quoniam obsequia ac benè merita plurima Reuerendi in Christo Patris Domini, Domini Andreæ Noskowski Episcop. Plocen. sincerè nobis dilecti, minimè sunt obscura, quæ quoties res postulat, nostræq; aut Regni nostri requirunt rationes, alacri semper animo nobis impedit, nullis vel sumptibus, vel laboribus suis parcendo, quod quàm splendidè, quam honorificè nobis declarauerit in obeunda legatione nostra, & deducenda ad nos Sereniss. coniuge nostra Domina Catharina Sereniss. Regis Romanorum filia, non solùm apud homines nostros id notum, & diuulgatum est, sed exteri clarè attestantur, non sine magna, tã nostra, quàm Regni nostri dignitate. Quare nos eiusmodi obsequia, à tam claro animo profecta recomponere volentes. Damus æuiternè & in perpetuum bona, possessiones, &c. Datum Crac. 1553. Deinde in alio Priuilegio. Reuerendiss. Andreas Noskowski, pro suo erga Rempub. studio & amore, proq; obseruantia erga nos sua, magnā summam pecuniae mutuò dedit, quapropter

propter illi & suis ex fratre nepotibus Floriano & Andrea atq; illorum
 iuccessoribus damus possessiones, & inscribimus summam, &c. Erat
 optimus Ciuis & parens Reipub. & Patria, nam & Ecclesiarum Fundator,
 & Xenodochiorum erectior, scholarum edificator, Hæreticorum exstirpator
 fuit. Insuper præsens contra hostes Prussia, cum Augusto Rege consultor &
 victor. Ille Reginam Bonam retinendam in Regno suavi Apologo, ut anas
 non recedat a pullis gallinaceis à se eductis super fluenta, alligetur inquit pa-
 xillo. Ille Patribus Iesuitis Collegium, & scholas in Pultosco erexit, Parochia-
 lem scholam edificauit, Bursam Cracouiē. Philosophorum pro quadraginta
 iuuenibus, ex quibus armorum & adā si adfuerit potior iure & conditione ut
 permaneat, erexit, ordinauit, fundauit: Ille Xenodochium in Pultosco, &
 Crac. ad S. Hel'ugim erexit, constituit, prouidit. Ille ut hæretici in sua Dicc-
 cesi non reperiantur, nec iuuenes suspecti de fide in numerum studentium ad
 Bursam Philosophorum admittantur perpetuo cauit. In regressu de Bransko
 ubi Ecclesiæ iura & dignitatem defendebat & promouebat obiit 1569. etat.
 75. Rexit Ecclesiam 22. annis. Sepultus in Parochiali Ecclesia Pultouscē. in
 Capella quam erexit & fundauit. Cuius in memoriam sit Epitaph.

Subsiste Marmor imperat, Manes petunt
 Cippo hoc Noscouius hominis quidquid tulit
 Homo posuit, Felicitates, Purpuram,
 Ætatis aurum, ver togæ, generis iubar
 Clauduntur vrna, vota, spes Lechiæ simul.
 Sed mens dicata gloriæ, & virtus suum
 Prospectat ortum, vindicans manes pios
 Putente busto. Lemnia cernis gloriæ,
 Famæq; pensum: curre, sed fati memor
 Mortalis æui statio te Cælo locet
 Virtute nixum, mollit hæc fati viam.

*Vitam huius Episcopi dignissimi conscripsit Suiencicius Notarius Terræ Nu-
 rensis. Et demum inter Episcopos Plocenses conscripsit Reuerendiss. Illustriss.
 Dominus Stanislaus Lubieski Episcopus Plocē. Albertus filius secundus
 Nicolai omnium ferè amor. Compararunt hoc illi maxima hospitalitas, ordo
 domesticus, & abundantia bonorum. Exstat Ianusij Ducis Masouie attesta-
 tio, quod Andrea fratri sortem in Trabki dono concesserit. Echo ipsius:*

Quisquis iter vitæ sequeris, vitæq; perennis
 Ne tua sint terræ lumina fixa caue.
 Semper ad æthereas sublimi vertice sedes.
 Conspecte: sic tutum lætus habebis iter.

*Petrus Noskowski, tertius filius, Ducum Masouie Aulicus & Miles, conscien-
 tiæ & quietis custos & amans, Tribunus Ciechanouiē. Beatus qui bonis &
 honestis occupationibus delectatur, & à prauis & turpibus quæ bonos mores
 corrumpunt, abhorret, quoniam minime fiet diaboli mancipium. Illius filij
 erant Florianus & Andreas. His Reuerendiss. Episcopus bona concedit. Cra-
 cou. 1550. Varsau. 1564. Florianus Petri filius, vir antecessorum merita præ-
 stantissima*

stantissima renouans, nam iucunda & dura fortuna liquida cognoscendo, à periculis tamen vitæ non declinabat. In Obertinensi congressu cum Valachis & Tartaris ad insigne Ioannis Tarnowski Ducis exercituum sedulo pugnavit, & cum trophæo victorali ex arena pugna recessit. Honoratus præfectura Ciechanouien. omnibus se affabilem præstitit. Ex Catharina Spitkonis Tarnowski Palatini Sendomiriensis filia, reliquit Adrianum & Paulum laude præstanti dignos. Adrianus Floriani filius Stephano Regni sceptrum gubernante militiæ deditus, magna fortis animi indicia in varijs expeditionibus Moschouiticis declaravit. Nunquam enim virorum fortium pectus languescit. Ex Zophia de Włostow reliquit Adamum, qui variarum gentium vidit urbes & mores non sine magno animi emolumento, & iucunda spe suorum, & Parentum: Anna filia illius, Stanisłai Ciołek Capitanei Radomscensis, consors dignissima. Paulus verò alter Floriani filius, medicatum literis animum nobili occupatione cohonestavit. Et constituto statu tranquilliori vitæ cum Theophila Tartowna de Łaski matrimonij Sacramentum celebravit. Suscepit ex illa Stanislaum, quem in exteris nationibus literis & exoticis linguis imbutum, sedatum ingenio & moribus Patriæ reliquit, qui celebravit connubia cum Kretkowska Palat. Brzesteń. filia. Paulum alterum filium habuit colligentem cum tyrocinjs literarum virtutem, & fortitudinem in solo & Regno non Patrio. Filia prima Zophia Ioannis Trzcinski Succamer. Sochacouien. Theophila altera Podlodoscy de Przytyk coniuges. Andreas Floriani germanus & secundus filius Petri Rozanen. Makoszen. & Stanisłauoen. Præfectus, Erat in eo, quod inuideat antiquitas, & quod amet posteritas, nam merita illius ipsa præmia commendarunt, clarus Cuius patriæ, & vir optimi consilij, qui unâ cum suo germano maximam summam pecunia à Patruo sibi donatam in Republica & inscriptam, liberè eidem donavit, & cum fratre resignavit. Cuius resignationis gratitudo sic literis Stephani Regis commemoratur. Propensi animi in Rempub. rationem habentes Generosi Andrea Trabski à Noskowo Noskowski Capitanei nostri Rozanen. quem in eo luculenter declaravit, quod summas pecuniarias à Reuerendissimo olim Andrea Noskowski Episcop. Plocensi, Patruo suo in bellicos & alios Reipub. usus, Diuo Antecessori nostro Sigismundo Regi numeratas, inq. bonis Regalibus & Reipub. eidem Patruo suo ab ipso antecessore nostro inscriptas, & obligatas ad seq. & Generosum olim Florianum Capitaneum Ciechanouien. fratrem suum germanum, iure legitimo & naturali post mortem Patruus deuolutas dimiserit, & condonauerit. Dat. Varsau 1581. Meberculè si quanta est in aliquo virtus, tanta est & authoritas; iste iam meruit authoritatem in Repub. dum illi se totum & sua deuinxit. Celebravit matrimonium cum Anna de Szekarówice Tartowna Vexilliferi Sendomiriensis filia. Reliquit ex illa Ioannem, Stanislaum, Adamum, Andream, sed citâ morte subtrahiti tres illorū. Subscripserunt isti duo Florianus Capit. Ciechanouien. & Andreas Capit. Rozanen. unionem M. D. L. in Comitjs Regni Lublinensib. Adamus hic excultū ingenium moribus & literis reddere perfectius exterarū nationum peritiā & illustri exemplo properavit. Neq. frustrata Patria est, & intentio parentis, redijt namq. ut prodesset, non obesset Patriæ & Principi. Quapropter & in turbulento statu, arte, consilio, & nutu fidem suam semper & ubiq. probatam declaravit, & deduxit, nec sumptibus, nec vite parcendo, castris & expeditionibus varijs multoties interfuit. Et quia magnarū virtutum comes inuidia, ille ut optima indolis & experientia crescere per inuidiam nouit. Quante verò & quā admiranda in eo cetera virtutes fuerunt, veritatē ipsam testem appello quod omnes boni, omnes p̃j, veridici, Patriæ optimè desiderantes, typum vitæ, modestiæ & virtutis florentis, ab illo deducere in se & posteros curarunt.

Et quo-

Et quoniam beatus est ille, qui intelligit super egenum & pauperem, in die enim mala liberabit eum Dominus, montem pietatis pro paupertatis incolis in Capitaneatu Makouiensi posita Summa super bonis hereditarijs Trabki crexit & fundauit. Et quia felix est ille qui Spiritus Sancti flammam in se conseruat; idcirco Altare B. Virgini & Sancto Hyacintho Patrono in Ecclesia Parochiali Makouiensi fundauit, & certa intrata censum quotannis ordinauit. Cracouia ad Sepulchrum Sancti Hyacinthi singulis ferijs quartis Missam pro peccatis dum uiueret, & post mortem pro defunctis datis pro censu perpetuo, mille florenos legi procurauit, quod idem fecit Czeszochouie. Representauit profecto in se Magnus & Generosus Dominus, quod è tenera etate exercuit. Sola uirtus pietasq; primum ac statim à teneris unguiculis discenda: nec ulla aui portio, artibus friuolis danda, quæ ut in pueris habent ostentationem plausibilem, ita nec grandibus decora sunt, nec ad seria vocatis utiles. Honoratus ex Aulico Regio Sigismundi III. pro bene meritis præfectura Makouien. & Succamerariatu Lublinen. sed multò altiora merendo clarè proficit in Repub. ex Catharina Firleionna Thesaurarij Regni primum, post Castell. Voinicensis, Capitanei Lublinen. Filia suscepit benedictionis Diuina & speciosa uirtutis prolem. Ioannes Carolus filius primus Adami quem educationis præstantioris gratia, qua Patriæ & Curia magis ad obsequia dispositus maneret, ad exotica studia post priuata in Academijs Patrijs Parens optimus destinauerat, neq; sustulit optima existimationis de se ut redijt intentum, fecerunt namq; ipsum commendatum eximij uite progressus Sereniss. VLADISLAVS IV. & ad negotia Reipub. rectè persuasum, qui ut iam Collega Illustrissimorum ad introducendam in Regnum Serenissimam Reginam Polonia Ceciliam Renatam destinatus fuerat, ita ulteriora obsequia animi generosi præmia maiorum, Regalem affectum conciliabunt. Honoratus in uiridi adolescentia Capitaneatu Dobrzynensi. Adamus Casimirus alter filius Adami eximia indolis & magne expectationis, qui industria apud sectando argumenta, post collecta ex floribus literarum domi mella, in exteris nationibus uirtutis, sapientia, fortitudinis fauos componit. Redux dulcia oblectamenta Patriæ & hostibus Regni obnoxia præstabit. Filia illius tres Sophia Gniensij, Vexilliferi Lublinen. Anna Alexandri Kopec coniuges. Tertia dedicata Deo in Obseruantia S. Brigittæ, ultima Barbara minorennis.

Stuzowieccij in Płocensi Palatinatu. Omnia præclara rara, nec quicquam difficilius reperire, quod quod sit omni ex parte perfectum. Attamen qui sincerè Patriæ seruit, & vota reddit humiliter, Deo perfectus erit.

Zawistowscij Arduis negotijs ornare familiam intendebant uirtute duce, & morum grauitate. Nam quod præclarum, idem est arduum quoque.

Dobrzybiewscij in Cirsensi terra. Ad multa præclara ipsa natura eos disposuit, unde magno sudore tentabant præmia. Rebus enim maximis, ipsa natura difficultatem proposuit.

Radonscij, magna experientia in rebus bellicis, atq; studio domestico fuerunt, nam usus frequens omnium magistrorum præcepta superat.

Graccij Egregiè procedunt, nam à teneris uirtuti assuescunt. Hinc ut ab antiquo ita & in tempora Dei benedictione durant. Exstitit ex illis optimus prædicator in Ord. S. Franc. de obseru. In terra Wisneń. Matthias & Sigismundus supersunt cum posteritate.

Rędziniij in Warsauiensi districtu. Erat Rędzina Scholasticus Warsau. & Præfectus culinae apud Annam Reginam Poloniae.

Brodowscij, Literis domi & in exteris nationibus dediti, quo plurima et domui

ornamenta, & patriæ beneficia præstiterunt. Ex his Canonicus Leopoliē.
& Præpositus Iauorouiē.

Zalescij, in Zakrocimensi districtu. Sic illi primam ætatem suam discipline,
eruditioni contulerunt, ut ex principijs paruis, cum tamen bonis & honestis,
amplificos ulterioris vitæ progressus, in præillustri sua familia cum laude &
dignitate perficerent.

Kowalewscij, Habere principia nobilis vitæ ad honestè & præclarè deducen-
dam prouectiorem ætatem, sedulius curarunt. Et quia ex principijs cogni-
tis, facile extrema intelliguntur: ideo bonis initijs finem optatum habuerunt.

Bienkowscij, in Ciechanouiensi, doctrinam & probitatis existimationem colue-
runt. Nam quæ bona sunt, fieri meliora doctrina possunt, & quæ non sunt
bona, aliquo modo tamen corrigi & meliorari possunt. Ad hoc verò valet e-
xistimatio probi & honesti.

Gnatowscij, Exercitio maiorum retinent familiæ nomen. Hi enim & Reipub.
& patriæ, & consilio, & fortitudine prodesse dum concupierunt, a suorum
maiorum exemplo abscedere noluerunt. Vnde exercitium eorum amplexati
sunt. Nam etiam ipsa memeria exercitio viget.

Sobolewsci, in Lukouiē. & Cracouiē. districtibus & in Magno Ducatu Li-
tuania. Quoniam ex principio oriuntur omnia, ideo eam quam ex parenti-
tibus traxerunt naturā, principijs boni & virtutis illustrarunt, muneribus.
Hoc namq; medio datur ad eternitatem processus & complanatur facilis via.

Grodziccij, quia nihil est aut nequiū aut turpiū viro effeminato, ideo ea quæ
virum decent, toto affectu præstiterunt. Literas, virtutem, iura patriæ, unde
quidam ex illis Notarij Lucouiē. fuerunt. Exstant modernis temporib; exi-
mij milites & multarū linguarū peritissimi. Quorum nunc Germanicarum
copiarū in castris est vnus ductor vigilantissimus, alter verò Sereniss. VLA-
DISLAI IV. Obersteius, & Archleria Regni Præfectus, qui Leopoli & Var-
saviæ Arsenalia ex Commiss. Sereniss. Regis ordinauit, edificauit, disposuit.

Zabloccij in Zakrocimensi districtu, quia acutiora sunt ingenia, & ad intelli-
gendum apertiora, qui terras incolunt eas, ubi aer est purus ac tenuis, quam
crassus & concretus, ideo Zabloccij ad insigniores aulas, & decentia opera
in castris & patriæ rectum deduxerunt animum.

Mocarscij in terra Wyscensi, clari meritis patriæ ob præclara gesta in castris
cum hostibus Regni. Magnus ille bellator Scytharum in Podolia, Mo-
schorum, ad Stolicam & Smolenscum, Gustau in Prussia Rothmagdico N.
Mocariski, eximiam laudem & æuiternam memoriam sui comparauit, quem
rebellis Pauluk Cosacorum prodromus ad Cumeiko globo transfixum lentè
proximum morti reddidit. Sepultus Lublini ad Patres Discalceatos. Sub-
scripserunt Electionem VLADISLAI IV. ex Wyscensi terra, Ioannes Iudex
terræ Wyscensis cum altero Ioanne Mocariski. Erat etiam Ioannes Vicecapit.
Viscē. ut Constitutio Regni Anni 1620. refert.

LAGODA Alias VVIERZYNKOWA

DELINEATIO.

EST scutum militare, sectum linea per medium diametrali in recto, ut faciat duos campos, quorum superior est campus rubeus, inferior albus. Supra galeam tres pennæ strutij.

ORIGO.

EX Germania in Regnum illata sunt Cracouiam Casimiro regnante per Vierzinkum, qui iure ciuili negotia vitæ perficiebat, donec nobilitati Polonæ connumeratus fuisset.

COR MARTIS.

SCuta Palladi & Marti dedicata, hanc differentiam gerunt, illa ornata lilijs, ista vmbilico, aut corde adumbrata. Palladis namque est sapienter rem aggredi, sed molliter. Martis verò & fortiter, & deglutire. Hinc strenuè certantibus Clypeus, quasi Martis cor donabatur. Æneas clypeum offerri iussit, quo Iuuenem egregium Nisum præstanti munere donaret. Vestrum clypeum ô Successores Lagodij meritò cor Martis nuncupabo. Quid namq; hæc linea in vestro scuto refert.

*Cor Martis
clypeus.
Scuta Palladi
& Marti de-
dicata.*

to refert. Conficit binos campos & militares, nam quo campus militaris secatur: Hasta. Hasta enim statuebatur campus militaris, ut patet ex Romanis & Carthagineñ. qui bellum hasta statuebant. Hasta etiam secatur, dū scilicet hastis impletur iacentibus hoste deuicto. Iacentibus hastis binos campos dum efformastis cor Martis statuistis. Linea enim hæc vestra, hasta fuit. Si verò quis lineam vestram in Arithmeticalem regulam vocabit, dum in campo vestro nullam literulam habet, campus vester in clypeis, cyfra quædam erit, hæc autem linea vnitatem referet. Vnde polita vnitatem ad cyphram, iam cyphra aliquid non nihil est, imo cyfra cum vnitatem minus quam decem non habet, nec à numero decennario nescit gradatim progredi, sed subito repræsentat centum, & post illud mille, & post hoc, decem millia. Cor Martis clypeus vester ex cyfris & vnitatem compositus. Numerat enim hostium capita & hæc prostrata, nunc decem, nunc centum, nunc mille computando. Habeat Domitianus in suo clypei umbone Medusam, stuporem concitantem, at in vulgo: vester clypeus habet stuporem in Martis alumnis, dum Mars, dum miles stabit. Demetrius Imperator dum Rhodium vastaret, Rhodiani è muro tabulam exposuerunt, quærit Demetrius quid tabula fert? Respondent, est quam Protegenes & Apelles habebant, & artem exercebant, victor quis eorum esset. Hoc dum Demetrius audiuit, recessit dicens: Ne metuite Rhodiani, non enim cum artibus bellum gerimus, maxima tabulæ consideratio, cor exprimebat Martis, ideo oppugnator recessit. Maiores sunt dignitatis vestræ tabulæ. Memoriam namq; reconditum obseruatis, bonum non in omnes cadere, nec quemlibet possessorem pati. Memoranda ergo vobis Aurelij animaduersio. Bonum & Reipublicæ amantem virum, aut Dij tollunt, aut hostes occidunt, aut pericula perimunt, aut labores enecant. Aliter cor Martis non erit.

LINEA FAMILIÆ LAGODA.

Wiernekowij qui primitus huc venerunt. Wiernek Consul Cracouiē, de quo Cromer. lib. 12. Verincus germanus, quem Casimirus propter singularem industriam atq; dexteritatem in rebus agendis thesauro suo præfecerat, et omnium consiliorum suorum non modo participem sed moderatorem propè modum habebat. Qui dum Casimirus neptem suam Carolo Imperatori in connubia Cracouiæ consecrabat: Omnes tunc excellentissimos hospites cum Augustissimo Imperatore et Serenissimo Rege ad se inuitauit. Quorum nomina fuerant. Carolus Imperator, Casimirus Rex Polonia, Petrus Rex Cypri, Sigismundus Rex Dania, Otto Bauariæ Princeps, Semouitus Masouiæ Princeps, Boleslaus Suidniceñ. Dux, Vladislaus Opoliē. Dux, et alij Comites, et Illustrissimi Palatini Regni et Regum Pro-

gum Proceres, quos nedum splendide tractauit, sed etiam maximis donis et pretiosis honorauit. Nicolaus filius suus, sed posteritas virilis iam desit. Bona ad Gutteteros et Koslouios Cracouiē. Consules cum filiabus successorum transierunt.

LAPCZYNSKICH.

D E L I N E A T I O.

SVnt tres hastæ, quibus ille Magnus Zamoyfcus pro gentilitijs utebatur, atq; sua posteritas utitur. Super galeam apertam est manus armata strictam frameam & extensam gerens. Hastæ sunt coloris fului in campo Cælestino. Ora scuti intra quod sunt arma, rubri coloris, in framea verò sunt lennuscæ hinc & inde candidæ.

O R I G O.

COncessa fuerunt à Serenissimo Rege Stephano, Typographo Valentino Lapczynski, ad instantiam Ioannis Zamoyski, Supremi Exercituum Regni Ducis. Eò quod ad Gedanum, Poloscum, Wielkolucum, Wielicam, Plefcouiam, & in cæteris expeditionibus Moschouiticis, & alijs, non sine vitæ suæ periculo versatus fuerit Datum nobilitatis Priuilegium, cum alijs gratijs & immunitatibus nobiles concernentibus ad Plefcouiam 20 Nouembr. 1581.

MAGNÆ

MAGNÆ CURÆ, MAGNÆ MERCES.

QVI felices aliquando esse volunt, laborare debent dicebat Terentius, & ratio in promptu Salustij. Nam mala mille affligunt hominem cui segne & inutile corpus, sed si felices in ævum fieri desiderant, non labor singularis exercendus illorum studio erit, sed quo scilicet omnia prospera eueniant. Quapropter ut sit magna merces magna adhibenda cura. Albertus primus Imperator Romanorum, Dux Aust. Sueu. & Carint. ait Salom. Neugeberg. in Symb. Assumpserat inquit, manum armatam cum telo, & subscripsit. *Tolle moras.* Nocet nanque differre paratis ad bellum. Nulla igitur occasio amittenda, & omnis opportunitas obseruanda, qui magnam mercedem satagit. Vnde de Superiore Africano, *Valer. Max. lib. 5. refert.* Quod vix annos pubertatis ingressus ad opem Patri in acie ferenda virili robore armavit. Consulem enim eum apud Ticinum fluuium aduersis auspicijs cum Annibale pugnanti, saucium grauter, intercessu seruauit suo: neque illum aut ætatis infirmitas, aut militiæ tyrocinium, aut infelicitis prælij etiam veterano bellatori pertimescendus exitus, interpellare valuit, quominus duplici gloriâ conspicuus, coronam Imperatore simul, & patre ex ipsa morte rapto, mereretur. En magnæ curæ magna est merces. Ad insignia vestra dum intendo quoddam magnum suspicor, nam & sui Ducis insigne geritis, & manus armatæ decorati honore permanetis. Iam clarum est, quod tantus bellator Sereniss. Steph. magnæ curæ in profundenda vita, & obtinenda victoria hanc mercedem magnam contulerit.

Illustrem famâ magnam simul arte, piumque,
Virtus & pietas ipsaq; fama vehunt.

FAMILIA ŁAPCZYŃSKICH.

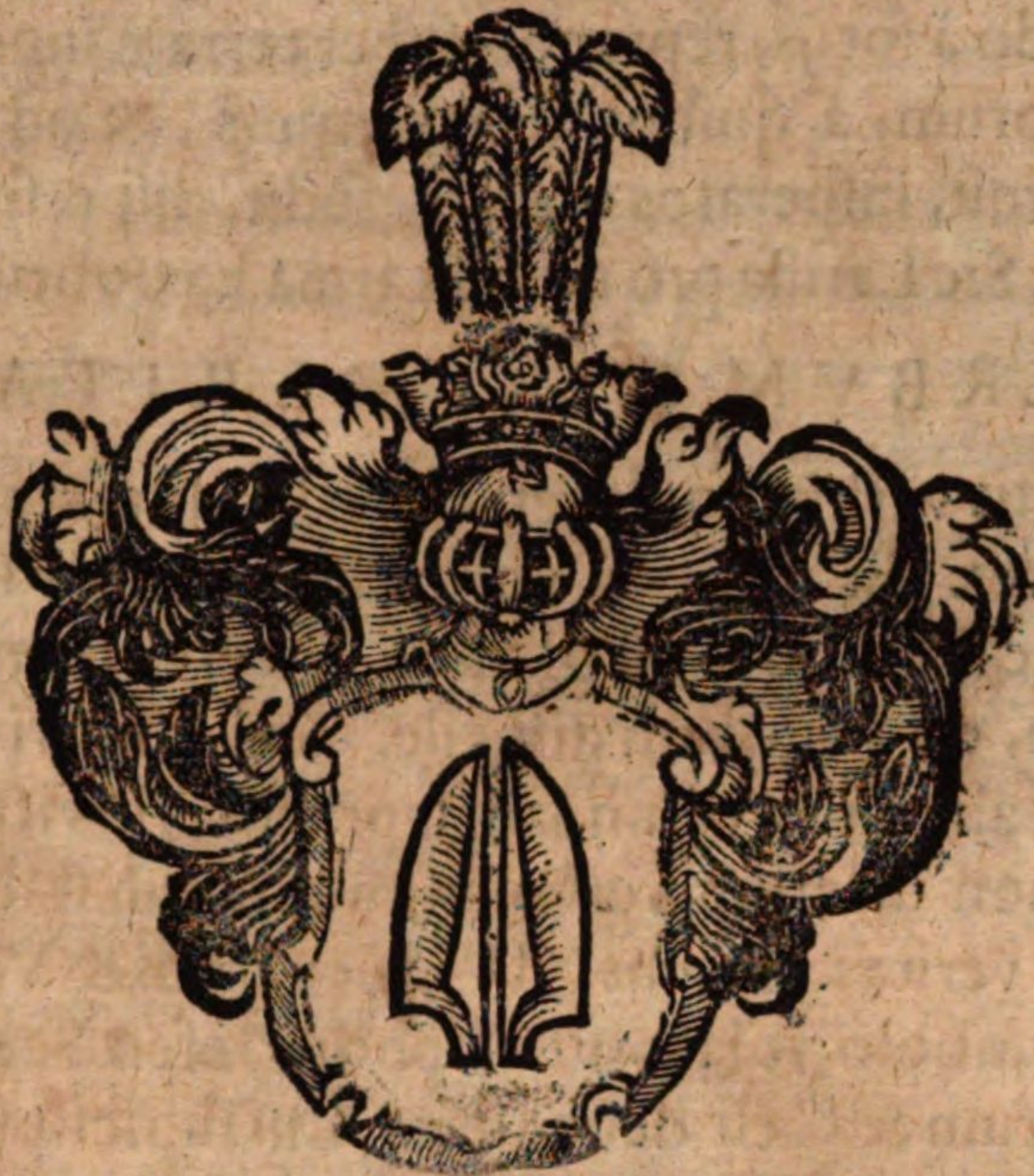
Valentinus cui hæc concessa fuerant arma cum sua posteritate utriusque sexus. Et additur in Priuilegio. Vniuersis & singulis Nobili sanguine natis, denuntiamus & mandamus ut Nobilem hunc à nobis vobis gradu & existimatione parem & æqualem habeatis: Nec obtreccatione vllâ tacitè vel apertè famam eius lædatis, & proscindatis, aliàs indignationem nostram, & pœnam incursuri. Nouerat Sereniss. Rex quod laudis et meritorum progressus, licet fuerit magni honoris et nominis Zoilum pateretur. Sed etiam.

Homero obtreccabat Zoilus,
Ciceroni Clodius,
Scipioni Carbo,
Alcibiadi Hiperbolus.

Et tamen

*Et tamen nullum horum pessundarunt. Veritas ut oleum enatat, vir
us ut tr ipos, consurgit.*

L A R Y S S A

D E L I N E A T I O.

DVO sunt vomeres cuspidinibus sursum dispositi, ita ut acumina sint auersim ad læuam scilicet, & ad dextram in campo albo, super galeam sunt pennæ tres lunoniæ auis.

O R I G O.

AD arma Kroie seu incisoria terræ, quæ vomeres in arando antecedunt diximus iuxta quosdam quod descendentes ab vxore Piaſti conceſſa fuerint. Nam cum terræ incisoria ſint Kroie, (licet nos menſæ incisoria gallica ante dicebamus initiorum enim originem veram difficile eſt conijcere) erit magna conformitas, quòd illa masculis descendentes à viro quæ habent ſimilitudinem, gladio- rum fuerint conceſſa, iſta verò descendentes à Matre. Sed multò verior eſſe occaſio armorum Lariffa videtur, quod à Boeſſlao Audace conceſſa fuerint. Iaromirus inquit, *Paproc. in Nido.* fugiendo fratris Vraſſlai Boemorum Principis iram, ad Boeſſlaum diuertit, quem perſecutus eſt Vraſſlaus cum exercitu, hoc cognito Boeſſlaus cum iam illum in protectionem Gneſnæ recipiſſet, mouit contra illum. In itinere hoc obuium habet virum ſimplicem quidem, ſed bellicæ artis non ignarum, qui duos vomeres ad fabrum acuendos portabat, hic dixit

dixit Regi. Noui ego hîc omnes vias si iusseris præstò sum. Datus est sibi equus, quo conicenso ait: Victoriâ facile ô Rex reportabis, nec euaginato gladio; & cum Rex diceret, quo omine ista sciret? Respondit: cras ad auroram videbis dum te victorem salutaui. Statiuis igitur ad noctis horam susceptis, custodiam Lariffæ commisit. Vadit ille & vnus recedendo à socijs, reptando super terram inuenit dormientes custodias Boemorum, à quibus abegit equos, & ad socios deduxit. Inde in castra irruit, insperatos occidit, fudit, disperfit. Vratislao sibi fuga consulente. Sic Lariffa pro meritis arma hæc obtinuit Anno 1058.

VERBUM VIRI VERITAS.

Veritas multis verbis non eget, aliâs debilitaretur, & in suspitionem veniret. Et in bello vbi varius est euentus, & citò nunc hunc, nunc illum absumit gladius, dicere etiam viro certam victoriæ veritatem, est per quam difficile. Sed si instrumentum dantis victorias eligitur aliquis virorum, iam si prædixerit victoriâ de hoste & triumphum, non ita erunt verba animositatem stabilientia in milite, quàm ipsa re veritas. Ericus XIV. Suecorum & Vandalorum Rex acceperat pro Symbolo, vt Iacobus Tipotius refert Sceptum Regium ex intimis astrorum & Cæli deueniens. Cui subscripsit. DEVS DAT CUI VULT. Quasi diceret, Victoriæ & Regna non ab homine & potentia mortali, sed à Deo proueniunt. Lariffa vester ô nobilissima prosapia quæ ab illo descendis instrumentum fortiùs vindicantis Dei pro innocentia Iaromiri, ideò quæ dixit Regi, vera & verissima dixit, quia & quod dixit effecit, & ipse effecit. Quapropter si antiquis Romanis triumphatoribus in aris & triumphalibus arcubus scribebât ex voto has literas & signa *Vot. XX.* hoc est votum vicensimale, tricennale pro tanta victoriâ Dijs, vt *Pier. Valer. hier. libro 37. capite 33.* Multò præstantiùs pro tam insigni victoriâ, intra familiam vestram votum Verbo Incarnato reddere vices & tricies vos conuenit. Sic gloria altissimo Deo Trino & vno. Sic verbum vestrum erit virile & veritas. Dum Maximilianus Dux Austr. Ord. Equitum Velleris aurei ingressus fuisset, refert in insignijs Gentilitijs Equitum dicti Ordinis Io. Iacob. Chiffletius coronæ Imperiali gémis ornatae vti insigni, lemma apposuit. **TENE MENSURAM.** Recta subscriptio, & quadrat intêto Diuino, qui omnia creata disposuit in numero, pondere & mensura. Innuebat enim omnium rerum præcipuè humanarum mensuram esse salutarem, nam ea non excedente, omnia fortunata, excedente omnia infortunata proueniunt. Mensura Viri est Verbum verum, ipsa scilicet veritate essentiali fulcitum.

Probate & complectimini sententiam.

LINEA

LINEA FAMILIÆ LARISSA.

Larissa, Iankalum Comitem antiqua priuilegia habent. Anno 1264. Larissa:
 apud Prilufcium in Statuto. Vixit Boleslai Principis Maioris Polon.
 Atau Casimiri Magni temporibus. Bielsc. l. 4. fol. 184. N. Laryssa
 Comes Chochnanus Pocillator Calisien. de quo eadem literæ Boleslai &
 clarius Anonymos, quod intercessione illius à Boleslao hoc Principe Polon.
 plurima Priuilegia Hebræi obtinuerint.

Domanscij, in Syradiensi Palatinatu in districtu Ostrzesouensi. Cla- Domanski.
 ra ab antiquo domus. Optimè constituta est domus, dicebat Pittacus, cui
 neq. superfluum, neq. necessarium deest. Manet in vobis superfluius amor
 in patriam, & necessaria virtus ad consequendam gloriam & famam.

Madalenscij, in Vielunensi districtu. Madalenski. Hi ex conuersatione homines
 ex moribus apparent antiqui nobiles. Vnde & in castris excellentissimi fue-
 runt milites & Rothmagistri, & domi optimi consultores. Nam qui Dei
 virtutibus ornatus instructusq. non extiterit, hunc domicilium esse demo-
 num cum Nilo Abbate considerarunt. Sebastianus & Alexander fra-
 tres. Illius coniunx Hedwigis Kobierzicka armorum Korab. Filij Ioannes
 Suffraganeus Gnesnensis, Abbas Landensis, & Albertus Tribunus Vielu-
 nensis. Eius consors Harttupska. Alexandri verò filius Iacobus Tribunus
 Mscistau. miles cum Chodkieuicio ad Smolenscum strenuus, & Ioannes
 Alexander Subiudex Vielunensis, qui subscripsit Electionem VLADI-
 SLAI IV. ex terra Vielunensi. Ex Niechmirowska suscepit Iacobum,
 qui in Liuania ex tormento bellico transfixus in pede. Habet matrimonium
 cum Helena Kobierzycka, filia Mnissenscij & Vidawscij consortes.

Zdanowscij ad Lukow, clara & ampla progenies, qui ut genere clari,
 ita & maioribus egregij. Nobilius autem est virum bonum esse proprijs Zdanowski.
 moribus, quàm trahere solum bonitatem à suis maioribus.]

Chocholati, altare in Pilca cum his armis Thomas conspicitur. Anno
 1545. Si ex nobilibus ille fuerit ignoro.

LEGNICENSES DVCES.

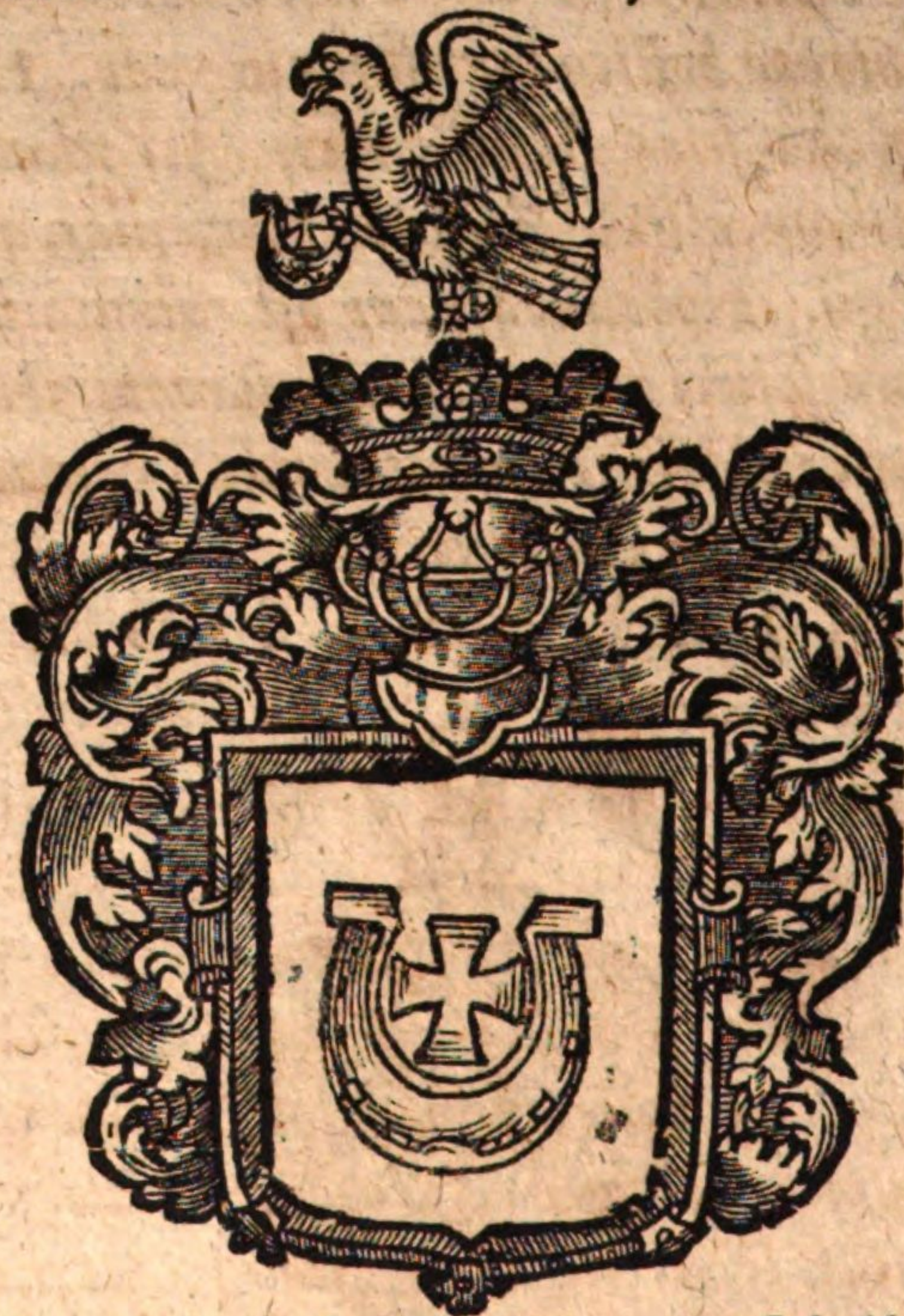

Legnica, à qua Duces denominantur est, ad Nyssam amnem in planicie
 spatiosa, quæ bonus campus dicitur, ubi arx fortissima est, quæ à Tarta-
 ris cum Batti & Peta defensa fuit. De his Cromer l. 8. fol. 144. & 145.

Et sita in Silesia spectabat ad Duces primū Glogouienses, sed partita bona per filios ad Vratislauiam pertinebat. Erat autem Vratislauia cum alijs Ducatibus Silesiæ spectans ad Poloniam, ut Cromer. lib. 4. fol. 54. Sed defecerunt à Regno ad Bohemos. Henricus Legnicensium Dux à Tartaris occisus, cuius filij in arce defensi fuerant. Crom. lib. 8. fol. 145. Hunc Conradus Dux Glogou. frater in carcere tenuit. Crom. fol. 184. Præmislus Præmisli Posnaniē. Ducis filius, Henrici Vratislau. testamento Cracouiē. & Sendomir. Princeps, postea Rex Poloniæ. Henrici Vratislauiē. & Legniciē. Principis filiorum tutor. Quomodo obiit authoribus Marchionum Brandeburgensium, Crom. lib. 11. fol. 182. Boleslaus Suidnicensium Dux, alter tutor filiorum Henrici fratris sui Vratislauiē. & Legnicensium Ducis, Crom. lib. 11. sub Loctico Vladislao fol. 184. Filij Henrici Boleslaus, Henricus, Vladislaus, Boleslao Bregensis Ducatus cessit. Henrico Vratislauiē. Vladislao Legnicensis. Et quia minima sors erat Bregensis Ducatus, addidit pecuniæ Legniciē. 32. millia Marcarum, & Vratislau. 48. Sed hæc omnia Vratislauia, Legnicia, &c. vendita sunt Ioanni Regi Bohemorum ab ipsis Ducibus, ut Cromer. lib. 11. fol. 195. refert.

L A Z A N K I

Sicut Lascus vocat in suo Statuto fol 127. Alij autem vocarunt I A S T R Z E B I E C.

Diximus de his armis in superiori tomo sub litera I. Repetimus iterum ob nobilitatem M. D. Lit. & aliorum quorum tunc non suppeditauerat memoria.

Nagora

Nagora. Hi in Vnione Hrodlenſi M. D. Lituaniæ cum Regno talia arma aſſumpſerunt, vt Laſcius ubi ſupra. Biels. fol. 313. & alij. Nagora.

Nemir. Idem eſt quod Nagora. Knde Laſcius in Statuto folio vt ſupra inquit: Receperunt Reg. Pol. Nobiles cum omnibus qui ex eorum ſtirpe originem ſuam ducunt ad fraternitatis & conſanguineitatis conſortia &c. Iaſtrzebcij autem alias Lazanki ſeu Boleſthij, Nagora, vocatos Nemir. Erant viri bello ſtrenui & præmio æuiterno digni. Niemira cum fratribus ſuis ſubſcripſit priuilegium. Litu. Vilnæ Anno 1401. Laſki fol. 128. Nemir.
 Vaſilius Niemira Rothmag. S. R. M. Auguſto ſceptra gubernante eximius, cui villas Holowiecice, Cieplie, Linhany ad vitam Rex contulerat, quas ſucceſſor hæreditariè dedit, vt Ianuſſewski fol. 126. refert. Facit mentionem alterius Niemiræ & Bielsc. ſub oppreſſione Gedanen. à Crucigeris. fol. 210. ſub Anno 1306. Niemierowicz à Nemir & Niemira, Ioannes Nemir.
 Niemirowicz ad Comitatus Regni Parcouien. ſub Caſimiro Rege Nuntius à M. D. Litu. Anno 1453. Biels. fol. 396. Habet Bielscius Niemirouicium, qui cum Andrea Sakouicz Polocén. Præſecto ex Mag. D. Lit. miſſus fuerat in Hungariam ad Ladislaum, Hungar. & Bohemiæ Regem, pro Elizabeth in Reginam concedendam, Bielsc. fol. 398. Georgius Niemirowicz cum Gaſtoldo & Semione Slucenſi Principe Tartaros ad Grodecum proſtigauit, & penitus deleuit, Anno 1503. Bielsc. fol. 496. Hrehorium Niemira Conſt. Regni. Anni 1601. Exaſtorem Contribut. Nouogrodi Litu. meminit. Nemir.

Polubiſcij. Doctrina pietate & Marte celeberrimi. Titulo Kniaziorum honorantur ob familiam multis meritis claram, tam in Regno Moſcouitico, à quo in Regnum Pol. deſcenderunt, quàm in M. D. Lit. Bielscius altæ ipſorum familiam dum oſtendit, Regum ſanguini iunctos innuit fol. 609. dum illorum arma ponit eſſe aquilam alis diſtargatam in cuius pectore ſunt arma Iaſtrzebiec, ſeu babatum in verſum cum cruce. Quapropter nullus claritatem gloriam & honorem inuideat vel deneget, dum labor, merita & genus id præſtant. Iaunicij enim Gedimini filij Mag. D. Litu. poſteritas eſſe denunciatur, & ex qua linea ipſi norunt. Polubiſki.
 Andreas Polubiſki. Cuius filius Baſilius Capitaneus Mſciſlauien. Marſchalcus Grodneń. vt ex Epitaph. Kiouia ad Pieczarj apparet. Vaſilij verò ſeu Baſilij filius erat Kniazius Leo, vt ibidem legitur. Ioannes Palatinus Nouogrodeń. cuius conſors Bochdanka Sanguſſkowna ex lumbis deſcendens Lubarhi. Alexander, qui exercitum Moſchouiticum aliquoties ad Kieſiam & Marieburgum proſtigauit, & illorum Ducem Iuanum Meſkierſcium captum cum alijs, Regi Vilnam Anno 1560 tranſmiſit. In Moſchouiam legatus fuit. vt Reinoldus Heidenſtein de bello Moſchouitico refert fol. 1. col. 3. Demum honoratus titulo Præſecturae Volmireń. & Tricacendum fortiter defendit Volmirienſem arcem, fraude ciuium captus, & Moscho-

Moschorum Duci remissus. Iuanus frater ipsius germanus, Capitaneus Tricaceñ. in multis expeditionibus contra Moschum præcipue ad Neulum clarus. Papr. in 2. opere fol. 621. Constantinus Castell. Mscislauien. Iosephus subiudex Sloninen. Casimirus, Leo, Daniel, Christoph. Demetrius, Nicol. subscripserunt, electionem Vladisl. IV. Reg. ex Palatin. Nouogr. Litu.

Scyth.

Scithij. in M. D. Litu. virtuosus actibus apprimè dediti, antiquitate Niemirouiciis pares. Ioannes Sczyth, Dum terra Drohicen. iuri Polonico adscribebatur, subscripsit priuilegium cum alijs Illust. & Reuerendissimis Dominis, Ioannes Sczythouicz Vilna Dominica Letare Anno 1566. N. Canonicus Vilnensis Sigism. III. regnante, sub Episcopatu Eustachij Volowicz. & Woyna. Vir singularis dexteritatis in iudicij amantate & excellentia Cathedra.

Wnuczek.

Wnucij. in M. D. Lit. ex quibus erat Castellanus Ciechanouien. cuius filia virtutum Matrona erat consors Nicolai Solahub strenui militis & eximij Rothmag. Marcum Wnuczek Ciunionum Retoren. meminit Stricouius fol. 781.

Protasewicz.

Protasewiczij. Ionas Metropolita Russiae ritus sui obseruator, si non dissonantis à veritate fidei, habet laudem. Erant familiae istius viri literis, consilio, & iudicio excellentes, Iudices, Notarij Nouogrodenses in Litu. Paulus & Stanislaus Protasewiczij electionem Vladisl. IV. ex Palatin. Nouogrod. subscripsit. Valerianus autem ex Pinsceñ. districtu subscripsit.

Zdanj.

Zdanij. Viri ob merita sua & à Serenis. Regibus & à Repub. præmiati honoribus nobilitati conuenientibus.

Grazimowski.

Grazimowscij. in Dobrzinensi terra. Bartholomæus iuuentutem cultam experientia iurium excoluerat.

Suchorski.

Suchorfcij. in Sierad. Palat.

Gibowski.

Gibowscij. in Cracou. Palatinatu,

Lukomski.

Lukomscij. quos Kniazios infra latius notauimus, viros bello fortes & genere magnificos.

Srokowski.

Srokouscij. de Sroki in Russia sicut dispositiones eorum Leopoli monstrant. Andreas miles eximius, cuius posteri in Podoliam transierunt. Tenuit pro benè meritis Regalia bona ad Rubiesouiam. Stanislaus primus filius ex Nouosielska militarem obiit cum Palatino Russiae Stanislao Golski. Ioannes alter filius cuius possessio erat in Czarnokoneze, ex Rzewnicka suscepit Paulum militem cum Potocki Ioanne, habuit Komorowscij filiam, occisus in bello. Tertius filius Theodorus, Ioannes ultimus filius quem post mortem primi filij Ioannes sic nominarunt. In Hungaria militari exercitio occupatus, demum in patria cum Golscio strenuus miles. Arcem Chotinensem dum in Regni dispositione fuit in cura sua tenuit, & Rothmag. S. R. M. ducentorum peditum fuit. Ejus filius Gabriel, qui post

post tyrocinia bellica & actus militares cum Borislawski, in aula Illustriss. Ducis a Korec Korecki, nunc ultimi ex familia Castellani Volbinia filij, reddit obsequia. Patruales fratres bello clari in Ecclesia Patrum Bernardinorum Leopoli sepulti, merita sua Epitaphijs declarant.

Wyzdziej, in Cracouien. Plocensi, Belzensi Russiae Palatinatibus, Militaribus trophæis, humanitate præcellenti, & bonitate morum ornatissimi. *Wydzga* Andreas Wydzga Vexillifer Plocensis, quem refert Priuilegium unionis & concordiae cum Pruthenis sub Vladislao Poloniae & Vugariae Rege, in Anno 1436. sicut omnes Historici referunt. Ego Lasium notabam fol. 140. Stanislaus cum Illustrissimo Mielecki supremo exercituum Duce eximius miles, cuius in bello Valachico meminit Bielsc. fol. 646. Extant modernis temporibus lumina morum, pietatis, & fortitudinis. Ioannes Wydzga, qui ex milite dignissimo & Rotmag. vigilantissimo in Moschouia & in confinibus Regni contra rebelles Cosacos, & ingruentes Tartaros, iudiciorum terrestrium in Palatin. Russiae Leopoli. est lator & obseruator; mereturq; ut ex Subiudice virtus sua altiora teneat. Stephanus filius Subiudicis in exteris nationibus virtute cultam iuuentutem, in eam maturitatem deduxit, nunc tridecennium attingens, ut & Praepositus Metropolis Leopoli. & Praedicator famosissimus & Catholicus nominetur, prædicetur, veneretur. Equidem.

Quem virtus stimulat cui verum corde resedit

Cui pietas plaudet, concomitata fide

Ille mihi meritò censendus magnus Aristes,

Atque illi soli præmia iure patent.

Sed dum ego altae virtuti subministro calcar aureum, Lectoris benignissimi pietas & religio, meriti singularis ante Dominum, in humili spiritu, suspirabit auxilium.

Gembartij de Kamienica. Militari & literis maxime dediti, unde *Gembarth* & Reipub. proficui, & Ecclesiae dignissimi. Stanislaus Gembarth post militares actus in Repub. consilio grauis, Abbas Plocensis, qui considerando quod vita breuis, ars longa, occasio volucris, experientia periculosa, iudicium difficile, vitam composuit ad aeternitatem. Qua propter ad eius arma adscribebat quidam:

Fortis equi soleam studio Gembarthe nitentem

Bellica fors genti tradidit arma tuæ

Nec temere in medio Domini superaddita crux est

Vt nisi fortem animum pro pietate gerat.

Nunc Deus ipse tibi proprium commendat Ouile,

Vt pius, ut fortis, semper ut illud ames.

ŁAZOWSKICH seu KRZYWDA.

DELINEATIO & ORIGO.

HÆc arma iam supra adnotauimus in Tomo primo sub titulo armorum Krzywda. Sed quia aliqui crucem non habent intra solem, alij truncatam deferunt, alij supra solem diminutam retinent, difficile est assignare modum. Videat Lector Tomum primum, nos enim solum mentionem horum ob cognominis appellationem facimus. Nam aliqui à Lubicz, aliqui à Pobog veniunt, ut Suiecicij ex Wielun: districtu intus sine cruce, quia à Pobog veniunt.

Rzemuski. Utuntur etiam prædictis armis Krzywda vulgò nuncupatis Rzemuscij in Palat. Podlahen: in districtu Drohiceń. quorum generatio nec duabus villis continetur. Eorum prædecessores erant Geruilus Episcopus Plocen. & Præclaus Castellanus & Capit. Brestie Litu. Martinus quoque Excellentissimus Rothmag. Modernis temporibus Stanislaus Vicedapifer. Braclauien. & Iudex Castrensis Vinnicen. sæpius deputabatur ad Conuentus Regni & Tribunalia. Reliquit filium Laurentium, qui cum Czernieionska Succamerarij Leopolien. filia celebrauit matrimonium. Petrus Camerarius Granicierum Braclaw: Ioannes miles strenuus & peditum Rothmagister.

LZAWA

L Z A W A.

D E L I N E A T I O.

Sunt duæ Soleæ in medio auersim positæ, intra quas est gladius quassatus. Supra coronam sunt tres pennæ Strutij. In campo cælestino.

O R I G O.

Descendunt ab armis Bylina de quibus Tomo primo diximus. Refert Papr. in Nido virt. quod in pœnam facti, solea tertia & manus aurea ablata fuerint. Nam lassatus miles, ob vigiliam obdormierat, accidit somnium quasi hostis irruentis & diripientis castra & phalanges, excitatus cucurrit aufugiendo & acclamando, fugite, fugite. Contremuit exercitus, reuidet custodias, videt pacifica omnia Dux, perquirat conductum, & quid sibi acciderit renunciat. Concedit vitam Dux, sed notam criminis, quoniam errare semel in bello maximus error est, gentilitijs suis famosissimis & illustribus antiquis solus vteretur, apposuit. Narrat hoc, sed non probat. Coniectura tamen quod diminutio non sine ratione fuit. Plurimi talibus armis utebantur, sed alij ad arma his similia Ostoia & Przegonia cognomina sua minus cautè transtulerunt. Sed accidunt plerumq; multa incuria in Curiâ.

EXCUSABILIS ERROR REPARATUR.

Satis prudenter *Aristoteles* 1. *Metaph.* dixit: Paruus error in principio, magnus fit in fine. Habet vim suam in Repub. & in bello. non enim facile remedium adhibetur, vbi nulla excusatio facti. Idem affirmandum foret de illo qui in bello peccat, peccat autem Lzaue peccato. Sed dum non ex animo error irrepsit, sed ex casu, excusabilis iam videtur. Quocirca quidam Poetarum.

*Qui aliud occultum habet in mente, aliud loquitur,
Exosus mihi ille est, æquè ac inferorum porta.*

Similis namque est talis lapidi *Thrasydulo*, qui ut tradit fabulosus *Nicanor. lib. 2. de Flum.* nascitur in Europa galeæ similis, qui ut tubam audit, profilit in ripam: Atheniensium verò pronunciato nomine, mergitur in profundum. Tales inueniuntur quandoque & milites, qui libenter clangorem tubæ audiunt, sed hosti pectus offerre summo opere recusant, fingunt plura & refingunt, ne cum hoste congregiantur. Alius erat in sua intentione Lzauius, unde, ut redijt ad rectitudinem animi confitetur errorem, & reparare desiderauit. Crediderim totis viribus conatum fuisse Lzauium, obliuioni dandum suum somnium, debebat sudore, cruore, cicatricibus, sed hoc totum posteritati suæ concessum, quod personæ propriæ denegatum fuit. Ergo vos ô clara posteritas propiori, & propinquiori loco & gladio defendite, custodite patriam & Regnum, & fæliciora vobis fortuna & fortunarum dominus inscribet & donabit. Ergo

*Hastas & enses & celeres fugas
Turbaſq; cadesq; & strepitus graues
Non respice, sed extimesce
Exitiumq; tui & Senatus.*

EAMILIA ARMORVM ŁZAWA.

Bothorzynski. **B**othurzynscij, Ioannes Cracouiensis Canonicus, qui in arce ad ingressum Sancti Nicolai capellæ, sub lapide cum cupreis circumferentijs sepultus, Anno 1324. Paproc. in stemmatibus.

L I L I A Primò aliàs
G O Z D A W A,

D E L I N E A T I O.

Sunt lilia duo ad inuicem radicibus coniuncta, ita ut exprimant arma dicta Gozdawa, de quibus in superiori Tomo diximus. Hæc inquam, arma iterum reducimus, tum, quia aliquot familiæ armorum Gozdawa nunc nobis porrectæ, quas ante non nominaueramus, fuerunt, tum quia eiusmodi lilia multiplicata, pluries pro armis gentilitijs assumpta, video. Nam ne dum sunt lilia, quas Gozdawa vocamus, sed etiam bina reperiuntur, dicta Krupek, & trina & fortè quadrina, tum sexena, ut hic inferius videbimus. Et quia originem in superiori loco adnotauimus, ad sequentia transimus.

Lilia multiplicia.

M U N I F I C E N T I A R E G I A.

Varijs Symbolis munificentiam antiqui figurabant, alij fabis, alij Cicere ex ædibus larga dextera erogatis. Hanc munificentiam Romanam apud Ciceronem colligo, ubi Quæstores magnificentius facere potuisse dicit, si quantum in Cicere expensum est, in alijs quæ Rempub. adiuuarent, insumptum esset. Quapropter & Horatius de largitionibus ambitiosis, *Carm. lib. 2.*

Munificentia regia.

Cicer munificentia symbol.

G

In Cicere

*In Cicere atq; faba bona tu perdasq; lupinis
Latus ut in circo spatiere, aut æneus, ut stes
Nudus agris, nudus nummis, insane paternis.*

S. Ioan. Bap.

Munificentia
reg. per lili-
um.

Lilium est
ad delicias,
sepulturam,
& sanitatem
corporis & a-
nime.

In Florentina autem Ciuitate antiquissima Romanorum quondam Colonia, & fabis, & Cicere ferebant suffragia, præcipuè in die Præcursoris Domini, vbi tota perfundebantur, ut omnibus volentibus vsui sint. At relinquo ad præsens aliorum placita, meritò iucundiùs lilium significat munificentiam Regiam, tum quod lilium ipsum largitorem munificentissimum Christum iuxta Hilar. in Matth. super illud Cant. 2. Lilium Conuallium, significet, tum quod Angelos cælestes quibus perennia bona altissimus contulit, sacra pagina in illis verbis Euangelij. Non laborant lilia neque nent, (illa tamen vestiuntur qualiter nec Salomon vestiebatur, tam scilicet candidè & odoriferè) iuxta Hilarium repræsentet, tum quod lilia in delicias, & honestum sepulturæ, imo etiam sanitatis & corporeæ, & spiritualis veniunt. De hoc quidem primo: Quia inuisa sunt lilia scarabæis, de secundo verò ipse Mantuanus Virg.

Si qua fata aspera rumpas.

Tu Marcellus eris: manibus date lilia plenis.

B. V. M. Li-
lium.

De vltimo verò Sacratissimum Rosarium testatur B. V. Mariæ, dum rosæ sanctificantur in Sacro Ordine Prædicatorio die Visitationis Beatissimæ Virginis Matris Dei. Eodem namque modo & lilia consecrari possunt, cum Beatissima Virgo sit flos florum, & lilium pretiosum, à Rege Regum præelectum. Quocirca optimè de Beata Virgine Maria id quod de lilio dictum est, 4. Esdr. 5. accommodandum. Omnipotens ex cunctis floribus orbis vnum sibi lilium delegit. Vnde antiqui liliū florem Regium ne dum à Regina Iunone, sed etiam à Regia qua præstant celsitudine, nominarunt, & in Symbolum spei augustæ deduxerunt, ut Pier. Valer. Hierog. lib. 55. cap. 9. &c. Sed ad Vos sit meum ô insigniti lilijs intentum, condecorati diuersis honoribus, gratijs, & titulis in hoc regno, munificentia regia in tantum permanetis, ut non reperiatur amplius aliqua insigniorum celsitudo, qua domus & familia vestra non fuerit honorata & decorata; meruerant enim hoc vestra in patriam merita belli & pacis tempore, meruerant virtutes nobilibus debitæ & congenitæ, merentur & modò auidè in bonum patriæ hiantes affectus in descendendum posteritate, quam benedictio diuina fouet & protegit.

LINEA FAMILIÆ LILIORVM
alias Gozdawa.

Pac.

Pacij, in Magno Ducatu Lithuania familia tam antiquitate, quam meritis in patriam amplissima, quapropter maximi Senatores & optimi fue-

mi fuerunt, Ioannes Pac Ciuonius Vilnensis, quem acta confirmationis iurium M. D. Lith. meminerunt. Georgius Paczowicz Castell. Polocensis, qui tempore Io. Adalberti Regis, & Alexand. M. Duce Lituaniae subscripsit cum alijs confirmatum ius. Actum in Chrodlo 1413. Laicius fol. 130. Nicolaus Pac, literis humanitate, & beneuolentia magnum sibi comparauit nomen. Episcopum Chijouensem fuisse, Paproc. in secundo opere fol. 674. meminit. Stanislaus Palat. Vitepsensis, optimus Ciuis patriae, in sago, & toga, qui ad Vitepscum Moschum Seremetū Butirlum & Soborum cum sex millibus Tartarorum repressit, Anno 1568. Bielsc. fol. 623. Et Stricou. lib. 2. cap. 2. Hic antea dum M. D. Litu. Dapifer fuisset, retulerat victoriam de Moschis collecta Vitepsensi nobilitate ad Iezierzisciam, ut refert R. Dominus Simon Starouolscius in Bel-latoribus Sarmatiae, cui tale Epitaph. adscripsit.

Stanislaus Pac M. D. Litu. Dapifer, inter Duces, qui militarem impetum ratione compositum habent, aut fortuna propitium, merito connumerandus, hoc tegitur tumulo. Quem post praeclaram illam apud Iezierzisciam de Moschis victoriam, in medio fortunarum cursu, ut desiderabiliorem nobis, sic & faelicior sibi mors immatura extinxit.

Paulus Castellanus Vitepsensis, germanus Stanislai 1573. à nobilitate M. D. Litu. in Comitua Lublineń. post decessum Serenissimi Stephani Bathorij legatus, ut Bielsc. fol. 657. Hic reliquit duos filios optimae spei & reputationis Nicolaum, ut notat Paproc. 674. & alterum Ioannem Pincernam M. D. Litu. dispensatorem Contributionis Vilnensis meminit Constitutio Regni 1524. Et Nicolaum Succamerarium Brestensem in Litu. atq; Exactorem Contributionis Regni refert Constitutio Anni 1589. Et Paulum Capitaneum Mscistauensem Commissarium factum in Comitijs Regni, habet Constitutio Anno 1607. Descendentes verò ab illis, dum studia literarum, mores, & exercitia ad limam virtutum deduxerunt & adoptarunt, grauem existimationem de seipsis & posteris suis relinquunt. Quapropter in electione Sereniss. Regis VLADISLAI IV. ex Palatinatu Troceń. subscripsit electionem Stephanus Pac Vicethesaurarius M. D. Litu. Et ex Palatinatu Vilneń. Christophorus Pac subscripsit. Quod verò vobis feliciter anni cadant, ut opto, considerata breuius propono.

Vitam quæ faciant beatiorem
Iussit iustitiæ tenere leges
Toto prendere corde veritatem
Emunctam maculis fouere mentem
Gaudere innocua quiete, rerum
Abstineret alieniore cura,

Vitam quæ
faciunt beatā

Famam lædere nemini fufurris
 Fortunam bene ferre vtramque vbiq̃ue.
 Si quicquam est agere, & pati necesse.
 Pro veri bonique firmitate,
 Non spectare homines, Deum intueri
 Delictum magis ac magisque semper
 Vitare ac metuere.

Stano.

Staniij, Expeditissimi milites, & defensores Transilvania, ex quibus aliqui in Regnum Polonia Casimiro regnante deuenerunt, fortunæ & militaris celsitudinis gratiâ. Hieronymus, post varios nobilis animi & occupationis affectus & actus Tribunus Sanocen. declaratur. Connubijs matrimonij celebratis cum Tyczynska, suscepit filios Andream, Thomam, Stanislaum, milites eximios, & patriæ merentes. Andreas post Castrenses occupationes, sterilis decessit. Thomas post militaria trophea Moschouitica, sedatiorem vitam eligendo in terra Chelmensi matrimonij vinculo cum Horodynka contracto, ibidem resedit, ex qua suscepit filios quinque, de quorum numero Martinus laude perpetua exornauit familiam. Nam cum Stanislao Koniecpolski tum Exercituum Regni Campestri Præfecto, pluribus annis militiam obseruauit, & pro meritis, & iudicij dignitate, Castrensiu iudiciorum præses, & loco tenens militia, & copiarum Illustrissimus fuit. In Cecorica expeditione contra Skinderbasam, cum alijs hostem aggrediendo gloriosè occubuit. Illius sanguine Tartari ungebant suam faciem, & cor illius deuorarunt, precando Deos ut tantæ fortitudinis & audaciæ ipsi atq̃ illorum filij reperiantur. Sepultus dissectus frustatim ab hoste in vno sepulchro cum Petro Fredro. Stanislaus tertius frater in Hungaria tyrocinij militaribus in castris collectis, eximius miles euasit. Redijt cum electo in Regem Polonia Stephano Bathorio miles continuus. Ad Pscouiam maxima indicia bellatoris summi demonstrauit: Nam dum septingenti pedites cum gubernatore suo ad mania prostrata fuissent, mandante Rege, & oscula in caput dante, in præsidia conscendit magnanimus, ubi & occubuit. Illius tumultum his verbis Regius animus condecorauit.

ISTE NOBILIS IN LECTO HONORIS
 OCCUBUIT.

Altero verò matrimonio prædictus Hieronymus Stano, habuit coniugem Zophiam Zdomska hæredem in Nouitaniec, cuius sororem germanam Nicolaus Bal Dapifer Sanocen. de Zoczew, sed hanc sortem ab illo acquisiuit Stano, quocirca de Nouytaniec familiam suam notare ceperunt. Ex qua suscepit filium Georgium & filias aliquot. Georgius Stano Hieronymi filius, ut morum spectabilitate amabilis, ita militaris exercitij studio maximè laudabilis. Cum Radziuilio in Moschouitica expeditione

tionem magna premia laudis reportabat, sed morte parentis retractus, cum filia Venceslai Pobidzenscj Subiudicis Sanocen: matrimonium suscepit, ex qua filios quinque numeravit. Meminit ipsius Constitutio Regni Anni 1591. dum ex Minori Pol. ad receptionem Quartæ constituitur. Venceslaus I. filius Georgij, post literaria ornamenta militiæ observator, cum Zolkiewski in Moschouia & Liuania pugnauit. Tandem cum Chrzaszowska in Cracouiën. Terra fædus matrimonij tenuit. Georgius alter filius post cultam literis iuuentutem Constantinopolim bis cum legatis Regni Stanislao Gulski, Castellano Halicien. & Felice Herburt Mosticen. & Visneñ. Præfecto adiit. Demum militarem toto pectore & conatu amplexus, cum Zolkieuio Præfecto Campestri contra Tartaros, & in Liuania obsidendo Album castrum, maxima trophæa & fortissimi animi argumenta declarauit. Ad Smolenscum verò cum Serenissimo Rege Sigism. III. pugnando ad Stolicam missus, prodromum legationis perfecit. Cum Illustr. Palat. Cracouiën. Lubomirski a Castris Orininenfibus ad Castra Pruthenica ultima indefessè pugnauit. Fuit Nuntius ad Comititia Regni duodecies, Parlamenti iudex multoties. Honoratus titulis Vexilliferi Sanocensis, tum Subdapiferi & Dapiferi, atq; Præfecturæ Sadecen. Consortij matrimonialis vinculum tenuit, cum filia Fredro de Pleßouice Tribuni Præmislicen. Ex qua inter alios suscepit duos filios & filias 4. Andreas I. filius post rectè constitutam moribus & literis adolescentiã, in Hungariam ad tyrocinia militaria colligenda declinauit, Miles factus ad Tocaium pugnauit, sed in captiuitatem deductus medio anno recuperatur. In Patria, decennio miles continuus & strenuitate celebris, cum Illustrissimo Lubomirski Palatino Cracouiensi, in bello cum Abazi Basa cum vitæ periculo maximo, equum in irruptione hostili globo amisit. In expeditione contra rebelles Cosacos ad Kumeyki alacriter, & Leonino pectore in taborum irrumpendo globo per humeros transfixus, egre ad valetudinē redijt. Charus militi, & Duci. Demum, ut Palladis industria patriæ obsequia redderet, accepit in consortium matrimonij, ex familia Dzidusycciorum in Leopoliensi districtu, non modicè expectationis & spei in patria vir. Georgius alter filius, ubi in exteris nationibus iuuentutis ac generosæ indolis recta indicia factis declarauit, miles eximius esse desiderauit, & sub signis militaribus Palatini Cracouiensis Lubomirscij, pro patria fundere sanguinem, & mori, si celo visum fuerit, imperterritus cupit.

Piaſeckij, in Podolia. Viri pacis & belli feruentis tempore coronides patriæ. Nam & literis & iure, Marte & Bellona Saturnum ac turbulentum Iouem concordia colligarunt. Michael Piaſeckij Succamerarius Podoliæ Iudicij grauitate & experientia militari singularis, maximam sui memoriam reliquit. Habuit filium Ioannem Notarium Terreſtrem Buſcensem, qui genuit Melchiorum Notarium Terreſtrem Buſcensem, demum

Subiudicem Terrestrem, & Surrogatorem Capitaneatus Buscensis, virum grauitate consilij, & dexteritate rerum agendarum conspicuum, qui reliquit Ioannem Ferdinandum, Notarium Terræ Buscen. maturum consilio, & iuris peritia grauissimum, cuius sententiam Tribunalia Regni per annos triginta, neq̃ reprehendere neq̃ immutare attentarunt. Erant educatione & exercitio literarum, vnâ cum fratre Adalberto, in exteris nationibus omnibus amabiles, & Linguarum, Germanicæ, Italicæ, Gallicæ, &c. periti. Ex filia, fratris Georgij Zolczynski, Capit. Zydaczouien. suscepit prolem, at iuuenis obiit. Victorinus, cuius filius Arnolphus, superius dictorū patruelis in Moschouitica expeditione, Sigismundo III. regnante, gloriosè obiit. Zacharias eiusdem Germanus, ex Luca natus, etiam Patriæ obsequia in Armis reddendo, militarem vitam finiuit. Istius familiæ possessiones, ob matrimonialem consanguinitatem, ad familias Czolchansciorum, Gorsciorum, Thelephusorum, transierunt.

Tryzna.

Triznij, in M. Duc. Litu. Magni eruditione, consilio, toga & Marte. Et quoniam gloria filiorum patres eorum, descendens posteritas, sequi & præuenire gloriam, ingenio & fortitudine desiderauit. Hrechorius, dotibus ingenij, & Martis encomio clarus. Vnde post trophæa ex hostibus deducta, Marschalcus M. D. L. & Rothmag perpetuus S. R. M. denunciatus. De hoc Stricou. lib. 5. cap. 1. fol. 767. Nicolaus Supremus Thesaurarius M. D. L. & Notarius, Præfectus Bludzynen. Koskineen. Przetomscen. Bielecen. Æconomus Bobroyscen. Ex his tantisq̃ titulis cognosce virum Patriæ, ut ex ungue leonem. Eius fratres, Marcianus, Referendarius & Notar. M. D. Lit. Administrator Episcopatus Vilnen. Michaël Gedeon, Incisor M. D. Lit. Bresten. Zdzitouien. Capit. Oeconomus Grodzineen. Theophilus, filius Nicolai, Volkouien. Bludzineen. Præfectus, Oeconomus Dobroyscen. Nicolaus Tryzna, Præfectus Regiæ Culinae in M. D. Lit. & Andr. subscripserunt Electionem Vlad. IV. ex Palat. Nouogrod. Paulus Petrus Tryzna, Præfectus Starodubcen. ex Palatinatu Smolenscen. Electionem Vladis. IV. subscripsit. Petrus Tryzna, Capit. Dobroyscen. subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Palat. Minscen.

Bierecki.

Biereccij seu Bireccij, literis & militari dediti. N. Birecki, ludex Premislien. Terrest. ex Chodorowska natus, habuit ex fratre nouem consanguineos masculos, & nouem feminas, ex se autem, & Skorucyanka, reliquit N. qui celebrato matrimonio cum Okreglicka ex Vdrzycka nata, suscepit ex illa plures filios, ex quibus Andreas in Castris strenuus vir Rothmagistri locum tenuit. Filia verò illius, Sophia Abbatissa, Conuentus S. Brigittæ Leopoli, & Catharina Srzedzinscij coniunx.

Dysel.

Dislouij, in M. D. Lit. in Trocensi Palat. contra insurgentem Moschum erant strenui, nec incursionibus Tartaris cedentes, manet usq̃ in præsens eorum memoria cum posteritate. Nicolaus Dysleuicz subscripsit Elect. Vlad. IV. ex Palat. Vilnen. Soko-

Sokolowfcij, in M. Ducatu Lit. cum familiae suae antiquitate etiam heroicis actibus excelsi, excoluit iuventutem cum aetate virili exercitijs militaribus. Michael cum Raphaele Sieniamski, in Liuania, Moschouia, & ad Rostouiciam contra Tartaros pugnando fortiter & cruentè: honoratus titulo Vexilliferi Stomenscen. Reliquit non dissimilis animi & fortitudinis filium Valerianum, qui post agitatam bello & Castris vitae facultatem, ex Hornostaionna reliquit posteros imitatores Maiorum.

Leuonij, in M. Duc. Lit. Nobilitas cum splendore domus satagit virtutis lauream, & consequitur Marte & Minerua. Bartholomaeus Leuonius, Diamenti Praefectus & Aulicus Regius, obseruantia commendabilis. Ioannes Iudex Terrae Vilnen. & causarum Patronus, quae miserationis erant. Nicolaus strenuus miles, ad Parnauam, Rigam, & Nitauiam, spectante Radiuilio, M. Praef. Exercit. Lit. cum Anastasia Karwacka tenuit Matrimonium. Ioannes Leuonia, Vexillifer Vpitscen. & Samuel frater eius. Perficite rotam currentis vestrae aetatis, discendo viuere, & mori; qui enim discit tota vita viuere, simul studebit & tota vita gloriose mori. Gloriose autem, & homine dicente, & Deo confirmante.

Leuonia.

Pempowfcij, Negotijs Reipublicae bene dispositi, Ambrosius Praefectus Marieburgi, ad concordiam cum Pruthenis stabiliendam erat deputatus. Bielscius Anno 1510. fol. 115.

Brzozowfcij de Brzozow, Hrehorius optimus miles, in Moschouia, Liuania, Vngaria; honoratus titulo Castrorum Metatoris. Sepultus Lubarti. Illius Germanus Maximilianus Subdapifer Chyou. & Legionum Palatini Cracouien. ductor.

Sokolouij, ex districtu Rozaneñ. Hi ante vocabantur Sokolij, unde eadem est generis linea, sed quia apud Zolkieuium, Supremum Ducem, unus Sokol occidit militem, quod canem suum vocauerit Sokol, ideo vocatus fuit Sokolowski, manent in Podolia. Ioannes ex Wardowska Sophia suscepit filium Heliam, Alexandrum eximium militem, Patris vestigia sequentem.

Pempowski.

Brzozowski.

Ponikowfcij, ibidem sunt Sokolij, sed à Punikui denominati.

Sokolowski.
Sokol.

Ponikowski.

LILIA SECUNDO.

D E L I N E A T I O.

SVnt in Campo nigro tria Lilia, Gozdauiarum Armorum per-
similia.

O R I G O.

Est additio facta, vt apparet ad Arma Gozdaua, & fortè iteratis
vicibus additio facta fuit: aut additio facta est ad Arma Krupek,
vndè duo Lilia ponuntur pro Gentilitijs Armis. Veram origi-
nem inuestigare non potui, sed posita in Epitaphio Succamerarij Leo-
polien. Ioannis Swosowski, video cuius genitrix horum Armorum
exstitit, & aliorum Nobilium in diuersis locis.

T E R N O S V N T C O N S E R V A N D A T R I A.

TRia Lilia meritò tribus conseruanda, & confouenda veniunt.
Pietate in Deum, Fidelitate in Patriam, & Honestate domus:
triplicatis namque Lilijs, hæc tria declarata fuerunt. Ægidius
Sancti Francisci discipulus, dum quendam dubitantem, quomodo
Christus vtero clauso nasceretur, & Beatissima Virgo Maria in partu,
& post partum, sic virgo vt ante partum erat, permansisset, audiret:
baculo

baculo arido percussit semel terram, & statim Lilia creuerunt, percussit iterum, & Lilia exsurrexit, percussit tertio, & iterum Lilia succreuit. Non est enim impossibile apud Deum omne verbum. Quo viso ille, Dei pietatem & B. V. gloriam extulit; Lilia quoque triplex erat fidelitatis in Patriam Christianam signum. Nam cum Bulla Maris magni in Gallia publicaretur, tria apparuerunt in Crucibus Lilia in cælo, quapropter fideles, alij alba, alij rubea, alij viridia Lilia in Symbolum fidelis propugnationis Christianæ Patriæ assumpserunt. Nam Cruces, quæ in cælo apparuerunt, sunt Lilia pretiosissima hortuli cælestis, Lilijs etiam triplicatis honestas domus conseruatur, quæ plerunq̃ue aduersis & secundis permista est. Hinc Borbonius Dux Ludouicus secundus, Equitum de Carduo Beatæ Virginis Ordinem instituendo, illi torquemaureum ex Lilijs contextum, interstinctis æqualibus interuallis Cardui florum, ex quibus pendeat Crux cum inscriptione: *Spes apposuit.* Tria igitur Lilia sunt à vobis terno hoc conseruanda, o Liliati Milites, & Matronæ Lilijs exornatæ. Primo, pietate in Deum. Sic namq̃ue Agaperus, *ut inquit Plato de Legibus*, monebat Iustinianum Imperatorem: *Scep̃trum Imperij cum à Deo susceperis, cogitato quibusnam modis placebis ei, qui id tibi dedit, cumq̃ omnibus hominibus ab eo sis prælatus, præ omnibus eum honorare festina.* Secundo, fidelitate in Patriam. Sic namq̃ue Carolus Paschalius lib. de virtutibus & vitijs, cap. 14. dixit: *Patria, cum sit communis omnium parens, atq̃ adeò alter Deus, ipsis parentibus, ipsis amicis anteponi debet, atq̃ adeò ipsi vitæ, quam ipsius propugnationi impendere debemus: dulce enim & decorum est pro Patria mori.* Tercio, honestate domus. Improbum enim est, relinquere honestū viro rationem Deo reddituro. Sed ô heu, utinam liberorum suorū mores non ipsi parentes deperdant, infantiam statim delicijs soluunt, mollis illa & blanda educatio, quam indulgentiam appellant, neruos omnes & corporis mentes frangit. Quos enim fructus eos virtutum adulta ætate eum laturum putamus, qui à teneris vnguiculis vitia statim imbibit. Quid non ætatis progressu concupiscit, cuius infantiam parentes auro, argento, purpura, holosericis vestibus exornant? quam in adolescentia temperantiam is præstare poterit, quem puerum atque adeò infantem conquistissimis epulis, & omni obsoniorum genere saturant? qua ratione in reliqua vita sobrius fiet ille, quem à pueritia parentes ebriosum efficiunt? adeò à teneris assuescere multum est. Iam non domicilium istæ habebit rosas, sed qualia Scarabæus conquirat.

Lilia cum cardui & Cruce.

Pietas in Deum.

Prælati hominibus Deo plac.

Patria omnibus anteponenda.

Educatio puerorum deprauatur à parentibus.

LINEA HVIVS FAMILIÆ.

Inter Epitaphia Leopoli, in Ordine Prædicatorum, vidi Ioannis Smosowski matrem de his Armis fuisse. In M. Duc. Lit. erant hæc Arma

H

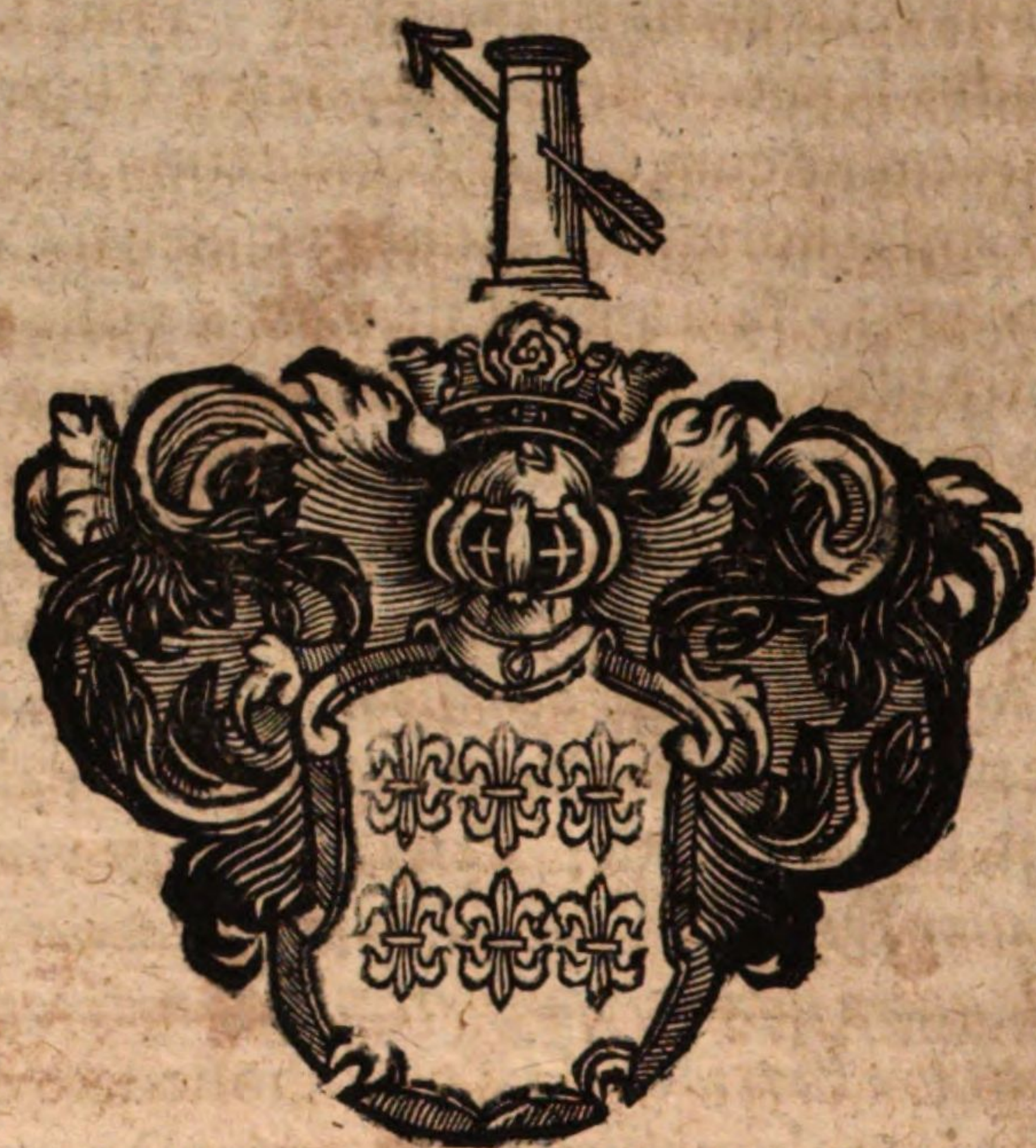
snte

Sapieha.

ante Vnionem cum Regno Illustriss. Familiæ Sapieha, quapropter Arma
 Lis in medio ponuntur ab illis, in Capite verò tria hæc Lilia. De hoc
 apertè Iacobus Olßowski Societ. Iesu, in Concione Christophori Sapieha
 docuit, sed apertius ex Priuilegijs Vnionis apparet, ubi dicitur: quod No-
 biles M. Duc. Lit. Arma Regni Pol. in maius vinculum concordia, pacis
 & Vnionis assumebant.

L E L I E siue L I L I E, tertio

Appellata W I E R Z B N A.

D E L I N E A T I O.

Lilia cum fla-
 gita & Sa-
 gitta.

Wierzbna:

IN Scuto quadrato sunt Lilia sex, in duos ordines per terna disposi-
 ta, & supra Galeam est Columna Sagitta transfixa. Alij verò in
 eodem Scuto ponunt supra Lilia Columnā prædictā cum Sagit-
 ta, & supra Galeam ponunt tres pennas Strutij. Hunc modum ponit
 Papr. in Nido virtutum, fol. III 7. Superiorem verò ponit Bielscius
 fol. 403. Sed seipsum correxit Papr. in secundo opere.

O R I G O.

EX Silesia à Comitibus in Wierzbno in Regnum illata fuerunt ab
 antiquis tēporibus, vt Papr. in Nido virt. refert. sed quomodo ac-
 quisita non meminit. Ex Lilijs tamen constat, ex Gallia origi-
 nem primitus habuisse, quorum primæus fortiter contra hostem
 agendo, vt murus sagittis sese opposuit. De his Albertus Strepa.

FLOS

FLOS REGIVS.

Non sine graui animaduersione Lilia flos Regius nuncupantur. Taceo Poëtarum figmenta, qui dicunt Lilia nata fuisse ex lacte Deæ Iunonis, taceo quod Lilia inuisa sunt Veneri, sed hoc singulare in Lilijs animaduerto, quod tanta proceritate super flores alios attollitur, vt ad tria interdum cubita surrigatur: à Regia igitur, qua præstant celsitudine, præter odorem & colorem, florem Regium Lilia efferre licebit, sed à fortiori procedere liceat. Regius flos Lilia sunt hæc, quia Columna quæ Sagitta transferitur, lilijs apposita, Regium & inæstimabilem Virum commonstrat, qui suauissimum Patriæ odorem, grauissimum hosti terrorem continuò afferat. Castellierorum familia in Aremoricis defert tale insigne, *inquit Petrasanta*. Liliū in parma, subtus quatuor nummos bisantinos, & supra hæc omnia, est manus erectum digitum ad sydera habens. Credo tali gestu innuit. Quid dicitis? Quis sum? quis fortior? apparet hunc quondam fuisse Turcarum stragem & liberatorem Christianorum. Sed quicquid sit, Lilia sex Columna lapidea, Sagitta perfodiens, superabit hæc omnia, meritò igitur florem Regium Arma hæc nuncupabo. Sequitur enim hæc claritas possessorem suum, quocunq̃ue perrexerit, & vbicunq̃ue constiterit secum erit, nunquam enim desinet clarus esse, qui in prælijs clarus fuit. Te clarissima Familia hoc meo affectu perstringo, age quæ te agere non poeniteat, age quæ Deus videat, age vt videntes te animentur & laudent. Video inter Nobiles Florentinos Arma, Leo tenet pedibus anterioribus Lunam, & familia quæ his Armis vtitur, nuucupatur BONA DIES. Optima certè dies est, si pectore Leonino vir præsens est Deo suo cum conscientia. Tu igitur ea age, quæ conscientiam tuam decent, & diem semper, noctem nunquam videbis, nec habebis.

Lilia flos Regius.

Lilium cum nummis bisantinis.

Leo Lunam tenet.

LILIA PURPUREA.

Honorabo vos tanto titulo, ne dum ob purpuram regalem Christianissimi Regis Galliarum, à quibus originaliter vestra arma sunt. sed quia ipsa merita superaddita meritis maiorum, & imaginibus à Successoribus eorum, & vobis, ad hoc me compellunt. Habet *Dempsterus de antiquitatibus Rom.* l. 10. cap. 16. quod inter munitiones validas urbium, & Castrorum lilia in vallis, & circa muros ponebantur. Erat autem ferrum, ad similitudinem liliorum præacutum in summo, ex stipite proueniens, obductum virgultis, & connectum viminibus, florem repræsentabat liliorum nondum apertorum. Quod si quis hostium in vallum deciderit, lilia purpurea reddebat; si verò securè transierit, lilijs purpureis meritò coronandus fuerat.

Liliorum ar-
morum enco-
mia.

fuerat. Hinc *Pier. Valer. in hierog. lib. 55. cap. 9. dixit*: Vt verò coronam nostram elegantius contexamus, purpureis aderunt lilia mista rosis. In his illustribus gentilitijs vestris, dum video lilia & columnam petream transfixam sagittâ, facile venit in mentem de vobis id asserere, quòd Virtute duce, & comite fortuna, omnes cuneos hostium, omnia spicula, diuersaque ferrea cacumina superastis, deuicistis, aut mori pro patria, legibus, & libertate non dubitastis. Hinc pro Regibus obsides honoratissimi, pro patria purpurei effecti, præsidium singulare illius admiramini. Lilijs pro armis qui utebantur, magna encomia illis Senatus, populusq; exinde tribuebat: Adnotauit in suo theatro impressarum Ioannes Ferus. Subscribebant, inquit, lilijs magnanima, & magnifica, qualia sunt. Semper inclyta virtus. Tu Marcellus eris. Redolet & fanat. Placet superis. Quod si ipsis lilijs tanti tituli adscripti erant, quid si lilijs adiuncta fuisset columna lapidea, quam aliquis virorum vnico ictu sagittæ transfudisset, quæ & quanta elogia, quæ & qualia encomia illi non tribuissent? Dicerent fortè, Tu lætitia ipsa, tu honorificentia populi nostri, tu protector, liberator, & quidam Deus. Ego vos hoc vno decorabo. Purpurea lilia estis.

*Ergo feliciter viuite, Nam nostra
Sic vota currunt Pegaseo ocyus
Torrente, Diui pergite Calites
Fauere, sublimis triumphet
Actio Sarmaticas per oras.*

LINEA FAMILIÆ LILIORVM,
feu WIERZBNA.

Michael Comes de Wierzbna, Vir magnæ authoritatis in Regno, & magnis viris comparabilis. Eius filium Sendiuogius de Subino, cum filio de Melstin, in Hungariam secum assumpserat, ut obsides fierent pro Heduigi Regina Polonia futura. De quo Albertus Strepa. Modico post interuallo temporis D. Sendiuogius de Subino, associatis sibi quorundam procerum filijs, videlicet Michaelis Comitiss de Wierzbna, Ioannem fratrem Iaskonis Patruelem de Melstyn, iniuit Hungariam ad supplicandum Reginae, ut Heduigim filiam suam versus Poloniam in Reginam Polonia mitteret coronandam, offerens in obsides iuuenes prædictos.

Rydziński.

Rydzenscij, seu ut Bielsc. notat Rydzinscij. Viri bello, & castris excellentes, successores Comitum de Wierzbna. Ioannes magnanimi pectoris, & æternæ famæ. Hic in bello ad Choyniciam 1454. primum impetum hostilem fortiter repressit, & Principem Zeganensem prostrauit, sed cum loci improportionati ad bellum Mars hosti campum retulisset, ibidem cum Cancellario Regni alijsq; primoribus, mortem felicem, & famam perpetuam

petuam obtinuit. Bielsc. lib. 4. fol. 403. *Andreas Rydzinski de Wierzbna qui subscripsit Electionem VLADISLAI IV. ex Palatinatu Posnaniensi. Gloria decorandus. Nam & Deus eos qui sibi corde puro seruiunt, gloria decorat incredibili.*

Pawlowscij, in Posnaniensi Palatinatu, plurimos Pawlouscios in Castris, & in Comitijis particularibus videmus, qui ut diuersorum armorum, ita diuersis virtutibus resplendent, omnes tamen strenuos milites esse desidero, vel spirituales vel Castrenses. Beatus enim est, qui tanquam strenuus miles Regni thesaurum, id est, corpus atq; animam suam sine reprehensione conseruat in Domino.

Militia duplex.

L E L I W A

D E L I N E A T I O.

EST Stella aurea sex rutilans radijs intra cornua semilunij, in campo caelestini coloris, & in casside eadem ipsa interlunaris stella caudæ pavonis inserta intra campum coloris similis. Nec velim moueatur circumspectus lector, quod sanguinei campi nullam posuerim mentionem, ut per hoc distincta Leliuitarum appareant arma, sicut Orichonius fortè voluit. Mihi quidem intentio est, insignia Leliuitarum in Regno Poloniae obseruata delineare. Quæ quoniam solo caelestino colore & campo ab omnibus insignita manent, nullo modo arma hæc diuersa, sed eadem in Regno fuerunt, eiusdemque delineationis sunt.

O Richouius in Regno acquisita fuisse contendit, cui & idioma Leliua, quod fortè Sclauonicum est, suffragatur. Sed antiqua referunt Priuilegia Leliuitarum, quod arma gentilicia prædicta à partibus Rheni originem habeant. Est namque ad initia profluentis Castrum antiquissimum Luna cum Stella vocatum, Sclauis Leliwa Germanis *Monstern* dictum, quod benè meritis, nobilibus qui pro insigni ignile tunc deferebant, concessum fuerat. Qui deposito antiquo stemmate, scilicet ignili lunam cum stella assumpserunt. Ex his igitur Spicimirus dum per Sclauoniam à Rheno in Poloniae Regnū venit, ad Annum 1000. sub Vladislao primo Rege, villam ex nomine suo fundatam Spicimir, Ecclesiae Gnesnenli adscripsit. Meminit huius villae *Crom. lib. 5.* nam in ea Archidiac. Gnesneñ. pro ipso Archiepis. captus fuerat. Anno 1092. Ex hoc collige, quod Leliuitæ Hermani tēpora antecesserunt. Quod verò *Longin. refert* Spicimirum, qui ex prius deferebat Ignile, cum domo Polonorum quæ defectuosam lunam cum stella deferebat se coniunxisse & vniuisse, in eo ad inferiora tempora respicit. Plurimi namq; ad Rhenum ignili vnico, alij tribus pro insigni utebantur, sicut & nunc vtuntur in Bohemia & Silesia, sed isti iam non sunt Leliuitæ. Vnde Leliuitæ antiqui, qui utebantur ignili, successu temporis pro insigni gentilicio detulerunt Lunam cum stella hi in Regnum Poloniae à Rheno venerunt, & omnes eorundem sunt armorum, quæ eiusdem sunt cælestini coloris, & campi, prout clariùs in Priuilegijs olim familiae peruetustæ Morstyniorum, à Regibus Ioanne Alberto, & Sigismundo primo datum, deducitur, quæ mihi exhibita legi, & recognoui. Quorum infra quoq; in familia Morstyniorum deducēda, meminimus. Non igitur benè infertur Spicimirus qui ignile deferebat pro insigni, vniuit se domo Leliuitarum, ergo hīc sunt arma Leliua acquisita, aut sunt diuersa arma, sed porrò dices, ergo sunt antiquissima arma, & quod non omnes ignili vtentes erant Leliuitæ. Hoc tibi concedimus gratis, nam & Domini de Lipno Rusa ignili vtuntur, non tamen sunt Leliuitæ. Idem de hoc Spicimiro primo dicendū venit. Addidit autem Cæsarea Maiestas splendorem Leliuitarum armis, Rudolph. 2. Imperat. semper Aug. qui pro Symbolo contra Machometanos, stellam illorum lunæ apposuit, vt *Typot. refert.* Vnde arma Leliuitarum, & nobilitatis splendidissima insignia, etiam Cæsareis triumphalibus signis, in honorem cesserunt.

I L L V S T R I O R E V A D E T.

Motus in fine est velocior, *dicebat Aristotel.* Ego dum intueor vestrum ô Leliuij progressum, video quod properastis dignitatibus, & honoribus vestris, tanquam ad summam & quasi ultimam

timam periodum gloriæ, & hoc tam in palestra suavis Mineruæ, quam in arena inuictæ Bellonæ. Quid causæ perfectò fuerit; ex gestis quisq; leget. Nimirum, vt illustris familia, illustrior euaserit. Vincentius Mantuæ Dux Gonzaga, pro imagine mentis, & virtutis præcella, assumpserat Lunam, inquit Petra santa in Symb. intra quam posuit aduerbium SIC: Quid quæso intelligendum commonstrauit? An, sic vos non vobis mellificatis apes? non enim hîc habemus manentem ciuitatem, & omnia quæ habemus, relinquemus, & fortè indignis & ingratis. An verò innuere voluit, sic ibimus & vos ibitis, vt illi iuerunt: mutantur enim dies & anni cum luna. Vnde quidam ad horologium adscripsit.

Si nescis hospes, sunt hic oracula Phæbi

Consule, respondent hoc tibi. Disce mori.

At crederem alio sensu à Duce Sapientissimo, hoc Aduerbium insertum fuisse lunæ. Innuebat Sic illustrior euadam. Sic crescam scilicet, Virtute, fortitudine, pietate, & amore in patriam & Deum. Vestra hæc luna & stella, si interius inspexeris, non aliud refert, nisi prædicti Ducis intentum. His familia vestra illustrior euadet. Quis namq; non asseret libertate plenam Illustrissimam Tarnouiorum familiam, quæ Moschis, Tartaris, Prussis, &c. victricia trophæa eripiebat, & in Senatu maximè floret, & florebat. Quis Sieniauios consilio graues, fortitudine excelsos, bello claros, non videt vnica spe solum fulciri? Quis Chlebouicios magnos in Republica, & terribiles hosti patriæ ad tantam paucitatem redactos non miseretur? Quid dicam de Mieleccijs, Granouijs, Pileccijs in Castris & Senatu quondam magnis syderibus. Non sunt, sed erunt. Hoc vnicū semper luna vestra crescens & stella radians præfagit, nempe: Illustrior euadet. Quapropter hoc vobis remedij relinquo, quod Laurentius Medices Etruriæ Magnus Dux sibi elegerat. Accepit in memoriale quotidianum tres plumas Strutionis, albam, viridem, rubeā, quibus addidit hoc lemma, S E M P E R. Sensus erat, Semper fide, spe & charitate florebo. Optimum & sanctum propositum. Nam fide placemus Deo, spe non confundimur, charitate vnimur. Pauo vester, & illius plumæ, non aliud vobis innuunt. Non computrescit caro pauonis, nec vos computrescat peccato. Oculos multiplices pauonis plumæ referunt, & vos videte Deum & conscientiam sæpius. Abigunt muscas plumæ, abigite & vos occasiones mali, & sic illustriores euadetis. Sic Echo redibit.

Tempus erit (nec enim me fallunt omina) quando

Vos seui medio feruentem in turbine belli

Conuersæ fugient acies, hostilia quando

Obuia quoq; metet infesto corpora ferro.

Tempus

*Tempus erit quando te rerum nuncia fama,
Præstantemq; animo & meritis ingentibus auctum
Deferet extremis alis plaudentibus oris.
Vos tantum Superi placidam concedite vitam
Atq; suo semper vernantem flore iuventam
Quod nobis stabili iam spondent numine Paræ.*

CONTINVA MERITORVM PRÆMIA.

QVametsi fælicitas humana in terris, tam maximè sit fluxibilis, & caduca; vt *Gregor. Nazian. Orat. 18. dixerit*: Tutius creditur literis in aqua scriptis, quam felicitati humanæ. Hoc tamen asserere per necessarium erit, quod continua meritorum præmia, maximè debentur his, qui felices bello & Marte, felices iudicio, consilio, veritate fuerunt. Illa namque sunt diuturna, & robusta, quæ prudentia incepit, cura custodit; illa verò sunt infirma & lethalia, quæ fraude, & calliditate assequuntur. Vnde *Liuius lib. 35.* Consilia callida & audacia proterua, prima specie sunt læta, tractatu dura, euentu tristia. Ego vobis ô Leliuij, continua meritorum præmia laudis, & maximi nominis ex his armis promitto. Rudolphus 2. Imperator ingruente Othomano bello in Symbolum, Lunam cum stella assumpserat, *inquit Typotius*, & subscripsit. DEO SIC PLACVIT. Perquirebant primores rationem scripti, & dicebat: Illius immanitati meam humanitatem opponere. Hoc est, vitam & fortunam, & quicquid sum & possum, id totû Deo pro aris & focis effundam. Vos tali Symbolo adumbratos fuisse meritò dicam, ô Leliuij, quis namque ex vobis immanitati hostium suam non opposuit humanitatem? Quis vitam, substantiam, fortunam? Prodeat Echo è sepulchro Comitum de Tarnow, quorum virtus quam præclare enituerit, multis deducunt Historici encomijs. Prodeat Echo fortissimorum Sienia-wsciorum, qui etiam ad Iankermenias portas nomen suum, & famam multoties deduxerunt. Prodeat Echo Mielecciorum, Chlebouiciorum, Tyskieuiciorum, qui totum id quod vouebant, pro incolumitate patriæ & coronæ Regni, Moscis, Turcis, Tartaris effundebant, offerebant. Ergo clarissima Leliuitarum familia luceas, & splendeas, donec totum impleas orbem.

*Age, viue, calum te, aura, vita, sæculum;
Et sospitem diu, & beatam gestitent.*

LINEA FAMILIÆ LE LI W A.

SPicimirus, qui Gnesnensi Ecclesiæ villam ex nomine suo dictam contulit ante annum 1092. De quo *Crom. lib. 5.* Hic à Rheno venit per Sclauo-

Sclauoniam in Regnum Pol. quo Anno non est facile dicere, sed si villam anno prænominato contulit ex nomine suo fundatam & appellatam, perneceffum erit aduentum ipsius colligere post annum 1000. Spicimirus successor Spicimiri, quem Castell. fuisse Cracouiē. aliqui adnotarunt. Fundauit castrum in Tarnow. Refert Paprocius. sub Lescone nigro. 1287. Ioannes Comes in Tarnow, & Melsstyn, filius Spicimiri Castell. Cracouiē. Serenissimi Regis Casimiri Magni, moderator & Regni gubernator, qui in Conuentu Vislicienfi plurima pro libertate nobilium & auctoritate legum effecit. De quo Dlugoff. 1333. Cromer. lib. 12. Bielsc. fol. 225. Contra longo tempore durans Russicum bellum Supremus militiae Praefectus à Casimiro missus, omnia paci reddidit, Russiae Duces deduxit, Prouincias Regno adiunxit. Ita Orichouius in vita Tarnouij Magni 1347. & Starouolscius inter Bellatores Sarmatiae. Reliquit filios Spitkonem, & Ioannem. Raphael frater Ioannis Comitiss de Tarnow Castell. Vislicienfis, qui una cum fratre effecit in Comitiss Visliciensibus pro Republica quae usque in praesens laudabiliter perseuerant. Reliquit filium Ioannem Castellatum Sandomiriensem, horum bona erant Rzemien. Zochow. &c. Cuius filius Raphael cum Ediga pugnando occubuit cum Spitkone. Spitko filius primus Ioannis Comitiss in Tarnow, Comes in Melsstyn, Rabstyn, & Kniaz Tetrarcha Podoliae, Silesiae gubernator, Anno aetatis 18. Palatinus Cracouiensis, demum exercituum Dux, contra Tamerlanum pluries felicissime, cum Vitoldo pugnavit. Liberam electionem Regis post Ludouicū, Hedwigim in Reginam eligendo mirifice confirmauit, eam Electo Regi Iagelloni in coniugem, & Reginam deduxit, reddidit, Unionem M. D. Lituaniae cum Regno summoperè procurauit. Fines Regni à Silesia mirifice defendit, contra Edigam pugnando ad fluuium Solam ne formidabiliter recederet, maluit gloriose mori, & occumbere 1398. Eius coniunx post mortem facta est consors Ducis Monsterbergensis, ut Dlugoff. sub Anno 1420. meminit. Filiam autem ipsius Hedwigim, Bernardus Dux Opoliensis, ex sorore Ludouici Regis Poloniae & Hungariae filius, in coniugij Sacramentum assumpsit. Ab isto Spitkone processerunt Melsstynscij, ob Melstynski. diuisionem bonorum Melsstyn à Tarnow. De quorum uno Crom. lib. 15. Ioannes Melsstinius Palatinus Cracouiensis, ac Dominus inferioris Russiae, siue Podoliae, quam ei Vladislaus donarat. Et lib. 12. idem Cromerus. Post mortem Vladislai, filio Regis datus est iuuenilium consiliorum moderator Iascus, siue Ioannes Melsstynius Castellanus Cracouiensis, vir grauis & prudens, atq; Reipublicae amans. Et Longinus de illo. Iasco de Melsstyn Castellanus Cracouiensis, vir frui, industrius, & in Republica Magni & experti zeli, in gubernatorem illi adiunctus, ex cuius sententia & ordinatione, administratio totius Regni salubriter dirigebatur, cuius quoq; prouidentia magnae opes breui congestae, & errarium locupletatum. Vixit circa

circa Annum 1333. erexit Iaroslauensem ciuitatem, nunc Ecclesijs, religionibus, ædificio, & nundinis generalibus celeberrimam. Spitkonis Melstinij pacis turbatoris ad Corcinum. Crom. l. 21 meminit sub Anno 1439. Ioannes Comes in Tarnow, Spitkonis Palatini Cracouiensis germanus, Palatinus Sendomiriensis, post decessum fratris in bello, Palatinus Cracouiens. fuit. Vir magni consilij, & summæ authoritatis, sicut eorum cum fratre dignissimi pro libertate Reipub. actus testantur. Plurima iste crexit pro defensione Regni & dignitate, oppida, castra, monasteria, & omnia muro latericio firmavit, præcipuè in Tarnow, Przeworsko, Iarostaw. Reliquit duos filios, Spitkonem qui foris & domi, pacis & belli tempore magna pro Repub. & patria fecit, cogitauit, voluit. Ad Bardiouiam Hungaricas copias profligauit, Podgoriam à Sigismundo Rege defendit. Refert Dlugossus, sub Anno 1411. Crom. lib. 17. Pugnauit cum Cruciferis in Prussia, cum Tartaris in confinibus, nec ullam expeditionem bellicam neglexit. Reliquit duos filios, Ioannem Palatinum Sendomiriensem, & Raphaelem Castellum Voynicensem, & Generalem Russiæ. Ab istis Iarostawscij à Tarnow processerunt, ob diuisionem bonorum inter se Iarostaw cum Przeworsko, & alij Tarnowscij Comites in Tarnow remanserunt.

Iarostawscij.

Ex his Iarostawscijs à Tarnow Comitibus Spitkonem Palat. Sendomir. Capit. Leopol. & fratrem illius germanum Raphaelem Castell. & Capit. Sendomir. Marschalc. Regni supremum, refert Priuilegium fundationis Ecclesiæ Omnium SS. Cracouia, sub Anno 1391. Ioannem uero à Tarnow Palat. Sendomir. Capit. Russiæ de Iarostaw, referunt priuilegia Conuentus Sepulchri Dominici Preuorsciæ, ubi & aliquot Epitaphia Dominorum in Iarostaw, & hæredum in Przeworsko cernuntur. Durauit Iarostawsciorum familia ad Sigismundum primum. Ibi Spitko Iarostawski Castell. Cracouiens. unicam filiam reliquit Annam Ioannis Odrouaz Palatini Russiæ consortem, cum qua & bona Iarostaw transierunt. Ioannes Validus frater germanus Spitkonis, quem modo retulimus, eiusdem titulis, honoribus, in Castris & bello, cum fratre honoratus, pro meritis celsis accepit præmia Palat. Cracouiensem, demum Castell. Cracouiens. In bello Grunwaldico Supremum exercituum Ducem, dum ageret 50. millia Cruciferorum caesa reliquit, vires illorum & arces ademit. Helbiagum ubi pro remunerato labore à Rege obtinuit, & copiam auri & argenti ibi reperit, fidelis Regi Senator nec auidus bonorum, centum vasa argentea, centum aurea Vladislao Regi, vt Dlugossus Anno 1429 refert, remisit. Vnionem inchoatam per suos maiores ad perfectionem deduxit. Vitoldi intentum de subleuatione sui in Regem Lithuanorum in Conuentu Luceoriensi dissoluit. Primus in Chrodensi congressu ad sua insignia Monuidum Palat. Vilneñ. suscepit. Cruciferis multoties pacem obtulit ad Vielunum, & Mielnum, cum Hungaris ad Kesmarkum fœdera pacis firmavit.

uit. Domesticos tumultus inter primores pacificè sedauit. De quo Cromer. lib. 19. Stricouius fol. 560. Dlugoff. 1413 Anno. Quid dicam de Suidrigalo, quanta contra ipsum pro Regno fecit? Quid dicam de authoritate eius, & dexteritate in Comitibus in Iedlna, & Warka Anno 1423. 1430. sed hæc Historici referunt. Tenuit matrimonij vinculum cum Comitissa de Szternberg, Cancellarij Bohemiæ filia, cuius soror erat Georgij Bohemiæ Regis consors & Regina. Reliquit quinque filios, & omnes Ioannes. Ioannem Maiorem, Ioannem Gratum, Ioannem Raphaelem, Ioannem Felicem, & Ioannem Amor. Ioannes Maior, & Ioannes Gratus germani fratres totam vitam consecrarunt Regi, & Deo. Nam toto tempore in Hungaria, in Bulgaria, in Thracia pro Vladislao Iagellonide pugnarunt contra Turcas, quos annales Hungariæ magnificè extollunt, vt Bonfinius Decad. 3. lib: 6. & Callimachus de gestis Vladisl. Regis. Occubuerunt sub Varna, cum eodem Sereniss. Rege. Ioannes Raphael Comes in Tarnow, qui spreto fastu mundano Regi Regum obsequia detulit, & Canonicus Cracouiensis creatus, nullam dignitatem vel Senatoriam suscepit. Fundauit in Tarnow, Patres Bernardinos, ubi etiam & sepultus quiescit. Ioannes Felix Comes in Tarnow, Palatinus Lublineñ. Hic tam feliciter hoc nomine donatus fuit, vt usq; in præsens, ex illo descendens familia superuiuat. Hic cum Casimiro Rege Prussiam subegit Regno. Ad Choyniciam infeliciter pugnando, dum ex aduersa pugna cedit, in captiuitatem deuenit, & Mariaburgum deductus, vitam certa summa pecuniaria redemit. Fundauit Canonicos in Tarnow munificentissimè, cum Olesnicka reliquit filium Ioannem, cognomento Szram. Ioannes Amor Comes in Tarnow, Castell. & Generalis Cracouiē. deduxit magnas cohortes proprio sumptu contra Cruciferos. Causam flebilem occisionis Andreae Teczynski promouit, Legatus ad Regem Bohemiæ Georgium à Casimiro effecit, vt Glogouiam veniret, & pacem componeret. Principi Vladislao coronam Regni Bohemiæ ab Ordinibus Bohemici Regni detulit. Stephanum potentem bello Valachicum Principem, ad reddendum homagium Poloniae Regi perduxit. Referunt plurima de illo notatū dignissima plena amoris & honoris patriæ Crom. lib. 12. 24. 27. Bielsc. lib. 4. Dlugoff. sub Anno 1461. 1462. 69. Tenuit matrimonium cum Catharina de Goray Marschalci Regni filia. Demum consortem habuit Barbaram de Roznow, Zauissij Nigri Capit. Scepusiensis neptem, sepultus Tarnouia. Reliquit tres filios, Ioannem Alexandrum Comitem in Tarnow, qui vitam militarem in gloriam perennem assumendo, obiit in Valachia clade Bucouiana. Ioannem Comitem in Tarnow, Palat. Sendomir. Capit. Vielunensem, qui imperantibus Regibus Adalberto, Alexandro, & Sigismundo, armis, prudentia, fortitudine præsens semper, absens nunquam fuit, quapropter magnis honoribus & titulis auctus fuit. Sterilis decessit,

decessit, sed gloria-florescit, sepultus Tarnouia. Habuit in consortem Kurozueska, Palatini Sandomiriensis filiam.

Ioannem A M O R Comitem in Tarnow, Castellatum Cracouiensem, Ducem Exercituum, Sandomiriensem, Stricensem, Lubacouiensem Capitaneum. Et hic fuit secundus Ioannes Amor, non solum secundus numero, sed secundus omni fauente fortuna. Beatus enim ille, quem adhuc in vita viri magni praedicant & laudant. De illo Paulus Iouius Hist. 40. Erat militaris disciplinae peritia, & consilij gravitate antiquis Ducibus aequandus. Et Stanisl. Orichovius in Oratione Funebr. Sigisf. Regis. Tantum virtute profecit, ut non solum nostros Imperatores omnes, sed etiam illos veteres externos, Scipiones, Marios, ac Maximos bellica laude adaequavit. Tanti amoris & honoris fuit in Repub. & apud omnes Ordines, ut illi Contributionem Generalem, Cracoviam venienti sponte obtulerint. Portugalia eum sibi Admiralem eligebat. Hungari & Bohemi exercituum Ducem sibi poscebant. Lege Starouolskij Bellatores, Num. 104. Deduxit trophaea ad Orsam de Moschis, in Lusitania de Mauris, in Hungaria de Turcis, in Russia ad Komarno de Tartaris, in Valachia de Petrylo Moldaviae Palat. ad Gwozdum, ubi sex millia hostium caesa, & ad Obertinum, ubi 26. millia caesa fuerunt & dispersa. Mille captivos deduxit, castra dirupit, quinquaginta tormenta bellica recepit, Pocutiam Regno restituit, reddere homagium Regi Petricolum coegit. Quod clarissime asseruerunt, Samuel Maciejovius Episcopus Cracou: in Oratione Funebr. Sigismundi I. Et Padnievius Episc. Cracou: in Elogiis Illustriss. virorum. Caeterum quae ipsius gloria erit de expeditionibus Moschoviticis, dum ad Chomel, Starodubum, Suiscium, Koluczum, Owczynam, nedum paruo exercitu fudit, sed in captivitatem deduxit. De quo Vapovius, Sarnicius lib: 7. Guagninus, Biels. fol. 263. Tantus erat vir bello, ut cum maior esset multo numerus obsessorum quam obsidentium, vicit tamen obsidentes. Maximum rebellionis tumultum Sigisf. I. tempore ad Leopolum sedavit, 1537. De quo & Orichov. in Annalib. 1548. & Bielsc. lib: 5. Petricoviensem Conuentum pestem Regni 1552. Anno complanavit. Quapropter in Paneg. Tarnouiano merito de illo Orichovius, quod apud Polonos meruerit Pater Patriae, & oraculum civitatis nominari. Habuit duas coniuges, Barbaram Comitis de Teczyn Palat. Russ. filiam, ex qua suscepit Ioannem Canonicum Cracouiensem. Altera coniunx Sophia Comitis de Szydlouiec Castell. Cracou: filia, ex qua suscepit Ioannem Christophorum Castell. Voinicensensem, qui habuit Annam Comitissam Odrouansonis filiam, quam progenuerat Ducissa Masovia, sed steriliter decedendo, reliquit omnia & innumera bona sorori suae coniugi Ducis in Ostrog Constantini 1485. Tanto viro in Tarnow deposito, tale Epitaphium pulchro Mausoleo erecto adscriptum:

Illustri & Magnifico D. Domino Ioanni Comiti in Tarnow, Castellano Cracouiensi, Exercituum Regni Poloniae Supremo Duci, ac Sandomiriensi. Lubacouiensi. Capit. Viro in consultando prudentissimo, in bellando fortissimo. Qui cum regiones longinquas peregrinando sepulchrum Domini adiisset, & Regis Lusitaniae copias contra Mauros maxima cum laude duxisset, domique & in pace, prudentia, grauitate, doctrina, integritate, iurisperitia, iustitia, liberalitate, urbanitate, facundia, & summa in omnes humanitate. Et in bello Moschouitico & Valachico, Nam ad Obertinum sex millibus hominum, 26. millia Dacorum conflixit, septem signa bellica, viginti sex machinas bellicas in Poloniam reduxit. Mira fortitudine, & scientia rei militaris, alijsq; amplissimis virtut. & rebus gestis commulatissimus claruit. Vitam hanc fragile exactis 75 annis in sancta Catholica fide copleuit.

Ioannes cognomento Szram, Comes de Tarnow, in Rzemien, Zochow, Wielowies haeres, Betzensis, Lublinensis, post modum Cracouiensis Palatinus, filius Ioannis Felicis Palatini Lublinensis. Ille cum Serenissimo Rege Casimiro interfuit dum Stephanus Valachiae Voda iuramentum fidelitatis reddebat. Regnante Adalberto & Alexandro, edidit fortitudinis suae, atq; prudentiae non immodica indicia, Sigismundum Regem in Coronam Regni electum ordinum dispositione deduxit. Cum Ligezianka suscepit filios tres Ioannem, Stanislaum, & Spitkonem. Sepultus in Zochow. Meminit illius Bielsc. lib. 5. Vapouius in hist. Stric. lib. 23. Ioannes filius Szrami Castell. Sadecensis, post bellica incommoda, & trophaea celebrato matrimonio filiam reliquit, quae Tarlo nupta retulit in domum eorum bona Krzyska. Stanislaus alter filius Szrami, maximi & heroici animi Vir, una cum Pieniazek Cavaliere, in expeditionibus plurimis summa tentauit, effecit. Cum Catharina Castell. Cracouiensis Firlei filia, reliquit Ioannem Amor & Adalbertum. Ioannes Amor filius nominatus, hic tyrocinia iuuentutis in aula Rudolphi Imperatoris summa cum laude familiae Tarnouiorum, exercuit. Vbi vero in patriam redijt, sine omni ambitione & respectu praemiorum prompta reddidit patriae obsequia. Ex Elisabeth Zborowska Castellani Cracouiensis filia, reliquit duos filios, Martinum Amor, & Ioannem Gratum, sed à Martino Amor derelicta posteritas Ioannes & Martianus steriles decesserunt. Ioannis Gratus posteritas remansit ut mox dicemus. Albertus alter filius Stanislai, reliquerat filium Stanislaum heredem in Rzemien, qui coniugi suae Sophiae de Mielec Castell. Cracouiensi. filiae donauit bona Rzemien, & inscripsit. Eorum Epitaphia in Zochow. Ioannes Gratus Ioannis Amor modo nominati filius, Comes de Tarnow, Castellanus Zarnouiensis. Hic omni vitae cursu miles, Rothmagister cohortum, & legionum dux fuit. Ad Pscouia Stephano Rege spectante impetum, vita & fortuna postposita, militari & heroico

heroico animo confecit, contra Tartaros ad Cecoram & Orininum, contra
 Turcas & Valachos ad Telezinum, contra Cosacos rebelles cum Nalewaiko
 Regi, acriter pugnavit, nullam occasionem ad patriæ Regni Regisq; defen-
 sionem intermisit, effusum amorem gratitudine promerebatur. Reliquit
 ex Anna Korniahty filia, Alexandrum Gratus Capitaneum Zarnouie-
 censem, Reipublicæ dignum Virum, qui cum Marianna de Nadol tenet
 Sacramentum matrimonij, & Ioannem Raphaelem maiorum suorum me-
 rita, laudes & fortunas sustinere desiderantem. Filia illius, Helisabeth
 Pauli Stenienfcij Castellanidis Lublineñ. consors, Euphrosina Georgij Du-
 cis in Wisniowiec olim consors, nunc derelicta vidua, solum Deum sequi-
 tur, sola relicta cum prole Wisnieuiciana. Spitek Comes in Tarnow, Pa-
 latinus Sieradiensis, Ioannis Palatini Cracouiensis filius, germanus verò
 Ioannis & Stanislai. Hic cum Patruo suo in Rokos, ad Leopolum pericli-
 tanti Reipub. succurrit. Per annos 20 continuus ad Sigismundum primum
 Serenissimum Regem. Augustum Regem viuentem parente in Regem pro-
 mouit, & coronandum persuasit. Tempore ingentis pestis totam curiam
 Regalem cum Serenissimo Sigismundo primo, Sigismundo Augusto cum
 Regina Bona & Elisabeth, cum Principissis Regni Anna, Catharina, So-
 phia & Regina Hungariæ Isabella ac filio ipsius Ioanne, in Wielouies ma-
 gnificè per dies plurimos retinuit. Extant horum scripturæ in Ecclesia
 ibidem 1543. Reliquit ex Comitissa de Szydłowiec Barbara filium Stani-
 slaum Palatinum Sendomiriensem. Obijt Spitko Palatinus Sieradiensis,
 Ostresbouiensis, Krzepiciensis. Bolestauieñ. Brzeznicieñ. Krzesouieñ. Ca-
 pitaneus 1557. Sepultus in Wielouies ubi apparent antiquitatis indicia
 & encomia. Stanislaus Spitkonis nominati filius, multas peregrinatio-
 nes cum maximo sumptu peregit, Visitauit sepulchrum Domini, Montem
 Sinai, cum scitu Bassæ Kayriensis, & Solomani Soltani. Qui ut redijt de
 Peregrinatione sancta, Conuentum Parcouiensem unā cum fratre ex pa-
 truo Ioanne Christophoro Castell. Voinicensi discerpfit, quæ post modum
 causa in Conuentu Lublineñ. desideratum Reipub. finem accepit. Sepultus
 in Chobrze, ad fluuium Nida 1568. Reliquit filium Stanislaum. Stani-
 slaus Stanislai Castell. Sendomirieñ. Comes de Tarnow, magnæ bonitatis,
 virtutis, liberalitatis, sinceritatis Vir, maximo splendore Henricum Re-
 gem recepit & introduxit in Regnum, atq; innumerosa legione militum.
 Post discessum Henrici prudentia summa usus, cum Ioanne Zamoyscio, ter-
 mini felicioris progressum obseruandum studuit. In Moschouia cum Se-
 renissimo Stephano ad Pscouiam pugnavit. In Orinino contra Tartaros
 licet ob ætatem debilis præsens cum cohorte numerosa militum adfuit. Se-
 pultus in Vielouies 1618. Reliquit filios quinque. Ioannes Comes de
 Tarnow, filius prænominati Stanislai contra Michaelem in Valachia, contra
 Carolum in Liuania, & in quacunq; occasione promptus, alacer, & infati-
 gabilis

gabilis propugnator patriæ. Tandem multis fractus trophæis anno ætatis 32. cum summo dolore militum in Castris Liuonicis ad Volmarum ad celestia vocatus abiit. Stanislaus, dum iuuentutem literis, alter filius virtutibus adornat ut patriæ felicius proficere valeat, Senæ veteri decessit. Ioachimus tertius filius, Comes de Tarnow, Palatinus, & Capitaneus Vendenſis, post Parnauensem. Hic continuus pro patria in ſago tam in Valachia quàm in Liuonia & quacunq; expeditione. In bello ad Veisenſtein in Liuonia vita priuato Vexillifero attulit in castra vexillum. Declarauit multoties animi strenuitatem, fortitudinis agilitatem, audaciæ prudentiam, prudentiæ singularitatem. Nunquam etenim Tarnouia domus recessit è prælio sine tropheo & victoria. Celebrauit matrimonium, quod Deus ſecundet ex alta illuminatione fidei ſacræ cum Anna Firleionna, ex qua ſuſcepit filium Theodorum Carolum, Krepiciensem, Ktobucensem Zizmorſcensem Capitaneum, qui cum Eliſabeth Podhereſka Marſchalci Bractauienſis filia, quæ ante erat conſors Monuidi Dorostayski Pincernæ M. D. Litu. matrimonium ſuſcepit, etiam prædictus Ioachimus Comes de Tarnow, & filiam Theodoram Caſimiri Leonis Sapieha M. D. Lit. Marſchalci coniugem. Gabriel Comes de Tarnow in Zborow, Generalis & Capit. Cracouiē. quartus filius: Erat Iuſtitia & iudiciorum amans, & obſeruator, cum Catharina Varſycka tenuit matrimonium, ſed mors tantam ſpem familiæ cito ſubripuit. Sepultus Cracouiæ in Capella Sereniſſimi Stephani Regis. Michael Comes de Tarnow, à iuuentute & diſpoſita ad Reipub. negotia in caſtris & Comitij negotia, ſemper vigil & promptus, quod Ioannes Innocentius Petricius de bello Turcico deſcripſit. Tempore Interregni poſt Sigism. tertium Sereniſſimum Regem Palatinatus Sendomiriē. ei totam commiſit Prouinciā, tam pacis quam regiminis Comitiorum negotia, Regiæ Maiestatis honorem & authoritatem obſeruat & reueretur. Ceciliam Renatam Sereniſſimi & Inuiſſiſſi. VLADISLAI IV. Reginam, Cracouiā deduxit. Celebrauit matrimonium cum Anna filia Cobor Groſſ, Emerici S. R. I. Senat. & Conſiliarij, quæ prius erat conſors Stanislai Turza Conte in Bethlen ſalu, ultimi de hac familia in Regno Vngarico. Deſert pro inſigni gentilicio lunam cum ſtella. Suſcepit ex illa filiam & filium Petrum Paulum Comitem de Tarnow, cui Dominus ſua benediſſione faueat, & gratia ſingulari præſto adeſſe dignetur. Reliquit & filias tres prænominatus Stanislaus, Sophiam Lanckoronſcij primum, deinde Stanislawſcij conſortem, Barbaram Ioannis Zamoyscij Cancellarij & Supremi Exercituum Regni Ducis coniugem, & Hedwigim quæ erat Iacobi Potocki Palatini Bractauienſis, Generalis Podoliæ conſors.

Bodzanta Polonus, Archiepiſc. Gneſn. eiſdem armis utebatur, qui dum Chriſti fonte tinxit Iagellonem Regem Pol. ſemota ſtella à luna, poſuit ſalutarem crucem. De hoc Ianicius.

Bodzanta.

Tempore

Tempore Bodzantæ Christi se fonte Iagello
 Tingit, Lechiaci sceptræ capitque soli
 Cætera si defint erit hoc memorabilis vno
 Lituanis veram quod dedit ille fidem.

Granowscy, in Maiori Polonia maxime illustres ex factis & coniunctione cum familiis. Hi ex bonis inter se diuisis, & variis coniunctionibus ac obentis in dote bonis Pilecij Sieniamscy, Sptawscy, Brozdowscy, &c. nuncupati fuerunt. Raphael Granowski, Dux exercituum & Marschalcus Regni, Capitaneus Sendomirien. ut Geneal. Sieniamf. N. Granowski, habuit tres filios, Vincentium, Raphaelem, & Demetriū. Vnde parens Granowscy, cuius soror Lubrańcio iuncta in matrimonium circa annum 1280. & auus illius circa annum 1230. fuit. Vincentius Granowski, Generalis Maioris Pol. & Capit. anno 1341, ut Bielsc. ex Tarnowska hærede in Tarnow, circa annum 1370. suscepit filium Vincentium, Castell. Nakielscen. de quo Bielsc. lib. 3. fol. 289. qui filiam Othonis Palat. Sendomirien. de Pilca Pilecki, Armorum Topor, in coniugem acceperat hæredisam, propter quam & Pileccius vocatus fuit, unde Pileccij diuersorum armorum, alij armorum Starza Topor, postquam à Tarnouijs, Leliuijs deuolata arx Pileccia ad illos fuit, & armorum iterum Leliua à Granouijs, ob coniunctionem cum Pileccijs armorum Topor, cum quo reliquit filium Ioannem. Vide Cromer. lib. 12. Papr. in Stem. fol. 382. Quo fatis sublato, erat postmodum coniunx Vladislai Iagel. ordine tertia, unde tertio sponsa fuit, primo Ducis Tesinen. post Granouij, tertio Vladislai, nec igitur mirum senio confectam fuisse. Ioannes Granowski, Vincentij filius, Comes in Pilca. Hanc namq. gratiam filio & honorem obtinuerat à Rege mater, exinde Granowscy, Pileccij, & Comites in Pilca. Vide Cromerum ut suprâ, Bielsc. lib. 3. fol. 316. Papr. loco nominato. Ioannes filius eius, Palat. Sendomirien, 1450. cui Epitaphium posuit Sophia Armorum Topor in Pilca. Vbi Pileccij aliàs Granowscy etiam nominantur, Ioannes Capit. Lublineń. & Parcouien. & Stanislaus Capitaneus Grodeceń. anno 1527. Demetrius Granowski, Castell. Nakielscen. reliquit Raphaelem Granowski, qui laudis titulo, & gloria belli in Russiam venerat, atq. ibi hæredem in Sieniaua in coniugem elegit, atq. exinde Sieniamski nuncupatus fuit, Ioannem alterum, qui dum cum Chodorowska hærede in Brzozdowce nupsit, Brzozdowski appellatus fuit. Tertius filius Georgius Granowski, sed hi duo steriles decesserunt.

Pileccij. Hos Granouios esse diximus, qui à Pilca & Pileccijs de armis Topor, ob coniunctionem cum Familia Pileccij dicti, qui erant Leliuitæ, ut superius adnotauimus. Vide Cromer. lib. 18. fol. 284. Raphaelis filius de Zalesie, Capit. Hrodel. Magnus bellator & fortunatissimus, unicam filiam coniugem Ioan. Kostka in Stemberg, Palatinidis Sendomirien. qui

rien. qui citò obiit, & viduam virginem reliquit. Christophorus Pilecki, qui Lancuciam diuisione bonorum obtinuerat, qui ex Czurelowna habuit filium pium, & conscientia deditum, abiecerat Calvinismum, & ad gremium Ecclesiae reductus, deuotioni studuit.

Sieniawscij. Raphael, cui Splauia in diuisione venerat unâ cum fratre, dū fortitudine animi castra contra Tartaros sibi proposuisset, in Russia postmodum remansit, & Sieniawski nuncupatus fuit, qui a Granow erat Granowski. Hieronymus filius, Magnus in tota & sago, atq; amator patriæ, qui cum Cebrowska reliquit tres filios, Nicolaum, Alexandrum, & Procopium. De quibus Cromer. in Orat. fun. Sig. Nicolaus primus filius, Palatinus Belzensis, vt Cromer. in Orat. funeb. Sigismundi I. quem & virum fortem, magnanimum, & victorem Tartarorum, unâ cum fratribus suis, Alexandro & Procopio nominat, & in alijs quatuor locis magna ei in oratione encomia tribuit. Hic postmodum Palat. Russiae, Dux exercituum Regni, & Halicien. Colomien. Capitaneus fuit; qui bis victor de Tartaris, multoties de Valachis, quibus & in Mecenatem & Dynastam Alexandrum firmavit. Magnus Patriæ & finium Regni Custos & Parens, quam ornauit, dilatauit, promouit, radicauit. Sicut & Orichouius de illo reliquit. Ex Kolanska reliquit quatuor filios, Hieronymum, Nicolaum, Ioannem, & Raphaelem, & duas filias, Iordani Castell. Cracouien. coniugem & Tworowsciam alteram. Eius Epitaphium in Brzezany.

Sarcophago Nicolaus in hoc Sieniauius heros
Magnanimus Martis, natus ad arma cubat:
Quo Palatino vigilante Russia fœlix
Hostibus à cunctis vndique tuta fuit.
Nam rigidos persæpè Scythas Valachosq; feroces,
Victrici fudit perdomuitq; manu:
Atque hinc Supremus Dux belli à Rege creatus
Augusto, tantum sedulo munus obit.
Haliciensis ad hæc & Colomien. abundat
Ex vñdis cocto quæ sale, Præses erat.
Regibus vt nostris pergratus ita ordine ab omni
Sarmatici magno cultus honore soli.
Deinde senex longæuus obit, quatuorq; reliquit
Persimiles natos, Marte togaq; sibi.
Hoc verè fœlix, illius in ætheris alta,
Quod pietatis amans spiritus arce manet.

Decessit Lublini in Comitij. Regni, Ætatis 80. die 21. Febr. hora 2. noct. M. D. LXIX. Alexander 2. filius, Succamer. Halicien. vir fortissimus, à iuuentute ad Martis trophæa disposuerat parens una cum fratre Procopio, vt Cromer. & Orichouius locis citatis. Addit Paproc. in Stemm. Erat murus & antemurale Russiae. Vnicam reliquerat filiam Olesnicij Ioannis in Pinczow coniugem. Procopius ter-

tius Hieronymi filius, Dapifer Russiæ, qui dum post plurima specimina bellica, matrimonij Sacramentum cum Kowalska Castellani Leopoliensis, filia suscepit, habuit ex illa duos filios, Procopium Marschalcum Regni, & Alexandrum Milites maximi nominis, qui nondum maturi ætate factis sublatis, requiescunt cum parente Leopoli, in Ecclesia Corporis Christi, Ordin. Prædicat. Hunc Paproc. Martinum Procopij fratrem nominat, sed registra Sacristiæ indicant Alexandrum fuisse. Filia illius Pempowscij coniunx, post Hieron. Gostomski, Succamer. Rauén. Armorum Natęcz. Horum duorum fratrum fortitudinem ad Obertinum Bielsc. 1351. descripsit. Hieronymus primus filius Nicolai, qui unâ cum parente & fratribus suis validus contra hostes triumphator extitit, ut Orichouius adnotauit. Quapropter honoratus magnis titulis, Palat. Russ. Halicién. Colom. Capit. Ex Tartowna Vexilliferi Leopoli filia, arm. Topor, suscepit Adamum. Hoc Epitaphio illius acta illustrantur.

Sieniauius regitur post fatum Hieronymus ista
 Mole, Palatinus Russica Terra tuus:
 Hoc inter Regni Respublica tota secundi
 Tempore, promptè illi detulit officium.
 Quod probat Armipotens Stephanus Rex quando Polona
 Suscepit forti Sceptra regenda manu:
 At prius Haliciæ Præfectus Colomiæque,
 Hoc gessit, magnum quæ docuere virum:
 Exemploque patris propellens finibus hostes,
 Sarmatia laudem nominis inde tulit.
 Vir grauis & prudens, iustique assertor & æqui,
 Omnibus humanum charus ob ingenium.
 Quatuor vxores habuit, quarum vltima condi
 Illius hoc tumuli marmore membra iubet.
 Ex qua natus est Adam, crescit nunc vnicus hæres;
 Det Deus in multos viuat ut ille dies.

Obdormiuit Anno M. D LXXII. Ætatis 63.

Nicolaus alter filius Nicolai, qui id quo Maiores sui gloriosam nominis celebritatem ampliarunt, sedulo conseruauit, adauxit. Vnde Castell. Camén. Dux exercituum Regni Campestris, Capitan. Stricén. denunciatur. Celebrauit matrimonium cum Sapiezanka, cum qua habuit filiam. Huic Podkowa in potestatem venit, Reinold. Heldenstein lib. 1.

H V I C O B

Inuictam animi fortitudinem,
 Indefessam in necessarijs Reip. temporibus operam,
 Inextinctum Patriæ & Ecclesiæ defendendæ ardorem,
 Immortalem Regno partam gloriam;
 Insignes de hostibus triumphos.

GLORIA

G L O R I A

Fortunæ domina, virtutis comes, immortalitatis hæres.

E C C L E S I A

Parens benigna piorum,
Hoc in marmore parentent,
Lux æterna luceat ei.

Raphael tertius filius. Totus Patriæ, integer Regi, post triumphales actus in Castris speciosos in Comitijis priuatis & publicis, tenuit iuramentum coniugij cum Dziduska armorum Ielita, Capit. Konineń. filia, ex qua & prolem suscepit.

Illustrem fama, magnum simul arte, piumque
Virtus & pietas, ipsaque fama, vehunt.

Ioannes quartus filius iuxta Paproc. sed in linea familiæ Sienawsciorum tertius ordine filius. Hic superstitem famam Sienawiorum semper esse voluit. Vnde illi honestum amor, delicia castra fuerunt. Castell. Leop. Herburti Capit. Samborien. filiam in coniugem tenuit. Ergo

Te pia posteritas fastis miretur apertis,
Suscipiatque tuum laudis in orbe decus,

Adamus Hieronymi filius. De quo id fermè dicendum venit, quod quondam de Valeriano Censore Rom. dictum erat: In tota vita sua Censor prudens, fidelis, modestus, grauis, amicus bonis, criminorum inimicus. Censorem hunc accipimus, genere hic est clarus, sanguine præcellens, moribus insignis, exemplum antiquitatis. Ille contra Multanos cum tribus millibus, & sexcentis militum, cum Ioanne Zamoscio militauit, proprio sumptui & integritati vitæ minimè parcendo. Ille cum Rokosanis, qui dominationem spernebant, maiestatem blasphemabant, nunquam esse voluit, sed Patriæ, Regi, & Regno, dum Marschalcus à generali militum consessu ad Visliciam electus fuisset, arte, consilio, & Marte adesse voluit. Ille omnes & singulas incursiones Tartaricas sedula manu, & milite proprio sæpissimè reprimebat. Ille nullos honores & titulos desiderabat non adultus, dicebatque: Gloriosior differendo non elatior affectando esse volo. Ille erat amator Patriæ, vigilans custos, & maximus defensor Regni. Cui pro meritis, & in ulteriora merita Pocillatoris Regni, honos & Præfectura Iauorouien. collata fuit. Tenuit connubia cum Catharina de Sztemberg, Palat. Sendomirien. Ioan. Kostka filia, qui post decessum Valesij Sereniss. Polon. & Gall. Regis, cum Palat. Cracou. Teczynio candidatus fuerat. Suscepit ex illa filios & filiam. Obijt 1619. Epitaph. in Brzezany.

Post res fortiter, prudenter, fæliciter, pace belloque gestas, Deo, Diuisque, Reip. Regibusque Polonis, Religionem, charitatem, reuerentiam præstitas, gloriam, opes, innocentiam domui florentissimæ

relictas. Adamo Hieronymo Sieniawski, Magno Regni Pocillatori, Catharina à Stemberg, hoc amoris fideique monumentum, infelix coniunx, coniugi & æterno dolori. Vixit 43.

Aliud ibidem Epitaph.

Virtute & sanguine maximus Hæros Adamus Hieronymus Sieniawski, in sua resolutus principia, spiritu suis sedibus reddito hinc grauiore sui parte relapsus est.

Nicolaus primus Adami filius, qui post cultam iuuentutem speciosis virtutibus, & optimis literis in nationibus exteris, ea meditatus fuit dum redijt in Patriam, quo sepulchrum parentis & Maiorum exornaret, & gloriam perennem florenti adijceret. Vnde nulla postposita occasione, quæ sagum vel togam concinnabat, perpetuus in Castris, præsens in consilijs, & consultationibus pacis reperiébatur. Sed in hoc maxime probata fuit illius in Patriam sinceritas, quod in bello contra Osmanum probauerit unà cum germano fratre Procopio fortitudinem aperti hostis, & declarauerit fortunam Christianitati benigniorem. Immersus cum aliquot militaribus signis, tanquam in mari in exercitu hostili, alteram præsumptionem aduersarij deiecit victor & prostrauit. Fecisset quæ Maiores docuerunt, sed valetudo sanitatis altiora & vltiora retraxit. Celebrauit matrimonium cum Orsula Zophia, Palatinid. Inoulad. Krotowscij filia. Obijt sterilis & immaturus Magnus Pocill. Regni, munitione forti à fundamentis in Brzezany erecta. In qua relicta impropria consignificatione familiæ à Sieniaua, notauit proprio significato familiam à Granow. Eius tale Epitaphium:

D. O. M.

H O S P E S

En cernis patrum sepulchro appositum Nicolaum in Granow Sieniawski Regni Pol. Mag. Pocillatorem Ratnensem Præfectum. Vixit ille

R E L I G I O N I.

Quam Romanam id est Orthodoxam puro tenerrimoque affectu & imitando omnibus Catholicis zelo coluit.

G L O R I Æ.

Quam vt fidele à maioribus creditum sibi depositum Hieronymo Sieniauo ex fratre nepoti nominisque & generis sui vnico hæredi inuiolatum reddidit.

P A T R I Æ.

Cui ad Chotinum manus suas cruore Turcico imbutas, in conspectu trium orbis partium, gloriosum holocaustum consecrauit.

F A M I L I Æ.

Quam per tot continuata funera penè iam mortuam rebus præclarè gestis rediuuiam effecit.

M A T R I.

Cui viuens vitam ipse dabat, mortuus vix non ademit.

V X O R I.

Cui animæ dimidium sancta largitione profudit.

AMICIS

A M I C I S.

Quorum colendi laudatissimam artem felix Magister optime nouit.

V I V I T.

Et nunc meliore sui parte qua cum ipso & in ipso perennabit caelo.
Obijt Anno 1636. 17. Aprilis.

Alexander alter filius. Hic totam aetatem suam sanctimonia vita illustravit, & seculi fastum in seculo contempsit. Magnus virtute, grauis iudicio, maturus moribus in aetate adhuc florente. Vt non immerito quidam de illo reliquerit: Patriae subsidium, splendor generis, matris delictum, fratrum ornamentum, Musarum solatium, modestiae miraculum. Sed hoc totum inexorata praecidit subito Lachesis. Cui tale positum Epitaphium.

Magnificus Dominus Alexander Sieniawski, vnicum integritatis & innocentiae exemplar, emenso terrarum orbe, & ingentium virtutum impressis late vestigijs, cum Regum & Principum in se oculos conuertisset, & Germaniam, Italiam, Galliam, fama sui nominis impleuisset, in Patriam redux, erecta in expectationem tantae indolis Rep. (O Spes fallaces) dum se maiorum suorum componit imagini, in ipso vitae apparatu extinctus est, Aetate suae 23. Christi nati 1622.

Procopius tertius filius Adami. Hunc ipsa generis natura ad verum Martem, ingenium & mores ad dignissimum Senatum disposuerant, instruxerant: quasi diutius superuixisset, multa ei Senatus Populusq; Polonus debuisset. Paratus enim fuit, & prompto animo desiderauit, toto pectore totaq; substantia prodesse semper, & claro lumine, instar firmae stellae & Lunae surgentis luce scere, sed in fasciculo uiuentium iam requiescit anima ipsius. Habuit Sacramenti matrimonium cum Illustriss. Anna Euphrosina, Alexandri Chodkiewicz, Palatinus Trocen. Borisouien. &c. Praefecti filia, quod ita obseruauit, ut benedictio Domus & Familiae Sieniawianae in ipso solo multiplicata remanserit. Suscepit ex illa duos filios. Mortuus Regni Signifer. Illius memoriae monumentum tale appensum manet.

D. O. M.

Procopius Sieniawski Magnus Regni Polon. Signifer, Verissima virtutis imago, hominum desideratus amor, spes non immodica patriae, post tot emensa maria terrasq; dum excelsam indolem suam in ingentem armis togaq; ciuem componit, in primo aetatis & gloriae limine vitam quam Patriae debuit & Reipublicae, naturae deposuit. 9. Ian. 1626.

Horum duorum animo & utero fratrum coniuges piissimae, in Sacello Beatissimae Virginis Mariae, & Matris Dei, ubi singularia beneficia meritis à Salvatore mundi, & Filio Beatae Virginis expertae fuerant, Leopoli in Ecclesia Praedic. requiescunt. Quae auxerunt ornamenta Imaginis sacratae & Sacrificia Altaris, illis adaugeat meritorum retributor gloriam

riam sempiternam. Soror illorum Zophia decennalis, antecesserat fratres ad Sponsum virginum Christum.

Non timet mortem, qui habet Christum.

Alexander Procopij filius, hic quadriennio vitæ, dum omnibus, & illi omnia blandirentur, innocens inter Angelos collocandus, vocatus ex lachrymabili sæculo.

Qui plus vivere non potest, hæc est illius senectus.

Hieronymus alter filius Procopij. Hic iam in omnium animis ingentem de se commonstrat existimationem. Talis enim est in adolescentia, ut si arma sumpsisset, natum in armis crederes; si se ad studium verterit, inter literas educatum, si animum ad orationem adiecerit, religiosum contemplares, humanus & humilis, sincerus & prudens. Non sis ei formidini spes eius à iuventute eius, spes eius ab uberibus matris eius, glorificabit enim nomen Dei in ævum.

Splawski.

Splawscij, in Maiori Polonia, qui originaliter sunt Granowscij. Nicolaum de Splawie meminit Cathalog. Granowscium Splawski, Episc. Posenanien. post Andr. de Brin, armorum Lodzia, Anno 1480. sed antequam ad sedem & possessionem realem venerat, decessit. Successit Vriel de Gorka. N. Splawski, Castell. Krzywienen. reliquerat filiam Koscielecci Prefecti Bydgoscen. coniugem. Stanislaus, Iudex Terræ Posenanien. maturus vir ætate & iudicio. Reliquit filium, moribus & meritis excellentem. Ioannem Palat. Inowtoclauien. Nicolaus, Vice Capit. Posenanien. cum diuisione bonorum cesserat Wyskocz, & exinde vocatus fuerat Wyskocki. Reliquit filios aptos militiæ, & ad Regni officia benè dispositos.

Wyskocki.

Bobola.

Bobola, de magna & parua Piasek, & Zagaiow, in Terra Sendomiri. antiqua familia in Regno. Ex Silesia in Regnum venerunt, utebantur alio Stemmata, ut Liber Beneficiorum Cracouiæ meminit, sed sub Boleslao Pudico talia arma, Anno 1229. acceperunt, post cladem de Vngaris. Iacobus Miles Ordinis in Regno Hispaniæ celeberrimi Hierosolymitanus, qui toga utebatur candida longa, cum sua tota familia mascula. Vnde colligitur virum fuisse militarem, & strenuum, atq; in externis nationibus exercitatum in Marte & pietate. Erat fundator Ecclesiæ Omnium Sanctorum Cracouiæ, sub Vladis. Lokietek, ubi Præposituram fundauit, ut Literæ foundationis ibidem testantur: cuius foundationis ius patronatus penes Leliuitas consistit. Bielscius sub anno 1333. Ioannes, filius Iacobi, non degener Parenti, sed imitator morum & officiorum. Reliquit duos filios, Hieronymum & Christophorum: Ex bonis & claris, nascuntur boni & clari. Vnde Aristotel. de Nobilitate: Non sufficit Patrem esse virum excellentem, sed antiquum generis autorem talem fuisse oportet. Neq; enim Pater per se bonum genuit, sed quia ex tali genere erat. Nicolaum, Reginæ Hedwigis Aulicum, Hieronymum & Petrum, viros inexte-

in exteris nationibus educatos, Acta Wislicensia referunt. Andreas, Christophori filius ex Wielopolska. Et quoniam educatio bona, parens virtutum atq; magnanimitatis veræ existimatur esse, initia hæc in Curia Comitis Ioan. à Tarnow, Castell. Cracou. & M. Ducis Exercituum Regni collegit, profectum verò maturum in Aula Sereniss. Sigism. Aug. cui & totus splendor Nobilitatis ad Regem demãdatus fuerat. Erat perpetuus miles in Castris, & hostium ad Gedanum, & in expeditionibus Moschouiticis singularis pro Sereniss. Rege Bathoreo prostrator. Multis negotiis Regni & Reipub. necessarius & idoneus, meretur æternam memoriam. Nam qui tristitia sustinet, quæ iucunda sunt assequetur: & qui aduersis in rebus se fortiter gerit, ad secundas perueniet. Vt dicebat S. Nilus Abbas. Nicolaus & Ioannes Germani, Andreae fratres, ut genere ita & factis nobilissimi. Interrogatus Diogenes, quinam hominum nobilissimi essent? respondit: Qui diuitias, gloriam, voluptatem, deniq; vitam contemnunt, & vincunt contraria, paupertatem, infamiam, dolorem & mortem. Erant hi factis nobilissimi, non solum remotiue, sed etiam progressiue. Andreas, vir grandæuus ætate, moribus, meritis, Succamer. Regni, & Præfectus Pilzneñ. vir sapientia grauis, & pietate insignis, Sigis. III. Regi charissimus. Gaspar Bobola Canonic. Crac. sanguine & sanctimonia clarus, dignus effectus est in Ecclesia Crac. lucere maximis suis virtutibus. Soror illius Anna Kowalkowskij, Notar. Terrestr. Sendomir. consors.

Gołuchowskij de Gołuchow, in Palat Calisien. ex quibus in Cracouien. Sandomiriensi, & Russiæ Palatinat. aliqui domicilia sua constituerunt, viri ut solertia animi, ita Reipub. studio. Regibus & Principibus, Patriæ, summopere commendati. Hoc namq; præclari indicij est generosè progenitorum, si Principibus, si Patriæ digna cum reuerentia debita referunt obsequia. Prædislaus Gołuchowski Palat. Calisien. quem grauib; licet paucis commendauit Crom. lib. 13. verbis: Vir inquit, magnanimus, & moderatus. Hinc quæ tyrocinia, exercitia, progressus vitæ, morum decentia præcesserint, aureo prænotandum periodo venit. Cromer. sub Ludouico Hung. & Pol. Rege, circa Annum 1340. Petrus Comes de Gołuchow, consummato opere Minervam cum Marte ad perfectionem Familiæ, ubi in semetipso exarauit, pietati detulit. Quocirca in districtu Vislicien. Capellam in Kiie fundat, dotat, erigit Anno 1400. Cuius Præbendarij collatio, iure Patronatus à Gołuchowskis, unà cum prædecessoribus ibidem terræ mandatis, custoditur & conseruatur. De hoc Priuilegium foundationis latius. Raphael de Gołuchowo, Subdapifer Posnanien. sicut in Palatinatu authoritatis dignissima, ita Patriæ obseruantissimus ciuis extitit. Subscripsit Priuilegium pacis & concordie, inter Vladisl. Jagellonem & Magistrum Prussie Anno 1436. Ioannes hæres de Gołuchow, in hæreditate sua Rozdrzewienicá, fundauit Altare in Sacello arcis Iárostauiensis Anno 1434. Sicut Priuilegium foundationis Iárostauiæ, ab ipso communitum refert. Raphael Gołuchowski, vir iudicij maturi & firmatæ prudentiæ, vixit circa Annum 1490. Habuit in consortem Herburthi filiam, ex qua suscepit filios optimæ indolis, & peritia literarum conspicuos. Raphaelem Subiudicem Terræ Sendomir. & Ioannem Iudicem eiusdem Palatinatus. Ille post
actus

actus conspicuos, in Magnatum Curis & castris, reliquit filios Stanislaum, qui contracto matrimonio ex Ocieska, sorore germana Cancellarij Regni, suscepit Stanislaum Praepositum Sendomirien. & Regentem Cancell. Maioris Regni, sed a morte non parcente iuuenili etati, in altera regionem translatus viuit. Petrum, Ioannem, a quibus posteritas relictá, plurima vitæ, & facultatum dispendia pro Patria, & Reipub. pacis, belliq. tempore sustinuit. Andream Iudicem Terræ Stezyensis, huic mens honestum Familiæ, & bonum Patriæ tueri, conseruare, & promouere fuit. Vnde Ioannem & Petrum filios, ad reddenda obsequia in castris Sereniss. Regibus, Stephano, & Sigism. III. disposuit, sicut declaratus eorum animus, id sanguinis effusione, & morte in congressu cum hostibus ad Smolenscum comprobauit. Nicolaus autem tertius Andreae filius, per annos viginti miles, & Raphael quartus filius, ultra lustrum quartum triumphator de hostibus, parentis sui affectum, amoremq. in Patriam, satis abundè declararunt. Paulus quintus Andreae filius, dignitatem parentis obtinendo, graua virtutum tentauit, nam ut Iudex Stezyceñ. declaratus nefas iudicij abhorruit, & rectum cum æquo admauit. Reliquit ex Gniewosówná, optimos Reipub. milites, & Patriæ ciues quatuor. Andreas filius Ioannis Iudicis Sendomir. & nepos Raphaelis, natus ex Anna Czaśnicka armorum Traby, Iudicis Leopoliē. filia, ubi florentem iuuentutē virtutibus ornatam, militaribus honoribus, & trophæis Sereniss. Stephano Regi & Patriæ adauxit, Succamerar. Sendomirien. denunciatus fuit. Erat summæ reputationis ob prudentiam & sinceritatem apud omnes. Quapropter in Comitibus Regni 1580. commissum illi fuerat, ut ad expeditionem Moschouiticam, & defensionem Finium Regni ad Russiam & Podoliam, à Tartaris &c. fiat Generalis dispensator pecuniarum pro milite, ex contributionibus aliisq. obuentionibus Regni prouenientium, fiatq. præsens semper in castris, milites conscribat, solutionem quolibet tremestri expediat, &c. Et cum ob ætatem grauiorem post expeditionē Moschouiticam castris adesse non valeret, munus remittendi ad castra stipendiorum illi demandatum fuerat, præsensem verò ad castra militaria Steph. Grudziński, Castell. Naklensem Resp. destinauit. Collata fuerat sibi Castell. Czechouicē. ut apertè docent Priuilegia 1579. sed honore Succamerarij contentus, in ea dignitate obsequia Reip. & Patriæ præstare desiderauit. Tenuit matrimonium cum Dębinska, Valentini Crac. filia, ex qua suscepit sex filios. Ioannes I. filius, qui dum in exteris nationibus cultam iuuentutem probitate morū, & excellentia virtutum aptam negotiis Reip. reddidit, in ministeriis Sereniss. Regum Steph. & Sigism. ea fide, diligentia, industria, labore versatus est, ut neq. sibi, neq. sumptibus parceret, assiduusq. in Aula esset, negotia omnia quæcunq. illi siue publicè, siue priuatim commissa fuerant, nauiter & cum insigni dexteritate exequabatur. Cumq. singularem fidem, atq. studium Sereniss. Steph. à Sigism. Regibus, in omnibus expeditionibus Regni, præcipuè Moschouiticis, dispendio vitæ & fortunarū suarum comprobasset, diuersa beneficia ab illis sicut Priuilegia eiusdem euidenter testantur, obtinuit. Reliquit ex Magdalena Niemirowska armorum Putkowszc, Abrahamum linguarum Germanicæ, Gallicæ, Italicæ peritissimum. Hic multoties

multoties ad Comitata Regni Generalia legatus, interregni post Sigism. III. Palat. Sendom. Rothmag. ad compositionem pacis cum Suecis Commissarius à Rep. electus fuit. Accepit à Sereniss. Sigism. III. pro meritis Præfecturas Stezycieñ. & Vislicieñ. Tenet sacri matrimonij vinculum, cum Anna Zebrzydowska Ioannis Gladiferi Regni filia. Petrus 2. filius, in exteris nationibus educatus, in Aula Sereniss. Regum Steph. & Sigism. deduxit merita, fuit pluries ad Comitata Generalia Regni legatus, & ad Tribunalia Regni Iudex electus, cæterasq. functiones Regni dexterè conficiebat, ex Niewiarowska reliquit duos filios. 1. Samuelem, qui in Pal. Crac. Rothmag. officio functus est. Reliquit Franciscum, militem cum Dapifero Belzeñ. Chometowski. 2. Sigism. qui cum Pal. Braclau. bellica negotia excoluit. Altera consors Petri erat Meczynska Castell. Vieluneñ. filia, suscepit ex illa duas filias. Tertia consors Petri Gostawska coniugum Sapichæ Vice-Cancell. M.D.L. & Wolouicij Capit. Terrarum Samogitiæ germana soror. Ex hac suscepit Petrum, qui cum Castell. Crac. Koniecpolski, Castrensia signa obseruat. Stanislaum qui peragrande exteris nationes prudentiâ cum pietate colligit. Andreas 3. filius Andreae, cum Zamoscio eximius miles, nullam expeditionem intermisit. Cum Tesarowska habuit filios, Nicolaum qui cum Strus militando in Cecora occubuit. Christoph. heredem in Czasniki, qui in exteris nationibus literarum gratia & militiæ versatus fuit. Sepultus Leop. apud PP. Dominican. cum decenti Epitaph.

Reliquit ex Kowalska Dapiferi. Leop. sorore filias duas, quarum una consors D. Nicolai Makowiecki Dapif. Halicieñ. altera Alexandri Kuropátwá. Christoph. 4. filius Andreae, post declarata ornamenta suæ indolis in diuersis nationibus miles eximius euasit, in Transilvania, & domi cum Zamoiski, reliquit filios, Nicolaum literis prudentiaq. ad res gerendas in exteris regionibus instructum. & Christoph. studiis ac virtuti extra Regnum inuigilantem. Nicolaus 5. filius, neq. huic alia educatio, nisi in exteris gentibus, ubi militia, ars, literæ vigent, at ubi redijt & virtutē ad praxim reducere voluit, morte occubuit. Reliquit duas filias cum Balowna. Valentinus 6. filius miles cum Zamoyski, per nouenniū omnibus affabilis, amabilis, vicinis verò singulariter dilectus, reliquit 5. filios, Alex. Ioan. Steph. Hier. Seuer. seruitijs Reip. idoneos, & eximios milites.

Morstinij, Familia vt Paproc. innuit antiqua, quippè quæ cum gente Tarnouiorum, Pilecciorum, Iarostauiorum, aliorumq. qui iam decessere, eandem ab Aus & Attauis originem trahit: Prout planum & euidentis faciunt diplomata duo (in quibus prædicti Barones, palam & liberè idipsum asseuerant) quorum alterum à Ioanne Alberto Reg. alterum à Sigism. I. Maioribus eorum datum est: quibus etiam nunc posteritas eorum gaudet. Soboles eorum numerosa, sat conspicua cernitur hodie in Pal. Crac. Sendom. & Volhinieñ. utpote quæ tam in toga, quam in sago non cessat benè mereri de Regibus suis, & de Repub. Quin etiam complures eorum, cum hoste pugnando, vitam pro Patriæ incolumitate profuderunt, aliqui verò etiam nunc sub signis Supr. Exercit. Imperatoris, seu Marti operam nauant.

Lysakowscij in Premisl. Terr. Ioan. sicut ex maioribus gloriam, ita ex propriis factis obtinuit laudem. Sunt Lysakowscij armorum diuersorum, unde quid dicen-

dum sit ex historiis de aliquo illorum, cum grano salis dicendum, ne alteri adscribatur quod alteri conuenit.

Pawlowscij in Zatorien. vel Osuiecim. districtu. Erat ex numero eorum Olomucen. Episc. & literarum experientia, & exemplo laudabili præclarus. Nuntius ab Imperatore Rudolpho II. ad Sigism. III. Regem Pol. Beatus qui bonas spes fouet in corde suo, & bonis cogitationibus delectatur.

Broniewscij, in Posnan. Pal. Succamer. Posnan. qui filiam suam Miekicio Christophoro ad Præmislien. Terram in coniugem locarat. Sunt Broniewscij diuersorum armorum. Alij armorum Tarnawa, alij Lewart, alij Leliwá, alij aliorum. Vnde ex his Historiis, dum aliqua domus ob merita extollitur, difficile est scire, de quo quorumue armorum fuerit sermo. Hieronymus Broniewski electionem Vladisl. IV. subscripsit ex Palat. Posnanien.

Streikowscij, in Maior. Pol. Petrus de Streikow, Castell. Inowlocen. 1451. Aulicus Casimiri Regis, & ante illum erant in dignitatibus diuersis prædecessores, et post eum successores. Nam qui in sua Familia benè uiuit, in communibus quoq; Reipub. negotiis similiter versaturum existimandum.

Starzechowscij de Starzechowice, antiqua et clara familia. Petrus ex Canonico Præmislien. et Præposito Iárostauien. Sigism. I. voluntate contra suam uoluntatem ad Archiepiscopatum Leopold. promotus fuit. Fuit uir pius, modestus, rectus, et in officio Pastoralis vigilantissimus, sæpe ad populum ex intimo cordis affectu cum lachrymis uerba faciebat. Assumptus 1540. mortuus 1554. Alij Starzechowscij magni erant in Senatu et Reipub. zelo, officio, pietate. Albertus Legatus in Transyluaniam cum Tarlo, Mnissek, Iazłowiecki, Ostrorog, et aliis, sed illum ordine tertium Bielscius ponit. Erat legatio pro reducendo in Poloniam Steph. Bath. Bielsc. lib. 6. fol. 725.

Łozinscij, militari et bellicis actibus clari, horum aliqui in bello occisi, aliqui in captiuitatem Suecicam et Scythicam deducti fuerunt. Iacynctus Łozinski in Rokosiana expeditione cum Żółkiewski Campiductore, demum cum Pal. Podolia, Martino Kazanowski, annis octodecim continuus miles, ante captiuitatem et post captiuitatem Scythicam indefesse militando ad senium pugnauit. Alij cum Stanislaŏ Potocki Turmarum ductore, Reipub. obsequia reddunt.

Sczepieccij in Sendomir. Pal. eiusdem confinitatis bonorum cum Gotuchowscis. N. Sczepiecki magnificis actibus à multis honorabilis, et Regiæ curiæ desideratus, cuius filie educatione et decentiam morum in Regiæ aula conquiescunt, Barbara Olefcij coniux et Cathar. Filius illius tam bonis paternis quam dexteritate acquisitis, Oppidi medietatem Stryzow, Pstragouiam etc, in hereditatem adscripserat, sed cum à propriis seruis uita priuatus esset, cum sororum coniunctionibus, alienis quoq; familiis cesserunt.

Ostrowscij in Russia, qui dignitate ad inuicem concurrunt, magni in castris, periti in Iure et literis. Mart. Ostrowski Not. Ter. Præmisli. postmodum Subiu. ibid.

Iaskmanicij in Præmisliensi, domus uirtute et militia clara.

Scierscij, Ioannes Præpositus Olomucensis. Vir literis et iudicio præclarus.

clarus. Iliada & Odyſſea ſub puluinari non ita ſunt Spirituali conſeruan-
da, quàm in animo.

Kiewlicij in Volhinia de Bieſiady, Chriſtophorum, qui contra rebelles Kiewlicz.
Coſacos ad Piatki legionem militum deduxerat. Ad Gedanum, Byczy-
nam, & Buſſam cum Germanis Maximilianis & Valachis ſtrenuè decer-
tauit. Exſtat Kiiouia Epitaphium illius apud Prædicatores. Andreas
& Gabriel germani Ducum in Oſtrog perpetui milites, quorum primus
cum Vorowiczowna, alter cum Kalinowſka celebrauit matrimonium. De-
ceſſit ille ſterilis, iſte filium Thomam reliquit. Horum memoria Conſtan-
tinouia veteri & Lubartouia. Poſteritas contempletur non ludis pueri-
libus, nec actibus vulgum concernentibus delectari, ſed herculeis & graui-
bus. Hinc de recta ratione viuendi B. Nilus Abbas: Ludis puerilibus ne
incumbamus dum viri ſumus velex ephæbis exceſſimus, ſed vitam am-
plectamur perfectam, ne virtutem colentium gaudio ſpoliati, ſempiternis
ſupplicijs torqueamur. N. Kiewlicz Rothmag. ad Polociam cum alijs
Auguſto Rege, Paproc. meminit in Stemmatibus.

Brzozdowſcij in Ruſſia, Vita præſenti glorioſa, nil perennius & ſan- Brzozdowſki.
ctius eſſe poteſt, unde quaq; enim eſt periculum, inde uero eſt ſumma ſecu-
curitas: Quapropter Pythagoras Languor à corpore, imperitia ab anima,
luxuria à ventre, à ciuitate ſeditio, à domo diſcordia, & in cõmuni à cunctis
rebus intemperantia, oriuntur: Addo, à vita autem glorioſa oritur ſalus,
& conſequitur decus. Hos alij Bruzdouios uocant.

Ninienſcij in Maiori Polonia. Quoniam pulchrum eſt non pati occi- Nimienſki.
dere quibus æternitas debetur, aliorumq; famam cum ſua extendere, id ſe-
dulò obſeruare conantur. Erat unus Canonicus Cracouienſis,

Czubinſcij, in Maiori Pol: contendunt in utramq; dignitatem. Nam Czubinſki.
non maiorem utilitatem aſſerunt, qui togati Reipub. præſunt, quam qui
bellum gerunt, ut dicebat Cicero.

Rikowſcij, ibidem Bello & pace clari. Sunt namq; hominum aliqui, qui Rikowſki.
tantum ſunt bello optimi, quantum pace peſſimi. Iſti utrumq; benignè
colunt.

Wardeſcij, in Maiori Polonia. Mereri laudem cupiunt, nam foro atq; Wardeſki.
caſtris, fortitudinem animi & corporis deducunt.

Czelatyccij in Cracouienſi Palatinatu: Petrus cum Birecka tenuit ma- Czelatycki.
trimonium armorum Gozdaua, ex qua Petrum & Stanislaum & filias
quinq; ſuſceperat. Egregia & inſignis eſt inter homines nota, bona ſtirpe na-
ſci, ſed uerè nobilis tamen eſt ille, non qui maioribus longo iam tempore bonis
natus ſit, ſed qui uir bonus ipſe fuerit ſimpliciter. Obſeruant illi quæ re-
ctum uirum & nobilem decent.

Sredzinſcij, de Srednie in Palatinatu Ruſſiæ, in diſtrictu Chelmenſi. Sredzinſki.
Antiqua familia, militari & patriæ obſequijs continuò dedicata. Quapro-

pter à Serenissimis Regibus, qui omnem Rempublicam duraturam religione & militari aduertunt, publicis premijs remunerati fuerunt. Stanislaus Sredzinski 1390 hæres in Srednie, filiorum de patria strenuè meritorum optimus parens, nempe Suantoslai, Ioannis, Nicolai, & Stanislai. Et quoniam vlla res aut commodum non est tam expetendum, quàm, ut viri splendor, & nomen retineatur; totius animi affectum viriumq; posse, Castris & militari deuouerunt. Hoc in munere dum præstantia agendi alios excelluerunt, Serenissimus Princeps Poloniae VLADISLAVS, recenti declarata beneficentia, illos perpetuò sibi Castrisq; deuinxit. Quod tale priuilegium datum illis Anno 1424. latius & aperte commonstrat.

Nos Vladislaus Dei gratia Rex Polon. nec non terrarum Crac. Sand. &c. Significamus tenore præsentium quibus expedit, quomodo habito diligenti respectu, ad constantis fidelitatis studiosa obsequia & merita, quibus nobis fideles nostri Suantostaus, Ioannes, Nicolaus, & Stanislaus, fratres germani de Srednie complacuerunt, & aucto fidelitatis studio complacere poterint præstantius in futurum, horum intuitu cupientes eos ad obsequia huiusmodi nostra reddere contiuuo promptiores, ipsis, ipsorumq; posteris & Successoribus legitimis quadraginta Mansos alias Włoki, ab vna parte fluminis Płonka, ex aduerso hæreditatis Ostrow ac per flumina Rudnik aliàs Mostek procedentes eo iure, modo & consuetudine, quibus huiusmodi mansi Illustrissimo Principi Domino Ianussio Duci Masouiae &c. dimensurari ac diuidi soliti sunt, per Capitaneum nostrum Chelmensem, Matthiam de Suchydol Iudicem Lublineñ. emensurandos & distinguendos in terra Russiæ, & districtu Chelmeniensi consisten. damus, inscribimus liberaliter, & donamus donatione perpetua & in æuum, &c. Ut autem prædicti fratres, homines ad dictos mansos eo citius valeant conuocare, villam Srednie prope ad Mansos dictos collocatam, prout in suis metis & limitibus, longè latè & circumferentialiter est distincta ab antiquo, & limitata, de iure Polonico, Ruthenico, & quouis alio in Ius Teutonicum quod Srednense dicitur, transferimus perpetuo duraturum, eximendo omnes incolas dictæ villæ ab omni iurisdictione & potestate, &c. Datum in Luczsa, die Translationis S. Stanislai Mart. & Pontificis gloriosi in Conuentione cum Magnifico Domino Alexandro aliàs Vitoudo Magno Duce Lituaniæ, fratre nostro charissimo protunc celebrata Anno Domini 1424. Præsentibus Reuerendo in Christo Patre D. Alberto Archiepiscopo Gnesneñ. & Primæ. Magnificis & strenuis, Christino de Ostrow Castell. Ioanne de Tarnow Palat. Cracouieñ. Michaeli de Szyczow Sandomir. Ianussio de Tulisschow Callissieñ & Petro Szafraniec Succamer. Cracouieñ. multisq; alijs fide dignis. Datum per manus Venerabilis Ioannis Decani Cracouieñ. Reg. Pol. Cancellarij, & Stanislai Ciołek Cantoris Cracouieñ. Vicecancellarij Regni.

Petrus Sredzinski hæres in Srednie, qui tum rectitudine vitæ, tum iudicij excellentia, omnibus amoris & honori fuit. Differentiarum inter amicos verus & fidelis moderator, quod multoties diuersis actis comprobatur, præcipuè autem differentia Kulikomscianæ, quæ difficultatibus exant plurimis obruta, omni secluso iuris strepitu, prudenti iudicio conciliauit. Tenuit Sacramenti coniugalis vinculum cum Christina Brzescianska, ex Premyslieñ. districtu, armorum Sas, ex qua suscepit filios, Sigismundum, & Feli-

Et Felicem, ut ex Actis Crasnostauien. colligitur. Sigismundus Petri filius, post exercitatum iuventutem, literis, aula, Et militari studio, praestitit matrimonij iuramentum filiae Caiymirij, armorum Abdank, cum qua reliquit Patriae eximios viros, Marte Et Pallade instructos Et ornatos, Bartholomæum, Stanislaum, Et Albertum. Bartholomæus 1. Sigismundi filius, ornatam virtutibus adolescentiam in Curijs Ducum de Stucko, dum sedatiorem familiæ reddere intendit, cum Stawska de armis Korczak fidem matrimonij suscepit, ex qua habuit Valerianum cum Illustr. Exercituum Praefecto Zolkiemski, ad Smolenscum militem strenuum. Hic in excursionem Smolensciana, dum hostes fortiter adoritur, inter captiuos fortuna non blandiente Sehinio adducitur, à quo dum minis, iurgijs, Et questionibus, de reuelando secreto bellico impeteretur, nihil eorum notitiæ detulit. Eliberatus ibidem ad Smolenscum, maxima indicia militaris animi, subito Et multoties in conspectu omnium declarauit, pro quo ab Illustriss. Duce Christophoro in Zbaraz, Supremo Stabuli Praefecto remuneratus fuit. Alter filius Bartholomæi Felix, qui militando sub signis Alexandri Zborowski in Moschouia, plurima belli indicia in supposito corporis retulit. Stanislaus alter Sigismundi filius, meritis Reipub. militari Castris notissimus, quem non iam vulgaris homo, sed primi Duces in Castris, Et ipse Sereniss. Rex Stephanus Bathorius literis commendarunt. Quarum tenor talis:

Stephanus Dei Gratia Rex Poloniae. Ad intercessionem Illustriss. & Magnifici Ioannis de Zamoscie Supremi Cancellarij Regni nostri Generalis Craecouien. Cnisin. Miedzyrzecen. Capitanei, quam pro Generoso Stanislao Sredzinski apud nos interposuit, cum rationem habentes nauatae Reipub. operæ in militia Stanislai Sredzinski, primum quidem Gedanensi tumultu Derfauiensique praelio, in quo in Comitatu Cancel. in prima acie multa strenuè & fortiter egit, cum contemptu etiam salutis suæ. Deinde vero Moschouiticis duabus nostris prateritis expeditionibus Polocen. & Vielicolucanavbi Signiferi munus obiit: ei itaque ob sua ista merita villam in Belzen. Capitaneatu dictâ Przeztanie, quam antea patruus suus Felix Sredzinski tenuit, concedimus, & conferimus, vna cum coniuge ipsius Anna Sarnicka &c. Datum Vilnæ 16. Iunij. 1581. Subscripsit Petrus Tylicki.

Ille domicilium suum primas in Premyslicen. districtum transtulit. Ex Sarnicka de armis Slepowron Stanislai Tribuni Lublineen. filia suscepit Ioannem eximium Et audacis animi virum, quem Sigismundus III. Rex ita in Priuilegio Sredzinscijs dato, commemorat. Ioannes natus senior frater, in bello Moschouitico Et conflictu Klusinen. vitam pro Patria floccipendendo, Et cum hostibus fortiter dimicando sauciatus, Et lethaliter sclopeto ictus gloriosa paulo post ex eo vulnere oppetijt mortem. Sepultus Lesniowij in Ecclesia Patrum S. Francisci de Obseru. 2. filius Stanislai Sigismundus, qui inter Bellonam Et Martem educatus, maximam de se spem Patriæ Et Regno ediderat. Hic namq post plurimos militares in

Regno actus, & speciosa trophæa, maioris cupidus gloria ad Melitenses equites animum diuertit, ibiq; fortis ac nobilis sui generis viua deduxit indicia, ut facile commilitones incitauerit in album tantorum virorum recipi & inscribi. Suscipiebat clari ortus generisq; sui lineam & seriem Illustriss. Ioannes Zamoycki, Archiepiscopus Leopoli. & conspiciebat Parentis sui arma Leliwa, Auiæ Kaiymirovna arma Abdank, Abauia Brzeskianska arma Sas, Atauia Sczyczynska arma Rawicz. Linea verò materna Sarnicciorum familia deduxit arma Slepowron, cuius Auiæ Pobi-dzinska arm. Gryf, Abauia Gorskowska arm. Traby Atauia verò de Woyciechowo Balicka, arm. Ostoia. Exhibebant pro illo, quod ipsius Genealogia sit iuramentum, & subscripserunt Stanislaus Zotkiewski, tunc Palat. Kiiouien. & Campiductor Regni, demum Cancellarius Supremus, & Supremus exercituum Præfectus. Stanislaus Gulski, Palat. Russia. Sebastianus Sobieski, Signifer Regni. Albertus à Piaſki Bobola, Succamerar. Premyslien. Ut autem redijt in Patriam, quæ debuit & voluit Patriæ, ipse Sigismundus Sereniss. Rex Priuilegio commonstrauit. Sigismundus Sredzinski Eques Melitensis, Ordin. Hierosolymitani, Aulicus noster, editis multis virtutis suæ in nationibus exteris speciminibus, constantiq; in nos fide, prompto de nobis & Reipub. studio comprobato, immaturè in oculis fermè nostris decessit Varsauiæ, sepultus in Ecclesia Ord. Prædicat. In cuius sit æuiternum memoriale.

Prosternit facile hic, qui se ante exercuit, hostes,
 Consuetus labor est, & minor, & facilis.
 Non Epaminondas bellis celeberrimus esset,
 Curſibus excultum ni subiſſet equum.
 Non mirare minas belli armorumque peritum
 Formandum ad pugnam se dedit Melitiæ
 Doctus ibi: in medios iuit feliciter hostes
 Disce domi, ut sis hic quem iuuat esse foris.

Stephanus tertius filius Stanislai, qui Salomonis veritatem pensitando, quod scilicet sublunaria hæc nihil aliud sint, quàm vanitas vanitatum, S. Ignatii Loiola societatem & vota secutus est. Igitur securè exclamat cum D. Bernar. in Epist. O sæculum nequam, quod tuos sic soles beare amicos, ut Dei facias inimicos: planè enim qui amicus esse vult tuus, inimicus Dei constituitur. Amicus igitur mundi, excluditur à consilio amicorum Dei. Albertus quartus filius Stanislai, qui ut adolescentiam suam aptam reddidit moribus cultis, ad castrensia munia totum se militaribus trophæis deuouit. Sed Sigismundi III. pientissimi Regis Priuilegium ipsius nobis merita edisserat.

Sigismundus III. Rex &c. Cùm ea sit Generosi Alberti Sredzinski Rothmagistri nostri in Nos & Rempub. merita, & vetustæ nobilissimæ familie

Amicitia
mundi.

lia ipsius splendor, ut dignitatis & fortunarum per omnes occasiones rationem habendam arbitremur; ita enim à prima adhuc pueritia Castris addictus rem militarem exercuit, ut & magni excelsique animi robur, ac singularia virtutis suae facinora, per omnes expeditiones bellicas summa cum omnium commendatione comprobauerit, & neq; vitæ, sanguini, fortunis, amore patriæ parcere voluerit, quod multis occasionibus experti sumus in vtraq; expeditione Moschouitica, & bello Turcico, ubi summa tentauit pericula, & arduos superauit labores. Proinde nos grata merita Alberti Sredzinski prosequi volentes memoria, illi villas quinque post mortem Generosi Ioannis Lachodowski Castell. Volhinia ad nos deuolutas ad vitæ tempora concedimus. Varſauia 1622.

Reliquit liberos optimæ spei, & expectationis desideratæ, Stanislaum, Andream, Casimirum, ex Potocka armorum Ianina. Andreas quintus filius Stanislai, qui post studia literaria, ad Spiritualis vitæ cultum, animum diligenter adiecit. Audiuit quod D. Bernardus suasit: Vitam tuam quotidiana discussione examina, attende diligenter quantum proficias, vel deficias, qualis sis in moribus & affectibus, quàm similis Deo vel dissimilis, quàm propè vel quàm longè, non locorum intervallis, sed morum affectibus. A Serenissimo Rege Sigismundo III. in Secretarium R. Maiestatis electus, multoties Iudex Parlamenti, & Nuntius à R. Maiestate ad Comitatus particularia missus, & ad Compositionem inter status ab Illustriss. & Reuerendiss. D. Ioanne Pruchnicki, Archiepiscopo Leopol. atq; ipsius Ven. Capitulo deputatus fuit. Demum Prepositus Præmyslien. & Officialis Leopoliën. creatus, in Episcopum Nicopolien. & Suffraganeum Leopoliën. inauguratus est.

Fies magne Pater plebi bonitatis imago,

Se pinxit illa, viuidis coloribus.

Christophorus ultimus filius Stanislai, qui redditis Patriæ obsequiis in Curia, Castris, & Comitibus, ex Camerario Sigismundi III. & Aulico Vladislai IV. Serenissimis Regibus, Pocillatoris Haliciei. honorem obtinuit. Celebrato matrimonio cum Taranowska, filiam Annam suscepit. Sorores autem horum & filia Stanislai erant. Zophia Petri Kowienicki, Notarii Terr. Præmyslien. arm. Traby, & Barbara primum Ioannis Łyczko de Rydlíce, armorum Sulima, deinde Sigismundi Vchański de Stuzewo, armorum Radwan consortes. Albertus tertius filius Sigismundi ex Petro. Hic pro Patria pugnando cum Ioanne Potocki Palatino Braclauien. & Generali Podolia ad Bauorouiam, à valida Tartarorum manu oppressus, gloriose unâ cum Iacobo Strus occubuit. Cuius sepulchrum Stephanus Kozuarius tali Poëmate condecorauit.

Stemmata Leliuius contra stetit arma Sredzinski

Albertus, multosq; Scythas demisit ad orcum:

Obrutus tandem non multa morte quieuit,

Pro Patriaque animam superis sic reddidit astris.

Felix Sredzinski, alter Petri quem in capite posuimus filius. Qui adhibitis

hibitis calcaribus virtuti & nobilitati, literis, educatione, & exercitio militari, in virum laude celebrandum euasit. Fœdus matrimonialis vinculi tenuit cum Zaporſka, arm. Gryf, cum qua filios quatuor poſſedit. Ioannes primus filius Felicis, grauis armaturæ miles, Stephani Potocki, Palatini Bractauię. Camenecen. Laticouien. Felinen. &c. Præſecti, copiarum Vices gerens, contra Michaelem ad Teletinum in Moldauia pugnando, occubuit. Cameneciæ in Podolia ſepultus. Andreas alter filius, Secretarius R. Maiestatis, & Ioannis Zamoyſcij ſtrenuus miles, ſingulis expeditionibus præſens. Huic Zamoyſcius conſanguineam ſuam de armis Ielita, Annam de Łaznino, in matrimonium collocauit, quæ poſt mariti fata Maximiliani Trzcinski, arm. Rawa, conſors fuit. Georgius tertius filius, Sigismundi Regis Secretarius, multarum linguarum exter-narum peritiſſimus, ac ſedatis moribus vir. Chriſtophorus quartus filius, Tribunus Chetmen. qui lacte Bellonæ enutritus, plurima in bello felicia expertus fuit. Ioannes Zamoyſki Supremus exercituum Præſectus, dum iuxta animi ſententiam, milites ſtrenuos à ſignis euocatos in vnā cohortem inſtruebat, quam Elarios ſeu electos milites vocabat, eos ante exercitus faciem pugnare voluit. In bello contra Michaelem directo, electus in Elearium Sredzinski, Camerarium aſſiſtenteſ lateri Wodæ Moldauici cum armis & ſignis arripuit, atq; ad Præſectum militiæ deduxit. In expeditionibus contra Tartaros continuo ſtrenuum militem ſeſe præſtitit, quo multorum animos cum recto affectu in ſe conuertit. Reliquit ex Troianowna Andream nunc ſuperſtitem, militem cum Illuſtriſſ. Cancellario Regni Supremo Thoma Zamoyſki, cui nobiles & ſtrenui actus plurima fortunæ bona proponunt. Horum armorum Catherina de Melſtyn, dicta Białuſſyna, Nicolai de Michałow, Caſtell. & Capit. Cracouien. conſors, ſingularis benefactrix Fratrum Ordin. Prædicat. Cracouia ad Aedes SS. Trinit. commorantium, chori templi illorum (ut in Archiuo illius Conuentus habetur) duabus vicibus fornicem, & clypeum illius ibidem Chori magnis ſuis ſumptibus fieri fecit, Clenodia inſignia in Caſulis, Cappis, Dalmaticis, Antependijs ſericeis, margaritis & auro textis Sacriſtiæ illius Conuentus contulit, vixit poſt annum D. 1462. mortua ſepulta eſt in dicto Choro, præ foribus Sacriſtiæ ante Altare S. Spiritus penes Sacriſtiam exiſtens, quod ipſa dotauiſſet datis duodecim centenis florenorum Vngaricalium, pro cenſu perpetuo Fratribus.

Monduidus, Gedimini M. D. L. filius Palatinus Vilneſ. Dominus in Kiernow & Slomin qui primus in unione M. Ducatus Lit. cum Regno ſuſcepit arma Leliwa pro tota domo ac tota familia ſua & fratris ſui, quod Comitibus Regni Hrodlen: referunt Anno 1413. Reliquit duos filios, Olechnum & Iuchnum, ſeu Alexandrum, & Ioachimū aut Iosephum. Olechno Monuidi filius habuit liberos, Petrum Præſectum Culinae M. Duc. Litua-

Lithuania Nicolaum, Andream, & Stanislaum qui steriliter decessit. Nicolaus qui ex officio Praefecti Culinae quem **Kuchmistrz** vocitamus, **Kuchmistrzowic** dictus fuit, iam actibus claris, nomen & posteritatem altioribus honoribus digniorem reddidit. Nam cum ipse **Ensiferi** titulo honoraretur, suus filius Nicolaus creatus fuit **Palat. Polocen.** Erat vir in Marte & amore Reipub. summus, nam plurimis vicibus excursiones Tartarorum dirupit, fugavit. 1577 in Moschouia ad Polockum, Pskouiam, Luky, sumptui proprio & vitae non parcendo magna tentabat & efficiebat, Illius germani eximij milites fuerunt, Ioannes, Stanislaus, Petrus. Ex his **Drohobystajscy.** Nicolaus alter filius **Olechni,** Filij illius **Ierzik** seu **Georgius, Zuk, Andreas, Felix.** Gaspar **Ierzikowic** à quo in Lithuania **Ierzy-** **Drochotajski.**
kouicij Succam. Mielniceń. cuius filij **Ioannes & Melchior** quorum unus **Capit. Mielniceń.** & **Kosicen.** & filia illius **Elisabeth.** **Capit. Bedzineń.** **Prouana coniunx.** Ab aliis verò fratribus, Gaspari derelicta posteritas **Ierzykouicij** nuncupati, ob claritatem meritorum, & maiorem unitatem familiae una. **Matthias Ierzikowicz,** cuius filia **Bogdani Kopec** coniunx. **Ierzykouicz.**

Iuchno seu **Iusko,** aut **Iosephus,** alter filius **Monuidi Palat. Vilneń.** reliquit filium **Ioannem,** quem **Glinscius** vita priuauit, dederat sibi cognomen **Zabrzeżinski.** Habuit filium **Ioannem** quoque & **Georgium.** **Ioan-** **Zabrzeżinski**
nes Zabrzeżinski, unicam filiam habuit, quam una cum bonis **Palat. Tro-**
censi Duci in **Zharaz** contulerat. **Georgius** qui etiam se **Zabrzeżin-**
scium nominauerat, filium habuit **Nicolaum,** & filiam **Annam,** quam **Kiscka** in coniugem tenuit. **Monduidus Monuidi** germanus **Palat. Vil-** **Mondwid.**
neń. post decessum fratris, receptus ad arma **Leliua,** à fratre in **Hrodlo.**
Habuit filios **Wiaz** & **Chleb.**

Wiaz à quo **Wiazieucouij** strenui & eximij milites usque in praesens, **Wiazewicz:**
sed post fidem Catholicam, quam illis **Iagello** praedicauerat & seminauerat
in haeresim illapsi. Sed velim dicant cur condita sit lex.

Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur

Quae prohibet peccare reos.

Chleb Montuidi filius **Palat. Smolenscen.** & **Drohobuzeń.** à quo **Chlebowicz:**
Chlebouiciorum familia in **M. D. Lithu.** excelsa & Patriae summè deuincta. Reliquit filios **Georgium,** **Stanislaum,** & **Rucium.** **Georgius**
Chlebi filius **Palat. Smoleń.** post decessum parentis, reliquit **Nicolaum,** &
Ioannem. **Nicolaus Georgij** filius, perpetuus miles contra **Iuanum Du-**
cem Moschouitarum, ad **Wiedruskum** dum exercet fortis animi virum
deuictus ab hoste, una cum **Constantino Duce** in **Ostrog,** & **Litouaro,** &
aliis in captiuitatem **Moschouiticam** deuenit. Proximus **Iuanus** morti
post annos septem liberos pronuntiauit captiuos, qui dimissi citato cursu
redierunt, ipse **Dux** in **Ostrog** captiuus remansit. Verum breui dum obsi-

det Smolenscum Moschus, ubi Georgius Nicolai parens praesidebat, filius vices senis parentis obijt, & dum maximis donis militem sibi conciliasset, fortiter arcem Smolenscen. defendit, tametsi igne arx consumpta fuisset in longum. Recessit confusus Moschus. At Nicolaus tot laboribus fractus breui decessit, Mastus parens Alexandro Regi arcem reddidit, cui Rex Wolkouiscum contulit cum cæteris bonis. Ioannes alter filius Georgij Aulicus Regius, Mscislau. Capit. Palat. Vitebpsc: demum Polocen. dum exercitum Moschouiticum à Polocia repressit. Tentabat cum Starzechouio, & Sebiezum retinere. Anno 1536. Legatus in Moschouiam missus. Iterum 1549. Legatus in Moschouiam, cui ut redijt, Sigis. Palatinat. Vilnen. & Cancell. M. D. Lithu. contulit. & Capit. Bobroiscen. tenuit. Stricouius lib. 24. cap. 5. & lib. 25. cap. 1. Reliquit ex Bartosowicowna filias quinque, Sapieha coniugem, cum quo habuit filiam Nicolai Sienianski, Castell. Camen. Ducis exercituum coniugem. Sophiam Zieniewicz, Castell. Polocen. coniugem, à qua Christophorus Zieniewicz, & Michaelis Wisniowiecki coniunx. Christinam Kumaienski coniugem. Annam Solomierecka, Castell. & Capit. Mscislau. filiam. Elizabeth Siemieth coniugem, & filiam Bielewicz, Capit. Samogit. coniugem. Ex secundo verò matrimonio cum Anna Ducissa in Zastaw. Iannucij posteritate, suscepit filium Ioannem, & filias. Barbaram Wolska, Castellani Czerscen. coniugem, ex qua fuit Nicolaus Wolski. Helizabham Odyniec, seu Odynowicz, Capit. Orsanen. coniugem, quæ postmodum Michaelis Wolowicz, fuit consors Capit. Stominen. Dorotheam Rey coniugem. Ioannes Ioannis filius post literaria exercitia & profectus, destinatus à vidua parente in Aulam Cæsareæ Maiestatis, ubi redijt Augusti Regis Aulicus effectus, in cuius conspectu cum Nicolao Wolski nuptiarum cum Sueciæ Rege tempore, militarem hastam in trophæum laudis deduxerat, 1563 Anno, Polociam defendendam discessit, quàm Moschus validè oppugnabat & expugnabat. Plurima ibi fortis animi indicia intus & extra munitionem demonstrauit cum Drohoyscio Chlebouicius, sed cum inter arma hostilia & ignem non erat possibile subsidia ferre, Palatinus Dowoyna Polocen. Haraburda Vladicus Russorum Chlebouicius, & omnes alij, præter Wierschlenscium Silesium, qui mori voluit, cesserunt arcem hosti, quos tamen hostis in captiuos recepit, & in Moschouiam deduxit. Hac in calamitate, qua ante alios plus affligebatur Chlebouicius, literas fraudes hostis notum facientes, in Regnum trans mittebat, quæ, dum semel interceptæ fuissent, respondit querentibus, & quis Patriæ suæ propriæ non esse amans & fidelis commonstrabitur? Laudauit Tyrannus, & magnificauit, suos redarguendo, dictum Chlebouicij. Et quoniam professus fuerat, se non Catholicæ sed Luteri dogmata sequi, dixit Tyrannus: Faciam te dediscere heresim. Adiutor tamen Deus ob fidele obsequium, & à veneno, & à captiuitate

ptiuitate pro Pleſſczowo & Olechino, in commutationem dato, eliberauit. Sparserat namq[ue] sermonem in facie Ducis Moschorum Iuanus Kozłow, quandoquidem sterilis est Augustus Rex Pol. post mortem eius, te, vel filium tuum, in Regem eligere cupiunt, quocirca hos dimitte captiuos, nam & misericordem te, & dignum laude, a dimissis præstabis. Audiuit, & consensit Moschus. Honoratus fuerat titulo Castell. Minscén. Obsequia bellica magno sumptu complebat sub Stephano ad Potociam, Wielkotuki & Pscouiam, unde pro meritis Palat. Trocén. & Thesaurarius Supremus M. D. Lit. denuntiatus fuerat. Celebrauit matrimonium cum Krotowska, Palat. Inowłocław. filia, ex qua suscepit Ioannem & Nicolaum, filios. Alter filius Chlebi germanus Georgij Stanislaus. Magni consilij uir & auctoritatis, qui Alexandro regnante, cum Petro Myskowski, Palat. Lancicień. & Ioanne Buczacki, Palatino Podolia, ipse Palatinus Polocén. ad componendam pacem, ad sexennium in Moschouiam missus fuerat. Biellc. fol. 494. Reliquit filium Stanislaum, Palat. Podlachia, uirum ad negotia Regni apprime necessarium, & Nicolaum, qui ob nimiam humanitatem, quã in debita deuenierat, minus prudens dictus fuerat. Petrus filius Palat. Podlachia, Połonski appellatus, cuius soror Radziuiliy Venatoris M. D. L. consors fuerat. Ioannes ex Ioanne, Palat. Trocén. & Thesaurario M. D. L. filius primus, post plurima indicia amoris in Patriam, profuit domi & foris Reipub. & domui, fortitudine, utilitate, honesto. Nicolaus alter filius, Castris, consilio, & religione insignis. Enituit in eo fortitudo Maiorum, dum cum Ioa. Carolo Chodkiewicz contra Sudermanorum Principem Carolum ad Dynamentum, Parnauiam, Korcholinũ pugnavit. Enituit inquam, dum sub Sigism. III. memoria sanctæ, totam Moschouiam in longum & latum cum exercitu, uti Achilles, imperterritus peragrauit. Religio Catholica per illum quoq[ue] propagata fuit, sicut per antecessores suos denigrata. Nam Hæresi abnegata, Ecclesiam in Zaslau à multis annis præoccupatam reformauit, reddidit, dotauit. Insuper Ordinem S. Francisci de Obseruantia, in Dabrowno propè Smolenscum abundanter fundauit. Sacellum Vilnæ, & Sacrosancti Sacrificij celebrationem, pro uiuis & defunctis perpetuo fieri curauit. Celebrauit sacri matrimonij uinculum cum Ducissa in Korec, ex qua habuit filios, sed nunc unicum solum superstitem cernimus Georgium Carolum.

Donec stella micat, curritque per æthera luna,

Chlebowicz maneat inclyta signa domus.

Georgius Carolus, unica spes & ornamentum M. D. Lit. cui, dum quæ optimus parens sibi optabat & illi, iam natura, educatio, & vitæ cursus tribuerunt, petimus à Domino celorum, ne aliqua aduersitatis interpositio inter lunam hanc & stellam mundo Ducatus Litu. lucentem adsinuetur; sed creatus ex fortibus & bonis, magna honesta & desiderata Patriæ

feliciter prosequatur & efficiat. Hic iuventutem Vladis. IV. peregrinanti in continua obsequia deuouerat, cuius & Aulicus & Camerartus usq; in præsens. Honoratus à Vladis. IV. Præfecturis Radostouien. & Onikstensi. Obseruat matrimonij vinculum cum Catharina Ducis Radziuilij Christophori, Exercituum M. D. L. Supremi Præfecti, Palat. Vilnensis, &c. &c. filia. Cui dum Charis ingenium & mores, Venus aurea formam, Iuno genus, mentem casta Minerva dedit, unicum hoc restat, ut eam sancta Ecclesia Romana in filiam adoptet & recognoscat. Beatus enim homo est, qui cum reuerentia ac tremore ad Sacrosancta Mysteria Saluatoris accedit, seque vitam æternam suscipere non ignorat, quæ extra Ecclesiam (quam S. Augustinus agnouit post hæresim) manentibus non datur.

Dor ~~cho~~stayski

Dorohostayscij, ex Kuchmistronicijs sunt, ut superius diximus: bello & pace clari, originaliter autem sunt sicut & Tyskieuicij à primo Monuido. Bielsc. pag. 313. Fuit autem iste Monuidus frater Patruclis Wladislai Jagellonis Poloniae Regis, cuius suasu ille insignia Leliwa, antiquissimæ familiae Tarnouiorum, in se & suos posteros, consentientibus Tarnouijs ac volentibus in symbolum amicitiae eos suis armis ornare, suscepit. Ioannes Dorohostayski, de quo habet Stricou. lib. 25. cap. 4. Petrus Polociam defendit sub Augusto Rege. Papr. in Stemm. fol. 659. Nicolaus Dapifer Lithuaniae, Tenutarius Vilneñ. Ciuonus Godzineñ. ab Augusto Rege ad correctionem Statuti Lithuanici destinatus. Isti demum Dorohostayscij, cognatos atq; familiares suos, Rege sic iubente aut annuente, eorundem clenodiorum participes fecerunt, pro meritis cuiusq; Elogia in datis Priuilegijs recensendo. Hos inter vnus, primi humani generis Parentis nomine, in sacro Baptismatis lauacro, appellatus quod & in bellis Scythicis cum Vitoldo Duce, & in legationibus ad eosdem barbaros, in Tauricam Chersonesum aliquoties à Rege Jagellone missus, strenuè se atq; amanter pro Patria gesserit, à supra memorato Principe Monuido, ad Stemmatis Leliwa dicti claritudinem admissus, quam acquisiuerat præter natalium splendorem, virtutis nobilitatem, Adamouiciorum cognomine, pro gentis consuetudine, successores suos appellari voluit, publicumq; à Rege popularibus tunc suis fauentissimo, literarum testimonium atq; monumentum facile impetrauit. Hi igitur complures in stirpes propagati, succedentibus temporibus, quæ mores etiam atq; consuetudines gentium, volubili suo cursu immutare solent, varijs cognominibus, vel à villarum possessionibus, ut Pokriunicij & Starouolscij, vel ab euentibus, ut Mutikalscij & Rakouicij, sunt insigniti. Pauci Patronomico cognomine contenti, Adamouicij simpliciter vocari volunt. Quos, ne sanguine nimium à se distare Starouolscij affirmant, in Actis & monumentis publicis Palatinatus Brescianensis, semper sese Adamouicios, Starouolscios esse fatentur.

Præci-

Præcipuè *Basilius Adamouicius Starouolscius Sigism. Augusti olim Regis Aulicus*, qui consorte *Sophia Zarankowna felix*, filios quinque militari studio claros (ut hic filias duas, nobilibus viris quoque, *Buchouecio*, & *Vereszczaka*, matrimonio iunctas omittam) ipse sexagenario maior, reliquit *Samuelem*, *Moschouiticis*, *Tartaricis*, atque *Liunicis* bellis illustrem. *Ioannem* *Hungaricis*, *Turcicis*, atque *Germanicis* expeditionibus sub *Rudolpho Imperatore* exercitum. *Alexandrum* *Suedicis*, *Hieronymumque* *Scythicis* atque *Valachicis* congressibus insignem. Tum *Simonem* denique *Tarnouienſi* *Canonicatu Cantoris* titulo, post tot aulicos bellicosque sudores præditum, multorum librorum in lucem editorum scriptorem eruditissimum, verè alterum *Lipsium Polonorum*. A cuius supradictis fratribus germanis, atque patruelibus alijs, tot sunt deinceps procreati liberi, tam feminei, quam virilis sexus, quos hic singulos vanum enumerare esset, sufficiet ad immortalitatem virtus unicuique sua.

Tyskieuicij, in *M. D. Lit.* & in *Palat. Volhiniæ, Podoliæ*. Antiqua & perillustis familia, ingenio, potentia, fortitudine, meritis atque præmijs clarissima & splendidissima. *Misko seu Nicolaus*. Hic à studio *Magno Principi Lit.* obsequijs deferendo, nunquam defuit: sed *Maiorum* maximus imitator quod fuerit, ex dignitate progeniti filij apparet. *Vetustas* namque temporum atque *Historiæ M. D. Lit.* scriptorum penuria tulit, ut superiorem lineam attingere sit impossibile. Itaque consequens linea, antecedentem in meritis & præmijs, in dignitate & titulis, tam in toga quam in sago demonstrando, collustratam declarabit. *Calennicus seu Calixtus*, filius *Nicolai*. Et quoniam filius est speculum parentis, & imago meritorum & morum: tantum profecit ex educatione & exercitio, ut *Magni Ducis Litu. Suidrigelonis, Marschalcus* & *Præfectus Putiulensis* atque *Zninogrodensis* constitueretur. Quod ex *Priuilegijs* in archiuo *Tyskieuiciorum* conseruatis colligitur. Reliquit duos filios. 1. *Dobr seu Bonifacius*, qui post militaria trophæa, sine quibus nobili vitam ducere erat tunc nefas grande, sine prole decessit. 2. *Tysko seu Timotheus*. Verus imitator parentis, qui tantis meritis *Maiorum* addit propria. Non enim prosunt munimenta, nisi vir fortis ea tueatur. In tanta præmia deduxit ille sui nominis gloriam, ut præficeretur in *Ducem Terræ Chyouienſi*. & ornaretur *Præfectura Perebastauienſi*. Oportet, ut magnum & generosum ille sensum induat, qui circa summa *Reipub.* & honestissima *Principi* versatur. Reliquit ex *Ducissa Rabianka* filios sex magnificæ famæ. *Ioannes Baptista* primus filius, qui ardore spiritualis vitæ & contemplationis, religionem *Monasticam S. Basilij* elegit & obseruauit. Denuntiatus *Archimandrita Pieczarienſi*. breui ad meliorem vitam & digniorem coronam discessit. Sicut *Linea familiæ Tyskieuiciorum* affirmat. *Laurentius* alter filius. Hic vigilando, agendo, benè consulendo, ut sibi omnia

Tyskieuicij

prosperè cedant, animaduvertere non desistebat. Quapropter deduxit progeniem numerosam in plurimos annos. Theodorus primus filius Laurentij. Hic laboriosa iuuentutis studia deduxit in iucunda senectutis oria. Patriam defendit, virtutem exercuit, boni exemplum reliquit. Decessit sterilis progenie, fecundus meritis & trophæis. Matthæus alter filius. Honesti & decoris obseruator & cultor. Reliquerat filium unicum Andream. Marcus tertius filius Laurentij. Cui dum Mars animo, fronte & pectore fauet, inter fremitus bellicos, & arma sanguine madentia, vitam deduxit & finiuit. Michael ultimus filius Laurentij. Hic negotiorum pacis commoda, post exercita in sago munia eligendo, suppleuit in familia steriles fratrum anxietates. Reliquit filios quinque eximios ciues & milites. Ioannem. Hic ardua in Castris semper tentauit. Nam quod fuit durum pati, meminisse dulce est. Stanislaum, exercitatum militem & prudenter audacem. Nam qui minus deliciarum nouit in Castris & in vita, spernit nec timet mortem. Alexandrum, qui omni deiectione ignauia, fortis animi virum induit. Nam & fortuna fortes metuit, ignauos premit. Abrahamum, qui ipsam iuuentutem senilibus moribus instruxit. Iuuenta enim nihil est fugacius, quæ ubi auolarit semel, redit nunquam. Quapropter dum iuuentus floret, maturanda iustis moribus. Reliquit filios, Philonem & Ioannem, congruos paci & bello. Philonem, Exercitio fortitudinis & honesti clarum. Humana enim vita similis est ferro, quod si exerceas, atteritur & splendet; si non exerceas, rubigo consumit. Getoldus tertius filius Laurentij, qui ætatem suam ad senectutem bonam actibus virtuosus deduxit. Reliquit tres filios, Matthæum, sedatum moribus & vita, qui steriliter obiit. Alexandrum, eximium & strenuum militem, & hic sterilis obiit. Thomam, qui habuit quidem filios tres, Ieremiam, Simeonem, & Isaiam, sed sine prole decesserunt. O beu, Non omnia omnibus æquè feliciter cedunt. Leo quartus filius Laurentij, cuius laus secundum nomen, Dux ceruorum, hostium clades, Patriæ vita. Terror hic est hominum, quisquis hunc gerit, est Agamemnon. Reliquit duos filios, virtutis suæ atq; heroicorum actuum strenuos imitatores, Scuminum et Zuierum. Obijt Capit. Lubecensis. Zuierus, quod ex Sclauonico Zuier feram significat, primus Leonis filius. Hinc collige, quales erant meritis et fortitudine Tyskieuicij, qui etiam nominibus posteror suos ad heroica facta, et hostium Patriæ stragem incitare contendebant. Et conueniebant rebus nomina sæpè suis. Habuit duos filios, Michaelem, et Ioannem, qui, ut patet ex Linea Tyskieuiciorum, obierunt in ætate florenti, et steriles. Scuminus, quod ex Græco significat catulum Leonis, à quo usq; in præsens benedictione Diuina descendit Magnifica et Illustris Familia Tyskieuiciorum. Erat vir sago clarissimus, in cuius fidelitatem à Moschorum incurfibus commissa fuerat Præfectura Czarnobilensis, tanquam

quam potissimo Legionum ductori. Reliquit filios duos. Theodorus filius Scumini, Palat. Nouogroden. Capit. Groden. et Oliten. Sufficit dicere præmia, qui merita cupit. Ex Thesaurario M. D. Lit. creatus Palat. Legationem ad Moschouia Principem unâ cum Palat. Masouia Stanislao Kryski, et Nicolao Sapieha Palat. Minscen. expediuit. Sicut Reinold. Heidenst. de bello Moschouitico refert. Reliquit filium ex Polubinska, quam genuit Sanguskowna Ducissa, Ianusium. Ianusius Theodori Scumini filius ex Palat. Trocen. Palat. Vilnen. Capit. Braclauensis, Iurboscen. et Nououolen. Et quoniam virtutem sequitur honos, iam colligere licebit, quod tam pacis quam belli tempore, plurima pro Patria pertulerit incommoda, et dispendia vitæ et bonorum, toto suo curriculo ætatis. Est grauis Senator, optimus Bellator, magnificus virtutum æmulator, Ecclesiæ honos, Patriæ decor, Familiæ ornamentum, et Maiestatis Regiæ sincerissimus obseruator, et profusus amator. Celebrauit Sacramentum Matrimonij cum Narusouiczowna, quam genuit Lacka, ex qua suscepit filiam Catharinam Eugeniæ, Ianusij Korybut Wisniowiecki, Stabuli Regij Præfecti, et Capit. Camenecen. coniugem, quæ postmodum est Radziuilij Alexandri, Ducis in Niesuiez, Marschalci M. D. Lit. consors. Altero matrimonio Tyskieuicz Palatinus tenuit heredem in Podhaice, de familia Gryf, Zamiechouscij filiam, quæ ante fuerat Goyscij et Lanckoronscij Palat. Podoliæ consors. Demetrius alter Scumini filius, Marschalcus M. D. Lit. et Capit. Minscen. qui sicut iuuentutem senum prudentia moderabatur, ita in prouectiori ætate multis cum honoribus, magnâ de se memoriam reliquit. Reliquit filios in splendorem Reipub. et Ecclesiæ Christi. Alexander Demetrij primus filius, contemplata vanitate mundi, Ordinem Seraphicum sub S. Francisci Regula amplexus fuit. Georgius alter filius Demetrij, ut colligitur ex arbore Tyskieuiciana, militari et Aulæ Regiæ deuincta reddidit obsequia. Theodorus, qui ob præcelsa sua merita Præfecturam Minscensem administravit. Ioannes, quem etsi Linea Tyskieuiciorum non meminit, illum tamen Epitaphia Chiiouien. referunt. Vbi legitur: Ioannes Hurin Scuminouicz Lwouicz, Marschalcus M. D. Lit. Tenutarius Czarnobilensis, obiit iuxta Computum Græcorum, à creatione mundi 7071. Octob. 10. Michael Tyskieuicz quintus filius Timothei, Campiductor Terræ Kiiouien. Splendor familiæ suæ, et auidus integerrimæ laudis. Reliquit filios plures. I. Ioannem. Ex hoc superstites erant. Michael, qui in Liuonia pugnando cum Zamoyscio pro Regia Maiestate occubuit. David. Cyprianus occisus in Moschouia ad Mosayscum, sub signis Regijs Sizism. III. et Georgius qui filios habuit, Ioannem, Eustachium, Michaellem, Martinum, Casimirum. Georgius alter filius Michaelis. Maximus Bellator, et perpetuus Rothmagist. S. R. M. cuius tota vita militia erat, Marschalcus Groden.

Grodeń. O immortali laude celebrandam institutionem, quæ bello & Reipub. reddit utiles viros. Reliquit dignos Reipub. filios quinque. Gregorium, qui ab illecebris mundi fugiendo, S. Basilij Regulam secutus, Administrator Supremus Kiouia Michaelicæ ædis, obiit. Sigismundum, qui Schismate reiecto, in gremio S. Ecclesiæ Romanæ profecit, ad contemptum mundi, & laudem animæ, in Ordine Seraphico vota reddendo. Christophorum Dapiferum Grodeń. qui habuit filios, Ioannem & Petrum, Georgium Notarium Terrest. Stonimeń. qui habuit duos filios, Samuelem, ex quo erat Nicodemus, & Petrum Marschalcum Stonimeń. virum omni honore prosequendum, qui habuit Iosephum, & alios duos filios. Ioannem eximium militem, & omnibus bonis amabilem. Stretus Tyskieuicz, tertius Michaelis filius. Hic sago bene meritus Patriæ, ut aduertit medio certiori Palladem, quam Martem alumnos suos plerumque in præmium deducere, progenitos ex se filios accuratiori literarum exercitio (quo possint decentibus in sago & toga præstare officia) educandos institit. Perfecit quod enituit, reddidit claros literis, moribus, iure nobili, & arte militari. Michael primus filius Streti, in Poloceń. Palat. Viceludex Terrestris ex Notario, disertus iudicio, & sinceritate amabilis. Paulus alter filius Streti, Iudex Terræ Troceń. vir iustitia, humanitate, veritate commendabilis. Eius filij, Georgius, Nicolaus, & Iosaphat, in Ordine Carmelitarum Discalceatorum. Qui, & Cubicularij Regis, & Linguis externis ornati. Alexander tertius filius Streti, Iudex Terræ Poloceń. vir morum integritate & sapientia celebris, Doctoratus Laurea Parisijs decoratus, Tragædias Senecæ in Carmen Polonicum transtulit. In negotijs Reip. grauis, in Iudicijs Tribunalitjs ferè continuus. Reliquit filios, Reginaldum S. Th. Lectorem in Ordine Prædicatorum, qui antè Casimirus vocabatur, & Christophorum Notarium Castreń. Troceń. optimi iudicij & prudentiæ virum. Iosephus quartus filius Michaelis. Hic post negotia Reipub. maturiorem statum acceleravit contracto matrimonio, reliquit testatorem morum & virtutum Alexandrum. Qui deductis familiæ suæ condignis ornamentis, suscepit ex maritali connubio Andream, boni æquiue consultorem & tutorem. Reliquit eximios milites, Alexandrum & Ioannem. Georgius quintus filius. Hic bonis artibus nedum sibi probos amicos comparauit, sed etiam Deum misericordem & præmiatorem conciliauit. Sterilis decessit. Michael ultimus filius Michaelis. Qui dum fascijs, meritis, atque præstantia bellica præfulsisset, contracto matrimonio. Suscepit duos filios, Nicolaum domitorem hostium, cuius Nicolaus & Stanislaus filij ad Rigam occubuerunt. Christophorum, cuius filij quatuor, Casimirus, Nicolaus, Iosephus & Samuel, uti flores, reddito bonæ famæ odore Patriæ, sine posteritatis fructu decesserunt. Basilius ultimus filius Timothei, Palatinus Smolenscensis, Capitaneus Pinscensis. Ex hoc

boc iterum in familia Tyskieuiciorum, tanquam ex equo Troiano, tot Polonici Pompeij, Marcelli, Scipiones prodierunt. Habuit in consortem Ducis Sangusko filiam, ex qua suscepit filios quinque. 1 Eustachium, cuius merita ipsi tituli, & Senatoria dignitas abundè declarant. Erat Palatinus Podlachia, Stonimeń. & Mobilouień. Capitaneus, relicto filio Basilio, lineam familiae clausit. Meminit illius Stricouius fol. 580. 2 Seraphinum, Castell. Smolensceń. sine dubio verum parentis imitatore in toga & sago. Obijt sterilis. 3 Calixtum, Capit. Szerebowień. Martis trophaea meritis subleuantem. Sterilis decessit. 4 Constantinum, Castell. Podlachia, mores, tempora, otia, iustam ad libram temperantem. Nam si multum habet momenti Principis integritas, multò plus ciuium recta moderatio. Sine prole decessit. 5 Georgius, Palat. Bresteń. Szerebowień. Volkouiceń. Capit. Eius praecleara merita plurimi Historicorum referunt, sed praecipue Illust. & Reuerendiss. Ioan. Demetrius Solikowski, in Orat. Funeb. Sigism. Aug. Stricouius lib. 25. cap. 1. Bielsc. lib. 5. Qui nec labori, nec sumptui parcebat, sed ubiq; strenuus bellator apparebat. Anno 1561. cum Nicolao Radziuilio in Liuania ad munitiones Derpsten. & Taurusen. Moschos debellauit. Anno 1564. ad Czaſniki cum eodem Duce viginti quinque millia ferrei exercitus, ut vocauit Illust. Solicouius, oppressit, occidit. Anno 1567. proprio sumptu 150. equites ducendo, octo millia Moschorum & Tartarorum cum Romano Sangusko deuicit. Celebrauit matrimonium cum Theodora Wolouiczowna, ex qua suscepit 6 filios, columnas M. D. Lith. & defensores Volhinia. Theodorus 1 filius, rectitudine & simplicitate animi & vitae, plurimum laudabilis. Reliquit ex Ducissa Zastauień. heroica fortitudine praecelsos filios, Samuellem & Hieronymum, qui in bello Moschouitico fortiter pugnando gloriose pro Patria in conspectu totius militiae occubuerunt. Ianusius tertius filius Theodori, Palat. Kiiou. Zitomirień. Sniatincń. Praefectus, & copiarum propriarum ad quamcunq; Turcicam, Tartaricam expeditionem, magnificus & numerosus ductor. Hic, ut Orthodoxa religione & dignitate Senatoria clarissimus, toto pectore & fortibrachio, honorem Patriae & bonum conseruando, nullam dimittere occasionem, arte, fortuna, & sumptibus occurrendo, cogitauit, voluit. Et quoniam vexillum militare hostibus fortiter obiecit, tam animose & hilari fronte pro Patria pugnauit, ut nec mortem, nec Tartaricam captiuitatem exhorruerit. Quinimò, ut ex captiuitate redijt, eo ipso quod hostium praeda fuisset, fortior & vegetior in hostes euasit, & computatus fuit. Quapropter non immerito quidam de illo scripsit:

Hic vir, Hic est,
quem sibi reperit vnum
Millibus è multis hominum, consultus Apollo.

N

In do.

In domesticis verò & intestinis in Regno perturbationibus, per rebelles Reipub. Cosacos, omnem vigilantiam, ferro & amore, iure & disciplina adhibuit, illosq; ita in Kiouien. Palat. compescuit, ut pacem salutarem Regno reddiderit, firmauerit. Et quoniam

Ordine stat quæuis Respub. legibus armis,

Et sine diuorum religione perit.

Maximam in promouendo cultu Diuino exhibuit deuotionem. Ille Lublini apud PP. Predicatores, lignum viuificæ Crucis Christi tam altum & latum, puro auro & insigni labore adornauit, imposuit, adaptauit. Ille Ecclesias & Monasteria Patribus Discalceatis in Berdyczou. Patribus Bernardinis in Machnowka erexit, & munificè fundauit. Ille Ord. Prædicat. ex intentione Illust. Hedwigis de Buczac Iazłowiecka, Betzeccij consorte, Conuentum in Morachua propria aduita litate erigendum disposuit, iuuit, & auxit. Ille Ecclesiam collapsam Zitomiriæ extruxit, & prouisit. Ille plurimas Virgines nobiles, Deo seruire ex animo desiderantes, in cætum Sanctimonialium dote proposita religioso affectu annumerare curauit. Ille Societatem IESV, quàm dilexit à teneris ætatis & honorum decursu dotauit, ac usq; sustentat Vinniciæ. Tanta taliaq; merita in Ecclesiam & Rempub. meritò quidam hoc carmine descripsit:

Bellica perpetuas genuit tibi gloria laudes,

Euexit nomen Pallas honore tuum.

Nobilis excelsos effert Kiouia fasces,

Non horret rigidos te dominante Scythas:

Te sinus Oceani nouit gelidusq; Bootes,

Te venerantur eques, Teq; Senatus amat.

Tu fidei lux es, tu seruantissimus æqui,

Semper inest virtus insita Tyskieuicijs.

Et P. Adalbertus Pygtonski Societatis Iesu, tali Elogio ipsum extollit:

Vt Turcicam Lunam terreret,

Sub loue Sarmatico natus:

Martium sortitus est animum.

Meritis vigorem,

Disciplinis militaribus mancipauit,

Didicitque

Prius prodesse Patriæ, quàm sibi,

Assuetus manu tueri Rempublicam:

Tutaturus etiam consilio,

Dignitatem Senatoriam accepit,

Magnum exercendæ virtutis campum:

Auitæ Religionis defensor acerrimus.

Vt Crucem Christi fundaret in Russia,

Schismatico Metropolitæ Crucem ademit:

Dignus perenni laurea,

Qui ferales inferni lucos

In cæleste trophæum assurgere non permittit.

Habuit in coniugem filiam Betzeccij ex Iazłowiecka natam, pientissimam in etate iuuenili matronam. Hanc maestus Illust. maritus tam pretiosè auro, margaritis, argento, sarcophago condidit, ut nemo par illi exstiterit. Martinus alter filius Georgij, Marschalcus Stonimeñ. vir in Repub. ornatus, domi prouidus, vicino amabilis, hospiti liberalis, Ecclesiasticis effusus. Ex Pacowna suscepit duos filios, Philonem, qui steriliter decessit, & Iosephum moribus compositum, virtutis studiosum, & familiae suae optimè merentem. Hic quatuor filios habuit, Stanislaum, qui cultam iuuentutem literis externis exercitijs in bello adornauit: & ulteriorem etatem, militari occupatione cohonestauit; vir summae liberalitatis, Pincernæ Kiiouieñ. titulo decoratus. Celebrauit matrimonium cum Niemieryczowna, Succamerarij Kiiouieñ. filia. Bartholomæum, Franciscum, & Nicolaum, qui omnes Maiorum merita & studia, diligenti obseruantia in uberiorem gloriam, quantum aetas & facultas permiserat, conati fuerunt deducere. Intentum Deus ab alto promoueat. Petrus tertius filius Georgij, Palat. & Capit. Minsceñ. Qui ob amorem summū Ecclesiae & Patriae, Parens Patriae, & Pater pauperum appellari meruit. Post claros militares actus, & Reipub. publica & priuata negotia, quae magna cum industria, & utili honestate perficiebat: humanus, liberalis, beneuolus, & sedatus Senator exstitit, & cum laude bonorum obiit. Reliquit ex Ducissa Hołowczynska Casimirum, Aulicum Vladis. IV. & eximium bello, & Castris Rothmag. quem Maiestas Regia Subdapiferi M. D. Lith. dignitate, & Praefecturis Cieciersceñ. & Propoyisceñ. condecorare dignata fuit. Crescit in immensum, quem conscientia & virtus cōmendant. Filiae Petri erant Marina Sakieuicij, Succamerarij Osmianeñ. Fundatoris Ordin. Praedicat. Prouin. Russiae, in hereditate propria, una cum consortio munificentissimi. Sophia primum Koleccij, postmodum Kniazij Horscij. Christina Kniazij Zyzemscij, Subdapiferi Minsceñ. coniuges. Georgius quartus Georgij filius. Hic literarum cupidus, & deuotionis amans, Societatem I E S V ingressus, optimam sui memoriam reliquit: nam & Prouincialem bis egit, & contra Haereticos scriptis pugnavit. Alexander quintus filius Georgij. Hic nisi celerata morte ereptus consortio ex hominum fuisset, magno usui fuisset Reip. ob robur animi & vim naturae. Eustachius Ioannes. Hic totum posse suum & velle, a iuuentute usq; in senium, Patriae & Marti consecrauit. Patent ipsius merita in singulis expeditionibus Regni, tam ad Chiesiam quam ad Kochenchausen, tam contra Moschos quam contra Osmanum, & Tartarorum Dynastas. Expediuit Legationes cum laude familiae, & emolumento Patriae, ad Moschorum Imperatorem & Tartarorum Mæcenatem. Filium Casimirum contra Bisurmanum ad Chotinum cum strenuo milite licet transmiserit, ipse tamen adesse cum alijs copijs voluit, & expetijt. Habuit duas coniu-

ges, unam ex Familia Koributhorum, Ducum in Visniowiec, ex qua suscepit filios quinque, alteram ex Familia Sieniansciorum, cum qua unicam filiam habuit. Obijt hostium victor, & pacis contra Confederatos in Remp. & Lisowcios tutor ex Palat. Mscislauensi. Palat. Bresten. Camenecen. Buden. Layscen. Mozyrensis Præfectus. Georgius primus filius Eustachij Ioan. ex Canonico Suffraganeus Vilnen. deinde Episcopus Mednicen. & Samogitiæ pietate & deuotione illustris, cui ad incruentum sacrificium celebrandum accedere quædam augustas, prædicare verbum Dei ipsum desiderium, religiosos piosq; viros conuocare ad mensam tota consolatio est. Amator modestiæ, Custos temperantiæ, Parens afflictorum, deuotionis Cathedra.

Hostem magna hæc est victoria vincere bello

Altera parua quidem nobilis illa tamen

Nobilis illa tamen, sed & vsu rara seipsum

Vincere: bella bonis hæc pia semper erunt.

Casimirus secundus filius Eustachij, Succamer. Bresten. Duden. Lotuanen. Hosnen. Capitaneus. Hic grauitate morum ad excellentiam dignitatis accedere nititur. Nam si præclarum est per fortunam inter Illustrissimos admirationi esse, multò præstantius est industria sua, quicquid gloriosum & illustre est, adeptum esse. Antonius Ioannes tertius filius Eustachij, Cubicularius Regiæ Maiestatis Vladis. IV. Thesaurarius M. D. Lith. Et quoniam animi boni & mentis vegetæ, tota ratio est recta prudensq; rerum gerendarum in adolescentia conquisitio; hæc quia in ipso radicatam firmavit habitationem, deduxit illum ad condignum honoris fastigium. Christophorus Leo S. R. M. Cubicularius, nec non Sacri Imperij Rom. clauis aureæ, qui dum in Volhinia & Palat. Kiouien. multoties contra Tartaricos impetus & incursus pugnasset, atq; ad Camenecum contra Abasium bellator venisset, indicia fortis nobilisq; animi instanter declarauit. Tenet sacra connubia cum Voroniczowna, Vexilliferi Kiouien. filia. Nullam tua Luna patiatur ecclipsim, qui interpositionem remoues. Felix Ioannes ultimus Eustachij Ioannis filius, ad Martem & negotia Reipub. obeunda optimè dispositus, nec mouere Principem meritis ad præmia negligit. Etsi dignissime lector, aliquos ex Familia Tyskieuiciorum non plenè commemorauit, vel nondum omnes, illos tibi tam splendida arma laudatos præsentent. Nam ego

Dum Tyskieuiciam contemplor lumine Phebem

Stellæ cui radijs fortibus alta fauet.

Esse sago Tyskieuicios belloque potentes

Hoc stellæ Martis Cinthia si iuncta notat.

Lisowscij ex Czerscen. Terra, ampla progenies & factis clara. Signum est, quod certam rationem rectæ vitæ obseruarunt, ex qua & ista est. Noli
mel

mel huius mundi concupiscere, ne decipiaris: dulcedinis enim illius extremum, felle & amaritudine replet amatores suos. Ioannes, Gaspar, Arnolphus, & Felicianus, Electionem Serenissimi Regis Vladis. IV. ex Czersensi Terra subscripserunt.

Sworscij in Sendomirien. Palat. Nicolaus Subiudex Terræ Sandomir. 1504. Viuunt ut semper uiuant. Nam interrogatus Simonides quantum temporis vixisset, respondit: Tempus quidem exiguum, annos verò multos. viuant ergo illi, ut uiuant & in annos & in tempora.

Sworski.

Kraioſcij. Andream, Archidiac. Cracouien. Canonicum Posnani. Sereniss. Sigism. Aug. Secretarium, habet Epitaph. Cracouia in arce. Erat vir pietate præclarus, moribus grauis, lingua disertus, ingenio acutus, doctrina solidus, consilio solers, iudicio maturus, disciplina Ecclesiastica tenax. Obijt 1571.

Kraioſki.

Kiscij. Petrum Varsauia habet Epitaph. 1571. de Rauenburg, S. R. Maiestatis Stipendiarium.

Kiska.

Mierzenscij. Hunc cimiterium, per Hereticos post desolatam Eccles. Zerostauicen. Stanislaum nomine, Anno 1559. commonstrat. Eius filia Dorothea erat Viti Lasoccij coniunx.

Mierzenski.

Łaskouij, in Ovrucen. districtu de Łaskow, homines recti nobiles & possessionati, qui & in Bractau. Palatinatu bona Woronowice possident. Milites continui in Castris, & contra incursiones Tartaricas. Bochdanus seu Deodatus, in Liuania & postmodum in Moldauia strenuus miles. Celebravit matrimonium cum Catharina Mytkowna, honoratus titulo Thesaurarij Bractauien. Reliquit Basilium cum Potoccio Duce campestri, militem exercitatum. Michael Bochdani germanus, post militaria certamina, contracto matrimonio, Fedorium reliquit.

Łaskowski.

Pruscij, in Licensi Terra, qui originaliter Chetmensis districtus sunt, sed militari gladio ibidem detentus, elegit sedem pacis. Contracto matrimonio cum Romanowska, reliquit filios milites, Christophorum, qui in expeditione Prussica ad Nouopolim occisus, & Gasparum, iam ultra annos viginti militantem cum Annibale & Chocimirscio, demum cum Potoccio Campiductore.

Pruski.

Sierpscij. Proni in virtutem & bonum, nam & nobiles equi umbra quoque virgæ reguntur, ignaui autem nec calcari quidem concitantur.

Sierpski.

Miaskowscij. Cauti in quolibet progressu vitæ. Oportet enim quod pridie quotidie caueas, ne facias quod pigeat postridie.

Miaskowski.

Wierozomscij, in Drohicien. Terra, ordinata vitæ exemplaria. Nam quæ malè ordinata sunt, etiam ea quæ benè sunt ordinata, dissipant.

Wieromski.

Kopystencij, in Premyslien. districtu. Clara meritis & antiquitate familia. Plurimi ex illis milites, & fideles dominis suis. Spem bonam proponite, nam & aquila non semper remissioribus pennis descendit ad

Kopystenski.

terram, sed aliquando supra nubes eleuata peruolat. Zacharias Kopystinski, Archimandrita Pieczarien. Alij vero à Schismate recedendo, Catholici facti, & eximij milites, vt Epitaph. Leopold. in Ecclesia Bernardinorum ostendit.

Młotkowski. Młotkowscij. *Vana non curant, vident enim dij semper* (inquit Socrates) *humana studia inspicientes, non enim omnes humanæ res parue sint, tanta tamen illis studia impendunt. Quod si hæc vident, quomodo curam vanam non ridebunt?*

Krzeski. Krzesij, in Cracouien. Terra. Antigonus Patris stipendia petenti respondere voluit. Ego non paternæ sed propriæ fortitudinis mercedem & præmia largior. Fortes erant ex Maioribus, fortes & ex proprijs viribus Krzesij.

Gorkanski. Gorkanij. Plurimi sunt nobiles, quos neq; dicendo neq; consulendo aliqua gratia sequitur, si causa horum sunt metipsi, non dolendum: si ex contradictione virtuti, summoperè dolendum.

Dabjski. Dabij. Parentum nobilitatem suis moribus cobonestare, vt pulchrum ita & honorificum est. Acrimonia querci & durities accusant, sed tamen fructum non denegant, qui in necessitate vitæ, panis loco obseruatur.

Coborski. Coborij, ex Regno Hungariæ, eadem arma Lunam cum Stella in Polonia Regnum intulerunt. Grosij Coborij eximia posuerunt ante merita in aureo pomo & Regno Beleorum seu Pannonico, nunc descendentes ab eis in Regno Polonia, eadem merita stabilia denuntiabunt Senatui dignissimo. Illustriss. enim Comes de Tarnow Michael, filiam Annam Emerici Cobor Gros, Sacri Rom. Imperij Senatoris & Consiliarij, matrimoniali Sacramento in coniugem assumpsit. Ex qua iam benedictione celesti suscepit prolem, Petrum Paulum, Comitem à Tarnow. Utinam ex illo & in illo Luna Tarnoruiorum integrum resumat splendorem, utinam quantocius receptet lumen suum.

L E W, hoc est L E O.

DE LINEATIO.

EST Leo erectus, pedibus anterioribus gladiū vibratum stringit, coronatus in capite, in campo rubeo.

O R I G O.

NON nisi pro grauitate & fortiter gestis concedebatur Leo, & quasi primis Marte animalium princeps concedebatur. Vnde Herculis Alemani Germanorum Regis Brusiensium, Masiliensium, Velisensium, Scotorum, Flandrorum, Leo

insigne fuit. Quapropter *Sidonius lib. 4. cap. 17.* Ducum antiquorum, dextera non minus solebat stylum tractare, quam gladium. *Et Stob. ser. 473.* Persarum Reges ante sacrificia de pietate differunt, antequam bibant de sobrietate, pugnaturo de fortitudine. Quapropter concludendo *Staresb. lib. 4. cap. 6. dixit.* Ex quo in principibus virtus languit, armatae quoque militiae infirmata est manus, & ipsius principatus quasi praecisa radix.

L E O R V G I E T, Q V I S N O N T I M E B I T?

VOX Leonis est terror, est vita: catuli namque leonum quasi mortui nati, die tertio ad vocem leonis, quasi terrore de somno expergefati, vitalem spiritum subito commonstrant. Est tamen quod Leonem terreat, vox hominis, vox galli, & pulex, quem & loco mouet, ut tria haec Physici deducunt. Vnde decori duxerunt aliqui, ut etiam ferarum nomina in honorem assumerent. Lyciae Princeps Amisodarus vni filiorum dederat Leo, alteri Draco. Tyskieuius in M. D. L. vni dederat filio nomen Skiminos, hoc est Leo, alteri dedit Fera, & quotquot erant insigniti nomine Leonis, magni fortesque semper fuerunt. Hinc Alciati interpres: Leonum nomine significantur viri graues, & alioquin sanctimonia probitateque aliqua insignes. Quod si hoc secum Leonis nomen importat, quid Leo in insigne nobilitatis & fortitudinis assumptus, non ducet in praesagium. Leonis vestigia qui ad nullius pauet occursum non ita quaerent, quam sequentur. Vnde in Vngaria famelico Leoni & stringenti iam ossam, seu carnem miles Polonus eripuit. *refert Cranz. lib. 9. de Saxon. c. 24.*

quo

quo facto non insequabatur eum Leo, sed ille Leonem, & Leo reformatus recedebat. Estis iam fortiores Leonibus, & ut clarius dicam Leoninis cohortibus, ut in vobis iam cessauerit proverbum: *Fortior est exercitus Duce Leone.* Nam Leones superastis, & exercitus leoninos. Bellicosus enim in vobis animus fortitudine ardens, superat leonem, martemque prosternt, disturbatque hostium phalanges.

Similes diuq; sospites

Faciant, Patres Senatus. Atque ut plurimo

Felix perennet seculo

Domus, Deo quos dedico.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM PRÆNO- NINATORVM.

Schonbergiorum familia in Misnensi Prouincia his armis utitur. Quæ ut antiquitate, ita meritorum gloriosis progressibus illustris, celsa & primorum ornamentum, ex quibus & in Regnum Polonia militaris gratiæ aliqui descenderunt. Dum verò Sereniss. Regibus obsequiorum in Castris, vigilantiam, fortitudine, fidelitate, industria, periculis protestati in omnium conspectu fuerunt: indigenæ & nobiles Regni declarati & suscepti, maiora ceu Patriæ reddiderunt amoris & laboris testimonia. Acceperunt pro benè meritis à Sereniss. Regibus in prouisionis rem cum summis pecuniarijs, & bona in Sendomirien. Palat. & subsequentes ex illis posteris in Palat. Cracouien. atq; in Palat. Podolia. Theophilus Schonberg, qui à nostris corruptè pronuntiatur Schenberg & Szemberg, Eques sancti Sepulchri, multarum nationum & Linguarum peritissimus, ut in Regno ex nationibus exteris, in Castris obsequia detulit, semper continuus & sumptu magno miles Ad Smolenscum cum Sereniss. Sigism. III. pugnando, cuniculos subterraneos posuit. Propugnaculum ad Camenecum Podolia, iuxta Sereniss. Regum, Sigism. III. & Vladis. IV. modellum & mandatum fortissimum erexit. In Legatione ad Persarum Regem, ubi etiam simul contra Turcam militauit. Obijt. Reliquit duos filios. Hyacinthus primus filius, miles eximius. Cum Illustriss. Palat. Bractauien. Campiductore Regni Nicolao Potocki, expediuit Prussicam cum Gustavo in Castris & campo occupationem: cum Tartaris sæpius, cum Cosacis multoties: præcipuè ad Niedzwiedzie łozy, ad Kumeyki & Starzec, inde & Commissarius Paſtorum ad Maſtouiſtauum, quibus nunc Cosaci obstricti ordinem suum retinent, fuerat. Demum pro dignitate meritorum, Rothmagist. S. R. M. creatus, maiora Patriæ offerre obsequia paratus est. Frater suus Germanus Literis & Iurisprudencia nobili ornatus, Sereniss. Vladislai IV. Cubicularius, ad altiora promoueri virtute & moribus contendit.

LEO SECVNDO.

DELINEATIO.

EST Leo erectus pedibus anterioribus rosam tenens.

ORIGO.

Quomodo in Imperio acquisita fuerint Leo commonstrat, quod fortitudine. Rosa docet quod summa cum iucunditate, & odore famæ, atque integritate sanitatis Patriæ, concessa fuissent in Regnum verò ob indigenatum Sâpachiorum, vt in Constitutionibus Regni apparet sunt illata.

ODOR & DECOR FORTITVDINIS.

DVM Leo assumebatur in insigne militum subscribebant *Terror*, sicut fecit Agamemnon, referente *Petra Sancta in Tesser. Gentil.* Leo namque tunc vel gladium euaginaturn gestabat, vel flammam emittebat, vel prostratos conterebat, vnde subscribendum fuerat *Terror*. Sed cum Leo palmis anterioribus, non iam gladium, sed pacis caduceum vel odoriferam rosam porrigebat, vt Antiochus fecerat, iam non *Terror* subscribendus erat, sed *Pax & Odor*. Dum arma vestra intueor, ex rosa suauissimum odorem & decorem Regni coniicio nam animalium Rex, porrigens rosam reginam florum non aliud sentire instruunt. Seruastis namque quod Theognides docuit.

*Patriam ornabo pulchram ciuitatem, neque inter populum
Excellens, neque malis viris morigerans.*

Seruastis quod monuit Sophocles.

*Nunquam inimicum Patriæ virum in amicitiam
Recepi meam, hac sciens quod
Patria est quæ nos seruat, & dum in ipsa.
Fortunate degimus, confabulamur inuicem
Huiusmodi legibus, hac ego Patriam promoueo.*

O

Ergo

Ergo & translati in Regnum, atque honoribus libertati Polonæ adscripti & decorati, dignas referte Patriæ nostræ gratias affectu & effectu cum dulcibus verbis. Tunc Leo vester erit Patriæ & Regno gratissimus. Lego familiam Romanam victoriam hinc pro stemmate Leonem, quæ stellam aspicit retrostantem, victores antiquos familiam vestram rosam in stellam commutaturam non dubitabo.

L I N E A F A M I L I Æ.

Szampachij Comites, ex quibus Zdenkovijs Comes in Chodonin & Milotyce, in Regno Poloniæ in indigenam receptus fuit. Priuilegium eorum asserit, quod à Lescis Principibus Poloniæ progeniti fuerunt, magnæ dignitatis in Imperio semper erant, nam Artem & Marte ubique celebres. Mortuus Cracouiæ, Sepultus apud PP. Sancti Francisci. Henricus Burianus filius eius, multarum linguarum peritus, fortitudine animi ad consilia, corporis ad arma & castra à natura dispositus, tale Elogium Patri suo inscribi iussit.

D.

O.

M.

Illustrissimo Dño. ZENKONI SCHAMPACH S. R. I. in Chodonin & Milotyce Comiti S. C. Maiestatis Consiliarij, Bellico, Cubiculario & Constituto Supremo.

Q V I

A Lescone usque suam originem ducens, post nauata à se ardua MAXIMILIANO Austriæ Archiduci operæ precia, Maximis Imperatoribus RVDOLPHO II. contra Turcam ingenti neruo, simulq; armatis legionibus ipse Ductor armatus magno subsidio fuit, MATTHIÆ deuicta approbatus, ut res maximi momenti eius animosis consilijs, & Mauortia dexteritate perficeret. FERDINANDO II. inter illam rebellionem, & animum & victoriam per magnis pecunijs copiisque militaribus auxit, eiusque Exercitum ut alias, ita circa Holomin à Turcis astu Gaborei circumsessum magnifice aluit, ac post Pragensem victoriam sibi concredita Hungariæ confinia defensans, Austriæ propè seruator exitij. Porro inter ista gloriosa gesta memor suæ originis, dulcissimæque libertatis Polonæ sitiens, in Regni Comitij desiderato Indigenatu, in Patriam antiquam receptus, in Prussiam cum SIGISMUNDO III. Rege Pol insignem equitatum deinceps cum alio, filium suum misit, demum quod in votis supremis habuit, in eadem Patriæ Christianissime excedens hic tumulatur. Desijt viuere, vitæ satur Octogenario proximus Anno D. 1639.

LEO TERTIO.

D E L I N E A T I O.

EST Leo cum faucibus hianti-
bus, lingua exerta, stans pedi-
bus anterioribus erectus, & cau-
da sursum erecta, coronam suprâ ca-
put gerens, vno pede anteriore eleua-
tione tres monticulos, duos inferio-
res simul iunctos, & tertiū ipsis super-
positum, & supra monticulos stellam
sex radiorum rutilantem tenens, &
suprâ circulum hæc insignia ambien-
tem capitalis pileus Ducum Russiæ.

O R I G O.

Insignia hæc sua propria, SIXTVS V. Pontifex Maximus ex sua speciali gratia & fauore, per suum Priuilegium peculiare, Inclytæ Ciuitati Leopoli. quæ est Metropolis Ducatus Russiæ in Regno Poloniæ, ob præclara eius merita & reuerentiam in S. Romanam Ecclesiam contulit, quæ prius pro insigni Leone modo delineato absq; tamen monticulis & stella, stante in porta aurea trium turrium utebatur, quo abiecto in honorem tanti Pontificis, insignijs ab ipso collatis modò utitur. Priuilegium verò istud sic habet.

S I X T V S P A P A V.

Dilecti Filij, Salutem & Apostolicam benedictionem.

APeruit nobis nuper Venerabilis Frater, Ioannes Demetrius Archiepiscopus Leopoliensis, Pater & Pastor animarum vestrarum, piam mentem & intentionem vestram, quam magnoperè cupitis: vt insignia Ciuitatis vestræ Leopoliensis, quæ cum nostris insignibus in Leone conueniunt, per nos aliquo munere decorentur, ac illustrentur. Nos huic vestro pio ac deuoto desiderio, ad maiorem Omnipotentis Dei gloriam, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ decus, ac sempiternam erga vos eximiæ charitatis nostræ memoriam annuere cupientes, vestrisque ac dicti Demetrii Archiepiscopi supplicationibus inclinati, Leoni dictæ Ciuitatis Communibus insignibus vestris,

tres monticulos, & stellam de Leonis nostri stemmate desumptos, Apostolicâ authoritate, tenore præsentium perpetuò inserimus, & adiungimus, sperantes fore ut vos huiusmodi stellæ, & montium mystico præsidio muniti, de inimicis vestris quibus cum bellum continuum gerendum est, exoptatam victoriam reporteris: arma siquidem militiæ nostræ, ut *Apostolus ait*: Non sunt carnalia, sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentēs, & omnem altitudinem extollentem se aduersus scientiam Dei, & in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi, & in promptu habentes vlcisci omnem inobedientiam. Quid enim aliud per Leonem intelligi debet nisi Christus, iuxta illud *Apocalypsis* 5. Vicit Leo de tribu Iuda, *Et Amos cap. 3.* Leo rugiet, quis non timebit? Dominus locutus est, quis non Euangelizabit? De quo etiam *Num: cap. 54.* Accubans dormiuit ut Leo. Quid per monticulos nisi Ecclesia Catholica super ædificata supra firmam petram, in confessione Sanctissimæ Trinitatis, iuxta illud *Esaia cap. 2.* Mons Domus Domini in vertice montium, & eleuabitur super omnes colles, & fluent ad eam omnes gentes, & ibunt populi multi, & dicent: Venite ascendamus ad montem Domini, ad Domum Dei Iacob, & docebit nos vias suas. Quid denique per stellam designatur, nisi Beatissima Virgo Maria? quæ & Mater gratiæ, & Mater misericordiæ, pro salute fidelium suorum athletarum, sedula exoratrix ad Christum verum Leonem, quem Maternis lactauit vberibus, intercedit, ut *Num. cap. 24.* Orietur stella ex Iacob, & confurget virga de Israel, & percutiet Duces Moab. Sumite ergo vos benedictionis filij, exemplar insignium nostrorum præsentibus hic expressum, illudq; contra quoscunq; inimicos vestros, visibiles & invisibiles gerite, ut eiusmodi adminiculo innixi, post adeptam à vobis de utroq; hoste in hoc mundo victoriâ, præmia cælestis gratiæ in alio sæculo consequi possitis. Quoniam verò contingere potest, ut nostra hæc insignia, vestris insignibus aliter quam repræsententur inserta, & adiuncta secundum temporum conditionem, locorum situationem, ac ipsius rei qualitatem magis decori publico, & Christianæ religioni congruere, & inseruire valeant, vobis illa ad libitum vestrum, ubi quando & quomodo videbitur decentius inserendi, adiungendi, & collocandi facultatem & authoritatē per præsentem concedimus, & imperimur, contrarijs non obstantibus quibuscunq;. Dat. Romæ, apud S. Marcum sub annulo Piscatoris. Die XV. Septem. M. D. LXXXVI. Pontificatus nostri Anno secundo.

Thomas Gualterutius.

LEWART feu LEOPARDVS,
Domus FIRLEIORVM INSIGNE,
aliàs WALNY.

DELINEATIO.

Leopardus, lingua Franconica Lewart appellatur, depingiturque in armis ab antiquo, pedibus anterioribus in dextram partem erectis, quasi pugnaturus cum hoste; & ore hianti linguam protensam habens, quasi defatigatus è bello: In vertice verò habet coronam, ut victor: & caudam complicatam inter pedes sursum fortiter erigit, ut è prælio gestiens, coloris est subfului, cum tincturis nigris, in campo cæruleo. Super coronam verò galeæ, itidem stat erectus Leopardus, sed medius tantummodo prominens, etsi iisdem cum delineationibus.

O R I G O.

DVO in origine obseruabit clarissimus Lector: Primò, quod insigne hoc nobilium Lewart ab antiquis Historicis Poloniae præcipue

præcipuè à *Ioanne Dlugoffio* nuncupatum, ante tempora *Vladislai Loctici* proclama suum *Walny* retinuerit, habueritque pro symbolo & tessera usque in hodiernum diem, hoc acclama conuocandorum hominum in possessionibus *Firleiorum* ad repellendam vim, atque noxam inopinatè superuenientem. Sarmatarum namque antiquorum mos consuetudoque inualuerat, conglobato agmine hostem propulsare, inde mos non intermissus obseruatur. Hinc sermo Polonis *Wálem/ Wálem*: Hoc est vnanimi animo & consensu non verò viritum vel dispersum. Successu verò temporis à *Marchionibus Lewart*, atque illorum gentilijs, politicum hoc quoque obseruatum fuerat, ut *Walnorum* Familia, ab illis quoque qui iugo subditi fuerant *Lewart* nuncupata extitit. Notandum secundo: Quod *Scriptores nostri Leopardorum* Familiam referentes, cum *Vladislao Loctico* è *Franconia* in *Poloniam* commigrasse nunc primùm asseruerint, sed quam à veritate ob ignorantiam priuilegiorum recesserint, hoc vnum demonstrabit quod centum quinquaginta & amplius annis à *Casimiro Iusto* ante *Loctici* tempora in *Regnum Poloniae*, (sicut *Illustrissimæ Firleiorum Prosapiae* priuilegia edocent,) nobilium in Regno dignitatem retinuerint. Idque tali ex occasione. Abierat in *Germaniam* *Casimirus*, vel peregrinationis causa, vel tractandorum negotiorum in *Aula Imperatoris*, uti vicini Principis, & in *Bohemiæ* Reges infestissimos tunc *Polonorum* hostes, *Supremi animaduersoris*. Vbi aliquandiu immoratus, per quam humaniter à quodam *Marchione Dominij Colonien-* sis nomine *Lamfrido*, de *Armis Lewart* fuit exceptus, inque suis possessionibus pro gentis more, & consuetudine sua, sæpius venationibus, ac si in hæreditario suo Principatu recreabatur. Quam humanitatem viri liberalissimi, regio animo rependere cupiens, nepotem ipsius *Vichfridum*, *Borgosij* Filium, in reditu secum in *Poloniam* deduxit, & multis honoribus ac possessionibus ornatum, liberum inter suos *Barones*, de lege & consuetudine *Theutonum* esse iussit. Quod suum Priuilegium sic testatur.

In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

Notum sit tam præsentibus, quàm futuris, Dominum *Vichfridum* eduxisse de *Terra sua Theutoniæ*, per Ducem *Casimirum Cracouiensem*, & *Sandomiriensem*, ac totius *Poloniæ*. Dicti verò *Vichfridi* erat auus nomine *Lamfridus* Pater *Borgosij* quidam *Marchio Colonien. Prouinciæ*. Ego Dux *Casimirus* Dei gratia, cum fueram *Terræ Theutoniæ*, voluntatem suam gerens, dictus *Lamfridus* auus *Vichfridi*, mihi sua castra commodauit & sua bona. Propter tam bonam satisfactionem intuitu diuinæ miserationis Ego Dux *Casimirus*

simirus, conuocatis suis Baronibus in Cracouia sua miseratione, & cō-
silio proborum virorum dicto Vichfrido filio Borgosij contuli scilicet
Sandesch, Oswiecim, & Sewor, ista tria castra vsque ad mortem. In-
super dedi & hæreditates & iu eis libertatem, quæ eum potest exci-
pere ab omni exactiōe Iuris Polonici, ad Dominum Ducem pertinē-
tis, & posteris suis sicut nuncupatur. Nullum Prewod ducat, non
prouocari coram Iudice Castri, nec coram Castellano, nec etiam co-
ram Palatino sed tantum coram Domino Duce, non Camerario, sed
annulo dicti Ducis, & etiam homines sui in hæreditatibus eorum &
vbique acquirunt & posteris sui Strozam non soluāt nec Stan. nec Pre-
wor, nec custodem ad aliquas res Ducis custodiendas, nec vaccam,
& si contigerit Ducem aliquā vrgente necessitate stare in tuo, nec edu-
cas nec pascas. Et quicquid pertinet de iure ad Dominum Duceem
eum absoluimus & posteros ipsius, vel quicunque eos conuenit, ad
Castrum, ad Castellatum vel ad Palatinum, primo ponat Domino
Duci marcam auri & ei marcam argenti finiti & purissimi soluat, taber-
nam in suis hæreditatibus vbique ponat, & vbicunque eius generatio
acquirat, & posteris sui talem libertatem eis conferimus vsque in per-
petuum. Eorum nationi quicunq; nocuerit, vel dehonestauerit XV.
soluat, & ne fortè in vārietatibus temporum aliquando deficiente iu-
stitia posteritas ipsius ad exterminationem lineæ nobilitatis suæ aliqua
opprimatur iniuria, prædictus Vichfridus has literas roborando Sigil-
lo Ducis Casimiri ad memoriam conscripsit. Item duo proprii homi-
nes si interficiuntur in suis hæreditatibus, Comes recipiat pœnam &
posteris sui. Et hæc acta sunt Anno Incarnationis Dñi M. C. LXIII.
sub horum testimonio: Zyra Palat. Masouia, Nicolaus filius Stupo-
tæ, Papibor, Vitalis, Sulislaus, Sulek Nedzwedzki, Florianus qui Pri-
uilegium conscripsit. Et vt hoc tam præsentis, quam futuri rarum
habeant nostri Sigilli munimine roboramus. Quicunque huius scri-
pti violator fuerit, aut Frater meus, aut Filius meus, aut aliquis Pala-
tinus, maneat super animam eius in die Iudicii. Amen.

LEOPARDORVM MONS.

INter montes celeberrimos in Orbe, Author Orbis noui, in descri-
ptione Terræ Sanctæ per Brocardum, montem quoque Leopar-
dorum censet, famosum à fonte hortorum versus Tripolim proce-
dentium, distantem verò vna leuca à monte Libano. Maximè tamen
memorandum à monumento & sepultura illustri illius Ducis populi
Israelitici Iosue, qui in gubernanda illa multitudine Moyse successerat.
Verum ego à Sacra Scriptura edoctus, per montem Leopardorum in-
telligo, inclytæ huius Familiæ Lewart Heroas, in sagò & toga illustres,
quod

quod omnium in Sacra pagina eruditorum opinione, per montes viri magni, & ingentibus dotibus præditi passim significari soleant. Et è Familia Firleiorum innumeri penè viri illustres, tum bellica virtute, tum domestica prudentia, tum pietate denique conspicui prodierunt, ita vt nullus ferè dignitatis in Polonia gradus sit, qui non Firleiorum Familiam exornaret, aut quem verius Firleiorum administratio non exornaret. Euerunt Palatini, Castellani, vrbium & Prouinciarum Præfecti, Marschalci, Thesaurarij, Reipub. custodes, Duces bellorum & Tribuni, Episcopi denique ac Primates Regni. Congruè itaque in vestra arma, ô Inclyti Heroes, quidam Poeta lusit.

*Quid video Leopardus atrox clarissime Firley,
Est gentilitis nobile stemma tuis.*

*Hoc scimus Graias Pellaum fronte phalanges,
Assyriumq; genus condecorasse suum.*

*Iste Leone viget, Pardo celeberrimus ille,
Horum sed neuter clarus utroq; simul.*

*It velox fateor Pardus, Leo fortis in armis,
Non tamen alterius non eget alter ope.*

*Sed duo si iuncti veniant, stant certa trophæa,
Et quæ non profunt, singula iuncta valent.*

*Firleis spoliū Leopardus iure reliquit,
Fortibus & promptis, hostis in exitium.*

*Quas illi strages Moschus, quas Prussia debent?
Quas celeres Turcæ, fulmineiq; Getæ.*

*I Chaldae Leone ferox, Pardoq; Pelasge,
Sis Leo, sis Pardus, non Leopardus eris.*

Æ T A S D I V T V R N A.

VT ad conseruandam vitam diuturnam Altissimus remedium dedit, Parentum venerationem: *Honora Patrem & Matrem, vt sis longæuus super terram.* Ita ad conseruationem tempore diuturno familiarum illustrium, Catholicæ Religionis propagationem, quinimo & ad consecutionem vitæ æternæ. *Non enim habebit in celo Deum Patrem, qui hic in terris Ecclesiam non habuit matrem.* inquit D. August. Hos verè ætas diuturna, hos triumphus in terris coronæ in cælis expectant. Quapropter B. Mylus Abbas in beatitudinibus dicit: *Beati qui Domino vigilant cum sobrietate & castitate protegentur enim ab eo in die iudicij, & vt sponsi comitesq; atq; amici cum gaudio & leticia eum sequentur & aspicient.* Vnde obsecro mentem propriam vnusquisque domi, Ecclesiæ loco habeat, ibique veræ Ecclesiæ sacrificia porrigat. Addit idem D. Abbas Martyr in Sent. Tropolog. *Iam feli-*
ces vos

ces vos Leopardorum progeniem lubens asseram quia firmiter Catholicam religionem iam profitemini, cum tot Ecclesias, altaria, fundationes construxistis, fundastis, imò defensores, Patroni, ipsi quoque Episcopi, Archiepiscopi, Primatesque Ecclesiæ in hoc Regno sacrato, electi constituti que fuistis. Celer equidem inuictusque est Leopardus, atque cuiuscunque animi varietatem introspicit. ita profectò, celes vos bellicis ciuilibusque negotijs, prudentia, consilio, fortitudineque vbi que perseuerastis, atque ea quæ Patriæ, Reipub. Regij quoque sana vtiliaque erant, desudastis. Igitur durabitis, quam diu orbis hic, si orbitam hanc non destitueritis, & sicut capistis sacrorum tutores permanferitis. Hinc Palladas apud Stob. serm. 38. admonebat.

Si quis odit hominem quem Deus amat,

Maximum sibi malum inducit.

Manifeste enim contra Deum pugnat,

Maximam iram ex inuidia recipiens

Amaudus est enim ille quem Deus amat.

PATRES REGNI POLONIÆ, ET TRIUMPHATORES.

GRæcorum & Romanorum Patres conscripti necessitate vrgenti vota publica Dijs ferebant. Sed inter solennes Hecatombas, centum aras erigebant in vno loco, & centum in eis boues, centum oues, centum sues, vno tempore immolabant. Si verò Imperatoris votum esset, centum leones, & centum aquilas vnâ macabantur, Patres triumphatorum iure meritò vos Firlei nominabo. Nam triumphis vestris Respublica nostra secura, Patria libera, Senatus pacatus, Rex quietus steterunt & permanserunt satis numerofo tempore. Vestra prudenti opera, pacis fœdera, Casimirus Rex inter Regnū Poloniæ, & Baiazetum Principem Turcarum fecerat. Vestra vigilantia & sudore omnis hostiū ardor repressus fuerat. Vos supremos Duces in Exercitu, primos Consiliarios in Senatu, inuictos milites in hostili congressu spectabat semper & mirabatur Respublica, qui centies pectora pro Regno, & Patria obtulistis. Aristoteles quondam Alexandro persuadebat: ô Rex clementissime ne surgas, nec sedeas, nec cibum aut potum sumas, nihilque penitus sine periti Mathematici consilio facias. Perfimile his Serenissimi Reges exsecuti fuerunt, nam in omni negotio Regni, in bellicis expeditionibus, in causis vrgentibus nihil sine Firleijs fecerunt, statuerunt, sed vt singulares patres Patriæ, veros Regni consultores, antiquos triumphatores obseruabant, colebant amabant, Lego in Collectaneis Hierog. additis à Pier. Leopardum Principibus inseruisse cicuratum, quem in ceruos & feras emittebant,

*Alex. ab Alex.
xand. lib. 3.
ep. 22.*

tebant, qui terno saltu ferā assequebatur. Vnde celeritatis & industriae in rebus peragendis symbolum est. Rectè adumbratos his Firleios video, venerunt, vicerunt, dixerunt, concluderunt. Quapropter iam ab illis alienum est vulpis dictum apud *Plutarchum positum in Moral.* Contemnere (inquit) vulpem solitum Pardum, quod ipse tot colorum lepore varietem haberet. Cui vulpes respondit: In animo sibi esse eam colorum varietatem, quam ille in tergo haberet. Erant Firleij decentes corpore, candidi animo, perpulchri moribus & sapientiā rectā. Quapropter de Petro Firley de Dąbrowtca Palat. Rursiae in Epitaphio Lublini legitur.

*Patria seu pacem tractat, seu Martia Castra,
In me consilij summa caputq; fuit.*

*Disuasi vasuum causis & inutile bellum,
Vtile cum sensi primus in arma rui.*

*Experti mea tela Scythae, Moschiq; superbi,
Orsa, ubi subiectos flumen inundat agros.*

*Pannonium ad Regem deuicto muntius hoste,
Captiuos duxi, Martia dona Ducis.*

LINEA FAMILIAE LEWART.

Primus de armis Lewart, in Poloniam venit ex Germania, Marchio Vitfridus, Borgosij F. Lanfridi Nepos, quem Princeps Poloniae Casimirus Iustus, è Coloniensi Prouincia secum euocauerat domo, & in nostris oris collocatū, plurimis honoribus auxerat, & possessionibus dicauerat. Praecipue verò Praefectura Sandecensi, Osuiencimensi, atq; Seueriensi, uti supra positum Priuilegium testatur, Datum eidem Anno Christi 1163. Quae autem huius Vitfridi progenies fuerit, ob vetustatem temporis, & literarum tum temporis inter nostrates ignoratione, prorsus nescitur: nisi quod ex suis successoribus praecipui nominentur, à Dlugossio Historico nostro duo fratres supra nominati. Derslaus Praepositus S. Floriani Cracouiae, pietate & eruditione conspicuus, uti ex monumentis Ecclesiae illius, & sacra suppellectili apparet. Et Ostasius Dapifer Cracouiensis, qui primus cognominatus est Firley. Hic inter possessiones suas extirpatis amicis, villam de suo nomine appellatam Ostassow, in districtu Lublinensi locauit, quae hodiernum diem eodem cognomine gaudet. Cumq; fungeretur officio Dapiferi Terrae Cracou. quod Germanico vocabulo Firlegier dicitur, imperitum vulgus, corrupto vocabulo Firley appellauit. Erat etenim tum temporis, prout & nunc, in Regia lingua Germanica maximus usus, ob gentis vicinitatem, & assidua inter se populorum commercia. Ab eo igitur tempore manauit, ut Marchiones Armorum Lewart, cum tota sua Familia Firley, in hodiernum nuncupentur. Et cum in Aula Vladislai Lokietkonis

kietkonis Ostasius gratiosus fuisset, ob merita & virtutes, obtinuerat à Rege, multas donationes alias, sed præcipuè translationem bonorum suorum, de iure Polonico, in ius Theutonicum, uti Priuilegium sibi datum testatur. Anno 1317. In die Beati Andreæ Apostoli, sub attestationibus Testium superscriptorum, videlicet Comitis Pacoslai Castell. Cracouiensis, Comitis Nauogij Sandomiriens. Tomislai Cracouiens. Palatinorum: Comitis Petri Sandomiriens. Michaelis Radomiens. Castellanis: ac Ostagnei Iudicis Sandomiriens. Datum per manus Magistri Francisci, Cancellarij Cracouiens. Habuit Ostasius iste duos filios, Iaroslaum seu Stanislaum qui steriliter decessit, & Eustachium multorum liberorum patrem. Hi ambo ab obitu Patris sui, bona hæreditaria acceperunt, Besce, Podolány, sortes in Stoianowice, Kolamczyce, Brześć, Nowa Cerkiew, Klimontowice, Zakrzew, Zarkopolice, medium Mleczkow, Goszcza, Melgiew, Ianowiec cum adiacentibus, Dambrowicá, Slawin, Moticz, Bocho-
twicá, Wierzchoniow; Rutká, Márkußowice, Serocko, Leszkowice, Ser-
wice, Ciechanice, medietatem Tarkowice, & alia complura. Rex uero Ca-
simirus Magnus, ratione pænæ triginta marcarum, ademerat eis duas vil-
las Seroczko & Leszkowice, Anno 1369. Sed tandem Nicolao Palat. Lu-
blinens. in Comitibus Varso: executionis, per Diuum Sigismundum Augu-
stum, sunt restitutæ. Scribit Ottomanus Iureconsultus in Commentariis
suis Stanislaum hunc regnante Casimiro Magno, alam Equitum duxisse
contra Tartaros Lublinum per dies duodecim oppugnantes, & rem strenuè
cum hoste gessisse; quod negant hoc Bielscius & Paprocus, nullam tamen
causam adferunt, cur implicet hoc fieri, quandoquidem multi viri bellato-
res ex hac nobilissima Firleiorum Familia prodierint. Eustachius itaque
tantarum possessionum Dominus, paterna vestigia sequens, primò Subda-
pifer Cracouiens. à Casimiro Magno creatus erat, postmodum Castellani
Lublinensis titulum gessit, Comes à Rege appellatus, uti in Priuilegio sibi
dato legimus Anno Dñi 1339. Quod fideles nostri Abraham videlicet
Czader, & Clemens de Zagorze, sani mente & corpore, coram nobis
& nostris Baronibus, omnes pariter sunt confessi, hæreditates suas vul-
gariter Viazd, Wiezdziec & Gwola, militi nostro Eustachio, Subdapi-
fero Crac. inducentis marcis grossorum latorum Pragensium se libe-
rè obligasse, tradentes & donantes possessionem &c. Quas quidem pos-
sessiones Priuilegio isto Rex Casimirus transfert de Iure Polonico in ius
Theutonicum, & Præfatum Subdapiferum variis immunitatibus ornat.
In alia uero inscriptione posteriori Anno Dñi 1354. à Nicolao de Stracho-
cino & aliis facta, iam non Subdapiferum, sed Castellanium Lublinensem
eum nominat, & Comitem appellat. Hic moriens reliquit filios duos Pe-
trum & Iacobum. Petrus pro sorte sua hæc acceperat possessiones Anno
Verbi Incarnati 1380. Besce, Zakrzew, Bocho-
twice, Rutki, Markußowi-
ce, Kli-

Origo Konar-
sciorum Bro-
niousciorum,
& Markusze-
uorum.

Origo Mel-
giewsciorum.

ce, Klimuntowice, Stoczek, Plonki, Wierzchowice, Bogusławowice, Drzewian y Gutanow. Reliqueratq; unicum filium Ioannem, qui Castrum Bochońska cum adiacentibus villis, vendiderat Clementi de Kurow, Castellano Sandecensi duobus millibus marcarum, grossorum Pruthenicorum, prout testatur inscriptio Anno D. 1398. regnante Vladislao Iagellone facta. Et ab isto Ioanne processerunt Familia Konarsciorum, Broniousciorum & Markusseuorum, qui cum essent de domo Firleiorum, a villis & possessionibus sorte sibi obuenientibus sua cognomina acceperunt. Diserta attamen mentio unius ex filiis eius nomine Andreae reperitur compluribus in locis, quod fuerit Castell. Zarnouiensis, ut legitur in Approbatione Sbignei Episcopi Cracouien. cum pro erectione Xenodochij Radomiensis marcas sexaginta donaret. Tum in alia quadam scriptura sponsoria Anno Dñi 1444. confecta, quæ ipsum Firleium nominat. Iacobus uero Eustachij F. pro sorte sua acceperat Nowa Cerkiew, Podolany, Melgiew, Ciechanki, Krzesimow, Ianowiec, Domum in Lublin cum allodio & agro, Stawin, Dabrowice, Moticz, Ianiki, Bunie, Płosowice, & Dobruszow. Hic cum rerum militarium peritus fuisset, contra Scythas, contraq; Crucigeros cohortes primo, postmodum alas Equitum, regnante Vladislao Iagellone ducebat, ut Ottomanus Iureconsultus, in Commentariis suis de pignoribus, meminit sub Anno 1337. & sequentibus, reliquit is duos filios, Adamum & Iacobum viros strenuissimos, rerumq; Oeconomicarum peritissimos, quorum alteri Adamo cesserunt bona ex diuisione Anno 1401. Nowa Cerkiew, Zatopolie, Gołędzin, Moticz, Dabrowica, Stawin cum suis attinentiis Dobruszow, Ianiki, Płosowice atq; alia. Habuit hic filios tres, cum uxore Iachna de Krwaty Ioannem, Petrum, & Nicolaum. Iacobo uero cum alia portione hereditaria, cesserunt Podolany & Melguia, a qua deinceps sui successores sunt appellati Melgiewscij. De quibus in Actis publicis districtus Lublinensis luculenta fit mentio: quod unus ex illis fuerit Subiudex Terræ Lublinensis, alter Vexillifer eiusdem Satrapie Lubline. tertius uero Canonicus Lubline. & hinc est origo Melgiewsciorum. Ex filiis autem Adami Firley Anno 1436. Petro ex diuisione hereditatis cessit Stawin & Wola Dabrowicka cum suis attinentiis. Cæterum steriliter illo decedente, hæc omnia cesserunt sorori illius Hedwigi, coniugi Domini Dzik. Nicolaus quoq; unicum filiam heredem bonam relinquens, ditione Moticzensi, auxit fortunas Czyzeu y de Miedzgorze, cui eam matrimonia copulauerat. Solus Ioannes decora domus Firleiorum retinuit, habens ex diuisione Dambrouicam & Płosowice cum reliquis, Anno Christi 1435. Qui & filios duos progeneravit, Petrum natu maiorem, & Ioannem natu minorem. Petrus fuit Iudex Terrestris Lubline. vir pietate, uitæ & morum integritate conspicuus, ut certa scriptura testatur, eidem Data à Prouinciali Ordinis S. Francisci Minorum de Obser. qua ipsum recipit ad participa-

tionem

tionem meritorum Ordinis Seraphici Anno 1442. Quod comprobat & alia scriptura ad extinctionem dotis in Acta publica inserta Anno D. 1485. Is pro sorte sua accepta Anno 1477. Dabrowicá, Płowiſſowice & Łuczka, cum unicum filium ex uxore sua Heduigi Osmolska de Prawiedniki, Nicolaum nomine reliquisset, obiit 1493. Ioannes autem cui cesserunt Krwaty, Gołędzin, aliaq; bona materna, fuit progenitor Firleiorum Krwasciorum, qui non ita pridem cum tota sua prosapia defecerunt. Et hic est origo Krwasciorum. Nonus in generatione Firleiorum illuxit Orbi Sarmatico Nicolaus Petri Iudicis Terrestris Lublineń. filius, primum Vexillifer Terræ Cracouień. postmodum Lublineń. atq; Sendomirień. Palat. deniq; Castellanus Cracouień. & supremus Regni Pol. Exercituum Imperator vir cum ob eruditionem, tum ob vitæ probitatem, atq; præclara domi forisq; facinora patrata, quibusuis Christianis Regibus optime notus. Is regnante Casimiro Iagellonide rebus bellicis deditus, per omnes militiæ gradus procedens, ad summum deinceps sub Sigismundo I. castrensis disciplinæ decus peruenit; profligatisq; primò ad Sauraniam fluuium Scythicis legionibus, audacius postmodum eorum impetui ad villam Kopestrinum dictam restitit, binasq; acies eorum in fugam effusissimam conuertit, ut patet ex Priuilegio Alberti Regis pro vexilliferatus Cracouien. dignitate illi dato Anno 1497. Radomia. Cumq; vir prudens & maximæ experientiæ fuisset, varias pro Repub. & ad diuersos Principes legationes obtulit: quarum illa celebrior aliis fuit, quæ Regis Casimiri Iagellonidis nomine, ad Baiazetem II. Turcarum Imperatorem instituta erat. De qua Cromer. Nempe quod Casimirus Rex foedus icit cum Baiazete Turcarum Imperatore, per Oratorem suum Nicolaum Firleium, gente Leopardium, qui postea Castell. Cracouień. & Dux Exercitus Polonici fuit, hac lege ne quid alter alterius ditionibus & hominibus incommodaret. Sed & iterum à Rege Alberto ad eundem Baiazetem missus, rem ex voto confecit, ut asserit in suis Commentariis Ottomanus IC. & melius comprobatur Priuilegium Alcxandri Regis, datum ipsi pro Capitaneatu Lublinensi, cuius tenor talis.

Origo Domus
Krwasciorum
in districtu
Radomensi.

Alexander Dei gratia Rex Poloniæ, Magus Dux Lithuanix, &c. Significamus tenore præsentium, quod propter seruitia quæ Generosus Nicolaus Firley de Dabrowicá Vexillifer Crac: nobis ac Reipub. Regni nostri non minus diligenter ac fideliter, quam etiam utiliter impendit impendereque consuevit, præsertim itinera remotissimarum partium ad Principes Christianos atque in Græciam & Thraciam, ad Imperatorem Turcarum, non solum nobis feliciter regnantibus; verum etiam uiuentibus Serenissimis olim Casimiro parente atq; Alberto Fratre Regibus Poloniæ prædecessoribus nostris, non absque periculo rerum suarum & personæ obeundo aliaq; negotia tam intra Re-

gnum, quàm extra illud expediendo gerendoque, qui Nobis Regnoq; nostro, sicut &c. horum intuitu &c. Dat. illi Castrum Lublin. Capitaneatum & Ciuitatem, quoadusque ipsi vel eius successoribus persoluiatur mille florenorum in auro, & octingentorum in moneta, & medijs grossis, &c. Datum Vilnæ &c. Anno Dñi 1513.

Idem Rex Alexander merita eius in Patriam remunerari cupiens, quinquaginta illi marcas annuæ pensionis in Salinis assignauit, tali eum Elogio condecorans in textu Priuilegij. Quia habentes singulariter commendatum &c. quem virtus sua & probitas ac merita in Rempub. nos singulari gratia prosequi cogunt &c. His igitur permoti &c. Datum Anno Dñi 1502. Cracouiæ. Regnante verò Sigismundo I. honore & titulo Palatini Lublinensis fuit decoratus Anno 1507. Contraq; Glinscium perduellionem, ut asserit Decius in Lituaniam cum exercitu missus. Sigismundus his cognitis, inijs obitare decreuit, Firleium cum exercitu militis mercenarij sine cunctatione expediuit &c. Quem deinceps, post decessum Ioan. Tarnouij Sendomiriensi Palatinatu auxit, addito eiusmodi encomio. Et præsertim qui etiam in multis bellicis expeditionibus, quas aduersus infideles & Schismaticos faciebamus, nobis & Reipub. utiliter ducatum cæteris præbens Ducis exercituum vices gessit (viuente adhuc Kamienieccio Supremo Exercituum Regni Duce) ac fideliter inferuiuit, & in hac expeditione contra Magnum Ducem Moschouiæ, vbi felicissima, & diu memoranda Deo adiutore victoria potiti sumus nobiscum perseuerauit, ad dignitatem Sendomiriensis Palatinatus vacantis, de Lublinen. &c. Datum Vilnæ Anno Dñi. 1519.

Hic primus siquidem à Bellis Bohemicis rediens, ut testatur Paproc. morem & modum castra metandi in Poloniam intulit, & comitatui Regio maxima cum industria præfuit, prudentiamq; Senatoriam & authoritatem, in Conuentu Sigismundi Regis cum Maximiliano I. Imperatore, & Vladislao Rege Hungariæ, exteris hominibus monstrauit. Vnde rediens cum gloria & fama Supremus Exercituum Regni Imperator fuit declaratus, ut ex Priuilegio patet, Anno Dñi 1515. Cracouiæ. Sigismundus Dei gratia, &c. Vbi etiam Andreæ Koscieleccio, Castellano Voynicensi, Thesaurario Regni, & aliis pro tempore existentibus præcipitur, ut sibi salarium ordinarium, quod aliis Exercituum Ducibus dari erat in usu, quotannis persoluatur. Motis igitur contra Crucigeros Castris, prouinciam Prussiæ in quinquaginta districtus dispartitam, feliciter pacificauit, profligatisq; eorum exercitibus, Albertum Marchionem Brandeburgensem, Magistrum tunc temporis illorum Supremum in ordinem redegit, & imposito ei titulo Ducis Prussiæ, fidem Regis Sigism. sequi coegit. Quam herclè victoriam, non modò Patria illi gratulata est vniuersa, sed extranei quoq; Principes omnes atq; ipse Summus Pontifex Leo X. qui eum in suo
Breui

breui Comitem appellat hisce verbis: Tua igitur nobilitas, vt etiam Comites decet &c. Dat. Romæ Anno Dñi. 1512. Rex vero Sigismundus in præmium Oppidum Koczko, cum suo castro & adiacentiis, in Tractu Lublinensi donauit, (quod postea Respub. Nepotibus eius, regnante Augusto Rege confirmauit, & Castellatum Cracouiensem appellauit Anno Dñi 1520. Datum in Torunen. ciuitate. Cumq; ex Anna Melecia, duos filios Petrum & Nicolaum suscepisset, quatuorq; filias viris in Repub. primariis in matrimonium elocasset, tandem Supremo illo Imperatore cali euocante, stationem suam quam in Patria habuit, ritè munitus Sacramentis deseruit, & unde originem sumpsit, in astra migrauit Anno 1526. Sepultusq; est in Ecclesia S. Stanislai Lublini, apud FF. Ord. Prædicat. vbi tale Epitaphium habet.

Illustri & Magnifico Domino, Dño Nicolao Firley de Dąbrowicá, Castellano Cracouiensi, Supremo Exercituum Regni Capitaneo, Petrus de Dąbrowicá mæstus filius posuit.

*Mole sub hac Nicolaus ego Firleius iniquis
Ereptus fatis iaceo: Casimirus in aula
Regali iuuenem primis me eduxit ab annis
Albertus mihi ferre dedit Mauortia signa
Ad Bucouinum steterat cum triste Valacho,
Bellum inferre truci: Friderici ad Cæsaris aulam.
Inde ego Legatus in magno de fædere mittor
Bisque adeo Turcas de rebus nuncius ijsdem.
Rege ab Alexandro visus pacemque reporto,
Dein me Lechiades Ductorem Sarmata vidit
Rege Sigismundo, & medijs data iussa Polonus
Audiit in castris, mox nostro Prussia ductu,
Et virtute viri, Regni pons facta Prusiæ ductu,
Quid memorem toties fusos Moschosq; Scythasq;
Heu nisi quod Scythica fili Nicolae sagitta
Victus orbis, nostro dum munere fungeris audax.
Orasti Patrem, atq; arcis primus arrha Socalæ
Nec Patris infelix morientis lumina claudis.
Præstitit hoc Petrus Frater, corpusq; sepulchro
Condidit, æthereas repetiuit spiritus arces.*

Ex filiis itaq; Nicolai Firley Castell. Cracouiç. & Exercituum Ducis, natu minor Nicolaus nomine, strenuus miles ac fortis cohortium Ductor, absq; prole occubuit, in acerrima illa pugna Socaliensi cum Tartaris, multitudine barbarorum oppressus, & ibidem Lublini sepulchro paterno apud FF. Ordinis Prædicat. appositus, cum tali Epigraphe.

Epita-

Epitaphium Nicolai Firley, Socalien. pugna à Tartaris interem-
pti, &c. Per Andream Cricium Episcop. Præmissiensem, &c. &c.

Si quem pro Patria pro religione, viator
Inq; armis pulchris fata subire putas.
En tibi magnanimum iuuenem sic fortiter actum,
Et dignum Hectorea conditione legi.
Clara Palatini Soboles Firleia proles,
Inclyta & insignis digna propago patris.
Communem in pugna cecidit tutando salutem,
Cum numero inuicti præualuere Scythæ.
Funderuntq; suo multo cum sanguine robur,
Militiæ ac rarum nobilitate decus.
Felicem iuuenem cælesti sede locatum,
Matre pio & cuius fama perennis erit.

*Petrus vero maior natu, inclyta huius Familia decimam progeneratio-
nem fecit, & ex Catharina de Teczyn filias quatuor, præcipuis postmodum
in Patria viris elocatas, filiosq; tres viros successu temporis nobilissimos
suscepit Ioannem, Nicolaum & Andream. Hic Capitaneatu Kasimi-
riensi primò, postmodum Radomiensi opes priuatas auxit, dignitatemq;
deinceps titulo Castellani Chelmenfis Anno 1527. Octob. 29. Visliciensis
deinde, tandem Palatini Lublinensis Anno 1532. Ad ultimum fatis subla-
to Stanislao Odrowasio, Generali Russiæ Palatini amplitudine, cumq; cul-
tus Diuini eximius in familia cultor existeret, & in Senatu authoritate
præ aliis pollebat, & in legationibus semper Numen propitium expertus
est. Præcipue in illa Hungarica ad Regem Vladislaum, à Sigismundo I.
instituta, in qua captiuos Moschouitas è prælio Orsanensi, munus Regi illi
gratissimum à fratre Rege Sigismundo præsentauit. Cumq; pietatem suam
in Deum viginti Ecclesiis diuersis in ditionibus suis exstructis, abunde te-
status fuisset, & lauta suppellectili, fundationeq; prouidisset, tandem Anno
1553. vitæ concessit, & in Ecclesia S. Stanislai Lublini apud FF. Ordinis
Prædicat. sepultus est tali Epitaphio condecoratus.*

Magnifico Domino, Dño Petro de Dabrowicá, Palatino terrarum
Russiæ Generali, Radomieñ. Casimirieñq; &c. Capitaneo, Ioannes,
Nicolaus, & Andreas de Dabrowicá, mœsti filij posuere. Obijt Anno
1553. Die prima Septembris.

Petrus ego Firleius auis spectatus & æuo,
Extinctus senio condor in hoc tumulo.
Tota Palatinum captum me Russiæ luget,
Mæsta suum lachrymis prosequiturq; suis,
Patria seu Pacem tractat, seu Martia castra,
In me consilij summa caputq; fuit.

Dissuasi vacuum causis & inutile bellum,
 Vtile cum sensi, primus in arma rui.
 Experti mea Tela Scythæ Moschiq; superbi,
 Orsa vbi subiectos flumen inundat agros.
 Pannonium ad Regem deuicto nuncius hoste,
 Captiuos duxi, Martia dona Ducis.
 Struxi Tempia Deo, statuiq; Altaria Diuis,
 Plurima sic superum sedula cura fuit.
 Adde duas arces quarum hæc ad fluminis Apri,
 Altera ad Istuleas ardua surgit a quas.
 De Dambrowica quæ gestet nomen auitum,
 Mascula progenies trina relicta mihi est
 Artibus institui quam belli & pacis amicæ,
 Patria de vnus funere fænus habet.

Ioannes Petri Palatini primogenitus, à Ioanne Wieliczka viro doctissi-
 mo artibus optimis egregie institutus, uti oratio Altorphiana in vita illius
 edisserit, mox ut ad etatem maturiorem deuenit, peracta studiorum gra-
 tia peregrinatione Europæa, cum Stanislao Tenczynio Succamerario Sen-
 domiriensi cognato suo, in Ægyptum & Terram sanctam peregrinationem
 suscepit, multisq; Asia & Africa partibus visis, redux in Aulam se Sigi-
 smundi Augusti contulit. A quo ad Carolum V. Imper. Comitiam tunc Vor-
 matia celebrantem Orator publicus missus, rem ex voto confecit. Anno
 1545. & pro meritis Præfectura Robatinensi auctus, tale in Priuilegio en-
 comium obtinuit. Perspicientes &c. cum varijs dotibus virtutum præ-
 ditum, & qui vestigia antecessorum sequens, seruitijs & itidem meri-
 tis suis Sereniss. olim Parenti nostro, & nobis in aula seruiens se com-
 mendatum reddidit &c. Dat. Cracouie Anno Domini 1550. Breui
 postmodum in Valachiam missus, Homagium à Bogdano loci Palatino rece-
 pit, ipse titulo Castellani Belzensis tum temporis conspicuus, ut patet ex
 Priuilegio Regis Augusti, qui tale de eius virtutibus exhibet testimonium.
 Eam nos perspexisse in Generoso Ioanne de Dabrowica Capitaneo
 Casimiriensi in nos fidem & obseruantiam, ac maiorum eius Patrisque
 proximè mortui, Senatoris optimi, in maiores nostros & Rempub. me-
 rita, ut quem in Senatorum nostrorum numerum referamus te dignum
 esse putemus, Dat. Parcouij Anno Dñi. 1554. Cumq; Posuoliensem re-
 spectu Regni Bohemici in Moravia peregisset, Belzensi Palatinatu coh-
 nestatus fuit, ac tandem Lublinensi, postmodum Cracouiensi una cum Ca-
 pitaneatu suo Generali. Quibus demum honoribus habuit adiunctum offi-
 cium Supremi Marschalci Regni, & Præfecturam Robatinensem, eius
 studio & industria unio Magni Ducatus Litu: cum Regno Polonia finem
 suum sortita est, & Ducatus Osuencimensis in Prouinciam redactus.

Q

Quam-

Quamobrem Maximilianus II. tantam eius virtutem & genium veneratus, talibus eum in sua Epistola alloquitur. Vobis autem sic omnino persuasum cupimus, hos imprimis curæ habituros, ut quotiescunque talis aliqua occasio se offeret, qua vobis vestrisque Fratribus, ac toti isti Nobilissimæ Firleiorum Familiæ commodo esse possimus, tales vobis præstemus, ut quis noster sit animus re ipsa potius, quam verbis testatum reddamus. Datum Viennæ 3. Nouembris. Anno Dñi. 1573.

Similiter & Ioannes Rex Sueciæ, in cuius Epistola talia leguntur.

Pro vestra verò erga nos, charissimamque Familiam nostram integritate, obseruantia & studio, vobis æquam gratiam deberi agnoscimus, ac si res nostræ vna ex sententia, & vestra optima voluntate optatum finem sortitæ fuissent. Itaque omnino exploratum vobis esse volumus, si quid sit in quo vobis vestrisque vicissim gratificari possumus, nos cum charissima coniuge nostra ad id præstandum ita propensos esse, ut nil potius habeamus, quam nobis commodam occasionem offerri, quam re ipsa magis quam verbis declaramus, voluntatis nostræ vestrorumque officiorum, quibus de nobis tam bene meriti estis, memoriam perpetuo viuere & vigere, &c. Datum Stokolmi, Anno Domini 1573. 16. Septemb.

Sed & Augustus Rex quanti eum fecerit, quanti que domum Firleiorum aestimauerit, libuit integrum eius priuilegium pro Capitaneatu Cracouiens. & Palatinali dignitate datum, de verbo ad verbum inserere, quatenus se-ra posteritas Maiorum suorum encomiis incitata, validiore conatu in ardua tendat, studeatque similibus Elogiis exornari.

Sigismundus Augustus Dei gratia &c. Significamus præsentibus, &c. Cum multæ sint in Regno nostro Illustres & præstantissimæ Familiæ, tum nostra quidem opinione pauca admodum, quæ vel generis splendore, vel virtutum rerumque gestarum gloria, cum amplissima & clarissima Firleiorum de Dabrowica familia comparari, nullæ verò quæ illi anteponi posse videantur. Hæc enim, si ipsius antiquitatem spectes est vetustissima, si propinquitatum & necessitudinum vincula omnibus primarijs Familijs coniunctissima, si virtutum insignium genera, ea quidem adeo plura sunt, & varia præstantia & memorabilia, ut ad imitandum sumenda perpetua exempla accommodatissima. Ea verò quæ hoc loco opportunum videtur commemorare, qualis quantus fuerit ex ea Familia Castellanus ille Cracouiens. prudentissimi Senatoris & optimi Imperatoris laude cumulatus, præclara enim ipsius & immortalia facta, & Illustria in Rempub. nostram merita, Scythas, Moschos, & Valachos sæpius vicisset, ac Magistri Prusiæ rebellionē compressa Prusiam in Prouinciam Regni rede-gisset, literarum monumentis abunde consignata & testata sunt. Neque etiam necessariū est

est recensere quantæ virtutis, prudentiæ, grauitatis & experientiæ fuerit ex eadem Familia Palatinus ille Terrarum Russiæ, id etenim & nobis ipsis compertum & omnibus notissimum est. Huius tamen vt reliquas eximias laudes, quas posteritas prædicabit silentio prætereamus, eas nunc libenter agnoscimus & profitemur, quod tres præstantissimos filios liberalissime educatos & institutos Nobis ac Reipub. ad summum honorem & vtilitatem reliquerit. Inter quos licet omnes magnis virtutibus præditos esse cernamus, tamen quoniam hoc tempore Magnificum Ioannem Firley de Dabrowica Palatinum Lublinensem, & Regni nostri Supremum Marschalcum Rohatinsensemque Capitaneum, ampliori dignitate & insigniore officio ornare statuerimus, merito ipsi & ipsius virtutibus hoc testimonium tribuimus, nimirum semper nos illum, à prima illius iuuentute, dum adhuc in aula Diui Parentis nostri & nostra versaretur, hominem excellentis ingenij, doctrinæ singularis, multarum rerum cognitionis, optimi animi & studij erga nos & Rempub. nostram cognouisse. Proindeque ipsi admodum etiam adolescenti aliquot legationes honorificas apud Summos Christiani nominis Imperatores obeundas commisisse, quas ille vt sua cum laude eximia, ita quoque cum nostra & Regni nostri præstanti dignitate obiuit. Hinc nihil mirum quod in florenti adhuc ætate in numerum Senatorum à nobis assumptus est. Paulò enim amplius annos natus triginta, Castellanus primum Belzensis à nobis creatus fuit, nec multo post Belzensis Palatinus factus, quos honores cum gereret, tum magis illius prudentiam, optima consilia, grauitatem & præclaram in Nos & Rempub. voluntatem perspeximus. Etenim & in Senatu cum vel de Reipub. necessitatibus, vel de iudicandis causis hominum consultationes haberemus prudentissimas, & quas præcipuè sequi soliti sumus, dicebat nobis summas, & quouis belli tempore nobiscum in exercitu fuit, vbi non nostris stipendijs, sed suis sumptibus insignem alam equitum semper habuit, nosque suis optimis consilijs iuuit. Itaque talem & eiusmodi virtutum laudibus tanquam præclaro nomine præditum cum illum cognitum haberemus, iure optimo paucis post annis Palatinum Lublinensem eum fecimus, atque mox Supremo Regni Marschalcatu, id est Regiæ nostræ & Regni nostri dignitatis moderatorem constituimus. Quo in officio & dignitate ille à nobis constitutus, plures annos ita sese libenter, grauter, & moderatè gerit, vt nos quod iam pridem facimus eo nomine libentius quoque singulari beneuolentia eum prosequamur, & quibusuis honoribus amplissimis, ornare & decorare velimus. Omnes propterea cuiusuis status & conditionis homines dum ipsius probitatem, & in rebus gerendis prudentiam & grauitatem animumque placidissimum perspiciunt mirificè illum di-

lum diligunt, atque Senatorem omnibus pacis & belli præclaris artibus instructum esse verè & ex animo celebrant. Quapropter huic tanto, & tam excellenti viro Senatorique prudentissimo & gravissimo, propter eius præstantissimas in omni genere virtutes, summaque in nos, & Rempub. merita, libenter hoc tempore Palatinatum & Capitaneatum Cracouien. obitu Magnifici olim Stanislai Barzy à Blozow, Palatini & Capitanei Cracouienfis, vacantem dandum & conferendum duximus, prout quidem damus illi & conferimus præsentibus literis nostris, idque ad extrema vitæ ipsius tempora, &c. Data Varsovia, Anno Domini 1572.

Ut verò post obitum eiusdem Regis, tempore Interregni seruiert Patria, prudentique eam consilio iuuerit, nemo est qui nesciat, vel inspecta tantummodo Patria Historia. ibi probitatem viri leget & indolem facile colliget, cum eum aspernantem munera Caroli IX. Galliarum Regis, fratrisque eius Henrici Ducis Andegauensis, nec non matris eorum Reginae Catharinæ, per quendam Nobilem Polonum missa animaduertet, quod non crimine modo, sed suspitione etiam criminis carere voluisset. Cumque in Regem Sueciæ propensiori animo esset, & multorum calculos in suam sententiam uti primarius in Repub. Senator haberet, maluit attamen cedere de opinione, & maiori parti satisfacere volens, ne ad bellum civile deueniret Henricum Ducem Andegauensem, pro officio suo uti Marschalcus in Electione Regem publicauit, minimè utilem atque consentaneam Patriæ nostræ eius Principis coronationem & dominatum præfagiens; quod postea euenit breui. Ipse obiit hæresi Caluinistica infectus Anno Domini 1574. die 27. August. tumulatusque in sua ditione Kocko appellata, habebat uxores tres. Primam Sophiam Bonarownam, ex qua susceperat filios quatuor, (ac totidem filias) Nicolaum, Andream, Ioannem & Petrum. Secundam uxorem habebat Dzikownam, ex qua Annam filiam procreauerat, quæ nupta fuit Zbigneo Osolinski Palat. Sendomiriensi, cum quo Supremum Cancellaria Regni Georgium reliquit. Tertiam Mniskownam, ex qua quintum susceperat filium nomine Henricum.

Secundus Petri Palatini Russiæ, filius fuit Nicolaus, vir omni politiori literatura instructus, & natura ad facundiam formatus, quapropter ad diuersos Principes Europæ à Serenissimis Regibus Orator expeditus fuit; quas hercle legationes cum pro decoro, & cum laude gentis suæ expediuisset, diuersis honoribus in Repub. pro meritis exornatus erat, nimirum a Sigismundo Augusto Castellano Vislicensi, à Stephano Batoreo Castellano Rauensi, à Sigismundo denique III. Palatinatu Lublinensi, una cum Capitaneatu Kamionacensi. Genuit ex Sierchowska quatuor filias, Annam Ponetowskam, Sophiam Bogusowam, Catharinam Sieniucinam, atque Elisabetham Kazimierskam, masculum verò nullum. Mortuus Anno Domini 1588. 5. Septembr.

Tertius

Tertius Palatini Russiæ filius Andreas, ab ineunte ætate rei militari deditus, insignis postea legionum ductor in variis bellorum occasionibus fuit, ut meminit Priuilegium Regis Sigismundi Augusti, pro fruendo Capitaneatu Sendomiriensi ei datum. Ex hac igitur clara & illustri Familia Generosus Andreas Firley procreatus eum se præstat, dum maiorum vestigijs inhærens, assidue de nobis cum alijs officijs, tum verò rei militaris seruitijs benè meretur, ut ipsum meritò & amemus &c. Datum Anno 1569. Hinc facile post obtentam de Gedanensibus insignem illam victoriam, in qua strenuè ac animose se gessit, uti bonum ciuem decuit, proprijs stipendijs cohortem cataphractorum atq; peditum alteram ducens, Castellannatu Lublinensi à Stephano Rege condecoratus fuit. Genuerat ex Srenska Palatini Plocensis duas lectissimas filias, primarijs deinceps in Repub. nostra viris connubio iunctas, & unicum filium nomine quidem Felicem, re autem ipsa nequaquam, quod prematuro Fato, maximo cum dolore Parentum suorum atq; consanguineorum, Viennæ fuerit exstinctus, Anno Domini, 1576.

Ioannis verò Palatini Cracouiensis natus maior filius, qui duodecimam inclytæ Firleiorum prosapiæ in Sarmatia nostra generationem propagaue- rat, fuit Nicolaus nomine, quibusvis grauioribus scientiis expolitus, primam legationem inierat in Galliam reuocando Henricum Regem in Poloniam. Secundam ad Maximilianum Imperatorem in Austriam. Tertiam cum Cardinali Radiuilo ad Imperat. Rudolphum & Principes Imperij Pragam in Bohemiam, ratione transactionis Będzinensis. Idem Archiducem Maximilianum proprio sumptu è Polonia redeuntem, comitatus est in Germaniam. Regnanteq; Stephano Bathoreo, cum Gedanensibus non sine labore & sumptu quidem, sed maxima cum admiratione ciuium canæ prudentiæ illius, nomine Reipub. transegit, & cum Demetrio Solicouio in Liuoniam missus, Ducatum illum in Prouincias & ordinem redegit. Quapropter Capitaneatu primò Casimiriensi ab Augusto Rege donatus fuit Anno 1562. Ditione deinde Prybyslauicensi ab Henrico Andegauen- si 1574. à Stephano demum Castellannatu Biecen- si, & officio Referendarij Regni, qui eum hisce encomiis in Priuilegio dato condecorauit. Eius etiam singularis probitas, ac de nobis & Repub. bene merendi præstans studium, itemque & præclaræ eius, & animi & corporis dotes, doctrina & vsus rerum non vulgaris, denique Legationes eius honorificæ, quibus pro Reipub. dignitate, summa sua cum laude functus est, ita nobis charum & commendatum effecerunt &c. ut habeat de suis virtutibus nostrum apud omnes iudicium: Datum Torunij, Anno Domini, 1576.

Sed & Sigismundus III. optimè de eius meritis & virtutibus persua- sus, non absimili eum encomio condecorauit, cum molendina Korcinen- sia dando

dando ipsi talibus eum affatus esset in Priuilegio suo. Senatori usu rerum peritissimo, consilij dexteritate sagacissimo, animi magnitudine atq; constantia grauissimo, fide & integritate spectatissimo, in remunerationem eius virtutis &c. Anno Domini, 1588.

Idem Rex deinceps & Palatinatu Cracouiensi eum honorauit. Anno sequenti, & prouentibus Castellania Cracouiensis iuuit, quod in legatione ad Rudolphum Imperatorem priuatas suas fortunas nimium attriuisset. Et quamuis Corcinensem, Pilsnensem, atq; Casimirensem Capitaneatum possideret, Chordezam nihilominus & Szerokomlam iure feudi obtinuit Anno 1599. maximamq; Sapientissimi Regis erga se propensionem agnouit. Quin & ab exteris Principibus summo opere diligebatur, uti ex fragmentis Epistolarum ad eum scriptarum facile colligere licet.

Clemens Papa VIII. in suo Breui.

Idem tibi de nostra erga te beneuolentia, & propensa voluntate prolixè testabitur. Diligimus enim te, & plurimi facimus virtutes tuas. Datum Romæ Anno Domini. 1596.

Maximilianus II. Imperator.

De qua nostra fiducia ac in vos propensissimo animo cum Consiliarijs & internuncius noster Magnus, Fidelis, Nobilis dilectus Andreas Dudicz, plura vobis nostro nomine expositurus sit, aliud non addimus, sed ad illum cui fidem præstari cupimus, nos remittentes, &c. Anno Domini. 1575. Iulij 10.

Rudolphus II.

Ac inde quidem sit, at omittere haud poterimus, quin nostrum vicissim erga vos propensissimum animum hisce literis declararemus. Eum verò talem esse vobis persuasum cupimus, ut istud in primis desideremus, tales subinde se offerre occasiones, quæ ad vestram vestrorumq; commodam dignitatem & ornamentum maximè pertineant. Neque enim admittemus, Anno Domini. 1587. Ianuarij 24.

Ernestus Archidux.

De me sic vicissim vobis persuasum velim, quauis occasione istud præcipue semper & in ijs quam ad vestram, & eorum qui vobis chari sunt dignitatem, ornamentum, & commoda pertinebunt mihi curæ fore. Anno Domini. 1587. Maij 6. Pragæ.

Matthias Archidux.

Spectabilis Domine. Et si meas ad vos statim 10. Aprilis datas literas vobis redditas existimem, quarum exemplum his adiunxi, nolui tamè intermittere quin has quoq; mandarem amoris mei erga vos & beneuolentiæ testes, ut spero futuras, &c. Anno Dñi. 1587. Iunij 9. Linta.

Alphonsus

Alphonfus Dux Ferrariae.

Magnifice Domine. Præstantissimæ virtutes Magnificentiae Tuæ quæ Parentis amplissimi Senatoris degenerē eam non reddunt, humanitasque Dominationis Tuæ. Quam eos Nobilis excepit ut ipsi mihi cumulatissimè exposuerunt, fuerunt in causa ut eis strictè iniungerem ut M. D. T. inuiserent, illique studia atque officia mea cumulatissimè offerrent, &c. Anno Domini 1575. Homi.

Huic Palatino Crac. duæ uxores fuerunt. Prima, Elizabeth Ligezianka, ex qua unus illi filius Nicolaus, & quinque filiae fuere. Sophia Gostomska, Palatini Calisiensis uxor Anna Tuczynska, qui Castellani Posnaniensis dignitatem habet. Catharina Kopciowa coniunx Castellani Brestensis, & Elizabeth atque Christina, vitam Sanctimoniam professæ. Altera illi uxor Agnes de Tenczyn. ex qua duas suscepit filias, itidem vitam Sanctimoniam amplectentes, & filium unicum nomine Ioannem.

Secundus filius Ioannis Palatini Cracouien. fuit Andreas, Matogostiensis primò, deinde Radomiensis Castellanus, Capitaneus Coueliensis. Qui ex priori consorte Koćinska suscepit filios duos, Ioannem & Andream filiasque tres. Annam Tarnowska Palatinam Vendensem, (cuius filius nunc est Capitaneus Krepicensis, filia verò uxor Sapieha Marschalci Curia Magni Ducatus Lituania) altera Czuryłowa, tertia Kaśowska. Quorum proles extant. Altera verò uxor sua Marianna Leszczynska sterilis decessit; quam deinceps ipse secutus est Anno 1563. Ex filiis autem eius natus maior Ioannes duxit in matrimonium Catharinam Orzechowskam, ex qua unicum suscepit filium atque unicam itidem filiam iunctam consortio nobili viro Borkowski. Ex altera vero uxore Sienicka nullam suscepit prolem. Minor verò natus filius Andreas vir militiae deditus, a puero statim exornat seculi sui decus & Familiae, titulo Tribuni in Castris, & titulo Castellani Belzensis in Senatu Sarmatico. Duas habuit uxores Dorobostayskam & Przyemskam, sed ex quarum neutra suscepit prolem. Tertius Ioannis Palatini Cracouiensis filius Ioannes, linguarum exoticarum peritissimus, & à Sigismundo III. Rege sapientissimo, prim. Thesaurarius Regni Supremus, postmodum Castellanus Voinicensis fuit creatus, adiuncto ei pro meritis Capitaneatu Lublinensi. Supra quam donationem Priuilegium datum tali eum Elogio exornat. Interregno præterito cum à quibusdam haud dubiam rerum omnium perturbationem in Rempub. induci videret, pacata salubrioraque consilia est secutus, nobisque diuinitus, & liberis Ordinum suffragiis ad gubernacula Regni istius constitutis, legationes nobilitatis Palat. Cracouien. nomine, magna cum laude dexteritateque singulari, fide & diligentia ac fortunarum suarum dispendio diuis & in omnibus de Repub. deliberationibus, &c. Datum Varsoviae Anno Domini 1590.

Offerebatur

Offerebatur ei Palatinatus Sendomirien. à Rege, sed certas ob rationes suas recusavit eum acceptare, Nihilominus virtutes & encomia illius in Privilegio ad id sibi misso contentæ non certè reticendæ, ut qualis stirps Firleiana viros Patriæ producat, eo facilius intelligere possis. Dicit enim ibi sic. Neque verò domi tantum in suaque Patria præclara hæc virtutis, prudentiæque suæ idem dedit documenta, spectarunt hæc & cæteri Christiani Principes, atque imprimis proximè vita defunctus Romanorum Imperator Rudolphus eius nominis secundus, ad quem à nobis magnis de causis negotijsque legatus missus, ita ea legatione perfunctus est, ut omnia ex animi nostri sententia Regni que dignitate confecerit, ac proinde priuatim, publicè, domi, foris que singularem virtutem, magnamque prudentiam declaravit, &c. Datum Varsoviæ Anno Domini 1613.

Is idem militem confederatum in Rempub. ob non exsolutionem stipendiorum aliquot vicibus propria pecunia sedavit, hæreditariis possessionibus suis ære alieno oneratis. Moriens verò Anno 1614. Reliquit ex Gertruda Opalinska filias quatuor, & filios duos Andream & Henricum. Ex filiabus duas elocauerat in matrimonium, Sophiam Succamerario Lublinensi Noskowski, alteram Catherinam Castellano Vislicienfi Lanckoronski. Duæ verò factæ sunt Moniales Marianna & Dorothea Abbatissa Lublinensis. Ex filiis verò Andreas Capitaneus Casimiriensis & Mediceñ. deduxit ad Chotinum contra Osmanum Turcarum Imperatorem, militiam propriis expensis ubi & audacis fortitudinis signa demonstravit. Filius suus Stanislaus Lesniowolski Capit. Braniceñ. filiam consortem habuit, & ex Catharina Danilowiczowna, Palatini Russia Filia procreavit filium unicum Stanislaum. Alter verò vitæ Ecclesiasticæ addictus, puta Henricus, atque cum fratre Andrea, in Aula Sigismundi III. floruit; & primò Referendarij Regni officium gessit, postmodum Abbatiam Tinecensem administrabat, & in Senatum cooptatus Præmisliensem primo Episcopatum rexit, & deinceps ad Posnaniensem promotus, cuius virtutes, merita, gravitatem, ita Serenissimus Rex commendatas esse voluit Eminentissimo Cardinali Barbarino, dum ad Episcopatum Posnaniensem illum nominauerat. Nominauimus ad Ecclesiam Posnaniensem, post sublatum fati Reuerendum in Christo Patr. D. Adamum Nowodvorski, Reuerendum Dominum Henricum Firley Episcopum Præmisliensem, virum clarissimæ in Regno nostro stirpis ac prælatum omni virtute laudum conspicuum, ut foret virtuti præmium, religioni præsidium, Ecclesiæ ac Religioni ornamentum, &c. Ad Capitulum verò Posnaniense nominando eundem scribit: Cuius ea generis eaque virtutis ac meritorum est amplitudo, tanta in domo sua honorum satietas, ut magis ambiatur quàm ambiat. Et magis iam timeri possit

possit ne oblatos honores respuat, quam dubitari, an maximis dignus parque sit. Quod ipsum in deferendo illi Episcopatu Posnanienti verebatur, cum magis nostra ac Reipub. interesset ut illi deferatur, quam ut sua acciperet. Iure ergo sibi R. V. gratulari possunt, obtigisse illis talem Prælatum, in quo prisca illa Firleianæ Familiæ integritas ac prudentia vigeat, & hæroicarum pariter Ecclesiasticarumque virtutum ornamenta fulgeant, quibus isthæc Cathedra clarius resplendescat, & novis commodis ac ornamentis sæliciter reflorescat. Paucos intra Annos obiit 1635. Uterque literis & longa peregrinatione excultus. Quodque Firleijs quasi adnatum, in prima adhuc adolescentia prudens. Quid cum usus rerum, & tractatio negotiorum Reipub. accesserit? quid cum ætas maturior, & ad seria tantummodo accomoda? *Cui Epitaphium dignè adscribo.*

D. O. M.

Nulla dies sine merore

O R T V S F V E R A M

Splendidis ex parentibus quos nimirum Leopardus illustravit.

I N I V V E N T V T E

Merorem fugiens vixi, Virtutis, bonitatis, honesti, literarum,
Pietatisque alumnus.

Æ T A T E M

Dum quasi virilem attingo
Merorem fugiens Domino altissimo dies deuoui, reddidi.

C O N S E C R A T V S.

Leuitarum Presbyter, Abbas, Episcopusque designatus, exemplo speculo, & Lydio, optimis extiti.

A L T I O R A

Præscidit fors: at fluxa in meliora commutauit.

N A M

Gaudia remearunt, cum fugitiua auolarunt,

R

Tertia

Tertia dum coronandus infula essem, ad caelestem remigando coronam viatorem oprime precare desidero.

Sed nos ad Petrum, quartum Ioannis Palatini Cracouiensis filium transeamus, qui itidem ab ineunte aetate in exteris nationibus, honestis artibus instructus in Regia floruit, militiaq; deditus Moldauiensi, & Liuonica expeditioni cum laude interfuit, cohortes sumptibus propriis duxit, & Tribuni nomine compluribus cateruis militum praefuit. Factus pro meritis Castellanus imprimis Zauichostensis, postmodum Biēcensis, tandem Weynicensis, ad ultimum Palatinus Lublinensis. Duxerat in uxorem Hedwigim Wtodkownam Palatini Belzensis filiam, natam è sorore Magni Ioannis Zamojsij, Cancellarij & Exercituum Regni Ducis Supremi, genuitq; ex ea filios Stanislaum, Petrum, Nicolaum & Ioannem, filiasq; duas, Sophiam & Euphrosinam, Prior nupta Palatino Braslauensi Nicolao Potocki Campiductori Regni, & prolem generosam iamq; Reipub. & Patriae in Castris merentem reliquit. Posterior Pocillatori Lublinensi Lasocki, ipse plenus bonorum operum & laudis obiit. Anno Domini 1616.

Vltimus Ioannis Palatini Cracouiensis fuit filius Henricus, è Barbara Mniskowna 1574. natus, baptizatusq; Cracouia 16. Februarij, assistente compatre Henrico III. Poloniae & Galliae Rege, qui ipsi nomen suum imponi fecit. Hic ubi ad aetatem maturiorem deuenit, optimis artibus in Patria imbutus, cum altiorum studiorum causâ Romam iuisset, à Clemente VIII. Camerarius Secretior factus, Comitum Palatini, nec non Praelati Domestici, ac utriusque Signaturae Referendarij, Protonotarijq; titulum obtinuit. Et Ecclesiasticae militiae adscriptus, in Patriam cum Caietano Cardinali redijt, pro primo Praelato illi à Summo Pontifice additus, qui Legatum de Latere ad hoc Regnum missus cum plenissima facultate egit, & eiusmodi Breue, ad Fratrem Henrici Ioannem, à Sancta Sede tulit.

C L E M E N S P A P A V I I I .

Dilecte Fili, Nobilis vir, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Familiam vestram Paterno semper affectu prosequuti sumus, vosque omnes Fratres uti filios nobis & huic Sanctae Sedi pia deuotione addictos, omni charitate complectimur. Itaque quo magis vos amamus, eò magis bona omnia & commoda vobis optamus, nominatim autem Henri-

Henrico Fratri vestro Notario nostro & prælato domestico, quem ob modestiam, ingenuos mores & multæ virtutis spem valdè diligimus. Quare nobis gratum fuit, quod Henricus idem à charissimo filio nostro Sigismundo Poloniae Rege (ut scribis) ad eius Aulam Regiam & obsequia vocetur, ea est enim inter nos, & eundem Regem coniunctio, ut eodem loco habeamus perinde ac si nobis ipsis assidue inferuaret, quem admodum eidem diximus, quem etiam libenter vidimus, & cum nostra benedictione in Poloniam remisimus, tuam verò nobilitarem plurimi semper fecimus, ob prudentiam & rerum usum, & egregiam erga nos atque hanc Sanctam Sedem, in qua immerito præsidemus pietatem, nostramque erga te voluntatem Paternam omni tempore ubi occasio aduenerit, re ipsa libenter comprobabimus, Data Romæ 23. Ianuarij. Anno Domini 1598.

Breui igitur tempore beneficijs Ecclesiasticis fuit honoratus à Rege Sigismundo III. interq̃ aliâ Præpositura Miechouiensi, cum ab eodem Rege ad Sedem Apostolicam fuisset missus Orator. Vbi omnibus legationis suæ punctis feliciter & ex dignitate Regni confectis: in Sueciam statim Regi suo fuit comes itineris. A quo Referendarius Regni primo, postmodum Vicecancellarius & Episcopus Luceoriensis, ac tandem Episcopus Płocensis factus, gregem suum pro officio rexit. Et ad ultimum ob excellentiam meritorum in Ecclesia Dei & Patria uniuerſa, Primas Regni ac Primus Princeps, Legatus natus in Archiepiscopatu Gnesnē. constitutus. Cūq̃ erga Sedem Apostolicam deuotissimus esset, & in Episcopa Płocensi existens eam pro officio suo visitasset Sanctæ Victoriæ Virginis & Martyris corpus, à Summo Pontifice impetrauit, & in Ecclesia sua Cathedrali in honorem illius altare erexit. In bonis verò suis hereditarijs Ciemierni ki dictis, ut palatium posteris sumptuosissimum, ita & Ecclesiam in honorem Beatissimæ Virginis Mariæ magnificentissimum extruxit, & sacerdotes pro cantando iugi officio liberali manu fundauit. Et commune maiorū suorum Sarcophagum templum FF. Prædicat. Lublinense ornare cupiens communi totius prosapiæ sumptu Capellam ob reuerentiam & conseruationem Ligni Sanctæ Crucis, eleganter construi fecit. Atque demum ipse in cælum migravit Anno 1622.

D. O. M.

PIIS MANIBVS, & PIO VIATORI.

Omnia hic miscentur lætis
Sed suadent breuem præsentia luctum.

N A T V S S V M

Alta ex Prosapia Firleiorum & Mnizkonum, Proles Palatino-
rum Cracouiensium & Sendomiriensium.

A S A C R O F O N T E

Per Serenissimum Regem Poloniae & Galliae Henricum leua-
tus, faustumomen nomenque retuli.

I V V E N T V T E

Virtutibus, literis, decenter ornata, in Curia Clementis VIII.
instructus, Camerarius secretior, Comes, Prælatus, Refe-
rendarius, & Protonotarius excellui.

S A C R I S D E D I T V S,

Præpositus Miechouienfis, Orator ad Sedem Apostolicam
destinatus omnia ex animo perfeci.

H I N C I N R E G N O

Referendarius Regni, tum Vicecancellarius & Episcopus Lu-
ceoriensis, demum Præmissiensensem gregem, pastor Ecclesiae
decenter rexi.

S E D

Fortuna cum meliores sequatur, Ecclesia Sancta & prouida
futurorum patria, me Primatem Regni ac primum Prin-
cipem, Legatum natum & Archiepiscopum Gnesnensem,
constituit, roborauitque.

D I C V N T M E T A C E N T E

Cathedrae dilectæ. Fides sacra. Virtus pietasq;. Patriæ cura.
Senatus

Senatus grauitas. Pauperum subleuatio. Ecclesiasticorum promotio. Religiosorum compassio. Xenodochiorum fundatio, quid quantumq; voluerim, cupierim.

Q V I D I N D E?

Breui heu morior.

Vale Viator. Vitam velis Vitæ viuentis.

Sequitur generatio inclytæ Firleiorum domus ex quo in Poloniam venit numero decima tertia, hoc est, Nicolaus Palatinus Sendomiriensis, Nicolai Palatini Cracouiensis natus maior filius, ex Elizabetha Ligezianka natus. Nam alter minor natus Ioannes ex Agnete Teczynia susceptus anno superiore 1641. sterilis decessit. Nicolaus vero ab ineunte aetate artium liberalium cultor fuit, quibus aliquantum domi prælibatis, ad exterarum sese nationes contulit, & in Germania, Anglia, Hispania, Gallijs, atque Italia duodecim continuos annos confecit. In Philosophicis Ioannem Carolum atque Georgium Critonium præceptores habuit: in Mathematicis Antonium Magium audiuit: in Iurisprudencia vero Palmerium atq; Buccaferatum. In patriam vero reuersus ad Aulam Sigismundi III. Regis sapientissimi illico se contulit, & Capitaneatum primo Cazimirensem, postmodum autem Lublinensem pro meritis obtinuit. In qua dignitate constitutus, ut Iuris & æquitatis religiosissimus fuerit, ut publicæ pacis custos vigilantissimus, ut Iudiciorum Tribunalis totius Regni Præses incorruptus & prudens, testantur encomia cum passim ciuium omnium Patriæ nostræ, tum Sapientissimi Regis Sigismundi III. qui genio illius & probitate delectatus Castellatum eum primo Woinicenssem pronunciauit, & ad Ordines Regni Oratorem destinauit. Cæterum Bohemis ad arma versis contra Regem suum ad Imperatorem Ferdinandum II. à deputata sibi legatione super sedere debuit. Cæterum anno sequenti 1620. ad Hungaria statum, & Principem Transylualniæ Gabrielem Bethlehemium expeditus & sic cum labore ingenti, & periculo suo nec non & sumptu maximo, feliciter tamen & ex voto omnia peregit. Ita ut Imperatori quoque eo in negotio sua dexteritas & industria magnopere placuerit prout videre licet ex Epistola Casarea ad eum missa. Cuius tale exemplar est:

Ferdinandus Diuina fauente clementia, Electus Romanorum Imperator, semper Augustus,
Speſtabilis ac Magnifice, ſincere nobis dilecte.

EX relatu Conſiliarij noſtri Imperialis Aulici Wolfangi Vilhelmi Lamingeri ab Albendorf, grati animi ſenſu intelleximus quam ſtrenuam atque fidelem iſtinc in legatione vobis iniuncta nobis Reipub. Chriſtianæ operam nauetis. Quibus officijs quemadmodum ſine dubio Sereniſſimi Regis veſtri voluntati egregiè correfpondetis, ita vberes gratiæ noſtræ Cæſareæ fructus præclare meremini, quas crebris occaſionibus incommoda & ornamenta veſtra promanare cupimus. Benigne porro vos hortamur, vt in eodem quo cæpiſtis feruore, eodem zelo, ſtudio atque dexteritate conſtanter perſeueretis, quod ad Patriæ & Reipublicæ procellas ſedandas maximopere opportunum nobiſque peracceptum futurum, qui Sereniſſimo quoque Regi veſtro tam arcta nobis propinquitate coniuncto, eiufque Sereniſſimæ Coniugi ſorori noſtræ chariſſimæ, iſthanc promptitudinem veſtram de meliore nota recommendare nequaquam intermittemus. Cæterum benigno animi affectu clementer vobis inclinamur. Datum in Ciuitate noſtra Viennæ 3. Auguſt. 1620. Regnorum noſtrorum Romani I. Vngarici tertio, Bohemici vero quarto.

Quapropter ad ſublimiorem dignitatem pro virtute & meritis promotus, Palatini Sendomiriensis titulum geſſit, cui uxores duæ fuere, Regina Oleſnicka Nicolai Palatini Lublinensis filia, ex qua ſuſcepit filios quatuor & tres filias, Stanislauum qui minorennis adhuc in cælum Angelorum vocatus, gaudiis cæli perfruens, ſalutaria expoſcit ſuæ Familiæ. Henricus, qui poſt consecrata Domino vota Perusiis in Italia, maturiore quidem ætate & præmature ſato, eſt conſumata pietate & ſanctimonia vita, uti Felix Verducciolus ſua funebri declaratione latius commonſtrat, atque ipſi Patres Congregationis Oratorii S. Philippi Nerei apud quos ſepultus eſt teſtantur. Zbigneus & Andreas ſuperſtites manent. Ex filiabus vero maior natus Eliza-beth primò Chriſtophoro Sapieha Pocillatori M. D. Litu. nupſerat, poſtmodum illo ſatis ſublato Caſtell. Cruſuicienſi, demum Palatino Sendomiriensi Oſoliſcio. Altera Catharina consecrata Deo virginitate, ſponſo animæ ſuæ, inter Sanctimoniales Lublini, humiles offert deuotiones. Tertia Anna adhuc minorennis eſt.

Claudit

Claudit agmen totius Firleianæ propaginis Magnanimus vir Zbigneus Nicolai Palatini Sendomiriensis Filius, Capitaneus Lublinensis. Et decimam quartam suæ Domus generationem, ex quo illa in Poloniam deuenit, cum fratre Andrea continuat. Qui dum alta merita in Tribunali, iustitia: in Comitibus Generalibus, sano consilio: in Castris, prompta animi beneuolentia cum fortitudine offert, desideratq; Patriæ, superet annos, multipliceturq; benedictione diuina, Duxit Zbigneus in consortem Annam Constantiam Wisnieueciam, & decimam quintam generationem pro genito filio Nicolao suscitauit. Quem Deus Optimus Maximus, unâ cum Parentibus suis longæuum conseruet & incolumem faciatq; omnes seræ posteritatis veluti priscos illos Patriarchas, multarum gentium Patres. Quod idem votum quidâ Bonamicus suo Decasticho Illustr. huic Familia bene addictus exornauit nostroq; Leopardo colophonis ergo apposuit.

Dum Firleianum Leopardum, vertice Regem
Spectat, Lublitenens Zbigneus, inquit, Herus.
Eia Duces nostro Leopardo ferte tiaram,
Quæ Korybutorum cinxerat ante caput.
Mox Wisnieuicio Constantia sanguine prodit,
Anna Virago, tuo Zbignee digna thoro.
Arrisit cælum; Nicolaus nascitur, in te,
Gens Firleyia nouo lumine stella micans.
Viue Trias felix, Andrea sospite; vestram,
In quadro Triadem sospitet alma Trias.

Konarscij in Sendomiriensi Palat. qui ex bonorum diuisione cognomen aliud à Firleiis sortiti sunt. Hos Acta & Literæ plurimæ memorarunt, unum ex eis Iudicem Sendomiriensem referunt.

Markuszewscij, Sed hæc familia iam desijt, nisi aliorum armorum fuerint, ut Paproc. in Stemmat. adnotauit. Posuit periodum Familiae Kazanowscij Iudicis Lukouien. coniux. Quibus tale monumentum relinquo.

V I A T O R.

Moriendum omnibus, Sed qui fortunam moderatè tulerit, sapiens est.

E T Q V I A

Nemo natus nisi ad laborem, grauidam virtutum spicis reddere creatori vitam perneceßum est.

E Q V I D E M

Coronati Leopardi atq; eiusdem cum Firleijs gentis fueramus Markuszewscij, & celeriore cursu virtutis & honoris quam ætatis perfecimus.

S E D

Virtutis honos cum celsum prospectat Olympum, vltimum Familiae suscepimus periodum.

V A L E

Et conare amentiam fortunæ, animo forti sustinere.

Melgiewscij

Melgieſcij in Lublineń. Palat. ex quibus erat Subiudex Lublineń. ut Acta teſtantur, alter erat Vexillifer Lublineń. tertius erat Canonicus Lublinenſis. Omnes iſti de Dabrowicá notabant Familiam.

Bronieſcij de Dambrowicá, Cum enim Petrus Euſtachij Firley de Dambrowicá ſuſcepisset duos filios, Petrum & Ioannem. A Petro Originem Markuſſowſcij à bonis Markuſſewice duxerunt. A Ioanne vero Andreas filius, reliquit poſteros Petrum ſterilem & Nicolaum, qui contracto matrimonio cum Michowſka hærede in Broniewice & Pachnina Wola, Broniewski nuncupatus poſtmodum fuerat. Filius vero Nicolai Ioannes eximiis virtutibus & fortitudine militari clarus, in Senatoriam Polaniecenſem à Sereniſſimo Rege adſcriptus fuit, qui reliquit filios Nicolaum, Ioannem & Adrianum. Nicolaus procreavit Georgium, qui reliquit Chriſtophorum, cuius filij Alexander & Remigianus. Et hæc arbor Bronieſciorum de Dabrowicá eſt incifa marmorì Lublini, in aula Bronieſciorum.

Ioannes vero Nicolai & Andrea germanus, reliquit filios tres, Paulum quem à Pachnina Wola Pachniouscium iam nominauerant. Qui dum clariffima obſequia in Caſtris ad præſentiam Sereniſſimi Stephani Regis expediuiſſet, vocatus ad Curiam Regiam, Vice Præſecti Stabuli Regij titulum detulit, obiit ſterilis. Andreas vero ob præclara ſua merita in Liuania, Magnus Procurator Cracouienſis, & Capitaneus Niepolomicenſis creatus fuit, Contracto matrimonio cum Sophia de Pilca Korycińska, reliquit eximie virtutis filios & ciues Patriæ, Nicolaum eximium militem, qui veſtigiis maiorum ſummam declarauit ſui affectus in Patriam exiſtimationem in Prussia ad Tcouiam Gorzno & Sztum, quod magnis audaciæ ſuæ in corpore ſignis uſq; modo teſtatur. Honoratus fuit à Sereniſſ. Maieſtate Subdapiferatu Cerniechouienſi, deinde Succameratu, Qui enim adoleſcentiam ſuam in Curia Sereniſſimi Regis educatam, ad Cæſaream Maieſtatem in grauioribus expeditionibus bellicis erudicendam conſecrarat, atq; delatis plurimis trophæis, merito Patriæ ſuæ obtulerat: non dedignatam præmiorum lauream deferre quoq; in Patria meruerat. Tenet Sacramentum matrimonij cum filia Comitum de Dona ex quibus ſub tempus electionis Sereniſſimi Regis Vladislai IV. Carolus Annibal Comes de Dona ad Conuentum totius Regni Legatum egit à Sacra Cæſarea Maieſtate. Reliquit ex illa Adrianum, & filiam Mariam Syluiam. Germani fratres Nicolai tres, eximiam detulerunt in Patria, & Comitibus obſequiorum promotionis grauitatem.

Gorſcij, ex quibus unicus iam Familiæ ſuæ ramus dum exiſtit, terminabit lineam ſuam.

Krwatcij in Radomièn. Erant ex tanta ſtirpe descendentes viri in Repub. digniſſimi, & utroq; tempore quieto, & turbulento Patriæ per-neceſſarij.

necessarij. Iuuabant enim defendendo & consulendo Reipub. statum & Patriæ bonum. Tertius Secretarius Regis Poloniae Christophorus, qui ob excellentem virtutem Politicam (nam Calvinista erat) & præclara merita tum in Rempub. tum in magnos viros Regni officia in Nobilem adscitus, ab Illustriss. Firleis ad arma est admissus, Anno D. 1581. prout ex Priuilegio nobilitatus eius clarè patet, quod est tenoris talis:

Vetus est inde à Maioribus nostris in hoc Poloniae Regno vsitata consuetudo, vt ij etiam quos Serenissimi Reges Poloniae, ob aliquam insignem virtutem à vulgi grege secreuerint, & ad Nobilitatis gradum extulerint, in maiorum Poloniae Familias arrogentur, &c. Nos Firley de Dabrowica infra subscripti nominibus nostris proprijs, eâ quâ illum à multis iam annis prosequimur beneuolentia, tum eius erga nos, omnemque Familiam nostram cultu & officijs adducti, commemoratum Nobilem Christophorum Tretium, Secretarium Regium, iam ante in gradu Nobilitatis Serenissimi Regis nostri, omniumque Regni Ordinum iudicio collocatum, vndique eius liberos posterisque legitimos libenter promptèque in gentem nostram recipiendam & arrogandam nobis esse iudicauimus, quemadmodum illum testimonio harum literarum, &c. Datum Lublini 10 Mensis Maij, Anno Domini 1581.

Nicolaus Firley in Dabrowica Castellanus Rauensis.

Andreas Firley Castell. Lublinen. Capit. Sendomiriensis.

Nicolaus Firley de Dabrowica Castell. Biecen. S. R. M. Referend. & Capit. Casimiriens.

Andreas Firley de Dabrowica.

Ioannes Firley de Dabrowica.

Petrus Firley de Dabrowica.

L I S aut B Z V R A, vel
M Z V R A.

DELINEATIO.

EST sagitta antiqua cum ferro lato bifurcato ante pennas fracta, ad cuius medium ponuntur duæ cruces ex capulis seu defendiculis gladiatorum, super galeam & coronam erecta vulpes ad medium cum exporrecta cauda. Sagitta cum crucibus coloris albi in campo rubeo.

O R I G O.

Nobili armorum vulpis à Casimiro primo contra lacuingos cum Lithuanis

thuanis pugnanti, post victoriam partam concessa fuerant ad fluvium Bzura vel Mzura 1058. Parua namque manu à fronte & à tergo infcio hoste bipartiti exercitus, hostem fuderat, signum verò pugnae sagittam cum sulphureo igne sursum emissam dederat, in quo bello binos contundit gladios; tanto victori Casimirus sagittam cum crucibus framearum in insigne concessit, & vulpem prospicientem audacter, in decorem armorum disposuit. Nomen militis Bzura aliqui ponunt, sed quia fluvij nomen est vbi pugna commissa fuit ad Sochacouiam, difficile erit discernere, an arma à viro, vel à fluuio nuncupata fuerint.

Ius in Armis.

IVS SANCTIFICATVM IN ARMIS.

Dii cum gladio & in armis pingebantur.

Semper status praesens subditus molestus.

Mala extirpanda.

Patria nil melius.

Sapieha fit. Cathol.

GRæci Deos omnes in vniuersum ferro accinctos fingeant, innuere volentes armis omnia parare, & ius omne in armis esse. Pier. lib. 42. cap. 1. cui concordat Thucyd. lib. 1. in Concion. Athenien. Cùm à Medo hisce grauiora paterentur, sustinebant tamen. Nostrum verò imperium durum non immeritò vobis esse videtur: nam semper praesens status subditus est molestus. Arma vestra dum intueor, sagittam scilicet & cruces ex defendiculis framearum super sagittam acutam ferro confectas, IVS video in armis & ius diuinum. Dicite velim quid sit rei? An quod prauæ consuetudines à prauis initijs oriuntur, quarum si dabitur processus & negligentur, maiorem vim acquirunt? an quod innouatio in Republica consurgens onerum exactionis, causam rebellionis excitat? an quod priuata inimicia, publicis negotijs infensæ? omnia hæc sunt clariora sole, & veriora vero. Quapropter ius meritò in lite & armis. Sed vos sanctificatum ius reddidistis armis, nam patriam qua nihil melius, iucundius, pretiosius, optimo Ciui patriæ existimandum est, ab hostibus iura Regni & Ecclesiæ labefactantibus fæliciter defendistis, vnde eorum sagittis fractis crucem gladiatorum affigere meruistis. Sanctificastis ius, quia vobis Ecclesiæ iura primitus sunt diuinitus commendata, & illustrata, in Sancti Martyris Stanislai fide, & meritis sanctificastis, quia Schismate reiecto Ioannes Sapieha Palat. Vitepsceñ. Magnus Dux Lithuaniae, Legatus à Rege ad Pontificem, ibidem iura Ecclesiæ & authoritatem suscepit, adorauit. Quod etiam Bogdanus Sapieha iterum præstitit. Hic in arma vestra Vilnensis Vniuersitas:

*Fortè serenati picto sub margine cali,
Adfuit è patrio missa sagitta solo.
Cùmque viam vellet, sed non via clausa pateret,
Est ait una mihi, non benè clausa via.
Dixit & Heroum Christi latus accipit illud,
Quod pia Longini fregerat basta latus.*

Christe

*Christe tui lateris pulsabo vulnus apertum,
Quod mihi pulsanti reddet in astra viam.
Christe, polum soli pulsanti dicis apertum,
Sta verbis, postes en ego pulso tuos.*

HERCULEA SAGITTA.

Sagitta Herculea.

EX diuersis capitibus Herculeam sagittam deducere licet. Nam copia sagittarum indeficiens potest nuncupari primo Herculea sagitta. De qua Homerus in Olympijs Ode 2. Multa mihi tela velocia sub cubito in pharetra sonantia. Iterum delectus miles ex militibus herculeus dicitur, & sagitta sua herculea. Quare Romani conscribendo militem, primo loco militem conscribebant omine bono, tanquam inde faustum felixque auspiciu futurum sit. Et Persæ profecturi ad bellum, in cistam ante Regis tribunal singuli singulas mittebant sagittas, reduces recipiebant, & quis forti animo occubisset, ex derelictis cognoscebant, vt Alex. ab Alexand. lib. 1. cap. 20. Sed Herculeam ego sagittam vocabo, quæ crucibus ex capullis framearum adornatur, & vulpe custoditur. Assiriorum Reges nominabantur Xerxes, sicut Baleus octauus Rex, referente Ioan. Annio libro 15. Alij verò Artaxerxes. Hoc ideò, quia Xerxes significat bellatorem, triumphatorem: Artaxerxes verò significat maximum bellatorem, summum triumphatorem. Iam si arma hæc sunt sagitta & onusta duabus crucibus ex ansis framearum confectis, nedum appellanda erunt herculea sagitta, sed addendum esset Herculea & Achilea sagitta. Herculem vulneratum fuisse in cor Plutonem, inquit Pier. hierog. 42. cap. 8. Me herculè si victor vester commonstrat sagittam, & fractos duos gladios, vulneratum ab illo hostem nedum in corde, sed etiam in cerebro constat. Vt non immeritò de vestris armis quidam reliquerit.

Conscriptio militum sit à bono incipiendo.

Sagittæ in cistam iactata.

Cur dicuntur Reges Xerxes & Artaxerxes.

Sagitta Herculea, Achilea.

Hercules vulnerat in cor Plutonem.

*Vna triumphatis crux sufficit hostibus, ecquos
Non vincet gemina iuncta sagitta cruci.*

Sed inde Herculeam sagittam afferam, quia Hercules vestros Reges & Principes semper promptè, & vbiquè, verè, sincerè, fideliter defendistis, protexistis. Testatur hoc Boleslaus Lasconogus. Testatur Casimirus, Augustus, Stephanus, Sigismundus, Vladislaus Reges in Priuilegijs. Testantur bella ad Haliciam, Gedanum, Moschouiam, Prusiam, Liunioniam. Testatur ipsa origo armorum, & nedum sagittæ, sed etiam vulpis. Nam fortes & præstantissimi milites patriæ, & Regum primi amatores, pellibus utebantur ferarum vice galeæ, & cassidis. Quales Homerus fortissimos nominat Cydones, quales Æthiopes, Albanos, Hiberios, & inter alios Thraces, qui ex pelle vulpina cassides ferebant. Alex. in Genial. lib. 20. refert. Addo ex Taumatographia

Pelles ferarum pro Casside.

phia naturali Ionstonij. Vulpes reperiri qui etiam arietem occidunt ferocissimum, & tenerum vitulum. Ergo

*Erigas nunc Martem, sit in Hectore fortis Achilles
Frangitur, in tabula fortis, & Irus erit.*

CLAVIS CÆLI.

Ipsē Doctor supremus & Saluator Christus octo beatitudinibus declarauit ingenio hominis clauem ad cælum. Beatus enim est, qui virtutem operibus profitetur ac prædicat. Virtutem enim verbis profiteri, & re ac factis virtuti contraria sequi, salutem non affert, nec qui de modestia ac temperantia differit, & flagitiosè viuit, præmium assequitur. Docuit S. Ephrem de recta vitæ ratione. Video symbolum Serpentes tres ad inuicem caudis ad medium complicati, qui in capitibus erectis singulas columbas retinent, quibus subscriptum. *Felix simplicitas iuncta prudentiæ, & contrà: Felix prudentia iuncta simplicitati*, quasi innueret. Omnibus prodesse, & nulli obesse, virtutem colenti, quæ clavis beatitudinis est, & cæli oportet. Arma vestra non pudet me dicere clauem cæli esse. Si namque Longini lancea clavis illi ad cælum fuit, cur obest sagittam ornatam crucibus pro Deo & fide clauem cæli nominare? Huic sagittæ sanitas mentis in Fulcone Palatino Cracou, & filio suo Poznano cum sanitate corporis. Anno 1082. dum pronus ad Sepulchrum S. Stanislai ex reuelatione Dei procedit, concessa. Huic sagittæ datum vt Stanislai canonizatio cura illius ex Archiepisc. Gnesneñ. fiat. Huic sagittæ datum tot Ecclesias erigere, xenodochia ædificare, altaria ornare, fidem Catholicam tueri, religionem plantare, prædicationem Sacramentorum promouere. Quid igitur restabit dicere, quam quod clavis ad cælum & iter estis, fuistis. Sagittam carbonibus ignitis circumuolutam, quis non dicet clauem esse ad inferos? Ita namque Psal. 119. *Sagittæ potentis acutæ cum carbonibus desolatorijs*. Igitur sagittam crucibus ornatam, clauem ad cælum meritò nominabo. Est namque hæc sagitta, quasi sagitta in vite non ad prosternendam, sed subleuandam vitam in fructus vberiores producendos. Hinc in arma vestra Academia Vilnensis posuerat.

*Quis potuit crucibus geminam sponsare sagittam,
Vnaque sit gemina vincta sagitta cruci?*

Non tam deuota veniunt incude sagittæ,

Quas solidus Brontes, quasue Typheus agit.

Cætera stant morti, restant tibi stemmata Christe,

Stemmata dilecta, mihi, tibi, Cruces.

Vanum sit reliquis iactari stemmate, soli,

Sed iactare mihi stemmata nostra licet.

LINEA FAMILIÆ LIS seu MSVR A,
aut B Z V R A.

BZura in Cracouiē. Terra, miles strenuus, & militarium copiarum Supremus. Hic dum vulpe pro insigni uteretur, ad Sochaczeuiam contra Lithuanos in ripa præterfluentis Mſuræ seu Bzuræ, fortiter & feliciter pugnando alia arma promeruit, nempe sagittam cum duabus Crucibus fractam ad auriculam accepit, exinde & nouam appellationem à flumine Bzura, & Proclama. N. Bzura, villam ex suo cognomine constituerat, quam postmodum Conuentui Iendrzejouiē. inscripsit. Hoc fundatio illius Monasterij commonstrat, & Anonymus.

Fulco Pal. Crac. cuius filius erat Poznanus, refert Baſko Canon. Poſnanien. Historicus, quod post mortem S. Stanislai habuerit somnium sanitatem recepturum quemq; infirmum ad Sepulchrum S. Episc. & Mart. obtulit filium ad Sepulchrum, & sanus redijt, 1082. Petrus Episcop. Wroclauien. 1091. refert Longin. Fulco aliàs Pelca, Episc. Cracou. cuius tempore Ioannes Cardin. Malabranca, & Petrus Capuanus Cardin. Legationem à Lucio III. perficiebant. Erexit Ecclesiam S. Ioan. Baptista Cracou. & Xenodochium, quod medietate bonorum Stawkow prouidit, quæ utraq; Religiosis S. Spiritus, qui albam Crucem in atro habitu deferunt, in dispositionem & curam obligauit. Vir. erat magni nominis inter nobiles, ut ad nutum ferè sibi corresponderint. Electus erat tutor unâ cum suo fratre filiorum Casimiri Iusti. Cromerus lib. 7. Alia in laudem ipsius meminit Kantſcius, Collector Archiep. & Episc. Cracouiē.

Fit liber sub eo Clerus magis, ipse secundum

Obtinet in folio consilioque locum.

Quod maius: coniunx fuit hoc pastore relicta,

Et casta à sacris vita recepta viris.

Res præclara satis, quæ præmia prima meretur,

Quam fælix istud qui bene currit iter.

Assumptus 1186. Mortuus 1207.

Nicolaus Episc. Cracouiē. germanus, Palat. & Generalis Cracouiē. Tutor Regni, & filiorum Casimiri, Lesci Albi Electi Regis Pol. & Conradi, quanta propulsauerit pericula à Regno, refert Cromer. lib. 7. ab initio, ubi & aduersa fortuna à matre Lesci fol. 123. recensetur, anno 1201, Fulco Comes Castell. Cracouiē. de Kozięłowy, in confirm. Priuilegiorum S. Crucis, Anno 1194. Fulco Archiep. Gnesnē. qui 24 annis rexit Ecclesiam, sub eo Canonizatio S. Stanislai Mart. facta. Huic Vladis. Princeps Pol. donauit villam Grzegorzow. Obijt 1258. Petroslaus hæres in Mstyczow, Castell. Cracouiē. in Monast. Iendrzejouiē. 1319. Vexillum bellicum armorum Lis, in Moldauia Casimiri Magni temporibus deuictum. Miechou. 1359.

Giebultowski.

Giebultowski procedunt ab illis, unde notant familiam de Kozięgłowy in Cracou. & Pilzneń. districtu. Erant fratres uterini. Christinus Castell. Sadecen. cui Vladis. Rex Pol. villas Giebultow, Torun, Choltowice, &c. in Terra Cracouien. sitas, dedit Priuilegium Iuris Teutonici in Radoszyce, 1424. Prandotam Priuilegia Giebultow 1366. Christinum Cromer. lib. 21. refert, Christinus inquit, Kozięgłouius ultus est Silesios, Gleueciam arcem cepit, Kotficzum cum suis socijs pellit, &c. erat Kozięgłowski. Bielsc. fol. 351. Iacobum de Kozięgłowy Giebultowski, Capit. Premislien. refert Priuilegium 1466. Bona Kozięgłowy Princeps Pol. Cardinal. Fridericus a Christiano acquisiuit & Ioanne fratre suo, quorum soror erat Dorothea Deo seruiens, ut patet ex Priuilegio & inscriptione sub Vladis. Rege Pol. 1440. Ioan. Christini germanus reliquit Zbigneum, qui ex Przerębska Castell. Siradien. filia, armorum Nowina, reliquit Ioan. Præpositum Pilecen. Iosephum & Vincentium Celibes, & Stanislaum virum Marti & Mineruæ deditum, sincerum, veracem, amantem Patriæ. Albert. Andream. In laudem Giebultowsiorum ita quondam in Hymæneo Bartholomeus Wresanus.

Vertice supremo speculatur callida vulpes,

Vt capulos gestat dira sagitta vides.

Quisquis es hostis abi, nam Giebultouia proles,

His fulget signis & sua bona fauet.

O quantum hæc Moschi Turcæ timuere Geloni,

Et Valachi virtus, impia castra fugat.

Christinus Castell. Sadecen. cuius frater Ioannes de Bakow, in Tuchow, Malostow, Giebultow, Kowalow, maiori & minori hæres. Zbigneus vir benedictione Diuina ad conseruandam gloriam & familiam destinatus. Eius dignissima proles Ioannes Præpositus Pilecen. Iosephus, Vincentius celibes, e calis vocati, & Stanislaus vir in scientia subtilis & doctus, in moribus probatus, cui negotia Patriæ amor, honori, & diligentia fuerunt, quem omnes boni amabant, obseruabant, nam & ille plus Patriæ quam sibi desiderabat. Reliquit ex Anna Koryćinska dignissimam Patriæ prolem, Ioannem, Sigismundum, Albertum, Andream. Albertus de Bakowce Giebultowski, Secr. R. M. cuius filius Ioannes Giebultowski in Lgocie, Przylibsko, Skarzyce, Krystoporzyce hæres, quem fortibus ausis ardens euexit ad æthera virtus. Electionem Vladisl. Sereniss. Regis subscripsit Ioannes Hyacinthus ex Palat. Cracouien.

Michowscij. Iacobus de Michow Episc. Capben. horum armorum, ut refert Epitaph. Iendrzeiouia, 1531.

Gołuchowscij. Ex quibus Paulus de Gołuchowo ibidem in Ecclesia Iendrzeiouien. sepultus. ut Paproc. in stemm. retulit. Verum ego Gołuchouios armorum Leliwa noui, & de Gołuchowo.

Bole-

Bolestraszyccij, Swiatopelcij antè dicti à Swiatopelco Russiæ Duce ^{Bolestraszycki} fratre Iaropelci, qui ob continua bella, & discordiam fratris in Russia, ad Premisl. sedit. Swiatopelcus Comes, Palat. Lencicien. 1310. Cuius filij ^{wia opelcij.} Clemens & Steph. villam Rakow Monasterio Iendrzejouien. donant. Stanislaus Rothmag in Moschouiam Aug. Rege regnante, qui cum Barbara Dziedoszycka duos filios reliquit, quorum tutores erant Stanislaus Dębienski, Capit. Chęcinen. Ioannes Pilecki, Capit. Rodolen. Ioannes Płaza, Capit. Lubacouien. & Ioannes Boratynski frater eorum ex matre. Hinc colligere licebit, quantus fuerit Bolestraszyccius, qui tales tutores filijs ordinauit, ex Cracouien. Terra in Russiam translata ad Premisl. Stephanus post ornatam literis & virtutibus etatem, cum Zborowska suscepit matrimonium, ex qua reliquit duas filias, secundò cum Zarębianka. Erasmus frater Steph. vir ad Reipub. magna negotia aptus, cum Chlewicka, quam progeniuit Koniecpolska Castell. Potanecen. filia, tenuit matrimonium. Ioannes Bolestraszycki post Castrenses & militares occupationes, ex Gorayska suscepit Ioannem, & Martinum, qui ex Pstrokonska suscepit prolem.

Zawadcij, in Cracouiensi Palatinatu eorundem limitum cum Suiato- ^{Zawacki.} pelcijs. Postmodum in Russiam aliqui transferunt ad Palatinum Betzensem. Ioannes & Venceslaus germani viri in armis & consilio excellentes & benè patriæ meriti.

Grodowscij, eorundem limitum cum Suiatopelcijs. Plus institutioni ^{Grodowski.} quam constitutioni dederunt intellectum. Nam licet plurimum momenti habeat Principis integritas, superlatiuè tamen habet id ciuium recta institutio.

Kwilenscij, cum Bolestraszyccijs eorundem limitum in Biecesi distri- ^{Kwilenski.} ctu, declarant id quod ratio temporis exposulat, in tumultu bellum in pace pacem.

Wroblewscij, Addunt bonis & honestis, bona & honesta. Nam ex- ^{Wroblewski.} traneis bonis vix melior aliquis.

Postrumienscij in Vislicien. Hi considerando quod non omnia omni- ^{Postrumiński} bus aequè feliciter cedunt, virtuti incumbunt.

Sikorscij, in Sendomiriensi Palat. Qui euentus rerum non sunt in ho- ^{Sikoriski.} minis manu Deo supplicare contendunt, & roborantur.

Mnichowscij, in Sendomirien. Palat. Curant, ut in omni actione fiat ^{Mnichowski.} decor illorum familie. Warcicius Mnichowski cum Vitoldo contra Tamerlanum pugnat Rothmag. Bielsc. 282. Albertus Mnichowski Castell. Zauichosten. Anno 1452. Bielsc. fol. 394.

Czarnoccij, in Sanocen. Terra, & Cracouien. Palat. Vir militari de- ^{Czarnocki.} ditus, & usq; ad senium agilis, & alter Achilles. Papr. in Nido virtut. de quodam ex illis. Stanislaus Iudex Sanocen. Terræ, Augusto regnan- te, Auli-

te Aulicus Sigism. I. strenuus miles, Iustitiæ cultor, cuius decreta nunquam retractata fuerunt, filius eius Victorinus Linguarum multarum peritus, sed dum redijt & militaris fortitudinis vir affectu efficitur, in itinere bellico versus Moschouiam, tyro militia, maturus iudicio obiit, sepultus Varsavia. Paulus Czarnocki subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Palat. Sendomirien.

Zaleski.

Zalescij, in Maiori Pol. virtuti & literis dediti, quapropter multis titulis & honoribus insigniti fuerunt. N. Custos Gnesnensis, eius germanus Martinus Notarius Castren. Sieradien. Subscripserunt Electionem Vladisl. IV. Zalescij, ex Sieradiensi Palatinatu. Stanislaus de Otok Pocilator Sieradien. Alexander Subiudex Sieradien. & Paulus, & ex Palatinatu Lenciciensi, Eremianus de Otok Zaleski.

Rudnicki.

Rudniccij, in Sieradiensi & Calisiensi Palatinatu, optimi Patriæ ciues & pietatis obseruantissimi. Deducunt originem suam ex Comitibus in Bechcice. Ioannes Castell. Rosperscensis magnæ prudentiæ, & dexteritatis vir. Reliquit filios pietate & religione insignes, Ioannem Archidiaconum Vniouien. Canonicum Gnesnen. & Posnanien. & Clementem custodem Gnesnen. & Archidiaconum post decessum fratris Vnieiouiien. Eorum Epitaphium Gnesnæ. Ioannes Ioannis quoq; filius, primò Vexillifer Sieradien. postmodum Castell. Sieradien. Et qui rectè peregit viam in solo, data est ei quies in polo. Ei Epitaphium tale exposuit germanus illius & Episcopus.

Illustri & Magnifico Domino Ioanni Rudnicki de Rudniki Castell. Sieradiensi, erga Deum, Ecclesiam, & Patriam pietate insigni, cultus diuini propagatori munifico, Sereniss. Regum obseruantissimo, in Equestri & Senatorio ordine optimarum partium ciui. Qui cum ob præclara in Rempub. merita primum Vexilliferatu, demum Castellanatu Sieradiensi ornatus fuisset, Ecclesia hac (Grodziscensi) exstructa & dotata, Canonicatu itidem in Ecclesia Collegiata Vnieiouiien. fundi hereditarij & paterni, vbi natus est Rzecica vnâ cum Illustrissimo & Reuerendissimo fratre suo & fundato die 23 Maij Anno ætatis 71. Christi verò 1620. in Domino obdormiuit. Animæ eius Deus sit clemens & propitius.

Habuit filios, Ioannem, Stanislaum, & Valentinum, cuius etiam est Epitaphium in Grodzisko.

D. T. O. M.

Manibusque.

Generosi Valentini Rudnicki Magnifici Castell. Sieradien. filij ab antiquissima & Nobilissima familia Comitum in Bechcice oriundi,

Hic

Hic

Ad eximiam in cælites pietatem,
 Ad sinceram in suos obseruationem,
 Ad raram in morbis tolerantiam
 Adiunxit quoque.

Ecclesiæ Romanæ Catholicæ fidem & amorem, ritè omnibus diuinis humanisque curatus, violentia morbi xxxi, ætatis anno decedens.

Parenti dolorem,
 Coniugi orbitatem,
 Propinquis funus,
 Humo corpus,

Omnibus desiderium sui reliquit.

Anno Dei Homini M. D. C. XVII. 12. Nouembr.

Simon Rudnicki Castellani Siradien. germanus, ex Custode Gnesnen. Archidiacono Vnieioui. Canonico Cracoui. & Secretario S. R. M. Episcopus Varmien. creatus. Hic quis & qualis fuerit, illius Epitaph. referat & sufficit.

D. O. M.

Meos quisquis transis gressu citato cineres
 Subsiste,

En tuo pedi substernor ego

Simon Rudnicki Magnus primum Pol. Reipub. Secretarius.

Princeps post Ermladiensis, & Episcopus Varmia.

Amor ille Patriæ, Amor Reipub. Amor Musarum, Amor clientum, Amor Episcopatus. Vnde lachrymas suspiria & perenne mei liqui desiderium.

Quid plura moror?

Fuimus hoc; hoc salutabamur,

At nunc,

Nihil, nisi cinis reuersus in terram, & quicquid erat terreni terra tenet, Me cum meis Polus.

Abi iam, sed memor,
 Legenotatos eadem.

Filiae Ioannis Rudnicki erant quinque: Hedwigis consors N. Grodzinski, armorum Kusaba, Catharina, Anna, Sophia, quarum una ex his iuncta erat matrimonio Spitkoni Buzynski, armorum Rosa, Castellano Konarski Siradien. Altera N. Micielski, tertia N. Tarnowski, quinta Margarita coniux N. Sarnowski. Hæ quoniam fratres earum decesserunt nulla prole relicta, bona paterna, & patru sui Episcopi Varmien. ad ipsas deuoluta, in alienas familias distraxerunt.

Ossendowscij. Literis & militia dediti, Stanislaus ob virtutem & scientiarum dignitatem, in Academia Cracou. promotionis expectabilis.

Zadambrowscij. Semper aut belli aut pacis seruierunt artibus. Petrus Maiorum suorum titulos & honores dexteritate obtinuit, Castell. Konarsis.

Zadambrowscij.

T

Bisku.

Biskupski.

Biskupscij, in Sieradien. Palat. Sunt viri docti, & virtute consequenter predicti. Nam bona doctrina mala opera habere non potest. Andreas, Martinus, Adamus, Franciscus, Biskupscij, subscripserunt electionem Vladislai IV. ex Vielunensi Terra, sed si eorundem armorum mihi non constat, quia alij Biskupscij sunt quoque armorum Srzeniawa.

Lipicki.

Lipicij, in Sieradien. Palat. Perennem vitam, & perennem memoriam querunt.

Lacki.

Laccij, in Sieradien. Palat. Literarum cultores, cum litera sint omnis industria & laudis nutrices. Nicolaus Vexillifer Posnanien.

Lisowski.

Lisowscij, in Sieradien. Palat. Cum nil recte gubernatur absque amicis, socijs, & fidelibus, Lisowscij in his uniuersales sunt. Matthias subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Palat. Sendomirien.

Mikolaiewski.

Mikolaiewscij a Lutomirsko. Ingenium acuit dolor, quapropter lacesciti Capitaneum Sieradien. armorum Iastrzebiec, non sine graui sua pena occiderant. Subscripserunt ex Palat. Sieradien. Electionem Vladislai IV. Sebastianus & Albertus.

Wilkanowski.

Wilkanowscij a Wilkanow, in Vissogroden. districtu, postmodum in Plocen. Gostinen. Ciechanouien. Nicolaus vir fortis, quo immortalem sibi adeptus est gloriam, & a posteris laudatur. Ad Toruniam & Puckum in praesentia Casimiri Regis, sub Petro Dunin, praecipuam consecutus est laudem. Hunc Cromer. 28. lib. meminit, sterilis decessit. Adamus germanus suus, qui vincendi & viuendi finem praestolabatur iucundum. Huic Casimirus, ratione fidelissimorum seruitiorum, Castrum & Oppidum Nidburgum villis, & magnam pecuniae summam concesserat, 1467. ad Oliuam pugnanti. Meminit hunc Crom. lib. 26. Erat numerus militum non exiguus cum Adamo Vilkanouio. Cruciferos vastantes, Masouia ex munitione Dziatdouien. fudit, dispersit. idem Adamus Niderbursc. & Sarnou. Capit. Bielsc. fol. 434. Anno 1464. Reliquit filios, & filiam Zbigneuam Dzierzgouij, Castell. Ciechanouien. coniugem, quae genuit illi Archiepisc. Gnesnen. ex Palat. Masou. Nicolaus filius I. Adami, Archidiac. Gnesnen. Plocen. Varsauien. Canonicus. Administrator Episcopatus Plocen. vir literatissimus. Nihil doctrina praestantius est, nam praestat, ut etiam praeteritis seculis vixisse videamus. Adamus alter filius Ordin. S. Francisci de Obseru. Matthias cognominatus Wilczek. Sbi gneus quartus filius in Prussia, tenuit bona cum Wiecewinska, armorum Prus, Castell. Plocen. filia, reliquit filiam Ioann. Dziatynski, Castellani Chetmen. coniugem. Chrconus seu Christianus quintus Adami filius, qui tenuit bona in Masouia, in Plocen. Gostinen. Ciechanouien. districtu, post heroicos actus in Castris & Iudicijs ex Dluzniowska Zawissanka, Castell. Plocen. & Capit. Vissogrod. filia, reliquit filium Adamum, & Annam Lachowscij Tribuni Liuen. Dorotheam Lekowscij, coniuges. Adamus

Wiecewinska.

mus Christiani filius. magni ingenij vir, Augusto Regi dilectus, Castell. Vissogroden. Wyscen. Płocen. postmodum Ciechanouien. Praefectus. Erat vir in consilio grauis, & plurimi illius consilio directi, reducebat Reginam Bonam ex mandato Regis in Silesiam. Ex Sobocka armorum Doliva, Thoma Iudicis Lencicien. filia, suscepit filias sex, & filios duos. *Sobocka.* Albertus I. filius, in exteris nationibus educatus, cum profectu eximio redijt, Sigism. Augusti, Henrici, & Stephani, Regum temporibus, munia in Comitibus dexterè obibat. Sub Interregno Nobilitas Vissogroden. Terræ, dum Castellanei dignitas vacaret, illum in Castell. elegit, quem Stephanus Rex confirmauit illo recusante. Cum Heduygi Macieionska armorum Ciotek, *Macieionska.* Palatini Lublinen filia, reliquerat Nicolaum, Stanislaum, & Petrum. Nicolaus alter filius Christiani, vir fortitudine corporis & animi precipuus. Habuit filium Albertum, & filias tres ex Catharina Mdzewska, *Mdzewska.* Vexilliferi Płocen. filia. Sorores illorum erant, Helizabeth Ciemnienska, *Ciemnienska* Agnes Okunij Piekarski, Anna Kosobuccij, Catharina Dybowskij, Dorothea Symakowskij, Heduygis Ciecierskij, coniuges. *Piekarska.* Stanislaus Castell. *Kosobucka.* Vissogroden. *Dybowska.* Adamus Succamerarius Vissogroden. *Symakowska.* Nicolaus Pintera Vissogroden. *Ciecierska.* Petrus Wilkanowski, qui cum tribus supra nominatis subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Terra Vissogroden.

Olzewskej, antiqua familia in Masouia, Ducibus obsequentissima, *Olzewski.* Castris & armis famosa, sicut Acta Płocensia sub Ducibus illis referunt, 1449. Petrus post trophæa bellica filios septem habuit, & filias sex, Karnkowskij Archiepiscop. parens una fuit, altera Kosobuccij Castell. Liuen. coniux, *Iarosowski.* alia Iarossenskij, Nieborowskij, &c. *Nieborowski.* Nicolaus Petri filius, ad Socalum à Tartaris in bello maximè cruento captus, per annos viginti detentus. Ioannes alter filius, vix saluus euasit ex eodem bello, & ad Obertinum pugnando, maxima fortitudinis præmia reportauit. Stanislaus tertius filius, in Regia Aula Sigism. studia virtutum collegit, miles strenuus, & Regi fidelis & Regno euasit, cuius adiutorio fratrem è captiuitate Scythica liberauit. Nihil est excepta virtute & fama, quod mortali animo ac manu immortalis quæri possit. Reliquit filium Ioannes, Stanislaum, quem Aug. Rex Legatum in Moldauiam, et alibi dirigebat. Titulo Burgrabij Cracouien. honoratus fuerat.

Kanigowskij. Magnorum meritorum Andr. Capit. Płocen. 1449. *Kanigowski.* Ioannes subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Ciechanouien. Terra.

Wichorowskij, in Ciechanouien. Terra. Dexteritate in rebus Reipub. tractandis, et ingenio clari. Melchior ingenij dotibus, et amplitudine bonorum conspicuus, Notarius Ciechanouien. Habuit in coniugem Noskowskij Episcopi Płocen. neptem. Chironus seu Christianus germanus illius, Canon. Płocen. Pultouien. Thesaurarius Episcopi Cracouien. Gamrati. Multarum linguarum peritus, cultam ætatem reddidit in Aula *Wichorowski.*

Cæsarea Maiestatis. Ioannes tertius eorum frater ad negotia Regni bene dispositus & omnibus amabilis. Reliquit filios & filias.

Buchczycki. Buchczycci, Hieron. Canonicus Varsauien. sine doctrina & sapientia nihil stare potest, at prima sapientia Christiana est discere bene mori.

Kutyłowski. Kutyłowski, meriti optime Patriæ & Reipub. Valentinus Capit. Louicién. Tribunus Nursceń. ut Epitaph. Varsau. apud P. P. Bernardinos refert.

Oltarzewski. Oltarzewski, in Varsauien districtu.

Miejski. Miejski, ex Płocń. Palat.

Radziwiński. Radziwiński, in Ciechanou. Terra. Quia imperium & consiliis fortibus & praeliis felicibus retinetur, in eo exercentur.

Maluzenski. Maluzenski, Quia bellicoso populo quies nocet, exercitium Castrense elegerunt.

Kroński. Kroński. In eodem solo raro admiranda fruges & strenui bello viri nascuntur. Ideo exterorum castra & confinium querunt.

Gliniski. Gliniski, ut progressus rerum, sit eorum felix, ex bonis propriis & spoliis hostium, pauperibus consignare student.

Pieczingowie. Pieczonkowie. Pieczyngouij, qui postmodum appellati Pieczongouij, deinde Pieczonkouij, in Sendomiriensi Palat. antiquis temporibus. Veniunt ex Piecingiorum gente, qui Ducibus Kiouiensibus fidelitatem & amicitiam tam pace quam bello conseruabant. Sicut patet ex Cromero lib. 4. fol. 57.

Chomętowski. Chomętowski, in Sendomir. Palat. in districtu Vislicien. qui proprie Piecingouij sunt, sed à bonis Chomętow, Chomętouscij postmodum nuncupati fuerunt. Constat hoc ex multis priuilegiis, sed præcipue ex priuilegio Sigism. primi, qui illis pro meritis in castris & aliis seruitiis bona concesserat, ubi nominantur Pieczinki de Chomętow. Stanislaus post militares eximios actus, & promptum in patriam affectum declaratum statiuam sua in Russia elegit. Progenitus ex Chycka. Martinus Pieczinka Chomętowski ad Gedanum miles sub Seren. Stephano Bathorio, de cuius dexterritate in rebus Castrensibus dicendum venit, quod non computauerit hostem sed fuderit ex Rusiecka progenitus. Martinus Pieczinka Chomętowski, patruelis prius dicti Martini ex Swięćicka progenitus, toto vitæ tempore bono & securitati patriæ, fidelis perpetuus & strenuus miles prouidebat. Rothmagister demum copiarum ductor in Valachiam, sub Praefecto exercituum Regni Zolkieuio. Obijt cum aliquot ex fratre filiis in congressu bellico cum Valachis ad cornu Sasouienfe, cum Stephano Potocki Palat. Bracl. Litinensi, Camen. Laticou. Zelineń. Capitaneo dum filium Ieremie in Palatinat. Valachicum deducebat. Eius illud ad posteros echo.

A teneris duro patiens assuesce labori,

Olim bellorum sis qui initurus iter.

Doctus veni, in medios ibis feliciter hostes

Disce domi, ut sis hic, quem iuuet esse foris.

Filia

Filia huius virago & virgo, Deo dicata per annos triginta, mater sororum Canobij Buscensis, Religionis & pietatis obseruantissima. Stephanus Martini in bello Valachico occisi filius. Qui dum specimina bellica in diuersis expeditionibus Regni laude celebranda deduxisset, cum Illustriss. Praefecto Generali exercituum Koniecpolscio, in Prussia contra Gustauum, in Regno contra Cantimiri filios & Galgam, in Confinibus contra rebelles Cosacos, belli negotia continuauit. Ab eo Iudicis Castrorum dignitate honoratus fuit, celebrauit matrimonium cum Constantia Kochanowska, Vexilliferi Regni filia.

Sunigal, Castell. Trocen. qui in Vnione Regni cum M. D. Lith. in Comitibus Hrodzensibus suscepit in insigne nobilitatis arma haec.

Sapiehouij. Per antiqua familia in M. D. Lith. originaliter quidem tribus lilijs claritatem suae familiae adnotabat, sicut aperte Olszeuius e Societate Iesu in Funebralibus Concionibus dicit, sed in Vnione cum Regno in Comitibus Hrodzensibus Anno 1413. arma ista Lis, & Mzura dicta assumpserunt. De Liliis autem illorum vide si placet arma Lilia secundo. Ponigaylo Sapieha Castell. Trocen. hunc, recogitando nomen, Olszeuius Soc. Iesu in Conc. Funeb. Christophi Sapieha ex authenticis memorat. Bogdanus in Opakow & Ielna, Palat. Smolen. qui matrimonium tenuit cum Principis Seueriae filia, qui regnauit ultra Kijouiam. Ioannes Sapieha Palat. Podlachiae, cuius filius Nicolaus literis & doctrina praeditus, memoriam nominis sui inter virtuosos reliquit. Papr. in stemm. fol. 665. Bogdanus Sapieha Palat. Minscen. vir beneuolentia & humanitate praecipuus, ideo in bello felix. Haec enim conciliant animos militum. Andreas Sapieha Palat. Polocen. cui tantum tribuit natura, quantum generositas sua exposculauit. Erat strenuus & fortis, quia nunquam crudelis. Paulus Sapieha Castell. Kijouien. periculi casus prudenter euasit, nam vires in periculo non minuebat, sed colligebat. Semion Sapieha, cuius filius Iuanus Cancell. M. D. Lith. Tanquam optimi ciues operam quam gratuito Reipub. offerebant, dum ipsam in periculis & cladibus extraordinarijs prospiciebant. Bogdanus, Stephanus, Christophorus, noti M. D. Lith. Omnia pro dignitate sua tentarunt, fecerunt, voluerunt. Michael, Ioannes, Dominicus, Secretarij Sereniss. Regum. Horum omnium mentio est in dicta Concione Funeb. Olszouij Soc. Iesu. Ioannes Sapieha Palat. Witepscen. Capit. Bractauien. 1508. Papr. in stemm. fol. 663. Paulus Palat. Nowogrod. filius Ioannis ex Chodkiewiczowna, Magnus in Reipub. Senator, & ornamentum M. D. Lith. atq; protectio. Stricou. l. 25. cap. 1. Nicolaus eius filius ex Ducissa Olsanen. Palatinus Minscen. Legatus in Moschouiam ad Iuanum Moschorum Principem. Bielsc. fol. 741. Bogdanus alter filius Castell. Bresten. Andreas filius tertius Palatin.

Novogrod.

Nouogrod. viginti quatuor millia Moschorum cum Tartaris deuicit, ut
 describit pulchro ordine Papr. sub armis DD. Sapiehorum. Ex Dębienska
 Capit. Chęćineń. filia, & Nepte Castell. Cracouien. suscepit tres filias,
 Annam, Alexandram, Marinam. Ioannes Sapieha Capit. Vsuatensis,
 qui cum Illustrissimis Ducibus exercituum Chodkiewicz & Radziwiłł,
 totam ferè Moschouiam in longum & latum, forti pectore & manu pene-
 trauit, æternum sui nomen in mortalium animis & bellatorum reliquit.
 Suscepit non dissimilem sibi filium, qui ab ipsa iuuentute non aliud quàm
 renouare familiæ & addere nomen cogitauit. Coram Sereniss. Rege Vla-
 dislao Smolenscū Moschis obsidentibus, fortia animi multis vicibus demon-
 strauit, atq; subterraneis cuniculis tormentario puluere disruptis, in peri-
 culo vitæ vix animam conseruauit. Cum Zieniewiczowna (cuius soror
 Radziwiłł in Nieswiez coniux fuerat, quæ postmodum Zebrzydowskij est)
 matrimoniū celebrauit. Lucas Sapieha heres in Czarnobył, qui post mili-
 taria trophæa in Moschouia & in confinibus, cum Kmicianska tenuit
 connubia, unicum filium habuit, qui in ætate immatura è viuis sublatus
 est. Fundarunt Ordini Prædicatorum Conuentum in Czarnobył, ubi &
 corpora illorum in pace requiescunt. Summam merentur laudem, quod
 Schismate reiecto, veram sanctam Orthodoxam & Catholicam fidem am-
 plexati sunt, atq; in partibus ubi Ecclesiæ defuerant, inter medios Hære-
 ticos & Schismaticos, Catholicis in syluis degentibus, Sacerdotes & Sacri-
 ficia obtulerunt. Sit eis Dominus misericors, & votis respondeat ipsorum
 in gloria. Bogdanus Palat. Minscen. cui dispensationem exactionum
 M. D. Lith. Comitum Regni Generalia in Anno D. 1591. commiserant.
 Paulus Sapieha in Olßany Dominus, Vicecancell. M. D. Lith. Osmia-
 nen. Homelscen. Camenecen. Gieranouien. Siemienscen. Præfectus. Hunc
 & tantis titulis quantus vir meritis & qualis auctoritate fuerit, facile
 coniiciendum venit. Cum Sereniss. Rege Vladislao IV. magnum deduxit
 ad Smolenscum exercitum, & præsens impetummunitioni Dani in con-
 spectu Regis detulit, atq; fortiter inuasit, ibiq; filijs ex fratre Thomæ &
 Paulo occasio benè Patriæ merendi non immodica fuit. Christophorus
 Sapieha Palat. Mscislauien. Præfectus in Prepoysko, & miles strenuus,
 & Orater summus, & hospitalitate memorabilis, quapropter in Senatu
 grauitè docendo, in Castris fortiter pugnando, domi beneuolè excipiendo,
 referebat suam ab omnibus laudem. Ex Hołowczynska suscepit desidera-
 tam prolem, Nicolaum, qui cum Gasiowska Palat. filia suscepit matrimo-
 nium, sed obiit. Deodatus Alexander Sapieha heres in Ostrowno, post
 maxima indicia fortis animi in Castris contra Moschos, Ponthum Ducem
 Suecorum, & omnes Patriæ hostes, desiderauit non aliud, quam quod decet
 bonum & amantem Reipub. virum, prodesse Patriæ, & mori pro Patria.
 Pro tantis meritis & affectu Præfecturis Orsanen. &c. honoratus. Re-
 liquit

liquit duas filias ex Chodkiewiczowna. Et quod pietatem ipsius maxime demonstrat, fidem Catholicam, ad confinia Moschouitica fundando Ordinem Prædicatorum, versus Rigam, Polociam, & Smolenscum summo opere dilatauit. Quapropter in laudem ipsius tale ad stemma epigramma relinquo.

Quisquis honorato quæris splendescere cultu,
Nec nubis cæca nocte latere cupis.
Irradians clari Sapiechæ respice stemma,
Et sibi coniunctam cum pietate fidem.
Et diuinus honos crucis, & victoria Christi,
Hoc sua finxerunt sydera clara loco.
Iam vel nocte viam carpas licet astra latebunt,
CruX solem radios illicò bina dabit.

Leo Sapieha Vir Marty nominis & animi, magnus genere, summus authoritate. Genere inquam quia & amplissima natus in domo, fortitudinem auitam in maiorum reperit vestigijs factis non nomine tenuit & a Ducibus Lithuanie maternam ducit lineam, quam vir armatus gladium euaginaturn tenendo & super equum cataphractum sedendo adnotauit, quam progenuerunt Duces qui collisum gladium lunis adornatum quadrinis in symbolum nobilitatis deferunt. Authoritate vero, quia ex Præfecturis Slomineñ. Retouieñ. Bludneñ. Mobilouieñ. Parnauieñ. Reginae Poloniae, & Sueciae Supremus Aulicus, & M.D.L. Supremus Cancellarius demum Palatinus Vilneñ. ubi se Leonem esse præstitit in terrædo Sectarios Hæreticorum illud quod Leoni de tribu Iuda dictum sibi esse reputans, Leo rugiet quis non timebit, &c. Et Supremus Dux Exercituum M.D. Lithuaniae, in quo officio nunquam fuit Ceruus, sed semper Leo, neque enim Ceruorum, sed Leonum Exercitum sibi sua humanitate comparabat. Hunc Sapientissimus & inuictissimus Rex Bathorius, in rebus bellicis strenuum, in rebus agendis dextere solertem, ubi conspexit & probauit, sibi atque Regia curia perpetuo addixit, atque Successori in Regno amandum, promouendum, exaltandum, ob virtutem, sinceritatem, & prudentiam commonstrauit. Prælucebat ille cum omnium admiratione & veneratione omnibus & maioribus & iunioribus in familia Sapiehouiana. Prælucebat ille pacis tempore authoritatis splendore, belli fortuna, promptitudinis vigilantia. Prælucebat in Senatu consilio, in iudicio veritate, in Ecclesia fide & pietate, nam res rebus, gestu gestis, merita meritis, virtutes virtutibus cumulauit. Nam ubique fuit Leo: mortem ipsam terruisset, nisi ab ea meliorem vitam accepisset. Et quod maxime virum commendatum reddit, erexit & fundauit plurimas Ecclesias numerantur 24. & monasteria Patribus Carmelitis in Biatynice, PP. Bernardinis in Mohylow, Monialibus eorundem Vilnae, & Brestia Lithuaniae fundauit Collegium Societatis Iesu, & plurimas Parochias,

rochias, Commendas per albam Russiam. Quapropter de illo Helias Morochowski Secret. R. M. iure merito hæc reliquit.

Non alium posset virtus sibi sumere vultum,
 Non alia expeteret Mars sibi membra dari.
 Quam tibi, quæ candor vitæ, quæ macula virtus,
 Quæ manus & pietas quæ peperere cruces.
 Cessa iam posthac pictor depingere corpus,
 Mentem hic quam pingas ecce Leonis habes.

Coniux illius erat Elisabeth Radziwilia, Ducis in Bierze & Dubinki filia. Ioannes Stanislaus Sapieha primus filius Leonis, Palatini & Supremi exercituum M. D. Lith. Marschalcus M. D. Lith. Stomien. &c. Præfectus, qui in ipso ætatis flore spes publicas statim fulcire cepit. Respondebat quidam quæ Respub. videretur sibi laudatissima, Romana an Græca? Laudem inquebat ille, ponunt Romani in armis, Græci in lingua. Habebat prænominatus Marschalcus utrumq̃, & arma & literas, arma in Castris, literas & consilium in Senatu, rebus quàm proficue communibus præuidendo, consulendo, obuiando. Hoc unicum satis æstimandum virum tibi demonstret, quod magnus ille bellator & Scipio Regni Pol. & M. D. Lith. Ioannes Carolus Chodkiewicz, Supremus Regni, & M. D. Lith. exercituum Dux, unicam filiam cum haberet, illi in Sacramentale consortium obtulit, quæ, dum ad superos euocata fuisset, magnus consilio & alter Cato in M. D. Lith. Wiesiotovias, eidem sanguinis sui è Wodzinsciorum familia plantulam concessit. Secutus est auidè Maiorum suorum gloriam, atq̃ Parentis optimi vestigia in toga & sago, at inuida morte præpeditus in medio cursu vitæ, sequi ulterius desijt. Cui sit in Epitaph.

Ades Spectator

Mors est, quæ de animis verum dicit :

Non Hic

Palladium Theodosij cursorem quære,
 cui impensum illud Romani Imperij spatium
 tridui iter fuit,

Sed Qui

Longa ac futura annorum spatia ante ætatem præcucurrit,
 Vitam ante mortem consumauit.

Cum

Senilem iuventam præmatura morte

Deposuit

Ioannes Stanislaus Sapieha, Marschalcus M. D. Lith. Slonimen. Præfectus,

Ætatem spectas,

Sed

Incipe illum virtutibus æstimare,

Sempiternus est

Ex Quo

Humanæ vitæ longitudinem addisces, in qua tantum
 sapientes laborarunt :

Amplissimum quippè vitæ spatium est, vsque
 ad virtutem vivere.

Christo-

Christophorus Nicolaus Sapieha secundus filius, Not. M. D. Lithu. Marcouien. Zditouien. Capitaneus, qui vitæ spatium annis 24 finiuit & compleuit. Hunc, quantam de se reliquerit spem, Epitaphium enarrabit.

Momentum,

Quod

Omnibus natura concessit,

Illustriss. Dominus

D. Christoph. Nicolaus Sapieha

genere illustrauit,

vita, moribus, virtute extendit.

In Quo

Breuis ætas & Adulta virtus,

Aula & Pietas,

Adolescentia & Integritas,

Altum ingenium & Animi demissio,

Fortuna & Constantia.

Summa imis

Dissentia, in eius mortem

conserunt.

Vt

*Momentum vitæ destituat, & ad monu-
mentum descendat:*

*Ora hospes, & lege tuum in alieno mo-
mentum monumento.*

*Casimirus Leo ex Notario M. D. Lith. Marschalcus Curia M. D. L. Grodzinen. Volpień. Lubosaneń. Capitaneus, in Czerca & Staresiolo he-
res, tertius filius et superstes. Hunc à prima ætate ibi fortuna commiserat
ex instinctu S. R. M. ubi ferrea contra stant fata, & duro leges adaman-
te rigescunt. Nam & Legationem ad Moschouia Principem, quam nisi
veterani & longo interuallo exercitati persoluebant in negotio Reipub.
arduo, de limitibus cum Regno de nouo sancendis obiuit, & Marschalci
in Comitijs Generalibus Regni officium ab omnibus Ordinibus suscepit, &
prosperè gubernauit. Quondam Sertorius venientem contra se iuuenem
Pompeium cum exercitu antequam Q. Metellus accelerasset, ita flocci-
pendebat vt diceret: Ego puerum istum castigatum verberibus domum
remissem, nisi superuenisset anus illa. Me hercule, cum Illustriss. Casi-
mirus Leo in ætatis primæuo à tam arduis incepit, iam regimini superue-
nienti illius quilibet exercitatus atq; veteranus miles, Dux & Senator, ob
industriam, rectum consilium, prudenter audacem animum, facile aqua-
bitur, comparabitur, licet quandoq; non cesserit. Celebrauit matrimonij
Sacramentum cum Tarnowska à Tarnow Comitissa, vt genere ita virtuti-
bus clarissima, quibus sua benedictione celesti altissimus fauere & adesse
dignetur.*

Et cum

Non tam deuotæ veniunt incude sagittæ,

Quas solidus Brontes, quasue Typhæus agit:

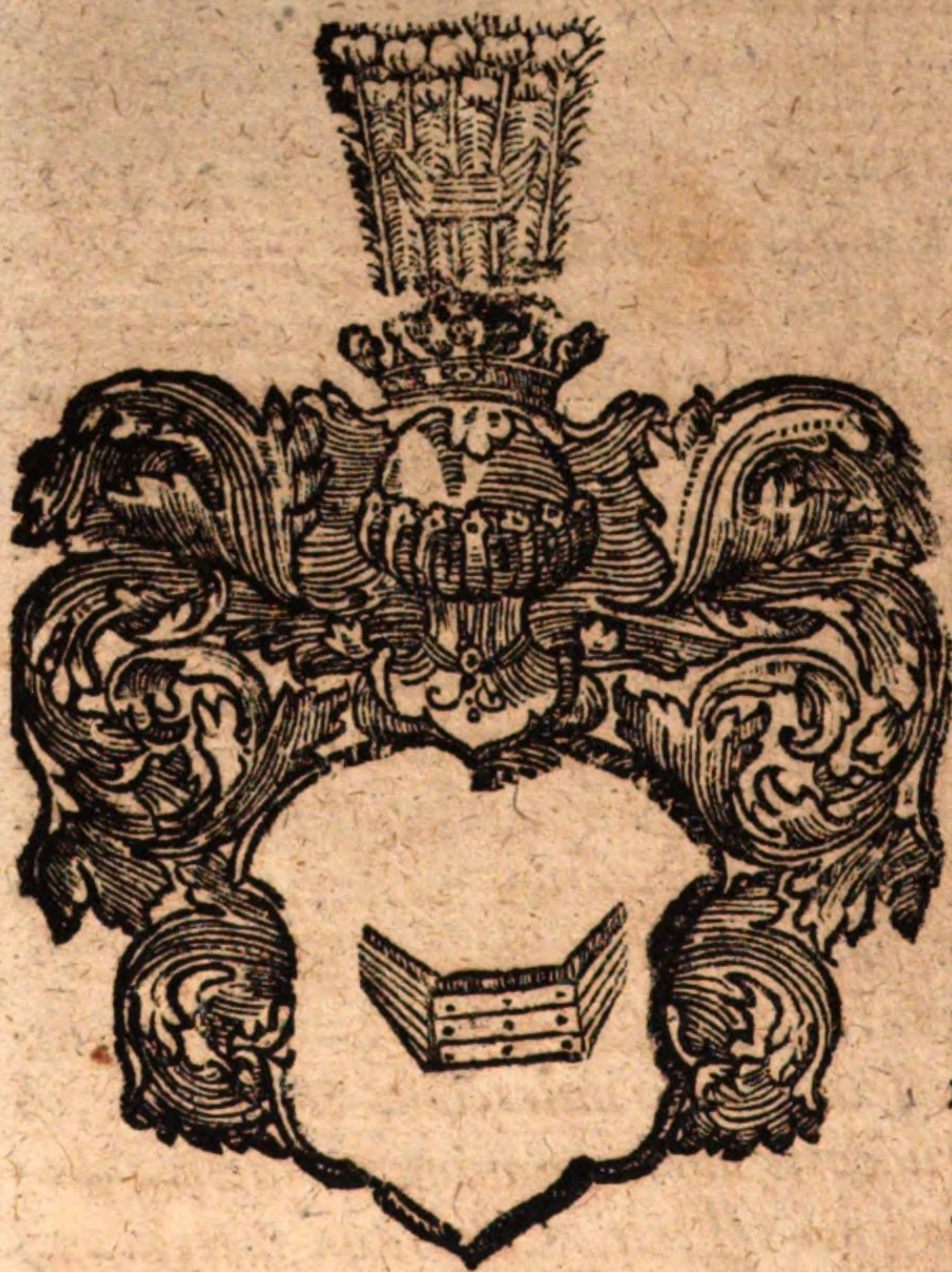
V

O Sapieha

O Sapieha, vides tantum quo stemma triumphat,
 Cui portat geminas ducta sagitta Cruces:
 Vna triumphatis crux sufficit hostibus, ecquos
 Non vincet geminæ iuncta sagitta Cruci.

Paulus Sapieha magni illius bellatoris atq; Moschorum domitoris sub Sereniss. Sigism. III. Poloniae & Sueciae Rege, qui in latum & longum totam Moschouiam penetravit, & rebellem Serenissimo Regi & Inuicto subiugavit. Filius nec dissimilis Parenti Reipub. meritissimo, nam in expeditionibus plurimis, quas M. D. Lith. assumpserat, promptissimus fuit, & Rothmag. officium ad Smolenscum & Biatam pro Serenissimo Vlad. IV. de Moschis triumphatore, dexterè & cum laude familiae suae administravit, laecessitus verò sudoribus bellicis, atq; periculo vitæ ad Biatam reportato, sedationis gratiâ cum filia Castellani Polocen. Zieniowicz suscepit Sacramentum matrimonij, cui Deus benedicere dignetur. Christophorus Sapieha, Incisor M. D. Lith. non deuiando à Maiorum meritis, virtute illustrat familiam & domum.

LODZIA hoc est NAVIS.

DELINEATIO.

EST navis oneraria, fluminibus profundis apta, coloris aurei, in campo sanguineo. Super galeam sunt pennæ Iunoniæ avis, eâdem nauim in medio cohonestantes.

ORIGO.

Antiqua hæc arma Romanis & Græcis in usu ipsiq; Ducibus Regni & belli propria fuerant. Vnde in nummis Iani Augusti Adriani reperiuntur, & Athenis celebritate festiua ob Theseum donabantur. Et alij plurimi quos

Pier. Valer. lib. 45. refert. Deportatæ demum fuerunt ad Cæsaream aulam nauium imagines cum suis protectoribus, & in Bohemia constiterunt. Ex quibus Anno Domini 969. in Regno Poloniae resplenderunt.

NAVIS

N A V I S S E C V N D A.

Fælicem & secundam nauem aliqui ex Cygnis lætanter aëra peruolantibus, significarunt, aliqui ex arridentibus Soli Echinis, vt Plin. lib. 9. cap. 31. Ego secundam nauim ex pennis pauonaceis euolare nauem super aëra potentibus coniector. Est namq; Pauo soli Iunoni dicatus. In Q. Nasidij nummo, video Nauem, in cuius antenna est lucens stella, & à latere est caput Neptuni cum tridente, addito lemmate, Neptuni, subaudiendum ope & auxilio, plena velificatione in quempiam ferri, & seruari. Facile dicerem ex his secundam fuisse nauem. Verum nauis hæc vestra felix & secunda est, quæ in omni Re- pub. & graui negotio, irruente hoste, furente inimico, semper proficua & tuta fuit, ipsamque Rempubicam nostram & Regnum à periculo imminenti liberauit. Quanta fecerunt Comites de Bnin, quanta meditarunt Domini de Gorka, quæ & quanta Opalinscij, Tomiccij pro Patria sustinuerunt. Historiæ referant. Eorum (inquam) opera, secunda & felix Respub. permansit. Nam naues istæ ventorum terminunt rabiem fluctusque sonantes. Atheniensibus nauem Thesei, quam in memoriam victoriæ perennis in Delon Apollini transmittabant, & die festiuo colebant, salutis indicium vocauere. Profectò, si Legationes varias, Interregna diuersa, bellorum arduos insultus, excursions hostium crebrescentes, cæteraq; Regni officia, negotia consueta, vel leui memoriâ perstringere tentaueris; insignitos naui, viros Herculeos, ciues Latonios fuisse, salutis operadores, non indicio, sed realitate affirmabis. Fuerunt Martis domini, gens quoq; togata. Refert Ortelius Abrahamus aliquos mortuorum ossibus pro nummis vti, nec absimile *Herodotus lib. 2.* habet Ægyptios (inquit) legem habere, vt si mutuo quis dari pecuniam sibi velit, cadauer patris depositum fidei creditori traderet. Vestræ sunt hæc diuitiæ, ô successores Bniniorum & Gorcarum, ac Tomicciorum vestra clenodia, fama, gloria, merita, & gesta antecessorum, de mortuorum quidem, sed æuiterna in memoria bonorum viuentium. Tenete depositum fidele, excitate gloriam, propagate progeniem, & virtute ac fortitudine florete.

MAGNOS SERVATVR IN VSVS.

VAlaminia Nauis, ait *Plutarchus in Pericle*, seruabatur ad res magni momenti. Quid causæ fuerit ignoro, sed scio seruari nauem vestram vobiscum etiam in præsens Reipub. & Regi Serenissimo, magnos & maximos in vsus. Quis namque honor & titulus fuit in Curia, qui vobis non fuerit seruatus? quæ tiara Episcopalis in Regno, qua honorati non fuistis? quæ in bello & Castris præeminen-

ria, quam non administrastis? quæ cum amplissimis Monarchis curæ & negotia quæ vos non expediistis? seria & summa Regni Curia, Ecclesiæ, vobis commissa fuerunt. Nam seruant vos Respublica, Patria, & Reges ad magnos & primos usus. In Agrippæ nummis rostratam & tridentalem nauem aspicio, eo quod seruatus magno Reipub. Romanæ negotio fuerat, nam aduersus Sex. Pompeium pugnando nauali bello, coronatam nauem obtinuit. Vnde Maro Æneid. 6.

*Parte alia ventis et dijs Agrippa secundis,
Arduus agmen agens, cui belli insigne superbum
Tempora nauali fulgent rostrata corona.*

Iam satis coronata vestra nauis auro, argento, coronis, scipionibus, regimentis militaribus, capitalibus, vt nulli comparari, sed omnes superare videatur. Superbè adornatam nauem *lib. 9. apud Fulgosium cap. i.* contemplor. Cleopatra Regina Ægypti, ex Ægypto in Siciliam nauigando, eius nauis purpurea habuit vela, sericeos rudentes, argento remos exornatos, quæ percussis ventis, per dimensa spatia sonum tubarum resonabant. Ipsa sedebat sub aurea umbella, circumfusa virginum choris, in Nympharum formam auro amictarum. Ad extrema verò nauis latera, aliæ insignes puellæ aureis turribulis ad fluminis ripas odoramenta perfundebant. Eximia res auditu, sed plena luxu & fuce, ornabat namque locus ille personam magis, quam persona locum. Hinc inoleuit Proclama: *Venit, profiscitur ad Bachum.* Vestra nauis alia fert ornamenta, quæ nunquam diffamari macularique valent. Purpura vestra sunt tot & tanti Præsules, sericum vestrum sunt tot ac tanti Legati, Rothmagistri Generales. Umbella aurea, innumeri officiorum Marschalci, Thesaurarij, Palatini. Odoramenta, victoriæ triumpho, vita Reipublicæ salutaris, Ecclesiæ Romanæ necessaria. Omnibus enim vobis vna mens, operum labor omnibus vnus, seruire Deo & Regi, prodesse Patriæ, & pro illa mori. Vnde meritò de hac naui affirmandum erit.

*Omne quid portat nauis contermina Ponto hæc?
Nota per Eoas Hesperiasq; plagas?
Ei frustra incurSAT classis scelerata latronum,
Hæc salua, saluam Patria spondet opem.*

LINEA FAMILIÆ ŁODZIA, siue NAVIS.

Familia Łodziarum non ab exteris peregrinam & aduentitiam originem trahit & deducit, sed ex antiquissima Sarmatarum gente, in qua quanto tempore, quibus opibus, qua dignitate, qua rerum gestarum gloria ante Religionis Christianæ lumen nobis obortum floruerit, cum tam antiqua

antiqua gentis Historia, ob literarum tum temporis ignorantiam destitua-
mur haud facile dixerim. Hoc potius cum Poëta.

Vixere multi ante Agamemnona fortes,
Sed illachrymabiles vrgentur,
Carent quia vate sacro.

Circa Annum 969. postquam Miecislaus Princeps, Christianam pri-
mus suscepit Religionem, Basilicas Gnesnensem, & Cracouiensem ma-
gno sumptu struxit. Inter præcipuas Familias quæ aderant fundatione,
Lodziarum quoque nomina recensentur, atque in muris & parietibus prædi-
ctarum Ecclesiarum, inter alia stemmata visuntur quoque insignia Lodzia-
rum, quæ surgente fabrica apparet fuisse inserta. Casimirus Anno 1052.
ex Monacho Rex, Templum Cathedrale Vratislavia (quæ tunc uti rota
Silesia Polonici iuris erat) struxit atque dotavit. Inter præsentis funda-
tionis ponuntur Lodzia. Et hinc apparet, patritios iam tum fuisse &
antiqua stirpe atque Illustri Domino, si enim absque ullis imaginibus essent,
dubio procul ad has subscriptiones admissi non fuissent: cum ista fierent ad
maiores fidem & auctoritatem rei actæ. Anno 1061. Rycius in Chro-
nico Hungariæ refert. Cum Boleslaus Andream Regem Hungariæ pro-
fligasset, & Bellam fratrem eius, suum verò Generum in Regem inaugu-
rasset, cohortem Lodziorum præsidariam in Alba Regali reliquisse.
Cureus tradit Petrum Lodzia à Boleslao Krywousto Glogouia Præfectum,
eandem urbem fortissime tutatum fuisse & defendisse, cum eam obsidione
cinxisset Henricus V. Imperator, qui paulo post à Rege magno prælio fusus
in loco dicto Psiepole. Hæc sunt quæ de Generali hoc cognomine Lo-
dziarum nancisci potui: quod nomen Gentilitium retinuisse quosdam diu-
tius reperio, cum Cromer. lib. II. sub Annum 1322. memoret Gerardum
Lodziam Episcopum Vladislauien. (quem in Catalogo eorum Episcoporum
vixisse annis 12. & obisse Romæ, illicque sepultum legi) fratrem suum Sre-
toslaum à Crucigeris in arce Raciazensi (cuius Præfectus erat) captum
redemisse exiguo litro, id est 400 marcis. Idem quoque lib. 14. dicit Nico-
laum Lodziam, eò, quod in partibus Domarati esset, à Vincentio Palatino
Posnaniens. (quem item Lodziam fuisse certo certius constat) in Bythinio
Oppido obsessum, & oppugnatum fuisse irritò conatu, quod incidit in an-
num 1384. In Catalogo Episcoporum Posnaniens. Ioannes Dlugossus
meminit, in Anno 1275. Ioannis de Familia Lodzia dicti Wiskowiec, de
quo hæc inquit: Hic Canonicus Posnaniens. existens, propter eius vir-
tutes & merita, & probè actam vitam conformiter eligi meruit. Cuius
electio, accedente Boleslai Calisien. & Premislai Posnaniens. Princi-
pum fauore & consensu, à Gregorio Papa X. fuit confirmata. Post in
Anno 1346. idem Ioannem Episcopum Posnaniensem nominat genere no-
bilem de Lodzia, vocatum de Kampa, qui cum sedisset annis 11. in Eccle-
sia Po-

sia Posnaniē. sepultus (vir elogio eius) benè literatus. Idem infrà Nicolaus Lodzia (inquit) Præpositus S. Mariae in Cracouia, & Canonicus Posnaniē. Anno D. 1374. electus. Qui ad Curiam Romanam, in Aunionem se personaliter conferens non obstantibus Regis Poloniae Ludouici, & Ioannis Archiepiscopi Gnesnē. & Cracouiē. Episcopi literis, à Gregorio Papa XI. obtinuit confirmationem, illicq; consecratus. Porro hoc Lodziarum insigne plures Clarissimæ Familiæ præferunt, siue adoptionem accitæ ad decora mutua, à primitiua eius stemmatis gente, siue (quod magis crediderim) in diuersa cognomina diuisâ Domo, quæ ex appellatione Oppidorum & villarum plerumq; Maiores nostri sortiebantur, ut est hoc certum, quò plures Familiæ eodem insigni vtuntur, eo magis antiquitatem & claritudinem eius stemmatis adstruunt. Imprimis autem Bninscij, seu de Bnin memorandi sunt. Quorum viros maximè insignes et rerum gestarum gloriâ illustres, quos in Annalibus, & in Archiuo eius domus reperire potui, sic breuiter recensebo: Anno D. 1160. Iacobus de Bnin sub Casimiro filio Boleslai Krywousti, postquam sepius prosperis prælijs Pomeranos cecidisset, tandem multitudine hostium post strenuam pugnam apud Oppidum Nakto oppressus est. Huic iure hereditario data Pita & Vscie Oppida cum adiacentibus villis. Petrus de Bnin, apud Henricum Barbatum Maioris Poloniae & Silesiæ Principem, in anno 1202. Cancellarius Silesiæ fuit, cuius nomen in Priuilegijs Silesiorum frequens. Nicolaus eius filius à Tartaris cæsus, unâ cum suo Principe Henrico secundo. Sepultus in Zegan, anno 1241. Iacobus de Bnin filius Petri, Pal. Posnaniē. sub Boleslao Caluo magnæ authoritatis, Duces Silesiæ inter se discordes & Poloniae minùs addictos, ad concordiam & officium redegit. Andreas de Bnin Castell. Posnaniē. post exiliū Boleslai Lokietkonis, in Bohemiam Legatus missus, ut duceret Vencesl. Regē Bohemiæ ad capeffendum Poloniae Regnum, anno 1282. Andreas de Bnin Castell. Califf. dum Premislius Maioris Poloniae Princeps à Marchionibus Brandeburgen. in Oppido Rogozno insidiosè occideretur, sauciùs & ipse graui vulnere Vratislauiæ obiit. Ibidem in templo S. Adalberti sepultus, Anno 1294. ubi hæc inscriptio legitur: Hic situs, vir nobilis, Andreas de Bnino, Castellanus Califfiensis, &c. &c. Petrus de Bnin, Generalis Maioris Poloniae, post obitum Casimiri Magni, in Hungariâ ad Ludouicum Regem consensu Patriæ missus, Sceptrum & Diadema tutum deferens, à quo Priuilegia magna obtinuit augenda libertati, Anno 1374. Matthias de Bnin, primum Succamerarius Posnaniē. postea Palatinus Califfiē. Wituldi Magni Lith. Ducis Aulicus, in Comitij Horodlensibus in consortium stemmatis adsciuit Mieczubum Lithuanum, Anno 1413. Petrus de Bnin, Castell. Gnesnē. primum, postea Posnaniē. ad Sigismundum Cæsarem Legatus, in negotio Crucigerorum missus à Vladislao Iagellone anno 1433.

Nicolaus Petri frater, Episcopus Posnaniensis, Anno 1439. Ioannes Nicolai & Petri Germanus, Palat. Posnaniens. cum Vladislaum Jagellonidem in Regem Poloniae inaugurandum ex Hungaria deduceret, in itinere obiit. Anno Domini 1440. Ioannes eius filius Castellanus Miedzerzecen. anno 1451. Petrus Ioannis filius Episcop. Vladislauien. & Cancellarius apud Casimirum tertium, de quo Callimachus in praefatione suae historiae ad Regem tale iudicium protulit. Petrum de Bnino Vladislauensem Episcopum Deus nasci Rex Inuictissime in Regno tuo voluit, non solum ut esset in his quae ad rem diuinam attinent, quoddam priscae Sanctitatis specimen, vereque Religiosorum Pontificum imago, sed etiam ut haberes in humanis Consiliarium, prudentiam, fide, constantia, gravitate antiqua praeditum. In Wolborz Sede Episcoporum Vladislauensium in Aula ubi omnes Episcopi depicti sunt, de eodem hac inscriptio legitur: Petrus de Bnino, ex Premisliensi ad Vladislauien. Ecclesiam ascendit. Doctrina magnus, sed maior cum Religione & pietate in Deum, tum mansuetudine in homines. Vixit cum Callimacho illo Petrus coniunctissime, pedibus aeger defunctus vita, Vladislauiae tumulatus, Anno 1493. Circa Annum 1441. Cum Vladislaus eius nominis III. ad Regnum Hungariae capeffendum iret, Callimachus lib. I. Historiae luculenter quam de rebus gestis eiusdem Regis conscripsit ista refert: Designati subinde qui absente Rege velut Vicarii, in locis opportunis praessent ac ius dicerent. In Pratura quidem Cracouiensi Ioannes Cifouius (Castellanus Cracouiens.) In Posnaniensi Petrus de Bnino, in Podolia Theodoricus Buciarius, &c. Virum vero de hoc Petro loquatur incertum. Tempora certe non video multum discrepare, potuit enim per aetatem eo muneri par iam tum fuisse, uti conijcere facile est. Hoc magis moratur, quod Viro Ecclesiastico iurisdictio & praefectura non omnino congrueret. An igitur cum adhuc non initiatus sacris fuit & ut vulgo loquimur secularis? An alius ab isto fuit? in ambiguo est; cum praesertim Callimachus non addat muneris & dignitatis eius titulum. Matthias de Bnin, eius frater Palatinus Posnaniensis, & Generalis Maioris Poloniae. Magna gratiam viguit apud Casimirum III. Vir prudens, animi excelsi. Cuius argumentum sit vel hoc unicum. Quod cum eidem Regi Stephanus Palatinus Moldaviae ad oppidum Kolomyia Homagium redderet, cum Ioanne Comite de Tarnow, Palatino Cracouiens. tam acriter contendit, quis nam eorum praeferreret sceptrum Regium, ut contentio sopiri aliter non potuerit, quam ut (Rege & Senatu sic decernente) Petrus de Iarostan, Palatinus Sendomiriens. pro hac vice id praeferreret. Donauit Regi bona sua hereditaria: Vscium, Pitam, Mosinam, exemplo Ioannis de Rytwiany, qui terram Sendomiriensem domui suae magno aere oppignoratam Regi restituit. Hac ratione multum decessit opibus Domus Bnini, etsi pensatum est

damnum

damnum magna dote, quam accepit cum Nawoika de Koniecpole. Quod
 ex diuisione facta inter predictam Nawoikam, & Patruelem eius Iacobum
 de Koniecpole Castellatum Premisliensem liquet. Cuius exemplar nactus
 sum ab Illustrissimo Domino Koniecpolio Castellano Cracouien. ex archiuo
 Domus eius desumptum, Ex quo ista excerpti Commissarij ad eam diuisionem,
 à Rege Casimiro per decretum Comitiorum Petricouiensium proxime
 celebratorum, missi fuere. Petrus de Iarostaw Sendomiriensis. Ioannes
 Odrowaz de Sprowa Prussiae Palatini, Raphael de eadem Iarostaw Mar-
 schalcus Regni Poloniae & Capitaneus Sendomiriensis. Henricus de Ka-
 mieniec Castell. Sanoen. Diuisione facta in hunc modum, ut Iacobo Koniec-
 polio obtigerint Drohobicz cum Villis nouem, item Tberatin cum omni-
 bus Villis ad eum spectantibus, item Dobrkow cum omnibus Villis, item op-
 pidum Mosciska cum Villis undecim, item oppidum Niezankowice cum
 Villa Osko, item medietas stationum de Villis Regalibus tenute terrigena-
 rum Capitaneatui Premisliensi obligatorum, item duae lapideae. Haec
 omnia Domino Iacobo, predictae uero Nawoice Consorti Matthiae Palat.
 Posnaniens. & Generalis Maioris Poloniae haec sors obtijt, Castrum &
 Ciuitas Premisliens. integra cum villis sedecim ibi enumeratis, item Ca-
 strum & Ciuitas Lelow in Terra Cracouien. situm, item Koscielec, item
 Przekop cum villis ad eadem spectantibus: item Tocz datio pro Castro
 Premisliens. de Zuppis Russiae. Haec bona partim Regalia partim he-
 reditaria, quod si Regalia eximerentur (apparet enim summis onerata
 fuisse) pecunia per medium diuidenda erat inter partes. Praesentes sub-
 scripsere transactionem: Stanislaus de Tenczyn Wislicen. Ioannes Rab-
 stinski Zawichosten. Iacobus Buczacki Halicien. Castellani, Zbigneus de
 predicta Tenczyn Dapifer Sendomiriens. Ioannes de Chodecz Capitaneus
 Halicien. Henricus Kmita de Wisnicz, & Nicolaus Stadnicki. Actum
 & datum Premisliae, Anno 1480. die feria secunda post Dominicam Re-
 miniscere, &c. &c. Andreas de Buin Episcopus Posnaniens. Nicolai
 filius frater patruelis Matthiae, cuius vitam Ioannes Dlugosz in Cata-
 logo Episcoporum Posnaniens. rudi quidem stylo, sed uti non fucata
 ita fida Oratione sic descripsit: Epiphaniae festo in diem solis, tunc sex-
 tam Ianuarij cadente in Annum futurum M. CCCC. XXXIX. pro quo
 Comitua Pontificalia per Ioannem Pellam de Hyewysch Administratorem
 Posnaniens. indicta erant, bifaria electio via scrutinij procedendo celebra-
 ta est. Wyssota enim de Gorka Praepositus. Matthias Drya Decanus cum
 nonnullis alijs, Nicolaum Lassocki Decanum Cracouien. Nobilem de armis
 Dolanga, Praefatus uero Ioannes Pella Administrator, cum maiori parte
 Capitularium Andream de Buin Secretarium Regium, & Canonicum
 Posnaniens. eligunt: Et quamuis Vladislaus III. Poloniae Rex suis literis,
 pro Nicolao Lassocki, apud Eugenium IV. Papam. Bononiae tunc agentem
 inter-

intercessisset, ipse tamen Eugenius nūtijs Andreae Bninski sollicitantibus neglecto Nicolao Lassocki, cui propterea quod partes Concilij Basiliens. promouebat erat infensus Andreae de Bnin die Lunæ 21. Mensis Iulij, anno eodem in Bononia de Ecclesia Posnaniens. prouidit. Qui anno subsequenti per Vincentium Archiepiscopum Gnesnens. in Episcopum Posnaniensem ordinatus: licet insuper Nicolaus Lassocki appellatiouem à prouisione huiusmodi ad Concilium Basiliensē interposuisset, non tamen illam fuit prosequutus. Fuit autem præfatus Andreas Bninski Nobilis de armis Lodzia, vir modestus destus & mansuetus, vitæ pudicæ & nitidæ, in Clericos impudicos suæ Ecclesiæ suæq. Diocesis parum seuerus & rigidus. Fabricauit is Castrum nobile in Krobia ex coctis lateribus, item Ecclesiam S. Mariæ Collegiatam & Curiam Episcopalem in Posnania, item Ecclesiam in Oppido Dolsko, item Ecclesiam in Kozłow, item Ecclesiam in Bnin, item Ecclesiam in Krobia, item Ecclesiam in via sua Episcopali in Masouia in Zbikow, item in Oppido suo Patrimoniali in Smigel, item in Oppido Borek ditioni domus eius subiecto; Abrahamæ Zbaski Iudicis Posnaniens. de armis Natęcz, improbos & erroneos conatus extollentes se contra Religionē Christianam, brachio Germanorum suorum Petri & Alberti compescuit, & tam fidei quàm sui prædecessoris Stanislai Ciotek iniuriam vindicauit. Intelligens enim septem Presbyteros suæ Diocesis labe hæreticā inquinatos, virus Bohemicum in Oppido Zbassyn, prædicationibus suis ad populum sub tuitione & defensione præfati Abrahamæ publicè defendere; cum nongentis armatorum equis, habens in suo comitatu suum Germanum Petrum de Bnin, Castell. Gnesnens. aduenit, & portas oppidi clausas offendens illud vallauit, nec prius obsidionem soluit, donec duobus sacerdotibus pestem hæreticam dogmatizantibus per fugam euadentibus, quinque residui illi presentati sunt: quos exinde in Posnaniam deductos, & de hæresi conuictos igni publicè damnauit. Liberalis fuit & munificus in pauperes ac inopes, ut potè qui & virginibus pannosis dotes, uiduis orphanis, & aliqua calamitate oppressis pecuniarum, solatia clandestina administratione præbebat. Liberalis itidem in suam Posnaniensem Ecclesiam, qui illi duos Calices aureos, quinque Casulas de Axamento auro intexto, cum crucibus latis & amplis margaritis unionibusq. ornatas. Liberalis, & ut verius dicam, prodigus in omnes suæ Diocesis Ecclesias, ea singulari largitione, quæ de nullo unquam Pontificum, Regum, & Principum legitur, refulgens: qui pro anno quolibet quibus præsidebat, Calicem fabricabat argenteum, quo per annum unum unus, alicui pauperi Ecclesiæ illum lapsò anno donabat, & sic faciebat per singulos annos, quibus gerebat Pettalum Pontificale. Cum autem annos triginta octo, menses sex, in Ecclesia Posnaniensi eum pietate sedisset, plenus bonis operibus & eleemosynis, annos duos de octaginta vel circa natus, non aliquo morbo sed fractus senio, Sacramentis

Ecclesiasticis munitus, testamento condito, admonens Canonicos, ut omni humano & Regis timore deposito, meliorem in locum suum ad Pontificatum deligerent, inter se charitatem seruarent, scandala vitarent, statuta quæ iurarunt obseruare tenerent, & non ut sæpè contingebat violarent, cum magno Cleri & populi Posnaniens. ac totius Diæcesis luctu & desiderio in domo D. Custodis Posnaniens. circa Ecclesiam sitâ, die Martis quinta Ianuarij, Anno D. M. CCCCLXX. IX. hominem exiit, & in Capella S. Andreae die Saturni nona Mensis eiusdem honore Pontifice digno sepelitur, in sepulchro quod sibi ante annos viginti, cogitans se semper moriturum, de marmore aurichalco superducto elaborari iusserat, Capellam autem præfatam ab alijs fabricatam, ipse dedicauerat S. Andreae, & dotem in ea contulit de mensa Episcopali, & pluribus ornamentis eam viuens insigniuit. Hactenus Dlugossius. Porro ex Cromero de eodem habentur ista: Ad paciscendum cum Crucigeris delegatus, procurante negotium hoc pacificationis Archiepisco Cretensi Nuntio Apostolico, sed utrinq; discessum rebus infectis ob impotentem Nuntij animum, & Polonis iniquum. Idem Anno 1465. seditionem militarem è Prussico bello in latrocinia effusam placidis sermonibus & muneribus compescuit. De expugnatione Zbasini idem refert lib. 21. lib. verò 24. Post sterilem decessum Zemouiti, & Vladislai Masouia Ducum, successionem sibi iure feudi caduci debitam, flagitante Rege Casimiro III. ad Nobiles Płocensis Palatinatus, qui Imperium Regis detractabant, missus. Ab hoc structum est Oppidum, cui in memoriam publico igne exustorum Hæresiarcharum inditum nomen Opalenica, à quo postea Bninia Familiæ ramus nomen accepit. Andreas de Bnin, frater Germanus Matthiæ Palatini Posnaniens. Castellanus Camen. eius filij imprimis nomen Opaleniorum assumpserant. Nicolaus de Bnin Opalinski Andreae filius, Castellanus Miedzyrzecensis. Petrus Castellanus Landensis. Petrus Castell. Gnesnen. filius Petri, vir magnus doctrina, & pacis artibus. Sub eius cura Sigism. Augustus adoleuit, à Sigismundo I. ad varios Principes missus, magnis Legationibus egregiè functus est. Naclus sum manuscriptum probatæ fidei, in quo continebantur instructiones in grauissimis negotijs ei datæ. Quarum contenta in compendium redacta operæ pretium visum est adscribere. Prima est ad Ferdinandum Hungariæ & Bohemiæ Regem causa pacificationis cum Ioanne ius in Regnum Hungariæ prætendente, & tum à Ferdinando profligato. Rex suadere pacem iubet Ferdinando unica ratione nempe imminenti periculo à Turca communi omnium hoste, qui tum discordem Hungariam impetebat. 2da Legatio ad Principes Germaniæ ad Comitia congregatos. Quibus dicere iubetur, ob vicinitatem Turcarum Regnis Hungariæ & Poloniæ, in ijs verò totius Christianitatis præsentissimum periculum esse. Tanto autem magis hunc hostem pertimescendum quod

quod occasione discordantis Hungaria atrox paret bellum. Rogandi igitur Principes, ut inimicitias Ferdinandi & Ioannis componant, & Regno Poloniae subsidia in communem hostem concedant. Georgio Duci Misnensi priuatim excusandum, quod publico Regis edicto, cum Saxonia & Silesia commercia inhibeantur, fieri id (dicet) maxime ob Lutheranam haeresim, ne illa Regnum Poloniae inficeretur. 3tia Anno D. 1538. ad Paulum III. Pontificem Maximum, cui more Maiorum defert obedientiam Regis & Regni, & adeptum Pontificatum gratulatur: tum petit, ut seges errorum, quae ubertim ubique germinat eradicetur prudentia eius, & Concilij instituendi auctoritate, postremo Regem & Regnum, fauori & beneuolentiae Paternae eius Sanctitatis commendabit. 4ta Legatio iterum ad Ferdinandum Romanorum Hungariae & Bohemiae Regem, in qua petit intercessionem eius ad Carolum V. Imperatorem, ut Ducatum Barensem Regi Poloniae tanquam dotem seu hereditatem Reginae Bonae restitueret, quem post obitum eius in potestatem suam redigerat: tum priuatim tractat de coniugio Sigismundi Augusti filij Regis cum Elisabetha filia Ferdinandi, cuius solennitatem petit differri ad hyemem usque. 5ta Apud Carolum V. Legatione fungitur, in qua gratulatur nomine Regis victoriam in Africa obtentam (in vindicato Regno Tunetano) vouet ei parem felicitatem & triumphos ex quocunque hoste, praecipue vero ex Haereticis, pro defensione Catholicae fidei quam illi perditum eunt, in multis Regnis Christianis. Conqueritur de Crucigerorum insolentia, qui occupatum Regem bello contra Ethnicos & Schismaticos laceessere non desinant inito facere & accita societate armorum Friderico Palatino Rheni, petit eos reprimi a Caesare, quoniam dicunt se eius Dominio subesse, denique Ducatum petit Barensem debitum Regi iure dotis. 6ta Ad Sultatum Solimanum Turcarum Imperatorem Constantinopolim missus, a quo perpetuae pacis foedus primus cum Regno Poloniae sanxit & firmavit, Rege cum Senatu sic iubente. Vxorem duxit domo Tenciniam, filiam Zbignei Succamer. Cracou. cuius alteram filiam Dux Opolien. duxerat. Expers prolis vixit, opes parauit magnas, Sigismundo, Augusto in memoriam beneficiorum a Patre eius Sigismundo I. acceptorum, testamento legauit summam centum millium florenorum. Eius frater Germanus Matthias Castell. Lendensis, cuius Epitaphium exstat satis eleganti structura Costeni cum inscriptione ista: Matthiae de Bnin Opalinski Patri, Heduigi de Lubraniecz Matri, Andreas de Bnin Opalinski, Supremus Regni Poloniae Marschalcus, Maioris Poloniae Generalis Szemen. Lezayscensisque Capitaneus, filius, pio succensus affectu posuit. Obijt Pater Anno D. M. D. LVIII die Natiuitatis B. Mariae Virginis. Sebastianus Canonicus Cracouien. Secretarius Sigismundi Augusti, atque ad Comitua Petriouiensia, quae in absentia Regis celebrabantur, missus, una cum Ioanne Ten-

czynio Marschalco Curia Regni, huic ad honores quos dotes eius merebantur mors propera aditum praeclusit. Obijt enim Anno aetatis 33. Ioannes Castell. Santocen. Andreas filius Matthiae, Supremus Regni Marschalcus Generalis Maioris Poloniae, Anno 20. aetatis, duxit Ianussij Koscielecij Palatini Siradien. Et Generalis Maioris Poloniae filiam, sed hoc tam maturum matrimonium, non ita illum (ut plerumq. solet) rei domesticae Et familiari addixit, ut curis publicis se abdicaret, quin imò frequens in Aula Sigismundi Augusti cum esset primum Castellanus Sremen. post Marschalcatum Curiae promeruit, Capitaneatum quoq. Rohatine. Et Sremen. ab eodem in praeium virtutis accepit. Post decessum Augusti ab Henrico Gallo, Marschalcus Supremus renuntiatus est, quo in Galliam regresso aut potius profugo, eorum partes secutus est, qui suffragijs Maximilianum Austriacum ad sceptrum vocabant. Sed cum Stephanus Metropoli Et Corona potius emulum celeritate praeuertisset, non reluctandum ultra fatis ratus Et Patriae consulens, cui intererat habere potius Regem, quam quærere, venit ultro Cracouiam, Et Regem salutans, libertatem suffragiorum nulli obnoxiam praefatus, se voluntati numinis quae illum Regem destinasset concedere professus est, Et fidem, officia, constantiam, quae alijs Regibus deuouerat breui Et egregia oratione sponndit. Viguit postmodum magna apud hunc Regem gratia, qui prudentiam eius Et consilia plurimi faciebat, ab eodem Capitaneatu Lezayscensi auctus est. Post obitum eius Interregnum successit, Patriae plurimum calamitatis protendens. Ille quanquam haberet Magnum consiliorum obicem Comitem Gorcanum Palat. Posnaniensem. qui Maximiliano una cum Zborouijs studebat, tamen Maioris Poloniae nobilitatem flexit ad partes, quae Sigismundum postea eius nominis Tertium ad Regnum vocabant; fuit ei obuiam Dantiscum, Et magno comitatu Cracouiam deduxit, Et constantissime in tuenda eius auctoritate perstitit. Quod luculenter ostendit, cum in Comitijs inquisitionis magno animo restitit nostris Monarchomachis, Et eius auctoritate maxime sequuta ea quae tum fuit consiliorum moderatio. Obijt Anno 1593. aetatis 53. vir prudentiae incomparabilis, quam in grauissimis Reipub. negotijs abunde testatus est, quod Historia eius cui aliquando uberius narrabit. Petrus eius filius, Incisor Regni, Naklensis, Rohatine. Gnesnen. Wolpine. Dubinensisq. Capitaneus. Postquam cum Balthasare Bathori exterarum nationes peragrasset, magno doctrinae, experientiae Et prudentiae fructu redijt, Et ad Rempub. accedens, egregie varijs negotijs functus. Sigismundo Tertio apprimè carus fuit, qui in eo paternas dotes agnoscebat, Et ad magnas destinabat dignitates. Certè officio Incisoris, Et Gnesnensi, Wolpiensi, Dubinensi Capitaneatu eum auxit in iuuenili aetate. Duxerat Sieniauiam Castellani Camenecen. filiam, sed hac tertio statim Mense extincta, Zborouiam filiam Castell. Gnesnen. secundo matrimonio habuit.

vir

vir prudentia insignis, & grauitatis antiquae, in aditu ipso dignitatis cum maxima incrementa honorum sperare debuisset, morte inopinata extinctus Anno 1600. etatis 34. Andreas Episcopus Posnaniensis, Marschalci alter filius, Anno 1592. Romam à Patre missus, ibi à Clemente VIII. munere Camerarij præstantioris ornatus, ab eodem Anno 1594. ad Sigismundum III. missus cum gratulatione tum primogeniti Vladislai, qua Legatione egregiè functus, iterum ad Pontificem redijt, ibiq; per biennium splendide vixit, magno non solum familiae sed & totius gentis Poloniae honore; reuersus in Patriam, ad Archiducem Ferdinandum, Gracium, ad Rudolphum Imperatorem Pragam mittitur, in negotio Moldauiae & Transyluaniae, quæ tum à Michaele turbabatur, non sine vicinorum periculo, Anno 1604. munus maioris Secretarij cum accepisset, & ad Paulum V. causa dispensationis matrimonij cum Regina Constantia missus est (ubi eadē occasione effecit, ut Stanislaus Kostka in Album Beatorum referretur) postquæ redijt, à Goslicio in Coadiutorem adoptatus, eo mortuo Anno 1607. Episcopatum adiit, quem gessit ex debito muneris, & Maiores suos in zelo Catholicae Religionis tuendo, & propagando imitatus, Ministros (ut vocant) publicè & liberè hæresim Posnaniae exercentes vrbe repulit nulla spe remeandi relicta, Ciuitatemq; auita Religioni restituit. Tandem morbo correptus, quem auxit dolor ob Basilicam Cathedralem Posnaniae exustam exstinguitur, Anno M. DC. XXIII. etatis XL. VIII. De ipso tale Elogium P. Adalbertus Pigtonski scripsit dignum tanto viro.

ANDREAS DE BNIN OPALENSKI

EPISCOPVS POSNANIENSIS.

Marschalco Patre

Natus ad Pastoridum Pedum,

Magnorum Parentum Filijs,

Tuto maiora committi posse, probauit

Quanquam

Etsi auorum gloria caruisset,

Dignus erat, qui magna virtute summa quæuis

Mereretur

Ecclesiam cum moderandam accepit.

Primum tueri voluit quam tenere.

Æquè beneuolus suis ac Nouatoribus acris

Vbi Posnaniam Hæresi purgauisset primus,

Vigilantem per omnia Pastorem expressit.

Ioannes de Bnin Castellanus Rogozien. filius Ioannis Castellani Santocen. homo quieti deditus, tum ingenio eò inclinante, tum cogente debili & fluxa valetudine. Obijt 1598. etatis 53. Habuit in matrimonio Ostrorogeam matre Zborouia, Castellani Cracouien. filia natam, ex qua suscepit duos filios. Quorum primus: Ioannes de Bnin, primum Calissien. postea Posnaniens. Palatinus, Inowloctauien. Capitaneus, vir doctrina magnus

Et pietate insignis. Obijt Anno 1637. etatis 56. Petrus eius frater iu-
 nior, Palatinus Posnaniens. Capitaneus Sremensis, iuxta pacis ac belli arti-
 bus vir magnus, Moschouitica ac Turcica expeditionibus clarus. Cum
 pro stipendio charitatem Patriæ habens, primo quidem bello hastatorum co-
 hortem, secundo verò unam hastatorum, alteram Kosakorum proprio ære
 duxit, Et plus triennio magna gloria militauit, Senator Regni integritate
 rara Et incorrupta libertate. Quæ quia in ore omnium Et memoria re-
 centi sunt, non attinet ultra memorare. Obijt Anno 1624. etatis 37. in
 ipso famæ Et gloriæ (cuius studio maximè flagrabat) rerumq; gerendarum
 cursu. Andreas Succamerarius Posnaniens. filius Incisoris Regni. Obijt
 Anno 1624. cum trigessimum nondum attigisset, atque ita spem quam
 eius indoles faciebat prospero fato præcedit. Reliqui quos memorabo,
 cum adhuc uiuant fruanturq; fama sui, ne videar auribus eorum dare
 quamuis meritissimas laudes breui à me Elogio dignabuntur. Rectè enim
 ab Ecclesiaste cap. ii. admonemur: Ne laudaueris hominem in vita sua,
 cum præsertim ut ille ait: Suum cuique decus posteritas rependat,
 quæ assentationis expers, virtutem debita gloria velut dote eius non
 frustrabit. Lucas de Bnin Opalinski filius Andreae Marschalci, Mar-
 schalcus Et ipse Supremus Regni, etate prima in ijs occupationibus acta,
 quas ab illo honor natalium exigebat. Postquam ab exteris nationibus re-
 diit, in Aula splendide vixit, Anno verò 1604. Annam de Pilca ulti-
 mam suæ familiæ duxit viduam Christophori Kostæ relictam, atq; cum
 illa opimam hereditatem adiit, Anno 1607. leui occasione orta, sed cre-
 scentibus odijs, in tantum aucta dissensio cum Stanislao de Zmigrod Sta-
 dnicio, ut iniustum ac plenum abiret bellum cum integris penè exercitibus,
 aliquot prælijs commissis plus biennio decertatum esset, Et reconciliatio-
 nem sæpius ob impotentem Stadnicij animam frustra tentatæ, aliter finis
 inimicitia imponi nequiuit, quàm nece Et interitu ipsius Stadnicij. Qua-
 re afflicto graui Et penè extrema calamitate Opalinij patrimonio, subue-
 nit beneficentia Principis Sigismundi III. qui postquam eum ad Castella-
 natum Posnaniens. tumq; Curia primùm, postremo verò ad Supremum Re-
 gni Marschalcatum euexisset, addidit quoq; tantis muneribus subsidia,
 cum Capitaneatum (præter Lezayscens. quam in iuuenili etate, ei in
 præmium virtutis paternæ dederat) Colensem, Valensem, Odalanouiens.
 Camionacens. Kosicens. ei contulisset, à Vladislao nunc feliciter regnante,
 Rubiesouiens. accepit. Secundo matrimonio habet Danielowiciam, The-
 saurarij filiam, cum qua etiamnum uiuit, utinam quàm diutissimè Rei-
 publicæ bono Et ornamento familiæ. Petrus Subdapifer Regni, Et Suc-
 camerarius Calissiens. Odolanouiens. Capitaneus, filius alter Petri Incisoris
 Regni. Christophorus filius Petri, Palatini Posnaniens. Et ipse Anno
 1637. etatis 28. Palat. Posnaniens. renuntiatus, Sremensis Capitaneus,
 Paternæ

Paternæ dignitatis successor non degener. De quo qua integritate, qua prudentia, qua ætatem superante gravitate, Senatorio munere fungatur, nolo dicere. In ore enim est omnium, & rependit ei præsens fama, quod olim uberiùs præstabit memor & grata posteritas. Lucas eius frater germanus, raris animi dotibus, nuper Ordinis Equestris amplissimum consensum rexit. Duxit Illustriss. Tenciniorum Domus heredem ultimam, eiusq; insignia decora suæ domui adiunxit. Alexander Capit. Innotoclauien. Ioannis Palatini Posnaniensis filius, unà cum duobus fratribus minorennibus, per ætatem Deo dante augebit antiquæ domus decora, quæ uti de Patria benè semper bello ac pace merita, ita de Ecclesia Catholica optimè, cuius doctrinæ semper constantissimè adhæsit, & rara alijs familijs non vulgari laude, nusquam auitæ religionis desertor fuit & transfuga. Qua vel unica causa diuturnam incolumitatem honore omni cumulatam, longisq; opibus auctam, uti à Deo meretur, ita ut in seram posteritatem propaget voueo & apprecor.

Zgorkij, de Gorka oppido in Silesia versus maiorem Poloniam. Antiqua genere, & summa dignitate, familia exstitit. Et licet originem investigare familiæ Z Gorkonum difficile nunc est, sed ex titulis magnificis facile colligere, quam benè merita Patriæ & Reipub. Z Gorkonum familia fuerit. Lucas z Gorka Palat. Posnaniensis. vir, sicut ipso in titulo apparet iudicij, fortitudinis potentia maximus. Claruit ad Annum 1340. ut ex Actis Terrestribus & Castrensibus Posnaniensibus constat. Refert idem in secundo opere Paprocius. Vissotius z Gorka Præpositus Posnaniensis, Legatus missus una cum Petro Samotulio Castell. Calissiensis, ad Nicolaum Pontificem Maximum circa Annum 1447. ut Cromer. lib. 22. meminit à Casimiro Iagellouicio Sereniss. Rege cum obedientia Regali, sicut addit Bielsc. fol. 385. Erat familia z Gorkonum in tantos ramos distincta prænominato Anno, ut in Gorka prædicta Silesiana quæ tum ad Poloniam maiorem spectabat, nouem partes diuisæ exstiterint. Vnus igitur horum qui partem nonam tenuit in Gorka reliquit tres filios, Vrielem, Lucam, Nicolaum, qui iuuentutem suam grauiter ornatam literis, aptam Curia Casimiri Iagellouicij primum, tum Reipub. negotijs desideratam, reddiderunt. Vriel z Gorka, eximiam indolem dum virtutibus diuersis Reipub. & Patriæ florentem commonstrauit, primum Præposituris Gnesnensi & Posnaniensi, tum Cancellarij Regni honore decoratus fuit. Post decessum verò Andree de Bnin Episcopi Posnaniensis. Administrator eiusdem Episcopatus ac postmodum Episcopus inauguratus fuit. Mortuus 1499. In cuius laudem ita quidam scripsit.

Nec tu Gorkarum decus illaudatus abibis,

Sæpè & quando tacet fama vetusta placet.

Lucas frater Vrielis Palatinus Posnaniensis, tam sago quam toga strenuus

nunus vir & Senator. Deceffit steriliter. fratri omnia resignando. Nicolaus Luca & Vrielis frater Succamerarius Posnaniens. vir potentia, diuitijs, opibus clarus, quem ingenium, iudicium, affabilitas cum liberalitate, omnibus commendarunt. Reliquit unicum filium Lucam. Lucas Nicolai ubi reddidit obsequia digna Regibus Serenissimis, & magno apparatu bellico, Castell. Posnaniens. & Generalis Maioris Poloniae denuntiatus. Demum Palat. Posnaniens. fecit cum Vladislao III. expeditionem in Hungariam ut Calimachus refert. Legationem ad Solimanum dum ab Alba Regia seu Belgradore cedebat, obiit. Ille una cum Ostrorogio ad Regiam Elisabeth missus, ob fœdus & matrimonium. Ille in cunctatione Casimiro de recipiendo regimine, ut Boleslaus eligatur, Cromero dicente sub Anno 1451. lib. 22. fuit. Ille contra cruciferos cohortum ductor fuit, ille ad Choyniciam pugnando in captiuitatem deuenit. Habuit in coniugem Catharinam Samotulska antiquæ familiæ heredem cum qua & plurima bona, in Gorkanam domum deuoluta fuerunt. Suscepit ex illa Andream & duas filias, Annam Petri Kmita Comitis in Wisnicz, Palatini & Capitanei Cracouiensis, Marschalci Supremi Regni Scepusiens. Premisliens. &c. Præfetti coniugem. Altera erat consors Stanislaus Odrowazij Palat. Podoliae. Dum verò idem Lucas legationem obisset à Serenissimo Rege ad Cæsaream Maiestatem, ibidem Comes in Gorka, oppido à quo notabant familiam suam, inauguratus Cæsarea authoritate, & benignitate fuit. Tribuuntur illi plurima bona, sed etiam non modica mala. Nam ubi potentia ibi plerumq; & oppressio radicatur. Sed regulam rectè subministravit Deus ex alto, nam è viuis sublata eius coniuge, deposuit fastum sæculi & dimisso Palatinatu Posnaniensi, creatus fuit Episcopus Cuiaviens. Habet de illo Bielsc. sub Anno 1537. Obijt plenus dierum & felicitatis admirande. Andreas Comes de Gorka Castell. & General. Posnaniens. filius Palatini & Episcopi Cuiaviens. Hic meritis merita addendo, & factis maiorum facta propria conformando, obtinuit in præmium plurima regalia bona. Celebravit matrimonium cum Kurozuanska Vicethesaurarij Regni filia, ex qua suscepit filios tres, & duas filias. Quibus plurima bona acquisiuit, & magnæ fortitudinis & authoritatis ob potentiam, Augusto regnante, indicia declarauit, sed dominus pacis tutor & memor gementium, vitæ illius cursum præcidit. Lucas Comes de Gorka Andree filius sui parentis vestigia cito in honore secutus Palat. Posnaniensis & Præfetus Buscensis denuntiatus fuit. Bona acquisita à maioribus liberali manu disseminare cepit. Acceperat in coniugem Elisabetham Ducissam in Ostrog, propter quam Demetrius Sangusko occisus fuerat, & quæ Duci Slucensi in coniugem admissa erat, de quo dicant alij. Hic amisit & dispersit, quæ maiores sui collegerant, obiit sterilis. Andreas frater Luca filius Andree Castell. Miedzirzycensis, Valecen. Koscianensis, Gnesnensis Capitaneus

taneus. Vir prudentia, dexteritate singularis, habuit in coniugem ex Herburthorum familia Barbaram, quæ ante fuit consors Petri Kmitæ Palat. Cracouiens. obiit sterilis. Stanislaus tertius frater prædictorum, Comes de Gorka Palat. Posnaniens. Kolensis, Vsciensis, &c. Præfectus. Vir ad iram pronus, omnibus terrori paucis amori, habuit in coniugem Hedwigim Sobocka, sed obiit sterilis. Bona illius in domum Czarnkouiurum qui ex eorum sorore nati fuerunt videlicet Andrea Castell. Nakleñ. Petri Succamerarij Posnaniens. Stanislai & Ioannis, transferunt. Sic transit gloria mundi. Sic vos non vobis mellificatis apes. Sic struxerunt alij nobis nos posteritati, aut cui contulerit Deus. Sorores horum erant, Barbara Czarnkowskij Castellani Rogozinens. Capit. Koscinensis consors. Catharina Konieleccij Palat. Lenciciens. post Dziatynskij Castell. Bresten. Coualen. & Brodnicens. Præfecti. Eius Epitaphium Brodniciæ.

Hic ego Sarmaticâ Catharina ex gente quiesco,
Gorkanæ insignis vera propago domus,
Me genuit Comitum magna de gente Polona,
Hæc stirps Sarmatico quæ benè nota solo est.
Tradita præstanti post sum virtute marito
Dzialynski Raphael fædere iuncta thori.
Vnica progenies ex me relictus alumnus,
In quo Dzialiniæ est spes generosa domus.

Roskowskij, in Palatinatu Posnaniensi, a Roski bonis nuncupati, unius domus cum Gorcanis. Erant Patriæ amabiles, & Reipub. proficui Si namque Gorcarum familia in nouem partes bona diuisa tenuit, profecto descenderunt plurimi à Gorcanis. Ioannes Castell. primo Præmeten. postea Posnaniens. cui Martia frons, Mineruæ ingenium fuit. Huic inter cæteros Anno Domini 1611. commissum fuerat dignoscere, an in fluuio Warta possit esse tuta & secura nauigatio, ad mare eo modo quo fit in fluuio Vistula. Celebrauit fædus matrimonij cum Pamponska armorum Gozdawa, ex qua suscepit optimos spei & indolis posteros. Andreas de Gorka, Parens Illustriss. Domina Pocillatricis Regni Ostrorogia, natæ ex Stomowska armorum Grzymala.

Tomiccij, in Posnaniens. Palat. antiqua familia à Gorcanis descendens, & Bninijs. Viri graues auctoritate, consilio, pietate, notant familiam suam de Tomice. Petrus Tomicki, Romæ liberalibus artibus, Iure Ciuili & Canonico institutus, & Doctor creatus, apud Fridericum Cardinalem Cancellarium aliquandiu egit. Quo vita functo ad Episcopatum Premiensiens. & ad Vicecancellariatum Regni prouectus, officium tanta cum laude domi forisq; gessit, ut eo renitente paulo post ad Posnaniens. deinde ad Cracouiensem sedem translatus fuisset. Erat vir quadruplici lingua disertissimus, forma conspicuus, animo excelsus, ingenio & consilio admirandus, splendidus,

splendidus, in pauperes & in omnes alios liberalis. Annum agens circiter septuagesimum in lectione passionis Domini ad illa verba: Pater in manus tuas commendo spiritum meum, exspiravit 1535.

D. O. M.

Suoque postremo Cineri,
Petrus Tomicius

Primum Premisliensis, dehinc Posnanien. ac postremo
Cracouiensis Episcopus, Regni Poloniae Vi-
cecancellarius. Mortalitatis memor
ipse posuit. 1532.

Ioannes Tomicki, quem Andreas Cricius Archiepiscopus Gnesnen. magno elogio celebrauit, Castellanus Gnesnensis. ut Bielsc. fol. 656. & Stricou. fol. 776. adnotarunt, matrimonij fadere coniunctam habuit Oporowska, Castell. Gnesnen. filiam, eius fuere quatuor filij. Nicolaus, Petrus, Andreas, & Ioannes. Nicolaus primus filius eius, erat vir fortis ac bellicosus, Martis filium diceret, is exors matrimonij, vitam Patriae integrè dedicatam non sine eius dolore finiuit, Petrus secundus filius, etate sed non animo minor, grauitate morumq; comitate insignis, matrimonio habuit Kono-packa, Castell. Culmen. filiam, ex matre Kosteżanka Palatini Sandomi-riensis filia. Hic habuit duos filios, Christophorum, & Ioannem, filias quatuor, Elisabetham, Hedwigim, Helenam, & Catharinam. Christophorus eius filius, homo omni virtutum genere praeditus, in tractandisq; Regni ac Reipub. negotijs dexterrimus, Electionem Vladislai IV. subscripsit ex Terra Wielunen. Huic coniux de domo auita Laszczorum, genuit unicum filium Petrum. Ioannes cum consorte sua Kucharska procreauit tres filios, Christophorum, Apollinarem, & Theodorum, totidemq; filias, Annam, Catharinam, & Ludgardim. Christophorus adolescens bonae spei ac optimae indolis iuuenis, postpositis omnibus certis expectationibus, Religionem S. Dominici Cracouiae ad Sanctissimam Trinitatem est amplexus, in eaq; nomine Doctoris Angelici, fausto omine, Thomas Aquinas insigniri meruit. Elisabeth vero praefati Petri filia, fide coniugij copulata erat Sigismundo Korkowski. Fuit hic vario ingenio, & paulò quàm par erat seuerior; sed mira temperie haec maritum flectebat, ne dicam regebat; molestias supprimebat, iras mitigabat, iusta & honesta inferebat. Orarū & summoperè vxoribus imitandum exemplum. Hanc cum maritus eius viduam sine prole reliquisset, ipsa se matrem plurimorum pauperum effecit. Tota cura eius illorum necessitatibus prouidere, nutrire, potare, vestire, ac Christi Saluatoris sui exemplo, quotannis in die Cenae Domini cibare, pedes illorum cum summa demissione proprijs manibus lauare, vulnera alligare, subuculas seu indusias tribuere. O thesaurum manibus pauperum in celum

in cælum deferendum: vis uberioſer pietatem? hæc in cultu lucrorum, mirifica & aſſidua, nulla occupatione aut delectatione potuit ab incruento altaris myſterio demoueri; inerat illi horas ſuas Canonicas (ut loquimur) ſacerdotali exemplo quotidie legere, ipſos Sacerdotes honorare, templa exornare, atq; id ſuis aut ſuarum ferè manibus, cum & ipſa acu pingere veſtes, aut à famulis ſuis puellis pingi texig; iuberet. Sed parua ſunt hæc (ſi non magna dixerimus) ſolus affectus tenerrimus in Chriſtum Crucifixum ſacro cruore madidum magnus eſt cenſendus. Cuius imaginem prodigioſam in porticu Prædicatorum Cracouiæ pulchrè & ſumptuoſè altari conſtructo, ut patet, adornauit: ibiq; ad pedes eius ſibi & marito ſuo monumentum poſuit, & ut ibidem Miſſæ pro ambobus dicerentur, perpetuam eamq; optimam foundationem fecit, cum omnia bona ſua Fratribus Prædicatoribus ob amorem Sancti Dominici, certò recompensandum cum integro affectu ſuo dedit & dedicauit. Tante virtutes talem exceſſum in charta fecerunt. Hedwigis ſoror eius vterina data in coniugium N. Dunin Szpot, quæ ei genuit tres filios. Helena vitam & virginitatem Sponſo ſuo Chriſto conſecrauit, S. Franciſci Religionem in cætu Sanctimonialium Crac. ad S. Agnetem profeſſa, ibiq; Pelagia vocata. Catharina virgo deuotiſſima Cracouiæ obiit, ſepulta in Baſilica Apoſtolorum Petri & Pauli apud Patres Societatis Ieſu. Andreas tertius Caſtellani Gneſneſ. filius, cum uxore ſua Działyńska tres genuit filios, Ioannem, Georgium, & Stanislaum, filias quatuor, Margaretam, Chriſtinam, Magdalenam, & Theophilam. Ioannes iſtius filius duas fide coniugij copulatus Matronas habuit, una erat Stobiecka, altera Strykomiſka, cum ambabus prolem reliquit. Georgius Ciuis Patriæ optimus, qui etiam Electionem Vladislai IV. ſubſcripſit ex Palat. Inowłocławieſ. huic nupta erat Tylicka Epifcopi Cracouiæ. Neptis, mulier vitæ ſanctitate, ac penitus miraculis celebris, ex hac unicum ſuſcepit filium. Cum Margareta nuptias celebrauit Goſteński, cum Chriſtina Grudziecki, cum Magdalena Herburt, omnes tres non ſine fructu matrimonij deceſſerunt. Theophila S. Benedicti inſtitutum amplexa & veſtigia ſecuta. Ioannes quartus filius, à virtutibus & magnanimitate Maiorum ſuorum non degener, cum conſorte ſua Rydzeńska unum reliquit filium Lucam, cui in matrimonium oblata erat Czarnkomiſka, ſed ambo ſteriles obierunt. De hac nobiliſſima & vetuſtiſſima atq; de Repub. meritiffima familia, Stricou. fol. præallegato dicit, quod Tomiccij omnes plus debere Regno quàm Patrio nomini, vita & moribus commonſtrarunt.

Iwienſcij cum Tomiccijs eiufdem diuiſionis bonorum, ut Califfij ex Epitaph. apparet, præter inſcriptiones diuiſionum. Ioannes Succamer. Califfieſ. cuius filius erat etiam Ioannes. eius ibidem Epitaphium. Ioannes de Tomice Iuienſki, Generoſi Ioannis de Tomice Iwienſki Succamerarij

Calissien. filius, Vir doctrina & pietate veræ religionis studio & constantia, candore, humanitate, liberalitate, atq; alijs virtutibus præstans. Obijt anno 1549 parens, filius verò 1580. Sunt magna encomia & merita Iuiensciorum, sed quoniam alij sunt Iuienscij armorum Græmata, ut ex Bielsc. fol. 261 patet, difficile est coniecturari, de qua nam familia Historici referant. Hoc unum sufficiat, quod armorum navis familia portum redimita subit.

*Nam tua dum medio spatatur in æquore puppis,
Virtutis retulit candida signa suæ.*

Poduodowski. Poduodowscij aut Powodowscij in Palat. Posnanien. antiquitus Patriam cognationi præferunt, & quicquid publico salutare non est, alienum priuato existimant. N. Powodowski, qui liberos optima educatione dignos Ecclesiæ reddidit, & proficuos Patriæ. Ioannes filius eius Canonicus Posnanien. pius & exemplaris. Tam namq; sanctum est Sacerdotij nomen, ut nulla vitiorum nota maculari se sinat. Hieronymus alter filius etiam Canonicus Cracouien. Posnanien. & Archipresbyter Cracouien. ad ædes B. M. in Circulo. qui ex Synodo Petricouien. ab Episcopo Curiauien. Contributionem pro bello Gedanen. à Sacerdotibus Stephano Regi attulerat. Bielsc. fol. 746. Eximius erat Prædicator, cuius opera in Concionibus exstant, vera autem est illa doctrina, quam viuendi sequitur forma.

Klęski. Klęscij, in Maiori Polonia. Hi publica instituta priuata pietate anteponunt.

Smigelski. Smigelscij, in Maiori Pol. & in Palat. Sendomirien. Abundant non auro sed præstantia virtutis. Christophorus subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Palat. Sendomirien.

Zytowiecki. Zytowieccij. Non nati fruges consumere, sed gloriam adiungere factis.

Dachowski. Dachowscij, in Posnanien Palat. Protegere Patriam à periculo & clade, consilio & virtute docti. Albertus subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Palat. Posnanien.

Starkowiecki. Starkowieccij, in Maiori Polonia. Laudatur in eis senectus in ætate iuuenili, nam apta Reip. & Regi.

Baranowski. Baranowscij, ibidem. In consilio sunt fortes, in prælio felices.

Komornicki. Komornicij, in Palat. Posnanien. Seruant quod sunt, norunt enim quod virtus nobilem sublimem, voluptas humilem facit.

Szoldrski. Szoldrscij, in Maiori Polonia, in districtu Koscienen. Virtus & fortuna contendisse in hac familia videtur, quapropter digni in Senatu, præcelsi in Pontificatu declarantur. Andreas magni iudicij, eruditionis Senator, Episcopus primò Chiouien. ex Referendario Vladis. IV. demum Premislien. tum Posnanien. renuntiatus. Vir eloquentia Cicero, prudentia Cato, consilio Fabius.

Quàm

Quàm placido Præsul currunt tua carbasa vento,

Dum quatit inuictam nulla procella ratem.

Andreas, Nicolaus, & Ioannes Szoldrski, subscripserunt Electionem Vladislai IV. ex Palat. Posnanien. Crescit cum virtute fama, quæ etiam nauem è voragine extollit pelagi.

Gorscij, in Palat. Posnanien. Si laudatur in aliquo Traiani virtus, Antonini pietas, Augusti moderatio, magis laudanda in nobili erit, discretio boni & mali, honesti, utilis, laudabilis, si exercitata nedum præconcepta fuerint. Gorski.

Brodniccij, in Maiori Polonia. Præstant quæ sunt eximio viro præstanda, nam sicut veritas visu & mora valet, ita Religione, amore Patriæ, & actibus virtuosus, vir eximius probatur. Stanislaus subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Vielunensi Terra. Brodnicki.

Zabinscij, in Maiori Polonia. Quoniam inania cum tempore vane- scunt, ideo nobiles præueniunt & relinquunt gloriosam de se famam. Subscripsit Vladislai IV. Electionem Zabinski Albertus, Vilnensis Cantor, & Canonicus Posnanien. ex Palat. Vilnen. Hinc apparet translatos ex Maiori Polonia, ad M. D. Lith. aliquos fuisse. Zabinski.

Manieccij, in Posnanien. Palat. De his dicere licet quod Tiberius apud Patres differuit: Non posse motum orientem nisi Germanici sapientia componi, nam sua ætas, cum Drusij nondum satis adoleuissent, id urget. Plurimi namq; in ingenio, disciplina, industria, ex Manieccijs excelluerunt & excellent. Stanislaus Præpositus Monasterij Regularium Canonicorum Cracouia ad Corpus Domini, & Officialis Cracouien. Matthias Maniecki Succamerarius Posnanien. Hieronymus Maniecki Subiudex Terrestris Posnanien. Ioannes Maniecki Venator Posnanien. Iacobus Maniecki, qui omnes quatuor subscripserunt Electionem Vladislai IV. ex Palat. Posnanien. Maniecki.

Kokorzynscij, in Maiori Polonia. Ausus erat Aristoteles dicere: Infælicissimum genus miseræ est fuisse fælicem; Ego verò dicere ausim: Infælicissimum est genus fuisse nobilem. Curant profecto Kokorzynscij esse & fuisse nobiles. Kokorzynski.

Tłocccij ibidem. Latior fuit Tiberius si pacem firmavit, quàm si bellum per acies confecit, sed Sarmaticum & sub Polo Polonorum sito pacem in pace, bellum in bello cogitare & firmare; eò namq; optimus Ciuis & tutor Patriæ dignoscitur. Tłocki.

Kunowscij. Celebres reddunt homines præter imagines & pompam, laus & memoria virtutum.

Radzewscij, in Maiori Polonia. Ætas, forma, genus, maximi sunt nominis, sed ea adornare factus, cohonestare trophæis, ex quibus æuiterna excrescit laus, longè nobilius est. Hoc statuere sibi Radziemscij.

- Ponienſki. Ponienſcij. Cuncta etiam fortuita ad gloriam vertenda, non dico ca-
ducam, ſed perennem, quæ nec tempore nec ſpatio euaneſcit.
- Ułtomiecki. Ułtomieccij aut Iałowieccij. Optimo & vero nobili læta & proſpera
precamur, nam non ſolum eſſe ſed prodeſſe meditat ur.
- Krzeſiński. Krzeſzynſcij aut Krzeſinſcij, ſunt & in armis non inualidi, & in iure
potentes, & in moribus affabiles.
- Brocki. Broccij, ſi diſplicent regnantibus ciuilia filiorum ingenia nobilitas non
deficiat in colligendo exercitio & experientia. Tales Broccij eſſe ſatagunt.
- Byliński. Bylinſcij, erat ille Græcorum annalibus ignotus, qui ſua tantum miraba-
tur, Romanis verò haud perindè celebris dum vetera extollit recentium
incurioſus, Polonis verò intereſt & antiquorum factorum rememorari,
& præſentium atq; ſuorum non negligi: Faciunt quod exprimunt Bylinſci.
- Kobyliński. Kobylinſcij, quod perſuadebant antiqui Romanorum bellatores, non
fraude, nec occultis, ſed palam & publicè in hoſtes ſuos & patriæ ulciſci
conuenit, hoc totum in confinibus Regni, contra Tartaros, Moldauos, &
Moſchos pugnando Kobylinſcij effecerunt. Patet ex Epitaphio eorum La-
ticouia in Podolia.
- Taczalſki. Taczalſcij, Licet non ſint eadem dedecora Principibus, Viris, Impera-
toribus, Populoque, omnibus tamen verus nobilis obuiare, & de omnibus
dolere nouit & paratur.
- Szkalowſki. Szkalowſcij, meditato temperamento, laudem, audaciam, extolli, ita
affectus, & iræ moderanda. Sic namq; nobilis vita, fit in nobili.
- Wyganowſki. Wyganowſcij, Nobilius eſt filium parere Patri quam patrem filio, ita
nobilem patriæ & Regi ſeruire, quam contra hæc pugnare. Exilio enim
tales mulctandi, illi præmio coronandi. Pugnant & inſudant pro patria in
Caſtris, in conſilijs, in religione Wyganowſcij. Ex quibus & in Ordine Præ-
dicat, & Diſcalceatorum fuerant. Ita ſunt ex utroq; Cæſares & Nobiles.
- Borzikowſki. Borzikowſcij, in Sendomirięń. Palat. duobus inuictum animum cum
fortitudine conſtituunt, dedecore ſui, & gloria hoſtis.
- Sluſewſki. Sluzewſcij, in Sendomirięń ſunt legis & libertatis tutores. Eſt nam-
que iniquum, autorem eſſe legum & ſubuerſorem, armis tueri libertatem,
& armis amittere. Iacobus & Zlochus ſtrenui milites cum Tartaris.
- Moſciński. Moſczynſcij à Duſſyno, Matthias Generalis Poloniae, contra Zega-
nenſem Ducem inuaſorem Regni cum Luca Gorcano & Stanislaſo Oſtro-
rogio copiarum ductor. Bielsc. fol. 462. Magnus vir conſilio & Marte,
qui Caſimiro Iagellonidi plurimum affabilis. Vnde etiam contra rura Pa-
latinatum Califfięń. ſibi obtulerat. Bielsc. fol. 467. Moſciński de Moſcina,
Caſtell. Dobrzyneń. Ianuſzouius fol. 724.
- Slabkowſki. Slabkowſcij, in Sendomirięń Palatinatu: Michael & Andreas ſub-
ſcripſerunt Eleſtionem Vlad. IV. ex Palat. Sendomirięń.
- Smogorzewſki. Smogorzewſcij, in Sendomirięń Palatinatu Hieronymus vir præſtan-
tia Caſtrenſi eximius. Moſzyn-

Moszinfcij, Ex reuolutione multorum seculorum constitit familiam Moszinski. esse antiquissimam in Regno, ex diuersitate uero titulorum & honorum, claram fuisse meritis colligitur. Matthias, hic in patriam cum detulit amorem & affectum, ut Serenissimi Reges post tot tantosq; honores illi Palatinatum Posnaniensem cum Senatoria Regni contulerint, & Perillustris ac Magnifica familia Koniecpolskorum ipsum inter familiae suae coniunctiones adsciscere uoluerit, suscepit ex Nauoyka Koniecpolska Hieronymum filium. Hieronymus Pallatinides Posnaniensis, qui Illustrissima parentis bona hereditaria possedit, uidelicet Wielkomłyn, Trzepie, Kruszyne, Zalesie, Gosciau, Zagorze, Wola Grzybona, Mysliczow, Lazow, Nakto, Witow, Turzyn, Biata, Podlesie, Wozniki, Będziciowie, Ludi-
nia, Koscielec, Karniow, Luczycze, Ianusowce, & alia bona cum ipsis. Erat possessio horum bonorum Anno 1530. prout inscriptiones & diuisiones bonorum sonant. Idem Hieronymus fecit perpetuam & amplissimam fundationem Patribus S. Pauli Eremitae Czeszochouiae, ut pro familia uiuorum DD. Moszynskorum Missae Sacrificium peragant pro peccatis, & pro se blatis ex hac uita, Requiem. Matthias filius Palatinidis. Hic tam generosum declarauit animum Patriae & Reipub. ut summam sexaginta millium quam in bonis Regalibus habebat inscriptam Sigismundo Sereniss. Regi cesserit anno 1541. Profecto declarauit ille hoc facto illud in se symbolum nauis: Frustra uiuit qui nemini prodest. Voluit ille prodesse Patriae, Regi, & Regno, nec per hoc obfuit familiae, nam filius dando aliquid matri, tanquam in proprium thesaurum demittit. Hieronymus, qui Paprocij temporibus uixit, haeres in Wielgomłyn, & alijs amplis possessionibus, uir pietatis & uirtutum obseruantissimus, cum Korycinska Capit. Prædecen. filia matrimonij uinculum tenuit, & ex ea suscepit filios, Ioannem, Stanislaum, Nicolaum, Adamum & Procopium, e quibus Ioannes Vexillifer Siradien. uir excelsi animi, liberalis, amicitiae & familiaritatis primorum Regni studiosissimus. Stanislaus Aulicus Sigism. 3. & miles laude præclara merito efferendus. Hunc Priuilegium Regium quod in Bochnensis Aduocatiæ administrationem accepit, ita extollit. Stanislaus Moszynski Aulicus noster, ab ipso primordio Regni nostri ita se præclare & eximie usq; ad hoc tempus gessit, ut semper ab illo fidi subditi officium, & strenui Aulici indefessum studiū receperimus. In Liuania dum contra iniustum paterni Regni nostri inuasorē arma necessario sumeremus. In Sueticis bellis, in Moschouiticis nuperrimè susceptis, tum in domesticis tumultibus, cum in viscera sua Respub. seuire cepisset, semper nobis præstò fuit, & pro dignitate nostra, ut decet bonum Ciuem & fidelem Regis subitum, uitam suam profundere paratus fuit. Nicolaus rectus uir, hospitalis, & pietati deditus, cui inter aliam prolem cum Christina Rzurowska armorū Okšyc Ioannes Dionysius, in Ordine Sacro Prædicat. S. Dominici, Professor

fessor et Doctor in Theologia, atq^{ue} Sereniss. et Inuictiss. Regis Vladis. IV. Cō-
cinator doctissimus, Prouincialis Prouinciæ Polonia, cui Superi faueant.

Czarniecki.

Czarnieccij, de Czarnca in Palat. Sendomiriens. in districtu Checinen.
antiqua & præclara meritis familia, sicut erectio Ecclesiæ in Czarnca &
Epitaphia ibidem testantur. Cum namq^{ue} Sancti Floriani Martyris Reli-
quia Cracouiam introducerentur, hæres in Czarnca mentis præconcepta
letitia Sancto Martyri erectam Ecclesiam consecrauit. Anno 1184. Flo-
rianus cognominatus Budza hæres de Czarnca, qui sortes suas fratri Do-
bconi, resignauit in Zarnowiec Anno 1366. Stanislaus Parochus in
Czarnca sortes suas eidem Ecclesiæ inscripsit. Patet ex Epitaph. in Czarn-
ca. Tomco, Ianusius, Sandziuogius, Włodko, Petca fratres germani, quo-
rum bona Vladislaus per Priuilegium uidelicet Katy, Błogostew, multis
libertatibus donauit, & Czarnca in ius Theuthonicum transtulit, excipi-
endo illos ab omni iure & quauis auctoritate, ut coram Sculteto suo subditi
eorum causam dicere valeant. anno 1423. Præsentibus Christino de Ostrow
Castell. Cracouien. Iacobo de Koniecpole, Palat. Siradien. Ioanne de Scze-
kocin, Castell. Lublineń. Narcisso de Rytmiary, Castell. Zauichosten. Sbi-
gneo de Brzezic, Regni Marschalco, Paulo de Bogomilowice, Iud. Terræ
Cracouien. Adamo de Tur, Iud. Lancicien. Datum per manus Alberti
Episcopi Cracouien. Regni Cancell. & Venerabilis Ioannis Szafraniec,
Decani Cracouien. Vicecancell. Regni. Soror istorum Iachna, relicta
Pauli de Chrzaſtow fratribus germanis, Tomkoni & Sandziuogio sortes
suas in Czarnca & Wola Czarniecka, quæ postmodum Katy vocata, in-
scripsit coram Ioanne de Sprowa Iudice, & Petro de Oleſnica Subiudice
Sendomiriens. Datum Vislicie 1437. Ianusius unus ex prædictis fra-
tribus, erat Archidiaconus Kurzelouien. constat ex quadam citatione de
bonis cum fratre Tomcone data 1427. qui postmodum fuit Referendarius
& Thesaurarius Regni, ut ex Epitaphio illius Crac. in Ecclesia Corporis
Christi apparet. Nicolaum Czarniecki post bellum Gronoualscen. Nun-
tium missum à Jagellone & Vitoldo ad Cruciferos de reddendo Magde-
burgo, aliqui Historicorum referunt. Hieronymus de Czarnca, ex Do-
rothea de Przyłęk Przyłęcka armorum Srzeniana, habuit filium Felicem,
qui cum Elizabeth de Tynieć Tyniecka armorum Poray, reliquit filios tres,
Felicem, cuius posteritas hæc fuit: Matthias, qui militarem per duode-
cem annos in Vngaria profitebatur. Florianus, qui in bello ad Kłusſynum
occisus. Hieronymus, miles in Vngaria & in Liuania, cuius filij ex Anna
Luczycka, Stephanus miles, qui Leopoli sepultus, & Ioannes in Societ. Iesu.
Hieronymus atq^{ue} Alexandra soror Krzeccij consors. Ioannem, cuius con-
iux Catharina Moskorzowska Valeriani ex Clemente armorum Pilawa,
nata ex Margaretha Dambrowska armorum Poray, Stanisłai Dambro-
wski filia, quem genuit Catharina Roxicka, & Hieronymum, militem
eximium.

eximium, qui cum Gostawska reliquit filios militia præcelsos. Florianum sepultum in Czarnca, qui reliquit Stanislaum in Castris. Et bello reportantem trophæa cum Illustrissimo Lubomirski in Moschouia, tunc Capita-neo Sadecensi, modo Palatino Cracouien. ubi duo fratres eius occisi fuerunt, cuius etiam filius Petrus octodecem annis continuis in Castris stipendiæ meruit. Christophorus Ioannis filius Capit. Zymiecen. Et Aulicus Regius, ut ex Constantiæ Serenissimæ Reginæ literis Et Priuilegio patet, ad annum septuagesimum Catholicus factus, Calissij apud Patres Societ. Iesu sepultus. Posteritas eius hæc fuit ex Chrestina Rzeszowska a Rzeszowek armorum Waz cum pomo viridi, quam genuit Paulus cum Dorothea Szaracka armorum Radwan, cuius Parens erat cum Chroscicka armorum Rola, Et hunc progenuit Iacobus ex Agnete Woynowska armorum Natęcz, ipse natus ex Nicolao Et Strzemienowna armorum Strzemię. Petrus I. filius Christophori, in exteris nationibus educatus, cum Misionska tenet matrimonium. II Adalbertus, Notarius Castren. Chęcinen. cuius coniux Dubrawska. III Paulus, qui cum in Patria per annos duodecem militaria trophæa Rothmagistri, Et Legionum ductus in expeditionibus diuersis compleuisset, in exteris partes militaris coronæ gratia diuertit, demum in Maltam sese contulit, ubi dum tanta specimina suæ fortitudinis commonstrasset, dignitate Caualeria illustratus fuit. Insignia nobilitatis illius iuramento affirmata in Castro Chęcinen. ut apud Sacram Religionem S. Ioannis Baptiste Melitensis Ordinis maiorem auctoritatem haberent, cognitis iuratoribus subscripserunt: Lipski Archiepisc. Gnesn. Et Primas Regni, Zadzik Episcopus Cracouien. Et Dux Seueria, Lubieski Episcopus Cuiavia, Koniecpolski Episcopus Chelmen. Et Dux Radziuilius Palatinus Vilnen. IV filius Stanislaus, militari Et Curia Regiæ ad Sigismundum III. Et filium eius Principem Alexandrum deditus, demum Casareæ Maiestati Ferdinando cum quingentis equestribus obsequia reddidit, quæ iterum ut conuenit Patriæ offert. V Thomas, in Diœcesi Cracouien. Et Wroclauien. Canonicus Et Prælatus. VI Stephanus ab ætate competenti perpetuus miles, Et Patriæ defensor, à multis annis vices gerens Rothmagistri, præcipue apud Kazanouium Campiductorem Regni in Moschouiam, ubi pro meritis sibi atq; toti compariæ promeruit præmia, ut ex Priuilegio illius patet, dato in Szemłowie in Castris, in quo mille lanei, quingenti pro illo, quingenti pro compariæ in districtu Staroduben. ad montem Popowa concessa sunt. Modo Illustrissimi Palatini Cracouien. vices geren. Rothmagistri armaturæ grauioris, multoties Tartaros, rebelles Cosacos ad Kumeyki Et Starzec repressit, Et pacis Commissarius ad M. stouum stagnum constitutus, iuramentis Cosacorum duraturam firmavit. Retinet matrimonij fœdus cum Sophia Kobierzycka armorum Pomian, cuius Patruus est Castellanus Krzyuinensis, Et frater

illius Pocillator Califfien. & Capitaneus Brodniceñ. Utinam fortes creentur a fortibus, & ab aquilis aquila, quibus & Patria conseruaretur, & domus præclara æuiterne floreat. VII Dobrogostius, qui tyrocinia militaria in Vngaria collegit, & in Patria cum Alexandro Duce in Wisniowiec lauream militarem ex congressu bellico obtinuit, modo Cosacorum Białocerkiewsciorum est vigilantissimus Præfectus. VIII Franciscus, qui Religionis obedientiam in Societate Iesu amplexus est. IX Martinus, in Vngaria militaris progressus initia collegit, cum Præfecto Stabuli Regij Duce in Wisniowiec, & iterum cum Campiductore Kazanowski miles strenuus in Prussiam, contra Tartaros & Cosacos rebelles, Vexillifer, & deum vicesgerens Rothmagistri Margrabij Myskowski, Grodecensis Capitanei, reportauit insignia fortis animi, globo transfixus in bello contra Cosacos rebelles ad Lubnie. X Ioannes, etiam miles cum Margrabio Myskowski. Eorum soror Catharina primo Mastowski, tum Piekarski, ultimò Gembartij consors. Fratres patruales Czarnieccij exstant: Ciriacus, cuius filius S. Pauli Eremitæ in Claro monte Religiosus. Albertus ex Madalenska reliquit Georgium & alios. De quibus in contractu factò in Zalesie, ubi Ioannes, Gaspar, Nicolaus, Florianus, germani & patruales nominantur, Anno 1572.

Da tales terra Polona Duces, ut sint, pro Patria q; sui, Regique salute,

Bella mouere sciant, bella mouere ferant.

Sulkowski.

Sulkowscy in Podgoria, sed aliqui etiam in Russiam & in Inowrocławiam transierunt. Quapropter in Podolia reperiuntur Sulkowscy, & ex Palatinatu Inowłocławien. Gaspar Subdapifer Inowłocławien. Electionem Vladislai IV. subscripsit.

Iwanowski.

Iwanowscy in Luceorien. Ex his Alexius in Craconien. Palatinatus dum matrimonij fœdus accepit, etiam domicilia constituit. Filius eius Alexander transijt in Maiorem Poloniam, ubi cum Kotucka armorum Pomian tenuit sacra connubia. Mienich in M. D. Lith. cui in unione ad Regnum talia arma concessa fuerant, Anno 1413. in Comitibus Chrodlen.

Labęcki.

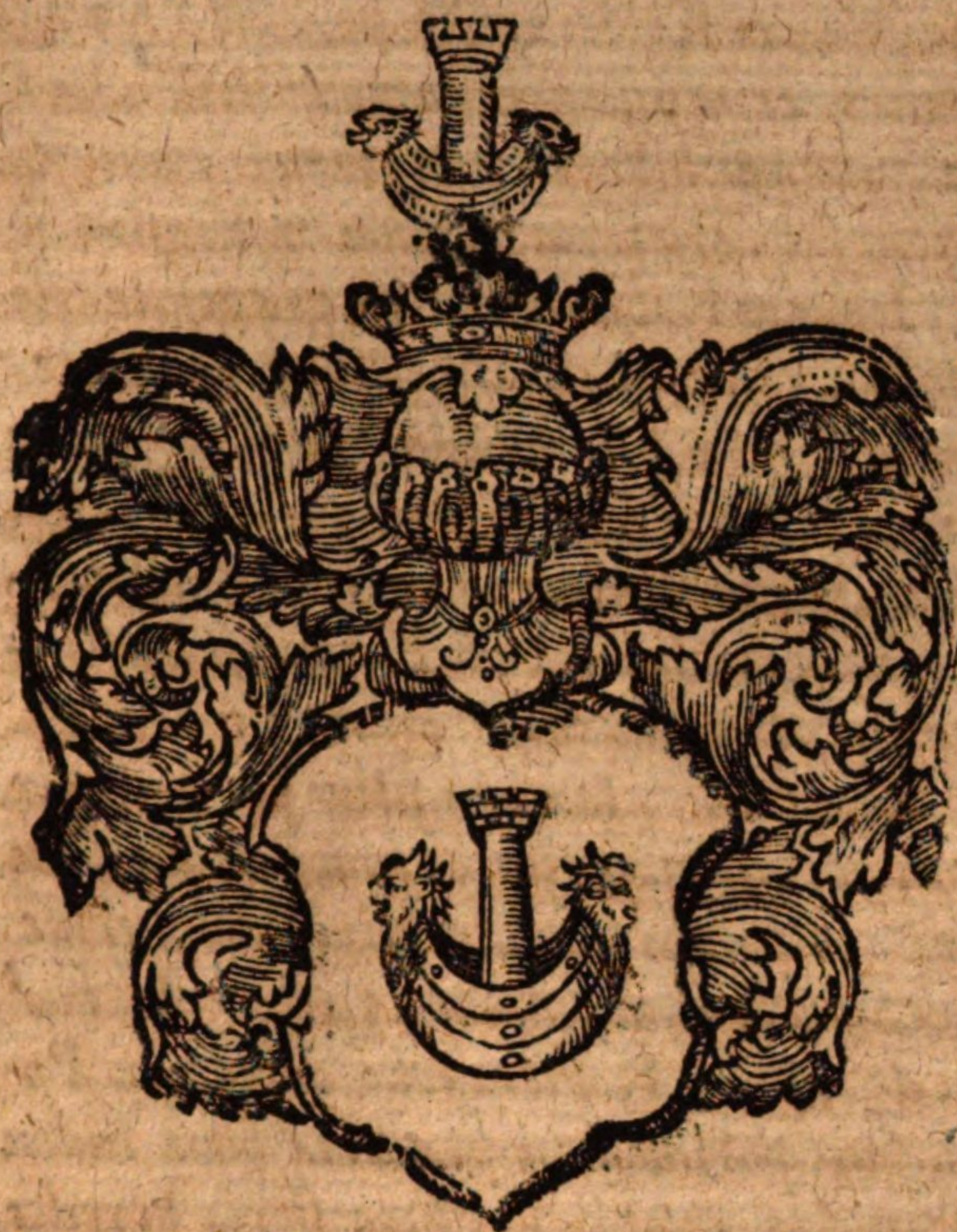
Labęccij in Podolia. Petrus strenuus & continuus miles, qui exercitia militaria collegit in Hungaria, exercitauit in Transilvania, Moldauia, Prussia, Moschouia, finiuit in confinibus Regni, sepultus Bari in Podolia.

Bobolecki.

Boboleccij, de Bnino & Bobelcino notant familiam suam in Maiori Polonia. Luca meminit Epitaph. in Otorow. Matthiæ et fratris illius Subiudicis Poseniensibus ibidem Epitaph. Stanislaus Matthiæ filius, ex Lutomska armorum Prandzic natus, suscepit filios ex Zdzarowska armorum Poray, Stanislaum, Albertum, Petrum, Gasparum, et Ioannem cum Luca Societatis IESV.

ŁODZIA SECVNDO

alias K O R A B.

HÆC gentilitia superius in Tomo primo sunt descripta, sed quia aliquæ familiæ non fuerunt notatæ, iterum eadem hic repetimus, Lector Delineationem, Originem, Discursus & Familiam, in loco prænominato videbit.

Piecznowscij armorum Korab tam in Ecclesia Dei, quam in rebus Nobilium, & actibus ad bonū Reipublicæ spectantibus sunt dignissimi. Valentinus Regens Cancellaria Regni & magnus Secretarius Regis Augusti Vir spiritalis & Presbyter. Matthias dum vitam domesticis curis obli-

Piecznowski

gare intendit, coniugem è Lakinsciorum familia accepit. Martinus frater illius post literaria exercitia & cultū moribus iuventutem ex Rzeszowska suscepit filios Lucam & Martinum Abbatem Bresten. in Hebdom. Lucas filius Martini eximius miles cum Zamoscio Cancellario Regni & Exercituum Magno Præfecto. Honoratus titulo Tribuni Siradien. tenuit matrimonium cum Pruszkowska, ex qua suscepit Ioannem & Lucam, Soror Lucae erat lankowska in Sendomiriensi Palatinatu.

Sokolowscij, ex Cerscensi districtu, ex quibus aliqui in Volhyniam & Podoliam translati fuerunt. Ioannes miles continuus ac strenuus inter milites Castell. Cracouien. Ducis in Ostrog. Habuit in coniugem ex familia nobilium in Vngaria Arsdiorum Barbaram, quæ in regnum unā cum Illustrissima Principissa Castell. Cracouien. Ducis in Ostrog Ianusij consorte ducta fuerat quæ fuit è domo Szerediorum, cuius consanguinea fuit hæc Barbara Sokotowska. Arma nobilitatis illius, ut apparet in Ecclesia Czudnouiien. erant, Corona aurea intra quam sedet lupus, & erectis anterioribus pedibus tenet crucem, supra quam est rosa coloris rubei, illius verò Matris arma sunt, manus hominis in veste rubea, quæ tenet tres sagittas, Auia verò arma, lupus in campo aureo mouens gressum, sunt bene possessionati

Sokotowski

Corona intra quam lupus cum cruce & rosa.

superstites Sokolowscy ad Lubartouiam milites digna memoria. Christophorus post multa Martis trophæa, cum Eua Vilzanka Sacramentum matrimonij suscepit.

Kobierzyccij, heredes in Kobierzycko, in Palatinatu Siradien. per antiqua familia, morum grauitate ac literarum eruditione celebris. Nicolaus et Iasko fratres germani, de Maiori Kobierzycko in anno 1424. inter hereditaria bona statuunt limites, et diuisionem cum nobili Wichna de eadem Kobierzycko, derelicta uidua nobilis de Korytkowo coniuge. Patet ex Actis Castrensibus Siradien. sub actu feria secunda in Vigilia S. Petri Cathedrati, anni prædicti. Ioannes Kobierzycki ex prænominatis descendens, dum in vitam feliciorum cessit derelicta illius coniux Hedwigis, ætate grandæua, bona hereditaria inter filium suum Nicol. & filias Annam & Catharinam de Kobierzycko diuisit, & Actus Sirad. anno 1502. roborauit. Nicolaus post exercitatum iuuentutem in literis, & diuersorum Magnatum Aulis, celebrauit sacra connubia cum Elisabeth Pratkowska de Rakowice, ut reformatio in Actis Siradien. anno 1507. docet. Reliquit ex illa filios quinque, & filias duas. Ioannes filius primus, uir literis & pietate ornatus, Parochus in Vnkow, qui sortes suas hereditarias fratribus suis inscripsit & donauit. Albertus secundus filius, eruditione & iudicij maturitate clarus, Iudex Siradien. ad annum 1545. Habuit in coniugem Euam Kobierzycka, de minori Kobierzycko armorum Pomian, filiam Bartholomæi. Acquisiuit postmodum prædicta bona Iudex a Parente coniugis, & eius filio Stanislao, quapropter successores heredes utriusq. Kobierzycko facti, sine expressione de Kobierzycko magna familiam suam adnotare cæperunt. Actum Siradia 1552. Stanislaus tertius filius. Hic post cultam moribus & honesto ætatem, cum Anna Wiktorowska armorum Gryf tenuit matrimonium, ex qua suscepit filios, Nicolaum & Bartholomæum, & filiam Hedwigim, Sebastiani Madalenski coniugem, ex qua idem Madalenski suscepit doctrina & eruditione præclarum filium Ioannem Suffraganeum Gnesnen. Abbatem Landen. & Albertum Tribunalum Vielunen. Iacobus ultimus filius, cuius mascula proles publicis Regni obsequijs, & militari dedita, vitam nullo præsidio egentem possederunt. Nicolaus Kobierzycki Stanislai prænominati filius, exercitatum iuuentutem militaribus sub Mielecio Exercituum Præfecto adornauit, ex Hedwigi Piecznowska armorum Korab, reliquit Ioannem, in diuersis expeditionibus contra Cosacos, Abasium Bissurmanum, & in Prussia cum Illustriss. Palat. Cracouien. Lubomirski, decennio miles. Tenet matrimonium cum Sophia Kobierzycka de armis Pomian, suscepit filiam Helenam Iacobi Madalenski, ex Iudice Vielunen. filij coniugem & filios, Casimirum optimæ spei adolescentem, & Iacobum minorem natu. Sorores uero Ioannis & filia Nicolai erant, Anna Koldowska, Margareta Priorissa Orain.

Ordin. Præmonstraten. Lancicia, Sophia Konopnicka, Beata Tymieniecka. Bartholomæus alter filius Stanislai, & Nicolai Germanus, miles multis expeditionibus militaribus clarus, ad Byczynam cum Zamoyscio pro Rege & Patria pugnando, indicia fortis animi multoties declaravit. Ex Catharina Tymieniecka suscepit filios, Stephanum Religiosum S. Benedicti in Tynie, Albertum Societatis Iesu Religiosum, Andreæ Martis dignitate, ac plurimis expeditionibus excellentem, & Vladislaum. Ita coronati laudis continuæ gloria, æternè præmiati gaudebunt triumphatores in cælis.

Koldowscij de Kołdow, Stanislaus eruditi animi iudicio, Vicecapit. Koldowski.
Castren. Siradien. factus, reliquit non dissimilem filium. Ioannes frater germanus, militari & rebus strenuè agendis aptus, plurimis Mæcenatibus dilectus. Ex Anna Kobierzycka armorum Korab reliquit filios, 1 Nicolaum, qui in Curia Episcopi Cracouien. Lipski armorum Grabie, iuventutem excoluit, demum maior domus Episc. Luceor. Gębicki. 2 Stanislaum Præfectum Stabuli Archiepisc. Gnesnen. Lipski armorum Lada. 3 Albertum, Præfectum Stabuli Episc. Luceorien. Gębicki. 4 Franciscus.

Łozij. Stanislaus Łoza Episc. Arguensis, Suffraganeus, Decanus, & Łoza.
Officialis Generalis Luceorien. Insulatus Otycen. In cuius laudem & arma ita Collegium Luceoriense cecinerat:

Quàm placido Præsul currunt tua carbasa vento,

Dum quatit inuictam nulla procella ratem:

Vincenti solidus reddit tua vota colossus,

Fuluaque iam victrix ferta columna gerit.

Virtutis duplici cumulantur præmia dono,

Dum velat sacrum bina tiara caput:

Hæc tua dum medio spatiat in æquore puppis,

Virtutis retulit candida signa tuæ:

Æthereos quando portus redimita subibit,

Præmia quæ victrix Præsule digna feret?

Radlicij. Magnificis floribus virtutum adornati, lucidissima ornamenta Prosapia exstiterunt, qui cum Lascijs alijsq; plurimis nobilibus sub Korab in Tomo superiori de cognomine expressis, bonorum diuisiones acceperunt, atq; Lasciorum Familia extrema successores nominati, in iure patronatus beneficiorum Ecclesiasticorum Præpositura Lascensis, Parochia Sadkouien. Cantoria Gnesnen. Decanatus Calissien. Reddidit hæc Radliciorum familia ex antiqua progenie & augmento virtutum maxima Patriæ encomia. Modernis temporibus Adrianus Radlicki ex Notario Castren. Calissien. in Notarium Castren. Posuanien. promotus, adauget merita meritis, & ornamenta Maiorum suorum ornamentis. Inuidus virtuti ipsius studeat adæquare animosius.

Radlicki.

Rayfki.

Rayfciij. *Hi eiusdem bonis communicando, ob diuisionem cum Radlic-
cijs, demonstrant antiquitatem familiae, & honesto prosequi Maiorum me-
rita satagunt.*

L O P O T O W.

D E L I N E A T I O.

Sunt framearum antiquarum de-
fendicula in modum crucis dispo-
sita. In campo cæruleo inter line-
as ferreas candida.

O R I G O.

ORiginem à Ducibus M. D. Lit.
habere ubi scilicet inueniun-
tur, aut à Ducibus Russiæ, nam
etiam in Volhinia conspiciuntur, cer-
tum est, & quia sunt cruces framearum
acquilita fuisse in bello clarissimè

constat, libris namque pax, gladijs & frameis bellum exprimitur,
quibus autem cruces à gladijs conferuntur, vel quod ad sanguinem
& vitam decertauerint insinuatur, vel quod ipso usque capula gladij
nomen & gloriam affecuti fuerint, posteritati ad imitandum adfertur.

C R V X I N S A L V T E M E T E X I T I V M.

DVrum quidem est salutiferæ & omnibus Christianis dulcissi-
mæ cruci exitium adscribere, sed si de ipso Christo dictum est:
Ecce positus est hic in ruinam & in resurrectionem multorum:
iam non erit in vitium deducendum, si etiam cruci licet salutiferæ exi-
tium quodam modo adscribebitur. Lego in Historia Sinar: parte 4.
cap. 17. quod non procul à Malaca arbor est, cuius radices in varias
disperiæ sunt partes, quæ enim ad orientem spectant, antidotum præ-
bent aduersus quodlibet venenum febresque pellunt cum ægritudi-
nibus alijs: at quæ vergunt ad occasum ipsissimum sunt venenum. Po-
terit quidem arborem duplicem in mentem nobis referre paradisi per
quod adducti in exitium sumus, & Christi per quod ad vitam reuoca-
ti sumus. Vnde Origen. de crucis potentia. Crux filij Dei nostra victo-
ria est: illius patibulū, noster triumphus: gaudentes leuemus hoc signū
Dæmones qui aurata capitolia non timent, crucem timent. Qui con-
temnunt sceptrā legalia & purpuram Cæsarum, Christiani sordes, hu-
militatem, & ieiunia pertimescunt. Virga Moysis hostibus occurre-
bat ut serpens mordens, & enecans; Israelitis erat vice baculi quo ni-
teban-

tebantur, sic etiam verum lignum crucis hostilium quidem spirituum, nequitiae mors est, animarum verò nostrarum baculus, tuta sedes & vita, in qua conquiescunt. Crucem hanc in armis ex defendiculis framearum dum video, fortiùs in politicis crucem salutis & exitij deducam. Vt quid enim duæ cruces ex gladijs efformatae sunt in crucis Ecclesiasticae modum & figuram? Respondebo cum Theologis, vbi cessauit crux prima subsecuta est figura secunda: vbi cessauit sanguis, subsecuta pax: vbi cessauit exitium, subsecuta est salus. Respondebo secundo cum Politicis, Hostibus exitiù erat crux frameae vna, altera amicis & Patriae salus. Perfidis Reip. & Regi iura & iuramenta sacrosanctè seruanti & obseruanti est exitium frameae crux prima, diligentibus patriam & colentibus salus est crux secunda. Scio equidem quòd patriae amantem & bonum ciuem, aut Dij tollunt, aut hostes occidunt, aut pericula perimunt, aut labores enecant; sed proditorem patriae, Reipub. periurum, Regi fraudulentum, communitati nocium, quæ & quanta sequuntur mala, ignominiae, maledicta, nullus blasphemorum & iniquus excogitabit, nam proditor nulli iniquorum adhuc placuit, placebitque nunquam.

LINEA FAMILIÆ.

Lopotouij, Antiqua atq; militari strenui Lopothate celebris in Magno Ducatu Lituaniae.

Bekowscij in Volhinia, qui etiam in Magno Ducatu Lithuaniae bona possident. Iuanum Paproc. in secundo opere meminit, Virum bello & castris insignem.

LOSIATINSIORVM.

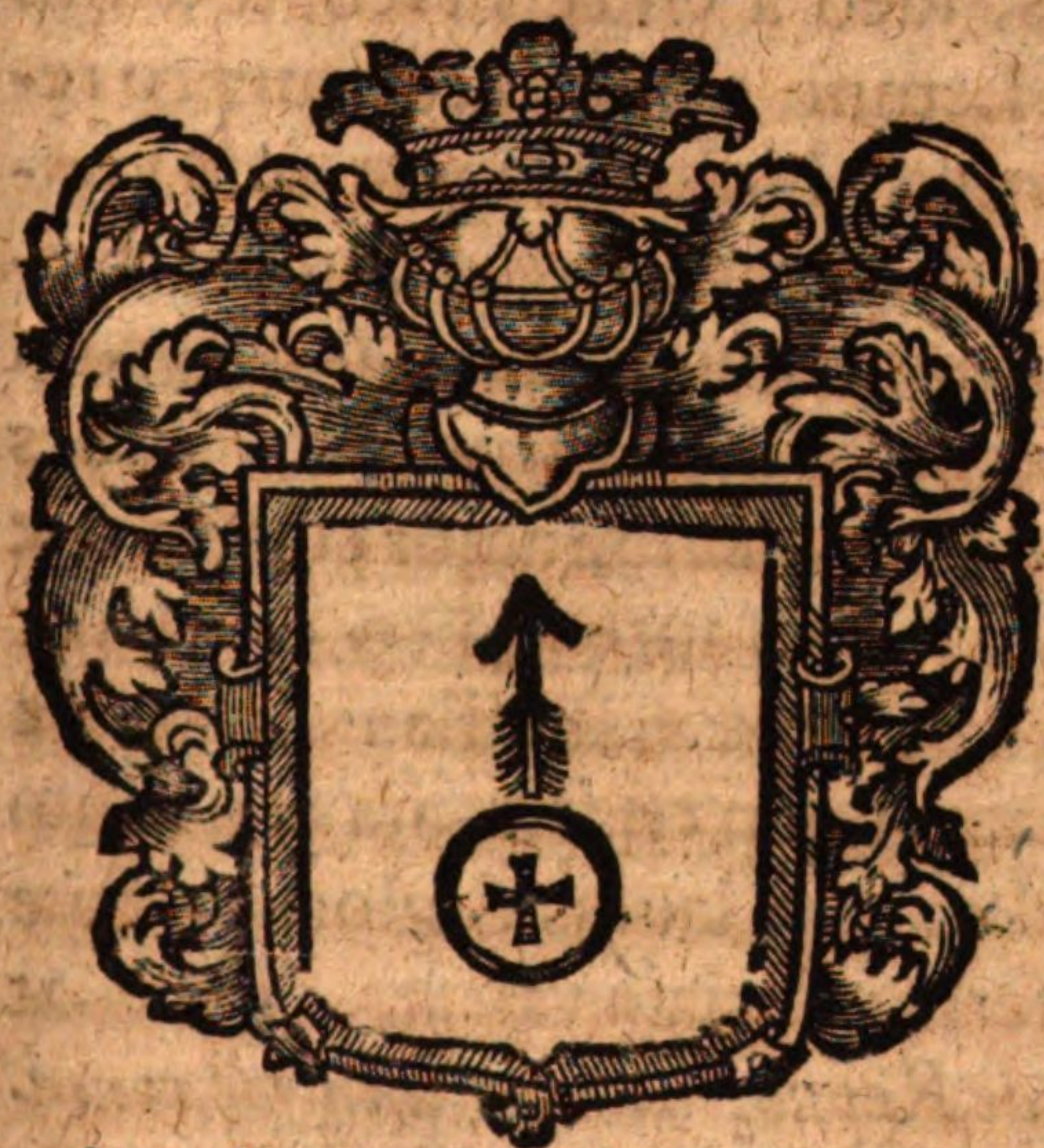
DELINEATIO.

EST Sphaera mundi, intra quam est Crux, supra Sphaeram est Sagitta recta, fursùm cuspidine eleuata. *Sagitta supra Sphaeram.*

ORIGO.

REgnante Ludouico Lois nuncupato, originem habuere in Regno in duello bellico cum infideli pro fide Christiana. Arma igitur nobilitatis sunt, quæ vnum Deum & trinum exprimunt. Circulus expri-

mit vnitatem, nam iungitur in circulo principium fini. Exprimit & personam Patris, qui est initium originis, vt ab illo sint aliae personae, & illa

Circulus exprimit vnitatem in diuinitate

*Sagitta signi-
ficat Spiritum
Sanctum.*

& illa à nullo, sicut primum punctum circuli est, à quo omnes lineæ, & illud ab illis non est. Crux, exprimit secundam personam in Diuinis, & Vnigenitum Patris, proinde enim intra circulum ponitur. Sagitta, exprimit Spiritum Sanctum, qui ab vtrisque procedit, ideo supra circulum & Crucem eleuatur. Benè autem per sagittam Spiritus sanctus significatur, tum quia Spiritus sanctus penetrat intima cordis ceu quædam sagitta, tum quia in Scriptura dicitur: *Et Spiritus Domini ferebatur super aquas*, sicut sagitta fertur pennis super aera. Sed addunt scriptores, quod tantus bellator pro fide, ad se directam ab hoste sagittam manu retinuerit, atq; eandem in hostem in quo magna vis belli, victoriarum fortunata spes consistebat, retorfit ipsumq; enecauit.

*Felix victo-
ria si bellum
pro fide.*

FÆLIX VICTORIA, SI BELLVM PRO FIDE.

*Deo nil me-
lius.*

*Dei in omni-
bus sit primus
respectus.*

Sicut Deo nil melius, vtilius, magnificentius esse & cogitari potest, ita nil decentius est homini, quam pro illius honore & sanctificatione meditari aliquid & agere. Primus namque & principalis respectus in omnibus esse debet honoris altitonantis Dei. Sic namque omnis fælicitas nostra, sic triumphalis quæcunque victoria, semper & ubique promota stetit, & illæta permansit. Vbi verò respectus Dei defuit, infortuniorum congeries citò, licet secundò tempore, irrupit. Vnde Poeta:

*Contrabe vela licet ludant Delphines in alto,
Nam tunc tempestas non procul esse solet.*

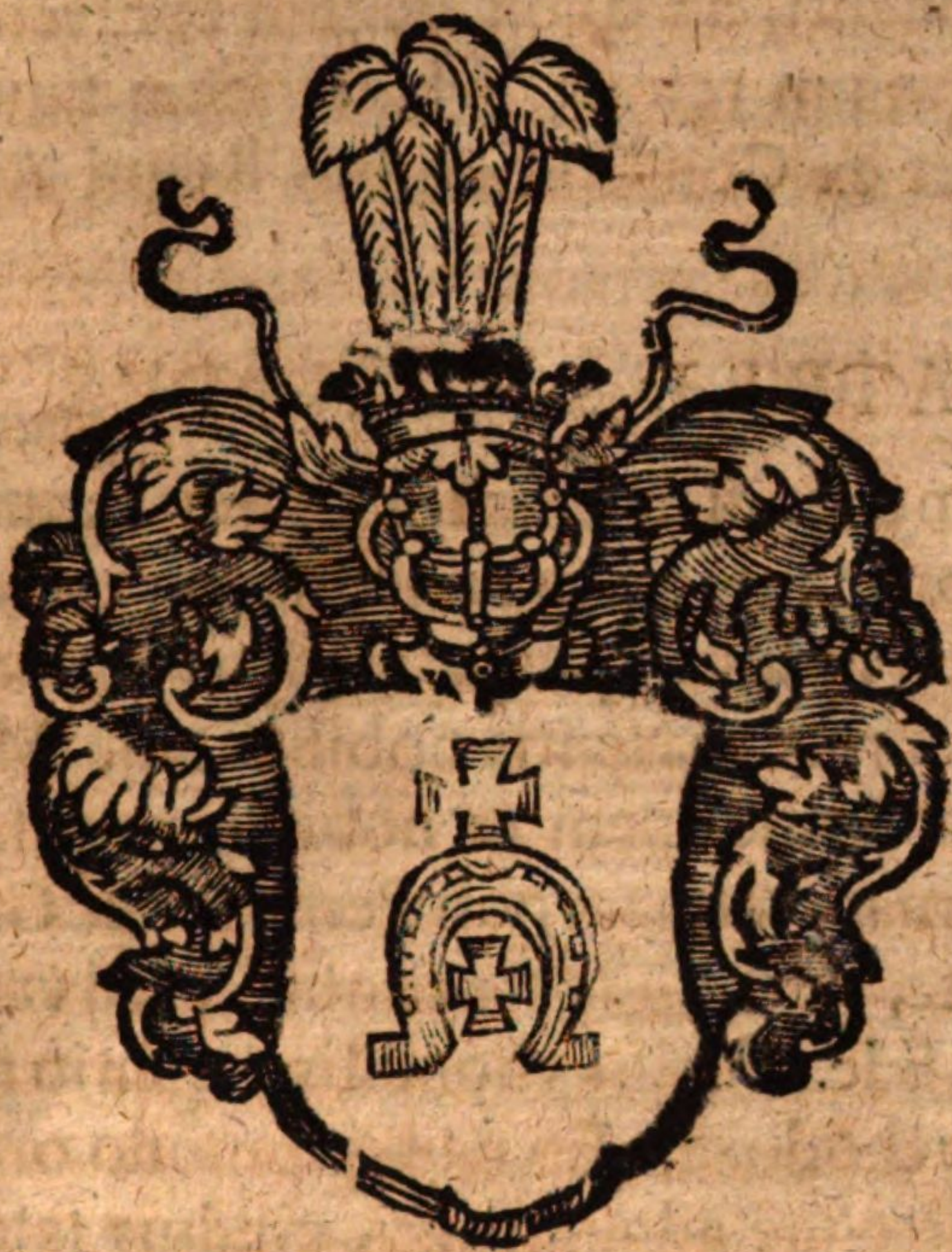
Pugnauit horum armorum protoparens pro fide, ideo fælix victoria exinde stetit. Refert *Sophocles in Philectete*, quod victa Troia nunquam esse potuit nili sagittis Hercules, ideo à Græcis Neoptolemus Achillis frater cum Vlysse, in insulam Lemno ad Philoctetem pro recuperandis sagittis Hercules missi fuerunt. Nolo indagare quid veritatis dictum habeat, sed indè moueor non immodicè in laudem Lofiatinfciorum, & si qui sunt qui his armis vtuntur, quod sine eorum sagitta inimicus fidei & Patriæ hostis deuici nunquam potuit. Fides eorum addidit vires, religio disposuit digitos, bellum amor confecit, & scutum, gladium & arcum confregit. Fidem autem dico non hanc quæ nunc discrepat à vero Ecclesiæ & obedientiæ, sed illam, quæ vna erat cum occidentis Ecclesia, ultra quam vt non est salus, ita & nullum gratuitum & fauorabile donum. Hæc sunt laudis & gloriæ vestræ clarescentia signa, vt nullus vobis inferre iniuriam valeat. Dicebat quondam Polybius: *Strenuus ac benè de Repub. meritis, minimè contemni aut iniuria affici debet, solet enim huiusmodi iniuriam sibi factam, seditione plerumq; vlcisci.* Profiteor liberè, quod nunquam hoc vobis in men-

In mentem cadit quod cauet citatus Polybius, sed nostrum erit vobis de patria bene meritis debitas referre laudes. *Vt vos Et Gades etiam venerentur, & ultima Thule.*

LINEA FAMILIÆ ŁOSIATINSKIORVM.

EXstant opibus & dignitate Łosiatskij in Volhinia. N. miles antè eximius, reliquit filium militem strenuum, & filias consecratas Domino, in Ordine S. Brigittæ.

L V B I C Z.

DELINEATIO.

EST solea coloris albi vnicibus demissa inferiùs, super summitatem ipsius est crux aurea, & intra soleam altera crux. Super galeam sunt tres Strutij, campus est violaceus.

ORIGO.

Descendit ab armis Pobog dictis. Militi namque in bello feliciter pugnanti facta fuit additio ad arma Pobog, sed à quo Rege

& quo anno est inter Scriptores controuerſia. Nam Baſko Historicus Poſnaniẽſ. Canon: ponit ſub Caſimiro Monarcha acquiſita fuiſſe in bello cum Pruthenis. Anno 1190. Pacatis domi rebus Caſimirus Pruſſiſijs quos Poleſianos vocant, bellum intulit, vt fratris Henrici mortem vlciceretur. Secuti ſunt eum ad expeditionem Boeſſlaus Miecislai, Boeſſlaus altus, & Miecislauſ Vladislai fratrum filij. Ibi in conflictu, cum ex inſidijs hoſtes in noſtros irrupiſſent, miles quidam ex familia quæ babatum cum cruce deſert, cum ſuis quos in poteſtate ſua gregales habuit, impetum fecit, omnes ſine mora terga dederunt, & dux illorum ab illo milite captus, & ad Caſimirum adductus, & illi donatus. Cui Caſimirus in recompenſam multas poſſeſſiones dedit. Notans autem illius clara obſequia auream crucem alteram illi ad vetus inſigne ſupra babatum appoſuit. Alij autem originem armorum ponunt in bello cum Cruciferis, regnante Vladislao Łokietek, Anno

1333. Sed arma Pobog ex armis Zagloba quia surgunt, & ex Pobog arma Lubicz, ex annorum computatione potest colligi annus armorum Lubicz. Initia armorum Pobog sunt ante annum 1038. ut ex Catalogo Archiepiscoporum Gnesnensium Ianicij apparet. Maxima igitur coniectura est, quod anno à Baske posito arma Lubicz originem habeant. Quapropter & Paproc. in secundo opere seipsum correxit. Et cum ex Catalogo Ecclesiæ Lekowiensis de armis Lubicz, annus ex Epitaphijs colligitur 1081. si recte asseritur, & non est in secundo opere Paprocij impressoris error, dicendum venit, illic non arma Lubicz, sed Pobog fuisse. Nam apparet ex Bascone arma Lubicz Anno 1190. concessa fuisse, & eo modo in linea familiæ intelligendum erit. Vocantur verò arma Lubicz à profluenti, ad quod bellum confectum fuit, & inde originis vocabuli initium retinet. Habet idem fluuius & aliud cognomen Drweca, sicut ex Constitutionibus Regni Anni 1611 patet, fol. 36.

PROTECTORES PATRIÆ & ORNATVS.

DVO sunt quæ hanc totam mundi machinam cælum inquam cum centro terræ comprimunt, ne quando dilaberetur, ut Vraniscriptores asserunt. Polus inquit arcticus & antarticus. Sed relinquamus illis discursus præsentis nobilitatem. Mihi dum patria offertur, duobus hanc immobilem & nobilissimam fieri cerno, ornatu & protectione. Ornatu inquam non Persico, nec Græco, qui in veste, luxu, prodigalitate, insatiabilitate consistit, sed ut ornatur artibus, ingenio, religione, fide. Artibus honestis, ingenio maturo, religione Christiana, fide orthodoxa. Eo namque modo ornata patria, illius regnum florere strenuè administrari, ciuibz salutis, hostibus damno esse constituit & facit. Si verò defuerit hic ornatus in pessum iri patriam & subito ruinari, necessum erit. Facile namque ubi hæc non ornant patriam, irrumpunt crudeliter cades, flagitiose libido, barbarè auaritiæ incendium, & sic cruentatæ, inquinatæ, patriæ euertuntur. Protectio est alterum fulcrum patriæ, etsi protectio fortis vel fortissima fulcrum fortissimum, fortis verò protectio est, si illi qui præsunt patriæ, sunt fortes; quales namq; sunt ij qui præsunt, tales esse & illos quibus præsunt certum est. Vnde Claudianus:

Componitur orbis.

Regis ad exemplum nec sic inflectere sensus.

Humanos edocta valent, quam vita regentes.

Meritò vos ô Generosi Lubicij protectores patriæ, & ornatum nominabo, dum ferream soleam vestram, & auro splendentes cruces intueor. Sole enim clarius est hæc, nonnisi forti protectione & graui
ac desi-

ac desiderato ornatu faucientis patriæ condonata fuerunt. Philip. 3. Hispan. Rex acceperat in Symbolum dicente Salomone Neugeb. duas sphaeras, vnam cæli, alteram terræ, & his addidit lemma TVERI DEI HONOREM & PATRIÆ, subintelligebat, desidero. Non dissimile habet insigne vestrum Lubicij, solea tuemini patriam, Crucibus splendentibus Dei tuemini honorem. Vndè in Linea Familiæ vestræ video tot Triumphatores, Senatores, Præfectos, Episcopos, Prælatos, Milites, Rothmagistros, comparandos cum Iulijs, Fabijs, Camillis, Scipionibus, Annibalibus, & sanctimonia illustribus Episcopis, colligo: ornatis & protegitis Patriam. Lego Henricum III. Vales. Regem Galliarum, assumpsisse in virtutis incentivum tres coronas, quarum duas posuit in continenti expositas tempestatibus, tertiam verò apposuit in cælo, cui subscripsit: MANET VLTIMA CÆLO. Sensus erat, quod duorum Regnorum Galliæ & Nauarræ Rex, ita cupiebat administrare necessitatem Regni & Regna, vt prædictis coronis non amitteret coronam perfectissimam & incommutabilem in cælo. In vestris armis tria quidem video, Cruces duas, & equi Soleam, sed quia hæc Solea commutanda est in Crucem in Patria, cum victorem mundi per Crucem armorum possessores aspiciendo contemplabuntur, subscribendum vestris armis venit: MANET VOS VLTIMA CRUX IN CÆLO.

VITA CÆLESTIS.

Vita celestis

Vitam cælestem dulci motus afflatu S. Ephrem beatitudine 34. delineavit: *Beatus, qui ex Dei præscripto vivit, paret & obsequitur proximo suo, res aduersas fert equo animo, tanquam confessor enim in Domino coronabitur.* Est cælestis vita ex potestate Dei ordinaria inchoatiue, ex vita optima & decenti in terra. Sic namque D. Ioan. *Et qui bona fecerunt, ibunt in vitam æternam.* Iacobus primus Rex Scotiæ, vt inchoasse vitam cælestem protestaretur, ex corona eminentem Crucem, & gladium in symbolo deduxit, & subscripsit: PRO LEGE, & GREGE. Subintelligebat, *paratus sum pugnare & mori, sed nunquam cum detrimento propriæ salutis & honoris Diuini.* Inspicio vestram Soleam circumamictam vtrinque Crucibus, cum nec potestas Soleæ erumpit in Cruces, nec intra Cruces delitescere fastidit, immò ex Crucibus gaudet & delectatur, vitam vestram cælestem coniecturari & affirmare non erit dubium. Ioan. Ferus in Theatro impressarum depinxerat Crucem, cui subscripsit: OMNES REGES SERVIENT EI. Verè Solea vestra exprimitis Reges, non dico Coronatos, licet digna sit species vestra, & tanto honore, sed Reges, qui sciunt conscientias suas regere. Vndè grauati quondam malo

animi, nostis adhibendam medicinam, & Crucibus adornati fuistis.
Talem ex vobis Reuerendiss. Tylicium Episcopum Cracouien. & in-
numeros fæminei sexus numerabo, sed præcipue Zolkieuium Cancel-
larium Regni Poloniæ, & Exercituum Ducem Supremum, quem P.
Albertus Piglowski Societatis Iesu, tali Elogio celebravit.

Fuit

Gestorum magnitudine,

Rei militaris disciplina,

Dux nobilissimus.

Non minus in gerendo promptus,

Quàm excogitando,

De instantibus cùm verissime iudicaret,

De futuris callidissime conijceret,

Didicit

Nunquam aduersis frangi sed erigi,

Non minus bonus amicus suis,

Quàm fortis inimicus alienis,

Ad bellicam clauam Regni sigillum,

Accepit

Dignus utroque,

Qui Moschouia Imperatoris ceruices

Calcandas SIGISMUNDO Regi

subiecit.

LINEA FAMILIÆ LVBICZ.

N. Nobilis de armis Pobog, cui talia gentilitia concessa, Anno 1190. &
Casimiro Monarcha, post pugnam, de hostibus fidei Polesianis, sicut in ori-
gine armorum dictum fuit. Ita Baszko in descriptione Ducum Masoniae
Canonicus Posnaniens. Vnde corrigitur Paproc. qui sub Vladislao Lokie-
tek Anno 1333. cum Cruciferis in pugna acquisita fuisse dixerat.

Lekowski.

Lekowscy, in Palatinatu Płocén. notabant familiam à Lekow. Paulus
Pincerna Płocén. Hunc Catalogus Ecclesiæ in Lekow fundatæ antiquitus,
& quasi à principio fidei in regno, cuius administrationem magnæ autho-
ritatis Ecclesiastici curarunt, ut potè Ioannes Borukowski Cancellarius
Regni & Episcopus Præmislien. & alij meminerunt, unā cum Suentoslao
Custode Płocensi. Paulus filius Pauli, Subdapifer Płocén. & Matthæus
Castell. Vissogrod. Alios ibidem refert plurimos, post annum 1200. N.
Lekowski Vicecapit. Calissien. anno 1383. Bielsc. fol. 262. Matthæus cuius
ibidem meminit Catalogus sub anno 1388. Castell. Vissogrod. notabat fami-
liam à Lekow, qui reliquit Nicolaum, Baccalaureum Artium, Canonicum
Płocén. & Parochum Lekouien. Andream etiam Parochum Lekouiensem,
qui Romæ obiit. Matthiam Aulicum Adalberti Regis, qui cum filia Ca-
stellani Zakrocimen. Kucharzski, celebrauit matrimonium. Reliquit ex
illa Nicolaum, Stanislaum, Andream, Ioannem, Felicem. Stanislaus

cum.

Eum Bogacka Palatini Masouiae filia tenuit matrimonium, suscepit ex illa Bogacki.
 Nicolaum & Stanislaum, & filiam Hedwigim de Wierzbica Dapiferi Płoc-
 cen. coniugem. Nicolaus habuit in coniugem Catharinam Golinska Ca- Golinski.
 stellani Czerscen. filiam, cum qua reliquit Stanislaum, & filias Dorotheā,
 & Annam. Stanislaus erat Ciechanou. Subdapifer, qui ex Anna Castel-
 lani Czerscen. Stanisl. Lesniowolscij de Obory Ducis Campi in Lith. Au-
 gusto regnante 1563 filia, reliquerat multos filios sed breui prater Adal-
 bertum sunt mortui. Secundo matrimonio ex Anna Wichorowska filia No-
 tarij Ciechanouien. habuit Andream Nicol. Iacob. Zophiam, & Marga-
 ritam. Ioannes filius Matthiae ex Golinska habuit Eranciscum qui ex
 Wilkanowska sorore Castellani Płocen. suscepit Adamum, Annam, Sophiā, Wilkanowski.
 ex Nieborska uero Simonem, Ioannem, & Bogumilam. Adamus alter
 filius Pocillator Płocen. Celebrauit coniugium cum Gumowska. Soror illo-
 rum Helisabeth Borukowsej coniux, quæ genuit Episcopum Premislien. Borukowski.
 & Vicecan. Regni, ac illius fratrem Abbatem Płocen. Cuius in Epitaph.

ECHO MAIORVM AD POSTEROS.

A teneris duro pariens afuesce labori,
 Olim bellorum sis qui initurus iter.
 Si teneros annos tibi soluat inertia deses,
 Et senior factus desidiosus eris.

Szydłowieccij in Płocen. Palat. Paulus exercitia inuentutis honora- Szydłowski.
 bilis, in M. D. Lith. ad Gastaldum, confecit. Dein miles strenuus Sere-
 niss. Sigismundi, & fortunatus, à Rege ex captiuitate Cruciferorum libera-
 tus, Iudex Terræ Zakrocimnen. fuit. Ex Kobylnicka armorum Prawdzicz,
 habuit filios quatuor: Stanislaum, Marti dies qui uitæ suæ obtulerat, ad
 Stanislaum Odrowazium Tribunum Płocen. Petrum Vexillifer. Vissogrod.
 Andream, Cancellarium Płocen. Erasmus, Venatorem Płocen. qui cum
 Sienianski Exercituum Duce, & cum Lesniowolscio ad Poswoliam &
 Neulum, pugnabat: ubi locum Rothmagistri peragebat. Petrus præ-
 nominatus, cum Krasinska habuit filios quinque. 1 Stanislaus, qui aptè
 excoluit iuuentutem literis, post adolescentiam ad Curiam Episcoporum
 Starozrebscij Chelmen. & Francisci Krasinski Cracouien. ex Canonico
 Chelmen. & Kurzelouien. Abbas Bresten. Præmonstratensium. 2 Ioan-
 nes, perpetuus miles, & Castrorum obseruantissimus. Ad Potociam in
 captiuitatem Moschouiticam uenerat, & Sracaniam conductus, cura
 Auunculi Episcopi Cracouien. liberatus fuit. 3 Andreas, militia dedi-
 tus, in Russia contra Tartaros, Moldauos, bellator cum magnis Ducibus
 Exercituum, Iazłowieccio & Mieleccio. 4 Paulus, eximius & proba-
 tus miles cum Potoccio, Praefecto & Gener. Podoliae, & Strus, maxima
 contra Tartaros, pugnando ad Rastouiciam, constantia; nam sagittis sexies
 confixus, nec bellicum signum amisit, nec superatus recessit. Demum.

Mostowski. Auunculo Episcopo Cracouiē. Krasnicio dum exhibet obsequia, cum Narebska celebrauit connubia, & in Terra Cracouiē. incola adscribitur inter primores nobilitatis. 5 Albertus, Canonicus & Custos Cracouiē. & Præpositus Wstęzycen. Paulus alter frater Iudicis Zakrocimen. Niemierius, post actus Martiales, cum Mostowska armorum Dolega reliquit filios quinque. Mortuus Venatoris Płocen. dignitate honoratus. Huius filij militarem toto pectore prosequendo, in varijs Palatinatibus domicilia elegerunt. Vnde ex Palatinatu Sendomirien. Ioannes Szydłowski, ex Samogitiæ Terra Balthasar, subscripserunt Electionem Vladis. IV. feliciter regnantis, quem nobis Diuina Maiestas diu incolumem seruet.

Borzewski. Borzewscij in Dobrzyne. Terra, Matthias Abbas Lenden. optimus & exemplaris vir, cuius merita gloriam à nobis, & premium in calis congruum obtinent.

Szawicki. Szawiccij in Podlachia. Matthias erat Castell. Podlachia, eius filius. Adalbertus Capit. Mielnicen. cum Dłuska armorum Kotfic tenuit matrimonij vinculum.

Dłuski. Wszynscij in Podlachia. Sed aliqui eorum armorum Pobog reperiuntur.

Tylicki. Tyliccij in Cuiaua, Antiqua familia in Regno, sago & toga celebris. Petrus Tylicki ex magno Secret. Regni, Præposito Gnesnensi & Canonico Cracouiensi, Episcopus Cracouiē. & Dux Seueriæ. De quo inter Episcopos Cracouienses:

O decus eximium, ô pulcherrima gemma Senatus,

Tilici, ô doctæ lausq, decusq, togæ.

Te pia posteritas linguis fæcunda dilertis,

Atq; canora tuum templa loquentur opus.

Alma Lycæa Patrem venerantur, vox sonat vnâ

Hic Pater est Patriæ, qui solet esse Scholæ.

N. Tylicki Castellanus Calissiensis, Brestensis, Człuchouiē. Rogozneń. Capitaneus. Iacobus Pincerna Calissien. cuius filia Alberti Glebock Pocillatoris Calissien. consors.

Stogniew. Stogneuij, in Palatinatu Płocensi. Viri ob celsitudinem animi in iudicio magni, in castris eximij, quos pulchro carmine non immeritò Paprocius celebrauit. Hi propriè sunt Zolczynscij. Nicolaus Stogniew, quem Acta Płocensia referunt, quod ante centum octuaginta annos bona Dembsko, Vbyssys, vendiderit. Ioannes qui militaris laureæ gratia, in Podolia & Russia domicilia sua constituerat. Eius dispositionis res in Actis Terrestribus Camenecen. ad Annum 1516. ita exprimitur. Iacobi de Hubarow Iachnowicz Catharina filia, genuit cum Paulo Zembicki Euphemiam, quæ erat locata in matrimonium Ioanni Zolczynski alias Stogniew, ex qua suscepit Nicolaum, Laurentium, & Dorotheam Bolanowski Ioannis consortem.

fortem. Ioannes unus ex illis qui in Russia colonias obtinuerant, post militaria trophæa in Moschouia, & in alijs expeditionibus Regni, cum Siemianska Iudicis Terræ Haliciensis filia, fœdus matrimonij contraxit. Suscepit ex ea Stanislaum magnum bellatorem, sub signis Procopij Siemianski Exercituum Regni Præfecti. Honoratus erat titulo S. R. M. Rothmag. ad varias expeditiones & incursiones hostium, felix triumphator. Celebravit sacra connubia cum Lopacianka armorum Szatawa, ex qua suscepit eximios & cupidos laudis milites, Georgium qui in congressu cum Tartaris ad Rastouiciam sub signis magni bellatoris Strussij gloriose occubuit. Valentinum, qui sub Inuictissimis Regibus, Augusto & Stephano, Ducis Szangusko Romani, erat copiarum Vicesgerens, contra Moschos & Tartaros. Habuit alteram coniugem filiam Czachrowski, ex qua suscepit nouem filios, & omnes ferè milites, ex quibus erat Marcus eximius bellator, qui demum contracto matrimonio cum Blizynska, reliquit non degenerem filium Procopium, qui ex milite optimo, Rothmag. S. R. M. eximius, & honesti Reipub. ac propriæ familiæ custos vigilantissimus fuit. Alij uterini illius fratres erant, Christophorus non contemnendus in militari experientia. Nicolaus & Sebastianus sub signis Palatini Betzensis Wlodek militarunt, Petrus, Procopius, & Ioannes illorum gloriosa vestigia secuti fuerunt. Nicolaus filius Valentini ex Elisabeth Starzycka, qui a iuuentute ad senium continuus & indefessus miles, quocirca multis ac speciosis honoribus in castris donatus fuerat. Et quoniam nullam expeditionem Castrensem intermisit, sed ubiq; hilariter, promptè, feliciter pugnauit, Sereniss. Vladisl. IV. ante Principis, nunc Dei gratia Regis Pol. insigniorum bellicorum promotor in bello, & tutor perpetuus designatus fuit. Demum pro tantis meritis, contra Skinderpasam ad Cecoram, Osmanum Turcarum Dynastam ad Chotynum, Gustauum in Prussia, Moschos, Scythas, Cosacos rebelles ad Niedzwiedzie Lozy, Kumeiki, & Starzec, vitam pro Patria & Rege deuouendo, Præfecturam Chmielnicen. in præmium obtinuit. Expediuit alias functiones viro militari, & experientia sedato conuenientes, Legationem ad Turcarum Imperatorem Mustapham, ad Comitum Regni nuntium. Post cladem Cecorianam erat copiarum ductor, & post duces amissos, militum non occisorum in patriæ defensionem caput. Quapropter Vladislaus IV. meritorum remunerator munificus, officium Metatoris Castrorum Regni illi contulit & commisit. In cuius Præuilegio hæc adnotauit. Nicolaus Stognien ut primam ætatem militiæ idoneam adiit, constanti fide, solertia, promptitudine ad omnem bellicam occasionem persistit. In bello Pruthenico selecti militis conscripti Vladisl. IV. Præfectus illorum & Turmarum fuit, contra Moschos ad Smolenscū feliciter pugnauit. Crescas in nomen maximum, ut te consanguinei & milites Exercituum Præfecti & Senatus patriæ, ipseq; Serenissimus Rex, honore debito & memoria virenti prosequantur.

Wolinſcij alias Wolienscij, in Maſouia, in Ciechanouien. diſtrictu, ab antiquo notant familiam ſuam à Wierzbowska Wola. Plurimi horum in Caſtris manifeſtè animi ſui magnitudinem, & in hoſtes Reipub. dexterritatem demonſtrarunt. Ioannes Wolinſki, alias Wolienski, dum nobiles actus generoſitate factorum colluſtraſſet, matrimonij fœdus amplexus, quatuor filios, qui taliter bona paterna & materna inter ſe ſortiti fuerunt, ſuſcepit. Andreas & Nicolaus, acceperunt in Terra Viſnienſi bona Dobrzyatow, & ſortem in Wola Wierzbowska, & medietatem Villa Loiowa. Stanislaus accepit alteram medietatem villa Wola Wierzbowska. Vieliſlaus accepit bona Choynowa utraque, & quartam partem villa Przywilcze. Stanislaus descendens ab iſtis, poſt cultam moribus & actibus heroicis adoleſcentiam & iuuentutem, reliquit Iacobum. Iacobus filius Stanislai, vir honeſtus & virtutis amans, reliquit filium Martinum ex Felice Iacobi de Kozdroy filia, ut in Terminis Ciechanouien. apparet, ubi reformationem illi facit in bonis Wola Wierzbowska, Anno 1511. inſcribendo ducentas quinquaginta marcas. Filia illius erant Lagonij & Leſczyńſcij conſortes. Martinus, poſt nobiles actus cum Eliſabeth Nieborſka ſuſcepit matrimonium, ut docet Reformatio in Caſtro Ciechanouien. 1544. Reliquit filium Stanislaum, & filias Nicolai Zochowſki, Iudicis Ciechanouien. Podoſcij & Dabrowſcij Wilk dicti conſortes. Stanislaus, qui dum in Suecia audacis ac ſtrenui militis documenta reliquiſſet, ſpectante Sereniſſ. Sigismundo III. cum Goſka Palatini Maſouie ſore nata ex Gizicka, quam Ciotkowna progenuerat, celebrato connubio, ſuſcepit Martinum ſtrenuum, & magnæ experientie militem, qui ab anno ætatis ſuæ decimo octauo uſq; ad ſenium intermiſſè Caſtra bellica obſeruauit & coluit. Pugnauit, Sereniſſ. Rege mandante, pro Constantino Mobila, Palatino Moldauie contra rebelles; cum Ioanne Potocki tunc Copiarum fortunatiſſimo ductore. Pro Demetrio Moſchorum Duce cum Rożynſcio Duce. Iterum cum Præfecto Exercituum Regni Stanislaſo Zolkieuio, ubi ad Stolicam obſidione cinctus, militaris audaciæ & virtutis inſignia in corpore reportauit, & quodam infortunio fortunam conſeruauit. Vltimò contra Tartaros & rebelles Coſacos, multoties cum Stanislaſo Koniecpoſki, Supremo militum Præfecto, glorioſè militauit. In negotijs Regni iteratis vicibus, ad Silieſtriæ Dynaſtam Machmeth Diak Paſam, ab Exercituum Præfecto Legati munus obiit. Qui cum domicilia ſua in Podolia conſtituere elegit, celebrauit matrimonium cum Catharina Kiemliczowna ex qua ſuſcepit Stephanum eximium militem, qui ſub ſignis Supremi Præfecti exercitus pugnando, etiam ad Vezorum Turcarum ab eodem Præfecto Nuntium egit. Secundò matrimonio habuit Krezelomſcij filiam, ex qua ſuſcepit filiam Sophiam. Erat vir domi et foris prudentia, humanitate et beneficentia in pauperes et Religioſos conſpicuus. Honoratus fuit ti-
tulo

tulo Tribunis Podoliae, meruerat & altiora nisi infirmitas obstitisset, sed curabit progredi relicta posteritas. Albertus, Matthaeus, & iterum Albertus Volinscij, subscripserunt Electionem Vladis. IV. Regis Sereniss. ex Terra Nurscensi.

Makowieccij, in Dobrzyneń. terra, erant viri benè meriti Patria, & plurima officia à Regibus commissa in Lithuania obibant. Retinent sua domicilia ad fluuium Lubicz. Valentini cum fratribus quorum posteritas familiam ornat, Historici meminere. Makowiecki

Arinkouij in Masouia. Seruant ruborem iuuenes, consilium senes. Arinek.

Lugouscij in Lucouień. districtu, Stanislaum excellentem in rebus agendis Castrensibus militaribus referunt Historici. Plurimum namque animat & confirmat milites Ducis strenuitas, & praesentia in periculo militum. Lugowski

Orlowscij, in Dobrzynensi Terra, ad obsequia Reipub. & Regum optimè dispositi, unde & Secretarij Regum, & obseruantissimi literarum, & amatores Castrorum fuerunt. Orłowski.

Rebelskij in Masouia. Hi milites facti liberè pugnarunt, nam inuitus & coactus miles facile vincitur. Erat ex illis ante annum 1590. Canonicus Gnesneń. Rebelski.

Zolczynscij. Georgius continuus miles Stephano regnante, Praefectus Zidacouien. ex coniuge Brozowska non suscepit prolem. Fratres illius germani duc, Albertus, qui reliquit filiam Piasceccij Notarij Terrae Busceń. coniugem. Stanislaus, ex quo Georgius Camerarius Granicierum Sanocen. reliquit posteros. Transierunt in Russiam Zolczynscij militaris gratia ex Palat. Płocen. à Zolczyn. Exstat familia virtute nobilitatem ornans. Zolczynski.

Zolkiewscij in Zolkiem & à Zolkiem, in Belzen. & Russiae Palatinibus, qui in hos Palatinatus ex Ducatu Masouiae descenderunt. Antiqua & meritorum splendoribus Patriae & Reipub. clarissimi & summe dilecti. Hinc grauissimis honoribus Regni & titulis, tam in Castris, quam in Senatu adornati, magna pro Rege & Reipub. tentarunt, fecerunt. Et quia ex ungue cognoscitur leo, paucos & modernos adducendo ad praesens, antiquiores quantae auctoritatis & dignitatis fuerint, exinde assumes. Nicolaus Palat. Belzen. hic Maiorum suorum antiquam benè merendi Reipub. consuetudinem amplectendo, totus in Castris contra Tartaros, Moldauos, & quo occasio, necessitas Reipub. postulabat, permansit et vixit. Reliquit filios, Nicolaum & Stanislaum imitatores suos. Ad hos è tumulo Echo parentis.

A memus Patriam, pareamus Regiae Maieitati, tueamur Ecclesiam, priuatas praecellentias negligamus, aeternitatis gloriae seruiamus, cogitemus denique corpus virorum fortium magnorumque hominum

esse mortale, animi verò & virtutis Christianæ Catholicæ gloriam fore sempiternam.

Nicolaus filius primus Palatini Betzen. strenuus imitator factorum parentis sui, qui cum Mielecio maxima fortis animi demonstravit indicia, tam in bello ad Sokot contra Moschos, ut Papr. in Stem. fol. 122. meminit, quam in alijs expeditionibus Regni ad Gedanum & alibi. Erat honoratus titulo Præfecturæ Medicinæ. Stanislaus alter filius Palatini, qui una cum fratre à Maiorum monitis & exemplis, nec unguem latum abscessit, sed merita meritis, trophæa trophæis, sua illorum adiunxit & addidit. Hunc Respub. & Sereniss. Rex multis honoravit titulis, præcipuè Palatini Betzen. & postmodum Russiæ. Hic negotijs Regni quieti concessis, celebrauit connubia sacra cum Sophia Lipska de Goray, ex qua suscepit duos filios magnos Reipub. ciues, Nicolaum & Stanislaum. Nicolaus filius primus Stanislai, Succamerarius Leopoliens. vir literis & toga, in iudicijs Tribunalis, Senatu Legatorum, gravis, amicus, & iustus. Reliquit filiam Castell. Camen. Capit. Scalen. Herburth coniugem, & duos filios Adamum & Lucam, quibus vires & vitam Patriæ suæ negare & turpe erat & nefas. Sepultus in Brody hereditate propria, quæ iam transijt ad Koniecpolskios. Adamus primus filius, vir ut generositate animi, ita Castrensibus negotijs maximè commendabilis. Probarunt ipsius actus Martiales oblati tituli à Sereniss. Rege, inter quos & Metatoris Castrorum officium egit. Lucas alter filius, cuius laudes merita animum in Patriam, ut paucis comprehendam, illius Epitaphium in Ecclesia Societatis Iesu Pereaslauij ab ipso fundata & erecta appensum in medium adferam.

L V C A S Z O L K I E W S K I,

Nicolai Succamerarij Leopoliensis filius, Stanislai Supremi Exercituum Ducis & Magni Cancellarij nepos, Palatinus Braclauiensis, Caluf. Chmielniceñ. Peraßlauieñ, Mirbograd. &c. Capitaneus.

Verus patriæ Ciuis.

A pueritia honestis deditus artibus, exterarum nationes etiam iterato Comes Vladislai IV. Poloniæ Regis à Sigismundo III. Patre adlectus peragauit.

Carus Regibus.

Reliquum ætatis, & amplissima patrimonia Patriæ saluti, & Honori sagatius consecrauit.

Bellator in Valachia,

Nouus militiæ Tyro, à Scythis captus, in Turcia biennali carcere detentus.

In Prussia,

Militum Tribunus multoties Illustris, victor Duces Gustani sub Hamerssthem victos Regi captiuos deduxit.

In Moschouia,

Moschum fœdissimum, imperium eius ferro & igne depopulando, ad fœdera pacis compulit.

Rebellibus.

Fuit semper terrori,

Boni.

Bonis,
Fuit vbique amori,
Erat vir,

In toga sapientissimus, in sago fortissimus, in templo Catholicissimus, in Religiosos beneficus, & Patrum Societatis Iesu Collegij Periaslauien. fundator amplissimus.

Cælebs,

Non tam ætate quam bellorum incommotis fatigatus, Anno 42 vitæ, Sacramentis omnibus Catholicè munitus, ad cælestes triumphos. 5 Idus Nouembris, Anno 1636 excessit.

Huic tale Elogium scripsit P. Adalbertus Pigłowski Societatis Iesu.

L V C A S Z O Ł K I E W S K I,

Genere & animo magnus,
Virtute manuque maximus,
Ad bella natus, non dum puer, iam miles
Martis, non matris insedisse sinum videtur:
Gestasse ferrum non fascias,
Turcarum, Scytharum, Cosacorum fulmen,
Vbiq̃ue fortunæ suæ dominus,
Cum nunquam nutauerit, nunquam insultauerit,
Ne patriam, non etiam Ecclesiam amasse videretur,
Societatem Iesu Pereaslauij fundauit.

Stanislaus alter filius Stanislai corona et pulchritudo familiæ Zolkieuianæ. Cui in Elogium ad arma subscripserunt.

Et Regno & Generi Zolkieui magnæ tuorum,
Æternam viuens famam moriensq̃; dedisti.
Zolkieuij ad soleam Suecus Turcusq̃; Gethesq̃;
Et Moschouitæ supposuere caput.
Quid, quod ad occasum Cæsar cum Cæsare ad ortum,
Zolkieuium in Lechis senserat esse virum.
Zolkieuij pietas, & Mars noscere per æuum,
Vult non vulgarem crux geminata Ducem.

In ipso enim uno enituerat id totum quod de Sarmatis antiquis Maro cecinerat: Nostrium à stirpe genus, literis duramus & armis: venatu inuigilant iuuenes, siluasque fatigant: flectere ludis equos, longis produditur hastis, tot patiens operum belloque assueta iuuentus, quatit oppida bello. Omne æuum ferro territur, hostesque fatigat hasta, ne tarda senectus debilitet vires animi, mutetque vigorem, canitiem etiã ipsi galea premimus. In illo uno id totum, quod Respub. conseruat, tenet & tuetur, tanquam in vero & legitimo tutore reunita remanserunt. Nam nec dignitas aliqua, nec honor, nec titulus Regni erat, in quo lauream suam non præsentaret Zolkieuius. Quapropter in suo fortalicio

Zotkieuiano sic legimus exaratum. Stanislaus Zolkiewski, Castel. Leopold. Exercituum Regni Pol. Generalis Dux, nec non Chrubiesouien. Rohatin. Kamiona. Kalusien. Mediniceñ. Capit. dum pluribus bellis nauat Patriæ operam, ad suos sui que vicinos à subita hostium incursionem tuendos, præsidarium hoc à fundamentis erexit. Hic dum usque ad 70 annum ætatis perpetuus Dux Exercituum Regni fuisset, sicut maxima fortunæ & virium in diuersis partibus, & hostium excursionibus trophæa deduxit, ita summis quoque honoribus adornatus remansit, quod ex duplici illius Epitaphio colligitur. Primum est in Valachia trans Tyram in Colosso sublimi in loco, ubi occisus sepeliri voluit.

DE O T R I N O E T V N I,

Hospes, Si Christianus huc accedis pro Christi fide interempto vota non denega. Si Paganus venis, lapidi ne inuideas locum. Quisquis ades, quam dulce & decorum sit pro patria mori, Ex me disce.

Stanislaus in Zolkiew, Zolkiewski Regni Poloniae Cancellarius, & Exercituum Dux Supremus Bareñ. Camionaceñ. Iauorouien. Capit. Post reportatas de Cosacis rebellibus, ac de Tartaris victorias, post actos, subiugata Moschouia triumphos, Reque publica Polona, qua pace qua bello præclare gubernata, fortiter cum Tartaris dimicando.

Hic occubuit.

Vos meo sanguine conspersi campi, debitæ meæ in Deum & Patriæ pietatis fideles perenni memoriæ estote testes, Anno 1620. 6 Octobr.

Aliud eiusdem Epitaphium in Zotkiew,

Stanislaus in Zolkiew Zolkiewski, Cancell. Regni Pol. & Exercituum Dux Supremus Baren. Iauorouien. Capitaneus.

Cosacis rebellibus debellatis,

Tartaris ad Vdyczum profligatis.

Moschorum Tyranno capto, & eorum Monarchia dormita, cum victor & triumphator orbi terrarum claresceret ne & in cælis triumphali pompa & victrici corona careret, in Moldauia ad Tyram cum Tartaris fortiter dimidicando.

Pro fide Christi & patria, sacra

Victima occubuit.

Truncus eius publico luctu domesticis penatibus illatus, & caput Bizancij Barbarorum insolentiæ expositum, magna que postea maestissimæ coniugis cura inde reportatum in hoc teguntur tumulo.

Tibi hostis ad terrorem, Tibi hospes ad exemplum.

Reliquit ex Regina de Herburtbis filium Ioannem, & filiam Sophiam Ioannis de Olesko Danilowicz, Palatini Russiae coniugem. Ioannes Zolkiewski Capit. Rubiesouien. quem dum Reipub. ad negotia aptum reddere deside-

desiderat optimus parens, in regressu à Cecora versus Tyram, ubi parens & bellator occubuit, ibi ille in captiuitatem Tartaricam deuenit. Dum verò ex manibus hostium in Patriam redijt, licet debilis & claudus ex hostium armis, imitator tamen Parentis magni esse concupiuit. Obijt ætatis suæ 28. Salutis anno 1633. Aprilis 26. Cui in Zotkiem tale posuitur Epitaphium:

Ioannes Zolkiewski, Chrubiefou. Iauor. Kalus. Capit. Magni Patris ad magna natus filius vnicus ac gloriæ eius ubiq; dum per ætatem licuit comes. In eo prælio quo Pater occubuit à Tartaris captus ac postliminio reuersus (fortuna in rebus humanis ludente) inter ipsas Patriæ & eius spes à votis oculisque omnium præpropere fato ereptus, Ætatis suæ florem, in eam, quæ nunquam marcescit, cælestem gloriam magno luctu commutauit. Pugnavit dum ex nationibus exteris redijt multoties cum Tartaris, Cosacis rebellibus, & in omni expeditione promptissimus.

Ioannes Zotkiewski, occisus à Cosacis in Kumeyki. Exstat adhuc optimus Zotkiewski.

Borchowscij, in Palatinatu Podlachia, Drobień. districtus. Milites eximij & Patriæ, literis, & rerum peritia in Iure, & Prouincialibus Comitij dignissimi. Procopius militaribus celebris occupationibus, ex Borchowska eiusdem armorum reliquit Gregorium, Ioannem, Matthiam. Gregorius eximius miles in Moschouia & Prussia, ex Barbara Skierczynska reliquit filios Patriæ dignissimos, & milites, Thomam, Albertum, Gregorium, Ioannem, qui in Cecora occisus, sicut ille in Moschouia, & Simonem Sacerdotem, filia erant Grochowscij & Ciekanowscij coniuges. Ioannes alter Procopij filius miles, ex Burzanka reliquit Gregorium, qui in Prussia occisus. Matthias tertius Procopij filius, miles, & occupationi Reip. atq; Patriæ deditus. Ioannes Brochowski, Castell. Zakrocimeń. vitæ ordinatæ & singularis beneuolentiæ vir. Christophorus, Notarius Terræ Zakrocimen. qui virtute adornatam ætatem, meritis decentibus Patriæ & Reipub. commendauit.

Borchowski.

Wierzbowskij in Podlachia, Andream Cantorem Vnicionien. & Canonicum, Parochum Opatouien. meminerunt quedam Epitaphia. Sunt etiam in Lomzensi & Zebrouiensis districtu. Aduertite obsecro, quod labore in Patria nobili, omnis felicitas domus accrescit, otio verò nimio tum domi mores sancti, tum foris & in bello strenuitas amittitur.

Gradowscij, in Rauen. Palat. Laurentius maximus coadiutor Bonarij in restauratione arcis Cracouien. & Zuparum administratione, rationem reddebat administrationis post decessum Bonarij. Honoratus titulo Pincernæ Sochacouien. reliquerat filium sed degenerem.

Wierzbowski.

Dobrzyalowscij à Dobrzyałow, qui verè sunt Volinscij in Ciechanou. Terra & Visnen.

Dobrzyalowski.

Lysakowski.

Lysakowski, in Ciechanowień. districtu antiqua familia. Habent Lysakowski Priuilegium una cum Iastrzebskijs, à Conrado Duce Masouie, ubi nominantur Stanislaus & Nicolaus de Lysakowo. Sed quia diuersa sunt arma Iastrzebiec & Lubicz, à diuersis puto Lysakow denominati fuerunt, aut error aliquomodo irrepfit. Iacobus Lysakowski armorum Lubicz, Succamerarius Lomzeń. erat uiuentibus Ducibus Masouie strenuus bellator, qui Cruciferos ad Strzelnam hereditariam villam, ad Lysakow spectantem, fudit. Eius filij erant: 1 Paulus, qui ex Iezewska armorum Iastrzebiec, suscepit Iacobum & Petrum, Iacobus ex Kucharska armorum Lubicz, reliquit Stanislaum & Ioannem, Stanislaus ex Karniewska armorum Rogala, reliquit Nicolaum, Iacobum, Valerianum, Hieronymum, Andream, & Laurentium, ex quibus Nicolaus collegit ornatum iuuentutis in Italia, Iacobus in Portugalia, Valerianus Branbergi. Filij uero Petri, qui erat frater Pauli ex Succamer. Lomzensi, erant quatuor. Mortuus Iudex Terræ Nursceń. 2 Filius Iacobi Nicolaus habuit filios, Andream, Lazarum, & Ioannem, ex quibus Iacobus habuit Ioannem Succamer. Nursceń. qui ex Lasocianka armorum Rawa, reliquit Nicolaum Ordinis Minorum, Ioannem & Stanislaum, Nicolaum Castellanum Chelmeń. qui ex Ciecißewska filios quatuor habuit. 1 Iacobus Aulicus Stephani Regis, qui in Ungaria expensis Regijs educatus, strenuus miles euasit. 2 Iaroslau. 3 Adalbertus, miles cum Tarnowski. 4 Stanislaus, Zamoyscij miles Praefecti exercituum. Eorum sorores erant Helena primum Laznienscuj, post Gasparis Vasiczenscuj coniux, & Margaretha Kniazij Solomereccij consors. 3 Succamer. filius Iacobi Stanislaus, uir multarum literarum peritus, pacis & uirtutis studiosus. 4 Ioannes Notarius Zaukrzensceń. occisus tempore Interregni à Mostowski armorum Dolega, coniux pragnans breui mortua, relictis liberis, Adamo, Abrahamo, Anna. Andreas uero alter filius Nicolai, & Iacobi frater, Succamerarius Lomzeń. habuit filios, Stanislaum & Matthiam. Lazari uero fratris Andreae, Christophorus & Franciscus breui cum sua posteritate decesserunt. Ioannes horum ex Nicolao frater, in Patria sua Parochus ordinatus vitam spiritualiter finiuit. Stanislaus Lysakowski ex Terra Nurscen. subscripsit Electionem Vladis. IV. Regis Pol.

Niezabitowski

Niezabitowski, in Palat. Lublineń. ex quibus Iacobus felicissimus bellator fuit, cum Mielecio ad Chotinum profligauit Turcas, Bogdanum Alexandri filium in Dominium restituit, Tartaros ad Grodecum anno 1574. ad Tarnopole anno 1575. ad Zbaros anno eodem, ad Dubnum anno 1577. & ad Ostrog pugnauit. Contra Moschum ad Wielkotuki, 1580. Papr. in stemm. fol. 339. Bielsc. fol. 742. Ioannes subscripsit Electionem Vladis. IV. Regis ex Palat. Lublineń.

Chabowski.

Chabowski, in Płoceń. Palat. ex quibus Martinus, dum in Palat. Cracouień.

Cracouien. fœdus matrimonij constituit, etiam & domicilia firmavit. Reliquerat filium Hieronymum, virum doctrina & moribus illustrem.

Gruszeccij à Grusce magna & parua in Chetmensi Terra. Mat- Kruszecki, thias strenuus miles, cui Iagello Rex bona prædicta Krusce contulerat, & titulo Vexilliferi Regni cum eisdem decorauit. Ex Malicka suscepit Andream, optimum militem Sigism. & Steph. Regum tempore, occisus à Caimiro fratre patrueli, postquam ex Sophia Hanska reliquit Petrum, sequentem vestigia parentum in militari. Hic ex Anna Orchowska octo filios reliquit, ex quibus sex diuersis prælijs occubuerunt, septimus Bronislavus cognomento Szumilist, in Russiam militando transijt. Erat apud Zborouium Vicesgerens Rothmag. in Moschouiam, Iudex Castri à Kazanouïo, nunc Tribunus Czerniechouien. N. Gruszecki frater Matthia, cognominatus fuit Baran. Albertus filius ex Komorowska suscepit Stanislaum, Ioannem, Petrum, & Andream. Stanislaus ex Dubaniowska habuit Thomam militem, qui occisus ad Haliciam, dum vicem ageret Rothmag. Lachodowscy à Tartaris Cantymirianis, Nicolaum Vexilliferum, & loco tenentem Przelescy Dapiferi Cracouien. filij, postmodum Potocciorum strenuus miles. Ioannem Sieniewscy Pocill. Regni vices gerentem in Castris, demum vices gerens Notarij Castren. Kazanouij, iuuentutem suam in Vngaria exercitatum ad præstantia facta in bello aptam dignis officijs reddidit, ex Postruminska natus. N. Gruszecki, tertius Matthia frater, cognominatus Chuycki. Eius posteritas, Ioannes, Valentinus, Albertus, & Petrus germani fratres. Ioannes vir militaris cum Potoccio, reliquit ex Sophia Petczanka Iacobum, militem cum Tarnowski, Zamoyski, Kanowski. Albertus miles ex Molinska habuit Thobiam, manent in Volhinia, cum Wichrowski et Kazanowski, Præfecto Bochustauien. miles Thobias. Petrus à Tartaris occisus in Pocutia, relicto filio Martino optimæ spei.

Krzyccij. Andreas reliquit filium Stephanum, militem cum Notario Krzycki. Castren. et Præfecto Bochustauien. Kazanowski.

Sierkouij, in Lublinen. Palatinatu.

Sierkouj.

Borzechowscy, Ibidem.

Borzechowski

Piczkowscy ibidem, ex quibus aliqui in Podoliam transierunt, militando eximij.

Piczkowski.

Bialobloccij, in Chetmensi à Biatobłoty.

Biatobłocki.

Sędziccij, in Chetmensi qui propriè sunt Biatobłoccij, sed à bonis diuisione bonorum acceptis Sędziccij appellati. Andreas miles ad Gedanum & in Moschouiam, qui domicilia sua constituit postmodum in Palatinatu Lublineń. cum Sophia Chobrzynska reliquit Ioannem, Vilhelmum militem & Rothmag. Nicolaum cum Odrzyuolscio Præfecto Zydaou. & Potoccio Campiductore militantem, Martinum cum Castellano Camenecensi Herbur-

Sędzicki.

Herburtho militem, & Adalbertum cum Odrzyuolscio militantem. Iacobus Andreae frater in Moschouia belli congressu vitam finiuit. Georgius tertius eorum germanus in florenti ætate ad vitam immarcescibilem translatus est. Viuite feliciter magis in castris quam domi geniti, plus in contubernio legionum quam consanguineorum educati.

Domaniewski Domaniewscij, Literis & militia deditis quidam in Stanislaum tale Anagramma construxerat.

*Quæis ego te dignor titulis Stanislæ fatisco,
Nil superest, nisi quod, vel Anagramma refert.
Fert Anagramma Stanislaus Domanieuius I stans,
Æui laus Christi, vi quoque Schisma domans.*

Florianus reliquit Matthiam militem eximium cum Zolkiemski Cancellario Regni, ex Tomaszewska armorum Bonca filios suscepit Stephanum, Florianum, Constantinum, Boguslauium.

Goreckowski Goreckowscij, in Rauensi Palatinatu, magnitudine rerum et periculorum alios hebescere, sed virum nobile excitari his sæpenumerò contingit.

Rozycki. Rozyccij in Masouia, claritudinem suam præstantibus obsequijs in Rempub. protegunt. Iacobus ex Palatinatu Lencicień. subscripsit Electionem Vladislai IV. Regis.

Borowski. Borowscij, in Chelmensi. Libertatis et boni patriæ amantes. Indignū est enim nobilem esse et libertatem nolle vel non promouere. Vnde Tiberius curiā egrediendo dicebat. O homines ad seruitutem paratos.

*Szerokowski. Szerokowscij, in Podlachia.
Wortkowscij, qui propriè sunt Szerokowscij. Nobilem ut decet viuere viuunt, occupantur literis, virtute, castris.*

Lubouij. Lubouij, in Podlachia, Nobilium quanto quis seruitio promptior, tum Patriæ, tum Regi, tanto opibus et honoribus extolletur.

Raczenski. Raczenscij, decet Principem ut militem donis, populum annona cunctos dulcedine otij pellicere, sed gratos dignos obsequentes.

Obrapalski. Obrapalscij, ex Drohicensi, si patrum iusta minus Principi grata, proprijs meritis erunt excitanda præmia. Andreas Notarius Castrensis, Halicień. Subcapitaneus Strus, Vir iudicij peritus, æquusq̃.

Skiwskij. Skiwscij, Et de bono facto reddenda est ratio Senatui et Deo. O quam triste nullum habere bonum, de quo reddas rationem. Curant hi et reddere et mereri.

Chromatski. Chromatscij, in Sochacouień. terra, Obscura initia impudentibus ausis polluere ut ignominiosum est, ita illustrare gestis, et prudentia dirigere, summè decorum.

Marzyn. Murzynouij, in Lithuania. Deuitatur signatus à natura, sed signatus à virtute et fortuna placida, minimè.

Goslicki. Gosliccij, de parua Goslice in Płocensi Palatinatu. ex quibus Franciscus

scus miles strenuus et Vicecapitaneus Barenfis in Podolia fuit 1556, occisus à Tartaris. Est in Ecclesia Tarnouiensi cuiusdam Epitaphium.

Viator

Mortalitatis domicilium aspice,
Heu miserum mortuum moriturus considera,
Et orbatum mortis spolium expende,
Sic in mundo disces cuncta fuisse & esse mortalia.

Sed tale Epitaphium est hominis ignavi, qui moriuntur pro patria illorum mors est fortunata, nam tales definitum locum obtinebunt inter angelos Dei. Nicolaus in Cracouiensi terra.

Mniszewscij, de murato Mniszowo in Płocensi Palatinatu. Tulerunt *Mniszewski.*
auxilium magisq; in tempore Patriæ et Reipub.

Oyczynscij, in Masouia, Ex quibus Martianus domicilia sibi in Lithuania constituit, Mereri et non premiari tædet, sed Principes sunt ut dij, *Oyczynski.*
iustas supplicum preces audiunt.

Wierzbiccij, ex Lomzensi Palatinatu. Iucundum quidem est, diem *Wierzbicki.*
ædificationi, noctem conuiujs tradere, at quod principalius est isti faciunt.
Excellunt factis proprijs merita maiorum.

Oyrzenscij, cognominati Mieczykowie in Ciechanouiensi Terra. Sunt *Oyrzenski.*
animi moderatæ altitudinis, qua summa pericula modica fiunt et vulgatis
leuiora. Iacobus ad Płonsko domicilia sua elegit in Starzechow.

Ponikiewscij, in Masouia. Nobiles se esse sciunt, & moribus probant. *Ponikiewski.*
Florianus Ponikiewski. Stanislaus & Albertus subscripserunt Electionem
Vladislai IV. ex Nurscensi Terra.

Brzezinscij, qui à diuisione bonorum cum Ponikiewscijs sic nuncupati. *Brzezinski.*
Feret Cornel. Tacit. quod spectatus vir intecto capite pro Romanis bellum
ciebat ostentandæ virtutis, Nobiles Poloni se & sua Patriæ liberè fouent,
nisi ciuis Reipub. degener fuerit.

Prostkouij, in confinibus Lomzensis Terræ versus Prussiam. Talia *Prostek.*
agunt, ex quibus nec ignominia domus, nec infamia personis nascitur.

Swiderscij, in Lucouien. Hi cura rectè factorum sibi gratiam com- *Swiderski.*
pararunt.

Samkouij, ex Mielniceñ. Studia illorum plena laudis & gloriæ, gra- *samek.*
uia & seria.

Lisowscij ex Płocen. Palat. In externis Regnis potissimum bellatores, *Lisowski.*
nam externis victorijs aliena, ciuilibus etiam nostra consumere didicimus.

Choromanscij, in Sochacouien. Terra. Fugiunt illa quibus Senatus *Choromanski.*
ad panitendum inclinatur, & Princeps nec interiectu temporis mitigatur,
amplectunt verò undè laus celeberrima domus succrescit.

Sielscij, in Płocen. Palatinatu, viri Castris, virtuti, & iustitiæ dedi- *sielski.*
ti. Cum Præfecto Exercituum Koniecpolski in Prussia, contra Tartaros
& rebel-

Et rebelles Cosacos erat strenuus miles. Paulus Electionem Vladislai IV. Regis ex Palat. Płocen. subscripsit.

Zaorski.

Zaorscij, ex Nurscensi Terra. Legem Et Regem honorificè observant, nam neq. metus nec pudor est, si ea transcendit.

Bledziemski.

Bledziwscij ad Sierpskum. Aliqui illorum animum literis, aliqui Marti Et Bellonæ consecrarunt. Sic namq. Et Romani proposuerant, ut Corn. Tacit. lib. 3. refert. Postquam cadibus sævitum, Et magnitudo famæ exitio erat, ceteri ad sapientiam conuertere.

Krzywonowski.

Krzywonowscij ad Prasniſiam. Unica virtus in honore constituit vniuersos, sed retrahere à vitio tria possunt, nobiles pudor, pauperes necessitas bene vsa, diuites satietas. Sed isti virtutem sibi elegerunt, firmarunt.

Radzyminski.

Radziminscii in Ciechanouien. Terra. Cunctis equidem rebus inest quædam velut orbis, ut quemadmodum temporum vices, ita Et morum vertantur. Hi sunt ferro stabiliores, solea firmiores. Sigismundus Et Martinus Electionem Vladislai IV. Regis ex Ciechanouien. Terra subscripserunt.

Kłofienski.

Kłofienscii, in Dobrzymen. Terra. Non tegunt virtutem cinere, nam graues dictis factisq. ex posteritate esse, non habent satis.

Choieccij.

Choieccij in Masouia, ex quibus Et Kłofienscij descenderunt. Satiùs proprijs quàm Maiorum gloria sibi gratulantur, nam nec omnia apud priores meliora, sed nostra quoque atas, multa laudis Et artium imitanda posteris, tulit.

Lipski.

Lipscij, in Ciechanouien. Terra. Nil Principibus cordi est, quàm optimus ciuis Patriæ, Et sincerus consultor Et tutor. Tales Reges Et Principes, sicut Iulia Augusta Tiberij nomen subscripsit suo, scribunt Et imprimunt memoria Et occasionem. Probarunt hoc Et experti sunt Lipscij.

Szulimirski.

Szulimirscij, in Masouia. Certant meritis ad præmia. Ita namq. à maioribus institutum est: ut si anteijſſent delicta, sequerentur pænæ, si verò præcedent, Et numerabuntur merita, offerantur præmia. Aliqui ex his aucupando militis coronam Et honorem, in Podoliam transierunt, Et ad Vinniciam statua sua firmarunt, sunt Adamus Et Petrus posteritas relicta.

Młodynski.

Młodynscij in Zaukrcze. Nullus arguebat ornatum ad Rempub. Et posterum gloriam conferre. Ideò hi id totum quod possunt contulerunt.

Brzozowski.

Brzozowscij, literis Et dignitate celsi. Iacobus Canonicus Płocensis, Et Præpositus in Płonsko. Beatus qui in cella sua, ut Angelus in cælo puras Et castas colit cogitationes, Et ore suo collaudat eum, qui spirituum Et rerum omnium habet potestatem.

Krosnicki.

Krosniccij, in Ciechanouien. Terra. Cum vidisset Germanicus Thebis literas Aegyptias in quadam magna mole, iussit interpretare. Retulerunt hic habitasse septuaginta millia militum. Medorum, Aethiopia, Persa-

Persarum, Scythia, &c. victores. Nobis tantus numerus deest, sed sunt qui pedem pedi, gladium gladio, pectus pectori, pro aris & focis alacriter opponant, & vincere vel mori desiderant. Tales vos esse cupimus.

Ciesielscii, milites eximij, & viri boni amatores. Beati qui Domino Ciesielski.
vigilant, protegentur enim ab eo in iudicij die.

Rakowscii, Pulchrum quidem est ceris ornare atria maiorum, & Rakowski.
Catonem vel Augustum representare. Hec tamen Cassius ac filius eius Bruto non presentabat. Sufficiant namq; sua si sunt viro amanti Patriam demonstrare merita, eorumq; deportare imagines. Iacobus & Albertus Rakowscij, ex Ciechanouien. Terra subscripserunt Electionem Vladis. IV. Regis Poloniae.

Strzeszewscii, in Płocén. Palat. maturum annis spectatum bello iuue- Strzeszewski.
nem, quis non veterum & singulorum imaginibus exornabit? Exornant cruces habatum, illustret mentes eorum in Cruce triumphator Christus.

Smoszewscii, in Płocén. Palat. Priuata odia publica utilitate remit- Smoszewski.
tere est lidius viri amantis Patriam, alterum lidium Smoszewscij adhibere, non excusare laborem nec penitere pro Patria pati & mori.

Szuscii, in Płocén. Palat. Vnum Reipub. corpus, vno animo regendum. Szuski.
Pacis & tranquillitatis studiosi Szuscij. Erat vnus in Ordine Prædicat. eximius Prædicator Cracouia, & Prouincialis in Bohemia Pater Hyacinthus Szuski Doctor Theologiae.

Lopienscii. Erat ex illis quidam Abbas Mogeleuien. 1550. amator Lopiencki.
communitatis & loci. Beatus qui charitate sublimis est, sic enim tutus est in Domino Salvatore.

Głębocccii, in Masouia. Faciunt quod decet viros non quod mulieres. Głęboccki.
Et quid mulieres faciunt ob superbiam domus? Audi Cornel. Tacit l. i. quid de Liuia dicat: Liuia grauis in Rempub. mater, grauis domui Cæsarum nouerca. Virum autem conuenit subuenire Patriæ. Albertus Gladifer Bresten. in Cuiavia cum Sebastiano Electionem Vladislai IV. subscripserunt.

Skulimowscii, in Varsauien. Terra. Quam exercenda est res, dum bo- Skulimowski.
na iuuentæ flagitiosa obliterat senectus, ita sanctimonia celebranda, si gratiosus dijs perseuerauerit in finem. Hoc vobis Skulimouij precamur.

Bialynscii, ibidem. Merentur suum honorem, nam Augustus manda- Bialynski.
bat honores, nobilitatem Maiorum, claritatem militiae, illustres vita domi spectando.

Chelchowscii, in Ciechanouien. Terra. Militia & actibus virtuosis Chelchowski.
dediti. N. Chelchowski Vexillifer Rozanen. cuius filius Henricus Notarius Thesauri in Prussia, & Secretarius Regiæ Maiestatis.

Zalescii, in Podlachia. Albertus Camerarius Drohiceñ. qui reliquit Zaleski.
filios quatuor, Matthæum, Ioannem Notarium Terrestrem Drohiceñ. Iacobum

cobum & Valentinum, aliqui ex hac familia in M. D. Lith. transferunt. Petrus, cuius filius Sigismundus Notarius Wolkouicen. eius vero germanus Iudex Terræ Vpitscen.

Rokicki.

Rokiccii in Dobrzyneń. Terra. Militia clari, & ad Regni studia industrij.

Nieboriski.

Nieborscii, in Ciechanouien. Terra. Præstantissimi viri in Castris, & in conseruatione boni Patriæ. Martinus cum Karniewska. Gothardus cum Noskowska, matrimonium celebrauit, Iacobus Gothardi filius, istius vero filij Vladislaus Thesaurarius Zakrocimen. & Martinus subscripserunt Electionem Vladislai IV. Regis.

L V B A R D V X V L O D I M I R I Æ.

LVbaros seu Lubartos quatuor Historiæ referunt, unum Gedimini filium Ducis Lith. De quo ita Crom: lib. 14. fol. 242. Gediminus Dominatum partitus est in hunc modum, ut Moniuido Kiernouia & Stonimum, Nari-mundo Pinscum de Russis quæsitum, Olgerdo Creua, Kieystuto Troki, Coria-tho Nouogrodum, Iaunutio Wilna obueniret. Lubartus autem cum Russam uxorem Vladimiriën. Ducis filiam duxisset, à Socero heres factus est, & nullam inter fratres sortem accepit. Alter Lubartus fuit Olgerdi filius, natus decimus, iuxta Cromerum lib: 14. fol. 242. Columna 2. Tertium Lubartum Russorum Ducem. De quo Cromer. lib: 12. fol. 211. Fecit Casimirus Expeditionem in Russiam Anno 1349. ut eam quoque partem, quam Lubartus usurpabat, Regno adijceret. Sed iste Lubartus non fuit alter nisi Gedimini filius, à quo & Lubar seu Lubartouia in Volhinia fundata est, quæ à Ducibus in Ostrog ad Palatinum Cracou. Lubomirscium, ac successores illius ex Ducissa in Ostrog transijt. Lubartus Gedimini filius successor, ob filiam Vlodimirien. Bresten. Chetmen. Belzensiû Ducis, cui dum Casimirus eripuit bona, iterum Russi ad eum redierunt. Hunc Casimirus Anno 1351. iterum deuicit, & in carcerem coniecit. Liberatur percusso fœdere, & Fidei Catholicæ iuramento. Fidem non diu tenuit. Mouet iterum in Vlodimiriam, & obtinet. Cromerus lib. 12. fol. 212.

Post

Post annos tredecem à Casimiro Lubarto recuperata Volodimiria, & tributaria facta, eiectione Lubaro Alexandro Duci Michaelis Coriathi filio, Gedimini Nepoti tradita. Cromer. lib. 12. fol. 218. Hanc post mortem Casimiri iterum obsidione recuperavit, & diruto muro quem Casimirus erexerat, nouo praesidio firmavit. Cromer. lib. 13. fol. 222. Iterum recepta à Ludouico, atq; ibi Cathedra Episcopi erecta & constituta, quæ postmodum erat Luceoriam seu Lusum translata. Crom. lib. 13. fol. 228. Vngaris tota Russia concessa, fol. 229. Post mortem Ludouici ab Vngaris Lubarto Lucensium Duci prodita. Crom. lib. 14. fol. 233..

LV CENSIS DVCATVS.

Hunc quartum Lubartum Lucensium Ducem in Historijs video. Demum Theodorus Lubarti filius, Ducis Lucensis, iuravit Iagelloni Regi Cracouiæ cum alijs Ducibus. Crom. lib. 15. fol. 245. Sunt qui descendunt à Premislo Bohemorum Principe. Nam Nezam, slum habuit ex Libussa filium, cui successit Mnata, isti Voien aut Vorcius, post Cresomislus & Vratislaus, ille Vissegraden. iste Lucensis seu Zatecensis Dux fuit. Huic Vlastislaus, illi Necla successit, qui occidit Vlastislaum cum eius filio Zbislao, Necla successit Hostiuitus, illi Boriuius, qui Religionem Christianam primus in Bohemia fundauit cum uxore Ludimilla, hic filio suo Spitignieuo, quo mortuo, Vratislao alteri filio concessit Principatum. Hic ex Drogomiria impia, & aliena à fide Christiana, Venceslaum & Boleslaum, illi Australis ora post Parentis mortem, isti Septentrionalis. Sed Venceslaum, cui Otto Imperator diadema imposuerat, Boleslaus interemit. & solus Principatum retinuit. Suscepit ex Brena Boleslaum, & Dambrowcam filiam Miecislai Pol. Principis coniugem, à qua Fides Catholica in Regno Pol. Crom. lib. 3. fol. 37. Sed isti Duces Lucenses dicebantur in Bohemia. Est verò alia linea Lucensium Ducum, ex quibus erat Lubartus Lucensis Dux, qui idem est quod Luceoriensis, ut patet ex Cromero lib. 9. fol. 162. Vnde iste Lucensis Lubartus erit, idem qui erat Gedimini filius, & Vlodimiria Princeps, & eius filius Theodorus Dux Lucensis iuravit Iagelloni. Et sæpius Lusum apud Cromerum, ut arx Luscia, vocatur arx Lucensis, ut patet lib. 20. fol. 303. in utraq; Columna, & fol. 307. dum Lucensibus datur Priuilegium Regium. Est etiam in Lithuania Ducatus Lucensis, de quo Reinoldus Heidensteinus Moschouitica Historiæ sub Stephano Rege scriptor libro quarto, & apud Cromerum editionis. Colonien. fol. 799. Lubarti verò Ducis ante Vlodimir. post Lucensis seu Luceoriensis erant filij, Michael, à quo processerunt Duces in Czartorysko, Alexander, à quo Dux Szangusko, & Iuonius, à quo Duces in Kosyr. Papr. in Nido virtutum. 1143. Illius Domini Stricou. fol. 408. refert.

Lubarti filij.

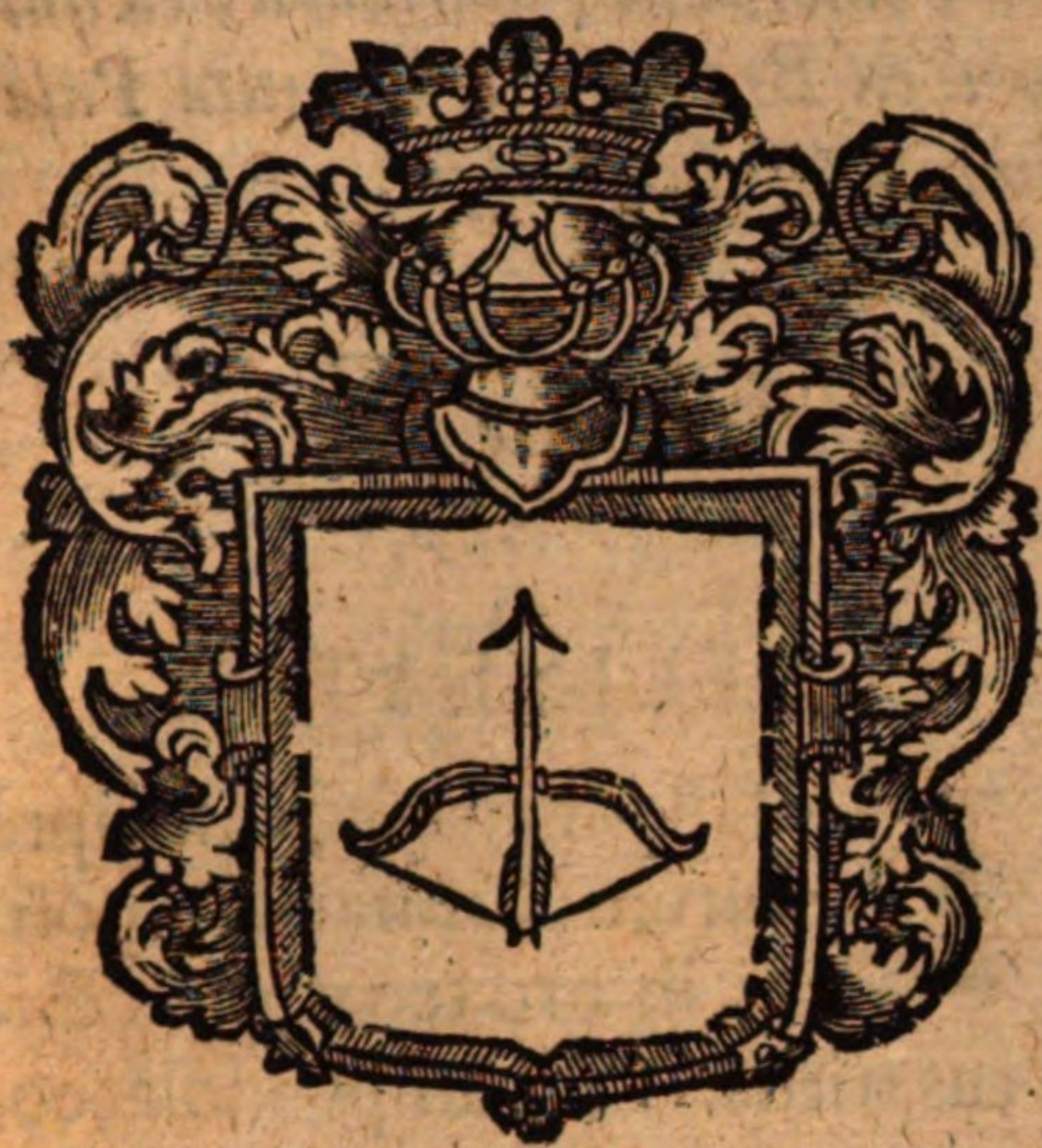
LVCOMLENSES DVCES.

DVces Polocenses & Lucomlenses fuerunt. Hos disturbauerat Iagellonis frater Viguntus, qui apud Russos Religionem Christianam professus fuerat, & nomen Andrea in Baptismo acceperat. Induxerat enim Magistrum Cruciferorum Conradum Colner sub nuptias Regias, qui longè latèq; Lithuaniam depopulatus est, & Lucomliam arcem vi cepit, ubi Andream Iagellonis fratrem præfecit. Sed Rex per Skirgelonem, & Vitoudum, Lucomliam & alia recuperavit, & Andream captum in arce Chęcienensi inclusit. Crom. lib. 15. fol. 246. quem post triennium Vitoudo & alijs Ducibus interuenientibus, Regiq; pro ipso fide iubentibus, dimisit. Cromer. paulò inferiùs. Cui postmodum Polocia cum alijs munitioibus sese subdidit. Stricou. lib. 13. fol. 476. Modo ruina ostendunt arcem fuisse munitissimam. Constantinus Kniazius in Lukomla, hic post suos antecessores, de quo Stricou. ubi suprà cum Romano Szanguſko bellator fortissimus ad Vle contra Moschos, Anno 1568. ut Bielsc. fol. 623. Paproc. fol. 648. Stricou. fol. 774. Et cum Nicolao Radziuil, Supremo Præfecto Exercituum, arcem Sokoliam, inde missus ad Turouliam arcem cum toto apparatu bellico à Moschis recepit. Stricou. fol. 784. anno 1579. Iuanus Lukomlski, cuius filius Romanus ex districtu Orsanen. fuit Contributionum Regni exactor, Anno 1606. Borissus Lukomleń. Kniazius, cuius Iuanus filius erat exactor Contributionum Orsaneń. 1601. Iudex Orsaneń. qui reliquit Basilium. Hic Basilius cum suo Patruo fundauerunt in Lukomle Fratres Ordinis S. Francisci. Andreas Dux Lukomleń. Palat. Nouogroden. recessum Vnionis Ducat. Lith. subscribunt, ut Ianuszouius habet in Statut. fol. 762. Paproc. in 2. opere fol. 648.

LVK seu ARCVS BELLICVS.

DELINEATIO.

EST arcus Scytharum tensus & paratus, vnà cum sagitta.

O R I G O.

Antiqua sunt arma in vsu, nam eisdem utebantur Piskarzewscij in Palat. Pomeraniæ vt refert Paproc. in Stem. pag. 681. In Regno autè quia in Borussia originem habent, vt notauit Paprocus ibidem, acquisita fuisse in pugna cum Litauis apertè demonstratur. Fortiter namq; cum aduersario pugnanti, accelerauit quoque ipsi mortem, qui iam sibi ferocem dirigebat sagittam.

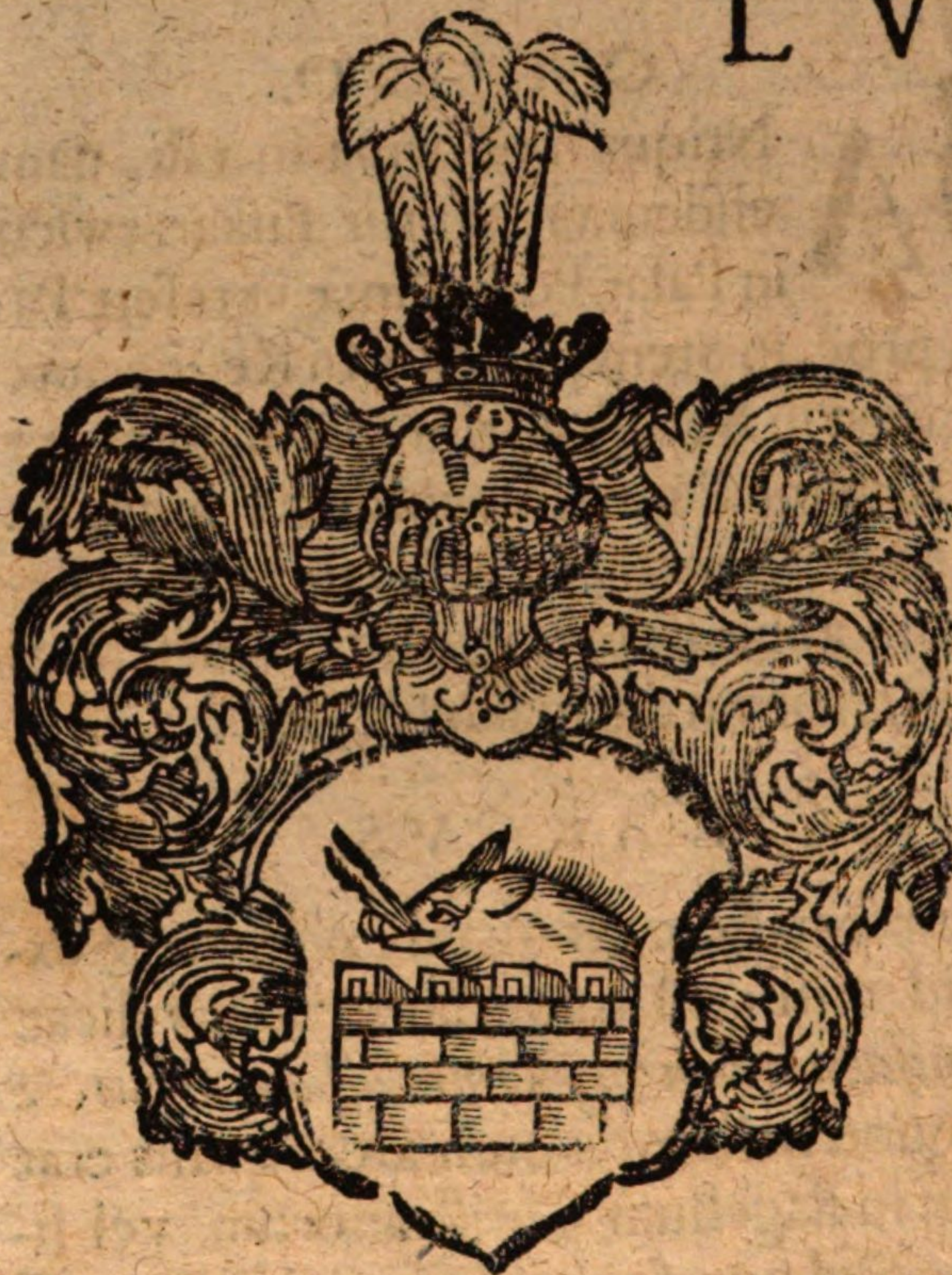
FUGITE à FACIE ARCVS.

Arcus & bombardæ videntur se habere tanquam excedens & excessum in ferocitate. Quid igitur est quod sacer textus dicat. *Dedisti metuentibus te significationem vt fugiant à facie arcus, & non à facie bombardæ?* Fortè quod bellatores cum arcu qualis erat Attila & sunt Scythæ, assumpserit in flagellum Christianorum, vel sicut vulgò dicitur, flagellum Dei. Sed quo fugiendum ab ira Dei? *Si ascendero in cælum tu illic es, si descendero in infernum, ades. Psalm. 138.* Referunt Historici quod in bello Bohemico cum Polonis vnus militum ex aduersa parte cæpit acclamare à tergo idiomate Bohemo. *Fugite fugite, & ipsi cæperunt fugere, & perierunt.* Et nos quocunque fugiemus ab ira Dei, peribimus, implet enim vt maiestas, ita & gladius eius iræ totum orbem. Herodotus refert fugientes Scythas persecutori misisse sagittam murem & ranam, vnus militum explicauit significare his subiectionem, quasi inquit, hic diceret quid me persequeris pauperem ranam & murem: alius verò dixit, significat his Scythæ minas & ferocitatem, quasi diceret ita vos persequar cito, vt cursus est sagittæ & siue in luto, siue in valuis vestris vos vt mures & ranas latitantes inuenero, ad extremum persequar. Et hic tetigit mentem Scytharum Ita quem persequitur ira Dei fugabit centum, & nemine persequente fugient. Arma hæc, si animum bellatoris inspiciemus, non aliud referent, quam fugite à facie arcus. Erant illi qui his insiguntur strenui

nui milites, experti duces, optimi triumphatores. Vnde arcum intensum & paratum ad defendendam Patriam, & Principis honorem conseruandum.

Vtuntur his Piskarzewscij in Prussia in Pomerania Palatinatu, ex quibus in Regno aliqui remanserant. Adamus ex Brestensi in Cuiavia Palatinatu electionem Vladislai IV. Serenissimi Regis subscripsit.

L V K O C Z.

DELINEATIO.

EST Aper ad medium supra murum Ciuitatis expositus, in ore tenet duas spicas triticeas in campo violaceo, pennæ Strutij super galeam, vt in stemmatibus habet Paprocius. Alij caput Aprugni ponunt cum manu hominis ad rostrum inferius Apri. Sed hæc diuersa arma videbis in armis Swinki.

O R I G O.

IEgitima origo ex relatione non ita colligitur sicut ex Priuilegio, sed quia Priui-

legium non habemus, relationi adhibeatur fides. Inquiunt ad Gnieuum Prussiae Oppidum concessa fuisse, eâ ratione, obsidione à Polonis cinctum habebant diebus plurimis, ita, vt Gnieuum fame profligatum fuisset. Amicus obsidi cuiusdam, porrigebat amico per murum in victualia aprum, & inter rostra apposuit triticum cum literis quærentibus an obsidio ista illis noceat, Respondit, non adeò, sed si potiri vultis Oppido, ad hanc partem oppidi vires adhibete, fecerunt, & in effectum læti processerunt. Data igitur illi sunt arma hæc, qui hoc secretum retulerat obsidentibus. *Pap. in stemm. fol. 502.*

NON DORMIT QVI CVSTODIT.

Vigilantiam custodis à gruibus designatis, aliqui calamo prostruxerunt tenere lapidem pede eleuato, & collo extenso, cui subscripserunt: **NON DORMIT QVI VIGILAT.** Quod etiam pro symbolo Henric. 6. Gall. Rex assumpsit, vigilantia tamen in Regno

in Regno ad conseruandum & protegendum, non ita est à nobis quàm à Deo, vt Psal. 126. *Nisi Dominus custodierit ciuitatem, frustra vigilat qui custodit eam.* Talis namque custodia vera, firma & indubitabilis est. Persarum Reges, pro insigni florentis Regni, ferebant caput Aprugni, quem sagitta per rostrum ferit, vt Gentiliorum Collector Petrasanta refert. Exprimunt profectò hæc custodiam & fortitudinem Herculis, & eius certaminum imitatoris Thesei. Sed custodiæ ab alto, custodia hæc comparata, vmbra est. Custos fuit Castrorum vigilantissimus, nec dormituriens parens horum armorum, qui tota animi & corporis vigilantia obsidionis effectum affectabat, vnde aprugno illius, non sagitta feriens, sed aristæ triticeæ collatæ fuerunt. Ceruum cum aristis in dorso lego plurimas familias pro insigni nobilitatis suæ tenere. Ceruinorum familia in Ethruria, Gisslandiorum, in Regno. Kielchleriorum in Bauaria, Troyffeniorum in Mysnia, eò, quod prompta opportunitate & velocitate ingens præsidium belli, & gloriæ desideratissimæ abundantiam suis adhibuerint. Eadem vigilantia promptitudine animi, gloriam & victoriam primus Lukociorum progenitor inuestigata hostium debilitate suis bellatoribus accumulauit. Huic meritò subscribendum venit:

*Ille tibi primum viduos cultoribus agros
Replebit: procul esuries malesuadaq; vertit
Terga fames: & qua pestis non tristior vlla est
Hostis: & erecto libertas Patria vultu.*
Ibit.

LINEA FAMILIÆ LVKOCIORVM.

LVkocij, in Prussia. Ampliandæ familiæ occasionem & modum sequi nunquam neglexerunt. Excitatur enim præmijs & laudibus nobilis & strenuus animus, vt sit in Rempub. ardens & officiosus. Ioannes Lukocki, deduxit domus suæ familiam, & in Magnum Duc. Lith.

L U Z I A N S K I C H.

D E L I N E A T I O.

Sunt piscis marini dentes cum radijs octo bini, coloris albi, in campo rubeo. Super galeam sunt alæ Aquilinæ duæ, intra quas eadem arma

O R I G O.

IN Regno Miscensi acquisita fuerunt, in bello nauali & satis cruento ac triumphali, ut ex colore & alis oppositis apparet. In Reg. Poloniae inde illata fuerunt, qui suis me-

ritis non modica præmia honorum & prouisionis retulerunt.

P R Æ F E C T I D I G N I S S I M I.

Piscem marinum symbolum fuisse dominij maris, permulti Historicorum asserunt. Augustus, cum propè Siciliam contra Pompeianos infeliciter pugnasset, iniquo animo eam ferebat ignominiam, nec antea recepit animum, quàm piscis ultro è mari saliens ad pedes eius accidit, atque à vatibus ob eam causam responsum est, Siciliam in eius potestate fore. *Xenophilus in Augusto, Senius quoq; lib. 6.* Deliadis scribit Atheniensibus in Delo sacrificantibus, lauandis manibus aquam haurientem puerum urnam demersisse, ac è phiala simul cum aqua pisces effudisse: Oraculumque ipsi à Deliacis vatibus redditum maris fore dominos tali oraculo pronuntiauit:

Vince mari, iam terra tua est.

Cum vos dentes piscis ingentes marini pro nobili insigni video deferre, non aliud vobis his augurijs promissis ominari licet, quàm Præfecturis dignissimos. Sed quod natura suadet, fortuna blanditur, alacritate vultus, agilitate corporis, industria animi, compositione morum, amplecti satagite. Inter pisces reperitur etiam Pavo in India, capite & cauda aurea insignis, refert *Philostratus lib. 3. cap. 1.* Qui agit vitam mutabilem in honore & virtute, habet caput aureum ut Pavo marinus Indicus, qui verò perseuerauerit ad finem in virtute, habebit caudam auream, hoc est, laudatum finem operibus, & glorificatum

ficatum in Patria, Erit ibi non solum Praefectus, sed Rex coronâ
resplendens.

*Hæc enim terrenæ
Lex necessitatis,
Binis ex crateribus mortalibus
Vitam fundit.
Purum autem,
Impermixtumq; bonum,
Deus, aut Diuina.*

LINEA FAMILIÆ LVZIANSCIORVM.

LVzanscij in Palat. Chetmeñ. victoriis & amore Patriæ præcipui. Est
namq; hominis ingenui & liberaliter educati velle benè audiri à paren-
tibus, propinquis & bonis viris, atque futuræ post mortem famæ blandè
consultare. Ioannes Palat. Chetmeñ. qui diligentem dedit operam, ut
hominum aures optimo de illo sermone complerentur. Cuius filia Dabro-
wscij coniux, quæ Heyconem Radzinscē. Praefectum, & Ioannem pro-
genuit. Fabianus Luzianski Episc. Aspergeñ. maximus cultor virtu-
tis & veritatis. Beatus qui in Dei opere tanquam generosus miles se stre-
nuè gerit, ignavos excitando, & timidos cohortando in via Domini.

LVBECENSES aut **MAGNO-**
POLENSES feu **MECHELBURGENSES**
D V C E S.

Magnopolen-
ses Duces.
Mechelburgē-
ses Duces.

TAntorum Ducum meminit Crom. lib. 2. & 3. Lescus tertius ex
legitima uxore unicum filium Popielum habuit, ex concubinis ve-
rò suscepit Boleslaum, Casimirum, Vladislaum, Vratyslaum, Otam,
Barnimum, Pribislaum, Premislum, Iaxam, Ziemianum, Ziemouitum,
Ziemomyslum, Bogdalum, Spicignieum, Spicimirum, Sbigneum, Sobie-
slaum, Vissimirum, Ciessimirum, & Vislaum. Ex quibus Popielum suc-
cessorem sibi designavit, ceteros iuramento, ut Popielo pareant, adigit,
inter quos occidentalem & maritimam oram partitus est, qui etiam alias
arces, & posterius illorum oppida & munitiones erexerunt, & suis Ducati-
bus addiderunt. Inter hæc igitur addita erecta fuit Bucouecia, quæ à
Germanis Sclauicè Lubeca vocatur. Crom. lib. 2. fol. 23. 24. Anno 804.
Erant sub regimine Regum & feudatorum, bona inter filios Lesci diuisa
usq; ad tempora Boleslai filij Miecislai, sed inertia Principis Anno 1032.
successores Duces & Praefecti defecerunt à Rege. Lubecensis autem Res-
pub.

pub. abrogato unius imperio posteriori tempore opibus creuit, & ex ea qua erat Lubeca creuerunt Holsatia Comites, Mechelburgenses seu Magnopolenses Duces, Alderbungici Rugij Pomerani, & nonnulli alij eius ora Duces & Comites. Crom. fol. 46. lib. 3. & supra lib. 2. fol. 24.

L V P V S seu W I L K.

DELINEATIO.

EST Lupus sedens intra coronam Regiam, erectaque parte anteriori, tenet pedibus anterioribus eleuatam Crucem, supra quam Crucem est flos rosæ coloris rubei, in campo cælestino, super galeam idem Lupus cum Cruce & Rosa.

ORIGO.

EX Hungaria reperiuntur arma hæc in Regnum venisse. Nam Castellanus Cracouiensis, Dux in Ostrog,

dum ex Hungaria de familia Szerediorum coniugem accepisset, virgines nobiles ex Hungaria secum adduxit. Ex quibus erat Barbara de familia Assardiorum, quæ Ioanni Socolouio de Czerfscensi districtu locata in matrimonium, vt potè bellicosissimo Rothmagistro fuerat. Huius igitur arma erant, Lupus prædictus intra coronam Regiam assidens, manus hominis vestita ad palmam rubeo colore ad cubitum turcusino, quæ tres sagittas tenet intra digitos, sursum auriculis obuersis, tria flumina vngarica, & Lupus currens in campo flauo. Hoc ex illius Epitaphio habetur in Czudnow. Pono autem hæc arma propter posteritatem si quæ est, aut si inter indigenas Assardij recepti.

PRÆMIUM SINGVLARE.

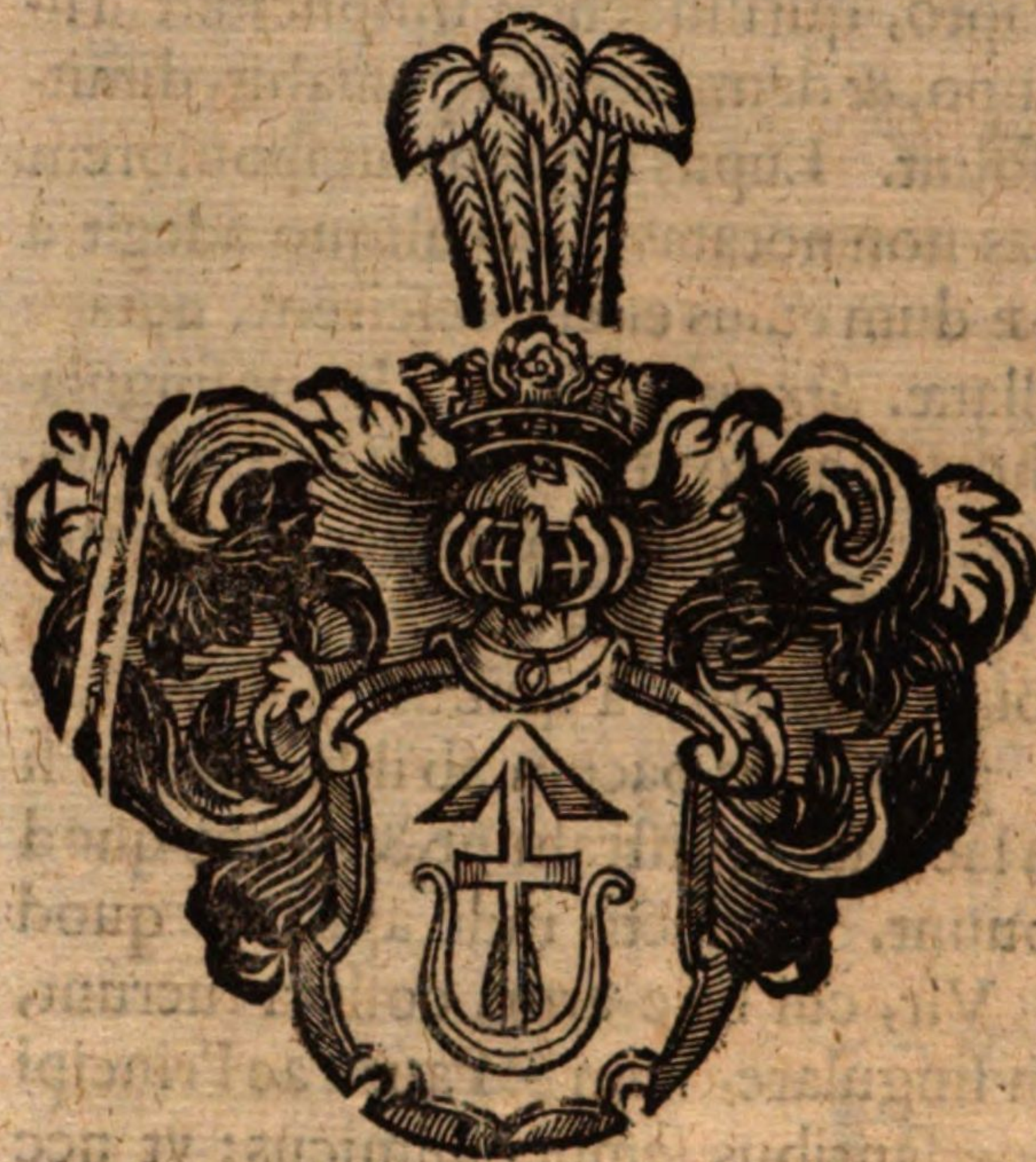
LVpus etsi natura rapax, tamen de illo dicit Scriptura sacra, *diuidit ad vesperam spolia*. Quapropter & ab Atheniensibus cultus ita fuit, vt si casu ab aliquo lupo occisus fuisset, decenti sepultura mandari terræ, lege ipsa, ab occisore iussus fuit. *Pier. Valer. l. 6. c. 2.* Hoc singulare præmium lupo exhibitum, deducit animum, vt ad arma hæc adscribamus: PRÆMIUM SINGVLARE, Quid enim hæc Corona? quid Lupus? quid Crux? quid Rosa asserunt? Non aliud, quàm Parentem horum armorum, à lupo rapacissimo Hunga-

Hungariæ Regnum diserpente, maximè defendisse, immò salutari-
ter & cum odore bonæ famæ defendisse. Lego quendam Lupum
nomine, natione Venetum, qui tantæ pietatis fuit, vt pro omni debi-
tore sponderet liberè. Accidit deambulanti in campis, quod venato-
res occurrerent cum lupo viuo capto, qui illudendo simplicitatem il-
lius, dixerunt: Si spondes pro lupo, & damna recompensabis, dimit-
temus lupo, spondit ille & soluit. Lupus sequebatur sponsorem
suum, & currens plurimas equas non notatas signo aliquo adegit à
longè in domum sponsoris, quæ dum cuius essent nescirent, notatæ
sunt signo lupi, & lupiferæ appellatæ. *Strabo lib. 5.* En lupo singula-
re est præmium. Nec Parenti horum armorum tale stemma sine sin-
gulari præmio, si Corona, si Crux, si Rosa cum Lupo inter arma posi-
ta manent. Refert *Ælianus lib. 17. cap. 16.* ad Mæotidem paludem lu-
pos inueniri, qui cum piscatoribus versantur, à quibus, si maritimæ
prædæ partem assequuti fuerint, piscatores pacem ab illis habent, si
nihil consequuntur, eorum retia lacerant & distrahunt, & pro eo quod
nihil dederunt, damnum retribunt. Profectò indè apparet quod
lupo est præmium singulare. Vir, cui hæc arma collata fuerunt,
etiam lupo retulit in præmium singulare, nam & Patriæ ac Principi
erat fidelissimus, & hostibus aduersantibus semper inimicus: vt nec
donis, nec minis illorum, nec verbis, nec rebus, voluit apponere affe-
ctum & animum, idcirco corona sibi, & in sedem stabilem collata &
adscripta cum posteris fuit. Valuit enim quasi lupo ab armis.

M A D R O S T K I.

DELINEATIO.

EST Ahenea auricula, intra quam est sagitta alba, in medio Crucem retinens ex gladij offendiculo, supra galeam tres pennæ Strutij, in campo sanguineo.

O R I G O.

PRoueniunt ex armis Nouina, vbi pro gladio ponitur sagitta cruce ornata, ob nouum meritum contra hostem Christianitati aduersum feliciter pugnantis.

H O N O R I H O N O R.

NON est dignum referre gratias nisi de benè & honestè actis, neq; etiã conueniens est præmia referre, nisi his qui meruerūt. Quapropter *Cic. obijciebat Orat. 4. Varro.* quod indignissimos in Concione annulis aureis donasset. Et in lib. de Finibus: Epicuri studiosos tales potiùs esse vult (qui imaginem eius, non modo in tabulis sed etiã in poculis & annellis habebant) quàm virtutis. Cùm arma vestra conspicio, nimirum quod armis Gentilitijs Nowina additur Sagitta & Crux. Honorem honori additum fuisse assero, nam si referente Asconio, honori & lucro sunt hastæ, vexilla, phaleræ, coronæ, annuli, conuenienter his adnumerandi gladij & sagittæ, quibus cominus bella geruntur & fiunt. Talis namque animus tamque generosus requiritur in nobili, vt meritis maiorum merita propria adaugeat, & præmiatos Parentes suis præmijs cohonestet. Quod non in concinno symbolo Carol. V. Imper. exprimere voluit, dum in medio mari duas Columnas sustentantes Coronam Regiam firmavit, & titulo hoc adumbravit. **P L V S V L T R A.** Quasi diceret, licet terram iam transcendimus & mare ingredimur, adhuc tamen progredi vltius intentum. Ita & Nobilis ac generosus animus magnis meritis magna adnumerare desiderio habet. Sed vnum vobis in remedium & cautelam

telam adfero, Rudol. 2 Imper. formauerat currum cum quadrigis, in quo sol residebat, cui subscripsit: NVLLVS MAGNVS SINE DEO ET VIRTUTE: Maiora igitur tentanti hæc duo summè necessaria sunt, Deus sine quo nihil est, & virtus, cui via nulla inuia.

Vnde de Dei nomine *Laert. lib. I.*

*Quinque simul iunctis constat vocalibus una
Dictio, & est magno maius in orbe nihil.*

De virtute verò quidam Distichon.

*Quem non vincat amor castæ virtutis & ardor,
Virtus tanta potest, vincat ut illa feram.*

LINEA FAMILIÆ

Wilk, in Cracouiē. Palat. vir ingenio & fortitudine clarus, in conseruanda verò authoritate Patriæ summè industrius, N. Wilk Cancell. Craconiē. Anno 1367. qui unâ cum alijs Zuparum Salariarum registrum & prouentus ordinauit, ut Ioannes Ianuszowski in Statuto fol. 35. refert. Ioannes Wilk ex his qui in Kassuby domicilia tenuerunt, Suchodolscium Ducem Confratrum Hungariam vastantium Crosnæ interemit dum ab illis defecerat, neq; puniri de homicidio iussus. Bielsc. lib. 4. fol. 458.

Wilk.

Wilczek diminutium à Wilk, in Cracouiē. Palat. viri maturi iudicij et consilio graues. Wilczek Naborowski Subiudex Terræ Cracouiē. Anno 1371. qui à Senatu cum Petka Zambra Iudice Terræ Sendomiriē. commissum habuit, ut iudicio illorum definiatur negotium inter Reipub. bona, et Casimiri Regis testamento successoribus legata. Bielsc. lib. 3. fol. 243. Mauritius de Rzezusna Rothmag. Petri Zborowski Generalis Cracouiē. Ioannes frater illius Rothmag. Sigismundi Augusti, et Reginae Hungariæ Isabellæ, Varadini in Hungaria mortuus. Stanislaus tertius eorum frater Rothmagister in Moschouiam Augusti Regis.

Wilczek:

Plurimi eiusdem Gentilitij vti deberent, sed aliqui ad Arma Nowina transferunt.

MAKAROVICIORVM.

DELINEATIO

&

ORIGO.

SVnt tres Cruces super sagittam fractam coloris albi. Super galeam & campum, vide arma Lis à quibus ista descendunt arma, facta namque est additio viro armorum Lis, cum post unionem M. D. Lith. cum Regno, & Fidem Catholicam receptam contra infideles fortiter & feliciter pugnauit. Originem habuit in Lithuania, vnde ibi reperiiebantur in Minscensi Palatinatu, viri Castris & milita-

ri dediti, & reperiuntur in præsens. Ex his aliqui contra Tartaros pugnando, in Volhiniam, & ad Chiouiensem Ducatum transierunt, manent ibidem in Palatinatu Chiouien.

IAM IN AVGE.

Magni nominis, famæ & gloriæ esse in auge, est indubitabile signum. Luna crescat, nisi fiat in Plenilunio, est nondum in auge. Stella micans, nisi sit propinqua Lunæ & Soli, nondum est in auge, semper namque in gloria domus decet nobilem proficere, & nunquam deficere. Quapropter Henricus filius Francisci Gall. Regis Lunæ crescenti hoc Lemma subduxerat: **DONEC TOTVM IMPLEAT ORBEM.** Scilicet, sic crescere fama & virtute cupiebat, donec laudem & magnanimitatem parentis factis adæquaret proprijs. Dum vestra arma Sagittam tribus Crucibus ornata intueor, subscribere animus est: **IAM IN AVGE.** Trinum hoc perfectum Crucium salutarium monet intentum. Quærebant aliqui, quo Romani celebriores & nobiliores euaserint, an signo annuli in digito, an signo Lunæ in calceis, sunt rationes extollentes vtrumque, sunt & deprimentes. Extollit annulum non aurum, sed personæ. Gygis, Seleuci, Iosephi, extollunt Lunam Senatores, Prætores, Gubernatores. Deprimunt annulum serui qui illum gestabant, & superbus

perbus Samniorum Polycrates, deprimunt & calceum degeneres Senatorum Romanorum filij. Arma verò vestra iam æuiterne manebunt, Cruces & Sagittæ. Vndè si duabus Coronis in continenti positus Valesius subscripsit; MANET VLTIMA CÆLO. Iam ego tribus his Crucibus lætus subscribam: I A M S A G I T T A I N A V G E. Ante bellatores sagittis auguria faciebant, & fortis suæ ac felicitatis progressum auspicabantur, vobis verò augurij & felicitatis cùm sit Crux salutaris signum, tres cruces summi augurij & felicitatis erunt nuntij. Estis in auge. Nam de tenebris Orci hæresi, Acheronti abiecta, leuati in gremium Ecclesiæ sanctæ redijstis, & se ac suos seruitio veri Dei & Sanctæ Matri Ecclesiæ mancipastis. In auge estis, nam his aptiores ad Regni præsidia, Patriæ consilia, dignitatum honores manetis. Non enim decreta Sereniss. Regum quæ nunc in Senatu ob respectum non obseruantur de hæreticis à Deo benedictione reficiuntur, licet ab hominibus promoueantur, nisi prius Deo & Ecclesiæ fuerint reconciliati & vniti.

LINEA MAKAROVICIORVM.

WAszenscouicij antè vocati, sed à possessione Makarow aliter nominati. Chrechorius exactor Contributionum Regni Minsceñ. A. 1589. Gregorius Iudex Terræ Minsceñ. Ioannes Subiudex Minsceñ. Nicolaus Vicesgerens Palatini Kiiouieñ. ex Anna Charlinska Succam. Kiiou. filia suscepit Christophorum, qui cum Anna Malinska tenet matrimonium. Alexandrum, qui in Hungaria cum Turcis in bello occubuit, & Andream militem strenuum in Patria. Ex altera verò coniuge Catharina Grabianczanka suscepit filios, Ioannem & Georgium, atq; duas filias, Helenam Valeriani Laszcz coniugem, & Sophroniam Sanctimonialem Ordin. S. Dominici. Paprocius in 2 opere refert vnum ex illis fuisse Capitaneum Kijouieñ. virum armis & bello præclarum.

MASALSCIORVM

DELINEATIO.

E S T litera M maiuscula, ad cuius verticem est crux. Pingitur intra scutum Cæruleum coloris aurei crux, litera albi, sed alij vtrumq; varijs coloribus efformant. Paproc. campū rubeum ponit, arma aurea.

ORIGO.

K Niazij Masalscij in Moschouia gremio procreati militia celebres, fortitudinis suæ indicia

contra Lithuanos pugnando ibidem firmauerunt. Quapropter sicut Misniae Præfecti militaria signa, literam M assumpserant, vt *Cæl. refert lib. 18. cap. 1.* Ita & Masalscij litera cognominis principalis M cum signum nobilitatis Polonæ concessa fuerunt. Et quia Christiana ablutione animas sanctificarunt, crux illis ad cognominis literam apposita fuit. Demum gloria Castrensis quæ magis ac magis hominem celebriorem reddit, etiam illos claros in multis Palatinatibus & Ducatibus effecit & indigenas constituit.

MILES CHRISTIANVS.

M Agnæ differentia sunt notæ literarum α & ω apud Græcos, a & c apud Latinos, non minor differentia reperitur inter armatam & Christianam militiam. Nascenti namque homini cum natura militia venit militat hic in scholis, hic in agro, hic in pelago, hic domi, hic foris, hic prope, hic peregrè, vnde qui vitam hominis militiam definiuit acri iudicio rem librauit. Addo interiorem pugnam, in anima namque continuum bellum est, vitia illam obsident atque oppugnant, prauæ consuetudines debellant. Vnde B. Nilus in Sentent. Tropol. *Omne opus malum contra nos diabolus armat, armatus vero grauius contra armatos insurgit.* Armata verò militia, ferro membra constringit, imbrem solemque, galea excipit ferro indutus clypeo operitur, hunc dormiens classico excitatur, anceps & cruentum officium, quod plures ad inopiam, ad carcerem, ad seruitutem, ad violentam subitamque mortem perducit. Et si quid honesti & memorabilis habet. Marcelli statua hoc assimilare licebit. Marcellus Augusto Cæsari

Cæsari statuam consecrauerat, sed Tyberio post Augustum ad Imperium euecto, amputato ille Cæsaris Augusti capite Tyberij faciem indidit *Cornel. Tacit. lib. 1. in Tyberio*. Talem referunt honorem milites armati, dum viuunt, nomen & titulos referunt, dum verò moriuntur, memoria eorum obliteratur & eraditur. Vnde Poeta:

*Nulla fides pietasq; viri qui Castra sequuntur,
Est cupidis belli mortis aperta via.*

Miles verò Christianus superat quemque militantem, non enim cupiditate & calliditate, sed virtute & pietate superat & pugnat. Vnde Princeps Mauritius, cum illi ex præda Hispanica ensis insignis auro & gemmis prædiues, quem ante Ordines Flandriæ, Arresiæ & Hannoniæ Comiti de Fuentes donarant, obuénisset: liberali eum animo Bruxellas eidem Comiti remisit. Ita miles Christianus, qui non nisi pro Deo, Ecclesia, anima pugnat, nil aliud intendit nisi honorem, sanctitatem, pietatem, Patriam perennem, si viuunt lætante viuunt, si moritur gaudenter moritur: vocantur enim potiusquam moriuntur. Vnde *Isidorus lib. 3. cap. 66*. Finem iustorum optimum, vocatio tranquilla commendat, ut ex eo intelligatur Sanctorum hinc consortium Angelorum, ex quo ab hoc corpore sine vexatione dura tolluntur. Tales milites Christianos vos arma o Gener. & Illust. Masalscij demonstrant. Hoc Crux, hoc eminentia illius supra arma præfagiunt. Aduertite igitur, quod vnica fuerit Crux Christi, vna quoque est illius Sponsa & Ecclesia, quam ornare, promouere, defendere, in eaque mori totius Christianitatis veræ imitatores & sequaces, desiderant.

*Auxilium pateat, lux & sapientia cunctis,
Quàm laudem meritò qui benè facit habet.*

M E N S A P I E T A T I S.

Sicut mensa summæ ignominie est Epicurea cum mensa Pythea, ita summæ dignitatis & gloriæ est mensa pietatis. Epicuream mensam expressit in se Hugotius Pisæ & Lucæ quondam Dominus, qui vno prandio has vrbes deuorauit, cum à conuiuio surgere ad sedandum populum noluit. Expressit Thimocreon Rhodius, qui omnes suas facultates comedendo deuorauit, cui propter cibi & vini auaritatem, tale Epitaphium à morte, ut *Lycostentes refert*, erectum fuit:

*Multa habens, tum multa vorans, malè plurima dicens
Multis, hic iaceo Thymocreon Rhodius.*

Pythea autem mensa auarorum est, Pythes Xerxi tempore floruit, inexplibilis cupiditatis fuit auri, ut omnes relictis artibus aurum effodere, purgare, &c. cogeret. Multis igitur pereuntibus, mulieres ad uxorem eius sese contulerunt, ut miserijs coniugum subueniret, iussit

bono animo illis discedere, conuocatis igitur artificibus, iussit ex auro panes, cibos, poma, & quibus Pythen delectari nouerat conficere, ut canam poposcit Pithas auream ei mensam mulier apposuit, panes, cibaria, fructus aureos nullo esui aptos deponit. Quibus delectatus Pythes, satur iam spectaculo cibum poposcit, illa mittit iterum aurea obsonia. Indignanti & se esurire dicenti respondit. Tu non parasti alia nisi hæc, omnes enim artes, omnis agricultura deserta est, robora virorum in aurifodinis occupantur. Res digna Tantalo vnde etiam Martialis lib. 4. de Varro.

*Ad canam nuper Varus me forte vocauit,
Ornatus diues paruula cæna fuit,
Auro non dapibus operatur mensa, ministri
Apponunt oculis plurima, pauca gula.
Huc ego non oculos, sed ventrem pascere veni
Aut appone dapes, Vare, vel aufer opes.*

Mensam vero pietatis quod commendatam reddiderunt velim audite. Baron. in Iustiniani Annum 31. Iustinianum in magnifico Sophiæ templo, cuius descriptio est apud Euagrium lib. 4. c. 30. sacram mensam fecisse refert Cedrenus opus imitatione nulla æquandum. Constat verò auro, argento, omnisque generis lapidibus, lignis, metallis omnibusque rebus quas terra fert, mare & vniuersus mundus. Ex omni materia pretiosa plura, meliora, potiora collegerat: liquatisque his, quæ fluunt, sicca illis immiserat, atque in formam mensæ absoluerat. Ita Varium illud opus contuentibus stuporem iniiciebat. In orbem hanc habuit inscriptionem. *Tua de tuis tibi offerimus serui tui Christe, Iustinus & Theodora: ea tu propitius accipe, fili Dei Verbum qui nostri causa carnem assumpsisti, & cruci affixus fuisti, ac nos in tua recta fide conserua. Et quam nobis commisisti Rempub, eam ad tuam gloriam auge, & tuere intercedente Sancta Deipara Virgine MARIA. Plena pietatis & reuerentiæ mensa diuinis oblationibus & sacrificijs dedicata, à plenissimo corde Charitatis supremæ proueniens. Vobis in exemplum hoc proponitur, qui ut mensam fructu in terra pietatis in Ecclesiam & Ecclesiasticos incepistis, ita consummatam in patria habeatis.*

LINEA MASALSCIORVM.

Tymoß seu Thimotheus Masalski, eius filius Georgius. De quibus Epithaph. Kijouia in Russorum Ecclesiis. Iuanus Masalski 1562. eius filius Vasili seu Basilus qui ex Anna Iuani Iuanowicz Bochdan reliquit Iarosium seu Hieronymum. Hos diuisio bonorum atque confirmatio diuisionis in bonis Targouica Acta Luceoriensia referunt Anno 1555. Deme-
trius

trius Masalski Tribunus Bractauieñ. ex Palatinatu Nouogrodeñ. Lithu. subscripsit Electionem Serenissimi Regis Vladislai IV. Georgius Masalski Dapifer Bractauiensis. ex Vilnensi Palatinatu eandem subscripsit. Leo Masalski Exactor contributionum Regni Grodnensis. Anno 1589. Hieronymus Masalski Exactor contributionum Regni Mscislauiensis eodem Anno. Fedorius Masalski Marschalcus & Commissarius inter nobiles Grodneñ. & Eysbiceñ. quem Constitutio Regni meminit 1613. Masalscios Kniazios Paprocins in secundo opere refert ex Smolenscensi Ducatu ortum tenere. Alexander Masalski Bohusius ipsius filius cui Sigismundus Rex contulerat magnificam prouisionem in Regno. Petrus filius Bohusij vir bello & castris clarus. Iuanus filius Petri non recedens ad unguem ab animo parentis & fortitudine. Alexander & Leo Masalski Electionem Vladislai IV. ex Pinscensi subscripserunt.

MAZOVIAE DUCES.

Vtebantur pro insigni Aquila ut ex regali stirpe procedentes, sed demum Conradus Masouia Cataphracto equite utebatur pro insigni cum hasta. Differenter tamen, nam tempore belli utebatur hasta ille vir armatus super equum vibrata ad pugnam, tempore vero pacis, eleuata hasta sursum ut Bielsc. adnotauit fol. 173. sub anno 1247. Miecislauus Monarcha Poloniae terrarum Masouia nuncupatarum verus Dominus & haeres fuit, nec ante illum Masouia nomen fuerat, sed e viuis sublato Anno 1034. Maslaus siue Masos Pocillator Miecislai dominatum, sibi in tractu Plocen. & Confinio Prussorum arripuit, & Masossiae seu Masouiae ei ora nomen dedit. Qui dum per Casimirum filium Miecislai euocatum e Monasterio Diaconum profligatus fuisset, atq; iterum minoribus auxilijs in fugam conuertisset, captus in Prussia a barbaris, excarnificatus & in crucem actus fuit, cum insultatione. Alta petijsti, alta tene. Anno 1043. Cromerus lib. 4. fol. 48. ad 52. Vnde qui contendunt Masouiam dictam a Mossagetis non a Maslao seu Masso, valeant, quando quidem ante Maslaum illa ora nunquam Massouia appellata fuit. Lesseus albus, tenuit successiue oram Massouiae quam fratri suo Conrado cum Cuiavia de consilio Conuentus in sortem patrimonij concessit. Anno 1220. Crom. lib. 7. fol. 129. Et exinde a Conrado veri duces Masouiae fuerunt. Zemouitus dux Masouiae. eius filij Conradus & Boleslaus de quibus multa Cromerus in Boleslao Pudico. Conradus sine prole decessit. Boleslaus succedit, qui habuit primum matrimonium cum Preislaua Lithuana, Zemouitum & Troiedenum. Ex Boema vero habuit, Vanconem, seu Venceslaum. Qui post mortem Patris Masouiam ita inter se partiti sunt, ut Ziemonito Cirsicum, Raus, Liuum, Gostininum, Troideno Varsauia. So-

chacouia, Wyskitki, Ciechanovia, Nouigrocum & Nouiduorum: Vanconi vero Plocensis tractatus cederet. Zemouitus unum filium Zenuuitum reliquit Troideni filij Boleslaus & Casimirus, sed Boleslaus Russiae Principatum adeptus veneno extinctus fuit. Vanconi filius Boleslaus, his omnibus Casimirus tutor & Princeps fuit, illi autem illius vel vi vel auctoritate feudatarij facti & si quis sine liberis masculis excessisset, bonorum illorum Rex haeres esset. Boleslaus Plocensis Dux decessit, & Casimirus successit, qui dum sine liberis moritur Casimirus Rex Ploscum & ditionem eius omnem in suam potestatem redegit. Zemouitus successor Calissia, Anno 1355. ad pedes Regis vexillum publicè proiecit & feudatarius Regi iuravit. Cromer. lib. 12. fol. 214. Zemouito mortuo 1426 filij illius ita bona sua partiti sunt. Zemouito Rauensis, Vladislao Plocensis, Casimiro Betzensis, Alexander autem Episcopus Tridentinus post Cardinalis Praesbyter fuit. Sorores autem illorum, Cimbarca Ernesto Austriorum Duci nupsit, ex qua Fridericus 3. Caesar natus. Euphemia Venceslao Cefinensi Duci, Cunisia Boguslao Stolpensium Duci, Ofca seu Agathia Michaeli Duci qui fratris Vitoldi Sigismundi filius fuit. Quinta innupta obiit. Cromer. lib 19. fol. 293. Sed cum omnes sine mascula prole decessissent, in Casimiri potestatem Anno 1461 venerunt omnia bona: Belsenses vero in verba Regis iurarunt. Cromer. ad finem libri 14. Sed dum Ianusius Plocen. Dux obiit. Ducatum Ioannes Albertus Rex Regno adiunxit. De reliqua vero Masouia cum eius fratre Conrado transactionem fecit. Cromer. 439. fol. lib. 30. Anno 1496. Conradus ultimus qui Ioannem & Stanislaum steriles filios progenuerat, Anno 1503. obiit.

MIESZANIEC.

DELINEATIO

Est aquila media in medio
parmæ ad dextram co-
loris albi, & in altero
medio parmæ, sunt duæ rosæ
albæ, vna sub alia positæ, etiam
coloris albi, in campo rubeo,
super galeam sunt tres pennæ
Strutij,

ORIGO.

Est prouerbum Polo-
nis. Plus filatricem su-
per verticem, quam mi-

litem super hastam à Dynastis seculi quandoque accipere. Talia ar-
ma sic in Regno ortum habuisse aliqui affirmant. Data inquit
sunt à Casimiro Nemiræ & Pelcæ fratribus extra thorum regium ex
Hester progenitis. Quapropter licet sunt in armis aquilæ & rosæ,
non aliud tamen meditare, quam illud Hierem. 4. *Aspexi & ecce va-
cua & nihil.* Arma enim sunt, sed lux in eis non est. Verum hi ste-
riles decesserunt quibus concessa fuerant vt *Bielscius adnotauit lib. 2.
fol. 239.* Vnde si alibi talia arma reperiuntur, alia & nobiliori occa-
sione iterum concessa fuerunt, vel ob celsam coniunctionem cum
familia illustri, vel ob acquisita bona decessorum, vel ob clara gesta &
debitam reuerentiam in Regem & Patriam, quibus prior indecentia
obumbrata fuerat. Aut si aliqua posteritas remanserat, id claris fa-
ctis recompensarunt, si quid originis dehonesti tenuerunt. Non por-
tabit enim filius iniquitatem patris sed testis erit iniquitatis ipsius. Et
sic authores originis conciliandi veniunt.

ANTIDOTVM MORALE.

Malis & improbis non ex gestis & moribus, sed ex genere &
ortu Scythæ porrexit antidotum, dum cuidam genere summe
nobili dixit. Ego quidem origine sum ignobilis sed tu mo-
ribus, ego iam decori suis tu indecori patriæ. Militaris & Castrensis
vita spectata virtute & audacia corrigit quod natura errauit. Anti-
dorum

dotum autem nobilibus quandoque este curia Regia, quandoque matrimonij vis, quandoque ipsa ætas. Curia quidem, nam dum educatur filius alicuius Ducis in suo oppido inter seruos & vasallos patris sui, ab omnibus veneratur, & omnes ante illum discooperto capite genu flectunt, & ille aliquando superbit, & tantam de se ipso æstimationem habet, ut credat nullum sibi præferri super terram. Si verò pergit ad Curiam Regiam ubi tantam magnitudinem cernit, videt tot Duces, tot Marchiones & Comites, tot Principes, videt Regis maiestatem, eius potentiam & diuitias, & tunc quidem humiliat se & per comparisonem illorum, pro nihilo se reputat, & ipsemet seipsum reprehendit. Quandoque etiam matrimonij vis morum antidotum est. Non dico ideo quod prouerbio nostro dicitur: Qui in comptis moribus est vniatur vxori: sed quia multa incommoda morum tolluntur à libero & soluto, dum sibi non liber & alteri coniunctus est. Rupertus Holchor in Sap. 4. ait, dum dicitur: *O quam pulchra est generatio cum claritate: Tria* inquit in honestate matrimonij ponuntur, Sacramentalis sanctificatio quæ confert pulchritudinem corporalis cohabitatio qua seruatur castitas & hæc dicitur casta generatio, & prolis educatio, & hæc dicitur claritas. Respondent autem ista tribus quæ in matrimonio reperiuntur. Fides, proles, Sacramentum. Confirmatur verò hoc antidotum, Eccles. 35. *In tribus bene placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo & hominibus, concordia fratrum, amor proximorum, vir & mulier sibi consentientes.* Ætas etiam ipsa antidotum morale est. Bulla namque gestanda pueris, toga verò viris. Vnde cum Romulus ut Plato ait ducem Veiorum in triumphum deduceret, ad collum illius bullam irridendo appendit. Instruendo quod bellum & rixa iuuenem, pax verò & quies deceat senem. Nec quid stolidius fieri potest, si mens ad perfectionem non contendat festinare, quando totius corporis habita senectute confectus, ad interitum properat, dum oculi caligant, aures grauius audiunt, capilli defluunt, facies in pallorem mutatur, dentes lapsi numero minuuntur, cutis arefcit; flatus non suauiter olet, pectus suffocatur, tussis cachinnat, genua trepidant, talos & pedes tumor inflat; etiam homo interior qui non senescit his omnibus aggrauatur, & hæc omnia ruituram iam domum corporis citò pronuntiant. Quid igitur superest, nisi ut huius vitæ defectus appropriat, nihil aliud cogitare, quam quomodo futura habitatio prospere comprehendatur, quilibet senex appetat: Ætas ergo ipsa antidotum moris hominibus est, & eo magis dum Caluaria hominis & tumuli menti & memoriæ viuentis opponuntur, & oculis oblustrantur. Et quoniam arma hæc commixtionem resonant, tale antidotum in recentem præseruationem habetote.

MIKVLINSIORVM.

DELINEATIO.

E St litera M maiuscula triplicata, vna supra aliam posita, supra supremam verò literam crux ponitur, in Campo cælestino, color alijs aureus, alijs albus, super galeam autem & coronam sunt pennæ Strutij.

O R I G O.

A Ntiqua arma hæc à Romanis adinuenta ob differentiam cohortum militarium. Hunc morem ipsorum secuti sunt quoq; Græci & inde ad Roxolanos vsus perue-

nit, Milites enim sub signis bellicis hoc modo notatis conscribebant. Omnibus enim hæc litera M, Romanis, Græcis, Latinis, Ruthenis, communis est, sub quibus signis & Mikulinscij nomen & dignitatem suam cum armis acceperunt & retinuerunt.

HIC VIRTUTIS HONOS.

A Ntiqui Virtutem & Honorem magna differentia adnotabant. Construxerant namq; templum ex templo Romæ, & primum virtuti, alterum honori consecrarunt: nec erat aditus ad templum honoris, nisi per templum virtutis; innuebant tali ac tanto exemplo, neminem ad verum honorem peruenire posse, nisi per virtutis meritum. Vnde meritò inscribendum erat aureis literis in templo honoris. *Hic virtutibus honos*, sed quod antiqui docebant templis & demonstrabant, hoc idem militibus scuta proponebant, diuersis etenim meritis militaribus, diuersa in scutis præmia exarabant, nunc leonem, nunc aquilam, nunc fulgura, &c. Et si contingebat militem scutum album multo tempore & post varios congressus in bello deferre, animi minus generosi signum fuit, qui vt sibi in præmium meritum aliquid ex Senatus iudicio in scuto ad declarandum ipsius fortitudinis animum, exararetur penicillo, vsq; modo non promeruerat.

rat. Quapropter scutum nudum ignavis erat deditionis signum, *ut Appianus refert*. Afanij & Petreij turmæ à Cæsare circumuentæ capita clypeis subijcere deditionis iudicio, inquit ille: scutum vero signo notatum aliquo & præcipuè litera Alphabeti aliqua in honoris & dignitatis nomen fuit. Quapropter bellicosissimi Lacedæmonij in suis bellicis signis ipsam literam L deferebant, & strenui & militari experientia clari Messenij vexillis bellicis literam M apponebant. *De quo Pier. Val. Hierogl. lib. 42. Cap. 50. ita loquitur.* In Messeniorum clypeis qui & ipsi clarissimi olim extitèrunt M. descriptum erat, in sui & proprius populi significationem, ubi igitur in scuto delineatum aliquod fortitudinis signum erat, meritò subscribendum pro lemmate erat. *Hic Virtutis honos.* Dum Arma hæc Mikulinsciorum inspecio, & literam triplicatam video, magnum quid suspicor fortitudinis, audaciæ, virtutis. Ego ita interpretabor Arma eorum nobilitatis Maximi Milites Mikulinscij pro Christo & Ecclesia. Inquo, si mihi crux & literæ fauent, subiungam lætus: *Hic virtutis honos.*

LINEA MIKVLINSCIORVM.

Familia antiqua, ex quibus à ritu quem Russi in schismate observant, in gremium Ecclesiæ Catholicæ deucenerunt, paucis perstringo ob distantiam. Exstat usq; in præsens moribus, dignitate, & hospitalitate celebris in Vinniciensi districtu Romanus Mikulinski.

M O H Y Ł A.

Sunt duæ frameæ euaginatae decussatim positæ, in quarum summitatibus sunt cruces. Supra autem has intra idem scutum ponitur caput Vri cum cornibus, intra quæ retinet stellam, & ad oris dextram mediam lunam, in ore tenet circulum, caput est coloris nigri in campo candido, & luna nigra.

O R I G O.

Arma sunt composita ex insigniis nobilitatis & Palatinatus Valachiæ, nam dum Regibus Poloniæ Valachicum dominium reddebat obsequia, & subiectionem, tale habuit insigne dominis, dum verò in Turcarum possessionem venit addita

addita fuit Luna: Mohylorum verò insignis & præillustri familia, quia dominium multotempore Valachicum gubernavit, descendentes ab illis eisdem armis utuntur, addendo his arma sua propria gladios euaginato in crucem dispositos.

PAGANORVM CLADES.

Gladium deriuatū à clade non sine animaduersione Varro fuisse dixit. Destinatus namq; gladius non ad aliud est nisi ad cladem puta iniquorum hostium & rebellium: Habent Historici quod fortissimi hæroës & victoriarum parentes pro forti in bello congressu, cognomina sua gladij appellatione retinuerint. Claudius Marcellus à Romanis, gladius ob rem promptè agiliter & sine cunctatione diuturna cum hoste factam dictus fuit, Ludouicus IV. Gall. Rex vicisse gladio Alæmanico Saracenos in Ægipto proclamatus fuit. Quintus verò Metellus quia cunctando agebat rem, scuti cognomen assumpsit. Vnde Liuius de gladio, ventum est ad gladios, vbi Mars acerrimè furit. Frameæ vestræ, ô Illustrissimi Principes Mohylii & Nobiles Regni Poloniae, dum crucem seipsis efformant, acinatem crucibus eliminant, profectò clades non cruce signatorum, sed paganismi efferitate rigidatorum fuerunt. Vnde de Constantino Principe Valachiae in Insignia illius scribendo dicitur.

*Multa tibi hic pacis sunt multa insignia belli,
Sunt Constantino hæc digna trophæa Duci.
Quem dum Sarmatiae iungit sibi nobile robur,
Nulla manet nostro vis metuenda solo.*

Veridicus Philosophorum Demonax, dum Athenienses vidit barbarorum more & paganorum ludos gladiatorum inducere velle in urbem, commotus intrametipsum exclamauit: Nolite, inquit, ô Ciues crudelitatem istam prius in urbem vestram admittere, quam misericordiae aram in vrbe hac venerationi expositam destruatis. Non enim conueniens est ferinam ibi permitti crudelitatem, vbi misericordia pro Dea habetur. Non dissimilis contemplatio fuit Illustrissimorum Principum Valachiae Mohylorum, dum frameas nudatas, earumq; acinatem crucibus ornarunt. Dicebant namque: Sunt isti gladij non contra aras & spirituales, sed pro illis, & contra hostes Christianitatis. Familia perillustri in Gallia Corteiambæ ferunt pro insigni duas frameas, ut in Regno Regis Christianissimi, non alio principio & fine, quàm pro Deo Ecclesia & nomine Christiano. Non alio etiam fine & vos defertis, & magis significanter defertis arma vestra. Nam dum in frameis vestris exarastis iam crucem, perfecistis intentum vestrum

non signatè solùm, sed etiam exercito actu, non sola intentione continuatis intentum, ne dum in præterito, sed in præsentì, dum ex lumbis vestris resuscitata per generationes posteritas, faciunt experimentum vitæ in Tartaris, Turcis, & Machometanis.

ACCVMVLATA GLORIA.

SEneca dum gladiatorum ante se obuersasset gloriam & bonitatem propriam dicebat: Bonus & gloriosus est gladius, non cui deauratus est baltheus, nec cuius vagina geminis distinguitur, sed cui est ad secandum acies subtilis, & qui omne munimentum rumpit. Britonum verò Rex Arturus, tum accumulatae gloriæ sui gladij prædicabat, cum illo quadringentos & septuaginta hostes occidit, *ut Segebert. in Chron. refert.* Video etiam accumulatae gloriæ gladij ex personis & ingentis gloriæ viris. Giteorum Rex gladium sine dubio præstantis operis dono contulerat Alexandro Magno, quo ille in omnibus prælijs usus fuerat, illumq; multoties publicè laudauit, *ut Plut. in vita Alexandri.* Satis accumulatae habere gloriam tantorum virorum gladij. Sed dum in arma vestra oculos flecto, superat quamque accumulatae gloriæ. Ornant namq; gladios vestros stella, luna, annulus, & insigne Principatus Valachici. Ornant gladios vestros, dum Principes terrarum Moldauiae, Valachiae, & dignissimi Nobiles Regni Poloniae atq; indigenae adscripti permanetis. Ornant, quia Christianitatis oppressæ à Turcis & Tartaris, veri patroni & parentes fuistis. Ornant, quia tot victoriarum de hoste Bisurmanico ad Cecoram de Michailo Woda, & rebellibus ad Stepanowce, triumphatores perpetui exstitistis. Ornant, quia Regi & Regno Pol. fideles semper & obsequentes vosmetipsos exhibuistis. Refert in Symbolis Petra Santa Laurentium Medices Hetruriae M. Ducem assumpsisse in Symbolum annulum aureum cum adamante, ac ternis plumis strutij, alba, viridi, rubea, cui apposuit lemma: SEMPER. Erat sensus, Propono semper prodesse honesto & decoro Patriæ ut floreat fide, spe, charitate.

Non aliud desiderium Principum Moldauiae & Valachiae fuit. Desiderabant à tempore quo nobilium ordini & dignitati Poloniae adscripti, semper prodesse, nunquam obesse. Nam quos sibi Tyrannus Vasallos & tributarios fecerat, illos eo ipso in nomen Christianitatis & confideles, inclinationis semper & maioris affectus constituit. Quapropter gladios vestros cruce fidelitatis munitos corona adorno, lauro & palmis complico, ut accumulatae gloriæ, accumulatissimam reportetis. Manet namq; Echo fidelitatis vestrae.

*Vre meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verbere terga seca.*

LINEA

LINEA FAMILIÆ MOHILORVM.

Mutius, hic ex Romano Imperio primus in Græcorum Imperium bellando deuenit, cuius post modum posteritas in Transyluania, Moldauia, & Dacia confedit. Et quia Mutiorum familia Romæ quæ fuerat norma amantium patriæ M. Sceuola, in Tesseram gentilitiorum duas clauas Herculeas defert, sicut tradidit & Petra Santa in Tesseris gentilitiis: ille tanquam alterius gentis incola, ne clauis videatur antecedere gentē, ad ipsorum consuetudinē clauas in frameas conuertit, & pro gentilitiis recepit. Extāt tantæ origini literæ in pargameno Italico idiomate conscriptæ in Archivuo Illustrissimi Ducis Samuelis Korecki, qui filiam Hieremiæ Mohylâ Palatini Valachia in consortem tenuit. Hoc etiam ipsa Romæ familia affirmat. Mohylâ, cognomen nobilitatis acquisitum in Bessarabia vel Dacia, ubi Sclaronica lingue usus manet, significat autem Mohylâ cipum sub quo occisorum hostium vel bellatorum cadauera conduntur. Et quia descendens ex familia Mutiorum magna & suprema Martis tentando plurimos patriæ hostes gladio demetierat, atq; sua virtute bellica tumultus hostium ripas Danubij repleuerat, cognomen Mohylâ accepit. Ioannes Mohylâ hic nominis sui gloriam in Hungaria ita plurimum belli modamine dilatauerat, & Huniadis familiæ amor & decor extiterat, ut filiam Despotij in coniugem ipsi obtulerit. Hic utriusq; Valachia fuit Administrator perpetuus sub Alexandro Principe Valachia, cui etiam ex Despotiis coniūx fuerat, nam debilitate oculorum & corporis consumebatur. Reliquit hos filios. Hieremias primus filius Palatinus Valachia. Hic tantum declarabat in Regnum Polonia affectum, ut etiam mori pro Regno non denegarit. Ob cuius maiorem declarationem, indigenatum petijt & inter nobiles Regni cōputari voluit, quem ad sua nobilitatis arma Ioannes Zamoyski Supremus Cancellarius & Exercituum Regni Dux, & Philippus Padniemski Episcopus Cracouien. & Dux Seueria admiserunt. Demum ut effunderet animi sui candorem, filias suas omnes magnis nobilibus & primatibus Russia & Regni in matrimonij vinculum, opulentissime concessit. Verum ne verbis ipsis tanta res propositi censuram terneret, in medium liceat priuilegium hoc adducere.

IN NOMINE DOMINI, AMEN.

SIGISMUNDVS III. Dei Gratia Rex Poloniae &c. Ad perpetuam futurorum temporum memoriam, significamus presentibus literis nostris quibus interest vniuersis. Cum proximè præteritis annis Moldauia quam Valachiam vulgò dicunt, iniquissimo peregrini hominis oppressa dominatu, & domesticis ac externis malis misere laboraret, & de statu protinùs deiecta in extremo pene discrimine versaretur, neq; verò nos, aut illius Prouinciæ pericula negligenda, aut tot hominum salutem deserendam æquum putaremus, atq; adeò felicissimis auspicijs adducto in eam nostro exercitu summa prudentia ac animi magnitudine præclara Illustris ac Magnifici Ioannis de Zamoſcie

Regni nostri Cancellarij atq; Copiarum supremi Ducis, eam ab extremo interitu vindicasset, saluamq; conseruasset; auctoritate nostra, ipsisq; Moldauiae incolis petentibus & volentibus a supra nominato supremo Duce nostro exercitus, Praefectus illi fuit Magnificus Hieremias Mohyla, verustissima splendidissimaq; familia ac gestis maximis, honoribus perecelebri, ibidem natus, ac iure quoq; nobilitatis ciuitateq; iam pridem in Regno nostro ob spectatam in eo virtutem donatus, ita quod iam antea ratum & gratum habuimus, possessionem ipsius Palatinatus & ius, peculiari quoq; diplomate nostro confirmandum ratificandumq; duximus, atq; hoc praesenti confirmamus & ratificamus. Habebitq; & tenebit eum Palatinatum Moldauiae praedictus Magnificus Mohyla ad extrema vitae suae tempora, & post mortem eius liberos ipsius masculos ad eandem Palatinatus dignitatem promouebimus. Prouincia ipsa Moldauia cum suis territorijs in limitibus suis manere & conseruari debet, legibusq; & institutis pristinis regetur & administrabitur, vectigalia illius Prouinciae administrabuntur, dispensabuntur, & erogabuntur a Palatino, in primis ad vtilitatem publicam & statum illius Prouinciae & securitatem tuendam & conseruandam. Iudicia etiam ad normam in illa receptam & vsitatam tractabuntur, vsus religionis Graecae liberum intactumq; habere debent. Dignitates & officia Palatinatus bene meritis distribuet. Monetae etiam eudendae illi facultatem concedimus, ad instar monetae Polonicae, ut aequa sit proba, & aequalis grano, pondere, & numero numismatum, ut in Polonia ceterisque dominijs nostris recipi possit. Ut illa prouincia ab hostibus secunda sit & tranquillitate ac pace fruatur curabimus, Amicitiam & pacem inter nos ac Serenissimum Turcarum Imperatorem, is idem Palatinus & posterius eius curabunt & propagabunt, tutumq; ac securum transitum vltro citroq; in Turciam Legatis Nuntiis nostris, ac mercatoribus Regni & dominiorum nostrorum praestabunt. Conditiones etiam reliquas dum ab Illustri & Magnifico Ioanne de Zamoscie Cancelli & Generali exercituum Regni nostri, Palatinus Moldauiae auctoritate nostra constituetur, pactas & iuratas ipse ac eius posterius praestabunt & explebunt. Quibus praesentibus literis nostris nihil derogatum volumus, in cuius rei fidem praesentes manu nostra subscripsimus, sigilloq; Regni consignari mandauimus. Datum Varsoviae, die vigesima quinta Mensis Martij. Anno Dni. Millesimo Quingentesimo Nonagesimo septimo, Regnorum nostrorum Poloniae decimo, Sueciae quarto.

Sigismundus Rex.

Laurentius Gebicki Secret. Maior.

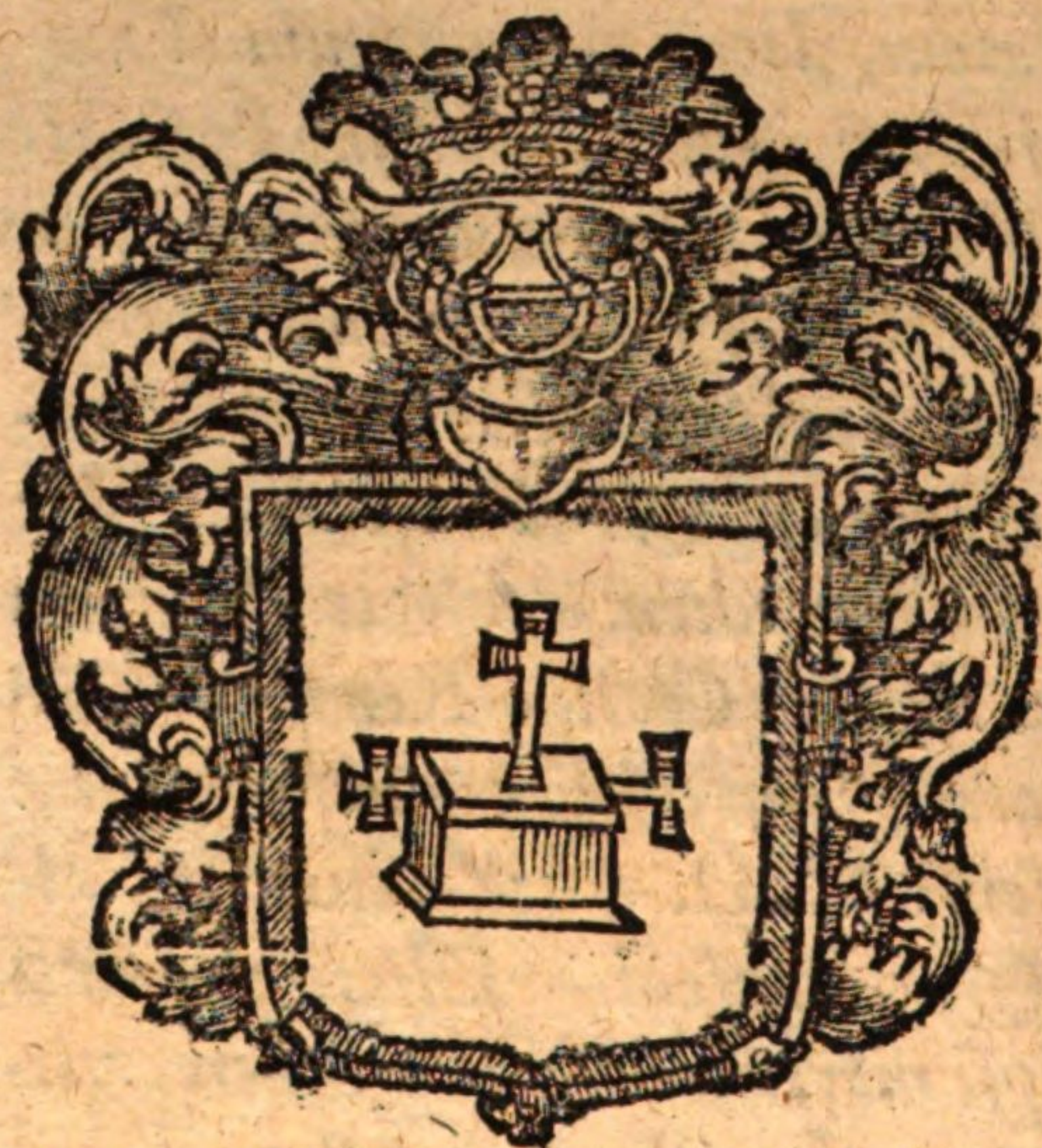
His ex priuilegijs, & genus & officium, affectus atq; merita in Regnum, luce clarius Ieremiae Mohyla demonstrantur. Habuit in coniugem ex Palatinatu Transsilvaniae filiam ex Senatoribus primi de familia Ciamartorum Elizabetham, ex qua suscepit filios & filias, erant arma nobilitatis ipsius duae lunae mediae iunctae ad inuicem extremitatibus concauitatum, & supra eas crux non tangens lunas. Habent quandam conformitatem ad arma Ostroia. Georgius alter filius Ioannis qui ad dignitatem nobilitatis Poloniae 1596. receptus fuit. Et cum vitam spiritualem ritus Graeci elegisset, Metropolita Terrarum Moldauiae electus & confirmatus. Hic, dum correctio Calendarij in Romana Ecclesia recepta, approbata & promulgata in Christianitate fuit, particulare priuilegium ut Catholici in Valachia existentes iuxta antiquum Calendarium festa celebrent, & hoc
ob tran-

ob tranquilliorē vitam inter Græcos à Sede Romana obtinuit. Extant
 literæ Cardinalium Eminentissimorum amicabiles ad ipsum in Mohylo-
 rum archiuo. Semianus siue Simeon, ut in Constitutionibus Regni indi-
 genatus illius vocatur, Supremus Exercituum utriusq; Moldauia fuit.
 Demum ob heroicū robur in bello, & splendida facta in castris & Pala-
 tinatu Valachico, à Multanis & Othomanica potestate, in Palatinum
 Multanorum seu Bessarabia creatus & constitutus fuit. Portabat plenū
 affectum in Regem & Rempub: & medijs conuenientibus id declarabat.
 Reliquit filios & nobiles Regno. Constantinus filius primus Hieremiae,
 quem Regia manus per Ioannem Potocki Generalem Podolia & Capitaneū
 Camenecensem fuis viginti quinque millibus hostium ad Stepanowce, in
 Palatinum Moldauia deduxit & constituit. Alexander alter filius, &
 iste successerat in dominium Moldauicum, multa constantia contra rebelli-
 santes pugnando. Bochdanus tertius filius, qui in curia Othomanica ob-
 sequia reddendo, ibidem occubuit. Filia uero Hieremiae fuerant Regina
 Michaëlis Ducis in Wisniowiec Korybut consors. Ex hac superest filius
 Hieremias in Repub: ornatissimus & fidelissimus ciuis, in castris uero per-
 petuus & maximus miles, superest & filia cum speciositate formæ virtu-
 tum specimine lucens, Capitanei Lublinensis coniunx. Maria altera filia
 flos virginum ob pulchritudinis venustatem, decor matronarum ob mo-
 rum grauitatem, erat primò matrimonij fœdere iuncta Stephano Potocki,
 Palatino Braclauien: Generali Podolia, Notario Exercituum Regni Zeli-
 nen: Camenenen: Laticouien: Litinen: Præfecto, & reliquit in ornamen-
 tum patriæ filios & filias. Secundo matrimonio fuit consors Nicolai Fier-
 ley Palatini Sendomirien: Lublinen: Casimirien: &c. Præfecti. Hæc
 una cum sorore germana, Anna Castellani Sieradien: consorte Viennam
 descenderat, ut in Comitatu Serenissima Regina Cecilia Renata Vladi-
 slai IV. ad Regnum Polonia, fieret iurata & sincerissima ductrix. Filia
 illius sunt Radziuilij Succamerarij Supremi M. D. Lit: coniunx, & al-
 tera Notarij Campestris Bohuslauien: &c. Præfecti. Filios sub armis
 Pilaua considerabis. Catharina quam ipse maritus moribus grauem, vir-
 tutibus insignem declarauit. Erat namq; consors illius bellicosissimi Ducis
 Samuelis Korecki, cuius res & Triumphus æternitate vigent, reliquerat
 filiam Lesczinscij coniugem. Anna ultima filia Hieremiae Maximili-
 ani Przerębscij ante Castellani Sieradien: tum Palat: Lencicien: Mosticē:
 Medicen: Litinen: &c. Præfecti consors, reliquerat filios duos sed ma-
 iorem inuida mors vigesimum tangentem annum eripuit, remanet magnæ
 expectationis filius Carolus Sigismundus. Postmodum erat Ianusij Czarn-
 kowski Comitiss de Stopa Castellani & Præfecti Drabimen: consors. In
 illius curia dum vice quadam Nuntius Apostolicus in Regno, nunc Car-
 dinalis Eminētissimus Santa Crucius fuisset, retulit Illustrissimo quod fra-
 mea

mea ista in crucē disposita in Dacia, quæ pro insigni reperiuntur descendat à clavis Herculeis Romanis Mutiorum familia, unus enim illorum illinc descenderat & hanc commutationem armorum fecerat. Michael filius primus Simeonis Palatinus Multanorum. Gabriel alter filius etiam Palatinus Multanorum, eius corpus sepultum in Szoczawa. Petrus 3. filius Archimandrita Piecariensis, Metropolita Ruthenorum Kiiouien. Halicien. Schismaticorum, reformauit Eccl. S. Sophiae & clerum aliquatenus in moribus. Ioannes 4. filius, qui totam vitam suam militaribus trophæis in Hungaria obligauit & cōmisit: Crescit virtus in immensum dum pro Christi nomine promptè defertur. Moyses ultimus filius. Hic vicibus alternis Palatinus Moldauiae denunciatus, dum sedem occupat, inconstanti Senatorum iudicio turbatus, deposuit cum summo detrimento propriae substantiae regimen & Palatinatum, manet in Russia Palatinatus pæres in Wielkooczy, nobili Polonorum libertate tantum gaudens ob securitatem vitæ, quantum ob dominium leui de causa variabili Valachicum non gauderet.

MOGIŁA seu TVMVLVS.

DELINEATIO.

Est Tumulus hominis bello strenui & Christiano nomine insigniti. Tumulus est in formam quadrangularem, Cruces ponuntur singulae in medio frontis, & in medio laterum.

ORIGO.

Quia indefesso & vero militi nulla cogitatio & propositum est, nisi vel vincere, vel mori, immò potius mori, quam aliquando vinci: ideò sic strenuè dimicanti militi, sepulchrum ornatum crucibus, ut potè multis vitæ periculis in bello exposito, pro insigni & gentilicio concessum à Ducibus Samogitarum fuit.

IMPAVIDVS MILES.

*Impavidus
miles.*

Quam meritò soli attribuitur splendor, ita Caluariae & tumulus victorum, venit ad scribendum, IMPAVIDVS MILES. Sunt namq; tria quæ mihi subministrant calcar ad tantum titulum adiudicandum vtentibus tali stemmate. Primum est, quod impavidus
animus

animus militis innitatur & animetur morte. Lego in Symbol: Iulij Guil. Zingrefij, duas columnas in quarum vna affixæ fuerunt tres coronæ regiæ splendentes, in altera verò secures cum fascijs, quibus additum fuerat singraphe: NITITVR HIS REGNVN. Subintelligebat PÆNA ET PRÆMIO. Simile quid de milite coniectura forti dicendum. Sunt namque milites, qui animi fortitudinem concitant & subleuant coronis & præmio. Sed tales plerumque vitæ periculum non amant. Sunt verò milites, qui non præmio, sed ipsa laudis morte ad belli congressum excitantur, & hi impavidè pugnant. Quapropter his cum mors & tumulus gloriæ sint, subducendum literis venit HIS NITVNTVR AD PVGNAM. Secundum est, quod me ad tantum titulum dandum mouet, quia aliqui Caluariae hominis subscripserunt TE NVNQVAM TIMVI. Hæc namque mascula & regia vox, ipsis strenuis militibus, victoribus & triumphatoribus conuenit. Non enim timent mortem, sed sperant vitam. Nam sicut Crocodilus solum fugientem persequitur & cædentibus est atrox, ita mors timentibus bellum est læua, non timentibus est læta. Eduardus Anglorum Rex, cum è Gallico carcere euasisset, tantum ardorem in hostem ille carcer in eo conciliauit, vt totis viribus memoria carceris pugnando, victor hosti legem dedisset. Ingeminabat namque continua memoria & mente HINC FORTIVS IBO. scilicet è carcere in pugnam & inimicitias. Ita strenui milites ob imminentem gloriosam mortem, fortius pugnant & pectus pectori offerunt. Tertium autem me mouens, sunt splendentes ad cippum cruces, quæ non nisi Christianum virum ostendunt, & victoriis præclarum demonstrant; Crux namque nostra victoria est, illius patibulum, noster triumphus; qui aurata capitolia non timent, crucem timent; qui contemnunt sceptræ regalia & purpuram Cæsarum, paupertatem Christianam & ieiunia pertimescunt. Est crux animarum nostrarum baculus, tuta sedes & vita: *Orig. de Crucis potentia hom: 8.* Merito igitur ob tam triumphales cruces quæ oleum & propitiationem præbent tali vos ornabo titulo. IMPAVIDVS MILES.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM MOGIŁA.

Bieleuicij in Samogitia, Viri vt genere, ita actibus heroicis eximij, atque literarum amatores. Ioannes Bielewicz vir iudicij maturi & consilio grauis, multoties Commissarius Constitutionibus Regni denuntiatus. Inter Samogitiam & Prussiam, & districtum Grodnensem limites constituebat, & inter sylvas Rosienses, Goissemscen. & cætera Samogitia bona, ex Constitut: Regni 1613. fol. 46. Honoratus Titulo Ciuonij Szoudouscen. Georgium Bielewicz, eadem Constit: ibidem.

Stankieuicij qui proprie sunt Bieleuicij, ex his Bielewicz Stankiewicz

G g

fuit

Miles animatur morte.

Columna cum coronis & securibus.

Nititur regnam quo.

Miles concitatur ad pugnam duobus.

Caluaria.

Te nunquam timui.

Crocodilus fugientem persequitur.

È carcere fortius pugnat.

Crucis potentia.

Bielewicz.

Sankiewicz.

fuit Succam: Samogitia, qui reliquit filios bello & scientia claros, ut Paproc in stemm: fol: 679. Ioannes Nicolaus Stankiewicz, Notarius Samogitia & Andreas Carolus Stankiewicz subscripserunt ex Samogitia electionem Vladis. IV. Regis.

Soluch.

Soluchouij. Bello & Castris clari, Eustachius Rothmag: contra Moschos sub Romano Sangusko militiae Praefecto & Duce. Anno 1567. commissio prelio cum Moschis duces eorum Iosephum Sczerbaty, Georgium Boratinski, & Miensucum in captiuitatem deduxerunt. Paproc: in stemm: fol. 647.

Bichowski.

Bichowscij. in Trocen: Palat. Ut strenuas naturas ita & strenuos duces & prouinciarum tutores Deus excitat. Nullus tamen inter dignos adscribitur, nisi exercitia in castris & virtutis honestatem domi & in negotiis patriae de se probatam factis declarauerit.

M O R A.

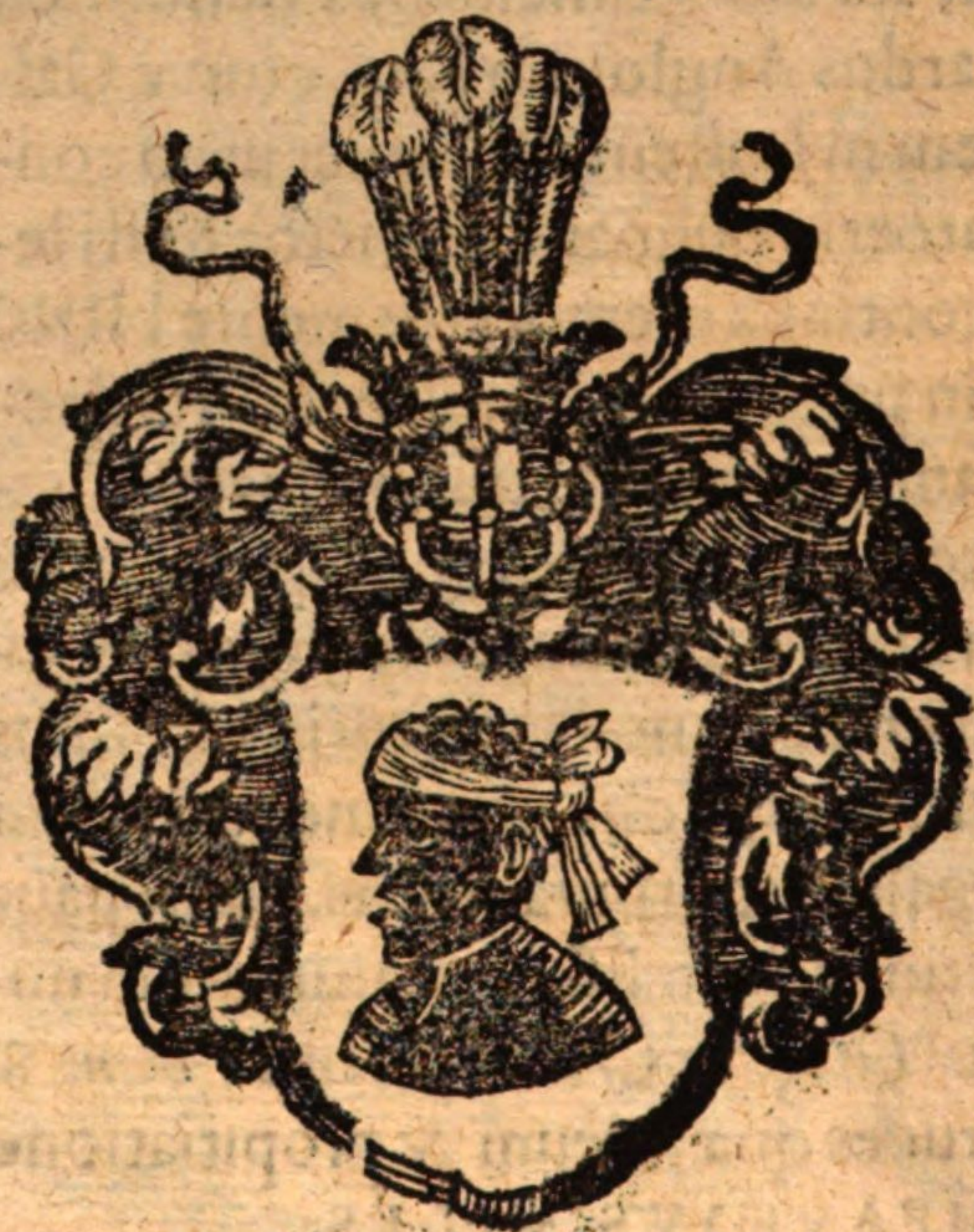
DELINEATIO.

Est caput hominis nigrum ad brachia tenus, Mauri faciem representans, ad dextram os apertum gerit, caput ligatum alba fascia prominenti ad tergum retinet. Super coronam sunt pennae tres Strutij: Campus est rubeus, intellige caput esse Æthiopis.

O R I G O.

Antiqua esse arma multi historicorum commonstrant. Alceus Tusculorum Rex, & Moscus Moscorum, Asiae & Europae Dux Mauri capite in corona pro insigni utebantur, ut in Cathal. annorum & Principum Valer. Anselm: Ryd. refert. Antea quidem capite hominis coloris non Æthiopi illi Reges utebantur, sed quia occiderat fraude illius gentis Regem, nigro Æthiopis capite uti pro insigni cepit. Paproc: in horto regali. Sylicia verò hominis capite utitur, sed coloris albi, ut author gloriae mundi refert. In Regno autem Poloniae antiqua arma sunt Caput hominis nigrum, nam Venantius homo externus dum in Episcopatum Vloclauensem successit, Anno 1034. hæc arma intulit, ut Cathalogus refert, & Bielscius fol. 75. Alij ita originem affirmant.

In re-

Caput Mauri.

In Regno Portugaliæ dum militia clarus Polonus Regi obsequia detulit, inchoatum prælium inter Regulos vicinos & Regem Portugaliæ, congregato adinuicem exercitu, duello ut pugnent inter se per viros conueniunt, & qui victor esset, eius dominus sit hostium possessor. Rex igitur probatum militem Polonum exposuit, pars aduersa Maurum, quem cum duello Polonus deuicit, & saucio vulneribus caput amputauit, tale insigne in præmium obtinuit. *Paproc: in stem: fol. 565.* Est igitur caput obuolutum fascia, in qua detulerat ad Regem Portugaliæ caput deuicti, insigne prædictum. At communiter cum Venantio initia assumpsisse scriptores referunt, cuius frater aut nepos indigena Regni adscriptus fuit, atq; ex illo familia usq; in præsens in Regno propagatur.

INDECORVM, DECORVM.

Res nigro notata lapillo, fastidiosa est. Inde coloris atris res infortunij & indecoris nota. Et si Æthyopis nigredo obuenerit, augurij ingrati signum erit. Vndè Hadrianus Cæsar ex Mauri occurso, futuram mortem imaginatus. Bruto etiam & Cassio proditoris in aciem obuius Æthiops, calamitates præsignauit. Nam fædissime & cruento bello atq; intestina clade ita conflictati sunt, ut ambo vno prælio conciderent. *Alex. ab Alexand: lib. 5. cap. 13.* Vndè Alciatus Embl. 59.

*Nigra, omni-
nis pessimi.*

Abluis Æthyopem quid frustra? ab desine: noctis

Illustrare nigra nemo potest tenebras.

Sed licet Pardus nunquam deponat pellis maculas & nigredinem Æthiops, at tamen ut pellis Pardi à strenuo milite in quoddam militare decus adscitur, ita & color Æthiopis in insigne nobilium decoris gratia appropriatur, & quod erat horrendum & indecorum, fit venustum & decorum. Pythagoras fauet huic intento in suis symbolis, ubi non prohibet caput nigrum, sed caudam nigram. Inquit enim: Ne degustaris ex ijs quibus est nigra cauda. Aliqui intelligunt sermonem esse de piscibus Melanuro & Mugile, sed quia doctrinalis sermo est Pythagoræ, de capite hoc est intentione, & de cauda hoc est fine intelligendum venit. Vndè iam caput nigrum habet suum decorum, cauda verò semper indecorum. Quocirca & Iuuenalis Satyr 13.

*Non gustan-
dam quod ha-
bet nigram
caudam.*

*Mobilis & varia certè est natura malorum
Cum scelus admittunt, superest constantia quid fas
Quidue nefas, tandem incipiunt sentire peractis
Criminibus, tamen ad mores natura recurrit
Damnatos, frugi & mutari nescia, nam quis
Peccandi finem posuit sibi? quando recepit
Eiectum semel attrita de fronte pudorem.*

Arma intuenti, offert suum decorem non dentes albos, sed fasciam, sed pennas, sed campum, sed coronam. Et sicut tenebras explodit solis lumen, ita hæc enumerata obliterant totam nigredinem, & arma corruscantia faciunt. Exprimunt namque felicitatem, fascia, virtutem, auro, auctoritatem, pennis; scientiam militarem sanguine: Quapropter potentissimi Reges & Principes, caput Æthiopis licet nigrum non tamen vitati fuerunt, ut atrum & infelix, sed amplectebantur ut honestum & decorum, quod etiam corona aurea & regia, ut in Origine diximus, adornare non fuerunt dedignati. Sed ut in æuum tanto titulo superbiæ & gaudere valeatis, id quod Æthiopis laudabile & honorificum fuerat, toto studio parentate. Æthiopes olim pii fuerunt, & omnes ad conuiuia sua Iouem cum dijs omnibus inuitabant, eorum familiaritates & commertia cum dijs erant, ut Pier. ex Homero lib. 20. cap. 19. adnotauit. Qui igitur armis Æthiopis utimini, ut decorum vestrum non aspernetur aduersitate indecora, morem antiquum Æthiopum obseruare & colere pleno affectu satagite. Nam hoc argumento mutato:

*Nullus post hæc admiretur si videat
Delphinos cum feris mutare pascua
Marina: & maris argutos fluctus bestis
Gratiores continente fieri: delphinis
autem placere montes.*

LINEA FAMILIÆ ARMORVM MORA.

Venantius Episcopus Vladislauien. moribus & genere nobilis, cui successit Andreas, natione ut ex armorum cognomine deducitur, Italus. Assumpt: 1034. vixit in Episcopatu 21. obiit 1055. Dlugoss.

Nietysko-
wski.

& Bielle. sub eodem Anno.

Nietiscouij, in Masouia, in terra Varsauiensi morum dexteritate & officio in patriam singulari, Nicolaus, Theophilus, & Marcianus Nietyskowski. iuxta Electionem Vladis. IV. Regis subscripserunt.

Miebskowskij, in Zakrocimensi terra. Recta meditando in virtutem contendunt.

Slawski.

Slawscij, Adhibitam educationem eximiis actibus, in laudem deueniunt.

Szorc.

Szorcziuj, Prudenti iudicio palmam domui conseruant.

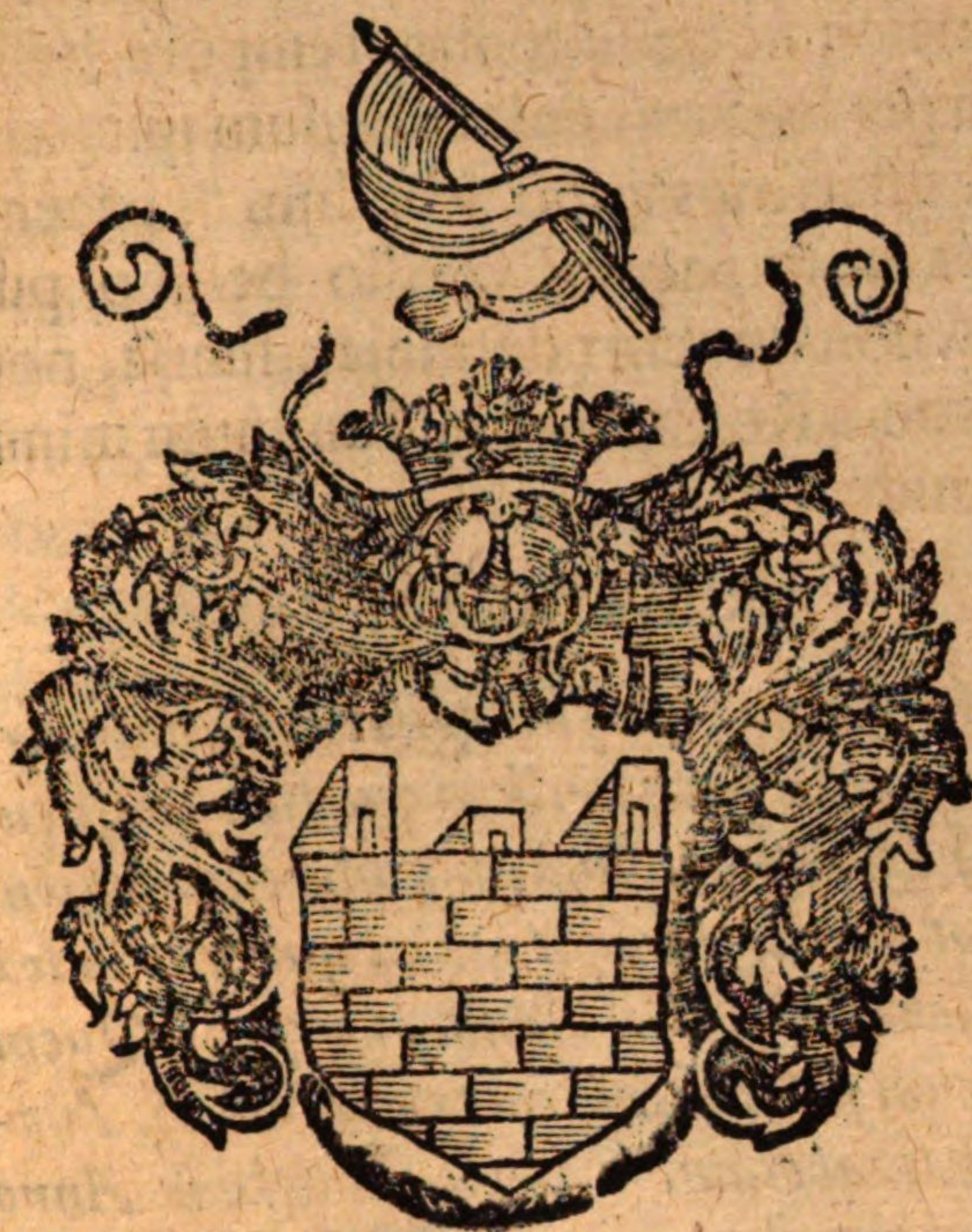
Grzymała.

Grzymałouij, Vigilanti animo castra militaria obseruare nituntur.

Kozub.

Kozubouij, Exhibent dignis moribus collaudari a multis.

M V R seu M V R V S.

DELINEATIO.

Est medium Parmæ supernè vacuū, infernè est murus ex septem ordinibus lapidum quadratorum constructus, sed supremi duo ordines ad modum graduum eriguntur, ita quod medium sit planum & vacuum. Supra coronam verò qua adornatur Parma, est vexillum latum extentum, versus leuam directum & inclinatum.

O R I G O.

EX Lusatiæ partibus in Regnum per quendam ex Langrauiis Lusatiæ introdu-

cta. Quorum post modum merita qua æstimatione haberent Principes & Sereniss. Reges, ex illorum Titulis, promotione & occupatione, facile persuasus manebis. Et Constit: refert Anni 1591.

PRÆSIDIVM INEXPVGNABILE.

Varijs diuersisq; mediis inexpugnabile præsidium erigitur & permanet. Primò, Arte. Dum artificiosa manus & genium industrium, arcem in præsidium Regni & militum format; parietes, vallos, riuos, aggeres, turres, cuniculos, colligunt globos, lapides, aquas, inexpugnabile præsidium esse videtur, sed tamen difficile ut quod manus construxit, manus non dissoluat. Gediminus satis munitum præsidium contra Cruciferos in Samogitia Vielunæ extruxerat, quod inexpugnabile dum hostis conspexit, ex opposito duo præsidia fundarunt Fridburgum & Bojerum, & eo modo arx & Gediminus perierant. *Strikou. lib. II. ad finem.* Fit etiam inexpugnabile præsidium ob naturam, puta locum & situm arcis naturaliter munitum. Sed si aurum transferri potest per muros & portas, fit sæpius inexpugnabile expugnabile: vnum est medium quo Athenienses firmabant dominium inexpugnabile, dum scilicet toto pectore & inexpugnabili, vir viro, pes pedi, scutum scuto, gladius gladio, galea galeæ intrepidè adstabant. Hi namq; pro patria occumbere parati, cui libet lethiferam mittebant sagittam & tellum. Arma hæc murus sine porta, qui

nil aliud innuit, quàm hosti nullus patet aditus, vexillum desuper extentum parumper eleuatum, quasi dicat, SVRGO IN PVGNAM. Nil aliud sunt, quàm præsidium pacis belliq; tempore. Consultant tempore pacis domini horum armorum, ne bellum fiat, tempore belli, vt pax fiat. Quondam Romani per legatos cuidam bellum ipsi tentanti, sinum aperuerunt dicentes: offerimus vobis & bellum & pacem, sumite quod libet. Ita hæc arma muro pacem, vexillo bellico pugnam dicunt, sed contra hostem, non Regem: dominia aduersa, non patriam. Docent, non sumere munera Regia ab eo, qui animum inimicum declarauit in patriam & regnum.

LINEA HORVM ARMORVM.

Konopacki.

Nicolaus à Konopat vixit Anno 1350. qui fuit agnatus Ioannis Archiepiscopi Gnesnen. cognominati Suchowilk, a quo fuit constitutus Praefectus in Kamiensi territorio, ibidemq; militum legioni praepositus. Laurentius à Konopat vixit Anno. 1440. qui erat Iudex Terræ Sadecensis. Matthias à Konopat vixit Anno. 1471. Quem Prior Culmen. Ordinis Prædicatorum suscepit in fraternitatem B. Mariæ, & Generosam coniugem eius Elizabetam. Idem Matthias Anno 1495. feria sexta ante festum S. Lucae post mortem Gabriëlis Kosowski, à Ioanne Alberto Vexilifero Pomeraniae, postea promouetur in Succamer. Culmen. post mortem Generosi Prouerse Habert, Cracouiae data promotionis istius feria sexta ante Dominicam Reminiscere Anno 1498. Ioannes à Konopat Thesaurarius Prussiae, deinde Praepositus Margemburgensis, postea Episcopus Culmensis Anno 1510. Georgius à Konopat ab Alexandro Rege donatur bonis Lipno, quæ ipsi permittit eximere de manibus Nicolai Kafflikowski Anno 1499. Postea idem Georgius à Rege Sigism. promouetur in Castellatum Gedanen, post promotionem Generosi Ludouici à Mortangen. ad Castellatum Elbingen. Vilnae feria tertia post Dominicam Latare Anno 1516. Idem Georgius promouetur per eundem Regem Sigismun. ex Castellatu Gedanen. in Palatinum Pomeraniae, post obitum Nicolai Szpot de Cracou, Anno 1518. Cracouiae die S. Petri ad vincula. Postea alter Georgius filius prædicti Palatini, pater verò moderni mortui Stanislai à Sigismundo Rege creatur Castellanus Gedanen. primo. deinde à Sigismundo Augusto promouetur in Castellatum Culmen. Sunt plures alij dignitarij & officiales, qui modo hic non nominantur, eorum autem qui nominati sunt extant Priuilegia. Alia antiquiora Priuilegia Illustrium Virorum, ubi probari poterat à Langrauius Lubatiae inferioris deriuatam esse hanc familiam iniuria temporis ac maleuolentia quorundam deperdita sunt, recuperanda tamen ex Archiuo imperiali suo tempore. Modernis verò temporibus multarum dignitatum vir

Matthi-

Matthias à Konopat Palat. Culmen. post modum Episc. Culmen. orthodoxe religionis promotor & propugnator feruentissimus. Reliquit filium dignissimum patriæ Ioan: Carolum qui se totum virtuti, Religioni, pietati reddidit & consecrauit, Abbatem Vachocensem, inde à Sereniss. Vladisl. IV. Rege promotum in Abbatem Tinecen. Clarus ille Natalibus, virtute tamen clarissimus, dignus ab omnibus acclamatur magna sua virtute, summa quævis promereri, ac Insula Pontificali coronari, ut se murum pro Ecclesia Dei contra perfidos illius hostes apponat, sicut se opponit pro Ordinibus Religiosorum, & Iacobum Vexilliferum Pomeraniæ dignissimum, qui egregijs suis factis nomen auctum familiæ suæ exornat, magna sua virtute in Repub. maximos honores promeretur, pro qua se toties murum validum opposuit.

MURDELIO.

DELINEATIO.

Est media Luna cornibus sursum versa, intra quam est crux lata, infra illam est stella, supra coronam est medium Griff cum alijs extensis & pedibus, linguam è rostro exerit. Campus est sanguineus, Luna cum cruce aurea.

ORIGO.

EX Croatia in Regnum introducta fuerunt Vladislao Iagelonide Polon. & Vngariæ Rege sceptrum gubernante, per strenuum & magnæ experientiæ in rebus bellicis

virum, qui gloria & fama victoriarum cum Cruciferis Regiarum per motus in Poloniam transierat, Georgius Murdelio appellatus. Huic Sereniss. Rex ad Confinia Silesiæ prouidit necessaria vitæ ex Mioda-
bino bonis.

LUCENTE CÆLO BEATI.

Luna cum sit æmula solis, licet aliquando lux sua intercipiatur, cessante ecclipsi & interceptione, apparet quod clarior euaderet. Ita piorum obitus, sit licet obitus, est tamen translatio in vitam

*Lucente calo
beatus.*

Obitus p̃j.

felicif.

Non mutuata
luce.

Beatitudo ac-
quirenda
quomodo.

Subscriptio
Soli, Lunæ,
Stellæ.

felicitissimam. Redditur enim illis vita, non transiens, nec termina-
ta aliquo ævo, sed æterna; indeficiens, radians, lucens & splendens.
Lucente namq; in eis cælo interiori in via, lucere etia nullis solem su-
perexcedentem Christum convenit de congruo in patria. Ferdinan-
dus Gonzaga dum solem in Symbolum assumpserat, apposuit thema.
NON MUTVATA LVCE. Duo in hoc lemmate & sole ob-
servabat, vnum quod sol lucet non mutuata luce ab alio, sicut luna &
stellæ lucent; alterum, quod lumen animi fit ex proprio. Nam licet
sit ex gratia præueniente & concomitante, non tamen est sine libero
arbitrio nostro auxilia liberè suscipiente & viribus operante. Dicit
namq; Sacer Euan. textus. *Sic luceat lux vestra. Et qui fecerit & de-
cuerit, hic magnus vocabitur in regno calorum.* Dum igitur arma ve-
stra considero, quis lunam & stellam non dicet lumina cæli: quis cru-
cem in qua salus nostra operata fuit & ex qua beatitudo nostra proflu-
xit non asseret? Lucente igitur cælo in vobis interiori, & extra vos
gratia exteriori beati permanetis. Et ne solum beati in actu signato,
sed etiam in actu exercito post vitam mortalem colletamini, adnotate
quod stellæ lucenti quidam subscripserit: *Requies hæc certa laborum.*
Lunæ verò: *Acceptum communicat.* Soli autem subscripsit: *Monstra-
tur in vndis.* In symbol. Salom: Neugebau. Hæc igitur vobis sedula
sunt repetenda factis: Labor circa salutem propriam, nam dii labori-
bus omnia vendunt. Eleëmofina, nam beatus est qui intelligit super
egenum & pauperem, Lachrymæ, nam cum nemo sit sine peccato, ne-
mo quoq; transire debet horam sine Pœnitentia & lachrymis. Ita so-
lem videbitis in vndis & requiem suscipietis laborum.

FAMILIA ARM: MVRDELIO.

GEorgius Murdelio qui commotus fama tantorum triumphorum
Casimiri Iagielonidis de suis hostibus ex Croatia in regnum milita-
ris gratiâ appulit. 1444. Magnus bellator in Liuania ad Neulum
Apfelum & Liodenem, & in Moschouia atq; Valachia, ubi in bello Buc-
uiano cum Ioan: Albrachto pugnando fortiter obiit 1497. Bielsc. fol. 382.
& 486. Reliquit filios quinque viros bello & castris claros, ex quibus
Gaspar Rothmag. promeritus Præfecturam Smeltinen. & Administratio-
nem Pouentscen. habuit. Maximam enim industriam belli, eliberando
Smeltinensem arcem, & Moschorum pauca manu mille fudendo & sexa-
ginta captiuando, monstrauit Anno 1568. sub Ioanne Chodkieuic Sa-
mogit. Præfecto Generali.

Mlodaski.

Mlodascii, Successores Murdelij, à bonis concessis sibi à Casimiro in
confinibus Silesiæ Mlodasyno, ita nuncupati fuerunt. Paproc: in stemm:
fol. 573.

NABRAM

N A B R A M.

Cromerus fol. 498. libro I. de Gente Polona Abram siue Waldorff vocauit.

DELINEATIO.

SVnt sex Striphæ seu campi, tres coloris albi, tres coloris nigri, incipiunt scutum campi nigri, & finiunt albi. Super galeam & coronam tres pennæ delineantur Strutij, disponuntur campi in rectam lineam perpendicularem.

O R I G O.

ALiqui ab armis Korczak, seu Wreby arma hæc deducunt, vnus namque militum, dum ex matrimonij fructus vnicam solum filiam recepisset, nec eam cuidam petenti in

matrimonij consortium voluit concedere, germanus frater in absentia fratris, illam in statu coniugij collocauit. Vt rediit Pater filia, concitatus ad iram, fratrem quod se patronum & tutorem viuente illo filia fecisset, occidit, facta demum cum relictis filiis pacis compositione, accepit in poenam transuersim arma Korczak nuncupata. Sed talis originis ratio fabulam magis exprimit quam veritatem. Arma namque hæc nil retinent ex armis Korczak, si autem in poenam fratricidij mutata fuerunt, aliquid de armis Korczak retinere debebant, sicut in armis Pomian & Pobog videmus. Tum quia arma Korczak ex Vngaria allata in Russiam, hæc verò acquisita sunt in Prussia. Tum quia nec proclama Korczak habet aliquam conuenientiam cum proclama Waldorff vel Nabrá, diuersa igitur arma sunt hæc, & in Prussia originem habuerunt primam, quam in Regno Pol. Auctor Gloriæ mundi, in Aragonia his armis insigniri Reges & nobiles diminutè & excedenter demonstrat.

C A M P V S M I L I T A R I S.

IN Symbolum Academiae conformiter assumitur liber. In symbolum verò militaris nil appositum magis quam campus. Quapropter in Academia Palatina expositus hæret ad ingressum Leo, qui librum apertum palmis repræsentat, cui subscriptum manet: AD VITÆ DECVR SVM DISCENDVM. Neugeber. *Sal. in symb.* Christianissimus verò Rex Franc: Hugo Capetus, vt clarè demonstraret, quis & qualis labor deceat virum, &

virum non nomine & specie, sed re & dexteritate, efformauit brachium armatum, hastam mediam & bello fractam representantem. Medorum verò Reges id efformabant inter duo cornua cerui nimirum & vnicornis, Alcidis clauam exponendo. Parthi verò, in brachio allato acinatem adhibebant, quod in fulmen desinebat. De quibus duobus in Tesseris Gentilitijs Petra Santa, quæ quidem omnia non aliud instruendo efferunt, quàm Campum militarem. Arma vestra satis apertè campum militarem representant, scutum namq; quod sex continet campos, nigros scilicet & albos, hostis repressam virtutem ignominiose, & victoriam opportunam suorum persuadent & legunt, quæ multoties pectore probastis; & quot sunt striphæ, tot victoriæ; quot nigræ, tot hostium clades, quot albæ, tot inuiolabilis lætitiæ notæ. Sed vnum vobis ad conseruationem memoriæ æuiternæ adferam, Arturus, de quo supra dicebamus, Britanorum Rex, & magnus de Saxonibus, Scotis, & Pictauis triumphator, dum in bello vteretur galea cum imagine draconis, lancea ardua Rom. nuncupata, gladio Caliburno, ad scutum noluit aliud nomen vel imaginem apponere, nisi imaginem B. V. Mariæ Christi param: Ita vos, licet magnos triumpho, graues ordine equestri, maturos consilio & authoritate conspiciamus & approbamus, in scutum tamen protectionis domus & conseruationis familiæ, Matrem Iesu Christi & Reginam mundi cum prole ipsius pia specialiter vobis reddimus.

Semper honos nomenq; tuum laudesq; manebunt.

Spes mea, virgo pia, virgo sacra, virgo Maria.

LINEA FAMILIÆ NABRAM.

Rospertij, in Prussia. *Nobilem decet esse potentem opere, verbis, conscientia, charitate, fide. Vnde remedium dat Boëtius:*

Qui se volet esse potentem,
Animos domet ille feroces,
Nec victa libidinis colla,
Fædis submittat habenis.
Etenim licet Indicat
Tellus tua iura tremiscat,
Et seruiat vltima Thule,
Tamen atras pellere curas,
Miseraſque fugare querelas
Non posse, potentia non est.

Choteccij, in Lublinen. Pal. *Magnæ prudentiæ domus, quæ inter alia otia & felicitatem cum dishonore prouenientem aspernatur. Hæc namq; tum sanctos mores, tum foris & in bello strenuitatem adimunt.*

Wuluanowscij, in Russ. *Sæpè ex turpibus causis magnorum & pulchrorum facinorum occasiones nascuntur.*

Brodel-

Brodelscij, in *Præmisl. terra*. In militari strenues, in rebus agendis cauti. Nam præstat ex vano rumore se præparare aduersus pericula, quam ex nimia securitate & hostium contemptu imparatum ab ijs opprimi.

Porebscij, in *Osuencinen. & Zatorien. districtu*. Et animo & fortitudine parati Reipub. & patriæ prodesse. Nam & hosti inuadere volenti, si ultro ipse dux occurrat, & suis animos addit, & hosti detrahit. Sunt hi alij ab illis qui sunt positi sub armis Kornicz.

Rogowscij, in *Crac. Pal.* Morum integritate & nobilitate gestorū commendati.

Pielbouij, Procurare ornamenta domus decet equidem nobilem, sed Deus hæc omnia & dat, & adimit.

Iedlinscij, in *Sieradien. Palatin*. Et amicis & inimicis prudenter utuntur. Nam qui hostis vehementer nocuit, ille idem amicus plurimum prodesse potest.

Woliccij, In *Posn. Pal.* Celeres ingenio & fortitudine. Vbique celeritas in arduis nõ leui penditur, nam & in castris plurimū adfert victoriæ & terret hostes.

Sierobewscij, in *Posuan. Palat.* Ornant virtutibus genus. Nobilitas enim sine virtute, est ruina domus. Vndè quidam

Sit tibi Francorum Rex & Regina parentes,

Et manet virtus pectore nulla tuo.

Non pluris faciam te, quam si rustica mater

Sit tibi & ignotus rusticus ipse parens.

N A L E C Z Primo.

DELINEATIO.

Est Vitta seu fascia capitis, in modum spheræ efformata, extremitatibus suis apertè crucem delineans, coloris albi. Super galeam & coronam sunt duo cornua cerui in gyrum disposita, intra quorum medium sunt tres pennæ Strutij, quas sagitta à dextra in leuam ab alto transcurrit, uti pennæ sagittæ sint superius telo. Ita delineauit *Bembus Soc: IESV*, in Concione *Adami Czarnkowski Palat. Lencicien. & Generalis Maioris Pol.*

O R I G O.

Posteriras descendens ex femore Popieli Principis Pol. ut *Paproc.*

in 2. opere adnotauit. in Pomerania sorte diuisionis Ducatum Slopensem

obtinuerat, atq; diuturno tempore rexerat, quæ pro insigni Aquilam coloris nigri (vt ex ore nunc demortui Capitanei Drachimen: accepi) deferrebat. Cum verò misericordia Dei, fide sacrata Polonia illuminatione Miecislai Principis remansit, & plurimi ad sacrum baptisma currerent, accessit quoq; vnus è numero Ducum Słopenſium, qui ex ſuis Auiſ & Proauis Regno aduerſarius fuit, & fidem recepit. Princeps Miecislauſ gaudio perſuſus, in Catechumenum ſpiritus fascia caput ipſius non ligauit poſt baptiſma, ſed ſolum capiti impoſuit & fronti, & licinias deſtuentes in crucem applicauit. Qui demum Aquila dimiſſa, non ligatā fasciam pro inſigni familiae adſciuit; dūm verò in Regnum cum bonis Ducalibus tranſijt, Comes ſolum eò quod Piaſti poſteritas alios non ſupportabat Duces nuncupari cæpit. Et hic fortè erat Dzierzykraius nomine, quia in fundatione Monasterij Tremefnen. Miecislai, ſubſcripſit Comes in Szłopie Añ. 966. Patet hoc ex antiqua hæreditate ſuceſſiua Słopia in domo Czarnkouiſiorum, & ex Priuilegijs eorum, quæ multoties antiquitus Monasterijs & militibus ſubſcripſerunt.

VITTA ILLUSTRIS.

Illuſtrior vitta, qua in hoc orbis hominum circulo iam illuſtrior fieri nequit, eſt Regum vitta, quam ſcilicet Reges ſummo honori & pretio tenebant. Fascia namq; candida Romanis & exteris Regibus pro diadema Regumq; corona fuerat. *Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 28. refert.* Quapropter Tigranes Armeniorum Rex à Pompeio deuictus, cum gladio & ſceptro regali, etiam fasciam candidam inſignæ capitis ante pedes Pompeij abiecit, in ſignum quod dominatui cederet, & omni publico munere ſeſe abdicaret. *Dion. Niceus in Pomp.* Sed nedum fascia candida & vitta ſignum erat Regium & Regum, ſed ominis loco eligendi in Regnum & Regiam maieltatem fuerat. Docuit hoc exemplo proprio Alexander magnus, qui cum deſiliret ex equo, & caſu Liſimachum vulneraſſet, medendi vulneris cauſa diadema quod fascia candida erat, ſibi detraxit & vulnus alligauit. Quod factum, omē quoddam ſingulare futurae dignitatis regiae ipſi iam fuerat. Quapropter ſi aliquis Ducum vel triumphatorū fasciam quomodolibet, ſiue ad manum ſiue ad pedem alligaſſet, criminis reus fuerat tanquam Regia Maieltatis læſor; inquiebant enim, nil refert quacunq; parte fascia candida alligata fuiſſet, dum inſigne regium eſt, deferre illud quacunq; parte corporis ei, qui non eſt Rex, crimen eſt. Erat proſecto res illuſtris vitta ſeu fascia cādida. Dum arma præſentia contemplor & vittam video, illuſtriorem omnibus vittis & vittatis animaduerto. Nam nedum Princeps vittatos de Szłopia in Pomeraniae partibus liberos ſibi & liberè regnantes in memoriam mihi reuocāt, nedum bellatores ſtrenuos & plurimis trophæis adornatos, magniſq; dignitatibus auctos ante oculos ſpeculanti offerunt, ſed, quia fascia hæc candida eſt, ſym-
bolum

holum illustre ipsius Regis regum & domini dominantium, qui per Sacramentalem ablutionem filios Dei adoptiuos & hæredes regni cælestis efficit firmatque. Habeo huius rei testimonium efficax Clodouem Francorum Regem, qui dum contra Sueuos fortes exercitum paucum duceret, ita fortiores vires sibi addidit. Inuoco in hac pugna Iesum Christum, quem Clotildis consors mea colit, & si victor fuero subiiciam ceruicem baptismo Iesu Christi. Pugnavit, vicit, baptisatus fuit. Habeo viuax & sacrum exemplum Regem Jagellonem, qui cateruatim ad sacrum baptisma deducendo, nobili genere natos, fascia candida donabat.

LINEA FAMILIÆ NAŁĘCZ I.

DZierzykray Princeps in Szłopá, cuius Atauos scire ob temporum antiquitatem impossibile. Descendere hos Duces in Szłopia in Pomeria ante residentes, refert Paproc. in 2. opere fol. 149. ex lumbis Popieli Prin: Pol. subscripsit foundationem Miecislai Monarchæ monasterij Tremesn. & alia Priuilegia tam in Maiori quam in Minori Pol. nobilium & spiritualium. Hercardum Dobromirum Gnieuomirum de Szłopia multa Priuilegia referunt Dzierzycrai de Szłopia 1145. Monasterio Tremesnen. villas Gasaue & Konratouo perpetuo donauit.

Czarnkowscij, qui ex Ducibus de Szłopia descendunt linea, recta appellati tali cognomine a castro Czarnkow dicto. Sed velim aduertat lector ad maiorem intelligentiam Cromeri & Paprocij, quod Castrum Czarnkow erat hæreditas Gnieuomiri, qui fidem Catholicam receperat à fonte sacro leuatus per Boleslaum Criuoustium, sicut Crom: lib. 5. refert sub Anno 1104. Sed iste Gnieuomirus non erat Czarncouius, ex istis nec tunc hoc castrum hæreditas Czarncouiorum modernorum fuit, sed postquam perfidia Gnieuomiri fustibus punita ad mortem fuit, vt Crom. paulò post refert, & pro bene meritis Comitis de Szłopia arx donata, inde Comites illi Czarncouia castro dato per Miecislauum quintum appellari ceperunt. Et ita soluitur quoque dubium Paprocij, qui Gnieuomirum heredem in Czarnkow baptisma suscepisse, Boleslao Criuoustio regnante asserit. Quod autem Comites in Szłopia Czarnkouij appellati, usque Miecislao quinto regnante fuerint, refero priuilegium.

Nos Miecislauus quintus, Dei gratia Dux Poloniae. Notum facimus Vniuersis tam præsentibus quam futuris præsens scriptum inspecturis. Quod intuendo fidelia grataque obsequia Dilecti Baronis nostri Nicolai Comitis Palatini Calissien: quæ nobis multipliciter impendit, & semper impendere est paratus, damus, tradimus, & conferimus sibi suisque successoribus Castrum nostrum Czarnkow vulgari nuncupatum cum omnibus possessionibus &c. Datum in Rogozno, in Crastino B. Viti. Anno gratiæ Domini, 1192.

Szedziuius eius filius non dissimilis optimo parenti tam in campo Martis,
H b 3 *quàm*

quàm in palestra honoris: Quapropter in præmium meritorum heroicorum à Boleslao villas Goleza & Biata accepit Anno 1245. vt Bembus in concione Soc: Iesu. Bogomilus Dzierzykray Palat. Posnan. qui Præmyslaum & Boleslaum filios Vladislai Plwacz, contra Boleslaum Caluum, in Principes elegerat, vt Miechowius lib. 3. cap. 29. Cromer lib. 8. Hic erat Anno 1242. Vincentius post matrimonij fructus Miroslaum & Bobuchulum filios, vt patet ex Priuilegio Monasterij Trzemesnen. 1251 Creatus fuit viduus Archiep. Gnesnen. de quo ita Ianicius:

Quid dicam de te Vincenti? nescio an illud
Quod trahis è patria nobilitate genus,
Nobilitas nihil est si nudata sit, absq; probato
Pectore; vt Astreo de grege natus equus.

Falconem Comitem de Czarnkow Castellum Gnesnen. refert Priuil. Trzemesnen. 1291. Thomas Episcop. Vloclau. 1267. Miech: lib. 3. Vincentius Vicecancel. & fratres eius Nicolaus Palat. Califf & Miroslaus de villis Donatouo, Grzymislaue, in Priuilegio foundationis Monialium Ord: Prædic: Posnania à Præmislo Principe Maioris Pol. Ad A. 1283. vt Paproc: Sendziuius Comes de Czarnkow Castell. Miedzyrzycen: à quo Vladislaus Locticus bellum gerendo cum Margrabio Brandenburg Anno 1325. Castrum Czarnkow uti propinquum tunc hosti, per commutationem in Rogozno acquisierat, & ab illo tempore in ditione illorum Rogozno mansit vsq; ad Casimirum Magnum, donec Sendziuius Comite in Czarnkow Castell. Naklensi restitutum oppidum fuit, & Rogozno ad bona Regalia redijt. Hoc demonstrat priuilegium datum Czarncouio Comiti, Posnania in octaua SS. Trinit. 1343. Ioannes & Vincentius filij Castellani Naklen. quibus bona parens diuisit etiam Slopia, quod confirmauit Casimirus 1362. Sendziuius Czarnkowski Castell: Buinen: cum Ioanne filio fratris Iudicis Posnan. bellum ducebant contra Suiatoborium Principem Stetinens: quem repulerunt ab arma Slopia 1379. Ioannes Succamerarius Posnan: cui Rex Iagello comiserat curam ut in Brandenburg Margrabiatu inter Cæsarem & Vitoldum literæ & nuntij intercipientur dum contra Regnum præficarent, quod perfecit feliciter. Cromer: de hoc lib. 19. Ioannes Castellanus Gnesni: circa annum 1452. qui tempore belli ad Choiniciam quinque millia hominum ad granicies Prussicas tenuit. Demum Gubernator Prussiae Gedanensium turbas suauiter sedauit. Crom: lib. 23. Nicolaus Castellanus Gnesnen. Commissarius Thoruniam à Casimiro Rege cum Cruciferis deputatus 1464. Crom: lib. 25. Sendziuius Palatini Posnan. filius, Aulicus Alexandri Regis. Trecentos equites contra Tartaros vastantes Lituaniam, quos propulsabat Glinsciuis adduxit, & felicitis euentus magna occasio fuit 1506. Andreas literarum dignitate & prudentia incredibili vir, à Sigismundo Aug. ad Summum Pontificem, Carolum V. Imperat. & Ferdinand. Regem Romanorum Legatus, maximus

ximus tutor fidei, Episcopus Posnan. creatus, qui Luteranam hæresim, Professores ex Academia Crac. Posnaniam Benedicto Herbesto, & Gregorio Samboritano deductis, domuit, hebetavit, retrusit. De hoc ita quidem scripsit.

Imbelles artus infirmaque corpora gessi,
Sat mihi sat fuerat virium in Hæreticos.

Petrus Castellanus Posnan. qui cum Koscielecka tenuit matrimonium. Albertus Castell. Miedzyrzecen. qui reliquit Albertum Præfectum & Generalem Posnan. coniunx Hedwigis Sierpska de Gulczow armorum Prawdżic, Palatini Rauen. filia. De quo tale Epitaph. legitur.

Raro & amæno ingenio, animi magnitudine constanti, humanitatis amans, Regis obseruantissimus, virtute & doctrina ornatus, de quæ omnibus benè meritus.

Adamus Sedziuius filius, cui natura prudentiam concesserat, experientia perfecerat, à iuuentute miles, Stephano regnante, & usq. ad maturam ætatem addictus castris & Reipub. contra Beklerbegum, in confinia contra Tartaros, & in Liuoniam contra Suecos copias numerosas mittebat sumptu proprio, honoratus titulis Palatini Lencicien. Generalis Maioris Poloniae & Præfecturis Pisdren. & Miedzyrzecen: in quibus officiis incomparabili dexteritate, magnanimitate, probitate utebatur supra modum popularis, non populo tantum, sed & nobilitati carissimus extitit, optime de Rege & Regno meritus, celebrauit matrimonium cum Catharina de Lesna, reliquit utriusq. sexus prolem, inter eos Vladislaum Capit. Bydgost. & Franciscum spem patriæ & amorem, Capitaneum Miedzyrzecen. qui in matrimoniū accepit Lubomirsciam filiam Illustriss. Stanislai Lubomirski Palatini Cracouien. Andreas Palatatinus Calisien. Ioannes Castell. Miedzyrzecen. Petrus Castellanus Szemscen. Stanislaus Referendarius Regni & Coadiutor Archiep. Gnesnen. Vir grauis in dicendo & doctrina. Ioannes Germanus Stanislai Capitaneus Drachimen. qui reliquit filium Capitaneum Drachim. & Annam Padnowska cum aliis. Sigismundus Czarnkowski Pacis & boni amator. Erant & sunt plurimi Czarnkouiorum domini, qui patriæ rem augere curarunt, ut nobilitas eorum non solum seculari potestate esset sublimis, sed etiam religionis successionem sit venerabilis. Quod successoribus optimis sit felix & faustum.

N A L E C Z Secundo.

D E L I N E A T I O.

Est fascia candida, ea forma qua capiti obligata esse solebat ab antiquis Imperatoribus & Regibus, nodo intra orbem in fascia efformato, & extremis teniæ hinc & inde à nodo protensis. Super caesidem & regiam coronam cornua ceruina eminent, quæ inter media virgo frontem simili tenia constrictam habet cuius extremitates ab vtraque parte colli apparent, Virgo est stans, vestitus cum manicis largis, manibus tenens cornua. Campus rubeus, fascia alba.

O R I G O.

Differens origo ex Historicis habetur. Alij namq; originem armorum ponunt à Miecislao, qui è fonte sacro susceptos tali stemmate donauerat. Alij à Boleslao Criuoustio militibus suis capita obligante in pugna Russica, quibus tale symbolum contulit. Sed quamcunque causam adhibueris, honestissima est; nam religionis argumenta, apud solos irreligiosos pretium habere solent nullum, apud ceteros omnes, pulcherrima sunt: virtutis quoq; bellicæ gentium omnium consensus huiusmodi signis laudem perpetuare instituit. Ad differentiam verò adinueniendam, quæ vitta à Miecislao & cui, quæ verò à Boleslao & cui collata fuerat, res ingentis operis. Sed antiquæ familiæ ab Historicis nominatæ, meritò à abaptismo originem numerant, & fasciam assumunt, posteriores verò familiæ, quarum mentio in Historijs non habetur, post Miecislai tempora, à Boleslao originem habuisse asserunt, & fasciam albam, sed partim sanguine cruentam. Tetigit hoc Sarnicius in Annalibus, describendo Regni Poloniæ arces, vbi describendo arcem Ostrorog ait: Sedes est & domicilium natale vetustæ gentis Ostrorogorum, ex quibus multi insignes Senatores, & etiam aliquando gubernatores totius Regni extiterunt. Sed illud est peculiare: quod de illis & Czarnkouijs, Zbasiniis, Samotuliis prædicatur, eos nimirum primos fuisse inter Polonos ex vicinioribus illi loco vbi id accidit, qui Christiani facti sunt, seu nomina sua Christo dederunt, lauacroque baptismi initiati eam gloriam obtinuerunt. Cuius rei signum spectabile hætenus pariter & nobilitatis suæ gerunt vittam baptismalem, vno saltem nexu contortam.

Habebant

Habebant quidem antea illi aliud insigne auitum, sed abnegatio sui & humilitas Christiana in eis effecit, vt hoc Symbolum Christianæ mansuetudinis omnibus titulis & signis quantumuis speciosis anteposuerint. *Etiam Papocius in primo opere duplices Nalecios notauit, & posteriores nominat familias Chetmiciorum, Moszensciorum, Nalenciorum. folio 1010.*

VITTA IN VITAM.

CVi Sacri Euangelij pagina nota est, ei fasciā memorata illicò in mentem obuenit parabola de peregrino ex latronum vulneribus moriente, & de alligatione vulnerum ipsius. Vbi enim apertè quod vita illius fuerit in Vittā, conspiciere licet. Si verò ad orbēs cælestes & motum illorum tam rectum quàm obliquum mentem vel oculum direxerimus, etiam vitam esse in vitta docebunt. Nam cùm orbēs cæli hæc quatuor elementa terræ inter arcticum & antarcticum polos circumdant, & diuersas zonas atq; circulos Zodiaci, Planetarum, stellarum, ex quorum motu omnia sublunaria vitam, augmentum, perfectionemq; recipiunt propriam, continent, iam vitam hominum & viuientium in vitta tenebunt. Similiter in omni Regno, Ducatu, Repub. dum Vittā & diadema est in capite Regentis, Rectoris & Regis, est vita subditorum in Vittā, vbi verò diadema à vertice Principis amouetur, fit timor, tremor, turbatio, bellum, & mors sine vitta. Arma hæc insipienti ponere vitam in vitta audacter licebit. Nam & Serenissimus Rex Jagello baptisatos Christi baptismo fasciā strinxit in vitam, & vitam gratiæ & immortalem. Et vulneratos grauiter in bello contra fidefragos Halicienses & Russiæ duces, Rex vitta alligabat vulnera. Horum igitur vita erat in vitta. Sed velim ad singularia descēdamus & luce clarius videbimus, quod familia Vittarum fuerit in vitam. Considera obsecro, tot ac tantos ex hac familia in Regno Archiepiscopos, Episcopos, Senatores, Duces exercituum, Comites, plurimosq; in Regno patriæ optimos ciues, quorum erat Serenissimos Reges honore, amore, fidelitate prolequi, bonum Reip. ampliare, Ciues defendere, pupillos confouere, & Regni Regumq; fuisse vittas & diademata facile & veraciter pronunciabis. Fecerunt namq; illa quæ dignum nobilem & benè merentem patriæ conueniebant, immò nedum fecerunt, sed sanguine protestati fuerunt. Amantes enim patriæ aut Dij tollunt, aut hostes occidunt, aut pericula tollunt, aut labores enecant, dicebat Stob: Numera familiam Naleciorum, & longam seriem pro patria laborantem & morientem computabis. Eorum igitur vitta, in vitam Patriæ, Reipub. Regno.

SALVS ET PVLCHRITVDO Reipub. Polonæ.

MAiores antiqui, dum nobis & posteritati conseruandæ Reipub. modum commonstrabant, quamcunq; salutem & pulchritudinem, ipsius saluti & pulchritudini antepondere intendebant & volebant. Hinc increbibili laude Romanæ matronæ ab Historicis efferuntur, quod

hostili manu cum maritis in Capitolio circumdata, primum mundum muliebrem & potissimam pulchritudinem capillorum à vertice capitum auellendo, ad salutem omnium conseruandam, & machinis bellicis adiuuentis accommodandam liberè concessissent. *Lactant. lib. 1. Cap. 20.* Quapropter immanissimus Tyrannus, dum in potestatem suam redacta Constanti-nopoli, omnem aureum ornatum muliebrem conferre in palatium serio commendasset, & tantum aceruum ex annulis, catenulis congestum aduertisset, cuius valor inæstimabilis videretur, insultando dixit: An non conuenientius fuerat hanc totam pulchritudinem ad conseruandam salutem vestram & Reipub. conuertere, quàm cum his in detrimentum totius salutis vestræ deuenire. Felicem fore Rempub. satis aperte demonstrabant Romani, si boni præmio, mali poena donarentur. Vnde efformabant columnas duas, inquit in Symbol. *Salom. Neugeberg.* in quarum vna coronæ tres, in altera secures cum fascijs virgarum erant appensæ, cum tali lemmate: N I T I-
TVR HIS REGNVM. At feliciorẽ ego Rempub. existimo, quæ salutem & pulchritudinem Reipub. omni propriæ saluti & pulchritudini anteponebat. Nam cum salus publica tantillo hoc est momento, puta electionis, belli, pacis constat gratia illius, omne decorum, vtile, salutiferum, singulare & proprium, postponendum erit. Eo salus & pulchritudo Reipub. Polonæ stat & stabit, eo ipsam tenent, defendunt, conseruant Nalecij, præcipuè verò ex Samotulio Palat. Posnan. & Dobrogostio descendentes Ostrogogij, Gostomscij, Nouodvorscij, & alij innumeri quorum merita in Rempub. omne præmium dum superant, æterna memoria digni existimantur, sed heu fortuna inuida multorum ingentes pro Repub. sumptus, premit sæpius & interimit; vt non immeritò Horat. lib. 4. Carm: ode 9.

*Vixere fortes ante Agamemnona
Multi, sed omnes illachrimabiles
Vrgentur, ignoti, longa
Nocte, carent quia vate sacro.*

Fælices vos profectò manetis, qui ea quæ iusta sunt geritis atq; alijs exemplum virtutis præbetis, benedictionem namq; è cælis familiæ vestræ reportabitis.

LINEA FAMILIÆ NAŁĘCIORVM Secundò.

SAmotulscij, Tomislaus Palatinus Posnanien. cuius filius Dobrogostius cognomento paruus, qui Ioannem Bibersteinum Comitem cum exercitu ab Henrico Duce Glogouien. missum ex Loctici ditione eiecit, & Posnamiam ab eo recuperauit. Contra Marchionem Brandenburg. Pomeraniam cum Cruciferis inuadentem pugnavit, Costenum arcem defendit. Et alia plurima throphea bellica reportauit Quod Epitaph. Starouolcsij demonstrat tale:

Parua

Parua hæc vrna viator, Magnum Maioris Poloniae Heroem claudit. Dobrogostum Samotulium cognomento, & statura paruum, Castellatum Posnanien. Gente Nalencium, Raro & amano ingenio virum, Et in quo nulla ciuili bellicæq; virtutis ornamenta defuerunt. Hic sub tribus Poloniae Regibus Vladislao Loctico, Casimiro Magno, & Vladislao Jagellone, omnibus quotquot euenerunt expeditionibus interfuit, & ad ipsos exactæ ætatis terminos magna cum cura & gloria legionibus præfuit, reportatis toties de hoste Triumphis. Bene Vale quisquis es, vbi similes Heroes Patriæ precatus fueris. *De hoc habet Crom: lib. 11.*

Ioannes Scholasticus Gnesnen. post Episcop. Chetmen. 1283. vt Papr. refert. Thomas Samotulius Castellanus Posnan. Cuius filij Tomislaus Pocillator Posnan. & Sendziuius 1293. Miechou. lib. 1. Crom. lib: 8. Dobrogostus Palatinus Posnan. qui ad Vscie occisus in bello cum Vladislao Plwacz & Lasconogo Principe. Crom. lib. 7. Anno 1226. Sendziuius filius Ioannis Palat. Cracou. de quo Miechou: lib. 3. Anno 1283 Dobrogostus Episcop. Posnan. postmodum Archiepiscop. Gnesnen. filius Tomislai Legatus ad Bonifacium Papam à Vladislao Jagellone 1394. De hoc Ianicius.

Non cupit, eligitur meritò sed Regis amore,
Cum Posnaniacum regerit ante gregem,
Vita modesta viro, quem non captauit honorem
Adtulit, hæc virtus præmia semper habet.

Dobrogostus de Samotuly cum Vitoldo contra Tartaros pugnavit. Crom: lib. 11. Anno 1399. Vincentius de Samotuly Dux exercituum ad Opocko, & Gubernator Russiae una cum Scarbkone de Gora, Petro de Smolice, vt ex Actibus Leopold. 1436. patet. Præsentibus, Stanislao de Daudow Iudice, Ioanne de Zimmaroda Subiud. Leopold. honoratus titulo Castellani Miedzirzecen. Præfectus Visegrad. à Suidrigello Nesuesensem Ducem Theodoretum liberauit. In acie ad Varnam vitam posuit. Eitale Epitaph. R. D. Starouolscius:

Vincentius Samotulius Castellanus Medirzecen. sapius cæsis Moschis, Lithuanis, Cruciferis, & Turcis, amplissimis possessionibus, quas Magni Jagellones contulerant, inter ciues Hunniæ & Sarmatiæ præminebant. Quibus vt aduenticijs in limine fati spoliatus mea tantummodo mecum porto. Reliquorum autem vix sola fama remanet. Tu quisquis es, qui hæc capis, si pius es, Deum precare.

Petrus de Samotuly Castellanus Posnanien. & Exercituum Præfectus Casimiro Jagellonide regnante in Prussiam 1452. De quo Crom: lib. 24. penes quem summa in exercitu secundum Regem potestas erat. Scripsit illi Starouolscius Epitaphium perpulchrum folio 120. Sedziuogius Swidwa de Samotuly Castell. Nakielscen. qui pugnante Domaratum cum Posnania illam iuuit. Bielscius fol. 261. N. Castellanus Biechouien. qui ex Latajska Palatini Posnan. filia reliquit prolem

Ergo ô generosa tantorum heroum proles,
Fac repetas animo sumens exempla peracta,
Tempore ab hoc quisquis tu mihi Cocles eris.

Ostrorogij, Ante Miecislai tempora Historici nomen Ostrorogorum referunt, unde quàm antiqua familia fuerit facile conijcies. De: slaum Grochola Ostrorogium Castellatum Satocen. meminit Miechouius lib. 4. Ad illius arcem à Domarato Swidwa pulsus confugerat. Bielsc: fol. 261. Sendiuogius cum Vitoldo pugnando contra Tamerlanum trans Psolam & Sulam ad Vorselam amnem; dum alij cum Vitoldo occasionem commodiorem ulciscendi caperent, Sandiuogius magni animi vir, maluit ibi pro patria mori. Anno 1309. Crom: lib. 15.

Vincere Sendiuogie Scytas fortuna negavit
Dura tibi, laudem non tamen abstulerat.

Sendiuogius II. Palatinus. Posnan. Cuius opera Ladislaus Iagello atq; deinde Ladislaus eius filius, idemq; Casimirus Ladislai frater usus fuerat, contra Cruciferos, Smidrigelum, Turcas & Bohemos, Annos natus circiter sexaginta homo esse desijt. Cui Epitaph. multi posuerunt:

Falleris ingenuas artes qui credis obesse
Militiæ, & fortis frangere corda viri.
Aspice me cuius notissima gloria Lechis
Mars quàm sanguineus candida paxq; tulit,
Ostrorogum Sendiuogium simul ista celebrem
Fecerunt, alijs altera pars satis est.

Dobrogostius cum Vladisl. Iagellonide in Vngariam secutus est, Legatus ad Amurathem profectus animum præsetulit dignum heroe, obiit in acie cum Serenissimo Rege. Cui tale Epitaphium.

Dobrogostius Ostrorogus hic situs est, cuius virtuti non vnus debebatur triumphus, cuius interitus etiam hosti fuit miserabilis.

Fama Dobrogosti pulcherrima gloria Lechi,
Ostrorogi ingrata posteritate nitet.

Stanislaus Ostrorogius Palat. Calissien. Vir acri ingenij, qui in Hungaria Laurinum expugnauit. Inter Casimirum & Podebranscium Bohemum rem feliciter peregit, quatuordecim expeditiones illius numerantur. Vladislai sororem Ludouico Bauaro coniugem futuram deduxit. Ad Fridericum Imperatorem ob fædus percutiendum Regis nomine, ac filiam eius Regis filio Vladislao, & vicissim Imperatoris filio Casimiri filiam desponsandam fuit missus, Cui ita quidam in Epitaph.

Perte Sarmaticæ traductæ ad fædera gentes,
Excessit nostris Theutoq; sæuus agris.
Non benè cum coleret vicina Bohemia Pacem,
Te stetit incerta consiliante fide
Exierat fines Litauus Podolicaque arua,
Poscebat, his hæc te duce secta fuit.
Regibus & pactæ veniunt in fædera sponsæ,
Hæc tibi dexteritas tanta fuitque fides.
Mox Vladislao quem ad Regna Boëmæ vocaras,
Hærebas socius consilij atque viæ.
Prussia quin etiam fidei se credidit ultro,
Illius virtus sic & in hoste placet.

Quid

Quid tollis studium armorum Mars perfide, palmas
Quis tot habet bello, quod tulit iste toga?

Ioannes Castellanus Medirecen. Hic pace cum Cruciferis, adnitente Rudolpho Episcopo Lauatinen. Pauli II. Rom: Pontif. legato, constituta, Orator cum Vincentio Episcopo Culmen. missus fuit ad Sanctissimum. De quo ita quondam Collegium Posnanien. Soc. IESV.

Armis Roma potens cultrix eademque Mineræ
Obstupuit vires Musæ genium Polonæ
Atque ait: en etiam non dedignata Triones
Romana est gelidos Arctonq; habitare Camæna,
Et nostræ iam aptata togæ tora terret & vrbes
Atque eadem lites secat, & sua iura Polonis
Reddit, & ad cultus sese componit amicos.

Stanislaus Castellanus Calisien. Hic ad Concilium Lateranen: à Iulio III. indictum, & à Leone X. continuatum, missus fuit à Sigism. Rege cum Archiepiscopo Gnesnen. Ioanne Laski. Sponsam ex Italia Regi adduxit. Masouiam tumultuantem, & ad ciuile bellum vergentem, ex animi sententia composuit. De quo Poëtarum vnus,

Ornasti patriam officijs, præconia laudis,
Non dubia hinc etiam clare Senator habes.

Iacobus Generalis Maioris Poloniae eloquentia & laude militari celebris. Huic post decessum Augusti Regis pax & securitas publica commissa fuit. Admonebat viuum Regem, ne coniugem Catharinam Ferdinandi Regis Romanorum filiam repudiaret. Ioannes Capit. Stęzicensis, dignitate, prudentia, & eloquentia præcipuus. Hic electum in Regem Stephanum Bathorem; missus à Regno in Transyluaniam, primus in Regem vocauit, salutauit. Stanislaus Castellanus Medirecen. qui ut bonos publicus argumento est, maiorum suorum gloria insignis, æqualis maioribus religione excepta. Ioannes filius eius. Ex Pocillatore Regni Castellanus Posnanien: demum Palatinus Posnan: Garuolinen. Marieburgen: &c. Præfectus. Contra Berlebecum quingentos equites proprio sumptu deduxit. Senatoriam dignitatem summa cum laude gessit. Expeditionibus diuersis dum ob infirmitatem adesse non potuit, milite suo præsens adesse voluit. Fidem Catholicam ad ea hæreditatis suæ loca, à quibus per parentem exulauerat, integrè & cum intrinseco facti dolore, restituit. Magnus vir in Repub. autoritate, iudicio, prudentia, amore patriæ & potentia. Habuit in matrimonium primò Mieleccij filiam, post modum Ducis in Zaslau. Ex prima reliquit filium Nicolaum Pollicatorem Regni, cui liberalis & generosus animus, literarum amor, linguæ suauitas, sermonis lepor, gloria eloquentiæ, exacta ingenij perspicacitas, iudicij sani maturitas, patriæ amor, experientia bellica congenita effloruerunt. Reliquit ex Roskowska Comitum de Gorka iucundæ spei posteros. Soror illius ex Ducissa in Zaslau, Iablonskij in Pocutia, qui ex Prussia originem ducit, Pocillatoris Halicia,

nunc Gladiferi Regni, magni oratoris, humanissimi & doctissimi viri, linguarum experientia clari, insignis pietatis consors.

Zbalsij, generis antiquitate & aeternitate ingenij perspicaces. Abraham Iudex Posnanien. qui Vladislai electionem pubertate annihilabat, licet & Castimirus non perfecta aetate in Regem inauguratus fuisset. Demum fautor haereticorum dum quinque ministros predicantes extradere ad iustitiam & ignem coactus esset, per Andream Bniński non multo post merore ira & pudore confectus perijt. Cromerus lib. 21. fol. 314. col. 2. & fol. 321. col. 2. Bielsc. fol. 348. 358. Ioannes Zbaski Decanus Cracou. determinatus fuerat à Rege ad legationem in Hungariam, sed infirmitas ipsum à legatione retraxit. Bielsc. fol. 181. Anno 1540. Eius Epitaphium Cracou.

R. D. Ioanni Zbaski Decano Cracou. Posnanien. Praepos. R. Secret. viro multis naturae dotibus ornato, 1541.

Ioannem Abrahami filium ponit Papr. in 2. opere Episcopum Posnan. 1310. Stanislaus in Lublin. Palatinatu bonis terrestribus maxime auctus, sed nullo honore ob pacificam vitae electionem auctus. Miroslaus Episcop. Posnan. cui Pontifex dederat Episcopatum & Rex dederat Ciolkoni. Erat arm. Nalecz, cuius familiae non est mihi notum. Bielsc. fol. 327.

Lezenscij, in Masouia cum antiquitate familiae illustrium factorum & generis splendori decetium observatores dignissimi, Iacobum Palat. Masouiae referunt scripta; A. 1390. Ioannem Palat. Lencicien. 1400. Ioannem Glowacz de Lezenice Palat. Masou: 1396. qui à Tartaris occisus contra Edigam pugnando cum Vitoldo, Sendziuogiū Palat. Sierad. 1420. Sendziuogius Lezenski ad Choyniciā pugnando captus, & in seruitutē redactus à Cruciferis horribiliter occisus. Bielsc. fol. 404. Quam decorū est maiorum facta proprijs virtutibus illustrare, ac grauioribus meritis Rempub. & patriam adiuuare, & ornare.

Gostomscij, in Rauensi Palatinatu, Dobrogostus Gostomski, cuius filius erat Anselmus Pal. Rauen. vir ut ingenio ita potentia omnibus affabilis & honoratus. De hoc Bielsc. fol. 667. Ex Narzumska Castellani Plocen. filia, armorum Dolega reliquit hos filios, Stanislaum Castellatum Sochacouien. optimum ciuem patriae & Reipublicae. Nicolaum Vexilliferum Rauen. Rothmag. ad Gedanum sub Stephano Rege. Bielsc. fol. 746. Totus militari & castris deditus. Paproc. in 2. opere fol. 100. Hieronymum Succamer. Rauens. eximium bellatorem & Rothmag. Reipub. proficuum ingenio & prudentia ornatum. Reliquit ex Sieniamska filios & filias, Paproc. in 2. opere fol. 100. Ioannem literis optime instructum, Surrogatorem Rauensem. Anselmum qui totus Marti deditus ad Polociam & Vielicolucum pugnavit. Fidem Catholicam contra voluntatem parentis sincere coluit, & maluit offendere parentem quam Deum. Iacobum virum prudentia & doctrina insignem, qui à parente ob fidem Catholicam plurima perpeffus à fide non recessit: Melius enim est viam veritatis non agnoscere, quam post agnitam retroire. Captiuus à parente

à parente & custodia munitus dignam obseruantiam reddebat parenti, sed fidei donum ab Ecclesia Sancta Romana receptum, etiam cum periculo vitæ conseruauit. Thomam, qui negotijs domesticis occupatus, honorem familiæ virtutibus promouit. Ex Rybinska suscepit prolem. Dobrogostum militem strenuum, soror Anna Parisij consors. Alteram consortem prædictus Anselmus habuit de magna Sczauin, Castellani Sochacou. filiã armorum Prawdzic, cum qua Elizabetham filiam habuit. Erat matrona magni affectus erga domesticos, quapropter summo honore à priuignis prosecuta fuerat, non ut nouerca, sed parens. Ioannes Palat. Inouoloclau. Varcen. Gabinen. Strzelece: &c. Præfectus clarus in Repub. Senator. Stanislaum de Lezenice Castell. Sochacouien. Capitan. Rauen. habet Constit. Anni 1562. qui subscripsit Coronationem Sigism. III. Corrector iurium denunciatus 1589. Adrianum Gostomski Lustrator. Pol. Minoris Anno 1601. Hieronymus de Lezenice Gostomski Palatinus Posnan. Capitaneus Sendomirien. sub Stephano Rege, strenuus miles ad Gedanum, & in Moschouia, magni iudicij Senator, & manu fortis & consilij plenus, & quod manus est, ex Hæretico factus Catholicus, fuit acerrimus fidei propugnator. Collegium Soc. IESV Sendomiriæ à fundamentis erexit, ut in eo per iuuentutem in bonis artibus instructam patriæ posset prodesse, cuius commodo totum sese obtulerat.

Nouodworscij, in Masouia Palatinatu antiqua familia & meritis clara. Dobrogostus Decanus Cracouien. electus Archiepiscopus Gnesnen: sed Rex obstitit & appellationem ipsius turbauit Bielsc. fol. 255. Andreas Nouodvorski Episcopus Camenecen. in Podolia, post modum Premislien. demum Posnaniensis, vigilans quidem Senator, sed in iram promptus, quod gloriæ & dignitati ipsius obfuit. Bartholomæus Sacræ Domus Hospitalis S. Ioannis Bapt. Hierosol. Eques Meliten. Stipatorum S. R. M. Sigism. III. Præfectus, Academiæ Cracou. singularis Patronus, Multa ad Smolenscum expugnandum artificia adinuenerat, & probauerat cum effectu. De illius prosapia ita quidam reliquit:

Prussia me genuit, Proauos Masouia fortis,
Inter habet magnos Lechia Malta viros.

Lekinscij, in Paluki. Proficiunt virtute & gradu maiorum. Nicodemus Castellanus Nakiel. qui reliquit filias quinque, Barbaram Kmitæ consortem Burgrabij Cracouien. Dorotheam Lubatouscij, Marciannam Iezouscij Gubernatorem Rohatini ab Opalinscio Marschalco Regni. Catharinam Łacka. Annam Pieczanowska.

Tulibouscij, in Cuiauien. & Dobrzinen. terra. Albertus Pincerna Bresten. qui ex Lubczanska sorore Episcopi Posnanien. suscepit Martinum in exteris nationibus literis & militari deditum, & Sigism. Aug. Regis Aulicum. Qui ex Szuligostowska armorum Pomian reliquit hos filios. Stanislaum, qui ex Koscielecka armorum Ogonczyk, reliquit Nicolaum. Georgium Dapiferum

piferum Bresten. Aulicum & militem Arg: Regis. Ex Piuowna armorum Prandzie reliquit Martinum. Sebastianum Notarium Terrestrum Bresten: Habuit filium Danielem Iudicem Inouloc. Cor rect: Iurium, & filias quatuor. Iacobum Subdapiferum Bresten: qui cum Raczkowska armorum Pomian reliquit filios quatuor. Venceslaus Tulibowski Alberti Germanus ex Lubczanska armorum Godziamba, reliquit Ioannem, Adrianum, Martinum strenuum militem & Rothmag. Ex Ioanne erant filij, Venceslaus & Ioannes, reliquit ex Lasocka Ioannes posteros.

Gebicij, Clara familia in Regno, doctrina, iudicio, virtute, Infulis, & supremo Regni principatu. Hanc breui epigrammate at verissimo Zorawscius depinxit:

Consilium prudens, pietatem, robur in armis,

Cuncta hæc Gembicij fascia inesse monet.

Laurentius Gebicki, Exemplar & lumen viro spirituali & patriæ optimè desideranti, quem nec Ecclesiæ, nec Academia, nec ipsa Respub. Polona aliquando tacebit. Is ab ineunte ætate in Academia Crac. liberalibus disciplinis eruditus. Diuo Stephano Regi Polonia, propter egregiam animi indolem gratus, post operam Diuo Sigism. Tertio, ab ipso Regni sui initio, magna cum fide nauatam, actumq; Magni Secretarij singulari cum gloria munus, atq; expeditam ad Summum Pontificem Clementem VIII. in arduis Reipub. ac Orbis Christiani negotijs, insigni cum dexteritate & felicitate Legationem, ob eximiam pietatem, doctrinam, ac in patriam merita, Culmensi Episcopatu ornatus, gesto deinde Cancellariatus summa cum Reipub. dignitate officio, ad Pontificatum Vladislauensem euectus, demum post annum cum omnium Ordinum lætitia, Regni Primas & primus Princeps creatus. Vir singulari pietate, animi magnitudine, humanitate, morum suauitate, Senatoria grauitate, & splendore, liberaliq; eloquentia tam Latina quàm Patria, ceterisq; virtutibus quas mortalis conditio recipit, clarissimus. Cuius echo è tumulto ad mortales:

Cælica terrenis præfer, mansura caducis,

Mens repetat proprium libera principium,

Spiritus alta petat, quo prodit fonte, recurat,

Sub se despiciat quicquid ad ima grauat.

Sis memor oro mei, cineres cum aspicias istos

Cum prece, cum gemitu dic sibi parce Deus.

----- Gebicki, cui in filiis plurimum benedixit dominus. Illustrarunt namq; illi Ecclesiam, Senatum, Rempublicam, Patriam, Regnum.

Petrus Gebicki à prima ætate maximus virtutum & vestigiorum Patruum imitator & custos. Vnde ex Custode Gnesnen. & Decano Crac. Secret. S. R. M. Cancellaria maioris Regens, & Administrator sede vacante Episcopatus Crac. post Cancellarius Regni & Episcopus Pramislilien. demum ad Episcopatum Cracouien. euectus est. Vir naturali iudicio & summa dexteritatis in negotijs expediendis, non exilioris prudentiæ in admittendis & consilio maturo inuestigandis. Crescat in immensum Deo, Ecclesiæ, Patriæ.

Andreas

*Andreas germanus Petri, post spectatae indolis suae experimenta virtutum
 & officiorum, Episcopus Luceoriensis dignissimus Senator, qui primum Epi-
 scopus Theodosien. Suffraganeus Gnesnen. existens, dum Anno 1633. Illustriss.
 Georgius Ossolinski, a Vladislao IV. Seren: Rege Polon. Legatus nomine ipsius
 reddebat obedienciam Summo Pontif. Urbano VIII. ipse à Senatu Regni
 illi in Secretarium Legationis delectus fuit, & dum munere suo cum laude per-
 actò in patriam redijt, Episcopus Luceoriensis renuntiatus est. Stephanus
 Gebicki, qui post debite cultam iuventutē literis & moribus, curruli Senatoria
 Castellania Rogoznensi, deinde post declarata patriae officia in varijs Comitijs
 Regni, Palat. Lenciciensi à Vladislao IV. Sereniss. Rege honorari dignatus
 est. Bonaventura seu Dobrogostus Capitaneus Stauisien. vir clarus & pius.
 Christophorus Gebicki iudicio, prudentia celebris Dapiferi Regni honore est
 titulatus, Gnesnen. Praefectus Aulicus Regius. Ioannes Gebicki Canonicus
 Crac. quem Sacra Regia Maiestas ex Secretario minori supremum Secre-
 tarium Regni constituit. Progredere virtutis gradu usq; in caelum.*

*Drohiczin, in Russia. Vt patria nil dulcius, ita proficere & benè mereri de
 illa nil honestius esse potest.*

*Grodzieccij, Virtuti & honori deferunt palmam. Adamus in Wyssyn Gro-
 dziecki Castellanus Miedzyrzecen. in Palat. Posnanien. libertatis Poloniae
 amans. Ioannes de Wyssyn Grodziecki ex eodem Palat. & alter Ioannes
 ex terra Vielunen. electionem Vladis. IV. subscripserunt.*

*Modliscij, in Syradien. Palat. Vobis Augustini verba de Verbis domini serm. 5.
 adscribere placuit. Semper tibi displiceat quod es, si vis peruenire ad id quod
 nondum es: nam ubi tibi placuisti, ibi remansisti, semper perfice, noli in via
 remanere, noli retro redire, noli deuiare.*

Woislawscij, ibidem Pacis ac Martis tempore Reip. proficui.

*Wierzbicij, in Maiori Pol. Stanislaus Abbas Paradisien. Anno 1581. Esse cum
 Iesu dulcis Paradisus, esse sine Iesu grauis est infernus.*

*Loueccij, in Maiori Pol. Desiderare ea quae virum claritatis genere decorum
 conueniunt, maxime decet. Ceterum illud Poetae cauendum ex ore iudicis.*

Caue caue, namque in malos asperrimus

Parata tollo cornua.

*Ninenscij, ibidem. Ex quibus erat Canonicus & Officialis Cracou. Venationi
 deditus 1583. obiit, sit ad spirituales sermo S. Ephrem. Inclinemus nos &
 oculos in sepulchra deiiciamus, & naturae nostrae mysteria cognoscemus.*

*Gostawscij, qui antiquitus Kielbasij cognominati, Vincentium Kielbasa Episc.
 Chetmen. & perpetuum administratorem Posnanien. meminit Cromer. lib.
 29. Nicolaus in pugna Prussica praesente Rege cognomento Kietbasa gente
 Natęcius, de quo Cromer. lib. 16. fol. 269. col. 1. ad finem. Andreas
 Gostawski de Bebelno & Nicolaus Gostawski, electionem Vladis. IV. ex Palat.
 Cracou. subscripserunt.*

Vdrziccij, in Belzen Palat. Alexander Iudex terra Belzen. Iacobus Suffraganeus Luceorien. nominatus Chetmen. Stanislaus Vdrzycki electionem Vladis. IV. subscripsit ex Palat. Belzensi.

Chelmicij, in Dobrzynen. terra, Ex quibus erat Not. Ter. Dobrzynen. Cuius filij, Adrianus in Comitia Regni crebrius nuntius electus fuit, Stanislaus Praefectus Culinae Reginae Annae. Lucas Chelmicki Not. Terrae Dobrzynen. Petrus Chelmicki Dapifer Terrae Dobrzynen. Andreas & Adrianus subscripserunt elect. Vladis. IV. ex Terra Dobrzynen.

Nałeccij, in Dobrzynen. terra. Hos magna pro Rege & patriae libertate in bello Roxolano Chriouustio pugnante fortiter sustinuisse, Sarnicius testatur. Iannes ex Abrahamo Nałecio natus, Episcop. Plocen. Anno 1318. ordine 25. Doctus vir, & Reipub. proficiuus.

Rulianij, in Chelmensi terra Militia clari & pacis studiosissimi. Pugnarunt modernis temporibus in Prussia contra Gustavum & contra rebelles Cosacos Stephanus Sec. R. M. subscripsit electionem Vladis. IV. ex Palat. Belzen.

Giziccij, in Sierad. Palat. Ex quibus erat Iudex Vielunen. annis triginta. Reliquit successores non mediocris spei.

Sadokierscij, in Sieradien. & Calisien. terra.

Kobierziccij, ibidem.

Chmielij, in Masouia & Belzensi Palat. Martinus & Stanislaus praecipui in militari viri.

Iarczewscij, Stanislaus Stephano regnante eximius miles in Moschouia pugnando, Reliquit filios milites, Ioannem cum Zamoiscio in Cecora hostium fuit praeda, liberatus militiam fortius exercuit. Stanislaum qui à Turcis ad Chotinum occubuit. Andreas in Moschouia militari caelesti adscriptus per mortem. Soror illorum Catharina Vozuczynscij consors.

Zlotopolscij, in Districtu Zakrocimen. Milites ornatissimi trophæis & patriae salutiferi, demum in Russiam & Volhiniam transierunt. Petrus Subiudex Chyouien. vir iudicio maturus. Adamus militaribus trophæis clarus, Iudex Castrorum sub Praefecto exercituum Stanislao Zolkiewski in Valachia occubuit. Abraham quantus vir exercitio animi & in belli experientia fuerit ex Epitaphio Busci in Russia disce.

D. O. M. Piiſq; manibus.

Generosus Abrahamus Zlotopolski de Zlotopole district. Zakrocim. Palat. Masouiae. Genus Illustre Peruetustae familiae Nałeciorum clarus virtute sua effecit. Aetatem Praetexte debitam, qua naturae, qua ingenij donibus exornauit, Sapientiae desiderio stimulatus, Hispaniam, Galliam, Italiam, Germaniam peragauit,

In quibus tantum literarum collegit, ut esset
Patriae auxilio, Amicis solatio, Omnibus consilio.

Militiam illius prudentem Pallas effecit. Non minus ille sub vexillis Illustriss. Palat. Masouiae in Campo Orinino & Cecora contra Scytas, & in Castris Sereniss. Principis Vladislai in Chocimen, bello contra Turcas strenuus bellator. Quam in omnibus expedi-

expeditionibus controuersiarum militarium arbiter & iudex prudentissimus, equissimusq; extiterit. Ecce tandem qui ferrum Mauortis lussit, hunc inuidiosa Clotho lethali vulnere lassit, Anno 45. ætatis, Reparati orbis 1632.

Huic

Generosa D. Catharina Witwinska carissima coniunx, hoc quo tantus vir præmitur & non opprimitur, mærens posuit monumentum.

Gorscij, Hieronymus Venator ut autumo Liuenfis. Ioannes qui ex Kuninska suscepit filiam Sophiam consortem Valentini Niedzialkowski. Andreas ex Castellano Camenecen. in Podolia Legatus ad Turcarum Imperat. Demum & Vicethesaurarius Curia, Palatinus Masouia, vir prudentia, pietate, sinceritate eximius. Ex Niezabytonska primi matrimonij suscepit filias tres, quarum una Lasoccij Pocillatoris Lublinen. consors, & duæ Dominorum Parisiorum. Secundo matrimonio cum Zamoyksa finium Regni custodis filia habuit filiam Lubinscij consortem.

Malochowscij, Ex quibus Stanislaus cum alijs nobilibus Primatum Regni quo intitulatur & honoratur Archiep. Gnesnen. trutinabat Bielsc. fol. 603.

Kielbasa, Nicolaus armorum Natecz, Bielsc. fol. 298. sed hoc est prænomen non cognomen.

Malscij, Albertus fidelem se Regi præstitit, & ad defensionem Regiam cum alijs accurit, Bielsc. fol. 292. Palat. Lencicien. & Maioris Poloniae Administrator, Crom: Anno 1439. & lib. 16. 21.

Socha, Ioannes qui nescitur à quo occisus fuit, dum arcem Prusmork à Cruciferis reciperet in Regem, Bielsc. fol. 302.

Mroccij, Designatus ad receptionem arcis Prusmork à Cruciferis, Bielsc. 302.

Odrziuolscij, Dobrogostus de Odrzymot Præfectus Radomscen. Pontem ad Kozienice super Vandalum construit Bielsc. 290. Ioannes Odrzymowski Rothmagister S. R. M. veteranorum militum & experientia bellica ornatissimorum. Qui à prima adolescentia militaribus castris deditus, ita speciosis actibus meruit præmia, ut ad dignitates multarum copiarum ducendarum, à supremis exercituum ducibus eligeretur. Demum à Sereniss. Regibus Poloniae, Custos castrorum Regni destinatus, ad maiora promoueri dignum se præstitit. Et quia merita ipsius pro patriæ conseruanda pace, in castris usq; ad senium deducta permanet, primum Præfectura Zydzouien. postmodum Vinnicensi honoratus est. Bonorum Zasloniecciorum factus est heres, & Ordinis Prædicat: singularis benefactor. Cui una cum amicis benedicat Deus.

Zarczynscij, in Maiori Polonia, Stanislaus Tenutarius Mariæburgi, beneuolentia, hospitalitate, omnibus affabilis. Ex Wilczynska Katarina de Wilczyn armorum Prosna, Suscepit dignissimam prolem Ioannem --- virum spirituali deditum statui, Ecclesiæ Belzensis Præpositum, ex designatione Serenissimi Vladis. IV. Hunc uti probum breui sibi adoptauit calum. Andream, qui parentem ad negotia Reipub. dignum, nam plurima dissidia in Prussia ex commissione Regia dulciter composuerat, sequi neglexit. Sorores, Anna quæ

totum studium & animum religioni Deo in Monasterio S. Brigittæ Lublinæ consecrauit, Sophia quæ Ioanni Belzecki Castellani Haticzen. viro literis prudentia & virtutibus ornato nupserrat. Huic nil deerat, quo matrona & cultrix virtutum non fuisset præclare commendata. Erat Deum timens, maritum honorans, filijs exemplum bonitatis, mansuetudinis, pietatis, & patientiæ relinquens. Laudent eam in portis opera eius. Patruales Zarczynsciorum sunt, sed à bonis Wasosze, Wasowscy appellati.

Pirawski, Thomas Episcopus Nicopolien. & primus Suffraganeus Leopold. Decanus & Officialis, eisdem armis utebatur. Qui ne dum fundauit (adornato Capitulo Leopoldien. tanto Antistitis & Insulæ honore) Sacellum D. Thomæ in Cathedrali Ecclesia, cum Camera charitatis, sed plurima bona animi & fortune, vir doctrina clarus reliquit. Huic successit Lucas Kalinski, arm. Topor, demum Zacharias Nowoszycki, arm. Sas, modo succedit Andreas Sredzinski, arm. Leliwa, Epitaph. appensum manet primo Suffraganeo.

R. D. Thomas Pirawski, Dei gratia, singulari promotione Ioan. Andree Pruchnicki Archiepiscopi Leopold. Episcopus Nicopol. Suffraganeus primus Leopold. Decanus & Offic. Generalis. Præclaris naturæ, præclarioribus animi dotibus, plenus honorum, maturus vitæ, diues virtutum. Obdormiuit A. D. 1625.

Klokocij, in Dobrzynten. terra. Fideles Dominis suis: sed omnium domino fidelissimos esse decet, quoniam sine illo nec miser subleuatur, nec felix regitur. Popielscij, Regendam rectè familiam suam norunt. Et si rectè regitur domus, dum vir regit & femina obtemperat, certè & ille homo erit rectus, ubi spiritus imperat, caro seruit. Albertum Cerscensem & Sorocen. Parochum, habet Epitaph. Varsaniæ in Ecclesia Patrum de Obseru.

Wolscij, in Belzen. terra. Curant honorem debitum Patriæ. Quod innatum est præstanti viro, & bene præcanti patriæ. Quocirca Aristides interrogatus, qua de re in exilio maximè tristatus fuisset? respondit, propter dedecus patriæ malè audientis sui causa exilij.

Ostrowscij, in Chelmen. terra. Ad desiderata Regni & Patriæ negotia apti & prompti: Hæc autem gratiosè exercentur iuxta Aristophanem, si in contrarium aliquibus imus. Fuerunt namq; qui

Ciues quosquidem sciebant ingenuos, modestos,

Iustos, honestos, ac probos viros esse,

In palestra quæ & choris enutritos & musica

Expellebant, fabris autem & peregrinis,

Et Pyrrhis, id est seruis,

Malisq; atque malo genere natis, ad omnia

Utebantur. Qui postremi aduenerunt, quibus

Ciuitas ante hac ne pro piaculis quidem temere & facile vsa esset.

Itowieccij

Howieccij, in Chetmen: terra. Nobiles qui via regia procedunt. Est autem regia via fortitudo cum constantia, à qua, qui temerarius est & pertinax, declinat ad dexteram, qui vero formidolosus est & timidus, declinat ad sinistram. S. August. sup. Isai.

Dąbrowscij, in Lublinen. Palat. Viri sedati moribus & iudicio maturi. Nam duæ sunt mulieres, inquit Heniochius in Stob. serm: 43. quæ perturbant animum nobilis & grauant Remp. nomen uni Democratia, alteri Aristocratia; unde ad stabiliendum utrumq; præstant congrui mores & iudicium maturum.

Iendrzeiewscij, in Sendomirien. & Chetmen. terra. Milites strenui quo gloriam domus conseruant, & augmentum patriæ desiderant. Hæc namq; res requirit virum animi patientis & laboriosum ad singula.

Lesieccij, in Lublinen. Palat. Hi continuo labore & exercitio, in maximam experientiam, eorum quæ domi & in castris tam militaribus quàm forensibus sunt, deueniunt. Nam:

Ex numerosa gutta, vt aiunt, perpetuò stillante,
Excauatur etiam lapis in scissuram.

Horyśewscij, in Lublin. Palatin. de Lackie Horyśowo. Hi viros se esse commonstrant ubiq; sed utinam & Catholicos veros.

Rudniccij, in Premislien. terra. Antiquitate familia prosperata domus, & ea quæ paci Reip. conueniunt, & quæ gloriam progenitorum spectant, perpetuò confecit. Bartholomæum virum literis clarum Parochum Husakouien. aliqui meminere, qui ob mortem Boratinscij Castellani. Belzen. Capitanei Samborien. quem intenso affectu prosequeretur, in periculum vitæ deuenerat.

Rostworowscij, in Maiori Polon. Omni obseruantia & studio Regi, Reipub. & Patriæ deuincti. Ius enim & natura dicit, & in bello, & in iudicio, & prorsus ubiq; ea quæ Respub. Patriaq; iusserit facere.

Tupałscij, in Maiori Polon. Vnitatis, tranquillitatis, & pacis amatores: seditio namq; intestina utrinq; nocet: etenim tum victoribus tum victis pernicies est æqualis.

Kasnowscij, in Maiori Polon. Publicè & priuatim prodesse patriæ desiderant. Nam publicis negotijs qui vel minimum quidpiam abstulerit, occasionem inde fieri maioris pernicipi. Priuatorum verò cura quomodo aptius publicis inservire queant, adiumento est.

Wienieccij, in Gnesnen. distr: Virtuti alienæ non inuident, & letantur de illa, quia propria virtute stabilire domum desiderant.

Sadowscij, ibidem. Amicorum amici. Præclarus autem æstimandus est vir cui contingit vel amici umbra. Hinc dicitur esse amicitia sanctum nomen.

Obiezierfcij, in Maiori Pol. Curant domus suæ stabilitatem. Sed nec domus nec Respub. stare potest, si in ea non rectè factis præmia extent ulla, nec supplicia peccatis. Cic: de Nat. Deor.

Popowscij, Totis viribus patriæ deuincti. Nicolaus vir humanitate & actibus celebris.

Woinowscij, ibidem in Rogozno cum Popowscijs exdiuisa bona tenuerunt. Generosa educatione speciosorum actuum deducunt affabilitatem.

Runowscij, in Naklensi distr. Iura Patriæ & dignitatem ipsius obseruant. Nam si fratres debent se amore prosequi, non solum propter parentes, sed etiam propter semetipsos, etiam patria omni prosequenda laude propter seipsam in qua nati & nobiles sumus.

Raczynscij, in Maiori Polon. Ut veri nobiles, ita & omnibus fide & constantia clari.

Radzicij, Fortitudinem commendatam sibi omnibus representant.

Cichocij, in Podgoria. Cogitant quæ probum virum & hominem cogitare alto silentio decet.

Oborscij, in Sendomir. Palat. Graues viri & auctoritatem honorantes. Testantur eorum consulta in Tribunalicij Regni, atq; progressus in Senatu & Martiali arena.

Swaribewscij, in Sendom. Palat. Magni sunt in dicenda sententia & in promouendis castris, quoniam multo exercitio habitum compararunt. Aliqui ex his versus Pocutiam in Russia domicilia constituerunt, milites in domestica cura vigiles. Qui Canonicum Camenecen. in Podolia & Præpositum Dunai-groden. progenuerant.

Dylagowscij, in Sanocen. terra. Ea quæ nobilis viri propria sunt præstare tentauerunt, quapropter ornamenta domui reliquerunt. N. Dylagowski Rothmagister contra Gedanen. in prælij feruore vitam pro patria oppetijt. Anno 1578. Sebastianus Vicecap. Stobnicen. post reddita clavis in patria Senatoribus obsequia, castrensi operam dedit. Reliquit ex Cielatycka armorum Leliua Petrum & Annam.

Zabiccij, in Lencicien. Palat. Probi proba deuitant. Oportet namq; virum nobilem & rectum se ipsum exemplar cæteris constituere, ne pestilentia morum alios inquinet.

Rogascij, in Lecicien. Palat. Eorum est honestam magis famam quam diuitias ingentes liberis relinquere. Nam hæ plurimas familias pessundarunt; cum ex malè acquisitis & auarè non gaudeat tertius heres, fama autem celebris, nobiliorem virtute & præmio constituere festinat.

Sosnowscij, in Chelmensi terra. Obseruarunt Isocratis dictum re & factis. Inquit ille. Aggredere res experientia & Philosophia: hæc enim vias tibi demonstrabit. Exercitatio autem operibus acquisita efficiet, ut melius & aptius res ipsas tractes.

Orchowscij, Tranquillitatem vitæ multo labore compararunt. Bonum enim non fit nisi ex integra causa, sicut malum ex quocunq; defectu.

Dzbrowscij, ex Liuensiterra. Præstant se gratos Regi, & Patriæ.

Btonscij,

Blonscij, ex Drohogenic. terra. Inchoata vitæ salutiferum terminum imponere tenent votis. Quot tum fit, cum res ordinatè & sanctè ab hominibus diriguntur in ultimum finem Deum.

Tanscij, in Ciechanouien. terra. Qui fortiores viribus, necessarijs insistent operibus, & seniores ac maiori prudentia præditi, de ijs, quæ agenda sunt salubriter consulunt. Simon Tanski vir iudicio maturus Succamer. Ciechanou.

Parczewscij, in Syradien. Palat. Resplendet in eis generosus amor, tam passivè quàm activè sumptus. De quali Xenophon in Hierone. Ego sanè tam ingens bonum iudico amari, ut existimem ei qui diligitur ultrò bona affluere, tum à Dijs, tum ab hominibus. Est ex Parczewscijs nunc Episcopus Smolenscen. vir religionis & vitæ spiritualis feruentissimus, cuius vigilantia cura, gens illa rudis & fera, fidei sacra institutione reformata, multarum Ecclesiarum erectionem admisit & defendit. Fecit quod S. Bern. desiderabat: Dilige tota anima Dominum Deum tuum, sponsum tuum, vitam tuam, solatium tuum, consiliū tuum, & refugium tuum. Dilige illum qui tibi est quicquid amabile, aut optabile esse potest. Dilige eum castè, deuotè, & sanctè, opere & veritate.

Suscij, in Syradien. Palat. Sicut duo militem reddunt eximium, honestas quæ idoneum facit, & verecundia, quæ dum prohibet fugere, facit victorem; ita hominem probum duo constituunt, genus quod ad virtutem monet, & mores quibus excellit alios. His extiterunt clari Suscij.

Tynicij, ex Bresten. & Cuiau. Palat. Sedatis affectibus dum Principum animos sibi conciliarunt, fortuna & honores ipsis alluserunt. Nam sicut agrotum lectus aureus nil iuuat, sic neq; stolidum insignis felicitas fortuna.

Wilkowscij, in Syradien. Palatinatu Reddere patriæ debitum honorem & amorem, tam belli, quàm pacis tempore optant & desiderant.

Wolscij, ad Vrzendouien. oram. Ex honesto diuites, honore, fama possessione.

Kurowsc in Caliss. Palat. Et equum freno, & diuitias prudentia gubernare sciunt.

Giganscij, in Lublin. Palat. Dicebat Chrysippus, si quis Rempubl. malè rexerit dijs displicebit, si uerò benè, ciuibus. Hercules esse in utroq; nobilem, ut Deo & bonis placeat, decet.

Błędowscij, Laudem familiæ ex castris & bello retinent.

Podkoczcij, in Podlachia. Cum his qui aliqua regere debet, necessario desiderat prudentiam, si magna regit, magna prudentia opus est. Igitur Podkoczcij post legitimam educationis litteris summam operam, militaribus non mediocrem laborem addiderunt, & profecerunt.

Korzeniowscij, in Lublin. Palatinatu. Si corporum icones pluris facimus, multò pluris faciendas mentis & actionum icones. Vestra inest cura, excolere mentem, & adhibere fortitudinem animi, in dicendo & agendo.

Wasowscij, qui propriè sunt Zarczynscij, sed à bonis Wasosse in Polonia maiori Wasowscij appellati fuerunt.

Przeroccij, de Przetoczyn in Calissien. Palat. Sicut animi praesentiam in periculis cum ratione coniunctam laudamus, impetum vero sine ratione audaciam vocamus, & odimus: ita quodlibet virtutis bonum & honestum in nobili laudamus, malum autem & contemptibile vituperamus.

Ciwalibogowscij, in Syradien. Palatinatu. Dicebat Hesiodus: illis pariter indignantur & dii & homines, quisquis ociosus vixerit. Cognomine vestro ad virtutis culmen & gloriosum nomen domui vestrae incitamini.

Koczani in M. D. Lith. qui ex nobilibus Lithuania in unione ad nobilitatem Regni in Comitibus Regalibus Chrodensibus arma Nalecz in personam suam, ac stirpem susceperunt. Hinc iam colligere licebit, quanta domus in meritis & dignitatibus fuerit Koczanorum, si tam Illustrissima familia Nalecziorum illos ad sua insignia vocauerit, & libenter illis usum contulerit. Sed inde peregrinationem hominis collige, quae dum nos ad nobiliorem gloriam transfert, gloriam mundi ut vanam intermittere suadet & docet.

Lippij, Nobiles Veneti, quorum unus, nomine Prosper, Puer adhuc, cum Auunculo suo Nicolao de Buccellis, Stephani Regis Archiatro, in has oras deuenit: ac consumptis iuuenilibus annis, in artibus ingenuis, & peragratis aliquot nationibus, tandem bello Moscouitico, sub Rege Stephano interfuit, & egregiam utilemque operam Reipub. nauauit. Quo facto, haud difficulter, accedente praesertim commendatione & intercessione Magni Zamoscij summi exercituum Imperatoris, in Comitibus Regni Generalibus, Indigenatum obtinuit: quin etiam, Gens Gostomia, arma sua Nalecz, Paternis eius insignijs, lubens superaddit. Quod totum abunde testatur diplomata Indigenatus ipsius. Demum, uxore ducta ex insigni Podosciorum familia Armorum Iunosza, duos ex ea suscepit filios. Quorum alter Hieronymus puer admodum decessit: Alter vero Nicolaus, bonis literis probe excultus, operam suam addixit Principi Radziuilio Exercituum Duci in Lithuania: quin etiam sub signis eius contra Sudermannum, aliquandiu meruit. Postmodum, expeditione Publica generali ad Chocimum contra Turcam exantlata, multisque egregijs facinoribus peractis, tandem in bonis Paternis Rzemienionice & Trembaczon in districtu Vislicienfi consedit.

N A P I W O N I E Alii

N A P I W O N O W.

DELINEATIO.

Est Caput Ceruinum, cornibus in altum porrectis, intra quæ lupum griseum retinet retro aspicientem cum cauda eleuata, super galeam sunt pennæ Strutij. Alij verò integrum ceruum depingunt, intra cuius cornua & dorsum lupus, hanc tenet Paproc. delineationem in Nido virtutum, sed in Stemm. superiorem, nisi quod sola cornua cerui ponat sine capite. Verùm Dlugossus dum meminit eorum primogeniti sub An. 1358. Caput ceruinum ponit &c.

O R I G O.

Arma Cerui cum lupo in cornibus ter. et in Misnia familia Wolfransdorfiorum. Sed hac in Regno sunt acquisita.

Boleslaus Kriuoustius qui regnauit ab A. 1103. ad Annũ 1140. talia arma contulerat Matthiæ Borkouicio, eo fermè tempore, quo & arma Dzialosza. Nam dum ceruum à cuius capite cornu auulserat Dzialosius, viuum adduxissent Regi, cum vno cornu agiles milites acceperunt donatiuũ à Rege pecuniarium in refrigerationem & potum. Illi vt præstantes semper milites, nobilitatis insigne, non ita pro venatura cerui, quàm pro præcedentibus meritis & subsequentibus petierunt, donauit igitur vni illorum caput hoc ceruinum cum griseo lupo. Quod insigne proclama Napiwon à data pecunia in ceruisiam & potum obtinuit.

B R E V E O M E N.

Sicut decrescens luna, iam decidentis fortunæ imago est, ita ipsum caput cerui cum lupo est parui ominis & breuissimi nota. Nam licet ceruus magnum sit Symbolum rerum, vt Pier. lib. 7. hierog. deducit, sed ceruus cui insidet & insidiatur lupus, vltimum suæ fortunæ exprimit. Vnde lupus dicitur esse raptor, inanium formidator, impatiens famis, morosa meretrix, mortis & pestilentiae imago. Quocirca lupus ceruarius non sine ratione ab Alciato Emblem. 66. dicitur. Vnde arma vestra nimis omen

L I

breue

breue repræsentant, nam quicquid promittit vobis ceruus, hoc totum perfundat lupo. Quod sic Alciatus ostendit.

*Cum lupo esuriens mandit ceruarius escam,
Præq̃ fame captum deuorat hinnuleum.
Respiciat si forte alio, vel lumina vertat
Præsentem oblitus, quem tenet ungue cibum,
Quæritat incertam (tanta est obliuio) prædam,
Qui sua neglexit stulte aliena petit.*

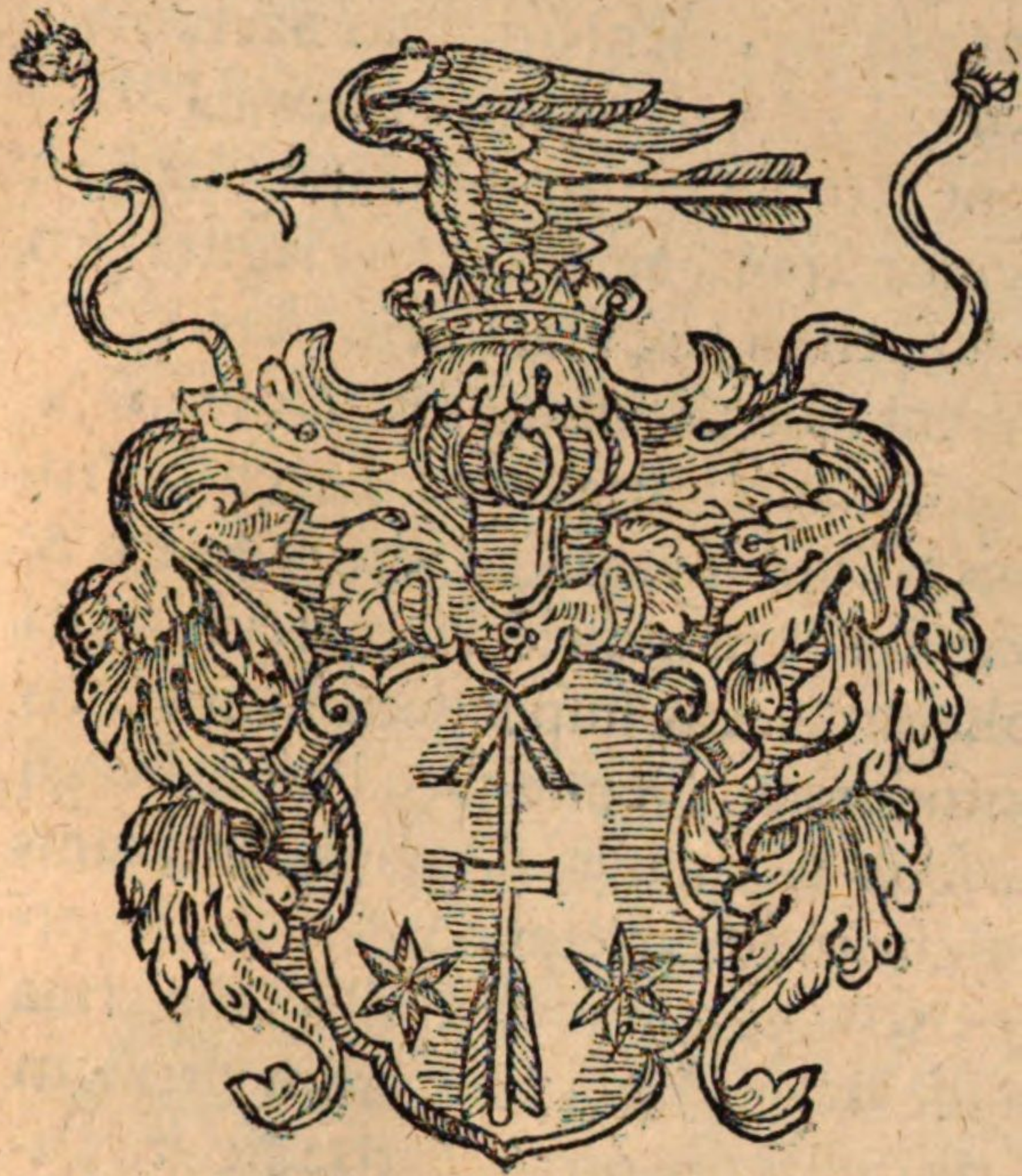
Dum militarem & cum ea honestum tractaretis, arridebat vobis fortuna, atque in altum deducebat, vt primi & spectatissimi Senatores nuncuparemini, sed cum rerum alienarum in vobis cupido vituperanda creuit, & vitam & honorem simul vno momento amisistis. Quapropter præmonitio similibus seruanda Thomæ Mori:

*Os canis implet anas, alium capturus hiabat
Non capit, at quem iam experat ore fugit.
Sic miser in terra dum rem captas alienam,
Sæpius & meritò perdis, auare tuam.*

FAMILIA NAPIVONIORVM.

Napiuonij strenui milites Boleslai Criuousti à Borek nuncupati. Matthias Borkowic Palatinus Posnanien. Anno 1358. De hoc ita Dlugosius. Erat ea tempestate quidam Baro in Pol. Regno, & generis nobilitate & opibus insignis, de armis cuius proclama Napiuonie Matthias Borkowic, quem Casimirus Rex Palatinatu Posnanien. extulerat, & dum existimaret profuturum Reipub. is verò furum & prædonum primum receptator, post verò furtorum & spoliatorum precipuus auctor &c. Hunc Rex Casimirus correctione benigna obiurgans, deinde pœnarum denuntiatione deterrens, non poterat à proposito reuocare. Motus igitur querelis subditorum Rex, prædictum Palatinum ad se in Kalisz venientem captiuat, & decreto Regio in mortem condemnat, vt fame excruciatu moriatur; sed in tanto carcere per 40. dies morando in fame, nisi sumpta Eucharistia & confessione præmissa mortuus fuit. Vnde aliqui condemnatum iniuste, alij omnipotentis Dei misericordiam extollendo, mirabantur. Ioannes germanus illius, hæres in Czarzyn, sed cum ultionem fratris in Regem suscitaturus denunciaretur, & hunc satis cedere Rex coëgit, & bona Koznin & Czarin & alia eorum abstulit. Matthias filius relictus ad Comitatum Brandenburg. profugit. Vnde incursiones in Regnum faciebat, nobiles & mercatores in prætereundo captiuabat. Ad ultimum in Rozrazew à populari tumultu quassatus fœdissime obiit. Nec alia causa pœnarum fuit Matthias quam latrocinia, vt Cromerus ostendit lib. 12. sub Anno 1355.

N E W L I N.

D E L I N E A T I O.

Est Sagitta aurei coloris sursum posita, offendicem gladij aliàs Ielcá intransuersum ad instar crucis habens, hinc inde stella illustrata in campo ceruleo, supra galeam ex corona aurea Aquilæ nigræ ala, sagitta transfixa prominet.

O R I G O.

Arma hæc ex Germania in Poloniam illata sunt per illic Nobilem Simonem Ronneberg Medicum & Pharmacopæum Sigismundi Augusti Regis Poloniae, & per eius fratrem Germanum Ernestum,

additæ sunt ipsi in Regno ab eodem Rege duæ stellæ, propter merita tum præfati Simonis in curanda valetudine Regis collocata, tum & Fratris eius Ernesti, qui sub Arce Neucl dicta, Anno 1563. contra Moscos cum Rege pugnante occubuit. Vnde & præfata insignia denominationem suam sortita sunt & dicta Newlin.

F I R M A M E N T V M P A T R I Æ.

Primum talium Armorum progenitorem in sua Patria fuisse virum fortem & infractis viribus, ac proinde & Patriæ firmamentum non est dubitandum: quid enim sagitta cruce gladij insignita & manubrium mucronis nisi virum in bello fortem & constantem denotant? Nam teste Martiali Epigram: 32. apud antiquos gladium vel frameam ad latus gestare fuit dignitatis & honoris signum: ex bello sine gladio vel scuto redire fuit maximus dishonor, cum scuto & gladio fuit maximus honor, sed rupto septo cum scuto transfixo, cum gladio quassato, rupto, disiecto summus honor. Ronnebergij vt ex talibus eorum armis quibus vtuntur conijcere licet, in bellis pro sua Patria cum hostibus dimicando non retrocedebant, sed procedebant, pectore non tergo obiecto constanter & animosè pugnabant, cum sola ensis cruce domum redibant, & ideò illis iure merito talia arma concessa sunt. Recte igitur sthematizati hisce armis Patriæ firmamentum intitulari possunt.

DECUS ET ORNAMENTVM FIRMAMENTI.

Creator omnium rerum Deus, postquam in principio creauit caelum, in firmamento ipsius posuit stellas pro ornamento dicente Sacra Scriptura, Gen. 2. *Igitur perfecti sunt celi & omnis ornatus eorum.* Firmamentum Patriæ suæ Germaniæ fuerant Ronnebergij, quod insignia hæc propter fortia eorum gesta collocata demonstrant, addita fuerat sagitta pro ornamento Nobilitatis: Longobardorum enim hæc erat solemnitas, vt nobilitatem capientibus sagittam porrigerent cum tali oratione: *Dij te hac sagitta nobilitent.* Id ipsum rectè huic Familiæ applicari posset. Ezechiel Propheta cap. 27. mandato Dei exprobrans fastum Tyrijs, qui fortitudinem & ornatum Ciuitatis suæ iactabant, inter cætera de ipsis dicit: Pigmei (id est viri bellicosi) qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt, in muris tuis per gyrum ipsi repleuerunt pulchritudinem. Neulinij seu Ronnebergij pharetras suas sagittis ornatas, in muribus Germaniæ suspenderant, fanis suis consilijs & fortitudine pectoris pulchritudinem eius conseruabant, ornabant, ampliabant præclaris suis meritis, vt non immerito illis talia arma concessa fuerint. Non sine maturo iudicio Rex Augustus eorum virtutem admiratus, ad arma illorum antiqua duas stellas pro ornamento adiecit, tanquam duplici firmamento Regni Simoni & Ernesto Ronnebergijs: sicut enim primo Parenti Ordinis Prædicatorum S. Dominico adhuc paruulo stella miraculosè in fronte apparuit, quâ indicabatur ipso nato nouum lumen mundo affulxisse, vnde & de eo canit Ecclesia: *Stella micans in fronte paruuli, nouum iubar præmonstrat sæculi.* Ita existimarem duplici stella ad arma Neuliniorum addita, duplicem splendorem Simonem & Ernestum tunc Regno affulxisse denotabatur. Inter alia signa cælestia sagittarius cum arcu & sagitta vibrata exponitur, Sagittarius iste iuxta mentem interpretis Alciati Emblemate 149. Chyron vocabatur, qui rerum cælestium erat peritus, ac in dignoscenda natura herbarum peritissimus, & ideo ab antiquis inter ornamenta & astra cæli connumeratus, & authore Plinio lib. 18. cap. 26. constat ex quinque stellis. Sagittarius iste Ronnebergiorum ex duabus tantum stellis constat. Chyron tamen est, Chyron erat Simon in arte Medica peritissimus, in inuestigandis naturis herbarum dextrissimus, Chyron erat Ernestus, qui pro Patria & Regno cui se adiunxerat, non dubitauit mori, & se totum & omnia sua dedit, consecrauit. Reponendi igitur erant inter sidera cælestia, & stellis erant adornandi. Et ideo quemadmodum Moyse moriturus Deuth. 2. benedicens populo Israel istis verbis usus est: *Estis hodie sicut stellæ multiplicati & splendentes, sed addat Dominus ad numerum millia & benedicat vobis.* Ita & Neulinis ni fallor benedicens Rex eandemq; felicitatem præcando stellas concessit. Ex quo eos ornamentum firmamenti indubitanter conijciamus.

SERIES FAMILIÆ NEVLINIORVM.

DVo illi nuper memorati plurimorum quorum nomina esto meritissimorum antiquitas sepeliuit Protoparentes fuere, usq; ad hos quos nobis præsens nostrum seculum videndos proponit. Abraham videlicet Ronnebergium virtutum plurium cultorem, eleemosynarum largissimum distributorem, Familia Societatis IESV specialem amatorem, & Cracouiæ benefactorem, cui Familia unum etiam ex Filijs Deo, consecrando inseruit. Aliquot deinde ipsius filios magnæ dexteritatis & prudentiæ viros, cum ampla sua prole hæredes in villa Kapiotki, in Palatinatu Cracouiensi districtu Lelouiensi.

NIECZVIA alias OSTRZEW.

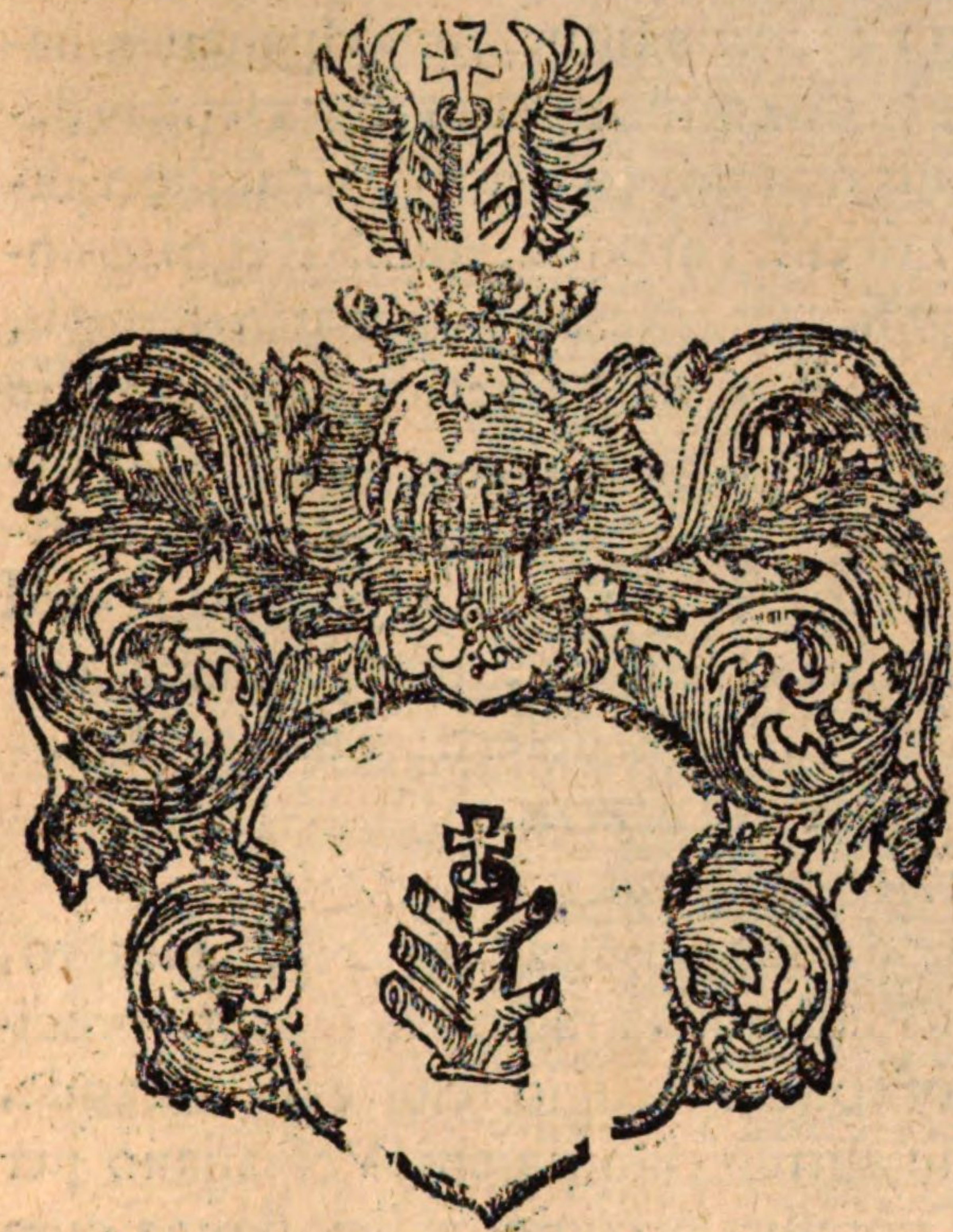
DELINEATIO.

Est arbor secta cum quinque nodis in rectum stans, cui trunco arboris Boleslaus Criuoustius addit crucem ad verticem in campo Rubeo. Super coronam inter duas aquilinas alas, est eadem arbor cum cruce. Vndè aduerte quod aliqua familiae vtuntur trunco sine cruce.

O R I G O.

TAlia arma sine cruce reperiuntur & in Sicilia, quibus insignitur familia à Boscho, vt Petra Santa refert. Et in Silesia Vlrico Principis, eadem arma primi consiliariorum fuerunt: *Paproc. in horto Reg. fol. 183.* Sed hæc arma Ostrzew dicta in

Regno Pol. acquisita Dlugossus refert, vndè dicit genus Polonicū, Boleslao Criuoustio regnante, acceperunt nouum Proclama cum additione. Nam dum contra Silesios & Bohemos mouisset Rex bellum, dum castra ab utrinque metata fuerant, Bohemi nocte quadam insidias parauerunt, & minus incautos inuadere voluerunt, vnus de familia Ostrzew diuinitus admonitus per somnium hostes adesse ingenti clamore personuit, quo expergefactus miles hostem prope insidiantem conspexit, quos irruentes, forti pectore Criuoustius repressit & oppressit. Quocirca addidit illa ad arma crucem, & Nieczuia vocauit vt aliqui volunt. Præcesserunt tamen in hoc prælio magna indicia fortis animi, nam Ducem exercitus Bohemici strenuè aggressus vires hostium debilitauit. Vndè non tam ille clamor, quam audax & felix

congressus cum hoste Serenissimum Regem in præmium conferendum concitavit, vnde crux ex quassato gladio ponitur. Sunt qui ex Silesia primitus originem habere arma dixerunt, nec ambigo, si sermo fuerit de armis Ostrzew, nam ibi plurimæ familiæ similibus armis utebantur. Notat Papr. in Nido virtutum, quod Principe Hermano regnante in Regnum venisset cum filiis decem parens horum armorum, qui à villa Nieczuiki Nieczuiouij postmodum dicti. Quapropter magis placet quod proclama ex cognomine fuerit.

D E C U S R E G N I.

Varijs modis decorem Regni repræsentabant scriptores. Alij libro, quo sapientia & prudentia acquiritur & conseruatur; alij gladio, quo omnis Respub. protegatur & dilatatur: alij corona, qua diuersi Principes, Reges, Imperatores inaugurantur & coronantur. At Vespasianus magnus ille de Hierosolyma triumphator nullo conuenientius repræsentari decorem Regni quàm arbore apertè in suis nummis edocuit. Vt scilicet diuersa arbor, diuersa significet Regna: decusq; arboris, decus Regni commonstret. Quapropter vt Iudæam significaret, palmam ponebat in nummis, vt verò Cretam, Cedrum efformabat. Ita Pier. lib. 52. cap. 3. Sed quod ille in decus Regno adscribendum posuit, hoc quoq; in Sicilia, Silesia, & Polonia obseruandum venit, nam nobiles & Barones, præcipui in his Regnis arborem in ornamentum suorum Regnorum & nobilitatis assumpserunt, sed præcipuè decus Regno Pol. ex talibus armis consurgit, quia salutiferam crucem formatam ex quassato gladio commonstrat & defert. Vnde quidam

Prouida magnanimæ si adsit prudentia dextra,

Dic mihi quæ rerum pulchrior esse queat.

Refert Suetonius in Vespasiano, quod cupressus in auito Vespesiani agro, altitudine conspicua sine vlla vi tempestatis euulsa radicitus repente procidit, ac sequenti die viridior atq; firmior eodem vestigio resurrexit. Grande, vt inquit Tacitus, prosperumq; assensu auruspicum iuueni Vespasiano per hoc fuerunt promissa, ostento erat Cupressus maximo, at hæc omnia cum felicitate prospera iam extremum passa fuerunt. Arbor autem sicca immò truncus quem crux gloriæ virentis adornat, iam tale ac tantum omen secum deducit, vt nedum sole hoc & luna existentibus maxima laudis encomia reportabunt, verum cessantibus planetis & astris, dum magnificabitur crux, & quocunq; locorum magnificabitur siue in terra siue in cælo, vos quoq; talium insigniorum patronos ad laudem concitabunt & vocabunt. Sit igitur hæc vestra intentio & meditatio, quàm Euripid:

Meo quidem iudicio non rectè sapit

Qui spreto patria terra sinibus,

Alienam laudat, & moribus gaudet alienis,

Tu verò o mea tellus & genitorum Patria

Vale. Nam viro licet plurimis malis obruatur,

Nullum est suauius solum quàm quod nutrit eum.

LINEA

LINEA FAMILIÆ NIECZUIA.

Derslaus Nieczuia, qui erexit villam in Sendomirien. Palatin. dictam Nieczuyki, Pocillator Boleslai Criuouſlij 1114. cui hæc arma concessa fuerunt. Wjeborius Nieczuia Palatinus Sendomirien. & Præfectus exercituum Regni Anno 1145. Troianus Nieczuia. Comes Storslaus Nieczuia, Comes Zdislaus Nieczuia, in quibusdam priuilegijs memorantur, Anno 1200. & 1261 vt Papr. refert in Stemm:

Starzechowſcij. Hi & nobilitate generis, & dignitate titulorum, & præstantia militari, illustres & conſpicui. Albertum Orichouius magnū virtute & ingenio in dialogo executionis meminit, cuius filius Ioannes Palatin. Podoliæ dignitate inſignitus fuit, Germani autem fratres Alberti in bello ad Socalum pro patria fortiter dimicando à Tartaris ſublatis ſunt. Quantus uerò fuerit vir Albertus nominatus, ſequentia demonſtrant. Ille in Confinibus Regni tunc Bari Præſes fuit, cum à Bona Sfortia Regina in propugnaculum erigeretur. Vnde colligitur armis & fortitudine fuiſſe strenuum & hoſtium ſtragem. Ille pro bene meritis præſertim caſtrenſibus & militaribus titulo Caſtellani Belzenſis honoratus fuit. Ille numeroſa legione militum, quos mira humanitate & liberalitate tractabat, tutor & pater conſinium exſtitit. Ille Palatinatum Belzenſem in præmium tenuit. Ioannes ex Turſka armorū Ianina natus Palat. Podol. non diſſimilis parenti ingenio & Marte, qui liberalitate affectos ſibi milites & Reipub. bene merendos conciliauit. Ex Bydlowſka armorum Topacz in aula Sereniſſ. Reginae moribus & virtute ornata, reliquit prolem. Albertus filius eius parens militum & maximus patronus, Ductor turma- rum equeſtrium ſub Gedanum & ad Smolenſcum, & contra Tartaros præcipuus. In Tranſiluaniam ad electum Regem Stephanum Bathorium Legatus. Vir Regi & Reipub. obſequio ſingularis, Papr. in Nido virtut. fol. 1163. Ex Ligezanka reliquerat Ioannem Palatinum Podol. & Capitaneum Drohobicen: vt Conſtitutio Regni Anni 1562. meminit. Ex Łaska Palatini Syradien. filia ſuſcepit prolem, Obijt Capitaneus Wyſogrodensis. Stanislaus alter filius Ioannis Succamer. Premislien. Vir apprime litteris ornatus, & virtutis ſtudioſorum cum litteris, deſideratiſſimus & amans. Magnus prudentia & conſilio in diuerſo genio Interregni. Ex Tarlowna Palatini Lublinenſis filia reliquit prolem.

Wapowſcij, Per antiqua familia, ſplendens genere meritis & titulis in Regno & caſtris. Petrus legionum exercitus ductor & Aulicus Vladislai Iagelonis Poloniae & Vngariae Regis. De quo Bielsc: lib. 3. ſub Anno 1444. Ioannes Vapowſki ingentem deuastationem Tartarorum à Belz uſq; ad Paczanouum forti manu & pectore à Paczanowo repreſſit. Bielsc. Anno 1502. fol. 495. Cromer. lib. 30. Bernardus Cantor Cracou. Secret. Sigis. I. qui fragmenta Regni Pol. ſeu hſtoriam ſuccinctam de Regno ſcripſit. De hoc Epitaph. Cracou.

Bernardo

Bernardo Wapowski Iuris Vtriusq; Doctore, Cantori Crac. Cubiculario Apostolico, & Regio Secret. Viro erudito, carmine & prosa excellenti, Patruus posuit. Scripsit Historiam Polonam ex qua quantum ingenio valuerit, posteris iudicandum reliquit. Obijt Anno Domini, 1535.

Petrus. De hoc Epitaphium Cracou.

Reuerendo Patri Domino Petro Wapowski, Decano Cracou: Viro magni & excelsi animi, pietate insigni, forti rerum Ecclesiasticarum, honorisq; diuini propugnatori, monumentum hoc positum est, qui exactis cum dignitate viuendo 85. annis, Obijt 1536. De hoc *Bielsc. fol. 381. Et Vapouius in Chron:* quod subsidia in Vngariam Regi deducebat, sed retardauit, *Georg: Despotib.*

Andreas Castellanus Præmisl. Vir maturi iudicij & optimus Senator Patriæ. In Coronatione Henrici Regis à Samuele Zborowski gladio impetitus, post paucos dies obiit. Et hic infelix rerum progressus multa incommoda Zborouianæ domui & famæ produxit. Ex Macieionska Castellani Sendomir. filia reliquit filium Ioannem. Ioannes Vapowski subscripsit electionem Vladis. IV. ex Palat. Russiæ.

Dzierosci, in Lublinen. Palat. Hi à Derslao Pocillatore Regni descendunt, & per Proauos suos ex Palatinatu Sendomir: in Lublinen. & Russiæ venerunt, nam & Kuropatnicij in Russià à Dzierzek veniunt. Ioannes in Lublinen. Palat. & Petrus milites strenui Augusti Regis. Reliquit Ioannes tres filios, Christophorum, Ioannem, & Prandotam. Christophorus Dzierzek, qui Regio sumptu Constantinopolim linguæ Turcicæ, & scripturæ Arabicæ gratiâ missus fuerat. Cum Taranowscio legato procurabat liberationem Radecij. Bielsc. fol. 648. In Moschouiam nuntius ad Ducem Moscorum missus, dum plenas furia literas reddit à Moscho Regi, quæ & quanta ibi passus fuerit in legatione facile conijcere licebit. Fidem Catholicam licet medio in Paganismo sine detrimento obseruauit. Parentem hæresi infectum ab errore reuocauit, & in fide Christi vera Romana Apostolica mori procurauit. Militauit contra Moschos ad Polociam & Pscouiam. Hierosolymam visitauit suæ deuotionis gratiâ. Ioannes doctrina, & humanitate, & virtutibus spectabilis, multarum linguarum peritus. Sigism. III. Sereniss. Regis Venator postmodum Iudex Terræ Lublinen. Prandota, excultam iuuentutem in exteris nationibus cum Præfecto Samogitiæ Wołowicz, dignam in prouectiori ætate in Senatu & Repub: demonstrauit. Miles egregius contra Moschos, Dapiferi Lublinen: dignitate & Iudicis Castren: officio honoratus fuit. Adamus filius Ioannis Iudicis Lublinen. Hic cum Illustriss. D. Stanislao Zolkiewski, pluribus expeditionibus in Moschouia sub Sigism. III. & contra Tartaros clarum nomen familiæ suæ reddidit. Quod faciunt plerunq; qui Patriæ & Reipub. vitam, sanguinem, & substantiam promptè & libere offerunt. Confirmavit & optimi Ciuis officium, dum sub Chotimo contra Osmanum cum Illustrissimo Lubomirski infatigabile pectus detulit. Ioannes alter filius, qui dum Aulicum Sereniss. Sigism. III. egit, cum eodem Rothmag. contra Moschum rebellē pugnavit. Et cum Vladislao Principe tunc contra Osmanum,

& cum

Et cum iam electo Rege ad Smolenscum idem officium Et usque ad extrema vitam Rothmagistri cum laude perfecit. Christophorus tertius filius, linguarum Turcicae ac Tartaricae gnarus, legationem ad Crimum Et Dynastam, cum dispendio vitae, Et bonorum expleuit. Ioannes filius Prandota, hic spreto mundi fastu, Ordinem sacrum Carmelitarum Discalciatorum amplexus est. Stanislaus alter filius, dum literis, Et Iuris prudentia nobili animum excoluit, militarem dignitatem tractavit, ad Chocimum contra Turcas, Et contra Abasium Basam, ad Camenecen. cum Illustrissimo Potocki Stanislao, Palatino Podoliae. Remigius tertius filius, ornatam aetatem literis, Et Cancellariae nobilium dignitate, magnatorum affectibus amice observandam commendavit. Qui tamen non ita se his immergit, ut nobilis animi virtutes in Castris non exercitaret, ad Cecoram namque pugnando cum Zolkiewio, vix vitam e periculo deduxit. Lucas quartus filius, Marti consecrando adolescentiam, ad exercitum Regni confinia custodienda destinatum sese contulit. Cum Illustriss. Cancell. Regni, Et Supremo exercituum Duce Zolkiewski militando, ad Cecoram officium strenui militis peregit. Contra Osmanum Turcarum Imp. feliciter pugnavit. Contra exercitum Soltani Murat. Imperat. Turc. cum Abasio missum propriis sumptibus, ex instantia Illustriss. Koniecpolski, militem exercitatum adduxit Et tenuit. Ex Rozniatowska suscepit optime spei prolem. Prandota quintus filius, qui educationem in literis Et lingua in Germania incepit, in Gallia ornatorem reddidit, in Turcia lingua Et scriptura Arabica finiuit. Quo, nedum proficius Castris Et Patria, sed ornamento etiam familiae suae deuenit. Legationes Et Nuntia multoties in Turciam perfecit, Et in propriis Castris animose, Et cum sui gloria bellavit. Christophorus ultimus filius, eximius miles multis annis in Prussia, contra Cosacos Et Tartaros bellavit gloriose, Et cum honore. Supersunt ex eadem familia Dzierzek, in M. D. Lit. Et Samogitia ex Succamerario Trocen. descendentes, Vexilifer Trocen. Christophorus de Krzowiec, Aulic. Sigism. III.

Wilkocci, in Palat. Crac. erant fratres uterini Stanislaus, Christophorus, Et Ioannes in curia August. Regis milites eximij, ultimus cum Czerna habuit prolem.

Loknicci, in Podlachia, Ioannes Trib. Belzen. qui ex Iasienska suscepit Secretarios Regis Stephani, Ioannem, Et Marianum. His demandatum fuerat a Rege, ut ad Castra Regni versus Smolenscum tendentia, victualia per Boristenem, Et ceteros fluuios conducant. Stanislaus Alexander, Tribunus Bresten. electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Wierzbicci, in Chelmen. In districtu praedicto clari, Et literis cum Iuris prudentia nobili ornati. Derlaum de Wierzbica, Subiudicem Chelmen. Acta 1525. referunt.

Wilczopscii, in Lublinensi Palatinatu.

Byłtrzejowſcij in Sendomiriensſi Palatinatu. Erant uterini fratres, ad Reip. negotia aptiſſimi Ioannes, Nicolaus, Stanislaus, & ſui Patruelles Zbigneus, & Chriſtophorus. Reddunt militaria exercitia, cum futura ſpe amplianda famæ domus ſuæ in curia & Caſtris Nicolai Potocki, Campiductoris Regni.

Oſtrowſcij, in Sendomiriensſi Palatinatu.

Kochowſcij, in Sendomiriensſi Palatinatu.

Łukawſcij, in Sendomiriensſi Palatinatu.

Kuropátnicij in Ruſſia, qui ſunt verè Dzierſcij, ſed diuiſione bonorum ad cognomen nobilitatis diuerſum peruenerunt, ſunt bello illuſtres, & caſtris præſentes. Non modica officia nobilium, in parlamento iudiciorum, in Comitijs à nobilitate electi perfecerunt.

Kraſuſcij, in Lublineń. Cracou. & Lucouień. Palatinatibus. Hic cum ſpecioſa generis nobilitate, ea quæ verum nobilem decent, aggredi ſemper conati fuerunt. Albertus Secr. R. M. toto tempore Patriæ, & Regi præſens in curia obſequia detulit. Ex Otwinowska reliquit filios. Paulus hic affectu pleno militarem obſeruauit, & ex Palat. Crac. contra Oſmanum Rothm. Militem egregium conduxit. Cum Ianowska Subiudicis Terræ Crac. filia, reliquit optimæ educationis, & exercitij ſingularis filios. Adamus vir pietate, virtute, beneuolentia, & liberalitate inſignis. Qui poſt præclara nobilium officia, cum Ianowska nata, ex fratre Abbatis Iedrzejouiensſis tenuit Sacramentum Matrimonij, ex qua ſuſcepit Dominicum in Ordine Prædicat. magnum Theologum, & Prædicatorem Sereniſſ. Vladisl. IV. Hieronymum multis expeditionibus in Moſchouia & Pruſſia clarum, & Sigismundum, qui primum in Curia Principis, demum in Caſtris militaribus collegit incrementa fortitudinis.

Domaſzewſcij, Eiuſdem ſunt cum Kraſuſcijſ Familie, ſed à Domaſow ita appellati, ſicut illi à Kraſuſy.

Witoſlawſcij Militari dediti, & Reipub. negotijs intenti. Benediſtus de Sielec. Rothmag. S. R. M. Andreas Witoſławski, ex Calijiensſi Palatinatu. Petrus de Sielec Witoſławski, ex Palatinatu Poſnaniensſi ſubſcripſit electionem Vladisl. IV. Sereniſſ. Regis.

Dimitrouij, in Viſlicienſi diſtrictu.

Pracſcij, in Palatinatu Sendomiriensſi.

Konienſcij.

Vichorſcij, in Chelmenſi Terra.

Slankouij, in Betzenſi Palatinatu.

Krzeſinſcij, in Maiori Polonia.

Sadlenſcij, ex Breſtenſi in Cuiavia.

Zgierſcij in Zakrocimenſi.

Gładysouij, in Pruſſia, & Sendomiriensſi.

Śnieſkouij, in Pilzneń.

N I E M C Z Y K.

D E L I N E A T I O.

EST Scutum linea diametrali sectum, in campo inferiori, est cauda Aquilæ nigra in colore sanguineo: in campo autem superiori albo, est sagitta currens per caudam acumine inclinata in dextram, ita disposita, ut media pars sit intra caudam, media in campo albo.

O R I G O.

CAUDA antiquum est nobilis familiæ signum, nam Petrei Duces cauda pro insigni utebatur.

Hæc tamen arma in Germania originem habuerunt, & forte in bello cum illis qui sagittis fortitudinem suam ostendant. In Regnum autem Poloniæ, à quo & quâ occasione non habemus ex Historicis nostris.

N O N D E G E N E R A B U N T.

MAXIMUM posterorum encomium, non degenerare à maiorum virtutibus, fortitudine, exemplo. Durum namque auditu est, quod *Seneca Epist. 54.* degeneris obijcit. Vitia sub nomine virtutis obrepunt, temeritas sub titulo fortitudinis latet, moderatio vocatur ignavia, pro cauto timidus accipitur. Degeneravit & ille à maiorum obseruantia, cuius mens furia, os periurium, colloquium serpentinum, rabiosa amicitia. Et quanto degeneratio hominem infamem, scelestum, & abominabilem constituit, tanto non degeneratio virum laude honore dignum, desideratum & colendum ostendit. Sed in quo consistit non degeneratio, in symbolis Petrasancta modum video. Aquila pullos exponit ad solem, ut scilicet conspiciant & non aspernantur ipsum. Tali symbolo utebatur Gabr. Cæsarinus, & subscribebat: *Mei non degenerant.* Nobilis filius ut sol splendescere debet, & tenebras fugere. *Fulgosius lib: 5. cap: 4. aliter.* In ciuili bello in quo Antonius cum Octauio decertabant ad Actium Octavius deuit, Certabat pro Antonio Metellus, pro Octauio filius Metelli, qui dum inter captiuos duceretur, cognitus fuit à filio. Itaque lacrymabundus in Patris mplexum cucurrit, deinde lacrymarum plenus ad Octauium conuersus dixit: *Hic tuus hostis mortem meritus est. ego autem premio sum dignus*

qui tibi inferuiui. Oro igitur te, ut pro eo munere, quod mihi à te debetur, hunc serues incolumem, & me pro eo occidas. Ea pietate motus Octavius, filio Metellum patrem, quanquam infensissimus hostis esset, dono dedit. Ergò, qui tanto tesseris gentilitio honorati manetis, nec degenerare vos ab aquilis decet, nec à triumphatoribus in bello, sed sicut penna vna aquilæ deuorat omnes, ita sagittas hostium deuorando, audaci robore Patriæ & Regi infensos deprimite, conterite.

NIESOBIA, aliàs KRZYWOSAD.

DELINEATIO.

EST medium sagittæ latum antiquitatem quasi præferendo coloris albi, pro altera verò medietate sagittæ, est cauda nigra aquilæ, iuncta ad fracturam sagittæ, in campo rubeo est sagitta, cauda verò in campo aureo.

ORIGO.

AD præterfluentem vocatum *Niesobia* in Terra Syradiensi, in quodam congressu hostili collata fuerunt

Krzywosadzio, cui & plurima bona concessa erant benignitate Regia. *Pap. in primo Opere dicit*: Quod vir cognominatus Niesoba Aquilæ ante pugnam volanti caudam sagittæ euulserit.

VIRTUS KRZYWOSADII.

NON pari studio, neque consimili labore acquiritur, & demonstratur virtus bellatoris. Aliorum namque parua principia in maximam laudem succrescunt, aliorum autem magna principia in immensa executionis signa deducuntur. Declarant hoc illæ duæ statuæ Imperatorum in medio mari erectæ, quibus vnus Imperatorum adscripsit: *Non plus ultra*. Alter verò nouum hoc lemma virtutis addidit: *Plus ultra*. Rem explumis inchoatam, non decet aliquo defatigare opprobrio. Nam ipsi Apollini domicilium exiguum primum erat, sed tamen illud apes conferendo ceram, & aues congerendo plumas ædificarunt, quod ominis erat Apollinis templa amplissima, & pulcherrima fore, & plurimis donarijs ornata. Sed præcipuè plumæ, & caudæ aquilæ cum sagittâ hac fractâ non veniunt aspernanda; exprimunt namque suo Symbolo eximiam virtutem, & posteris

posteris admirandam, atque imitandam. Theodosij Imper. ita quondam exprimebant virtutem. Tabulam libris onerabant, quam duo Genij sustentabant cum orbe, in quo caput humanum efformatum fuerat cum inscriptione: *Diuina prouidentia*, in angulo autem tabulae inscriptum fuerat **VIRTVS**, in altero angulo **SCIENTIA**, in tertio angulo **AUTHORITAS**, in quarto autem **FELICITAS**. *Refert Causinus in Symbolis Aegipt. lib. 12. Parag. 60.* Arma hæc vestra exprimunt clarè vestram virtutem, retineant namque Regiæ auis caudam, fortissimorum virorum sagittam, aureum colorem & candidum, quo non aliud significatur, quàm quod nobilem decebat, conueniebat, hoc probare, & exequi animo constitui. Quapropter hoc solùm vobis cura diligenti obseruandum venit, ne virtuti vestræ tenebræ obstant, nam longinquitate temporis excrescunt in elephantos muscæ, & elephantes desinunt in muscas.

Hunc nomina rebus

Crescendi posuere modum.

Scipio sit iustus premium utriq; fero.

LINEA FAMILIÆ NIESOBIA.

KRzymosadius Comes, qui contulit Monasterio Sieciechouien. plurima bona Anno 999. Miechouius lib. 2. Bielsc. fol. 59. Bogomilus de Ruda Castell. Comes Krzymosad. in Priuilegiis Regni legitur 1256. Erat etiam Succamerarius Cracou. Krzymosad Comes 1334. ut patet ex Statut: Regni.

Miromscij, in Palat. Syradiensi, descendentes ex Krzymosadzitis. Venceslaus Aulicus Henrici, & Stephani Regum. Vir erat liberalis, sed cum non prouideret futura, debitis onustus moritur.

Kępinscij, Placet in bello breuior via, sed illa est breuior quæ apertior, tutior, non impedita, nec commeatu laborat. Ita Catholica via breuior, viuere secundum virtutem, & mori cum penitentia.

Doruchowscij, in Syrad. Palat. Hi militarem disciplinam, & præsertim auctoritatem Ducis sacrosanctæ obseruarunt: quapropter & in militia Christiana Deum eiusq; honorem venerantur & colunt.

N I E Z G O D A.

D E L I N E A T I O.

EST Solea, calcibus infernè disposita, intra cuius medium est Sagitta auricula concavitatem soleæ tangens, per medium autem soleæ est gladius, quasi in lineam diametralem, à leua capulus disponitur. Super coronam sunt pennæ Pauonis, in campo ceruleo, sicut & omnes soleæ, non verò in campo rubeo.

O R I G O.

DEsuntur ab armis Dolega, sed quia frater fratrem sustulerat è viuis, antiquo more decretatum fuit, vt posteritas illius amitteret Crucem, & gladium testem sceleris & fratricidij apponeret.

cretatum fuit, vt posteritas illius amitteret Crucem, & gladium testem sceleris & fratricidij apponeret.

A C R I O R . V I R T V S.

SI de virtute belli sermo fiat, enimuerò multis medijs & stratagematibus fit acrior virtus belli. Alij namque incitantur ad bellum ipsa virtutis gloria. Vnde Philippus Aug. Franc. Rex, optimos milites contra Othonem Imperatorem solum ita animauerat. Pugnaturus in patera aurea buccellas panis vino prægnantes propinabat dicens: *Commune hoc, aut victoria, aut gloriosa mortis, poculum erit*: qua voce animati Franci hostes miralacritate superarunt. *Ægid. Corozetus de dictis & factis mirabilibus.* Alij verò incitantur ad pugnam proprio vel suorum contemptu. Quapropter Polypercon Peloponesijs aditum obsidentibus, ita suos milites ad periculum adeundum confirmavit. Imposuit rusticorum pileum, & tunicam duplicem indutus, accepit baculum, & dixit ad illos: Qui nos in periculum vocant, ô commilitones, eiusmodi sunt homines: post his depositis, & armatura recepta dixit: qui verò manum cum illis conserent, eiusmodi sunt multorum magnorum bellorum victores. Quo audito, obsecrabant ne moram interponeret, sed rectè ad pugnam deduceret. *Polyenus lib: 4.* Alij autem ineunt fortiter bellum aliquo lacefsiti pudore. Ita in expeditione Hierosolymitana factum refert *Aemil. lib: 4.* Petrus Eremita legionis Dux, cum Solymanus nouo exercitu Christianis occurrisset, & multitudine infestus esset, habuit Rothmag. Robertum Ducem Normanix, hic vt vidit magnitudine

gnitudine Turcam opprimentem suum vexillum aureum, accipit ipse signum, & in frequentissimos hostes iecit, pudore tanto incitati in Martem Normani, omnes impetus furentium hostium dissiparunt, & quadraginta millia hostium occiderunt. Est quod animet & stimulet horum armorum protectores, ad virtutem, fortitudinem, honorem. Animet pudor innocui sanguinis, animet contemptus patriæ ab hoste, animet & ipsa gloriosa laus & virtus Maiorum, qui hanc discordiam fraternam, multorum hostilium capitum strage abstergere conati fuerunt. *Inuenite propriis in fontibus ignes.*

LINEA FAMILIÆ NIEZGODA.

Klonicij, in Prussia,
Minkowscij,

Łętowscij, ibidem.

Radoszewscij.

NOGA CZŁOWIECZA, seu Pes hominis.

DELINEATIO.

EST Pes hominis usque ad genua quasi gradiens.

ORIGO.

Sunt magnæ familiæ arma in Italia, his namque armis utebatur Sanctissimus Pontifex Ioannes vigesimus tertius. In Regno sunt ab Hosio S. R. E. Cardinali & Episc. Varmien. magnæ eruditionis viro, Ecclesiæ acerrimo defensore & fidei, Regni que

nostri ipso decore.

PES IN DIRECTO.

Ingenuosa antiquitas, ut hominem in recto stantem atque directa meditantem & satagentem opere, constitueret: singulis membris humanis Deos assignauit. Caput Ioui deferebant, Neptuno pectus, cinctum Marti, Frontem Genio sacram facit Seruius, nam Deum venerantes frontem tangimus. *Supercilia in Iunonis tutela inquit Sextus Pompeius*, quod ijs protegatur oculi, per quos luce fruimur, quam à Iunone tribui putabant. Oculos Cupidini

Cupidini Veneris filio tribuit Philostratus, Mineruæ autem sacros tradit Fulgentius, Aures Memoriam consecratam refert Seru. Dextra fidei. Dorsum Plutoni, Renes Veneri, Pedes Mercurio, Genua Misericordiam, Plantam & Tali in Thetidis potestate, Digiti Mineruæ, *Vide Lilium, Gregor. Gyradum, Sintagmat. primo Deorum Gentilium.* Sed relinquamus antiquitati sua commenta. Pedem in directo, licet per Mercurium, hoc est fortitudinem, & misericordiam constituebant, non erat tamen pes nisi claudus. Refert de tali pede Causinus, in Polyb. Symb. lib. 4. *Pes ligneus in aurea crepida.* Opulentus enim quidam per niuem iter faciendo frigore, vtrumque pedem amiserat, accommodauit igitur sibi ligneos pedes, quos calceis preciosis ornabat, & seruis innixus incedebat. Dij ergo antiqui poterant pedes ligneos in aurea crepida ponere, sed non poterant statuere pedes in directo, vt Psalmista adiunxit: *Pes meus stetit in directo, in Ecclesiis benedicam te Domine.* Pes Illustriss. & Eminentissimi Card. Hosij stetit in directo, qui & columna fidei, contra Hæreticos scribendo, disputando fuit, qui defensor Ecclesiæ contra arripientes connubia sacerdotes extitit, qui in Concilio Tridentino, plurima in Ecclesiæ auctoritatem defendendam determinauit. Habent nauigatores in mari pedem, quo tota machina nauis retinetur, dirigitur, quieti datur; est autem nauticus funis, quo velum tenditur, & quo pes veli alligatur, *Ita Dempster. de Antiq. lib. 10. cap. 20.* Eiusmodi pedem Stanislaus Hosius referebat & in se exprimebat, noluit aliquem hominum videre claudum mente, & figulineis sensibus, sed stare in directo. Quod ex illius Epitaph. Romæ colligitur.

D. O. M.

Stanislaus Hosio Polono, S. R. E. Prasb. Card. Varmien. Episc. Maiori Penitent. vita sanctitate, eruditionis, & eloquentia gloria celebr, Catholica Fidei,

ACERRIMO PROPVGNATORI.

Qui cum antiquæ probitatis, & Episcopalis vigilantiam præstantiam in humilitate, charitate, castitate, beneficentia expressisset, Hæreticas sectas, scriptis & consilijs sapientissimis feruenter oppugnasset, multos ab erroribus reuocasset, grauissimisque legationibus, pro pace Ecclesiæ Dei, cum apud Carolum V. & Ferd. Cesar. tum præcipue in S. Conc. Trid. Pij IV. Pont. nomine fæliciss. perfunctus, Christianæ Reipub. plurimum profuisset, omnium virtutum laudibus, & exemplis ad imitandum abundans, obdormiuit in Domino Nonis Augusti. Anno Salutis, M. D. LXXIX. Ætatis suæ LXXVI.

LINEA FAMILIÆ HOSIORVM.

Hosius, siue Ozius, Ioannes vnus & nobilitatis in Senatu Crac. Stanislaus filius Cardinalis S. R. E. Eminentissimus, & Episc. Varmien. Ioannes suus germanus Capitaneus Gutstadien. in Varmia. Eius filius erat Stanislaus Canonicus Varmien. & Secr. R. M. & Vlricus. Filia Anna Capitanei Bransberg. consors, & Barbara cum Vrsula. Vlricus secundus frater Cardinalis, reliquit filios tres, Stanislaum Canonicum Varmien. qui postmodum factus est Capucinus, Vlricum Notarium Thes. M. D. Lit. & Albertum. Illius filia erant Hedwigis, & Christina.

NOWINA.

NOWINA aliàs ZŁOTOGOLEN.

CZYK. Et WOYNIA, *ut Sarnicius fol. 246.*

DELINEATIO.

EST auris ahenæ coloris albi in campo cæruleo, basis deorsum mittitur extremitates sursum, intra cuius medium est gladius quassatus erectus. Super coronam est pes hominis, quem alij ponunt stantem, ad talos circulum ferreum, hoc est compedem retinet: alij ponunt pedem lorricatum cum ocreis, genu coronam tangit.

O R I G O.

ANtiqua familia in Regno, quod colligitur, tum quod eisdem armis vteretur fortunatissima genitrix S. Stanislai Episcopi Cracouiensis nomine Bogna seu Benigna, *ut Cathalogus meminit ad Annum assumptionis in Episc: 1072.* Sed iterum eadem arma renouata fuerunt in Regno, circa Annum 1121. à Boleslao Kriuoustio in bello contra Russos, dum Rothmagistro qui equum proprium Sereniss. Regi, ut salutis suæ melius prouideret defatigato, & vulnerato equo dimisso, subministrauerat, illa concesserat. Huius militis genitor erat Faber ahenarius, vnde insigne gentilicium auris ahenæ cum gladio quassato. Sed dum militarem operam impensius profiteretur in Silesia, vna cum Duce suo, postea in captiuitatem deuenit, atque eodem compede cum Duce victus in carcerem deiectus fuit. Cum verò arctam custodiam sua vigilia non superarent, miles ut Ducem generosum eliberaret, abscidit pedem suum ad genua, & cingulo Ducis alligauit, & patiens doloris ad triduum longius recedere Ducem permisit. Tanti amoris Patriæ, atque fidelitatis in Ducem suum admiratus Princeps, militem tam strenuum remuneratum in patriam remisit, atque pedem abscissum armatum aureum armis illius, in memoriam æuiternam & famam apposuit. Antiqua igitur arma vocabantur Złotogolenczyk, moderna verò vocantur Nowina. Non quod nouum fuerit Polonis Nobilibus atque subditis coronæ Regiæ fidelitatem præstare Regi suo cum periculo proprio, hoc namque innatum est Nobilibus Regni, sed quia cognomen fuit tale ex parente militis, qui Nowina vocitabatur, à Cechmagistris suis. Ita colligitur

N n

ex utroque

ex utroque opere Paproccij. Verum pace tanti viri dixerim, quod hæc duo Zlotogolenczyk & Nowina diuersa sunt nobilitatis arma. Nam cum Zlotogolenczyk sint Beatæ memoriæ progenitricis S. Stanislai, etiam intra scutum nedum super coronam fuerant. Hæc verò arma Nowina, quia regnante Serenissimo Kriuoustio acquisita, & postmodum à descendente ex illo milite in Silesia aucta, diuersam formam in scuto retinent, licet in pede armato conueniant. Suprà coronam etiam armorum Golenczyk, pennæ Strutij adnotantur, vt obseruarunt qui inferius Paproccio stemmata nobilitatis Polonæ conscripserunt. *Bielscius de Zlotogolenczyk folio 82. de Nowina folio III.*

ESTO QVOD AVDIS.

Quantam ferunt differentiam fabula à vero, tantam in vobis adesse dignitatem desidero. Desidero vt Nobilitas Illustris, & Generosa horum armorum, dum audit suum Proclama Nowina, verè & realiter id sint, quod audiunt. Sint noui in fortiter addenda audacia, industria, triumpho, claritate familiæ suæ, proprijs & specialibus virtutum floribus frondibus, fructibus. Nam sicut graue & intolerabile est Illustre & Generose nato, aure percipere post præclara, eximia, & ingentia maiorum facta sepulchro similis nil nisi nomen retines: erit turpe exitiosum, & detestabile regalem & summæ Senatoriæ dignitatem ferre, & seipsum cæno & luto oblitum delectari. Quapropter M. Antonius, licet nummis suis imprimeret Templum Salomonis & subscriberet, *Rex Salomon*, quia tamen ad omnem flagitiosi animi dementiam fuerat pessundatus, id sibi in opprobrium & quasi perpetuum celsit. Et omnibus ferè, qui speciosis titulis suas ineptias celant, & talia insignia gerunt, quæ secundum morales eorum actus, non magis illis conueniunt quam calonibus sambucæ, & genus, & tituli, insignia & arma in detestationem veniunt, & crimen. Hoc singulare in familia Nowinorum fuerat, vt essent id quod in Proclama suo, à tot sæculis audiunt: Erat inter illos semper Nouus bellator, Nouus Senator, Nouus Patriæ vir, Nouus Consultor, non dico Nouus nouitate principiata, sed nouitate dignata, & ponderata. In vestra namque Familia, noua sanctitas Polona enituit, dum pietate illustrem genitricem S. Stanislai Episcopi & Martyris in lucem produxit. Nam si Sanctus cum Sancto iucundè conuersatur, etiam Sanctus de Sancto dignius procreatur. In vestra Familia semper nouus, & dignior erat bellator, quod Familia Czernych lucidè demonstraui, atque aliæ de his armis & nunc demonstrant, qui ab annis ultra, quam viginti Supremi Exercituum Regni Ducis regimina, & belli signa deferunt. Est in vestra Familia nouus semper Senator, nam post Ioannem Przerębski, Archiepisc. Gnesnē. Primum Principem & Primate Regni, atque Legatum natum, *de quo hæc Ianitius reliquit:*

Hic

*Hic sublime genus veris virtutibus auxit,
Insignis pollens dotibus ingenij.*

Plurimi de hac Nowinorum Familia, Senatoria loca occuparunt, cohonestarunt, atque in præsens retinent, ornant, collustrant. Est in Familia vestra nouus semper ob superaddita sua merita, vir Patriæ & Ciuis, & qualis ante fuerat fælix, grauis, & prudens in Legationibus, Commissionibus Ioannes Krzystoporski. Erat & est semper in Familia vestra nouus Consultor, consilijs sanis saniora deducens, Padniouios appello Cracouienses Præsules, & quos moderno sæculo admiratur ingeniosa in consilijs iuuentus. Vobis igitur, quibus splendor Patriæ, bonum Familiæ, pulchritudo Ecclesiæ, decor virtutum est amor & honori, id desidero adesse. Estote quod auditis, proficiatis in virtute, fama, & exemplo. Et quia fortuna nunquam est perpetua, & citius inuenitur quam retinetur, vnicum vobis præmonitorium adhibere cupio, Dario Persarum, vt perpetua memoria de eo fiat, quod caro ipsius corruptioni non sit per mortem obnoxia, ex lapide Chernite loculum constituit, qui quidem lapis est ebori simillimus. Ex hoc desumite dogma, Fidem Catholicam, conscientiam mundam, charitatem, qua Deus diligitur, & proximus, propter Deum sedulo conseruate, & eritis semper quod auditis.

C R E S C E N T I N Æ V V M.

Quod speciosæ virtuti, quam sequitur gloria, & honos tribuitur, hoc insignitis gentilitio Nowina tribuendum puto. *Crescent in æuum.* Composita namque vel potius aucta ex gladio quassato, armato & deaurato hominis pede, & ahenea aure si animaduertantur, æuum dicent & immarcescibilem. Dicite velim quantis sæculis Zlotogolenczyk in Regno crescit, quot annorum reuolutionibus gladius quassatus inter arma nobilitatis Polonæ recensetur? Quid de ahenea aure, quæ in tot gentilijs nobilium sæpè numero reperitur, referam? Crescunt Arma hæc, nec decrescunt. *Refert Clitonymus, lib. 3. Rerum Tragicarum.* Orpheum illum Cithara nomen & famam retinentem creuisse in æuum, imò nunquam mori hoc medio, dum ipsum Bachantes virgines discerpsérunt, & membra eius in fluium Hebrum proiecerunt, caput illius celsit in draconem, lyra inter astra relata est, & ex cruore stillante orta est herba cithara, quæ festis Bachi citharæ sonum emittit. Hoc emblemate significatum, quod virorum gloria & monumenta nunquam emoriuntur, *sicut Horatius quoque Ode 28. lib. 3. carm. meminit:*

*Non omnis moriar, multaque pars mei
Vitabit Lybitinam.*

Iam non fabula sed ipsa veritas est præsentia arma inspicienti, quod licet aspectu primo quassatum gladium, truncum pedem, æris frustum, interius tamen animum dirigente, immortalitatem mortalibus deferunt. Habeo D.

Bernardum, lib. de Charitate, cap. 31. ad immortalitatem excitantem. *Indue te quæso veste innocentia, orna te quasi veste Polymita varietate virtutum, & qui te fidei annulo subarrhauit, in te odorare letetur ornamenta gratiarum.* Etiam insignia hæc, licet muta signa, non aliud tamen exprimunt & dicunt, quam excitationem posterorum ad fortitudinem, amorem patriæ, & laudis gloriam immortalem. Mirabar scriptores antiquos Romani Imperij, qui familiam Patriciam, & Plebeiam vnius nominis & gentis esse scripserunt, sed Sigonius lib. de nominibus Romanorum c. 6. admirationem distraxit, Transitiones gentis ad gentem, Adoptiones, Libertationes pro ratione ponendo. Mirabar etiam profecto, quid ahenea pars intra clauas, coronas, triumphos loci teneret, sed dum quassato gladio, & loricato pede, ocreis & auro, aut alias circulo compedum adornatam conspicio, Patricium re ipsa, & patrem Patriæ, Patrumque præfectum Nouinium profiteor & voco. *Itaq; virtus,*

Cum tempora lethi

Proxima sunt, pulchram defert per vulnera laudem.

LINEA FAMILIÆ NOWINORVM.

Nowina aliàs Woinia, ob bellicam virtutem, quod Regem Boleslaum, à Russis circumseptum cum summo discrimine vitæ suæ planè è faucibus hostium liberarit, concessa ipsi fuerant. Sarnicius lib. 6. sub Boleslao Chriouustio Rege Pol. 1130. Bielsc. fol. III.

Gomar, *Hic primus in unione M. D. Lit. suscepit hæc arma in Comitibus Hildensibus Anno 1413, ut omnes Historici, qui unionem hanc cum Regno Magni Ducatus conscripserunt, attestantur.*

Przerębscij, siue Przeremscij, sicut antiquitate, ita dignitate in Ecclesia, & Regno clarissimi. Ioannes de Przerab Castell. Syradiensis, qui maiorum suorum facta domi, & foris exercitando, strenuam posteris reliquit memoriam. Reliquit filios duos, filias septem, vixit circa Annum 1450. Vincentius primus filius Episcop. ex Præmislien. Vladislauensis, aliàs Cuiaviensis post Creslaum assumptus Anno 1513. De quo Cromerus Anno 1503. lib. 30. Paproc: in Stemmat. fuisse illum Vice-Cancellarium Regni, ex Epitaph. Ecclesiæ Vladislauien. ostendit. Ioannes alter filius, qui tanquam verus successorum parentis, ita & dignitatem Castell. Syradien. Reliquit duos filios Iacobum & Ioannem. Filia autem Ioannis, & sorores prænominatorum superius erant Duninij, Romisseuij, Lawscij, Tarnawscij, Dzibaltowscij, Giebutowscij, Rocimowscij coniuges. Iacobus filius nunc nominati Ioannis, etiam Syradien. Castellanus. Quàm decorum est, & omni laude prædicandum, si filij vestigia præclara parentum sectantes, imagines maiorum propriis meritis decorant, perpetuis namq; Columnis claram familiam sustentant. Ioannes alter filius, magnus vir in Repub. Ecclesia, literatorum & virtuosorum singularis patronus, Patriæ verò amantissimus parens, de quo meminit Cromer.

mer. lib. 30. Vincentius Patruus fuit Ioannis Przerembij, viri ornatissimi, & amicissimi nostri, qui cum aliquot annis, magna cum laude Procancell. & mox Archiepisc. Gnesnē. fuisset, post obitā apud Pium Imperatorem Ferdinandum legationem, sed immaturā morte decessit. Vnde etiam in Epitaph. illius, vir ingenio, eruditione, grauitate, vita & pietate præstans. primo Episc. Chelmen. & mox Archiep. Gnesnē. factus. Legatus ad Sedem Apostolicam, & Ferdinandum Imperatorem Romanorum, a Sigis. Augusto. Obijt 1562. Ætat. 43. Louicia sepultus. Vincentius Patruelis, frater Archiepisc. pro dignitate meritorum habuit in præmium Castellaniā Rosperscensem, & Præfecturam Opocnē. Hic reliquit duos filios, Nicolaum Capitaneum Opocnē. & Dapiferum Sendomiriē. qui habuit filium Ioannem, & filiam Hedwigim Luowscij, de Polon. maiori consortem & alterum Ioannem. Vincentius Vice-Cancell. Regni, demum Episcop. Plocnē. ab Alexandro VI. Pontifice confirmatus, Anno 1499. Postmodum Creslao Curosuano Episc. Vladisl. mortuo, Vladislauiensis creatus fuit. Hæc in vitis Episc. Plocnē. Ex fratre verò Vincentij Cuiauien. Episcopi, erant filij, Stanislaus, Florianus, & Petrus Præpositus Cracou. Quorum sorores erant, Anna Sarnowska, Sophia Duninij Notarij Lencicien. Elisabeth Siecignionska, Vexilliferi, & Burgrabij Crac. Hedugis Kostka Castell. Gedanē. Malborgi, Tcouia, & Pucij Præfecti consortes. Stanislaus ex prænominatis, Hic tanto affectu præmia maiorum prosecutus fuit, ut illorum quoq; dignitate illustris remanserit, Castell. Syradien. fuit. Obtinuit plenam benedictionem Sacramento Matrimonij, nam reliquit filios septem, filias quinque. Stanislaus primus filius, ut nomine, ita gloriosis factorum meritis imitator parentis sui. Andreas alter filius, Gnesnē. & Cracou: Canonicus, qui subscripsit in unionem ad Regnum Ducatus Osuiecinen. & Zatorensē Anno 1562. Iacobus tertius filius. Briccius, vir literis apprime ornatus, quibus bonitatem animi rectam perfectamq; conseruauit. Notarius Terrestris Syradien. Ioannes quintus filius. Christophorus sextus filius. Sebastianus septimus filius. Sorores verò horum, Catharina Suchecka, Sophia Myskowska, Beata Myskowska Capit. Osuiecinen. & Zatoren. consors, Ioanna Teczynska. Maximilianus Przerębski, hæres in Przerab, ex Rozrazewska, qui ex Castell. Syradien. & Referendario Regni. Palatinus Lencicien. & Ochmagister Reginarum Constantiæ, Sigism. III. & Cecilia Regnatæ Vladisl. IV. Hic qua eruditione, experientia rerum Rempublicam spectantium, quæue prudentia fuerit, ipsi honores demonstrant. Ille in omni expeditione bellica, in qua Regia Maiestas præsentiam obtulit, continuum sese præstitit, ille suo maturo iudicio multas controuersias inter Magnates Regni affabilitate, & liberalitate complanauit. Ille Sereniss. Regi Nostro Vladisl. IV. quem cum sua posteritate benigna omnipotentis manus, diu nobis prosperum, & incolumem conseruet, pientissimam virginem Austriacæ, & Cæsarei sanguinis, in coniugem & Reginam,

ginam, fautricem Religionum, conciliauit & deduxit. Quapropter pro tantis meritis, cum præmissis honoribus, & titulis Præfecturas Petricouien. Mosticen. Sniatinen. Medicen. Litinen. administravit. Reliquit cum Anna Mohilanka Palatini Moldavia, Hieremie filia, filios Petrum qui excultam iuventutem in exteris nationibus iucundam Patriæ obtulerat, sed Anno uno de viginti cruda morte illum diu vivere non permisit. Et Carolum Sigismundum, optimæ expectationis in Patria, & Familia. Adamus Przerębski, Canon. Camenecen. subscripsit electionem Vladisl. IV. Crescat in immensum cælo. Andreas Przerębski, Pincerna Syradien. qui virtute nitere desiderando, pietati incumbere non desistit. Chrysostomus, Petrus, Vincentius, Suentoslaus, Andreas, Sigismundus, Maximilianus, Vladislaus, Matthæus, Nicolaus, Ioannes Przerębscy de Przerabie, subscripserunt electionem Vladisl. IV. ex Palat. Syrad. vide quot palma floridæ ex benedictione altissimi suscepit hæc Familia. Sed velim aduertat verba patientissimi Iob. cap. 5. Vidi firmam radicem, & maledixi pulchritudini eius. Et alij: Longè fient filij eius à salute, & messiem eius famelicus comedet, & bibent sitientes familias eius. Exhorruit in hæc pius, doctusq; Senator Ioannes Zamoy-ski, quapropter filio suo, ne à benedictione diuina excidat, memoriale hoc Testamento reliquit: Catholicam Religionem constanter tuere: Hæreses, nouaque dogmata, quocunq; nomine obtrundantur fuge: ac si fortè Regni amplissimi ciuem te læteris, ijsq; maioribus, qui meritis suis, aliquam tibi nominis famam reliquerunt: tantò magis multo præstantiore, parente Ecclesia Catholica lætandum tibi statuas, quæ non modò tot Regum atq; Principum, sed quod longè præclarius est, omnium Sanctorum communis Mater est, & in cuius gremio mori fælicius est, quàm in hac nasci. Durate, & vosmet rebus seruate secundis.

Padniewscij, in Maiori Pol. Antiqua Familia, & omni speciosa laude celebris. Albertus, qui ut genere, ita morum grauitate dignissimus, quod ex educatione filiorum, & coniunctione cum familiis apertissimè constat. Habuit in coniugem Margaretham de Zerniki, Castellani Calisien. filiam. Sicut ex Epitaphio illius, in bonis Skorki apparet. Reliquit duos filios. Philippus primus filius, Hic accumulata virtutis pulchritudinem Serenissimo Regi commendatam reddidit. Huic Sigism. August. Rex, in Lituania contulit Minoris Cancellaria insignem post Przerębscium, postquam ante ornatus fuerat Præpositura Gnesnen. & Lécicien. Archidiaconatu Cracouiensi, & Regni Maiori Secretariatu, quod ex Epitaph. parenti extructo apparet. Dum verò rediit Cracouiam, sigillum Regni in propria curia illius furto sublatum fuit, sed Bochna fur luit debitas penas. Bielsc. fol. 608. Nouum igitur sigillum Vice-Cancellarij constitutum fuit. Demum post translatum in alteram vitam Andream Zebrzydowski Episc. Cracou. successit Padniewski, optimus Senator & pater pauperum, quos quotidie de mensa alebat. De hoc ita Kantscius inter Archiep. & Episc. Crac:

Bissenis

Bissenis annis totidem & Padnieuitis actis
 Mensibus, è terris carpsit ad astra viam,
 Quid tum, si probus & plenus virtutibus amplis
 Atque sui custos sedulus officij?
 Non anni plures, non sæcula longa beatos
 Crede mihi faciunt, sed benè facta viros.

Nicolaus alter filius Alberti. Hunc probitas magnum ingeniumq; fecit. Præfecturam Dybouien. administravit. Ex Brudźinska Armorum Prawdźic, suscepit duos filios lumina familiae, & ornamenta patriæ. Albertus primus filius Nicolai. Hic dum vera animaduersione didicit, quod inquinat egregios adiuncta superbia viros: id quod rectum honestum & decorum fuit admisit, seruauit. Suscepit honorem parentis sui Præfecturam Dybouien. demum Castell. Osuiecinen. tenuit sacrum matrimonium cum Dębinska Capitanei Chęcinen. filia, & nepte Castellani Cracou. Reliquit filium, & filias. Martinus alter filius Nicolai, Huius vitæ cursus appellandus Sydus radians. Nam si ut dicit Ouidius:

*Si numeres anno soles & nubila toto,
 Inuenies nitidum sæpius esse diem.*

Istius dies sydera & lumina. Vnde Paproc. de illo in Stemmat: Erat antiquorum nobilium Poloniae verissimus nobilis, sincerus, gratus, verus, liberalis, prouidus, & locuples. Cum Czarnkowska armorum Nalecz, tenuit Sacramentum matrimonij. Stanislaus Padniewski, Comes in Pilca, Capit. Dybouien. Qui ex piis parentibus natus, (nam mater illius, S. Hedwigis exemplum sequendo pauperes aluit, lauit, prouisit, & curiam suam PP. Discalceatis Cracouiae cessit) pia quoq; officia in Ecclesia, & Regno exercuit. Hic ita excoluit iuuentutem suam literis, & moribus, in exteris nationibus, ut Clemens VIII. Pont. Max. si vitam spiritualem ducere animo haberet, illi promotionem & dignitatem Ecclesiasticam etiam Romæ concederet. Quid igitur asserendum erit, quanto ornamento familiae suæ, & Regno eo ipso fuerit. Educatio bona, est gradus honoris & mater virtutis. Et quoniam conueniunt rebus nomina sæpe suis, ille in Comitatu suo Pilca, iuxta Proclama suum Nowina, nouum & æternum nominis sui memoriale reliquit. Erexit namq; Præposituram, Decanatum, Archidiaconatum, Canonicatum, aliosq; plurimos sacerdotes, una cum Capitulo illustri in Pilca fundauit. Quod si tanta & talia in Ecclesiam præstare voluit, quid pro Patria, Rege, & Repub. non præstitit, ea enim virum tam excellentis virtutis decent, ut Senatus omnis & Præses, nominis sui memores, ipsum in rectitudinem & exemplum sibi & suis proponant. Vnde Heraclides.

*Hunc ego puerum tanta modestia præditum noui,
 Et bonis conuersando pietatem coluisse.
 Quo pacto igitur ex tali homine malus
 Nasceretur: nullus hoc mihi persuadebit vnquam.*

Kristo-

Kristoporscij, de & in Kristoporycze, in Cracouien. & Syradien. Palatinatibus, à multis seculis in Regno clara Familia. Nicolaus, Hunc referunt A-
cta Cracou: ubi reformationem facit Elisabetha Klisowska consorti suæ Anno 1434. Ioannes, magnus Ecclesiæ promotor, & Ecclesiasticorum patronus, quo facile commonstratur, quis vita, virtute, honestate, quantusq; pietate fuerit. Sepultus in Rusce cum tali Epitaph: Generosus Ioannes de Kristoporycze, fauor Cleri, & promotor. Obijt 1465. Oretur pro illo. Nicolaus filius Ioannis, Regiæ dignitatis obseruator, & custos continuus, cum Sereniss. Adalberto Rege bellator. Obijt in Valachia ad Soczauam in belli feruore 1497. Habuit filios Stanislaum & Petrum dignos Reipub. & Patriæ patronos & ciues. Ioannes filius Petri, Castell. Syradien. Hic inter aulicos Augusti Regis 1497. adscriptus, etiam succedenti filio eadem obsequia reddidit, vir alti ingenij & prudentiæ, in rebus agendis singularissime. Ille Serenissimæ Reginæ Barbaræ Ducissæ in Nieswiez & Olyka, bustum demortuæ Vilnam conduxit. Ille ad Pontif. Max. Iulium Anno 1551. legationem perfecit. Ille ad Principem Brandenburg. Ioachimum, qui sororem Regis Sigis. Augusti, à prima Coniuge Barbara in consortium matrimonij tenuit legatione functus est. Ille ad Isabellam Reginam Hungariæ legationem, in Prussia ad Albertum Margrabiam Brandenburg. Comissionem, & alia plurima Regni munia, nam usq; ad tempora Henrici Regis superuixit, obiuit feliciter, & compleuit. Ex Castell. Vielunen. à Stephano Bathorio, Syradiensis 1581. creatus fuit. Tenuit matrimonium cum Glincka Dorothea, armorum Iá-strzëbiec, ex qua suscepit filios, magna ornamenta Patriæ, meminit illius Bielsc. fol. 621. Ianuszouius fol. 317. Et Constitut. Regni in multis locis. Nicolaus primus filius prænominati Ioannis Castellani, vir summè literis ornatus, quo & honorem inter nobiles, & amorem in Patria sibi conciliauit. Scripsit libellum de officio Nobilium, sine dubio virtuosorum, & nomen gloriosum familiæ suæ promouentium. Petrus alter filius, Dapifer Syradien. Hic ex consuetudine maiorum, plura post Deum obtulit Patriæ quam sibi, unde & aliis honoribus auctus fuit. Ioannes tertius filius, Hic ob exercitia literarum prudentia dignata, Aulicus Sereniss. Stephani Regis fuit, & post decessum Petri Fratris, munus Dapiferi Syradien. exercuit, Capitaneus Ostrzeszouiensis. Stanislaus & Paulus, à Stephano Rege Capitaneatu Buscensi, prouisus, filij eiusdem. De quibus omnibus id concludendo dicam, quod Euripides in Meleagro dixit:

Hæc est ô mater possessio pulcherrima,
Et potior diuitijs si cui sint
Liberi boni, nam etsi moriantur domi,
Sunt tamen instar egregij thesauri parentibus
Ornamentum vitæ quod nunquam relinquit familiam.

Stanislaus

Stanislaus Kristoporski, subscripsit electionem Vladisl. IV. ex Palat. Syradieñ. Notabant Familiam suam in Christoporzyce, Buyme, Kisiele, Siemaky, Zerouchouo.

Minoccij, in Crac: Palat. Docet Polybius strenuissimos, & animosissimos quosq; in insidiis collocandos, nam insidia in medio certaminis in hostem exorta facile eum terrent, victoriam nobis parant, & hostem fundunt. Sic Minoccij, in bello & castris nomen retulerunt. Restat eandem virtutem contra hostem animæ deducere, eo namq; magis strenuus animus declaratur. Petrus Minocki de Minogi, ex Palatinatu Crac: Subscripsit electionem Vladisl. IV. Virtutis encomia reportare, nam non potest ulla maior esse Patri voluptas, quam prudentem atq; temperantem videre de se prognatum.

Zeromscij, in Palat. Masouia, ab innumerabili seculo heroicis actibus ibidem clari. Ex his aliqui trophæis militaribus allekti, in Confinia Regni Polonia, in Podolia demum consedere. Thomas Zeromski strenui animi, plurimis congressibus cum Tartaris, Prussis, Cosacis, declarato palam indicio, constituit matrimonij sacramentum ad præterfluentem Istrum, cum filia Capitanei militum castris Camera in Podolia Gorka.

Zlotniccij, Hi à Padniemscijs, & alijs descendunt, sicut diuisiones bonorum commonstrant. Noui virum militarem, & Rothmagistrum in Castris, sub Præfectura Koniecpolscij, eximium in rebus agendis bellicis contra Tartaros.

Popowscij, ibidem cum prænominatis, suam demonstrant originem.

Krasuscij, in Lublineñ. Palat. Quorum merita in Patria, fortitudinem in bello, pietatem & liberalitatem foris & domi, non quassato calamo Historici referant.

Konopká, in Lomzensi districtu de Konopki antiqua & Lesnia. Iacobus ex Sikorska reliquit Stanislaum cognomento Byczek. Stanislaus Rothmag. in Filandiam, qui cum Okuniowná reliquit Ioannem, in Volhinia sedem retinet. Albertus, Ioannes, & Nicolaus, erant fratres Felicis. Ex quibus Albertus cognomento Robaczek, erat Rothmag. in Liuania, ex Zakrzowska de paruo Zakrzouo, reliquit Paulum multis expeditionibus notum, nam in Curis Ducum in Ostrog & Korzec detulit bellica obsequia. Ex Kraionska suscepit filios & filias. Alij ex illis obierunt in Valachia, sepulti in Iasij. Alij reddunt in Castris obsequia Regibus, alij Deo seruire elegerunt. Philippus miles per annos quadraginta, vixit supra annum nonagesimum in Lomzensi districtu. Ex Szadlinska reliquit Iacobum.

Giszowscij, in Lublinensi Palatinatu de Giszouice, duobus milliaribus à Lublino. Hæc bona cum alijs villis hæreditas illorum ab antiquo fuerunt. Patet hoc ex Actis Vawelnicensibus, antequam Castrensia hæc iudicia ob deuastrationem Tartaricam Lublinum, nouum Castrum translata fuissent. Cognominati erant hi Giszowscij, Słodcij ob syluas, vel nemus dictum Słodki gay, ut ex dispositionibus antiquis apparet. Erant viri, qui auro & opibus anteposue-

runt Patriam, nec pro dignitate generis deesse gloria domus, etiam cum vita periculo dubitarunt. Nicolaus & Iacobus, de Gissowice fratres germani, quos priuilegium refert Vladislai Regis, quo villam illorum Gissowice, in ius Teutonicum transfert. Anno 1427. Presentibus Alberto Archiepiscopo Gnesnensi, Martino de Rytwiány Palatino Lanciciensi, Ioanne Száfraniec Decano Cracouiensi Cancellario Regni, & Stanislaw Ciotek Vicecancell. Regni. Nicolaus prænominatus de Gissowice, aliás de Dżukanow, fecit quorundam bonorum suorum commutationem perpetuam Lublini, Anno 1440. Stanislaus de Gissowice, certas metas facit in bonis, cum Martino de Mosnij, post Festum S. Trinitatis Lublini, Anno 1460. Stanislaus Gissowski, militari gloria excelsus, Moschorum cum Firleio exercituum Prefecto, Liunionum cum Ioanne Zborouio domitor, aq. de aliis hostibus triumphator. Celebrauit sacra connubia cum Grabiaczanká, ex qua suscepit, non dissimiles fortitudine animi filios duos. Ioannes filius primus, totus Marti, & Bellonæ deditus, sicut demonstrant fortitudinem bellicam ipsius lorica, galea, gladij, epiphia, staphæ, ocrea, & alia arma militaria antiqua, quæ omnia à successoribus, ut monilia domus conseruantur. Habuit in consortium matrimoniale filiam Generosi Domini Serek, cuius altera filia, nupta fuit Ioanni Dzierzek Iudici Lublinensi. Reliquit ex illa filios duos, Stanislawum & Petrum, & filias tres, Krzyniecciorum de Krzyniec in Palatinatu Lublinensi coniuges. Secundo autem matrimonio Ioannes Gissowski, habuit in coniugem filiam de Leszcze Lesiecki, armorum Natęcz, ex qua suscepit Ioannem, virum militaribus triumphis idoneum, qui in Imperio & domi, in confinibus Regni, cum Tartaris & Moschis maxima indicia trophæorum, auidè & audacter demonstrauit. Habuit in coniugem, Annam Martini May de Bórczynká, ex Syradiensi Terra filiam. Vixit Ioannes prædictus Annis 95. sepultus in Grabow, ubi antecessores sui depositi fuerant. Stanislaus Ioannis filius, qui ad Pscouiam præstantis dignitatis suæ robur multoties declarauit. Consors ipsius Anna Stugocka de Stugocin, ex qua suscepit filium Ioannem, qui tyrocinia sua in perfectioris virtutis accumulationem, in aula Ioannis Mnisek Sanocensis Præfeti, & Hieronymi Iázłowiecki, Capitanei Socalensis, collegit & exercitauit. Demum Castris obligando animum, in Moschouiam Stanislaw Zotkiewski ducente Exercitum sub signis Rothmagistri Chwalibogi discessit, ubi in Czarnow, Zaymische, Wolhuium Præfectum exercitus Moschouitici oppresserunt, & armis coegerunt, ut fidem & obedientiam Regi Polonia iuramento confirmauerit. Demum ad Tusynum cum Suyski pugnando, eius potentiam & castra fregerunt, dirupuerunt, & septuaginta millia militum fuderunt. Apparatus bellicus omnis illis cessit, ut victoribus, & septem millia Germanici militis in obsequia castrensia pro Rege, qui erant contra Regem annumerati fuerunt. Recepit in prælio cum Wolhuy, indicia fortis animi sui in pede à sagitta grauius vulneratus. Ad Stolicam verò Moschorum Ducum Sedem feliciter

feliciter pugnavit, licet iterum vulnere graui ibidem feritus fuisset, contra Profouieccium pugnando. Sed dum obsidione cincti, toto anno graui fama premerentur, à Strussio eliberati fuerunt. Iterum cum Martino Vrowiecki, militauit contra Skinderbásam ad Bušan. Demum cum Illustrissimo Palatino Cracouiensi, Stanislao Lubomirski, Vices-regens Rothmagistrorum, ad Orininum cum Marco Malicki miles strenuus. Pugnavit ad Bobrcam contra Cantymirum, & ad Halicz Srzeniauam, & Vscie, contra Galgam & ceteros Tartarorum Dynastas, captiuorum numerus redditus Illustri Palat. Cracou: testatur. Pugnavit quoq; contra Osmanum ad Chotinum, & contra Abasum Turcam ad Camenecum, ubi animi fortitudine repressit potentiam irruentem à tergo classi instructæ Turcarum. Pugnavit contra rebelles Cosacos ad Crucouiam, Perebeslauiam, & Stárzec, ubiq; loco tenens Rothmagistri, & victor. Pugnavit in Prussia contra Gustaum, sed quis tot, tantosq; actus bellicos exprimere calamo poterit, initia belli perstringimus calamo, motus vero, animum, & actus, quis deducere poterit? fama dicet, posteritas memoriâ tenebit, & præmia edocebunt. Habet in coniugem Catharinam filiam Chmielowscij armorum Iástrzębiec. Petrus alter filius Ioannis & Stanislai frater, dum gloriosa fama illustrare Familiam desiderasset, in bello ad Pscouiam manum amisit. Constitutus vero in domesticis curis, cum Leśiowska matrimonium tenuit, ex qua Abrahamum filium suscepit. Ioannes tertius filius Ioannis ex Leśiecka natus, ex filia Maij suscepit Martinum, & alios filios, Martinus in Imperio dum cum Vieraccio militat, ibidem in prælio occisus fuit. Filia autem Ioannis, & sorores horum trium fuerunt, Sophia Stanislai Krzyniecki, Catharina Stanislai Monscij, Dorothea Grodzieccij, coniuges fuerunt. Christophorus frater Patruelis horum, descendens à Fratre Ioannis in origine primitus positi, natus est ex Łęcka armorum Nałęcz, miles eximius in expeditionibus plurimis. Ex Anna Borzecka de Skrzyniec armorum Pułkozye, suscepit numerosam prolem. Ex quibus Adamus miles celeberrimus, qui dum ad Tarnopole in castra Chani Tartarorum cum Brozowski Rothmagistro irruit, ibidem occubuit. Nicolaus alter filius tyrocinia vitæ, in aula Illustrissimi Palatini Crac: Lubomirski completa, ad Martem deduxit, & cum Zótkieuio, Luca Pereslauiensi, Katusbouiensi, Chmielnicensi Prefecto, iterum cum Commissario Generali Cosacorum Komorouio militauit. Ad Kumeiki pugnando, globo traiectus fuit, nec tamen militare ad Stárzec contra rebelles Cosacos desijt. Filia illius Dorothea Osuchowscij coniunx, alia virgines. Nicolaus frater Christophori castrorum obseruantissimus, militauit in Vngaria primum, deinde in Regno. Reliquit duas filias, Stanislai Drogocki coniugem, & Sophiam. Ioannes tertius frater prænominatorum, non descendit ad viros nisi bellatores, nam & Aquilæ non generant desidiosam columbam. Reliquit tres filias, Annam Matthiæ Rudnicki, Catharinam Chmielowscij, Tertiam Rakowscij coniugem. Quibus benedictione sua fauant superi.

Krafuscij in districtu Lucouienſi, dignis moribus & meritis Familia. Ioannes cum Wilcopolska reliquit Ioannem militem in Vngaria strenuum, Sigismundum qui cum Ioanne Potocki, Generali Podolia militando, obiit in Multania. Martinum militem ab Anno ætatis ſuæ decimo, uſq; ad 58. in Valachia, Moldauia ſuperiori, Lituania, Prussia, cum Ioanne Zamoyſki, Zołkieuio, Filius ipſius Georgius miles cum Potocki, Campiductore Regni: Sic proficit, qui ſeſe Nobilem recogitat.

Szwarcij, in Palat. Cracou: Qui ex Germania eximij & strenui bellatores ad illuſtris ſuæ gloriæ, ad angendam famam in Regnum Polonia appulerunt, & quoniam ob excellentia facta omnibus Regni Proceribus amabiles facti fuerunt Nowiniſſorum armis inſigniti ſunt. Abrahamus Szwarc, Zupparum Crac: Præſectus, regnante Vladislao Iagellone, ut Paproc: in 2. Opere refert. Succedit Petro Picorano, & habuit ſucceſſorem officij Seraphinum de Barwath. Eorum ſucceſſores, relicto cognomine Germanico, aſſumpſerunt idioma Polonicum, idem ſignificans quod Germanicum Szwarc Czerny.

Czernij, alias Szwarcij, Paulus de Vitouice Zupparum Crac: ſeu Vielicien. Sereniſſimo Alexand. regnante, Præſectus, ſicut colligitur ex Cathalogo Vielicien. Aſſumptus poſt Biechouium Anno 1497. Erat vir clarus, & charus ob liberalitatem, diuitias, & poſſeſſiones. Stanislaus eius filius de Vitouice, Heres in Zabno. Vir deuotione ſingulari, & in Repub. conſeruanda grauis & prudens, Sepulchrum Chriſti uſitauit, cum conſeſſione Sigismundi Regis, à quo & prouiſores ſuorum bonorum, Laurentium Myſkowski Sadecen. Caſtell. cum Seuerino Bonar Biecen. Caſtellano obtinuit. Honoratus fuit Præſectura Dobcicen. Reliquit filiam, conſortem Tarnouij in Rzemien. Obiit 1569. Sepultus in Zabno. Georgius alter filius Pauli. Qui ob egregia merita, & generoſos actus Zupparum Cracou: Præſectus, atq; Capit: Vrzedouienſis fuit. Reliquit filium Martinum. Ioannes tertius filius Pauli, Canon. Crac: Dicebat Ariſtot: lib. 3. Top. Laudabilior eſt, & magis neceſſaria temperantia in iuuenibus, quàm ſenibus, nam iuuenes plus, quàm ſenes cupiditatibus tentantur. Addo quod ſuperlatiuè laudabiliſſima eſt in Spiritualibus, nam undiq; inſidiis à carne, mundo & demonio meridiano & nocturno expugnantur. Felix qui hæc obſeruat & docet, felix autem felicitate perenni. Martinus Georgij filius, Heres in Brzezec & Mokrzeſkie, Aulicus Regis Auguſt. digniſſimus, omnibus affabilis, & Eccleſiæ Catholice deuotus & obſeruantiffimus. Ex Chrzastoſka armorum Zadora, reliquit filium Martinum, Stephani Bathorij Cubicularium. Ex Pieniaſkowna uero Dorothea Iudicis Crac. filia, de Kruzlowa, duas filias reliquit. Nicolaus, qui cum Georgio diuiſa bona accepit ad Brzeſko, in Crac: Palat. vir pietate, & uirtutum præſtantia inſignis. Cum Heduigi Pukarzoſka armorum Srzeniawa, reliquit tres filios, & filias quatuor. Adamus primus filius, qui cum Minocka, eorundem armorum tenuit matrimonium, reliquit diuina benedi-

na benedictione prolem. Stanislaus alter filius, qui floridam iuventutem, negotiis publicis Reipub. tam in Castris, quam in Comitibus, in maturitatem morum gratiosè deduxit. Ex Malechowska Castell. Spicimirien. filia, suscepit prolem. Paulus tertius filius, Hic exercitatum iuventutem, literis & militaribus tyrocinij, animi generosi officium suscepit, mori vel defendere Patriam. Quapropter continuus in Castris, & perpetuus sub papilionibus, maximum nomen Familiae suae reliquit. Sorores horum fuerant, Elisabeth Zakliczyna, Hedwigis Wilkocka, Anna Piaskowska, & Regina. Petrus Czerny, Hic tertius filius Georgij, in Palat. Lublineñ. exdiuisa bona tenuit. Vir dispositus literis, moribus, prudentia, & fortitudine, ad grauius negotia Regni. Erat Aulicus Regis Augusti circumspectus, Serenissimam Reginam Bonam Sforciam redeuntem in Italiam, Rege disponente Barium deduxit. Rothmagistri munus multis in expeditionibus strenuè obuiuit. Et quod non modicum iudicium repraesentat est, quod ille cum aliis Nobilibus Primatum in Regno, ne quando obesset libertati Nobilitatis Polonae, ad circumscribendam dignitatem legibus, occasio extitit. Bielsc. fol. 662. Lego apud Ianusonium in Statuto, quod ad calculum exactionum Regni, pro Feria Secunda Dominicae Misericordiae deputatus fuerit Czerny Castell. Lublineñ. fol. 397. Existimo fuisse hunc Petrum. Reliquit filium Nicolaum, vestigia parentis, & imitantem in castris & superantem. Scripsit sanguine animi propositum: Amans Patriae, moritur pro ea. In Moschouia ad Pscouiam feruente tunc Marte fortiter occubuit. Cui Poëta Laureatus, Sereniss. Steph. Regis Samuel Volff, ad tumulum affixit.

Nicolaus Czerny pheretro portatur in isto,

Pro Patria pugnans fortiter occubuit,

Corpus inane iacet sed mens quæ criminis expers,

In lepido Christi viuit ouatque sinu.

Paulus Czerny, ultimus Georgij filius. Ille ne prouerbio ignobili degeneris columbae ex generosa aquila Familiam intingat, habituata virtutem excellentioribus factis, prudentiâ atq; constantiâ animi firmavit. Reliquit filios quatuor Georgium, Ioannem, Preclaum & Paulum, atq; duas filias. Georgius Pauli, experientiae plurimae miles. In Hungaria militando, Patria deum gratissima obsequia detulit. Ex Konicka reliquit Georgium strenuum militem & multarum linguarum peritum, ut qui in Hungaria, & Niderlandia studia sua, & exercitia castrensia inchoauerat, & perceperat. Hic primo matrimonio habuit Hedwigim Chrzastowska ex qua suscepit Georgium, secundo verò matrimonio tenuit de Familia Pułkozycz Ligeżiankam. ex hac reliquit Stanislaum, Bernardum, & Sigismundum, optimos & strenuos milites, cum Illustrissimo Domino Lubomirski, Palat. Crac: militantes. Quibus nedum negotia magna, & administrationes Praefecturarum committit, sed quascunq; grauiores causas in Consiliis. Regni sui Patrimonij, inter

Cosacos, Tenutarios Aulicos, Rothmagistros, & milites suos exortas sopiendas decernit. Erant possessiones horum plurimæ, sed discordia Fratrum effecit, ut & bona amiserint, & gradatim a dignitatibus recesserint. Sunt Dobcice, Witowice, Porębá, Mokrzsko sed aliorum. Petrus Czerny, in Brzesko, Heres & in aliis bonis, miles exercitatus, unicum filium suscepit, & filium ex Micicka, sed iam paulatim extinguatur.

Srocicij in Podolia, à Sroczyce. Antiqua & maximè Reipub. proficua familia, ut potè diuitiis & possessionibus opulenta, nec fortitudine animi, & pietatis debilitata. Stanislaus Tribunus Podolia, militaribus trophæis insignis, qui familiam suam & hoc medio collustravit, quod filias suas quatuor magnis in Repub. viris, in matrimonium locauerit. Nam unam Koniecpolscio, ex qua modernus Illustrissimus Dominus Stanislaus Castell. Cracou: & Supremus Dux Exercituum Regni descendit una cum Capitaneo Strien. Palat. Betzensi, in matrimonium concessit, alteram Podfilipszio Terrarum Podolia Iudici.

Orliccij, militia castren: dignitate præcelsa clarissimi. Stanislaus Orlik de Iazisk, multarum nationum expertus, ob bellica trophæa Hierosolimitanus miles, ob merita in Regno Zupparum Russiæ Præfectus, tenuit matrimonij vinculum cum Catharina Komorowska de Zyniec, ex qua suscepit duos filios. Sepultus Cracou: in Ecclesia SS. Trinitatis 1540. Sunt & alij horum in Silesia Orliccij, viri strenui, & ingenui milites.

Prządzewscij, in Syrad. Palat. Quia una est mortalibus prosperitatis via, bene mori. Desiderant mori pro Deo, & Patria.

Mielzenscij de Brudzeuo, in Maiori Polonia. Non est boni viri, indecora videre & audire, ideo quod honestum, & decorum est amplectuntur.

Niewiescij, in Syrad. Palat. Palam veritatem loqui, si liberi viri est, ea quæ prima veritas dixit, audiunt, loquuntur, seruant.

Narębscij, in Crac: Palat. Ex quibus erat Abbas Sadecen. Bonum progenerant fructum probi castiq; mores. Ioannes Narębski, Tyro miles sub Augusto Rege in Valachiam, plenus dierum, Obijt Anno 1636. nullâ prole relicta hereditatem quam Christo consecrauit Conuent: Crac. Ordinis Prædicat. medietatem suam villa Naręba, & alia ipsi adiacentia donauit. Sepultus Cracou: ad Aedes SS. Trinitatis.

Kozłouij, multarum nationum & linguarum periti, & Magnatum Regni atq; Senatorum, primi Aulicorum, prudentiâ militari, grauitate morum celeberrimi. Quales erant Andreas Præfectus in Krasnik, & illius fratres Petrus, Gaspar, Melchior, Balthasar. Sunt qui hos Kozłouios esse volunt, qui demum Cracouia iura ciuilia admiserunt.

Laganowscij in Cracou: Virtus est maximum rerum humanarum bonum, si verò adhæc fortitudo iungatur, summum bonum.

Lękawscij in Cracou: Pudet virum quisquis fortiter se gesserit, si ignauus signisq; vocitetur. Ergo aude, & perfice.

Młoszewscij

Mlozewskej, in Cracou: Palat. quæ tres prænominatæ domus, ab una diuisione bonorum descendunt.

Skoccej, in Maiori Pol. Virtus in eis quia frequens est, perfectior est.

Roznowskej, ad Gnesnam pulcherrimam ferunt coronam bonæ famæ, quia leges, parentes Deosq̃ colunt.

Slachcinskej, Non adulatione, nec pecunijs nobilis animus gaudet, sed conscientia.

Kwiatkowskej ad Calissiam, ex Cracou: Palat. Iacobus Aulicus Sigism. Primi, Káwatek dictus.

Przysiecckej in Maiori Pol. Transierunt alij ad M. D. Lit. Vir sapiens deliberat in malis, bona autem cito exercet.

Frikacckej, in Cracou: Palat. Meminit cuiusdam Frykacz, Bielsc. fol. 260. sub Anno 1383 Sunt in Volhinia literis, iure, & possessione omnibus noti. Castreñ. Iudices, Notarij Cremenecen.

Pitowskej, in Syrad. Palat. Vnus illorum Aulicus Regius obiit in bello Moscho-uitico, vt Bielsc. fol. 782. Adamus vir præditus virtute, Ioannes filius in exteris nationibus educatus. Paproc. 404.

Goczauiej, ad Posnan. Bono viro Deus largitur bona: Quapropter cognosce Deum.

Wydzierzewskej, ad Posnan. Dies probat mortalium mores, mors Patriæ amatores.

Chrzanowskej, in Lubl. Palat. Sequuntur dictamen conscientie, ac viros modestos & bonos.

Konárszewskej, in Lencicien. Esse superiores his assueti, ventri, somno, libidini, iræ. Quocirca benigna Dei manu fouentur.

Zarczyckej, in Sandomir. Iustitiam præstant dictis & factis.

Pilchowskej, in Syrad. Adamus, vir multarum linguarum peritus in Turcia, & Germania exercitia fecit.

Borutouiej, Sed alij armorum Iástrzëb. Omnium teipsum reuerere, & nil turpe admittes.

Krowickej, in Opocneñ. districtu. Observant sedulius, quod graue sit anima languescere.

Maszewskej, in Cracou: Bonam mentem amore prosequuntur, ab ea enim actiones bonæ proficiscuntur.

Przanowskej, in Lencicien. Adhibent curam, vt vitam decentem degant.

Pielatouiej, Fructus bonus est benè composita vita. Hoc seruare nituntur.

Vieyskej, in Crac. de Vilkouice. Ioannes eximius bellator, & paterfamilias ordinatissimus. Habuit in coniugem Sophiam Rylska, armorum Ostoia. Andreas subscripsit elect. Vladisl. IV. Petrus germanus Ioannis, in Aula Steph. Bathorij Aulicus dignissimus, bellator continuus & præsens ad Regiam Maiest. Pocillator. Curie. Meminit Bielsc. inter precipuos viros, in bello cum Tartaris ad Constantinouiam, fol. 742.

Borkowskej,

- Borkowscij, in Lucouien. Familia, ut splendore generis, ita antiquitate celeberrima. Declaravit namq[ue] quæ nobilem decent in Castris, Comitibus, Nobilium conuentibus, prudentiam, scientiam, fortitudinem, & ingenium. Ioannes post studia literaria, & tyrocinia iuventutis exercitata in curiis Præmarum Regni, matrimonij fœdus, cum Lasocionkâ celebrauit. Andreas filius Ioannis, probatam virtutem domi, forisq[ue] omnibus commendatam reddidit. Ex Osinska, fructum benedictionis matrimonialis filium Stanislaum accepit. Stanislaus Andreae, maiorum vestigia ex virtute pullulantia sequendo floridam iuventutem laudabili gravitate morum collustravit. Vbi verò constans maturaq[ue] vita constituenda fuerat, in Wisniowsciorum Familia cum Dorothea Wisniowska, Sacramentum matrimonij celebrauit. Reliquit ex illa hos filios. Martinum, literis & morum gravitate nobiliter ornatum, qua & Patriæ, & amicis optime consuluit. Hinc ab omnibus virtutem & honestum amore prosequentibus, laudabilis, desiderabilis. Post Notariatum Castren. Præmislén. Vice-Capitaneatum Castren. & Iudicem causarum officij Leopoli administrando suauiter, ad altiora proficit. Fuit multoties ad correctionem Iurium, amicorum concordiam, dissidiorum complanationem electus & vocatus. Nec defuit in reddendo Ecclesiæ Catholico munere, nam Sacellum in Zdzar ad consecratam Ecclesiam perpetuo fundavit. Reliquit ex Anna Iá-rzyniankâ Alexandrum, & Adalbertum filios. Felicem, qui cultam iuventutem, virtute bonis adornavit actibus. Ex Prominska suscepit filium Casimirum. Sigismundum, eximium & strenuum militem in Prussia, & in confinibus Regni, cum Rothmagistro optime Reipub. obsequia præstante Alexandro Cetner, militantem. Et quoniam post decessum coniugis, alteram Stanislaus prænominatorum Parens, habuit coniugem ex Dziuolsciorum Familia, superest ex illa filius Victorinus, cuius est propriis factis antecessorum merita prosequi & augere.
- Brzoukij, in Nurscen. Terra, clara & antiqua Familia. Erat ex illis Castell. Vyscensis, & alter Succamerarius Nurscen. magnus vir iudicio, & auctoritate nomine Stanislaus à Rzeuien.
- Kowaleuscij, in Cracouien. & Sendomirien. Palatinatu. Non est illis indecorum Patriam defendendo mori.
- Sladkowscij, in Sendomir. Palat. Sicut non parcunt labori propter virtutem, & Patriæ honestum, ita sine certo præmio non erunt. Raphaelem ex illis Castell. Konarien. Historici nominarunt, qui legationem perficiebat in Lituaniam. Bielsc. fol. 727.
- Sauicij, in Podlachia. Reddidit Sawicki Patriæ quod debuit, recipit quoq[ue] ab illa quod conuenit. Honoratus Præfectura Mielnicen. Reliquit optimos Reipub. filios, Nicolaum, & Christophorum.
- Pasinscij, O quàm digna res, Nobilem suis contineri terminis, est semper fidus amico, utilis Patriæ, obsequens legibus, & boni custos.

Huleuicij,

Huleuicij, in Volhynia clara factis & antiqua genere Familia. Georgius Huleuic Succamerarius Luceorien. vir recti & honesti amator, reliquit paternae virtutis amulatores filios, Vladislaum & Ioannem. Demetrius Hulewic, Regularem vitam eligens in Ordine Prædicatorum, in Conuentu Luceorien. Professus, Hippolytus appellatus, eidem Conuentui totum suum Patrimonium ante susceptionem habitus contulit, ex quo solutis debitis Patris eius remanserunt Conuentui tres villa in Volhynia, Wierzbiwno, Puthanow, & Korsowiec. Vasilium Hulewicz meminit Ianuszowski, fol. 769. Semion Hulewicz Woiutinski, Notarius Terræ Luceorien. Gabriel Hulewicz Cewonski, Paulus Hulewicz Woiutinski, Simon Hulewicz Drozdenski, Demian Hulewicz. Hi omnes ex Palat. Volhynia, subscripserunt electionem Vladisl. IV. Ochoccij, ut bonorum omnium sunt artifices doctissima virtutes, ita malorum omnium otia & vitia. Curarunt isti virtutibus proficere, non vitiis deficere. Koznicij, Florianum ad Pscouiam militantem, Anno 1582. cum Pieniażek Canaliere, meminit Paproc. in 2. Opere, fol. 406.

N O V O S I E L.

D E L I N E A T I O.

Nouosielecciorum Arma in Volhynia Fascia alba, in orbem & crucem disposita suis extremitatibus. Supra orbis verò verticem est sagitta fracta, tangens fractura orbem, ita quod quasi infixa, lancea cælum demonstret.

O R I G O.

CLarum omnibus ingenio præditi est, quod fascia in nobilium armis præcipuè Roxolanicis, strophium seu ligaturam militis ex vulnere fatigati significet. Quapropter & hæc non hæreditarunt, nisi in domo militis, quod etiam ipsa sagitta disrupta declarat. Occasione qua & vbi, illiterata vetustas, neque obseruans ætas mortalium scripturas non tradidit, sed florens meritorum & præmiorum dignitas, non modicæ rationis sententiam, in his qui gentilitijs prædictis vtuntur, declarat. Similem fasciam video in armis Sieniutæ apud Paprociū, sed absque sagitta. Vnde colligo, quod Fascia Roxolanis antiqua Arma fuerunt.

D I S C I P L I N A M I L I T A R I S.

Purimum ac ferè totum Reipub. bonum, tam pacis, quàm immortalis gloriæ, ex disciplina militari prouenit. Documento est Historia Romana,

Romana, siue à Valer. Max. siue ab alijs descripta. Ait enim *lib. 2. cap. 8.* Disciplina castrorum acriter retenta principatum terrarum, Romano Imperio peperit. *Et Dio lib. 53. ait:* Romani nulla re alia orbem Romanum subegisse videntur, nisi armorum exercitio & disciplina castrorum. At si aliquando Disciplina militaris exigenda & tenenda, tunc profectò maximè est, dum aduersus validos hostes, & eodem nobiscum armorum genere videntes, bellum geritur. Tunc inquam seuerissima disciplina, & Manliani Imperijs opus est, qua exercitus contineatur, conseruetur, ac victor euadat. *Liuius lib. 8.* Et profectò, ita Romani contra Latinos pugnando, non peccarunt, ita miles contra Russos ad Haliciam, contra Regem & in bello peccauit. Hoc igitur est quod armis nobilitatis præsentijs proponitur, dum Fascia, dum rupta & fracta sagitta exponitur. Erant recti fortesque milites, disciplina militari in agmina hostium, eorumque ferrea quæuis acumina euntes, irruentes, expugnantes seruarunt, quod Minander persuadebat.

Vnum hoc tibi pronuntio, ne ad seruitutem unquam viuus libens accedas, si liceat tibi libero oppetere mortem.

LINEA NOVOSIELECCIORM.

NOuosieleccij, in Volhynia militari dediti, trophea victoriarum reportarunt, inquit Papr. in II. Opere. Vnus illorum Cremenetia pro meritis Castrensi-
bus militaribus aduocati iurisdictionem, à Sereniss. Rege tenuit. Reliquit prolem gladio militari gloriosam famam venantem. Alios Historici, & Acta referent.

ODROWAS seu ODROWAZ.

D E L I N E A T I O.

EST media sagitta coloris albi, lancea sagittæ antiquæ apparet infixa lanuginibus prouecti viri, cuiusmodi in Turcia sæpius reperiuntur crassorum pillorum, in medium spheræ deducuntur, coloris etiam albi, in campo sanguineo. Super coronam sunt pennæ pauonis, intra quas per transversum eadem prominent arma, quasi in latus declinata.

O R I G O.

IN Morauia antiquissima arma sunt quæ nuncupationem suam, vel à cognomine viri, vel ab euentu ac-

ceperunt. Fabula enim hæc originis spargitur. Ad Principem Morauorum erat gentilis quidam audaciæ & fortitudinis in lucta mirabilis. Accidit quod Morauus, vel alterius gentis vir miles, & fortè iam Christianus, (ad cuius distinctionem paganus dicitur in fabula) ipsum superando in directione sagittæ ad metam, & in lucta ad Principem comparuerit, grauis aduentus Pagano iam aliquoties superato. Euocat igitur virum Paganus in luctam, digito in nasum collimandum, quod quia in conspectu Principis erat, indignatus miles tali euocatione, corripuit ipsius lanugines, & vnâ cum carne auulsit, atque in sagittam infixit; Quod vt conspexit Princeps, in insigne & æuiternum monumentum militi concessit. Fauet proclama Armorum huic fabulæ in lingua Moraua, sed talis euentus frustra sagittam apponeret, crediderim quod sagitta emissa auulserit, vnâ cum carne hosti pagano lanuginem, siue in prælio cui plus assentior, siue in tali coram Principe euentu. Erant enim sagittæ antiquæ ferrum latum, & acutum ab vtrunque, sicut & modò Tartari vtuntur similibus in pugna, contra agiles equos. Quando in Regnum illata fuerint ignoro, sed quod circa Annum 966. reperiantur in Regno, hoc scio.

I N C O M P A R A B I L I S P O T E N T I A.

Requirit nedum eximia, sed probata quoque media incomparabilis potentia. Ex quibus vnum adferam: nempè, quod tribus retineatur, promoueatur & acquiratur potentia incomparabilis. Regimine,

Subiugatione, Vigilantia. Qua ex ratione Æsculapium antiqui pingebant in folio sedentem, qui vna manu tenebat Scipionem, altera manu caput draconis premebat, cui ad pedes canis vigilans, & fidelis discumbibat. Est quidem hoc medium non vulgare, sed imperantem cito in odium, in inuidiam detrudit, & in crudelitatem accendit. Incomparabilis autem potentia, illa verè & sine murmure dicitur, quæ virtute, & honesto acquiritur, gubernatur, regitur, conseruatur. Vnde Arist. *Oportet prudentes Magistratus, non propter officium aut imperium, sed virtutis causâ admirationem sui parere: ut etiam immutata fortuna, eisdem laudibus digni censeantur.* Apud Plinium lego pluuiam ferream, lib. II. cap. 56. Pluuiam verò auream lego in *Biblioth. Photij ex Himerio*, illa pluebat Lucani antequam interemptus fuit cum milite toto à Parthis M. Crassus, ista verò pluebat Rhodijs Ioue auream nubem in illos rumpente. Illa significat potentes Principes, qui telis quasi ferrea grandine desæuiunt. Istâ significat Principes conditionis suæ memores, de qua Seneca: *Nullum clementia magis, quam Regem & Principem decet.* Ego dum contemplor arma proposita Nobilium, non abnego incomparabilem potentiam in omen deducere, vnico tractu auulsit lanugines & labrum, vnico ictu sagittæ sustulit bellatoris potentiam, vnica lucta fregit luctatoris fortitudinem. Quid igitur effecit gladio, & hasta cum aduersario pugnando, si hæc & talia probauit ludendo, iocando? An non incomparabilem potentiam declararunt in Regno Odrowanzij, Sprouij, Galcij, Pieniascij, & alij innumeri, qui prædictis armis condignè vtuntur. Floruit & floret illorum potentia, in tyaris Archi-Præsulum & Præsulum, floret in regiminibus Exercituum, Senatus, & Curia Regum. Erant namque sicut persuadebat Euripid. apud Stob.

*Qui Martius in pugnis, & in conciliis præcellunt,
Non debent esse ingeniosi in leuibus & argutis.
Sed in grauioribus & arduis negotiis & rebus,
Bene consultare de magnis bonis regno necessariis.*

SAGITTA PATRIÆ, & pro PATRIA.

LVcrum inæstimabile lethiferum apprehendere pro Patria sagittam credebant antiqui bellatores, & Patriæ amantes. Quapropter admo-nebat Callinus in Stob.

*Quamdiu torpetis? Quando strenuum habebitis animum
O iuuenes? An non veremini vicinos
Ob tantam ignauiam? in pace autem vobis videmini sedere.
Interim verò bellum totam regionem infestat.
Quin scutum aliquis hosti in prælio obtendat.
Et aliquis moriens ultimo iaculum emittat.*

*Honor enim & ornamentum conciliatur viro
Pugnanti pro Patria, & liberis & tenera uxore,
Aduersus hostes, &c.*

Quocirca meritò laudibus efferunt Ducem Nouogrodi Podlachia, &c. Erdziuilum, qui Kaidano Duci Zawolscen. socio Bati exposcenti per nuncios tributa & minitanti ni concessisset, ita respondit: Misit illi duas sagittas, incitando scilicet ad bellum, quem cum toto exercitu fudit ad Mozyrum. *Siricou: lib. 6. cap. 12.* Mori namque decet pro Patria, dum necessitas incumbit. Hæc arma dum inspicio, video sagittam Patriæ & pro Patria. Nobile enim hoc signum sagittæ ipsi Longobardi pro insigni deferebant nobiles, nec aliud nobilitatis illorum quorum erat defendere Patriam & mori pro Patria erat stemma quam sagitta. *Olaus lib. 8. cap. 10.* Patriæ sagitta hæc sunt arma, nam nunquam contra Patriam, nec in Patriam, siue intus, siue foris pugnarunt. Lego Abaridis sagittam, quæ fabulatur à Græcia, usque ad Hyperboreos Scythas euolasse. *De qua & Suidas. Et Iunius in Photio.* Hæc (inquiunt) sagitta patriam desiderauit, vnde per remotissimas plagas orbis rapiebatur. Vestræ sagittæ, hoc ô veri Patriæ amatores, & ciues Odrowazij adscribendum perpetuo venit, quod siue præsentis, siue distantes, siue in toga consulitis, siue in sago bellatis, semper pro Ecclesia & Deo, pro Patria & Repub. Regi, & Senatui Polono sagittam vestram obtulistis, consecrastis, vouistis. Et exiguæ copiae infinitum exercitum superabant.

LINEA FAMILIÆ ODROVONZIORVM.

SAulus Odrouons, qui fortè in Regnum Pol. cum Dabrowká Bohemiæ Ducissa, dum in sponsam Miesconi Duci Pol. deportaretur ex Bohemia venit. Refert namque Cromer: quod plurimi Nobiles & Barones, cum illa venerant, quos ille honorificè habitos, & splendide donatos remisit. lib. 1. fol. 32. col. 2. Ex quibus sine hæsitacione aliqui etiam in Polonia, cum sua Ducissa remanserunt, vnde Paproc. in 2. Opere refert: quod in priuilegio montis Calui, Regnante Boleslao Chabri dato, subscriptionem Saulis Odrouons legerit, qui notabant Familiam suam à Konskie. Igitur initia illorum in Regno erant circa annum 966. Hic reliquit filium Comitem Saulum, colligitur hoc ex libello Canonisationis S. Hyacinthi, à R. P. Seuerino Magistro edito, qui Capite. 1. libri primi dicit: Anno 108. Saul extitit Odrouonz, qui in Pol. Regno cum magnis floret opibus, virtutibus quoque & rerum gestarum fama præstaret. Filius eius & Comes ex Comitibus, Saulus Comes in Konskie, qui ad Monasteriũ Trzemeszen. concessit decimas ex Konskie, sicut priuilegium eiusdem ibidem testatur. Meminit illius R. P. Seuerinus, sub Anno 1140. Papr. 1145. Filij ipsius plures fuerunt, R. P. Seuerinus duos memorat Eustachiũ & Iuonem. Sed dum post decessum B. Iuonis Episc. Crac. post annos tredecim successit in Episc. Crac. de Familia Odrouonzicrum Prandota Biatacouius, iam constat tertium fuisse adhuc

Sauli filium successorem in Konskie. Et quoniam inter literas, & in Cathalogo Clarae tumbæ lego, quod filij Miloslai Comitis Fratris Iuonis cū filiis Iuoni Comitis impediabant foundationem Monasterij à B. Iuone, iam & hos hæredes in Konskie dicendum venit. Et quoniam acquisiuit Prandocinum B. Iuo, à Prandota & filio illius Vislao, & ius foundationis Monasterij de Kaczycze, in Prandocin translatum transtulit ex cessione Prandotæ in Mogilam, ipsum quoq; filium fuisse Sauli Comitis aperte constat: Sed hoc apertius diuisio bonorum inter illos commonstrat. Alij namq; à Konskie, alij in Mogilá, alij in Sprowá, alij in Biataczow, alij in Szydtowiec Familiam suam adnotabant. Commonstrat & notata Clarae tumbæ, unde adnoto. Prandota Odrouonzius Comes, qui fundauit Prandocinum, & cepit fundare ibidem de Kaczycze Ordinē Cisterciē. habuit filios Vislaum, & Dobieslaum. Dobieslai filij, Paulus & Sando. Sandonis filij, Creslaus, Prandota, Petrus, & Paulus. Iuanus Odrouonzius, cuius filij Matthæus, Iaroslauus, Sando, Iuanus. Miloslaus Odrouons, eius filios ibidem Cathalogus nominauit. Sed quoniam difficile est totam lineam deducere, sufficiat lectori benigno, antiquitate familiæ cognita, ex his deductos fuisse Odrouonzios ita claros, ut vno Anno 1462. fuissent ex illis sex Senatores, sex Capitanei, quatuor in dignitate positi, sicut sub B. Iuone adducemus. Nunc ad lineam notiozem uelim descendamus. Accepi conscriptam lineam Odrouonziorum hoc modo: Descendebant ex Comitibus de Konskie. Miloslaus de Konskie, Frater B. Iuonis Episc. Crac. Et ab hoc Odrowanzij, qui familiam suā notant à Konskie, descendunt. Alij namq; fratres aliunde Familiam suam notare ceperant, & ita diuersitas Odrouonziorum creuit, de Sprowá, Biataczow, Sze-koćin, Gorá, &c.

Konieccij, Odrowazij de Konskie. N. Ochmagister Reginae Annae Capit: Lomzensis uerus maiorum suorum cultor, & obseruator meritorum, amans Patriæ, honoris, famæ, doctrinæ. Habuit tres coniuges, primò Barbaram Tassycha armorum Strępá Notarij Terrestris Cracou: filiam, secundò Annam Prze-rębska Arm. Nowiná, Vincentij Castell. Rosperscen. filiam, tertio Catharinam Lescenska, Raphaelis Capitanei Radzieiouien. filiam, sed cum nulla habuit prolem. Iuo alter filius Sauli, Comes de Konskie, Cancellarius Regni, Bielsc. fol. 144. ex Cancellario Ducis Lesconis Albi Cracou: & Sendomir. ut ex Dlugossio ad Annum 1218. habetur, & alijs. Hic ad Colomanum Andream Regem Halicien, 1206, uná cum Kadlubcone Episc. Cracou: legatus fuit, sicut Bielsc. ut supra Cromer. lib. 6. Creatus Episcop. Cracou: ex Cantore Gnesnensi, & Canonico Crac. Anno 1218. & hoc ob literarum peritiā & prudentiæ humanæ fulgorem. Parisijs enim studuit, ut Dlugossius addit. Sedit annis duodecim; humilitas tanti uiri in multis peregrinationibus apparet, sed precipuè quòd in Synodo à Vineentio Archiep. Gnesnen. 1226. celebrato, dum sibi concedere locum Vratislauien. Episcop. nolisset, maluit recedere, quàm contendere. Pietatem ipsius plurimæ Ecclesiæ erectæ & fundatæ adstruunt.

adstruunt, in Konskie, Wąwżynczyce, Działoszyce, Sendomiria, Calissia, Mogila. Eius pietatem efferunt tot Religiones ab illo fundata Cistercién. Ordinis Prædicat. S. Augustini, efferunt Xenodochia, Scholæ, de quibus omnes Historiciasserunt. Quod breui Carmine Kantscius in Serie Episcop. Cracouien. nominauit:

Æde forum Craci urbem Hyacinthi Fratribus auxi,

Donau fratres clara Mogila tibi:

Quid Luboricza, quid Imbramowice, & plurima Templ

Quid quæsitus honos quem Zula perdiderat?

Sed cum post decessum ipsius, Filij a Fratribus Iuani & Miloslai foundationem labefactare Clara tumbæ voluissent, laboratum de concordia fuit. Cesserunt ergo & donarunt, sed ne controuersia postoriri possit, sub Casimiro Iagellonide Petricouia ab Odrowanziis Fundatio hac & possessionum donatio corroborata fuit, & ab his Anno 1462. subscripta.

Ioannes de Sprowá, Archiepisc. Gnesnén. & Primas Regni.

Nicolaus Dei gratia Episcop. Præmissien.

Nicolaus Abbas Andrzeiouien.

Andreas Odrouons Palatinus Leopold: & Generalis Capit: Russiæ.

Iacobus de Dębno, aliàs de Szekoćin, Regni Poloniae Thesaurarius, Capit:

Sadecen. & Biecen. & Regiæ M. Pincerna Supremus.

Eustachius de Sprowá Castell. Radomien. Capit: Opocnen. & Vnieiouien.

Dobieslaus de Sprowá, Castell. Præmissien. Capitaneus Louicen.

Stanislaus de Szydłowiec, Castell. Zarnouien.

Paulus de Sprowá, Dapifer Leopolién.

Dobieslaus de Szekoćin, Subdapifer Sendomirién.

Paulus de Szekoćin, Capit: Olstinen. Zauichosten. Lucouien.

Iacobus Obulus de Gory, Subpincerna Cracouien. Capit: Czorstinen.

Petrus Godowski, Vexillifer Halicien.

Henricus de Szekoćin, Capit: Lublineén.

Iacobus de Pniów, Archidiaconus, & Administrator. Episcopatus Cracouien.

Fratres Armorum & Domus Odrouasinae.

Mortuus est B. Iuo Episcopus Cracou: in Italia 1229. Sepultus Mutinae. Translatus in Poloniam a Fratribus Ordinis Prædicatorum, & sepultus in Ecclesia SS. Trinitatis, cui Ioannes Węzyk, primò Abbas Clara tumbæ, postea Archiepiscopus Gnesnén. Mausoleum marmoreum erexit & inscripsit:

D. O. M.

O S S A

Iuonis de Konskie Odrowazij. Diui Hyacinthi Patru, Episcop. Cracouien.

M V T I N A

Ad quam Anno Dñi. 1229. Vita defunctus est.

C R A C O V I A M

A Patribus Ordinis Prædicat: huius Conuent. Anno Dñi. 1239.

T R A N S L A T A.

Hic sub rudi Saxo conclusa.

C V I V S

In Deum pietatis, Ecclesiam, & Patriam charitatis sunt monumenta.

TEMPLA

T E M P L A

Deiparae Virginis in Circulo Cracouien. Clarae Tumbae, S. Spiritus Cracouiae,
Mstouien. Dzierzanouien. Koscen.

M O N A S T E R I A

SS. Trinitatis Ordinis Prædicat. Cracou: Clarae Tumbae Ordinis Cisterciën.
Mstouien. Canon. Regul. Sancti Augustini.

H O S P I T A L E

Sancti Spiritus Cracouiae.

O M N I A

Proprijs impensis Annis 12. quibus Eccles. Crac. præfuit exstructa, & dotata.

Ioannes Węzyk, Abbas Commendatarius, Sepulchrum hoc Monasterij
sui Optimi Parentis marmore contextit. Anno Dñi 1618.

*Dobieslaus III. filius Sauli, sicut in linea Familiae moderni adnotarūt. At ego fuisse
Prandotā affirmo ex rationibus supra assignatis, qui dum filios duos habuit, Vi-
slaum & Dobieslaū, forte hic modo Dobieslaus memoratur. Huic ex diuisione
bonorum venerunt Szydłowiec, Gory, & Chleuiska. Quod etiam Papr. in 2.
Opere fol: 398. refert. Quorum bonorum possessor fuit Dobieslaus, postmo-
dum Castell. Vislicien. Christophorus Odrowas Dobieslai filius, ut Mie-
chouius refert lib. 3. Palat. Crac: Boleslao Pudico regnante 1238. Hic acqui-
siuit bona Opátow, ut Paproc. habet. Eustachius filius Palatini Crac: Ca-
stell. Vislicien. qui reliquit tres filios. Nicolaus Eustachij, Episcop. Præmi-
slien. Petrus Eustachij, qui sterilis decessit. Iacobus Eustachij Thesaura-
rius Regni. Iste reliquit duos filios, Dobieslaum Odrowas, Castell. Czech-
ouien. qui diuisione accepit bona Chlewiska, à quibus & Chlewicki nuncupatus
fuit, & Stanislaum Castell. Zarnouien. qui bona Szydłowiec accepit, & Szy-
dłowiecki nuncupatus fuit. Est memoriale huius diuisionis Casimiri Ducis
Pol. Cracouiae, Sendomiriae, Syradiae, Lenciciae, Cuiauiae, Pomeraniae, Domi-
ni & heredis, qui ob multiplicia obsequia, & seruitia Iacobo, Nicolao, & Pe-
tro de Chleuiska, villas eorum Chlewiska, Szydłowiec, Smagow, &c. transf-
fert in ius Teutonicum, Szredzke nuncupatum. Stanislaus Odrowas Szydł-
wiecki, Castell. Zarnouiecen. reliquit filios duos Stanislaum & Iacobum. Sta-
nislaus erat Castellanus Radomscensis 1493. qui habuit hos filios, Succamer.
Crac: Capitaneum Gostinen. Nicolaum Castell. Sendomir. Thesaurarium
Regni, Capitaneum Radomscen. Osuiecimen. Zatorien. Olstinen. Krzepi-
cien. 1531. obiit. Christophorum Vice Cancell. Regni, Capit: Gostinen. qui
post decessum Fratris sui Nicolai Castell. Sendomir. fuit, hi masculam prolem
non reliquerunt. Iacobus uero alter filius Stanislai Szydłowiecki, erat The-
saurarius Regni 1506. Habuit filium Christophorum Castell. & Capit. Cra-
couien. Cancellarium Regni, qui 20. millia Tartarorum fudit 1512. Qui o-
mnes Szydłowieccij Odrowasij, quales & qui fuerunt, omnes Historici cum
referant me tacere docuerunt. Nullam masculam reliquit prolem, sed
tantum tres filias, Elisabetham Nicolai Radziuiliij Ducis, Palat. Vilnen.
Coniugem, ad quos & Szydłouecia transijt, & Ducis in Ostrog consortem, ad
quos,*

quos Opátouia, & Chmielow deuenerunt. Scripsit illi Epitaphium Andreas Krzycki, Episcóp. tunc Præmisliensis.

Magne Senator Princeps & gloria Regni,

Cui natura suum contulit omne decus.

Per quem congressi sunt tres cum Cæsare Reges,

Et bona sunt studio multa peracta tuo.

Cuius tot resonat populorum nomen in ore,

Dignius hic noster quo nihil orbis habet.

Te mea mens agitat sacris celebrare Camænis,

Sed nouus optatum mæror adimit opus.

At tamen aggrediar quod si quid nostra Thalia est,

Carminibus viues sæcula multa meis.

Interea hos legens clementi suscipe vultu,

Quos fidi ad Dominum tristia busta dedi.

Vt qui connubij tanti tantiq̃ue decoris,

Illius autor eras seruitijq̃ue mei.

Nunc rebus nostris inopino funere lapsis,

Indoleas Cricij tum memor esse tui.

Dobieslaus verò Odrowas Chlewicki, Iacobi Thesaurarij filius, Castell. Czechouien. Reliquit duos filios, Petrum & Simonem, Præfectum Culina Regia, Vexilliferum Sendomirien. qui sterilitate decessit. Petrus Crac: Dapifer, celebrato matrimonio cum Szpinkowná suscepit ex illa Iacobum heredem in Chlewiska, qui ex Lubrzanska Castellani Bresten. filia, suscepit filios septem, & filias sex, Zamiechowskij, Kaimirouij, Podlodomskij, Sucheccij, &c. coniuges, de Matrimonio illius, Bielsc. fol. 493. Petrus primus filius, qui ad Pscouiam, sub signis Pieniazek Caualeri pugnando occubuit. Iacobus secundus filius, qui ex Elisabeth Zatuska, filia Succamerarij Rauensis suscepit filios tres, filias tres. Laurentius tertius filius, qui ex Latalska Dorothea, filia Georgij Comitiss de Labissin Latalski Palatini Posnaniens. suscepit filios tres, Georgium Scholasticum Rusiecen. & Secr. R. M. Nicolaum qui cum Leonora Sokolinska, filia Ioannis Drucki Sokolinski, Refendarij, & Notarij M. D. L. Mścislauien. & Daugouien. Capitanei, celebrauit connubia sacra. Ioannem qui in coniugem habuit Annam Kochánowski Vexilliferi Regni filiam. Filia autem Laurentij fuerant, Anna Christophori Korycinski, Castell. Woynicen. consors, & Marina Dominici Kazanowski, Capit: Luceorien. coniunx. Andreas quartus filius, qui cum Koniecpolska, filia Andreæ Koniecpolski Castellani Potanecen. tenuit matrimonium. Ioannes quintus filius, habuit in coniugem Przerębska, Rothmag. bellicosissimus ad Pscouiam, Bielsc. de illo, fol. 782. Filij Ferdinandus & Balthasar miles strenuus, cum Martino Kázánowski, Campiduct. Stanislaus sextus filius sterilitate decessit. Samson septimus filius, Romæ obiit. Sunt plurimi de Chlewiciorum Familia usq̃ in

præsens, qui decorem suæ Familæ in castris conseruando, in arduis bellis, Pruthenico cum Gustavo, domestico cum rebellibus Cosacis ad Kumeiki & Stá-rzec, sub signis Notarij Exercituum Kazanowscij Dominici, militârunt. Alij uerò Domino Dominorum, vitam consecrando in Religione Prædicatorum S. Dominici, gloriosum profectum animæ colligunt. Bernardus & Hyacinthus S. Th. Lector, & Prædicator gloriosus. Felices profectò Familæ Chleuiciorum, successus semper fuerunt, & felicitate ut ex prior illa, de qua Homerus dicebat in Odyssæa.

In adolescentia delectari, & ad senectæ limen peruenire

Fælicitatem, destinare nuptias contrahenti & nascenti.

Vt ipse quidem prosperè domi senescat,

Filij uerò prudentes, & in bello præstantissimi euadant.

Iuanus quartus filius Sauli. Est enim in Bohemia propè Pragam Sancti Eremitæ Iuani Sepulchrum in quodam specu, ubi plurima miracula, per intercessionem huius Sancti fiunt. Quapropter Bohemi Patrocinij illius gratiâ, nomen Iuani assumebant, & assumunt. Iuanus ergò fuit unus filiorum Sauli, sicut demonstrant Cathalogi & literæ Monasterij Claræ Tumbæ. Ab isto descendunt Odrowazij de Sprowa. potentes, bellicosi, pij, diuites, prudentes, & Patriæ maximi defensores. Obseruârunt fortè, quod quidam in Stob. serm. 104. persuadebat:

Exercenda virtus est, & bona fortuna diuinitus petenda

Nam qui hæc ambo habet, beati simul

Et boni viri nomen ferens vitam degere poterit.

Prandotá cognominatus Gatká, qui sepultus in Mogila, ibi sepeliebantur de Sprowá & de Dembno, ex concurrentia igitur Annorum ibi sepultorum, fuisse Prandotam de Sprowa colligitur. Hic Casimiro Magno Regnante contra Bohemos, & illorum Principem Ioannem feliciter pugnavit. unde Cromer. lib. 12. fol. 210. Palma rei bene gestæ Prandotæ Galcæ, gente Odrouonzo data, quapropter magnis præmiis, & militari balthæo à Casimiro ornatus est, Anno 1345. Eustachius de Sprowa, Castell. Vislicien. De quo Epitaph. in Mogila Anno 1350. Petrus de Sprowa, Palat. Russiæ, & Capit. Generalis, Suidrigielonem Podoliam populantem multis in locis repressit. Vladislao Iagellonidi Hungariam pacanti, proprio stipendio auxiliares copias deduxit, Bohemos montium iuga occubantes profligauit, Cassouienses prædiciarios agros circumvicinos depopulantes ad internecionem deleuit. Captus à Thelepho Cassouien. Præfecto agri, Thelephum per suas residuas copias captiuum tenuit. In Valachia tandem 1450. occubuit. Illi Simon Starouolscius, nunc Scholasticus Tarnouien. tale Epitaph. posuit:

Genio, Manibus, & Vmbræ.

Petri Odrouonsij Palatini Russ. Præfecti Leopold. ac Vniuersæ Podoliæ. Qui sub tribus Iagellonibus Regibus Poloniæ bellicosissimis, variis expeditionibus,
varia

varia fortuna interfuit. Et quamuis secunda toties clarus & turbidis rebus intrepidus, aduersa tamen succubuit. Primum in Hungaria, in tumultu Agrinensi, à Thelepho Præfecto Cassouien. captus. Deinde, perdomandæ Valachia directus à Casimiro Rege in pugna cum Bogdano Vaiuoda interfectus. Vt insolentis Deæ posthumantibus documentum relinqueret, partâ suis victoriâ interijt. De illo plurima scripserunt Historici, Callimachus aduentum in Hungar. lib. 2. fol. 638. Col. 2. Contra Tartaros missus in Poloniam ex Hungaria, Idem lib. 2. fol. 659. Col. 2. Ibidem quæ illi Agriæ acciderant, captiuitatem illius, Cromer. lib. 21. fol. 326. Col. 2. Ioannes de Sprowa, Archiepisc. Leopoli. Post decessum Rzesouij Archiep. Capitulum elegerat Syluestrum Sciechouium, sed Vladislaus Iagellonis filius Rex, precibus Helia Palatini Valachia adductus amoto Sciechouio, Ioannem Odrouonsium Archiepiscop. Leopoli. esse iubet Anno 1436. Cromer. lib. 21. Skrobisouius vero Canon. Leopoli. qui vitas Archiepiscoporum Leopoli. conscripsit, dicit quod maximè Collegium Canonorum vexasset, qui in Concilio Basiliensi excommunicatus, in illa mortuus est. Erat namq; merore confectus, ex morte fratris sui Palatini Russ. occisi à Valachis. Obtenta absolutione à Sede Apostolica, sepultus Leopoli, Cromer. lib. 22. & Miechou: lib. 4. C. 59. Anno 1450. Andreas de Sprowa Palat. Russ. & Præfectus Leopoli. Frater Ioannis Archiepiscop. & Petri Palat. ut Starouolsc. in Bellatoribus adnotauit. Casimiro Imperante, Alexandri Valachorum Principis, contra Bogdanum tutor, quem sæpius repressit, à Tartaris cursitantibus per Podoliam, cum Theodoro Bucakiorum illam liberauit. Cruciferorum victor in Prussia, peritissimi Ducis nomen assecutus est. Ad diuersos Europæ Principes legatus fuit. In munere Senatorio vigeat apud illum dignitas sine fastu, doctrina sine ostentatione, probitas sine fūco, studium sine factione. Huic Starouolscius tale apposuit Epitaphium.

Andreas Comes Odrouonsius, Regni Pol. Senator amplissimus, amans virtutum, osor vitiorum, rectus iudicij rerum togæ, & sagi, vsu & experientia egregiè peritus, sub hoc marmore iacet. Qui sub Diuis Iagellonibus varijs bellis exercitatus, Tartaros in Podolia sæpius fæliciter cecidit, & Bogdanum Daciam inuadentem oppressit, Crucigerisque in Prussia, toties profligatis, strenui & intrepidi Ducis nomen tulit. Demùm obitis aliquot ad diuersos Principes clarissimis pro Republ. legationibus, & ipse obiit Anno M. CCCC. LXV. Bonorum omnium cum luctu. Reliquit filios Stanislaum & Hieronymum. Ioannes de Sprowa Archiep. Gnesnen. ex Præposito Sendomir. & Canonico Gnesnen. Anno 1453. Hic Elisabetham Regis Romanorum, Bohemia & Silesiæ, Archiducis Austriæ filiam Coniugem Casimiri Regis Polonia, in Reginam coronauit. Plurima bona contulit Ecclesiæ Gnesnensi & Louicensi, tanquam vir virtute clarum genus collustrans. Vnde de illo Ianicius Laureatus Poeta, in libro de Archiep. Gnesnen.

Spruius antiquæ laus, splendor, gloria gentis,
 Illa licet meritis splendida semper erat.
 Qualis erat quæris: dicam nec multa morabor,
 Equavit morum nobilitate genus.

Obijt Anno 1464. 14. April. Vniouia, Sepultus Gnesnæ.

Eustachius de Sprowa, Frater huius Archiep. Gnesnen. Castell. Sendomirien. qui Gnesnæ deposuit mortalitatem Archiep. & bonorum ipsius successor fuit, meminit Cathalogus. Ioannes de Sprowa, Iudex Sendomir. qui in Curia Archiep. Gnesnen. educatus, ut literis profecerat, ita integritate vitæ singularis euaserat. Thomas de Sprowa, Frater Andreae Palatini Russia, in qua fuisset dignitate non conspicio authentice, sed præsuppono verissimè. Reliquit filium Eustachium, Castell. Radomien. & Capit. Opocnen. decessit sterilis. Filiae Thomæ erant Szafraniec coniunx, ex qua fuit Stanislaus Palat. Sendomirien. Przerebscij ex qua Castellana Syradiensis natus Castell. Rosperscen. Capit. Opocnen. Siecigniomscij, Duninij, Kołka Castell. Gedanen. post Palat. Sendomir. Trzebienscij coniuges. Erat eorum & tertius frater, qui reliquerat filiam Petri Dżiersniak consortem, qui ex illa suscepit filium, & tres filias. Ioannes de Sprowa, Palat. Podolia, postmodum Palatinus Generalis Russia, Tenutarius Samboria, qui unâ cum coniuge Beata de Tęczyn, erexit Ecclesiam & Monasterium Patribus Bernardinis in Sambor, Anno 1471. quæ per Reuerendissimum Ioannem Targowicki, Episcop. Premislicen. 1488. consecrata fuit. Quod Monasterium, per Turcas & Tartaros igne consumptum, iterum eadem Beata à Tęczyn, Anno 1514. reedificauit. Extant horum scripturæ ibidem, & Epitaph. Filia illius condita, & licet ibi non addatur de Sprowa, intelligitur tamen, nam ipsi Odrowazij de Sprowa, Russiam administrarunt. Stanislaus Andreae de Sprowa filius, Palat. etiam Russia ut Patrens, qui in coniugem habuit, Annam Ducis Masouia filiam, ex qua unicam filiam Zophiam suscepit. Hæc primum fuit Christophori Comitis in Tarnow, Castell. Voinicen. Capit. Sendomirien. consors, postmodum Ioannis Kołka Palat. Sendomir. Erat hæc Matrona, in omni suo statu exemplar vitæ omnibus, pie & debite uiuentibus Matronis conjugilibus, & uiduis, ut etiam præ dignitate morum, ac progressum iuxta virtutem in matrimonium, postquam per mortem mariti mutasset statum, ab Augusto Sereniss. Rege, tanquam ex Regibus descendens per Hieronymum Ossolinscium, Castell. Sendomir. conciliaretur, ut notat Paproc. Dotauit plurimas Nobilium uirgines, statum vitæ in saculo, vel Canoniis constituentes. Pauperum & Orphanorum erat mater. Iarostauia Patres Societ. IESV fundauit. Reliquit post se filias duas Annam & Catharinam, cui tale Epitaphium Iarostauia appositum est.

Illustris ac Magnifica Domina Zophia de Sprowa, Illustrum Domini Stanislai Odrowas, Palat. Russ. & Dominae Annæ Ducissæ Masouia coniugum

iugum vnica filia. Primùm, Magnifici Domini Ioannis Christophori Comititis de Tarnow, Castell. Voyniceñ. Deinde Illustris Domini Ioannis Koska de Rostkow à Stemberg Palat. Sendomir. coniunx. Collegij Societatis IESV Fundatrix, sempiterna memoria dignissima, hîc sepulta regnat cum Christo, Obijt 1580. Ætat 40. die 9. Iulij. Reliquit ex posteriore marito filias.

Hieronymus de Sprowa alter filius Andreæ Pal. Russ. reliquit duas filias Beatam Oscomscij in Belzen. Palat. coniugem, & Annam, quæ omni deuotione animam exercitando, ad Christum Sponsum meditandum, Priuorscij, ad Ecclesiam PP. Bernardinorum sepulta. Soror horum Fratrum duorum, & filia Andreæ Palat. Russiæ, fuit consors Stanislaus Lascki Palat. Sendomir. cuius erant filij, Nicolaus Incisor Regni, & Stanislaus steriles, Lascki autem filia, consors Wlodek Capit. Camenecen. Kościeleccij Palat. Posnanien. Starzechowscij Capit. Visogroden. & Rzeszouscij coniuges. Ex his Odrowasiss descendunt Pieniascij, de quibus ne Linea distracte Sauli Odrouons poneretur, inferius paulò dicemus. Eustachius quintus filius Sauli Odrouons, Comititis in Konskie. Nobilis genere, nobilior virtute extitit. Decebat namq; eum, qui nobiliore Stemmata, & sanguine suorum gloriabatur, maiori quoq; virtutum fulgore clucere. Et quia arbor bona non potest malos fructus facere, edidit in lucem Filium Hyacinthum, vel ut antiqui efferebant (notante Cromero) Iacicum, in Terra Camienensi, Kratistauien. Diæcesis, in villa Lanka, Opolien. Prouinciæ, addit Dlugoff. Cromer. territorium vocat. Hic Magistros suæ iuuentutis has Academiâs habuit, Cracouien. Pragen. & Bononien. ubi Doctor Iuris utriusq;, & Professor Theologiæ creatus est, ut in libro Canonizationis ipsius, ab A. R. P. Fratre Seuerino Theolog. Profess. adnotatur. Hic quia se totum in virum Ecclesiæ Sanctæ profuturum consecrauit, cum Iuo Episcop. Cracou. Patruus suus Canonicum Crac. fecit. Dum verò ob diuersa complananda negotia Romam discessit Iuo Episcop. in Comitum itineris, accepit Iackonem Canonicum, virum sensatum & industriusum. Romæ dum negotia pertractando morantur, adfuerunt prædicationi S. Dominici, sanctitate & prodigiis clari, & miraculo dum defunctum oratione & Sacrificio, incolumem vitæ pristina restituerat, atq; ibidem S. Hyacinthus, Ceslaus Polonus, Henricus Morauus, Hermanus Teutonicus miraculo intus accensi, habitum Ordinis S. Dominici acceperunt. Reuertendo in Poloniam Episcopus Cracouiensis, petijt Fratres in Poloniam dare à S. Dominico, sed alios obtinere non valens, illos suos commilitones accepit, à quibus Germania, Morauia, Bohemia, Silesia, Polonia, Russia, aliæq; innumera gentes illuminatæ fuerunt in Fide, & confirmatæ. De hoc latè R. P. M. Seuerinus in Canonizationis S. Hyacinthi libello, Cap. 4. lib. 1. & Cap. 5. Tibi ô Sancte Pater & Patrone, damus hæc nostra vota. Sancte Hyacinthe, ærumnis nostris & peccatis, tuâ sanctâ intercessione parce, & faue.

Sancte vir immenso maior virtutibus orbe,
 Calicolum Sanctis adnumerate choris.
 Aspice nos precibusque tuos defende Polonos,
 Ne stygij fiant præda cruenta Ducis.
 Da tua curramus celeri vestigia passu,
 Vt Regni simus pars quotacunque Dei.

Beatus Ceslaus Polonus Odrouonsius, alter filius Eustachij Odrouasij Comitissæ de Konskie, Frater & Socius S. Hyacinthi, religione & genere. Et licet hoc ex Historia expresse non habetur, R. Magister Bzouius, id quod Historia tacuit, in propagine S. Hyacinthi Romæ edita aperte docuit. Nam cum Prior Vratislavia, ubi B. Ceslai deposita requiescunt ossa fuisset, ibidem quis genere Ceslaus esset, & qui eius parentes fuissent, notitiam assumpsit, & maxime consentaneum videtur, quod si Ivo Episcop. Crac. in negotiis Reipub. & Episcop. Romæ in eundo Hyacinthum Filium ex fratre in socium accepit, etiam S. Hyacinthus fratrem dum habuit, maluit in socium assumere. Hunc igitur B. Ceslaum, unâ cum S. Hyacintho Romæ ad S. Sabinam, è manibus S. Dominici habitum suscepisse Religionis, omnes nostri Historici referunt. Qui ut redijt cum S. Hyacintho in Poloniam, illum S. Hyacinthus, Anno 1222. in Bohemiam misit, qui Praga Ecclesiam S. Clementis, pro Ordine erexit. Demum in Silesiam missus, Vratislavia Ordinem, in honorem S. Adalberti fundauit, ibique clarus miraculis quieuit. Ita Mag. Seuerinus, in lib. 1. Cap. 5. de Canoniz. S. Hyacinthi. De illius miraculis, Cromer. lib. 8. sub Anno 1240. refert. Ad orationem S. Ceslai, columna ignea cælitus apparuit, & statua Tartarorum, omneque territorium ingenti, atque terribili fulgore collustrauit. Per terrefacti Barbari, obsidionem a Vratislavia soluerunt.

Prandota Odrouons descendens à sexto filio, si ipsemet sextus filius non fuerat Sauli Comitissæ in Konskie, qui inter cætera diuisa cum fratribus bona, tenuit Biataczewiam, Dębne, Szekocinum, ex qua notabant Familiam suam Erat Episc. Crac. post Vislimirum annis tredecim, post Iuonem Odrouons Episc. Crac. Hic Conradi crudelitatem vindicando Boleslaum Principem reuocauit Cracouiã, cui illo authore omnes iuramentum iterato reddiderunt, qui Conradum adorabant. De hoc Cromer. lib. 8. fol. 147. Col. 1. Prandota Episcop. Crac. Gente Odrouonsia, cognomento Biatacouius, &c. Assumptus ex Archidiac. Cracou: & Canonic. Sendomir. 1242. Ille Canonizationem S. Stanislai Martyr. Episcop. Cracou: promouit. Ille decimas Monasterio Czyricen. ex villis quatuor donauit. Ille Ecclesiam in Biskupice fundauit, exedificauit. Ille sicut piè, deuote, exemplariter, proficue vixit, ita optime finiuit. De hoc Kantsc. in Vitis Episcoporum Cracou:

Vnanimi electus studio vultuque suorum,
 Contulit in Sedem maxima dona suam.

In fastos Stanislaus illo instante relatus,
 Cum Sanctis toto caput in orbe coli.
 Qui coluit Diuos, Diuorumque auxit honorem,
 Cum Diuis meritò viuit, & ipse suo.

Video Bialaczeuscios in Sendomiriensi Palatinatu, si sunt de his armis ignoro. Iacobus de Dębno, aliàs de Szekoćin, Regni Pol: Thesaurarius, Capit. Sadecen. & Biicensis, & Regiæ Maiestatis Pincerna Supremus. Subscripsit concordiam, & pacem æternam Monasterio Mogilen, 1462. Iacobus de Dębno, filius Bartholomæi, Castell. & Capit. Crac. quorum effigies in Altari Mogilnensi 1490.

Dębinscij à Szekoćin, procedunt à Dębno magni, Reipub. proficui, Regibus dilecti. Ioannes de Szekoćin, Castell. Lublinen. Cromer. 1413. Ioannes alter Capit. Lublinen. qui cum Vitboldo M. D. Lit. ad Opockam arcem maximi iudicij & fortitudinis eximie commonstrauit trophæa. Cromer. lib. 19. Anno 1428. Petrus de Szekoćin, Vice-Cancell. Regni Vladislao Poloniae, & Hungarorum Rege regnante, ut ex Priuilegiis apparet 1442. Ioannem Subdapiferum Sendomirien. priuilegium Monasterij refert. Anno 1458. Dobieslaum de Szekoćin, Subdapif. Sendomir. meminit Priuilegium Mogilense 1462. Paulum Capit. Olstinen. Zauichost. Lucouien. & Henricum de Szekoćin, Capit. Lublinen. idem refert Priuilegium.

Blascouiccij, Ex quibus erat Episc. Premislien. Nicolaus, natione Silesius, armorum Odrouasius, in Anno 1474. mortuus. Sicut meminit Bielsc. fol. 10. 4. 5. Pieniaszkouij, Hi proprie sunt Szydlowieccij, sed sunt denominati taliter, vel quia in pecunia diues, vel quia in minuta pecunia delectabatur unus illorum. Tenebant bona Szydlowiec, Gory, Kruzlowa, &c. & à diuisis bonis denominabantur. Andreas Pieniazek, aliàs Obulus de Szydlowiec, hæres in Gory. Castell. Sendomir. legitur in confirmatione priuilegij Monasterij Sendomir. Presentibus &c. Andrea Obulo de Szydlowiec, hærede in Gory Castell. Sendomirien. Petrus Pieniazek, Palat. Califf Capit. Koninen. Kolensis de Szydlowiec. Ioannes filius, Nicolai Capit. Samborien. & Lencicien. de Szydlowiec. Iacobus Obulus, Pincerna Cracou: Capit. Czorstinen. subscripsit priuileg. Mogila, & in alijs literis reperiuntur. Petrus Pieniazek, qui in bello Valachico occisus. Ioannes Pieniazek, Castell. Sadecen. Eius filij duo, Ioannes & Stanislaus. Ioannes Capit. Sadecen. Iudex Terræ Cracou. quem in libris beneficiorum Czyricen. ita meminerunt: Magnificus Dominus Ioannes Pieniazek, hæres in Kruzlowa, & in Skrzydlina, Iudex Terræ Crac. Capit. Sadecen. huius Monasterij defensor, hic iacet sepultus. Habuit quatuor filios, eius filius primus Ioannes, Iudex Terræ Cracou: qui ex Pruchnicka suscepit Ioannem filium, in cuius dote accepit in Terra Premislien. Arcem & Oppidum Pruchnik, cum omnibus villis, ut verè diceretur Pieniazek, ob plenitudinem bonorum & diuitiarum. Secundus eius filius Stanislaus

Stanislaus, in exteris nationibus morum dignitate conspicuus, ut redijt breui est mortuus. Tertius filius Petrus, Aulicus Henrici, qui propriis expensis in Moschouiam deduxit militem Steph. Bathorio regnante, & maiorem eorum virtutem, & amorem ad Vielcolucouiam & Toporeciam, declarauit propriis viribus & meritis. Sorores illorum erant Magdalena Dersniak consors, quæ relicta solum Deum sequendo, conscientiam Domino ieiuniis, orationibus, & eleemosynis consecrabat. Dorothea Czerna, quæ vidua relicta, constanter statum viduitatis conseruabat. Anna Lubomirscij Sebastiani Zupparij Cracou. consors. Procopius quartus filius, de quo max dicemus. Stanislaus germanus Iudicis & Castell. Sadecen. filius, dum colligit maiorum gloriam, per terras & maria quatenus Patriæ uberius inseruiat, ad Cyprum nauigando suffocatus est. Christophorus etiam germanus eiusdem Iudicis, & Castell. Sadecen. in Kruzlowa hæres, miles auratus, Gubernator Sadecen. Reliquor. ut filium, & filiam Iordani coniugem Beatam. Procopius germanus eiusdem, & filius Castell. maximis meritis clarus, Patriæ & omnibus affabilis. Tenutarius in Nouotarg. Cum Anna Pukarzenska armorum Strepá, reliquit filios sex, & filias Hedwigim Rokos, & Annam Chelmski Vexilliferi Cracou. consortes. Obijt 1567. Sepultus in Skrzydlina. Ioannes primus filius Procop. Tenutarios in Nouotarg, Rothmagister in Moschouiam Stephano regnante strenuus sub tempore Interregni custos finium Reipub. non sine proprio sumptu destinatus. Cum Horycinska Petronella armorum Topor, tenuit matrimonium Capit: Prædenen. filia, ex qua reliquit filiam. Nicolaus alter filius, cum filia Castell. Betzen. Herbuth matrimonij sacramentum obseruauit. Petrus tertius filius Procopij, qui ut multarum nationum gnarus, ita multarum virtutum obseruator, cum Elisabeth Tarnowska, Palat. Sendomir. filia, reliquit Zuzannam & Elisabeth, secundo matrimonio cum Zydwowska armorum Doliná, unicam habuit filiam. Procopius quartus filius Procopij, miles Hierosolymitanus. Hic illorum bellatorum morem secutus, qui Familiæ suæ gloriam vita, sumptu, periculo comparabant, tam in exteris nationibus ipsis ingrauescentibus in periculis, quam in propria Patria durissimis in occasionibus, in conspectu Principum, & totius militia maiorum suorum merita collustrabat, meritis & comprobabat. Retulit ille ingentia testimonia a totius militia Hierosolymitana Bethleem & Nazareth, præsertim S. Mauricij, & Lazari Emanuele Filberto Duce Sabaudia, Generali & Magno Magistro, ut patet ex Data Taurini, 23. Septem. Anni 1575. Quod lector in Opere 2. Paproc. videre poterit. Retulit & in multis expeditionibus in Regno ad Gedanum, in Moschouia ad Socolum Pscouium grauissimus & zelosissimus Rothmag pro Fide Catholica suæ fortitudinis viua & ignita exempla. Ad Pscouum enim primus in muros conscendit, & hostem fundendo, & dissipando alios omnes ad expugnandum incendit. Ex quorum numero tam generosos milites, & Patriæ optime desiderantes liceat obsecro sine tadio lectoris ex Paprocij Opere colligere.

Huic

Huic Cauallero & excellenti militi in affalto Plescouiensi, per medias telorum hostilium ad instar imbriū emissorum procellas, primario eunti Stephanus Barthorius contulit sibi in Liuania Capitaneatum Vendensem, & Præfecturam Rumberg. cum prædio Dżiesbin, &c. Christophorus Pieniazek, quintus filius Procopij, Aulicus Sereniss Stephani, & Rothmag ad Wielkoluki, Vielsium, Vsiatum, Neuelum, Iezierzysza, Zaulocie, &c. Demum Rothmag. in Podolia strenuus & eximius 1581. & sequentibus annis. Nicodemus sextus filius Procopij, in diuerso idiomate peritissimus. Ad Casaream Maiest. exercitata iuuentute moribus & militari, maxime per necessaria reddebat Patriæ obsequia in omnibus expeditionibus Moschouiticis regnante Stephano Batorio. Erat summa agilitatis, ut in altitudinem nimiam compositis pedibus sese eleuauerit. Nicolaus Pieniazek, filius Ioannis Capit. Samborien. & Lécicień. Succamerar. Crac. & postmodum Generalis Crac. Hic quæ fecerit mandante Casimiro, contra Borzyuoiū de Skrzynno, contra Iacobum Sienski in Pinczow, & Clerum, refert Cromer. lib. 24. Alium enim Clerus elegerat Episc. Crac. alium autem Rex habere voluit. Eius filij fuerant Nicolaus eximius miles, qui & pro Patria contra Cruciferos pugnando occubuit. Sepultus in Arce Malborgi, Stanislaus alter filius Trib. Cracou. Præfectus Grzybouiensis, in rebus obeundis Reipub. vir prudens & grauis, nam etiam multarum regionum experientia edoctus, domus suæ gloriam conseruare desiderauit. Hic reliquit filium Preslaum, dum reddita obsequia Patriæ, ad sedatiora negotia delecto statu cum Gieraltowska Armorum Szasor, disposuit. Preclaus vero cum Myszkowska, Castell. Lublineń. filia, celebrauit matrimonium, & consecutus prolem. Ioannes Pieniazek Pocillator Crac. ad negotia regni publica maxime dispositus. Meminit ipsius Constitut. Regni, Anno 1529. Stralsij, qui notabant Familiam suam à Koscielniki, postmodum à Białaczow. De illis Miechouius lib. 4. cap. 53. Ioannem à Białaczow, in bello contra Prussos meminit Bielsc. fol. 344. Anno 1569. Straß Odrouonsius à Turca legatus ad Augustum Regem petendo, ut permittat 30. millia exercitus per Regnum Pol. transire in Moschouiam. Factus fuerat hic Straß Turca, & vocabatur Ibraimbeg. Bielsc. fol. 626. Ioannem Straß, electionem Vladislai III. in Regem iuuenem impediens ad coronandum, meminit Cromer. fol. 314. Col. 2. Habet etiam controuersiam Ioannes Straß grauem, ut Bielsc. fol. 328. Anno 1427. Leonardus Straß, Burgrab. Crac. de quo Ianuszouius in Statuto meminit fol. 769. Sunt & modernis temporibus Strasij, qui cum Campiductore Regni Kazanouscio, reddiderunt Patriæ debita nobili obsequia in castris & comitiis, ex quibus & cum Magnifico filio Capit. Tlumaceń. ad exteras nationes aliquem miserat, ut Patriæ suæ decētius offerre merita valuisset. Kietlinscij, in Syradien. Palat. Conformatio animi & affectus in Patriam eiusq. honestum, quia ciuem optimum conueniunt, ideo in his conciliatum referunt seruantq. modum.

Płozowscij, in Syradiensi Palat. qui verè sunt Kietlinscij, ex quibus erat Abbas Vitouensis. Abbas maximum nomen est, significat namq; illud Abba in Evangelio, quod interpretatur Pater, & additum S. significat Sanctus. De Dominus, ut Abbates hiant Patres Sancti, re & exemplo.

Paczanowscij, ex quibus sunt aliqui in Crac. & Sendomirien. Palat. viri doctrina, & decenti grauitate conspicui. Bielsc. meminit Paczanowscij, sub Anno 1427. Michael vir in Ecclesia Dei, prudentia & doctrina ingentis. Quæ illum ita plurimis commendarunt Episcopis, ut multorum beneficiorum Ecclesiasticorum fuerit possessor Præpositus Kurzelouien. Lencicien. Vnieio- iouien. Crusuicien. Kielecen. Scarbimirien. Canonicus, obiit 1568. sepultus Cracouia.

Przedworscij, Stanislaus miles egregius, sed à parente sua coniugis occisus, Constantinouia sepultus.

Wysoccij, in Palat. Russ. Hi sicut bonis & possessionibus aucti, ita virtutibus honorati. Ex quibus erat in Societate S. Ignatij doctissimus, & religiosus.

Kurzanscij, in Palat. Russ. Hi propriè sunt Wysoccij, sed à bonis Kurzany nuncupati sunt Kurzanscij. Bernardinus eximius miles cum Sieniauo, & strussio magnis bellatoribus, ad Rastauiciam & contra Tartaros, sed quia voto parentis suæ, quæ ipsum sedendo in curru è manibus elapsus, & rota traiectum vix viuum receperat, satisfacere multoties admonitus fuerat: ingressus Religionem S. Francisci de Obseruantia, coluit obedienter. Nicolaus Kurzanski de Wysokie, Vir sicut ætate prægrandis, ita meritis Patriæ conspicuus, decens, honestum & optimum mentis elegit. Reliquit aliquot filios militari occupatione Ducibus castrorum optimè meritos, Ioannem, Sebastianum, &c. Hic Ordinis Prædicatorum initia Robatini fundanda occasio prima fuit, dum lapideam expensis non mediocribus extructam Ordini obtulit & donauit, ex qua perpetuum censum colligit. Ioannes Kurzanski, vir in senectute bona deuotus à iuuentute & timens Deum. Reliquit filium Christophorum, eximium & strenuum militem, postmodum singularem benefactorem Ecclesiarum in Rochatino, videlicet Ordinis Prædicatorum, & Parochialis. in qua ab antiquo erectam capellam adornant.

Konieccij, Progressu honesto quia secura & tranquilla constituitur vita, quod intendebant, consecuti sunt.

Bębnowscij, Hi cum Konieccijs bona diuisa tenebant, Gasparum Ordinis Cisterciensis in Vachocko Papr. meminit. Est & in Curia à Wisniowiec Ducum Bębnowski, qui in exteris nationibus morum grauitatem cum literis collegit, & pietati consecrauit.

Karsniccij, in Sendomir. Palat. in Ciechauouien. districtu. Et quoniam nobilis animi est prodesse, & bene velle Patriæ, idem illi præstare desiderant. Nicolaus ex Sendomir. Palat. subscripsit electionem Vladislai IV. Stanislaum Karsnicki Iudicem Syradien. meminit Bielsc. fol. 727. quod missus fuerit in

Litua-

Lituaniam, legatus cum Raphaele Sladkowski Castell. Konarien. post electionem Sereniss. Stephani Bathorij. Sed hic Stanislaus Karsnicki erat oriundus ex Palat. Lencicien. & Armorum Iastrzebiec, eius filius Ioannes in exteris nationibus literis & moribus excultus ut in Patriam redijt, primum in Aula Sereniss. Sigismundi III. diu & optime versatus, deinde rei familiari domesticae addictus factus fuit Notarius Terrestris Lencicien. cum Bykowska Stanislai Bykowski, Palat. Syradien. filia reliquit prolem. Christophorus Karsnicki frater germanus Stanislai Iudicis, Spiritualem vitam elegerat, Secr. S. R. M. primum Crac. & Gnesnen. Canonicus multis vicibus ex Capitulo Crac. & Gnesnen. Iudex Tribunalitius, & aliquoties ab istis Capitulis Nuncius ad Comitata Regni, postea Abbas Premeten. Ordinis Cisterciens. cui Monasterio multa bona fecit, & illud ex latere cocto construxit, cum antea fuerat ex ligno fabri factum. Alter illius frater germanus Nicolaus Succamerarius Lencicien. huius filius Iacobus & in Vngaria sub signis Batorij nepotis Stephani Regis Pol. in Patria miles strenuus, postea Castell. Inowloclauien. & alter Petrus filius Succamer. filiae una Andreae Grudzinski Palatini Rauens. & altera Byssowski coniuges. Tertius Iudicis frater germanus Sebastianus Karsnicki, Vexillifer Lencicien. vir maximi roboris & tantarum virium, quod & 12. funes tractorios ex canabo bene compactos, uno tractu rumpere, & rheadam sex equis impetuosè tractam manibus apprehensam sistere potuit, quem eius filius Stanislaus Canonicus Gnesnen. & Louicien. in hoc aliquando imitatus est. Alter eius filius Ioannes Karsnicki, primum in diuersis praelijs in Liuania, & in Valachia miles exercitatus, postea rei familiari addictus fuit Rothmag. Palat. Lencicien. Filiae eius N. Marci Minocki, N. Wadzon in Palat. Crac. N. Slesinski in Palat. Lencicien. coniuges. Duo eius alij filij in Liuania & Prussia militando gloriosè occubuerunt.

Mniowscij, in Syrad. Palat. Curant probitatem habere, sed desiderauerim illam, quæ plus fidei meretur, quam iusiurandum, ut dicebat Solon.

Mieszkowscij, in Calisien. Palat. Paulus Miejskowski subscripsit electionem Vladislai IV. ex Caliss. Palatinatu.

Gorscij, ex quibus Stanislaus Vice-Capitaneus Cracouiensis cuius Epitaphium Cracouia in Arce Anno 1534.

Gostwiccij, in Sadecen. districtu. Quod Sophocles posteris volebat, hoc vobis volo, utinam patre fortunatiores euadatis, & mali non sitis.

Wolscij, in Rauensi Palat. Libertas placet, optima erit si & conscientia libera, curarunt, curabunt.

Krziškowscij, in Sendomiriensi Palat. Non dehonestat nobilem alteri seruire, nam qui nunquam seruiuit, etiam dominus laude dignus fieri nequit. Plato Leg. 6. Seruiunt hi Regi, Patriæ, Castris.

Duraccij, in Sendomiriensi Palat. Agere omnia moderatè laudabile est, Duriter verò, nec semper, nec ubiq; decet. Nihil igitur agatis temerè neq; vestris malis.

Szypniewscij, in Plocen. Palat. ut minus laudabile est naturam homini habere nouercam, quæ brutis est parens, ita indecens est plus velle sibi quam Patria, in qua quis educatus manet & uiuit. Effusus tamen pro Patria, ita esse debet, ne in cassum & sine gloria faciat.

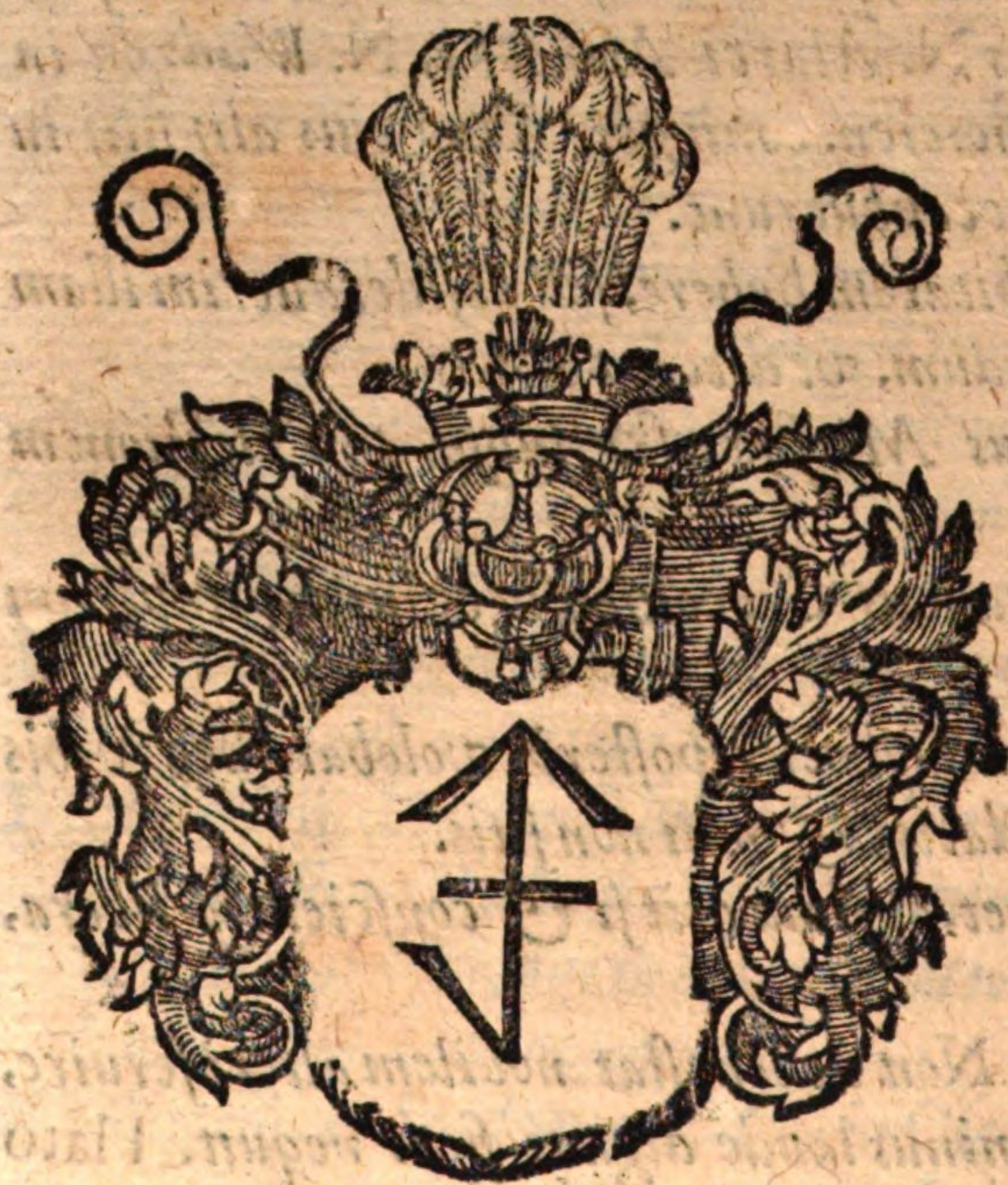
Sczekoccij de Szekoćin, Petri & Dobek, ac sororum duarum Catharinæ & Helisabethæ, meminit Bielsc. sub Anno 1427. Qui Petrus à Turcis captus, redemptus à Rege Sigismundo, dum pro Sigism. Imperatore, cum Zawissa nigro Palat. pugnavit ad Danubium. Quod fuerint Armorum Odrowas, refert sub Anno 1428. Bielsc.

Wissegiardus in M. D. Litu. Qui primus in unione M. D. Litu. cum Regno suscepit Arma Odrowas.

Chreptouicij, in Palat. Vilnen. & Nouogrodeni, Lituania eisdem armis utuntur descendentes à Vissgerdo, vir in M. D. Litu. ingenio, Marte. & possessione magnifici. Lituarius bellator maximus, cum Constant. Ostrozio Duce, Bielsc. fol. 489. Meletius Chreptowicz, Archimandrita Pieczariensis, Episcop. Volodimirien. & Bresten. Georgius Merecen. Oranscen. & Przelaissen. custos sylvarum M. D. L. Subscripsit electionem Vladisl. IV. ex Palat. Vilnen. Michael Not. Terr. Nonogrodi Lituania. Eustachius suus germanus in Nouogroden. Palat. electionem Vladisl. IV. subscripsit, Michael ex Nouogrod. Palat.

ODYNIEC.

DELINEATIO.

SVNT quasi duæ sagittæ fractæ, fracturis ad inuicem iunctæ, in lineam rectam dispositæ, ferrum vnius est ab vtrâque parte, alterius verò & inferioris est, solum à parte dextra. In fracturis verò sagittarum iunctis est gladij defendiculum crucem figurans, coloris albi ut omnes sagittæ, in campo cælestino. Ponitur intra quadratum scutum, cum quinque pennis Strutij super galeam à quibusdam, sed arma à Russorum Ducibus concessa, galeas & ornatum ipsarum non obseruabant.

O R I G O.

ADucibus Russiæ cuidam bellatori robore corporis excellenti, qui nedum ad luctam cum omni viro strenuo, verum etiam cum vrsis, aprugnis

apugnans paratus fuerat concessa sunt. Exhibat contra hostes solus cum solo arcu, sagitta, framea euocando. Quapropter Odyniec dictus, quasi vnus & solus fuerit, vir talis cui fortitudine, dexteritate, agilitate, & audacia par non esset.

SAGITTA ELECTA.

Purima mysteria in sagittis nedum prophani Scriptores, sed etiam diuina litera occultauit. Et quod prophanis est, adducam Othomanicæ domus initia: Dum pulsi ex diuersis Christianorum partibus in vnum conuenerunt, elegerunt sagittas à primoribus, quibus ad inuicem missis, puero ex ephebis non excedenti, vnam ex illis quam voluerit assumere mandarunt. Attulit ad confessum Othomani sagittam, & tali medio illorum caput electus fuit. Iterum M. Dux Lituanorum Erdziuilus, volenti tributum Kaidano ex suo Dominio, misit illi duas sagittas, vt dicit *Stric. lib. 6. cap. 12.* Prophæta verò Sanctus Regem emittere sagittas iubet ad victoriæ assequendam veritatem, vt *Regum liber* dicit. Nec sagitta hæc in arma deducta sine mysterio. Victor enim duobus fit cunctando & inuadendo, tardius & celerius. Sed quia arduus hostis celeritatem requirit, sicut contra Philippum Macedonem pugnando, dicebat dux Græcorum, Asther Philippo lethiferum mittit telum. Odyniec suos hostes fortiter, & celeriter inuadendo prostrabat. Nunquam enim hosti fidendum est, nam qui semper didicit esse hostis, nunquam fidus amicus erit. Merito igitur talis sagitta electa fuit in arma Odinouicio. Dicit Ecdotus in Stobæo.

Faciem aspectu deformem possidens

Mores etiam eiusmodi habet.

Ex malo enim natura malum producit

Quemadmodum ex vipera rursum vipera nascitur.

Eodem quoque modo dicendum venit, Fortis creatur ex forti, nobilis dux ex nobili. Etsi Ennius quod tribus vti sciret linguis, trium cordium hominem se esse iactitabat, vt refert *Fulgos. lib. 8 cap. 7.* multò nobilius ob fortitudinem, qua omnium vires superabat, Odyniec nuncupandus erit.

LINEA FAMILIÆ ODYNIEC.

ODYniec, cui primum talia arma donata, quod contra Ordincios, hoc est Tartaros strenue & in duello pugnauerit, ab eo deducuntur Odinieuij. Ioannes Rothmagister fama percelebris in Russia, Palatini Kiiouiensis, ducentis turmas contra hostem Tartaricam socius perpetuus, vt Papr. in vtroque Opere. Demetrius Odyniewicz, in Kiiouensi Palatinatu, eximius miles. De hoc inter Epitaph. Kiiouensia fit mentio. Memoria enim virorum fortium indelebili inter præcipuos viros, & bellatores strenuos.

Brozouieccij, Mathias in Aula Romani Russiæ Ducis vniuersalis educatus, expeditionibus quoque omnibus cum illo interfuit.

OGONCZYK, alias POGONCZYK, & POWAŁA.

DELINEATIO.

EST dimidiū sagittæ ad modum præcedentis Odrouons, quæ radicata est supra medium annuli; ita, quod loco adamantis pretiosi, educitur sagitta. Sagitta est coloris albi, annuli medietas deberet esse aurea, sed argentea plerunq; pingitur. Super coronam duæ virginis manus vna cum brachijs, extensæ in cælum, campus coloris rubei.

ORIGO.

SVnt arma in Moravia acquisita, & procedunt ab armis Odrouons sicut adnotauit Dlugossus, & alij post ipsum. Ingruente namque bel-

lo hostili in Moravia, anno 1100. vel circa hunc annum, Virgo de armis Odrouons hæredissa relicta, ab inopinato hoste in domo paterna circumsepta, in captiuitatem super equum ducebatur ab hoste: fortè fortuna milites persequendo hostes, inciderunt in eum qui virginem deducebat. Eleuauit igitur manus lacrymabiliter opem rogando virgo miserijs destinata, accurrit citò Piotrasius de Radzikow, & vibrata lancea occidit hostem, & virginem liberauit, subductoque equo, deduxit in securitatem. Virgo tanta fælicitate lætata, annuli medietate porrecta iure iurando illi matrimonij societatem pollicetur. Consentit, sed dubitauit ob magnificæ domus Odrouanzianæ præstantiam. Paucis mensibus interiectis, Virgo alteri desponsata, dum nuptiæ præparatæ conuiuij iam arripiunt horam, contristata ob iuramentum, sed non videt suum eliberatorem. Fauit fortuna, accessit liberator Petrus, & reddit virgini dimidium annuli, vt disponat cum illo quomodo placuerit. Virgo vt vidit annulum, & illum esse probauit, summo perè lætata, resumpsit animum & vires, dixitque astantibus: Quis fuerit liberator meus nesciui, at iuramenti memor mei consternabar præ tristitia, ecce dijs fauentibus atque cælo ita disponente oblatum medium annulum, quem in fidem dederam iam habeo, & simul personam & liberatorem agnosco. O parentella mea, & sanguis Odrouonziana, cui erat veri-

tatem

tatem tueri, & honestum amplecti, vobis refero meum gaudium, & demon-
stro liberatorem: alteri iam socia esse ignoro & nolo. Occidite me, retru-
dite à vobis, iuravi meo liberatori, & modo iuro. Tu meus es liberator
& maritus, tu mihi dedisti amissam vitam & patriam, & ego tibi reddo meū
obsequium, & reuerentiam matrimonialem vsque ad mortem. Audiuit
nobilitas fidem iuratam, conspexit militem strenuum, iudicauit iuramenti
veritatem, & consensit verbis virginis, & liberatorem in maritum obtulit.
Dixerunt etiam hosti seruanda fides, & quomodo ab amico & liberatore
eripienda erit? ob tantam igitur fidelitatem virginis, & splendidissimæ O-
drouonsianæ in Moravia familiæ. Arma hæc acceperunt mutationem.
Relicta est media sagitta, & subductus medius annulus cum distincto ornatu
coronæ. Hinc & appellatio armorum prædictorum multiplex Pogonczyk
dicitur à milite persequente hostem & assequente ipsum. Ogonczyk dici-
tur, à nobili descendente ex Petro qui Ogon vocabatur. Powatá dicitur, ex
cognomine nobilis dicti Powatá. Sed hoc in genealogia apparebit per-
fectius.

MILITARE PRÆMIUM.

DEVS Ter Opt: Max: sicut omnia creata subdidit potestati homi-
num in æuum, si dominij sui memor fuisset: ita Reges & Principes
omnia quæ illorum Regnum habet, vel quando habere posset, ob-
tulerunt in præmium militare, si recte militauerint. Nam si ornatus boni
& strenui militis est, *ut inquit Pericles*, scutum ex bello diuultum, fracta ga-
lea, hebes gladius, facies vulnerata: iam profectò quicquid habet Patria &
Regnum, magni, preciosi, honorabilis, id totum militi primùm debetur,
qui pro Regno & Patria vitam & substantiam libens obtulit. Reddat ra-
tionem dicti *Herodotus lib: 2.* Vbi nullus est militarium virorum ordo &
cura, ibi nulli sunt Reipub. nerui, & Respub. ita facile euertitur, quanto au-
tem militaris ordo fit honoratior in Repub. & Priuilegijs ornatur, tanto ad
pugnas mortemq; pro Patria paratior. Quicquid igitur est dignitatis, ho-
noris, in Repub. id totum militi debetur. Quocirca Balduinus secundus
Constantinopolitanus Imperator nedum titulos, bona, honores, militibus
offerebat; sed reliquias Sanctorum, & filium proprium militibus obligauit,
& pro milite obtulit. *Fulgosius lib: 7. cap: 6.* Magni animi quoque indi-
cium in militares viros Sereniss: Vladislai IV. Rex Polon. fuit, ut militibus
primario bona, honores, titulos offerret. Vndè per Anagramma in gratu-
latoria sua Paulus Woyná 1609. scriptum reliquit:

LADISLAUS DAS VILLAS.

*Casus an ingenium mens an præsaga futuri**Transpostis literis hoc Anagramma dedit**DAS VILLAS, capio non parci Principis omen,**Principis est virtus magna iuuare suos.*

Ad pro-

Ad propositum verò nostrum rem deducendo, dum inspecio hæc nobilitatis arma, illarum occasionem, progressum & finem, nil aliud sunt, nisi præmium militare. Militia parta, militia conseruata, militia roborata. Annulus huic militi à virgine oblatus, reducit mihi in mentem annulum, de quo Ptolomæus in Hephestione: Helena habuit (*inquit*) annulum Alteriten, qui soli obiectus accendebatur, in illo expressit ad obfignandas literas piscem, panem. Familia Odrouonsiana tantæ celsitudinis in sua Patria fuit, vt virgo hæc, hæres bonorum demortui parentis superstes debebat obijci profapiæ splendenti, vt sit par conditio, sed piscis in captiuitate facta, panem & vitam liberatori suo concessit & donauit.

SIGNVM PROGNOSTICON VIRTVTIS.

Nemo virorum fortium sine prognostico suo vitam hanc degit. Habet signa & prognostica virtutis exercitum ducens Imperator, habet nauta & nauigiorum gubernator, habet corpus nostrum animam & mentem, habet fælicitas prudentiam. Dum arma hæc mente contemplor, cuius fuerit prognosticon, Longinus describendo arma differuit. At non aliud ego prognosticon dicam, nisi quod sunt hæc arma signum virtutis, tam Ecclesiasticæ quàm Politicæ. Extentæ manus & eleuatæ in cælum, virtutem Ecclesiasticam exprimunt, sagitta verò volans virtutem Politicam ostendit. Nec infringit intentum rupta sagitta, annulum enim medium pro arcu infra & o habet. Nec terret ruptus & medius annulus, supplet enim decorem sagitta. Meminit *Philostr. lib: 3. cap: 3.* annulos septem, quos Iarcha Appolonio Græcorum in Regni firmitatem dederat, in quibus erant singulæ Planetæ cælestes, quos alternis diebus, iuxta dierum à Planetis notatum numerum deferebat. Portabat, *inquam*, annulum cum sole die Dominico: cum luna feria secunda: cum Planeta Martis feria tertia: cum Planeta Mercurij feria quarta: cum Planeta Iouis feria quinta: cum Venere feria sexta: cum Saturni Planeta, Sabbato. Quid virtutis annuli vel secreti haberent, alij dicunt Magicos fuisse, alij Physicos, quos scilicet Eudemus Philosophus aduersus dæmonas & serpentes, & id genus, adinuenerat, sicut Aristophanis Scholiastes habet. Sed quicquid sint annuli, Planetæ illis impressæ docent magnificas virtutes, *vt Causinus lib: II. docuit.* Significant, Nobilitatem, Pulchritudinem, Religionem, Prudentiam, Fortitudinem, Iustitiam, Eloquentiam. Nobilitatis enim hieroglyphicum est Luna, quando in calceis patriciorum posita generis illustris fidem fecit. Pulchritudini respondet Venus, regina gratiarum. Sol Dei typus, pietatis & religionis erit symbolum. Saturnus rectè cum prudentia congruit. Mars fortitudinem suapte natura designat. Iuppiter quem Callimachus vocat iudicem cælestium, Iustitiæ virtutum reginæ, erit indicium. Hermes eloquentiæ præses, ipsam nobis eloquentiam significabit. Quod si antiqui annulos.

in pro:

in prognosticon & symbolum tantarum virtutum & bonorum mentis assumebant: quid iam obstat, annulum cum sagitta & brachijs in cælum elevatis, signum & prognosticon virtutis Ecclesiasticæ & Politicæ deducere & appellare? Fauent proposito nostro tot ac tantæ familiæ de armis Ogonczyk, quæ pietatem & Religionem sacram, opere & exemplo, promouerunt, fundarunt, ipsis quoque coronis & tyaris adornarunt. Fauent, quia nedum turmarum & legionum Duces strenuissimi, sed etiam contra omnium hostium vires præcipui Duces electi & constituti fuerunt, qui & Generales exercituum essent, & pro Regno pectore fidelissimo pugnarent. Optimi namque ciuis est, non minori curæ qualis Respub. post mortem suam futura sit, quam qualis hodie fuerit cogitare & insudare.

LINEA FAMILIÆ OGONCZYK.

Petrus de Radzikow, cui primitus hæc arma collata fuerunt, sicut in origine dictum est, 1100. Hic reliquit duos filios, qui militarem auidè exercendo, in Regnum venerunt militaris gratiæ, atq; in Polonia maiori & minori confederunt. Petrus Ogon primus filius, qui in Maiori Polonia consedit, à quo descendentes Ogonouij appellati fuerunt. Bielsc. 217 fol. & Dlugossus. Andreas Powalá alter filius, qui in minori Polonia consedit, à quo posteri cognominati sunt Poualij. Notabant familiam suam de Kościelec in Cuiavia, sicut ex quibusdam literis Ianusij Palatini Bresten. apparet, 1247.

Koscieleccij, Nicolaus de Kościelec Palat. Calissien. 1258. De hoc fortè Bielscius sub hoc anno, quod à Casimiro Principe Siradiæ &c. sub Pudico in captiuitatem unâ cum Palatino Cuiauien. Martino deuenerit. Et ab hoc Ogonij Kościeleccij dicti, quia pleni hæredes Kościelec facti fuerunt. Ianusius Kościelecki Palat. Inowloc. 1259. & Ioannem Capit. Chelmen. eodem anno meminit Paproc. in 2. opere. Sed videtur idem fuisse Ianusius & Ioannes, sicut & inferius alij Ioannem, alij Ianusium eundem vocant. Vide Bielsc. fol: 323. & fol: 401. Albertus Kościelecki, optimus liberator obsessæ arcis, & præstantissimus heros, Palat. Bresten. De hoc ita Cromerus lib: II. fol: 203. Albertus Kościeleccius Palat. Bresten. egregiè tutatus est Pacossum arcem, & non paruis incommodis hostes (puta Bohemos & Cruciferos) affecit. Ioannes Kościelecki, Palat. Inowlodslauien. De quo ita Cromer. lib: 24. sub anno 1459. Præfectura Mariæburg. amoto nescio quamobrem Sciborio Chelmio, duobus pariter, Ioanni Koscieleccio Palatino Inowlodslau. & Prandotæ Lubessouio, à Rege mandata est. fortassis ut alter territorio redditibus Regijs, alter præsidio militari præset. De eodem Bielscius ante annum 1424. Veritus Rex, ne dum ille Prussiam vastat, Crucigeri Cuiauiam non inuaderent, reliquit ibi Ioannem Kościelecki, Palatinum Inowlodslauien. cum Palat. Bresten. & Brochouscio, &c. De eodem Bielsc. ante annum 1454. Brodnicensæ arcem iam tenebat Ioannes Koscieleccius, Palat.

Inowłodsłauicē, Paulus Episcopus Chelmeñ. referunt illum literæ fundationis in Koto, anno 1466. vt inquit Paproc. in 2. opere. Paulus Ogon de Spicimirz, cuius meminit Miechouius sub anno 1329. Palatinus Lencicieñ. & Bielscius fol: 207. qui arcem Dobrzynen. contra Ioannem Regem Bohemæ quantum posse erat tutatus est. Nicolaus Episc. Chelmineñ. iuxta Paproc. anno 1509. Nicolaus Palat. Bresten. Hic in Prussiam fuit a Regno nuntius vnâ cum Ostrorogio 1463. vt Bielsc. Nicolaus Regni Thesaurarius, ac montium Salis Magister, qui incendium Salinarum Vieliceñ. periculo & industria sua extinxit. Vapouius sub anno 1510. Andreas Kościelecki Castell. Voyniceñ. Thesaurarius Regni, Scepusien. Oswiećimeñ. Zatorien. Sadecen. Bydgosien. Capit. Administrator Cracouien. & Montiũ Salis Magister. Quantus qualisq; in Patria fuerit, ipsi honores demonstrant, maximum fuisse in Repub. virum. Reliquerat filiam Ducis in Ostrog coniugem, habuit & filium, vt Cromer. sub anno 1519. refert. Andreas, inquit, Koscieleccius morte filij, qui illi vnicus erat, nunciata: & ipse breui in humanis esse desijt. Ex fratre ipsius tres filiæ relictæ, duæ Valeusciorum consortes, tertia Sempelborscij. Ioannes horum tertius frater, Palat. Posnanien. Capit. Człuchowscen. Tucholen. Bydgosien. Reliquit filium & filias Srzen-scij Palat. Plocen. & Dzierzgowscij Castell. Sochacouien. consortes. Erant ex alia parente Kczynska horum Palatinorum fratres: Stanislaus, qui merita antecessorum proprijs adornauit, vt de illo Dlugossus refert Paprocio dicente. Lucas frater Stanislai, Episcop. Posnanien. qui in exteris nationibus reddidit ornatam literis iuuentutem, qua solidata virtutibus & pietate, erat defensor sacre fidei, & Hæreticorum malleus. Vnde de illo relictum Echo:

Dogmata constanter fidei tutabar auitæ,
Fortiter Hæreseon dogmata terrificans.

Eorum sorores erant, Anna Kamienieccij consors, ex qua erant, Albertus, Ioannes, & Stanislaus. Elisabeth Potocka, quæ postmodum fuit Sebastiani Zorauinscij, Castell. Halicieñ. consors, ex illa filia Herburthi in Dziedzilow, & Lanckoronscij consortes. N. Ioannis filius, parentis sui imitator dignissimus, Castell. Lęcicieñ. & postmodum ibidem Palatinus, & Præfecturarum, quas habuit parens, tenutarius. Ex Peponwska suscepit hos filios: Stanislaus primus filius, habuit in coniugem Kościelecciam, sed dum decessit, facta est Petri Czarnkowski Castell. Posnanien. consors. Andreas alter filius, Posnanien. Palatinus, Capit. Pisdren. Non suscepit prolem ex Laska, Palatini Sendomirien. filia. Ianusius tertius filius, Palat. Siradien. Generalis Posnanien. Bydgosien. Nakelscen. Drachimensis Capit. ab Augusto Rege Exercituum Præfectus contra Ducem Bransuicen. qui ex Dinaborska armorum Topor, Castell. Nakielscen. filia, cum qua & plurimas possessiones induxit, suscepit prolem Stanislaum, Nakielscen. Capitaneum. Ioannem Capit.

Capit. Bydgosceń. eximium militem & strenuum Rothmag. in Gedanensi bello. De quo & ipsius parente refert Constitutio anni 1562. Andream Abbatem Bledzouien. qui Gilberti Abbatis obseruauit doctrinam, ne in periculum animæ veniat. Ridiculosa est res aut magis periculosa, Speculator cecus, Doctor inscius, Præcursor claudus, Prælatus negligens, Præco mutus. Christophorum, qui post splendida trophæa & merita Patriæ declarata, consortium matrimonij tenuit cum Potulicka. Horum sorores erant, Catharina Opalinska Marschalci Regni & Generalis Maioris Poloniae consors. Regina Rokoszeńska Thesaurarij & Salinarum Cracouien. Præfecti, Elisabeth & Sophia.

Vide candidissime lector, quantus laudatissimorum virorum exercitus, vide, inquam, tot fortissimorum Heroum Achillarumque: tot pijsissimorum Patriæ liberatorum, defensorum, & Reipub. clypeorum: tot Religiosissimorum Præfulum Numarumque, & qui fuere olim, & qui supersunt imagines: Decet, vt dum ab omnium animis obseruantur, à posteritate minimè negligantur.

Działyński, qui cum Kościeleccijs bona diuisa retinent, familia vt antiquitate generis, ita meritorum dignitate præcipua. Nicolaus de Kościelec, Palat. Inowocław. clarus obsequijs in patriam. Reliquit ex Dinaborska armorum Topor seu Ascia filium. Nicolaus filius, qui meritis antecessit parentem, tam in sago quam in toga. Palat. Pomerania, Præfectus Brodniceń. & Bratianen. Tenutarius Lipien. Ita virtus dextra gloriosè tendit in altum. Reliquit filios, & meritorum parentis ardentes imitatores. Meminit illius Bielsc. fol: 435. Ioannes primus filius, Palat. Chelminen. Tenutarius Bratianen. Hic in exteris nationibus generis sui nobilitatem, literis & exercitijs bellicis cōmodè illustrauit. Reliquit ex Wilkanowska armorum Lis filium Michaëlem, educatum in diuersarū nationum studijs & linguis, qui vt redijt, obsequia Patriæ talia detulit, vt honore Succamerarij Chelminen. & Præfectura Dobrzynen. ornatus fuisset. Vir erat magnus consilio, clarus & insignis ingenio. Reliquerat filium unicum, sed dum in Turciam, vt expeditior miles contra eosdem euadat, proficiscitur: in itinere obiit. Raphael secundus filius Nicolai, Castellanus Bresten. Brodniceń. Koualsceń. Præfectus, obseruantissimus Regis & Reipub. amator. Ex Catharina Comitissa de Gorká armorum Lodzia habuit filium Lucam, Pocillatorem Regni, virum militia & iudicio clarum. De quo Bielsc. fol: 770. Zamoscius ad Wielissum procedendo, posuit in duces Lucam Działyński, Capitaneum Koualen. cum Nicolao Vrowiecki, & Stanislao Zolkiewski. Ex coniuge Sophia Zamoyska, Castellani Chelmensis filia, non reliquit prolem. Paulus tertius horum frater, Capit. Dobrzycen. post Castell. eximius bellator, cum Kostczanka Palatini Chelmen. filia, reliquit præstantes Reipub. filios, Michaëlem & Paulum. Meminit Constitutio Pauli, Castell. Stonscensis, reuisoris Minoris Poloniae, anni 1563. & Ianus-

uius fol: 316. *Filiae Pauli erant & horum sorores Capit. Lucouien. Mniszek* consors & *Zebrzydowski Subdapiferi Cracouien. Nicolaus descendens ex* uno fratre horum, qui *Chotinam in Cuiavia tenuit, cum Zakrzewska Castell.* *Crusvicen. filia, habuit filium. Paulus Capit. Koualscen. ex Palat. Bre-* *sten. in Cuiavia. Petrus Succamer. Terra Dobrzynen. subscripserunt Ele-* *ctionem Vladislai IV. Sereniss. Pol. Regis. Gaspar à Dziatyn Dziatynski,* *ex Palatino Culmensi, Dei gratia Culmensis & Pomesaniae Episcopus, singu-* *lare ornamentum his temporibus Familiae Dziatynsciorum, Praesulum decus,* *Senatorum gemma, ob flagrantissimum zelum etiam Carbunculus, cuius iu-* *uentutem, progressum in virtutibus & meritis, tam in Castris quam in Aula* *Regia, in Oratione gratulatoria Euerhardus Vassenbergius amplissime de-* *scripsit, licet omnibus latissimum adhuc campum dicendi scribendiq; de tam* *excellentissimo in Senatu viro & Antistite reliquerit. Nam cum Gustauus* *Adolphus in Borussiam inopinatus irrupisset, ille pro Rege, Patria, & Re-* *ligione sollicitus, cohortem fortissimorum virorum selectissimam, armis cor-* *poribusq; grauem, viris, equis, lanceis, numeroq; formidabilem Regio Regniq;* *exercitui iunxit, & cum alijs copijs illi vafro astutoq; militi, sumptibus suis* *opposuit, cladibus ferocientem fregit, illata Patriae Religioniq; damna vin-* *dicauit. Dum igitur sic ille quasi alter Martinus in barbaros hostes bellige-* *rat, dum Ecclesiam, fidem, Sarmatiamq; crebris ex Suetico hoste victorijs cla-* *rus, gratiam Potentissimi Regis magnatumq; meretur: ecce diuina gratia il-* *lustrante, caelestium contemplando rerum dignitatem, capit Christo milita-* *re. In quo hoc Borussia sperat quod in Carolo Boromaeo suo felix Mediolanum* *habuit. Quapropter illi precabantur: Deus te nobis seruet, virorum opti-* *me, scutum securitatis, Pater Patriae, subditorum delitiae, faelicitatis no-* *strae compendium, Deus te in senectam & senium seruet.*

Zelscij, in Dobrzynensi Terra, qui diuisione boncrum aliud à Dziatynscijs co- *gnomen sortiti fuerunt. Familia ut plurimis meritis ita & praemijs clara.* *Duorum fratrum meminit Paproc. in 2. opere. Castellani Dobrzynen. &* *Zdislai Tribuni Posnanien. alterius. Ipsi tituli & honores stant pro Lidio* *lapide, ad declarandas virtutes ipsorum & merita. Felix filius Castellani,* *tantus emulator paternarum virtutum, ut etiam dignitate ipsius & Castel-* *lania Dobrzynensi honoratus fuerit. Reliquit optimus miles et ciuis Patriae* *non degenerem filium Vincentium, Aulicum Sereniss. Stephani Regis, et stre-* *nuum bellatorem ad Gedanum et Polociam, qui pro arduis in bello meritis, ho-* *nore paterno et Castell. Dobrzynen. insignitus fuit. Petrus alter filius eius-* *dem Castell. primitus nominati, qui pari educatione exercitatus cum fratre* *eadem fortuna militari et laudabili generis sui nobilitatem collustrauit. Re-* *liquit benedictionis diuinae prolem. Bartholomaeus filius Zdislai et Tribu-* *ni, eximius miles et Rothmag. S. R. M. Meminit ipsius Constitutio Regni,* *anno 1589. Stanislaus, qui nunc superest Pincerna Dobrzynen. vir ob sua* *digna*

digna merita laude speciosa dignus. Subscripsit Electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis, unâ cum Vincentio et Ludouico Zelski ex Dobrzynensi Terra. Dum igitur tam fortes genere et meritis in tot tantaq. premia processistis, velim aduertere non dedignamini; quod desides Patriæ et minus vtilis familia propria.

Merum cadauer ambulant

Viuo sepulti corpore.

Kucienscij in Cuiavia, antiqua familia ut potè cum Kościeleccis bonorum diuisiones tenentes, hos aliqui Kuczynscios vocant. Erant ex ipsis viri toga & sago dignissimi, ut Paproc. in 2. Opere adnotauit. Erant (inquit) Castellani & Palatini.

Ruczynscij, Familia obsequiis plurimis bene merita Patriæ, quapropter non sine premiis permansit. Georgius Ruczynski, Capit. Krusvicensis in Culmensi Palatinatu, subscripsit electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis.

Czerscij, in Dobrzynensi Terra, literis & obsequiis Reipub. dediti. Valentinus multoties in Comitia Regni missus, bonum Patriæ & libertatis feliciter promouit, cuius meminit Constitut. Regi 1589. Felix Iudex Crac. cuius Constitutio Regni 1588, meminit. Ioannes Czerski, Capit. Terræ Dobrzynensis, vir Marti & Mineræ sacer, magnatumq. applausu laudabilis. Nil enim est dignius viro nobili, quam ob egregia facta à bonis rectè audiri. Adalbertus Czerski subscripsit electionem Sereniss. Regis.

Murzynowscij in Dobrzynensi Terra, cum Działusciis bona tenent diuisa. Teneant ut regulam nobilissimam, quod qui in annis puerilibus didicit seruire pietati, in processu temporis clementiam Principis facile obtinebit.

Kuczborscij in Dobrzynensi Terra, virtuti & literis dediti. Quapropter Iudices, Subiudices, Nuntij Comitiorum & Tribunalis iustitiæ, electi & constituti fuerunt. Thomas Kuczborski, Vexillifer Terræ Dobrzynensis, vir Marte celebris, diebus istis clarus ibidem.

Myślakowscij, in Dobrzynensi Terra. Hi à Suentoslao Abauo denominantur Swieszkowie. Valentinus ingenio & moribus excellens, ob qualia merita in Palat. Crac. filiam Zaborowscij armorum Rawicz in coniugem Abbate Wachocensi Raphaele patruo consentiente habuit.

Gorzechowscij, in Dobrzynensi Terra. Optimam conseruant famam, obseruunt namq. Epicteti dogma. Si cupis bene audire, disce bene dicere. Doctus autem benè loqui, conare rectè agere: atq. sic perfrueris bona fama.

Sierakowscij, in Cuiaviensi & Lenciciensi Palatinatu de Bogusławice. Clara genere, meritis, & premiis ab antiquo Familia. Venceslaus genio & ingenio, in Castris & Comitibus Regni & Prouinciarum præstantissimus Vexillifer Brestensis, quem Acta sæpius & præcipuè Anno 1510. ibidem referunt. Magnatibus erat familiaris & amicissimus. Huic Tarnowski hæres in Bogusławice Filiam unâ cum hereditate, à qua Familiam moderna posteritas

notat, in coniugem obtulit. Reliquit Patriæ excellentes virtutibus filios, Ioannem & Balthasarum. Balthasar primus filius, literis et morum grauitate ornatissimus. Hic puritatem conscientie Domino conseruando, seculum et voluntatem abiicit, et Spiritualem vitam amplectendo, Præpositus Præmonstratensium Sanctimonialium in Strzelno vitam finiuit. Ioannes alter filius de Bogustawice, vir Reipub. apprimè necessarius ob dignitatem literarum, et congruentiam morum cum debite ordinata prudentia In Comitibus Regni Petricouiensibus, dum Sigism. Augustus primam Conuocationem Ordinum constituerat, Anno 1549. Marschalcus ab Ordinibus electus, oratione elegantis et Reipub. necessaria Sereniss. Regem salutabat, ut Bielsc. fol. 588. A Sigism. Augusto, ob præclara ipsius in Rempub. meritorum indicia, diuersis honoribus cohonestatus fuerat. Primum Referendarius Regni, tum simul cum Referendarij dignitate Castell. Lendensis, deinde Castell. Kalisien. ultimo Palatinus Lencicien. et Capit. Predecensis. Ad Gedanenses Commissarius, ab Augusto Rege missus, omnia dexterè et pro Repub. oratione eleganti ad Gedanenses habita confecit. De hoc Cromer. & Bielsc. lib. 5. Interregni tempore post decessum Sereniss. Regum August. et Steph. numerosum militem propriis sumptibus conseruauit. Omnia negotia Regni pacis et belli occasione, tanquam verus ciuis Patriæ, et pientissimus Senator, prudenter et cum affabilitate perficiebat. Regibus obseruantissimus fuit, quod apparet & ex testimonio Bielsc. fol. 617. et ex bonis sibi ac posteris suis in Plocensi Palatinatu Biela et Masiemy, quæ hucusq. in possessione Sierakowsciorum manet collatis. Reliquit ex Wysocka, Castellani Biechouiensis filia Stanislaum, et filias Dorotheam Ioannis Krzyszkowskij, Annam Szamowskij Castellani Brzezinen. Helenam Pieniazek Capitanei Nowotarg. ex qua ille suscepit filium et filiam consortes. Obijt 1589. in possessione sua dicta Dzierzbice, ubi ille Curiam ex muro condidit. Sepultus Klodauia in proprio Sacello. Stanislaus filius Ioannis Palat. Castell. Kowalscen. postmodum Lendscen et Capit. Predecen. dignus filius honore, qui imitari virtute, et heroicis actibus progenitorem semper concupiuit, et desiderauit. Celebrauit matrimonium cum Balinska Castell. Crusuicen. filia et hærede. Suscepit ex illa Ianusium, Martinum et Lucã. Filias verò Sophiam Korzynski, Helisabetham Glominski Castell. Rypinen. consortes, et Annã Monialem in Monasterio Chelmen. Benedictinam. Ianusius primus filius, Castell. Bresten Cuiuien. doctrina præstanti excellens, deduxit ætatem suam ad conuenientia merita in Repub. ubi verò celebrauit matrimonium cum Catharina de Witonie Witonska, Simonis Witonski armorum Rola, filia unica et heredissa in Witonia in Palat. Lencicien. cum qua et illa possessio ad ipsius posteros cessit, reliquit ex illa suæ imaginis, et bonitatis morum filios Stephanum, Remigianum, Samuelem et Simonem, et filias Helenam Karfniickij, Sophiam Tarnowskij Succamerarij Sochacouien. Annam Puczek Thesaurarij Lencicien. et Hedwigim Iacobi Taczanowski coniuges. Ex quibus

manet

manet posteritas in ornamentum familiarum, præter Annam quæ steriliter decessit. Mortuus 1620. Sepultus in sepulchro suorum maiorum. Stephanus Ianusij, primorum vestigia, quibus nobilitatis suæ decorem & famam celebriorem conseruabant, sequendo; militari deditus fuit, quæ ut plerumq; contingit debilitatus, ut redijt, in proprio sola adhuc in florida ætate obiit. Remigianus Ianusij, post literarum & morum collectam probatamq; in Reipub. & Comitij nobilium faraginem, cum Eua Dambaska Castell. Konarien. filia tenuit matrimonium, sed obiit sterilis, 1625. sepultus Clodauia. Samuel Ianusij, Secret. S. R. M. & Præpositus Strzelineñ. & Commissarius Generalis Præmonstratensium. Ad magna quidem aptus & dispositus fuit, sed mors Parcæ restringere vitam ipsius mandauit. Mortuus Paralisi tactus, 1637. Simon Ianusij, particeps benedictionis maioris parentum & Dei, dum expediuit quæ iuuentutem illius nobilem decuerant, constituendo vitam coniugalem, habuit in coniuges Annam Tarnowska, Sophiam Konopacka & nunc habet Mariannam Gregorij Kretkowski filiam, qui ne sterilis decedat domino supplicare tenetur, in cuius manu omnium vita & mors. Martinus alter filius Stanislai, Castellanus Inowłodclauien. & Capitaneus Przedziecen. qui Capitaneatus in domo Sierakowsciorum iam annis octuaginta perman- sit. Erat vir magni iudicij, quo sine alterius incommodo & calamitate, in hanc dignitatem peruenit, & in altiore promoueri dignus fuit. Habuit in matrimonium Annam Zalinscij Castell. Gedaneñ. filiam, progenitam ex Kostkowna, Palatinida Sendomirien. suscepit optimos filios, Ioannem, Stanislaum, Vladislaum, & filiam Sophiam Bartholomæi Kaczkowski, Vexilliferi Inowłodclau. coniugem, quæ ipsi ex benedictione diuina reliquit numerosam prolem. Ioannes Martini, Aulicus primo Sigismundi III. optimus bellator, & expeditionibus bellicis cum sumptu proprio & salutis dispendio intentus. Pugnavit in Prussia contra Gustauum, ad Chotinum contra Osmanum, Legationes ad Comitata Regni multoties peregit, alijsq; medijs honestis & laudabilibus Patriæ obsequia reddidit. Sacramenti vinculum cum Marianna Zebrzydowscij Castell. Sremen. filia suscepit, ex qua reliquit condignos Reipub. & expectationis bonæ filios, Samuelem, Gasparum, Albertum, & filias, Sophiam & Margaretham. Stanislaus Martini, dum in exteris nationibus literaturæ dignitatem collegit, atq; in moribus Reipub. & Regi probatæ decentiæ studia declarauit, Abbas montis Crucis dominicæ declaratus est, quam nunc administrationem religiosè exercet. Obseruat namq; quod D. Bernardus serm. 3. de Apost. Petr. & Paul. reliquit: Facit pro nobis Apostolorum vita, & doctrina, & mors. Etenim in conuersatione continentiam, in prædicatione sapientiam, in passione sua patientiam nobis contulerunt. Subsumit ille: Igitur vita quoque nostra, prædicatio, & mors, nobis ipsis alijsque subsequenter post nostrum decessum, esse proficua debebit, imò ad hoc obligatur: Quapropter cum dilectione fraterna, doctrinam,

& inam, modestiam, timorem Domini, & pietate amplectendo colit, &
 & colendo amplectitur. Vladislaus tertius filius Martini, qui morum,
 probitate, & conuersatione præhonestam multorum bonorum ciuium & aman-
 tium Patriam nobilium in se conuertit. Rectè enim enutrita iuuentus mul-
 torum animos conciliat, & affabiles reddit. Ex Castellani Ciechanouien. filia
 Krasinska (quæ prius fuerat Gregorij Kretkowski, Castell. Bresten. nunc Pa-
 latini in Cuiavia fratris consors) reliquit filiam Annam. Lucas de Bogu-
 slawice Sierakowski, ultimus Stanislai Castell. Landecen. filius, nepos Palat.
 Lencicien. Castellanus Crusuicien. postmodum Ledcensis. Hic tyrocinia lite-
 rarum domi perpolitam exoticis studijs per octo annos diuersarum nationum
 quarum omnium linguas didicerat, in grauem & sedatam deduxit ætatem.
 Quapropter in grauioribus negotijs Respub. utebatur illo uti nobili instru-
 mento Patriæ. Expediuit namq; legationes ad Ducem Prussiae, & Sueciae
 exercituum Duces in Finlandia. Ex Comitibus Regni, Compositiones, Lustra-
 tiones bonorum Regalium in Maiori Polonia 1616. à Senatu deputatus. Exa-
 ctionum rationes sibi commissas, prudenter, fideliter & pacificè peragebat.
 Habuit in consortio matrimonij primò Barbaram Ioannis Zalinski, Castella-
 ni Gedanen. filiam, sororem coniugis sui fratris, quæ post duos annos nulla re-
 licta prole Torunij decessit, ibiq; in Ecclesia S. Ioannis sepulta. Secundo ma-
 trimonio, Hedwigim Adami Dunin Modliszewscij Capit. Lomzynen. filiam
 ex Dębinska Capit. Chęcinen. filia progenitam, cum hac numerosa erat pro-
 les, sed istæ superstites filiae. Regina Ioannis Simonis Sczawinski, Capitanei
 Lencicien. Castell. Bresten. consors. Huic Parens Ioannis Iacobus Sczawin-
 ski Palat. Bresten. reformationem in Castro Lancicien. 1626. inscripsit in bo-
 nis Ozorkow. Helena Samuelis Grabski, Capit. Bresten. coniux, quæ 1643.
 mortua in Vitonia sua hæreditate sepulta est. Anna, cui licet dominus cum
 bonis naturæ excellentioribus pulchritudinem formæ & debitam compositio-
 nem morum, quæ virginis præstantiam gratiorem reddebant, contulisset:
 illa tamen spretis mundi illecebris, atq; diuitijs, seruire sponso caelesti in vir-
 ginitate elegit, atq; Monasterium virginum in Strzelno ingressa, dote pluri-
 ma atq; aureo calice cum apparamentis Ecclesiasticis, accumulauit. Felicem
 virginem, quæ sibi Christum sponsum elegit, pura, casta, & sancta cum An-
 gelis uiuet in calis, ut centuplum accipiat, & vitam æternam possideat.
 Tertio autem matrimonio habuit Capit. Radzieiouien. filiam. Obijt in Bo-
 guslawice, sepultus Clodauie, cui filia tanto Senatori & Parenti, Regina
 Sczawinska, Castellani Bresten. & Lencicien. Præfecti consors, ex marmore
 Epitaphium erigere curauit, & Sacrificium incruentum perenniter instituit.
 Ecce optimi Parentis optima proles, eruntq; memoria memores posterij ex ea
 relictæ, ut respondeant.

Kadzidłowski, in Palatinatu Lanciciensi, nobilissima Familia. Vetustam
 auitamq; sui è præstantissimis pace & bello, maioribus, qui nihil ex omnibus
 rebus

rebus humanis præclarius aut præstantius quam de Republica bene mereri semper studebant, trahit originem. Supra ceteros Generosa eiusdem stirpis Marte & arte insignes viros, retroacta tulit ætas, ante ducentos & ultra annos Horatium de Kadzidlowa, ob singularem in omni genere professionis eruditionem dignissimum deq; Repub. præclare meritum ciuem, ut non immerito illum Horatium Coclitem reuixisse dixeris: Mox insequens vidit ætas Troianum de Kadzidlowa Subpincernam Lancicien. militiam muniisq; militaribus clarum. Quorum exemplo Nicolaus Kadzidowski dicti Horatii Trinepos ad præclara & ardua quævis incitatus, prima militiæ Tyrocinia contra Magnum Moschouia Ducem Regi Stephano acerrimo bellorum moderatori, sub signis Kuropatnicij approbavit, strenueq; rem cum hoste gerens ad Polociam grauitè sagittâ ictus, præclarum posteris imitandum virtutis suæ reliquit testimonium. Hic suscepit duos superstites adhuc filios, Ioannem Iudicem & Albertum Notarium Terrestres Lancicien. viros recti candoris, priscaq; virtutis vel imprimis studiosos, atq; ob hæc & alia virtutum decora omnibus apprimè gratos & acceptos. Sed & Sereniss. Rex Vlad. IV. æquus virtutis æstimator, censura sua Regia id ipsum confirmavit cum eundem Notarium de Diuo Progenitore Maiestatis suæ per complures annos egregiè meritum Palatij sui Regij à literis Secretarium esse voluerit. Mniewscij à Mniewo, in Palat. Lancicien. qui in virtutum literis, & experientia bellica animum direxerunt. Ioannes Casimiro Magno sceptræ Regni gubernante ad Annum 1364. eximius miles in Castris, illorum bellatorum morem secutus, qui Familiæ suæ gloriam vita & periculo comparabant, reliquit familiæ suæ honestissima ornamenta, Paulus Mniewski sub Vladislao Poloniae & Vngariæ Rege Anno 1444. pro bene meritis suis & fratris sui Iacobi, per Turcas in prælio interempti, recepit digna præmia, sicut Priuilegia ipsius testantur. Nicolaus eiusdem Pauli nepos, maiorum vestigia secutus, adulescentiam Marti dedicauerat, ex Dorothea de Tarnowo Tarnowska, unicum suscepit filium Andream. Huius ex filiis nepotes hisce temporibus, à maiorum suorum virtute non degenerare, sed armis & consilijs suis in Repub. eorum gloriam & famam augere & amplificare student. Ioannes Mniewski florida ætatis iuuentutem dum ad studium literarum & virtutum obtulit, plurimum Patriæ profuit iudicio, sententia in Comitijs, & Iudicijs Tribunalitijs ob iniuriam peritiam. Hinc Pincerna Lancicien. & Iudex Castrænsis Lancicien. ac ad correctionem iurium à Senatu in Comitijs, sub electionem Sereniss. Vladisl. IV. designatur. Andreas Ioannis frater, Marti consecratam iuuentutem, & Patriæ proficuum & aptam redderet in Vngaria, Alemania, alijsq; externis Castris & bellis ipsam exercitauit. Postquam verò in Patriam redijt in Liuania, Valachia, Russia, obsequia Patriæ reddendo, valida & ardua belli negotia tentauit. Valerianus eorum Patruelis, tam in re militari, quam in Reipub. negotijs optimè versatus, Ioannem & Matthiam filios in vestigia

propria gloria meritorum & honoris, postquam eis per aetatem licuit deduxit & instruxit, militiaeque applicauit. Stanislaus eiusdem Valeriani germanus à prima lanugine ad senium, dum Patriae vitam & sanguinem in Moschouia, Liuania, & in Confinibus Regni obtulisset, hoc unum indoluit, quod non in area laudis & praelij, sed domi & in lecto vitam reddere à Domino dispositus fuerit, sed stat pro facto voluntas. Consilium namque maturum in Patria plus emolumenti affert, quam cita mors in bello, atque leta in mortis triumpho.

Paczynscij, in Palat. Russiae, in districtu Buscensi milites strenui. Venceslaus ad vitae tempora miles, cuius Epitaph. in Podkamienie merita refert: Ex Dorothea Kolucka, reliquit filios & omnes militari deditos. Alexander filius Venceslai, qui sub Polocia cum Sereniss. Steph. Rege militauit, cuius filius ex Anna Sokolnicka miles in Prussia cum Christophoro Wichrowski, & in Confinibus Regni cum Alexandro Cetner, Rothmagistris S. R. M. veteranis & dignis omni laude. Ioannes filius Venceslai, post militares actus & strenuos, cum Sophia Dżibłowska tenuit matrimonium, ex qua suscepit optimū militem Zachariam cum Palat. Russiae Danielowicz militantem, tenet domicilia sua sub Białocerkieuią. Christophorus filius Venceslai, qui militiam exercendo, posuit sua domicilia sub Liśianką, in Confinibus Regni, versus Tartaros. Albertus filius Venceslai in Prussia occubuit. Ista laus precipua est nobilis sanguinis, tueri Ecclesiam, Patriam, & Regnum. Sic enim bene uiuitur, & bene moritur, Godziszewscij, in Dobrzynensi Terra. Habent suum agnomen Golenij, milites optimi & ferè continui ex illis in Castris inueniuntur. Iacobus militaribus actibus nomen collustrarat Familiae suae sterilis decessit. Andreas post excultam iuuentutem bellicis actibus & trophaeis militaribus ornatam contraxerat matrimonium, & filias Annam Laurentij Czermienski, & Hedwigim Aegidij Borzyminscij consortes reliquerat. Petrus deficientem lineam ut excitaret, seposita militari cum Paprocka suscepit matrimonium, ex qua suscepit tres filias Margaretham, Euphrosinam, & Sophiam, filium unum Ioannem, optimae spei & pro Patria ardentem. In Prussia contra Gustauianos Rothmag. & in multis expeditionibus strenuus.

Zoltowscij, in Plocensi Palatinatu, qui notant familiam suam de Malusyno & Zoltowo. His namque Semouitus Dux Masouiae concesserat inter Plockum & Sierpscum terram inhabitabilem, ut sibi in quemlibet usum & fructum disponere, & conuertere euiternè possent. Fundarunt igitur in loco illo initia villae, quam à suo cognomine Zoltowo nuncuparunt, & quia loca spatiosa ab unica villa comprehendendi ad usum non potuerant, annis subsequentibus ad Zoltowo septem villas adiecerunt & erexerunt. Refert priuilegium donationis Semouiti Annum 1402. Antiqua ergo haec familia est in Regno, si priuilegium annum praenominatum exprimit. Habent & aliud priuilegium confirmatum, ab eodem Semouito Duce Masouiae, quod adsciti fuerant à Kościelec-
ciis Anno 1300. Ex his igitur tam multis meritis claris Zoltowscis, aliquos ut

alios

alios taceam, commemorabo. Ex cognominatis Woyslaviis, Zoltowsciis, Stanislaus Zoltowski Woyslavius, qui dum plurimis expeditionibus præmia à Ducibus & Regno multa reportavit meritis condigna, pacatiorem statum eligendo cum Maluska suscepit matrimonium, & transportavit mansionem suam in hereditatem ipsius Malusyno, unde quoque & familiam suam sui posterius adnotare ceperant. Mathias filius Stanislai, qui honestæ conuersationis dignitatem, nobili morum occupatione in domesticæ laudis encomium deduxit. Fratres illius germani, Lucas in Prussia cum fratre Rothmagistro, Stanislaus cum Lysakowscio, victoriarum trophæa sibi & familiæ suæ colligebant, & conseruabant. Ioannes Woyslaus Zoltowski, qui experientiam optimi militis & strenui bellatoris, in externis regionibus animi fortitudine, & prudenti audacia abundè declarabat, nam Castris militaribus adstrictus, supremum meruit honorem. Reddidit obsequia Ferdinando Imperatori, ubi redijt in Patriam cum Korecki Samuele in Cecora. Aduersa demum fortuna in Turcarum captiuitatem redactus, ubi ad Chotinum Osmano Turcarum Imperatore Regno capitalia minante elapsus fuit cum Illustrissimo Ioanne Koniecpolski Campiductore Regni, operam militarem suscepit. Rothmagistri Budziszowscij, postmodum Vices gerens, demum cum Kazanouio Campiductore Regni maxima confecit victoriarum trophæa. Capitaneus post militiæ Teutonicæ quadringentorum virorum declaratus fuit in Prussia, quæ primum tunc militia capit Draganorum vulgò dicta. Et quia ubi merita probatorum in Castris multiplicantur necesse est, & præmia augere Gubernator portus Boristhenis versus Tartariam & Turciam, atque Oberster sexcentorum peditum Alæmanici exercitus, & centum equitum in munitione noua, quam ille fortem, inuictam, & hostibus tam interris, quam externis terribilem reddidit, Kodak denominatam, Regia atque totius Conuentus Regni, & Ordinum auctoritate institutus fuit. Quam Præfecturam multos annos sincerè, alacriter, dextrè, & feliciter administravit. Stephanus frater Patruelis Ioannis, postquam detulit obsequia Patriæ in Magnatum aulis, vitam constituit pacatam in Palat. Cracou. ubi dexteritate morum, & humanitatis beneuolentia omnibus bonis amabilis, & Ecclesiæ Cisterciensis ad Mogilam benefactor eximius.

Blochouij in Dobrzynensi Terra, Mathias de Sobow miles strenuus, cum Iezowska reliquit Ioannem Ensiferum Dobrzynensem, qui ex Anna Malbowska suscepit Stanislaum Præpositum Zywiecen. Mathiam ex milite Parochum, Michaelem qui cum Odrzyuolscio in Prussia pugnando occubuit, & Sigismundum. Thomas alter filius Matthiæ, ex Kemska milites reliquit Andre-am, Roscislauum.

Koscielscij à Kościelec, antiqua Familia à Kościeleccis descendens.

Zakrzewscij, in Cuiavia Zbozy dicti. Sbislaus eximius vir, atque congruis moribus & actibus. Ex Radziciowska armorum Iunossa, eximios reliquit filios,

qui honorem familiae & sibi gloriam, generosis actibus compararunt. Gregorius primus filius Castell. Crusuiciensis, qui ad dignitatem Senatoriam non nisi virtute et prudentia conscendit, cum Anna Slawosiewska armorum Godziemba tenuit matrimonium, ex qua suscepit optimos Patriae ciues, Martinum Dapiferum Breſten. Philippum, Albertum, Lucam, et filias Catharinam Castell. Crusuicen. Grabscij, Annam Działynscij, Sophiam Gostawscij coniuges. Petrus secundus filius, conuersatione virtuosa deducta iuuentute in virilem aetatem, celebrauit matrimonium cum Anna Krusowska, ex qua suscepit indolis optimè filios, Martinum, Gregorium, Iacobum, et filias duas. Nicolaus tertius filius, qui militari virtute familiam illustrando, à Valachis in Bucouiana clade oppressus, interiit. Eorum soror erat Bronislai Ostroleckæ consors. Martinus Zbozij Zakrzewski, cum Stanislao Zbozij, et Hieronymo ex Palat. Cuiuien. electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis subscripserunt. Trzebuchowscij in Cuiuien. Terra, literis et re militari maximum nomen sibi, et familiae suæ compararunt. Ioannes, ingenio maturo et gracili, apud Sereniss. Augustum Regem, maximam sibi conciliarat gratiam, cui et Succamerarij officium Supremum contulerat. At mors cito periodum vitæ intentando, breui et sterilem subtraxit. Albertus Iudex Terræ Inoulodclaien. ex altero Patruo descendendo, dexteritate iudicij nomen sibi et familiae decorem conseruauit. Stanislaus, Samuel, et Ioannes Trzebuchowscij ex Palat. Cuiuien. electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis subscripserunt. Ex his Trzebuchowscis aliqui in Russiam transierunt militando, Stanislaus dum contra Michailum cum Zamoscio, & in Moschouia ac Valachia cum Magnis Ducibus exercituum in Castris florentem vitam peregisset, tandem quietiorem eligendo, matrimonij vinculum cum Łaszczowna, ad Rochatinum in Haliciensij districtu constituit, reliquit filias & filios.

Rozzkowscij de Roszkow, cum Trzebuchowscis in Cuiuia bonorum diuisione distincti, militaribus exercitiis & triumphis dediti. Ex quibus in Valachia ad Palat. Bogdanum erat eximius Rothmagister, & postmodum ad Sereniss. Steph. Batorium Pol. Regem.

Czarnotulscij in Cuiuia, Nobilem quæ decent, audire in bono, & esse in rebus agendis prudentem, obseruant.

Broniewscij in Cuiuia, veram gloriam non fucatam quærunt. Nam fucis parata gloria, ut non est vera gloria, ita nec diuturna.

Wylocij in Caliss. Palat. virtutis amatores, vitiorum extirpatores. Nil enim ad veram felicitatem efficacius esse potest, quàm virtutem propter se amare, vitium propter se odisse.

Wydzierzewscij, Nobili actu fortunati & felices. Est enim illa felicitas infelix, quæ hominem reddit insolentior, eiq; non plausum meretur, sed lachrymas. Melchiorum cognominatum Sarna, meminit Paproc. in i. Opere ad Posnaniam.

Drwalewscij in Cuiaua, militia, literis, & iuris peritia dignissimi. Stanislaus Subiudex Lencicien. & Corrector iurium Anno 1589. & 1601. Andreas ex Palat. Lencicien. electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. subscripsit.

Skrzypienski in Caliss. Palat. Fortitudine animi, & præstantia roboris conspici. Egregium enim est in perterriti pectoris documentum, in causa honesta, piaq; nec certam mortem perhorrescere.

Kotlinscij ibidem, Preparant honesto vitam perennem, Felices autem sunt, qui hic pie, iusteq; vixerunt.

Roznowscij in Posnan. Pal. Decorum putant vitã cum laude impendere Patriæ.

Zarpalscij in Posnanien. Palat. Virtute eximij, nam eximia virtus sponte suum consequitur decus.

Iankowscij in Lencicien. Palat. Si maximè considerandum est, non an satis gloria, sed an satis Patriæ vixerimus, magis cogitandum venit, an Deo vixerimus & conscientia. Observant hoc primario, illud secundario. Petrus Le-
fistrator Crac.

Wieñolowscij in Lencicien. Palat. Ingenio, iudicio, dexteritate, fortitudine, Magni in Senatu & Repub. Ex quibus aliqui transierunt in M. D. Litu. ad Palatinatum Trocensem, ubi Christophorus æternum memoriale sui nominis reliquit, cui natura & fortuna tanta contulerant, quanta Pandora Dea, diiq; omnes tribuerant. Summus erat vir in Repub. & M. D. Litu. Honoratus titulis, Supremi Marschalci M. D. Litu. & Præfecturis Mielnicen. Tykocinen Swiatscen. Kleßczelen. &c. Cum Alexandra Palat. Lublineñ. Sobieski filia, tenuit Sacramentum matrimonij.

Dobieccij in Syrad. Palat. Optimos ciues Patriæ, se esse liquido actibus probant, idcirco selle, immunitates, tituli, & huiusmodi quæ præmia sunt, illos expectant.

Powálá, à quo Powálj deducuntur, notabant Familiam suam de Tuczow. Nicolaum Powálá habet Miechou. lib. 4. qui in Valachia cum Palat. Russ. armorum Odrowas, plurima & felicia continuauit bella. Etiam Nicolaum de Tuczow aut Taczow Succamerarium Sendomir. & Iudicem eiusdem Terræ, meminerunt priuilegia Anni 1449. A qua Powaliorum posteritate, inquit Paproc. in 2. Opere, descendunt hæ domus quas inferius ponemus. Sed meo iudicio non est facile discernere, in tam florenti Familia Ogonczykorum, quis nunc originem sumat et deducat, ab Ogon et Powálá. Aliquæ tamen Familiæ possunt ex hac differentia deduci.

Niedrwickij in Sendomirien. Palat. literis et moribus Regibus commendati, quo gratiam Senatoriam meruerunt. Andreas Castell. Polanecen. vir doctrina, militia, iudicio eximius. Ad Polociam cum Mieleccio sumptu proprio pugnauit, cui et Dux exercituum maxima committebat. Ex Wdowska reliquerat prolem.

Woyzykouij in Sendomir. Palat. antiqua Familia. Creslaus Woyßyk de Woy-
cia Castell. Crac. ut priuilegia Anni 1390. referunt. Item Creslaus Succamer.

Cracou: quem referunt Statuta 1458. Ioannes Woyszyk Custos Crac. eodem tempore Creslaum Pocillatorem Curiae Vladislai Regis tempore, referunt Priuilegia Anni 1444. Postmodum subsequens Familia notabat familiam suam à Gnoino castello, in Sendomiriensi Terra, inquit Paproc. in 2. Opere. Biechowscij in Crac. Palat. Nicolaus Adalberti Regis tempore, Salinarum Cracouiensium erat Praefectus, post Mathiam Głowacki Anno 1446.

Gornicij, in Crac. Palat. actibus heroicis & dignitate literarum dignissimi. Lucas Sigism. August. Regis Aulicus, demum Capit. Tycocinensis. Edidit librum ad eruditionem dexteram Nobilium, Polono idiomate intitulatum Aulicus. Tenuit matrimonium cum Broniewska Praefecti Stabuli Regij Premi-slien. & Capit. Medecen. filia. Paulus frater Luca, literis & morum grauitate conspicuus, in Aula Ioannis Zamoiscij, Cancellarij Regni primas.

Morawcouij, de Omczary. De quibus Epitaphia in Monasterio Buscen. in Palat. Sendomiriensi referunt.

Sieczkowscij, in Sendomir. & Vislicien. districtu, quorum est in armis & bello esse formidabiles, in iudiciis autem humanos esse.

Botowieccij, alij Butowieccij in Sendomir. & in Radomien. districtu, quorum est aequi & iusti studium, quod et ipsa Democratia requirit à suis cultoribus.

Łętownscij in Lublinen. Palat. Tanquam probi Philosophi norunt mederi vitiis, et proficere virtutibus.

Stárosielscij in Podlachia, Optimi & praestantissimi milites & ciues, transierunt aliqui ad M. D. Litu. Balthasarum Constitutio exactorem Vitepscen. meminit 1589.

Skarbienscij in Russia, ex quibus militem eximium ad Supremum exercituum Ioannis Zborowski, meminit in 2. Opere Paproc.

Dąbrowscij de Dąbrowka, Andreae est Epitaph. Gnesnae, Decani Gnesnen. 1493.

Letkowscij in Lencicień. Palat. Optimum ducunt alere artes, virtutem, conscientiam.

Drzewieccij in Lencicień. Palat. Excitant propriis virtutibus nobilitatis antiquae virentes palmas.

Siewierscij, in Cuiavia. Duobus Reipub. usi sunt, animi robore, & vi naturae.

Balenscij, Bulatouij dicti in Cuiavia. Duo praecipua in Nobili, litera, & fortitudo, ut si aetas adimat vigorem, litera ad extremum durent.

Gorinscij, in Palatinatu Masouiae. Prudentiam, constantiam, aequitatem, ut perpetuo viuere non desistant, vigilanter obseruant.

Mirosławscij ibidem, cum Gorynscijs eiusdem diuisionis bonorum. Norunt quod adolescentiam disciplinatum, iuuentutem maturam, aetas fructuosa concomitatur.

Paczenscij, in Gostinen. Terra. Ignauiam, ex qua oritur ignominia, vitant.

Zwolscij, in Czerscen. districtu. Eorum conuersatio cum bonis. Arctiora enim sunt vincula virtutis quam sanguinis.

Grodzicij,

Grodzicij, in Posnanien. Palat. ornant nobilitatem virtute. Vnde delectantur capite virtutum, carere vitijs.

Niedzwieccij, Milites strenui, & negotijs Reipub. conuenientes. De his Bielscius fol: 653.

Zaparscij, in Posnanien. Palat. Animo agrotanti, medicus oratio: corpori egenti necessaria, medicus crumena. Laborant hi et orant, et non deest illis benedictio Dei.

Domaïowscij, de Domaïouice, Alexandri militis et Ducibus in Ostrog obsequijs dediti. Epitaphium est in Cudnou, eius filia, G. Adami Wilga consors, ibidem quiescit.

Sangauij, in Magno Duc. Lit. Georgius Sangaw qui in Vnione M. D. Lit. cum Regno in Comitijs Chroldlensibus hæc arma suscepit.

Parulij, in Palat. Masouia, et in Podolia. Quatuor fratres Germani eximij milites, Stanislaus, Iarosius seu Hieronymus, Christophorus, et Ioannes. Ex Stanislao erat filius Stanislaus, Marti deditus, qui reliquit filios in Podolia, vigiles in Castris, solertes in bono nobilibus conuenienti. Alexandrum continuum militem, qui etiam Scythicam captiuitatem sustinuit. Adamum. Re. Et factorem vel Senatus vel Deus retributor. et Iacobum in Ordine Carmelitarum.

O K S Z A.

DELINEATIO.

EST securis seu ascia minor, coloris albi in campo rubeo. Super galeam verò & Coronam eadem securis infixæ Coronæ, vltima extremitate.

O R I G O.

ORiginem habent ex mutatione Nassæ aureæ in secures decussatim positas, vt diximus in armis Bratczyce. De hoc Dubrauius Bohemæ Historicus, Ratiborium Wierszowiec in pugna contra Conradum pro Friderico & Præmislo ad Ludmiriam

propè arcem Caunicensem, describendo sic habet. Vnus autem Ratiborius gratiam benè gestæ rei à toto Bohemorum exercitu tulit, palam item ferente Præmislo eius opera strenua factum aditum ad victoriam fuisse.

Quæ

Quæ quoniam Friderico valdè placuit, eò proclivius auctorem illius Rati-
 borium in fidem suam & familiaritatem recepit, inducta deletaque omnium
 iniuriarum præteritarum memoria, insignibusque mutatis ne quid odiosum
 restaret, quippe pro Nassa aurea, secures decussatim sibi cohærentes iussus
 est ipse & posteritas ipsius gestare, donatus & arce Bauariam spectante quã
 Pryndam vocant, fines Bohemiæ aduersus Germanos transgressores limi-
 tum tutaretur, sub anno 1160. refert. Qua ex ratione odium erat Principis
 Bohemiæ Mnata contra Wiersouiecium Historia Bohema refert, dum illo-
 rum dignitatem, prudentiam, dexteritatem, fortitudinem, authoritatem,
 &c. referunt. Ex his igitur Wiersouiecij sub Boleslao Kriuoustio plurimi in
 Regno, pulsi & vltro recedentes ex Bohemia, cædem vlciscendo sui Ger-
 mani; reperiiebantur. Ex his Ioannes Wierszowiec filius Tistæ, dum Bo-
 leslaus Kriuoustius pugnauit cum Suatopelko Duce Bohemorum, occidit
 prædictum Ducem. Et hasta, & securi, à persequentibus se, defendit vitam.
 Hac ratione securim pro armis in Regno accepit, quas iterato illi qui in Bo-
 hemia remanserant, decussatas detulerunt. Acceperat & in præmium vi-
 ctoriæ à Sereniss. Kriuoustio bona Wiersouicius, Siemikowice, Radoszewi-
 ce, Lipnik, Broszecin, Bogumilowice, Stroza, Zielecin, Dylow, Wrocice,
 &c. Quorum familiam in linea afferemus.

S E C V R I S D O M I N I.

TAm splendido titulo, rectè iustitia & protectio domini vocatur signi-
 ficatione in medium, dicit namque Propheta: *Iam ad radicem secu-
 ris posita est.* Mihi tamen tam excellenti titulo verbum Domini venit
 in mentem quod omni gladio acuto acutius est, penetrans intima & petras
 rescindens: securis namque Domini vocandum est. Nouaculam Philoso-
 phicam quæ veluti rapam incudem ferariorum præscindit, multi authores
 referunt, sed hoc est ingenij humani viuax contemplatio, verbum autem
 Domini vere est scindens interiora, & medullam ossium penetrans. Quo
 enim verbo Domini cæli creati sunt, & firmantur: eodem quoque subito
 declinant & cadunt. Habet Plutarchus, quod Demosthenes Phocionem
 Orationum suarum securim appellabat, breui enim ille, sed acutâ oratione
 Demostheni plurimum aduersabatur. Quid igitur dicendum venit de ver-
 bo Domini? Verè & propriè securis est Domini. Quapropter Hieremias
 sermones Domini sicut securim ait, quæ vel petras incidat. Domus Illustris
 Oxiciorum meritò securis Domini appellanda est, non enim contra Domi-
 num sed pro Domino pugnare contendunt. Alias verificaretur in eis illud
 Psalmistæ: *In securi & ascia dei cides eos.* Subdiderunt Oxicij voluntati Di-
 uinæ genium & ingenium, vires & fortunam, quo & vitia præscindunt, & no-
 men Domini descendunt, & omnem eradicant infidelitatis notam. Quapro-
 pter sicut Propheta securis immerfa præterfluenti obediit, & ad suum manu-
 brium

brium naturalis grauitatis oblita redijt; ita Oxicijs aurea sæcula spontè & feliciter deuenerunt. Honorati & dilecti à Regibus, in Senatu dignissimi, in Ecclesia vtilissimi, in Patria desideratissimi, in Repub. amabilissimi exstiterunt. Quos nedum diu præteruolans fama, sed etiam gloria perpetua, Ecclesiæ, æternitati reddidit & seruauit. Ex quibus veniat in mentem Episc. Cracouien. & Vratislauien. Nankierus, de quo hæc in suo opere & Vitis Archiep. & Episc. Cracouien. Christoph. Kantscius reliquit:

Abstulit hunc Cracæ diues Vratislauia Sedi,

Constantem vitam deueneratq; viri:

Namq; refulgebat mirè virtutibus amplis,

Seruiuitq; Deo nocte dieq; suo;

Angelicæ moriente illo cecinere cohortes,

O vox, o cunctis anteferenda sonis.

Æ T E R N A M E M O R I A.

SI aliquis florentissimam Rempub. Romanorum memoria reuoluat: si Græcorum gentem in apertum deducat: si Tenediorum Lidorumque populum sibi ob oculos ponat; de repente illorum secures in medium profiliunt. Illi namque, teste Plutarcho, Consulatum, authoritatem, Regnum, securi in memoriam æternam declarabant, præsentabant. Quapropter non sine graui animaduersione Iulius Cæsar Capaccio *libro 1. Impressarum cap: 17.* antiquos ponit in clypeis triumphalibus delineasse inter Pontificalem mitram & flagrum, securim, quam quandoque dedicabant in Basilicis, atque in marmoribus exsculpebant ista tria, non aliam ob causam, nisi ob æternam memoriam & dignitatem insigniorum securis. Est quo Oxicij æternam sui memoriam conciliarunt, retinuerunt, conseruarunt. Illorum enim memoriam tota Silesia prædicat, Regnum florentissimum Poloniae celebrat, Imperium quoque ipsum Wiersouicios eorumque posteros memorando, nunquam obliuioni tradit. Vndè meritò illis sapientissimi Salomonis verba ascribere licebit: *Non recedet memoria eius, et nomen eius requiratur à generatione in generationem.* Firmauit tantam æternam memoriam Ioannes Strzelecius, cognomento Wątrobká: qui dum ad Varnam cum Vladislao Poloniae & Hungariae Rege pugnando captus à Turcis fuisset, mirabiliter cum socijs, quos nominat *Cromer. lib. 21.* euasit, & postmodum Archiep. Leopoliensis creatus, plurimas Legationes in Hungaria obiuit & perfecit. De quo ita Canonicus Leopoli. Scrobisouius:

Vidit & infaustra nostris certamina Varnæ.

Et captiuatus, Turcica vincla tulit:

Euasit tamen, & sacri gestamen honoris

Accepit.

Reddiderunt æternam sui memoriam in Patria plurimi Oxiciorum, de quibus latè linea domorum referet. Non enim ex hac ratione nominali Oxicij denominati fuerunt, sicut milites manipulares. Illi namque à manipulo delato in pertica dicti, vt in Collectaneis Pierio aduinctis dicitur:

*Pertica suspensos portabat longa maniplos,
Vnde manipularis, nomina miles habet.*

Isti verò licet Oxicij ab Oxa vel securi bipenni aut minori ascia dicantur, ab exercitio forti militibus conuenienti, atque imperterritito in hostium stagem assaltu & impetu, denominati fuerunt. Ergò vt memoria æterna nomen familiamque vestram stabiliatis, sicut arbores resectæ securi, vberius virent, ita

*Tu quoq; sic reseces vitijs allentia multis,
Virtutum vt soboles pullulet vberior.*

LINEA FAMILIÆ OXICIORVM.

Wiersouicius Ioannes, cui primum talia arma collata fuerunt, hunc Historia Bohema vocat Gesko, erat filius Tistæ. Qui dum occiderat Ducem Bohemia Swiatopelcum, anno 1103. à Boleslao Kryuoustio accepit bona, Siemikowice, Radoszewice, &c. à quibus bonis & cognomina susceperunt. Ibrabamus de Siemikowice, qui ante annum 1441. vixit. Reliquit filios, Stognieuum & Boguslaum. Nicolaus seu Mikulaß Boxa filius Boguslai, summus bellator in Hungaria in expeditionibus vicibus viginti meritis & trophæis clarus. Ludouicus Hungariæ Rex contulerat sibi, vt terminatæ Oxiciorum domus referunt, munitiones Cameneciam & Trzebesz, sed relicta prouisione hac in Hungaria, redijt in Patriam. Eius filij, Martinus, Andreas, Georgius, qui ex bonis Radoszowice nuncupati fuerunt Radoszowscy. Georgius Radoszowski Boxa, literis & nobili iure inter equestres viros maximè commendatus, Succamerarij Vielunensis honore in maiorem dignitatē familiā adaptauit. Reliquit cum Mogilnicka dignitatis suæ ardentes æmulos. Quorum familia attingit accrescendo annum modernum. Boguslaus Radoszowski Boxa, literis, humanitate, dexteritate rerum in Rempub. obuenientium clarissimus. Vndè à Serenissimis Regibus adamatus, dignissima meritorum suorum præmia retulit. Erat primum Episc. Chijouien. qui fidem trans & citra Boristhenem auxit, promouit, & Cathedralem Ecclesiam adornauit. Demum translatus in Luceorien. Episcopatum, liberatis in omnes nobilium amor, decessit. In cuius laudem & Boxarum familiam ita quidam lusit in Arma.

Boxarum gerit ecquid gens Generosa bipennem?

Designat fortes ore manuque viros

Hac prostrata iacent Maurorum corpora parte,

Aurea lux ista parte parata venit.

Ergò qui in templis lucem pacemque dedisti,

Luceriam meritò Maximè Præsul habes.

Nankierus Episc. Cracouièn. qui post Muscatam Silesium successit ex Decano Cracouièn. vir magnæ probitatis, qui dum Basilica Cracouièn. à Krivoustio edificata, & arx tota quæ lignea tunc erat anno 1306. die 8. Maij igne consumpta essent, Basilicam dirutis veteribus muris, in eâ quam nunc retinet formâ reedificavit. Crom. l. II. Obijt Nankierus gente Oxius Religiosissimus, & continentissimæ vitæ veneno, ut creditum est, sublatus. Crom. lib: 12.

Brzescij, Antiqua & claris meritis excellens familia. Procedunt à Vilhelmo Germano fratre Nankieri, Episcopi Cracouièn. & Vratislauièn. Erat prædictus Wilhelmus regnante Vladislao Lokietek, Præfectus Silesiæ & Dux militiæ, 1316. Et cum à Venceslao Rege & Ioanne Rege Bohemiæ, ob partes Lokietkonis à se fideliter defensas bonis spoliatus in Bohemia fuisset, Vladislavus Lokietek optimo fideli ac strenuo Duci contulit ad Sendomiriam diuersa bona, qui capit ex bonis Brzezic notare familiam, sicut ad præsens subsequuta posteritas ad differentiam Płomienczykow notat. Hæc familia Oxarum de Brzezic, nunquam hæreseos labe infecta fuit, idè diuersa in Regno retulerat præmia honorum & titulorum Regni, sicut liber Beneficiorum Crac. circa annum 1446. Parochiâ Ptanouiensem describendo refert: Domini, inquit, de Brzezic armorum Okssa, tres tunc fuerant fratres, anno 1446. Ioannes Pocillator Crac. Wilhelmus Capit. Viscen. & Clemens Archidiac. Wroclau. Regens Cancell. Regni Suprem. Horum posteritas moderna hæreditaria in Brzezic Pal. Sendom. Fidei Cathol. acerrima propugnatrix, ad munia Reip. obeunda aptissima, in dies meritis Regno & Patriæ, tam in legationibus ad externos Principes quàm in expeditionibus bellicis, & aliis functionibus Regni claret et augetur.

Strzeleccij, Strzeleccius dictus Watrobka Ioannes, eximius Senator & miles, qui cum Vladislao Poloniae & Hungariæ Rege ad Varnam pugnavit, in captiuitatem Turcicam deuenit, eliberatus, ut refert Cromer. lib: 21. Archiep. Leopold. post Gregorium Sanoceum, anno 1481. creatus. Obijt Cracouia, sepultus in æde SS. Trinitatis apud FF. Predicatores. Stanislaus Strzeleccius Watrobka, frater prænominati Archiep. Castellanus Sadecen. vir in Reip. & inter equites Polonos clarissimus, quod ex Historia colligitur. Casimirus, inquit, è Lituania reuertens, Comitibus Petricouiam ad primam Maij edixit, verum de Minoribus Polonis nemo ferè procerum affuit: offensi enim erant distributione honorum superioribus Comitibus, iniquius quemadmodum ipsis videbatur facta, in qua Ioannes Tarnouius, Castell. Woiniceñ. Dobieslaus Kmita Lublineñ. & Stanislaus Watrobka Sandecen. immerito præteriti esse existimabantur. Declaratur quoq; & pietas ipsius atq; reuerentia in Deum & Ecclesiam, nam de illo Cromer. lib: 24. hæc reliquit. Qua in parte singularis Stanislai Watrobka gente Oxicij, pietas & magnitudo animi silentio prætereunda non est: qui iussus à Rege in bona Sacerdotum cupiditati ipsius

ipsius aduersantium inuadere Regem quam Deum offendere maluit. Fuit hoc anno 1461. Creatus demum Palat. Belzeń. ut Cromer. refert libro 28. anno 1475. Clemens Strzelecki Watrobka, ob dignitatem ingenij, & prudens consilium Prouisor Palatinatus Cracouień. demum Castell. Bieceń. De hoc Bielsc. fol. 352.

Goslawscij, in Cracouień. Palat. antiquitate familiae & negotijs Castrensibus militaribus splendida domus. Ex quibus Adamum eximium Rothmagistrum in Podolia Registra Notariorum Campestrum referunt. Qui, ut contracto matrimonio suscepit filium Stanislaum, suscepit simul & heroicorum suorum factorum diligentem & strenuum imitatore. Germani uero fratres praenominati Adami in Palat. Cracouień. eximia memoria celebres, dignam suae posteritati reliquerunt imitationem. Extat modernis quoque temporibus clara meritis Patriae & Regibus Goslawsciorum familia, Christophorus equestris ordinis ornamentum, Capitat. Będzineń. Andreas de Bebelno & Nicolaus Goslawski, qui ex Cracouień. Palat. Electionem Vladislai IV. subscripserunt. Reij, antiqua & in multis Palatinat. clara familia. Ioannem Rey strenuum bellatorem ad Coronouiam refert Longinus & Bielsc. fol. 307. post annum 410. erat de Naglowice Oxicius. Ioannem quoque Rey Iudicem Terrae Sendomirień. de Schumsko referunt Priuilegia Monasterij Andreiouień. anno 1434. Stognieus Rey Capit. Rouensis, nunc Barium in Podolia nuncupatur. De hoc Miechouius lib. 4. Anno 1452. circa Festum Ioannis Baptista, Tartari Podoliam ingressi, multa damna intulerunt, urendo & occidendo: Castellumque Row conquiesierunt, & in eo Stognieum Rey de domo Oxa, cum uxore ipsius captiuauerunt. Quod etiam retulit Bielsc. fol. 395. Nicolaus de Naglowice Rey, hic plurimis scriptis idiomate Polonico editis illustrauit familiam suam, sed quia plus ingenio quam solida doctrina pollebat, ideo Postillam scribendo facile errauit, & rem indignam contra dogmata Fidei & Ecclesiae interpretationem & sensum edidit. Reliquit filios, Nicolaum, qui cum Chlebowicowna Palat. Vilnen. filia, reliquit posteritatem. Andream, qui corona inter fratres exstitit. Nam literarum profectus iuuentutem apprime instructam, in usum conspicuum Patriae & Senatui deduxit. Reliquit ex Dębinska Castell. Cracouień. filia prolem in Terra Chelmeń. Christophorum in Palat. Lublineń. singularis meriti virum. Exstant modernis temporibus in Palat. Cracouień. Martinus Rey de Naglowice, & Adamus. In Palat. autem Posnanień. Andreas Rey de Naglowice. In Lublineń. Palat. Marcus Rey & Stanislaus Dapifer Lublineń. Sunt alij quoque plurimi, sed isti Electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis Pol. subscripserunt. Est quidem non immodicum principium huic familiae ominari felicia, tum ex meritis praemissis, tum ex cognomine ipso. Rey namque iuxta Polonicum Prouerbum primatum & boni ordinis ductorem connotat & significat, ut dicere liceat, debebant esse ductores & capita virtutum, honesti, communis boni, morum,

glorie.

gloria, vita, sed si disciplina recta mores imperat & facit, obliqua destruit & tollit. Et quæ iniquior disciplina, quàm contra Deum, Ecclesiam & conscientiam moliri, intendere? Dicebat S. Paulus: Erant ex nobis & non sunt. Det illuminationis gratiam Dominus, & sint nobiscum, qui non erant: & conuertentur aspera in plana, distorta in recta.

Orzechowscij, in Præmislien. Terra, antiquitatem familiæ copiosæ reuolutiones annorum declararunt. Stanislaus, qui repulsis erroribus ex animo & Hæresi, in gremium S. Matris Ecclesiæ redijt, atq; Presbyter ordinatus, Sereniss. Regis Ecclesiastes factus, plurimis scriptis proficius Regno, Statui nobilium, & Ecclesiæ Romanæ, æuiternum nomen sibi atq; suæ familiæ reliquit. Illius Germani fratres experientia iuris equestris clari, Valentinus Iudicem Terræ Præmislien. egit, illius verò frater Notarium. Remigius Orzechowski, Exactor Contributionum Regni, anno 1595. in Terra Præmislien. Plurimos lego in Historicis Orzechouios, sed quoniam alij diuersorum armorum reperiuntur, idè difficile percipere de quonam illorum fuerit apud illos sermo, prudentia lectoris alios hic adnotabit.

Kłomniccij, in Sieradien. Palat. familia meritis & antiquitate dignissima. Iacobus Kłomnicki & Petrus fratres Germani, filij Iacobi Ioannes & Christophorus Subiudex Vielunen. longo interuallo temporis reddiderunt obsequia Sereniss. Regi Augusto. Petri verò filij ex Iedlenska armorum Nabram, Florianus qui spirituale eligendo statum, dignitate Ecclesiastica aliquantulum præfulsit. Ioannes, qui cum Sobiekurska reliquit filium Stanislaum. Petrus ultimus filius, eximius miles, obtinuerat in præmium Aduocatiam Barensem. Reliquit cum Traczowska liberos.

Rzuchowscij, in Sieradien. Palat. unde cum Duninios Rzuchouios legis diuersorum armorum esse considera, ut videre licebit sub armis Labeciorum. Illi tamen sunt qui intendunt animum studijs ac rebus honestis.

Klobukowscij, in Sieradien. & Cracouien. Palat. Hi totis conatibus student optatam nobili contingere metam. Quapropter literis, moribus, in Curia Regum conquiescerunt ornamenta. Petrus Klobukowski, S. R. M. et Martinus ex Palat. Cracouien. subscripserunt Electionem Sereniss. Vladislai IV.

Chocimowscij, in Sendomirien. Palat. qui officiorum assiduitate plurimorum animos Principum in se conciliarunt. Extat hæc familia et in præsens, ex quibus Hieronymus Chocimowski electionis Constitutio Vladislai IV. meminit.

Gramaccij, in Sendomirien. Palat. studijs honesti dediti, et labori nobilibus conuenienti. Vita enim humana veluti ferrum est: ferrum si exerceas, conteritur; si non exerceas, tamen rubigo interficit: ita homines exercendo videmus conteri, si nihil exerceas, inertia, atq; torpedo plus detrimenti affert quàm exercitatio.

Gorliccij, in Palat. Sendomir. in districtu Pilznen. Exercent virtutibus, animum et corpus laboribus nobilioribus assuescunt: nam mille mala affligunt ipsum cui est segne et inutile corpus.

Zdrowscij, in *Maiori Polonia*. Quam praeclarum est habere mentem sanam in corpore sano. Nunquam enim habebit finem in gaudio honorum.

Domarathij, in *Sendomirien*. Palat. ad *Opatouiam*, alios in *Maiori Polonia* & in *Podgoria* lego. Domarath magnus vir quondam in *Repub.* et in *Maiori Polonia*, Castellanus *Posnanien.* et *Generalis Maioris Poloniae*. De quo in multis locis habet *Cromerus* & *Bielscius*, qui inquit, sicut *Garra* in *Hungaria* ita *Domarathus* in *Polonia* omnia sub Rege administravit, anno 1383. Eius autem Legatio in *Hungariam* ad *Reginam electam* fol: 263. Legationem quoque *Domarathi Castell.* *Biecen.* habet *Bielscius* sub anno 1426. ad *Vitoldum*.

Chometowscij, in *Russia* ad *Leopolim*. Diuerso modio in dignitatis honorem ascendunt. Dicebat *S. Chrysostomus* super epist. ad *Hebr.* Contemne diuitias, & eris diues; gloriam, & eris gloriosus; supplicia inimicorum, & tunc eos superabis. Addo his, qui contemnit *Ecclesiam*, contemnit et *Deum*, consequenter verò semetipsum atque familiam domus pessundat, et in nihilum redigit.

Miedzwieccij, in *Sendomirien*. Palatinatu. Hi animaduertendo quia nemo ignauia immortalis factus est, idè aliqui horum maiorum suorum nobiles actus, occupationes, labores persecuti fuerunt, aliqui religiosum animum *Domino* in seruitium perpetuum consecrarunt. Talis erat *Christophorus* in *Sieciechouiensi Monasterio*.

Czechowscij, in *Sendomir*. Palat. vulgò dicti *Iankowie*. Deus qui iubet nos mortis meminisse, profecto bona & gloriosa. Qualis est ille, qui pro *Ecclesia*, *Patria*, & *Deo* moritur. Illorum est intentum, & viuere rectè, & mori optime.

Wlostawscij, militari ac nobilium honesto dediti. *Derslaus Wlostawski Oxicius* dicente *Dlugossio*, ad *Koronouiam* in bello strenui viri & militis declaravit officium. Quod et *Bielsc.* fol. 307. meminit.

OKNO ZŁOTE ábo SZYBA,

Hoc est Fenestra ad Aurifodinas.

DELINEATIO.

EST quadratum oblongum, altioribus cuspidinibus superne & inferne dispositum. Super galeam sunt tres pennæ Strutij, in extremis pennis singulæ fenestræ eiusdem figuræ ponuntur.

ORIGO.

Comitibus Suerinensibus ad Rigam incolis in usum hæc Arma, ante Lutheri & Caluini pestiferam doctrinam annis quadringentis deueniunt. Ratio originis, vel inuentio tanti thesauri, vel administratio. Sed nobilem fortunam in nobilium dignitatem & honoré am-

prioribus meritis deduxerunt. Qui nedum in Curlandia & Filandia ad Rigam & Liuania, sed etiam in Regno, & in M. D. Litu. à Serenissimis Polonia Regibus, speciosa præmia reportarunt.

NIL FRVSTRA.

TRitum est Principis Peripateticorum axioma, Deus & natura nil faciunt frustra. Addam his alia duo: Ecclesia Sancta, & benè ordinata Respub. nil faciunt frustra. Illa enim Spiritu Sancto regitur & disponitur: ista autem consilio maturo & forti dirigitur. Video quadratum pro insigni Regum Nauarræ, ex cathenis ferreis factum. Video circulum in circulo, aut rotam in rota Episcoporum Moguntinorū Stemma perpetuum, de quibus *lib. 1. Impressarum cap. 7. Iul. Cæs. Capacio*. Video Romam in primis rudibus in quadratum formatam, de quo *Ennius*. Est nunc & quis erat Romæ regnare quadrata. Video plurimos bellatores castris in quadratum dispositis victores triumphasse. Horum capitalis ratio quæ fuisset, ego quidem ut non militaris professus ignoro, at quadratum iam excelsum inter figuras Mathematicas contemplor. Opinor tamen, quod sicut quadratum Regis Nauarræ est ex cathenis ferreis, eo quia dirupit catenas ferreas sibi in obsta-

obstaculum positas, & Moguntini vicem rotæ instabilis, in summæ stabilitatis verticem in Imperio apposuerint: ita quadratum hoc in arma nobilitatis deductum aurea fenestra, aureos viros signavit. Aureos inquam fide, aureos moribus, aureos bello, aureos Senatu, aureos in omni negotio Reipublice. Equidem quadratum antiqui in significationem totius probi deduxerunt. Quod *Pier. Valer. lib. 39. Hieroglyph. cap. 34.* id aperte testatur, unde *Aristotel. primo Ethicorum.* Quadrangulus reuera probus nullique obnoxius vituperationi. Insigne igitur huius nobilitatis viros aureos & probos significat, si more nostro arcticum in antarcticum non confundemus. Habeo triangulos quatuor notatos punctis, crucibus, literis C & M. apud *Valer. in Hieroglyph. lib. 39. cap. 38.* Habeo circulos varijs ornatos floribus, petris, manibus. Quis igitur negabit etiam quadratum retinuisse suum decorem? Vnde Rex Nauarræ adornavit suum quadratum cruce ex catena. Nil igitur est frustra in insignijs nobilium & armis, at omnia sunt posita sobriè, decenter, utiliter, in honorem Familiæ & exemplum posteritati.

FAMILIA HORVM ARMORVM.

Ioannes Comes Suerinensis, successor in Comitatu maiorum, ante trecentos annos Comitum dignitatem retinentium. Christophorus Sueryn legionum Pomeraniæ ductor. Iacobus filius Cesarearum legionum ductor, Succamerarius Regni Romanorum, & Administrator Pomeraniæ. Ioannes Felix, filius Præfectus Pomeraniæ. Vlricus Sueryn filius, Oberster in exercitu Cæsareo & Consiliarius. Ioannes filius Consiliarius Cæsareæ Maiestatis. Iacobus Sueryn, Administrator Curlandiæ & Semigaliæ, qui dum Capitaneum ageret Prussicum in persona Ducis, Lublini in Comitibus legem feudalem recepit, & iuramento proprio roboravit. Ioannes Vlricus filius, Marschalcus Semigaliæ & Curlandiæ, Rothmagister Sereniss. Regis Poloniæ, notabat Familiam suam de Alsuang. Habuit in coniugem Barbaram de Konary. Obijt 1638. cuius funera Collegij Societatis IESV Rethor celebravit.

OLELKOVICII DVCES, vnde sunt & nominantur.

Descendunt origine ex Olgierdo Gedimini filio & Vliana, Ducis Vitepsensis filia, cum qua habuit filios sex. Primus erat Volodimirius, cui Ducatus Chiiouiensis diuisione bonorum cessit. Hic habuit filium Alexandrum, Roxolano idiomate Olelko dictum, qui dum fundauit & erexit ad fluuium Slucz, oppidum Sluciam, exinde posteritas eius appellata fuerat, Duces Slucenses Olelkouicij. Stricouius lib. 12. cap. 13. & Sarnicius in descriptione Pol. & Litu. Ille demum fundauit Oppidum Kopel, à quo & Kopilensis Dux nominatus fuit. Nam dum

Alexan-

Alexander cessit è viuis, vnus filiorum Semianus Dux Kiiouiensis, & Slucia per decretum Casimir. Regis, alter verò Michael Dux Kopilensis remansit. Ita Stricouius lib. 14. cap. 3. ad Annum 1455. Nati fuerunt ex Ducissa Mści-slauieñ. vt Paproc. in 1. Opere Stemm. fol. 1150. Basilius Simeonis fi-lius Dux Chyouiensis, quem inter Epitaphia referunt Piecarensium scripta. Iurius seu Georgius Olelkowicz, Dux Slucensis, quem eadem Epitaphia re-ferunt Iurij seu Georgij filius. Semionus vel Simeon filius Georgij, natus ex Radzivilomná, vt Paproc. in 1. Opere, fol. 1151. Eius frater Georgius Dux Slucensis, qui ex Teczynska Palat. Crac. Capit. Betzensis, & Lublinen-sis filia, reliquit filios tres Georgium, Semionem, & Alexandrum, maximos bellatores sub Augusto Rege 1558. & ad Lebedzieuum Georgius seu Iurius duo millia & ducentos milites eximios, & diuersæ armaturæ deduxit. Illi ve-rò duo fratres, Augusto Regi in Liunioniam contra Moschos, quatuor millia sumptu proprio militum statuerant. O quàm felix erat Patria, dum tantis propugnatoribus defensa & vallata fuerat, crescebat in illis vt apparet, sum-mus amor Patriæ, obseruantia Regiæ Maiestatis, & bonum Reipub. Vltimus hæres Slucensis Ducatus, Lublini in Ecclesia Societatis IESV sepultus. Vltima verò Ducissa sepulta est Slucia in Ruthenorum Ecclesia, licet fuisset Catholica, sed suus maritus hæreticus, ibi eam sepeliri curauit. Eius Epita-phium latinum ibi appensum manet.

D. O. M. G.

Magnorum Lituaniæ Dynastarum.

Ex Illustrissima Sluciæ Kopyli Ducum Familia, Sophiæ Olelkouiciæ, Auo, Proauo, Georgio Abauo, Simeone Atauo, Michaeli in Slucko & Ko-pyl Ducibus, Tritauo Olelkone, Vladimiri Kijouiæ Ducis, Iagellonis Po-loniæ Regis Fratris, Olgierdi M. Litu. Ducis Nepote, Gedimini Pronepote, Vitenis Abnepote. Matre Barbara, ex Illustrissima Kiſkarum Familia, Progenitæ Ianusius Radziuil, Birzarum ac Dubynki, in Sluczko, Kopyl, Dux, M. D. Litu. Supremus Pocillator, mæstissimus Coniunx, Coniungi desideratissimæ Fæminæ, & genere & forma, plus virtute æuo suo claruisse, non absque lachrymis posuit.

O L I W A.

DE LINEATIO.

EST medium lilium, quasi è terra cum radicibus euulsum, coloris albi in campo viridi, circa summitatem liliorum, ab vtraque parte sunt singulæ rosæ coloris rubei. Super galeam & coronam est leo stans ad medium erectus coronatus, exerit linguam & caudam prominentem, à tergo versus caput deducit.

O R I G O.

IN Prussia ad villam Oliwá dictam, militi strenuo tunc in pugna audaci fortitudine hostes depellenti &

demetenti concessa antiquo tempore fuerunt. Sed demùm in eodem loco Anno 1175. Monasterium Religiosorum à Principe Pomeraniæ de Familia Grifforum Sambor nominato, erectum & fundatum fuit, & vsque in præsens Dei benedictione conseruatum. Est enim Monasterium hoc celebre ad Gedanum, vt *Sarnicius* dicit in *descriptione Pol. & Litu.*

F L O S I N F L O R E M.

NON sine prudenti consilio, Ver, Æstas, Autumnus, floribus ab Ouidio & Eusebio significata sunt. Sunt enim istæ tres partes anni flores in florem, vnde Ouid. lib. 1. *Metamorph.*

Extat ver tepidum cinctum florente corona

Stabat nudà æstas & spicea ferta gerebat

Stabat & autumnus calcatis sordibus vuis.

De quo clarius Pierius in Hieroglyph. in 2. Parte, lib. 2, cap. 24. *Ver enim suo flore florem declarat æstatis, Æstas flore segetum declarat florem Autumni, Autumnus autem flore cornucopiæ declarat luxum hyemis, mensam scilicet onustam fructibus, carnibus, liquoribus.* Illæ ergò partes Anni sunt flores in florem, hyems autem est depascens florem. Verisimile huic in Dialogismo mortis, cum Principibus huius sæculi reperio. Rex namque in suo Regno dicit: *Ego Regno.* Imperator dicit: *Ego Impero.* Princeps dicit: *Ego Dominor.* Papa dicit: *Ego hoc totum vobis tribuo.* Rusticus dicit: *Ego pro vobis laboro.* Mors his omnibus respondet: *Ego autem vos omnes deuoro.* Ita quoque

quoque hyems facit, quicquid collegerit homo in vere, æstate, autumno, id totum deuorat hyems. Arma hæc floribus spirantia, sunt flos in florem, non solum ideo quia retinent lilium & rosas, non ideo solum quia fortis leo illis patrocinator, sed quia floruerunt ad ramum oliuæ seu villam, ac deinde in eo loco floruit Ecclesia, religio, sacerdotium, pietas. Insuper quia actu & gestu, labore & odore, familiam vestram in dignitatem gratiosam in hac Repub. Polona deduxistis. Antiqui in scutis flores magnificos depingebant, alij autem pretiosis lapidibus scuta adornabant in flores, non alia ratione quàm quod summum præsidium in scutis ponebant, vnde Scipio cuidam militi dicebat: *Non miror quod clypeum tanta ornaueris cura, in quo plus præsidij statuas, quàm in gladio.* Eodem quoque medio scutum vestrum lilijs & rosis adornatum, vt nobile præsidium virtutis, honoris, & dignitatis retineatis.

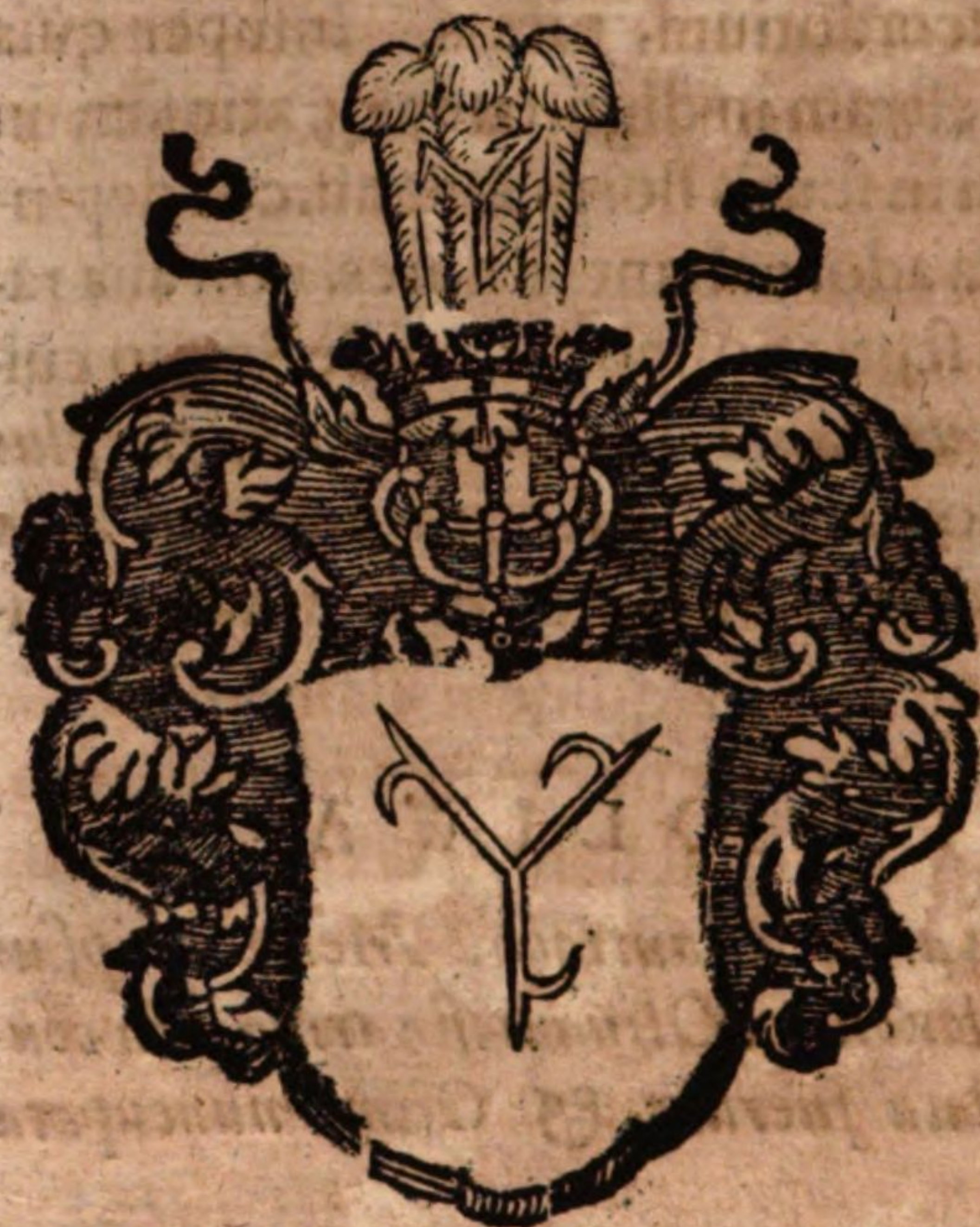
LINEA FAMILIÆ OLIWA.

N Princeps militiae Prussicæ utebatur his armis ab antiquo. Meminit ipsius in Secundo Opere Paproc. N. Miles cui ad Oliuam ista arma cum consensu & intercessione Ducis militiae collata fuerunt, & Oliwá nuncupata à loco.

Graiewscij ad Lomzensem Terram, antiqua & lata generatione Familia. Christophorum Graiowski, meminit Bielsc. fol. 758. Eius frater Præfectus Wiscensis, occisus à Castell. Viscensi, cui filij & filia fuerant. Ponit Paproc. in Primo Opere Lesniouolscios eorundem armorum, at Bielsc. & alij, armorum Pierschátá eosdem Lesniouolscios asserunt. Vnde quia Oliwá, Pierschátá, Poronia habent aliqualem conformitatem inter se, fortè errore scriptum fuerat. Ponit ibidem & Ciecisseuscios ex Belzensi, de armis eisdem.

O S E K I hoc est V N C I, seu C V N E I M I L I T A R E S.

DELINEATIO.

SVNT tres clavi vncati, qui cuneis suis militum damna ad flumina passa recompensant, coloris ferrei in campo caelestino. Super galeam alij tres pennas Strutij cum vncis in medio, alij super ipsum clypeum delineant cuneos ipsos.

O R I G O.

IN bello Lithuanis habito, dum ob præterfluentem ripis cladibus dispositis damna referrent, multorum res deiectæ, aliorumque corpora sub aquis sepulta latitabant. Adinuenit in-

strumentum nauta miles vncis tribus dispositum, & plurima in profundo profluentis ad littora deduxit, tam hostium de spolijs, quàm de proprijs. Princeps ingenij authorem & militem in rem grati animi, & promotionis in nobilium ordinem deducendo his armis & particularibus beneficijs æternè donauit, militem igitur strenuum pennæ, diligentia autem vltioris exercitij in vigore ingenij, his nobilium armis virum repræsentant.

F O R T V N A M Q V Æ R O.

OMni in bello tam nauali quàm terrestri, nil aliud quæritur, nisi fortuna. Vnde Romani, vt ait Dempsterus ad longas perticas vncos acutos & fortes apponebant, quibus naues sibi triremesque attractis proxime, ille victor cui fortuna fauebat, acclamatus fuerat. Quapropter Carthagine Dux Annibal, vt manu debili fortem hostem bello nauali superasset, in diuersa vasa terrea serpentes, viperas, ranas, aliaque reptilium capita conclusit, & approximatae naui, alijs cum hoste conserentibus gladijs & manibus, alij hæc hostium nauibus iniecerunt, quibus visis confusus miles & perturbatus primò consternatus, demùm occisus fuit. Ita Annibal suæ consternatae fortunæ à Romanis faber apud exteros nouus factus fuit. Armorum ergò horum primus author fortunam in bello quæsiuit, & nobilem inuenit. Vnco namque quærendo miles cadauera & spolia in profluenti hostium, retulit nobilis viri togam, sagum & dignitatem. Equidem qui quærit mi-

rit miles fortunam amatoriam quæ redux esse non potest non quærit fortunam, qui secundam quærit fortunam, & primam nec optatam quando habuit non quærit fortunam. Ille verò qui fortunam aduersam premit, suscipit. domat in bello & castris, propriè quærit fortunam, nam speciosæ fortunæ constantiam quærit, vnde anteuertendo Ciceronis sententiam dicam: *Talem laudare fortunam sapientia est, vituperare autem stultitia est.* Quapropter Appollid. Comicus.

Habent per ampla fortuna metum

Periculiq; non carent prælustria.

Nec vlla celsa tuta sunt mortalibus

Quæ exercere vel inuidia vel tempus solet

Felicitatis culmen ubi quis attigit

Cunctos igitur nos fortunam quærere licet, non quidem illam, quæ vno exsiccat cyatho bono, mille mala infundit: sed quæ sit fortuna fortunarum, qualem Deum Ter. Opt. Max. hic contēplamur, & post hanc vitā desideramus.

LINEA FAMILIÆ OSEKIORVM,

Nowiccij in M. D. Litu. in Palat. Vilneñ. Trocesi, & Nowogrodensi, in Regno autem in Palatinatu Volhyniæ, clara Familia his quæ nobilem decorant, militari literis, iudiciis, & iure nobilium, quapropter officia terrestria plurimi tenuerunt. In Lidensi terra bona Kurejssowszczyzna ab Annis 300. tenent. Bogdanus Nowicki cognomento Niger, miles probatus & strenuus, cui Duces Exercituum legiones militum committebant. Hieronymum, Sigism. August. Regis Secretarium literæ referunt. Procopius Nowicki miles eximius contra Maximilianum pugnando Zamoscio Exercituum Supremo Duci, viuos hostes deferebat, Rothmag. Sac. R. M. factus, ea detulit meritorum incitamenta, ut in præmium villam Rozlucz, ad Samboriam sitam acceperit. Ex Ciejskowska reliquit filium Albertum successorem legitimum in feruore & fauore bellico, qui etiam ex optimo milite Rothmagister declaratus reddidit Patriæ conuenientia merita. Demum Ducis in Ostrog referendo officia militis cum Szuyssczewska suscepit matrimonium, & reliquit filium Nicolaū, qui post Castrenses in bello occupationes & triumphos, cum Euphrosina Horodyska suscepto connubio sterilis decessit. Michael Sieta Nowicki, per antecessores suos indigena Palatinatus Kijouiensis factus Iudicis Castrensis munus obiuit, reliquit posteros. Zacharias Nowicki, cum Chodkieuiciis Ioanne & Carolo ad annum ferè octuagesimum miles, officium Metatoris Castrorum in Liuania tenuit, consedit in Samogitia in Rossensi districtu, filiam Basilij Katusowski in coniugio obseruando reliquit masculam prolem. Ioannes & Paulus Nowiccij in Palat. Trocensi, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis Poloniae subscripserunt. Petrus Procopij Patruelis frater, Iudex Castrensis Lydensis, Christophorus in expeditione Turcica ad Chotynū obiit. Andreas alter filius ad seniu miles, in omni expeditione bellica præsens reliquit filiū Nicolaū.

OSZEWSCIORVM.

DELINEATIO.

EST quadratum fractum, in angulos duos efformatum rectos æqualium laterum, in quorum primo qui superior est, crux intro cernitur. Meminit illius *Pa-proc. in utroq; Opere.*

ORIGO.

CVM in sola Volhynia arma hæc reperiantur ab antiquo, à Ducibus Russiae ortum, & confirmationem suam habuere. Quâ occasione, & quò locorum

difficile scire. Est tamen hæc coniectura, quod castrorum hostium ordinem confuderit, euerterit, ideò quadratum complicatum in angulos duos accepit. Et quia sælix & utilis fuit parti illius progressus, salutari cruce fuit cum armis donatus, vel ab illo solo hæc figura inuenta, & à Duce militi strenuo approbata, cui fortè & duos lanceos, qui his duobus triangulis exprimuntur contulit.

TRIANGVLVM NOBILE.

Figuram triangularem summa nobilitate adnotarunt Scriptores, in Symbolis & Hieroglyphicis. Aliqui enim Supremum nomen, & diuinitatem triangulo significarunt, aliqui iustitiam, aliqui Mineruam Tritoniam, de qua *Democritus* dixisse fertur, quod ideò Pallas Tritonia dicta, quod præcepta tria ad humanam vitam benè beatèque degendam necessaria proposuerit. Benè inquit consulendum, rectè iudicandum, iustè deniq; agendum, in quem terminum omnis disciplinæ sanctioris finis dirigitur. *Valer. Pier. Hieroglyph. 39. lib. à 41. cap.* Neque minoris nobilitatis sunt arma hæc, dum cruce sanctâ muniuntur, adornantur, specificantur. Nam si licuit antiquis triangulo ad lineam duabus crucibus apposis inscribere, **CORRECTIO.** Mehercule & his armis dum salutaris crux insculpta manet, nil ignobili licet inscribere, sed correctionem vitiorum, laudem virtutum, meritorum palmam, honoris dignitatem. Vnicum igitur huic Familiae curandum venit trigonum constans Patre, Filio, & almo Spiritu, ut scilicet Patris potestas suam omnibus largiatur vnitatem, & Sapientia Filij, ritè omnia disponens, omnes inuicem vniat & copulet, & Spiritus Sanctus amoris vinculo ad Deum omnes conuertat, igitur suspirando dicite:

*O Sol iustitiæ sine te fluctibus atris,
Curarum potero tollere Christe caput.*

Linea Familiæ horum armorum Ossewsciis tribuitur, qui in Voithynia multa rerum militarium indicia Dynastis suis præstiterunt, unde Paprocius in Secundo Opere addidit: Viri præclari in hac Familia reperiiebantur.

OSMOROG seu GIERALT.

DELINEATIO.

EST crux in extremitatibus diuisa, ita vt Octagonum exprimat, ad diuisiones verò apponuntur singula mala punica, crux est coloris albi, campus rubeus. Super coronam phasianus syluestris, quasi ad volandum dispositus.

ORIGO.

Geraldo militi strenuo ad initia Fidei Catholicæ in Regno excitatus ad fidem, adiit Romam & ibidem Fidem Christianam professus est, cui talia Summus Pontifex arma contulit. Quapropter prædictus miles arma propria antiqua scilicet

Phasianum syluestrem super coronam adiecit, scutum verò cruce salutifera cum globis vel pomis adornauit.

ADORNATA CRUX.

VArijs modis deuota Christianitas, crucem quæ salutis humanæ speculum & imago est, adornare curauit. Constantinus Imperator, crucem ex gemmis pretiosis, lapidibus, & puro auro fieri curauit, atq; in propatulo exposuit. Theodosius Imperator, crucem humi sculpi ne pedibus teratur vetuit. Occidentis Imperator, crucem intermediam Imperij aquilam posuit, atque eò quo in Imperio nil pretiosius est, crucem adornauit. Scipio Gonzaga Cardinalis, Patriarcha in Hierusalem, crucem Ducali dextræ tenendam decreuit, & subscripsit: *Potius mori, quàm Fidem fallere.* Iam profecto hic vitæ præcordijs & cordi crucem præponendo, maximè adornauit.

nauit, Alij in Familiæ & Regni ornatum & symbolum, crucem cum vuln-
ribus Christi assumendo, summopere crucem adornarunt. Alij crucem cum
clauis Christi angulis quatuor insertis, in insigne domus assumebant, sicut
nunc apparet ex Eminentissimi Cardinalis, ab Urbano Octauo creati in in-
signijs, Franc. Mariæ Macchauelli Florentini Patriarchæ Constantinopoli-
tani & Episc. Ferrariensis. Maxima hæc sunt ornamenta Sanctæ crucis, cum
officijs, signis, familijs, crucem perpetuo posteris amplectendam, proposue-
rint, commendarint. Etenim crucem quam Christus humeris suis gestauit,
maximè nobis honorandam, adornandam commendauit, vt quod est gran-
de ludibrium impijs, sit dulce mysterium pijs. Nam quod Philosophis visum
est stultitia, Apostolo Paulo factum est sapientia & gloria. Ad arma præsen-
tia dum oculum flecto, adornatam pomis Persicis video & Phasiano: vt Pas-
sio Christi per crucem, utilitas per poma & fructus, finis per phasianum vo-
lantem demonstraretur nouo Catholico. Verùm ille quoque crucem sibi
collatam adornare curauit, cùm enim benedictione diuina plurima bona &
possessions teneret haberetque, non aureis retibus umbras mundi venaba-
tur, nec sepultâ virtute Pluti & Mammoni idola adorabat, sed considerando
quod Epimenides pronunciauit.

*Quas hominis congeffit opes industria auari
Hæredis sparget prodiga dextra malis.*

Opes omnes in Eleæmosynas contulit, & in Ecclesiarum ædificia. In quo
superauit Alexandrum Magnum, qui omnia quæ bello acquisierat, distri-
buebat dicendo: *Hic consiliorum meorum finis est, vt mihi gloriam pariar,
opes inter alios partiar.* Finis verò eximij militis & Christiani Gerardi fuit,
non gloriam mundi sed Christum nancisci, nil sibi, omnia autem omnibus
reseruare. In quo addiscenda Christiano erit Prudentij cautio.

*Desine grande loqui, frāget Deus omne superbum
Magna cadunt, inflata crepant, tumefacta premuntur
Disce supercilium deponere, disce cauere
Ante pedes foueam, quisquis sublime minaris
Peruulgata viget nostri sententia Christi,
Scandere celsa humiles, & ad ima redire feroces.*

LINEA FAMILIÆ OSMOROGORVM,
seu GIERALDORVM.

Giraldus, cui talia arma primùm concessa fuerunt, ad initia Fidei Catholicæ
in Regno. Erant illius arma primùm Phasianus siluestris qui nunc est su-
per coronam. Woislaus miles eximius successor, qui bona habuit ad Cracouiam,
ubi nunc Castrum Niepotomice. De hoc ita Dlugoff. Fortalitium aliàs Gro-
bla. Woislaus armorum Gotard in ripa Visle ædificauit, & præbendam ibi-
dem S. Ioannis, & Parochialem Ecclesiam fundauit & dotaui, & ibidem
quiescit. Ex hoc genere ad dictam Ecclesiam habent ius Patronatus, villa li-
cet hæc

cet hæc sit iam Regia, ex commutatione eorundem bonorum cum Casimiro Magno, qui ædificauit Niepołonice Castrum, &c. Et Bielsc. fol. 239. Alterius Voislai idem meminit, qui plurima Ecclesiæ Cracouiensi in Clepardia contulit, erat ibidem illius effigies, sed igne demolita, & postmodum ubi Ecclesia fornice adornata fuit, parietibus dealbatis, et residuum memoriæ effigiei sublatum fuit. Erat hoc regnante Lokietkone, Paprocus in 2. Opere. Gieraldus Præpositus, qui subscripsit quædam Priuilegia cum Crucigeris, ut Cromer meminit ad finem libri Septimi, sub Anno 1228. Alterius fortè Geraldi, idem Cromerus facit mentionem Episcopi Rutheni. Qui Cracouiæ dum à Prandota Episcop. Cracou. leuarentur de Sepulchro Ossa S. Stanislai Martyr. interfuit, lib. 9. ad initium sub Anno 1253. Tertij Gieraldi Episc. Vtolauiensis, qui à Sereniss. Vladislao Auennionum ad Ioannem XXII. Pont. Max. in causa cum Cruciferis sub Anno 1315. legationem expediuit, meminit Cromer, lib. II. Bielsc. fol. 217. dum illius mentionem facit, addit. Mater illius uno partu edidit duodecim filios, ex quibus ille solus uiuus remanserat. Romæ mortuus cuius arma Gierald, Bielsc. fol. 215.

Gieralto uij, ut ex literis & eorum dispositionibus apparet, erant Voislaus, Ludislaus, Preclaus, qui in Cracouiensi Palatinatu fundarunt à suis nominibus Woistawice, Ludislawice, Przectawice, eorum in Zakliczyn manet Sacellum. Ex quibus descendentes fuerunt inter alios Adamus Iudex Castrensis Sade-censis, Sigismundus qui de Fasczowa notat Familiam suam & Georgius. In Podolia etiam reperiēbatur hæc Familia milites eximij, sed omnia sunt in minuta sparsa ab illo tempore quo in hæresim lapsi maledictionis diuinæ obnoxij facti fuerunt.

Siemichowscij in Sendomirien. & Cracouien. Palatinatibus. Et quia non locus uirum sed uir locum facit honoratum, tam domi quam foris, in bello & in pace, in Castris & Senatu, locum decorare satagunt, uirtute, ingenio, fortitudine. Alexander Siemichowski de Wroblowice, & Petrus electionem Vladisl. IV. ex Palat. Cracouiensi subscripserunt.

Wyzyccij, in Crac. ad Bochniam eiusdem cum Gieraltis diuisionis bonorum. Et quia sola uirtus præstat gaudium perpetuum & securum, his quæ honesta & nobilia sunt eos gaudere tantum licebit.

Wolscij, in Cracouien. Palat. Quia causa omnium bonorum est natura lex & ars, ideò nobili actui, legi Reipub. & ingenij politia laborant.

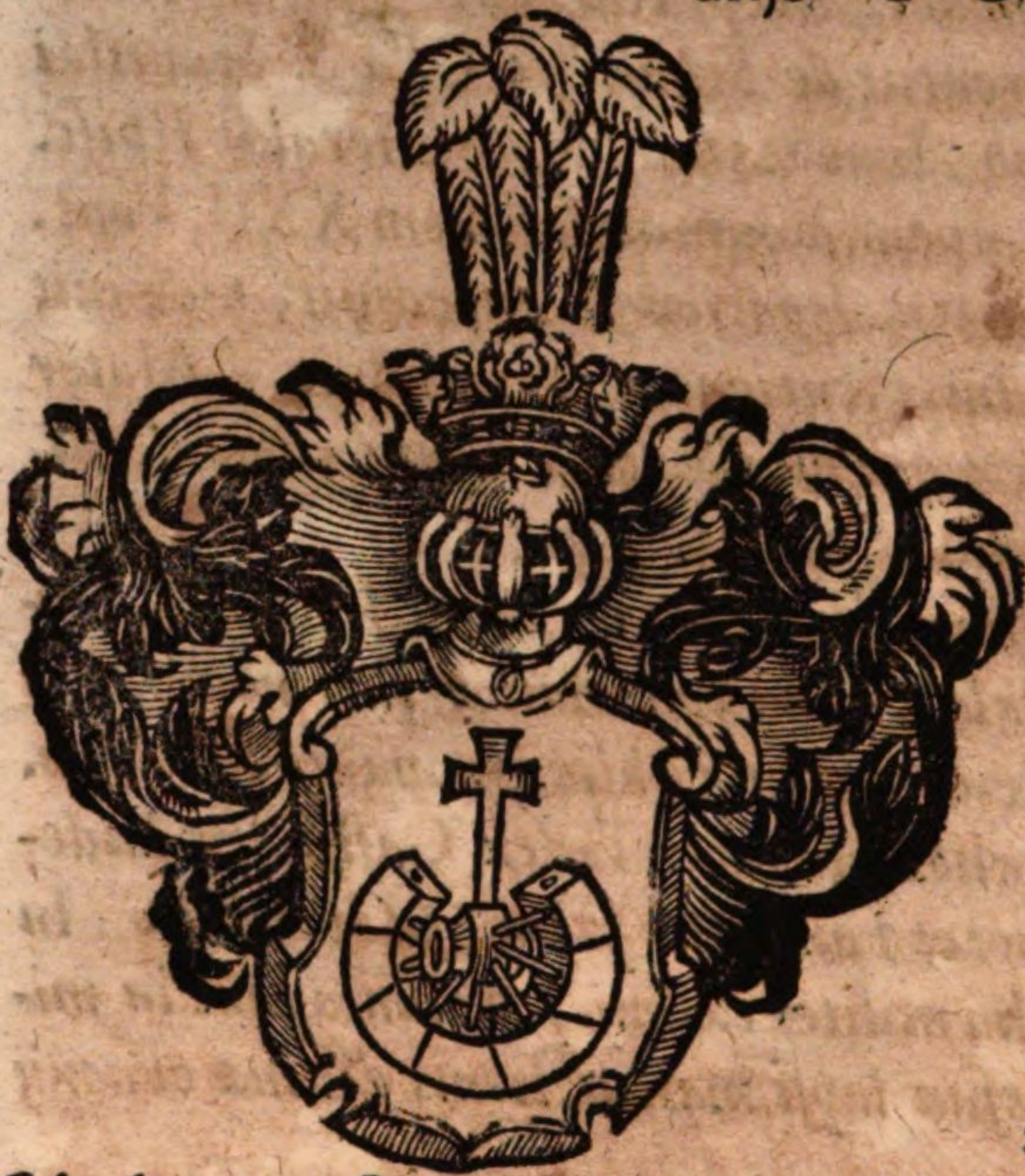
Fasczewscij, in Crac. Palat. Descendunt fortè à Sigismundo Gieralto, qui notabat familiam suam de Fasczysowa. Et quia omnis homo naturaliter boni amicus est, utinam non profanum at incommutabile bonum uobis sit amor, honori.

Wrobliscij, in Sendomiriensi Palat. Ex quibus Epitaphium Cracouiæ hoc retinet, Ven. D. Nicolaus Wrobliski, Canonicus Cracouien. Præpositus Omnium Sanctorum 1508.

Sloneccij, si Gieraldi verè sunt ratione armorum non nominis. Erat Gieraldus Stonecki, Capit. Gnieukouien. ut Bielsc. fol. 247.

Surgurthus, qui in unione M. D. Litu. cum Regno accepit hoc Stemma Gierald, aut Osmorog. Anno 1413. in Comitibus Chrodlenfibus.

OSORIA, aliàs STARZA,
alijs POSWIST.

DELINEATIO.

EST rota à curru in parte fracta, in cuius locum ponitur crux, seu gladius quassatus, rota est coloris flauis, campus rubeus. Super galeam sunt tres pennæ Strutij.

ORIGO.

OSoria dicta sunt ex nomine militis, cui primùm concessa fuerunt. Starzam alij dicunt, antiquitatem innumerabilem in Regno asserere volendo. Poswist dicitur, ob

fabulam quasi parens armorum, dum nocte iter curru faceret, & latum cor sibillo alto explicaret, prouocati eò sunt hostes in pugnam cum illo, quos ille scalis expugnando demum rotam in eos iecit, & victoriam reportauit. Et hoc rationis loco in origine armorum aliqui ponunt, sed alia est & verior ratio collocationis armorum. Ex Lechis Oforia reddebat militares actus, multis currentibus annis in Bohemia, cui tanquam præstanti militi nobilis Bohemus filiam in coniugem cum numerosa possessione obtulit. Hic dum in Patriam redire desiderat, retinetur: aut si discedere velit, bona sua in Bohemia remanebunt. Mobilibus igitur bonis diuenditis, & stabilibus quomodocunq̃ oneratis, quo securius iter faciat, aurum effosis foraminibus in curru & rotis abscondit, atq̃ue eò modo securus in Patriam venit. Qui ubi bona plurima sibi in Regno & Patria comparauit, petijt in insigne rotam ornata[m] cruce & gladio quassato, cui Rex vt strenuo & probato militi, atq̃ue suæ Patriæ benè affecto, facile concessit.

NOBILIS VIRI IMAGO.

Cæsar Ripa eximius Eques inter nobiles, & miles probatus inter milites in sua Iconologia parte secunda hanc porrigit imaginem, ipso in capite si nobilis vir delineandus venit, pingenda est matrona in habitu graui-

tu graui, quæ teneat hastam manu dextera, & statuam Mineruæ manu sinistra. Matrona inquam pingenda, quia grauitas, constantia, prudentia decet nobilem: in habitu graui, quia Romanis nobilibus vestis longa erat concessa, quali vti ignobilibus non licuit; hastæ simulachrum Mineruæ demonstrant, quia nobilitas acquiritur vel per arma vel per scientias, vnde Ouid. 2. de Pont.

Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis.

Dum arma hæc inspicio, video quod nec Mineruæ nec Marti concessa fuerint, at Mercurio & diuitijs. Verum quia diuitias honeste acquisitas Marti consecrauit, & ob fouendam sinu Bellonam disposuit, merito & hæc arma sicut omnia quoque nobilium insignia, imaginem viri nobis referent. Quapropter Cæsar Ripa, in imagine altera nobilis viri addidit. Pingitur mulier togata, riccâ mente ad demonstrandum, quia nobilitas facile conseruatur, per diuitiarum mundanarum medium. Iuuat non immodicè propositum nostrum inclyta Familia Romana Gabriellinorum, de quorum numero Iulius Camera Apostolicæ Decanus, Eminentissimus Cardinalis nunc viget Urbani Octauæ beneuolentiâ. Ista enim pro insigni nobilitatis defert lunam inter tres rotas, quo declarant ad nobilem virum spectare literas, fortitudinem, laborem, & diuitias. Licet enim in his omnibus præualeant literæ, tum quia non facilè erroris vitio sordescit quem doctrina purgauit, vt dixit Plato 2. de Legib. tum quia generosum & omni fauore dignum ingenium, cui sunt cordi disciplinæ Polyticæ, vt docuit Socr. apud Xenophontem, tamen & diuitiæ maximè nobilem confirmant & retinent, vnde quidam: *Res valet, ars præstat, si res perit, ars mihi restat.* Quapropter & Iulius Cæsar libro & gladio in medium proposito dixit: *Ex utroq; Cæsar, subaudi, est, vel esse debet.* Tacuit tertium nempe diuitias & thesaurum, quia præsupponitur Cæsarem sine thesauro non esse. Perpulchrè ergo arma hæc Osoriorum, & conuenienter per rotam auream, campum rubeum, gladium quassatum, crucem benedictam, & pennas terrena linquentes, nobilis viri imago declarata & ostensa manet. Igitur clara posteritas rotam inspiciendo fac, quod Villegisius Moguntinorum primus Episcopus & Elector faciebat. Rotæ plaustrali subscribebat: **QVIS SIS, QVIS FUTVRVS SIS MEMENTO.**

LINEA FAMILIÆ OSSORIORVM.

OSoria miles eximius, cui talia arma collata fuerunt, ex quo processerunt, vt inquit Longinus viri ciuiles & humani. Albertus Osoria Aduocatus Cracouiensis, qui Duci Opoliensi Cracouiam subiecerat Vladislao Lokietkoni aduersando. De quo Cromer. lib. II. Eius frater germanus Præpositus Miechouiensis concesserat in usum fratri Letkowice, sed confiscando bona Aduocati Rex, & villam à prædicto Monasterio ademit. Accidit hoc Anno 1313.

Brochoccij, *Andreas Præfectus militum in Sluzow, ut Marieburgum oppugnaret.* Bielsc. sub Anno 1410.

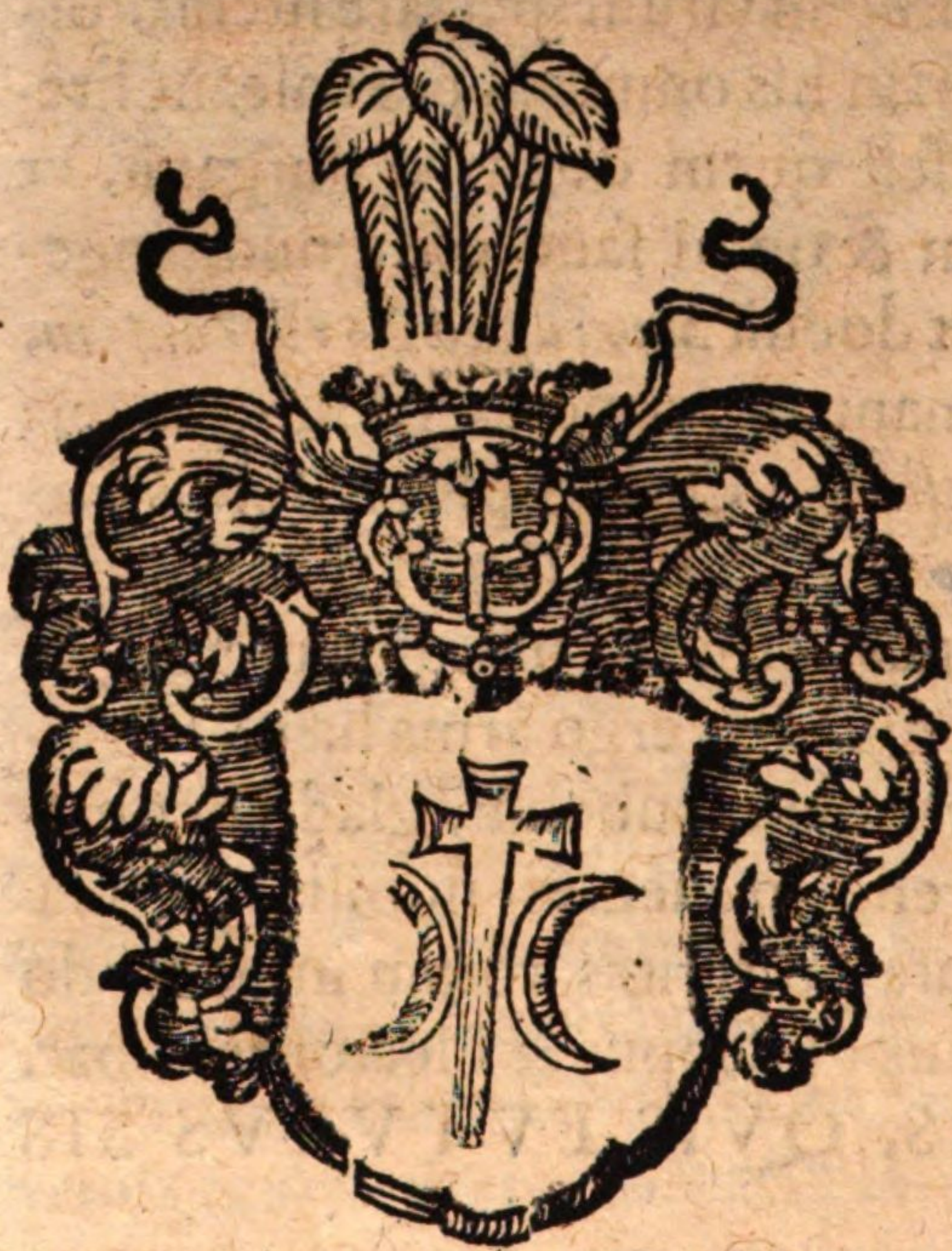
Terawscij, *in Sanocensi Terra. Viri probi & amantes Patriam. Stanislaus cum Tarnowska armorum Sas reliquit hos filios. Iacobum qui cum Solomonska armorum Korczak, aut Wreby suscepit prolem. Melchiorem, qui filias reliquit.* Boklowscij *in Syrad. Palat. Suscipiunt in Patria pro honore illius libentius per amorem virtutis, quam per desiderium voluntatis laborem.*

Lasowscij *ibidem, Iura Dei & Reipub. observant, nam regulam summæ rectitudinis amant.*

Buskowscij *ibidem, Viri boni nominantur, utinam ex iustitia, religione, fide, & veritate.*

Konraccij, *in Petricouienſi districtu. Quia indigne transacta iuventus odiosam reddit senectutem, literis, politiâ, virtute, & moribus excellunt.*

O S T O I A.

DELINEATIO.

SVNT duæ lunæ auersæ, medius intra eas est gladius quassatus sine capulo, in campo rubeo. Super coronam pennæ tres Strutij, lunæ aureæ.

O R I C O.

BOleslaus Audax, Anno 1069. contulit hæc arma eximio & strenuo militi Ostoia dicto. Nam dum custodiam hostilem adortus strenuè occidisset, captiuasset ausus est captiuus proditoris suorum rem agere. Iuravit igitur illâ nocte in lunam lucen-

tem quod erit fidelis. Reddidit Ostoius suum equum & arma, discedit igitur ad secundam custodiam, & ut securi sint, nilque pertimescant admonet. Credunt facillè uti quem benè nouerant, discessit ille quasi ad castra, & à latere declinando, Ostoium armatum cum milite deduxit, quos ille facillè compressit. Demùm consilio facto in castra proditor venit, dedit securitatis rem & victoriæ spem, incautos ergò dato signo à proditore Ostoius inuasit, disperſit, occidit, quos tota ferme hebdomada in syluis quærendo & insequendo ad vltimum proſtigauit. Talia igitur arma liberalis Rex concessit tan-

fit tanto bellatori, lunam ob noctis tempus quo bellauit, & gladium quassatum quo multoties hostes deuicit. Video quoque à Paprocio in horto Regali originis horum armorum antiquitatem, sed vereor ut habeat probabilitatem. Adducam iudicio altiori masticandam. Posteritas inquit Iapheth post confusionem ad Babel in Croatiam venit, & factus est dominus inter suos. Hic quia lunam pro Deo coluit, illam quoque in signum accepit. Proximus morti maiorem natu in locum suffecit, qui dum instinctu diuino in Sabam appulit, vnà cum Gasparo & Melchiore Regibus in Bethleem peruenit, & hic erat Balthasar, qui ut redijt, in memoriam itineris stellam ad lunam pro insigni addidit. Dum verò post quoddam bellum & victoriam redibat, à fratribus Ostioia seu Ostawiciel salutatus fuit. Mutauit tunc fælicitate bellicâ elatus insignia & inter duas lunas apposuit gladium, quando verò ex Croatia Lechus & Czechus in vltiores ripas & terras descendunt, etiam posteritas Balthasari cum illis venit, quorum vna remansit cum Czecho, alia discessit cum Lecho. Hinc arma hæc & in Bohemia reperiuntur: *Hæc ille*, Sed mihi verior apparet origo prima, & concordat cum re & Historicis, nisi fortè distinctione saluetur, quod Ostioie in Bohemia origo est ista, Ostioie autem in Polonia, est origo illa, postquam renouationem in Regno obtinuit.

FÆLIX CURSVS LVNÆ.

OMnis quidem comparatio excellentis ad minus excellens odiosa est, sed non ideò cursum fælicem lunæ adscribo, ut comparatiuè quid dicam, at quoniam fælicem quoque cursum & luna habet. Est fælicissimus cursus solis, nam *Macrob. lib. I. Somn. Scip. cap. 17.* dicit. Est hominum generi prosper & salutaris ille fulgor, qui dicitur Iouis, sed Sol dux & Princeps, moderatorque reliquorum luminum, mens mundi qui cuncta sua luce lustret & compleat, verum & luna fælicem suum cursum habet. Quapropter idem *Macrob. lib. I. Saturn. lib. I.* dicit. *Nec dubium est, quin luna sit mortalium corporum & auctor & conditrix.* Et *Cap. 17. Lunaris inquit orbis terrenorum primus.* Vnde plurimæ lunæ beneficia circa animata & inanimata ab eodem *Macrob. ad finem Libri VII. Saturnalium enumerantur.* Dum arma hæc lunas & gladium intropicio, fælicem cursum vobis ominor, Luna media cum capite, qua ut inquit *Berosus Scythæ* priscus filius Araxe utebatur, erat tantæ fælicitatis, ut innumera progenies in posteritatem ipsius venerit. Ab illo enim Alani, Hunni, Gotti, Bulgari, Slaui, Turci, Tartari. Sub armis vestris, quantæ gentes fuerint, si vtramque originem armorum considerabitis, quis facile numerabit? sed demus quod in Regno arma acquisita sunt, iam tot & tantos Episcopos, Palatinos, Senatores, Præfectos, Duces, Rothmagistros, milites, &c. quibus Familia vestra resplenduit, quis calamo manifestabit? Lu-

nam & Solem ſymbola dicebant perpetuitatis, credebant enim Ægyptiſ, quod Sol & Luna erant res elementi perpetui, quæ propriâ virtute omnes res generant, conſeruant, perpetuant. Vnde ſi luna eſt in ſagittario, naſcuntur viri Martis & bellicoſi, ſitem amantes; ſi luna eſt in Geminis, tunc qui naſcuntur curam domus & gubernationis rectè adminiſtrabunt, ac curabunt; ſi luna eſt in Sole, defectum pati Regnum vel Principem præſagit. Ita Iul. Cæſ. Capaccio, *Impreſſ. lib. 1. cap. 8.* ſi fides eſt danda. Equidem lunæ veſtræ perpetuum reddiderunt æuum fide, gloriâ, virtute. Vnde de Martino Szyskouio Epiſcop. Cracouiæ relictum eſt.

Szyſkowski ſcierat (quod diſcat Epiſcopus omnis)

Quâm ſuauiſ Paſtor, quâm grauiſ eſſe Pater.

Nam licet magni in curia Regum, dilecti in Repub. expectati in Senatu, deſiderati in Caſtris, accepti in conſilijs fuerunt, rectum tamen ſemper & cuique ſine reſpectu dicere reperti ſunt. Delectat me dictum Friderici Traiectenſis Epiſcopi, qui à Ludouico Pio Imperatore dum admoneretur, vt abſque vlllo perſonarum reſpectu ius diceret, *Reſpondit*: Rectè mones, ſed & illud à te ſcire cupio, vtrum piſcem hic appoſitum à capite an à cauda aggreſſi deceat. *Cum dixiſſet Imperator*, à capite vt à præſtantiori parte, ſubintulit. Ergo & tu Imperator renuntia prius inceſto coniugio quod contraxiſti. Profectò erant in Senatu Oſtoij, quales pagina ſacra deſiderabat. Deut. 1. *Date viros quorum conuerſatio ſit probata.* Et ſi licuit apponere cuidam ad gladium, *Vice valli ero.* Mehercule armis his quem vallatum lunæ demonſtrant dandum lemma hoc: *Vice valli fui, ſum, & ero.* Nemini equidem ignotum eſt legenti Hiſtoriam, quæ & qualia merita in toga, ſago, Oſtoiorum fuerunt & ſunt. Igitur clara poſteritas Maiorum ſuorum merita & geſta recensentes, & memoriâ perfricantes dicti Caroli V. Imperat. recordamini, qui quod Præceptoris ſui Hadriani monitis non adeò optemperaiſſet dicebat: vtinam atq; ter vtinam monitis Hadriani paruiſſem, iam non interprete nec alias opus haberem. Sic enim popularis luna veſtra in cælis quoq; vobiſcum collocabitur, vnde quidam in arma veſtra reliquit.

Cerne crucem, medio lunarum quæ ſita fulget

Dic; Domus hæc tanget nobilitate Polum.

L V N Æ L A B O R A N T I S V C C V R R E.

ANtiquorum mos fuerat vt lunæ laboranti ſeu Ecclypſanti ſuccurrerent, vnde Iuuenalis de quadam clamoroſa muliere dixit: *Quaſi Vna laboranti poterit ſuccurrere lunæ.*

Succurebant verò eo modo laboranti, vt omnibus nunc ridiculo ſit. Aliqui enim ſicut *Plin. lib. 2. cap. 11.* refert credebant, quod luna patiatur defectum ex incantationibus, vnde ad priſtinum ſplendorem non niſi diſſonæ æris crepitu poſſe reuocari dicebant. Quod etiam Romanis Plutarchus in Æmilio aſcribit. Aliqui autem clamoribus diſſonis talem lunæ morbum leuabant,

leuabant, vnde *Seneca lib. 7. cap. 1.* Nemo obseruat lunam nisi laborantem, tunc vrbes clamant, tunc omnes pro se quisque trepidant. Cuius meminit *Ambrosius serm. 82. ad populum.* Sed vanum est remedium lunæ patienti, quia nec ipsi eo pacto succurrere poterant, & Ecclesia Catholica ore S. Augustini Tractatu de rectitudine Catholicæ conuersationis. *Nullus* (inquit) *quando luna obscuratur vociferare præsumat, quia certis temporibus Deo iubente obscuratur.* Verum enimverò licet lunæ cælesti laboranti succurrere nefas, vestræ tamen lunæ pernecessarium est, quod etiam gladius in formam crucis transformatus lunas sustentans, vos edocere festinat. Eget vt sibi succurrat S. Ecclesia, cuius succursu omnes stabiles sunt familiæ & Regna. Exposcit succursum à Regibus, eò enim modo intrepidè permansit. Mendicat succursum à virtutibus, nam hæ solæ vt nobilem, ita & firmum constituunt & conseruant. Requirit laboris succursum, nam otia vitia, ignauia inopiam & ignobilitatem generant, & inducunt. Vnde quondam Academia Cracouiensis in arma vestra subscripsit.

Hostili Lunæ opponas si hæc cornua Lunæ

Vincere vel solas non valet una duas.

Adde crucem, fugiet Stygiæ impia Luna phalangis

Vinci non poteris, vincere sola potes.

Equidem Luna semper fuit nobilitatis argumentum, nam ipsi Arcades qui Luna priores dicebantur, hoc insigne habuerunt, quo sui generis antiquitatem testarentur. Ita Ouid. 2. Fast.

Ante Iouem genitum terram habuisse feruntur

Arcades, & Luna gens prior illa fuit.

Romani quoque qui antiquitatem suam ad antiquissimos heroas referebant, lunam pro insigni gestabant. *Rosinus lib. 5. cap. 36.* Sed vt semper luna fuit nobilitatis argumentum, ita quoque erat sobrium successoribus incitamentum, quatenus lunæ non laboranti deferant, laboranti verò succurrant. Nil enim stemmata aliud nobilitatis sunt, quàm lux veritatis, memoria vitæ, nuntia vetustatis. vnde sicut inter omnes stellas sola luna proprio splendore caret, ita si posteritas harum lunarum proprio lumine lumen non tribuet, defectum & Ecclipsim notabilem sustinebit. Ergò volitet vestrum per sæcula nomen.

LINEA FAMILIÆ OSTOIA.

OStoia miles strenuus, cui primo à Boleslao Audaci, in Regno talia arma collata fuerunt. Aut qui ex Croatia & Bohemia hic cum Lecho venerat, si origo loco secundo posita aliquid præsefert veritatis. Styborius quem aliqui Ostoiium esse dixerunt: Plurimos enim Styborios referunt Priuilegia antiquorum Monasteriorum in Regno, quorum aliqui Comites erant de Iableczna, alij Comites de Poniecz, circa Annum 1099. Quod non aduersatur Ostoiis qui à Boleslao

à Boleslao Audaci insigne hoc obtinuerunt, nam ille annis superioribus regnavit. Styborium Ostoium heredem de Glem, virum armis & victoriis clarum Casimiri Regis literæ declarant, de Data 1290. Styborius Ostoia de Radzimino ex Archidiacono Plocensi benevolentia Semouiti & Ianussij Ducum Masouie, Episcop. Plocensis. Hic in Patria sua nouam coëctolateræ Ecclesiam struxit & ornamentis decorauit, mortuus 1390. De hoc aliter Papr. in secundo Opere, sed Reuerendissimus D. Illustrissimus Lubieski Episcop. Plocensis, in vitis Episcoporum Plocensium fol. 115. hæc & alia de illo retulit. Petrus de Chodkowo Episcop. Plocensis, ijsdem armis utebatur inquit Papr. Illustriss. autem Lubieski Episcop. Plocensium scriptor stirpe plebeia natus, Doctorem Medicinæ fuisse asserit. Sed pius vir, & eximius verbi Dei seminator, quem Andreas Oporowski discipulus per annos 12. dicti Petri in Episcopum consecrauit. Atq; ita non deturpauit Familiam Ostoiorum, tam bonus & pius Senator & Pater, Obijt 1497. Procopius Episc. Vloclau. quem ibidem refert Epitaph. Mosciß de magna Kozmin Pal. Posnan. quem literæ priuilegiorum Anno 1260. memorant, cuius filius dum Kmita Sobiescij filiam in coniugem accepit, atq; in dote Dinouiam & Rzesouiam possedit, cum filios non reliquisset, ad Nicolaum de Zerkow bona hæc iterum in dotem transferunt. Vltima de hac Familia erat Nicolai Działonscij consors, cum qua accepit Chocinensia bona in Cuiauiansi Terra. Styborius Ludouico Pol. & Vngariæ Rege sceptrâ gubernante eximius triumphator, nominatus à Kuiauiensibus & Masouitis. Rex Cuiauiam contra Zemouitum occupare intendebat. De quo Cromerus lib. 14. Eundem Styborium, aut filium potius ipsius meminit Cromerus lib. 15. quod ad Nicopoliam Sigismundi Exercitus superatus fuisset, ille super equum armatus & loricator per Danubium traiecit. De illius fidelitate in Regem, refert Cromerus lib. 15. Creatus ab illo Palat. Transiluanie, sepultus Casimiræ in Monasterio S. Catharinæ. Illi Simon Staromolscius, inter bellatores Sarmaticos tale Epitaph. erexit.

Qui legis disce ex me, viro forti ubiq; Patriam esse. Ego Sciborius Sciboricus Gente Ostoius, sub Ludouico Rege Patrium solum linquens in Hungariam commigraui, Sigismundiq; Imperatoris castra secutus, honores ab eo tantos pro meritis tuli, vt anteponi mihi nemo, comparari verò vix quicumquam possit. Principatu siquidem Transiluanico donatus, consilijs eius non interfui solum, sed & præfui, Exercitibusq; omnibus imperando, trophæa ex hostibus deuictis, retuli. Nunc heu sortem humanam, calcor ab omnibus, tectus hac humo,

Chelmscij in Cracouieñ. Palat. antiquissima & multis decorata præmijs Familia. Descendunt à Sciborijs seu Styborijs. Sciborium Chelmski Præfectum Maioris Poloniae, refert Cromerus lib. 24. post initium. Marcianus Vexillifer Crac. ob virtutis specimen, omni bono Patriæ, cui speculum, militaris & consilij grauioris documentum, & decus. Ex Pieniaszkownâ reliquit filios

hios Marcianum Succamerarium Generalem Palat. Cracouien. Bochnensem, Vielicensem, Rycyuolensem Capitaneum, qui in exteris nationibus Hispania, Gallia, Italia, Germania suæ indolis acumina ob perfectiorem Patriæ, & Reipub. decorem & amorem collegit, in Castris Casaræ Maiestatis adolescentiam Marti præsentavit, vitam & sanguinem Patriæ obtulit, & donavit. Illius fratres germani Nicolaus & Stanisl. qui iuxta nobilitatis suæ & effusa merita digno honore & memoriâ æternâ conservandi sunt. Ioannes Stephanus Chelmski, Rothmagister tempore Interregni, post felicitis recordationis Sigism. III. Regis decessum, ex Palat. Cracouien. electus. Stephanus Chelmski Vladisl. IV. Regis Camerarius sub electionem Serenissimi, nunc altioris spei deducit fortunæ incrementa.

Krezij de Bobolice, antiqua reuolutione annorum excellit Familia. Nicolaus Kreza in bello ad Socalum in captiuitatem Tartaricam deuenerat, quem cum Turca pecunia comparasset, in verbum nobile, ut deferat pro se summam certam pecuniæ, in Patriam miserat, qui ubi stetit verbo & retulit pecuniam suo Patrono, fidelitatem admiratus Turca totum sibi donavit, insuper equum cum framea contulit, & in regnum remisit. In Patria Rothmagister dignissimæ excellentiæ creatus, summam in Castris obtinuit laudem. Contracto matrimonio cum Anna filia Chęcinenfis Præfecti Hieronymi Száfraniec, adiecit cum ea bonis propriis oppidum cum suis villis Włoszczouiam, reliquit filios Ioannem, Martinum & Iacobum, filias quatuor. Iacobum Kreza Ostoium, Bielsc. refert sub Anno 1466. fol. 436. Quod si posteritas illorum remanet, profecto si eorum.

Luna solum Patriæ, solium crux alba serenat

Pro meritis debent lumen habere nouum.

Szyskowski, in Calisien. Palat. Horum claram progeniem quæ antecessorum suorum merita dignissimis illustrabat factis Illustriss. & Reuerendiss. DD. Martinus Szyskowski, summoperè auxit & ornauit. Nam dum iuuentutem suam præcipuis florentem reddidisset literis duorum Episcoporum Cracouien. Petri Myskowski, & Bernardi Maciejowski Cardinalis Cancellarius fuit, quo in munere maturam & senilij iam prudentia insignem, in rebus Ecclesiæ cum laude & admiratione omnium operam nauauit. Inde ex Canonico Cracouien. beneficio Sigismundi III. primum Coadiutor Stanislai Gomolinski Episcop. Luceorien. mox successor illius fuit. Et cum Regi viduo desponsatam Coniugem ex Familia Austriaca unâ cum Sigismundo Myskowski Marschalco Regni deduxisset, Episcop. Plocen. renunciatus fuit, cum etiam antea legationem ad Rudolphum Imperatorem cum Regis, Patriæ suæq. dignitate obiuerit. Denum Anno 14. sui Episcopatus Plocen. in quo iam non solum senescere, sed vita etiam fungi cogitabat, iamq. & sepulchra, & sacras pro anima sua expiationes designabat, ipsum Deus ad primam in Regno dignitatem Episcopalem Cracouien. vocauit, ad quam promotus remansit, quo in officio

ita se gessit, ut meritò dubitares, an ille maiorem officio contulerit, an ab officio retulerit dignitatem Pastor & Senator: Pastor Dei Diuorumq; cultum & honorem promouit. Adhuc Canonicus Cracouiē. existens, Confraternitatem Compassionis Christi, primum in Poloniam introduxit, eamq; PP. Ord. Minorum Conuentualium, ad Ecclesiam S. Francisci Cracouiæ, moderandam commisit, in Capella ibidem huic Confraternitati à se magnificè & magno sumptu extructa, & variis ornamentis ad deuotionem erga Christum passum excitantibus decorata, quæ hucusq; cum magna populi deuotione statis temporibus exercetur, & ex qua tanquam palmites ex viti frugifera aliæ similes Confraternitates, in aliis locis Regni prodierunt, & fundatæ sunt. Iam Episc. Cracouiē. Indulgentias Stationum septem vrbis Ecclesiarum ex concessione Apostolica in septem principalioribus Ecclesiis Cracouiæ instituit. PP. Ord. Minorum de Obseruantia ad Kielcas, in monte Kurczowa dicto, ærefodinis quondam noto templum in honorem S. Caroli Boromei, eius insigni reliquiâ Mediolano à se aduectâ illic reposita, & Monasterium extruxit. In Ecclesia Cathedrali Crac. S. Stanislao suo in Episcopatu Antecessori & Patrono Regni, Sepulchrum munificentissimum cum Altari ex argento, valoris ad centum quinquaginta millium florenorum erexit, & ad vacandum ad illud Diuinis, Collegium 9. Sacerdotum Angelistarum dictum instituit, & sufficienter dotauit, quorum munus est cantu Symphonico, ad idem Sepulchrum singulis Feriis secundis decantare Missam de Angelis, Feriis quartis de S. Stanislao, Feriis sextis Requiem, & ultra hoc tres Missas pro defuncto Pontifice singulis Septimanis legere. Ilzæ quod est Oppidum Episcop. Crac. ubi antea Præpositum egerat, Templum è latere cocto, Sacellum è secto lapide Parentum ossa excepturum condidit, ubi & Castrum vetustate collapsum, operosa molitione & augustiore forma instaurauit. Ecclesiæ suæ Cracouiē. possessiones & fundos hominum aut temporum iniuria violatos, direptosq; recuperauit, & stabiliiuit. Pastor cum esset vigilantissimus, sublaturus Schisma Ruthenorum, Luceoria Collegium cum Gymnasio Societatis IESV fundauit, quamprimum Episcopatum Cracouiē. inijt, statim coacta Synodo Diocesana, Cleri reformationi, morum integritati, & Diuini cultus amplificationi, publica instituta, legesq; tulit. In hac sua Diacesi, Pastoralis suo pedo Hæreticos terruit, plusquam quadraginta Tempia ab ipsorum manibus aut corruptorum vindicauit, Catholicis reddidit. Munificentissimus in Religiosorum cæuis, ac egenos & pauperes, præter annualem annonam cuilibet Monasterio, & Xenodochio assignatam, quolibet Anno ad 14. millia florenorum in illos erogabat, memor illius, quod D. Hieronymus ad Nepotianum de Vita Clericorum scripsit. Gloria Episcopi, est pauperum inopiæ prouidere, ignominia est Sacerdotis proprijs studere diuitijs. Prudentissimus Senator Reipub. bonum amauit, & etiam in arduis negotijs curauit, ciuiles tumultus, seditiones, confederationes militares authoritate, gratiâ efusissimâ in omnes cuiusuis status & conditio-

conditionis præcipue in militares liberalitate, dissoluit, aut placavit. Bello Turcico ad Chotimum Anno 1621. tota ferè nobilitate occupata custos Metropolis Regni Cracouiæ publicè destinatus, numeroso milite instructoq; præsidio confirmavit. Sed quis poterit enumerare virtutes & merita tanti Pontificis & Senatoris, cuius consiliis, auxiliis, prudentiâ & liberalitate Respub. sustentabatur, fovebatur. Ipsi à quodam eximie ominatum fuerat in Arma ipsius.

Christus Sarmaticus dum lumina flexit in arces

Szyskouiæ Gentis viderat ille crucem

Virgo parens oculos etiam dum vertit eodem

Szyskouiæ lunas viderat illa domus

Dixit Christus, erat Crux nostro hæc digna cruore

Hæ Lunæ pedibus Virgo Maria meis

Martino roseo facer hæc tandem edidit ore

Pro cruce Szyskouius vult meus ecce mori

Sub pedibusque tuis cum lunis Virgo iacere

Martino ergo tuo Nate Parensque faue

Successit huic suo Patruo Præsuli & Senatori in virtutibus, successit & in honore Pontificali Nicolaus Szyskowski Episcop. Varmien. ob præclara sui in Rempub. merita, diuersis honoribus cohonestatus, primum Cantor Crac. & Canonicus Ploceñ. ex quibus Capitulis multoties Iudiciorum Tribunalitiorum Regni æquissimus Iudex, deinde promotione Sigismundi III. Administrator Abbatia Czeruinsceñ. & simul Maior Secretarius Regni, tandem à Vladislao IV. Sereniss. Rege in Comitibus Regni Coronationis suæ 1632. publicè coram toto Senatu Episcop. Varmien. renunciatus, cui postea ab eodem Episcopatus Vladislauien. conferebatur, quem ille sorte sua iam contentus, gratis profauore Serenissimo Regi actis non acceptauit. Obijt Anno 1643. Huius frater uterinus Martinus Szyskowski honoratus Præfectura Lelouien. & affinitate cum Illustriss. Familiis acceptâ coniuge nepte ex fratre Illustriss. Sapieha Palat. Nouogrodensis, & sorore Illustriss. D. Alberti Stanislai Radziuilij Ducis in Otyka & Nieswez Cancellarij M. D. Litu. Tertius nepos Episc. Crac. N. Szyskowski ex alio eius fratre germano Georgio Szyskowski matre Słostowska, hic post sua, in ætate iuuenili in campis Martis in Confinibus Regni & in Moschouia exercitia, pacatam vitam elegerat, acquisitis multis bonis & possessionibus amplis in Palat. Calisien. in Nido originali Dominorum Szyskouiorum confederat, affinitatem contraxerat cum Nobilissima Familia Rozrazeuiorum, acceptâ in vinculum matrimonij Helena filia Ioannis de Zychlinice, nepte Illustriss. Hieronymi Rozrazewski Castell. Miedzyrzecceñ. Fuit ille primò Vexillifer Calisien. postea Castell. Biechouien. Hi eius tituli & honores declarant virtutes & merita ipsius in Patriam. Petrus Szyskowski, nepos item Episc. Cracouiens. sed ex fratre eius Patruele, non tantum meritis suorum maiorum gloriatur, sed etiam eorum facta propriis virtutibus

illustrat & grauioribus meritis in Rempub. & Patriam adiunat & ornat, ipsi vitam, sanguinem, & substantiam promptè & liberaliter offert. Is pueritia & adolescentiæ annis liberalibus studiis in Regno impensis, in alia Europa regna causa maioris fructus & utilitatis studiorum profectus Germaniam, Belgium, Galliam, Italiamq; peragrauit, omnium istarum gentium linguas, & necessariam scientiis consummandis præsertim in rebus bellicis experientiam, post aliquot annos in Poloniam retulit. Mox ergo ut redijt Aula Regiæ ad obsequia admotus, eam prudentiæ & eruditionis formam sparsit, ut omnium in se oculos conuerterit, & amorem Regium Sigism. III. sibi conciliaret, nec tamen eum Aula retinuit, sed semper pro loci & temporis occasione obsequia sua Patriæ, & Reipub. propriis semper, & ubiq; expensis, tum legationibus ad externos Principes, tum auxiliaribus copiis militum, tum in aliis negotiis detulit. Nam dum Illustriss. Christophorus Dux in Zbaraz, ad Imperatorem Turcarum legatus missus fuerat, ipse propter maiorem æstimationem apud Barbaros Regij Legati & gentis Polonæ comes eius itineris fuit, ut etiam mores Turcarum experiretur, & postea expeditior contra Turcas miles euaderet. Ipsemet Anno 1624. ad Principem Electorem Imperialem Brandenburgensem. Ducem Prussia in Germaniam Legatus, munus sibi commissum cum laude & honore perfecit, Et iterum Principi Poloniae & Sueciæ Casimiro associatus, Caciliam Renatam Austriacam Sereniss. Regi Vladisl. IV. coniugem desponsatam, Vienna cum eo non contemnendo Comitatu deduxit, quapropter à Sereniss. Rege Præfectura Varecen. honoratus est. In multis expeditionibus bellicis, cum non contemnenda manu militum sumptu ubiq; proprio Patriæ inferuuit, ut in Confinibus Regni contra Tartaros, in Prussia contra Gustauum Suecum cum Sereniss. Vladislao IV. ubi per totum tempus expeditionis mansit, usq; quo pax est constituta, & antea sub tempus electionis eiusdem Regis, publicæ pacis & securitatis causâ expeditus Rothmagister, militum proprio sumptu conductorum fuit. Matrimonium primo vinculo tenuit cum Helisabetha Lasocka, filia Ioannis Lasocki Castell. Cerscen. matre ex Illustriss. Familia Sapiehorum, Palat. Polocen. nata. Altero, cum filia Ioannis Zebrzydowski, Ensiferi Regni, sororia Illustriss. Stanislai Lubomirski, Palat. & Capitanei Generalis Crac. Tertio, cum filia Ducis in Wisniowiec Palat. Russ. & N. Mniszkowna Palatinide Sendomirien. sorore uterina Sereniss. Ducissa Moschouie. Et quamuis tunc fuerit implicatus occupationibus domesticis, nullam tamen occasionem omisit bene merendi de Repub. Multoties Iudex Iudiciorum Tribunal. Regni, aliquando etiam & Marschalcus fuit. Fauore Sereniss. Vladisl. IV. primò Castell. Sadecen. mox post semestre Voynicen. factus. Crescit enim in illo amor Patriæ, obseruantia Regiæ Maiestatis, & ideo etiam crescunt, & utinam adhuc crescant præmia meritorum, & dignitates. Non minus eius frater germanus Andreas Szyskowski Familiam suam naturæ & ingenij dotibus exornabat, iuuentutem suam literarum profectu

apprime

apprime instructam in usum conspicuum Patriæ deducendo, S. R. M. Secret. in expediendis secretioribus literis diuersarum gentium linguarum gnarus, obsequia sua Sereniss. detulit, Scholasticus Crac. Decanus Sendomiriens. Præpositus Ilzens. fuit, ipsum propter suam virtutem & merita maximè in Regno honores, etiam Mitre Episcopales expectabant, sed mors inuida telam succidere iussit, Vilnæ in obsequiis Regiis obiit. Ioannes Szyskowski, nepos item Episcop. Crac. iuuentutem suam artibus liberalibus instructam obsequijs Patriæ, in Castris miles, in Moschouia & in aliis locis reddidit, Aulicus intimus, Cubicularius Regius, postea pacaciora vita electa in Palat. Calisien. confedit, in consortium matrimonij accepta N. Zarebianka, ex nobilissima Familia Zarebarum in Maiori Polonia. Nicolaus Szyskowski vir summi ingenij, experientia multæ, iuris ut maxime peritus, Iudex primum Terrestris Vielunen. postea Succamerarius eiusdem Terræ, in utroq. munere æquitatem amans, largus in Eleemosinis erga pauperes, memor leti Calisij ad Ecclesiam PP. Societatis IESV pro excipiendis suis suorumq. cineribus, magno sumptu Sacellum extruxit, laminibus æneis textit, ipsum pro faciendis in eo Sacris magna summa pecunia dotaui, ut in eo Szyskouiurum perpetua memoria vigeat.

Karlinscij in Palat. Crac. in districtu Lelouien. antiquissima Familia meritis in Rempub. præclara, in quatuor Lineas diuisa, ex quibus aliqui cognominati fuerunt Szyowy, eo quod unus illorum à vulnere atroci, quod habuit in ceruice, vocatus erat Szya, & hinc ab eo descendentes dicti sunt Szyowy, horum Szyouiorum mentionem faciunt diuersa Acta Iudicialia sub Casimiro Rege. Abraham in diuersis expeditionibus Regni miles, in Actis Lelouien. Terrestribus Anno 1527. nominatur, dum eius duo filij, inter se faciunt diuisionem bonorum, quorum unus Ioannes dictus erat Szyia, cuius duo filij Gaspar & Martianus, non degener à Patre, uterq. miles pro Patria, quod testantur literæ conductuæ militum ipsis transmissæ in Archiuio Karlinsciorum hucusq. asseruate. Martianus steriliter decessit, Gaspar miles strenuus pro Patria, non parens carni & sanguini, ut eam incolumem seruet, ex Sophia Zeroncka habuit 12. filios, quorum septem pari fortitudine dimicantes, pro Patria in bello gloriose occubuerunt. Sigismundus cui hoc nomen in Baptismo indiderat, in gratiam Sigismundi III. tunc primo in Regem Polonia electi, ab ipsomet Patre, adhuc puer penè in cunis existens occisus, hac occasione: Arcem Olstinen. ille Præfectus militum existens, pro Rege Sigismundo contra Maximilianum Austriacum Regnum Polonia affectantem defendebat, Maximilianistæ misso tubicine imperabant sibi arcem dimitti, addentes minas Karlinscio, nisi dimitteret se occisuros eius filium (hunc Sigismundum quem cum eius nutrice in quadam possessione ceperant) ille immemor carnis & sanguinis, memor amoris Patriæ & fidelitatis suæ erga Regem, tormento bellico in consertam multitudinem Maximilianistarum explosa, simul cum illis, & filium suum interfecit. Duo eius filij Valentinus & Martinus, & ipsi continui in Castris, scientes se

tes se in bellica domo natos, egregijs pro Repub. gestis, nomen auitum bellicis actibus multis in locis, sed præcipue in Moschouia circa Smolenscum sub Sigismundo III. & Vladislao IV. Regibus exornabant. Valentinus officio Excubitoris Ducatus Smolenscen. ornatus ibidem functus est. Martinus eiusdem Ducatus Vexillifer, multas possessiones in illis partibus, à dictis Regibus pro bene meritis acquisiuit, Hic totam penè vitam suam in Castris gloriose exegit, non modo in Patria, sed etiam in exteris nationibus, ut in Vngaria sub Imperatore Rudolpho, ubi bellicis actibus iuuentutem suam excolebat, inde ut in Patriam redijt, statim ad Castra se contulit, nullam occasionem bene merendi de Patria prætermisit. In Liuania in Exercitu Magni illius Herois Ioannis Caroli Chodkieuicij Ducis Exercituum, ac sub signis Magni illius Moschorum terroris ac domitoris Alexandri Gasiewski, cui ut eximio bellatori charus miles & à latere extitit, multoties in Exercitu præcipue Lituanico Rothmag, aliquando etiam & Chiliarcha, aliquando locum tenens Directoris Centuriarum, aliquando & Iudex in Castris ius militibus dicens extitit, penè per omnes gradus Martis probatus miles pro salute & incolumitate Patriæ animæ suæ prodigus. Dum enim Smolenscum à Moschis forti exercitu obsidebatur, animandi erant obsessi ad fortiter resistendum hosti, & suppetiæ ipsis erant transmittenda; & id difficile videbatur, cum omnes ad Smolenscū aditus hostilibus copiis insiderentur, utrumq; negotium Karlinscius miles strenuus & audax, gloriæ auidus, iussu Regis libenter executus est, & per cuneos hostiles in urbem, & ab urbe binâ vice semel cum literis Regiis, & iterum cum suppetiis penetravit, ac saluus & incolumis duobus tantum suis cõmilitonibus desideratis periculum omne superauit, ac subinde à Regia Maestate, & à toto Exercitu gratissimè exceptus, et maximam gloriam ac præmia pro tam heroico actu consecutus est.

Karápczewscij, in Podoliâ & in Belzensi Terra, qui ob militarem experientiam nominis sui gloriam reddiderunt magnificam in Regno. Petrum refert Paprocius, humanitate & bencuolentiâ, alijsq; appropriatis optimo nobili virtutibus ornatum. Hic ex Magerowna armorum Szeliga reliquit prolem. Erant in Podolia Karápczewscij viri potentes diuitijs & castris, sed malâ educatione liberorum periodum domui imposuerunt: nam, unus Patrum suum interemit, & ipse eadem pena sublatus fuit. Quapropter Crateris admonitio pensanda est, qui altâ conscendendo clamabat: Quo tenditis homines: qui rei faciendæ tantum studium, filijs autem quibus opes vestras relinquitis, curam perparuam impenditis.

Czernikowscij, in Lublinensi Palat. Inter hos virum militia & politia clarum referunt Petrum, Augusti, Henrici, & Stephani Regum Aulicum & Rothmagistrum. In expeditione Moschouitica cum Stephano Rege Metatoris Castrorum expediuit officium. Demum ad oneranda tormenta bellica in ipso defectu

fectu à Vielicoluco ad Zawotoćie Io. Zamoyscio suppeditavit in omni expeditione. Honoratus titulo Subdapiferi Lublinen. Echo illius ad Patriam:

*Defendent geminæ falces tua menia Lunæ,
In medio quorum fulget imago Crucis.*

Rokosij, in Cracouien. Palat. N. Episcopus Camenecensis, cuius germani fratres *viri bellicosissimi & Rothmagistri circa annum 1398. Dobieslaus Rokosß miles, cui Vladislaus Rex ius Teutonicum concessit. Ioannes Rokosß Rothmag. ex milite strenuo circa annū 1474. expeditiones militares 26 persoluit. Iudex Cracouiensis ad annum 1400. Franciscus, qui virilem ætatem ut exemplatā in posteris relinqueret, contraxit matrimonium, & reliquit filios, Hippolytum, Venceslaum, Constantinum. Hippolytus exercitātam iuventutem artibus & armis conspicuam patriæ ubi reddidit, cum Wielogłowska armorum Starykon reliquit filios 6, & filias quinq;. Bartholomæus primus filius Pocillator Principis Vngariæ Ioannis: ut redijt in Patriam eximius miles. Cum Głinska reliquit prolem. Stanislaus alter filius tenuit matrimonium cum Pieniaszkówna de Kruzłowa. Alij fratres Ioannes, Sebastianus, Hippolytus. Filia, Barbara Sokolenska, Dorothea Farurey, Agnes Ankwicj, Anna Trzećieccj coniuges. Venceslaus verò Hippolyti frater miles eximius in Vngaria, & Aulicus Reginae, demum Borkolabus seu Capit. Varadini, & ibid. decessit. Constantinus frater illorum nondum maturus obiit. Hieronymus ubi post tyrocinia militaria & triumphales actus atq; generosos sedatam vitam amplexus fuit, ex Anna Broniewska Præfecti Stabuli Regij, & Præmisliensis atque Miednicensis Capitanei filia suscepit prolem. Stanislai & Ioannis, qui à Cosacis in bello occisus fuit, 1638. cum Gen. & M. D. Petro Potocki pugnando circa Boristhenis ora, referunt Epitaphia Lubartouia in Ecclesia Ord. Prædicat. ex quibus in Familiæ consolationem illud Stanislai Rokosß adduco.*

V I R T V T I E T P E R E N N I T A T I.

Piis & Posthumis Cineribus.

Generosi D. Stanislai à Brzeziny Rokosfz, Viri, quem virtus à primis annis *togata in Curia Palladis instituit. Medijs sagata in Castris Bellonæ exercuit. Extremis victorem ex acie laureatum in Capitolium suum euocavit. Vigilantiæ testis est Vngaria, ad quam primū adierat, Constantiæ Moschovia, cuius expeditiones nullas neglexerat. Fortitudinis Scythia, quam in defensione patriæ declararat. Felicitatis confinia Regni, quam à Barbaris propugnarat. Continentiæ Comilitones & vrbes, in quibus stativa habuerat. Fidelitatis Duces copiarum, qui tuendos illi fines Regni ab incursione Scytharum demandarant. Abijt à viuis ad viuos, Anno partus Virginis, M.DC.XXXII. Ætat. 54. Dignus ut illi Homericum illud adscribatur: Hic omnino fuit bonus, & vir, & miles acer.*

Łęsci

Łęscij, in Palatinatu Chelminensi. ex quibus in Sendomirien. Palatinatu aliqui. Bartholomæus Łęski cum Heduigi de Szczekarzowice Tartowna reliquit Ioannem Subdapiferum Lublinen. & filiam Sbignei Sienieski coniugem.

Pełkowskij, in Cracouiensi Palat. Ex quibus Iacobus Secretarius Reg. Ioannes Salinarum Cracouiensium Præfectus. Amplecti morales et heroicas virtutes magnum quidem est, sed non mereri illis ante maiestatem altissimi, turpe est. Dubaniewskij, Hos inquit Paproc. Episcop. Camenecen. ad arma recepit ex quibus alij in Præmislien. Terra honore nobilibus conuenienti, ut Venatoris, &c. condecorati fuerunt.

Suchorabscij, in Sendomirien. Palat. Maximam posteritati reliquerunt gloriam in Castris, Senatu, Comitibus, Iudicijs, conuersatione, sed fides Catholica defuit. Ex his aliqui in Podolia perpetua sibi domicilia constituerant, Marte, coniugio, honore.

Krępskij in Sendomirien. Palat. Qui in Castris non tam diu quam bene viuere contendunt, cum omnibus contingere potest diu viuere, non multis autem bene viuere.

Maleczkowskij, Ex quibus aliqui in Vngaria, ad Curiam Ioannis Principis repperunt laudem, sicut Ioannes, quem carmine Gruscinus celebrauit, & Michael qui etiam Sereniss. Principi Transilvania Bathorio reddidit obsequia, pro quibus digna præmia recepit. Sed quia electus in Regem Pol. dum fuerat, cum illo in Patriam redijt, Supremi Procuratoris Crac. & Administratoris officium peregit.

Crescant titulis, crescant meritis

Alios donec repleant orbes,

Famæ radijs, facibus laudum.

Blinowskij, Ex quibus Andreas Episcop. confirmatus Margaritanensis, Suffraganeus & Canonicus Vladislauiensis, Cantor Crusuiceñ. S. R. M. Secret. virtutum ac pauperum amator, apud homines charus, ut Domino Deo sit charior. Ita Epitaph. illius Arma Oſtoia.

Kozniewskij, in Ciechanouiensi Terra. Qui ut generis nobilitate, ita meritis & splendore dignitatum clarissimi. Nicolaus Kozniemski Præfectarum trium Administrator Visogrodensis, Zakrocimensis, Nouomieiscensis. Reliquit filium Valentinum, qui ex Węzłowna reliquit Nicolaum & Stanislaum, sed forte legendum ex Węzowna.

Marchoccij, Marte & Minerua Patriæ obseruantiam reddiderunt, unde gratiam Regis, beneuolentiam Senatus promeruerunt. Paulus Capitaneus Chouens, cum Supremo Exercituum Præfecto Zamoiscio miles strenuus, & S. R. M. Rothmag. quo eximiam Familiæ & sibi gloriam comparauit. Vnde quidam in Arma sua notabat.

Ferreus ut gladius Lunæ fulgore coruscans

Sic gentis vestræ fama perennis erit.

Quid

Quid mirum? gladio Moschos, Getulosque feroces
Prostravit forti pectore Marchocius

Nicolaus Marchocki de Marchocyce, Capit. Cchouensis, qui rectum de Deo sensum, rectum in Deum cultum promouit. Secutus est hac in parte nedum parentem, sed & Patrum suum Nicolaum, Virtus enim ut inquit Laert. lib. 5. cap. 1. est armatura quæ detrahi non potest, ensis enim & clypeus excutuntur, sapiens autem ac virtute præditus nunquam vinci potest. Ex milite igitur natus est miles, ex virtuosus virtuosus, & ita nobilis & generosa aquila non progeniuit degenerem columbam. Epitaphium eius Opatowicia apud Prædicatores.

Dmosciccij, aut fortè Dmosyccij in Sendomir. Palat. Ioannes militaribus occupationibus clarus, multis encomiis celebratur. Preclaus Capit. Scepusiensis, quem Epitaph. Cracouia ad Sanctam Catharinam in Casimir. refert Anno 1474. Sed quia Bielsc. fol. 425. refert Capit. Cracouien. Pieniazek, unà cum Komorouio Petro, & Preclao Dmosycki, quosdam latrones in Bukowiec circumuenisse, inde colligitur differentia cognominis, an Dmosciccij vel Dmosyccij dicendi, Posteritas clariorem explicatiuam adhibebit.

Modrzeiewscij in Sendomirien. Palat. Qui & Reipub. & Ecclesiæ dignos reddiderunt filios, nam & Societas Iesu ex illorum domo ornatum congregationi suæ accumulauit.

Ierzykowscij in Maiori Pol. Albertus imitator omnium bonorum honesti & gloriæ palmam adiunxit Familiæ. Cum Inwienska armorum Lodzia reliquit Stanislaum & Dobrogostum Burgrabium Koninensem. Demum cum Palecka reliquit Ioannem, qui cum Duce Slucensi Alexandro, multorum hominum mores, ingenia, occupationes vidit, & vitæ ornamenta collegit. Reliquit & Thomam cum Petro eximios milites.

Baranowscij, qui verè sunt Ierzykowscij, sed à bonis diuisis sic differenter nuncupantur. Stanislaus post exactos nobiles actus iuuentutis & adolescentiæ, contracto matrimonio reliquit Martinum Notarium Terrestrum Vladislauien.

Sluscij in M. D. Litu. Antiquitate generis, meritorum splendore, præmiorum laurea, à peruetusta Heroum Principum & Regum Maestate, condecorata Familia. Quàm deducendo in posteritatis decus & calcar, Ioannem quem acta Castr. aut Terminorū Crac. recensent in exordium ponere liceat, qui ut splendor lunæ micantis effulserat. Hic Iagellone in Regem Pol. electo, in tantum grauitate morum, & bellici iudicij experientiâ proceribus Regni cōplacuit ut ad Unionem Regni cum Duc. Litu. suis nobilibus insigniis ipsum adscisci delectarentur & exoptarent. Tenebant M. D. Lit. officia Reip. & commutati ad confinia hostium Turcica & Tartarica periculo exposita, summè necessaria. Ut in Chyouia, Lubeco & Loiouo, curam vigilantem præsidiorum; in cuius rei maiorem dignitatē & authoritatem, illorum Abauus Sluska perpetuus Rothm. ad Boristhenem versus Chyouiam à Casimiro assignatus fuerat. Ioannes seu Iuanus, ut

nus, ut præmia meritorum suorum maiorum reportaret, à Sigism. I. Capit. Lubecensis, & Loioviensis denunciatus, dignè & cum bono Patriæ Præfecturam administravit. Cui & gubernatio Chyouiensis fortalicij & arcis post devastationem Tartaricam renouatio & erectio commissæ fuerat, sicut illorum literæ clarius testantur, & Epitaphia Chyouiæ demonstrant. Nicolaus Sluska iuuenilem ætatem grauiori negotio Martis consecrando, strenuus miles & perpetuus S. R. M. Rothmag. Præfectus Krzyceuiensis, & Luciceñ. Habuit in coniugem Kmitæ Marschalci M. D. Litu. Vilkomiriensis & Onixtiniensis Præfecti filiam, quam progeniuit Litaori Palatini Nouogrodensis, & Marschalci M. D. Litu. filia, istam verò Ducissa in Olssany, Episcop. Vilnensis germana soror, luci mundanæ exposuit. Habuit Sluska unicam filiam Nicolai sororem Reginam, Martini Palecki Capit. Eysiscensis, Secr. R. M. Aug. coniugem, quæ filiam demum suam Oleśnicio Palat. Lublineñ. coniugem obtulit, ex qua progenita filia, Nicolai Firley Palat. Sendomiriçñ. consors fuit. Filij autem Nicolai Sluska erant tres, Nicolaus, Christophorus & Alexander, & filia Kawaczynscij consors. Nicolaus Sluska primus filius, qui ut Patriæ & Familiæ suæ Primas valeat offerre laureas, ab ipsa ætate qua vires corporis suum vigorem persenserunt, detulit animum in Aulam Principum educationis generosæ gratiâ, qua pectori & animo inserta, mediis in Castris, & hostium Patriæ furoribus constituere vitam proposuit. Hinc eximius & probatus variis expeditionibus miles, tum in Rothmag. S. R. M. tum in Ductorem copiarum propositus, & lege militari firmatus, solida & læta in Liuania & Moschouia reddidit Patriæ & Regno obsequia. Fecit ille quod illi clarissimum Stemma persuadebat.

Complexu ecce fouet crucem clarissima Luna

Luna decus cæli est, gloria crux hominum.

Pugnandum esse cruce & gladio se opponere Pesti

Lucifugæ, quæ vrget lternere Christicolas.

Christophorus alter filius, qui dum secretâ deliberat mente quonam medio illustraret Familiam suam, obtulerunt se desideranti Bellona & Pallas. Pacata igitur sententia, ut animo concepit nedum sagum, sed & togam ornamentorum Patriæ, & domus plurimis extitisse literis, externarum gentium conuersatione, studiis exoticis in Palladis & Bellonæ ingessit sese palatiis. Collectis igitur moribus, virtutibus, et fide, eam ex parente Hæretico nactam abegit, & in Aula Cæsareæ Maiestatis Rudolphi, annis duodecim Camerarius & Aulicus, prompta atq; studiosa detulit obsequia. Ab illo verò Serenissimo Regi Polonia Sigism. III. in Regiam redditus, et commendatus inter Senatores, honore Palatini Vendenſis decoratus, fuit adscriptus. Reliquit tres filios, Nicolaum, Raphaelem, Ioannem, qui ut educatione et robore excellunt, ita maiorum imitatione in bono moris et Patriæ honesto antecedant. Hoc namq; est illorum Stemmatis Echo.

CruX geminans inter fulgens clarissima lunas

Quid nisi sydereæ vult meminisse domus

Ergo crux orbi, cælo dum luna decora est,

Nobili Sluskuuij nomen in orbe volet.

Alexander Sluska tertius filius post demortuos fratres Superstes. Vir post reiectum errorem Caluini Catholicissimus, & Ecclesiarum promotor & fundator, Cuius ingenium, merita, prudentiam, ipsi tituli Senatorij cuiq; nullâ laboranti inuidiâ demonstrant. Vt enim promotionem ipsius in Curia Regali taceam, in qua plurima annorum lustra Camerarius & Aulicus peregit, atq; cum Serenissimo Rege bellicas expeditiones ceu Curialis miles expleuit, ex Castellano Minscensi Castell. Samogitiæ creatus, tum Palat. Nouogrodensis renunciatus fuit, Præfecturas Rzecicē. Loiouenē. Mozirenē. &c. administravit. Vbi autem præsens in bello nec per filios minores, nec per se ob grauatam ætatem esse potuit, certas summas auxiliatrices Sereniss. Regi ad Smolenscum offerrebat. Fundauit et erexit plurimas Ecclesias, Volozyini binas, in Kowalowskizna vnā, in Stolpice Ordinem Prædicatorum fundando, primò ligneam, post latericiam Ecclesiam illis ædificatam cum decem millibus summa, & prædio speciali obtulit, inscripsit, donauit. In bonis verò postmodum dextere acquisitis Bychow & Troscienica, tutor Ecclesiæ fidelissimus. Est religiosorum obseruantissimus, Monialium pientissimus, pauperum fauentissimus. Cui illud cum Statio precamur.

Viue Mydæ gazis, & Lydæ ditior auro,

Troica & Euphrate supra diademate fælix

Exemptus fatis, &c. quem non turbine rerum

Deprendet suprema dies, sed abire paratum

Ac plenum vita.

Habuit in coniugium Sacramenti matrimonialis Sophiam Zienieuicij, cuius germanus frater Nicolaus Castell. Polocensis, Ciecierscensis, Propoiscensis Capitaneus, cuius soror Radziuilij in Nieswiez, altera Sapięchæ consortes. De cuius integritate vitæ, morum grauitate, solertia domestica, obseruantia mariti, educatione liberorum, pietate, conuersatione, & iudicio, id proferam, quod Apollonida in Stobæo dixit:

Huius Matronæ virtutes pro dignitate laudare

Sapientis, alicuius est & docti viri.

Si prudens mulier marito suo inseruit,

Si virum qui familiam suam perdit vxor prohibet

Si bona eius custodit & domum seruat,

Si optimæ sunt diuitiæ generosam inuenisse coniugem

Si est virtutis penu, & à peccato cauet,

Si mitigat iram & à tristitia remouet;

Hæc prædita erat animo virili,

Corpore autem inter fæminas eximia,

Compendium optimarum & ſacrarum Matronarum.

Sed quod inter cætera ſanè mirandum eſt, forficibus ex charta efformabat ad viuum omnia genera auium, beſtiarum, florum, inſignia gentilitia quacunq; & ſubſcriptiones. In ſerico autem acuita varium colorem, columbarum, ardellionum, fructuum, arborum exprimebat figuras, ut reales & viuæ apparerent. Quod otium ipſius ſingulare & ſplendidum commendabat domi, foris autem aptabat gratioſam inuidiam & admirationem.

Ergo tuum nomen celebretur laude perenni,

Viſtula dum flauâs in mare voluet aquas.

Suſcepit ex illa filios & filiam, Theodatum, Euſtachium, Boguslaum, Sigismundum, & Eliſabetham Caſtell. Sendomiriensis Succamerarij Regni Supremi Adami Kazanouſcij coniugem. Theodatus filius, amor & expectatio Parentum, cui natura plurima præſtiterat, maiora autem naturæ author et gubernator. Cuius indolem admirata iuuentus Academiæ Vilnenſis, hoc illi ſcripſerat Chronoſtichon.

Vere nitent flores TheoDatVs teMpore Verno,

Nonne tener patræ fLos generlqVe nitet?

Hic dum florentem æt ætem literis et virtutibus ornatam, in Cubicularium Principis Poloniæ Vladislai, nunc nobis feliciter regnantis Sereniſſ. Regis deuuiſſet, atq; referre obſequia promptius inchoaſſet, eoq; Parentum beneuolenti plurimum delectaſſet, mortis præcepto & iniuria Parcarum, ſublatus è viuis, in vitam felicitatis translatus eſt. Euſtachius ſecundus filius, Capit. Rzecicen. Adoleſcentiam animo et corpore vigilem, atq; omnibus Reipub. et Patriæ commodis idoneam et diſpoſitam, ut ſublimiori exercitio variarum linguarum gratiorem, et prudentia experta promptiorem effeciſſet in Germaniam, Niderlandum, Galliam et Italiam descendit, ubi dum non contentus ipſis moralibus virtutibus, etiam Heroicas venatur, (proch dolorem Parentum) attritus infirmitate, Romæ obiit.

Illuſtres Lunæ fuerant Illuſtris & ipſe,

Nunc vincat ſignis, impia Caſtra ſuis.

Boguslaus tertius filius Capit. poſt deceſſum uterini Fratris Rzecicenſis. Hic incommoda corporis, animi rectitudine illuſtrauit, dum et literis, et diuerſis linguis, et dignitate morum, iuuentutis palmam, ad ſupremæ gloriæ faſtigia deduxit, et Illuſtri Familiæ ſuæ ſpem maiorum, iudicij maturitate præſentauit. Quali coactus naturæ tuæ et ſtudiorum diſpoſitione hoc tibi Confundatori noſtro opto, et precor, quod Arma tua tacitè loquuntur.

Crux, gladiusue vetus, Lunæ munimen honeſtum eſt

Luna decus geminum præſidiumq; cruci

Fortem animum hæc monſtrant pro ſacra religione

Sluſkonum ac vigilem, & pro Patria, eſſe tibi.

Quare

Quare age: nec tua te Generosa incæpta fatigent

Impiger: & lunis & cruce perge duce,

Quod ut tibi secundè obueniant, collige ex Astrologorum dogmate. Inquit enim Hipocrates, Oportet astrorum considerare ortus, præcipuè Canis deinde Arctum et Pleadum occasum. Rodas neminem, arctes nullum, et non sit qui te lachrymis in occasum præcipitet. Hoc namq; etiam constitutas in Fide et Ecclesia Lunas decrescere, contraria verò his, ad plenilunium deducere, et accelerando consuevit. Sigismundus ultimus filius parentibus, alter Ioseph. Tenera ætas ipsius et desiderium Parentis copiosa sibi de illo promittunt. Faxit et prosperet intentum Deus, nec aduersa fortuna præualeat.

Crescat meritis

Titulis crescat

Famæ radijs

Facibus laudum

Repleat Lunas.

Chotkowskij, in Syradiensi Palat. Hi vires et ingenium virtuti et honesto dedicarunt, quocirca Pocillatoris Syradiensis, et aliarum dignitatum participes fuerunt.

Iaklinscij, literis, bello, amicitia, et humanitatis beneuolentia præclari. Ex quibus Andreas cum Illustriss. Duce in Wisniowec bellando, à Cosacis rebellibus obiit. Optimè Seneca Epist. 91. Bellum in media pace consurgit, & auxilia securitatis in metum transeunt. Ex amico inimicus, hostis ex socio. Maestissimus Parens Thobias, ipsi tale Epitaph. posuit.

H O S P E S

Atrox deplora Fatum,

G E N E R O S I I V V E N I S A N D R E Æ I A K L I N S K I.

C V I V S

Teneram ætatem, non Minerua minus quàm Bellona in Patrio, Germanicoque solo necessarijs Reipub. exercuerunt rudimentis.

I N D O L E M & I N D V S T R I A M

Illustrissimus Princeps Visniouecius Ianusius Koributh, Supremus Regni Stabuli Præfectus intellexit, & laudauit.

D V M

Vigilias & excursiones militares alacriter obeuntem,

Captiuos ab hostibus fugitiuis armis extorquentem,

Ferocis Abazi Passæ ad Camenecum fortiter impressionem sustinentem spectaret.

S O L E R T I A M & C E L E R I T A T E M,

In rebus agendis, Socij Comitesque laborum in Prussia agnouerunt.

P R V D E N T I A M,

In difficillimis negotijs expediendis, quoties militaris legati munere fungeretur. Supremus Exercituum Dux Stanislaus Koniecpolski, approbavit. Infractum corporis & animi robur. Multæ etiam regiones Luczenicia & Kumeyki loquuntur. Nam & bonum omen victoriæ duos primò impetu hastili suo transuerberans

rans Coſacos noſtro Exercitui propinauit, & in acerrimo discrimine vexillum ſer-
uauit, & periclitantes ſocios ab interitu vindicauit.

S E D

Heu luſtuofam fortiffimi militis ſortem.

Q V E M

Nec Barbarorum impetus

Nec ſagittarum nimbus

Nec tormentorum fulmina oppreſſere, vnâ vincendo fatigatum decoxit
ac ſuffocauit.

S I T I S

Quam cum leui portione aquæ mitigare vellet, ſubitò concidit, febrem ardentiffi-
mam concepit, & intra nouem dies, ſuam militarem relinquens ſtationem, ad im-
mortalitatis Capitolium, egregius libertatis Polonæ vindex, miſerabili totius Exer-
citus cum dolore æuiternum triumphaturus commigrauit.

Cuius mortalitatis Exuias, maſtiſſimus Parens Thobias,

Per centum ſeptuaginta milliaria deduci curauit, vt in Patrio ſolo præſens fortitu-
dinis extaret poſteritati monumentum. Mortuus 1638. 18. Ianuarij.

Zagorſcij in Sendomirien. Palat. conſilio, prudentia, fortitudine, et dexterita-
te in agendo præcipui. Ioannes Zagorſki, poſt diuerſa trophæorum ſpecimi-
na tam in Caſtris, quàm in diuerſis expeditionibus, in Regiâ Sereniſſ. Caſimi-
ri Ochmagiſter Sereniſſ. Regiæ. Hunc Sereniſſimus Rex, vnâ cum Ioanne
Dlugoſſio Canonico Cracouienſi, Legatum in Hungariam miſerat, vt Iſkram
Sileſium cum Ioanne Huniad Gubernatore Regni Hungariæ diſcordes, com-
poneret. Anno 1448. ſicut narrat Bielsc. fol. 389. Alterum Zagorſcium
eximium militem cum Ioanne Zboronſki ad Pſcouiam pugnantem, atq; muris
diſruptis minis ſubterraneis, cum periculo vitæ cuniculos accedentem, memi-
nit Paprocius in ſecundo Opere, ſub Anno 1582. fol. 404. Ex his pluri-
mi Zagorſcij militaris gratia et aucupis fortunæ medium in Ruſſiam et M.
D. Litu. deſcenderant. Ioannes in Ruſſia miles eximius, non diſſimilem fi-
lium Iacobum reliquit, qui cum Palat. Sendomirien. Mniſſek, in Moſchouia
militarem obiuit dexteritatem. Reliquit ex Smiotanczanka Nicolaum mili-
tem, ſub ſignis Campiductoris Regni Nicolai Potocki, demum Rothmag. in
Pruſſiam peditum factus, contra Suecos digna protulit Patriæ etiam ad Ku-
meyki et Starzec obſequia. Ioannes eius germanus frater, miles ibidem cum
Illuſtriſſimo Campiductore.

Stobieccij ibidem, Qui incenſi amore virtutum et maiorum, his ſtudium im-
pendunt quæ illis perpetuam integritatem comparare poſſint.

Nagorſcij ibidem. Cui officiũ eſt aliquod commiſſum illud tractare debet. A-
ſtrologus de cælorum et Syderum ſerie, motuum magnitudine, configuratione,
et cæteris horum paſſionibus, et accidentibus. Theologus de Deo Trino et vno,
de actibus humanis ordinatis ad Deum, de ſalute proximi. Nobilis ergo etiam
quod ſui muneris eſt peragat, Rempub. conſeruet, defendat Patriam, exem-
plum ſit alteri et Deum reueretur omnibus diebus vitæ ſuæ.

Domaraccij

Domaraccij in Sendomiriē. Speculum cuiq; nobili est insigne ipsius. Ostia igitur vobis acclamat. Crux meminit Christi Cynthia bina Poli, Starzescij in Russia, militiā Castrensi ceterisq; virtutibus ornatissimi. Nicolaum Starziski cum filiis quædam stemmata Russia Nicostrato Græcorum Duci compararunt.

Baliccij in Premisliensi Terra. Nominant Historiæ Baliccios, sed quia Bielscius quosdam nominat armorum Topor, de quibus fuerit sermo discernere non est facile, sed quorumcunq; armorum sunt æterna memoria illos condecet relinquere posteritati famam.

Konczyccij in Dobrzynensi Terra. Vnum nobilitatibus vestris commune faciam. Non potest ulla maior esse Patri voluptas quam hæc, prudentem atq; temperantem videre aliquem de se prognatum.

Pilawscij in Podolia. Officio militari & dextera humanitate in dignitates & possessiones deuenerant, ex quibus & Pocillatores Podoliæ, & alij Officiales in Castris & Palatinatu fuerunt.

Stacherouij in Sendomir. Palat. qui militarem experientiam in Vngaria acquisitam ad Reges Ianusium & Ioannem, Patriæ obtulerunt. Ioannes Stachera, Contributionum Regni exactor, in Sendomir. Palat. cum Cikowska reliquit prolem.

Kargowscij in Syradiensi Palat. Quid conseruaret familias docet Euripid. in Bacchis. Tranquillitatis vita & sapere, immota permanent conseruantq; domos. Quamuis enim remoti ætherem habitantes, inspiciunt tamen res mortalium cælicolæ.

Viescij in Lublineē. Palat. Labor est inæqualis, nam licet melius est agrum propter agricolam perire, quam agricolam propter agrum: Nobilius tamen est nobilem propter Patriam, quam Patriam propter nobilem perire, nam diligentibus Patriam est definitus in celo locus.

Soleccij in Podgoria, Adami cuius Manasterska consors erat, est Epitaphium in Gorá, à filio Stanislao erectum,

Kaweczynscij, in Frussia & in M. D. Litu. clari meritis, officio, dignitate. Ex quibus vir singularis prudentiæ & dexteritatis est, Alexander Kaweczynski Succamerarius Vilcomiriensis.

Gloginscij in Kalisiei. Palat. qui illustrem Familiam suam, illustrioribus meritis continuo celebrant, Nicolaus Pocillator Calisiensis.

Gaiewscij, de Blosczyssowo in Posnaniensi Palat. Ioannem Iudicem Castrensem & Vice-Capit. Posnaniē. referunt acta.

Podwyfoccij, Arte ingenua & militari celeberrimi. Fares Aulicus Sigism. I. Albertus germanus Ioannis Zborowski.

Strzałkowscij in Sendomir. Palat. Difficile quidem est, sed nobili conueniens, in periculis fortitudinem ostendere. Quod ipsis in Castris, & in conspectu Ducum militiæ proprium erat. Stanislaus ex Rauensi Palat. subscripsit electionem Vladisl. IV.

Smoszewscij

Smofzewſcij in Califiensi Palat. Faciunt quod prudentis eſt ciuis. Non ſolum ad Patres & maiores ſuos uiritem genus ortumq; ſuum referunt, ſed ad totam quoq; Patriam, quia Patria unicuiq; decori eſt.

Zloczyzewſcij in Maiori Polonia. Patriam amore proſequi non immodica uirtus eſt. Quod proſitentur illi qui utilia ſibi ea quæ ciuitatis & Patriæ hoſtibus nolunt.

Howieccij ibidem, Inſtitutionobilis iucundam uitam parit. Recta enim & prudens rerum gerendarum in adoleſcentia inquiſitio, & animi boni, & vegetæ mentis commune ſignum eſt.

Radogowſcij, in Lomzensi & Maſouia Palat. Deo & naturæ referendæ grates. Nam quanto quis naturam habet præclariorem, tantò maiores dignitates expectet.

Chyzinſcij in Ciechanouiensi. Si qui militat laborem non detrectat, & rebus gerendis omnibus adeſt, neq; ullam occaſionem, nec temporis momentum bene merendi prætermittit: etiam qui merentur Patriæ & Familiæ, eadem attentare debent cum Chyzinſciis.

Woynowſcij, Antiqua Familia & genere & meritis, apti & negotiis Reipub. & Aulis Principum, & Caſtris militaribus. Martinum in Curia Sereniſſ. Auguſti, & pro meritis ad uitæ tempora præmia referentem meminerunt Acta Caſtr. Cracou. Alij tranſierunt ad M. D. Litu. ex quibus Stanislaus Woynowſki ſubſcripſit electionem Sereniſſ. Vladisl. IV.

Glewſcij in Crac. Palat. Si turpe & indignum fuit ignauia cauſa res geſtas maiorum Græcos in ſeruitutem proijcere, idem certè eſt & nobilitati Polonæ quæ Patriam & Parentes moribus indignis maculant. Quod cauent Glewſcij.

Lubochowſcij ibidem, Quia armis hoſtes vincendi ſunt, & in his eſt ſalus Reipub. iſti in Caſtris & cum hoſte arma exercent & fatigant.

Chrzaſtowſcij in Rauensi Palat. Plurimos referunt Hiſtoriæ, ſed quia aliqui ſunt armorum Strzegonia, alij Zadora, &c. difficile indagare de quibus fuerit ſermo. Iſti tamen delectantur capite uirtutis, nempe caruiſſe uitiis.

Gawlowſcij, in Maſouia & in Palat. Crac. ex quibus Stanislaus in Cracou. reliquerat digniſſimam prolem. Magna proſectò felicitatis pars eſt, filius bona mente præditus, erit enim columna Familiæ. Etiam Gawlowſcios eſſe in Zakroćimnensi Terra, ex quibus Stanislaus miles ad ſenium in bello in Hungaria occiſus. Reliquit Albertum & Martinum, ex Alberto & Hedwig ſiſka, Ioannes militiâ & iure nobili deduxit ætatem.

Telinſcij, Ex quibus Cracouia eſt cuiuſdam Epitaphium. Ven. Dominus Iulianus Telinſki Canonicus Cracouiensis, & Præpoſitus S. Martini Cracouia, uir literatus & amicis amiſſiſſimus 1531. obiit.

Politanſcij in Maiori Polonia. Quia parentes magnum ſunt numen prudentibus, Deum ut ſummum Parentem, Patriam, in qua ſunt geniti, præceptores, progenitores ingenij, & genitores ipſos, digno afficiunt honore.

Olewiniſcij

Olewinski, Eximij viri in Castris, & præcipue ad Coronouiam in cruento bello. Ex quibus Dlugoff. Dobieslaum Olewinski meminit, & Bielsc. fol. 37.

Vadowscij de Vadow, in Palat. Crac. & Lublineñ. viri armis & bellica occupatione insignes. Venceslaus strenuus in Castris, & belli exercitio, qui ex Palat. Crac. ad Lublineñ. transijt. Cum Kiśielinska reliquit filium Ioannem, qui ex Anna Dmuchowska suscepit Albertum eximium militem, qui cum Chmielecki pugnando contra Tartaros obiit. Ioannem occisum ad Chotinum contra Osmanum in pugna. Christophorum, & hic occisus à Tartaris. Thomam, qui contra Gustauum in Germania militando decessit. Iacobus cum Campiductore Regni Kazanowski militauit, tenet matrimonium cum Anna Stoinska Not. Terrestr. Lublineñ. filia, ex qua suscepit Felicem militem eximium contra Moschos, cum Lisakowski consors eius Stocka. Stanislaum, Mathiam strenue purgentem in Prussia, in Moschouia cum Palatinide Russia, contra Cosacos rebelles ad Kumeyki & Starzec, cum Illustriss. Campiductore Regni Potocki Nicolao, consors eius Christina Wystepowná.

Czechouicouij Familia antiqua, dignitatibus, titulis, possessionibus in Samogitia clari, qui iure nobilium & Reipub. commodo plurimum detulerunt, & familie & Ducatui inseruierunt. Ex quibus erat Iudex Castrensis Samogitia, & Ciuius Widuklewscensis.

Dobromirscij in Podolia, Antiqua & meritis clara Familia, notabant Familiam suam à Krzykow. Ioannes vir amantissimus Patriæ, omnia pericula Regni, viribus & sumptibus propriis detrusit & sustinuit. Ex Sieciechowna reliquit prolem. Thomas Dobromirski, maiorum suorum merita & gesta sedulius imitando, collustrauit Familiam suam optimis virtutibus, cum Anna Wilczkowná reliquit prolem. Stanislaus Dobromirski, qui animo & pectore versando illud Poëta.

Si quid fortè mali, aut facias aut mente volutes,

Vt lateas homines: certè Deus omnia cernit.

Pietati & fortitudini, quibus Deo, animæ & Patriæ redderet debitum incubuit. Simon Dobromirski, literis & nobilium dignitati in Comitij Tribunalitij, & Senatu proficiuus. Notarius Terrestris Camenecensis in Podolia, vir sincerus, Deum timens, amicum obseruans. Reliquit prolem honesto & decori deditam Notarium Terrestrem Podolia.

Kliazniccij, ex Sendomiriensi Palat. Nunc in Podgoria Stanislaus atq; ipsius posteritas, Bonitati, Dexteritati, & Paci inuigilare student. Est regul. bon.

Si quis te obiurget malè cum quid feceris illi

Gratiam habe: & ne iterum queat obiurgare caueto.

Rilscij de Rilsko, in Rauensi Palat. alij in Crac. alij in Chyouiensi. Multa cognomina prædicti Rilscij detulerunt inter se, nam alij vocantur Mosciczouij, alij Smigouij, alij Januszkouicij, alij Wilkowie. Franciscus Magnus Procurator Cracouæ. Ioannes Aulicus Sereniss. Sigism. III. Regis Pol. cuius filius Bur-

grabius Cracouiensis, alter vero filius Samuel Capit. Rabstineñ. Cubicularius Sereniss. Regis Vladisl. IV. Petrus Notarius Terræ Rauensis, Martianus Aulicus Sereniss. Regis Vladisl. IV. Simon Rilski ex Catharina Chrzasczowska reliquit filium Stanislaum, qui ex Sophia Iaszkowska armorum Kościeska reliquit duos filios, Albertum Tribunalum Zytomiriensem, Notarium Castreñ. Chyouien. hic tenet matrimonium cum Sophia Grodecka Subiudicis Podoliae, Stanislawi armorum Starykon filia, Stanislaus alter filius Notarius Castreñ. Zytomiriñ. cum Liplanska suscepit Sacramentum matrimonij. Felicem Rylski refert Epitaph. Vladislauia, Canonicum & Iuris Pontificij Doctorem, & Cantorem Prelatura. Referunt quoq; Historia Stanislaum Rilski, in Palat. Crac. qui ex Vieyska reliquit prolem.

Zaborowscij, in Palat. Syradiensi. Ex quibus Stanislaus Zaborowski, post militares & Aulicos actus, spiritualem vitam elegerat. Decanus Ecclesiae Collegiatae Vnieiouien. Oppidi Archiep. Gnesneñ. factus, exemplo illius Ioannis Romani, qui liberis quibus bona sua reliqueret carens, illorum SS. Virginem heredem instituit, in eiusq; honorem ex his bonis Templum amplissimum, quod ad Nives siue Mariae Maioris nuncupatur Romae aedificauit, hic similiter bonorum suorum Paternorum, eandem SS. Virginem heredem reliquit, nam vendito suo patrimonio in illa Ecclesia Confraternitatem SS. Rosarij B. Virginis instituit, dotaui, altari constructo, calicibus, apparamentis ornauit, Capellanum seu Promotorem illius Confraternitatis sufficienti illi prouisione, in hunc finem assignata instituit, ut in ea hac deuotio SS. Rosarij perpetuo uigeat, prout & nunc feliciter ex singulari affectu erga SS. Virginem, illorum Oppidanorum succedit.

Roguscij in Masouia, Syluester Roguski, circa Annum Dñi. 1577. Varsauien. & Vladislauien. Canonicus, Sereniss. Annae Jagelloniadae Reginae Poloniae, Stephani Regis Consortis, Medicus doctissimus.

OSTRZE W aliàs PIEN.

D E L I N E A T I O.

EST truncus arboris coloris albi, retinens abscisorum ramorum quinque signa, à parte sinistra tria, à dextra duo, in campo rubeo. Super coronam sunt quinque pennæ Strutij.

O R I G O.

EX Bohemia in Regno Poloniæ reperiuntur & ortum tenent sub Vladislao Hermanno post Annum 1082. Reperiuntur enim in Bohemia differentia hæc arma. Nam Vlricus Princeps Silesiæ filius Boleslai Biercouicio Domino in Drzenica, qui Polonos ad Pragam depopulantes fuderat Baronem,

& primum consiliarium fecit, qui dum pro armis vteretur vnica arbore secta, adiunxit ipsi alteram, vt in modum crucis deferat, & secturam sextam addidit, atque super galeam inter alas aquilæ vnicam arborem sectam inscribi præcepit. Iaromirus etiam tertius filius eiusdem Boleslai, similia arma contulit, arbores sectas cum quinque scisuris decussatim positas cuidam venatori. Hic enim ad venationem à Virsouijs euocatus, quod ibi occidi debuisset, secretum Principi aperuerat dictus Horoua. Vtuntur ibi his armis Venatorijs Domini de Lipe, Krzynieccij, Domini de Lichtenpergo. Sed in galea ad caudam pauonis, & Carpionem nunc deferunt. Ita Dubravius, ita Paproc. in Horto Regali fol. 183.

M E M O R I A P E R E N N I S.

QVantos habuerint varia secula ardentes æmulos in firmandam perennem nominis sui memoriam, tot Symbola, Statuæ, Epitaphia, Pyramides, & Carmina etiam minus ingenioso referunt. Mihî quidem placuit tam insignia arma penetranti, memoriæ perennis fuisse monumentum. Quis namque secunda contemplabitur mente arbores sectas, quæ dijs in honorem ramos & virgulta concesserant, labilem in memoriam deuenisse? Vide *Alexandrum ab Alexandro lib. 4. Genialium*. Arbores inquit aras suorum numinum fronde adornasse. Ioui esculo, Apollini lauro, Mineruæ olea, Veneri Myrto, Herculi populo, Baccho hedera, Pani pinâ, Diro cupresso, &c. frondes in honorem obtulerunt. Si verò sepulchris insigniorum virorum qui Patriæ, qui Reipub. qui Senatui, qui Familiæ, se suaque deuo-

uerant exquisiti honores fiebant, arborum ramus Cupressi Piceæ, Tædæ, Illicis admovebatur, *Ouid. 3. Trist. Homerus, Virgil. in Æneid. retulerunt.* Ergò trunci arborum, priuati ramis, tristi memoria, imò graui silentio sepe-
liantur? Absit. Erit illorum perennis memoria, vnde Virgil. de Misenno.

*Pinguem tædis & robore secto
Ingentem struxere pyram.*

Est talium arborum vox, *Dijs & Illustribus honorem reddidimus, obtulimus*
vnde Ouidius.

*Et quantum trunci tantum mea nomina crescent
Crescite, & in titulos surgite rite meos.*

Et Aristenes lib. 1. Epist. 10. optando inquit: *Vtinam & mens vobis arbo-
res & vox esset, hoc unum dictaretis de Cydippe pulchra.* Dempster. ad Caput
40. Rosini. Dum arma Ostrzeuciorum contemplor secta, & sine cruce, non
possum non ominari memoriam perennem. Nec possum suspicari illud
Alciati.

Arbustum geminos non alit Eritbacos.

Nam cum videam quinque nodos & sextum verticem, iam si truncum re-
gat terra, & latitent in cespite Nymphæ: dicendum mihi restat plurimos be-
neficio, multos honore, non modicos humanitate, vos recepisse & refecisse.
Querci fructibus victitasse antiquos Arcades, tradunt Rom. Historiæ fructi-
bus autem Ostrzeucij, vltra annos quingentos in Regno posteritas alitur &
viuit. Arboribus truncis prosperatur sanitas humana, vt Reumbarbaro,
Ligno sancto, &c. Trunco autem vestro, Reipub. sanitatem, locis circum-
uenti libertatem, oppressi milite subsidium retulerunt. Hoc vobis Tomi-
flaus Hermanni in Exercitu Præfectus in ornamentum reliquit familiæ, hoc
Domini in Lichtenbergo, hoc in Regno vestri antiqui procures commen-
darunt. Igitur animis vestris inscribite illud Meandri. *Quisquis suapte na-
tura ad bona procliuius fuerit, Nobilis est.*

LINEA FAMILIÆ OSTRZEWSCIORVM.

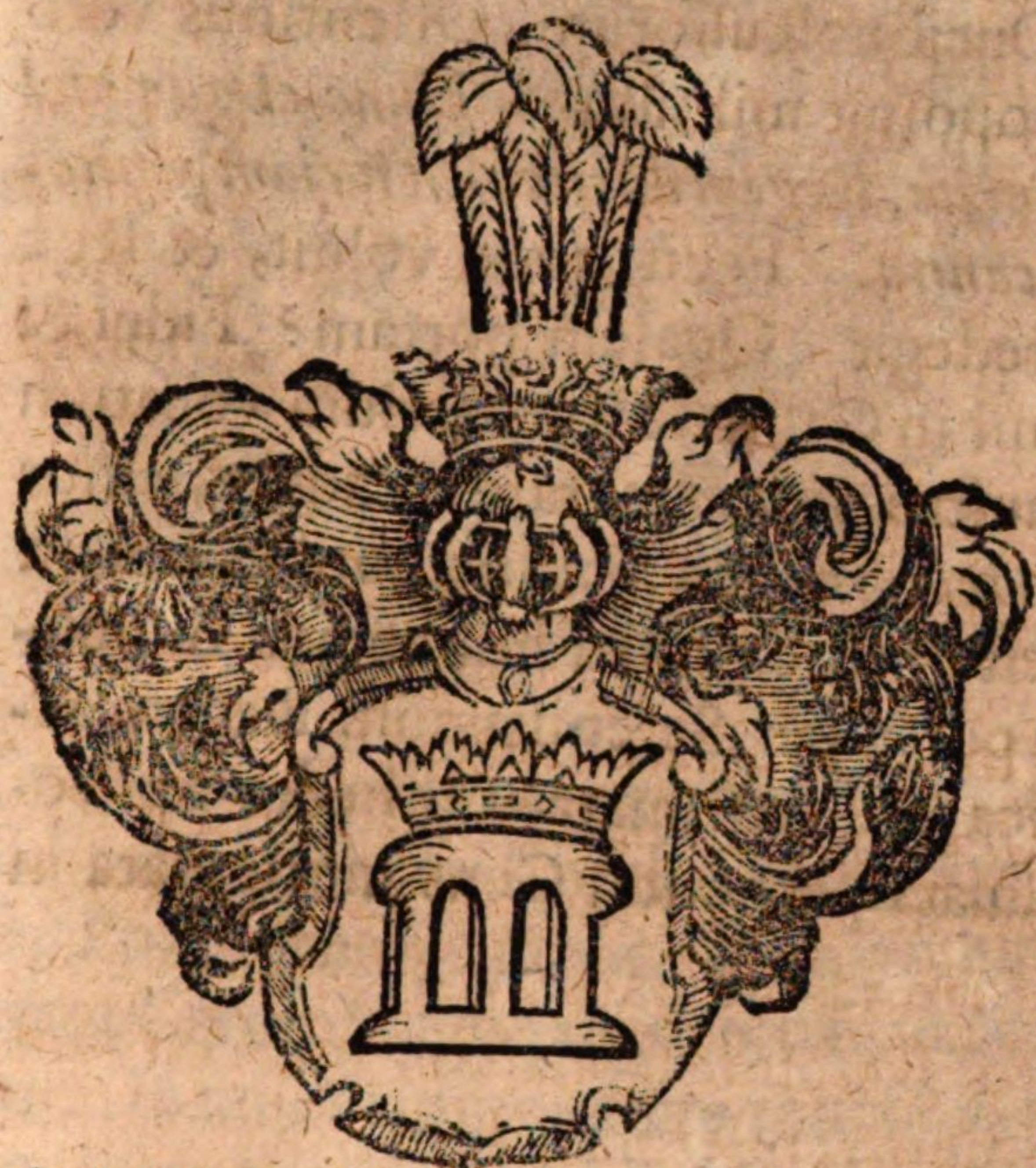
Tomislaus Ostrzeuius qui primus hac nobilitatis arma ex Silesia & Bohemia
in Regnum intulit, sub & cum Vladislao Hermanno Anno 1082. Maximus
vir bello tempore tunc ob fratris decessum Regis turbulento. Gratuletur ergò
posteritas ipsius sibi non gloriando ex rebus fortunæ, sed ex his quæ ab ipso pro-
cesserunt.

Wierzbicij, in Chelmensi & Dobrzynensi Terra. Seruire nobilem decet, dico
seruire moderatè non immoderatè, sed soli Deo seruimus moderate & medio-
criter, hominibus autem immoderate. Nam Deus viris temperantibus est
voluptas, stultis autem est lex. Homo autem homini plus est lupus quàm Deus.
odkoui in Chelmensi Terra, Quia multorum malorum sunt prætectus &
velamentum opes, optimum putant participes bonorum suorum habere pau-
peres.

peres. Dicit enim Scriptura: Quod uni ex his fecistis mihi fecistis, & misericordes misericordiam consequentur.

Łętownicki in Prussia, Spe fulcire Familiam laudabile quidem, sed sicut anchorâ unâ non semper fulcitur navis, ita nec unâ spe homo. Vbi ergo deest hominis adiutorium, Deus speretur.

O V A D A.

D E L I N E A T I O.

EST porta Urbis cum duabus ianuis, supra quam est corona Regalis in campo rubeo, porta aurea. Super coronam tres pennæ Strutij.

O R I G O.

ACquisita sunt in nigra Russia, dum Boleslaus Audax adorsus fuisset, portâ auream Kiiouiensem. Vbi enim miles antesignanus comilitonum Sereniss. Regem in belli feruore ad portarum custodes securè

deduxit, & portam patere Regi obsides coegit, ista arma Ouadæ militi dicto collata euiternè fuerunt.

P O R T A R E G I A.

QUæcunq; forti & intrepido pectore acquiruntur, regiâ fortitudine acquiruntur. Quapropter iplis fortibus à natura regium nomen tribuitur. Leo dicitur Rex animalium, Aquila auium, Draco serpentum. Et quoniam ipsâ fortitudine Boleslai aurea Chyouiensis porta adepta fuit, meritò etiam arma hæc quæ talem fortitudinem & portam exprimunt, porta Regia nuncupanda veniunt. Obseruabant quondam in horto Regali Elisabetham neptem Casimiri Regis Poloniae, Ducissam Stetinensem, Matrem Sigismundi Bohemiae & Vngariae Regis, tantæ fortitudinis fuisse, vt manibus soleas equi ferreas diuideret, secaria cocorum, ceu bibulam compicaret, loricam militarem, ceu telam discerperet. Magna est hæc fortitudo & miranda, sed non est fortitudo heroica. Regis Boleslai heroica est, nam post tot Duces Chyouienses ex Moschis, Lituaniis, & Russis, post tot ligas ipsorum cum Scythis, Turcis, Vngaris, Græcis, pectore heroico, Regio,

Augusto, Chyouiam obsidendo, instando, irrumpendo, caput, possedit & Regno adiunxit. Quæ quidem fortitudinis regiae specimina dum hæc nobilitatis insignia edocent & exprimunt, etiam illum cui collata fuerunt non nisi fortissimi animi virum liquidò ostendunt. Refert *Plutarchus in Quest. Rom.* Fuisse Romæ Portam, quam fenestram vocitabant, iuxta quam erat cubile Fortunæ. Dixerunt aliqui consuetudinem fortunæ in hoc passu explicatam fuisse, at Plutarchus quid veritatis esset aperit. Prisco Tarquinio Rege demortuo Tanaquil generosa & regia fæmina persuasit Romanis per fenestram ut Seruium iu Regem eligerent, vnde tale tetulit porta suum Romæ memoriale. Occidentibus igitur Ducibus Russorum, Orientibus verò Regibus Polonorum, Ouada miles proposuit militibus. *Nunc eligite vel vitam vel mortem, fauebit Deus, Mecum ite, Regem ducite, Victoriæ ponite, Triumphos expetite, Laudem Domino canite.* Fecit quod voluit, & Rex portam Chyouiensem in fenestram redegit. Qualem portam? Fidei & cæli. Habeo in Ordine Sancti Guilelmi in Gallijs Monasterium vocatum Portam cæli. Et meritò, Nam in claustro viuentes, rarius cadunt, citius resurgunt: aperitur in claustro ostium lectioni, in Capitulo confessioni, in Ecclesia orationi. Claustrum igitur est Porta cæli, sed hoc tamen dispositione & exercitio. At Chyouiæ aperta porta per Serenissimum Regem facta est Porta cæli. Nam Fides Catholica ibidem firmata, Cathedra Episcopalis erecta, Religio introducta, Schismata perpolita, Gens morigerata in dies inuenitur, & conspicitur.

P A W E Z A.

DELINEATIO.

SVNT tres gladij in vno pomo ad modum stellæ dispositi, crucibus sursum, supra pomum verò inter duos gladius ponitur crux quasi pomo inserta. Super galeam pennæ Strutij in Regno ponuntur.

O R I G O.

DEscendunt hæc arma ab Herburthis, seu ab armis illorum. Vnde in Stemmatibus Dobromili consensu Ioannis Fælicis Herbort editis dicitur. Paweza sunt arma Slauorum antiqua, vtebantur his armis

Gethæ seu Gothi, qui ex genere Slauonico ortum habuere, sicut ex Epitaph. Posnaniæ Boleslai Chrabri colligitur, in Anno 1025. erecto. Rex Gothorum seu Polonorum legimus. Primum hæc Arma in Saxoniam, vbi Slau omnes erant Carolo Magno regnante, sicut & nunc Vindi ibidem plurimi reperiuntur. In tantam dignitatem venerant, vt Principum quoque honore dignarentur in Saxonia. Addit Nicolaus Guiciardinus, Minorem Fratrem Ducis Saxoniae nomine Herburthum Carolus Magnus gratiâ belli in Vngariam & Morauiam deduxit, in quibus locis ob speciosa merita illorum plurimas possessiones à Garolo donatas tenuerunt. Et quia duos gladios pro stemmate deferebant, addidit ipsis tertium gladium cum virenti pomo & cruce, & ab illo Herburto cognomen receperunt. Ex Vngaria verò Casimirus Magnus vocatos in Regnum Poloniæ stabiliuit, & claris honoribus decorauit. Hæc ibi. Sed ad differentiam quandam inter Familias Domus Herburtorum (sicut nouiter quoque patet in Ecclesia Ordinis Prædicatorum Leopoli in Epitaphio Nicolai Herborth Castell. Camenecensis Capit. Scalensis, perpetui Rothmagistri & Ducis Copiarum Nati, ex Przerębska & cum Zoskiewska liberos procreanti) vtitur his armis sine cruce, aliæ autem Familiæ cum cruce.

DIGNO MERITO DIGNVM PRÆMIVM.

ALTO Dei consilio & ordine factum videmus, vt Sole oriente dies oriatur, occidente verò mox accedat. Ita quoque recta hominum iustitia & condigna lege cautum habemus, vt meritò bono optimum præmium,

præmium, demerito verò digna pœna tribuatur. Quapropter Magistrum incitando ad dignum meritum Seneca scribendo ad Lucilium inquit: *Oportet illos esse in sententiis iustos, in verbis veraces, in actionibus honestos, in externa iustitia mites, & ante omnia in accipiendis donis abstinentissimos.* Quade ratione Epaminondas missos ad se legatos ferentes munera animo corrumpendi, prius eos ad prandium venire iussit, apposita mensa vilis, bibebant vinum acidum, & ait: Abite & domino vestro mea prandia narrate, quibus me contentum non faciliè suis muneribus ad prodicionem alliciet. *Stobæus serm. 1. de Prudentia.* Seuerior Cambises, qui Sisamnem iniquè propter pecuniam iudicantem excorauit, *Herodot. lib. 5.* Videant igitur qui mereri volunt iudicio, turpe illud esse

Accusatiuus si venerit ante Tribunal

Atq; Vocatiuus quamuis fuerit peregrinus

Proficit in nihilum: si venerit absq; Datiuo.

Dum diues loquitur, verbum Salomonis habetur,

Dum pauper loquitur, tum barbarus esse videtur.

Sit igitur ad promouendum meritum honestum Ludouici Pij Imperat. doctrina sufficiens. Hic post mortem Caroli Magni congregato Procerum Aquisgrani Conuentu, iussit Prætoribus nihil munerum accipere, pauperes summoperè commendauit, vetuit ne populum extraordinarijs tributis nouisq; seruitutibus expilarent. *Auentinus lib. 4. Annal. Boiorum.* Dum Arma nobilitatis prædictæ considero, quod tanta præmia dignitatum & honorum consecuti fuerint, est in causa dignissimum meritum. Quapropter cuidam indigno Imperatori dictum erat: *Tuo te gladio iugulo.* Et inquieto Maslao appositum Singraphe: *Alta petisti, alta tene.* Vnde Tympius in speculo boni Magistratus meritum bonum declarando reliquit.

Non reddere bona pro malis, malum est,

Reddere mala pro malis, peruersum est.

Reddere mala pro bonis, pessimum est.

Reddere bona pro bonis, æquum est.

Reddere bonum pro malis, optimum est.

LINEA FAMILIÆ PAWEZA.

Herbort à quo primùm denominata hæc sunt arma Herburtborum, quæ Paweza dicta, quia vndiq; viride pomum crucibus & gladiis ligarunt & circumdederunt, & hoc ex Slauonico idiomate.

Zawisij, Antiqua in Russia, Podolia, & Pocutia familia, militaribus disciplinis & tropheis clara. Hi Russorum errore reiecto in gremium S. Rom. Ecclesiæ adsciti, reddunt viua ornamenta cum posteris Reip. & Familiæ. Optime quidam ludebat, dicens:

Ignauus

Ignauus stupidus stultorum nomen habebit
 At sapiens doctus tutus ubique nitet.
 Dum stimulat virtus cui bonum corde refedit,
 Vt fas est vigeas, dum tua fata sinunt.

Voroniciij, in Chyouiensi Palatinatu, quorum aliqui Schysmate reiecto Ecclesie
 verae adhaesere. Philonus Succamerarius Chyouiensis reliquit filium. Theo-
 dorus, Pocillator Chyouiensis, miles strenuus & eximius, filius suus in Pala-
 tio nunc Vladisl. IV.

PELNIA seu PLENILVNIVM.

DELINEATIO.

EST Luna in pleno sphaerae cir-
 culo, ex cuius vertice exurgit
 crux, suis in lateribus cruces de-
 ferens, Luna est alba, crux coloris
 aurei. Super coronam sunt tres pen-
 nae Strutij, à parte verò leua & sin-
 istra sunt singulae frameae, manubrijs
 ad coronam versae, acuminibus suis
 coronam defendentes, campus est
 rubeus.

O R I G O.

ADuce fortissimo Russorum Lu-
 bartho initia retinent. Casi-
 mirus Rex Polonorum, circa
 Annum 1349. obsidendo Volodimi-

riam & expugnando, eximius & actu bellico strenuus miles Lubarthi Bogda-
 nus de Iuanice, luna tunc noctu splendente toto suo circulo, adiit exerci-
 tum Regium & totam vim, fortitudinem, numerum, & apparatus reuidit
 & collustravit. Quod ubi retulit fidelis & prodigus suae vitae miles pertur-
 bato Duci, animum Dux resumpsit, audaciam armauit, loricas & gladios
 adiit, ad vltimum liberatus ex insidijs, tam praestanti militi & victoriam pro-
 nuncianti, in praemium aeternum talia arma Bogdan & Pelnia dicta, liberè
 & gratanter concessit.

I V S T I T I Æ N V M M V S.

Summa iustitia est, reddere unicuique quod suum est. Sed quia iustitiæ non vnica solùm consideratio est, ideò non vniformiter etiam in nummis Imperatorum & tabulis efformatam videmus. Est iustitia authoritativa, quæ etiam ferocem domat, ideò in antiquo nummo cernebatur iustitiæ effigies, claua supra leonis caput postremis pedibus residentibus iniecta. Inquit enim Orpheus in hymno iustitiæ.

Semper frangis enim omnes

Quicumq; iugum non subierint tuum.

Est iustitia vindicatiua, ideò antiqui effigiei illius fasces cum securi ad lancem statuebant, subscribendo *Pereat mundus, & fiat iustitia*. Est iustitia comminatiua, ideò in effigiem ipsius formabantur duæ mulieres; vna, quæ fractum gladium gerebat, altera, quæ conto nitebatur. Demonstrabant enim seueritatem cohibitam in prima, & lenitatem puniendi in altera fæminarum. *Pier. lib. 42.* Est iustitia distributiua, quam Cæsar Ripa in sua Iconologia exprefsit: Laureata fæmina vnâ manu tenet manipulum millij, altera circulum aureum, appositum singraphe *Conseruatio*. Iustitia enim distributiua æqui bonique consulendo omnibus, omnium conseruationem præfert & desiderat. Confert huic granum, huic aurum, isti honorem, illi vtilitatem, Quocirca Philippus Macedonum, quod citius non descendisset ad iustitiam distributiuam cum suo Hipparcho Euboico acerbè dolebat atque mitiganti suum dolorem & dicenti. Erat natu grandis tempestiuè decessit, ita respondit: vt dicit *Plut.* Sibi quidem ipse tempestiuè decessit, sed mihi præpropere, mors enim illum anticipauit priusquàm à me beneficium acceperit nostra dignum amicitia. Arma nobilitatis Pelnia dum considero, & originem illorum mente rumino, nil aliud esse nisi quendam iustitiæ distributiue nummum video; accepit namque ea in præmium ob dignum & militare meritum, vel nummum iustitiæ dicam quia similia his arma in nummo aureo Vngarorum Reginae & Coniugis Sancti Stephani Regis contemplor, deferebat enim insigne circulum cum duabus crucibus desuper, sicut Dubrauius *lib. ii. fol. 96.* & author Horti regalis retulerunt.

Ergò ô fortuna viris non inuide fortibus

Sed æqua bonis præmia diuide.

B E N E F I C E N T I A L V N Æ.

Maxima est beneficentia Solis, innuit hoc ipse Conseruator orbium, dicens: *Solem suum facit oriri super iustos & iniustos.* Innuit & ipse Arist. qui dicit: *Homo & Sol generant hominem.* Verùm Lunæ quoque est non mediocris beneficentia. Licurgus Atheniensium Legislator, inter optimas leges sanxit: *Milites vt plenilunio hostem adeant.* Hoc enim

non mo-

non modicum expressit beneficium lunæ. Non enim ideò legem sanxit, vt commodius pugnarent cum hoste die noctuque pugnando, nempè ad inter-
necionem ipsius, sed etiam vt beneficio lunæ, si bellum infauftum fuerit,
saluti suæ aptius prouidere valeant. Nam sicut Iosue fæliciter pugnando ad
solem deducebat sermonem: *Sol non mouearis*, ita flaccidus & deuictus mi-
les noctu vitam conseruando optat sibi tempus à luna dicens: *Luceas ó Lu-
na*. Demùm beneficentiam lunæ & ex hoc cernimus, quod luna sol noctis
appelletur, non solùm ob aliquid casuale. Conspectæ namque tres lunæ si-
mul in diuersis locis Cn. Domitio, & C. Fannio Consulibus, vt *Plin. lib. 2.
cap. 32.* refert, à plerisque soles nocturni, quia miro modo tunc terram illu-
strarant, appellati fuerunt. Sed soles dicuntur ob summam beneficentiam
his sublunaribus, quia sicut sol in die, ita luna in nocte, illis conferre con-
suevit. Vnde quidam Poetarum.

Vaga cingitur astris

Luna, et in Oceanum riui cecidere minores.

Quapropter Ægyptij Mineruam Saim hoc est Lunā ab illis sic nuncupatam
summis celebrabant solennitatibus, & festum illi Lychnopopæiam dictum
constituerunt. Hoc est lychnos nauigijs imponebant, & Nilo ad urbem
Saim peruehebant, & vbi ad templum in quo simulachrum Deæ collocatum
fuerat peruenerunt, accendebant Lychnos, vnde Sais per totam noctem sa-
cro igne quasi in meridie sole illustrabatur. *Themistius Orat. 1. ad Imperat.
Constantinum.* Arma præsentia nobilium dum considero, non immeritò
Lunæ beneficentiam nominabo. Neque solùm ex illâ ratione, quod qua-
dam beneficentia Lunæ plenæ acquisita fuerunt, sed eò plurimùm quod ab
his præstantissimis & bello claris triumphatoribus qui illis insigniuntur, am-
pla Patria & Respub. suscepit commoda & beneficia. Si enim antiquos &
modernis temporibus considerabimus Iuaniccios, illi Patriæ nedum sub-
stantiam sed vitam, nedum se sed & filios, consecrarunt, reddiderunt. Rei-
publicæ verò, quæ Fide non Græca, Religione non diuisâ, consilio non su-
specto, fulcitur & permanet, animum vires opera, pleno affectu totoque pe-
ctore immolarunt, sanctificarunt. Quocirca sanguine & hostium gladijs
in Moschouia, Vngaria, & Patria id testificati in æuum, munuerunt, sigilla-
runt,

LINEA FAMILIÆ PELNIA, seu BOCHDAN.

BOgdanus seu Deodatus, cui talia nobilitatis arma primùm à Lubartho ad
Volodimiriam in Volhynia pugnanti Anno 1341. collata fuerunt. Quod con-
cinnè satis quidam carmine adnotauerat.

Stemma vetus titulum ducens à nomine Bochdan,

Quod crux tergemina lunaque plena regit,

Est ortum in bello cum Bochdan nocte latentem

Sub castris hostem circumeundo notat.

Hoc quia ter fecit, pleno sub lumine noctis,

Crux illi triplex, Lunaque plena datur.

Tam strenuus miles superatis plurimis hostibus Fidei et paci aduersantibus, morte militari et in campo tropheo decessit. Facta enim incursione in Regnum Tartari dum Volhynensem tractum deuastant, ille ad arcem Litouisiam dum accurrit, circumseptus à Tartaris mediis in telis una cum aliis fortiter occubuit. Extat memoriale ipsius ad Serdiatice propè Litouisiam, ubi numerosa sepulchra occisorum, à duce suo Iwánicki nomenclaturam, et in præsens Iuanice retinent. Reliquit duos filios, Adrianum & Iliam, seu Heliam, viros ceu inter incommoda Tartarica & pericula natos, ab ipsa natura bellicis occupationibus aptos et deditos. Adrianus contracto matrimonio cum filia Iuaszi, siue Ioannis Hutor, suscepit filium Iacouum seu Iacobum, qui atritis in bello humeris, sagittis & arcu, nacla occasione in domo Stecij seu Stephani Hulanicki filiam eius in coniugem sibi elegit, cum qua habuit Fedorium & Zancum seu Zachariam. Quiquidem Zanko quia ad ipsam lanuginem in Vngariam discesserat, ibidem miles cum Sereniss. Rege Vladislao ad Varnam Familia sua monumentum gloriosum reposuit. Anno 1444. Ilias Adriani frater, post terrores & vigilias militares cum filia Daszko seu Damiani Dederkalo, reliquit Michnum seu Michaellem. Qui cum filia Vanko Koptewicz, suscepit Hrehorium seu Gregorium. Ipse verò Michael cum Constantino Duce in Ostrog M. Litu. Duce. ad Socalum 1519. Marti victori, Familia atq. Patria, Parenti, sanguine sepulchrum conspersit & occubuit. Anno verò 1523. triennio scilicet post decessum Michno seu Michaelis facta est diuisio bonorum inter filios Chuedkum seu Fedorium Iacobi, & Hrehorium Michaelis. Quam subscripserunt semen Dux in Zbaraz, Fedorius Boki, semen Fedorowicz Lachowski & Kudimus Dreminski. Fedorius seu Chwedko Iwánicki, reliquit filium Bobusium cum filia Eustachij Szpakowski, qui habuit duos filios Vaskum seu Basilium, cum Illustriss. Duce in Wisniowiec Michaelle Cerkasen. & Caniouien. Prefecto militem, occisus à Tartaris, cyppo suo denominauit campum, Iuaniccij Mohita, & Laurium seu Laurentium alterum filium heredem totius Villæ veteris Iuanice Anno 1534. Qui unionem Volhyniæ cum cæteris nobilibus iuramento confirmauit cum Regno 1569. Exactor contributionum Regni in Pal. Volhynen. Cum Iwánicka dum gradū consanguinitatis excessit Matrena contracto matrimonio, reliquit duos filios Lazarum, & Timosiū seu Tymetheum, cum qua pro dote accepit villam Wola Iwánicka seu Piski. Hrehorius verò qui diuisa bona cum Chwedkone tenebat, cum Olechna Diochtij, suscepit Sienkum filium, qui cum filia Iacyk Litynski habuit Gregor. & hic cum Olechna filia Petri Zerkato Konienicki reliquit Alexandrum, ex hoc Simeon cum filia Andrea Korowai, qui cum Matrena Iuachni Krasnosielski filia in dote accepit Nowe Iwánice, & ita Iwánice ville, vetus & Nova Iwánice ad Iuaniciorū possessionem deuenerunt. Tymotheus Laurini seu Laurentij Iwánicki, parentis

rentis sui imitator in bono & honesto, amator pacis domi, & castrorū foris, cum Bochdanka Prazowska suscepit Laurentium. Hic habuit quatuor filios. Fredericum qui militari exercitio in Castris Regni, & M. D. Litu. solidè deducto, plurimis expeditionibus fortitudinem animi & audaciam exercituum Ducibus declarauit. Demum collectis duobus millibus copiarum, cum consensu Reipub. in Germaniam, pro Imperiali Maiestate venit, commissisq; aliquot praeliis cum Gustauianis et ipsi adherentibus, ibidem obiit, & in sacello Imperatorum fortunatus Oberster sepultus. Eius fratres germani vires suas Marti & Bellonae sacratas perpetuae memoriae deuouerunt. Nam Venceslaus in expeditione Moschouitica, Ioannes in expeditione Turcica ad Chotiniam occubuerunt. Alexander autem quartus eorum frater valetudine castris & expeditionibus debilitata, cum Iuanicka Matrena quintum gradu attingentem, suscepit sacramentum matrimonij. Lazarus Iwanicki Timothei frater & filius Laurini, Politicam & iura Volhyniae post militaria certamina amplexus fuit, quibus & Familiam suam coonestauit, cum filia Stephani Hoholewski, ex Palat. Betzensi armorum Iastrzebiec celebrauit matrimonium, & reliquit filios quatuor. Primum Gabrielem, ex praxi militari Campiductori pro tunc Regni Zolkieuio apprimè dilectum, & ab illo in Castris diuersis castrorum titulis honoratum. Dux in Ostrog Ianusius Castell. Crac. dum Capit. Volodimirien. priuilegium obtinuit, illum Iudicem Castrensem & Vicecapitaneum constituit. Cum Bykowska Apollonia armorum Kmita Czarnobilensium tenuit coniugium. Secundum Malthiam, qui literis ornatam iuuentutem & Cancellariae Volhynensis stylo & praxi collectis, demum militaribus vigiliis, ad sui Palatinatus dignitatem, in aptum & morigeratum nobiliter ciuem sese collegit, & disposuit. Erat vicibus quatuor deputatus ex Palatinatu Volhyniae ad correctionem iurium & compositionem inter status. Candidatus pro Notario Terrestris Volodimir. & Luceoriensi. Elector Sereniss. Vladisl. IV. Regis, nunc feliciter nobis & utinam Nestoreos in annos regnantis ex Palatinatu delectus, Vice-Capit. Vlodimirien. sub Illustriss. Duce in Zaslau Georgio, beneuolus, iucundus, dilectus, & honoratus ab omnibus incolis seniculus. Illi consors Margaretha de domo Kurczeuiciorum qui ante vocabantur Koriati, armorum Kurcz. Tertium Ioannem, Hic eximius miles, & Castrorum obseruator acerrimus, bello clarus, conuersatione acceptus, experientiae in sago notabilis, post expeditiones Liuonicam, Moschouiticam, Valachicam & ceteras, post decessum Coniugis Annae Iezowska armorum Poray ex Syradiensi Palat. relictis aetatis maturae filiis, contemptis fortunae & corporis bonis, peregrinationi sacrae, Romam, Hierosolymam, et in alia sacra & deuota loca eundi, animum adiunxit. Ipsius sunt filij Constantinus, cui adolefcentiam literis, virtute & moribus ornatam in eximia spei expectationem detulit, & ad spiritualis status dignitatem disposuit. Vnde ab Illustrissimis Episcopis Luceoriensibus variis dignitatibus Ecclesiasticis honoratus,

etiam in numerum Canonorum Luceoriensium adscriptus fuit, & ad Iudicia Tribunalicia Regni deputatus est, vir iudicij excellentis, & Ecclesiastes honorabilis.

Fælix forte sua est tetras cui frangere classes
Fas erit Hæreseon vindice cruce sua.

Eius germani fratres Suentoslaus & Stephanus maiorum facta imitando post pulveres Scholasticos, gladiis conscribunt famam domus suæ nobilis & sanguine hostili. Immedicabile enim vulnus Patriæ, ense ressecandum est, ne pars sincera madetur. Quartum Georgium, qui dum florem iuventutis bello consecrasset, in Moschouiam cum Demetrio Moschorum Imperatore miles properavit, ubi dum optima retulit ex hoste trophæa, Rothmagister ab Imperatore Moschorum denunciatus fuit, ibique ceu fidelis Achates in seditione Moschorum fortiter occubuit. Filia autem prænominati Lazari quatuor fuerunt, Helisabeth Georgij Outoczynski, Iudicis Terrestris Vlodimirien. Theodora Hrehorij Kişiel Subiudicis Vlodimir. cuius filius nunc est Castell. Czerniechouiensis. Alexandra Ioannis Bobouitin, Regina Alberti de Grochow Ponętowski consortes. Thobias filius Gabrielis nepos Lazari, qui collecta educatione decenti in aulis magnatum, vitæ sedatioris merita contemplando, accepit iuramenti perpetui vinculum cum Theodora Czapliczowna armorum Kierdey. Paulus illius germanus, ut familiæ suæ accumularet incrementa, in Gallia, Belgio, Hollandia, Flandrobello, &c. acuit ingenium & vires, atque spei virentis expectatam reliquit spartam. Stephanus filius Mathie & Lazari nepos, spretis mundi illecebris religiosam vitam cum austeritate in Ordine Prædicatorum professus fuit, atque ob literarum dignitatem, & Theologiam facultatis Theologicæ Lector creatus, Crac. decessit. Samuel germanus suus antecessorum in sua familia merita adaugendo, militaris periculi socius, in Prussia cum Gustavianis ad Czczouiam seu Darsaviã pugnando, occubuit. Daniel ultimus frater, militares & Castrenses actus prosequendo, in pacaciorum statum consorte filia Wolscij accepta transijt. Ergo clarissima domus

Fac repetas animo sumens exempla peracta,

P I L A W A.

DELINEATIO.

SVNT duæ cruces & medium ter-
tiæ à parte leua coloris albi, in
campo ceruleo. Supra coronam
& galeam, sunt quinque pennæ Stru-
tionum.

O R I G O.

ERAT Zyroslaus strenuus & ma-
gnæ experientiæ miles Boleslai
Crispi Polona sceptræ regentis
temporibus, qui plurimis trophæis in
bello clarum nomen suum deduxe-
rat, præcipuè tamen in Prussia ad Pi-
lauam. Nam cum Prussi iteratis vici-

bus Christo fidem & fidelitatem Regi deposuissent, & vice tertia eadem ani-
mo concepta efficere desiderassent, Boleslaus Rex cognita fraude bellum in
vindicatâ in sceleris indixit. Fit congressus. Zyroslaus Leonidis pectore in
hostem irruens, viribus fractis, eum qui totius mali sentina & dux fuerat, in
ipso umbilico militum perfodit & interemit. Idem Zyroslaus in bello Rus-
siaco cum Casimiri Iusti Parente & Rege Poloniae, & ipso Casimiro pugnan-
do alacri fronte meruerat insignia præmia & promissa Regia, sed fortuna
distulit Regum morte accelerata. Igitur Casimirus Iustus Rex Poloniae co-
pia meritorum Zyroslai etiam sub Boleslao Criuouftio inchoatorum perspe-
cta, Maiestate Regia Anno 1179. talia sibi arma in perpetuum insigne cum
diuersis bonis & possessionibus contulit, quæ nedum antiqua sua merita &
noua præmia exprimerent, sed etiam fortitudinem victoris & hostium per-
fidiam explicarent. Erant baptisma bis suscipientes & reiicientes hostes,
Zyroslao dantur ideò duæ cruces, cogitarunt fraudem tertio per baptisma
hostes, datur Zyroslao victori & vltori fidei & perfidiæ media crux: ad Pila-
uam in Prussia hostes peccarunt, ad Pilauam quoque Zyroslao bellanti ar-
ma concesserunt.

*Sic faustum felixq; tuum insigne
Sic faustum felixq; tuum augurium
Sic faustum felixq; tuum trophæum
Sic faustum felixq; tuum nobilitatis decus
Viget, viret, viuit
Nomine, fama, gloria.*

CAMPVS

CAMPVS CÆLESTIS.

EQuidem generans non facit formam vt *Aristotel. 7. Meth.* docuit, quapropter minoris consequentiæ & fælicitatis campus erit vt producat cælum vel sit cælestis, verùm non sine graui animaduersione Pilauiorum Stemma campum cælestem nominabo. Nec solùm moueor titulo Perillustri inuictissimi olim Osualdi Anglorum Regis militum, qui locum in quo Rex erexerat crucem pro Impetranda à Domino victoria Heonsfeld, hoc est campum cælestem nominarunt. *Beda in Hist. Angli. cap. 2.* Nec solùm moueor quia cruces floratas & floridas quasi campum cælestem exprimentes author Cathologi gloriæ mundi legentibus offert: sed quia Stemma nobilitatis Pilawa quendam campum cælestem representat. Quid namque crux ista vna, altera & media est, quam flos quidam ex crucibus compositus campum quendam sanctissimum præseferens & exponens. Liceat ergò dicere, campus hic, campus cælestis est. Noui multarum differentiarum cruces, sunt rectæ, fixæ, patulæ, potentiata, cruciata, florida, &c. & quælibet harum sacramenta multiplicia exprimit, sicut arma nobilitatis Gallicæ id demonstrant, sed quæcunq; sunt differentię, nobilitates, dignitates crucis diuissim sumptæ, in vestris armis Pilauij coniunctim leguntur & apparent. Nam inspicienti Arma vestra, offert se oculis subito crux & recta, & fixa, & potentiata, &c. vt meritò arma vestra dicenda veniunt, Flos crucium campusque cælestis. Campum magnum in quo Arphaxad Regem Assyriorum Nabuchodonosor Rex obtinuerat, *Iudith. 1. lectito.* Inspiciendo arma vestra ô Pilauij dicam, quod verè obtinuistis campum magnum dum tanta tamque salutifera insignia vobis concessa & inscripta fuerunt. Per hoc enim obtinuistis campum magnum in diuersa arena Moschorum, Vngarorum, Moldauorum, Prussorum, Liunorum. Obtinuistis cum Scythis, Turcis, Valachis, Moschis, Prussis, Gedanensibus, Suedis & Cosacis, vnde vos tot honoribus, titulis, dignitatibus, præmijs, Reges, Senatus, & Patria decorarunt. Hinc Moscorouios & Tuorouios omni seculo ob disciplinam militarem non ignotos Historiæ referunt, Camienieccios, Bucaccios, Stanislawscios toga & armis potentes enumerare non desinunt, inter quos multis seculis Illustres & Magnificos Potoccios suauius recolunt. Illi enim nedum campum magnum pro Rege, Patria, & Regno, sed campum quoque cælestem obtinuerunt. Ea namque quæ sunt Dei, quæ sunt Fidei, quæ sunt cæli, quæ æternitatis plurimi illorum tentant, obseruant, nituntur. Seneca in Octauio campum cælestem expressit dicens:

*Pulchrum est eminere inter Illustres viros,
 Consulere Patriæ, parcere afflictis, fera
 Cede abstinere, tempus atq; iræ dare
 Orbi quietem, seculo pacem suo.*

Hic summa virtus petitur, hac cælum via

Sed plurima desiderarunt Senecæ ad campum cælestem declarandum. Declarant habentque campum cælestem Pilaiij, Fide, Deo, Ecclesia, amore, honore, reuerentiâ, Patriæ, sacrorum Diuorum.

V I C T O R I A R V M C E R T I T V D O.

VNiuerſam certitudinem victoriæ Conſtantine Magnus Imperator in cruce dum poneret, Conſtantinopoli tres ex æræ immenſas cruces fieri curauit, & vni dedit titulum Ieſus, quam auro ornatam ſuper arcum triumphalem in foro poſuit. Alteri dedit titulum Chriſtus, quam in Porphiriteca columna in loco Philadelphion collocauit. Tertiam Victoriâ nominauit, quam in foro Panario ſuper columnam marmoream poni & erigi iuſſit. Eam Heraclius ſucceſſor ita magnificet, vt & inuictam nominauerit, & terræ motu quaſſatam ferreis laminis firmauerit ſubſcripſeritque. OPVS DEO ACCEPſVM. *Niceph. lib. 8. Hiſt. Eccleſ.* Tres cruces Stemma veſtrum fert, ô victorioſiſſimi Pilaiij, nam ſicut primi ex familia veſtra primitus victorias certas & Chriſtianas obtinuerunt, ita obtinent in præſens & ferent in futurum. Sunt namque inſignia hæc veſtra, rememoratiua præteritorum, ſunt demonſtratiua præſentium, ſunt prognostica futurorum, nam Illuſtri Familia Pilaiiorum Regni poteſtas ſublimata, nobilis Patria decorata, curiſſe Senatoria cohoneſtata, in præſens quoque ſeculum permanſit & permanet. Erat non modica victoriarum certitudo in Kameniecijs, Tworouijs, Zaklicenſcijs. Erat non immodica in Bucaccijs, Słoſtowſcijs, erat & eſt victoria in Potoccijs in Podolia. An non immodica victoriarum certitudo, cum Ioannes Potoccius poſt Stephanos, Michailos, Dragulios, Rozuanos, Valachorum Moldauie Biſantinorumque terror & ſtrages fieret. An non immodica victoriarum certitudo, dum Iacob. Potocius Smolenſcij muros ingreſſus, militem ſuum vt aquam diffluere in partes diuerſas fecit, ipſamque gubernationem Smolenſcij Seren. Sigifm III. Rege mandante ſuſcepit, detinuit, reddidit. An non immodica eſt victoriarum certitudo dum Andreas Potocius vnâ cum tribus germanis fratribus, pro Maieſt. Regia Sigifm. III. millena exercituum ad Viſliciam & Guzouum contra Rokofanos deduxit? An non immodica certitudo victoriarum, dum Sereniſſ. Rex Sigif. Stephano Potoccio antefignanam Regni arcem & Poloniae coronam (Cracouiam dico) defendendam cuſtodendamque in tali tumultu Reipub. commiſit & commendauit? Quid de Bernardo Potocio referam, qui contra Tartaros pugnando, ab ipſa clade Lituanorum exercitum eripuit? Quid de Nicolao, Stanislao, Georgio, alijsque Potoccijs referam? Eorum familia magis eſſe Vliffeſ quam antri cyclopes & aurei Polycrates elegerunt. Quapropter concinnè quidam exponebat Potocium. Primus omnium Turcarum ordines conſilio inuadet, virtute ſpoliabit: Summiſſi igitur Maximi Heroes Pilaiij ex Armis veſtris certitudinis ſpem in victorijs, & ego licet indignus ante Deum exorator veſter, illud Ageæ Prophe- tæ cap. 2. expoſtulo. *Implebo domum iſtam gloria, & in loco iſto dabo pacem.*

A C A D E M I A C H R I S T I.

CRucem Academiam esse Christi, multipliciter nouimus. Nouimus in mari; non enim via à nautis in mari voluitur, nisi ab illis arbor in cælum erigatur, velum distendatur, ex quibus cruce Domini efformata aquarum fluentia rumpantur. Et in hoc signo crucis, portum salutis petunt, & periculum mortis euadunt. Nouimus crucem esse Academiam Christi & in terra. Nam bonus agricola, & fructum abundantem ex terra expectans, non prius alimentum vitæ ex præconcepta spe ex labore perquirat, quam figuram crucis ad aratrum iugo boum, & semetipso ad stiuam aratri crucis imaginem, quasi initio & fine laboris benedictionem ex alto expostulando, efformauerit. Nouimus crucem Academiam esse & in cælo. Nam cum cælum oriente, occidente, meridie, & septentrione distinguatur, quasi quibusdam crucibus continetur. Nouimus & ex formatione hominis, nam si manus extendat in modum crucis, tanta est ipsius latitudo, quanta & longitudo. In quem sensum fortè etiam D. Ambros. serm. 56. in Exod. 17. cap. differuit: *Citius nostra exauditur oratio, cum Christum quem mens loquitur, etiam corpus imitatur.* Licet etiam orationem in terra humiliter prostratam hominum, crucis hac formatione approbauerit. Cruces igitur multiplices dum stemma vestrum exprimunt, qualem obsecro Academiam in vobis fundabunt? profectò non fundant Arrij, non Lutheri, non Zwinglij, non Caluini, hæc enim & similia auersantur depictam & manibus formatam crucem, stemmaque non nobilium & fide Christi insignitorum esse asserunt: sed ipsam fundant Academiam Christi, quæ in Baptismo sacro cruce signatos baptizat, quos etiam cruces Pilauiorum cum Zyroslop representant. Si igitur vos delectat stemma vestrum, ô Pilauij, atque eò claram profapiam, famam, antiquitatem, asserere est iucundum, parce obsecro, te tuo gladio (vt quondam Imperatori Mario dictum fuerat) iugulabo. Cur crucem Christi, ex qua tuam nobilitatem trahis, & præcordio foves tanta veneratione non conseruas? Adhibe igitur ipsam ad frontem, adhibe ad pectora, depellet enim Beelzebub, hoc est muscas infernales. Audi Chrysostomum dicentem: *Pingamus Crucem & gestemus in nostris domibus, in nostris frontibus, in nostris animis, & cum te cruce signaueris, contemplare quæ sit virtus Christi, & quæ ex ea contigerunt.* Et ita Familia vestra, quæ fuit, & est Academia Martis, si fuerit quoque in Academia Christi, in vera & sancta fide Catholica Apostolica Romana, multorum Martyrum sanguine consecrata, & gratia miraculorum illustrata, edocta & instructa stabilis & firma, benedictionibus repletur. Sin aliter. Disperdet Dominus habitorem de domo idoli, verè etenim idolatræ sunt, qui cruce cælesti insigniti ex fide, & propter Baptismi salutaris fontem, Christi tamen Crucem, ceu quoddam idolum abominantur, auersantur, & fugiunt.

LINEA

LINEA FAMILIÆ PILAVIORVM.

Zyroslaus Pilawa, cui primum talia arma gentilicia à Casimiro Iusto Rege Poloniarum Anno 1179. collata fuerunt, viro armis strenuo & Martis trophæo clarissimi.

Exemplo Lacedæmonium non mænia, verum

Scutis opponebat scuta, virumque viris.

Sed quia merita ipsius sub Boleslao Crispo lumina & præmia post Tyrocinia bellica sub Boleslao Criuoustio Arma hæc memoriam retinent, Annus inchoationis insigniorum erit 1129. Paproc. in Nido virtutum. Alexander Zyroselai filius, vir bello & amore Patriæ clarus, reliquit filios octo. De hoc Paproc. in Nido virtutum, & addit Annum 1206. ex aliquo sine dubio antiqua auctore, crediderim quod Bascone Canonico si bene recordor Poseniensi. Moskorzewscij, antiqua & ex Zyroselai filiis, immediate descendens Familia. Si antiquiores nobis non referunt Historici, ab his incipere liceat, ex quorum dignitatibus facile erit Zyroselai posteritatem & antiquitatem illorum coniecturari. Ianusius Moskorzewski Anno 1239. in Vngariam Legatus. De quo ita antiquus Historicus Bascko Canonicus Poseniën. Misit Boleslaus Pudicus Ianusium Moskorzeuium Palatinum Cracouiensem, cum Clemente de Ruscza Castell. ibidem, qui cum Bela Rege Hungarorum fœdera iecerunt, siue antiqua firmauerunt, & filiam eius Kingam pro uxore & Quadraginta millia marcarum pro dote, &c. Hæc ille. Cromerus dum istius meminit legationis, non fecit mentionem nec nobilitatis nec armorum. Dicit tantum Clementis Clementouius Castell. & Ianusius Palat. Cracouiën. fœdera iecit, & filiam eius quæ Cunegundis dicta est, &c. sub eodem anno. Ioannes Herburth fol. 120. Clementem de Ruscza Sulislai filium, gente Gryphium refert, sed Palat. Cracouiën. (qui Pudico Regi restituit pulso præsidio Conradi Cracouiam) nominat. Sed hoc saluari potest promotione noua. Bielscius nescio cuius genio prænominatum Ianusium gente Toporeum posuit fol. 165. Sed sicut Clementi scribendo Castell. Cracouiën. gente Gryffium, de Climentouo non rectè addidit, nam Cromerus dixit Clementem Clementouium, hoc est Clementis filium non verò Clemuntouium, nam de Ruscza erat, ita contra Bascium non rectè posuit Toporeum. Nicolaus Moskorzeuius, ex maiorum meritis & propriis Regi Iagelloni & Antecessoribus ipsius dilectus, Procancellarius Regni, & in prudentia militari optimè versatus. De hoc Cromer. lib. 15. sub Anno 1389. Veritus autem Rex ne Vitoldus Vilna Russorum impensius ipsi fauentium proditione per inscitiam & ignauiam Skirgellonis potiretur, misit eò Nicolaum Moscorouium Procancell. Poloniae, cum mediocri militum Polonorum præsidio & apparatu bellico ut arcem utramque tueretur. Bielscius fol. 274. addit, Moscorouium misit Vilnam Nicolaum armorum Pilawa. Et folio 276. refert quam forti pectore defenderit superiorem arcem Vilnensem Moscorouius, ceciderunt in illa obsidione Vitoldi, ac Magistrorum Pruthenicorum,

Et Liunia Korygel, Et Narimuntbus Iagellonis fratres ex nostra parte, Et Totiuilus Vitoldi germanus ex altera cum aliquot Comitibus. Durauit obsidio per menses tres, idem refert Sarnicius lib. 7. fol. 340. Clemens Moscorouius Castell. Vislicien. Et Praefectus Cracouiensis, ex quibus Et tam alris titulis, Et maiorum Moschorouiorum authoritas antiqua, Et merita eximia apparent. meminit illius Crom. lib. 16. 1408. Et Bielsc. in bello contra Cruciferos cum Iagellone Rothmag. meminit 1409. Anno. Andreas Moskorzewski de Moskorzewo, ex Palat. Sendomir. Et Remigianus ex Palat. Crac. subscripserunt electionem Vladisl. IV. Sereniss. Reg. Pol.

Kamienieccij in Cracouiensi Palatinatu, alij in Podgoriam transierunt, ex Cameneco familiam suam notabant. Alij in Russiam deueniunt, Et Familiam suam notabant de Zalosce Et Olesko. Profecto erat Familia suis temporibus Patriae Et Reipub. desiderium Et decus. Nam nedum illam defenderunt, auxerunt, sed plurimis accumulati bonis, plus virtutem quam diuitiarum splendorem adamarunt. ut Echo sit.

Semper opum studio praefert virtutis amorem

Non opibus virtus, sed opes virtute parantur.

Alexander Kamieniecki qui ex Moscorouis descendunt, sed à bonis diuersis Kamienieccij, Potoccij, Borowscij, Stanislawscij, Et c. nuncupati sunt. Hic nedum antecessorum praeuiro, sed merito quoque proprio in sago Et castris ad magnam togæ dignitatem, Et Senatus honorem, circa annum 1309. deuenit. Erat namque Palat. Sendomir. sed tribuo medium celebre Et verum ad promerendam Senatoriam cuique nobili possessionato Et literato.

Inspice te in speculo, & bona si tibi forma videtur

Moribus obscænis illam fædare caueto.

Nicolaus filius Alexandri, non dissimilis Parenti. Hic medio à parente ad virtutem Et Patriae amorem contracto, ceu enutritus militaribus mamillis, vite spatium strepitibus bellicis reddidit, consecrauit. Annum notat Paproc. 1350. Ut Politice crescas Et tuum ab omnibus habeas honorem, audi.

Fac tibi sit vultus comis, sermoque modestus,

Sic multos facile tibi conciliabis amicos.

Ioannes filius Nicolai, qui ob dexteritatem Achilleam, Et prudentiam Catonicam Castell. Leopoliens. Et Capit. Buscensis creatus fuit. De quo in initio Sigism. I. ita Miechouius. Ioannes Camenecius tunc Leopoli. Castell. Et Buscensis Praefectus, adiunctis illi quingentis equitibus àre publico conductis in Podoliam ad tuenda confinia missus est, qui Miedzibozum perueniens, Tartaros clam in Voliniensem Prouinciā erupisse comperit, vix tribus horis illic militibus equisque refectionis, adscitis Braclauiensibus Et Vinnicensibus Praefectis, Et à Prouincia nobilibus, Et Podoliae populis suppetiis acceptis, itinere quod viam nigram vocant, ad Voronovo Horodisco peruenit, in quo loco Tartarorum copias, praedam hominum, pecorumque iam abigentes numero supra duo millia

millia equitum existentium, animose inuadit, atq; viriliter pugnando strenue fudit, omnem recuperavit praedam, copiasq; saluas in Miedzibozum triumphans reduxit.

Sic agitur bellum quoduis, sic arma geruntur

Si id faciat miles, quod cupis vt faciat.

Meminit eiusdem victoriae & Cromer. in *Oratione Funebrali Sigism. I.* fol. 3. à capite. Annum assignat Paproc. 1438. dignitatis, Podoliam administravit per 10. annos, Alexandro & Sigism. Reg. carissimus, æqui obseruantissimus, & veræ pietatis cultor, Ætat. anno 50. obiit. Nicolaus germanus frater Ioannis, qui vnâ cum fratre plurimam Tartaris inferebat stragem, quo tantam meruit Regis & Senatus gratiam, vt Palatinum Cracouiensem. Praefectum Exercituum Regni, & Ducem Generalem Legionibus praefecisset, qui susceptam prouinciam excelsò latoq; animo perfecit, superato Tyra amne Daciam ingressus consimili vicissitudine igne, fero cædibusq; Valachiam molestauit, sicut Bogdanus Valachorum Palatinus, paulò ante in Regno ad Trebuliam fecerat, cum Constantino Ostrogij Duce ad Lopusnam viginti quinque millia Tartarorum fudit, occidit, & iterum ad Visnioueciam. de quo Cromerus in *Oratione Funebrali Sigism. I.* Miechouius lib. 4. cap. 78. Starouolscius in *Bellatoribus Sarmat.* cui etiam tale Cenotaphium erexit. Claudit hic lapis viator Cameneciae Familiae sydus, tot procerum Senatus serie Nicolaum Palat. Crac., atq; Exercituum Pol. Ducem Supremum, virum militaribus curis, & seueritate morum in sago, præceptis eloquentiae & comitate honesta in toga clarissimum, illâ insigni de Tartaris ad Visnioueciam, & de Valachis ad Tyram fluuium victoriâ penè immortalem. Addit Miechouius lib. 4. *vir ad vltimum vitæ diem armis bellicis studiis clarus*, & Vapouius fol. 563. *Henricus Camenecius, qui sicut inter equestres primos & summos tenuit honores, ita in eo quoq; eximia resplendebant virtutes, erat Palatinus Cracouiensis, & Praefectus circa Annum 1493. Si desideras similem famam, accipe.*

Scire cupis quæ sit famæ via certa parandæ,

Talem te præsta qualem te poscis haberi.

Henricus filius Palatini Cracouiensis, à Tartaris ad Visnioueciam occisus, de hoc Cromer. lib. 30. de reb. Pol. in initio. *Ad extremum plena victoria nostri potiti sunt multis claris & fortibus viris cæsis, in quibus præstantes fuere* *Henricus Camenecius & Derslaus Glouinius ante annum 1495. Petri bellatoris ad Budzinum Anno 1443. meminit Bielsc.* Nicolaum alterum circa annum 1500. refert Paproc. Palat. Cracouiensem. & Praefectum Exercituum Regni, nam ille Nicolaus, de quo diximus erat ad Annum 1438. Subscripsit privilegium Alexandri Regis, Regno datum in Coronatione 1507. *Martinus Camenecius, Palat. Podoliae, ad Annum 1515. Cuius merita, audaciam, fortitudinem & amorem Patriæ* Simon Starouolscius in *Bellatoribus Sarmat.*

tali Epitaphio descripsit. Martinus Camenecius Podoliae Palat. vir & cordatus & grauis, & dicendi libertate insignis. Sciens nullum iustius bellum esse, quam quod pro religione Christiana, & Patriae defensione sumitur, toto vitae suae decursu, contra barbaros nominis Christiani & seminis Poloni suis sumptibus militauit, obtentâque de Turcis atque Valachis ad Chotimiam insigni victoriâ, ad superos latissimus abiit. Ioannes filius Palat. Podoliae, circa annum 1558. qui edoctus genitoris sui intento & praxi, acerrimus fuit defensor Fidei, & barbarorum infidelium continua afflictio, Nam perfidus hostis.

Qui semel incautum blando sermone fefellit

Ille idem, dabitur quoties occasio, faller.

Albertus alter filius dicti Palatin. natus ex Kościelecka, cui militare sagum deliciae & ornatus fuerunt. Nam vitae integer Tyranni nil faciem pauet. Hi duo germani fratres in exteris nationibus educati, charitatis fraternae vinculum nunquam soluerunt, sed ex communi cista alimenta, seruos & bella constituebant, post discessum Henrici continuò in Tartaros vastantes Regnum pugnabant, habuit in coniugem Albertus viduam Chodorowscij ex Familia Sienniciorum. Stanislaus tertius filius Palat. Podoliae, qui dum ex nationibus exteris redijt, post pacatum à bellis & incursionibus regnum, etiam vitam pacatam deduxit, habuit in coniugem viduam post Lachodowscij mortem, de Familia Siemasconum armorum Labec. Erant isti filij Clementis Palat. Russ. Campiductoris eximij nominis gloriâ dignissimi. Ioannes & Gaspar fratres patruelles eorundem. Pugnarunt in Vngaria cum Turcis, in Patria cum Tartaris & Valachis, in Treboulen. districtu manebant. Henricus Castell. Sanocensis frater Clementis, reliquit Annam Ioannis Pruchnicki filij Nicolai Castell. Premisliensis consortem. Filiae autem Clementis erant Elisabeth Ioannis Potocki Palat. Braclauien. Generalis Podoliae Notarij Campestris, Camenecen. Laticouien. &c. Capitanei consors, matrona pia & deuota eleemosynis & ieiuniis domino seruiens, sepulta Laticonia, ubi & foundationem perpetuam fecit Ordinis Praedicatorum, quæ ante Cameneciae in Podolia, Sacellum Diuæ Virgini in eodem Ordine opere heroico erectum, ex lapide fundauerat Dominis Potocciis. Altera filia Barbara Nicolai Mniszek Palat. Sendomir. Krasnostauien. Luouiensis, &c. Praefecti Parens. Tertia filia Stanislai Wtodek Palat. Belzensis Capit. Haliciensis Parens Elisabeth. Quarta filia Ursula Bernardi Archiep. Gnesnensis Cardinalis genitrix. Clemens Kamieniecki, quem Epitaphium ita refert Crosna. Magnificus D. Clemens Moskorzewski de Kamieniec, Castell. Sanocen. obiit 1536. Ibidem sepulti sunt filia eius Mniszkowâ & filius Ioannes. Eius Epitaph. Ex procerum Sarmatiae Kamieniecki Ioannes

Virtutum fama clarus ubique loci

Debita naturæ persoluens astra petiuit

Annum bis ternum tredecimumque ferens.

Tworow-

Tworowscij, in Syradiensi Palat. qui postmodum in Podolia confederunt. Ioannes qui ex Rothmagistro Exercituum Dux, demum Castell. Camenecensis in Podolia, post Podolia Palatinus fuit. Hic quis quantusque fuerit Historici referunt. Miechouius in Sigismundo Primo. Regius exercitus ad Tyram amnem reductus, iamque tranatandum esset, & regnicolorum exercitus amnem superasset, mercenario milite & aulicis Regis remanentibus, quibus Tworowski miles strenuus praefuit. Mox in insidiis Palatini Valachiae copiae apparere, Regij imperculsis animis ut negotium postulauit aciebus instructis pugnam parat, quam nec hostes detrectant; utrinque igitur copiae ad certamen inductis, Palatini exercitus fugatus, & partim captus est. Capti fuere in eo praelio ex Magnatibus Valachicis multi ex quibus quinquaginta decolati fuere. Eandem forte Bielsc. fol. 518. meminit, Ducibus Stanislao Lanckoronski, & Tworouio armis Pilawa Rex iussit. Et sub Anno 1515. ad Trebowliam Praefectus Trebowliensis, dum esset a duobus millibus Tartarorum cinctus acriter defendit. Et Anno 1516. una cum Stanislao Lanckoronski Capit. Camenecensi Ioannes Tworouius ad Trebouliam octo centena Tartarorum fudit, occidit. Habuit in coniugem haeredissam in Buczac, cum qua omnia bona accepit Bucacciorum. Descripsit heroicum animum ipsius inter bellatores post Cromerum & alios Starouolscius fol. 155. Sed ipsum Epitaphium ipsius in Buczac in lamina aerea auro deornata, ipsius merita & honores, omni seculo ob militarem disciplinam laudanda refert.

Hic iacet Magnificus D. D. Ioannes Tworowski Palatinus Podoliae.

Dux fueram bello pedibus nunc calcor humanis,

Nec quicquam nisi me nunc benefacta iuuant.

Viuite ergo sic Nati, ut uiuatis Olympo. Terra iter ad caelum est, ad Stygiumque canem. Dispone domui tuae quia morieris, & memorare nouissima, quia non peccabis. Anno 1547.

Nicolaus Tworowski Succamer. Podoliae, Praefectus Barenensis, qui solerti vigilantia & prudenti audacia maiorum uictorias conseruabat. Ex Anna Radziwitowna Ducissa in Nieswicz & Otyka Palat. Vilne. filia, reliquit filios & filias. Ioannes germanus Nicolai, qui in exteris nationibus cultiorem iuuentutem reddendo, multo aptior ad Senatum & bellum graui exercitio cum Tartaris & hostibus factus remansit.

Buczaccij, Hi non sunt illorum Bucacciorum antiquorum posterij & filij, sed sunt proprie Tworowscij, sed ex bonis acquisitis Buczac, Buczaccij vocati sunt. Constat hoc tum quia antiquorum Buczacciorum erant Arma Abdank, istorum autem arma Pilawa. Constat & ex Epitaphio Iacobi Buczacki Episcopi Plocensis in Cathedrali Ecclesia ubi sic legitur. Reuerendissimo Patri, D. Iacobo Buczacki Dei gratia Episcopo Plocensi, ultimo haeredi Nobilissimae & vetustissimae illius familiae in Terris Podoliae & Russiae. Constat & ex Bielsc. fol. 391. qui asserit esse Tworouios & Pilauios. Nicolaus Tworowski

Tworowski Buczacki nuncupatus, de quo superius diximus. Ioannes Christophorus Buczacki in Buczac, qui ut domui suæ redderet florentem ætatem, Romam discessit, atq; ibi sanam doctrinam Fidei collegit, hæresiq; abdicata, gremio Ecclesiæ Sanctæ Catholicæ Romanæ adscriptus est. Hunc in ætate virili dum celibem ageret vitam, ad securiora domicilia transtulit altissimus. Quod suum Epitaphium in Buczac clarius refert.

Illustris & Magnificus D. D. Ioannes Christophorus Buczacki in Buczac, ex Illustrissimis Nicolao Buczacki, Succamerario Terrarum Podoliæ, Capit. Barenfi, & Anna Magdalena Radziwiłowna de Ołyka & Nieswiez Ducissa Parentibus natus, claritatem tantorum natalium, decore virtutum ornauit. In tenera enim ætate literarum studijs Senis ac Romæ excoluit animum, Catholicæque Religionis abdicata Hæresi, qua ab incunabulis erat imbutus, addictissimus vixit, quo sibi Clementis Octavi Pont. Max. amorem tantum promeruit, ut non solum legationis promouendæ Canonizationis S. Hyacinthi interfuit, sed etiam mysterijs eiusdem summam cum gratia adhibitus est. Tandem ad Cæsarem Rudolphum Legationis Illustriss. Cardinalis Georgij Radziuilij Episcop. Crac. Auunculi sui Comes existens, reliquum iuuentutis in eximijs tam pietatis, quam fortitudinis exemplis edicis consumpsit. Templum Buczaciae hæreseos labe infectum, Catholicæ Fidei reconciliauit, ac Sodalitate Sanctissimi Rosarij ornauit & auxit. In Vngaria strenuè sese contra Turcam hostem Christianorum gerendo, militiae tyrocinium deposuit. In Patriam reuersus primum ad Haliciam contra Tartaros, dein in Moldauia contra Michaellem Tyrannum fidelem Reip. nauauit operam, & tot virtutum insignijs relictis sibi posterisque immortalem gloriam comparauit. Vixit annos 30. Obijt Anno Domini, Millesimo, sexcentesimo, secundo. Georgius Albertus Buczacki maestissimus fratri dilectissimo posuit. Est Buczacki in Gay hæres, ex quibus Procopius, & N. N. sunt superstites, quorum ----- Catholicus factus reliquit prolem filium.

Potoccij, in Cracouiensi Palat. à Potok, ex quibus alij in Maiori Polonia, in Podolia, in Pocutia, in M. D. Litu. Patriam sibi & posteris firmarunt, & ratificarunt. Cuius Familiae antiquitatem, dum propago sit legitima & indissolubilis Moskorousciorum, minimè erit oportunum multis declarare scriptis. Quinque etenim fratribus bona diuisa Parentis Moskorowscy, hæc diuersa cognomina intulerunt. A Moskorzowo dicti Moskorowscy, seu Moskorzewscy, à Potok Potoccij, à Tworowo Tworowscy, à Kamien Kamieniēcij, à Borowa Borowscy. Sicut consequenter à Stanisławice Stanisławscy, à Wazyno Wazynscy, &c. appellati ex bonis acceptis fuerunt. De quo nedum Acta Cracouiensia, Sendomiriensia referunt, sed priuilegia quodq; multa cum Epitaphiis testantur. Profectò splendorem Familiae suæ Potoccij, ex tam Illustribus viris & magnis Senatoribus Regni descenditibus, maxima sua & viridi fama reddiderunt illustriorem. Alexander Potocki, Lokietkonis tempore & Regno eximius, & dexteritate excelsus vir, cuius filius Ioannes Dapifer Reginae Vngariæ. De quo Stricou: sub Anno 1328. in hæc verba. Ioannes Potocki, nobilis Polon. Carolum Regem Vngar. à periculo vitæ defendit, vbi Reginae insidiator Vngarus nobilis Felicianus, dum defendebat periculum mariti & Regis, quatuor digitos à manu dextera amputauerat. Hæc ille. & Dlugoss. videtur idem dicere dum periculum describit sub Anno 1330. Ait enim de Comitatu Regio. Ioannes filius Alexandri Potochen adolescens ingenuus, qui Dapif. officio fungebatur, Felicianum in pueros regios crudelitatis & necis opera edere anbelantem primus aggressus, sic vno ictu inter collum & scapulas inflicto repressit debilitauitq; ut corruens deflueret praeceps in terram. Neq; erat mirandum Polonum nobilem Dapiferi agere officium, nam Regina Caroli Hungariæ Elisabeth erat filia Lokietkonis cum qua plurimi quodq; nobiles Poloni in Hungariam deuenierant.

Aperte

Apertè igitur Potochen & non Patochen, ut errore impressorum in aliis videmus authoribus, Dlugossius retulit, quod Stricouius peregrinatione ibidem habita, ut firmiter cognouit, Ioannem Potocium nobilem Polonum, disertis verbis disseruit. Extant plurima antiqua Epitaphia GG. Potocciorum à Potok, tam in Ecclesia Andreiouiensi, quam in Potok propè Andreiouiam in Palatinatu Cracouiensi, horum Potociorum Pilauorum, qui nomen suum gloriamq; in Podolia & in Pocutia, Confinibusq; Regni actibus strenuis & heroicis auxerunt & illustrarunt praedecessorum Atauorum & Tritauorum. Quibus sit Epitaphium.

GEN. CIN. POTOCIORVM.

Q V O R V M

Nomen in Patria verustum,
Gloria semper fuit viridis,
Sinceritas vbiq; probata.

QVIETEM SACRAM.

A Conditore pacis & quietis,
A Conseruatore animarum & lucis
Ab Inspiratore vitalis & perpetui spiritus.

PRECAMVR, OPTAMVS.

Sint regnentq; cum Deo
Viuorum Perenne antidotum

IN CHRISTO.

Mortuorum solatium. Amen.

Bernardus à Potok Potocki, nihil de pristina & solita authoritate in virtute & fortitudine diminuendo, se & sua consecrauit Patriæ & honori regio. Et quia fortuna cum splendet sæpe occidit, nec quos deseruit perpetuò premit, nec quos clarificat, perpetuò fouet, ingenuos suos filios Bernardum & Mathiam, Mineruæ ob prudens consilium, Marti ob audax & fidele bellum, Ioui ob virtutis augmentum commendauit & reddidit. Et his dispositis seipsum moralitati composuit. Cui memoriale

VIRTVS & MORS.

Hominis vltima bona,

Mors non extirpat virtutem, Virtus non timet mortem.

SIC IVSTVS,

Quacunque morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit.

BERNARDVS POTOCKI à POTOK.

Virtutem hæreditariam mihi effeci,
Mortem aduersariam bello incitavi,
Sic inter gladios & lanceas Martis furentis vixi,
Sic mortem emorj in pectore compuli,
Et viuo vitam, vita viuenti.

Bernardus filius Bernardi, ut considerauit se non tantum sibi esse natum, sed etiam Ecclesie, Patriæ, & amicis, ad ea tam animi sui dexteritatem & fortitudinem, quam progenitorum ex se educationem & affectum disposuit, ut omnibus prodesse nulli obesse valeant. Hinc filius primus Bernardus ad statum spiritualem à Domino vocatus, & in Abbatem Andreiouiensem consecratus, diuinum cultum, animi conscientiam, Patriæ honorem, Familia decorem conseruauit, promouit, adauxit. Stanislaus verò alter illius filius, ob iudicij maturitatem & experientiam bellicam, ubi pacatiorem elegit vitam, atq; matrimonialem delegit statum, dignitate Tribuni Crac. à Sereniss. Rege condecoratus fuit. Stanislaus Tribunus Crac. Bernardi prænominatus, contracto matrimonio multoties ob mortem coniugum, non cito sed dignam & meritis claram suscepit prolem. Nam cum ex Wazynska & Psarska coniugibus sterilis haberetur, tertio matrimonio ex antiqua Familia Gouorconum armorum Rawicz (qua ita dilecta fuerat

Ecc

Vladislao

Vladislao Lasconogo ut Principatui, eius consilia, amicitiam, fidelitatem anteferet) electa con-
 sorte, ex illa eximios milites Georgium, Albertum, & Andream suscepit. Georgius Stani-
 slai, militarem ut expleuit decorem, reliquit imitabilis exempli filium Bernardum, qui cum
 Tartaris Perekupscensibus ad Wisnioueciam eximie pugnavit Anno 1512. De quo bello ita Iustus
 Decius, Constantinus Ostrouius cum Lituanicis copiis & Nicolaus Camenecius cum Polonicis
 ad Wisnioueciam opponunt hosti, qui statim in Constantini aciem irrumpunt, at ille ut suorum
 fugam vidit Polonos ut subueniant hortatur. Praefectus itaq; copiarum Polonicarum videns
 Lituanos à fortuna multatos Sampolscio, addit Stricouius fol. 728. & Bielsc. fol. 519.
 Alberto, & Bernardo Potocio, addit Stricouius de Potok, strenuis militibus & Rothmagistris
 negotium dat, ut actutum subsidia laturo accurrant. Faciunt, acies penetrant, captiuos disti-
 gant, viginti quinque millia Tartarorum paucà manu dissipant & occidunt, captiuos sedecim
 millia liberant, decem millia equorum à Tartaris acquirunt. Hunc Potocium Bielscius Iaco-
 bum, sed alij omnes Bernardum vocarunt, maiorem partem sequimur. Albertus alter filius
 Stanislai, cuius actus virtutes, & fortia ut nulla iniuria temporum tollerentur, Deum coluit,
 & animum excoluit. Quis enim est qui calum inspiciendo Deum esse non sentiat. Reliquit fi-
 lium Ioannem, Nicolaum, & Albertum, Ioannes post nobiles actus occupationum, ex Playska
 suscepit Stanislaum & filias Catharinam Swarczowska, & Hedwigim Strzatkowska, ex Ga-
 wronska verò alterà coniuge Remigium & Ioannem. Nicolaus verò alter filius Alberti, dum
 serenam iuuentutem castris & negotiis nobili viro destinatis, ad maturiorem deduxit, ex Ca-
 tharina Gruszczyńska Iudicis Sendomiriensis filia, reliquit Stanislaum, qui ad Iarocinum in
 Maiori Polonia resedit, & Andream, qui dum in M.D. Lituania celebrauit connubia, sua quo-
 que domicilia firmavit. Adalbertus tertius filius Alberti, toto vita tempore usq; ad 80. serè
 annum miles in Moschouia cum Demetrio, & ab illo tempore in omni expeditione Valachica,
 Prussica, Turcica, Tartarica, Cosacica praesens, in Castris ad internecionem ipsam Cantimiri, &
 grassationem Tartarorum, post occisum suum magnum Chamum. Tenuit cum Dorothea Za-
 iackowska matrimonium. Sepultus Iesupoli in Pocutia in Ecclesia Predicatorum. Sorores illo-
 rum Barbara Samborzecka, Zofia, Anna, Catherina. Matthias germanus Abbatis, &
 filius in capite nominati Bernardi, reliquit Iacobum, qui donatà Ecclesie in aeternum bono-
 rum parte, & alterà alijs Potociis in Potok inscriptà, ipsius Bellone ac Martis trophaea fortiter
 apprehendit, atq; se totum obsequiis Regni & Regis adstrinxit. Et quia virtutem sequitur bo-
 nestum & utile, pro multis magnisq; meritis, & Regi Serenissimo dilectus, & ab illo bonis
 Zaipole & Sokolow, ubi oppidum Potok ad Istrum fluuium erectum est, prouisus fuit. Cuius
 demum cura & vigilantia filium Augustum Rex Sereniss. commiserat. Reliquit duos filios,
 Nicolaum & Andream ex Koziminska. Ex altera verò coniuge Iazłowiecka, suscepit Stani-
 slaum, & filias Smiotankà Vexilliferi Podolia, & Koricinscy coniuges. Nicolaus Iacobi
 filius, qui inter arma hostilia ad Istrum Valachia proximum à primaua iuuentute post tyrocinia
 literaria educatus, optimi bellatoris & Rothmagistri strenui, turmarumq; militarium eximij
 Ductoris nomen accepit: quocirca ad splendidam meritorum gloriam suprema & Generalis in
 Podolia Praefectura, illi à Serenissimo Rege data & concessa fuit, nam primò Chmielnicensem
 Praefecturam administravit, tum Camenecensem in Podolia. De hoc ita Priuilegium Regium
 Sigismund. August. Regis. Cum esset nobis per multa & varia eximia virtutis exem-
 pla spectata fides atque integritas Generosi Nicolai Potocki, quamuis ab ineunte
 ætate sua adhuc Diuo Parenti nostro in eius Aula educatus, deinde etiam in nostra
 per multos annos splendidissime versatus testatam reliquit. Plurima insuper docu-
 menta egregij animi atque fortitudinis in militia pro tuendis finibus Regni nostri
 per multa dispendia suscepta praeuit adeò ut omnium & nostro iudicio dignus exi-
 stimatus sit, ut inter alios Patricios nobiles & strenuos viros de Repub. bene meritos,
 ad praemia meritæ virtutis vocaretur. Reliquit ex Czermínska milites eximios, & memo-
 rie nunquam marcescentis quinque filios. Eius Epitaphio Camenetia in Arce addimus.

V I X I

Gloriæ satis, non mihi.

R E D D I D I,

Regi subiectionem,

Patriæ honorem,

Familiaē obseruantiam,

Mortalitati pondus.

N V N C

Resurrectionem expecto,

Spe animam pascō.

O D E V S,

Tutor non ultor,

Sis precor creaturæ.

Joannes primus filius, Palat. Braclauiensis, Generalis Podolia, Notarius Generalis Castrorum Regni, Camenecen. Laticouiensis Capitaneus, usq; ad senium & mortem continuus bellator & triumphator. Cuius magnanimitatem inter pericula belli, admirabantur hostes, Patria predicabat, extranei desiderabant. Erat Reipub. ornamentum singulare, & Familia splendor unicum, subtile ingenium apud exterarum nationum exercitatum, ad Naupactum Achaici sinus cum immani Turca tyrocinia bellica deduxit, in Patria contra Michaelē Multania Naleuaykum Cosacorum rebellium caput, Rosuanum in Moldauia & Stroicium pugnando maxima trophea retulit. Pro Rege Serenissimo Sigism. III. una cum tribus fratribus in tumultu Rokosiano firmissimè & magnis cum copiis stetit, & in Moschouia ad Smolenscum pugnator acerrimus & inuictus, Ætatis Anno 56. Anno Christi 1611. April. 29. occubuit. Sepultus in hereditate sua Panowce ad Camenecum Podolia. Cui Senatores ipsi Poloniae hoc elogium ad ritatum posuere, sicut apud Illustrissimum & Reuerendissimum. D. D. Archiepiscop. Leopoliē. Stanislaum Grochowski lego.

Ioannes à Potok Potocki, Palat. Braclauien. Camenecen. Capit. Legionum Polonicarum contra Rosuanum & Michaelē Præfectus, Marte fælix & victoria, illum virâ priuauit, hunc suum Principatum deserere coegit. Simon Starouolscius inter centum bellatores illius gesta & trophea ad Neuelum in Moschouia & cum Tartaris & Maximiliano, aliq; diuersa prælia, dum induceret simeonem Ieremia filium in Valachia Principatum dum enumerauit ad valuas fani hæc appendit. Ioannes Potocius Palatinus Braclauiensis hæc quiescit, vir pacis & belli artibus, splendidæque inprimis dignitatis, in Castris clarissimus. Laboris, inedia, alboris, vigiliæ, patientiæ inexplicabilis. Inerant ei iustitia, modestia, liberalitas, grauitas, cæteræque Heroici animi dotes, quarum ille ope familiam veterem & illustrem in tantum claritudinis euexit, ut nemo maiorum sit cum eo comparandus. Derelicta consors Illustrissima & Magnifica Kamieniecka Elisabeth Succamer. Russiæ filia, deuotissima & Catholicissima Matrona, fundatrix Ecclesiarum Cameneciæ & Laticouia apud Ordinem Prædicatorum, bustum mariti ex Smolescensi arce in Panowce translatum, in Sacello Magno sumptu ab eo unâ cum eximio propugnaculo erecto deposuit, & vexillum cum Epitaphio splendide argento adornatum correspondenter tumbæ, affigi fecit.

Andreas 2. filius Nicolai, ex Pocillatore Camenecensi Castell. Camenecen. Qui dum ætatem iuuenilem in Aula Sereniss. Sigism. Augusti excultam in Reipub. commodum, aptam Senatui & Castris reddidisset, eximius magnæque existimationis miles, Rothmagister, ductor exercituum euasit. In Bessarabia seu Multania ad Cralouiam & Dziurdzouiam cum Turcis, industriam belli & fortitudinem animi declarauit pluries. Semianum Moldauia Palatinum, quem Rex Sereniss. & Respub. per Zamoscium Ioannem in Sede Principis firmatum esse voluerat, unâ cum Ioanne fratre & Iacobo Potociis constituit. In Rokosiano tumultu & congressu ad Guzow

fortiter dimicando, vitam periculo pro incolumitate Maiestatis Regiae exposuerat, nam in medio hostium prostratus, hostilibus armis dexterè vitam defendendo inter impetus hostium & equorum conseruauit vitam. Habuit in consortium matrimonij primò Zophiam Piasecka armorum Zabawa, ex qua suscepit Nicolaum, Stanislaum, Georgium, Iacobum, & filias Annam Goiscy Palatini Russie, Capitanei Barensis, quæ post Ducis in Zastaw, & Ducis in Kõrec consortem, & Christinam primò Alberti Humiecki post Zamiechowscy coniugem. Secundò idem Andreas Potocki Castell. habuit Catharinam Buczacka Succamerary Podolia filiam, ex qua suscepit Ioannem, & Christophorum. Iacobus Potocki Palat. Braclauien. Generalis Podolia, Bialocamenensis, Camenecensis, Laticouiensisq; Capitaneus. Tertius filius Nicolai, qui ut plurima antecessorum laudi & gloria, decus & augmentum, & virtute, & propria fortitudine adiungeret, & in exteris nationibus, quæ plus Martem quàm Palladem nomen celebre retinebant, & Curia Regum, ex qua maxima incrementa virtutum profluunt, & spes optima de tutoribus Patriæ colligitur, & in Castris in quibus usq; ad extremum spiritum, quo animi & pectoris stabiliiuit sibi æternum nomen, totam rationem vitæ constituerat. Et quia omnibus in factis peragendis siue peractis debet proponi Deus humana rationi, reiecto errore quo ex parentibus infectus permanebat, ad veram Catholicam Ecclesiam quæ Vicarium Petri Apostoli legitima successione conseruat & veneratur, accessit, & in ea victor hostium, Patriæ & animæ, piissimè occubuit. Perfecit triumphatoris officium nedum periti Rothmagistri contra Michaelem in Dacia, contra Suecum in Liuania, & contra quemlibet hostem Patriæ, maximè tamen contra Tyrannos Moschorum, & ad Smolenscum, ubi primus mania conscenderat, & pedibus Regis obsides cum Sebinio subiecerat, & in Rokossano tumultu, ubi fidem & fidelitatem Serenissimo Regi, totam & totaliter reddiderat. Cuius merita & laudes cum calamo breui non possunt à nobis ut decet exprimi, ea solùm adferre, quæ in Priuilegio eius habentur Palatinatus Braclauiensis velim liceat.

Expertam centies animi pectorisque fortitudinem sinceritatis tuæ, quam nobis & Reipub. vnà cum tuis fratribus nobis dilectis explicatam esse voluisti in graui hostium excursionem, præcipuè verò Valachis & Tartaris hostiliter depascentibus terras nostras, audaci semper fronte, nec sumptus, nec vitæ respectum habendo animose & cum admiratione multorum nostroque fructu stetisti. Et in hac Moschouitica expugnatione ad Smolenscum nullum periculum retractasti, sed spontè iam ex subterraneis cuniculis igne sulphureo omnia depascente muros Smolensci custodibus hostium repressis, ipse personaliter conscendisti. Regimen quoque in Smolensciana arce commissum recto consilio, prudentia, dexteritate perfecisti. Constituimus tibi pro meritis regratificari, & initia præstando Palatinatum Braclau. &c.

Habuit in vinculum Sacramenti, primò Hedwigim Prusinska, cum qua Fundator Ordinis Prædicatorum in Iesupole, caterarumq; Ecclesiarum extitit munificus, reliquit ex illa Nicolaum, & Catharinam Vlinscy consortem. Secundò matrimonio tenuit Hedwigim Tarnowska sororem germanam consortis Ioannis Zamoyscy, ex qua suscepit Ioannem, Iacobum, Stanislaum, viros in Repub. & Ecclesia Sancta tales, quales Respublica dudum desiderauit, & similes habere nunc in militari & amore Patriæ exoptat. Cuius Epitaphium Iesupoli legitur.

D. O. M.

Hospes quid quæris?

Palatinus Braclauiensis, Generalis Podolia, Camenecensis, Laticouiensis, Vaistinnensisque Capitaneus IACOBVS POTOCKI de Potok Origine eram.

M O D O

Cinis & vermis, parte tamen meliore incorruptus.

Q V I

Lucis Familiæ meæ studio, ætatem florentem in Aula Principis Transiluanie, Magni illius Stephani postea Regis Polonia, ad publica merita formandam dedi.

IN

IN CVLTV DEI

Perseuerans, arma pro salute Patriæ contra Michaellem in Dacia, Carolum Suecum in Liuania, varios Tyrannos in Moschouia fortiter & cum laude Familiæ tractauit.

H I S

Illustris Domus Tarnouiorum & Prusínouisciorum, in affinitatem nec infecundam accessit.

S E D

Cum Smolenscum Sigismundum III. Regem triumphatorem haberet, & Præfecturam vrbs nobis committeret, consilio Dei, è periculis vitæ ereptus fuit.

E T

Cum bonis omnibus desiderium & mærorem relinquerem, precor pia vota animæ redde. Obijt Smolensci, Ætat. 59. Anno Christi 1613. 26. Ianuarij.

Nicolaus 4. filius Nicolai, Aulicus Sereniss. Regis qui ob heroica dignitatis experimentum, ingentem spem reliquerat de se in animis Ducum Castrorum, sed mors quæ sine omni respectu personarum & boni tollit inopinatè homines, in atate florida viri illum sustulit. Consors illius erat Kalinowska, quæ postmodum Prusínouiscij. Stephanus 5. filius Nicolai, Palat. Braclauien. Generalis Podolia, Notarius Campestris Regni Camenecen. Laticouensis, Felinensis, Litinen. Capitaneus, qui ut generosam indolem literis & virtutibus, & fide ornatam, ad altissima merita maiorum acueret, totam indolem natura ad commoda Patriæ & Martis trophæa conuertit, atq; se totum magno Ioanni Potoccio Patruo suo informandum bellico instituto obligauit & tradidit. Et cum sibi gratum nomen actibus fortitudinis comparasset in Castris, Rothmagister & ductor copiarum in tumultu Rokosiano, tutor coronæ Regalis Serenissimæ Regina, & Cracouia, ab ipso Rege Sigism. III. declaratus & electus, in talem deduxit perfectionem suam competentem ætatem, ut magnis cladibus hostem à Patria repressisset, & Moldauos, Turcas, Scythas, Marte proprio & viribus contumulasset. Tenuit in matrimonium Mariam Palatini Valachia Hieremia filiam, quæ postmodum Palatini Sendomiriensis Firley erat consors. Reliquit ex ea Petrum, Paulum, Ioannem, & filias Catharinam Radziuiliy Succamerarij Supremi M. D. Litu. Annam Dominici Kazanowscij Notarij Campestris, Boguslauiensis Capitanei consortes, & Sophiam Sanctimoniam Professionis S. Dominici in Monasterio Camenecen. in Podolia. Sepultus in Potok propria ciuitate, in Ecclesia Ordinis Predicatorum ab illo fundata, magno apparatu & splendenti, in cuius memoria tumuli argenteis tabulis & vexilli, hac ad legendum exposita manent.

D.

O.

M.

Illustris & Magnificus D. Stephanus Potocki à Potok, Palat. Braclauien. Generalis Podolia, Notarius Campestris Regni Camenecen. Laticouien. Litinen. Felinensisque Capitaneus, corpore solutus, in hoc tumultu conditus.

CVIVS

Claram progeniem splendor Aulæ complexus, intimis Sereniss. Regi Sigism. III. commendauit, & in bellis ciuilibus præidentem vrbs Metropolitana & insigniorum Regni effecit.

H I N C

Decus Familiæ secutus gloriosum duxit, sub auspicijs Inuictissimi Regis ductando ordines, multis annis merendo, strenuè pugnando. Martem Liouicum iustum, Dacicum gloriosum, Moschouiticum remotum, Turcicum sacrum, varijs casibus experiri.

T A N D E M

Honestis negotijs, sella curulli Senatoria atque claris officijs Regni decoratus.

In Anno 63. deuotus & sacris expiatus clausit, Anno 1631. die 5. Martij.
 Coniunx clarissima Maria Mohilanka Ducissa Moldauiae, vigesimum quintum annum fœderis coniugalis deplorans cum nobili sobole hoc confecit. Sorores horum quinque fratrum erant duæ, vna Illustriss. Strus Capit. Chmielnicensis consors, altera Stanislai Volucki Castell. Haliciensis, Succamerarij Regni Præfecti Rauensis.

Andreas Potocki alter filius Iacobi cuius dexteritatem & prudentiam in actibus Reipublicæ & Martis tam ex antecessore quam ex successoribus suis immediatis magnam suspicari & proficuum generi illustri licebit. Reliquit Iacobum Rothmagistrum, & Succamerarium Haliciensem, qui natus Anno 1487. usq; ad Annum 63. qualem in atate florida & prouectiori continuauerit vitam, Epitaphium in Ecclesia Buczacensi in Podolia referat. Obijt Anno Dni 1551.

Siste parum iter percurrentes busta viator
 Perlege, sed mæstus Sarmata luge precor.
 Potocius recubat gentis generosa propago
 Vandalitum, lapidis monte regente caput.
 Quem Scythia, quem Valachus, quem Turca timebat iniquus
 Hunc breuis vrna capit, puluis & vmbra tenent.

Andreas filius nunc dicti Iacobi Succamerarij ex Ostrowska Vexillifer Podolia, de quo ibidem in Buczac ad sepulchrum parentis ita Epitaphium habet: Positus hic iacet D. Andreas Potocki de Potok, filius Succamer. Vexillifer Camenecen. Equitum ductor, quos fœliciter duxit Deo fortunaque fauente. Cognouit cum Moschus magnanimum, Scythia equitem strenuum, vixit Annis 40. Obijt 1572. 12. Febr. Reliquit vnicam filiam Capit. Chelmen. Woroniecki consortem. Illius vt ex annorum computatione apparet, meminit Bielsc. sub Anno 1563. cum cladem Krepscij refert. Stanislaus tertius filius Iacobi natus ex Iazłowiecka, reliquit Ioannem in exteris nationibus literis & armis exercitatum, qui in Patria honore Capitanei Tlumacensis dignatus, reliquit ex Ostrożanká de Sędziwoy filiam Annam coniugem Capitanei Rozanensis Wyśel, reliquit & Nicolaum in literis & linguis exoticis instructum, qui ex Logofetowna seu Cancellarij Principis Moldauie Supremi filia suscepit Stanislaum & Ioannem. Sepultus cum hoc Epitaphio. O homo quid quæris? si miraris nihil nouum. Si intueris quis fueram? sapiens, strenuus, & diues. Sed hæc omnia nihil, solus Deus omnia. Nicolaus à Potok Potocki, Rothmagister S. R. M. sub auspicijs Supremi Ducis Exercituum, & Magni Cancell. Regni Stanislai Zolkiewski. quiesco. Vale, & cogita tuum extremum diem. Hodie vel cras sequeris. Nicolaus Potocki primus filius Andrea Castellani Camenecensis, cuius florida atas maxima quæq; asscqui studio nobili, uti exercitatum iam in literis, Castris, & aula promittebat. Ad Smolenscum Rothmagister & Alicus Regis Sereniss. Sigism. III. tale Specimen sue obseruantie in Patriam declarauit, voluit Sereniss. Rex fidelem aliquem ad cuniculos bellicos subterraneos versus Smolenscios muros directos mittere, & iustam dimensionem funiculi sulphurei exquirere: conspecto Potocio ut iret mandauit, Audax iussu Regio & bilaris accurrit ad muros urbis, intrat cuniculos, perficit mandata & inter sclopeta à custodibus missa, transfixum deferens cubitum globo hostili saluatur. Sed tanta spei virum sustulit inuida mors gloriam virtutis quæ non sustinet, cui sit in memoria calamum.

Conditur hac Nicolai corpus sub mole Potocki,
 Condere virtutem nulla sepulchra queunt.
 Illa viget semper, dum tellus stabit & vnda,
 Et surgent nitidis sydera celsa polis.

Stanislaus alter filius Castell. Camenecen. qui ex Succamerario Podolia Castellanus, demum Palatinus Braclauiensis, inde Palat. Podolia, Haliciensis, Colomiensisq; Capitaneus, & ob viru-

ab virtutem & heroicam fortitudinem amoreq; in Patriam, altiora quod meretur, quod optamus, & à Domino precamur. Gessit enim in Patria illam ac talem occupationem, ut nedum generis sui claritatem incomparabili gloria superaret, & acceptam à maioribus lucem ita nouo virtutis splendore cumularet, sed etiam si nobilissima Familia decora antiqui non protulissent, summum ille genti suae ornamentum extitisset, nam post exercitatum iuuentutem in Academicis Regni, dum in exteris nationibus perfectiorem literarum promotione & linguarum experientia reddidisset, Achilleum pectus sanguinis generositate bullientem ad negotia Martialia conuertendo, hostem Patriae à Moldauis, Turcis, Scythis, Cosacis, Moschis, Prussis congestum, vita & fortuna postposita, repressit fortiter & continuit. Ille cum parente Illustriss. Rokosianum tumultum disruperat, ille Constantinum Palatinum Moldauiae cum Illustri suo Patruo Ioanne Regio iussu & Senatus consensu, in Principem firmauerat & stabilauerat, ille Skinderbasae potentiam in Cecora usq; ad ultimum posse cum bellatoribus fortissimis represserat, ille Turcarum agmina cum Osmano Imperatore non vacillanti pectore sustinuerat, ille Tartarorum incursionem ipsaq; hostilium virium cunea, ad Bussam cum Zolkiewscio ad pontem Bary cum Koniecpolscio fudit, dissoluerat, ille in Prussia à Supremo militum constitutus, in caput Gustavianam fortitudinem paucis exercitu & absentibus primis Rothmagistris & Ductoribus, tam forti pectore debilitauit, ut recedere hostes, nec amplius turmas militum diffundere in nostros cohibuisset. Quid dicam de excursionem contra Tartaros, qui transiecto flumine Nestro cum multa praeda aufugiebant, quos ille una cum fratre suo Capitaneo Camenecensi, ad quindecim millia insecutus fuit, plurimosq; à captiuitate liberatos, etiam in captiuitatem Principes Scytharum acceperit? Quid referam quam forti animo cum Abasio Pasa ad Studeniciam pugnauerit, & quam potenter Cosacos rebelles ad Niedzwiedziety, Borouiciam & Starzec expugnauerit? Sed quid tanti viri laudes inops celebrabo, quem facta maiora, actusq; generosiores in dies magis ac magis commendant abundantius? Dicent posteris & ampliori stylo Historici quorum est, maiorum virorum & excellenti virtute praeceptorum laudes celebrare, ut & illis quoad fieri potest pro meritis suis gratia referatur, & ceteri habeant unde virtutis & laudis exempla petant, & quod ad bene merendum de suis incitentur: Mibi verò ea vel primis labris attingere sufficiat. Celebravit Sacramentum matrimonij cum Kalinowska Capitanei & Generalis Podoliae filia, ex qua suscepit eximia expectationis filios Andream, Procopium, & filias. Georgius tertius filius Castell. Camenecensis, qui postposito errore Caluini, quem ex parentibus & scholis Panioncianis contraxerat, ardens Catholicus, & pius cultor Ecclesiae, fortissimus miles euasit. Occubuit in Valachia Rothmagister in ipso feruore belli contra Tomssam Valachiae Tyrannum. De quo ita Manes sibillant.

Extulit ad hostem gladium somnoque fugato,
Ingentes Aquilas & fortia castra securus.
Et Patriae impendit totum praegrandibus ausis,
Nec sibi, sed toti genitum se credidit orbi.
Illum fama canet, cantuque imponet Olympo.

Iacobus 4. filius Castell. Camenecensis, qui post exercitatum iuuentutem in diuersis Academicis extraneorum, atq; bene dispositam ad Reipub. honestum, & Martis victorias grauem adolescentiam, ut redijt in Patriam, Cubicularius & Aulicus Sigism. III. Regis Serenissimi, primò sprete blasphemiae Caluinisticae, Fidem sacram Catholicam Romanam est cuius supremum visibile caput amplexus, tum Patriae reddidit pectoris officia in Castris. Quam dum praecommodo grauescentis corporis iam exercere non posset, facultate animi & bonorum Patriae non defuit, unde Pocillatoris Podoliae titulo merito honoratus fuit. Vir probus ex virtute, laudabilis ex humanitate, bene meritus ex Patriae amore, dilectus à bonis ex grauitate actuum, cui omnes omnia bona precantur. Reliquit ex Klomnicka filium Andream, qui in exteris nationibus cum linguis & literis collegit studia virtutum & morum, quibus commendatus in Cubicularium Sereniss. Vladisl. IV. maximam de se omnibus in Familia, reliquit spem & estimationem.

tionem. Ioannes s. filius Castell. Succamerarius Haliciensis, vir eximie ornatus literis, atq; exoticis linguis, inde iudicij virentis & Patria proficui, multoties ad Comitata Regni, & Iudicia Tribunalitia electus & destinatus, prudenti consilio meruit dignissimum nomen. Celebravit in matrimonium cum Leszczynska Supremi Cancellarij Regni filia, cuius germanus frater nunc Episcopus Camenecensis in Podolia, suscepit ex illa duos filios. Christophorus ultimus Castellani filius, Cubicularius & Alicus Sereniss. Vladislai. IV. Regis. Hic constituit domicilium sibi in M. D. Litu. dum in coniugem relictam viduam Kniazij Holowczynski, de Familia Wolouiciorum accepit. Ordinavit ipsum natura & ad bellum & ad pacem, & ad consilium & ad Martem. Non enim prestantes aquila columbam degenerem producant, sed in Potociorum Familia hoc sibi adscripsit proprium Mars, ut cum illis bella hostilia & contra Patriam directa strenue & feliciter in hostes Patrie dirigat.

Ferte alij pectus Patriamque in voce tenere,
In factis portat fortia verba Potok.

Nicolaus Potocki Iacobi Palatini Braclaviensis filius. Etiam parentis honore insignitus Palatinus Braclaviensis Generalis Podolie, Campiductor Regni Exercituum, Camenecensis, Laticouensis, Niziniensis, Cercasensisq; Capitaneus. Hunc sibi armis stridens Bellona, ipsa in iuventute dum ageret decimum octauum annum, in militem & Rothmagistrum usq; ad Moschouiticum bellum pro Demetrio Imperat. Moschor. elegit & vocauit, quem ita una cum Marte educavit & munivit, ut in arduis expeditionibus cum Turcis, Tartaris, Prussis, Suecis, Moldauis, & rebellibus Cosacis toto pectore bella gerendo victorias triumphales detulerit, atq; in manum dexteram summis bellatoribus Regis & Regni electus datus, & privilegiatus fuerit. Et quia non victoria solum, sed etiam modus victoriae existimationem & gloriam conciliant, iurarunt illi Mars cum Bellona non astu, sed vi & armis aggrediendum & finiendum cum laude bellum. Tentabat ille omnia nec quicquam pertimescebat, siue in tumultu militum, siue in copia hostium, siue gelu urgebat ad Pilauiam, siue densa silua & paludinea loca ad Ukrainam. Nam fortes à Deo & fortuna iuuantur, inertes autem à fortibus castigantur.

Equidem Illustrissime Domine, nullo modo facere ego debeo cliens, & perpetuus exorator Familiae tuae, in qua educatus fuero à puero munificentissime, quominus amplissimam istam dignitatem tibi gratularer, meamque perpetui & constantis erga te animi voluntatem declararem, ut quem tacito animi sui venerabar, eundem etiam à me vnice coli, & obseruari publice testarer. Sed quod ego ita decenter perfecte & dilucide non poteram nec sciebam, hoc Inuictissimus & Potentissimus Rex Vladislaus IV. suo in diplomate Praefecturae Cercasiensis expressit, reliquit, & omnes Historicos edocuit. Ait namque: Quicquid Nicolaus Potocki paulò superioribus bellis, Moldauico, Moschouitico, Pruthenico, ac vno atque altero Turcico bellicae scientiae ac industriae comparauit, id nuperrime contra licentiosam Cosacorum colluuiem contulit. Cum enim illi domandae ac coercendae negotium fuisset datum, illud & intrepidè suscepit, & postquam ad manus & cruentum cum seruili turba conflictum deuentum esset, circumspecti pariter & fortissimi duois manus expleuit, validasque desperatione, multitudine, ceterisque omnibus bellicis rebus & maximè pertinacia pugnandi armatas legiones, rebelles manu & animo exercitui praeeundo non semel prerumpere, & in consertas acies irruere, atque inter primos aggressores versari visus est, & vitae salutisque suae prodigus, Patriam abingenti & formidabili discrimine quod rustica illa & seruilia pectora coquebant liberaret. Ac respondit quidem magnanimitati illius & excelsae virtuti fortuna, nam sic ferocem & contumacem gentem diuersis praelijs fudit, ut parum abfuerit quin nomen quoque & memoriam illorum aboleuerit, nisi subiectis & in ordinem adactis parcere vere Polonum existimaret. Non ego ampliùs his addam, licet Supremus Exercituum Dux Konicpolscius maximam victoriae laudem tibi & Familiae tuae adscripserit, & multi

Scripto-

Scriptores eandem ore celebri decantarint. At duo proponam monenda: Primum, quod felicem exitum pugnae Deus largitur se inuocantibus, ut inquit *Liuius*, & approbavit Antoninus Imperator pugnando cum Quadis. Secundum, quod felicissimas victorias nostras temperat Deus domestica clade, ut victorum animi deiciantur, & à Deo pendeant. Quapropter dicendo cum maximo bellatore Sereniss. Stephano Rege: *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo sit gloria.* Hæreat menti Traiani affabilitas, Dionis culpata austeritas, Philippi Macedonis benignitas: Magni Alexandri contempta superbia, Constantini Magni pietas, & bonorum Imperatorum clementia, comitas atque liberalitas, eò namque & fortuna viridior, & gloria domus amœnior, propagabitur firmabiturque. *Habuit in vinculum Sacramenti matrimonialis Sopham Palatini Lublinensis Firley filiam, ex qua superstites filij Petrus Rothmagister, Stephanus in exteris nationibus in linguis, literis, & belli exercitio educatus, Henricus Nicolaus, & filia Marianna Kazanowscy consors, & Victoria. Ex Elisabeth verò Kazanowska filia Campiductoris Regni, suscepit Iacobum, Dominicum, & filiam Iohannam, quibus benedictio diuina adsit & faueat. Ioannes alter filius Iacobi Palat. Braclauiensis, qui post expeditionem Cecorianam cum Zotkiewski diuina clementia ex summo periculo in quo plurimi ceciderant liberatus, ubi rediit Tysmeniciam, à Tartaris excursionem in Regnum à Cecora post infustum praelium facientibus, in captiuitatem deductus ibidem occubuit. Iacobus tertius filius, qui ab incunabulis Domino oblatus, post debita ætate religiosus in Ordine Predicatorum professus, eximius Theologus euasit. Demum Prouincialis Prouinciæ Russiæ creatus, in ipso officio vitam cum morte commutauit. Stanislaus quartus filius, qui ipsam grauiorem adolescentiam, ubi castris militariibus addixit, totum se Marti trophæis subdidit. Quapropter à Sereniss. Rege, & à Ducibus Exercituum Rothmagister creatus, maxima fortitudinis & prudentiæ encomia detulit: insuper Ductor cohortum, & Adminstrator Castrorum in absentia primorum presidum exercitus renunciatus, laudabilia in maximis tumultibus bellicis cum rebellibus Cosacis, & Tartaris referebat premia. Cui Serenissima Maiestas Regia ad calcar praelij maxima promittit sicut iam contulit digna premia. Petrus Potocki Stephani Palatini Braclauiensis filius, hic eximie cultam inuentutem in exteris nationibus eò dignitatis ad lauream deduxit, ut maiorum suorum merita quæ Regibus, quæ Patria, quæ Familiæ protulerant, prudenti in consilio, in fortitudine Castrensi, in trophæis ex hostibus, in se luculenter expresserit, & efformauerit. Sicut namque optimi Astrologi nil in computo vel ephemeridibus errantes cali meatus describunt radio & surgentia sidera dicunt, ita ille ex quo militia castrorum addixit studia, in tam prudentem audaciam, peritiāque militarem deuenire studuit, ut S. R. M. Rothmagister equitum gravis armatura denuntiaretur. Cuius dexteritas in Prussia, & ad Chotinum contra Abasium, licet clara promptaque extiterit, in seruili tamen congressu cum rebellibus Cosacis ad Starzec gloriæ virentis palmam, ab ipso exercituum Praefecto pluribus dicebat ille reportauit. Sed præcipue. Est in illo innatus amor Patriæ & Familiæ, quia vitam licet vix maturem, nihilo reputauit, atque ibi adesse voluit, ubi primi insultus maiusque periculum apparere videbatur. Nam licet naturam non obscure unicuique indidisse cernimus, ut natali solo velit cupiatque quam maximè; vehementer tamen amatores Patriæ ad cadendum hostes incitat. dum quis sui memoriam futuris sæculis se relicturum cogitat. Honoratus Praefectura Sniatinen. altiora meretur. Tenet Sacramentum matrimonij cum Stanislawska Castell. Camenecen. filia Paulus alter filius Stephani. Qui diligenti animo perpendendo quàm hominis vita sit breuis, modò enim uiuis, modò morieris, retraxit à sæculo voluntatem liberam & spiritali occupationi applicauit. Quod commodius exequi ut posset, habitu Clericali indutus, floridam quæ nunquam marcescat vitam exercendo & colligendo, Romam Sanctam descendit, atque ibi virtutum colles, literarum dogmata, conscientia delicias venatur & acquirit.*

Fallitur insipiens huius vitæ præsentis amore

Sed sapiens scit quam sit plena dolore.

Joannes tertius filius Stephani. Qui interius speculando quia vera laus & Patriam corroborans est ex virtute & fortitudine, ad utrumq; legendum florem in Holandiam atq; exterarum nationes deuenit. Dicebat quidam:

Illustrem gentem satis hic habet atque parentem,
Qui virtute suam nobilitat Patriam.

Stanisláwscij, de Stanistáwice, in Sierad. Russia & Podolia Palatinatibus, antiqua & meritorum dignitate, atq; præmiorum gloria præstantissima familia. Descendunt enim ab antiquis Pilauis per bonorum & possessionum diuisiones ante 300 & ultra annos olim superstites. Horum posteritas dum militariibus trophæis splendenter gloriam domui aucuparetur & colligeret, profligatis Moschis, & in confinibus Regni Tartaris, Turcis, aliqui illorum elegerunt sibi & constituerunt domicilia in Russia, alij in Podolia, ubi celeberrimi nominis gloriam florentem memoria insigni coluistrare usq; in præsens non desistunt. Et quoniam dignitas ipsa, & tituli merita familiarum & antiquitatem domus commonstrant, ab illis lineam Generosorum DD. Stanisláwsciorum enumerare incipiam familiæ, ex quibus sicut leo ex ungue generositas et nobilis virtus eorum resplendeat. Gaspar Stánistáwski, quem Priuilegia, Acta Regni, et Historiæ commemorarunt, ex milite strenuo Rothmagister S. R. M. prudentia, audacia, & fortitudine insignis, ac demum cohörtum et turmarum militie Sigismundo I. tunc Regni sceptrum gubernante antesignanus et primas. Recepit in meritorum præmium Dapiferatum Sandomiriensem. Tenuit Sacramentum matrimonij cum Niezácka, filia Nieżácij de Nieżaczyce militis præstantissimi, ad cuius dignitatem, præstantiam, plurimos Turca de captiuitate in Regnum dimiserat, dignam legationem dum expediret. Suscepit ex illa optimum patriæ ciuem Gasparum, qui iuuentutem dignissimis virtutibus et literis ornatam in tantum reddidit patriæ desiderium, ut multis quoq; Regum gratijs et titulis Regni honoratus fuisset. Dignitate Pocillatoris Sanocensis condecoratus, posteris de se reddidit memoriam. Habuit in vinculo Sacramenti matrimonialis tres coniuges. Primò Krasiccij filiam. Secundo Milanowscij. Tertio Kożiccij, ex quibus benedictionis diuinæ suscepit prolem.

Balthasar Stánistáwski 1. filius. Hic Minerva consecratam adolescentiam disposuit Martis fauoribus & trophæis: certarunt quidem in illo Pallas & Minerva, ex uno Mars & Bellona, ex altero aduersitatis brachio, sed victor vicit, & Mars coronatam obtulit vicloriam in præmium. Quapropter ex vigilanti milite Rothmag. feruidus in Patria commodum & utile. Qua quidem militari prerogatiua, & eximiorum militum centenis sibi delegatorum ductor strenuus contra Maximilianum ad Byczynam, contra Moschos sub Serenissimo Stephano Rege, & contra singulas expeditiones hostium continuus, quo nedum sibi comparauit inter militie Duces amorem, sed etiam Regia benignitate acquisiuit decorem. Creatus enim fuit à Serenissimo & bellicosissimo Rege Stephano Bathoræo, Notarius Campestris Exercitus Regni, & Succamerarius Sanocensis, à Sigism. III. Sereniss. Rege, ob grauitatem morum, & in aula Regia dignissimam promotionem habuit, primò promotus in Præfectum Culinæ Regiæ, tum Castellania Sanocensis. Demum post Hyacinthum Młodzieiowski in dignitatem Thesaurarij Sereniss. Regis, post in Thesaurarium Regni post Ioannem Firley Capit. Lublinen. in Capitaneum Zydlouicen. Osiecen. & Starogarden. constitutus & confirmatus, reddidit nobilitatis suæ & præmiorum dignissima

gnissima specimina, cuius eximia merita diuersa Priuilegia demonstrant, in quibus ita loquitur Serenissima Maestas: Cum in bello contra Moschos expediendo grauissimæ turmæ equitum tibi commissæ fuerint, ita Præfecturam administraisti, vt non solum admiraretur cæteri, sed ducerentur exemplo ad præclara facinora. Interregni autem tempore, & in prælio ad Byczynam fidei & dexteritatis excellens tuum robur eluxit. Et in Priuilegio Thesaurarij Regni lego. In tumultu domestico & in initio dissensionis, cum non contemnenda militum manu nobis tua nobilitas adfuit, & Cracouiæ nobis absentibus ad custodiam Serenissimæ Coniugis, & filiorum nostrorum charissimorum constitutus, laudabili fide & solertia munus commissum sibi obiuit. Ex Herburti filia de Dziedzitow Palat. Russia germana sorore suscepit filiam Zophiam Mieleccij consortem Ioannem Cornelium, qui dum iuuentutem suam in exoticis studiis atq; exteris nationibus dexterè excoltam, virtutum flore & profectu adornasset, Patriæ & Serenissimo Regi obseruantia nobilis dignitatem deuit, unde & Præfectura Szydlouienfi insignitus fuit. Tenuit in consortio matrimoniali filiam Tarnouij Castell. Sendomir. post Kazanowscij Succamerarij Regni, & Kokonauscensis Præfecti. Ex hac suscepit filiam Leonoram lectissimam, consortem Generosi D. Alexandri Betzecki Capit. Betzensis. Sepultus in Szydlow, ubi Epitaphium illius merita & præmia latissimè edisserit.

D.

O.

M.

Illustriss. ac Mag. D. D. Ioannes Cornelius de Stanislawice Stanisławski, Illustriss. ac Mag. D. Balthazaris Thesaurarij Regni &c. filius. Qui dum optimis artibus excolta & in lustrandis exteris nationibus spatio 18. annorum exacta adolescentia exemplo suorum Maiorum in Aula Sereniss. Sigism. III. Reg. Pol. versaretur ob magnitudinem animi & præstantiam ingenij Capit. Szydlouien. condecoratus, multas clarissimorum virtutum protulit dotes. Hic talis ac tantus vir, Deinde Sereniss. Vladisl. IV. Reg. Pol. Aulicus factus infractis viribus tuebatur Patriam, pius, munificus in pauperes, æquitati studio, amicis fauit. Ex Catharina Kazanowska Sigism. III. Succamer. Regni &c. filia, reliquit Leonoram Constantiam. Obijt 1636. Annum 56. agens.

Martinus Stanisławski Gaspari Pocillatoris Sanocensis alter filius ex coniuge secunda Milanowska, qui dum ætatem suam militaribus exercitijs atq; obsequiis Regis in Curia obligasset Sac. Reg. Maestati, & Notarius Thesauri electus & confirmatus fuit. Obijt sterilis. Michael tertius filius ex eadem Milanowska, qui dum animi industriam & robur corporis, Castris & militia ab ipsa iuuentute consecrauit, quotidianis obsequiis Martialibus, atq; vigilijs, in hoc deuenit ipsis Ducibus Exercituum commendationem ut inter milites primos adnumeraretur. Creatus namq; Rothmagister Equitum, ita hostium turmis fortis permansit, ut fieri militarium cohortum S. R. M. Dux promeruerit. Detulit tantam gloriam domui, pugnando inter Eljeros una cum Danitouicio, Herburtbo, & Beskiesio in Multania, Liuania, Moschouia, & in Valachia ad Cecoram, ut Serenissimus Rex post alios honores ipsi Succamerariatum Podolia in ornamentum Familiae & ulterius promotionis testimonium obtulerit. Habuit in consortium matrimonij primò Herburti filiam, ex qua suscepit dignissimam prolem Samuelem Rothmagistrum S. R. M. qui in pluribus expeditionibus id quod militem & nobilem decuerat, eximium præstitit. Post Chocinensem expeditionem contra Osmanum cito obiit, relicta coniuge ex Chmieleciorum Familia vidua & sterili. Filia ipsius cum eadem Herbutowna Anna elegit statum felicitati perenni deditum in Vielunensi Monasterio Sacratarum Virginum. Secundò autem matrimonio habuit Danitouicij filiam, sororem Palatini Russia, & Thesaurarij Regni germanam. Ex hac reliquit filium Adamum & filiam Barbaram, quæ collegio Sanctimonialium associata in Sambor religiosa vota consecrauit altissimo. Adamus verò filius ipsius dum tyrociniæ ætatis literis atq; exteris nationum exercitijs dignissimis in ampliorem honorem prouectioribus annis disposuisset meretur suæ Patriæ tranquillitatis meritò, dum ad Chotyniam propriis

propriis sumptibus expeditionem Turcicam compleuisset; non enim minus est meritum aliis meritis odisse neminem, bene velle omnibus, & conscientie securitati providere. Reliquit ex Kregzelowska Michaelem & Constantiam. Gaspar Stanisławski quartus filius ex eadem Milańska. Hic Parentis sui gloriam nedum propriis meritis auxit, sed etiam posteritati reliquit laudabilem. Erat namq; nedum militaribus Castris clarus, sed etiam Serenissimis Regibus optime meritis, ut sicut ex utroq; dicitur aliquis Caesar, literis scilicet & gladij fortitudine, ita ille ex utroq; optimus fuit cuius Patria bene merendo atq; Serenissimis Regibus. Erat namq; Sigismundi III. potentissimi Regis Aulicus dignissimus, & perpetuus Patria propugnator atq; miles. Quapropter adhuc superstite Parente creatus fuit Dapifer Sanocensis, postmodum Pocillator, demum Succamerar. ibidem altiora merebatur ipsa virtute, beneuolentia, & humanitate id ex postulante, sed inuida mors florentis gloria virum e medio viuorum sustulit. Habuit in consortium matrimonij duas coniuges, ex quibus prolem hanc reliquit. Sigismundus primus filius ex Dyczowna Magni Procuratoris atq; Gubernatoris arcis Cracouiensis filia, hic dum animum literis tam domi, quam in exoticis studiis graciliorem reddidit Patrie, mox conuertit studia ad spiritualem dignitatem. Et quia virtus, honestas, probitas, experientia Canonum Ecclesiasticorum tales viros Senatoribus grauioribus & Cathedrarum Episcopis commendat, breui Praepositus Kościelensis ordinatur, quem postmodum Serenissima Maiestas ex Secretario Abbatem Orłouiensem esse voluit, & constituere fecit. Michael secundus filius ex Dyczowna Stanisławski Gubernatoris Generalis arcis Cracouiensis filia, Castell. Camenecensis Palatinatus Podoliae. Qui dum ex ipsis alumnis bellicosissimi Martis progenitus fuisset, adimpleuit in semetipso quod doctissimi viri desiderauerunt. Non gignit generosa aquila degenerem columbam, ut namq; floridam aetatis attigit metam, illam mox grauissimorum Senatorum Aulis in exercitium nobilis virtutis & prudentiae detulit, postmodum vero, ubi moribus & actibus vir effectus fuit, pectus Patrie, fortitudinem hosti, audaciam militi, merita Familiae, & quoad vitae spiritus ad augeret sibi vires perpetuo consecrauit. Inter eximios & strenuos experientia & fortitudine milites connumeratus, Tartaricas Phalanges, Prussica agmina, Moldauica Castra, Cosacorum fortalitia deturbauit, profligauit, dirupit. Quibus meritis in tantum deuenit apud excellentissimos & supremos Exercituum Duces honorem, & apud Sac. Reg. Maiestatem existimationem, ut equitatus grauioris Rothmagister Serenissimi Regis denunciaretur. Quo in officio eò nomen deduxit, ut magnifice Domus adiungere familiis suis ipsum, & Stanisławsciorum Familiam desiderarent. Insuper ut ipsius meritis dignum redderetur praeium & bonos, Serenissimus Rex Vladislaus IV. illi Castellaniam post decessum Herburti contulit. Quo in munere magnorum & piissimorum Senatorum amulator factus, nedum Regi & Patria obseruantissimus, sed etiam S. Ecclesiae religiosissimus. Extructis namq; de nouo & fundatis Parochiis, Beatissima & miraculosa Virgini Mariae in Conuentu Predicatorum Leopoli ampliare & extruere sacellum animum adiecit, quod nedum finaliter effecit, sed etiam magnifice fundauit. Habuit in consortium Sacramenti matrimonialis Georgij Czurilij de Goray, quem progenuerat Iazło wiecka filiam matronam morum grauitate, pietate in egenos, religione in Ecclesiam, obseruantia in maritum, sanctitate celeberrimis mulieribus comparandam. Suscepit ex illa Gasparum filium, quem in vita gressibus humanis non maculata, ad caelestia dominantium dominus vocauit. Reliquit & filiam Eufrosinam Generosi D. Petri Potocki Palat. Braclauien. & Rothmagistri Reg. Maiestatis equitatus grauioris dignissimi consortem. Sorores Sigismundi & Michaelis fratrum erant Anna Nicolai Lanckorunski Vexilliferi Leopoliensis consors, Eufrosina Deodicata Cracouia nunc Sanctimonialium mater ad Sanctum Andream. Sophia Pauli Kuropatwa coniunx, Elisabeth Rudnicij consors. Ex altera vero coniuge Fridrowná, idem Gaspar Succamerar. Sanocensis, suscepit filiam Theophilam, quae nondum sibi elegit statum virginitate gaudens. Continuando vero lineam inceptam ex Gasparo secundo Pocillatore Sanocensi prouenientem adfero coniugem ipsius tertiam e Familia Kozicciorum. Ex hac suscepit summum bellatorem in expeditionibus plurimis in Moscbouia, in Prussia, in Moldauia, cum Moscbis, Turcis, Tartaris, Cosacis,

clarissi-

clarissimum virum & deuotione & iudicio excellentem nomine Adamum. Exercet nunc sub Illustrissimo Castell. Cracouiensi, & Supremo Exercituum Praefecto iudicia Castrorum, illiusq; cohortis nobilitate strenua, & bello conspicua Vexillifer à multis annis vigilantissimus, & in multis expeditionibus fidelissimus custos & tutor. Qui dum diuersis expeditionibus sub diuersorum Rothmagistrorum signis bellicis eximia documenta animi strenui affatim declarasset, demum Supremi Exercituum Ducis bellicis signis complexis, ultra annos viginti defendit illorum honorem & decorem, imò peruigil custodit & retinet.

Słostowscij, in Sieradiensi Palatin. Regali Curia & militiae dediti. Petrus eximius miles & Aulicus Sereniss. Stephani Regis. Secuti sunt in rebus bellicis, & fratres suos maiores Ioannes, Matthias, Andreas.

Zakliczewscij, Literis, militari, & iuri Nobilium dediti. Dominicus Iudex Makouien. qui reliquit filios nouem. Ex quibus Dominicus filius Rothmagister strenuus & felix in Moschouia, & cum Tartaris. Reliquit filios quinq;. Alter filius Martinus etiam Rothmagister, alij uerò ut Andreas & Valentinus milites eximij.

Kliczkowscij, in Masouia & in Palatinatu Cracou. Ex quibus Petrus in iure Nobili versatus fuit. & in Pocutiam alij militando cum Strus & Potocio descenderunt, qui pro benè meritis à Regibus prouisi.

Zelisláwscij, in Chęćinensi districtu, cum antiquitate domus literis et sapientia dediti. Dicebat quidam nec sine optimo respectu:

Dulcè vetus vinum : senis est oratio dulcis,

Dulcior hoc ipso quo sapientior est.

Ianowscij, in Cracouiensi Palatinatu. Sequuntur virtutem & bonos, Nam Viam qui nescit qua deueniat ad mare, Eum oportet amnem quærere comitem sibi.

Wazynscij, in Sendomiriensi Palat. de Wazyno, alij de Obidzice; Iacobus ex Goworkowna suscepit Ioannem, qui ex Krzilczycka Laurentium, Raphaelem, Stanislaum habuit. Hic reliquit Marcianum, Christophorum, Constantinum cum Ianowska. Ex Wazynsciis Ioannes & Albertus ex Liuania Electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripserunt.

Borowscij, in Cracouiensi Palat. à Kámienieccijs descendunt, & à Borow denominati sunt. Ex quibus erat Abbas Szczyrzycensis.

Lichnowscij, in Sendomir. Palatinatu. Quia melius est praeuere, quàm pauere, & utilius est erubescere quàm pauescere, ideò in aulis Magnatum morum decentiam, in scholis literarum peritiam, in castris meritorum excellentiam colligere satagunt.

Láchowscij, in Chęćinensi districtu ex Crac. Palatinatu. Ex Sendomiriensi Palatinatu electionem Sereniss. Vlad. IV. Ioannes subscripsit. Summi boni est, mens conscia recti. Quod ergo bonum, honestum, & spirituale est attendunt,

Chrzczonowscij, in Sendomir. Palat. Prouidentia Dei omnia gubernantur, & quae putatur poena, medicina est. Quocirca omnia illi à Deo prouenire medi-

tantes, in prosperis agunt gratias Deo ut perseuerent, in aduersis etiam Deo gratias agunt ut auertantur.

Cieszkowscij, in Syradien. Palat. Qui militarem exercendo, prospiciunt meritorum præmia. Sed cor Regis in manu Dei.

P I E L E S Z.

DELINEATIO.

SVNT duo gladij euaginati decussatim positi acuminibus sursum & manubrijs deorsum. Existimo campū sanguineum, & in corona tres pennas struthij. Origo duellum cum hoste fortunatum & singulare demonstrat & docet.

VERVS MILES.

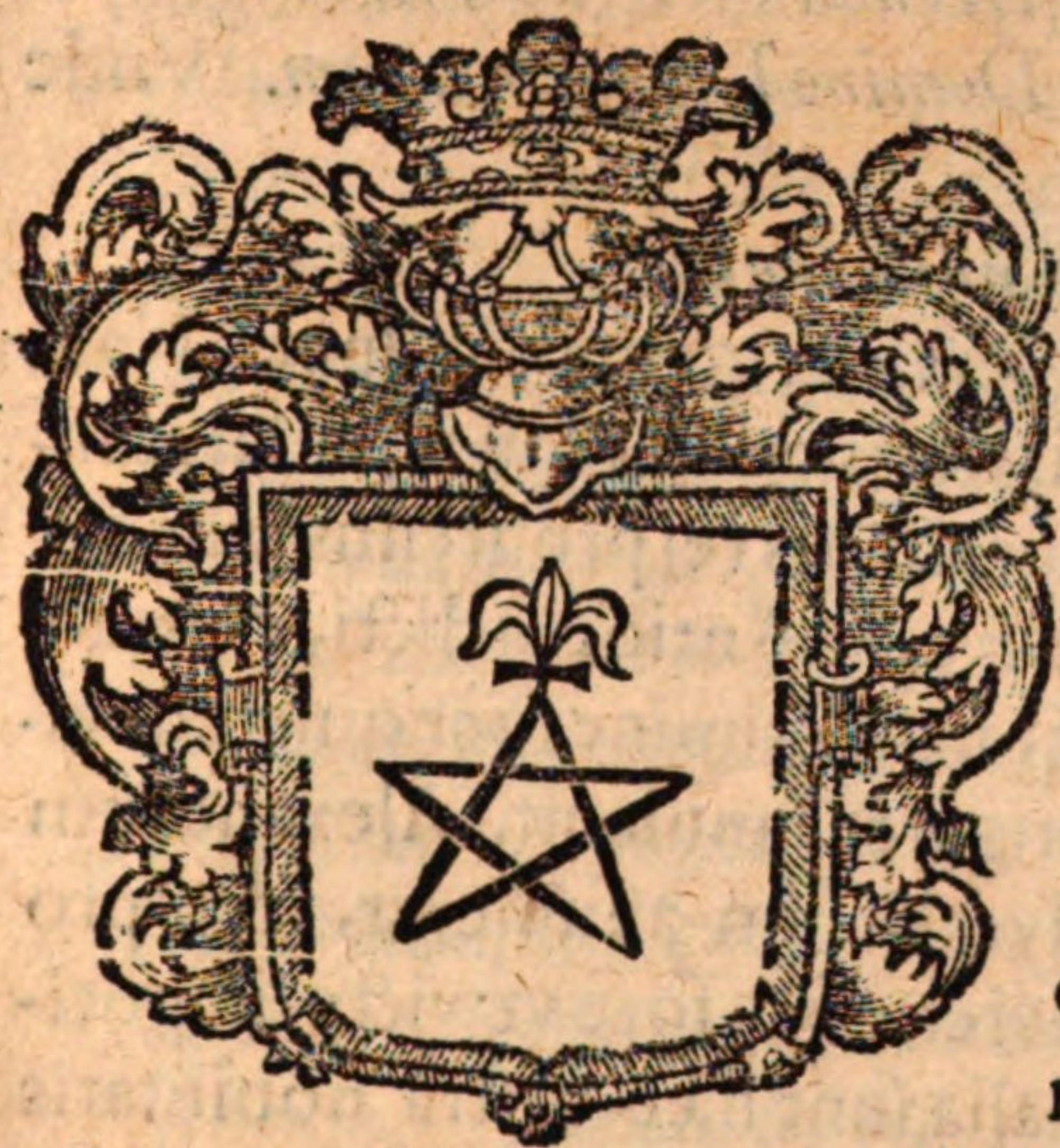
INnumerabilia rerum bellicarum authores ad rerum militem describendum colligunt tum rerum tum mediolorum. Neque immerito. Nudus enim & inermis miles non de pugna, sed de fuga cogitat. Segnis & rudis miles, conspecto sanguine & strepitu armorum graui audito, confunditur, conteritur, perit. At exercitatus pluries & veteranus miles, qui non tam quatit de hoste quot sunt quam ubi sunt, qui non videre hostem solum sed pugnare desiderat, qui verus miles solus dicendus est: non multa requirit media, campus & gladius, sufficiunt. Non enim cogitat veteranus miles ex insidijs hostem aggredi, (communiter enim euenit, ut quas struit sibi parat insidias) nisi forte apertum teneat periculum aliter aggrediendi. Audacter veteranus miles cruorem suum spectat, quia scit vicisse post sanguinem, *inquit Petr: Rau: Inter Symbola Iulij Cæs: Capaccio, Habeo ciconiam quæ ore tenendo aliquod folia arbusculi habet subscriptum lemma Audentius obsto. Quod folia habent ad audaciam & fortitudinem! Habent naturalia remedia animalia cum quibus in suos hostes: vitæ insidiantes secure & fortiter tendunt, vnde ciconia ore tenendo folia platani quibus hostes naturaliter ipsius perimuntur, dicit. Nunc audentius obsto. Profecto quorum hæc arma propria sunt, duo inquam gladij parati & in crucem dispositi, si pro Deo religione & Patria stricti & assumpti fuerint, Deo inquam vno & trino, religione,*

gione, sancta vera Catholica Romana: Patria, iustum bellum defensionum atq; offensuum, deducere audentius obstabit. *Vnde Liuius lib: 9. Decad: 1.* Bellum est iustum quod necessarium est, & arma sunt pia, quibus nulla nisi in armis relinquitur spes. Echo igitur armorum vestrorum est Audentius obstare. Hæc vestra est fælicitas augusta, hoc familiæ decus, istud maiorum vestrorum meritum. Concedebant vt apparent ex armis multum amicis & familiaribus suis, sed inimicos suos per omnia superabant. Sed obseruandum vobis erit quod qui inimicum animæ non superauerit hostem corporis minimè superabit, nam iudicium Dei super tales manet vt decem viri mille fugarent, Si verò inimicum animæ superauerit, dicit scriptura gladij ancipites in manibus eorum. Magnum quid refert Eucherius. Ait enim, qui mundi peripsima & quisquiliæ creduntur, de nationibus ac Regibus iudicabunt. Et qui sunt amabo isti? qui animi hostes deuicerint. Ergo velim, si gladium mittis hosti, pacem mitte animæ.

Prædictis armis in Vitepscensi Palatinatu vtuntur Pieleisouij & Pieleisouicij meritis suis & conuersatione nobili clari. Ex quibus Paprocus meminit Stanislaum cum fratribus eximios viros.

PIATYR seu PIETYROCH. NODVS GORDIUS.

DELINEATIO.

EST Pentalpha seu Pentagonum aurei coloris in campo ceruleo scuti. Ad summitatem anguli primi est lili-
um.

ORIGO.

Arna hæc antiquissima & ante augustissimam orbi natalem Christi initia sumplisse Historici affirmant, sed Qua ratione & quando in Regno inuenta, non referunt. Colligi tamen tam origo prima gentilitiorum, quam successus in Regno ex Luciano, Agrippa, & Antiochi Soteris nummo, & qui tractant de Pentagono salutis symbolo facile possunt. Videtur Alexander Magnus primus parens fuisse horum armorum, nam cum nodum Gordium resoluisset gladio, pro insigni assumpsit sibi & suis prædictum nodum Gordium. Hinc Arridæus frater & filius Alexandri Ielo vel Ilo, eiusq; posterii eisdem vsi fuerunt armis, illaq; viris fortissimis fidissimisq; cum torque aurea conferrebant. Hoc ex monu-
mentis

mentis illorum constat sub Lentulo & Antonino consulibus Romanis, & ex Ægyptiorum similitudine, qui arma Gordiana, Pentagonum vocarunt. Dum verò variarum mutationum sorte posteritas Ielonis agitaretur, & ad Chersonesum vitam conspicuam duceret, Ielo vnus ex Roxanna Alexandri proueniens, per Bosnam fluuium cum milite venit in oras, quas nunc Roxannas & Roxolanas vocamus. Erecta namq; Chorsona ad nomen chorsonesis patriæ, regionem illam ex nomine parentis Roxannæ, appellauit Roxannam seu Roxiam. Hi igitur hæredes Chorsoni Ielouicii progeniti, diuersimode in Roxolania pro diuersitate Prouinciarum vocati fuerunt. Dum verò Ielouicii varijs agitentur incursionibus à Ducibus Moschouia, Russia, Lithuania, & Monarchis Polonia, petierunt à Boleslao Chrabri Polonia mutationem bonorum. Inclinatorum petitioni, concessit æquiualentia bona Kuniouium, Malinscum, Bokoinium, à quibus bonis modo Ielouicii vocantur Kuniouscij, Malinscij, Bokoienescij. De quo clarius habent priuilegia ipsorum & Acta Luceorientia & Cremenecensia.

S P E S G E N E R O S A.

NON est laboris maximi spem generosam assignare. Illa est quæ nec vana, nec dubia, nec fallax; sed velim à quo spes eiusmodi speranda? Ipso à Deo. Ita Bernard: serm: 9. super Qui habitat. *Tu es Domine spes mea, quicquid agendum, quicquid declinandum, quicquid optandum tu es Domine spes mea. Si mihi præmia promittuntur per te obtinenda sperabo, si insurgunt aduersum me prælia, si sæuiat mundus, si fremat malignus, in te ego sperabo. Quia adherere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam.* Vnde echo tantæ spei est,

Quoque loco versor bellua nulla manet.

Arma hæc vestra etiam symbolum sunt certæ & generosæ spei. Nam Pentagonum Lucianus in libello, in quo agit de quodam, qui inter salutandum lapsus est, salutis symbolum fuisse testatur. Cuius rei progressus talis est: Antiochus dictus Sotyr, à quo reliqui Syriæ Reges Antiochi dicti, cum aduersus Galatas acie decertaturus esset, essetq; in discrimine, per quietem vidit, vel se vidisse vt militum animos in spem erigeret simulauit. Alexandrum Magnum se vidisse, qui monebat vt salutis symbolum assumeret, idq; pro tessera tribunis daret, eorumq; vestibus insueret, ea re fore vt victoria potiretur, Symbolum autem salutis erat tale, qualia sunt hæc vestra nobilitatis arma. *Pier. Val. Hierog: lib: 47. & fol: 753. Fecit ille & vicit.* Profecto iam talia arma vestra spem generosam exemplificant. Quasi enim vox fuerit ex armis his vestris ad homines. Qui gaudet in hac spe tenebit & rem, qui autem spem non habet, ad rem non potest peruenire. In familiam vestram generosam & antiquam dum flecto oculos, video fuisse tam eximios viros bello & castris, vt vna salus in eis, & spes fortunæ laborantibus in prælio, constituta fuisset. Illi cum Ducibus Russia phalanges hostiū prostrauere.

Illi

Illi Regno & Patriæ multoties salutem obtinuere, illi usque nunc Castrensi dignitate præcelso, illos retinent titulos & honores, quibus & optimus ciuis, & strenuus pugnator, & dexterrimus Patriæ defensor speciosam in memoriam reducitur & commonstratur.

LINEA FAMILIÆ IELOVIORVM.

IELO Kunioniski, primus Terrarum Cremenecensium Terrestris Iudex, vir consilio, fortitudine, rerum Reipub. gerendarum dexteritate conspicuus. Nupsit illi Capitanei Cremenecensis filia Denisko Makosiey, ex qua dum non suscepit masculam prolem filia, quæ erant sex, bona in diuersas familias quibus vinculo matrimonij iunctæ fuerant, intulerunt. Daniel Ielo Malinski, Præfectus Legionis in Volhynia, summè meritis, & victoriis plurimis de Tartaris reportatis clarus. Michael filius Danielis, Marschalcus Volhyniæ. Hic dum Volhynia nondum in Palatinatum erecta fuerat regimen & officium pro salute Patriæ & Reipub. dignissimè & cum decore administravit, & tempore Interregni iustè & suauiter optimum ut decuit ciuem Patriæ consuluit. Eustachius Ielo Malinski Episcop. Luceoriensis, ritus Græci in unione Sancta cum Ecclesia Romana. Erat vir & summæ authoritatis & probitatis, qui unâ cum Hippacio Pociey Metropolita Kiouienfi, aliis Vladicis seu Episcopis persuasit unionem, cum Ecclesia Dei Sanctam & necessariam ad salutem esse, diuisionem verò ab illa esse perniciem animarum. Matthæus Ielo Malinski, strenuus bellator in Liuania & Moschouia, alijsq; expeditionibus in quibus ad extremum vitæ deesse noluit, licet multoties vulneribus & mutilatione affectus. Serenissimus Rex Stephanus, heroicum ipsius animum dignissimis præmiis remuneravit & possessionibus. Hic fortè recessum unionis M. D. Litu. subscripsit ex terra Volhyniæ 1563. sub Alexandro Rege. Ianusius germanus Mathæi strenuus miles & fortissimus bellator, qui ad Gedanum dum audaci pectore confudit manum hostilem globo transfixus lethali-ter post dies paucos heroicis actus Familiæ consignauit. Ipse Sereniss. Rex eximium militem inuisendo, subscripsit testamentum ipsius & ultimam voluntatem. Erat in captiuitate Tartarica ex bello 1577. ad Dubno. Ioannes Ielo Malinski, Vexillifer Inuictissimi tunc Principis Regni Poloniæ, nunc Serenissimi Regis nostri Vladislai IV. vir strenuus & bellicosus. Obijt in Moschouia. Alexander Ielo Malinski, Rothmagister in Hungaria eximius, qui nedum heroici actus detulit testimonia à Comite Stephano Kendi & Præfectis Exercitus, sed eandem fortitudinem multoties Patriæ suæ contra quosvis procedendo hostes declarauit. Daniel Ielo Malinski, Vexillifer Volhyniæ, qui propriis sumptibus militem necessitate Patriæ exposulante in castra & contra hostem deduxit, nec vitæ, nec sumptui parcendo. Maximum ornamentum Palatinatus sui, amicorum solatium, suis exemplum. Adfuit in expeditione contra Osmanum Turcarum Imperatorem, & in Prussia contra Gustauianos,

uianos, contra Tartaros in confinibus, & rebelles Cosacos omni occasione oblata à Supremo Exercituum Praefecto continuus. *Vuant feliciter qui Patriæ fauent.* Casimirus Danielis filius eximia expectationis, ut qui iam totius nobilitatis consensu Iudiciorum Tribunalitiorum custos, tutor, promotor maturior ætas deducet ornatum Familiæ, splendorem & utilitatem Patriæ. Virtus namq; germinans honores, iacta in eo fundamenta sua, splendore actuum & morum specificè denunciauit. *Fauete Mars Pallasq; viro, Deo se & sua consecranti.*

Bokoinscij, in Volhynia nobilis & antiqua dñus. Aptam meritis maiorum vicem referunt.

Mormilij in Braclauensi Palatinatu. Ex quibus Marco & Misko à Sigismundo I. priuilegium confirmationis acceperunt in bona æuiterne data Dżietkowce super fluuium Kubicz, & Fedronowce super fluuium Soba. Quæ quidem bona ante sui prædecessores antiqui pro benè meritis tenebant, iterum confirmationem eorundem post deuastationem & ignem Tartaricum in Braclaw acceperunt ab Augusto Vilnæ Anno 1542. Daniel Mormil, Constantinus & Romanus eorum posteri, qui militia quidem clari, sed præcipuè cum Tartaris ad Chmielnik singularem declararunt operam.

P E L I K A N.

D E L I N E A T I O.

Diuersæ sunt Pelicani delineandi formæ, sed pro armis præsentibus est Pelicanus, qui cruore suo pascit pullos.

O R I G O.

NON alia esse potest, nisi quia primus Parens huius Familiæ in bello proprio vitæ periculo liberauerit Exercitum, vel in præsidio Principis animose steterit.

P R O L E G E & G R E G E.

NON vnicam habet metam optimus ciuis, ad quam vitam suam colimat, atque pro illa mori non trepidat. Deus, Ecclesia, Patria, Rex, Amicus, Lares, metæ illius sunt. Ad hæc omnia duobus his compilata manent, *Lege & Grege.* Et quidem gregem satis liquidò Pelicanus commonstrat, qui pro pullis suis conseruandis, suoque grege etiam ignem vren-

utentem non perhorrescit, sed in illo moritur vnâ cum suo grege, nec mouetur. *Pier. Valer. Hierogl. lib. 20. cap. 7.* Legem autem Magni illius Lusitaniae Regis Ioannis 2. commendat Symbolum duplex: Acceperat enim primò in Symbolum Virum, qui manu vnâ tenebat candelam accensam, altera calamus scriptorium. Iterum assumpsit Pelicanum cum pullis, cui subscripsit Epigraphæ: *Pro lege & grege.* Quasi diceret, vtrumque Symbolum non alio sensu defero, nisi pro lege & grege, cereum pro lege, calamus pro grege: cereum qui se ad cælum euntem anteiret, calamus qui se in terris morantem retineret: cereum pietatis suæ testem erga Deum, calamus beneficentiæ suæ indicem erga Regnum. Ita & Pelicanum assumpserat non alio fine, quàm pro lege & grege, pro illis scilicet vitam perdere, pro istis sanguinem prodigere, vt legem pareret, gregem defenderet. Verè erat Pelicanus, qui vt filios saturaret esurit, vt potet sitit, vt reficiat deficit, vt saginet marcet. Vestra sunt hæc arma ô Nobiles Domini, quibus nil esse cordi, nisi pro lege & grege mori. Nam res magnæ etiam cum periculis volunt percipi, nec potest qui multorum cum vtilitate vixit dignâ morte cadere, nisi plurimorum cum fructuum vsu etiam moriatur.

LINEA FAMILIÆ PELIKANORVM.

KOcielij, antiqua Familia in Russia, meminit illius Dlugoss. vt refert Stricouius fol. 148. Tres (inquit) Sclauonici Duces, Roscislaus, Sviatopolcus, & Kociel à Græcis Fidei Christiana receperunt ceremonias. Anno Christi 800. in Oriente regnante Michaele, in Occidente Arnolpho Imperatore. Nicolaus Kociel, ob merita in Castris & Reipub. Praefectus Zigwoliscensis in districtu Osmanensi, quem aut alium Constitutio Regni 1589. Liuania Exactorem Contributionum meminit. Sed supra omnia Nicolaum Kociel eximum militem in Liuania contra Moschum Historiæ referunt, & contra Magnusium; ibi enim summo pectoris robore arcem Zigwoliscensem defendit. Demum ad Kiesiam illius opera & inquisitione Andreas Sapieha obsides liberauit, & Moschis dispersis ab arce tormenta bellica recepit, quod etiam iterato effecit. Demum sub Kierepecio, Lenuartho, & Iaskarate fortia animi intenta in effectum amabilem Castrorum Ducibus disposuit & deduxit.

PIELGRZYM seu PEREGRIN.

D E L I N E A T I O.

EST leo profiliens ex campo caelestino muro circumdato, ad medium erectus, pedibus anterioribus ante rostrum erectis, & caudam sursum eleuatam tenens. Super coronam sunt quinque pennæ stutij. Alij tamen sine muro ponunt arma hæc, sed iacentem leonem ponunt in campo rubeo, à quo autem recedit, in campo caelestino deferunt. Est igitur campus duplex in his armis, infernè caelestinus, supernè sanguineus.

O R I G O.

Belscius originem dicit *fol. 178.* Portugalensis quidam peregrinus in Africam obuios habuit pugnantem leonem cum Dracone, vir cordis imperterriti, stricto gladio iuuit leonem, & victum draconem supposit. Memor beneficij leo, nunquam recessit à viro, sed quocunq; iret sequebatur illum ceu canis, & deferebat illi varia animalia ad cibum apta. Contingit demum quod Portugalensis fortè in absentia leonis fuisset à Mauris vulneratus, nec remedium retentionis sanguinis habuit: accurrit leo & sanguine madentem dominum conspiciens contristabatur, cucurrit tunc lacerta ad lambendum sanguinem, iratus leo ictu illam occidit: venit altera & visa alia occisa recurrit, & accepit herbam quandam, qua ut tetigit lacertam reuixit. Videns Portugalensis rem miram, occidit illam lacertam & extraxit herbam atque vulneri applicauit, sanguis constitit, vulnus sanauit. Leo verò illi ad finem vitæ inseruiuit, & mortuo ac sepulto adiunctus, ita in dolore sine cibo & potu famescit, ad sepulchrum decessit.

G R A T A S E R V I T I A P A T R I Æ.

Frustra expectatur sermo à mortuo si naturam spectemus, frustra expectatur gratia ab auaro, quia semper & à te cupit, sed expectare à Patria gratiam conuenit omnibus ad obsequia illius intentis, nec tantum ager fertilis reddit, licet plura multò quàm accipiat reddat, quantum Patria nobis tributi.

tribuit: totum enim hoc quod habet conseruat, protegit, tibi confert, dat, tribuit, ita quod illius meum, sit tuum. Nam si nullus est finis tibi rectè consulendi Patriæ, nullus quoque erit finis Patriæ tibi bona conferendi. Et si parentis loco tibi Patria est, vt à parente omnia possidebis, et si animi tui est bona Patriæ augere, & mala ipsius in se transferre, & illa augebit bona tua & in tuos filios transferret, Leo hic te moneat velim quonam pacto tibi inserviendum est Patriæ, quam scilicet solerter, prudenter, constanter, fideliter, fructuosè, realiter. Fictè enim Patriæ seruiens, fabas gestabit depictas. Nam si ingratus in amicum in vniuersum ab omnibus meretur vituperari, quid dicam de ingrato in Patriam, cuius ipsa mentio desiderium est:

Scipio sum iustus præmium vtriq; fero.

FAMILIA ARMORVM PIELGRZYM.

V Tuntur plurimi his armis nedum in Regno, sed etiam in Germania & in Italia, & additamenta sua acceperunt plurima. Germanicus Malassina Legatus ad Sigism. Sereniss. III. Regem, eisdem utebatur armis additam coronam habens, & muro albescenti utens.

Sędzinłcij, Eisdem vtuntur sed in duplici campo. Alios in tam spatiofo Regno benignus lector adscribet.

P I O R A.

DELINEATIO.

S VNT pennæ tres Strutij ordine recto dispositæ, ita tamen vt vna penes alteram mediam altiore teneant, coloris sunt albi, in campo rubeo.

O R I G O.

A Ntiqua in Regno referunt Scriptores, campus verò sanguineus asserit acquisita fuisse in spectaculo Martis. Existimo non alio medio, nisi ipsius ductoris hostilis, amputatione capitis. Quapropter, quia & virum

fortem, & candidis ornatum pennis affecutus fuerat, in perpetuum monumentum Familiæ, illius proposita bellica acta fuerunt.

M I L I T I S D E C O R.

D Imidium facti licet qui benè caperit habeat, sed quoniam accidit speciosum principium contumelia & ignominia finire, est verior illa

sententia quæ axiomatis quoque locum retinet: *Finis coronat opus*, Militiam igitur decoratam non ex initio sed ex fine speculabimur & inducemus. Varijs video principijs magni bellatores inchoabant bellum, sed probati, perfecti bellatores vnicum signum trophæi deferebant. Illi vrsinis pellibus, fluuiialis canis, equinis iubis & caudis leonum, pardorum pellibus, quo truculentiores visu forent, induti bellum incipiebant. Cyrus verò maximus triumphator conis albis milites ornabat, & ipse Alexander Magnus & totius orbis debellator pennis candidissimis calsidem circumcingebat. *Alex. ab Alexand. Gen. lib. 1. cap. 20.* Arma hæc, quæ ab antiquis triumphatoribus in ornamentum Galeæ fuerant, vt ibidem refert *Alexander ab Alexandro*, alba & candida Strutionum & ferrum deuorantis auis, dum in Gentilitium in Regno ab innumerabili tempore fuisse & esse conspicio, non aliud memoriale auguror nisi militis decorem, militis (inquam) non nomine sed re, non tyronis sed exercitati, non in vrbe sed in castris, in castris (inquam) non in quibus non speratur hostis, sed vbi conteritur hostis. Est militis decor, probati, strenui, eximij, nec prælium detrectantis. Habeo præstantes milites, qui decorem militarem variè declararunt. Coudus Centurio in bello contra Mysos, qui miraculum fuit, poculum honoris militaris signum supra calsidem deferebat, ex quo modò suscitabat flammam modò remittebat. Galli verò galeas corallis ornabant, sed nullus verior militis decor, quàm quem sibi propria virtute,, sanguine, audacia, sagacitate acquisiuit. Et talem hunc cuius arma nominamus fuisse asserimus, viuit proprio labore, & honore.

P I O T R O W I C Z.

D E L I N E A T I O.

EST media Luna sursum cornibus obuerfa, intra quam est stella, supra quam est crux sancta.

O R I G O.

IN M. Duc. Lituanie acquisita sunt, dum custodiam hostium Piotrouicius ad auro-ram, dum scilicet stella decrefcenti lune propinqua manet inuasit, arripuit, atq; hostem insperatè, vigilia eorum semota, disperfit & leuauit.

R E G N V M & V I C T O R I A à D E O.

CLarum in Scripturis est hoc documentum dicente Psalm. 143. *Benedictus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, & digitos meos ad bellum; misericordia mea, & refugium meum, susceptor meus, & libera-*
tor meus,

tor meus, protector meus & in ipso speravi. Nec aliud Piotrouicij tam excellentissimis suis armis exprimunt. Nam cum per artem bellicam libertas retinetur, gentis dignitas propagatur, imperium conseruatur: oportet principem nedum subditos in bellica arte habere peritos, sed etiam ante expeditionem habere pernecessarium est pecuniam, commeatum, munitiones, classes, milites, arma, succursum. Vbi verò hostes ex improviso & insperatè accurrunt, prædantur, vndè hæc illico erunt? Dicam. A Deo si fuerint. Igitur regnum & victoria est à Deo, armis vestris Lunæ, Stellæ, & cruci, similia arma adferam in symbolum ab Imperatore Augusto Rudolpho 2. Archid: Austria, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ Præfecto. Descripsit literam R, quam ornauit corona ducali, infra literam posuit orbem cum cruce, ad latera posuit singulos gladios obductos lauro & subscripsit: *A Domino regnum venit imperijq; potestas, Iacobus Typocius in symb.* Approbavit sapientissimus Imperator id, & apertè dixit, quod arma vestra tacitè proferunt. At quia & hominis diligentia in bello necessaria, miles optimus ad fortunam belli tria obseruat, Deum timet, auroram obseruat, duces veretur. Insuper ad bonam fortunam & illud Poetæ aspernandum non erit.

Qui prodesse alijs studet, is sua commoda spernat,

Ne pereat turpi gloria pulchra loco.

In Sagomitia vtuntur his armis Piotrouicij meritis clari, Ex quibus Stanislaum cum fratribus referunt Historia.

P O B O G seu P O B O Z.

D E L I N E A T I O.

EST solea equi, calcibus infra disposita, supra cauitatem suam retinens auream crucem. In galea autem & supra coronam est canis venaticus, erectus, medius loram in collo deferens.

O R I G O.

ORiginaliter est ex armis Iastrzebiec, à quo omnes soleæ equi deferunt initia, in arma nobilium posita & concessa. Sed cum ex prædictis armis Lubicz, arma principia sumpserunt, vnus Lubiciorum dum germanum suum occidit fratrem, in panam

pænam cruces ablatae sunt, & gladius est illi per medium soleæ adiunctus, & vocata arma fuerunt Zagloba, hoc est *Zá glomę*. Dum verò nepos prænominati fratricidæ militiam exercendo in exteris nationibus strenuè, ad limina SS. Apostolorum peregrinando, & pænitando pro delicto Aui vel Abau venisset, summus Pontifex exemit gladium & supra soleam adiunxit crucem, vocauitq; arma illa Pobog, hoc est post Deum puta reconciliatū & pietatem Nepotis, acquisita & mutata sunt. Quod tamen authoritas Regia intercessionem tantorum Principum Imperatoris & sanctissimi Domini, ipsiusq; meritorum testimonijs illecta, confirmavit. Veniunt igitur arma Pobog ex armis Zagloba, sed an Zagloba sit ab armis Iastrzębiec, ut R. D. Ioannes Rozycki Szrzeniensis & Kolcinenſis Præpositus, in peroratione sepulchrali Alberti Głębocki, Pocillatoris Calisiensis vult, an vero ab armis Lubicz, ut alij posuerunt, Zagloba Gentilicio dicendum erit. Vnde *Bielscius* qui refert ante nuda solea vsum fuisse, sed Christianus factus addidit crucem, & exinde Pobożanius dictus, non audiendus.

INÆSTIMABILE ORNAMENTVM PATRIÆ.

Inuentor primus solearum equi, è populis Tessaliæ, dum ungulis subducto ferro hostem fortiter reprimeret, non immodicum stetit ornamentum Patriæ. Sed dum ex Iastrzębiecijs vigente gelu & glacie montibus albescenſibus, animose hostem subductis soleis pegasibus suis fudit, disperſit, occidit: immortalem sui suorumq; conciliauit memoriam & perpetuis victorijs adornauit Patriam. Quapropter si referebant aliquando soleæ equi suum nomen, quia erant ex argento, ista solea licet sit ex ferro, quia tamen aurea cruce adornata manet, iam suum gloriosum nomē æuiterne parabit & conseruabit. Refert maximum ingensq; laudis præconium apud Stobæum sermone VII. *Hercules*, de quo ita ait Mimnermus.

*Non quidem illius robur & animum fortem
Similem ijs qui ante me fuerunt, credo: qui ipsum viderunt.
Lydorum equitum confertas disturbare phalanges,
Hermi per campum virum hastatum.
Illius quidem nunquam omnino culpauit Pallas Minerva,
Acre robur pectoris quando in prima acie.
Furebat, atq; sanguinarij in pugna belli,
Acerba per vim repellentis hostium tela.
Non enim illo hostium alius præstantior vir
Erat, percurrento pugnae validæ
Opus, quam diu luce fruebatur Solis velocis.*

Me hercule maximum ille detulit Familiæ ornamentum, sed dum ego soleam hanc auro & cruce ornataam video, iam summa prætiosa & inæstima-
bilia

bilis ornamenta Patriæ conciliata & oblata ab hac familia insigni contempler & conijcior. Et si licuit Laodienfibus in antiparlamento domus ciuicæ præscribere:

Stare diu nescit, quod non fulcitur ab alto.

Iam ista familia cum sua virenti gloria fulta ab alto cruce aurea & sancta diu stabit. Et si sudor prouocatus exercitijs decentior est, ut inquit *Socrates*, iam sudor plurimis exercitijs in bello & castris in Parlamento & Senatu, in tumultu & quiete prouocatus in honestum decus & vtile Reipublicæ, summæ decentiæ erit. Et si diuitiæ acquisitæ proprijs laboribus amæniores sunt, quàm comparatæ iniuste, iam diuitiæ familiæ Pobogiorum, gloriæ, laudis & honoris summam illis & indelebilem amænitatem comparabunt & tribuēt. Quod breui Disticho in colonia Academica Brodenfi in Arma Pobog exarata fuit.

Dicitur armorum Præses, pietatis & altrix

Pallas, sed Solea hoc cum cruce utrumq; docent.

V E R I L I B E R T A T I S T U T O R E S.

Libertas Nobilis quæ lege, conscientia, & iustitia constitit & firmata est, si quis ipsius verus tutor fuerit, maximi encomij exemplar referet. Sine omni hæsitazione eiusmodi viros Pobogios existimo, imò assero. Neq; ideò tantum, quod in libertatem nobilem Pobogius familiam suam fratricidio maculam ingenuè & piè reduxerit, sed ideò maximè quod Pobogius ut in secundo Opere sub armis prædictis *Papr.* habet, libertatem hanc Polonam auctoritatemq; Senatus, Nobiliter progenitis obtinuerit, induxerit. Adfero in hoc nouum, sed Illustrissimum & Reuerendissimum authorem, à quo Plocensium Episcopi conscripti sunt Lubiensium Stanislaum, qui folio 54. ait: Stephanus Episcopus Plocensis 7. cum Patriæ magno amore teneretur, dignitatemq; nominis Poloni auctam vellet, primus durum olim iugum seruitutis, quo Nobilitatis Polona ad nutum imperiumq; Principum obstricta erat, eoq; quasi vincata tenebatur, summa cura obtinuit, ut cum olim soli Episcopi Senatoria dignitate fulgerent, pauciq; alij ad id minus arbitrio Regum adsciscerentur, deinceps per omnes districtus & regiones, Senatores maiores, & minores, qui & in Prouincijs ius dicerent, & Regi iudicanti, ne omnia suo arbitrio faceret quasi libertatis eustodes & conseruatores adhiberentur præstoq; essent. His si tot, tantosq; Proceres huius stemmatis summos in Regno, supremos in exercitu, primos in Senatu adiungas, veros libertatis tutores, libertatisq; Nobilitatis Polonæ facile pronuntiabis & asseres. Habeo inter Symbola Iul. Cæs. Capaccio, quercum collapsam, ex quo planta floret subscriptum: *Vici mea fata superstes.* Erat hoc excellenti viri secreta mentis apertio. At verius tale lemma Pobogijs subscribam, nam si prænominatus Episcopus Stephanus iuxta *Papr:* Pobogius ta

gius talem libertatem Nobilitati Polonæ contulit & introduxit, si primus ex Nobilibus & Polonis post extraneos & à Sede Apostolica datos Episcopos, in Plocenſi Cathedra electus Episcopus, licet summo cum labore & cura confirmatus fuit. Si magna virtutis & pietatis existimatione gessit Episcopatum, & vitæ terminum fælicem habuit. Dicam quòd

Vicit sua fata superstes.

DUCES EXERCITVVM EX DVCIBVS.

Sicut nemo existimatur bonus nisi ex fine bono præconcepto, ita neq; bonus dux exercitus est, nisi ex fine optimi ducis exercitus habito. Dices quis est finis optimi ducis exercitus? audi velim sit quis finis boni, & exindè boni ducis exercitus finem colliges. Dicit Iamblichus ad Sosipatrum de virtute. *Bonus existimandus est, qui perfectissimam actionem iuxta mentem separabilem conseruat, & participationem intelligibilis pulchritudinis suscipit, ac essentia potentiaq; Dei particeps est.* Ecce finis boni. Finis autem ducis exercitus boni erit, qui perfectissimam actionem militarem iuxta mentem Serenif. Regis, Senatus, & Reipublicæ conseruat, & participationem intelligibilis pulchritudinis Religionis & Patriæ suscipit, atq; essentia potentiaq; Dei cum exercitu Christianorum bellantis, particeps est. Sed quis erit exercituū dux tam fælix? quod si fælicitas hæc non defuerit, nunquam tamen inuidi, maleuoli deerunt. Dicam Dux ex Ducibus. Quapropter Carolo V. Duci ex Ducibus origine & bello scriptum in laudis trophæum fuerat.

Oceanus moueat licet omnes undiq; fluctus,

Et potet Rhenum Theutona terra suum.

Non cadet imperium Romæ, quo tempore Cæsar

Præcrit, ac solus publica facta reget.

Vobis ô Pobogij, Dij ex alto id ominati fuerunt, vt duces exercituum ex ducibus succedatis. Incæpit hoc vester lastrzebecius, prosecutus fuit Lubicius, subsecutus est Pobogius, continuant peréniter Koniecpolscij, Niscicij &c. si non gladio militari, profectò spiritali. Quapropter Canonicus Chelmenſis in Arma Pobog.

Stemma Koniecpolium, sacra Crux pietatis auitæ

Et Solea, indicium, roboris Herculei.

Quàm benè Crux soleam exornat, tam robur adornat

Religio: bina hæc quam probè conueniunt!

Donec fulgebit crux, ferrum bella domabit,

Ista indiſiunctim symbola permaneant.

Et quoniam duces ex ducibus estis, restat vt deniq; victores sitis, hostium & Manium. Ad quod consequendum vnicum affero. Dum Alexandro mater Mammæa & vxor Memmia humanitatem & clementiam exprobrarent, dicentes: Molliorem tibi potestatem & contemptibiliorem Imperij fecisti

rīj fecisti; Respondit, sed securiorem & diuturniorem. Igitur summæ vigilantia & iustitiæ ea quoque ob diuturnitatem obseruando colite.

LINEA POBOGIORVM.

Pobogius, qui his armis uti capit, antiqua tempora ipsum referunt, nam tempore Interregni Miecislai Cluniacum in Galliam, pro electo Rege Casimiro, qui in Ordine nomen Caroli assumpserant, primores viri legati ad electum missi duo, ex quibus unus erat Pobogius, ut Bielsc. fol. 70. refert. Annus autem erat 1038. Plurimos ex hac familia Paproc. in 2. Opere ponit Archiepiscopos & Episcopos. fuisse, sed alij Scriptores aliter retulerunt. Stephanus Archiep. Gnesneñ. qui post decessum Bossutæ successit 1308. ut Bielsc. fol. 69. adnotauit, quem Dlugoss. fuisse de armis Pobog dixit, sed Ianicius in Cathalogo Archiep. Episcoporum Gnesnensium Toporeum nominauit, quem secutus quoq; fuit Bielscius. Sed quia primores Regni legati missi Cluniacum unus spiritualis alter secularis, ex quibus erat Pobogius, facile colligitur Stephanum Archiep. Gnesneñ. unum ex primoribus spirituale fuisse Pobogium, quod etiam ex Cromer. lib. 4. à principio patet: alterum verò Toporeum Cracouiensem Palatinum. Et hac ratione Stephanus nunc Toporeus, nunc Pobogius dicitur. Qualis autem Archiep. Gnesnensis in suo munere Archiepiscopali fuerit, Ianicius sic refert:

Fatidicos Stephanus Patrio Pythonas ab Orbe

Depulit, antiqui Priscaque festa Iouis.

Tunc perijt Phæbe, perijt cum Castore Pollux

Reliquiæ veteris numina vana mali.

Stephanus Episcop. Plocensis, Hunc Cathalogus refert antiquus Anno 1088. Erat inquit vir modestus, vitæ castæ, pudicitia, Patriæ & Ecclesiæ amator. Obijt 1099. Addit Illustris & Reuerendiss. Hic post Italos & à Sede petitos ex Poloniselectus fuit primus Episcop. Plocensis, & libertatis nobilium in Regno promotor & auctor, sicut superius paulò clarius diximus. Bolesta armorum Pobog, De hoc Cromer. lib. 6. sub Anno 1167. Ortus ex ea Familia, quæ solem equi cum cruce altrinsecus superposita insigne gerit Castell. Vizenensis, & oram illam Prussis finitimam pro Boleslao Crispo administrabat. Stephanus Palat. Cracouiensis, circa Annum 1145. Hunc literæ Monasterij Cyricensis, ubi & arma Pobog cernuntur meminerunt, & fortè iste fuerat, qui post Miecislauum & Rixæ discessum Casimirum Sendomirien. Ducem, cuius grauitatem, humanitatem, facilitatem, iustitiam, solertiam, vigilantiam, & animi moderantiam predicabat, in Regem Poloniae nominabat, quando è Cluniaco Casimirus electus fuit. Nam annos illos, ut ex Cromer. lib. 6. patet attigerat. Florianus Palat. Sendomirien. Hunc eadem Priuilegia Monasterij Cyriciensis, quæ subscripsit & sigillo Pobog muniuit referunt. Petrum Episcopum Plocen. ex Cathalogo antiquo horum armorum meminit Paproc in 2.

Opere, qui obiit Anno 1263. Sed modernus Author Episcoporum Plocensium, licet plurima pia & munus Episcopale decentia enumeravit de illo, non tamen armorum Pobog sed familiae, quae serpentem pro insigni gentilicio defert fuisse asseruit, sed hanc contrarietatem ipsum sepulchrum quandoquidem in Ecclesia Cathedrali Plocensi quiescit, soluit, quod recentiores diligentius observarunt. Hunc ex eodem Cathalogo meminit Paproc. filium habuisse Castellatum Syradiensem, sed istius rei nil habet Cathalogus secundus & recens. Bernardus electus Episcop. Plocensis, & Romae consecratus Pobogiorum ex Familia inquit Cathalogus Episcoporum Plocensium antiquus, quem ex Dominicana Familia fuisse, refert Cathalogus secundus & recens fol. 107.

Konieczpolski, quam amplissimis meritorum premiis, generis splendore, dignitatum excellentia, celeberrima Familia fuerit, acta, triumpho, incommoda belli, & fortunae adversa cum auspiciata prosperitate, atque tot & tanta deducta victoriarum trophaea, sole clarius demonstrant. Et licet solem esse claritatem diei importunum demonstrare est, oportunum tamen auctori & fabricatori solis, ita si nobilitati tam Illustrissimae, tot seculorum aetatibus Familiae Konieczpolskiorum, declarare Familiam luxisse, & Patriae commoda, honestum & dignitatem victoriis, trophaeis, consilio, potentia, & fortitudine supportasse, minus necesse fuerit, summe necessarium tamen erit scriptoribus, qui Patriae ciues, defensores, & tutores ex praecordio Regum, & Senatusconsulto gravissimo fuerunt, silenti calamo non praeterire velle, ut nec decere. Fecerunt enim quod illorum Gentilicium illustre praesetulerat.

Fortibus haec Solea, est armis exercita Avorum

Crux sacra defensa religione micat.

Hi gentis decora omnigenis virtutibus ornant,

Regumque obsequijs & Patriae officijs.

Predburius Konieczpolski, maiorum suorum & amplissimorum virorum merita consequi & ornare desiderando, eo iuventutem & adolescentiam in maturitatem morum & dignitatum devinxit, ut Generalis Praefectus Maioris Poloniae renunciatus, iucundam sui memoriam & desiderabilem posteris reliquisset, sepultus in Konieczpole Anno 1309. vel ut alij 6. Iacobus Palatinus Syradiensis, qui sicut dignitatem Senatus alto consilio & rectitudine iudicii conservavit, ita sui atque suorum nominis, inter successus familiarum, rectam estimationem stabilivit. Meminit illius Epitaph. in Konieczpole Anno 1309. Iacobum alterum Palat. Lencicien. virum Reipub. amantissimum, & genti propriae desideratum, refert ibidem Epitaph. sub Anno 1380. Predburius filius Iacobi Castell. Sendomiriensis, Leopoliensis, & Premisliensis Capitaneus. Qui ut ad magna ex magno natus, ita utilia Reipublicae, decora Patriae, convenientia familiae cogitavit, fecit, reliquit. Ibidem Epitaphium demonstrat. Ioannes Cancellarius Regni, Capit. Syradiensis, quem plurima Privilegia referunt, & Epitaphia in Magno Molendino, obiit 1405. & Generosi filij, Ioannes qui

nes qui obiit 1471. Pretborius qui obiit 1476. Iacobus Præpositus S. Floriani, qui obiit 1481. Hac breui tabula Epitaphiorum, maximam faraginem titulorum & honorum, virtutum & meritorum, amoris sinceri in Ecclesiam, Patriam, & Rempub. quis non facile contemplabitur? Ego profecto id de illis clarissime pronuntiabo.

Magnanimum pectus Solea hæc animumque virilem

Et cui cesserunt ardua quæque notat.

Crux contra Hereticos præfert vexilla salutis,

Munit & antiquam crux animosa fidem.

Iacobum Koniecpolski Pal. Syrad. virum tam bellonæ trophæis, quam Mineruæ laureis omnibus virtutibus cõmendatum, refert Bielsc. dum supremam cladem Cruciferorum ad Grineualdum fol. 295. describit. Eundem una cum Ioanne atque consorte ipsius sub Anno 1427. meminit. Ioannes de Koniecpole, Supremus Cancell. Regni, cuius prudentiam, iudicium, consiliũ, oraculi loco seruarunt iudiciosi. Subscripsit Priuileg. Iuris Teutonici Crac. urbis Anno 1421. Legationem ad Sigism. Imperatorem Anno 1434. expediuit. A Vladislao Pol. & Vngar. Rege, cum Cruciferis sancita pacta Anno 1436. conscripsit. Serenissimi Adalberti Regis priuilegium, quo omnia priuilegia antecessorum suorum præcipue Casimiri parentis sui confirmauit Regno, Anno 1454. subscripsit. Tot igitur ac tantorum Regum Poloniae Cancellarius Magnus, quam dilectus Patriæ, Reipub. necessarius fuerit, sole clarius est.

Magnus in obsequia Patriæ, prudensque Senator,

Præmia quem in cælis non peritura manent.

Prædborius Koniecpolski Castell. Rospersceñ. à Rege Sereniss. legatus ad Sigism. M. D. Litu. Anno 1438. Qui etiam negotia Valachica composuit, dum creatus esset Castell. Sendomiriẽ. Anno 1451. ut retulit Bielsc. Nicolaum Præfectum Præmislicẽ, natum ex Barbara Castell. Cracouiensis Tęczyński filia, refert Epitaph. in Magno Molendino Anno 1549. Nicolaus Koniecpolski, qui unionem M. D. Litu. cum Regno in Comitibus Lublineñ. Generalibus, subscripsit Anno 1569. postmodum Castell. Rospersceñ. cuius filij ad bella nati fortitudine Achillea, & magnanimitate defenderunt Patriam & illustrarunt. Andreas 1. filius Nicolai, Sereniss. Rege Sigism. August. scepra Regni moderante strenuus Rothmag. & eximius Patriæ ciuis & tutor, cum Ligeżionkã reliquit prolem. Ioannes 2. filius Nicolai, maiora facta virtute & literis assequendo, reddidit Patriæ & in sago, & in toga præcelsa obsequia familiæ & eximia ornamenta. Nicolaus tertius filius Nicolai, ingenua generositate & maiorum exemplis incitatus, diligentem præstitit operam in Castris militari- bus, & in equestrium dignitate, quorum trium fratrum gloriam, hæc umbra sæculis adnotare non desinet.

Non lat erat soleæ magnum tenuisse decorem

Quæ notat excelsos Marte togaque viros.

Addita crux soleæ ne quâ se gloria vincat,
 Gloria nam nulla est equiparanda cruci.
 Exemplo Lacedæmonum non menia, verum
 Scuto opponebant scuta virumque viris.

Stanislaus supra nominati Nicolai frater, Capit. Vielunensis, qui ex generis celsitudine illud observauit sedulius, quod Romana nobilitas ad ingressum Palatiorum inscribat: Vitijs caret, cæteris specimen esto. Ex Ligezankâ Castell. Visliciensis sorore, reliquit filios Stanislaum, Nicolaum, Sigismundum, Alexandrum, Christophorum, filias verò Annam Castell. Belzensis Czyzowski consortem, Sophiam Iordani Elisabeth Ossowscij, &c. coniuges. Stanislaus Stanislai, in consiliis & Regni Iudiciis vir magnus, cuius animi magnitudo facilia ex difficillimis reddebat. 2. Nicolaus Stanislai, cuius animus à natura ad honestatem conformatus, nouerat se natum fuisse amicis, Patriæ & Religioni. 3. Sigismundus Stanislai, hic eximiam tenuit censebatque de Republica & Ecclesia Dei, bene merendi rationem. 4. Alexander Stanislai, Palat. Syradiensis, Capit. Vielunensis. Hic cum Serenissimo Stephano Rege plurimis in expeditionibus tanta trophæa deduxit, ut immortalē, gloriā, memoriāque sibi conciliauerit. Qui enim in generationibus gentis suæ gloriā adepti sunt, in diebus suis habentur in laudibus, & nomen eorum viuet in generationem & generationem, ut dixit sapientissimus Ecclesiastes 44. Reliquit filios quinque ornamenta Patriæ eximia, & filias pietate, decentiaque illustres quatuor, quarum una Dynhoff Palatini Syradien. filia, duæ moniales consecrata Domino in Monasterio Vielunensi, ultima D. Węzyk Capit. Syradiensis consors. 5. Christophorus Stanislai, qui cum generis dignitate ingenui sui specimen in theatro Patriæ vniuersæ, qualia sunt: speciosus congressus nuntiorum, ex Equestribus Regni ad Comitia Regalia, & Tribunalis Iudicij legitima observatio & iustitia. Samuel Koniecpolski, Castell. Chelmeñ. qui post condignam obseruantiam animi in Patriam, & debitam fortitudinem in Castris in profectiōem illius, suscepit matrimonium cum Herburchi Felicis filia. Reliquit filios & filias optime indolis, & spei eximie. Sepultus in Dobromil cum decenti Epitaphio. Stephanus eximius miles & Rothmagister, atque in literis decenter instructus, Iudex Syradiensis & Capitaneus. Reliquit filium occupationi militari deditum. Predborius Alexandri Magni bellatoris filius Capit. Zarnouecensis, qui maiorum suorum facta, & nobilem dexteritatem in exemplum propositam, mori pro Patria potius, quàm viuere in angustia ipsius, proposuerat. Consecratum ab alto desiderium, nam in expeditione Moschouitica, cum Sereniss. Sigism. III. ad Smolenscum decessit. Stanislaus 2. Alexandri filius, qui maiorum suorum merita propriis ita superauit, ut maximum decus, supremumque domui ac Familiæ reliquerit. Nam cum presentibus annis Supremus inter equestres Senatores, Senator & Castell. Craçouiensis, atque Supremus Dux Exercituum Regni accla-

gni acclamatur, & meritò proficueq; denuntietur, omnia decora maiorum, laureas pennas, triumphos, congeffit in nomen æuiternum sibi, posterisq; suis reliquit. Hic namq; cum Illustrissimo Zółkiewski in Moschouiam Rothmagister destinatus, ita belli incommoda sustinuit, ut inter præcipuos bellatores palmam nomenq; detulerit. Quo nedum Ductor Exercituum, sed maiorum quoq; dignitatum in Castris decerni promeruit, Campiductor vero Regni pronuntiat, contra Skinderpasam ad Cecoram strenuè pugnando, dum multitudine hostium ex una, fraudeq; suorum ex altera parte Zółkieuius oppressus interiret, ille quoq; inter occisos sauciatus, in captiuitatem Turcicam deuenire compulsus fuit. Meliorem fortunam ut recepit benignitate diuina, plurima bella cum Gustavo in Prussia victoriarumq; plena continuauit, & cum Abasipasa ad Camenecum cum Tartaris ad Bednarouum, ad Vście & alibi, cum Cosa-cis rebellibus variis occasionibus expeditiones Patriæ iucundas perfecit, Præfectus Exercituum Supremus creatus, pacem omni ex parte conseruat, tuetur, gignit, Patriæ, Regno, & Ecclesiæ.

Da tales plures terra Polona Duces
Ut sint, pro Patriæque sui Regisque salute.
Bella mouere sciant, bella mouere velint.

Tertius Remigius Episcop. Chelmensis, Abbatia Andreiouiē. perpetuus Administrator. De hoc ista Academicus Cracouiū reliquit: Te ipsum Illustriss. & Reuerendiss. D. dum intueor, perfectæ virtutis archetypum, omnisque dignitatis & honestatis exemplar intueri mihi videor, ut enim naturæ dona prætermittam, quæ te alta indole præditum, & generosa stirpe progenitum apertè demonstrant, summa illa certè iudicij vis, quâ dubia promptè resoluis, profunda sapientia quâ abstrusa facilè penetras, spectata prudentia, quâ perplexa dextrè colligis, inuicta constantia, quâ difficilia fortiter vincis, nonnisi cum magna ad Rempub. & Ecclesiam ornamentorum accessione in te resplendent. Iam verò eas virtutes quæ in præclaris actionibus dextrè & fæliciter obeundis occupantur ita exerces, ut illæ quoque sint tibi familiares, quibus humanæ conuersationis ratio continetur, indeque prouenit, ut te facilem omnibus præstes, atque tuæ propemodum sublimitatis obliuiscaris, & te infra teipsum ponas. Christophorus 4. filius Alexandri, Palat. Belzensis, Præfectus Striensis. Vir animi magnitudine, iudicij rectitudine, magnanimitate consilij grauis & auctoritarius. Ex Ducissa in Porzec reliquit dignissimam prolem. Ioannes quintus filius Alexandri Capit. Syradiensis, qui sicut altitudine dignitatis in tam præcellenti ab antiquo Palatinatum excellit, ita virtutum corona, meritorum dignitate, literarum consiliorumq; dexteritate antecellere potest. Alexander filius Stanislai Castell. Cracouiē. Supremi Exercituum Regni Præfecti Buscensis Bareñ. &c. &c. Capitanei filius, ex Lubomirska sorore uterina Illustrissimi Stanislai Lubomirski Palat. Cracouiē. Vexillifer Regni, & Pere-slauiensis

slauicis Capitaneus, qui in exteris nationibus literis, belli exercitio, reddidit etatem suam in Reipublica negotia grauiora peragenda, & tractanda ita dispositam, ut de facili optimus eximiusq; miles, Rothmagister, Dux copiarum, inde honesti, utilis, boniq; Patriae tutor, appellandus est. Cui non aliud exopto a Domino, immeritus licet nec minime notus, quod filia Academiae Cracouensis illi in Brodi a suo Parente Illustrissimo fundata & erecta voluit & desiderauit, & his ampliora.

Sint sine nube dies nitidi, sine frigore noctes,
 Assidue Zephyri spirent, auræque salubres
 Rideat & tellus, & flores vndique fundant,
 Leuiter & rauco decurrant murmure riui.
 Per nemora & syluas, volucres te voce saluent
 Mellifluae, & varient vocem discrimina mille.

Supersunt alterius Stephani strenui Rothmagistri filij cum Danilowiczowna relictis, quorum unus militaria documenta colligit in Hungaria, alter in exercitium animi exoticis in studiis elegit disciplinam.

Rokszycij, in Syradien. Palat. meritorum dignitate antiquissima, & praeiorum gloria praestantissima Familia, pietate in Deum eximia, in qua nunquam deficiunt, sed semper proficiunt, Fidei S. Rom. Ecclesiae obseruantissima, ab uno eodemq; fonte cum Illustrissima Domo Koniecpolsiorum descendens, nam & Koniecpolscij de Roksyce antiquitus, & Rokszycij de Koniecpole sese appellabant, quod antiquissima possessionum & haereditatum diuisiones testantur, & filia M. Domini Iacobi Roksycki Iudicis Syradien. nupta Generoso D. Nicolao Gomolinski Notario Syradien. una cum parente suo nuncupatur de Koniecpole, ut monuimus in Tomo primo huius Operis fol. 348. Ex hac Familia continua usq; ad nostra tempora celebres, & illustres prodeunt eiusdem gentis Heroes, & ut antiquiores quorum cum vetustate gloria semper viridis permanet, taceam modernis temporibus adhuc superest, qui Familiam suam heroicis actibus suis, & dignitate Senatoria exornat. Magnificus D. Martinus Roksycki Castell. Polanecen. vir multorum meritorum in Repub. & liberalis in Deum, ut pote qui in eius honorem in sua haereditate Sulisowo, PP. Bernardinis pro 30. Religiosis Monasterium extruxit & fundauit, quibus adhuc & de necessariis liberaliter prouidet. Multoties fuit Deputatus Iudex, pro Iudiciis Tribunalitiis Regni ex Palat. Sendomiriens. in quo sua domicilia habet. In consortium matrimonij habuit N. Podteska armorum Bogorya, feminam multis virtutibus, sed praecipue deuotione erga Deum ornatam, quae ex eius benedictione viro suo in ornamentum Familiae, Reipub. in obsequia protulit filios duos, Vladislaum Ignatium Cubicularium, qui post reddita obsequia intimum Vladislai IV. qui Patriae debita, accepit in coniugem ex Vngaria filiam Illustrissimi Comitis Banfij, & Albertum Casimirum, hucusq; de Patria benemerentem, filias tres, quarum duae illecebris huius mundi spretis, Christo in

Sponsae

sponsas in religione factæ Moniales sese tradiderunt cum magno solatio Parentum, sub quorum eura adhuc tertia filia superest. Nicolaus Roksycki ex Palatinatu Sendomiriens. subscripsit electionem Vladislai IV. Huic Castell. Polanecens. soror progeniuit Illustrissimum D. Petrum Szyskowski, Castell. Voinicens. de quo sub Armis Ostroia. Huius Familiae de Roksyce, per lineam rectam tres sorores Sophia, Catharina, & Elisabeth, quæ sua prole nuptæ nobilissimarum Familiarum viris, suam domum illustrarunt, Sophia de Roksyce Ioanni de Karnkow Karnowski Palat. Plocens. Praefecto Visogroden. nupta fuit cui prolem magnarum virtutum reliquit Stanislaum Karnowski Castell. Visogroden. Michaellem Capitaneum Visogroden. & Ludouicum qui sub auspiciis Illustrissimi D. Koniecpolski, Castell. Crac. & Magni Exercituum Regni Ducis contra Gustauum in Prussia, fortiter dimicando in acie gloriose occubuit. Filias Isabellam & Mariannam, Isabella nupta fuit Illustrissimo Stanislaeo Konarski, Palat. Mariemburgen. in Prussia, Marianna Magnifico D. Hieronymo Kryski, filio Felicis Kryski Magni Cancellarij Regni. Catharina de Roksyce matrona omnibus virtutibus & animi dotibus, ac in rebus omnibus agendis prudentia ornata quibus sexum suum femineum vicit, de qua illud quod de uxore Germanici referunt Historici dici potest, Curis virilibus vitia feminea exiit. Nupta fuit Magnifico D. Andrea Warszycki Succamerario Syradien. quæ ipsi prolem ornamenta domus gignendo protulit, de qua plura sub armis Abdank: Pietatem eius & religionem Aedes Sacra virginibus Deo dicatis, Petricouiae Ordinis D. Dominici erectæ testantur. Elisabeth de Roksyce nupta fuit D. Gasparo Zaluski antiquissimæ Familiae in terra Rauensi viro, de quo plura sub Armis Iunossa.

Ab hac domo multæ aliæ Familiae Illustres prodeunt suamq; originem ad hunc fontem referunt. Ruskowskj de Roksyce in Palat. Syradien. & in Maiori Polonia, ex quibus superioribus temporibus Magnificus D.N. Ruskowski Ensifer Syradien. PP. Bernardinis de Obseruantia Canobium in Oppido suo hereditario Zlaczew erexit, superest adhuc in viuis & in dignitate Senatoria Magnificus D.N. Ruskowski Castell. Inouoclauiens. vir in toga & sagomeritis clarus. Pagonscj de Roksyce viri militares.

Zapolskj, in Syradien. Palat. qui dignitatem Familiae quàm etiam de Roksyce notant literarum & iuris ornatu Reipub. in obsequia manciparunt, bellicæ fortitudinis merent encomia, nam cum omnes ferme Bellonæ & Martis studiis pro Patriæ defensione contra hostes sese deuouissent, nonnulli ferro hostili extincti sunt, quorum tamen fama immortalis manet, horum exemplo nuper Martinus eiusdem Familiae victricia signa Sereniss. Vladisl. IV. in Moschouiam sequutus obiit ex vulnere. Huius Familiae candor in omnes, fides in Deum, amor in Patriam, in amicos obseruantia summas totius gentis laudes sibi vendicant, & nullum eius prosapiæ reperimus, hæretica labe unquam fuisse infectum, & ideo prædicti stemmatis rem & cognomen gesta eorum retinent, &

- Pobogij.* Id est post Deum & cum Deo semper ambulantes meritò vocantur, Ioannes Zapolski ex Palat. Syradien. subscripsit electionem Sigism. III. in Regem Pol. Stanislaus Zapolski contra Maximilianum Archid. Austriae affertantem Regnum pro Sigismundo III. arma sumere suadet Anno 1587. Idem existens Subiudex Syradien. pro correctura Iurium deputatus ex Comitibus Varfauien. Anno 1589. Martinus Zapolski Vicecapitaneus & Iudex Castrensis Vieluneñ. ex districtu Vieluneñ. ad correcturam Iurium destinatus ex Comitibus Varfauien. 1601. Paproc. in 2. opere mentionem facit 5. fratrum germanorum suo tempore existentium Zapolsciorum, qui omnibus amabiles, & ad Reipub. obsequia erant aptissimi, ex quibus duo in albam Russiam transuerant, & ibi domicilia sua fixerant, Dobrogostius erat Notarius Præmislien. qui cum Budkowná reliquit prolem Ioannem Zapolcum, qui Ludouici nomine Russiam tenuit. Manet adhuc superstes in Familiae ornamentum Magnus D. Sigism. Zapolski de Roksyce Castell. Vieluneñ. qui Regi & Patriæ seruitis sese & prolem susceptam ex Lasocka deuouit, Stanislaus natus maior Aulicus Regis Vladisl. IV. Ioannes, qui ut nomen Familiae suæ Pobog retineat spirituales vitam elegit Canonicus Ecclesiae Cathedralis Crac. factus.
- Filipowscij* de Siekluki antiqua Familia, ex diuisione bonorum cum primis Pobogiis Patriæ & Reipub. obsequio, amore, & fortitudine optimè meriti. Hieronymus in Vngaria ad Transyluania Principem, vir dignus omni laude obmerita in Castris & in Curia. Legatus ab electo Rege Bathorio ad Ordines Regni & M. D. Litu. ut Bielsc. fol. 726. à Sereniss. Stephano. Incisor Regni & Nursensis, Ostrouscensis, & Ostrolecensis Præfectus, in omnibus cum Sereniss. Stephano Rege ad Gedanum, Vielicolucum, Toporeciam expeditionibus maxima de hoste retulerat trophea.
- Burzenscij*, Quia ex malis liberis extrema est calamitas, seruant illi bonum & honestum diligenter.
- Kilianowscij*, seu *Kielanowscij*, ex quibus Abbas Sanctæ Crucis. Non potest esse maior Patri voluptas, quam prudentem atq; temperantem aliquem de se prognatum, & beatus ille qui felix prole fuit.
- Polanowscij*, de Polanowice in Cuiavia, antiqua meritis & dignitate Familia. Ex his Ioannes eximius miles ut strenuos actus posteritati commendaret, in Russiam, ubi frequens cum hoste Tartarico congressus interuenit descendit, atq; ibidem statua & domicilia sibi constituit: cum Hincowna in Podolia matrimonio contracto factus est multorum bonorum ex heredissa heres. Erat vir liberalis atq; militiae deditorum amans, quo beneuolentia illorum comparata semper celebri compania associatus fuit. Reliquit tres filios, Valentinum qui steriliter decessit, Georgium Tribunum Haliciensem & Bartholomeum, qui in omnibus expeditionibus præsentis proprio sumptu eximiū militem conducebant, & filios suos Reipub. & Castris exercitatos idoneos Patriæ defensores reliquerunt. Alexander & Nicolaus in Moldauica expeditione à Tartaris

taris occisi, Samuel qui Rothmagistri vices obibat strenuum se ac pro Patria mori deuinctum sedulo declarabat. Deuenit alternis vicibus in captiuitatem Scythicam, transfixus & sauciatus hostium sagittis & gladiis. Zbigneus illius germanus eadem infortunia compedum hostium detulit, & egre tandem numerata summa euasit. Stanislaus usq; modo reddit Patrie in Castris obsequia. Albertus Bartholomaei in expeditione Moschouitica multoties sauciatus, diuturna obsidione sanitatis detrimento tristia fata dulciter memorat. Ioannes Bartholomaei Pincerna Haliciensis, post militares actus Nuntius in Regni comitia, deputatus ad Tribunalia Iudicia, Commissarius & Reuisor honorum Regalium multoties fuit. Expediuit legationem ad Radulium Moldauiae Principem in negotiis Regni aliquot vicibus, & in plurimis causis primorum arbiter dexterrimus. Reliquerat duos filios parentibus & amicis expectationis optima, ex quibus Petrus iam miles renunciatus sub signis bellicis Ducum & veteranorum militum in Prussia & in Confinibus Regni maxima declarauerat animi praestantis indicia, sed ubi homo sperat alio fata volunt, maestis relictis parentibus Marti & Patrie valedixit.

Kosobuccij, multorum reuolutionum zodiaci clara Familia in Plocensi Terra in Zawkrze. Ex quibus erant tres fratres, vnus Canonicus Plocensis, alter Nicolaus Castell. Sierpsceñ. qui reliquerat tres filias, Wodinscý, Golinscý, Wisniewscý, post Paprocij coniuges. Tertius Ioannes Castell. Liuens, cuius filij erant Nicolaus vir literis ornatus, & Reipub. proficiuus, qui ex Dzialinska Palat. Chelminensis filia, reliquerat prolem erat Notarius Plocensis, & Stanislaum Notarium Zawkresem, reliquit ex duplici coniuge prolem. Alberti Kosobucki erat posteritas, Iacobus Vexillifer Plocensis, qui ex Noskonska reliquit prolem. Stanislaus qui cum Niscicka habuit posteros, Petrus cum Wierzbicka, Matbias cum Wilkanowska Castell. Plocensis filia, Ioannes cum Kepska susceperunt liberos. Iacobus cui Kosobudy cesserunt, reliquit Paulum & quinque filias. Meminit Bielsc. Kosobuccij, qui ex Gallia à Rege cum protestatione venerat, fol. 702. Adamum Kosobucki in consilio & iure nobili eximium ciuem, correctorem ad iura meminit Constitutio Anni 1601. Electionem Vladisl. IV. ex Plocensi Palatinatu subscripserunt Matbias & Iacobus de Wotoczna Kosobucki, Thomas in Kossobudy Kosobucki.

Konarzewscij, in Ciechanouiensi districtu, cum temporum antiquitate meritis eximij, ut potè qui exercitium laudabilis virtutis in Procerum Regni curiis expolitum, & in Castris militaribus animose continuatum, reddiderunt Patrie ad quosuis actus nobiles idoneum & suo pramio excellenter dignum. Ex quibus ut Familia sua ornamenta adaugerent, alij in Maiori Polonia confederunt, nam & modernis temporibus Petrus & Melchior electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Posnanien. Palatinatu subscripserunt, alij in Poccia, ubi militaris virtus laudis incrementa saepius deferre solet. Ioannes qui ad Tyram militando strenuè ibidem constituerat sua domicilia, plurimis expeditionibus clarus. Nam in Moschouia & Liuania Sereniss. Stephano bella ducente, & in Moldauia atq; Valachia Sigism. III. Regni sceptrum moderante, sub bellicis signis Iacobi Korycinski, & Martini Kazanowski, demum Palat. Podolia & Campiductoris usq; ad vita tempora Patrie amorem & Castris vigilantiam detulit. Reliquit ex Bielska Raphaelem, ex Barbara Korycinska Nicolai filia Iacobum, Hieronymum, Lucam, Stanislaum, Albertum, Ioannem, & filias Elisabet Andrea Przedbor post Nicolai Grusecki, & Christinam Skoweski coniuges. Quorum non alia estimatio erat boni & honesti habenti, nisi excubia militares & Magnatum Curiae. Iacobus filius, in curia & sub militaribus trophais D. Radziuilij, & Supremi Exercituum M. Duc.

Litu. Ducis, dum colligit honorem Familiae, in bello Liuonico occubuit. Stanislaus qui iuuentutis florem maturitate morum & decentia vite amabilem omnibus bonis referebat, post Prussicas expeditiones cum Gustavo, & varias incursiones Tartaricas, bello Cosacorum domestico ad Kumejki per transfixa globo-latera perpetua quietis incolae factus est. Hieronymus post demortuos fratres unicus superstes, ubi iuuentutem suam in Academia Zamoscensis literis excoluit, in Curia Potociorum Iacobi Palatini Braclauensis, & Nicolai tyrocinia fortitudinis & morum grauitatem collegit, unde & eximius miles cum Prussis, Tartaris, Cosacis euasit, & ad maiora pramia dexteram iuuentutem & aetatem optima conuersatione & meritis decent oribus direxit & disposuit. Quapropter per diuersos honores in Curia Illustriss. Nicolai Potocki Palat. & Generalis Podoliae atq; Campiductoris gradus, Exactor Contributionum Regni in Podolia, & Iudex Castrensis atq; Vicecapitaneus Camenecensis renunciatus, spatiosum retinet campum merendi Patria, obsequio, consilio, & fortitudine. Restant plurimi in Ciechanouiensi Palatinatu, quorum alii qui in Ordine S. Dominici, alij in Curia Kazanowski Notarij Campestris, alij & plurimi domestice pacis curatores. Nicolaus Konarzewski ex Ciechanouiensi Terra, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis subscripsit.

Sczuccij, in Lublinensi Palat. & in Sendomiriens. qui merita maiorum amplectendo amorem Patrie vite periculo in Castris militaribus testantur. Ioannem & Andream meminit Paproc. in Nido, Georgius Administrator Haliciae & Surrogator Capitanei Strus. occisus à Tartaris, sepultus Iesupoli. Sed etiam in praesens in Sendomiriensi Palat. reperiuntur honorem & beneficium conseruando Familiae, cum Supremo Exercituum Duce Tarnouio militarunt.

Byliccij, in Cracouiensi Palat. dicebat Isocrates amicos sibi beneficiis obstringes, alios verò magnanimitate capies. Sed non est hac uniuersalis regula, at ipsorum magnatum obsequio hi Patriam & amicos obstringunt, & alios affabilitate & beneuolentia sibi conciliant.

Bromierscij, in Plocensi Palat. viri literis & honesto dediti, quo bonum Patrie & decus communiter fit & conseruatur. Nicolaus Canonicus Plocensis & dignissimi sui status vigil & obseruator. Alter Nicolaus ab alio fratre germano, ubi elegit pacatam vitam ex Magdalena Zdzarska suscepit Andream, Hieronymum Canonicum Premisliensem Praepositum Chelmersensem, Albertum & Mattheum, & filias 5. Martinus Bromierski Nicolai germanus cum Klicewska reliquit prolem. Bartholomeus illorum frater cum Zwacka liberos habuit.

Ruczyccij, in Wisogrodensi Terra. Etsi virtutes habenti magna virtus est contemnere gloriam, tamen conseruanti familiam suam conseruanda est ut virtus gloria.

Gardlinscij de Gardlin, in Ciechanouiensi Terra Parochia ad Grodowsko milites eximij. Paulus miles à temporibus Augusti Regis ad expeditiones omnes Stephani Batorij Pol. Regis, tenuit Praefecturam Marieburgensem plurimis annis, Ad Iudicia Tribunalia Regni alternis vicibus electus fuit. Cum Kosinska armorum Rogala reliquit Adamum, Martinum, Alexandrum, & Andream. Adamus reliquit filios 4. Andreas Lenciciensis Burgrabius, Martinus & Albertus in bello cum Valachis obierunt. Alexander captiuitate Turcica debilitatus, ut redijt in Patriam obiit. Mathias Gardlinski eximius miles, Vicesgerens Rothmagistri Ioannis Potocki, eius filius Ioannes qui cum Duce in Korecz pugnando, captiuitatem Tartaricam perpeffus. Eius filius Martinus contra Michaellem Woydam, & in Cecora cum Zamoyscio miles. Ex Catharina Bieniecka armorum Korab, suscepit Alexandrum militem cum Duce in Wisniowiec. Christophorum qui cum Vleniecki per annos 5. miles eximius, demum in Curia Ducis in Wisniowiec Ieremia Praefectus, Stabuli & Curialium Supremus. Iterum Duci in Koriecz Carolo Samueli reddit obsequia digno merito

rito quem ille domus & Curia Ducalis Supremum praefecit. Samuelem qui cum Capiteano Vinniciensi Odrzyuolscio miles ad Omelnicum à Cosacis rebellibus mutilus factus cum Stroiłowska coniugium sumpsit. Sebastianus Martini frater in diuersis expeditionibus exercitatus miles, in veteranum transijt consors illius Anna Rzezzycka. Albertus tertius eorum germanus, cum Duce Radziuilio Patriæ & Reipub. dando merita Capiteanum militarem in Smolensko gerit, & domicilia stabilitat. Andreas ultimus illorum frater in Moschouia ad Stolicam ossa sepultura concedendo, nominis sui posteris memoriam posuit.

Wirchowscij de Wirchowko, in Palat. Syradieñ. Hi dignitatem Familiae suae obseruantia Castrorum conciliarunt. Ioannem habet Epitaphium Bari in Podolia, vir (inquit) pius, fidelis Dominis suis omnibusq; bene meritus. Ex his militia allekti in Russiam deueniunt, atq; ibidem domicilia sua statuerunt. Quorum Alexander modernis temporibus post eximios militares actus, est Iudex Castrensis Laticouiensis & Vice Capiteanus. Ex Wasicynska reliquit filium Petrum & filias, coniugem Rosobaccij & alias.

Zeromscij in Palat. Inouoclauiensi, Regibus & Reipub. amabiles. Petrus Zeromski Praefectus Regiae Culinae & Capit. Bydgostiensis, in Zeronice.

Wilkowscij, qui cum virtutis decore occupationem Castrorum, quibus fortitudo & fama perennis familiam extitit, vitam consumpserunt. Ex quibus Rothmagistrum sub Illustrissimi Koniępcolskij triumphalibus signis exercitatum habet Epitaphium Bari Ioannem.

Strzeczewscij in Plocensi Palat. Nicolaus eximius miles & Rothmagister Sereniss. Augusti Regis Pol. Iacobus illius germanus Dapifer Plocensis. Mathias in Krasniemo electionem Vladisl. IV. ex hoc Palatinatu subscripsit.

Lękawscij in Cracouiensi Palat. Patriae legibus conseruare studia nobilium, et verum Patriae ciuem, et optimum virum quia condecet, id profitentur.

Sutkowscij in Mazouia, Matthias Thesaurarius Nurscensis, subscripserunt electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. Lucas Thesaurarius Nurscensis, Paulus et Adalbertus. Quam pulchrum est nasci nobili parente, tam necessarium illorum merita ampliare et praemia consequi.

Dmochowscij in Masouia, ex quibus Eligerum per omnes expeditiones Sereniss. Stephani Regis Martinum Historiae referunt. Ex Nurscensi Terra Martinus Dmochowski, Lucas, Adamus, & Petrus electionem Vladislai IV. Regis subscripserunt.

Cyzowscij in Masouia, video in Cromero Cizouios, Ioannem Castell. Cracouiensem, & paulò infra Praefectum Cracouiensem, quo amoto ob ingrauescentem aetatem data est Nicolao Pienanscio Vitouicio.

Staniszewscij, in Czerscensi Terra et in Præmisliensi, si laudandum est quod secundum artem fit, magis laude dignum si nobilis iuxta generis splendorem et decentiam Familiae vixerit, sciunt hi quod dico, ideò rectum et animo conueniens mente reuoluunt et factis.

Trzcinscij ad Mlauam, sed etiam in Cracouiensi et Posnaniensi Palatinatibus Trzcinscij reperiuntur, nam ex Cracouiē. Alexander Trzcinski et Georgius, ex Posnaniensi Stanislaus electionem Vladisl. IV. subscripserant, si non sunt diuersorum armorum, et ex Lublinensi Ioannes.

Kierzniewscij in Podlachia, Conscium esse sibi in vita sua nullius criminis multum voluptatis parit. Id curate & comprehendetis.

Muchowieccij, in Belzensi & in Masouia. Si nullum bonum est iuxta Diogenem, nisi cuius finis est magnanimitas, cauendum est nedum mors parit nascatur ridiculus mus. Hoc est ubi à nobili forti quid generositatis speratur, ignominia fiat.

Malinowscij in Podlachia, ex frequentatis actibus fit habitus, inquit Aristoteles, igitur continuis obsequiis in Castris militaribus, à Patria grata, habitus & premia sperant.

Czetkowscij, in Dobrzynensi Terra. Ut vir bonus non est in apparentia sed in realitate, ita fortis non in longa statura est, sed in audaci agilitate. Nam & simulachra artificiosa & belle ornata, ad sui quidem spectaculum alliciunt, sed corde carent, viros se isti fortes pro Patria, & bonos pro sui conscientia desiderant.

Ławscij in Lomzensi, Stanislaus Ławski à Zegocin, Palat. et Vicesgerens Sigism. August. in Masouia, subscripsit unionem Ducat. Osuiecinen. et Zatorien. 1562.

Dadzibogocij in Lublinensi, auarum est omne genus barbarorum, igitur Dadzibogij sunt misericordes.

Lanieccij in Masouia, Optimum est nosse omnia in Repub. Castris, sed decentius nosse seipsum.

Miedzwieccij, ad Wasosze. Qui miratur parua contemnit magna, virtus & fortis animus mirandus.

Popowscij ibidem, Asuesce victum habere purum non delicatum, sed virtute uiuitur.

Suchodolscij in Lublinensi, Nicolaus eximius Rothmagister in Liuania, in obsidione Kieisiensi, & ubiq; retulit gloriam. Martinus electionem Regis Vladislai IV. subscripsit.

Zadalda, qui in unione cum Regno M. Duc. Litu. hac arma suscepit, à quo hi utuntur his armis.

Dufzewscij ad Ciasniki, eximius miles cum Romano Sangusko Nicolaus.

Iamentouicij, ex quibus Valentinus castrorum militarium obseruator.

Ianuszowscij in Trocen. Palatinatu, ex quibus Georgium Historici meminerunt.

Kutlewscij ibidem, in M. Duc. Lituania.

Ryminscij, in Podlachia.

Bielicij in Cuiavia, quorum aliqui in Minscensi Palatinatu, aliqui in Alba Russia confederunt, Iacobus ex Regina Sokolanka, reliquit Ioannem militem cum Palatinide Braclauensi Potoccio Petro.

P O C I E Y.

D E L I N E A T I O.

EST crux in ipsa summitate armorum, infra quam est media luna concavitate in arma obversa, ab hac base crucis ductæ lineæ duos triangulos efformant, quos hæc Familia lances vocant, in spatio inter triangulos formantur tres lineæ admodum armorum Korczak Wręby nominatorum, campus cælestinus.

O R I G O.

Antiqua ut apparent arma à Ducibus Russiæ optimis militibus in Palatinatu Brestensi M. D. Litu. degentibus

concessa. Crediderim quod hostem latitantem inter duos monticulos, cum periculo maximo vitæ inuaserit nocte & strenue fuderit. Quapropter Vaga vocantur, quasi Odwaga: lineis verò hostis exprimitur triangulis, montes commonstrantur luna, nox ostenditur cruce, quod Christianus esset exprimitur,

C Æ T V S P I O R V M.

NON est dubium quod alia sunt signa & occupationes cætus piorum, alia impiorum apud viros honestos & bonos. Declaravit hoc ipse etiam Horatius lib. 2. Sermonum dicens;

Omnis enim res

Virtus, fama, decus, Diuina humanaq; pulchris

Diuitiis parent, quas qui construxerit ille

Clarus erit, fortis, iustus, sapiens, etiam Rex

Et quicquid volet.

Ecce impiorum signa occupationum & intentionis, diuitiæ & lucrum. Piorum verò non alia est intentio & occupatio, quàm Dei honos & pura conscientia. Nam hac pietate in Deum sublata, etiam fides ac societas generis humani, & vna excellentissima virtus iustitia tollatur necesse est. Quapropter Quintilianus Declam. 6. dixit: *Habet suos impetus pietas*. Arma hæc non immeritò quendam cætum pietatis nominabo. Nam si lunam Pythagoras modo terram cælestem, modo terrestre cælum appellabat, quid dicam de cruce sancta, quæ simul cum luna in his apparet armis? Luna est cupida luminis, familia hæc est cupida pietatis. Lunam modo soli adiunctam, modo redeuntem aspiciamus, Familiam verò hanc modo accedentem ad Christum,

Christum, modo pro Christo pugnantem, modo pro fide & Repub. morientem videmus. Luna semper ea parte clara conspicua & illustris est qua solem aspicit, obscura verò caua & inanis ea parte qua diuertit à sole, & familia hæc vt Christo iuncta est conspicua & illustris stetit, vt verò hæresi infecta permanfit, vacua ab honore & inanis in Republica fuit. Considera velim Pocieium Metropoliam & Vladicam pro fide Vilnæ patientem, considera alterum hæresim repudiantem, reuolue demum erroribus perplexos, & affirmabis quod assero. Quapropter satis verè nedum concinne Plutarchus scribendo de liberorum educatione dixit: *Quibus ex Patre & Matre innata est macula, eos, quoad vita supersit, in delenda quadam ignobilitatis conuitia comitantur, quæ increpare volentibus, in promptu magnopere sunt.* Quod si ipsi licuit dicere de vitijs, quomodo de Schismate & Hæresi ex parentibus vel praua sua voluntate contractis, idem non intelligendum erit? vnde in Faustinae nummis (inquit Pier. Valer. Hierogl. lib. 44. cap. 17.) simulachrum leua pallam sustinet, dextra verò mediam lunam, cui auicula insidet subscriptum, *Perpetuitas*, puta sublata. In nummis verò Seueri Alexandri Aug. simulachrum, lunam dextra attolit in sublime subscriptum, *Perpetuitas Augusta*, puta manebit. Ita cætum piorum fidelium & Catholicorum, manet perpetuitas augusta, impiorum verò Hæreticorum & Schismaticorum transijt perpetuitas fælicitatis & honoris. Ergo

Occidat omne malum, surgat & omne bonum.

LINEA FAMILIÆ POCIEIORVM.

POciey, antiqua & possessionata Familia in Palatinatu Breſtensi, in M. D. Litu. Horum bona Rozanka. Adamus Pociey Castell. Breſtensis, cui dum consors Oſtrorečka obiit, conuertit animum ad statum spiritualem. Cuius vita religiosa disposuit ipsum ad altiore gradum in Ecclesia Græca Vnitorum cum Romana sede. Creatus erat Metropolita Russia, & Episcop. Volodimiria, qui dum fidem Catholicam Romanam prædicat & obseruat Vilnæ, atq; processioni Sacratissimi Sacramenti in die Corporis Christi reuerenter adest & deuote assistit, a Schismatico iteratis vicibus gladio percussus vulneratus fuit. Echo ipsius è tumulo ad viatorem.

Expectas? faciam forsan tibi verba viator,

Non faciam; faciet sed mea tumba tamen

Adam Pocieius iacet hac tumulatus in vrna

Gloria Pontificum lausque decusque domus

Tu quod non graue, nec magnum concede petenti

Dic noceat cineri nulla procella meo,

Fedorius Pociey Iudex Terreſtris Breſtensis, & dispensator Contributionum Regni in Anno 1589. Et quia iustitiæ seruans lucem multos effugiet hominum sermones, ideo ille tranquillitate animi deduxit suam ætatem in leticiam cordis.

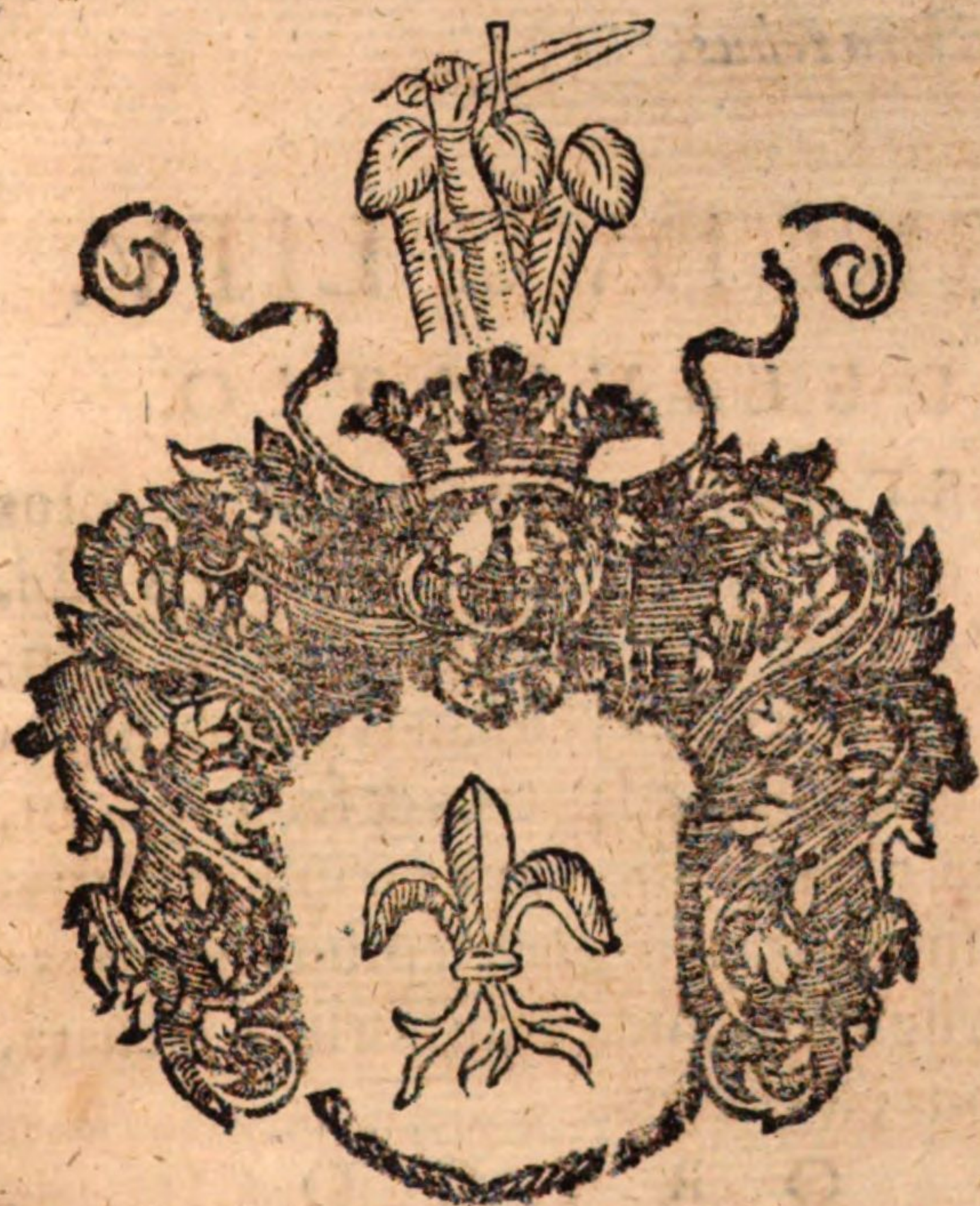
cordis. Illius frater erat Notarius Brestensis. Christophorus, Ioannes, & Petrus Pociej, filij unius horum. Ex quibus Ioannes Subiudex Brestensis, Petrus vero Notarius Brestensis fuit. Profecto magnum est premium, ubi honore premiatur virtus, ponitur enim aliorum speculator & custos legum. Quisquis autem speculator hominum & custos legum ponitur, in alto debet stare per vitam, ut possit prodesse per prouidentiam. Reliquit Petrus Pociej ex Kazanowska Sophia filios sex. Ex quibus Paulus eximius miles, armaturæ grauioris sub signis Notarij Campestris, Bobuslauiensis Capitanei Kazanowski ad Kumeyki in bello cum Cosacis rebellibus animose obiit.

Cæleste hospitium non rediturus adit.

Nec liceat præterire ex hac Familia duas Matronas pientissimas, tum erga conscientiam suam, tum erga Ecclesiam Romanam, una est Ioannis Vislouchi consors, quæ dum esset grauius hæresi infecta Caluiniana, dum illam reiecit, tota in ipsa contemplatione conscientie & Eleemosinis permansit, atq; sui mariti Catholici sepulchrum & Sacellum sacrificio, calicibus, crucibus, lampadibus, candelabris argenteis splendide ad centum libras conferendo de argento adornauit. Altera est Friderici Sapiecha Capitanei Grodnensis, & Ostzynensis consors, tota in oratione, ieiuniis, & Eleemosinis.

Exiguum istud sed magnum gestat nomen.

POSTOLSCIORVM.

DELINEATIO.

EST lilium vnicum recenter è terra euulsum, quasi dimidium armorum Gozdauæ. Super galeam & coronam tres pennæ Strutij, ex quarum medio manus armata erecta frameam manu vibratam gestans.

ORIGO.

EX Silesia hæc arma reperiuntur in Regno, nam Steph. Bathorius Sereniss. Rex Petro Postolski claro bellorum experientia & diuersarum gentium linguis, contulit hic in Regno cum indigenatu bona & possessiones,

dum illi tam in Curia, quàm in expeditionibus varijs obsequijs vigil & præsens adesset.

LILIATA FORTITUDO.

Naturarum & veritatis indagator acerrimus *Arist. in lib. de virtutibus & vitijs, liliatam fortitudinem descripsit.* Fortitudo est inconcussum à mortis metu, & constantem in malis, & intrepidum ad pericula esse, & malle honeste mori quàm turpiter seruari. Nam si vitiosum putamus, si quis mollis vultu, pectore autem ribaldus foret, dicimus enim: *In tenero stat tibi corde silex.* Ita qui se militem liliatum & fortem prædicat, arguendus plurimum erit, si sua fortitudo, ipsa fuga probata fuerit. Et dicimus: *Fortis ut lepus.* Dum prædicta arma nobilitatis inspecio, si manum armatam, si gladium vibratum, si galeam militarem considero, meritò fortitudinem liliatam nominabo, hoc mihi etiam lilia ipsa probabunt, & istæ pennæ Strutij persuadebunt. Video symbolum Ludouici Dulcis lib. 1. apud Iul. Cæs. Cappacium, qui exposuit speculum ad solem & ardentem facem, & subscripsit: *Ex aliena luce lucem quærito.* Equidem visis tam speciosis armis, non aliud licebit proferre, quàm vt ex illorum symbolo, lux fortitudinis, & pulchritudo liliata percipiatur & adnotetur, vt si cui est robur in nervis & ossibus, illi fiat fortitudo in armis & gladio. Arridet mihi Romana victoria de Tarentinis, vbi enim Pyrchus Epyrotarum Rex Romanorum militum virtutem & Ducum prudentiam admiratus fuisset, exclamauit vt Florus refert: *O quàm facile erat orbis Imperium occupare, aut mihi Romanis militibus, aut me Rege Romanorum.* Tales profectò fuerunt illi, quales prædicta arma commonstrant.

Viuite fortes.

Fortiaq; aduersis opponite pectora rebus.

POGONIA MAGNI DVC. LITV.

D E L I N E A T I O.

EST cataphractus eques atque totus armatus, super equum coloris albi, qui extensa & vibrata dextra, stringit gladium, equus velocitati cursus dispositus, sella ligata ad pectus & femore equi, ornata panno rubeo cum triplicatis striphis, supra dorsum gerit scutum cum duabus crucibus, cauda equi sursum eleuata, campus est rubeus.

O R I G O.

NON vnica erant Gentilitia Magnis Ducibus Lituaniæ, vtebantur enim primitus Centauro seu Kintauro vsque ad Troideni decessum.

Quo

Quo stemmate veri Duces M. D. Litu. Giniulus Gedroc, atque Duces Hol-
 sanenses, Algimundus & Mindouius post ipsum relictī vti sunt. Postmo-
 dum ad Familiam Columnorum, vbi M. D. Litu. per Vitenem Anno 1283.
 deuenit, tribus columnis vti cæperunt. Ad vltimum Gentilitium viri cata-
 phracti super equum assumpserunt. Nam Narimundus germanus Troide-
 ni sterilitē decedendo persuasit subditis & Baronibus, vt in Dominum &
 Ducem non nisi virum maturum, qui eis præesse eosque ab hostibus defen-
 dere possint, eligant. In cuius rei imaginem, eiusmodi virum ipsis in Duca-
 tus Gentilitium, & perpetuum memoriale commonstrauit. Eò igitur stem-
 mate M. D. Litu. vsque ad Reges Serenissimos Poloniae, qui sunt M. Duces
 Litu. insigniri habent pro regali honore. *Stric. fol. 364. Paproc. in 2. opere*
590. Additio autem fuit parmae cum crucibus Mendoco Lituatorum Regi
 Amico Cruciferorum, hæc enim insignia illorum propria fuerunt, ab Inno-
 centio summo Pontifice, & Ferdinando Imperatore, vt quædam Chronica
 antiqua Prussorum refert : & *Stricouius habet in suo Prodomo.* Factus enim
 Mendocus erat Christianus, & vocatus Mendolphus. *Stricouius 1246.* Quod
 etiam clarius in Serie Ducum demonstrabitur. Quid verò talibus armis si-
 gnificatum fuerit, ita *Stanislaus Kossobucki carmine retulit.*

Ast quid Equus sibi vult cursu qui currit ouanti

Concutiens sonitu quadrupedante solum.

Quem iuuenis scutumque tenens ensēque minacem

Aere rigens clypeo terribilisque regit.

Magnanimum significat, qui tanquam Curtius olim

Pro Patriæ mortem ferre salute velit.

Ansonium siquidem Centaurum ritè Narimon,

Dux linquens, equitem substituit ferocem

Vt patrio debere solo se noscat amatrix.

Posteritas, dicit stemma quod eximium.

At miles armatus congressu funder inermem,

Stemmata Dux quali gaudet Hyperboreus.

ORDO DVCVM LITV. & SAMOGITIÆ.

KVNAS Dux Lituania & Samogitiæ. Kiernus Kunasewicz, à quo Ciuitas Kiernow
 fundata est. Frater illius Gimbutb, cuius filius Montuil in Samogitia successit Patri, man-
 sit in Turburk & Kunasow, vbi nunc Kowno. Eius filij Erdziuil Nemena Vikint.

Ziubund Dersprungowicz, M. D. Litu. post Kiernum, nam quia filiam solam Poiatam ge-
 nuerat, illam Ziubundo Familia Romane armorum Centaurus, seu mediū viri & mediū equi à
 cingulo, cuius equi cauda draco erat, hunc ille vir ex arcu sagittam in os vibrando intermere
 intendebat, dedit in coniugem & heredem totius Lituania eò medio effecit, unde ex Dziual-
 touia & Vilkomiria Kiernouiam sedem suam transtulit, & armis suis Centaure vel Hipocen-
 tauro adiunxit Columnas, & vtriusque Gentilicis propriis & Kiernouij suam insignire familiam
 cepit, *Stricou. 247. fol.* Hic prænominatus Ziubundus contracta amicitia cum Duce Samo-
 gitia Montuil Russiam inuadere ceperunt & deuastare, à quibus aliquoties profligati Russi,
 Cromero referente ipsi quoque grauitè à Russis fusi 1205. fuerunt. De quo Cromer. fol. 188.
 primæ editionis. Per hoc tempus Lituani gens fera, syluestris, & obscura, Russorum agros præ-

dis agendis infestare caperunt. A quibus cruento pralio victi, subera, resles & fasces frondeos quibus ea gens in balneis sudorem prouocare solet, tributum nomine deinceps pendere coacti sunt. Anno demum 1217. ut Stricou. notat fol. 264. iunctis simul exercitibus Samogitiæ & Lituaniæ Duces præfecerunt exercitui Erdziuilum filium Samogitiæ Principis, cui ex præcipuis Baronibus in consilium & belli euentum feliciorum adiunxerunt Grupiom seu Strumpiura armorum Columna, quem folio sequenti Campanum ex Palemone descendente asseruit. Alterum ex Familia Vrsinorum Eixissum. Tertium ex Familia Rosarum Grausum, qui post deuastationem à Batti Tartarum primò Nouogrodensem arcem occupauit, & sedem sibi fundauit, post loca vastata in Grodno, Brzeście, Mielnik, Brochiczyn, Bransko, &c. recepit, & capit celebrare nomen suum Erdziuilus hærede Samogitiæ & primò Magno Kniazio Nouogrodensi, eius autem frater germanus Vikint post decessum Montuildi Patris Dux Samogitiæ successionem extitit. Ducibus autem suis Erdziuilus ut Scriptores Russorum habent concessit bona. Stumpro seu Kampeio, Osmianensem modernum tractum, in quo Gastoldus fuit successor. Exiusio seu Eusiusio Eixissensem ab eo denominatum tractum, & ex illo Monenidorum familia est. Grausio autem tractum qui ab illo Grauski dictus, ex quo Douoiny processerunt, ita Stric. fol. 268. Successit hic Erdziuilus post decessum fratris in Ducatum Samogitiæ, sed post decessum ipsius ad Ziuibundum Dorprungouicium ratione sororis illius & suæ coniugis deuenit. Et ita columna iuncta Centarouiciis durabant ad filios Romuntbi, sed tamen ut inchoata à Palemone columna fuerunt in Erdziuili posteros in progenie virili usq. ad Vitenen Eraigolcicum & Iagelonis posteros, Stric. fol. 270. Diuisa ergo bona erant in Lituania, alia posteri Erdziuili cum Nouogrodo tenuerunt, ut Mingailo, Skirmundus, Genuil, Boris, qui Polociam occuparunt, Algimunt, Ringolt, Troinata. Alia posteritas Ziuibundi Lituaniæ & Samogitiæ Principis. Kukouicus Ziuibundi filius, qui cum Crucigeris qui tunc Liouoniam inhabitare caperunt, in Curlandia & Samogitiæ, fortiter pugnavit. Utenus seu Vcianus, quem Petrus Dusbruch Vitiuerum Regem Litu. nominat filius Kukouiciy, successit parenti à quo Vciana erecta est, plurima hic bella expedit. Reliquit filium Suintochorum.

Ringoltus Algimuntouicius tutor Suintochori successit Vtuo 1219. Princeps Nouogrodi, Podlachie, Seuerie. Hic Lituaniæ, Samogitiæ, & Russiæ Princeps acclamatus fuit. Bellum cum Ruthenis ad Mochilna, cum Cruciferis Liouoniensibus multoties confecit. Mindauga Ringolti filius successit, quem alij Mindouum, alij Mendolpbum vocauere, qui in Regem Lituaniæ coronatus 1251. ab Innoc. IV. Hic victus fuit ab Ensisferis Liouonicis, Stricou: fol. 326. Masouiam inuadit. Troinata Mendaugi filius, hic Patrem & duos fratres auxilio Doumantis iugulauit. Sarnicius fol. 285. Sed & ipse non ita multo post à Woyfalkone comprehensus in uenatione, excarnificatus fuit. Fuit Woyfalko etiam filius Mendaugi, sed Monasticam vitam professus in Monasterio Vronscensi ad Pinsko religiosam vitam ducebat. Hunc proceres Lituani renuentem & cunctantem precibus sollicitarunt ad gubernacula sua Reipub. & Kiernouie inaugurarunt. Occisus à Leone Duce Russorum Vladimirie. Stricouius fol. 342. Anno 1267. Sarnicius fol. 285. Et in hoc linea Columnarum finit. Suintorogus Vtenuouicius Artaitaurus successit. Etatis sue 96. Stric. fol. 344. Gierimontb filius Suintorogi, ab illo Oppidum Geruati erectum. Quanta bella cum Polonis & Cruciferis habuit. Stricou: fol. 349. refert. Giliginus filius Giermonti successit in M. D. Litu. eius frater Trabus Princeps Samogitiæ 1275 post tres annos obiit Giliginus. Romanus seu Romuntus Gilimutowicz successit, qui reliquit filios Narimuntum, Doumantum, Holsam, Gedrusium, & Troidenum. Ex quibus ultimus maxima incommoda bello corona induxerat. Diuisa bona inter illos fol. 345. Stricouius. Trabus Giermuntowicz Gubernator M. Duc. Litu. ab eò Trabys Oppidum erectum fuit, vide Stricou. fol. 353. Narimuntus Romultowicz, cur cum Doumante fratre habet discordias. Stricou: fol. 158. & seq. Troidenus minor filius Romuntbi, hic Ducissam Masouie Ducis filiam in coniugem habuit, ex qua suscepit Romuntum qui factus religiosus ritus Græci vocatus fuit Lauras. Occisus Troidenus à Doumante fratre

fraude

fraude per rusticos dum ex balneo egrederetur. Doumatibus Pscouie & Polocie Princeps Suir oppidum fundauit, à quo Swierfcij Duces originem habuerunt. Stric. fol. 364. Occidit hunc Doumantem Lauras bello cruento commisso. Et iste Romunthus seu Laurinus persuasit Primatibus Lituania, ut virum bellicosum eligerent, quia ille redire ad Monasterium suum uoluit, & Narimuntum qui insignia virum armatum Ducibus Litu. proposuit, eò sine ut bellatorem Ducem haberent, declarauit. Vitenes Marschalcus Troideni, armorum Columna erectus successit: Stricouius 365. Anno 1283. Hic Poloniam saepius vastabat & Crucigeros, Cromer. lib. 11. Miechou. lib. 4. cap. 10. Obijt 1315. Gediminus filius successit, calumniam de illo tollit Stricou. rationibus 385. folio. Erat Russorum & Moschonia strages, erexit ciuitatem Troki, nuncupauit hoc nomine, quod plurima onustus ibi venatione fuisset, unde à ligatura Troki, dicta est eodem cognomine, & Visnam 399. fol. Filij ipsius erant Montuid, Narimunt, Olgerd, Kieistut, Lubartus, Iaunuta, Koriatq. Bona illis diuisa refert Stricouius fol. 407. & seq. Obijt 1329. ignea sagitta per dorsum transfixus, (inquit Miechou.) Iaunuta Gediminus filius successit, Stricou. fol. 412. sed ipsum Kieistutus sede pepulit, atq; ipsam Olgierdo concessit, Iaunuto verò Zaslauiam detulerunt, quæ est in Minscensi tractu. Et ab hoc linea materna descendunt Chlebonicij. Stricou. fol. 414.

Olgerdus M. D. Litu. 1330. maximus bellator cum Crucigeris, Moschis, Roxolanis, Polonis. Eius filios ex Vlianna Ducis Vitebscensis filia numerat sex, ex Maria Tuerfcensis Ducis filia alios sex, Stricouius refert fol. 461. Alij autem omnes 12 filios ex una fuisse affirmant consorte, sed ille probabiliter deducit dictam à se sententiam. Iagello filius Olgerdi successit, Patronus Regni, Apostolus Lituania, Pater Polonia, Hostium vindex, Ecclesie promotor, Regni defensor. Quem post tot & tantos Historicos secula omnia posteris decorem & stabilimentum Reipub. personabant & enucleabant. Inter Neotericos vitam & Epitaphium Simon Starouolscius iam nunc Canonicus & Custos Tarnouiensis, luculentissime & cum veritatis dulcedine expressit, ante ipsum Sarnicius lib. 6. encomia cum praelis enumerauit, sed taceant omnes nam sacra Regum Maiestas, & posteritas viua luce splendidam refert Iagellonis vocem. Quod inter ceteros Guagninus ita carmine celebrabat.

Hic gentilis erat Lithuanus de stirpe Iagello
 Vir bonus, & tantas inter honestas opes
 Mox est caelesti princeps baptisinate tinctus
 Quem subito est Dominum gens imitata suum.
 Hinc dotale capit pulchra cum coniuge Regnum,
 Et tribuit Lituanis signa Polona suis.
 Rege sub hoc memorem suscepit Prussia cladem,
 Sæpius & rigidus concidit ense Gethes
 Quàm multa in Regno struxit delubra Polono,
 Monstrat gymnasium sat puto Croca tuum
 Et linquens gnatos ex iusta coniuge natos,
 Lucida fulgentis scandit ad astra poli.

Skirgailo Olgerdowicz successit in M. D. Litu. Iagellonis fratris beneuolentia, sed ipsum multoties deturbauit Vitoldus, nec potuit habere finem quietum, nisi cederet sedem Vitoldo 1392. Vitoldus ex quo cessit Skirgailo successit in M. D. Litu. quem multoties turbauit Suidrigailo, Kiouiam capit, Tartaros multoties fudit, Moschos debellauit, Crucigeros unâ cum Iagellone Rege ad internecionem deduxit. Cui tale sepulchrale inscribendum Starouolscius suasisit.

Quiescit Magnus Sarmatarum Bellator Vitoldus Magn. D. Litu. Maximus Princeps iustitia, affacilitate, vigore animi, peritia rei militaris & rebus contra Tartaros, Ruthenos, Moscos, & Crucigeros tam Liuonienses, quàm Pruthenicos feliciter gestis, omni æuo memorabilis, & in quo noua Euangelij lux cum nouarum virtutum admirabilibus exemplis illuxit. Hic est ille Heros, qui in summa barbaria natus,

summa pietate Christianam religionem complexus, pro ea asserenda bella cum Barbaris continua gessit, eisque gloriosus reliquos quoque hostes facile deuicit, & Imperium Polonum subactis Prouincijs auxit. Hic est qui dogmatibus Christianis imbutus, in omni vita abstemius, nec nisi aqua potor fuit, qui in victu & vestitu semper temperans vixit, qui viros fama meritisque insignes magna liberalitate fouit, & sacrorum Myltas præcipua veneratione coluit, expletis 80. annis in regionem viuorum receptus, Anno salutis 1429.

S. i. drigailo Boleslaus Olgierdowicz successit. Hic Poloniam bello turbabat, post exul à M. D. Litu. Podoliam adeptam recuperabat, Lituaniam inuadebat. Demum Pastor ouium in Valachia per septennium, Stricouius fol. 585. Demum Luckum à Casimiro tenuit. Sigismundus Kieistutouicius promotione Iagellonis successit, Stricou. fol. 574. Hunc occidit Iuanus Dux Vrfa mediante, Stricou. 589. Casimirus Iagellowicz M. D. Litu. successit bella cum Moscouiticis ingentia finiuit. Quidum Rex Polonia electus fuit 1447. Iam à Regno Poloniæ Magnus Ducatus Lituaniæ non recessit ad alterum gubernatorem. Cuius res gestas in bellatoribus Sarmatia Starouolscius breuiter sed clarè recensuit. Casimirus Iagellonides Magni parentis, magna progenies, exemplar constantiæ, grauitatis, patientiæ, fortitudinis, omniumque virtutum. Qui Prussiam & Pomeraniam per deditiōem accepit. Crucigeris fœderum non tenacibus post tredecim annorum bellum supplicibus pacem concessit. Qui cum Hungaris & Bohemis bella acerrima gessit. Qui Magnum Moschouia Ducem pacem redimere coegit, & Scytham sæpè repressit, Moldauorumque Palatinum bellicosissimum Stephanum in clientelam accepit, & Magno illi ad profligandos Turcas adiumento fuit, cumque vixisset 64. annis, & effusa clementia plurima subditis exempla reliquisset, fatalem horam adesse sentiens Christiano ritu sacramenta percepit, & quinq; ac quadraginta annis quibus regnauit tot tantasque res gessit, ut immortalē sibi gloriam compararit.

P O G O N I A secundo.

DELINEATIO.

EST vir cataphractus equo insidens, lanceam equestrem vibratam in hostem dextera stringens.

O R I G O.

Magnus bellator & summus triumphator de hostibus Dux Masouia, Conradus Gentilitium hoc assumpserat. Nam pacis tempore quæquidem rara apud ipsum fuerat, utebatur eleuata equestri hasta, tempore verò belli, inclinata & in hostem directâ, ita Bielscius fol. 173. Ipsius bella referunt Historici Fiileius Casimirus, Boleslaus, Semouitus, sed quantum attinet prædicta. Gentilicia, inter symbola quidam Marcellus excellens ingenio & Marte, ut consequi valeat id quod cogitauit & voluit, formauit lilium cui adiunxit lemma. *Tu Marcellus eris.* Quasi dicat; dum id quod intendis consequeris. Ita

Ita victoriosissimus Dux Conradus Masouia, qui hostes toties deuicerat & bello omnia consequi intendebat. Pegaseum & armatum virum cum hasta inclinata in hostem & ad pugnam gentilitium assumebat, innuendo subscribendum: *Sic victor manebo.* Lego in lib. 2. Impressarum Iulij Cæs. Capaccio, leonem sedentem à cuius vna parte est pomum imperij super crucem dispositam ex lancea & sceptro, ab altera est corona Imperialis super crucem adaptatam ex vexillo bellico & Ecclesiastico, desuper scriptum lemma, *Vires accendit inclyta virtus.* Profectò est Symbolum virtutis Regiæ, nec minoris excellentiæ, quæ & Ducalem animum, & militiæ Polonæ conuenientiam trophæorū exprimant & declarent, sunt hæc splendida arma, virtute etenim inclyta fortitudinis accendebat vires. Erat vt Claudianus referebat de animoso leone.

*Vt leo Massyli cum lux stetit obuia ferri
Tunc iras, tunc arma ciet si decidat hostis
Ire super satis est, vitamq; relinquere victo.*

POGONIA Tertiò.

DELINEATIO.

EST eques cum vibrata framea super equum, qui nec sellam nec loram habet, ipse autem eques est sine habitu. Quibus gentilijs utebantur quidam in Russia Duces, quorum filia erat genitrix Illustrissimi Ducis in Ostrog Constantini Constantinouicij Basilij in Baptismo Palatini Kiiouiensis, Marschalci Terræ Volhyniensis Capitanei Vlodimiriensis.

MÆCENAS & HEROES VERVS.

SVNT plurimi Ducum & Principum, qui dum alterius cladem inspicunt, latantur & rident. Non enim considerant quod illius quoque res agitur paries cum proximus ardet. Alij autem calamitatem proximi Ducis spectantes, iuuare procrastinant, quo inimici bellum fouetur plerūq; & augetur. Alij omninò adiutorium negligunt & denegant dicendo: *Bella gerant alij.* Aliter hic hæros verusque Mecenas processit, vt hostem vagantem depopulantem igne, ferro vastantem conspexit, qui nocte vt latro non vt bellator fines Regni ingressus fuerat, non vestimenta quaesivit, non equū adaptatum bello expectauit, non companiatum numerum pergrandem præstolatus fuit, non alium contra hostem ire præcepit, sed ipse sine sella, lor-

ris,

ris, veste, equum conscendit, gladio hostem inuasit, repressit & sustulit, quo sibi æternam & veram gloriam comparauit. Optimus namque Princeps similis esse videtur Leoni, qui dum hostem persequitur fugientem etiã cauernas illius intrat quousque deuicerit rebellantem. Quapropter illi adscriptum manet Italicum prouerbium, *Nel entrar cieco, nel uscir proteruo.* Hoc est in intrando cæcus, in egrediendo proteruus. Talis erat prædictus Princeps hostes inuadendo audacter, fortiter, victorioso. Marchio quidam formauerat sibi medium fortiter pugnandi. Aquilam quam serpens premebat in pectore, & subscripsit: *Semper ardentius.* Qua fecerit intentione taceo, sed si prænominatum Hæroem considerauerimus, quam ardentem, prompte, audacter, fideliter hostem inuasit, dum scilicet ita nudus pugnat periculum est non dicere, semper ardentius pugnavit. Non vnus hostis illi satis fuerat, perfecit acrem pugnam, vrsam, leonem, draconemque deuicit.

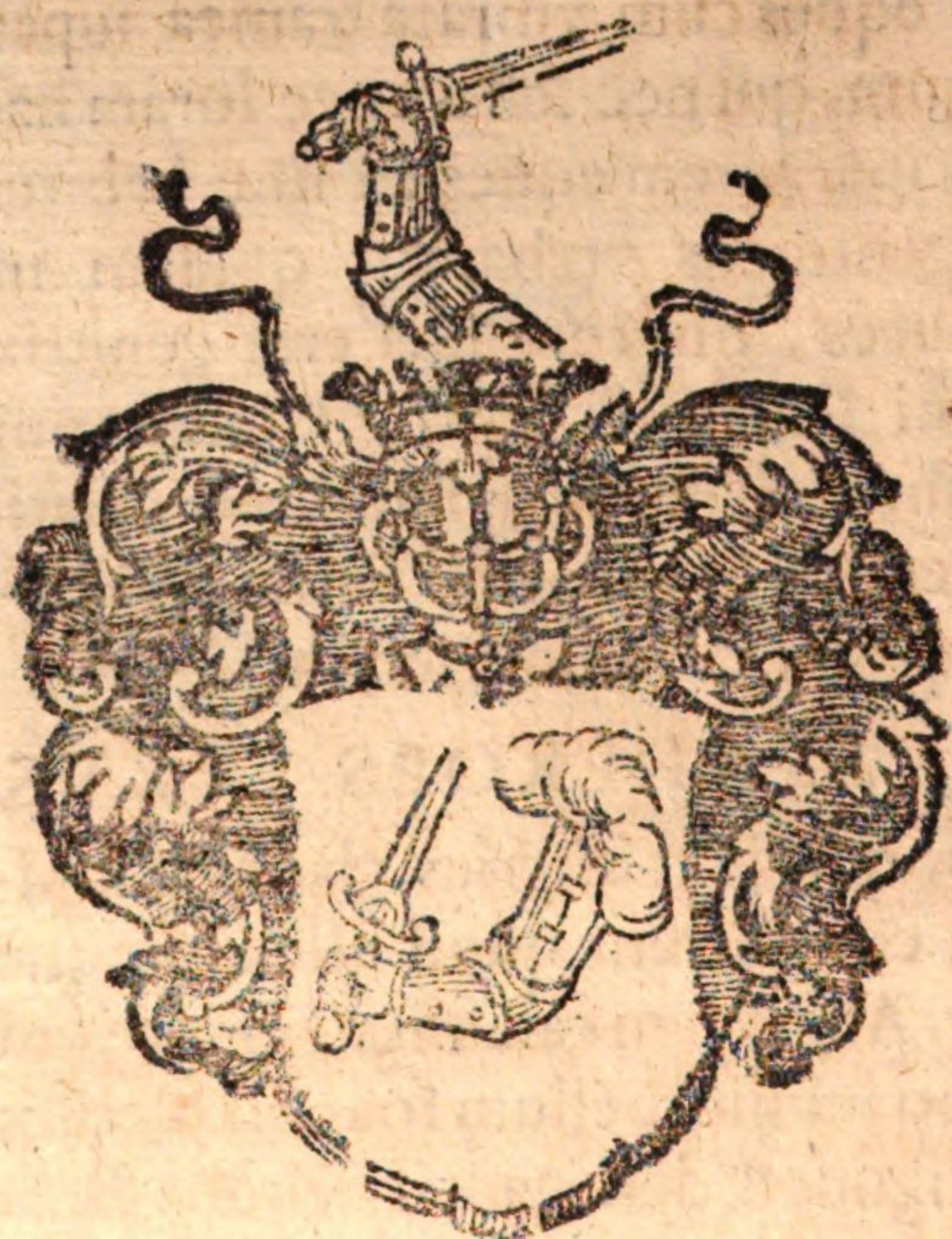
Audaces animos armati nulla salutis

Spes: Et fors strages alea iacta dabit

Cede hostis, palmam queis desperatio spondet

En extrema salus armat in interitum.

POGONIA Quarto.

DELINEATIO.

EST manus armata cum stricto gladio ex nubibus apparens in campo flauo. Super coronam eadem sunt arma.

ORIGO.

LVdouico Rege regnante concessa fuerant aliquot strenuis militibus, de quo ita *Dlugossius*, Clenodium huiusmodi datum fuit Primario Clementi de Claiow, & Ioanni Diacono Canonico Cracouiensi & Nicolao Bielunka & alijs nobilibus Hungaris.

MAGNA MAGNIS DANDA.

NON est vniformis omnium fortuna in bello, quapropter non omnibus quoque vna debetur laurea, sed tamen magnis viris magna conferenda præmia. Sarmatæ quondam in scuto duos victores cum strictis

strictis gladijs deferebant, ob declarandam duplicem fortitudinem ex viro scilicet & ex muliere. Indigna enim erat marito illa quæ tres hostes non occidisset, *inquit Stricouius lib. 4.* Dabant igitur magna magnis. Similes enim sunt viri bello magni materiæ primæ, hæc licet non sit, nec cælum, nec terra, nec aer, nec aqua, nec vir, nec mulier, nec brutum & nihil eorum quæ mundo sublunari continentur, est tamen hæc omnia, nihil enim est sub cælo, quod illius aliquam in se particulam non habeat. Ita licet bellum nihil sit, & in nihilum vertat omnia, & quo maior miles, eò maiora infert mala, quia nec pax, nec virtus, nec domus, nec Ecclesia, nec rex, nec subditus, nec dominus, nec seruus sine magno milite quietem retinere potest. Magnis militibus magna debentur. Habeo in Commentarijs Alciati de Symbolis fol. 59. vbi scriptum erat ad Symbolum, *Duo protegit vnus.* Henrico IV. Galliarum Regi adductum erat primum ante omnia symbola, duo colligata sceptræ ense medio inter ea posito. Erat ergo echo gladij, ad Regnum Galliæ & Nauarræ directum, duo scilicet regna vnus gladius protegit. Dum ergo in arma hæc oculos diuerto, Ludouici Regis duo Regna Pol. & Hungar. vnus gladius in forti manu militum strictus, fortiter protegendo, regna eundem in memoriale perpetuum sibi & posteris retulit, & in præmium honoris suscepit, vnde bellatori dogma.

Si tibi vis quando desit generosa Leonis
Vulpinam pellem te decet affluere.
Si tibi per pinnas summumque negabitur ire,
Furtim per terras repere te decet. Hic
Astum vel vires alio quis in hoste requirat
Cui solus finis vincat vt, esse solet?
Quis vitio vertat belli pulcherrima furta?
Vim solam poscat, consilium reprobet.
An sine cede virum, magna victoria parata,
Aut certa generet turpia probra Duci?
Norma Ducum & Regum fertur iactasse Philippus
Vsum se in pugnis sæpius arte doli.

LINEA POGONIORVM.

K Laiowscij de Klaiow, quibus hæc arma collata fuerunt. Clemens & Ioannes Canonicus Cracou. vt Dlugossius adnotauit, habuerunt excelsos Martem togæq; viros.

Bielunka Nicolaus Hungarus, qui cum alijs eadem accepit arma in nobile signum. Sadouij, descendunt ex his. Erat ex illis Palatinus Sendomiriensis 1361. vt patet in Priuilegijs Monasterij Andreiouiensis.

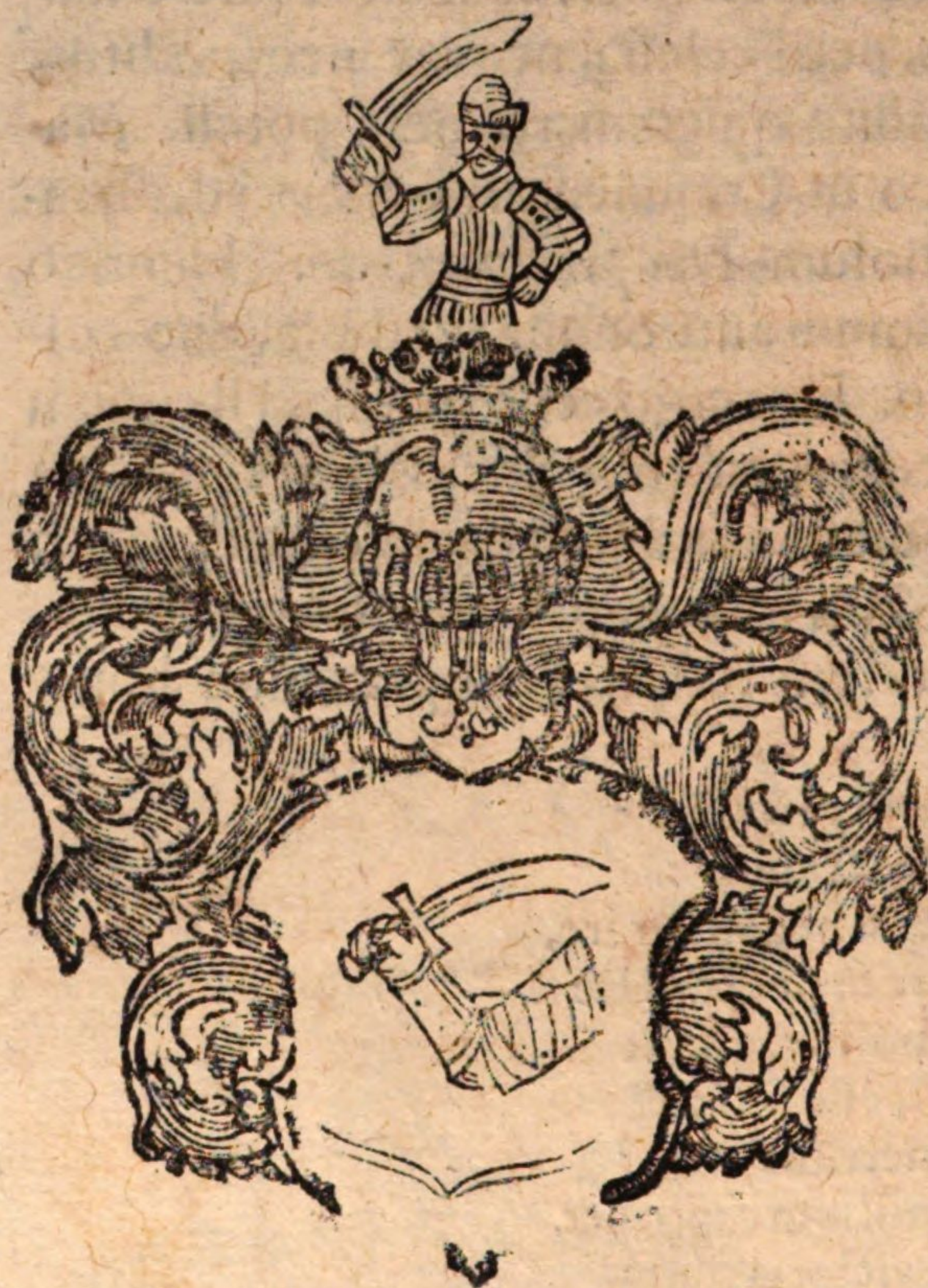
Wandzanouij in Palatinatu Cracouiensi, sed aliqui horum fortunam suam ciuili non prætulerunt.

Vieyscij in Cracouiensi Palatinatu.

Replinscij, in M. D. Litu. in Volcomiensi. Vt dementia est ad bonum & honestum trahi, ita pietatis & sapientiæ, sequi generosæ naturæ indolem. Quo hi gaudent.

Hunorowfcij in Maiori Pol. Stanislaus qui in Sroda Canonicos duos fundauit, quorum ius Patronatus à posteris exequitur. Quos & Kamienicnios, quia plus in Ciuitate & sua lapidea, quàm in villis manserunt, appellauerat vulgus. At forte honos eorum demissius uehitur.

P O G O N I A quintò.

DELINEATIO.

EST manus dextra loricate, frameam aut simiteram euaginatam portans, in campo rubeo. In vertice stemmatis galea militaris aperta, cum aurea desuper corona, ex qua miles armatus cum simitera in manu dextra euaginata, cognomen huius stemmatis Pogonia.

O R I G O.

Stephanus Bathorius Serenissimus Rex Anno 1581. Regni sui 6. contulit hæc arma, quæ in Priuilegio dato in Castris ad Plešcouiam Pogonia nominauit. Data autem fuerunt Stephanouicio Christophoro

Notario Thesauri Regis, pro maximis meritis & strenue gestis ad Polocciã, Plešcouiam, Vielicolucum, ex Illustriss. Ducis Supremi Exercituum Regni Ioannis Zamoiscij commendatione, quem & cognomine Pleškowski, ipsa Regia Maiestas in Priuilegio appellare voluit, maneat quemq; fortem suus & perennis honos.

V I D E & C R E D E.

NON immeritò manus oculatas aliqui finxerunt; docuerunt enim tali Emblemate, neruos & artus sapientiæ esse, *Non temere credere.* Nam qui cito credit leuis est corde, qua declamatione antiqui docebant, vnã aurem porrigere accusanti, alteram accusato; vnã delatori, alteram delato. Perpulchrè Plato reliquit.

*Quum à pistore panem petimus, vinum ex anopolio.
Si æs habemus dant mercem, eadem nos disciplina utimur,
Semper oculatæ nostræ sunt manus, credunt quod vident.*

Equidem

Equidem in arma prædicta dum flecto animum, & armatam manum, fra-
frameam & virum considero: extemplo quod video credo. Fortem fuisse
in bello, audacem in prælio, mirandum in periculo, dextrum in hostium
spolio. Cuidam excellentis staturæ viro & quasi alteri giganti erecta fuerat
statua, cui inscriptum erat: *Sed cerebrum non habet.* Res nefanda & plena
ignominia, esse natum quasi ad fortitudinem, & non esse aptum sed ineptū.
Alludebat Alciatus ad arborem.

*Pulchra coma est pulchro digestæq; ordine frondes,
Sed fructus nullos hæc pulchra coma gerit.*

Mehercule, tantorum armorum promeritor & Patronus plurimum inge-
nij & Martis cerebri deglutierat, dum splendentem virum & decore fulgen-
tem dextram in præmium gentilicium & memoriale æui sempiternum obti-
nuit, semper honos nomenque eius manebunt. Ergo celeberrima nobili-
tas, si quæ adhuc de his armis superest, tanti parentis contemplando virtu-
tem, sumite è fortitudine vires, atque si non parem, vel in parte æquivalen-
tem deferte Familia & Patriæ amorem, fortitudinem, honorem.

P O K O R A.

D E L I N E A T I O.

EST solea equi, vncis inferne posita, per
transuersum habet clauem intra quam ap-
paret crux, in campo ceruleo pingitur, super co-
ronam sunt pennæ Strutij.

O R I G O.

ANtiqua sunt arma in Regno, & quia appa-
ret clavis quasi à foribus Ecclesiæ, credi-
derim quod ob pænitentiam humilem
pro quodam delicto, à summo Pontifice addita
fuerit, vel ab Episcopo in Regno. Quapropter

Pokora hoc est Humiliatio vocata fuerunt,

P O T E N T I A V I R T V T I S.

Nemo virtutis potentiam satis explicabit, nam si tot Philosophi, qui re-
rum naturas & proprietates sublunarium copiosis descripserunt li-
bris, illius potentiam non descripserunt, si Doctores sacri altissimis
medijs eandem vix explicare potuerunt, cui igitur explicandam potentiam
ipsius relinquemus? Plato de Repub. ita eam insinuauerat: *Virtus est sani-
tas, prauitas est morbus.* Aristotel. 1. Polit. de illa dixit: *Virtus & malitia de-
terminant*

terminant nobiles & ignobiles, seruos & liberos. Seneca Epist. 61. hæc de illa: Bonum & optabile est, quicquid ex virtutis geritur imperio. Cicer de Legib. 2. Virtus (inquit) nil aliud est, quam in se perfecta & ad summum perducta natura. D. August. lib. 22. de Ciuit. Dei cap. 30. Virtutis præmium est ipse Deus. Adducere licet ad declarandum propositum Simonis Colinæi Politæ & literis optime instructi & ornati inuentum, qui vt declararet immortalitatem literarum, Saturnum falce omnia metentem depinxit addito versiculo Symboli anima. *Virtus sola aciem retundit istam.* Relinquo inuentum, lemma suscipio. Ea quæ digna sunt falce Saturni, Martis lancea, Bellonæ ira, Mineruæ excandescencia, Iouis iudicio, sola virtute retunduntur. Quapropter apertè Seneca docuit: *Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris quam virtus æstimanda est.* Tempori adscribere audent, *Durissima scindit.* Quid enim tempus diuturnitate sua non emolliat? quid non tentet & faciat? tandem durissima tempus scindit & proscindit. Est etiam virtus circa difficilia, vt inquit *Aristotel.* quapropter ad virtutem tanquam ad asyllum omnibus confugiendum est, vt aduersarij marcescant. Illa etenim durissima scindet. Quocirca inspicienti hæc arma, dum soleas sine cruce conspicio, durissimū quid contemplor, sed dum clauem cruce insignitam habeo, iam parentem horum armorum durissima scidisse, quadam suæ humilitatis virtute coniector. Docet namque quod superbia ceciderit, humilitate exurrexerit. vnde Poeta.

*Alta cadunt vitis, virtutibus infima surgunt,
Hoc te mons sterilis, vallis amana monent.*

LINEA POKORORVM.

DObieslaus Pokora, Paproc. in Secundo Opere inquit, Quod à Paganis Lublini quoddam Monasterium defendit. De illius prædecessoribus plurima quoque dicit se in Priuilegiis diuersis vidisse.

Lichtanſcij in Russia, milites eximij, & usque in prouectam ætatem Castris dediti in Trembouliensi districtu aliquos notabant Historici, contra hostiles incursus expeditos equites.

P O L O T A,

D E L I N E A T I O.

EST manus nuda sagitta transfixa, ardentem facem comprehendens in campo rubeo. Super coronam turris biculminea, ex qua aliqui ponunt vexillum ab vna parte eductum & explicatum, ab altera coronam viridem, sed in priuilegio, non legitur.

O R I G O.

VArfauiæ Anno 1580. à Sereniss. Rege Stephano, Valentino Vassowic Jacobi Vass Ciuis, & Ahenarij Leopoliensis concessa sunt. Nam arcem Polocensem loco & arte egregiæ munitam validisq; præsidij firmatam, ac ingenti belli apparatu, rebusq; omnibus arcendæ oppugnationi necessarijs instructam, ille contempto potentissimo mortis periculo, in tot tormentorum fulminibus, sagittis instar grandinis emissorum, turrim biculmineam multoties transfixus inflammavit, eoq; arcem consumpsit, & obsides in deditiōem compulit. Quapropter arma hæc illi Sereniss. Rex tanquam veram ipsius virtutis imaginem, tunc primum in Regno, ipsius virtute partam & quæsitam, dedit & concessit, illi quoq; cognomen ab arce Polocensi & à flumine Polota, quem transferat cum igne in aheneo vase & face accensa Polotinski, adscripsit & attribuit.

C O R O N A T V S L A B O R.

VT speciosam virtutem concomitatur honos, ita honestum laborem, corona & præmium iure meritò sequitur, sed fortè quærere contendes qualis nam coronetur labor? In Commentarijs Alciati luculentum Symbolo id edocetur à Christophoro Plantini. Exposuit ille circulum in seipsum circumactum cum erudita hac Gnome: *Labore & constantia*. Mehercule talis labor ex virtute procedens dum constantia in finem deducitur, coronatur. Vnde Sacra scriptura, perseveranti usque in finem coronam in præmium promisit, sed pace tanti viri coronatum laborem ego aliunde depromam. Circulo, quo exprimitur constans labor, addam tale lemma: *Labore & conscientia*. Ille etenim labor meretur coronam, quem conscientia nec aggrauat, nec accusat, nec condemnat. Quapropter monebat D.

Gregorius super Ezechielem Hom: 9. *In omni quod dicitur semper tacite recurrere debemus ad mentem, & interiorum testem & iudicem requirere.* Quid enim prodest si omnes laudent, & conscientia accusat? Aut poterit obesse si omnes derogent, & sola conscientia defendat? Quapropter ad fertum ex albis lilijs contextum adscripsit quidam: *Casti placent superis.* Et si casti illis placent, dicito quantò illis conscientia casta placebit? Concludit hoc D. Ambros. dicens: *Duo sunt tibi necessaria, conscientia & fama, conscientia propter te, fama propter proximum.* Quasi diceret, Deo conscientia placebis, proximo autem optima fama. Dum arma prædicta contemplor, considero laborem, conspicio constantiam, sed præcelluit in illo conscientia, non enim aliter Dei adiutorium & virorum illustrium fauor obtinetur. Conscientia enim vt Cicero etiam docuit, est maxima consolatio rerum incommodarum. Placuit mihi Impresa Ducis de Nocera. Erexit sibi palmam, ex cuius ramis procedebant sagittæ feruentes, ceruum qui sub vmbra illius latitabat, qui Ditamnum ore tenebat, cui adscripsit: *Hinc vulnus salus & vmbra.* Profectò bona conscientia est animæ salus & vmbra. Adiuuit hic miles eximius laborem suum conscientia, vnde tot tantisque iaculis ad turrim altam fauciatus, retulit vulneris sui corporalis, ignobilitatis, & egestatis, salutem & vmbra à Serenissimo Rege consentiente Senatu.

Polotinski Valentinus reliquerat filium Stephanum, hic excellens miles & Roth magister, cum Regina Absolomovna sed dubito quod familia sit superstes.

P O M I A N.

DELINEATIO.

EST caput nigrum Zubronis seu Vri, gladium nudum ad dextrum cornu appensum, per leuam partem deductum retinet in campo ceruleo. Super coronam est armata seu loricata manus extensa cum gladio vibrato.

O R I G O.

DLugossus de armis Pomian scribendo dicit, Originem Pomianij pro insigni habent caput Zubronis nigrum cum gladio, in signum Genologiae confusionis, circulo in naribus dependente sibi ablato.

Erat

Erat enim Clenodium vnum cum Clenodio principali Vieniaua, quod ex Baronibus signiferum Morauiae ortum ducens in familiam numerosam creuit, sed cum Lasthek Chebda de Grabie germanum fratrem Zarandum Decanum Gnesnensem in villa Lubania zelo inuidiae & ambitionis Tyrannicè occidisset, per iudicium Vladislai Regis Secundi in quærela deduxit, diuortium inter illos factum est, & vna parte qua se Vieniaua seu Perstenen vocant in suo originali clipeo remanente, alteri circulus ademptus & gladius in signum Tyrannidis datus est. Hæc ille: Vocata ergo sunt *Pomian* quasi *Pomni nan*, hoc est memento mutationis armorum.

SPECIOSA INITIA, sed DESIDERATVS FINIS.

Diuersam pariunt fælicitatem prospera mundi fluxa & mutationi obnoxia, & prospera quæ perennitati per fidem Christi consecrata manent. Illa etenim vt aduersa rapiuntur fortuna, ita fundare illa atq; sollicitari de illis, vanum & vituperabile est. Ista verò, vt nulla res fortuna actus eripit, ita de illis cogitare, præmeditari, insudare opere pretium est, vnde de illis Seneca Epist. 99. dicebat: *Calamitosus est animus futuri anxius, & ante miseras miser qui sollicitus est, vt ea quibus delectatur ad extremum usq; permaneant.* De istis verò gloriabatur D. Paulus. *Bonum certamen certavi, cursum consumaui, fidem seruaui, de reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet mihi dominus iustus iudex.* Et admonebat D. Petrus, *Satagite vt per bona opera vestra certam electionem & vocationem faciatis.* Habent hæc speciosa initia, sed & desideratum finem. Accidit quidem quod initia mala optimum finem habeant, nam & scorpio qui viuens lædit, morte medetur. Accidit quod initia bona, malum finem sortiantur, nam dicitur in Euangelio ad Patremfamilias: *Domine, nonne bonum semen seminaui in agro tuo, vnde ergo Zizania?* sed plerunq; euenit, vt speciosa initia desideratus consequatur finis, vituperabilia verò, exitiosa terminet calamitas. Dicente Christo, *Non potest arbor bona malos fructus facere.* Dum initia considero & progressum primum prædictorum armorum, profectò speciosa initia, nam eadem erant quæ modo sunt Wieniaua. Accidit quidem mutatio, sed tamen subsecutus est desideratus finis, & redijt pulchritudo initij ad finem & pulchritudinem finis. Refert Iul. Cæs. Capaccio libro 2. Impresfarum, quod Carolus de Aquino Conte de Martorano antiquissimam, & perillustrem Familiam suam maiorumq; merita dum præcogitasset, luminis scripto colore statuis exponere adscripsit: *Mersus & emergam.* Profectò mersus erat ille ob cædem fratris, sed ita est emergsus, vt nunquam poterit mergi. Non enim fortunæ innituntur Pomianij vt veteres pagani, qui dicebant: *Fortuna virtutem superat, sed innituntur virtuti, quæ omnem superat fortunam.* Quapropter factus est eis dominus adiutor, vt speciosa armorum Pomian & Wieniaua principia & adornarent & superarent. His namq; reuolu-

reuelationibus annorum vidimus & videmus Pomianos Archiepiscopos, Principes, & Primates Regni, Episcopos Plocenses, Luceorieneses, Chyoienses, Cuiaiuienses, Præmislienses, &c. Quid de Senatoribus, Præfectis, Iudicibus, alijsque in dignitate summa positis referam? Impleuerunt Castra sago, Senatum toga, Ecclesias Cathedrales Tyara & honore. Ericus 14. Sueuiæ Sueciæ & Vandalorum Rex (*inquit Typotius in Symbolis*) erexerat pictorum opere manum e nubibus quæ sceptrum regale deferrebat, erat subscriptum lemma: *Deus dat cui vult*. Tantum honorem contulit illis Deus quia voluit, & quia benedictio parentum super eos descendit, & quia virtus ipsa sibi est pulcherrima merces.

LIBERTATIS AMATOR & TVTOR.

AVrea libertate quid præstantius? existimo nihil. Nam ea quoque nobiscum in cælis regnat. *Eratis serui, nunc autem liberi facti*. Sed sunt aliqui amatores libertatis suæ, non alterius: aliqui sunt amatores, sed non tutores, cum tamen liberis est communis libertas amanda & tuenda, nec alia in virtutem astringitur libertas, quàm vniuersalis. Quod perpulchrè D. Bernard. de libero arbitrio ostendit: *Prima libertas est naturæ, secunda gratiæ, tertia gloriæ. Prima habet multum honoris, secunda plurimum virtutis, tertia cumulum iucunditatis*. Est libertas naturæ, quæ habet plurimum honoris, libertas esse non vnius, sed communis dicitur. Quæ nam erit virtus libertatem propriam amare & tueri? Habent hoc & bruta. Nam bobus Neuricis, *ut Ælianus ex Aristotele lib. 5. de Animal. cap. 7.* refert, non data sunt cornua in capite, sed in dorso & non rectè feriunt sed obliquè, quia enim solam libertatem tuentur propriam cornuta animalia, ubicunq; cornua excrescant, illis sufficit. Tueri autem non tam propriam quàm communem libertatem, est hominis vt homo est, cui facultas procedens à ratione & voluntate, hoc est liberum arbitrium inest, cuius bonum communis præferre particulari bono proprium est. Dum Gentilicia præsentia intueor, libertatis amatoria pronuntiabo, Vrus namque seu Zubro, est omnino captiuitatis impatiens, vnde vel nunquam, vel difficulter capitur. Imò si eò inciderit; vnde desperet posse euadere, semetipsum præ ira suffocat, vsque adeò se genitum ad libertatem putat, nihilque esse optabilius ea præsentiat. *Pier. Valer. lib. 11. Hierog. cap. 50.* Profectò Pomianij erant singulartiter amantes & tuentes libertatem Patriæ & Regni, libertatem boni & honesti, in Ecclesia & Repub. Cogita Vlostiborium Archiep. Gnesnensem, remorare Lubinscium Primum Principem, Primatemque Regni cum suis Coepiscopis. Perspice Iaruntouios, Socolouios, Koluccios, Puklateccios, aliosque præstantes & immortali laude celebrandos, Patriæ & Reipub. amatores & tutores, omnes hi & cæteri, libertatis quoque erant tutores & amatores. Vnicum adferre in medium volo de boue Susidarium, quandoquidem &

dem & Vrus, bos germanicus esse dicatur. Suis quotidie centum cados in hortos ficciores aquæ bobus Regi extrahunt, quod si plus extrahere aliquis voluerit ita resistunt, vt nec blanditijs, nec verberibus induci possint. *Ælianus lib. 7. cap. 1.* Tales sunt in munere libertatis Pomianij, nil vltra equum & iustum, nil contra honestum & vtile Patriæ, nil deuium legi & libertati, etiam dono, prece, promisso adacti cogitarunt, voluerunt, fecerunt. Memoria enim Tiberij Cæsaris dicta sæpè ruminarunt, qui vt Corn. Tacit. refert dicere solebat egrediendo è Curia Græcis verbis: *O homines ad seruitutem paratos.* Admonebat eos, qui libertatem publicam nolebant, repudiabant. Eam igitur Pomianij libertatem desiderant, quæ vera, propria, & non Methaphorica nec illicita est. Illam promouent libertatem & tuentur, de qua Cicero in Paradoxis. *Quid est (inquit) libertas?* Potestas viuendi vt velis. Quis igitur viuit vt vult? qui recta sequitur, qui gaudet officio, cui viuendi via considerata ac prouisa est, qui legibus non propter metum paret, sed eas sequitur atque colit. Illam libertatem promouent, de qua *Horat. lib. 2. serm. Satyr. 7.*

*Quis nam igitur liber? sapiens sibiq; imperiosus,
Quem neq; pauperies, nec mors, nec vincula terrent
Responsare cupidinibus, contemnere honores
Fortis.*

Talem libertatem promouent, quæ non libertatis fumus & anarchiæ flamma sit, sed quæ sinceram libertatem legibus & iuramento firmatam sapiunt, odorant, referunt. Pereat (inquiunt) libertas illa. Nam

*Quid iuuat abruptis in libertate morari
Vinculis, si maneant & tibi colla premant?*

SUMMI PROTECTORES PATRIÆ & REGNI.

VAna quidem est salus & protectio hominis sine Deo, qui araneam telam in murum facile erigit: sed si protectio hominis Dei ipsius protectione roboratur, iam hominis protectio summa nedum est, sed quam nec Vlisses cum Hercule, nec Romanorum Duces cum vniuersa multitudine aliorum militarium & potentum Dynastarum præstare potuerunt. Rex autem Aquila senio confectus, dicunt Naturalistæ, quod ipso rore vitam conseruet. Quapropter venerandam ætatem dum aliqui exprimebant, Aquilam ore hiantem ad solis ortum statuebant, subscribebantque: *Diuino numine pascor.* Enimvero si viri timentis Deum protectio in aliquem pontitur ex protectione à Deo, ille dum numine diuino pascitur & fortificatur, protectio illius summa est. Non ingrauesco tantum lemma Pomianijs adscribere: *Pascuntur diuino numine.* Nam si cornua Vri Philippus Rex Macedonum ad pedem montis iaculis confossi, quæ erant sedecim palmarum Herculis religioni obtulit, vt refert *Thaumatographia Naturalis cuiusdam in*

Bifonte & Bosano. Iam Pomianos qui talis animalis capite insigniuntur, pasci quodam numine non difforme rationi asserere licebit, sed eò plurimum pasci illos diuino numine dicam, quum innumeros excellenti virtute vitam ornare, præstanti pietate dies enumerare, religionis promotione plurimum clarescere, dignitate sacerdotali peramæniter florescere considero & conspicio; verè etenim isti diuino pascuntur numine. Quapropter protectio Patriæ & Regni illis summè conuenit. Hinc de Vloftiborio Archiep. Gnesnensi Clemens Ianicius reliquit:

Vloftibori quid agis? cur sic tibi vita modesta est?

Dignus es, & sacras pascere spernis oues?

Quid referam de Illustrissimo & Reuerendissimo D. D. Archiep. Gnesnensi, Primo Principe & Primate Regni Lubienscio, cui sicut inter omnes Senatores Regni prima Senatoria conuenit, ita quoq; Regni, Patriæ, & Reipub. protectio, summus est illius protector, quia ob sinceritatem, vitam non tumidam & sacram, protectio Dei suprà ipsum est. Viue diu & fælix Senatorum amplissime & potentissime. *Et vincas signis impia castra tuas.*

LINEA FAMILIÆ POMIAN.

Lasthek Chebda de Grabie, cui talia arma data in memoriam fratricidij fuerant, Vladislao II. regnante Dlugossus sub Gentilicijs Pomian. Erat Iaranda occisus frater, & Decanus Gnesnensis. Vloftiborius Archiep. Gnesnensis, qui post Martinum armorum Bodula sepultum Bononia successerat 1279. De hoc Ianicius in Cathalogo, & Bielsc. fol. 191. referunt. Præcipue tamen tacite loquendo Ianicius, aliquod considerationi dignum, quod Historici tacuerunt. Non enim successorem habuit ob mortem, sed ob depositionem officij Quod ne aduerse intelligi possit, ita loquitur.

Nicoleos causa est fueratque causa Philippo,

Gaudeo facta animi quod rata vota tui.

Iarandouij, siue Iaruntouij de Brudzow, multis honoribus, quia & meritis id assecuti fuerant, cobonestati. Iarandam Decanum Gnesnensem, quem Sigism. Rex electis vi Saxonibus & Pomeranis præsidariis de Znena Oppido dicto præfecerat. Cromer. lib. 14, ad Annum 1384. Alterum Iaranda de Brudzewo referunt Priuilegia Regni, Palatinum Inouoclauiensem, Anno 1436. Petrus Iaranda de Brudzewo Succamerar. Calisiensis 1451. Ioannes Castellanus Calisiensis 1505. & plurimi alij de Brudzewo in diuersis Regni Priuilegijs reperiuntur. Quorum officia & ministeria cruenta ante fuisse nemini dubium, cum nedum literatis, sed etiam benè meritis in castris eiusmodi dignitates ab antiqua collata fuerint, sed dato quod incruenta fuerint, qui tamen ad studia mentem reuocauit & conuertit, quia plurimos in amicitiam attrahit, affluitq; ad eum omnis optimus, facile etiam à Regibus in numerum stipendiariorum & Senatorum veniunt & vocantur. Iarund posterioribus

tempo-

temporibus Palat. Lenciciensis. Qui ut ex maioribus erat optimus ciuis Patriæ, ita propriis virtutibus utilis Reipub. Nunquam enim inutilis est opera ciuis boni, auditus eius visusq, vultu, nutu, obstinatione tacita, incessuq, ipso Patriæ, & omnibus prodest, Seneca de tranquillitate vitæ docuit. Reliquit cum Elisabeth de Gulczewo armorum Prawdzic duas filias, unam Soboccij Castell. Gostinensis coniugem, ex qua progenita Hedwigis Comitissæ de Gorka Palatini Posnaniensis consors, alteram Ianusij Latajski Comitissæ de Labissino coniugem. Ieranda de Brudzewo Palat. Inouoclauiensis, unâ cum Sedziuogio Ostrorog Palatino Posnaniensi & Generali Maioris Poloniæ, & cum Dobrogosto de Samotulij Castell. Posnaniensi armorum Nalecz, dum certificati fuerunt, quod duæ coronæ à Sigismundo Imperatore Vitoldo & Iuliannæ Ducissæ M. D. Litu. breui debebant mitti, custodiam ut interciperent, sicut iam Legati Caesaris cum literis à Ioanne Czarnkowski Succamerar. Posnaniensi interceptæ ob bonum Reipub. fuerant. Bielsc. sub Anno 1430.

Chebdi, ab origine armorum cognomen deducitur, Ioannes Chebdi de Niewieś, Apostolica sedis Romanæ Archidiaconus, Vladislauensis Decanus, Gnesnensis & Cracouiensis Canonicus, occisus à fratre Vientauio 1400. Nicolaus Palat. & Capitaneus Syradien. Venceslao Bohemo regnante.

Niewiesij, antiqua Familia in Niewieś, ad quorum differentiam Chebdi de Niewieś.

Lubienstij de Lubnia, ab Chebdiis & Niewiesijs descendunt. Nam à Nepote Nicolai Palatini & Capitanei Syradiensis, etiam Nicolao coempta sunt in Syradiensi territorio complures possessiones inter quas utraq, Lubna acquisita fuit. Et ab his possessionibus posteritas Nicolai Hebda de Niewieś, diuersas accepit denominationes, sicut alicui diuisione bonorum cesserant. Tam antiquam familiam claram & optimè merentem Patriæ, & Reip. & Senatui totiq, pectore arte, labore & Marte insudantem, ordine longo delineare minime conuenit. Dicunt enim hoc Acta, dispositiones, Cathalogi Regni militum, Rothmagistorum, Priuilegiorum, merita & honorem illorum recensentes satis copiosissimè. Sufficiat mihi propriis meritis adauctam virtutem pramiis antiquorum per existentes nunc, eorumq, paulò ante viuentes maiores, connumerare. Andreas de Lubnia Thesaurarius Regni, qui subscripsit Priuilegium Prutbenicum 1436. vir magni ingenij, & in Reipub. negotiis officiosissimus, & strenuus rerum moderator. Lubinski Proauus Illustrissimi & Reuerendissimi D. D. Mathie Lubenski Archiep. Gnesnensis, Primatis & Primi Principis Regni, in prælio ad Chocyniciam infauit cum Serenissimo Rege Poloniæ Casimiro III. fortiter pugnando contra Cruciferos in summum discrimen vitæ deuenerat. Non enim optimus Patriæ ciuis, & inuictus miles plus desert vitæ, quam incommodo & periculo, vitæ enim quam hic uiuit breuis, quâ autem viuere debet, æterna est. Perennitati igitur gloria & decori Familia Lubienstius studuit, dum in casu tam arduo periculum audacter subiit. Cui sit in Epitaphij locū.

Exspectas faciam forsan tibi verba viator

Non faciam: faciet sed mea tumba tamen.

Pomian Lubienius iacet hâc tumulatus in vrna,

Gloria nobilium lausq, decusq, Ducum.

Suentoslaus Lubienstius, ex hac vetusta stirpe natus, pietate & virtutum corona insignis cum Barbara de Zapol. ce, Matthiæ de Buzenim Pstrokonski Episcopi Vladislauensis & Pommeraniæ, Regni Supremi Cancellarij sorore consubrina, genere, opibus, probitate, cum pruden-

tia excellentissima Matrona amplissima benedictionis diuina, & perfectius dicendo, singularis prouidentia celestis, filios & filiam habuit.

Matthias Lubienſki Archiepiſcop. Gneſnen. primus Princeps Primasq; Regni.

Hic primam iuuentutem decore floſcentem patriis in gazis, eo fructuum deduxit in uſum, ut omnes Eccleſia Sereniſſimi Regni, totuſq; Senatus, Populuſq; Polonus, ordinem, vitam & decus ab eo decerpant, ſuſpiciantur, & expectent. Ad eum me hercule terminum deueniunt illi, quibus honor diuinus precipuum in operibus, & bonum commune primum in meritis eſt Philippo Mecedonum annuente. Ille enim ut fama eſt, non tam de copiarum & auxiliorum uiribus gloriari uoluit, quod quaſi particulare & proprium fuit, quam de prudentia & ſucceſſu, quem in conciliandis hominibus habuiſſet, quod commune erat. Verum Matthia Lubienſij pietatem, honorem Dei & cultum, utilitatem communem conſiderando, ſuperat his plurimum, ſicut titulo & honore ſuperauit omnes. Scit enim ita pietatem colere, ut illam religioni non anteferat: cum & pietatis gradus ſit fides, & pietas uera, ſit Dei uerus cultus. Quo & pius eſt in Deum, & pius in proximum, & nulli uult eſſe niſi pius. Hinc in eo morum grauitas poſuit domicilium: prudentia & dexteritas in rebus agendis ſignaturam: religionis obſeruantia condignum ſacrarium. Non enim faſtus, inuidia, iurgium, duplicitas, ſimulatio, aliq; uita probata nociua & detrimenta in illo reclinatoria inueniunt: ſed uirtus, bonitas, iuſtitia, ueritas, ſua tentoria firmarunt & radicarunt. Ut illius

Quęſcunque laudes perſequeris modis,

Quęſcunque laudes obtenebres notis,

Virent, vigent, namq; alma neſcit,

Exitium capulare uirtus.

Decorum & ſummę perpulchrum fuerat Constantino Magno, nedum ſcire ex uirtute præeſſe, ſed etiam prodeſſe: neq; nouit aliter Illuſtriſſimus Lubienſcius cito labentes temporum dies finire, niſi omnibus prodeſſet. Teſtatur diſſum Miechouienſis Conuentus, quem Abbas digniſſimus propriis expenſis magnificum reddidit & reſtaurauit. Teſtatur Eccleſia Panckouienſis, quam eo quod in ipſa à ſacro fontis baptiſmate leuatus fuerat, ex muro fieri fecit, & Cuſtodibus S. Sepulchri procurandam & curandam contribuut. Teſtatur Chelminenſis Epiſcopatus, quem ceu Paſtor fidelis omni ſolertia, exemplo, proſectu adminiſtrauit. Teſtatur Cathebra Poſnaniensis, ad quam gubernandam translatus, liberali affectu declaratione, paterna conſouit benignitate. Non ideo, ut memoria veſtigia ſignificaret, ſed ut legitimi Paſtoris atq; vigilantis officio non deeſſet, nec mereri optime Eccleſia & conſcientia negligeret. Teſtatur & Epiſcopatus Vladislauienſis & Pomeſania, in quo non ea quę ſua ſunt, quam quę Ieſu Chriſti quaſiuit & deſiderauit. In eo namq; quod principale atq; ſingulariſſimum Paſtoris ueri eſt, cultum diuinum munificentiffime promouit. Fundauit perpetuum Pſalterium, Sacrificia incruenta fieri in copia ſolenniori curauit & prouiſit, Votiuas cantatas æternis inſcriptionibus ordinauit, & quod laudabile & prædicandum eſt, omnes Cathebra ſua Preſbyteros uigilia orationum, ſimplicitate exempli, religionis amore antecelluit, & omnibus præiuit. Felix cui talis ceſſit traiectione ſeculi,

Mille neceſ veniant, funera nulla timet.

Ut uerò Vladislai IV. Gratia, & SS. D. N. Urbani VIII. benedictione & conſenſu, ad Archiepiſcopatum Gneſnenſem primum Principem Regni & Primatem perpetuū aſcendit, ut Aquila renouans plumas ad uolatum, ita ille ad munia Eccleſiaſtica & officia ſpiritualia obeunda, quo ſeruentior athleta Domini euaderet, gratioſius reſtoruit. Videbant illum in Comitijſ Generatib; Regni, tot Senatorum & Equeſtrium Nobilium caterua circumſeptum, & ille ſedatum animum, & grauitate generoſum, uultu religioſo deferabat. Conſiderabant tanta inſignia Princ. p. numeroſo ſeruorum & amicorum concurſu uenerata, ſed quem illa præiabant & deſignabant, ipſo ſpiritus ſeruore & conſcientia puritate letabatur & gaudebat. Laudabant alij uidentes euntem faſtum ſeculi ſplendidum & copioſum ante & retro ſubſeruien-

seruientem populum, at ille in sinceritate cordis, creatorem ipsum venerabatur & Dominū. Inde iam Spectatoribus colligere liceat, quantus erit Archiepiscopus sua sponse, quam vigilantissimus pastor. Post emerita virtutum merita, post exantlatos ex ardentissimo diuini Numinis zelo, natos conatus, iterum calo diuini fauentibus, & ipse reflorescet, & sponsam suam reflorescere faciet. Ille Ecclesiasticam dignitatem Hæreticarum superstitionum erroribus laceffitam splendenti restituet splendori. Ille oues cura sua commissas, errantes ad tutum Ecclesie sanctæ gremium feliciter reducet. Ille decorem Domus Dei, eiusq; Sacerdotes & ministros diligit, tuebitur, promouebit, & curabit.

Etsi fata dabunt longæuam ducere vitam,

Occidet omne malum, surget & omne bonum.

Nam cui quarta sedet sacro Infula vertice, firme

Sublimes apices exuperat meritis.

Stanislaus Lubiencki Episcopus Plocen. qui literis domi, in variis Academiis collectis, quo amplius nobile ingenium & iuuentutem excultam, serio dispositiorem ad Reip. & Patriæ officia conferret, in exteras nationes iuris patricij & Cancellaria Regie iam gnarus, animum & vires contulit. Quibus studiis, nedum Illustrissimis & Reuerendissimis Episcopis Pstroconsco, Gembicko, Tyliccio desideratus, sed etiam Senatui & Serenissimo Regi charus extitit. Quapropter ad spiritualem vitam inclinatum, Serenissima Maiestas ipsum, Abbatia Tynecensi, Procancellariatu Regni, Episcopatu Luceoriensi, demum Plocensi illustrauit, & magnum Senatorem effecit. Erat ille Ecclesiastica libertatis, maiestatisq; defensor constantissimus. Erat in Pastoralis munere vigilantia, præstantia, & munificentia dexterimus. Erat in Senatu, consilij perfectionis & eloquentia oraculum, illum Sereniss. Rex Sigismundus III. ceu primum dilectumq; consiliarium ad videndas & audiendas belli suscipiendi cum Sueco, causas in Sueciam deduxit. Ille Episcoporum Plocensium vitas, nouiter à R. Andrea Trzebicki Scholastico Plocensi prælo datas conscripsit, & normam viuendi successoribus Pastoralis in munere eo ipso proposuit. Ille Reipub. & Senatui, omne ornamentum honestum & delectabile cum utili, intimis visceribus desiderauit, promouit, effecit. Declarat hoc funebris Oratio illius, quæ quadraginta spatio annorum in variis negotiis, muneribusq; obeundis Sigismundi III. Regis Polonia nauatam operam clausit. Declarat Basilica Plocensis, quæ diuturna structura collapsa, ab illo suffulta & exornata constitit, atq; ad psallendum diurnis & nocturnis horis decem & nouem Sacerdotes cum Clericis suscepit. Declarat Bibliotheca amplissima, quam ille Cathedra Plocensi, ex qua posteri eius in liberalissima studia amorem legerent, contulit. Quid dicam de Collegio Societatis IESV Pultouiensi, quid de Contubernio Noscouiano Cracouia. Quid de ipsa Academia Cracouiensi referam? illorum inopiam liberali munificentia refarcitam æterna tempora, & illorum si boni sunt gratitudo pronuntiabunt, decantabunt. Etsi hunc Eminentissimus Cardinalis Annibal Bentiuolus post fata tali præconio adornauit. Illum Religio inquit Catholica, propugnatorem acerrimum eloquentia, lumen eximium, Polonicus Senatus, prudentia normam suspicient, ac mirabuntur. Quas igitur ipsi laudes Patriæ, Senatus, & Cathedra Plocensis, eius laboribus, meritis, consiliis, vigiliis, fulta viua & radians effecta, debet & persoluet? Iam vitam ipsius, operam & mortem celebrauit luculenter Ecclesia Plocensis scripto, ergò nos quoq; votis nostris reddamus officium. Amori, Patriæ, Reipub. Musarum, Clientum, Episcopatus, Regnum & Senatus.

Dic, Non noceat cineri nulla procella tuo.

Obijt Anno ab Episcopatu Plocensi XII. Ætatis 67. Salut. 1640.

Albertus Lubiencki tertius horum frater, Præpositus Pultouiensis, Cracouiensis, & Gnesnensis Canonicus, longa oratione merito venerandus. Erat enim vir omni ambitione quæ ut plurimum honoratos sequitur, vacuus: humanitate insignis, pietate exemplaris, sermone affabilis, largus eleemosyna. Hic, nedum pietatem erga Deum, sed etiam erga Rem-

pub & proximum ardentissime obseruauit. Nam paupertate & inopia pressas virgines, & in castitate virginali Deo reddere vota anhelantes, cum dote sufficienti oblata, ad virginum contubernia in Monasteriis deduxit, commendauit, reddidit. Academicos quoque Scholasticos, ne molestia indiga studia liberalia ac ordinatiorem in saeculo vitam relinquerent, impensis propriis vel alebat, vel subleuabat. Animaduertebat enim cum S. Ludouico Galliarum, quod nobiliores expensa nunquam habeantur, quam dum expenditur in eos, qui & Ecclesiam sanctam dilatare & tenere, & Rempub. temporibus suis consilio & fortitudine ampliare & iuuare possent & valeant. Sed quid plura moror. Fuit ille Pater pauperum, oculus caco, & pes claudus, sed inexorabiles Parca, orbata genti felicitatem subtraxerunt, & o heu breui subtraxerunt. Dixit Viximus iam terrae, caelo iam viuere praestat,

Non liceat Orestis vnde venire dies.

Anxia nec dubiam disturbent pectora mentem

Laurigeram en animam, facit habere polum.

Martinus Lubiencki S.T. Professor, qui plus animam quam fortunam secreta mentis delectatione contemplando, omnem fastum saeculi contempsit, & ne quomodo à Diuinis colloquiis & occupationibus retrahi possit, religionem Patrum Societatis IESV ingressus est. In qua, ut dies vita solide, recte & ordinate deduceret, arctissima custodia sensus, cogitatum & affectus mortificando, nec redire in saeculum, nec generis dignitatem nigro pallio velatam reuertere ad fastum cogitauit, sed ita viuere, ut feliciter & bene moriatur in religione studuit & desiderauit.

Ioannes Lubiencki de Lubna, ultimus eorum frater, post ingenuam atque generosam iuuentutis aetatem, literis, politia, & virtute decoratam, reddere & conseruare Patriae dignitatem & honorem, variis consiliis, studiis, laboribus & obsequiis desiderauit & contendit. Laudabile enim est esse magnum in Repub. non ex proprio sensu & ex oculis, sed ex meritis & obsequio Patriae. Reliquit filium optima expectationis tam familiae quam Patriae, quem moribus & literis instructum nationibus exterioribus bellica virtutis instruendum atque linguarum experientia exercitandum obtudit Illust. parens & persuasit. Soror eorum spreto mundi illecebris, ut castius & crebrius sponso anima sua delectaretur, illumque dulcedinem sui cordis promereri possit, religioni sacra & Deo se totam deuouit in Monasterio sanctimonialium Olobocensium, ubi ob speciosa vita progressum atque laudabiles religionis actus, Mater sororum & Abbatissa constituta & electa fuerat. Apponere iam liceat militantibus Lubienckis ad arma illorum inscriptum calcar à Medico & Mathematico Chodouicz.

Lubinium meritis meruisti sydera bilons,

Pro Patria fortis perge subire nece.

Pro Patria mors pulchra venit: fer fortiter enses,

Dignus eris caelis inseruisse caput.

Grabskij de Grabià, qui praestantiam antiquae dexteritatis castrensi & forensi negotio adornarunt. Castellanus Crusuiciensis Grabski eximia probitatis & fortitudinis, reliquerat filios Martinum, qui familiae sua gratiosa fulcra progeniuit. Ioannem, Sebastianum Stanislauum. Ioannes cum Zborouio Io. Castel, Gnesnen. Curia exercituum primatē ad Pscouiam solertia fortitudinis specimina declarauit, dum Paulinum Ogalinum Mosam in captiuitatem deduxit. Petrus alter filius Castellani Crusuiciensis, literis vir deditus sed ira non parcens. Nam dum eligeret statum spirituale, ex ira occidit virum: poenitentia ductus discessit Romam, sed in itinere alterum virum occidit. Quapropter rediit in Patriam & statum conjugalem arripuit. Lucas tertius Castellani Crusuiceni, qui post exercitatum iuuentutem in Castris & Curiis Primatum, cum Zakrzewska suscepit matrimonium, & reliquit liberos. Grabskij de Grabià plurimi electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripserunt. Samuel Grabski de Grabià Capitaneus Brestensis Cuiuuiensis, qui sicut merito ita aptitudine ad res agendas Reipub. & Regni maxime commendatus. Commissa sibi negotia in Tribunali & Comitibus Regni dextere obuiuit. Matthias Vexillifer Brestensis, quem ipsum officium

Martiale

Martiale reddit in altiora negotia Reipub. idoneum. Ioannes, Martinus, Ezechiel Grabscij de Grabiá, qui omnes virtutem extendunt factis, quo speciosus bonos familia & amor singularis Principum conciliatur.

Bronisewicij de Bronisowo in Palatinatu Bresten. Cuiavien. districtu Predecen.
 oriundi genus suam trahunt à Comitibus Bobemia una cum Familia Grabsciorum, quod colligitur ex diuisione inter eosdem possessionum, per quam villa Bronisewko Grabscis cessit, villa vero Bronisewo Bronisewscis, à qua suam denominationem hac Familia sortita est, Libri etiam autentici Castri Pradecen testantur eandem habuisse ab Auis & Atauis Grabscios & Bronisewios originem, in quibus scribitur quod Grabski Bronislaus in tutela habuit Psarscium fratrem suum, hoc tamen differunt, quod Grabscij de Grabié, Bronisewscij de Bronisewo suam appellationem habent. Fuerant in ista Familia Bronisewsciorum viri rei militaris studiosissimi, & in doctrina excellentissimi, sed quia unus illorum Ioannes Bronisewski progenitus ex Bodzanowska antiquissima ac nobilissima Familia ratione materni sanguinis Chodorouorum in Russia defecerat à fide Catholica, & filium suum Sebastianum ac alios filios suos ad idem crimen Heresis pertraxerat, ideo & in priuato positus & possessiones amplas cum bona fide amisit, & posteros suos in paupertatem redegerat, respexit tamen Omnipotens ex alto, nam filios eiusdem Ioannis ad unitatem fidei Catholica per gratiam suam reduxit, inter quos Sebastianus Bronisewski vir competentis doctrinae, magni consilij & indicij, tempore Sigismundi Augusti fuit terrarum Russia & Podolia lustrator & eiusdem lustrationis Notarius, idem fuit Notarius Radzieiouiën. in Cuiavia, cui pro suis meritis idem Sigism. August. contulerat certas possessiones circa Castrum Radzieiouiense. Hic nonnullos agros in vicinia villa Cety, alias in nori Bronisewa, in qua ipse domicilia sua habet apud nobiles Ovsiane coemit pro Altaris fundatione in sua Parochia in Oppido Chodecz dicto, ad quod ille Altare sepulchrum Gentilitium extruxit, in quo ipse cum sibi sanguine iunctis de eadem familia ultimum diem supremi Iudicij in pace expectare disposuit. Hic factus Catholicus zelosus, contra hereicos scripsit libellum sub titulo: Protestatio Chrzescianska Sláa Chetnego Sebastyaná Bronisewskiego przeciwko Ewangelikom. quod scriptum quia non est integrum, & iniuria temporum distractum, ideo typis non est euulgatum. Ioannes frater germanus Sebastiani, ex Kalinska de Terra Lancicien. progenitus, cum Ioanne Herburto de Fulstyn, sub Rege Sigismundo Augusto militiam coluit. Horum frater germanus sed ex secundo matrimonio Parentis ex Morzycka, de Terra Cuiavien. progenitus Venceslaus vir à natura bonus, in Scholis quidem Hæreticorum enutritus, sed statim à prima iuuentute errores hæreticorum reliquit, & fidem Catholicam amplexus est, qui in Ducatu Transyluania, & in aliis partibus Vngariae optimis militia à iuuentute iactis fundamentis, quorum in illo Regno eximia extat memoria, fuit postea in Patria Comes militæ Illustrissimorum Ducum Rosenscorum Philonis & Cyriaci, qui cum Rege Stephano expugnabant Moschouzam. Multa præclare gessit in expugnatione Arcium & Ciuitatum, præsertim vero in expugnatione Soropcen. in Seuerien. Ducatu. Is idem cum Duce Constantino Visniouecen. milite veterano Capitaneo Cirkasien. hærede in Zatosce, tam circa Iampole in expeditione Tartarica, quam in Valachia, & contra alios diuersos & maximos Regni hostes fortiter dimicauit, postmodum matrimonio sibi copulata Constantia Grotowska de Grotowice in Palat. Lancicien. armorum Rawicz, antiquissima Familia, prout scripta testantur progeniuit tres filios, & duas filias Helenam, & Sophiam. Helena apud Virgines Deo dicatas sub Regula & Professione S. Brigitte, sese officiis pietatis exercendo, in claustro Virginum Samborien. in Russia obiit, Sophia vero nonem annorum spatio in seculo exacto vitam finivit. Filius vero Nicolaus ab expeditione contra Turcas & Tartaros redeundo, dum ad Cecorata Castra Regni unâ cum Ducibus belli sublati per inimicos Crucis Christi direpta fuerunt, multis belli incommodis fractus in Volhynia diem clausit extremum. Alter filius Bartholomeus, sacro Ordine Presbyteratus initiatus, vitam ducit quietam. Tertius natus senior Ioannes postquam artibus liberalibus

liberalibus, militia, ac secularibus in Aulis Principum occupationibus aliquot annis in iisdem consumptis nuncium remisit, quietioris quoque vite amore captus ab Illustrissimo S. memoria Martino Szykowski Episcopo Cracouiensi. Prasbyter factus rebus Ecclesiasticis hucusque strenuam nauat operam: Vir iste propter eximias animi sui dotes Summo Pontifici Urbano VIII. Romae, Ferdinando III. Romano Imperatori, dum Vienna pro Serenissima Cecilia Renata Regina Poloniae Serenissimi Principis Casimiri & aliorum Procerum, ac nobilitatis Poloniae peregrinationis illius seu expeditionis comes fuit, apprime charus extitit. Idem Serenissimis Regibus Sigismundo III. & moderno Vladislao IV. quem tempore sua peregrinationis in Urbem Romanam pro Anno Sancto 1625. ex mandato & insigni gratia sua Serenitatis secutus fuit summopere gratus. Idem omnibus amicis & vicinis propter suam facilitatem & promptitudinem in expediendis singulorum negotiis carissimus, maximis meritis in Ecclesiam Dei & doctrina clarus, Patria, & omnibus affabilis, Iuris utriusque Doctor, Canonicus Sendomiriensis. Praepositus & Officialis Pilsnensis. cui ille doctissimus, & clarissimus Annalium Ecclesiasticorum Baronij continuator, Abraham Bzouius Tomo XVIII. Annalium ingenij & doctrinae tale testimonium in aenum posteris relictum dedit. Ioannes Broniszewski Canonicus Sendomiriensis, nobilissima in Regno Poloniae Pomianorum Familia oriundus, Regi Sigismundo ab optima morum institutione, & vitae integritate, nec non in amplissimis in Ecclesiam Cracouiensem, cui nouem amplius in obsequio Martini Szykowski Episcopi, in rebus spiritualibus praecipue operam diligentissimam probauerat meritis longe clarissimus, quo in loco idem Apostolicus Historiographus Bzouius ponit doctissima & lectissima Poëmata ac carmina eiusdem Ioannis Broniszewij, Urbano VIII. Pontifici Portam Sanctam aperienti in praesentia Vladislai tunc Principis nunc Regis Poloniae eius nominis IV. suam sanctitatem salutantis & ab eodem enssem & pileum benedictum accipientis, & eidem Vladislao alia in apertione illius Porta in Vaticano praesentis dicata, & ab iisdem gratissime accepta. Idem Ioannes Broniszewski propter suam dexteritatem à S. memoria Iacobo Zadzik Episcopo Cracouiensi. singulare & publicum meritorum suorum in Ecclesiam Dei obtinuit testimonium in literis suis Episcopalibus, in quibus ipsi committens visitationem cum facultatibus Episcopalibus, etiam conferendi beneficia in Archidiaconatu Sandecensi vocat ipsam hominem rectum, & Sacerdotem verbo & exemplo in plebe proficientem, prudentia, conscientia, & vita integritate pollentem. Multa hic bona Ecclesiae Pilsnensis post maximam ipsius ruinam & conflagrationem in readificatione & reparatione ipsius praestitit, & in auctione Censuum pro Sacerdotibus & Altaristis illius Ecclesiae plurimum laboranti, & laborare non desinit. Alius Ioannes Broniszewski Sebastiani filius, qui ab expeditione Moschouitica redeundo, belli incommotis & vulneribus ab hostibus confectus occubuit. Samuel ex Koludzka progenitus, cuius filius Stephanus, in expeditione contra rebelles Cosacos strenue pugnando interfectus, vitam pro Patria profudit: Viuit de hac adhuc Illustri Familia Ioannes Chrysostomus Broniszewski, qui Latinis, Germanicis, & Italicis literis eruditus, cum per 40. prope annos in diuersis Regni expeditionibus nomen strenui militis obtinuisset, & Sereniss. Sigism. III. Regis Poloniae, ac fortissimorum multorum Imperatorum, siue Ducum Regni gratiam promeruisset, ad extremum ingrauescente aetate finem vitae sua intra lares domesticos pacifice praestolatur. Dominus misericors domum & Familiam istam propter nefandum crimen Haeresis (ut creditur) humiliatam forsitan aliquando subleuare dignabitur, & reflorescere faciet.

Sokolowscy, in Cuiaviensi & Lenciciensi Palatinatibus, antiquissima & meritis atque potentia celebris Familia. Albertus Castellanus Dobrzynensis, qui praedecessorum merita, ut splendidi adornaret encomio, militaria castra & Reipublicae negotia, auidè, dextere, proficue administrabat. Ex Lewinowna reliquit filium Nicolaum uestigia Parentis obseruantem, & honore superantem, creatus enim fuerat Lenciciensis Palatinus. Ex Strasskowska suscepit filios Ioannem, Iaroslaum Capitaneum Kolensem, qui habuit tres filios Christophorum

phorum, bonis & mobilibus auctum Capitaneum Rogoznensem, Ioannem qui cum Trzebuckowska reliquit Michaelem, Iaroslaum, Christophorum, Stanislaum, qui etiam fuit Capitaneus Rogoznensis in Prussia, sicut Christophorus in Maiori Polonia. Albertus tertius filius Nicolai, Dapifer Brestensis, Nicolaus quartus filius Tribunus Krusvicensis, cui in filiis maxime benedixit Dominus, nam cum Hedwigi Trzebuckowska reliquit Stanislaum, Albertum, Ioannem, Hieronymum, Nicolaum, Christophorum, Gabrielem, singularis expectationis in Rep. viros, qui generosis actibus plurimum Patriae proficere desiderabant & curabant. Filia autem eiusdem Nicolai Tribuni erant Ruskonscy Iudicis Brestensis consors, Kielczowska, Pszrońska Castellani Konariensis, Suentostawska coniuges, & alia dua Virgines demortuae. Stanislaus filius Nicolai ex Nicolao, qui una cum praedecessoribus hic notatis, familiam suam adnotabant de Wrzaca, eximia probitatis vir, cum Brudzowska armorum Grzymata, reliquit filios Ioannem & Christophorum. Aliqui post diuisionem bonorum cum fratribus & acquisitione aliorum, à diuersis locis familiam denominabant de Wawrzymowo, de Besiekiery & aliis de locis, sed una eademque est domus & Familia. Michael Sokotowski, Castellanus Gostinen Bresten & Rogoznensis Capitaneus, ex Sczawinska habuit Stanislaum, qui acquisita à parente bona amisit. Eius filia Sophia erat consors Iacobi Sczawinski Palat. Brestensis. Mathias Sokotowski Capit. Radzieiouièn. in Brestensi Palat. in Cuiavia. Stanislaus Sokotowski, Surrogator Posnanièn. electionem Vladisl. IV. subscripsit ex Posnaniensi Palat. Alexander Sokotowski Episcopus Cbyouiensis, Abbas Calui Montis S. Crucis, literis, prudentia, consilio, atq; fidei Sacra propagatione, cis & trans Boristhenem pientissimus zelator. Qui post ampliata religionem, & in formam reductam Diocesim, atq; viris doctis ornatam, primum religiosus in Cbyouiam & Fastouiam Ordinis S. Francisci de Observantia introductis, post à tumultibus rebellium Cosacorum ad interstitia temporum inter expeditionem contra illos factam ad Kumeyki & Stárzec propriis militibus defendendo oram infestatam eximie mereri Patriae, profligatione facta, nomen ut Senator, & Ecclesia promotor eximius, sibi merito acquisiuit.

Koludzcij, in Cuiuiensi Palat. Eximia occupatione generosam indolem, maximis honoribus dignam detulerunt, non enim decet nobiliter natos id facere quod populo & vulgò conueniens videtur. Sordidum est trita & vulgari via & vita viuere. Et quia Koludzcij diuersis armis utuntur, ut Paproc. dicit; difficile erit apud Historicos discernere de quonam fuerit sermo. Illos tamen qui in Cuiavia reperiuntur connumerare optimis ciuibus Patriae modò liceat. Nicolaum Koludzki eximium militem & probatum in hostilium congressu referunt aliqui. Et tres fratres germanos celeberrimi nominis viros, Andream, Petrum, Stanislaum, refert Paproc. in Nido virtutum. Optima equidem fraternitas est, quae vera religione & recta virtute, nedum sanguinis cognatione & ortu constringitur & unitati reintegratur. Ianusium Koludzki meminit Ianuszouius in Statuto fol. 799. Eò quod Priuilegium Unionis ad Regnum Palatinatus Belzeñ. sub Casimiro Rege Anno Dni 1462. subscripserit. Paulus Koludzki Gnesneñ. Cracou. Plocen. Canonicus, & Secretarius Reg. Maies. & Ioannes de Dabrowka Koludzki, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Reg. ex Palat. Bresten. in Cuiavia subscripserunt. Ex Palat. verò Inoulodclauensi Ieremias Pocillator Inouloclauiensis, Petrus Gladifer Inouloclauiensis, Vladislaus, Stanislaus, Petrus, amplam generationem Koludzciorum amplissima virtutes prosequantur necesse est. Habent enim

medium singulare, ut diuersis viis Patriæ, Regno, & Familiæ præclara referant obsequia, & illustrem domum suam, multò illustriorem efficiant meritis, actibus, & trophæis.

Láwicij, Hi Scholasticum scamnum literis, & lancea ad Senatorium extulerunt, erat enim ex illis unus Palatinus Masouia.

Wolscij, in Calisiensi Palat. & Syradieñ. viri ut rebus Martis, ita & Mineræ eximij, & Reipub. negotiis persoluendis idonei. Iudicum Terrestrium Calisiensium munus obierunt, & Tribunalitia Regni, atq; Comitiorū persoluerunt.

Puklateccij, Castrensem in hostes deductam egregie administrarunt. Extollitur hac in parte Mathias, qui cum Chodkieuicio ad Vle eximiam fortitudinem suam declarauit. Noueram unum cum Zamoiscio Confinium Regni Custode militantem, qui ad Haliciam cum Tartaris pugnando, dum occisus esset Rothmagister suus ille quoq; saucius in captiuitatem deuenit, & nisi ingenti summa pecuniæ liberatus.

Sulcij, Adamus Suski, cuius filius Thomas Æconomus Capitaneus Lomzensis, & tenutarius Zebrouiensis, reliquit Gasparum militem cum Ioanne Zamoi-ski, ubi eximia fortitudinis specimina declarauit, progenitus ex Chlebowska armorum Roza, in Masouia retinent domicilia.

Glinfcij in Plocensi Palat. Ea quæ sunt facienda nobili facere non declinant sed faciunt.

Malawfcij in Plocensi Palat. Id quod est bonum dilexerunt. Bonum autem illud est, quod rectum & honestum & cum virtute est.

Wichrowfcij, in Palat. Bresten. Cuiauien. qui originaliter Iarundij sunt. Albertus Wichrowski Pincerna Brestensis in Cuiauia, qui eximie virtutis profectus reliquit in exemplum posteris. Nam & Castris militaribus nomen honor sicè obtulit, & humanitatis amore inter proximos excelluit. Reliquit prolem cum Gegicka. Stephanus etiam militaris obseruantissimus, dum matrimonium contraxit cum Anna Przyluska, suscepit optimos milites cum Strusio Alexandrum & Felicem. Adamus Wichrowski tertius germanus nominatorum transijt in Palatinatum Cracouien. filia illius Trzeciectij consors. Baltasar Wichrowski, prænominatorum Aui germanus frater, multarum linguarum peritus, præcipuè verò Orientalium, quod ipsum maximè commendatum Ducibus Exercituum fecerat. Nouerat linguam Turcicam, Hungaricam, Serbiam & Moldauia, hic relicto suo Palatinatu, dum exercuit militarem totis viribus & pectore annis usq; ad senium, in Russia ad Trebouliam mansionem posuit. Reliquit filium eximium militem & Rothmagistrum, equitum armatura loricate, Christophorum Gladiferum Haliciensem, expediti plurimos actus bellicos, in Hungaria Michaele dominante, in Moschouia cum Ioanne Zamoi-ski Cancell. Regni, & Exercituum Supremo, in Prussia cum Palatino Russia, & Auunculo suo Goiski, propriis expensis militem contra Abasum Basam, & contra Osmanum cum Lubomirscio, contra rebelles Cosa-cos multoties, sed præcipuè ad Kumeyki & Starzec obijt vigilantissimi Rothmagistri ut conuenit officium. Reliquit cum Miacinska Sophia armorum Vieniawá filium Petrum, cui nedum educationem optimam dedit, dum illum in externas nationes ob literas, linguas, & exercitia militaria comparanda transmisit, sed aptum Reipub. reddidit & Castris, qui modò Rothmagistrum agit. Insuper bona illi auxit, & Scalatum acquisiuit, quem Ecclesia murata & fundata, arce è lapide erecta munivit & ornauit. Tenet matrimonium cum Humiecka armorum Iunosa Alexandri, ex Alberto de Rychty Castell. Camenecen. filia, nata ex Potocka

rocka Palatini Podolia sorore, & filia Andrea Castell. Camenecen. Alexander Wicbrowski, Pincerna Brestensis, subscripsit electionem Vladislai IV. Serenissimi Regis, ex Palatinatu Brestensi Cuiaviensi.

Kobierzycij, ampla meritis & generatione Familia. Bartholomeus, Albertus, & Ambrosius germani fratres. Bartholomeus habuit consortem Hedwigim Walknowska Wierusówna, cui reformationis inscribit florenos ducentos in Kobierzysko minori Syradia 1524. suscepit ex illa filias quinque, & filium Stanislaum, qui ex filia Castellani Rosperscensis reliquit filios Ioannem, Albertum, Nicolaum, Bartholomeum, Stanislaum Castellanum Krzyuinensem, & Venceslaum Custodem Varmiensem, & filias sex, ex quibus Ursula mater est Virginum in Monasterio Olobocensi. Ioannes primus filius, cum Potworowska habuit Alexandrum, Suentoslaum Canonicum Plocensem, & Vladislaum filias verò Marianam Grabinscuj, Sopham Ioannis Kobierzyci, Helisabetham Iaskolscuj coniuges, & Hedwigim cum Barbara. Stanislaus Castell. Krzyuinensis cum Zapolska reliquit Albertum strenuum militem, & Barbaram Sieroszewski, Catharinam Zychlinski coniuges, & duas sanctimoniales Tereffiam & Victoriā. Bartholomeus Kobierzyci, ex Zeromska Hedwigi Notarij Calisiensis filia, reliquit Stanislaum Pocillatorem Calisiensem, S. R. M. Secretarium, cui munus Legati Regij ad Belgium obiit, & Martinum eximium militem & ornamentum Familiae, qui in expeditione ignea cum Gustavo pratenso Suecorum Rege ad Ingelstadum ubi occisus est Gustauus occubuit. Filia ipsius unica Sophia, Stephani Czarniecki Copiarum Palatini Cracouiensis Lubomirski Vicesgerentis, optimi bellatoris ac vitam pro Patria fundentis, consors. Ambrosius germanus frater Bartholomei in capite positi steriliter decessit, Albertus illius germanus, habuit filios Matthiam, Laurentium, Ioannem, & Venceslaum, sicut ex diuisione bonorum inter illos in Woyczyce, & minori Kobierzysko apparet.

Dziembowscij in Palat. Calisien. in districtu Naclensi, praebeant scientiam conscientiae, ideo pluribus amabiles. Matthias qui dum in coniugem accepit Grabinscuj filiam, & cum ea accepit sortem in Sitno, Sicinski appellatus est. Reliquit Gasparum militem, qui contracto matrimonio reliquit prolem, quorum unus filius in Samogitia domicilia sibi elegit. Petrus frater Mathiae cum Sicinska contracto matrimonio vendidit sortes in Sitno, & acquisiuit bona Kęsowo, à quibus Kęsowski appellatus est. Ioannes tertius frater, qui dum à Szydłowieccis acquisiuit bona Brzuchowo, cognominatus est Brzuchowski, consors illius Barbara Stupska armorum Topor, ex qua suscepit Thomam militem, qui in Podolia una cum coniugio domicilia sua firmauit. Consors eius Sophia Ioannis Skarbek filia, ex qua suscepit duos eximios milites, Ioannem & Thomam. Christophorus alter filius Ioannis, qui cum Kamieniecka habuit Ioannem & Christophorum, cum Iahlonowska verò Andream, Samuelem, & Albertum Ord. S. Francisci de Obseruantia.

Bogatkouij in Cerscensi, ex quibus aliqui transierunt in M. Duc. Litu. ad Grodno, Petrus Capit. Bielicensis & Licensis, reliquit filios Ioannem, qui in Masouia paterna bona suscepit, Aulicus Regius Sigism. III. Petrum Rothmagistrum in Liuoniam equitum grauis armaturae cum Chodkiewicz Duce Supremo Exercituum, Paulum militem cum Nicolao Radziwil, Palat. Vilnensi, Resident in Lituania. Ioannis verò filij in Masouia residentis erant milites strenui Marcianus, Victorinus, & Petrus.

Klobscij in *Cuiaua*, optimi Patriæ ciues & milites, Bartholomæum eximium bellatorem in *Podolia* habent Regeſtra militaria.

Kielczewſcij in *Califiensi Palat.* ex quibus Georgium in rebus bellicis eximium, refert Paproc. in 2. Opere. Ioannes Kielczowski Subdapifer Califiensis, ex Califiën. Palat. ſubſcripſit electionem Vladisl. IV. Sereniſſ. Regis. Ex Palatinatu autem *Lenciciensi*, ſubſcripſit eandem Ioannes Theſaurarius Califiën. Grabienscij in *Syradiën. Palat.* ex quibus erat Caſtell. Roſperſcën. 1458.

Plomkowſcij, ex quibus Bartholomæus & Iaroslauſ in bello ad *Coronouiam* retulerunt fortitudinis ſuæ nomen, ut *Długoſſus* refert, & meminit *Bielsc*, fol. 307. & 295.

Saka, à quo *Sakouicij* in *M. Duc. Litu.* qui arma *Pomian* in unione accepit, ut ex literis Priuilegij patet 1413. in *Hrodlo*. Ab his exiſtimo descendunt *Sakouicij*, *Andreas Sakowicz*, Capit. *Polocensis*, miſſus legatus ad *Vladislaum Regem Vngariæ & Bohemiæ*, cum *Episcopis Cuiauiensi & Poſnaniensi*, cum *Ioanne Czyzowski Caſtell. Cracouiën. & Ioanne Teczynski Palat. Crac.* cum *Dzierslao Rytwieński Caſtell. Roſperſcen. & Ioanne Niemierowicz*, quorum numerus mille ducenti companiæ fuerat, ut in *Reginam Elſabeth filiam Adalberti Imperatoris*, & ſororem *Ladislai Caſimiro Regi* deſponſarent. *Bielsc*. fol. 398.

Makowieccij, in *Prussia* eximij Patriæ ciues, ex quibus aliqui in *Pocutiã* tranſierunt, viri bono honeſto & Patriæ ornatu digniſſimi, qui bona *Zawataw, & Rozanka* poſſidendo, eximia munitione illa contra *Tartaros* munierunt, viri conſilij grauitate & prudentia ſingulari ornati, *Dapiferi Haliciensis* munus peragit unus, reliquit filios & filiam *Stanislao Potocki armorum Pilawa, Tribuno Exercituum*, deſponſatam in conſortem, quibus benediſtione diuina faueat *Omnipotens*.

Zeroſlãwſcij in *Sieradiensi Palat.* antiqua familia, & meritis militaribus illuſtris. *Iacobus* in *Sokaliensi* pugna in captiuitatem actus, ſed maiorem ultro ſuſcepit dum *Turca* factus, ibidem obiit. Proh dolor, quot ibi ex *Catholicis* partim ex ignorantia, quia paruuli in vincula uenerunt, partim ex malitia in *Turciſmum* lapſi perierunt. *Ioannes* filius ipſius eximius miles. ex *Kárabczewſka armorum Oſtoia* prolem reliquit numeroſam & militia deditam. *Martinum, Iacobum, Nicolaum, Ioannem, Chriſtophorum, Hieronymum & Raphaellem*. *Iacobus* alter filius *Iacobi* eximius & ſtrenuus miles, multa retulit trophæa de *Turcis* in *Hungaria Ludouico Rege* regnante.

Cioſnowſcij in *Cuiaua*, ſiue *Ciãſnowſcij* propè *Srzodam*, conſeruant optimum animum. Optimus autem & pulcherrimus animus eſt, ſi *Dei cultor* eſt, *Chriſtophorus* ex *Breſtensi* electionem *Vladisl. IV.* ſubſcripſit.

Brzaczewſcij in *Califiensi*, bonis moribus & virtutibus exercent animum & affectum, nec facile vitia ita ſubrepunt.

Wilkoſtowſcij in *Cuiaua* in *Inouoclauiensi diſtriſtu*. Videntur nihil agere, & maiora

maiora agunt, dum tranquillitatem vitæ exercitiis honestis terminant. Adamus elect. Vlad. IV. subscripsit ex Brzestensi Palat. & Suentoslaus.

Ostromeccij in Chelmensi Palatinatu in Prussia. Admonebat Seneca: Inhæreat istud animo, & tanquam missum oraculo placeat. Optima quæq; dies miseris mortalibus cui prima fugit: ne igitur fugiat, exercuere eam nobilibus actibus, Zdanowscij in Sendomiriensi Palat. Qualis malis artibus popularis fauor queritur, non cum, sed quem optimi approbant, desiderantq; habere.

Kruszynscij, in Cuiavia eximij milites, aliquem cum Koniecpolscio Supremo Exercituum noueram, quem & Nuncium in Turciam miserat, sed quia etiam sunt armorum Dolega, ex Historia difficile discernuntur.

Osieccij in Cuiavia, Sebastianum referunt militem eximium, Petrus electionem Vladisl. IV. subscripsit.

P O R O N I A.

DELINEATIO.

SVNT lilia ad modum armorum Gozdauæ, ad iuncturas verò liliorum, sunt rosæ albæ ab vtraque parte in campo rubeo, super coronam tres pennæ Strutij.

O R I G O.

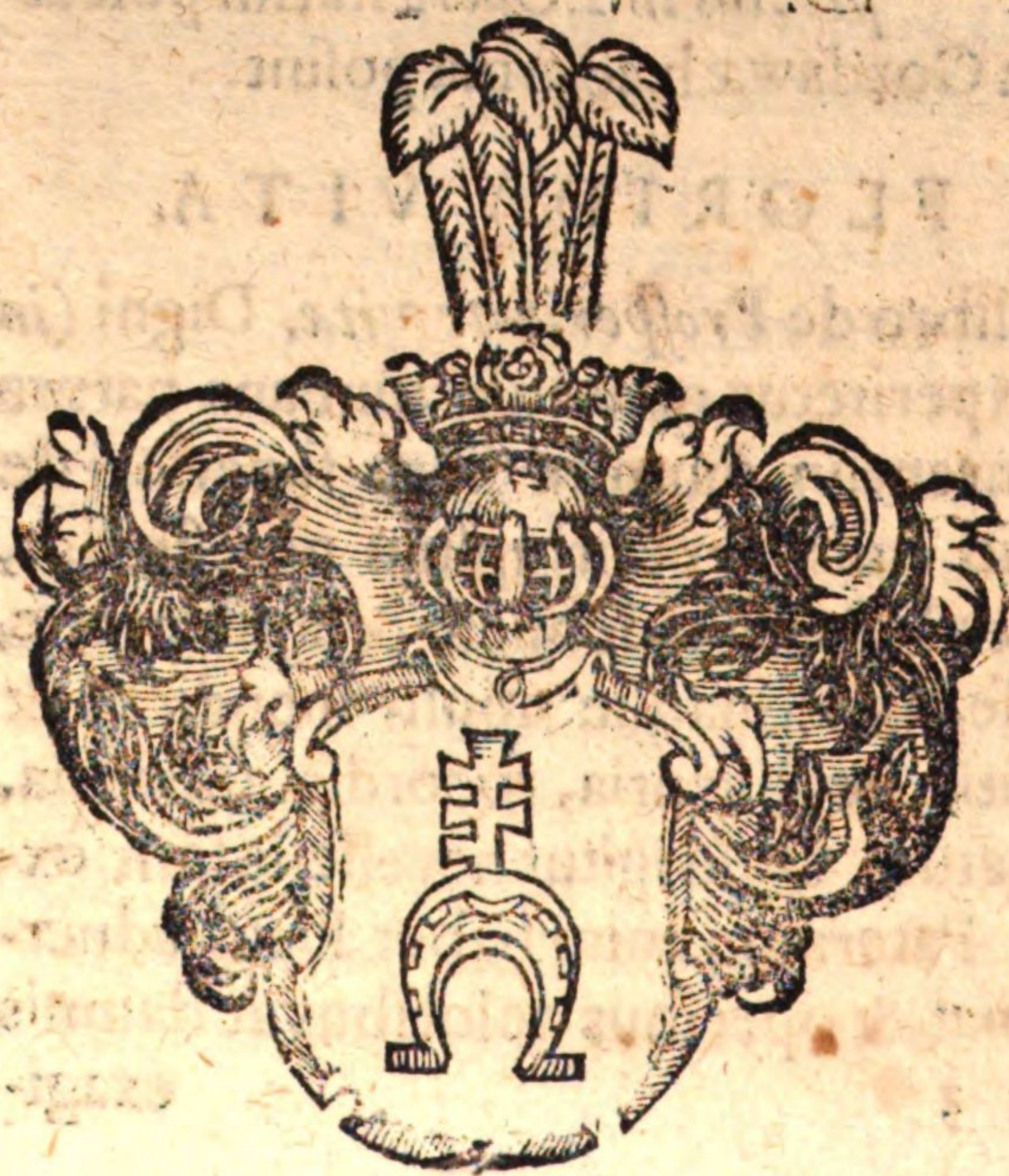
Nobili armorum Gozdawa facta est additio rosarum, vnde & Paprocius in 2. Opere statim post arma Gozdawæ hæc arma posuit.

FLORIDA VITA.

Satis mirarer dicentem Senecam in libro de *Prosperitate vitæ*, Digni (inquit) sumus visi Deo, in quibus experiretur quantum humana natura possit pati. Mirarer inquam, nisi intentum suum in libro superiori de *gubernatione mundi* explicuisset. Quid enim experiri ipsum necesse fuit, quem ipse plasmauit, & de fecibus terræ plasmatum debilem & labilem esse, imò sine eius auxilio nec vnum gry posse, vnde quaque nouit, mendicus & pauper homo est, plenus peccato, malitia, negligentia, socordia, superbia. Dignus vt bullæ instar in nihilum redigatur. Quid igitur necesse ipsum experiri fuit. Dixit, *Visi sumus Deo digni*. Paternum enim habet Deus aduersus homines animum, & illos fortius amat, & operibus doloribus ac damnis

exagitat, ut verum colligant robur. Nam sicut assiduitas periclitandi contemptum periculorum habet, ita & assiduus labor leuem facit laborem, sic agricolis manus trita, sic milites lacerti ad excutienda tela valent, sic nauta in mari securi, & cursoribus sunt agilia membra. Florida quoque vita hominum, fit experientia nostri à Deo, discimus enim inde actus, cogitatus, & conscientiam puram & mundam. Arma praedicta inspiciendo, floridam vitam ipsa nuncupabo. Tota enim ex floribus, tota ex candidis, tota ex odoriferis, tota ex reginis florum composita. Iulianus de Medicis assumpserat in symbolum rosam, quam inter duas cepas posuerat, & inscripsit, *Per opposita*. Voluit indicare, quod vir bonus & timens Deum etiam inter malos non corrumpitur, sed sicut inter spinas rosa suum decorem, odorem nobiliorem conseruat, ita inter malos bonus efficitur optimus. Et sicut mali descendunt in peius, ita boni per oppositum ascendunt in melius. Nam quae bona sunt, fiduciam faciunt; quae bona sunt, magnitudinem animi dant, ut *Seneca dicit de Paupertate*. Refert Iul. Cæs. Capaccio in lib. 2. Impresarum cap. 78. Camillus Camilli Comes quidam acceperat in Symb. radicem rosae & dedit lemma: *Non semper neglecta*. Innuebat quod homines virtutis amantes, & vitam floridam ducentes, si aliquando negliguntur, non ab omnibus negliguntur: etsi ab aliquibus contemnuntur, non semper contemnuntur: nam & rosae abiectae hyeme, in tempore verno honorantur, & in deliciis à Regibus & omni homine assumuntur. Constat eum cui haec arma collata fuerunt sic candida & odorifera, floridam vitam & sinceram, Regi & Reipublicae, domi & in Castris, aperte & omnibus spectantibus, declaratam fuisse & approbatam esse. Nam omnis rerum copia, omnes opes, virtuti concedunt.

P V C H A L A.

DE LINEATIO.

EST solea equi circulo sursum posita, supra quam sunt arma Pila-wa, seu cruces duae & media, color caelestinus. Super coronam tres pennae Strutij.

O R I G O.

Veniunt ex armis Lubicz, vnde tanquam è fonte fecundo omnes soleae post lastrzëbcia arma pro-
ueniunt. Propius tamen videntur ex
armis

armis Pobog processisse, sed fortè auctio facta, dum rem militarè sub Supremo Duce exercituum, qui de armis Pilawa fuit strenuè & dexterè exercuisset.

ROBUR POTENTIÆ ab ALTO.

Nullus celebrare audebit robur Celtarum licet intrepidorum. Illi ut refert *Stobæus serm. 7.* Turpe æstimant parietem aut domum corruentem fugere: in vndatione autem externi maris aduentante armati occurrentes sustinent donec vndis obruantur, ne videantur fugiendo mortem pertimescere. Tantum hi dabant suis armis & audaciæ, quantum nec basiliscus inficientibus suis oculis, nec remora retrahenti suæ virtuti. O rudes viri, robur potentiæ humanæ est ab alto. Ille ventis, mari imperat, qui vocat ea quæ non sunt quasi sint. Neque modis omnibus probare licebit robur declaratum scripto à Iamblichio in Epist: ad Olympium de fortitudine. Inquit ille: *Fortitudo primaria intelligatur, quæcunq; immota intellectus facultas, & maximi vigoris intellectualis actus, mentisq; constantia, & immutabilis habitus intra sese. Hæ sunt species fortitudinis* (addit ille) *vel per se subsistentes, vel suum robur communicantes.* Profectò tetigit rem fortitudinis, nam & Iosue prostratos ad bibendam aquam, reiecit præconcepto in illis languore corporis, & ex illo debilitatem animi, attamen primaria fortitudo, non prouenit nisi ab alto. Et qui docet manus ad prælium & digitos ad bellum, igitur est prima fortitudo ab illo, vnde edoctus David dicebat: *Speret Israel in Domino.* Quapropter inter insignia Gentilitia Equitum ordinis velleris aurei à Ioanne Iacobo Hiffletio edita. Philippus Comes de Hornes circa Crucis arma, tale lemma roboris potentiæ adiunxit, *Dominus mihi adiutor.* Talia quoque sunt prædicta Gentilitia, non sperauit fortitudinis robur à se illorum parens, non ab equo & soleis, non à pennis & trophæis antea actis, sed ab alto, à cruce Sancta & Deo. Eminentissimus Cardinalis Vincentius de Mondou, ad laurum frondosam, & firmam addidit gnome. *Feruidos excludit ietus.* Taceo qua ratione id apposuerit, sed proposito nostro per optimè conuenit; cuius enim potentiæ robur est ab alto, sit hostis numero superans, sit potentia belli luxurians, sit fortitudinem Achilleam iactitans, corruet & facile cadat. Nam si Deus nobiscum quis contra nos? *Spissa ramis laurca feruidos excludit ietus,* inquit Horat. Ergò tot crucibus munita solea, hostiles quosque impetus, demittet inuanum,

LINEA ARMORVM PUCHALA.

Puchatá Dobieslaus eximius bellator & Crucigerorum strages, Præfectus unâ cum Alberto Malscio arcis Radinensis, ad Golubum quodam insigni stratagemate oppressit Crucigeros. Crom. lib. 17. fol. 274. & 277. Starouolscius inter bellatores fol. 76. illum celebrauit. Sed Bielcius fol. 292. armorum *Wienidwá Puchalium* refert.

Czywinski in Masouia, amplissima meritis & propagatione familia, nam aliquot villa solius familia superesse, inquit Paprocius in 2. Opere.

Myslkowscij

Myslkowscij in Florensi Palat. decorem domus & patriæ commodum apprime curarunt, dum aliqui Rothmagistri contra Michailum Multanum fuerunt Puchalij, extant adhuc ex Andrea Puchala, qui Stanislaum progenuerat ex Papieska. Stanislai verò filius Simon Puchala Presbyter & Ecclesiastes in Skrzinnu, meretur virtute & doctrina lauream.

P V Ł K O N I A.

D E L I N E A T I O.

EST medius Equus vsque ad pedes anteriores erectus. Alij ipsum caput alterectum depingunt.

O R I G O.

ORiginem horum armorum difficile scire, sed antiqua sunt hæc arma in Franconia, & in Austria, demum in Prussia inueniuntur, ex quibus DD. Rokosij in Prussia his armis vtuntur, sicut *Paproc. refert in 2. Opere fol. 286.* Et DD. Stibichen ex matre in Regno eiusdem vtuntur, sicut apparebit sub Armis *Złota beczka*. Quibus etiam Saxo-

niæ Principes vtebantur ante baptismum Vedekindi Ducis, atro pullo equino, post baptismum Carolo Magno suadente, candido vtuntur.

V I R G E N E R O S V S.

Merito ad generositatem equi virum generosum comparamus. Symbolum enim equus est viri animo inuicti, qui oblequitur rationi, vt Commentator Alciati ad Embl. 35. Quapropter, dum fundamenta Carthaginis vrbis iacerentur, & repertum esset caput equi, omen non sine iusta contemplatione dixerunt generosam fore ciuitatem, atque generosos in ea viros. Antiquorum erat mos, vt nomen Generosi ignobilibus viris & seruis non tribuatur. Quo exemplo Domitianus Metium Pomposianum quod nomina Magonis & Annibalis seruis indidisset supplicio affecit, tanquam clarissimorum virorum nomina seruili contagio polluisset. vt *Alex. ab Alex. Genial. lib. 3. cap. 20.* Sed eorum quoque mos erat, vt nullus generosus vir nominaretur, qui bellum pro Patriæ aris & focis detractaret vel fugeret. Tantæ igitur generositatis viri signum erat inter cætera equus, Hinc Græcorum eximij milites vicegaleæ detulere equinas iubas & caudas: Æthiopum verò milites, pelles equorum capitum cum ipsis auribus & iubis deferebant, vt lib. 1. cap. 20. idem qui supra retulit. Vnde generosis Ducibus & Principibus Aristippus equitandi rationem persuadebat, indignum esse dicens in tanto dignitatis gradu sedere, & artem equitandi non tenere. Quadripedante putrem sonitu quatit ungula campum. Dixit Virgil.

P V Ł KOZYC

PVLKOZIC seu PVLKOZIA.

D E L I N E A T I O.

EST caput Asini griseum in campo sanguineo. Super coronam est media capra anterioribus pedibus erecta, cornua ad dorsum prominentia habens.

O R I G O.

Ortum suum retinent à Stauissio Polono, qui in Sclauonia militari adducebat trophæa. Ad arcem Eczech nuncupatam à Paganis obsidio facta, quam dum ob munitionem expugnare non possent, fame terminandam constituerunt.

Plurimis diebus dum non retrocessissent, obsides certis conditionibus deditionem meditarunt. Dissuadebat Stauissius, ignominiam perpetuam, infidelitatem hostis, imminens vitæ periculum proponendo, tandem ægrè effecit. Præficiunt ergo Stauissium arci, atque in defensorem & protectorem militiæ & obsidum decernunt. Excogitauit medium Stauissius eximiū, quo hostes fallere & recedere cogeret. Occidit asinum & capram, eorumque sanguine liniuit bouinas pelles aliquot, & oculis hostium exposuit; quod ut hostes contemplati fuerunt, inanem obsidionem suam decreuerunt. Faciunt tamen fortitudinis actus excurrando ad arcem, & obsides medijs in telis, frustratim sectam asini carnem in hostes loco lapidum eijcere ex arce ceperunt. Confusus hostis recessit. Quo viso detenti obsides illius generositati retulerunt gratias, & suum perpetuum gubernatorem acclamarunt. Dux arcis ut redijt, tanti stratagematis inuentori, & fidelitatis debitæ in se sincero conseruatori, talia arma in gentilitium insigne circa annum ut notatur, 1022. contulit & concessit. Redijt ille in Patriam, & meritis plurimis in eam deductis, reliquit postmodum prolem. Cuius posteritas ad modernos dies excellentem familiæ gloriam declarat & conseruat.

P R O T E C T O R E S E C C L E S I Æ.

Sicut non immodicum differunt Ecclesia & mundus, ita differens quoque est ipsius protectio. Aliter enim protegitur mundus tempore belli, aliter tempore pacis. Ita & Ecclesia sancta Dei, aliter protegebatur tempore primæuo dum crescebat, aliter protegitur moderno tempore dum iam creuit.

creuit. Ibi protegebatur amore patientiæ & persecutionis; modò protegitur desiderio securitatis. Quapropter Hilarius de Trinit. lib. 4. intuendo initia Ecclesiæ dicebat: *Hoc proprium habet Ecclesia, dum persequitur floret: dum opprimitur, crescit: dum contemnitur, proficit: dum leditur, vincit: tunc stat cum superari videtur.* Habendo verò respectum ad secundum Ecclesiæ statum, pro ipsius bono & securo occidi voluit S. Stanislaus, trucidari sanctus Thomas Cantuarius, & mori Angliæ supremus Cancellarius Morus. Erant igitur primi protectores, & nunc sunt ubi Ecclesia crescit, confortantes & protegentes ad patientiam & coronam; ubi autē iam Ecclesia creuit, sunt protectores Ecclesiæ ad securitatem ipsius defendendam, atque reddendum sacrificium laudis. Ad intelligentiam prædictorum, adducam Silenum apud Ælium, qui narrat quod extra hunc orbem terrarum est orbis omne bonum continens, in qua sunt duæ vrbes maximæ, vna vocatur Machimos, hoc est pugnax, & perpetua bellorum contentione minax: altera vocatur Eusebes, hoc est pia, ubi pii in pace vitam agunt, & amplissimis opibus fructum ex terra capiunt sine aratris & bobus, eosque à morbis immunes vitam peragere in suauissimo risu, & persæpe dii immortales eorum non dedignantur uti commertio. *Ælianus lib. 3. Varr. hist. cap. 18.* Equidem non satis percipio quid veritatis asserat Ælianus, sed hoc verò verius est, quia dum crescebat Ecclesia Sancta, orbis erat pugnans & machinans contra eam, at ubi creuit, omnes boni, Sancti, prudentes, & Deum vnum & trinum venerantes & colentes, Ecclesiam Sanctam ut columnam & lucem veritatis piè defendunt, protegunt, & mori pro illa desiderant. Huius igitur Orbis pii, pacati, Sancti, protectores sunt sinceri, & religiosi Pułkozići & fuerunt. Unde in Arma hæc, ad orationem Sadoleti Reuerendissimo D. Nicolao Wołski Episcopo Chelmeni, inscriptam & dedicatam legitur.

Non quoduis animal Christi mysteria signat,

Nec cuius decuit munera tantæ dari.

Non quoduis animal stans verba prophetica dixit,

Præsertim hoc animal quod ratione caret.

Scilicet hæc fuerant asino concessa modesto,

Lex vetus id docuit non minus atque noua.

Verius ista puto de nostro dicere Wołsco,

Qui caput hoc Asini nobile stemma gerit.

Hic etenim Wołsus tanto de stemmate natus,

Est merito Præsul singula ritè facit.

Quid de alijs Pułkosicijs referam, quos tot Cathedræ Episcopos suos referunt? Taceo ego, cum illæ iam suis scriptis omnibus retulerunt. Sed tamen liceat mihi Rzesouium Archiepiscopum Leopoliensem commemorare, cuius protectionem, zelum, diligentiam breui carmine Canonicus Leopoliensis Iacobus Skrobiszowski expressit.

Metropolis sedem primus Rzesouius almam,

Lemburgam tandem transtulit Halicia.

Contulit atq; noua multa ornamenta Cathedræ.

Sic inconcussum stat pietatis opus.

REIPUBLICÆ FERTILITAS.

Fertilem Rempublicam post aras duo permanentes faciunt, Toga & Sagum. Hoc est Mars & Minerua, vnde Iulius Cæsar tenendo vna manu gladium altera librum, subscribere voluit: *Ex utroq; Cæsar.* Quapropter ad defendendam Rempublicam, & fertilem reddendam Patriam, ita Homerus Odyss. i. incitabat.

Vos age pugnate donec unusquisq; vestrum.

Ictus aut vulneratus mortem aut fatum sequatur,

Moriatur, non enim indecorum est defendenti

Patriam vel Rempub. mori.

Ad conseruandam verò Mineruæ dignitatem, ac deducendam per illam fertilitatem Reip. ita concitabat Aristophanes in Ranis redarguendo simul negligentiam literarum in Ciuibus.

Ciuium quos quidem scimus ingenuos, modestos,

Iustos, honestos, ac probos viros esse.

In palæstraque & choris enutritos, & musica,

Illos expellimus: fabris autem & peregrinis, seruis.

Malisque atque malo genere natis ad omnia vtimur.

Qui postremi aduenerunt quibus ciuitas ante hac

Ne pro piaculis quidem facile vsa esset.

At nunc saltem o stolidi moribus immutatis

Vtmini denuò viris bonis. Nam etsi quid prosperè egeritis

Hoc pacto non absurdum erit, neque si quid erratum fuerit.

Ab arbore enim digna

Et si quid patiamini, sapientibus pati videbimini.

Meritò hæc arma fertilitatem Reipub. præfagiunt tribus ex rationibus. Prima, Quia etiam somniatus asinus hosti captiuitatem præfagit. Quapropter Octauio Augusto cum asinus cui Nicontæ nomen & Asinarius cui nomen Eutycho obuiam facti, omen certæ victoriæ attulere, inquit *Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 14. in fine.* Secunda, Quia abrafa ab asino vitis feraciorem vindemiam facit. Quocirca Naupliæ lapideus asinus spectabatur grata posteritatis memoria dedicatus, & in medio vineæ asini erat Caluaria, scripsit *Vadimonius.* Tertia, Quia percussus à Scorpione, si federit suprâ asinum transibit in asinum dolor & pro percusso torquebitur, inquit *Apul. lib. de re rustica.* Addit *Democritus*, percussus à Scorpione, si statim ad asinum accedens in aurem eius dixerit, Scorpione me percussit, non doliturum amplius dolore scilicet in asinum transeunte. Quod si tam magnifica asino concessit natura, quantam habebunt magnificentiam illi, qui nobiliter & generose nati, & per tot sæcula Reip. Polonæ obseruantissimi, prædictis insigniri Gentilitijs, pro decore honesto & ornamento habent & tuentur: Recogita ve-

lim Dominos in Rzeszow, reuolue Dominos de Czyzow, considera Dominos de Bobrek, perspice Dominos de Podhaice, voca in mentem Dominos in Kolaczyno, & alios innumeros de gente Pulkozycia, & sine rumore fertilitatem Reip. Polonæ per illos adauctam & productam affirmabis, tueberis, laudabis. Quapropter de Rzesouio Episcopo Cracouiens. & Duce Serueriæ Kantscius scripsit:

Vidit apud Varnam te Vladislæ cadentem

Dum geris audaci fortia bella manu.

Miles ut egregius quondam, de Ecclesia & aris,

Sic benè promeritus vir fuit ille suis.

Rectè animis cedunt generosis omnia: celsæ

Nil menti, atq; viris ardua nulla bonis.

PULCHRITUDO PATRIÆ.

NON quid Græcum existimes, asinum esse pulchritudinem Patriæ. Non ego obliuiscor adagia, prouerbia, symbola, epiteta, hieroglyphica, quæ de asino contraria referunt, sed admiror in pulchritudinem assumi eximiam. Inueniuntur enim asini albi capite purpureo. *Ælian. lib. 4. de Animal. cap. 52.* Asinus Tiberij scintillas seu radios emittebat è corpore, inquit *Causinus ex Damas. lib. 7. cap. 13.* Rex Assyriorum inter dona magnifica & pretiosa ad Ferdinandum Neapolitanum Asinum miserat, miraculoso enim pilo, virgato corpore, diuersis coloribus & paribus lineis erat. *Pontanus de Magnificentia.* In Persia tam pulchri inueniuntur asini, ut vnus vendatur triginta auri ponderibus. *Paulus ait Venetus.* Quod si asini irrationales tam pulchri inueniuntur, quid dicemus de Familia illustri Pulkozyciorum à tot sæculis in Castris, in Senatu, in Ecclesia, claua, purpura & tyaris inuestita & coronata? Non mihi quidem iucundum est, sed pernecessarium hoc ascribere, cum Dlugossius, Miechouius, Cromerus, Anno 1358. Casimiro Magno regnante in bello Valachico cum Petro Palatino, plurimos referant pulchritudinem familiæ suæ & Patriæ dignitatem auxisse, promouisse, fortitudine, sanguine, morte. Taceo Ligezas, quos vniuersum sæculum proclamat, non proferam Niewiarowscios Regibus & Castrorum Ducibus eximiè notos. Non commemorabo Wrocimowscios, Bogusios, aliosque memorandæ dignitatis viros, quos latius linea demonstrabit. Eorum pulchritudine Respublica Polona multo tempore suum decorem retinuit splendidum & incontaminatum. Habet *Plinius lib. 15. cap. 40.* Domitij Neronis coniunx Poppæa fatas asinarum conseruabat quingentas, ut lacte illarum ad corpus extenuandum & macerandum pulchritudinis gratia in balnea vteretur. Regnum verò Poloniæ & iste clarissimus Regni Senatus, sanguine eorum qui insigniuntur capite asini, multoties ab hostium impetitionibus pulchritudinem suam obtinuit, & retinuit. Non enim tantum pro-

prijs Parentibus, quàm communi omnium Parenti Patriæ pulchritudinem detulerunt, voluerunt. Et si comparare merita ad inuicem illorum & ornamenta Patriæ per illos apposita velim, illud Pherecydis Philosophi, qui primus omnium de natura & dijs scripsit, & plurima ac stupenda suæ sapientiæ declarauit monumenta, vt *Diog. Laert. lib. 1. de Vitis Philosophorum* habet, adducendum erit. Inscriptum est eius tumulo hoc Epigramma.

Desinit in me omnis sapientia, prima quod autem

Pythagoræ tribuatur palma, fatebor

Id, sed ob hoc, quia primus erat in gente Pelasga.

Etenim Pulkozycij tantum meruerunt Patriæ, tantum vtilitatis & honoris perpetui ipsi contulerunt, vt quis plus & magis, difficile sit discernere. Certarunt pro eius pulchritudine, vita, sanguine, bonis, pacis belliq; tempore.

Vnus consiliis, alter præstantior armis & è contra.

LINEA FAMILIÆ PVLKOZYC.

Stauissius seu Stawisz cui talia arma primum collata fuerunt circa annum 1022. sicut in origine armorum diximus. Bogusz filius Stauissij imitator parentis bello & castris illustriorem reddidit progeniem Anno 1044. Reliquit inter alios filios Stauissium & Bogussum, quorum Catalogus & Bielscius circa 1061. quod Lampertus Zula Episcopus Crac. Canonicos Cracouienses fecerit, meminerunt. Notabant familiam suam de Ziemblice armorum Pulkozã. Et enumerat ibidem alios creasse Canonicos prænominatum Episcopum Nicolaum de Wścieklice armorum Boncza. Petrum & Iacobum fratres de Zbylitowice armorum Iunossa. Msciniouum & Ioannem fratres de Iakuszowice armorum Iastrzębiec, & Stauislaum de Szczepanowice armorum Prus. Bielscius fol. 77. Iazdeus Comes de Przemakow, quem Priuilegia S. Crucis in Caluo monte ad annum 1200. referunt.

Petrus Episcopus Plocensis successit post Gunterum armorum Prus: ipsi verò successit Andreas armorum Griff. Is in Comitibus Sieradiensibus effecit, vt publico decreto Ecclesia Plocensis ab oneribus Principum, statuis militaribus, collectis, tributis, suffragijs, hoc est Principum precibus pecunie libera sit. Paulus Przemaconius Episcopus Crac. circa annum 1266. successit post Prandotam Białocouium, habuit verò successorem Procopium Rutbenum consanguineum ex matre Lesci Nigri. Obijt 1293. Persecutiones à Lescio innocenter pertulit & captiuitatem. Sed motus erat Lescus aliorum sermone, vt in 2. Opere Paprocii refert. Fundauit Cracouia in arce aliquot altaria, sed magis deditus erat venationi, quam deuotioni.

Thomas Episcopus Plocensis. Hunc Paprocii in 2. opere dicit horum fuisse armorum. Sed Illustr. & Reuerendiss. Episcopus Lubieski in Vitis Episcoporum Plocensium arma ipsius tacuit. Dlugossus verò armorum Prus asseruit ad finem anni 1263. Ioannes Rzeszowski Archiepiscopus Leopoliensis, qui transtulit sedem Halicia Leopolim, anno 1414. mortuus Rzeszouie in domo paterna 1435. Tumulatus in monte Caluo. Assumptus erat post translationem Nicolai Trambe ad Gnesnensem metropolim. Successit illi Ioannes Odrouanzius. Hic antequam venisset Leopolim, Matthias Episcopus Premisl. in spiritualibus administrauit Ecclesiã Leopoliensem, vt ex confirmatione Conuentus Colomiensis Ord. Predicat. facta in crastino Natiuitatis Domini, anno 1413. constat. Hic Ioannes Vladislaum Regem cum Pileccia matrimonio iunxit, & in Reginam Crac. coronauit. In Samogitia Ecclesiam Cathedralẽ sub titulo SS. Alexandri, Euanti, Theoduli, unã cum Petro Episcopo Vilnensi erexit. Prouentus Canoniorum Leopoliensium auxit, & plurimos pro Ecclesia & Patria labores subiit. Hæc in Catalogo Archiep. & Episcop. Haliciensium & Leopoliensium Canonicus Scrobisouius.

Ioannes Rzeszowski Episc. Cracouiensis, ex strenuo milite & ad Varnam pugnante cum Vladislao Polonia & Hung. Rege. Assumptus 1471. post Ioannem Lutecum armorum Doliva: successit verò illi Fridericus Princeps Polonia S. R. E. Cardinalis. sedit annos 16 Obijt 1488. Postquam occisus est ad Varnam Vladislaus, & ille redijt ex infelici pugna, missus erat una cum Aegidio Suchodolski, ut perquireret, an Rex viuus vel extinctus fuerit, propter quod interregnum usque ad tertium annum durauit. Bielscius 382. Creatus autem Episcopus promeritus Ecclesie & aris, Sacrarium in Crac. Ecclesia exstruxit, & alia quibus laudatur in auum Cromer. de illo lib. 27. anno 1471. Ioannes Rzeszowski Capitan. Noue Ciuitatis Kerczyn, & Canonicus Crac. Cromer. de illo meminit lib. 37. sub anno 1467. Damoborium Castellatum Nacensem Toporeum latrocinia exercentem referendo. Repressa sunt latrocinia, quae iam increbrescere caperant, ita ut Ioannes Rzeszouius Canonicus Crac. & Praefectus Corcinenfis Petricouia domum reuertens in itinere direpta quam secum uehebatur suppellectili sua & Regia, caperetur.

Pulkozij plurimi occubuerunt in bello Valachico Casimiro regnante, anno 1360.

Cromerus ita de hoc bello lib. 12. Mortuo Stephano Woiemoda Valachorum duo filij eius Stephanus, & Petrus, de Principatu contendebant, sed exclusus Stephanus à fratre ad Casimirum auxiliares petendo confugit. Conscriptus exercitus è Polonis & Russis non contemnendus, sed Petrus imparem se videns ad syluas confugit & seris, securibus succidit arbores praegrandes, ut facile deijci possint, ut igitur nostri iter faciunt, in incisas arbores impellunt & nostros obruunt. Capta sunt in eo conflictata tria vexilla magna, Cracouiensium, Sendomiriensium, & Leopoliensium. Signa verò Gentilitia nouem, Topororum, Leliuorum, Lssorum, Rauorum, Grifforum, Srzeniauiorum, Habdancorum, Polucosarum, & Seremieuiorum. Paulus de Bogumilowice Iudex Cracouiensis, quem Acta Terrestria referunt. Martinus de Wilczyce, Priuilegia hunc Casimir Magni Anno 1335. referunt. Visigus seu Wyzgá qui erexit Czyzow, hunc Priuilegia Dominorum de Czyzow referunt. Ioannes de Czyzow Czyzowski Castell Cracouiensem à Vladislao Polonia & Hungaria Rege constitutus loco sui Palatinatum Regni Cracouiensem. Sendomiriensem. Russia, & aliarum terrarum ad easdem spectantium, tutor, rector, & gubernator per tempus, quo ipsum in Hungaria manere contingat. De hoc Priuilegium, Dat. Cracouiae, & Calimach. lib. 1. fol. 3. Idem Casimiro regnante eosdem Palatinatus, quousq; ex Lituania in Regnum peruenerit, commissos sibi habuit. Iterum à Vladislao Polonia & Hungaria Rege beneficia conferendi accepit potestatem Anno 1444. Hac Priuilegia in Ecclesia PP. Bernardinorum in Rzeszow conscripta apparent. Reliquit filium Ioannem, ut ex Epitaphio patet Cracouiae in Arce 1415. & filiam consortem Ioannis Zaklika Palatini Sendomir. quae omnia bona parentum de Pulkozićorum domo, in familiam Topororum inscripsit. Et hac de ratione Zaklika ille cum sua posteritate à bonis Czyzow, Czyzowscy nuncupati fuerunt, cessit Praefectura Cracouiensem. Pienianscio ob senectutem 1457. Crom: Michael de Chmielow, Iudex Cracouiensem. 1410. Indiculus de Iurkow fideiussor, centum Vngarorum pro Rege Hungaria, Croatia, Polonia, Generoso D. Nicolao de Witow 1441.

Ligęsij antiquissima Familia, quae à diuersis dominiis, & possessionibus variè cognominata fuit, unde tam in Ecclesia PP. Bernardinorum, quam in Curia Rzeszouensi Domini in Czyzow & Rzeszow, Bobrek, & Przectaw, in Sendzów, & Głogow, &c. Ligęsij nuncupantur, quod computatio ipsa annorum non retractabit. Dobieslaus Ligęza de Bobrek Castell. Cracouiensis, quem priuilegia referunt Monasterij Sczyrzicensis Anno 1379. Eodem Anno Ioannem Palatinum Lenciciensem de Bobrek priuilegia subscripta demonstrat. Stanislaum Ligęza de Bobrek, refert Priuilegium Monasterij S. Crucis in monte caluo Anno 1390. Dobieslaum de Bobrek, & filium eius Stanislaum Vexilliferum Cracouiensem. referunt ibidem literae sub Anno 1399. Ioannes Ligęza haeres in Niemiarow Palat. Lenciciensem. cum Hero. ca fortitudine pietatem quoq; summo opere coluit Cracouiae in Ecclesia SS. Trinitatis, ad quam

quam FF. Ordinis Prædicat. domicilia sua habent, Capellam ex muro fieri fecit, quam calicibus, ornamentis, aliisque attinentiis munificè ornauit, & in ea sacrificia Missarum ordinauit fieri, & ad eam in Anno 1418. illis PP. Sculteciam in villa maioris Pradnik, quæ huc usque in possessione illorum manet pro sexcentis marcis latorum grossorum Pragensium emit. Lescus Bobricius, de quo Cromerus sub Anno 1443. præclarum eximia virtutis specimen duo Poloni equites, Ioannes Tarnouius, & Lescus Bobricius Hungaricorum annalium testimonio edidit, dum alter Summeni portas duobus vulneribus acceptis effregit, alter Petressi murum primus ascendit. Eum Starouolscius inter bellatores Sarmaticos tali Cenotaphio honorauit. Lescus Bobricius Ligeza, vi corporis & virtute animi, militariq; felicitate nemini secundus, ac prorsus antiquis Heroibus par hoc tumulo conditus iacet. Qui prima Castrorum rudimenta in Podolia contra Tartaros Vitoldo prudenti atq; bellicoso Duci approbavit. Jagelloni Regi fortissimo contra Crucigeros in Prussia Tribunus militum egregiam operam præstitit. Ea tandem Vladislao eius filio bellis Hungaricis atq; Turcicis eximie commodus, cum quo simul & vitam in acie Varnensi posuit. Ioannes Ligeza Episc. Plocen. hunc Rzesouia habent delinatum in Palatio D. Ligeza, & ut op. nor. inter Episcopos Plocenses nouiter editos, non Ioannes sed Ianislaus nuncupatur, qui dum obiit 1367. eum titulum sortitus in sepulchro representat. Defensor Iurium Ecclesie, nam licet arma & familiam Ianislai non nominauerit, auctor Episcoporum, addidit tamen, ut nobilem & magna familia fuisse intelligamus hæc. Eo animo omnes hostium iuris Ecclesiastici insultus ferre solitus, uti virum nobilem & magno animo præstantem decuit. Iacobum Ligeza, qui in bello cum Sudrigailo pugnando occubuit 1431. meminit Bielsc. fol. 338. & Ioannem de Bobrek idem meminit folio 374. cum Turcis pugnantem sub A. 1443. Plurimos de hac Ligeziorum familia, uti genere, ita meritis, dignitate, titulis & trophæis claros referunt scripta in Rzesow, sed arborem rectam deducere ex illis non est possibile, illos tamen ut conscripti sunt inferius nominabimus. Nunc præmittamus arborem hanc inferiorem Ligezorum. Petrus Felix & Præslaus germani fratres, nati ex Tarnowska filia Castell. Crac. Petrus Castell. Czechouien. Dominus in Chrzanow & Bobrek. Felix reliquit Felicem Castell. Zarnouien. a quo est Ioannes, Nicolaus, & Sigismundus, Ioannes Tribunus Sanocensis, reliquit ex Pilecka armorum Lelina filios, & filias Iordani, & Broniewscy Præfecti Stabuli. Premislensis consortes, soror autem illius Anna, Castellani Premislensis Korytko coniux fuit. Alter filius Felicis Nicolaus Castell. Visliciensis, qui iuuentutem literis & moribus adornatam reddidit idoneam ad obsequia Regia, unde ex Camerario Aulicus Regius, tum Vexillifer Curie & Capit. Zydaouiensis, ex Bonarowa vidua filia Iordani Castell. Cracouien. reliquit Nicolaum Spytek, & Ioannem, & filias duas, Nicolaus erat Aulicus Stephani Regis, qui in coniugem habuit Castell. Czechouien. Kormanski filiam, altera consors illius, ut adnotatur in Ecclesia PP. Bernardinorum in Rzesow, & in Palatio, erat Sophia Krasinska Palatini Plocensis filia, ex qua suscepit duas filias Pudentianam, & Constantiam. Et sicut parens illius habuit summos honores pro meritis, nam natus ex germana sorore Comitum de Tarnow Castell. Cracouien. & Supremi Exercituum Regni Generalis, cum Castellania Visliciensis, erat Biēcensis, & Zydaouiensis Præfectus, ita filius eius Nicolaus Spytek de Bobrek in Rzesow, Glogow, Sedzbow, Gorzyce heres, erat ex Castellano Czechouien. Zarnouien. Sendomiriensis Castellanus, Biēcensis Zydaouiensis, Ropciensis Præfectus. Hic ex Palatipida Mazouia reliquit duas filias, quarum una consors Dominici Vladislai Præfecti Stabuli Regij Capitanei Luceorien. Ducis in Ostrog & Zastaw, altera Sebastiani Georgij Lubomirski Capitanei Sadecien. Præfecti hi Ligezj erant maximi amatores & defensores Patrie, pacis belliq; tempore, nec sumptui nec vita parcendo, nec posterorum inopiam considerando. Sigismundus tertius horum frater, ut magnus bello, & grauis consilio vir, erat Capit. Leopoliensis, & Pocillator Regni. Addunt Rzesouia, quod Tisouiensis, Krzepciciensisq; fuerit C. pitancus, augentur enim præmia, ubi non cessant merita. Sorores horum trium fratrum fuerant, Regina consors Czury-

li, ex qua progenitus magnus vir Patria & bellator Martinus Rothmag. R. M. Anna Palatini Cracouiē. Odnowski consors, Elisabeth Koniecpolska Capitanei Vielunensis coniunx. Praclarus Petri & Felicis tertius frater, qui reliquit filios tres, à quorum primò sunt Ligej in Zawadow, sicut Stanislaus ornamentum familia, qui ex Prochanska reliquit filium & filias sex, ex Zabanska filium, sicut Sebastianus vir potens robore & facultate, qui reliquit etiam prolem, sicut Achacius eorum quoq; frater, qui steriliter decessit. A secundo autem filio erat Stanislaus in Preclaw & Ruda heres, Tribunus Sendomiriē. post Castell. Zarnowiē. Lubacouiensis Capitaneus, pater matris Nicolai Firley de Dabrowica, Palat. Sendomiriē. Capit. Lublinensis, & Stephani Koniecpolski, ut scriptum est in Rzeszow, in Ecclesia PP. Bernardinarum. A tertio verò illius filio erat Felix Ligeza Archiepiscop. Leopoliē. ex Coadiutore Petri Starzechowski Archiepiscop. Leopoliē. Anno 1555. cuius in Actis Consistorij Leopoliē. tale legitur elogium. Reuerendissimus in Christo Bater Dominus Felix Ligeza Archiepiscop. Leopoliē. vir praeclaræ in Deum pietatis, in proximum quemque summæ beneuolentiæ, grauitatem quam & muneris sublimitas, & familiae splendor, tum ætas canitiæ venerabilis dederat humanitate incredibili condire solitus. Omnibus charus, Cleri, Ecclesiasticorum ac studiosorum defensor & propugnator strenuus. Homo laetus, liberalis & sordium expers, dum in ipso mox desituri ac eum relicturi spiritus articulo, hæreticos supra vires, ægritudine fractus, alacri studio, Doctoris Melchioris Dominicani Theologi doctissimi ministerio, feliciter superat, atque prosternit, triumphans terra relictæ cælos meruit. Dunaouiæ 25. Ianuarij. Hora 14. Anno 1560. A tertio verò filio procedunt Ligezj de Bolestaw, Theodorus à quo eximij Rothmagistri, & Aulici Regis Stephani Stanislaus & Theodorus. Stanislaus frater Theodori, Pocillator Isabelle Regina Vngaria, quem Boleslaum forte rectius nominarunt Rzeszonia imagines. Hermolaus tertius horum frater in Brzezna & Dolen heres, Supremus Thesaurarius Regni, Samboriciē. Alstiniē. Drohobycensis Capit. reliquit filios & filias. Stanislaus Ligeza Capit. Opocnensis, Orator Polonicus, & magna constantia, cum pietate vir, qui ex muro in Bolestaw erexit sumptu egregio & forma Ecclesiam, ad quam Theodorus eius frater addidit foundationem & prouentus. Sebastianus Ligeza Dapifer Sendomiriē qui in Iwaniska dum expulit hæreticos, optimum sese filium Ecclesia prastitit. Hermolaus Ligeza de Bobrek ex Castellano Zawichostē. Sendomiriē. Castellanus & Supremus Thesaurarius Regni, qui virtute reddidit illustriorem famam, nam vitis carere ceteris specimen esse desiderauit, qui adificauit ad eam virtutis & bonoris. Hic ex matrimonio benedictione diuina reliquit prolem filium & filiam. Filius postquam ab exteris nationibus, in quibus literis & moribus instructam iuuentutem, pro obsequio Reipub. in Patriam retulerat, in ipso flore vitæ fatis concessit, filia verò nupta N. Tarlo Capit. Zvole. Castell. Vislicien post Samueli Carolo Duci in Korec. Extant modernis temporibus ex hac familia Ioannes de Brzeznicā Ligeza, Rothmag. strenuus, cuius fratres Abraham, Theodorus, Iacobus, &c Ioannes de Pietrasowka Andree filius miles eximius, consors illius Grabinska. Achacius Ligeza de Zawada Stanislai filius. consors Kosowska. Paulus de Bobrek Dapifer Premisliensis, Flij autem Dapiferi Sendomiriē. Stanislaus cuius consors Stradomska, Martinus cuius consors Sophia Mielecka. Sunt & alij decorem & bonestum familiae conseruantes, & studio nobili curantes.

Niewiárowscij in Palatinatu Cracouiensi, (quorum laus non postrema sed prima sit, quod inter Arianos & Hæreticos cohabitantes, ne vnus eorum à Catholica Orthodoxata fide aberrauerit) prosapiam suam nobilissimam in prole & merito fecundissimam, à quingentis quinquaginta quinque annis antiquam protrahunt. Superuixit annum circiter 1987. Ianusius Ligeza Niewiárowski Lanciciensis Palat. qui pago Niewiárow fundum priuatum erigens, ab eo cognomen sibi usurpauit, relictæ stirpis propria Ligezorū appellatione. Hic dictum pagum propè Parochialem Ecclesiam Niegonieensem fundauit, eamq; esse sibi mortale

mortale depositum ordinavit: Promnicense etiam pradiolum Conuentui Cracouiensi PP. Predicatorum pro perenni tempore Sacrificio Missæ recitando reliquit. Huius posterit nobilitate, virtute, & meritis de Republica præclari fuere, per annos 356. succedentes, tam in Lithuania quæ se traxerant, quam in Polonia, cuius argumentum ex Nicolao Niewiarowski ad annum 1443. viuentis herede super Niewiarow, aliudq; circumcirca plurimis villis, qui & ad reedificandam Ecclesiam Niegouieensem manum largissimam apposuit efficax habetur, cum non procul à proprio, &c. Successere tandem per lineam Nicolai duo fratres, suis temporibus in pedemontio clarissimi, Christophorus & Adamus. Christophorus reliquit filium sui nominis, qui Præfecturam Arcis Cracouiens. habens, Regi Augusto intimus charus fuit, & sacro matrimonij ligamine copulatus Anna Krotowska, Palatini Inoutoclauiens. filia, progeniuit ex ea Christophorum, Ioannem, & Præclaus. Ioannes opibus & Oppidibus abundans, dignissimos, virtuosissimos, à teneris annis Marti addictissimos habuit filios, Alexandrum, cuius animi heroicas dotes Cracouia apud Predicatores in Capella eiusdem Familia Epitaphium proclamat. Samuelem qui per decennium militiam coluit, heredem super Krakowice in Cracouiens. Palat. Andream virum omni virtutum genere, patricius, nostratibus debito celebrem, in expeditione Prussica, pro Patria immunitate strenuum bellatorem, heredem in Dabrowicâ eiusdem Palatinatus. Seuerinum qui etiam meritis suis non caruit, & benedictione diuina obtenta præ fratribus suis opulentior euegit, ad pagum Niewiarow plurimis villis circumstantibus hereditate copulatis. Andreas reliquit Balibasarum tempore expeditionis Moschouitica militiam professum, Zophiam Czaplinska per sacrum matrimonium unitum, virum omnibus amore prostratum, alterum Alexandrum Ordinem S. Dominici Cracouia ingressum, ibiq; Lectorem S. T. creatum, & Stephanum spectabilis indolis. Seuerinus verò habuit filium Ioannem, qui hereditati successit, virum Marte egregium, in exercitu Belgico, & in expeditione Prussica, sub felicissimis, usq; fortissimis Illustrissimi Stanislai Lubomirski Palatini Cracouiensis labaris, plures virilitatis sue annos expendentem, Anna de Wielopole Wielopolska, heredis in Dominikowice, Dei cum benedictione maritum, & filias tres Annam, quæ Stanislao Stanistowski Vice-Palatino Cracouiensi, viro prudentia, dexteritate, & hospitalitate eminenti nupsit, & Constantiam atq; Zophiam monialem. Ioannis fratres Christophorus senior, & Præclaus iunior prole caruerunt, unde Præclaus bona sua hereditaria dono obtulit Conuentui Cracouiensi, SS. Trinitatis PP. Predicatorum, villas scilicet Iodłownik, Kostrza, Ryie, Markusowa cum prædiis, in Kasina verò magna quindecim millia florenorum pro censu perpetuo legauit anno 1596. quam deinde eius frater germanus Ioannes eidem Conuentui in perpetuum donauit, cui amplissimo suo benefactori Communitas illa sepulturam communem fratrum cum solemni exequiarum pompa concessit, & ad duas Missas in Septimana pro tota Familia superuiente & vita functa, atq; Anniversarium singulis quartualibus obligata, munificentiam eius coram Deo continuo rependet, de hoc Bzouius Sedis Apostolica Historiographus, in propagine Diui Hyacinti cap. 13. quando res insigniores Conuentus Cracouiensis SS. Trinitatis recenset, bisce scripsit formalibus: Requiescit & Præclaus Niewiarouius nostris temporibus benefactorum facile Princeps, nullus eum ex Fratribus ea de re petijt, nullus aut blanditijs, aut seruili adulatione, quæ generosos animos infringit demerebatur, sponte sua holocaustum obtulit Deo ex omnibus fortunis suis, quas ex Dei gratia, & maiorum suorum beneficio habuit in pedemontio honestissimas. Ipse petijt à Patribus vñ dotem pro Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis hanc vellent accipere, illis cunctantibus, & comperendinantibus, molestior fuit tantisper, donec ad Acta publica Castrensia secum iretur à fratribus, apud quæ cum maxima animi exultatione libentissimè omnibus suis facultatibus pro dicto Conuentu renunciauit. Non multò post vita functus, è pago Iodłonicensi succolantibus Fratribus 1599 quasi vnus ex his, qui in Religionem iurauerunt sepultus est.

Adamus primi Christophori germanus

heres in Niewiarow, Cichawa, Niegowiec, Swidowka, &c. remanere fecit ex Marina de Kosmierzow Capitanei Kolensis filia Albertum & Adamum. Alberti filij fuere quatuor, Ioannes heres in Xiaznice, qui Praeclauum reliquit virum Curiam Dominici Ducis de Zastaw Spectabili ac ingenua sua persona decorantem. Secundus Albertus in Marbowice. Tertius Stanislaus heres in Cichawa, qui dum egregie literas prius didicisset, post hac duodecim annis continuis rem militarem diuersis in expeditionibus agebat, officijs exercitus aptissimus, unde Magistri Equitum bastatorum legionem Centuriam regentis munere & onere trina functus est vice. Ex Anna Szczepanowska primi matrimonij consorte, suscepit Ioachimum Pileensem Officialem dignissimum, & Annam in claustro Zwierzynecensi prope Cracouiam professam. Sacro iterum connubio celebrato cum Barbara Staßkowska Vicepalatini Cracou. filia, ab eadem habuit filios, Ioannem quem Deo vouit, & profiteri sacrum Ordinem Praedicatorum Cracouia permisit, cui Religio habitum tribuens memor sui Benefactoris largissimi Praeclai, hoc idem nomen ei contulit, qui tandem Theologus promotus, & Concionator qualificatus euasit. Et Franciscum admirabilis indolis adolescentem. Filias vero tres, Marinam Nicolao Raronski nuptam, Teressam monialem in claustro Crac. S. Andrea, & Barbaram in virginitate exstinctam, quae una cum suo parente dignissimo hospitalitatem cum sinceritate rarissimam, deuotionem cum pietate admirabilem, pro comitibus indiuisibilibus habente, Anno Domini, 1629. ad extremam uita periodum perducto, Cracouia apud Predicatores in Capella Familiae cubile mortis habet. Quartus tandem Alberti filius Gassparus Canonicus Crac. tempore quo superuixit omnibus amabilis, & post mortem diu memorabilis, qui Georgio Duci de Zbaraz intimus familiarissimus, ex unicis unicus amicus fuerat. Adamus Alberti frater, heres in Niewiarow, Niegowiec, Wiatowice, Zborczyce, Zrzeczyce, Staraowola, Salkow &c. cum Heduigi de Otfinow Otwinowska quatuor progeniuit filias, Annam Ioannis Iordan consortem, Marinam Petri Gotuchowski uxorem, Magdalenam Ioannis Gotuchowski coniugem, ex qua suscepit Abrahamum Gotuchowski Capitaneum Steziensem, virum armis & toga clarum, atq; Catharinam Hieronymo Lysakowski matrimonio colligatam.

Wrocimowscij in Wrocimowice, Martinus Vexillifer Terrae Crac. in bello contra Cruciferos cum Iagelone strenuus, Bielscius fol. 295. Et cum in feruore belli vexillum amisisset, toto conatu cum nobilitate illa recuperauit. idem Biel. fol. 298. ad annum 1409. Expediuit legationem ad SS. Ioannem, una cum Andrea Lascarij Praeposito Vloclauensi armorum Godziemba, & Shigneo Oleßnicki Secretario Regis. Biel. fol. 311. Demum creatus Subdapifer Crac. expediuit legationem ad Imperatorem Turcarum, ratione Palatini Moldauiae. idem Biel. sub anno 1475. fol. 465. meminit illius Crom. l. 16. & Miech. li. 4. Marcisus seu Narcissus Wrocimowski Castel. Polanecen. 1485. sed iam periodum passa est familia hac, & Wrocimowice bona ad Srzeniauios transferunt. Bogusij in Cracouiensi Palat. alij in Palat. Podoliae confederunt. Bogusium Iudicem Pomeraniae in Capitaneum Gedanensem Vladislaus Lokietek anno 1306. praefecit, qui fortiter contra hostes, & cum summo honore arcem Gedanensem defendit. Biels. f. 209. & 210. Descendunt illi à Bogusiis à Stauisio euntibus. Alterum Bogusium Marschalcum M. D. Lit. Legatum ad Port. Max. à Sigismundo Rege cum Erasmo Ciołek Episc. Plocen. & Raphaele Leßczynski Castel. Lencnensi, meminit Biels. sub anno 1518. Ioannem Bogus Paproc. in 2. opere Castel. Czechouiensem meminit, qui ex Macieiowska Castel. Sendomiriensis

miriensis filia reliquit prolem. Ioannem Bogusium Castel. Zauichosten. meminit Ianulzouius fol. 317. Et temporibus non pridem elapsis erat Canonicus Crac. ex Premisliensi terra. Alij quoq; sunt in Podolia, præcipue Ioannes, vir militari experientia dignissimus, qui abiurata hæresi Caluini, maximo exemplo fuit alijs ad fidem Catholicam, quam profiteri & colere reuerentia humiliter satagit. Ex Kalinowska suscepit prolem.

Wolscij de Podhaice, viri eximij meriti, ceu optimi ciues Patriæ & Reipub. cõsiliarij fideles & strenui propugnatores. Nicolaum Wolski de Podhaice militem sepulchri Domini, & strenuum bellatorem cum Moschis anno 1514. meminit Bielscius. Hunc ad Leonem X. Pont. Max. miserat Sigismundus I. ad quem deducebat præcipuos ex nobilibus captiuos Moschis decem Boiaros. Huc ut opinor, meminit Paproc. Castel. Sendomiriensem, Hoffmagistrum Regina Bonæ, Vislicen. Lomzen. Sanocen. Lanckoronen. Capit. Nicolaus Wolski de Podhaice & Minsko Episc. Chelminensis, successor Vchanscij anno 1561. de hoc Iacobus Gorski Academicus Crac. in Dedicatione Iacobi Sadoleti & Samuelis Macieioij ita differuit. Nil petulans, nil alienum à munere optimi Pontificis in aula tua auditur, nil in accubitu nisi eruditum, castum, piũ. Iam si vitam spectemus, nil ea castius, nil magis sobrium, nil ab omni vitio magis alienum, formam illam & exemplar Pontificis optimi, & ab reprehensione liberi, qualem D. Paulus Timotheum esse voluit, in te intuemur. Sigismundus Wolski Castel. Brzezinen. demum Sendomiriẽ. Marschalcus Curia, Varsauiensis Krzepicien. Capit. Constitutio Regni de eo 1563. Nicolaus Wolski filius Stanislai, Imperatoribus Christianis Maximiliano & Rudolpho, & Regibus Pol. Sigismundo Augusto, Henrico, Stephano, Sigis. III. benè meritis. Gladifer Regni & Krzepiciensis Capitan. primum, deinde ex Marschalco Curia Supremus Regni Marsch. Rabstin. Olstin. Inouloc. Capit. Expediuit legationes ad SS. D. ad Casarem Christianorum, ad M. Ducem Hetruriæ. Erat in Senatu consiliopotens, in expeditionibus bellicis potentior, in pietate feruens, in liberalitate heroica magnificus. Fundauit Camaldulensibus PP. ad Crac, cum perpetua & ampla prouisione monasterium cum Templo egregio in monte Argenteo, restaurauit monasterium Krzepiciense, prouidit monasterium Klobucense.

Wielowieyscij, in Cracouiensi Palatinatu, antiqua familia, & plurimis meritis Patriæ clara. Notabant ab antiquo familiam suam ab arce Trzeblin, modò notant a Wielawies. Ioannes Wielowieyski Castel. Crac. quem aliquot Priuilegia referunt. Felix Wielowieyski vir ingenio & Marte præstantissimus, reliquit dignissimam & Reipub. perutilem prolem. Consequenter virum grauitate iudicij & amore Patriæ splendidum reuoluere cum seculis oportet. Alexander, Ioannes & Paulus de Wielawies subscripserunt electionem Sereñiss. Regis Vladislai IV. ex Palatinatu Crac.

Plichtij in Cracouiensi Palat. splendore generis & antiquitate familiæ dignissi-

mi viri & Senatores. In anno 1409. à Ducibus Masouie una cum legatis Regni, missus fuit ad Venceslaum Bohemia Regem, Plichta Marschalcus Ducum Masouie, Bielsc. fol. 290. Aliqua Præuilegia Ducum Masouie referunt Palatinum Varsauiensem Plichtam, qui eximios milites Patria reliquit filios. Stanislaus Plichta Castell. Sochacouiensis, vir tam in sago quam in toga Patria desideratissimus & eximia liberalitatis. Constantinus Plichta Palatinus Masouie, Gostinensis, Lipiensis, Niesensensis Capit. qui Marschalcum egit ex instinctu Sigismundi III. Regis apud filium eius Vladisl. IV. modernum Serenissimum nostrum Regem, cui omnia felicia à Deo optamus & precamur. Erat prænominatus Plichta & bello clarus, nedum Rothmagister dignissimus, sed etiam turmarum ductor strenuus & circumspectus. Nam & in Valachia ab illo memoria aeterna dignissimo viro & Supremo Exercituum, Præfectus militia destinatus fuerat, & in Prussia à Sereniss. III. Sigismundo Rege Pol. ductor militia constitutus, egregiam ut decuit verum Patria ciuem, nauauit operam, Ioannes Plichta Pocillator Rauensis, vir non minus prudentia, quam generositate & humanitate præcellens. Paulus Plichta Succamerar. Rauensis, & Rothmag. dignissimus, in Confinitibus Regni, & ubicund. sese occasio hostilis præstiterat. Matheus Plichta, Succamerar. Rauensis, eximius miles & boni Patria obseruantissimus, nam cum Michaele Palatino Bes-sarabia pugnando, dum vidit in Patriam arma hostilia ferre, recessit ab illo & ad Exercitum Regni, quem tunc Ioannes Zamoiscius moderabatur conuertit, ibiq. contra dominum præteritum arma extulit. Nicolaum & Ianusium, eximios & strenuos Rothmagistros in Vngaria, & apud Rudolphum Imperatorem demonstrant litera in familia ipsorum, ut enim Patria sua inservire prudenter & utiliter possint, profunt exercitia sed maximè apud externos, ubi otium militi surripitur, & pugna continuatur. Stanislai duo, vnus Notarius Sochacouiensis, ad omnia munia Reipub. idoneus, promptus, necessarius & prudens. Alter Subdapifer Sochacouiens. de quo & Constitutio Regni 1589. meminit. Valentinus Plichta in magno Kolacy-no, Castell. Rauensis, Præfectus Scepusiensis, qui dum Succamerar. Rauensis fuisset, & Iudiciorum Tribunaliciorum nedum rectus auscultator, sed multoties Marschalcus & director tam Lublini, quam Piotrkowie & Radomij esset, in Aula Principum Regni Polonia & Sue-cie, S. R. E. Cardinalis primùm, tum Caroli Ferdinandi Vroclauiensis, & Plocensis Episcopi Marschalci dignitate, decoratus permansit. Suscepit ex Wolucka Maximilianum Aul. cum iam Sereniss. Principis Caroli, & quod maximum est, ad latus Principis Polonia, & Suecie Alexandri educatus fuit, sed animi dotes singulares illius & gratissima corporis symetria inuida mors retorsit & discepit. Habet alium filium spem generis sui in castris Minerue Cra-couiæ, ad Martialia certamina iam breui accedentem. Octavianus Plichta in Skotniki filius Palatini Masouie, Capit. Gostinensis & Strzeleccensis, Vexillifer Gostinens. qui Parentis sui & maiorum merita specularando, reuoluit illud Platonis. Ortus nostros partem sibi vendicat Patria, partem amici. Et illud Ciceronis: Tum te satis diu & bene vixisse dicito, si & naturæ & Patriæ quod debes solueris. Adamus Plichta subscripsit electionem Se-reniss. Regis Vladislai IV. ex Palat. Rauensi, & Stanislaus Subdapifer Sochacouiensis, ex Sochacouiensi Terra.

Pikarscij à Pikartij in Cerscensi Terra, antiquitate & meritis in Patriam, di-gnissima Familia. Ioannes Pikarski Index Terra Cerscensis, & Ducum Masouie Troideni, & Semouiti indiuiduus comes in bello. Cui pro meritis maxima contulerunt bona Anno 1300. Latouizum Oppidum cum omnibus attinentiis, & Likarczycze Pikartij, & Runowo in Cer-scensi terra, sed successu temporis Latouizium & Runowo amiserunt, alia autem bona vsq. modo retinent. Colligitur inde maximos fuisse viros tam scientia, quam Marte, unde plu-rimis honoribus insigniti, sicuti Acta testantur, memoriam sui benè spirantem posteris reli-querunt. Fraclaus Pikarski Subdapifer Czernensis, heres in Likarcice & Pikartij, reli-quit filium Thobiam, qui post ornatam adolescentiam debitis nobilium mediis, matrimonio contracto suscepit filios sex, eximios Patria ciues & Reipub. consiliarios. Iacobus primus
filius,

filius, qui labore & vigilia nobilibus debita, acquisiuit bona in Palat. Rauensi Szacin dicta, eius verò filius Ioannes ex Iärzyniankà de armis Trzaskà natus, ad prædicta bona Szacyñ acquisiuit villas Olśowam Wola & Rosoffam, honoratus dignitate primo Subiudicis, post Iudicis Terra Rauensis, quod officium iuxta leges & conscientiam annis quindecim administravit, sepultus in Nova Ciuitate ubi Epitaphium ostenditur. Sorores illius una Agnes, Potrikowscy Ioannis, altera Golgowscy coniuges erant. Filij verò tres Ioannis Iudicis Terra Rauensis ex Choynacka, Petrus literis & exoticis linguis ornatus, quibus non modicum Patria decus attulit, dum Canonicus Vloclauien. & Luceorien. atq; Præpositus Crusuicensis fuisset, sepultus Vloclauie. Paulus alter filius ex Notario Radomsc. Subiudex Rauensis, cum Szydłowska Palatinatus Syradiensis contracto matrimonio breui obiit, & in sepulchro maiorum in Nova Ciuitate depositus quiescit. Laurentius tertius filius, qui iuuentutem consecratam Deo, religioni Societatis IESV voto constrinxit. Profecit plurimum in virtute & literis, nam Doctor Theologus, Rectoris dignitatem Iarostauie, & Polnania administravit. Filia verò ex eadem Choynacka Rylscy, & Nowomieyscy erant consortes. Ex altera verò coniuge idem Iudex Nowomieyska suscepit filios quatuor, Alselmum qui cum Wilkossenska matrimonio tenet in Syradiensi Palat. Andream Religiosum Societatis IESV, Stanislaum & Philippum eximium adolescentem, & filiam Hedwigim. Ioannes alter filius Iacobi, in Curia Sereniss. Augusti Regis reddidit obsequia annis plurimis, spirituales autem vitam dum sibi elegit, qua talem virum decebant exercuit. Hinc Decanus Varſauien. Canonicus Vilnensis, Præpositus Bielsceñ. & Liuenſis, renunciatus fuit. Insuper Ecclesiastes Euangelicus Sereniss. Augusti Regis ultra decennium permansit, quo in munere & dignitate officij tam zelosus fuit, ut contra Hæreticos & Caluinos, tunc M. Duc. Litu. onerantes, lingua & scripto predicaret. Et dum primitus ad Augustum Regem Magos spiritus immundi deduxerunt, ut Nigromanticam exercerent, ausus est quidam instinctu demonis predicationis tempore coram Rege quadam fascinata demonstrare, ille ut concionando aduertit, arrepto libro Euangelij publice arguendo obstinatum actorem librum ad eum direxit dicendo: Diabole aut effugare aut prædica. Profectò hic prædicabat Christum crucifixum, & iudicem venturum, ideò nullo habito respectu personæ offensa, beneficij expectati increpat, arguit auditorem. Sepultus Varſauia in Ecclesia S. Ioannis, cum tali Epitaphio.

P A X D E I.

Quam viuens Regi; Senatui; Populo; Polono, magno animo, magnisq; lateribus.

Hæc mortui Ioannis Pikárski, Decani Varſauienſis, Canonici Vilnensis, Præpositi Bielsceñ. & Liuenſis ossa tueatur. Vixit Principibus gratus, populo venerabilis, Ecclesiæ utilis, amicis iucundus, omnibus liber & apertus. Mortuus 8. Septembris, Anno Salutis 1577. Ætat. 61.

Zachæus tertius filius Iacobi, in Aula August. Sereniss. Regis, morum & occupationum nobilium ut collegit exercitia, ita in obsequia reddidit Regi & Patriæ. Demum, negotiis diuinis animum ubi reddidit, Canonicus Pultouien. & Varſauienſis renunciatus fuit, & Parochus Gostinenſis creatus, ibi Ecclesiam de nouo erexit, quam apparatus Ecclesiasticis, libris & organis, ceterisq; ad decorem Ecclesiæ spectantibus, illustravit & ornauit. Erat Administrator Episcopatus Plocensis, dum Illustriss. Episcopus Baranowski, Romæ ad limina SS. Apostolorum Petri & Pauli moraretur, nec rediret. Obijt Varſauia tali Epitaphio adornatus.

D. O. M.

Zachæus Pikárski Archidiaconus Plocensis, suoque Illustriss. Episcopo Alberto Baranowski limina S. Petri visitanti Administrator, Varſauien. Pultouien. Canonicus, Sereniss. Regis Augusti Secretarius. Pietatis, morumque comitatis, ac liberalitatis amantissimus, dote competentis pro Anniversario depositionis, die Nonis Octobris quotannis obeundo assignata, cineres suos ut cum fratre charissimo, quod viuo non licuit semper vna esse possit, huc inferri petijt. Atatis Anno 64 Obijt 1607.

Turgianus seu Georgius quartus filius Iacobi, post iuuenilis ætatis decora, & exercitia in Academiis & magnatum aulis, in Rauensi Palat. cum Brzozowska suscepto matrimonio reliquit Stanislaum, qui nobili ætate dum reddit Patriæ commoda obsequia, ad pacatam vitam deducendo tempora, cum Golgonwska matrimonio iurato, reliquit Valentinum. Valentinus Stanislai filius, qui ætatem floridam dum Minerua honoribus, gratam Patriæ reddidit, ad stylum Cancellariæ animum conuertit, ubi verò quod nobili honestum est, iure patrio illustrauit ætatem iuuenilem, ad militaria trophæa deduxit studia, quapropter dum ad Ioannem Rádziminski Metatoris Castrorum Regni tyrocinia bellica exercuit, boni militis rem & nomen assumpsit. Demum Magni illius Cancellarij Regni Venceslai Leſczyński Aulicus, contra Osmanum Imperat. Turcarum unâ cum Serenissimo Rege, & proprio Domino processit. Nunc est maior Domus Illustriss. Luca Opaliński, Marschalci Supremi Regni & Iudex Curie. Dum verò Vicecapit. Varcensis fuisset, in coniugem viduam relictam Koziatulscy de domo Laskowsciorum accepit, ex qua filium eximie indolis & optime expectationis Remigianum suscepit, & filias Potentiannam & Annam. Stanislaus quintus filius, miles in adulta ætate digna trophæa retulit. Reliquit cum Golgonwska duos filios, dum obiit in senectute bona, suscepit in Goscylin sepulturam, in cuius Epitaphio post enumeratas virtutes additur: Fuit Catholicæ religionis zelosissimus, censuris Ecclesiasticis nunquam innotatus. Ioannes primus filius ipsius, vir pacis & belli tempore Patriæ proficiuus, cum Dobieska reliquit filium Bartholomæum, qui familia sua promittit moribus & educatione decorem, & augmentum fame. Reliquit & filias, Barbaram Peptinſcy, Sophiam Trzcinscy, Mariannam Kosaccy, Catharinam Chusteccy coniuges, Annam quæ obiit, Dorotheam & Hedwigim Virgines. Petrus alter filius Stanislai, qui iuuentutis florem Curie Regis Sigis. III. deuouerat, & in obsequia unâ cum Auunculo suo Christophoro Golkowski, Tribuno Varsauiens. Capitaneo Ostrolencensi Sereniss. Regi reddiderat, ut verò ad iudiciosam ætatem peruenit, ViceCapitaneus Ostrolencensis creatus, cum Szpotowna Duninowna celebrauit matrimonium, & relictis septem filiis, & filia obiit, & in Hostinin sepultus est. Filij eius Paulus, qui cum Zakrzewska ante Trzcinscy matrimonium tenet, Laurentius Presbyter factus, seruit Domino. Petrus, Franciscus, Ioannes, Theodorus, & Valentinus, filia Anna. Andreas sextus filius Iacobi, qui ut maiorum vestigia sequendo, reddidit Patriæ obsequia debita, quo constantius ea persolvere possit, accepit coniugium cum Szaczynska, ex qua suscepit Anzelinum, Stanislaum, & Albertum, atq. filiam Hedwigim. Anselmus ubi matrimonium cum Rusiecka suscepit reliquit Ioannem, qui in Imperio in bello contra Gustauianos occubuit, & filias Mariannam Bielinſcy, & Sophiam Lochowſcy coniuges. Cum altera verò consorte Czaplinska reliquit Alexandrum, & filias Annam & Ursulam. Dum verò Alexander ea quæ nobilem iuuentutem decent, in erudiendis moribus & colligendis virtutibus expleuisset, & maiorum suorum conatus è vestigio honoratus esset cum Koziatulska suscepit matrimonium, & reliquit eximia expectationis filios Ioannem & Casimirum, utinam contemplemur eos viros consilio, perfectione, eloquentia, & pietate dignos, magnos & exemplares. His namq. mediis familiarum decus, Patria dignitas, Reipublica authoritas, Ecclesiæ emolumentum crescit, promouetur, firmatur.

Stamirowicij de Stamirowice, in Rauensi Terra. Hi propriè Ligezj sunt, nec antiquo tempore hoc cognomine ex bonis sortito, mutarunt appellationem veterem ex vulgus denominatione, sed hæc singula Acta Rauensia docent. Ioannes, Hieronymus, & Stanislaus germani fratres ex Martino, qui antiquæ Familie suæ decorem propriis meritis auxerunt, illustrarunt. Ioannes eximius miles tam in Patria, quàm in exteris nationibus, Principi Hungariæ Matbia dexteritate animi summopere commendatus, quem etiam Præfectum Stabuli sui esse voluit, tenuit vinculum Sacramenti cum Barbara de Familia Slancorum antiqua, cuius etiam priuilegium Pruthenicum sub Vlad. slao Jagello 1436. meminit, quod subscripsit Stanislaus Slanka de Lappowo Sandomiriensis Castell. Reliquit filios eximios bellatores

rores tam in Patria, quam in Hungaria, Daniele, Thomam, Georgianum qui ad Egrum in Hungaria maxima fortitudinis suae specimina demonstrarat, vixit ultra annos centum, & Ioannem Rothmagistrum S. R. M. Hieronymus multarum linguarum peritissimus, atque inde ad obsequia Patria apprimè dispositus, honoratus titulo Iudicis Sochacouiensis postquam plurimis expeditionibus sub Exercituum Duce Supremo Iazłowiecki, familiam suam illustrauerat. Ex Sophia Szymanowska Iudicis Sochacouiensis filia, reliquit filios Martinum, Iacobum, Vladislaum, Thomam, Laurentium, Andream, Iosephum, & filias Sophiam Bielscy Catharinam Wasouicij, Hedwigim Trzcinscy consortes. Martinus Hieronymi seu Iarosij filius, hic totam indolem ad res bellicas disposuit, quocirca in Russiam qua continuo exercitio in Castris, palastra militari floret, descendit; inde in Hungariam, in Valachiam superiorem excurrit, atque optimi militis nomen & gloriam obtinuit. Dum verò in Patria diuersis in expeditionibus trophaea collegit, pacatiorem statum eligendo, cum Hedwigi Rosnowska armorum Ogonczyk matrimonium celebrauit, atque pro dignis in Patria meritis Pocillator Leopoliensis à Serenissimo Rege Sigism. III. renunciatus, cumulatam vitam optima in senectute finiuit. Sepultus Leopoli in Ecclesia Archiepiscopali, reliquit filios 4. Stanislaum Canonicum Leopoliensem, & eximium Pradicatorum, qui pluries in Iudiciis Tribunalibus, graui iudicio, perplexas causas, veritati & iustitiae restituit, & ceu Iudex optimus conformiter ad ius & verum decreuit. Melchior alter filius, qui exercitia in Magnatum aulis ad virtutem instructa militaribus addixit vigilis, sub signis Capitanei Calusiensis Luca Zotkiemski, & multoties in Prussia, & contra Tartaros, & rebelles Cosacos victoriosè pugnavit. Tenet matrimonium cum Catharina Kurzanska. Thomas tertius filius Martini, qui cum Martino Kazanowski Campiductore Regni, per sexennium continuus miles meruit militis strenui rem & nomen. Cum Sophia Waszczynska sacramenti vinculum obseruat. Ioannes ultimus filius, familiae suae decus, quandoquidem multoties pugnando contra hostes Patriae, Augustissimi Imperatoris tuendo partes, occubuit. Filia illius Sophia, primò Andrea Kuropátnicki, post Marcianni Grabianka consors. Iacobus alter Hieronymi filius, post praeclaras occupationes in Castris, & in Patria constituit pacatam vitam cum Trzcinska, ex qua suscepit filium Vladislaum, qui cum Strusinska habuit Andream & Maximilianum. Thomas tertius filius, ubi nobili virtute aetatem honestam constituit, etiam cum Trzcinska suscepit matrimonium, qua est Iaroslauus cui Brochowska consors. Laurentius quartus filius Hieronymi, Pocillator Gostinen. & Capit. Kowalscensis. Hic ornamenta familiae cum Illustriss. Duce in Czartorsko multoties pugnando in hostem, collegit & auxit, cum Catharina Nieborowska tenet matrimonium, ex qua suscepit filiam Succamerarij Lenciciensis, nunc Castellani Sendomiriensis. Witowsky consortem. Andreas quintus filius Hieronymi, eximius miles sanguine vitam conspersit pro Semione Mobyła Palat. Moldauiae, cum Turcis in superiori Valachia pugnando, ibique occubuit. Iosephus ultimus filius, cuius animi dexteritatem, & decentem in Patriam reuerentiam declarat honestissima vita & Dapiferi Sochacouiensis officium. Stanislaus Stamirovski ultimus frater Ioannis, & Hieronymi seu Iarosij. Hic dum militia vigeret contra Moschorum Dynastiam in M. D. Litu. militaris gratia descendit atque ibidem post bellicos anphractus domicilia sibi constituit, reliquerat filios nouem, sed plurimi ex illis furore Martis cecidere. Albertus Stamirovski patruelis frater Ioannis, Hieronymi, & Stanislai, dum aetatem floridam excellenti virtutum decore collustrasset, vita conspicua exemplar ut in posteris relinqueret, cum Elisabeth Wolska suscepit iuramentum matrimonij. Ex quibus progenitus Ioannes, militarem obseruantiam assumpsit, atque in Prussia contra Gustauianos, in Confinibus Regni contra Tartaros, atque in expeditionibus aliquot contra rebelles Cosacos ad Niedzwiedzię, Kumejki, & Starzec eximia audacis fortisq. viri demonstravit experimenta. Et dum cum Illustrissimo Potocio Campiductore Regni adimplet militaris fortuna trophaea, magnificum tenet iter ad nomen consequendum boni bellatoris & strenui, soror illius Sophia Kamiensky consors.

Woienſcij in Premislienſi Terra, Iacobum eximium militem viribus & corpore præſtantiſſimum, referunt quædam ſcripta Stemmatum Terræ Premislienſis.

Nowowieyſcij in Plocenſi Palat. Qui imitantur in moribus naturam: ut enim natura ſequitur delectabile & fugit triſte, ita illi Patriæ & domui delectamentum eſſe, & ab illis omne repellere nefandum & triſte deſiderant.

Blazewſcij in Rauenſi Terra, quibus genium & ingenium contulit vigilia, & ſtudio in virtute & fortitudine. Sigismundum Exactorem contributionum, ſub Anno 1589. meminit Conſtitutio Regni.

Pachowſcij ibidem,

Dankowſcij ibidem, Valerianum refert Conſtitutio Regni, Anni 1632,

Wlodkowij ibidem, ſicut magiſtra eſt verecundiæ ipſa natura, ita cauſa virtutum nobili eſt ſpecies ipſa generis, ſciunt ſe eſſe nobiles.

Minorouij in Crac. Palat. Antiqua familia in magnos, potentes, & utiles Patriæ viros effecit dictos Minores. Lucrum enim aſſert non dilatio temporis.

Laskowſcij in Lublinenſi Palat. Perpetua cunctatio in virtute imperfectio, cunctatio cum hoſte animæ vel corporis ſumma perfectio, tales iſti eſſe cupiunt.

Mlodeccij in Sendomiriſi Palat. & Radomſcenſi diſtrictu. Ab annis teneris exercent virtutem & fortitudinem, nam ſero iam hoſti occurrunt, cum finitimi omnes ſubaſti ſunt.

Strzałkowſcij in Ciechanouiſi, quia inter negotia proficua Patriæ & domui honeſto mori decorum eſt, non aliud volunt, quam nobilem animum illuſtrare factis, Stanislaus Vladisl. IV. electionem ſubſcripſit.

Mikołajowſcij in Sochacouiſi Terra, nominat aliquos Bielsc. ſub Anno 1569. Ne faciat peccatum negligentia de virtute, occurrunt ſaluti & ſanitati domus familiæ & Patriæ.

Dąbkowſcij in Rauenſi Palat. Hi quia gloria maiorum poſteris eſt lumen, addere meritis maiorum uti poſſunt volunt.

Obląkowij in Rauenſi, & Sochacouiſi Terra, ſicut exercere corporis ſalutem, ad ſalutem mentis eſt ſani iudicii, ita illi ſanum reputant, ſanitatem Patriæ, ſaluti corporis anteporre.

Potrykowſcij, in Rauenſi & Sochacouiſi Terra. Cauent aliqui vulneratus ne prælio miſceatur, debilitat enim fortitudinem pugnantis, ſed ſi fortis miles eſt, non curat ita vulnera ſua quam Patriæ, vadit & moritur ne Patria patiatur.

Dluſcij ad Radomiam, deſiderant reddere Patriæ quod nobilem decet, & ſi facultas impedit, ſicut incommoda Patriæ induſtria curantur, ita illi affectu bono poſito excuſantur.

Wiſcij in Rauenſi, Paulum Wiſki in Hungaria militantem referunt Hiſtoria, cui Stanislaus Ligezà Pocillator Regina, crimen homicidij eo quod armorum Pulkoza fuiſſet, condonauit.

Sepichowſcij antiqua domus, ex quibus erat Capit. Lezeſcenſis, Anno 1558. Norunt illi quæ ſunt officia boni ciuis & nobilis.

Błędowſcij

Błędowscij in Cracouiensi Terra, Bielscius in bello ad Polociam cum Alexandro Konięcpolski meminit unius fol. 782.

Swidzienscij In Sochacouiensi Terra, sinceritate animi & studiorum latantur, nam malum sub specie boni celatum, exterminium adducit.

Wolczek Kukwá in M. D. Litu. qui in unione M. D. Litu. cum Regno in Comitibus Chrodensibus Regni, suscepit talia arma à Ligęziis, Nicolaus Aulicus Regis August. reliquit Nicolaum, Hieronymum, Georgium.

Grodowscij in M. D. Lit. in Kouensi districtu, Petruserat Capit. Diamenti.

Nasielowscij in Vitepscensi Palat. ex quibus erat ibidem Palatinus, cuius filia erant Zbarascij, à qua erat Petrus Zbaraski Palatinides Trocensis, qui Iordani Castell. Cracouiensis habuit coniugem, quo mortuo Zborowscij Marschalci Curia erat consors. Chrechorij Ościk, Nicolai Wolczek coniuges.

Lesniewicij, Bogdanus Vicecapitaneus Lanckoronensis Bekiesio tunc Praefecto existente.

P V Ł O R Ł A.

DELINEATIO.

EST media aquila capite integro, quandoque habet coronam regalem cum cruce, quandoque non. Medietas verò est per longum.

O R I G O.

Beneficentia Regum & Imperatorum talia concessa fuisse aliquibus arma, vel ob propaginem regiam, vel ob merita splendida in arena cum hoste. Vnde in armis Mieszaniec, videmus mediam aquilam non coronatam, ex qua ratione ibidem diximus. In armis verò Sulima & Zareba mediae videntur aquilae, sed differentes ab his, sed tamen ob singularia eorum merita illis concessa. Hanc verò aquilam mediam per longum & coronatam deferunt in Austria Stibichij & Freikierij Comites. Ex qua familiae in Regno Poloniae coniugio ligatae manent, Maria Leonora Stibichin Christophoro Chalecki Gladifero M. D. Litu. & Catharina Stibichin Vladislao Woynæ Gorzdouensi Capitano. Arma ergo sunt aquilae Stibichidum inter tunnas aureas & medios equos, unde ad illorum arma quidam notabat.

Stibichidum Tunnis aurum saxisq; Trophaea.

Bellaq; non profugo Mars memorabit equo.

*Premia factorum Diademate prædicat ales
Scissus: an hæc toti parua corona fuit?*

SIC HONORABITVR, QVEM REX voluerit honorare.

EXimium est in literis sacris exemplum in Mardocheo, qui pro dignissimis meritis nullum retulerat adhuc præmium. Hoc namque ut Rex Asuerus cognouit quæsiuit à primis in aula militibus, quomodo debeat honorari ille, quem voluerit Rex honore afficere. Respondit Naaman Princeps militiæ, debet vestitus regia toga super equum regium sedens per vias publicas duci à maiori curiæ præcedentibus preconibus & acclamantibus: *Sic honorabitur quem Rex voluerit honorare.* Erat iste eximius honos, nec fortè præstantior fingi poterat, Christiana tamen beneuolentia longè altiùs præmiatur bene meritos, nam honos Mardocheo donatus, breuem applausum habuit & cito labentem, Christianissimi autem & Catholicissimi Principes, illos qui omnibus numeris virtutum diuites, & magis merito suo quàm fortunæ beneficio magnos, Patriæ & Reipub. rectè & sincere obsequentes & seruitia honesta reddentes, perpetuis honorantur titulis & ingentis sibi insignijs & armis, æuiterne illos eorumque posteros insigniri permittunt & volunt. Vnde Alexander quoque Magnus, amico suo & commiti in bello exhibitum honorem in persona sua à Darij consorte, ubi errorem excusabat respondit, & ille est Alexander & alter ego. Ille etenim qui plus boni Patriæ & Regno quàm sibi desiderat, & qui pro Patria dilecta vitam, substantiam, libertatem, & filios ponit hilariter, summo meretur dignari honore. Nam sicut omne quod excellentissimum magis habet de actiuitate, ita si quod est periculosissimum optimus ciuis sustinet pro Patria, id præstitit iam Patriæ quod erat actuum hæroicorum. Quocirca honorem qui virtuti debetur non solum ille meretur, sed etiam cum amplitudine. Lacon quidam à Patria sic cognominatus, dum sub hasta veniret ac preco diceret: *Laconem vendo.* Obturauit illi os dicens: *Captium (inquit) prædicare vendere.* In quo suam conditionem æquo animo tulit, Patriæ autem ignominiam ferre non potuit. *Plutarchus in Lacone.* Multa iam hic merebatur, sed qui adhuc maiora meretur, ei quoque amor, honor amplior debetur. Maximo igitur meritò in tantum præmium Stibichorum domus deuenerat, cum mediam aquilam coronatam Imperatorum diademate, in stemma proprium obtinuerant.

*Magnus amor. permagna fides, quàm maxima virtus,
Alterius vitam morte parare sua.*

P O L V B I N S C Z Y K.

D E L I N E A T I O.

Aquila diductis alis expansa, tenens in corde soleam calcibus sursum obuersam, intra quam est crux. Qualia videlicet sunt arma laſtrzebiec seu Lazanki.

O R I G O.

Maximi Moschouia bellatores dum Tyrannorum Ducum crudelitatem detestarentur, nec plurimis beneficijs, promotionibus, honoribus datis & promissis, à recto deuiare intenderent: abiectis & neglectis omnibus ad Reges Poloniae & Duces Lituaniae transierunt. Nam licet Patria cuique sit grata & delectabilis, innodata tamen impietate & cruentata sanguine innocuo, vnicuique abominabilis existit. His aquila concessa fuerat in insigni, cui in vnione accepta laſtrzemba, in medium aquilae ipso amore & fortitudine stimulante, honoranda celsit.

V B I B E N E I B I P A T R I A.

EST hæc sententia trita & pro paradoxo habetur, attamen non virorum probatorum, sed vilis fortunæ & vulgi fuisse apparet, illorum enim est amicitias vtilitate probare. Probus namque & existimationis strenuæ vir Leonidæ induit animum, qui pulcherrimum duxit pro Patria pugnando occumbere, *ut Plutar. in Lacon. dixit.* Et licet cor iam fuerat præſagum mali dum ad Thermopylas cum Persis conflicturus proficisceretur, non tamen deterritus fuit, sed hilariter tanquam cænaturus apud superiores procedebat. Verumtamen, quia domestica tyrannis & ducum seuerus nimium in regendo progressus, durior est omni tyranno ab extrâ veniente, nam nedum personam sed etiam vxorem, liberos, amicos, substantiam euerunt, destruunt, exterminant: ideò alia illis quærenda Patria, in qua illis bene fuerit, conceditur. Nec modo dissimili processit Solon, *ut Laertius lib. I. retulit,* quum enim vidit rerum summam esse penes Pisistratum, ante Curiam arma deposuit dicens: *O Patria tibi & dictis, & factis sum opitulatus.* Hoc pacto testatus sibi non defuisse voluntatem consulendi Reipub. & inde in Ægyptum nauigauit. Tam enim grauis est res imperij tyrannica, ut sicut ymbra hominem ubique sequitur, ita periculum vitæ & iudicij iustitia vlciscens

scientis in tyrannos Dei, semper instat eosque ubique persequitur. Quocirca Leo Bizantius accusatus à ciuibus dum ab aliquibus adhortaretur, ut ad hostes confugeret, semetipsum iudicauit & in concionem prodiens dixit: *Ego (inquit) à vobis ciues mei quàm vobiscum interfici malo.* Profectò omnibus nunc apparet luce clarius, quam decenter quæsierunt Polubinscij sibi aliam Patriam, nam qualem modo exhibent gratitudinem acquisitæ Patriæ, demonstrant lucide, quàm proficui fuerunt suo naturali solo. Etsi quo pacto illos Patria adamata ornamento in ingressu perlucido donauit, illi à primo & nunc eandem adornare, protegere, dilatare non cessant, ut exprimere laudes eorum non sufficiat calamus, sicut quidam ad arma illorum notabat dicens:

Difficile est calamo bellorum sculperè laudes

Non calamo, gladiis cuditur iste labor.

FAMILIA POLUBINSIORVM.

Andreas Polubinski vir bello eximius & toga, nam in filiis cognoscitur parens. Eius enim filius erat Basilus Capit. Mścislauien. & Marschalcus Grodnensis, sicut Chyouia apparet ex Epitaphio in Pieczary. Leo Basili seu Vasili filius, ibidem sepultus cum Epitaphio typis nouit er dato.

Leo Polubinscius hic cum suis quiescit,

Si eundo ad umbram vestrum quis insolescit

Sile, expergefactus leo obuium ledit,

Nec cui cedit.

Alexander Polubinski maxime experientiæ vir in bello. Legatus ad Imperat. Moschorum à Chodkieuicio Gregorio, à quo in Moschouiam abductus fuit, ut Reinoldus Heidensteinus lib. 1. refert. Idem Anno 1560. ad Marienburgum prope Kiesiam bis fudit Moschos & deduxit in captiuitatem Kniazium Iuanum Meskierscium, ut Stricouius fol. 769. Bielsc. fol. 609. Erat tenutarius Wilkiscensis, ut Stricou: fol. 707. refert. Turmarum Castrensum demum ductor strenuus in Liuonia, dexterè pro Patria pugnando occubuit.

Pro Patria si dulce mori si stertere turpe est,

Cantabit bello hæc carmina quisque suo

Occidit, occidit, nostri sunt verba sepulchri,

Nos vtriusque mali, syllaba curta sumus.

Demetrius Polubinski totus in bello & castris, cuius ex armis proycit umbra faces. Michael Polubinski Iudex Slonimensis, cuius filius Leo ad Bialam in Moschouia cum Sereniss. Vladisl. IV. expugnando arcem occubuit, de quo ita in funere.

Principio Moschos sternebas victor aceruos,

Atque cadaueribus barbara terga dabas

O fors? ô longi non fælix temporis hora,

Ad summam belli concidit ille sui.

Non

Non opus huic longis titulis, sic namque cadendo,
Emblemma hic belli condidit omne sui.

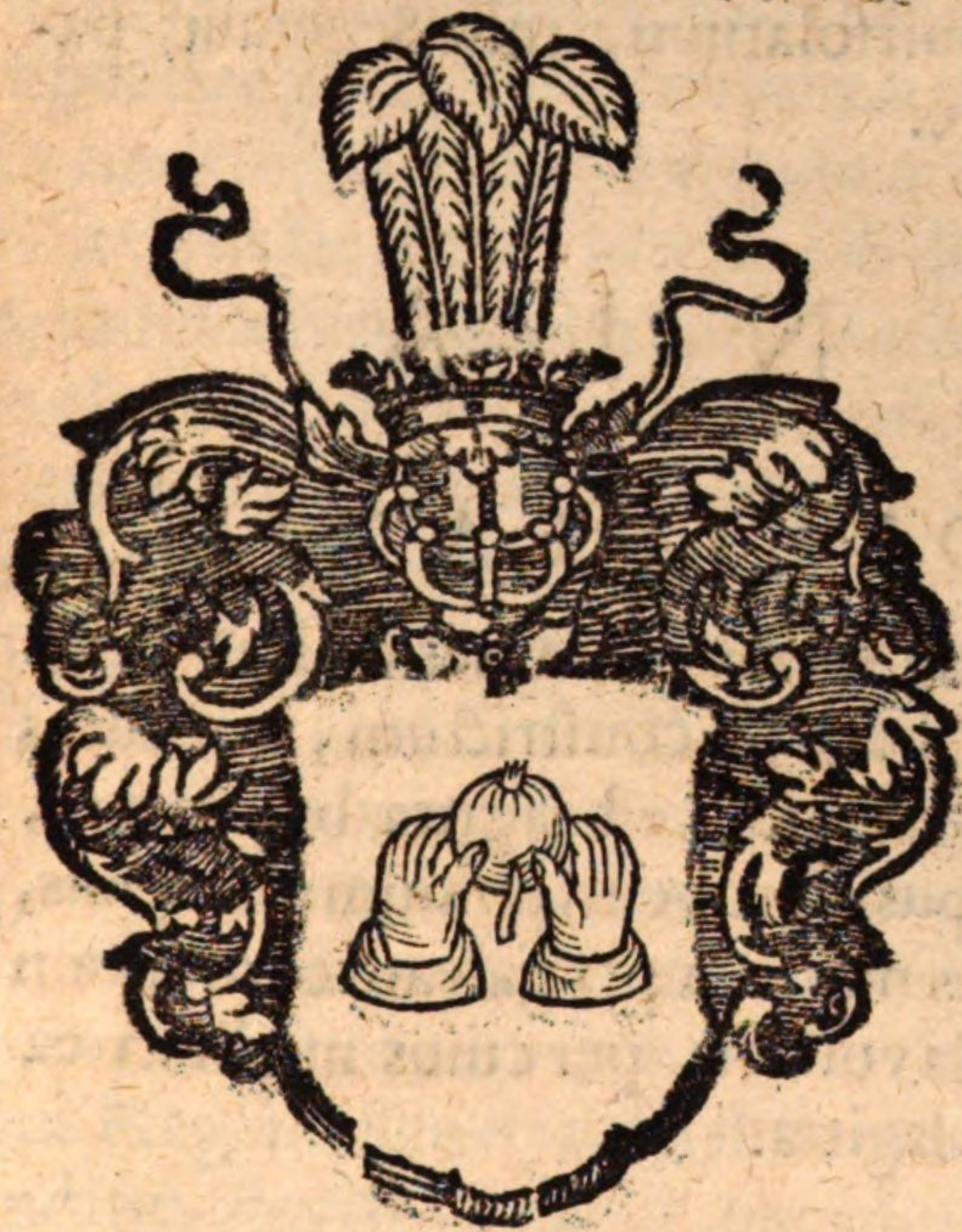
Daniel Polubinski etiam strenue pugnando, una cum Leone in ipso principio belli ad Smolenscum cessit victricibus fatis, & occubuit.

Iam scopulos Bellona tuos præuectus & Euros,
Et scripsit factis sæcula longa suis.

Subscripserant electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis, Casimirus de Lubna, Leo Daniel Christophorus, Demetrius, Nicolaus. Ex quibus à Schysmate dum ad gremium Sanctæ Ecclesiæ venerunt, Monasterium Ordinis Prædicatorum in Dereczyn erexerunt & fundarunt. Et quia descendunt à Nagoniis qui arma Iastrzebiec in unione susceperunt, de illis etiam sub armis Lazanki diximus, at hic latius.

PLESNIK seu PIESTNIK.

DELINEATIO.

MAnus viri digitis continent pomum maturum flauescens, ad ipsum medium, manicæ ad manus sunt cælestini coloris, non sunt tamen manus nisi cum ipsis palmis ad primam iuncturam, campus est sanguineus. Supra coronam alij ponunt tres pennas Strutij.

O R I G O.

Vtilitatem Patriæ attulisse, hæc tam antiqua arma protendunt ipso pomo & delicata tractatione

parentem horum armorum, quia tamen campus sanguineus est, non pacis medio sed belli feruore conquisita fuerunt, aut etiam coniecturari liceat quod mediante farmato pomo conturbatos, & sanguine plenos affectus sedauerit.

B E N E F I C I U M P O M U M.

VT varia sunt poma, Persica, Malagranata, Citrina, colloquintida, ita varia quoque beneficia ob insitam & abditam in eis virtutem sanitatis humanæ conseruatiuam præstant. At pomum hoc inter manus leniter atque gratiose tractatum, singulare quoddam beneficium attulisse Patriæ, reuocat nobis in memoriam. Et sicut Anser à Romanis in honorem deductus

deductus ob beneficium quoddam præstitum, ita hæc arma ob singulare quoddam bonum effloruerunt. Scribebat in nummis Iustinianus beneficium Christi, & prædicabat lingua dicendo; *A bonis bona bene puta, suscipe, tracta, conserva.* Non minus & à bono ciue accepta bona contemplanda, nam si cui est optimus vicinus, qui statim in periculo succurrat, nil ipsius rerum facile interit: multò magis si fuerit ciuis optimus Patriæ nullum incommodum communitati sperandum erit. Admirabile lego de S. Coengino Hiberno, vt in Bibliotheca Ingolstadiensi refert scriptor rerum ab ipso gestarum. Reguli cuiusdam filius ægrotando, qui in studio pietatis ab ipso informabatur poma desiderauit, Sanctus arborem salicis benedixit, quæ usque in præsentem diem poma gignit ad Festum hyemale S. Martini. Quæ cruda quidem sunt, vt vix à quoquam degustari possint, sed appropinquante Natiuitate Dominica celeriter maturescunt, solis infirmis pro medicinali remedio seruanda. Medicina quædam salutis Patriæ hoc pomum fuit, ideò attolitur, delectatur. Quapropter tanto viro, qui Patriæ subsidium, Reipub. splendorem, Equitibus ornamentum, populi solatium attulit & genuit, parentemus & sequamur voto, virtute, pietate.

P N I E I N I A.

D E L I N E A T I O.

EST pomum anterioribus pedibus vrsi constrictum, per cuius medium est sagitta balistarum, campus est rubeus, pomum albescens, pedes nigri. Super galeam coronatam est ala vulturis, per cuius medium eadem sagitta.

O R I G O.

ADucibus Masouiaë cuidam sagittario concessa fuerunt, nam plurima damna populis dum inferbat vrsus, dedit edictum Masouiaë

Dux, vt qui ipsum occidisset, digna præmia referat. Aduertit sagittarius vrsus pomum in rostrum cupientem ponere, & cito balistam aptatam explosit, & in os ipsum vrsus sagittam immisit. Correptus terrore & dolore vrsus retro cecidit, accurrens sagittarius abscidit illi anteriores pedes, attulit ad Ducem, & iuxta promissa prouisus beneficio, hæc quoque arma in signum gene-

generosæ audaciæ & agilitatis cum nobilium dignitate suscepit. Proclama autem Pnieinia fortè à Knieinia nomen desumit, Knieias enim vocitamus loca arboribus mixtis fructiferis & infructiferis referta, in quali loco vrsus ille conspexit & occidit.

A MALO MALVM à BONO BONVM.

IA M nemo adulatorum est, qui malum diffusum per orbem à pomo non sentiat vel non prædicet, erat naturæ bonum proueniens ex pomo non peccati Adæ, at vbi peccauit, à pomo venit malum. Vnde in symbolum pomo depicto subscriptum multoties legimus, *A malo hoc est pomo, malum.* Sed dictum hoc de primis parentum iam in Axioma celsit, quod à malo homine non prouenit nisi malum, sicut à bono tantum bonum: non enim potest arbor bona malos fructus facere, nec è contrà. Erat legibus prohibitum antiquis, poma ex alieno in armum legere, ecce hic poma lecta nedum in armum sed in arma, & nobilitatis arma. Armum militare præstitit ille non inuidiæ vel auaritiæ, non licebat enim ex alieno pomario in tanto numero asportare poma quantum humerorum onus sit, ideò prohibitum fuit. At strenuo militi legere in armum & humerum quantum virtus & audacia sufficit de hoste licuit: imò hoc ab illo requirebatur, ideò arma hæc in armum & familiæ ornatum accepit. Refert *Paus. in Bæot.* quod poma ad pedes simulachri Cereris in autumnno posita per hyemem non putrescebant, at sine Cerere possunt hæc fieri & fiunt. Pomis prædictis potiùs hæc dignitas danda, quod multis sæculis non computrescent: non enim putredo in talia poma accidit, nisi irrepat morum deprauatio, aut familiæ periodus ex ordine superiorum determinatus. Tàm igitur clara posteritas primi Parentis horum armorum inspiciendo pomum vrsus & sagittam dicere cum Plutarcho possunt, sunt poma quædam suauiter acerba, nam& ipsa amaritudo amicorum defunctorum atque maiorum memoria, mordet animum, at non sine voluptate, imò cum summa voluptate. Tractatur iam hoc pomum in manibus Regum, Senatorum, ordinum Nobilium, & conseruatur virtute, fortitudine, gloria, in æuiterna tempora. Legi quod tractaretur à Rege & Regina pomum, sed generauit magnæ suspicionis notam. Miserant subditi pomum insolitæ magnitudinis Imperatori, quod ille transmisit Imperatrici, dedit illud cuidam Paulino Imperatrix. ille ignarus rei ob decentiam pomi non dicendo vnde haberet misit Imperatori, admiratus Imperator, innocentem in suspensionem traxit, & fortè persecutus est. Volat hoc pomum per manus fortium, sed non aliam suspensionem generabit, quàm fortes esse in Patria, fortes in bello, nobiles in Regno. Lusus erat pomis, dum duo iuuenes disligata veste ad pectus, exponebat vnus alteri ad iaciendum pomis, & ille vicissim idem faciebat: alij autem duo sagittis exponebant pectora nuda vt vibrarentur ex sagitta. Similes sunt his illi, qui talia deferunt arma, nam luden-

udentes & gloriantes pomis, denudant pectora sagittis, ut Regem & Regnum, Senatum & Rempublicam, Ecclesiam & Patriam, famam maiorum & suam, repressis hostilibus armis, florere & fructificari, ut suauia & dulcia poma valeant & possint.

LINEA FAMILIÆ PNIEINIA.

IN Rauensi Palat. plurimi his armis utuntur, ex quibus aliquos nominabo, alios diligens lector quos author non potuit adnotabit.

Karwowski, quia fato prudentia maior, ideo cautè, optimè, sincerè, humaniter vitam illi ducentes, nec in castris nefastam cladem, nec domi inimicam fortunam detulerunt.

Rostkowski, qui dum prima elementa ab artifice summo didicerunt, illa toto tempore vitæ conseruarunt, ex hoc namq; & felicitas familiarum, & bonum Patriæ ampliatur.

Kotarski ibidem, ut libri sunt viui magistri, ita nobiles eò quod nobiles virtute & amore Patriæ superare ignobiles debent.

Starzewski ibidem, sicut sapientior omnibus est, qui ab omnibus discere vult, ita nobilior opere & praxi erit, qui se in palestra literarum & armorum in Aula Principum, & Senatu exercitauerit, quod faciunt Starzewski.

PRAWDA seu PRAWDZIC.

DELINEATIO.

EST leo rufus prosiliens ex muro latericio ad medium tenus, circulum stringit pedibus anterioribus, erectam caudam extendit, in campo caelestino. Super coronam idem leo circulum seu patinarum suppositorium quasi demonstrat.

O R I G O.

Varia est Origo horum armorum, nam composita fuerunt multoties in Italia, in Germania, & semel in Polonia, sed inde sumamus initium, ut ad Originem in Regno facilius deueniamus. Arma Leonis originem habent in Italia, sicut

apparet in Familia Illustri Malaspinarum, qui simillime Leone ex muro prosiliente utuntur, sed quia illi utuntur muro albo: Pawdzicij verò utuntur muro rubeo, ut Historici tradunt, ideo illa Arma Malaspinarum superius

recaui-

vocauimus *Pielgrzym*, quia à peregrino Portugalesi habet suam originem hæc Familia Malaspinarum, ex qua multi fuerunt Heroes, Cardinales, Episcopi, Duces, Præfecti Ciuitatum in Italia; ista verò vocantur *Prawdźic*: eadem tamen arma sua Leonis & Muri constanter affirmat dicta Familia, quod & Bielscius innuit cū armis Leonis & Muri *Prawdźiciorum*, de quorum Leone *Aulus Gellius lib. 5. cap. 14.* ex Appione Polyhistore refert, quod etiam P. Anton. Balinghem. Soc. I E S V in libro cui titulum præfixit *Morum à brutis petita institutio*, habet: Androdus quidam Dacus, seruus Proconsulis in Africa, ob dominum sibi infensum, à quo verberibus fuit sæpissimè lacesitus, fuga sibi consulens inde in solitudines Africæ secessit, atque cū in speluncam ob æstum nimium fuisset ingressus, ignorans eam esse cubile Leonis; subito ex venatu Leo rediens, debili & cruento pede ex spina transfixo ad iuuenem mitis accessit, ei pedem porrexit, & quibus poterat lignis, vt spinam extraheret supplex rogabat; ille extrahit spinam, saniem expressit, siccauit, atque leonem omni dolore leuauit; illicò leo se ad solitas prædæ exercitationes ex spelunca proripit, prædæq; parte Chirurgo suo impertita, toto triennio nutrit, qua ille ad solem assata vescebatur. Pertæsus Androdus ferinæ vitæ, consuetudinis & domicilij impatiens inde digreditur, & postquàm huc atq; illuc vagatus esset annos plurimos: comprehensus est tandem, Romamque vt in potestate sui Domini esset fuit perductus, à quo cum ad bestias esset damnatus, Leo ille Androdi quondam hospes & conuictor, qui dum ille vagaretur etiam captus erat Romamq; deductus fuit, contra ipsum in theatrum immissus erat, vt eum discerperet ac deuoraret; quem leo vt vidit, cognoscit, stitit, miratur, mitis accedit, blanditur, lingua demulcet, cauda applaudit, ad eius pedes se abiicit, cauens summoperè ne ei noceret, cui incolumitatem suam deberet; Androdus quoq; tandem hospitem suum & nutritorem cognouit, & leonem tanquam peregrè venientem amplexatus est. Verùm cū ista magicis artibus fieri existimarentur, immissa est in Androdum Pardalis, quæ dum eum inuadere aggrederetur, Leo idem seruatorem suū ab huius laniatu seruauit, illamq; lacerauit; quod dum fit stupent omnes. Androdus ad Iudicem reducitur, narrat rem, liberatur à morte, donantur ei ciuitates, & in insigne Leo conceditur. Cū autem quidam clarus militia ex post eris illi, ex Familia Mæninorum in Hetruria, quæ murum rubeum pro stemmate defert accepisset coniugem, arma nobilitatis suæ coniunxit cum armis Mæninorum, & hinc creuit leo ex muro exiliens. Demum posteritas huius in Germaniam ad Rhenum venit, ibique domicilia fixit, & his armis in Palatinatu Rhenensi vtuntur nunc Comites de Dinhein, ex quibus Andreas Dinhein, aucupandæ gloriæ militaris gratiâ Boleslao Kriuouftio Rege bellicosissimo regnante An. 1123. in Regnum venit, qui vbi plurima trophea deduxit, nomenq; suum celebre fecit, ipsi vnicam filiam suam Ioannes *Prawdā*, Iudex Terræ Gostinen. Comes de Sczawin & Trąbki, de quo agunt

Acta Gostinen. in coniugem petenti non denegauit: maiorum ille suorum memor coniunctionis scilicet armorum, etiam arma consortis suæ, circulum videlicet hunc patinarum seu sublicium armis suis coniunxit, atq; Leoni gestandum dedit, à quo posteri descendentes, ut constat ex literis foundationis Ecclesiæ Trabceñ. & alijs quæ extant honorati sunt titulo Comitum, in quibus scribuntur Comites de Trabki, Comites de Labiszyn, Comites de Gulczow, & Comites de Sczawin, qui omnes sunt armorum *Prawdźic*, quod constat ex appensione sigillorum ad illas literas Anno 1313. in quibus omnes illi nominantur inter se fratres.

LEO DIVIDENS ESCAS.

INter Filios Patriarchæ Iacob, tres lego benedictione parentis sacratos in Leonum specie, Ruben, Iuda, Benjamin. Dicit ad Ruben Iacob: *Tu fortitudo mea, prior in donis, maior in Imperio*. Est hæc benedictio leoninam dignitatem & potentiam spirans. Benedicendo verò Iuda, dicit: *Manus tuæ in ceruicibus inimicorū tuorum, catulus leonis es, ad prædam ascendisti, requiescens accubuisti, ut leo & quasi leæna*. Ad Benjamin verò dixit: *Benjamin lupus rapax, manè rapiet prædam, & vespere diuidet spolia*. Qui conuerterit mentem in præsentia arma, atq; in Familiam Illustrem & Generosam, eorundem affirmabit triplicem hanc benedictionem exemplificatam in eis alta benedictione Omnipotentis Dei. Verum considerando nedum leonem, sed simul circulum hunc Regum mensæ aptum, quasi iam vellet dicere Leo: *Sum diuidens escas*. Diuersus namq; est leo naturalis à Symbolico. Ille enim nescit diuidere sed interficere escas. Dicit enim Ælianus: *Saturati leones feræ alicuius carnibus, reliquias aperto gutture afflant. Hinc tantus oritur fetor ut à nullo animalium carnes attingantur*. Symbolicus autem leo diuidit escas, sicut Psal. 121. dicitur: *Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in seculum seculi*. Naturalis leo nescit parcere iratus donec vlciscatur. Ælianus quomodo hoc referat, audite: In Pangeo Thraciæ monte occiderat absentium leonum catulos vrsa, & fuga sibi consuluerat conscensa arbore, insecuti parentes inueniunt, sed quia difficilis adscensus, sine vindicijs, relicta igitur ad custodiam leæna, vagatur per montes leo, pastorem securi instructum inuenit, blanditur, veste arreptum ad arborem trahit, succisa arbore vrsa delabatur & discerpitur, semper leo vindictam desiderat, & tantum infert damni, quantum mali accepit, inquit *Auicena*. Symbolicus verò leo benignioris est semper naturæ, desiderat esse Pastor animarum, Pater Patriæ, orphanorum tutor, egentium Patronus. Hinc in Familia Prawdźiciorum tot tantiq; eximij Pastores & Episcopi Ecclesiarum fuerunt, de quorum Stanislao de Gulczewo, inquit Cathalogus, erat vir integer & pius, pudicus corpore, in egenos & orphanos liberalis. Patrem verò Patriæ officijs omnibus demonstravit se Niśczycki Sigism. quin bello Socaliano etiam abscessis iam manibus Patriam defendebat. Quid referam de Alberto Kriski, Ioanne Łaszcz, Mathia Wiodek, Iacob,

cobo Sczawinski Pal. Bresten. & eius filio Ioanne Simone Castellano ac postea Palat. ibidem, alijsq; amatoribus veris Patriæ, qui & Remp. auxerunt, & Ecclesiam Dei decorarunt? Eorum nomina scripta sunt in libro vitæ.

P A R S I M O N I A V I T Æ.

Quoniam grandes diuitiæ sunt homini viuere parcè, augeturq; & conseruatur res familiaris parsimonia. Præsides ciuitatum, atque Prouinciarum Regnorumque Mæcenates, subditis Imperio suo seruandam parsimoniam variè commendarunt, iusseruntque. Carolus XI. & Henricus VII. legem dederant, in nuptijs alijsque conuiuijs plusquam tria pocula non apponantur. Et Philippus Francorum Rex edictum fecerat, ne vltra duo feracula in prandio vel cæna consumantur, neue assæ carnes in prandio apponantur: quid si vidissent quadraginta & vltra patinas mensæ appositas, quam dicerent legem? sed hanc salutis matrè parsimoniam præsens Leo satis prudenter insinuat; extrahit enim hunc circulum à mensa, non ideò, vt locum daret ampliori luxui, non ideò, vt liberiores locum ciatis & poculis concederet, sed vt parsimoniam omnibus commendatam redderet, & quod superat à mensa, pauperibus & egenis elargiri persuadeat. Est iste Leo cum tali circulo alter Seneca sed mutus, non loquitur, sed idem innuit, quod ille in Epist. dicebat: *Annibalem indomitum illum niuibus & alpibus eneruauerunt fomenta Campaniæ, vt qui armis vicit, vitijs victus sit.* Nam si quid ardoris & ferociæ habuit, popinis & commensationibus deletum est. Etenim apparatus conuiuiorum sunt, inquit Tacit. instrumenta libidinum, Leo fortissimus est, rugiet, & quis non timebit? sunt tamen infima animalium, quæ nedum deterrent & debilitant Leonem, sed enecant quoque & interimunt. Terrentur voce galli & igne, Leontopolis bestiolis modicis cinere conspersi tolluntur, ait Solinus. Et quia plures occidit crapula, quàm gladius fortes potentes & præcelsos genere viros, suadet parsimoniam Prawdzicius leo, atq; fulcrum epularum è mensa surripit spargendo rumorem, *Sera parsimonia in fundo est*, non enim tantum minimum in imo, sed pessimum remanet.

R E S P I C E & I N S P I C E.

Prawdzicius leo exposito hoc suo circulo, formam speculi transparentis gerit, cui vt plurimum tale inscribitur lemma: *Respice & Inspice.* Puta quis, quid, qualis, & quomodo sis. Vnde Seneca lib. I. Natural. quæst. *Specula ad hoc inuenta legimus, vt homo ipse se nosceret, & si est formosus vitet infamiam, si deformis virtutibus rependat, si iuuenis flore ætatis admoneatur, tempus esse discendi & fortia audendi, si senex vt indecora canis deponat, & aliquid de morte cogitet.* Non aliud Leo hic te legere, ô posteritas Generosa, in hoc circulo cupit, quàm *Respice & Inspice.* Respice maiorum virtutes, facta, religionem, pietatem; Inspice si similia in te repræsentas, & votis illorum factisque respondes. Inspice & si vides te esse hominem, eris homo homini,

homini, & non lupus. Est enim homo animal omnium varium & multiplex, quum se hominem esse non nouit, si verò vides te esse nobilem, generosum, parentes lauda: si diuitem, fortunam lauda: si virtutibus, moribus, artibusq; doctum, te lauda ipsum: nō enim hæc à parentib; hæreditaria, nec ætate mutabilia, nec à corpore caduca. Quod si te militem vides, inspicere quod nullum bellum in benè constituta Repub. suscipitur, nisi pro Fide, Patria, & subditorum salute. Si verò te vides esse Senatorem, inspicere quod tolerabilior est Reipub. status, vbi Princeps malus & boni consiliarij sunt, quàm vbi bonus Princeps & mali cōsiliarij, siquidē vnus malus à plurib; corrigi potest, quod ex aduerso difficulter fit. Quod si te vides Regem, inspicere, quod qui parcit malis, nocet bonis; & quod fulmen sit, vbi cum potestate habitat iracundia, & quod propter Regum iniustitiam transferuntur regna de gente ad gentem. Si verò Sacerdos es, inspicere quod non sicut populus, ita Sacerdos; nam si sal euauerit, in quo salietur? Quod si potens es, sed infelix, inspicere quod quò quisque est infelicior, eò magis suspiciosus; & quo magis suspiciosus, eò magis timidus; & quo magis timidus, eò magis crudelis. Et vt paucis multa comprehendam, reduco in memoriam.

Fortior est qui se, quàm qui fortissima vincit

Mania: nec virtus altius ire potest.

Quorum omnium viuo exemplo præstantes viros, tam Magnificos & Illustres, quàm Reuerendissimos plures Linea Familiæ demonstrabit. Sed ex his in speculum ex vitis Episcoporum Plocensium vnicum Ioannem II. dictum altum commemorare liceat. Dum priuatus esset, hoc est Scholasticus Plocensis, boni viri iudicio omnium opinionem habebat, Episcopus verò factus, quasi sibillum ad aurem haberet: hæc dies alios mores exigit, aliam vitam postulat, adhuc in perfectiorem virum mutatus, contemplationi sacræ & orationi ita intentus fuit, vt huic vni vacare videretur, & Clerum arctiori disciplina Ecclesiastica contineret.

LINEA FAMILIÆ PRAWDA seu PRAWDZIC.

Prawdicius, qui primus in Regno talia nobilitatis composuit Arma, & duo insignia Leonem ex muro profilientem, & materialem sphaeram mensa in vnum insigne coniunxit, quis, quantus & qualis fuerit habes in origine, & docet posteritas, ex lumbis eius procedens, quæ successu temporum in innumeras familias à diuersis dominjs & possessionibus diuersimodè cognominatas, meritis in Rempub. honoribus ac premijs creuit: ab vno namq; eius nepote processerunt Gulczewscy, à quibus Niszczyccy, Kriscy, Sierpscycy, &c. ab altero Latalescy, à quibus Labisynscy, Laszczy, Lascisewscy. à tertio Sczawinscy, Trabschy, Brochowschy, Witoslawscy originem suam ducunt. Franciscus alias Franko Episcopus Vratislauiens. de quo ita Longinus sub an. 1181. Ziroslaus 2. Vratislauiens. Episc. cum annis sedecim sedisset, 3. Non. April. moritur. Cui Franciscus alias Franko succedit fauore Boleslai Alti Vratislauiensis Ducis à Petro II. Gnesnensi Archiep. confirmatus, & consecratus, qui alio nomine Suetbko appellabatur, Polonus genere & nobilis de Domo Prawditarum. Petrus Episcopus. Posnanien. de hoc ita Dlugossus Quinto Idus Febr. Boguphalus Posnanien. Episcopus. vir doctus & literarum amator, libris insignibus quorum multitudine abundabat Ecclesia Posnanien. largitis, in Solec cum sedisset.

sedisset annis decem, hebdomadis sex, & sedecim diebus moritur. Capitulares pro Dominica Oculi indicta per viam compromissionis, Petrum Decanum genere nobilem de Domo Prawditarum, virum pium & religione, ac deuotione rarum, elegerunt in Pastorem 1253. De hoc quidā distichon tale scripsit:

Rara auis in terris studium virtutis honori

Adiungi, tamen hoc me super astra tulit. ●

Ioannes 2. dictus Altus Episcop. Plocen. de Familia Prawditarum, qui morum ciuilitate & humanitate omnium, tam Ecclesiasticorum, quam secularium amorem sibi conciliare sciuit; com s enim & frugi erat, beneuolentia & fauoris fructus in omnes effundere praeclare nouit; annis 14 summa cum laude gessit Episcopatum, tanquam vir pius quoque & religiosus an 1296. electus. Nicolaus 1. Episc. Plocen. notabat Familiā suam de Gulczewo Armorum Prawdzic Ianislao successit. Hic petijt ordinata electionis confirmationem, non ab Archiep. Gnesnen. sed ab Urbano V. Pontif. Max. accepta confirmatione Roma mandato Pontificis, à Cardinali Hostien. consecratus fuit Idib. Decembr. 1367. Stanislaus 1. Episc. Plocen. germanus frater Nicolai praedecessoris, de hoc in Vitis Episcoporum Plocen. ita Illustriss. & Reuerendiss. Episc. Plocen. Lubiencki, Viderunt Praepositum Vladislauen. & Canonicum Plocen. satis idoneum esse, qui temporalem & spirituales iurisdictionem exerceret, nam & eruditus erat, & singulari pudicitia praeclatus, pietate verò in Deum & erga egenos munificentia insignis. Ab Archiep. Gnesnensi Iaroslao mandante Urb. V. Pont. Max. consecratus fuit, biennio praefuit, paralisi ta-ctus, 1371 cessit è vita. Dobieslaus 1. dictus Sonkà de Gulczewo germanus frater praenominatorum duorum Episcoporum Plocensium successor, magnanimus hic Dobieslaus fuisse dicitur, nam dum toties vacua esset Pastore Ecclesia Plocen. contigerat ut cupiditate quoque hominum possessiones Episcopales inuaderentur, decimarum ius interuerteretur, nō passus est Dobieslaus iniuriam, sed praedecessorum negligentia amissa recuperauit, & temerè occupata iure vindicauit, omnes fratres tres decennio gubernatione cōpleta decesserunt. Paulus Palat. Plocen. & Praefectus ibidem, à quo Niszczyccy originem ducunt. Hic venationi tantum deditus fuerat, ut pro duobus canibus Ducibus Plocensibus villas ad Lomzam Kopyski & Matwice modo valoris ultra 30 millia florenorum obtulerit, dederitque. Ioannem referunt virum tantarum, ut restes, soleas discerperet. Andreas Palat. Plocensis, quem sub anno 1460 referunt litera, qui reliquit filium eiusdem nominis & dignitatis, sed demum erat Palat. Betzensis, ex Oporowska Armorum Sulima reliquit filios quinq;. Nicolaum Palat. Betzen. & Capitaneum, qui filias habuit, quae ex Familia Niszczycciorum transtulerunt bona in alteram Familiam. Grabowieccy Capitanei Mlauensis, Sempelborscy Pocillatoris Lencicien Sienienscy, & Kosobuccy coniuges. Bartholomaeus alter filius Cancellarius Plocensium Ducum. Ioannes 3. filius, hic ex Margareta Sierpska reliquit duas filias. Kloczewscy Castell Zawichosten. Capit. Malogosstensis, quae den. um Gostomscy Palatini Rauen. consors, & Piekarska. Petrus quartus filius, de hoc Constitutio 1591. Vir ad Reipub. negotia dispositus plurimas expediuit legationes ab Augusto, & Barium ad Sforciam Bonam cum Wysoccio Abbate Lenden. legatus à Rege missus dexterè officium legationis exegit, cum Magieronna filiam Elisabeth consortem Laszc reliquit prolem. Christophorus 5. filius, decor Domus Niszczycciorum, tam in marte, quam in consilio, qui pro meritis Capitanei Ciechanouien & Prasnien. honore dignatus fuit. In Moschouia & ad Gedanum praeclara fortitudinis suae detulit trophaea. Ex Kosobucka Castell. Liuen. filia, reliquit filios & filias. Subscripsit electionem Sigism. III. Regis 1588. Arcem Plocensem Stephani Regis mandato recipit, Bielsc. fol. 765. Militum ductor post Socolianam expeditionem Mieleccio disponente, Bielsc. 767. Sigismundus Niszczycki, eius animi & roboris fortitudo in bello aureis scribenda notis. Nam in Socaliensi infausto praelio cum Tartaris, licet undique confixus sagittis, tamen pugnavit, imò iam utrisque manibus sibi amputatis, dum ex illo extraherentur sagittae, pedibus, dentibus impetebat hostem. Profectò maluit hic fortiter occumbere egregiam sui memoriam relinquendo, quam turpiter fugiendo auita gloria deesse. Adamus de Radzanow Niszczycki, Confederationem Generalem ante electionem

Vladislai IV. conscripsit. Andreas de Rádzanow Niszczycki Tribunus Visogrodensis, & Adamus ex Plocensi Palatinatu, subscripserunt electionem Vladislai IV. in Visogrodensi Terra. Sierpscij de Gulczewo, erant tres germani fratres, Andreas Palat. Rauensis, Capit. Plocen. cuius filiae erant Margareta Niszczyccij, Hedwigis Czarnkowscij Generalis Maioris Pol. & Pyzdren. Capit. & Anna quae Ruczynscij Zarembij, Zlotkowscij erant consortes. Felix alter frater Castell. Rapienscen. eius posteritas Petrus Castell. Rapienscen. & Andreas etiam Castell. Rapienscen. ille decessit sterilis, hic reliquit cum Sophia Sczawinska Castell. Sochacou. filia, Adamum, & alios sed breui in vitam securiorem translati sunt, soror horum duorum Castellanorum Anna, primum Wolscij post Pivo consors, plurima bona intulit in eorum Familiam. Tertius horum frater reliquit duas filias, Helisabeth Iarunthi Palatini Lenciciensis, altera Kowalscij Castell. Leopold. consors.

Latalscij antiquitate, meritis, dignitate, praestantissima Familia, notabant familiam suam de Labisino Comites. Mathias Latalski Palat. Brestensis, qui ut Cuiauiensem eam defenderet à Crucigeris, dum Vladislaus Jagello Prussiam vastabat, relictus cum Ianusio Koscieleccio Palat. Inouoclauien. à Rege fuit. Bielsc. fol. 323. Ioannes Latalski, vir ingenio, pietate, morum gravitate, alijsq. virtutibus insignis. Hic ex Cancellario Reginae Elisabeth, & Praeposito Cracouiensi, Posnaniensi, Lenciciensi, creatus Episcop. Posnanien. 1525. in quo dum sedit annis decem, translatus fuit ad Episcopatum Cracou. & Ducatum Seueriae, ubi dum annis duobus regit Ecclesiam, Gnesnam ad Archiepiscopatum assumptus fuit. Obijt Aetat. 77. Anno 1540. Quem multis encomijs celebrarunt Scriptores. Kantscius in Vitis Episc. Cracou. ita de illo:

Stirps generosa tibi, sed nec minor adfuit ipsa
Virtus, quae superat stemmata clara Patrum.
Dulcis in alloquio cunctis: tua pectora luce
Et pura fuerant candidiora niue.
Quapropter viuis fama celeberrimus. Ex te
Patria virtutes quas imitetur habet.

Ex illius Epitaphio Gnesnae ista decerpimus:

Vir singularis virtutis & humanitatis, omnibus benevolens, affabilis, in subditos excellentis pietatis. Reipublicae amator studiosus, Aedificiorum Archiepiscopatus partim incendio, partim vetustate collapsorum hilaris restaurator.

In cuius excellentem ornatum conscientia ita lanitius.

Aedite Sauromatum Latalici stirpe verusta,
Fecisti patrium quae decuere genus.
Comis & ingenio candore notandus, ob idque
Nil male quod de te fama loquatur habet.

N. Latalski Castell. Lencicien. & frater patruelis Archiep. Gnesnen. qui à bonis Latalice notabat familiam. Reliquit optimos ciues Patria in Castris & Castro peritissimos, ob dexteritatem animi & fortitudinem corporis. Ianusius germanus frater Archiepiscop. Gnesnen. Palat. Posnaniensis, Capit. Czluhouiensis, maximus bellator & intrepidus, cuiuscumq. sortis & periculi amore Patria. Hic cum Sienianscio & Iazłowieccio, usq. in Oczakouenses campos peruenit, atq. ibi Oslam Soltanum profligauit. Secundo autem praelio ibidem in captiuitatem Tartaricam deuenit, à qua per germanum suum 1530 anno Episcopum Plocensem liberatus extitit.

extitit. Bielsc. 560. reliquit filios tres. Stanislaus primus filius Capitaneus Inoutodet-
uiensis, & Tzucholsensis, erat in Lábissyn heres, eximius erat propugnator Patrie armis,
& iudicio. Ex Ducissa Pomerania, reliquit unicam filiam. Ianusius 2 filius Castell. Gne-
sneń totus in campo & defensione Patrie. Alijs enim a natura lingua & calamus ornamen-
tum domus, alijs tympanum & gladius delicia & profectus Familie fiunt. Acceperat diui-
sione bonorum cum fratribus Lipienno Oppidum, &c. sed hac inseruiendo Patrie vix non
consumpsit, ex Iaruntowná Palat. Lenciciensis filia, reliquit duas filias. Georgius tertius
frater, hic erat heres in Dębno ad Gnesnam, &c. reliquit filios & filias. Obijt cum summo
odore bone fame.

Włodkoui in Russia. Perantiqua & bonis non perangusta familia, armis, con-
silio, & trophæis militaris eximia. Matthias Capitaneus Camenecensis in
Podolia, qui ut gratia actus fortitudinis accepit Præfecturam, maximum spe-
cimen audacis prudentiæ atq; merendi Patrie declaravit, dum pauca manu
incurSIONem Valachicam in mille prædarijs inuasit, eosq; in confusionem &
prædam Commilitonibus suis commisit, & obsides cum oppido liberauit. Ex-
struxit in arce Camenecensi portam arcis, & arcem ipsam adornavit atq; fir-
mauit. Reliquit filium Stanislaum, eximium & strenuum Rothmagistrum,
qui pro heroico actu in diuersis prælijs, atq; sincero sanoq; consilio patriæ dato,
recepit in præmium Præfecturam Haliciensem & Colomiensem, demum Pa-
latinatum Betzensensem, cui dum prima consors Elisabeth Zamoyška Castellani
Chelmensis filia obiit, mæstissimus Palat. Altare B.V. Mariæ de argento cum
tabulis S. Stanislai M. & S. Mathiæ Apostoli apud Prædicatores erexit, atq;
cruce argentea, calice cum patina aureo dotavit, atq; sepulchrum ex marmore
splendide posuit, ubi & ipse postmodum cum altera coniuge Heduigi Oleśni-
cka id quod terrenum erat deposuit. Erat vir ad martem & Senatum natus,
atq; virtutis quæ fundamentum est perpetuæ gloriæ sincerus obseruator, quod
vel inde sit clarum, quia in Tartarica obsidione castri Haliciensis, iam præ ve-
tustate putridi, dum modicas vires multitudini hostium undequaq; obijcit, ad
quietem paulò composito S. Catharina Virgo & Martyr in somnis admonuit,
illam esse tutorem eius & loci. Paucis elapsis horis ingruentibus Tartaris in
munitionem, ductorem occidit, & omnes ab arce pepulit. In rem igitur gra-
titudinis erexit Sacellum in Arce S. Catharinæ Martyris & fundauit, totamq;
historiam delineatam posteritati ibidem reliquit.

Krisciĭ in Plocensi Palat. multis encomiis celebranda Familia, plurimorum namq;
meritorum grauitate reddiderunt Ecclesia, Patria, Regi, Regno, & amicis, id quod optimum
ciuem & generosum virum conueniebat. Leo heres in Krisko, qui ut maiorum facta virtu-
te propria illustrauit, ita progeniem claram reliquit. Ninognieus filius Leonis Palat. Plo-
censis 1430 Cum Boglewski reliquit Catharinam Narzymſcĭ consortem, & Ioannem Ca-
stellanum Zakroćimensem, qui cum Lasocka armorum Dolega, Stanislaum Castell. Zakro-
ćimen. qui reliquit Ioannem cum Witusk., & ille cum W. chorowska reliquit prolem, & Iaco-
bum qui reliquit cum Czofnowska Florianum, cum Bartnicka verò armorum etiam Dolega
reliquit Annam Minska, Margaretam Rádzieſka, Dorotheam Zielenſka, & filios Ia-
cobum Canonicum Plocensem, Nicolaum, Bartholomeum, Stanislaum, Petrum Capit. Plo-
censem, & Paulum, qui cum Anna Srzenſka armorum Dolega, reliquit Annam Brzoska,
Barbaram

Barbaram Ofuchowſcij, Margaretam Koſtká, Caſtell Zakroćimienſis, Catbarinam & Agnetem Vchansſij conſortes, & hos filios. Albertus Pauli, qui qualis, quantuſq; vir fuerit ingenio, iudicio, dexteritate, &c. Epitaphium illius in Drobn n ediſſerit.

Albertus Kriſki, Sigism. II. Regis Pol. Aulicus, Succamerar. Plocenſis, Dobrzynenſis, & Mlauenſis Capit. Patricius Polonus, iuuenis decorus, ac pulcher generis nobilitate, ac maiorum ſuorum claritudine & virtutibus ſuis illuſtris, Philoſophia ac Iuris ſcientia, linguarumq; multarum peritia clarus, in diſputationibus Doctorum hominum acutus & diſertus, natura & arte eloquens, pauperum & oppreſſorum adiutor, iuſtitiae & publici boni amator, qui legationibus ad Pium III. Papam, ad Caſarem Romanorum, ad Hispaniae Regem Philippum bis, ad Angliae Regem, ad Margrabium Brandenburg. ex dignitate perfunctus cum eſſet, ſe quoq; ad Remp. recte adminiſtrandam pararet, ampliſſimoſq; Magiſtratus ſibi promiſſos à Rege expectaret, maturo fato cum ingenti hominum dolore ex humanis ſublatus eſt 24. Nou. Anno 1566. Aetatis ſuae 33. Eius legationes Biel. ſub A. 1555. refert. Felix alter filius Pauli, Tribunus Plocenſis, ad magna à natura benignitate & iudicio natus, ſed nimia pinguedo à puero obſtitit. Stanislaus 3. filius Pauli, Palat. Maſouia, Plocen. Capit. vir in grauiffimis negotijs Regni expediuit legationes varias ad Henricum Galliae Regem, ad Iuanum totius Moſchouia Imperatorem, cum absoluta poteſtate à Sereniſſimo Stephano Rege. Ex Margaretha Vchanská Palat. Plocenſis filia, reliquit filios eximia doctrina, & peritia linguarum deſiderabiles Patria, Albertum, Felicem, Paulum & Petrum, filias Eliſabetham & Barbaram. Subſcripſit Stanislaus Coronationis Sigism. III. pacta, & unionem M. D. Litu. Lublini, 1569. Sorores verò ſuprà nominati, Minogij, Sumſcij, quae progeniuit Pomſciborium Caſtell. Ciechanouien. & Magdalenam Kraſinſcij, quae Episcopum Craconiensem genuit, altera ſoror erat Margareta Loſ conſors. Felix Kriſki, ad negotia Reipub. bene diſpoſitus, hinc in Anno 1601. Luſtrator Volhynia deputatus filius Stanislai Palat. Maſouia, vir eloquentia clariffimus, propter aureum flumen Oratoriae facultatis, alter Demosthenes Sarmaticus, poſtea Magnis Cancell. Regni multum conſilio, multum Autoritate Senatoria, ſuo tempore in Repub. valuit. Huius filius Paulus Kryski, ut iuuentutem ſuam ad obſequia Reipub. aptiorem redderet, multarum nationum Germania, Italia, Hispania mores vidit, omnium illarum linguas didicit, domum reuerſus Aula Regiae ſeſe addixit, Aulicus Regius Sereniſſ. Sigismundi III. effectus, Praefectura Kowelenſi honoratus fuit. Albertus Kriſki in Drobnino Capit. Przedziecenſis, & Arnolphus in Drobnin, ſubſcripſerunt electionem Sereniſſ. Regis Vladisl. IV. ex Palat. Breſtenſi in Cuiavia. Stanislaus Kriſki in Drobnino Iudex Terrae Plocenſis, eandem ſubſcripſit ex Plocen. Palat.

Laſewſcij, cum Kriſcijs eiufdem diuiſionis bonorum. Indicabo tibi, ó homo, quid ſit bonum & quid dominus requirat à te, utiq; facere iudicium & diligere miſericordiam, & ſolicitem ambulare cum Deo tuo, verè occupatio Generoſa & Nobilis Laſewſciorum ſecreta memoria hac recondunt.

Radzanowſcij, antiqua & opulenta bonis & virtute familia. Paulum Palat. Betzenſem 1436. diuerſae literae nobilium referunt, & Statuta Regni plurimos dignitate praestantes commemorant. Paulum alterum Plocensem Vexilliferum Acta antiqua habent. Martinum meminit Ianuſouius fol. 769. ſubſcripſit unionem M. D. Litu. Lublini 1569. Martinus Radzanowski in Radzanow, Vexillifer Plocen. ſubſcripſit electionem Sereniſſ. Regis Vladisl. IV. ex Palat. Plocenſi.

Sczawinſcij, hi cum antiquitate Generoſa Familia, ipſum torrentem virtutum meritorum & trophaeorum, intimis pectoribus & virenti diligentia, in poſteris ſuis conſer-

narunt, & splendore diuerso in Castris & Senatu exercitato, magnificè illustrarunt. Sunc in Palatinatibus Rauenſi in Goſtinenſi diſtriſtu, & Lenciciei. notant alij familiam ſuam de antiqua Sczawin, alij de magna Sczawin, alij de Sczawin noua, qua nunc Sczawin Boro-
wa appellatur, ſed hi omnes eiſdem arboris & linea ex parente primo ſunt. Ioannes de antiqua Sczawin Maſouie Ducibus ad obſequia delectus, atq; ab eiſdem optimè pro meritis prouiſus, ſicut Priuilegia Boeſlai Ducis teſtantur, Quod induco ad Familia decorem, conſolationem & exemplum.

In nomine Domini Amen. Vt geſtis mortalium quæ cum deſluxu temporum plerumque à memoria dilabuntur, perpetuitatis robur accedat. Nos Boeſlaus Dei Gratia D. Maſouie, notum eſſe volumus quod contemplantes grata nobis ſeruitia Ioannis de Sczawin antiqua, villas noſtras Sczawin Magnum, & Wloſczanow damus ei & conferimus, eiſq; hæredibus iure hæreditario & in perpetuum poſſidendas, cum omni iure Ducali Enſis uidelicet & baculi, liberantes ab omni ſolutione. Dantes eidem de ſpeciali gratia poteſtatem tam capitis inter ipſos villanos dictarum hæreditatum iudicandi & pænas percipiendi, & villas prædictas ab omnibus ſeruitijs Ducalibus, belli, Caſtri ædificationis, recipiendi odoriferum canem, conducendi milites equis, liberamus. Quod ſigillo noſtro maiori muniuimus. Datum 1299. in Troiczyn, in die Sancti Laurentij.

Dadzibogius Sczawinſki, eximius miles & optimis bellatoribus comparandus, & inter ciues ſinceros Macenatibus annumerandus. Hic tanta Vladislao Duci Lenczyienſi & Dobrynenſi reddidit obſequia, ut pro benè meritis Fortalitium Ozorkow cum molendino aliſq; attinentiis ab ipſo æternè conſeſſum receperit. Habent Priuilegium donationis, de Data Lencicia 1344. die S. Catharina. Dobieſlaus Palat. Rauenſem, & Dacibogium Maſchalcum Ducis Maſouie, referunt litera Ducis Maſouie Semouiti, qui diuidit bona inter illos 1355. Dobieſlaus accepit Sczawinum magnum, Dacibogius Sczawinum antiquum. Data in Goſtyn, in Vigilia S. Petri & Pauli. Ioannes Pincerna Lencicienſis, Dobieſlai Nepos, quem Acta referunt 1466. Hic ex Crodzanowska reliquit Petrum, & filias quinque, Sophiam Bielawſcij, Annam Chotowſcij, Ribowſcij, & Wierzbowſcij coniuges, & Monialem in Plocenſi Monasterio. Petrus filius Ioannis, qui ob dignitatem morum, iudicij & generis, habuit in conſortem Pauli Woſki Supremi Cancellarij, Præſecti Goſtinenſis filiam Annam, armorum Labec. Notabat Familiam de Magna Sczawin. Ioannes Caſtell. Sochacouienſ. fuit, reliquit filium Paulum, & filias Sophiam, Sierpſcij Caſtell. Ripinenſ. poſt Goſtomſcij Palatini Rauenſis, Annam Stanislai Uchanski, Palatinide Plocenſis, demum Caſtell. Rauenſis, Hedwigim Bartholomei Szamowſcij coniuges. Paulus filius Petri, qui ob inſignia merita atq; grauitatem & conſtantiam, Sereniſſ. Reginae Anna Hoffmagiſter designatus, Caſtell. Lanciczenſis, Præſecturis Sochacouien. Betzen. Varecen. à Sereniſſ. Regibus honoratus fuit. Reliquit cum Anna Duninij de Wiaza Dapiſeri Lancicienſis filia Samuelem, Andream, Paulum & Ioannem, & filias Catharinam Krasinſcij Succamerarij Ciechanouien. Annam Herburti, Sophiam Grabſcij Capitanei Cruiſuicem. Barbaram Michaelis Sokolowſcij Caſtellani Goſtinen. Capitanei Breſten. & Rogoznen. conſortes. Ioannes filius Pauli, floridam ætatem perfectam uirtute ut reddidit, cum Wilkanowſka ſadus matrimonij ſuſcepit, ex qua reliquit Paulum & Ioannem. qua mortua, cum Wrowiecka tenuit uinculi ſacramentum, ex qua ſuſcepit filios & filias. Prænominato Ioanni ex diuiſione bonorum reſſerunt bona Arx, cum Oppido Wiaza in Lenciciei. Palat. & alia bona in Podlachia Oppidum Waniowo. Paulus filius Pauli, uir iudicio, dexteritate, experientia negotiorum Reſpub. & conſilio ſummus. Hæc primò Caſtell. Brzezinienſis poſt Palat. Podlachie, reliquit cum Goſtomſka Thomam, Franciſcum & Ioannem uirum ſpiritualem. Dadzibogius ſeu Deodatus, Maſchalcum Ducis Maſouie, germanus frater in capite poſiti Dobieſlai in Sczawin utraq; , reliquit filios Naſegnieum & Sietiebum, qui coram Semouito iuniore Duce Maſouie bona Parentum

inter se diuiserunt in Gostinin 1380 Nasiegnieno cessit Szawin nouum, Sieciecho antiquum. Brat ex utroq; parente meritis, dignitate, titulo ex mia posteritas, sed ex Szawinsciis de antiqua Szawin pauci reperiuntur, est ex Stanislao Marcianus, ex Christophoro Thesaurario Gostinensi, est filia à Korycińska Adami Zelescy consors, qua Szawin antiquum resignauit Iacobo Szawinski Palatino Brestensi, sicut etiam à Stanislao Sokotowski acquisiuit idem Szawin magnum, quem resignauerant Michaeli Sokotowski, Samuel & Andreas filij Pauli Szawinski, Castell' Lancicien. Andreas filius Nasiegnienij, cum diuisione bonorum accepit Brochow posteritas ipsius Brochowski nuncupata. Niemierz alter filius Nasiegnienij Thesaurarius Gostinensis, accepit diuisione Szawin nouum ad quod acquisiuit villas Kamien Guzow, & Rybie à Martino Rogala Castell. Vladislauensi, sicut litera Semouiti Ducis Masouie data in Sochaczow Anno 1415. testantur. Et à Dadzibogo germano fratre Cantore Plocensi, sortes in villa Walisew, 1414. acquisiuit. Obijt Niemierza relicto filio Sasino 1417. Sasinus Niemierze Szawinski filius, vir potens, iudicio, bonis, & armis sicut ex collatione titulorum & dignitatum colligitur. Erat primum Venator Gostin. ut ex inscriptione in iudicio Gostinen. facta sue parenti, in Anno 1420. apparet. Deum Iudex Terrestr. Gostin. creatus, sicut ex subscriptione Priuilegij pacis & concordia, inter Vladisl. Pol. Regem, & Magistrum Prussia Paulum de Rusdorff 1436. colligitur. Postmodum erat Castell. Plocen. ut ex multis literis habemus, reliquit ex Barbara de Oporow quatuor filios, Petrum, Ioannem, Nicol. & Sasinum, constat hoc ex Actis Gabinen. Terrestr. A. 1465. ubi granicies firmant cum alijs Szawinscijs Petrus & Ioannes, & sese obligant pro sua Parente, & Fratribus Nicolao & Sasino, ibiq; se nominat filios Sasini ex Niemierza Thesaurar. Gostinen. Petrus 1. filius Sasini ex Niemierza Succamer. Gostinen. hic dum alij duo fratres steriles decesserunt, cum Ioanne fratre bona inter se diuisa confirmat Actis Castrensibus Lencicie 1473. Ex Margareta Gulczewska reliquit Ioannem, Nicolaum, & Albertum, qua cum filiis à Nicolao de Bronno Bronski acquisiuit bona Bronno, Wyczalkow, Karlowo, Resignatio hac Lencicia 1487. in Actis Castrensibus extat. Ioannes germanus Petri, eo quod Parens suus Sasin ex Niemierza Plocen. Castellanus vocaretur, ipsum quoq; plebs Ploccium vocare non destitit, prescindendo Castollaneatum, & ita ex illo in Lenciciensi Palatinatu creuit Familia Plocciorum, qui verè sunt Szawinsci solentq; se in Actis titulo Plocki, seu Szawinski nominare. Ioannes filius Petri, Subdapifer Gostinensis, vir bellicis actibus atq; obsequiis in Rempub. & Patriam preclarus, plurimisq; Regibus optime meritis, Ioannis Adalberti, Alexandri, & Sigismundi primi Regum Rothmagister in Moschouiam, Moldauiam, ceterasq; expeditiones, à quibus digna meritis premia reportauit. Tenuit matrimonium cum Catharina de Subsko Vexilliferi Lenciciensis filia, cum qua & Subsko bona accepit, erexit fortalitia munitissima duo in Subsko & Ozorkow, bonis acquisitis à Ioanne de Chodow 1519. Diuersimodè notabat familiam suam à Subsko, à Bronno, à Ozorkow. recesserant enim quondam à Szawinscijs bona Ozorkow. Obijt Anno 1588. Etatis 77 Reliquit Petrum, Stanislauum, Christophorum, & Simonem, filijs autem Mathia Wysocki Iudicis Terra Lencicien. Margaretham, Ioannis Zieleński Catharinam, Ioannis Biernacki & Sophiam Virginem. Horum trium fratrum, dum Christophorus illorum quartus, eximius miles pro Patria, & decore Familia, cum Sieniawski Exercituum Duce pugnando, ad Seretum cum Tartaris & Valachis Anno 1538. occubuit. Est diuisio bonorum in Castro Lenciciensi post obitum Christophori facta, in Anno 1540. Nicolaus alter filius Petri steriliter decessit. Albertus tertius filius, resignatis bonis miles in Podoliam, splendoris familie gratia & meritorum descendit, atq; ibidem domicilia sua constituit, reliquit ibidem filium Andream Sieciechum Tribunum Camenecen. virum opibus & Marte clarum, qui unicam filiam reliquit Kalinowski consortem, qua progeniuit Valentinum Kalinowski Capitaneum Camenecensem, moderni Martini Kalinowski Palat. Czerwiechouiensis parentem. Petrus Ioannis filius, vitam spiritualem elegit, & citò in feliciorē vitam transijt, bona ipsius fratribus cesserunt. Stanislaus alter filius Ioannis, heres

in Subsko

in Subsko cum Helisabeth Felicis de Trabki Trabski, armorum itidem Prawdzic, tenuit sacramentum matrimonij, ex qua suscepit filios Paulum 1546. & Nicolaum 1547. & filias quinque Hedwigim primum Borzewscij, post Petri Lafoccij Pincerna Dobrzynensis consortem, Catharinam Monialem Priorissam Monasterij Strzelinensis, Annam Erasmi Zielenski, Agnetem Georgij Garwaski Capitanei Gostinensis consortes. Paulus filius predicti Stanislai, Incisor Regine Annae, multarum linguarum & peritia nationum externarum singularis vir. Obijt celebs 1598. Nicolaus uero illius germanus ex Castellano Brzezinenfi, postea Lenciciensis iuuentutem Marti consecratam, in maturitatem decentissimam animi & morum deduxit prouectiorem aetatem, Rothmagister ubi trophaea splendida domui suae appendit gloriose, constituit vitam matrimonio pacatam cum Agnete de Glewo Lasocka. Quibus cum prolem secreta Dei ordinatio non concessit, Virginum Sacratarum Ordinis Praemonstratensis Monasterium Lencicie fundarunt 1603. bonis Subsko utraq; cum aliis villis consignatis, atq; Ecclesia de lapide una cum Monasterio erectis, & lapidem in Ciuitate Lencicien. omnemq; supellectilem in auro, argento, cum tapetibus sericis illis redditis. Sepultus ibidem cum tali Epitaphio.

D. O. M.

Illustri Domino NICOLAO SCZAWINSKI in Subsko Haeredi,
Castellano Brzezinenfi, ac demum Lenciciensi.

Cuius

Amorem in Patriam, Res in bello Moschouitico sub Stephano Rege
praecclare gesta, & Commissiones peractae,

Dexteritatem Legationis ad externos Principes, discordiarum moderationes,
Pietatem in Deum, Templum hoc cum Monasterio à fundamentis erectum,
bonisque abundè locupletatum, testantur.

Anno 1620. die 8. Maij. vita functo Patruo suo, ex fratre Nepos Ioannes Simon Sczawinski Capitaneus Lenciciensis fieri fecit.

Simon tertius filius Ioannis Castellani Inouledslauien. Capit. Gostinensis, vir dexteritate animi, peritia iuris, prudentia agendi, sinceritate iudicij, grauis & mirandus. Quapropter maxima negotia Regni illi à Sereniss. Regibus commissa fuerant, à Sigism. August. legatio ad Regem Daniae, & Commissio Gedanensium ex Comitibus Lublinen. ut Cromer. Bielsc. referunt, dum Simonem Subski, hoc est à Subsko Sczawinscicum memorant fol. 656. Bielsc. Ex aliis Comitibus Quarta Regia, ad correctionem Iurium 1589. deputationes expediuit strenuè, ut in Constitutionibus videre licet. Habuit in consortium matrimonij, primò Stanislai Puczek de Przeclawice filiam, cuius reformatio in Aetis Lencicien. 1541. extat, secundò Annam Arnolphi Uchanski Palat. Plocen. Capitanei Wysogroden. filiam, cuius reformatio & dotis ampliatio ab Illustr. & Reuerendiss. Archiep. Gnesnen. Patruo suo Lencicie 1569. Reliquit ex illa Iacobum, & filias Dorotheam Nicolai Krzykowscij, Margaretam Pauli de Beldow Castell. Brzezinen. consortes, Helenam Monialem Virginum Sacratarum Priorissam in Strzelno. Obijt hic Castellanus 1589. Aet. 74. sepultus Gostinini cum perpetua fundatione pro mortuis. Iacobus filius Simonis Palatinus Bresten. Capit. Lencicien. Blonen. Gambinen. vir quàm genere illustris, tam morum grauitate & virtutum ornatu praecelsus, & sicut Regum & legum obseruantissimus, ita Reipub. & Patriae studiosus amansq;. Habuit in Sacramento uinculum Annam Ioannis Karnkowski Castell. Lendzensis Capit. Lenciciensis filiam neptem Stanislai Archiepiscopi Gnesnen. ex qua suscepit unicum filium Ioannem Simonem, & filias Mariannam Andreae de Rudnik Biskupski in Kempno & Rusowo heredis, Catharinam Stanislai Krasinski Palatinida Plocen. Capit. Nowomieiscensis consortes. Agnetem Sanctimoniam Praemonstratensium Lencicie. Anna Stanislai Ciosnowscij coniunx. Alteram consortem habuit Sophiam Michaelis Sokotonwski Castell. Gostinen. Capitanei Brestensis & Rokozinen. filiam, ex Barbara Pauli Sczawinski Castell. Lencicien. quondam pro-

genitam, ex qua suscepit tres filios duorum nominum, Paulum Ludouicum, Samuelem Constantinum, & Iacobum Adalbertum, Capit. Gambinen. optima spei & educationis, quos bono Reipub. & Patria optimè intenta parens, ad exterarum nationes, maioris profectus literarum, morum, virtutumq; gratia transmisit. Filia ex ipsa Tereffia & Constantia, quarum Tereffia nupta Generos. Ioanni Zawádzki, Capit. Swiecen. & Olstinen. Ioannis moderni Palatini Pernauien. filio, iuueni exterarum linguarum, & morum peritissimo & compositissimo. Constantia uero Anno 1642. nupsit Generoso Martino de Walewice Walenski, Adami Castell. Syradien. ex Anna Koniecpolska progenito filio, qui in Castris Regni, sub vexillo Auunculi sui Illustriss. Koniecpolski Castell. Crac. Ducis Supremi Exercituum Regni diu militauit. Obijt Palat. Bresten. plurimis commissionibus expeditis, & Sacramentis Ecclesie munitus in Sczawin & Lencicia sepultus, ad presentiam Illustriss. & Reuerendiss. Episcopi tunc Cuiaviensis Lubinski, moderni Archiep. Gnesnensis, qui sacrificium incruentum in die sepultura ipsius perficiebat, & in presentia Illustriss. & Reuerendiss. Episcopi Kyouiensis Sokolowski, qui sermonem ad populum merita & uitam demortui predicando habuit. Cui Epitaphium è marmore erectum, his honoratum manet.

D. O. T. M.

IACOBVS de Sczawin in Ozorkow, PALATINVS BRESTENSIS, Lanciciensis, Blonen. Gambinen. Capitaneus, Simone Castellano Inouoclauiensi, Capitaneo Gostineni Patre, & Anna de Vchanie Arnolphi Vchanski Palatini Ploccensis, Capitanei Wisogroden. filia matre editus. Pueritiam in externis nationibus, Adolescentiam in aula Annæ Iageloniae Reginae, iuuentutem in Valachicis & Moldaunicis bellis, Aetatem virilem in obcundis grauissimis Reipub. functionibus transmisit. Primum Succamerariatu, mox Capitaneatu Lanciciensi auctus, utroq; nomen & famam meruit, repressa domitaq; grassantium licentia. Praefectura & Ciuitati pacem restituit. Arcem Lanciciensem proprijs impensis refecit, amplamq; & eminentem reddidit. Capellam hanc suis & posterorum Cineribus destinata à fundamentis excitauit, & consueperpetuo dotauit. Difficili tempore Reipub. iteratis vicibus Marschalci dignitatem in Comitijs Generalibus Regni dexterè & laudabiliter peregit. Ob ea & multiplicia in Rempub. in toga & sago merita, grauissimo Sigismundi III. Regis Pol. iudicio, primarij in Palatinatu Brestensi Senatoris fasces & dignitates adeptus, integerrime partes abundè adimpleuit. Inguentibus uero retroactis annis in Russiam Tartaricis splendidam Equitum turmam stipendijs proprijs Praefide Ioanne Capitaneo Lanciciensi primogenito suo infectis signis obiecit. Idem Patriae subsidium contra Gustauum Adolphum Prussiae oram annis proximis instanti geminatis vicibus tulit. Post arduo tractatum pacis negotio Commissarius delectus interfuit, eamq; muneris functionem pro Regia & Reipub. dignitate praeclarè obiuit. Plenus dierum & diuinæ benedictionis, gloriae ac nominis satur, dum Nepotes ex filijs & filiabus suis primæ coniugis Annæ à Karnkow susceptis, senectæ suæ solatia uidet, ex communi fati lege, inter amplectentium manus, magno coniugis, liberorum, totiusq; familiae moerore eripitur in Sczawin, auita Maiorum suorum sede, v. Febr. 1637. Aetatis 60. Sophia à Warzywow Illustris D. Michaelis Sokolowski Castellani Gostinensis, Capitanei Brestensis & Rogoznensis filia, maestissima coniunx amoris ergo fieri curauit.

Ioannes Simon Iacobi filius, Castellanus primò postea 1643. Palat. Brestensis, Capit. Lencicien. qui in exteris nationibus floridam iuuentutem reddidit maturam, non annis at iudicio, ut redijt nuntius ad Regni Comitiam electus ibidem Serenissimo Regi in obsequia obligatur. Demum ad negotia Castrensia atq; militaria, quae potissimum nobilis familia dignitatem illustrent & renouant conuertit animum, atq; simul cum Illustriss. Praefecto Exercituum Tartaros ad Martinouum confudit & oppressit, post Commissionem armatam cum rebellibus Co-

facis

facis 1624. ad Krukouiam compleuit, cum Generoso D. Odrzywolski, deuios desertosq; campos Turcis, Scythis, & Valachis ad insidias Regni electos, nedum adiit, sed usq; ad oram Thebinie excurrit, & captis aliquibus Tartaris Supremo Exercituum Praefecto reddidit, quo & nomen sibi, & commendationem ad Regiam Maiestatem conciliauit. Dùm verò Gustauus Prussiam inuasit, ille in centum quinquaginta viris & equitibus ad Gostinimum Sereniss. Regi occurrit, propriisq; expensis anno medio militem detinuit, multiq; occasionibus hostem repressit, & ad Gniw Castrum audacis fortitudinis signum ex sclopeti globo ad humeros reportauit, non desijt omni necessitate oblata reddere Patria amorem, Reipub. obsequium, amicis consilium, omnibus beneuolentiam, multis vicibus ad Comitia Regni Generalia Nuntius, inde ut plurimum Deputatum ad Radomiam vel Ravam egit, ad compositionem inter status, tum ad Tribunalitia Regni saepius electus fuit. Hunc P. Albertus Piglowski Societatis IESV, in suo Centenario celebrauit tali Elogio.

Ioannes Simon Sczawinski Castellans Brestensis, Militia domique clarus, magnæ Familiæ decora factis cumulauit. Candidus apertusq; animus, vbi parere didicisset, consulere Patriæ meruit. Senatoris officium extra impetum generis, generositate sua vti se scire ostendit, assuetus imperare sibi. Cupiditatibus alienis obsequi nesciuit. Ambitionem mediocritate elusit. Nusquam memor eorum quæ sui ipsius faciunt obliuisci. Ita maiestatem temperauit, ut humanissimus optimusq; extiterit. Vir sincerè blandus omnibus, amare nouit non hamare. Tam Regi Regnoq; quam Religioni & Deo proficiuus. Tenet matrimonium cum Regina de Bogusławice Luca Sierakowski Castell. Ledznen. Senatoris eximia virtutis filia, Ioannis Palat. Lencicien. nepte, accepit cum illa bona in Cuiavia non modica, suscepit ex ea nunc viuentem unicam filiam Barbaram Domicellam. Quibus benedicere dignetur Dominus benedictione timentibus Dominum. Videat bona superna Ierusalem, & filios filiorum suorum, pacemq; Israel in eis.

Brochoccij, qui diuisa bona cum Sczawinscijs & sunt verè Sczawinscij habuerunt. ut in Genealogia Sczawinsciorum apparet. Primus huius cognominis erat Andreas filius Nasiegneuij Sczawinski, cui cum ex diuisione bonorum acceperat Brochow, appellatus erat Brochowski, & ab eo descendentes posterè appellantur Brochowscij. Huic post celebrem ad Gruneualdum de Cruciferis victoriam, Vladislaus Iagelo Rex anno 1410. Ciuitatem & arcem Morag in Prussia, & Praefecturam illius arcis commiserat, ut Bielscius in Annalibus anno supra posito pag. 302. refert. Ex horum Brochowsciorum numero Anno 1642. Castellanus Zakrocimensis vir prudens & militia clarus obiit.

Trabscij, & hi ex Sczawinscijs veniunt, sed ob diuisionem bonorum, ex qua illis cesserant bona Trabki, & ideò vocati sunt Trabscij.

Lascij in Palat. Belzensi, perillustri genere & victoriis de hoste Patria semper clara familia. Ioannem Lascz Succamer. Podol. Cap. Zinkouien. referunt Historici sub Anno 1453. qui Administrator Zinkouiensis arcis cum esset Tartaros onustos prada ad Treboulia redeuntes ad Krasne, cum Administratore Arcis Laticouiensis, Ioanne dicti Niemiec, & Mathia Arcis Miedzibozensis administratore audacter inuasit, fudit, occidit, captiuos & spolia eripuit. Miechowius lib. 4. Cromer. lib. 22. fol. 344. Bielsc. lib. 4. Oppressus à multitudine Tartarorum unâ cum Bartholomæo Buczacki Capit. Podolia 1457. Biel. fol. 412. Lazarus de Tuczap filius Ioannis, Venator Belzensis, Capit. Tysouien. vir bello & animo, filius Martis. Tartari dum oram Belzensensem infestabant, atq; omnes terrore & periculo repleserunt, ille cum pauca manu in Tysouien. arce remansit, atq; cum Tartaris alacriter dimicando, illos ab arce repressit & fugauit. Et quia intempeste excurrentibus iam undiq; Tartaris

per campos Belzensis Terra consortem in Grabow remiserať seruis sequentibus dominam precepit, ut a tergo vadant equestres hastis serico adornatis receptis, ut si hostis grauis adesset a longe conspectis hastis copias imaginarent, nec currum via lata persequeretur, eo modo reducta fuit securius illius consors, dum non auderent illam diuertere Scythia in partem. Reliqui plures filios sed diuersis praliis occubuerunt duobus superstitis, filia illius Agnes Debonscij Palatini Belzensis, Capit. Rubiesouiensis consors, ex qua filia nata Teczynscij Palat. Crac. Capit. Rubiesouien. coniunx. Alexander Lazari Regina Bone Aulicus, cuius ex gratia obtinuit Praefecturam Kowelensem, post discessum illius assumpsit Praefecturam Chelmensem Succamerarius Belzen. plurimis annis in Castellatum Czerscensem vocatus, confirmatusq. fuit. Erat vir ingenio, consilio rerum, Reipub. & bonorum expertus, legationum ad Comitata Regni continuus, erexit arcem Laszczow, a quo posteritas familiam notare incepit, antiqua de Tuczap oblitterata, filij ipsius cito decesserunt, ex quibus Martinus maturus literis & virtute Archidiaconus Gnesnen. Crac. Louicen. Canonicus, Secr. Regis Stephani fuit. Alexander alter filius Alexandri miles strenuus, qui ad Tczouiam in Prussia optima encomia fortis animi retulit, dum occisis aliquot hostibus, afflictus vulnere, equum traiectum globo in feruore belli reiecit, & alterum agiler condescendit & pugnavit. Ioannes 3. filius Alexandri, Succamerar. Belzensis, Capit. Chelmen. & Tysouieensis. Hic iuuentutem literis, moribus, & linguis exercitatum obsequiis Ferdinandi Imperatoris semper August. destinauerat. Tempore Interregni post Henricum Regem, pro parte electi Stephani Regis stetit, atq. a corona militum ad Reginam Annam an consentiret Stephano electo missus fuit, quod ad coronationem ipsam fideliter cum strenuis bellatoribus defendit, atq. pro meritis, his titulis cum Incisoris officio ad mensam Regina, adornatus extitit, reliquit cum Anna Wielopolska, qua primumerat Strzale consors filium Ioannem. Martinus Laszcz Tuczapski, vir Marte, ingenio, & bonis eximius, quem plurimi Senatores in consanguineum assumere desiderarunt. Habuit in consortem Nisciccij Petri Palatinide Belzensis filiam. Paulus Tuczapski Laszcz germanus Martini, vite militaris eximius obseruator. Stanislaus Laszcz Rotbmagister S. R. M. qui propriis meritis maxime illustrauit familiam, suscepit domicilia in Podolia, ubi & honoribus in Palatinatus condecoratus fuit. Samuel Laszcz Vexill. fer Podolia, ex Karapczyionska progenitus Castrorum Regni Supremus custos, Onrucensis & Canouiensis Capit. & multarum cohortum Regni felicissimus ductor. Hic a decimo septimo etatis suae Anno, totus Marti deditus Rotbmagistri dignitatem strenue obuiit, expeditionem nullam intermisit, propriis sumptibus numerosum militem conseruauit. In expeditione Moschouitica summa indicia fortitudinis declarauit, in Prussia contra Gustauum experientia militaris trophaa deduxit, contra Osmanum & Abasium viri & bellatoris eximij nomen reportauit, ex Cosacis rebellibus triumphum ad Kumejki & Starzec detulit. Habent consin. a tutorem Patria perpetuum defensorem. Andreas Laszcz Nieledeu, Tribunus Hrodlenfis, qui post ornatam nobilibus actibus iuuentutem, matrimonio contracto reliquit Georgium Pocillatorem Archiepiscop. Gnesnen. & Primatis Regni Iacobi Vchanski, Stanislaum, Florianum, Nicolaum, viros moribus educatione decentes, & militaris expertos. Andreas Laszcz de Obrowiec, Tribunus Lubacouiensis optimus, meritis Patria, reliquit ex Rudgierowna Paulum, in exteris nationibus literis, exercitio militari, & linguarum peritia eximium. Bartholomeus Laszcz, germanus Andreae a bonis Kobelski nuncupatus, maiorum merita sequendo militiae gnarus, post contractam matrimonium reliquit prolem. Stanislaus Laszcz Strzemielecki regnante Sigism. Augusto Rotbmagister strenuus, qui ad Regem Stephanum electum legatus a Reipub. cum alijs fuerat. Venceslaus de Strzemielec, Venator Belzensis subscripsit electionem Vladislai IV. ex Palat. Belzensi, & Petrus de Strzemielec ex Palatinatu Calisiensi.

Parisijs de Pariszewo, Antiqua & meritis clara familia, sicut dignitates & tituli illorum luce clarius demonstrant. Venceslaus Paris Castel. Varsauien. Cerscensis

scensis Praefectus, qui Priuilegia unionis M.D.Lit. Podlachia & Volchinia subscripsit. Ioannes Paris Tribunus Varsauien. Aulicus & Secret Sigismun. Augusti. Priuilegium unionis ad Regnum Podlachia & Volchinia subscrip. Hieronymus Paris Palatinus Masouia. de quo in origine Polonorum Christo- phorus Varscuicius: Tu, maioresq; tui omni in memoria Senatores lauda- tissimi Catholici semper fuerunt, & tu demum ijs praes, qui auitæ Ca- tholicæ religionis assertores maximi sunt, & toto Regno illam vnâ Pro- uinciam Masouiam hoc errore seculi ab hæresi immunem conseruarunt. Quæ ipsa laus toto terrarum orbe laudum est maxima atque clarissima. Reli- quit filios Adamum Capit. Cerscen. ut ex terra subscripsit elect. Vladisl. IV. Erat postmodum Castel. Varsauien. demum Cerscen. reliquit filium Capitan. Cerscen. Sed dum illi consors filia Andrea Gorski Palat. Masouia ad superna domicilia meritis Christi concessa transijt, ille ad spiritualem vitam animæ conuertit; sed quia virtus sub modio magis quàm lumen occultari nequit, ibi etiam in Canonicum Crac. adscitus, Praepositus Canonorum effectus, huma- nitatis, beneuolentia, humilem Deo spiritum nescit obrumpere. Enatat enim virtus olei grauedine ad imum demissa. Illius germanus frater Sigismundus ex Succamerario Cerscensi Castel. Varsauien. postmodum Cerscen. Potior erit certando virtute altiora mereri. Ex his descendens Andreas Hieronymus subscripsit electionem Vladislai IV.

Wierzbowskij in Podlachia de Kuchmistrzowo, ex quibus Notarius Wisensis & Podlachia optimè meritis Reipub. morum grauitate, & nobilis actus in domo præstantissimus. unde Scholam virtutum educationis gratia iuuentutis nobilis eius domicilium fuit. Profecto laureis coronanda familia, quæ hospitio contegit Martem cum Pallade.

Bietkowickij in Masouia. Stanislaus Notarius Wysogrodensis, alij obsequia An- nae Reginae Poloniae retulerunt.

Cybulskij in Masouia in Wysogrodensi terra. Alexius Cybulski Subiudex ter- restris ibidem annis 30. Iudex terræ annis 20. Profecto quem iusticia diuina ad poenas Cambiseas non condemnauit tantorum annorum decursu, signum est iudicem futurum iniquitatum mortalitatis in celo. Reliquit filios, Ioannem Tribunum Wysogrodensem, Matthiam Castel. Wysogrod. Andream Pincernā Wysogrod. Adamum Canonicum Plocen. & Christophorum. Filias Annam Wroblewska Subiudicis Wysogrod. Catharinam Nieborckij consortes. Ada- mus germanus Alexij post exercitatem iuuentutem in aulis Principum & Castris, contracto matrimonio reliquit Iacobum & Iudam, qui in posteris vi- tæ suæ exemplar depinxerunt.

Brudzynskij eiusdem diuisionis cum Latalejs Albertū tantæ fortitudinis refert fuisse Biel. ut viros sex onustos sago eleuaret, & super equū sedendo si portam manibus compresit, eleuabat equum à terra constrictum pedibus. fol. 502. Erat Aulicus Alexandri Regis. Ioannem refert Ianus. f. 118. Stephanus Brudzynski sub

sub Casimiro Iagellonide in Prussia ad Choyniciam in praelio occisus 1440. Iacobus venator Calissia, qui à Sedziuoio Czarnkouio Castellano Satocensi acquisiuit villam Zakonowo 1485. Iacobi filia consors Popowscij annos centum vixit, filius eius erat prænominatus Albertus Administrator Abbatiae Trzemesnensis, reliquit Albertus ex Lubrzańska Ioannem, Andream, Iacobum, Nicolaum, Mathiam, Albertum, Martinum, Gasparum, Melchiozem, & filias Agnetem Padniewscij. Sophiam, Annam, Reginam. Mathias filius Alberti, vir egregius venationi dans operam, reliquit Ioannem in exteris nationibus, educatio celebri excellentem. Albertus Alberti, in Curia Imperatorum Caroli V. & Ferdinandi collegit optimi ciuis documenta, demum ad Onixtiam & Posuolum miles, in Liuania & Moschouia. Postmodum Custos Cracouię. Gnesneę. Sendomirię. Canonicus. Martinus 3. filius Alberti, Burgrabius Krzcinscensis, libertatis tutor veneno sublatus, reliquit ex Popowska armorum Nowina. Mathiam, Albertum, Nicolaum, Stanislaum, Stephanum, Annam & Agnetem. Ex quibus Matthias in Germania, in Hungaria, & in Patria cum Ioanne Zamoyski Supremo Exercituum militaria trophæa collegit. Nicolai filius Albertus Subpincerna Posnaniensis, iuuentutem suam in exteris nationibus probauit, inde reuersus tenuit matrimonium cum Przyborowska ex armis Abdanck, Stanislai Przybowski Castell. Rogozneę. filia, ex qua suscepit filium Stanislaum, optimè spei iuuenem, in Italia modo studiis incumbentem. Gaspar Brudzinski, 4. Alberti filius, vir animi & fortitudinis inter propinquos in tumultu occubuit.

Rynaczewscij, eiusdem quoq; diuisionis cum Latalsciis, à bonis appellationem sortiuntur.

Nieborowscij, peruetustam nobilitatem generosis actibus, pijsq; virtutibus ornarunt. Christianus Nieboriski Canonicus Plocensis, qui post decessum Iacobi primi Episcopi Plocensis, electus fuit à filiis Ducibus Masouie Semouiti, in Episcopum Plocensem, parens autem filiorum uoluit Stanislaum Páwłowski, Archidiaconum armorum Pierzchátá, & Canonici magis fauebant Christo, sed confirmatus fuit ab Urbano V. Pontifice Max. Anno 1425. Páwłowski, at summis in perturbationibus uiuens Episcopus, ab omnibus desertus, in Conuentu Torunensi, Ordinis Prædicatorum à Patribus charitatiuè receptus, ibidem obiit & sepultus, ita sed pluribus verbis Author Episcoporum Plocensium, sub Stanislao Pierzchátá. Mathias Notarius Terrestris Sochacouiencuius filia Catharina erat Arnolphi Potrykowski, armorum Paprzyca. Thomas Canonicus Camenecen. post Cracouiensis. Gaspar eximius miles, cum Duce in Korec, occisus ad Chocinum Camenetie in Ecclesia Prædicatorum sepultus. Albertus & Alexander Alberti filij, Aulici Sereniss. Regis, quorum soror in Podolia Krzywieccij consors. Nieborouium Subiudicem Cracouiensem meminit Cromerus. Stanislaus Nieborowski, Subiudex Terræ Sochacouiensis, & Martinus Aulicus & Camerarius Serenissimi Regis Vladisl. IV.

disl. IV. subscripserunt electionem Vladislai Regis ex Sochacouiensi Terra. Et quia cogitatum suum habent in præceptis Dei, benedictionibus repleti in tempora manebunt.

Nieborfcij, erat *Subiudex Visogrodensis*, qui ex *Cibulska* reliquit *Adamum Dapiferum Visogrodensem. Aulicum Sigism. August. Regis. Imago hominis est sermo, actus verò nobiles signum sunt viri optimè volentis Patriæ & domui, Adrianus Thesaurarius Nouogrodensis, & Albertus ex Visogrodensi Terra, electionem Vladisl. subscripsit.*

Zaiackowfcij, in *Cracouiensi. Palat. Paulus Iuris V.D. Decanus Clecensis, Scholasticus Crusuicensis, Secr. R. M. à Sereniss. Stephano Rege ad Gregorium XIII. Legatus, ut Reinoldus Heidensteinus lib. 1. refert. Albertus Zaiackowski Abbas Vagrouecensis, ad correctionem Iurium deputatus, Anno 1589. Martinus ex Ciechanouiensi Terra electionem Vladisl. IV. subscripsit.*

Smarzewfcij, in *Dobrzynensi Terra* qui ex *Ciechanouiensi districtu* ibi consederunt. *Stanislaus experientia bellica clarus, non dissimiles reliquit filios Reipub. Nicolaum & Stanislaum. Erat Smarzewski Canonicus Camenecen. in Podolia. Præpositus Buczacensis, verus religiosus, eleemosinarius in ieiunijs austeritate, qui nunquam puluinari ad quietem usus fuit, sepultus Bucacia. Erat alter Smarzewski Iudex in Palatinatu Russiæ Hebræorum, peritus in iure nobili, qui post Presbyter factus & Parochus Tlumacensis, atq; in arce Leopoliën. beneficiatus, moriendo pias legauit eleemosinas, præcipue Conuentui Leopoliën. Sacratissimi Corporis Christi florenos mille contulit, cuius animæ sit dominus misericors. Stanislaus ex Dobrzynensi Terra, subscripsit electionem Sereniss. Regi Vladisl. IV.*

Bielscij, in *Palat. Crac. & districtu Zatorienfi*, quorum præclara virtus cum nobilitate coniuncta plurimum elucescit, tam in amore erga Patriam, quam in laboribus causa ipsius intrepidè perpeffit, unde non defuerant ex ipsorum familia, qui commodo Reipub. consulere volentes, labori & priuatae utilitati suæ minimè pepercerunt. E quorum numero fuit *Martinus de Biata Bielski* (licet à fide Catholica alienus) cuius studio labore, & cura extat *Chronica Polonico idiomate conscripta, & in lucem edita, quæ quantum decoris & ornamentum Sarmatico sanguini contulerit, legenti ipsam facile patere potest. Eius filius Ioachimus errorem parentis sui agnoscens, fidem Catholicam amplexus est, qui non in Historia modò ut pater, verum in Oratoria quoq; ac Poëtica arte, omniq; politiori literatura egregiè versatus, quo nomine à Ioanne Cochano, Andrea Vricessio, Thoma Dresnero, Sebastiano Acerno Reyo, atq; alijs æuo illo celeberrimis doctrina viris multum amatus fuit & laudatus. Et ut in itinere conficiendo, cum duces nacli sumus, securiore animo viâ ingredimur, sic ad omnem excellentem laudis & gloriæ cupiditatem, nulla re magis quam aliorum emulatione incitatur. Ita & Ioachimus florentissimorum tum in Polonia scriptorum laudibus ad lubricandum incitatus, non aliud scriptio-*

nis genus eligere sibi voluit, quàm quod paterno quodam modo & hereditario iure ad se pertinere putauit, Historiam videlicet gentis suæ quæ a parente scripta, ob hæreseos suspicionem à Catholicis lectoribus penitus neglecta fuit. Quia igitur ad humanam laudem multum pertinere sapientes existimarunt, in prole Patrum decus resplendēre, ideò Patris ille nomen volens propagari è suo penu Annales Polonicos, & quidem Polonica lingua conscripsit, ubi & in mortis agone ritu Catholico sacris procuratum. Scripsit & carmen in augurationem Regis Sigism. III. Tum & Panegyrim in nuptias eiusdem.

A D A M I A N I S O V I I.

Sunt qui vernacula referunt ab origine gentes,
Lingua natiuas Patria iura leges.
Victorias numerant maiorum stemmata pingunt,
Non pauci laudes hinc meruere suas.
Inclyta Lechiadum Bielscij dum gesta recenses,
Patria debetur gloria prima tibi.

Habuit duos filios, quorum unus nomine Stephanus natu minor nondum iuueniles excedens annos, totum se militiæ tradidit, unde pro incolumitate Patriæ suæ in expeditionibus varijs cum hostibus fortiter decertās, cum laude & immortalitate nominis sui plurimis vulnerum ictibus appetitus in Patriā redijt. Cuius in Deum pietas, singularis penitus vniuersis innotuit, præsertim cum intrepidus templū antiquitus in Marci Poremba ab Hæreticis obsessum Catholice religionis cultoribus restituit. Quod quidem templum non multo post ipsius cura ab Episc. consecratum est, atq; illud multis foundationibus, alijsq; ornamentis ipsum condecorantibus dotatum posteritati reliquit. Hic gaudebat filijs 4. Michaele scilicet, Stanislao, Petro, & Alexandro, quorum duo iuniores Stanislaus, & Petrus, mundi somnia vana mentientis umbram relinquentes, & vitam ad quietiorem se conferentes, Ordinem Predicatorum S. Dominici Cracouiæ amplexi sunt.

Dębscij, in Płocensi Palat. ex quibus Paproc. refert unum Canonicum Cracou. Paulum, qui postea fuit Episcop. Laodicensis, & Suffraganeus Cracouiensis, sub Illustrissimo Duce Georgio Radziuilio Episcopo itidem Cracouiensi, & Cardinali S. Xisti. Paulum Dębski Exactorem Plocensem habet Constitutio Regni Anni 1593. Martinus Dębski ex Plocensi Palat. Vladislai IV. electionem subscripserunt.

Giedzinscij, qui diuisione acceptis bonis Giednia cum Dębscijs, taliter cognominati fuerunt in districtu Ciechanouiensi, ex his aliqui in Russiam venerunt. Paulus Rothmagister S. R. M. contra Michailum Multaniæ Principem, Iacobus Vicesgerens Rothmagistri in Moschouia cum Potocio, ex Anna Felczanká reliquit Stephanum Ordinis S. Francisci Bernardinum Paulum, qui reddit Patriæ obsequia cum Illustrissimo Campiductore Potocki.

Golynscij,

Golyńscij, in Mazouia & in Zawkrze, Constantinus & Hieronymus Cubicularius Regis Vladisl. meritis clara familia sed aduersitate laceffita inquit Pappoc. consolentur. Deus enim tam bonus & misericors est, ut nunquam permitteret mala, nisi tam potens sit ut ex ipsis possit elicere bona ut inquit S. Augustinus lib. Enchiridion. Quandoq; autem præmitur aduersitate vir, ut inquit Seneca, quia virtus sine aduersario marcescit. Andreas subscripsit electionem Vladislai IV. Albertus Pincerna Ciechanouien. ex Ciechanouien.

Brzełcij, eadem domus cum Nieborouiiis, & Kobylnicciis in Plocensi Palatinatu. Brzescius Kwaczatá à Tartaris cum signis Masouia Ducum deuictus, reliquit Ioannem Capit. Plocensem, qui habuit filios Felicem, Paulum, Venceslaum. Albertus Brzeski de Bialossewo, electionem IV. ex Plocensi Palat. subscripsit. Felix filius primus Palatinus Masouia, reliquit filios Lucam, Stanislaum, Ioannem, Alexium. Lucas erat Canonicus Plocen. Stanislaus miles à vulnere ingenti in facie Siekiera dictus ad ultimum vitæ in Castris. Ioannes verò cum Lubicka reliquit Stanislaum Vexilliferum Wysogroden. erat vir dignus & ad negotia Patriæ idoneus, reliquit filios sex. Ioannes autem cum Stepkowska reliquit filios tres. Alexij verò filij erant, Iacobus, Stanislaus, Ioannes Felix. Paulus Ioannis erat Capit. Lomzensis, Venceslaus autem Ioannis Capit. Plocensis tertius filius, reliquit Andream, Felicem, Ioannem, Iacobum, & Paulum. Ex quibus Andreas miles eximius, postmodum in Patria sua Babissow Parochus. Felix eius frater ex Zaleska suscepit Paulum, Andream & Zawissam. Ioannes eorum frater ex Popielska reliquit Albertum & Nicolaum. Quàm gloriosa generatio, quæ cum posteritate gloriam perennem gignit. Profectò illorum vita non extinguetur, si virtus emori illorum nequit.

Bogaccij in Masouia, ex quibus Stanislaus Castell. Ciechanouiensis.

Nosielscij in Zakrocimensi Terra, hi verè sunt Radzanomscij, sed à bonis Nosielsk, quæ acceperunt diuisione Anno 1586, aliter cognominati, sicut eorum diuisiones referunt. Erant in diuersis dignitatibus Ciechanouia, & in Zakrocim. Terris. Samuel Nosielski, electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Bescij in Chelmensi Terra ex Beßko, ex quibus alij in Cracouiensi Palatinatu, alij in Masouia, in Lenciciensi Palatinatu, ex germanis fratribus confederunt, tertius frater in Chelmensi constitit. Ille in Cracou: Palat. ex Powęzowska reliquit Valentinum militem contra Maximilianum. Hic ex Nowosiecka reliquit Nicolaum eximium militem, & Vicesgerentem Rothmagistri Kazanowscij post Campiductoris Regni, cum quo in Moschouia annis quatuor, ante verò cum Illustriss. D. Strus, tenet matrimonium cum Podgorska.

Zelenscij in Rauensi Palat. ea quæ requiruntur in homine, & quæ in viro nobili conantur. Nam virtus, integritas, & probitas requiruntur, amor Patriæ, decus & protectio.

Rokitniccij in Dobrzynensi Terra, fratres unico partu editos eximios milites referunt

referunt Historici Rothmagistros probatos & felices Georgium & Valerianum, horum unus in M. D. Litu. alter in Dohrzynensi Terra, reliquit posterum non dissimilis fortitudinis. Ex quibus Martinus post militares actus cum Sgaracka armorum Rogala reliquit prolem. virtuti student, nam opes & nominis splendor inuidiam pariunt, virtus autem immota manet. Nicolaus ex Terra Chelmine. elect. Vladisl. IV. subscripsit cum Ludouico & Francisco. Szymakowscij in Ciechanouien. Terra. Desiderarunt in Aula Principum, & in Castris nominis sui conseruare gloriam, nam multum habet momenti Principis integritas, & bona institutio ciuium fortes & virtuosos efficit.

Poczernicij ibidem, educatos animos Reipub. obtulerunt. Nam qui eruditi & recte educati sunt probant, quod pro ratione temporis expediat. Nicolaus erat Exactor Contributionum Regni in Ciechanouien. Terra 1589.

Illozscij, viri militari corona & dignitatibus excellentes. Alexander Sigism. primo sceptrum Regni gubernante Tribunus militum Palatinus Plocensis, reliquit filios tres. Historici & in centum bellatoribus Starouolscius singularem virtutem ipsius describunt ad Helipergam & Gustadium. Quod tali Epitaphio complexus est Starouolscius Simon. Alexandro Ilouio, morum suauitate, animi candore, militiaeque artibus claro, ac ob id Equitum in bello Prussico Tribuno, qui cum saepius de hoste cum nominis Sarmatici gloria insignia trophaea retulisset, interque Sigism. primi Regis Poloniae reliquos Duces suis meritis conspicuus esset, grata posteritas pie religioseque functo, hanc ei laudem struem memoriae causa posuit. de illo Bielscius habet fol. 548. Ioannes eius filius Pincerna Viscensis, qui Anno 1588. subscripsit pacta Sigism. III. Alter filius eius erat Castell. Viscensis, sed ob Graiowscij necem iustitiam Varsaviae subiit 1583. Bielsc. fol. 792. Andreae nomen erat unius, ut Ianusouius in Statuto fol. 801. habet. Felix Vexillifer Lomzensis Capit. Stanislaus Subdapifer Lomzensis, Alexander Pocillator Vissensis. Christophorus, Ioannes, Vladislaus electionem Sereniss. Vladisl. IV. Regis, ex Lomzensi Terra subscripserunt, collige viros & exempla ex illis sume.

Paluccij ad Prasnisiam, Gotardus Custos Kurzelouien. Canonicus Lenciciensis, Parochus Louicen. cuius nepotes erant in re militari eximij.

Gradowscij, antiqua & premis honorata ob digna merita familia. Reddit etiam nunc militarem obseruantiam, sub signis Illustriss. Potoccij Campiductoris Regni.

Kuklenscij in Plocensi Palat. ex quibus erat Canonicus Plocensis.

Gostomscij in Ciechanouien. & in M. D. Litu. sed hi alij sunt ab illis qui erant in Rauensi Palat. armorum Nalecz.

Kucharscij in Ciechanouien. Terra, ex quibus alij in Russia domicilia sua confluxerunt.

Zabiccij in Masouia, moribus & iure nobili periti, nec martialia illis defuerunt. Erat Succamerarius Zakrocimensis, ut meminit Constitutio Regni Anni 1591.

Stepha-

Stephanus & Petrus subscripserunt electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Zakroemensi Terra. Petrus Zabicki de Zabiczyn, Castell. Liuenfis subscripsit ex Liuenfi Terra, & Ioannes Tribunus Liuenfis, & Casimirus S. R. M. Vladisl. IV. & Stanislaus Camerarius Principis Poloniae Alexandri, Kukalscij in Liuenfi Terra, licet homo externis bonis nihilo est melior, conferunt tamen ad comparandam gloriam, & vitam aeternam cum dicatur in Psalmis. Beatus qui intelligit super egenum & pauperem. Curant illi & domum & nomen.

Strozewscij in Visogroden. Terra, Quisquis alienam Rempub. vehementer adamat, suam quodam modo vituperat. Illi Spartam in qua nati sunt defendant, custodiunt.

Golembiowscij consecrarunt se & sua bono Patriae & Reipub. Nam preferenda est Reipub. dignitas priuato commodo. Michael Exactor in Parnawa 1595. Sękowscij in Plocensi Palat. ex quibus alij in Podoliam transierunt, eximij viri in literis, religione, militia, & ob in obsequio Regum & Reipub. Nicolaus Praefectus Nouae Ciuitatis, & Sachocini Sigism. Augusto, & Serenissimae Reginae Bonae ad omnia negotia dexterrimus. Tenuit concredita bona ab ipso Sereniss. Rege & Regina Branscensia & Sarazenscia &c. ut quietationes docent Regiae 1554. Qui Secretarius R. M. creatus, Nuntij officium prudenter executus fuit, ad Maximilianum Imperatorem, & ad Sereniss. Regem Hispaniarum, sicut literae ab ipsis conseruatae, & à nobis perspectae testantur 1586. Albertus S. R. M. Secretarius ex Dapifero Ciechanouiensi, cui Serenissimus Rex in Capitaneatu Chelmen. florenos mille quotannis etiam prouiderat Praefectus Mlauensis 1622. Lustrauit Minorem Poloniam ex Comitibus Regni, & Podlachiam, hanc 1601. illam 1619. Commonstrant literis Regum, affectum Regum in se, & altam beneuolentiam. Albertus item Sękowski in Ordine Praedicat. Doctor Theolog. cum Illustriss. D. Iacobo Vchanski Palat. Belzensi, ad Imperatorem Turcarum à Regno legato Constantinopolim visitauit. postea Prior Prouincialis Poloniae, per decennium regens Prouinciam, multum in procuranda reformatione Conuentuum. Varsauien. Conuentum eiusdem Ordinis primus fundauit, multisq. sumptibus ex eleemosinis acquisitis, Chorum illius Ecclesiae construxit, Sacristiam apparamentis, calicibus, aliisque attinentiis dotauit.

Polieniccij in Nurscensi Terra, ingenio & fortitudine promouent honestum familiae & Patriae. Nam unus vir cordatus potest hoc totum praestare, quod Reipub. interest.

Layszewscij in Sochacouiensi Terra, Sbigneus & Ioannes Layszewscij electionem Vladisl. IV. subscripserunt ex Sochacouiensi Terra. Virtute coronant facta, prudentis enim est naturae morbum cognoscere, & vitio materiam praeuipere. Nicolaus Layszewski Notarius Terrestr. Rauensis, Secretarius R. M. ex Rauensi electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Misewscij ibidem, ad generosos actus in castris & bello idonei. Adsit solum amor Patriæ & gloria, nam solus ferrum mortemq; nescit timere amor, etsi amor auri dixit Lucanus, multo magis Patriæ, Dei, & suorum amor.

Policcij in Maiori Polonia, Albertus eximius vir & miles, in exteris nationibus educatus, alij in M. D. Litu. sunt. Christophorus Policki, ex Palat. Vilnen. subscripsit electionem Sereniss. Vladisl. IV.

Łazniewscij in Palat. Belzensi, Paulus electionem Vladisl. IV. Serenissimi Regis, ex Palatinatu Belzensi subscripsit. Mens hominis discendo alitur, quapropter his literis & virtuti quibus mens nobilis in gloriam utramq; alitur intendunt.

Makosieiouij, antiqua familia sed forte decessit iam, umbra refricat memoriam, etsi fides & bona opera precesserunt meritoria, videbimus eos famulantes Domino in Patria.

Smitrowscij strenui viri, quibus illud Salustij memoria, strenua ingenia quo plus recessus sumunt, hoc maiores impetus edunt.

Strzałkowscij, quia benefacta benefactis cumulanda, ideo illi reddunt Patria, quæ ab illa receperunt, generationi nobili reddunt nobilia facta, & bonitati Patriæ, reuerentiam honorem protectionem.

Sokołowscij, quorum merita in Patria, fortitudinem in bello, pietatem foris & domi Historici referant.

Wolczek in Chelmensi Terrâ ex Masouia venerunt, dicebat Horatius, Qualis vir, talis oratio. Contra hostem Patriæ, & vitia lupum esse decet, in Patriam verò & Ecclesiam, hominem.

Kruszenscij, in Chelminensi Palat. de Bolemino. Etsi laudem non cupiunt laudem tamen efferre eos decet. Dicit enim Seneca.

Laudare se vani, vituperare stulti est

Qui fauoris gloriam verè petijt

Animo laudari magis quàm voce volet.

Gálescij in Calisiensi Palat. Ioannes ex eodem Palat. subscripsit electionem Vladisl. IV. Qui felices aliquando esse volunt laborare debent, inquit Horatius. Laborem suum isti consecrarunt Patriæ, sub armis Martis, & toga Palladis.

Gorazdowscij, in Maiori Pol. Par est fortuna labori, ab antiquo strenuus horum labor & recens subsequitur, ideo & fortuna torquata non recedit ab eis.

Witośláwscij, Hi ex Germania tempore belli Prussiaci, cum Cruciferis uenerant, & pro eximio in bellis successu in præmium acceperunt Klecko, post acquisierunt bona Siedlec ad Zninum. Erant quatuor germani, ultimus non occisus à furente Marte erat Petrus, ita exercitium potest omnia.

Piwo in Plocen. Palat. antiqua & meritis clara familia. Stanislaus de Opolsko Piwo Pocillator Plocen. electionem Vladisl. IV. Petrus Venator Dobrzynensis, & Christophorus ex Gostinen. Terra subscripserunt.

Pakośláw.

Pakosławscij, in Ostrzeżouien. distr. Antiquam familiā dexteritate fortitudinis illustrarunt. Henricus in bello contra Suidrigelonem A. 1430. animose pro Patria occubuit. Dzwonowscij ad Posnaniam. Czeczotccij in Rauē. Palat. Hunowscij, Paulus Palat. Belzeń. cuius filiam Boleslaus Dux Masouie in consortem habuit 1477. Bielscius lib. 4. folio 470.

Solohub, qui ex M. D. Litb. suscepit prius hac arma in Chrodensibus Comitibus. Erat Praefectus Smolenscensis unus ex illis anno 1514. Nicolaus Solohub Rothmagister strenuus ad Vlcum Romano Sangusko 1567. & contra Moschos Srebrnum & Szerbatum.

Sierakowscij in Palatinatu Masouien. in Districtu Ciechanouien. de Sierakowo. Quorum unus Matthias Sierakowski matre Bobinska natus, faciens expeditionem in Liouoniam, in Exercitu M. Duc. Litb. sub Rege Augusto, Principi Radziw. & Magno Chodkienicio sua industria Specimina dedit. In Castris deinde Regni, cum Comite in Tarnow & Zborowski Pal. Terra Crac. veri filij typum erga charissimam Patriam gessit. Tandem auguste memoria Regem Stephanum arma contra rebellem Dantiscum Ciuitatem (felicissimēq; Sceptris suis subiicientem, feliciter mouentem, ascriptus inter Familiares Domini Maciejowski Stabuli Regni Praefecti egregie adiunxit. Qua finita expeditione, relinquens Palatinatum Masouien. in Sendomirien. Pal. incolam agere capit, ibiq; tres uxores vinculo maritali sibi coniunxit. De Borzykowska armorum Lodzia de qua duos filios capit, Martianum, qui in partibus Germania & Hungaria iuuenilem aetatem agens, postea Comitina Martini Chometowski de armis Lis. S. R. M. Rothmagistri, ac sui auunculi, nec non in Valachia cum Dno Viazdowski legionis Constantini Hospodari Valachien. ductore strenue decertauit. Ac postea in Moschouia ad Smolenscum cum Domino de Teczyn Capit. Plocensi, successuq; temporis Palatino Crac. tandem cum Domino Stephano Potocki, Notario Exercitus Regni Campestri, cuius vices in hoc Notariatu Campestri per multos annos obiens, militie finem optatissimum imposuit. Ac post de ferocis Bellona gymnasio rediens, quietissimo Aulici famulatus obsequio Dni de Czarnkow Palat. Lenciciensis, Magni Generalis Maioris Pol. nomen suum adscribi fecit. Post duorum Cracouiensium Episcop. Szyskowski atq; Lipski Marschalcus quibus morte praeventis, Illustriss. Dominici Principis in Ostrog & Zstaw Stabuli Regni Praefecti Aulici factus est. Alterum non minoris industria filium Lampertum, Aulicum S. R. M. Vladislai moderni, Ensisferum Posnaniē. Capit. Kopanecensem Hic expedit orni Moschouitica cum D. Stephano Potocki fortunatē profuit, & contra Sudermania Principem in Prussia, sub signis Sereniss. Principis Vladislai moderni Regis, contra verō Abasij Bassam in Castris ad Camenecium propriis sumptibus strenue operā nauauit. In Palat. Posnaniē. heredem de Koszycyn Iaromierska Gladiferi Posnaniē. unicam filiam armorum Samson in matrimonium accepit, de qua duos filios progeniuit Martianum nunc Professum Societ. Iesu Religiosum, & Constantinum Ianusium Supremi Cancell. Regni Georgij de Teczyn Ossolinski Cubicularium. Idem supra nominatus Matthias Sierakowski, cum secunda uxore Krzetowska de armis Zadora, binos filios habuit, Alexandrū, qui expeditioni Moschouitica cum D. Potocki Notario Campestri Exercitus Regni adfuit, huic duae uxores Gostawska & Przypkowska, Gostawska de Philipowska Incisoris Regni & Capitanei Striensis sorore genita, genuit Stanislaum Camerarium Chcouien. districtus virum ad res maximas genitum. Ex Przypkowska quam progeniuit Stanowna Vexilliferi Sanocen. soror, Alexandrum suscepit adhuc infantem. Alter filius Matthias Sierakowski numero quartus inter fratres Abraham, Andreas Sierakowski de Krzetowska progenitus fuit vir clarissimus, hic Palladis Officina primo se dicauit, ubi in Patria & Familie sua laudem & gloriam multis transactis annis, in Aulam tādē Zebrzydowij Supremi Regni Pol. Ensisferi, se contulit de quo bene meritis connubio maritali sociauit sibi Mariannā Domanienska Laurentij Domanienski Vices gerentis Cracouien. filiam, ex qua suscepit filios quatuor, Ioannem, Remigium, Alexandrum & Stanislaum quorum maior natus Ioannes, spretis mundi illecebris nunc Ord. Prædicatorum Diui Dominici nomen inseruit, sortitusq; ut vite normam aliam, nomen etiam Fabiani aliud.

PRZOSNA seu PROSNIA.

D E L I N E A T I O.

EST Leo stans coloris flauī in campo caelestino, linguam extensam hiato ex ore tenet, caudam inter pedes deposuit. Supra dorsum tres turres latericias coronis ornatas, ad summitatem dorsi fenestras habentes gerit, distinctae sunt turres, supra coronam sunt quinque pennae Strutij.

O R I G O.

IN Regno acquisita fuerunt ad fluvium dictū Przofna in Vielunensi Terra, qui circumfluit Calisium, Premetum, Wierusium Oppida, & ab eo præterfluenti denominationem acceperunt. Ex ipsismet armis cognoscitur facile, parentem horum armorum necessitate urgente & potentia hostili instante aliquid arduum excogitasse in subsidium obsidibus & effecisse. Aliqui ad Premetum ponunt fuisse rem actam, nam obsides à Silesianis, pauci ab exercitu numeroso arte cuiusdam militis, qui factis cuniculis ex arce ad veterem ductum aquæ unū ex hostibus assumpsit, & accepta instructione, quod Rex illorum meditaretur ad arcem foueas deducere, confinit ille literas à Rege venientes quibus succursus breui promittit non mediocrem, & occiso vno ex seruatoribus suis extra arcem, literas in sinum deposuit. Inueniunt aduersarij, cognoscunt alienum, spoliunt, literas inueniunt, deferunt Regi, perlectis ille ex consilio recessit ab arce, & abiit. Tunc ille cito significat Regi Poloniae, qui subsidia transmisit & fortificauit, alij hostes insequendo vastabant Silesiam, & præda conglomerata victores redibant. Quapropter Rex illi ut pectoris leonini consilij & fortis, leonem in arma contulit, & turres arcis ab obsidione liberatae apposuit atlanti.

G E N E R O S V S L E O.

EST inter homines discretio sanguinis ex generatione, qui nedum inter Christianos, sed etiam inter paganos singulari honore & reuerentia prosequuntur à plebeijs. Imò in Anglia, leones etiam nobilem sanguinem à degenerate testantur discreuisse, meritò his nobilitatibus insignijs leonis, schema appono, *Generosus leo*. Sunt enim qui ut oues bacillo diriguntur, & ossa vicatim ut canes colligunt, sunt qui loro assuefacti ad venationem ducuntur & iugo subduntur, ut *Plinius* & *Ælianus* referunt.

Vnde

Vnde Iul. Cæs. Capaccio efformat inter Hieroglyphica leonem, cuius verticem capitis dirigit capricornus premendo pedibus. Non est hic leo ex numero horum, sed ex numero summe generosorum, nam turres tres ingentes sustinet dorso, nec grauatur, imò fortitudo illius & generositas pennis Strutij adornatur, quasi in his armis scriptum legas. Is honos non propter spem futuri beneficii, sed propter magna merita, claris viris deferitur & datur, estq; non inuitamentum ad tempus, sed perpetuæ virtutis præmium: videtur hic leo similis esse illi leoni quem depingunt sedentem inter Imperiales fascēs & militaria trophæa cum tali titulo: *Vires accendit inclyta virtus*. Talem etenim parens horum armorum eximius & strenuus militum, & obsidum liberator multoties declarauit animum apertè, vt meritò seruatoris nomen leonidæque detulerit, & licet astus hic belli illum insigniuit, præcedentia tamen merita & trophæa ipsum commendarunt, sicut subsequētia conseruarunt. Subscripserant Pelicano, qui nidum sibi non in loco alto, sed humili ædificabat: *Altiora ne quæsieris*. O degenerem Pelicanum. Non est leo hic ex ordine humili, sed est ex ordine illo qui inter Zodiaci figuras numeratur, nam tam ingeniosus progressus cum hoste dignum effecit, vt illi Rex diceret: *Altiora tene*. Sis Tribunus militum, sis Præfectus arcis, sis tutor Patriæ, & consilium Senatus. Vera etenim gloria radices agit & propagatur, suumque splendorem splendidiorē contemplatur.

LIDIUS NOBILIS FORTITVDINIS.

Leonem nobilitatis lidium Anglorum Rex Eduardus, vt *Crantzius in Hist. Saxonica lib. 9. cap. 24.* refert, constituit. Hic aliquando ad cancellos leonis stando cum nobilibus dixit: *Si quis inter vos est nobilis, imitetur factum meum*. Moxque ingressus ad leonem, ferocienti leoni crinale capiti suo detractum imposuit, stupuit leo, tum ad Anglos conuersus inquit: *Si quis confidit stemmati suo, referat crinale hoc quod intuli*. Illi rubore perfusi abierunt. Equidem vt superius dixi, leo cognoscit nobilem sanguinem & plebeium, sicut in *Taumatographia Ioannes Ioustoninus lib. de quadrupedibus cap. 22.* citauit. Sed proba hæc non ponit in lidium nec vocat, nisi vel desperatum hominem vel sanctum, vel vitæ prodigum, vel tentantis Deum. Ameniozem ego nobilitatis Lidium proponam, & ne suspensos diu teneam. Arma hæc sunt nobilis viri proba, dicerem generis, quia nemo virtuosior fieri potest multis ex capitibus nobili, sed dicam fortitudinis nobilem conuenientis. Nobilis enim sine fortitudine declarata in defensione Patriæ vel consilio, vel Marte, vix nobilis censetur, quia nec ciuis bonus, nec Senator est. Quapropter nobili viro cassis cum armis apponitur cum inscriptione: *Te sine quid moliar?* Vnde Ennio Poetæ officium suum optime exequentis ad sepulchrale ponitur.

*Aspicite o Ciues senis Ennij imaginis vnam,
Hic vestrum finxit maxima facta Patrum.*

Ita quoque nobilem virum maximè decet imitari maiorum facta, quæ ipsa fortitudine Castrensi & militari illustrarunt, & retinuerunt. Officium enim nobilis viri non aliud est, quàm Patriam adornare, defendere, & familiam suam proprijs meritis clariorem reddere. Etsi opifices nobilitari volunt, & Phidias sui similem speciem inclusit in clypeo Mineruæ, & Philosophi qui inscribunt libros de contemnenda gloria, sua tamen nomina inscribunt, quid non debet contendere nobilis, vt nomen suum familiæque gloriam conferuet, refricet, acclamet. Inter Impresas Capaccij libro secundo lego, Lusciniam deportatam fuisse super virgulam ab aucupe cum inscriptione: *Sic maiora cedunt*. Voluit significare quod nobilitas vera non consistat in diuitijs & possessionibus, sed in excellentia animi, nam Luscinia est tantæ prærogatiuæ, quod præsentia sua liberet alias auiculas ab iniuria maiorum auium, hoc puto esse ob dulcem sonorumque cantum. Profecto nobiles, qui saluant à periculo Patriam illis meritò nedum fortitudo adscribenda, sed necesse est, vt illis maiora præmia cedant in honorem & veniant in ornamentum Familiæ, & quia est antiquior parens Patria, quàm pater & mater, vt Plato & Cicero docent.

Conuenit omni ratione & arte,

Amantes Patriam salutem eius curare.

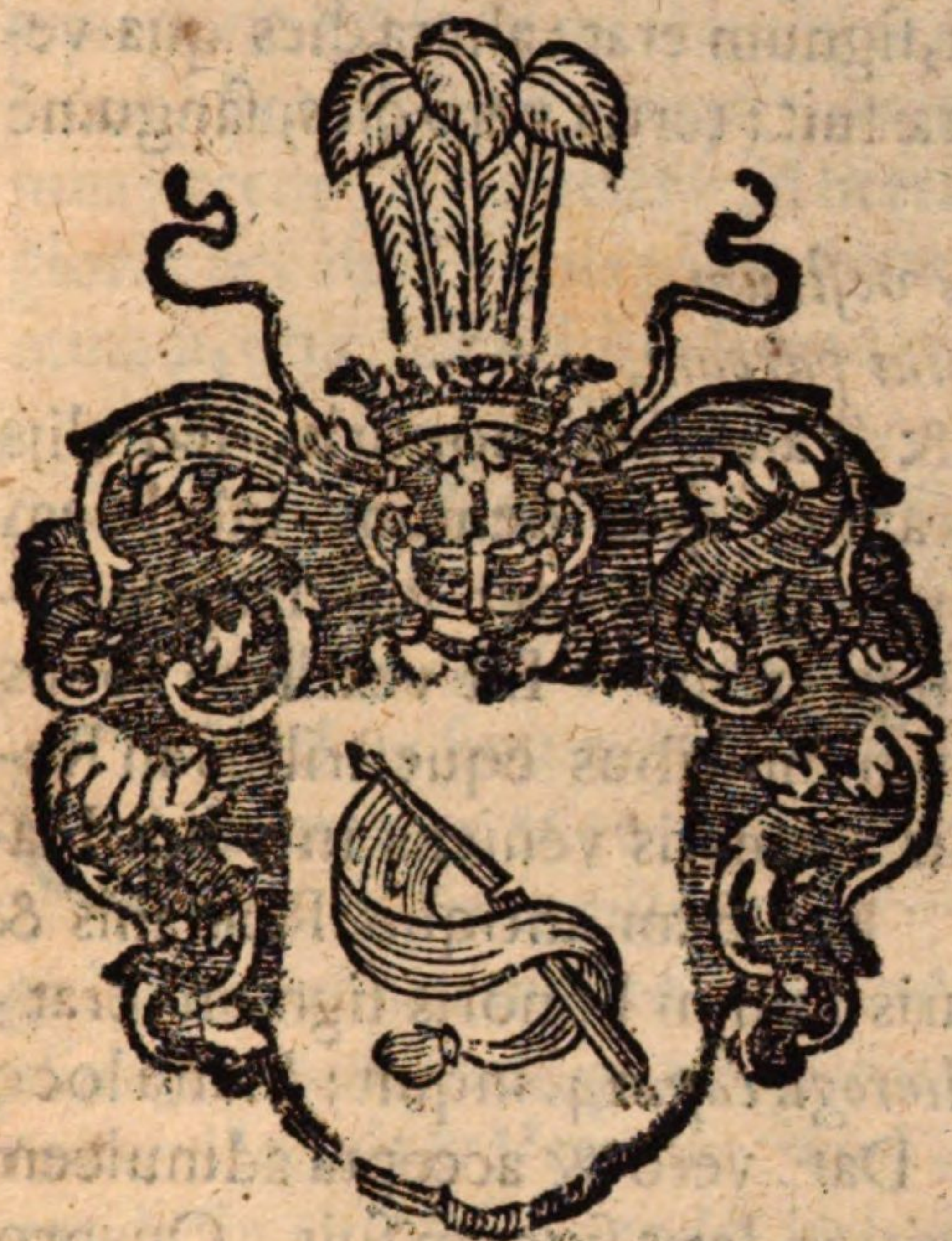
LINEA FAMILIÆ PRZOSNA.

PRosnij, à primo parente armorum ad Premetum à Prosnia fluuio.

Balenscij in Dobrzinensi Terra, Familia optimè de Repub. merita. Ioannes Palat. Pomeraniæ, cuius sinceritas, fortitudo, animositas lauto præmio à Sereniss. Rege Casimiro recompensata fuit, reliquit filium Castell. Gedanensem, Thesaurar. Ducatus Prussia, qui Marieburgense præsidium egregiè munivit, reliquit iste filios Stanislaum Pocillatorem Dobrzynensem, Iacobum Pocillatorem Dobrzyneñ. post decessum fratris, Ioannem eximium militem, Petrum qui ex Kolucka reliquit prolem, & Venceslaum. Georgius filius Stanislai, Iudex Marieburg. Ioannes alter Stanislai filius eximius miles, qui in exteris nationibus una cum literis fortis militis encomia detulit. Michael tertius Stanislai filius, qui ex Kuczborska armorum Ogonezyk reliquit prolem. Paulus & Iacobus eiusdem filij, qui cum Ioanne Zamoycki Supremo Cancell. Regni, & Exercituum Præfecto, in omnibus expeditionibus fortis animi deduxerunt trophæa, Ianuszowski meminir istius Iacobi fol. 361. Tempore Serenissimi Regis Stephani, ad Gedanum cum Zborouio erat eximius Rothmagister Balinski armaturæ grauis, vt Papr. in 2. Opere, in Registro f. 100. Wilzenscij, diuisionem bonorum habebant cum Balenscijs. Ex quibus in Russiam rubeam aliqui transierunt militarem exercendo, atq; ibi domicilia sua constituerunt in districtu Leopoliē. Reddiderunt plurima Patriæ obsequia, tam tempore belli quàm pacis, nec dissimilem ex se protulerunt prolem, quæ moribus, prudentia, dexteritate in Castris & domi omnibus bonis & amoris & honoris.

PRZE-

PRZEROWA siue PRZYROWA.

D E L I N E A T I O.

EST militare vexillum equitibus Polonis grauis armaturæ conueniens, hasta inclinata in leuam, media & rupta, sericum aurei coloris habet integrum & proportionaliter latum, expansum quidem est sed extremitate amplectitur hastā, cuspis hastæ de integro, campus est sanguineus. Super coronatam galeam sunt tres pennæ Strutij.

O R I G O.

Mirosław militi gregario Silesitano ad Vratislauiam in bello cū Henrico Rom: Imperatore strenuè & fæliciter pro Bolesław Krywoustio Pol. Principe pugnanti concessa fuerunt. Albertus Stropa ita refert pugnam. Inter Silesianos quos in cuneum disposuerat Bolesław, erat in ipso capite Miroslaw miles antesignanus, & dum ab ortu solis vsque ad meridiem pugnarent, & inclinabat ad hostes victoria, nec densas phalanges peditum perumpere poterant, sed quasi in murum incurrebant, maiore suo quàm hostium detrimento, Miroslaw hastam in medium lateris peditum excurrrens vibrauit, atque hoc medio suis militibus irrumpere in hostem occasionem dedit. Pugnabant illi à fronte acrius, sed ubi suos à tergo cedere nostris conspexerunt, perturbati mox ordines fugere cum Cæsare ceperunt. Bolesław quidem post pugnam suos sepulturæ collegit, at Cæsarianos qui sepeliret non erat, congregati igitur canes vndequaque sepulchra illorum extiterunt, quocirca locus ille campus caninus appellatus fuit. Huic igitur tam præclaro & strenuo militi, cuius occasione atque fortitudine victoria parta fuerat, talia concessa fuerunt arma, qualibus victoriam assecutus fuit, & campus victoriæ in præmium euiternæ adscriptus est. Meminit huius victoriæ Dlugossus sub anno 1109. & Cromerus l. 5. ante annum 1111. Et quia tunc Silesia erat sub regimine Principis Poloniæ, plurimi in diuersis partibus Regni ex posteritate Miroslai Przerowa notati succedentibus annis reperti fuerunt reperiunturque. Est igitur Proclama armorum ab effectu, quia forti pectore & hasta ferreas phalanges diruperat Miroslaw & confuderat.

VEXILLVM HONORIS.

INcredibili memoria conseruantur in præsens vexilla Attilæ & Tamerlani, alba, nigra, & sanguinea, quibus primò obsessas à se vrbes per triduū confundebat. Dies enim obsidionis prima, per vexillum explicatum nereum, gratiæ illius si se liberè subdidissent, signum erat: altera dies qua vexillum atrum signabat, magni terroris & iræ fuit: tertia verò dies, sanguinè spirabat & ferebat per rubeum colorem.

Vos æterni ignes & non violabile vestrum

Testor numen ait, quod iam nemini parcam.

Me hercule erant hæc vexilla Attilæ & Tamerlani honoris, sed alijs & hoste circumseptis erant vexilla tyranni, quæ demùm infelicem successum & tragicum exitum fortiuntur. Quapropter suis labaris flagrum efformabant, vt tyranni speciem ingererent. Est vexillum folius honoris, nec aliquo vituperio cancellatum militibus equestribus in Regno Poloniae ab antiquis bello clarissimis Sarmatis veniens in vsum Hasta nimirum militaris serico adornata. Equidem antiquis Romanis & veteribus triumphatoribus hasta militaris summi honoris signum erat, nam si *Pierio Valer.* dabitur fides *lib. 42. Hierogl. cap. 24.* inquit: Hasta loco diadematis pro insigni Regio habebatur. Data verò & accepta adinuicem hasta ait Xenophon apud Macrones, sanciti fæderis signum fuit. Quapropter Lysippus Græcorum, cùm in manu statuae Alexandri Magni fulmen vidisset inquit *Plutarchus*, fulmen reiecit, & hastam summæ dignitatis atque fortitudinis signum imposuit. Hic & Virgilius *Æneid. 12.*

Bina manu lato crissans hastilia ferro, Ingreditur.

Sed quid colligo hastam ab antiquo fuisse vexillum honoris? En Mirosław Silesius, atque exercituum Silesianorum Tribunus & Dux, in perpetui honoris vexillum extulit hastam vexillatam aurei coloris, qua pectore leonino ferream detrusit, delusitque hostilem manum, & sibi ac posteris nunquam marcescentem progeniuit gloriam auxitque honorem, dum vsque ad præsentia tempora inuicti viri familia in Czerczyce bonis, à Mirosławo fundatis & erectis, maximam domui conseruat in Imperio sacro laudem & dignitatem. Quid referam & de eiusdem posteritate in Regno? Illis sudor, puluis, vigiliæ, caltra, inedia, imber, frigus & his similia, epulis iocundiora erant. Eos vt ait Lucanus:

Maximus haud urget lethi metus inde ruendi

In ferrum mens prona viris, animæq; capaces

Mortis & nihil metuunt, nisi turpem famam.

Sed hoc vnicum vobis, o clarissima progenies augusti fama bellatoris proponam, in conseruandam perpetuam nominis gloriam. Milo Crotoniensis inuictus in certaminibus fuit, refert *Plinius lib. 37. cap. 9.* quod præsentem ad se tenperit lapidem Alectoria, seu lapidem Gallinaceum, plurima enim

de huius

de huius lapidis virtute, retulit *Isidorus cap. 13. lib. 16.* Afferam ego Aleatoria spiritus, & certissimæ victoriæ. Aleatoria est in omni certamine præsens animus Dei gratia firmatus, quo qui fuerit præditus omnia hostium tela retundit. De quo Chrysost. apud Nicetam. *Beatus est talis undiq; petitus firmius stetit, & sexcenta tela clypeo excipiens deditioem non fecit, exhausti Dæmonis pharetram nec concidit, imo ne de gradu quidem tantisper motus est.* Primus parens gloriæ vestræ ad literam hoc observavit, & suprema inchoatio gloriæ accelsit, vobis propositum exemplar adconseruationem non interminam, quæ hoc spirituali medio æuiternæ succedet.

Fiducia hæc referet

Animum grauitè frementium leonum

In discrimine: consilio verò vulpes.

MILITARIS DISCIPLINÆ PRÆMIUM.

CVM ex sinu militaris disciplinæ omnes triumphus & coronæ Regum manarant, & constitutionem perennem retinuerunt, præmium ingens debetur militari disciplinæ. Innuit quidem illud implicite magnificato scilicet merito Alexander Seuerus apud Lamprid. dicens: *Disciplina Rempub. tenet, quasi dilabatur & nomen Romanum & Imperium amittimus.* Innuit & Vegetius simul rationem (cur militaris disciplina obseruanda fuerit) adscribendo dum ait: *Paucos viros fortes natura procreat, bona institutione plures reddit industria.* Innuit & Valer. Max. dum aperte loquitur: *Disciplina acriter retenta Principatum terrarum Romano Imperio peperit.* Omnes hi & quicunque huic intento calamum admouerunt, silenti consensu admonent, tam præcelso merito præmium debere æquivalens & ex condigno, sed quale nullus expressit, quasi dicant: Merentur præmium, primum, singulare, æternum, & omnibus notum. Placuit Tucididem ad propositum vocare, dicit ille: *Ossa illorum qui pro Patria mortem sumpserunt, in scriniis elaboratis è cupresso conseruabantur.* Crederim ego quod duabus de causis: Prima, ut sumant posterius ex funere vires, altera, ut semper honos nomenque maneat. Quia igitur non plebeios luctus testantur cupressus, ingens ipsis fuit relatus honos in præmium. Sed in hoc Principem Poloniæ Boleslaum, omnesque Serenissimos Reges Poloniæ cum illo, qui beneuolo & læto aspectu in disciplinam militarem prospicere deliderant, laureatis efferre linguis animus cupit. Declarauit enim & ostendit, quod qualeque disciplinæ militari deberetur præmium, dum hastam aureo adornatam strophio in symbolum nobilitatis & insigne contulit, & locum belli militi suo strenuo ob inchoatam feliciter victoriam perpetuo donauit, & vnâ cum posteris adscripsit: Quid enim prodest foris esse strenuum, si domi malè fameque viuatur? Quocirca & Alexander Romanus ut Lampridius habet, aurum & argentum bello & censu acquisitum, raro cuiquam nisi militi diuisit; Nefas esse dicens, ut dispensator publicus in delectationes suas suorumue conuerteret

teret id quod Prouinciales dedissent. Habent Przerouij optimi Principis & bellicosissimi hoc memoriale æternum, quod bona pro viribus Achilleis semel sibi donata, vsque modo retinent, atque proprijs meritis tuentur & ornant gladio acquiritam gloriam. Echo Mirosłai ad posteros.

*Illustrem fama, magnum simul arte, piumq;
Virtus & pietas ipsaq; fama vehunt.*

LINEA FAMILIÆ PRZEROWA seu PRZYROWA.

Mirosłaus miles & Dux cohortum Silesianorum, qui irruens antesignanus in medium exercitus Henrici Caesaris pro Bolesłao Criuoustio Monarcha Poloniae 1109. Anno occasionem totius victoriae contulit. Huic arma hac primum collata fuere. Albertus Strepa in Silesiana Historia, & Dlugossus sub eodem anno, Cromerus sub sequenti anno. Extat donatio in campo canino apud posteros illius, villa scilicet erecta Czercyce, Psiepole, &c. sicut Silesiana Historia refert & Longinus meminit. Ita Miroslaus a Przerowā, vocatus Przerowa cum suis insignis fuit.

Cethnerij a Czercyce, heredes bonorum in campo canino. Horum merita, dignitates & honores Rudolphus Imperator, & Fridericus, & Ioachimus Silesia, Legnecia, & Brege Duces in priuilegijs suis, una cum primeua antiquitate referunt. De quibus ita Imperator Augustus: Ut equestris ordinis nobilesque viri virtutibus atque præclaris actionibus Regum & Principum antecessorumque nostrorum Romanorum Imperatorum gratiam beneuolentiamque promeruistis. Et Inuictus Silesiorum Dux Fridericus hac de illis: Cum omni & debita obedientia virtutumque studiosi in Regum ac Principum aulis Cethnerij diuersa officiorum genera præclare exhibuissent, propter res animi sinceritate gestas nobilitatis & Ordinis equestris titulo & insignijs a Romanis Imperatoribus decorati fuerunt. Ex hac Cethnerorum familia, postquam Silesia ad Imperatores defecit, temporibus Regni Sigismundi Augusti iterum quatuor germani fratres descenderant militaris trophæi gratia ad Regnum Balthasar, Nicolaus, Gaspar & Michael, quorum vnus redijt ad natia domicilia, alij autem bonis consignatis fratri germano, in Regno domicilia sua, duo ex illis in M. D. Lituania, tertius in Russia ubi cum Zamoyscio, Iazlouieccio, & Zolkiewio Supremis Exercituum ducloribus militarem exercuit, statua sua elegerunt, constituerunt. Et si quam maires illorum in expeditionibus bellicis triumphalem lauream reportarunt, ut diplomata Caesarum testificantur. Profecto isti qui in Regno Polonia strenui militis rem, actumque susceperant, proprijs meritis, fortitudine, & animi constantia immobili, aut eorum virtutem adæquarunt, aut si non excesserunt famulo perè tamen illustrare conati fuerunt. Quod illico demonstramus, Generos. Balthasar Cethnerus, non à dictis nostris & scriptis, sed à testimonio in reiterata introductione in Regnum Sereniss. Regem expresso laudem habeat. Dicit enim: Balthasar & Nicolaus Cethneri cum ab alijs Senatoribus nostris, tum imprimis Illustriss. & Magnificis Ioanne de Zamoyscie Regni nostri Cancellario, & Exercituum Generali, &c. & Stanislao Zolkiewski Castell. Leopold. militiae Campestris Præfecto, &c. Inprimis autem de commemorato Balthasaro Cethner ostensum nobis fuit illum in tempore Diuæ memoriæ Auunculi nostri desideratissimi Sigism. August. Regis ductu Generosi quondam Pauli Secignowski Vicarij quondam Nicolai Sieniewski Palat. Russiae, & Copiarum Generalis in excursionem contra Tartaros sub ipsa Ocza-kouia cum omnia foris & strenui militis munia impleret honestum vulnus retulisse.

fisse. Demum verò cum Georgius Iázłowiecki Palat. Russiæ Campestris Exercituum Præfectus ad Oppidum Manaczyn Tartaros cæderet, & in particularibus expeditionibus cum Stanislao Struz, & Rozenscijs ad Vadum Bassari cum Illustrissimo Constantino Duce in Ostrog, & Ioanne Chodkieuicz Palat. Vilnen. ad Constantinouum operam suam Reipub. præstitisset. Tempore autem Diuæ memoriæ antecessoris nostri Stephani Bathoræi Regis in expeditione in Moschouiam ad Czernieiouum, inque populationibus per Russos & Tartaros ad Starodubum vnâ cum Nicolao fratre sub eodem Duce de Ostrog, & contra Beglerbegum cum Ioanne Zamoiscio, & in Valachia proprio sumptu non exigua cum laude Reipub. obsequia sincera non sine periculo vitæ reddiderunt. Hæc ibi. *Nec plura his miles strenuus eiusmodi occasionibus potuit aliquis præstare.* Ex Kurzanska progenita ex sorore germana Stanislai Zotkiewski Supremi Cancellarij Regni, & Exercituum Maximi Præfecti, reliquit prolem Ioannem Andream, Alexandrum, Nicolaum, & filias Christophori Wasczynski consortem. Nicolaus Balthasari, dum eximiam optimi bellatoris deduxit fortitudinem in Moschouiticis expeditionibus post mortem Augusti sumptibus propriis cum fratre ad Henricum electum Regem cum Lascki Palat. obsequia, Regni Primatum & Equitum detulit, & Sigismundo III. Serenissimo Regi necessitate Reipub. exposcente, ad fidem publicam e suo peculio pecunia summam non contemnendam, ut dicitur in Priuilegio ultro obtulit, necessitatemq; repulit. Habuit vinculum Sacramenti cum Bydzinska ex Sendomirien. Palat. armorum Ianina. Michael tertius eorum frater, post reiteratum indigenatum in Regno, auidus gloria ex militia, bello nauali pugnare in hostes constituit, quapropter redijt in antiquam Patriam. At dum cum Turcis pro parte Casarea in mari reduplicatis vicibus pugnat, occubuit. Quartus verò illorum germanus ibidem claram deduxit sobolem, quæ cum patrueli posteris florida laudis in Imperio ex trophæis legationibus, atq; ceteris in Aula officiis recipiunt præmia & encomia. Ioannes primus filius Balthasari, in ætate florida ubi cum literis deduxit bellica tyrocinia, ad extremum vitæ consecrauit ætatem in Castris, & dum cum Zotkiewo Cancell. Regni in Moschouia splendida Patria detulit trophæa, & familiæ collegit merita, ibidem obiit. Optimi bellatoris fata equites condolendo, ad leucas duas versus Patriam bustum deducebat. 2. Andreas Balthasari filius, Pocillator Regius Leopoliensis in Russia, qui ut matura obsequia Patria, at utilia proferret in externis regionibus literis, virtute, & exercitio bellico iuuentutem instruxit, ut verò redijt in Patriam, intrepidus miles vitam à Patria acceptam reposcenti, eandem cum gloria reddere belli triumpho paratus fuit. Ad Smolenscum 400. pedites cura sua commissos validis impetibus animose deduxit, demum oblata occasione per urgentes Tartaros cum Supremo Exercituum Zotkiewski nunquam deesse voluit. Celebrauit matrimonium cum Lesniowska, sed inuida mors illum diutius viuere, & mereri Patria denegauit. Sepultus Leopoli. apud Patres Franciscanos cum tali Epitaphio.

D.

O.

M.

GENEOSVS DOMINVS ANDREAS CETNER DE CZERTWICE, Pocillator Regius Leopoli. Iuuentute, externarum nationum diuturna peregrinatione & disciplinis exculta. Adolescentia, obsequijs Ser. Maiest. Sigism. III. in Valachica & Moschouitica expeditione rebellium occupata. Virilitate, connubio ornata, heroicis & domesticis excoluit. Semper prudentia & honestate polens hospitalis omnibus & gratus. Mortalis, in Deum Catholicæ pius animæ suæ memor eleemosinarius. Vita functus, cum charissima matre carnis exuias hic deponi voluit. A præstissima sponsa Catharina de Lesniowo Castellani Belzensi filia merente relicta deponitur. Anno ætatis 33. Christi 1624.

Alexander tertius filius Balthasari Vexillifer Rodolia & Rothmagister S. R. M. Hic post exactâ ætatem iuuenilem in aulis Magnatum totum se & quicquid potuit Marti obtulit, & quasi conse-

consecrauit. Quocirca nedum praeminentiam militarem inter milites, & excellentem bonorem inter strenuos & bello reflorescentes Rothmagistros in patria adiit, sed aduersa quoque corporis cum non modico sanitatis periculo & substantia detrimento in pugna Ceczoriana cum Skinderbassa in captiuitatem dum deuenit, pro Patria sustinuit. Et sicut redijt Deo fortunam mouente, non desijt nec destitit, sed iterum audaci pectore & manu arma reassumpsit, & cum Gustauianis in Prussia, cum Abazio Tartaris & rebellibus multoties Cosacis fortiter dimicauit. Vt verò vitæ tranquillioris rationem statusq; maritalis elegit, è familia Zamoysciorum Annam filiam NN. Castellani Leopoliensis in consortem accepit, cum qua pietatis indicia & specialis in animam & conscientia ornatum inchoauit. Nam Priuilegia dum ipsius genitor Generosus in Podkaminensem Conuentum Ordini Predicatorum Tartaricis tumultibus ad Socalum amissos obtulisset, ille feruenti zelo in Virginem sanctissimam genitricem Dei & Catholico, locum strictum in amplitudinem concessit, atq; omnibus ad edificium tam admirando loco & plurimis è cælo fauoribus claro necessarijs prouisis & datis, etiam sumptu proprio Ecclesiam B.V. adificandam fortificandamq; persuasit & adiuuit. Faxit Deus diu nobis sanum & incolumem una cum coniuge & liberis conseruando. Nicolaus quartus filius Balthasari, qui ut consilio Patria sano reddere obseruantiam valeat, literis & Palladi animum obtulit, nec deest salutare medio prodesse amicis & Patriæ. Et quia mors unius fratris & captiuitatis Scythica rumor alterius retraxit illum ob conseruationem Familiae à continuis Castris, suscepit matrimonium cum filia alta prosapia ex Iazłowieccis Kasowska Marianna, ex qua suscepit Stanislaum, Mart num, & duas filias.

Zawilij, antiqua in Regno Familia, & ob sua merita Regibus dilecta, ex quibus regnante Sigism. Augusto eximius bellator, erat Capit. Liuensis.

Drwalewscij in Masouia, est Astrologorum Aphorismus, quando fit coniunctio duorum magnorum planetarum, tunc effectus incipit uehementius grassari, quando sol venit ad illum signum, in quo fuit coniunctio. Simili modo res aguntur magnorum virorum, dum aliquid decoris plenum ingenium prudentis efficit, ex altera etiam parte fortitudinis memoranda insigne in castris deducit, splendidior incipit illius gloria; & sol regni Rex, ut aduertit eiusmodi viros ex utroq; actu claros, largè libenterq; præmiat. Habent Drwalewscij & in Aulis principum, & in castris militum non leuia loca.

Goslinscij in Masouia, His Mineræ laurea, & Martis lancea applaudent, quare & milites pro Patria, & milites pro anima fuerunt.

Pielscij, literis & moribus ad Senatoriam dignissimi. Stiborius Pielski Archidiaconus Plocensis, à Capitulo electus in Episcop. Plocensem fuit Anno 1472. Sed inter illum & Ducem Masouiae Casimirum primum, atq; Andream Oporouium, etiam Candidatos in hac electione disposuit Pontif. Maximus, Sixtus IV. Ita Author Episc. Plocensium.

Grotowscij, virtuti operam ponunt, nam occulta si est res, non idcirco Deos latebit.

Vlenieccij, militia & heroicis actibus clari, qui Regum Rothmagistri, eximij cum hoste pugnatore fuerunt.

PRZEGONIA vel PRZEGINIA.

DELINEATIO.

EST gladius cum capulo inter medias lunas. Super galeam & coronam est medius draco erectus, ex cuius ore flamma prominet, intra quam sunt arma Prægonia, campus rubeus.

O R I G O.

Nobilis ex armis Ostioia, ex castris vel gratia victus, vel custodia, vel captiui, cum sua compania Rothmagister exiuit, offendit hostilem exercitum ex Morauis, qui

in Regnum Poloniæ excursionem ratione prædæ intendebant. Misit ad castra, significauit, & ipse cum suis lusum militare cum hoste inchoauit. Et quia numerosa manus præualebat, miles Ostioius aliquando retrocedebat, & sæpius aliquando inualescebat. Dùm verò Mars ludum in furorem conuertit, auxiliares copię acceleratæ, hostem ingrauescentem prostrauere. Et quia merita præmiantur, ad ipsius postulationem gladium quassatum quia dedecoris alicuius esse existimauit, mutarunt illi in stabilem & capuatum, & quia vi furenti & audaci inuadebat hostem, Draco datus in ornatum armorum cum flamma & eisdem armis, vt significaretur merita propria meritis maiorum illum addidisse. Mutatio armorum ante annum 1270. fuerunt, sicut in linea familiæ apparebit, vnde etiam sub Boleslao audace hæc arma numerantur.

GLADIUS LVNATIVS.

AD differentiam gladij viperei, adducere conuenit gladium lunatum, seu salutare. Illi enim qui fortitudinem suam, omnemque potentiam suam in gladio ponunt, dicuntque. In mucrone gladij fines Regni, aut Hæc sunt castra, vipereum gladium prædicant, & tyrannidem acclamant. Quapropter Ægyptij vt crudelitatem Regis Persarum Ochi omnibus formidabilem, & sanguinolentam explicarent, gladium efformabant, vt *Pier. Valer. Hieroglyph. lib. 42. cap. 55.* refert. Vipereus certè est Tyranni gladius, inficiens, depascens innocentiam, veritatem, iustitiam, libertatem,

bertatem, sanctitatem, pietatem, omneque extirpans bonum & honestum. Etsi quando Pythagoras monuit, declinandum esse subterfugio acutum gladium, tyranni gladium existimavit, qui præcipue venit in eos qui potentiae suae confidunt. Nam dicit Scriptura: *Et gladius meus non saluabit me.* Imò ne dum non saluat, sed vindictam quoque aduocat & exercet. Arma hæc nobis proposita gladius lunatus, scilicet lunas, hoc est cælum & Deum præ oculis ponens & habens, salutaris gladius est. Lacepsitus namque Prægonius hoste inuadente Patriam & Regnum, cælum inspexit, lunis gladium exacuit, iustitiam amplexus fuit, & amorem suum in Patriam superis commendauit. Lego Cambyfis acinacem, pulcherrimum fuisse Athenarum monumentum in ædibus Deæ, vt *Pausanias in Atticis.* Profectò Prægonij gladius, eiusque successorum fortium gladij Palatijs Regum meritò consecrandi sunt, dum hostes circumdedit, lunæ horum inferorum patronæ & parentis. Fecit enim germinare patriam, & lucefcere gloriosa laude per fortitudinem suam, & sapientiam bellicam hoste Morauo prostrato, & posterì sui ad Parnauam & Vle fusis hostibus Regni. Etsi non minus debemus ijs, à quibus conseruamur, quàm à quibus nascimur, nam salutis certa lætitia est in conseruatione, nascendi autem incerta conditio, & quia sine sensu nascimur, cum voluptate verò conseruamur: profectò & Prægonio plurima debuit Patria. Quod suis honoribus & titulis etiam Rex recompensat, dum posterì ipsius Præfecti Iudices, Castellani, Palat. nominati & creati fuerunt. Hic vobis sit cursus ad gloriam, & vtrobiq̃ue virescet nomen, familiaque Prægoniorum.

L V N A A R M A T A.

V Ideo ita armatam lunam inter Hieroglyphica Cappaci, vt leo defenderet lunam, illamque inter medios pedes positam defendat, Rex animalium ipse defendit, verè armata est luna. Sed magis armatam adducere cupio. Lunæ simulachrum Apollinopoli in Ægipto specie viri erat efformatum, cuius facies erat accipitri, manu vibrabat hastam in fluuialem equum: profectò armata luna. Dicebant illi, vt *Euseb. de præpar. Euangel.* refert. Fuisse ideò lunæ simulachrum, sub specie muliebri, & sub specie viri, vt qui supplicaret lunæ muliebri, hunc vxoris imperio subijci credebant, qui verò lunæ virili sacrum facerent, illum vxorium non fore, sed suæ coniugi dominari. Verè in his simulachris bellum efformatur, Lunum vincit lunam. Hinc lunam armatam, & non coloratam dicimus. Quapropter & in Sacra pagina inter Cantica legimus: *Ad pulchritudinem lunæ, terribilitatem, vt castrorum acies ordinata.* Arma hæc nobilis Prægonij, sunt luna armata gladijs & Dracone, quis igitur familiæ aduersabitur? Fortunam nunquam sibi aduersam, vt quidam Comes exprimeret, assumpsit lunam quæ ecclipsari non posset, neque illi aliqua interpositio noceret, & addidit lemma:

Appre-

Apprehendant nunquam tenebrae. Spes quidem alta sed fortè vana, & de luna, & de homine, quæ sine mutatione non fiunt. Ut tamen aduersitas Prægonijs non tantum præualeat ut potest, vno remedio obuenio. Luna semper est auersis cornibus à sole, docet nunquam Deo, Ecclesiæ, Patriæ, Regi, Senatui, maioribus contradicere, nam vindici oculo Dei patent omnia, & Principes habent asininas aures. Luna si crescit ortum spectat, docet considerare, quis, qualis, quomodo fuisti & creuisti, ut nolcas te ipsum, nec obliuiscaris Agatoclis documento eruditus. Luna si minuatur occasum spectat, *Plin. lib. II. cap. 14.* docet, quod celsa cadant grauiore casu. Prospicis, & cadis, miraris, & ruinaris. *Hominem vidi excelsum & locupletatum, transij & non erat locus eius,* ait Psalm:

Agite & ligata hunc modum,

Erit namq; omnibus suavis.

Robur columna thesaurus in æuum.

LINEA FAMILIÆ PRÆGONIORVM.

Pragonius seu Przegonia nobilis Ostoius, cui arma hæc concessa primitus fuerunt. Erat Comes titulo & Exercituum Tribunus. Miroslaus Pragonius tempore Boleslai Crac. & Sendomirien. Principis Castell. Sendomir. & Petrus Comes Pragonius, subscripserunt priuilegium Monasterij Sendomirien. Anno 1270.

Dulscij in Prussia, clari meritis, Patriæ, multisq; honoribus præmiati. Ioannes Castell. Culmen. Thesaurarius Regni, Branscensis, Surascensis, Suiecen. Rogoznensis Capit. Hic literis adolescentiam ornatam Sereniss. Regi Augusto consecrauit obsequio, quapropter retulit pro meritis desiderata. Habuit tres coniuges, primo filiam Rozen, ex qua filias suscepit, post filiam Mnisek de magna Konczyce Palat. Crac. Demum Olesniiccij filiam, ex qua reliquit filium, subscripsit electionem Sigism. Regis III. Anno 1588.

Zolcyccij in Sendomir. Palat. virtuti & probitati dediti, nam infelicissimus ille est, qui nulla virtute præditus est.

Wietrznyscij Epimachij dicti, fortitudine præcellere contendunt. Nam licet sint omnium immortales animi, bonorum tamen & fortium sunt diuini.

Goluscij in Lubline. Palat. antiqua & meritis eximia domus. Laurentius eximius, fortisq; bellator ad Vle Tarnauam. Ioannes germanus frater cum Zborouio ad Vle & Kiesiam fortissimus miles, & ad Gedanum cum Tęczyńskē maiorum facta robore & audaci pectore comprobauit.

Zakobielscij in Zakrocimensi Terra, & in Palat. Masouia, honestum familiæ & perpetuitatis nomen adsciuerunt.

Niewieszcynscij in Pomerania, prudentia & prouidentia res conseruare norunt.

Dies namq; & hora magnas sæpè inferunt clades, illa autem duo modificant & retardant.

Krinscij in Zakrocimensi Terra, si contentum esse suis rebus maxima sunt & certissima diuitia. Nobilis viri erunt curanda gloria, domus, & conscientia puritas. Florianus Exactor Contributionum Regni, ex Zakrocimen. 1589.

Głodowscij in Zakrocimen. Terra, E variis si optima sumenda sunt, diuitia animæ, vitiorum fames, morum grauitas, amor Patriæ, bonum Reipub. talia censenda erunt.

Dzwonkowscij in Nurensi Terra, est cautella Catonis Maioris. Habenda est ratio valetudinis, vtendum exercitationibus modicis. Sed hac cautella non habet locum in optimo ciue & ornante Patriam, ille enim omnia, se & sua pro Patriæ libertate ponit & transmutat.

Zwiarkowscij in Belzensi Palat. Quia virtutis, & gloria semper est comes inuidia, ideo pietate semper exercenda virtus, & humilitate tegenda.

Bartkowscij in Sendomir. & in districtu Striensi. Ex quibus milites Petrus, & Ioannes, nunquam stygias fertur ad umbras inclita virtus, quæ non declaratur nec illustratur magis quam militari, cuius est Ecclesiam, Patriam, & libertatem defendere, tueri.

Kowalkowscij in Dobrzynensi Terra, Perbeati sunt qui eum tenent vitæ cursum, vt vel in negotio sine periculo, vel in ocio cum dignitate versentur.

Lisowscij in Prussia, in Culmensi Palat. sed differentiam seu auctiorem addunt stellam ad cornua lunæ, vt refert Paproc. Quapropter iam alia & diuersa erunt ab his arma.

PRZYACIEL seu AMICVS.

DELINEATIO.

EST cor hominis in patina sagitta transfixum, in campo caelestino. Super coronam sunt quinque pennæ Strutij.

ORIGO.

Bielscius acquisita fuisse asserit 1164. post mortem Henrici D. cum Pruthenis ex quodam antiquo Authore, folio Bielsc. 123. Sed Albertus Stropa antiquiora esse affirmat. Dicit enim: In hoc bello Henrici Sendomiriensis Ducis, Miroslaus vnus de famulis videns Dominum suum penè cecidisse in illo loco lutofo, de equo desiliens corpus domini sui viriliter defendens, tellis obrutus cecidit. Fuit autem is de ea Familia, qui se amicos vocant, cuius stemma cor hominis in patina sagitta transfixum.

Constat

Constat igitur quod ex alio cordiali actu & amici summa conditione, arma hæc Amicus vocitata fuerunt, quorum armorum Miroslaus debiti muneris ex armis nobilitatis memor, etiam Domino suo & Duci eandem amicitiam affectu declarare desideravit,

SINCERITAS CORDIS.

NON sine graui animaduersione Cicero pro M. Marc. perorando dixit: *In animis hominum multæ sunt latebræ, & multi recessus, quomodo igitur sinceritas cordis inuestiganda erit?* Habeo apud Iul. Cæs. in Iconologia parte tertia, vnam adolescentulam perpulchrè ornatam, facie coloratam, quæ in patina cor suprà caput eleuatum in aperto sustinet. Diceret aliquis, cor sic apertum, monstratum omnibus à virgine, & vestita prætiosè significare sinceritatem cordis, vnum enim velle & nolle, vnum cor inter amicos sinceros. At ipse author explicet: *Hæc inquit figura significatur vanitas.* Ponere namque in plano cogitationes, actus, voluntates, est summa vanitas, nullum enim ibi erit secretum, omnibus erit idem, sub amicitiae specie, inimicitias seminabit. Omnes cum voluit habere amicos nullum habebit, & quia magis adulationem, blanditias, assentationem tam patenti corde insinuat, pestem amico vanitatem mundo promittit dicta figura. Arma præoculis posita cor sanguine conspersum sagitta transfixum, non amicum ad mensam & bursam, sed verum, sincerum amicum significant, cuius scilicet vita est amici vita, cuius mors est propria mors. Nam vt aurum igne, sic beneuolentia fidelis periculo aliquo perspicui solet, subscribendum igitur his armis, *Sinceritas cordis.* Crediderim ego cor sincerum scrupulo ac remorsu conscientiae propagari. Scrupulum enim ita antiqui efformabant, vir senex decenter vestitus cribrabat semina, & aurea catena appensum cor suprà pectus deferebat subscriptum: *Cor mundum crea in me Deus.* Hoc profectò medio augetur, continetur sinceritas cordis, non multos sed aliquos amicos habebit, non novos sed veteres amicos obseruabit, non sereno tantum tempore veros, sed hiberno & æstiuo colliget, quorum natura frons oculi, vultus, mentiri non norunt. Sed

Temporibus nostris quicumque placere laborat,

Det, capiat, quærat, plurima, pauca, nihil.

SYMBOLVM VITÆ.

MERITO cor humanum vitæ nostræ Symbolum nominabo, cor enim est in animali, primum viuens & vltimum moriens. Quapropter ab antiquis cor, venter animæ vocatum fuit. De quo Macarius Homil. 43. ita loquebatur: *Cor vasculum quidem paruum est, sed in eo recipiuntur omnia, ibi Deus, ibi Angeli, ibi vita & regnum, ibi caelestes vrbes, ibi thesauri gratiæ. At si prauum fuerit, ibi dracones, ibi leones, ibi bestiae venenosa,*

ibi aspera & salebrosa via, ibi precipitia, ibi thesauri vitiorum. Est igitur cor humanum symbolum vitæ, vnde Ægyptij principatum, salutem fontem & vbertatem bonorum in regione sua significantes cor fingeant, sicut Orus lib. 1. Hierog. 22. At si in symbolum vitæ cor humanum assumere licet, arma præsentia assumenda erunt, docent namque sagitta, quod vita hominis nil est nisi res vallata ruinis. De qua Palladas reliquit:

*Sum natus lachrymans, lachrymans moriorq; peregr
In lachrymis vitæ tempora longa meæ.*

O genus humanum miserum & lachrymabile.

Docent, neminem sibi posse promittere vitam, nam licet sanctus fuerit sine aduersio tamen animæ viuere nequit. Quod concinnè draco ad arma hæc positus commonstrat. Fælix erit homo cum Martino, si moriens dicere valeat: *Quid hic astas cruenta bestia, nihil in me funestum reperiēs.* Aut cum Arsenio: *Anima mea octuaginta annis seruiuisti Deo.* Ergo

Noli per cras cras longas sibi ponere metas,

Qui non est hodie cras minus aptus erit.

Docent pro amico mori, & quis est noster amicus nisi Deus? cui seruire regnare est, pro quo mori coronari & æuum triumphare. Qui nedum dedit esse & conseruat, sed filium quoque ab æterno genitum dedit nobis in saluatorem, qui carnem suam dedit nobis in cibum, sanguinem in potum, regnum in hæreditatem. Amabô, si arma hæc nobilitatis tantorum præsaga sunt, iure meritò à vobis honoranda, illustranda veniunt, ne postmodum vitam moresque contemplando incompertos, tam speciosis armis in contumeliam subducant.

*Cinge caput lauro, tege gemmis corpus & auro,
Si fueris pridem, remanebis asinus idem.*

F A M I L I A A M I C O R V M.

HIS armis qui vtuntur, non tradunt scriptores apertè. Miroslaus Przyaciel, qui de his armis ad occisum Ducem Sendomiriensem fraude Prussorum occubuit, ceu optimus famulus & Domino plus quam sibi desiderans. Drakienscij, in Plocensi Palat. in districtu Raciazensi, quia principis cognitis multò facilius extrema intelliguntur, illi maiorum merita nota optime sibi, quid illis agendum tentandumq; foret intellexerunt, defensionem scilicet Patriæ tempore belli, consilium verò sanum tempore pacis. Georgius Pawlowicz in M. D. Litu. sed duo corda singulis sagittis transfixa defert.

D. IN PRVNSKO.

DELINEATIO & ORIGO.

EST vir loricatus in equo decurren-
te cum stricto gladio, Vladimiri Mo-
nomachi etenim filius Iaroslauus ubi
occupauit Ducatum Rezanensem cogno-
minari voluit in M. D. Rezanensis atque
instituit ut posteritas eius pro Gentilicio
uteretur viro loricato in equo decurrente
cum stricto gladio. Et quia duos filios re-
liquit Iaropelcum successorem Rezanen-
sis Ducatus & Suietoslaum cui cessit Du-
catus Prunscensis, talia arma latè diffusa
per Russiam & Moschouiam fuerunt.

Vterque Dux magnum Ducem à suis Ducatibus sese nominabant. *Sarnicius
in Annalibus lib. 7.*

VIR MAGNVS STANDO MORITVR.

VT tanquam stillo ferreo marmori carmina, ita pectoribus virorum
fortium ut imprimere possint dictum hoc *Vir magnus stando moritur*,
antiqui diuersis medijs utebantur. Romani victoribus suis columnam
præaltam trophæis victorum & coronis adornatam erigebant, in cuius cul-
mine statuam viri armati & loricati, cum laurea corona in manu vna, hasta
in altera constituebant. Quibus inter varios lætitiæ concentus ita quoque
Apollo Musicæ Princeps, sicut *Ouid. l. i. Metamorph.* refert, concinnebat.

*Arbor eris certè, dixit, meæ semper habebunt
Te comæ, te cythara, te nostræ laure pharetræ
Tu Ducibus lætis aderis, cum læta triumphum
Vox canet, & longas visent capitolia pompas.*

Dum verò Antonio victoriarum grata reddebat Roma honorem, finxe-
runt Mercurium, qui Pegaseum allatum ad currendum ceu volandum di-
spositum dextra per loram retrahebat fortiter, sinistra verò manu caduceum
exporrigebat, & subscripserunt: *Clara fama*. Exponit mysteria in Icono-
logio prima parte Cæsar Ripa, etsi non laborandum est inuidia, summis
triumphatoribus summus debetur honos altaque gloria. Quapropter *Ci-
cero in Pisonem*, Iustam gloriam, lucem, splendoremque qui fugit levis est
animi, est enim fructus veræ virtutis honestissimus. Etsi rationem dicti ex-
quiris, adfero. Non facit ea nisi vir magnus, qui vel vincere didicit, vel mo-
ri stando,

ri stando; sint mille sagittæ, sint quingenta spicula, sint globi sulphurei omnes, sit periculum præsens, sit certa mors, vir magnus stat nec mouetur, non enim vitam, sed claram factis vitam desiderant, & in bellis rebusque periculosis prudentiores fiunt. Sicut Darius de seipso dicebat: Hinc Leonidas Lacædemoniorum Dux, multis iam confixus iaculis, cum impetu in Xerxem Persarum delatus est, cumque diadema ei abstulisset, sanguine manans exhalauit animam, certè hic stando mortuus est. Quid dicam de Codro Atheniensium, qui dum intellexit Thraces victores futuros si duci parcerent, ille ultro se immiscuit hostium agmini, qui stando ut mortuus Thraces deuicti ceciderunt, ita *Stobeus serm. 7.* Sed quid alienos commemorabo, Sereniss. Rex Sigismundus III. Parens Regni verusque tutor, in illo Rokosiano ad Gusouum bello (ô heu memoria non habet simile) dum quidam Sereniss. Regi dixisset, ut recederet nam periculum minatur, respondit magnanimo pectore: *Nec pedem inde mouebo, etsi mori contigerit stando moriar.* Tantis viris Duces in Prunsko connumerare decet, nam triumphatores de hostibus fidelitatē hanc Regibus & Regno obtulerūt ut mori stando, repudiato lecto desidiaque, voluissent. Sed ponamus obsecro virorum fortitudinem & nomen.

Vladimirus Monomachus Kiiouia & totius Russiæ Monarcha, reliquit Iaroslauum Rezaneñ. & Prunscen. Ducem. Suentoslaus eius filius Dux in Prunsko, vir magni animi non obscure referens duodecim Bobatirorum à quibus gens Russiæ originem conseruat modo indolem. Georgius filius eius ex filia Olhæ Ducis in Bransko. Eius filius Iaroslauus, eius ex Rastouiensi Ducissa Olha filius Wsenolodus, hic ex Sudalieñ. Ducissa suscepit Mscislaum qui habuit Georgium, iste ex Iaroslauieñ. Ducissa habuit Suentoslaum, & eius tempore bella cum Gediminio & ad illum Stanislaus Kiiouiensium Dux confugit exutus Principatu, Reliquit Suentoslaus Demetrium, qui reliquit Rossislaum, qui ex Tuerensi Ducissa progeniuit bellatorem maximum Demetrium, reliquit Michaelē & Georgium, qui cum Moscho pugnavit, sed demum ad Pracopscenses Tartaros aufugit, & Michael filius in Moschouiam Prunsko possessio discessit, qui Georgius annis decem in captiuitate detentus Tartarica, benignitate Reg. Iagellonis erat liberatus 1434. habuit in consortem postmodum Ducissam Slucensem, tum Solomirecen. ex qua suscepit Hlebum 1462. Hlebus Magister cohortum Ioannis & Alberti Regum tempore, ad Minsko à Tartaris interfectus est, reliquit Fridericum & Andream. Fridericus Palat. Kiiouieñ. & Præfectus Capitaneatum plurium arcem erexit in Biatacerkiew, reliquit Alexandrum multarum linguarum virum Dapif. M.D. L. sepultus Fridericus apud P.P. Bernard. Vilnæ 1555. Sarnicius fol. 358. 374. Chiquiæ verò Epitaphia referunt Ioannem Basilewicz, & Basilium Iwanowicz Duces in Prunsko, Semionem Tartarorum stragem Palat. Kiiouieñ. refert Stric. sub A. 1544. Alexander D. in Prunsko ultimus, in quo sletit periodus Familiæ ex linea mascula, nam ex sorore illius est posteritas cum Palat. Belzen. Lesczynski, qui hæresi infectus citò obiit, nec domui suæ lauream addidit.

P R V S Primò.

TVRZYMA à *Bascone Historico vocata.*

D E L I N E A T I O.

E S T crux sesquimedia coloris albi in campo rubeo. Super coronam est loricata manus cum gladio districto, crux media pingitur ad dextram.

O R I G O.

L O nginus describit originem ex Prussia, tres namque Principes Prutenorum antiquorum genus in Poloniam facinore commisso fugientes, propagarunt familiam. Declarant hoc facinus si non potius est defensio

suae libertatis Historiae, oppressionem Magistri Crucigerorum, eorumque Commendorum non ferentes bonis venditis, pretiosis rebus una cum liberis & coniugibus in Poloniam missis coniuncta manu tres Principes, Magistrum cum Commendore oppresserunt & forte occiderunt. Comparatisque plurimis bonis in Regno, meritorum splendore in incolas & amicos recepti, illustrium virorum familiis & consanguinitati adsciti fuerunt & admisi ante Annum 1000. Originem vero in Prussia praedictorum armorum non aliam existimo, nisi ab insigniis Crucigerorum, qui duas cruces pro insigni deferabant: hi namque milites ut in Prussiam venerunt, recipientibus fidem Principibus, ex armis suis gentilicia conferebant, vel unam crucem, vel unam & mediam, vel duas cruces, sicut quoque Magnis Ducibus Lituaniae contulerunt.

V E R I C A T H O L I C I I N S I G N E.

G Lorianur plurimi aliorum insigniis dum sua non habeant, etsi fortuna fauet, his illisque familiis connectuntur, ex illisque se esse astruunt, verissime tamen nullius sunt nobilis signi. Verum enimvero quod aliena stemmata appropriare sibi licet minime deceat, attamen verus Catholicus & nobilis, licite sibi crucem appropriabit in insigne. Nam si omnium Catholicorum Sanctae Romanae Ecclesiae unus est Deus, una Fides, unum Baptisma, una lex, unus Pastor, una Ecclesia, vno eodemque stemmate Christi merito insigniri possunt. Vnde si Gentili quis crucem pro

Yyy

stemmate

stenimare poneret, blasphemaret; si Iudæo, fugeret; si hæretico, disputaret; si malo Christiano militaret: vt rectè sibi lupa nascens in Taurino monte conueniat, quæ origente cane Sirio stella fugit, si autem vero Catholico Romano ad insignia crucem apponeret, reuerenter suscipit, adorat, dicitq;: *Sub ipsa semper.* Hoc est serenum, gloria, vita. Prussijs tamen crux insigne proprium & non appropriatum est, & ita proprium, vt illis subscribere liceat: *Familia verè Catholica.* Moueor ad hoc, Sanctissima vita Augustissimi Martyris Stanislai Episcopi Cracouiens. existentis armorum prænominatorum. Moueor illius Parentis pietate Vielislai. Moueor nobili pioq; zelo in Religionem Guntheri Episcopi Plocensis, alijsq; permultis viris pro Fide Catholica zelosissimis, & mori quoque pro illa paratis. Accendor plurimum omen quoddam nobile insignitis præsentibus armis adferre, optimo & valeroso cohortum ductori Marchiese del Vasto admouerant symbolum grati amici. Sedebat splendide gladio immisso in vas, ex quo sumebant aqua canis & ouis, additum lemma fuit: *Pauent canes, timent oues, intrepidus maneo,* Iul. Cæs. Capaccio lib. 2. Non aliud ominor tam præcellæ Prussorum familiæ, nisi vos timeat hostis, ament subditi, intrepide viuite inter amicos, & sancte vt inter Angelos in præsentī vita dies ducite, Dominus Deus adiutor vester,

NON DEFICIET.

SVNT qui crucem arborem Antistrophos, hoc est contrarietatum dixerunt, neque immerito, est enim crux Domini, ceu virga Moysis duplicem gerens imaginem, nam hostibus occurrebat, vt serpens mordens & enecans, Israelitis autem erat vice baculi quo nitebantur. Ita verum crucis lignum, hostilium spirituum nequitia mors est, animarum verò nostrarum baculus, tuta sedes & vita in qua conquiescunt. Hinc Origenes de Crucis potentia Hom; 8. *Gaudentes leuemus in humeris nostris signum Crucis, nam dæmones qui aurata capitolia non timent, crucem timent, qui contemnūt sceptrā regalia & purpuram Cæsarum Christianorum, ieiunia pertimescunt.* Arma gentilitatis præsentis dum intueor, video crucem vnā & alteram mediam, nihilominus breue apponam *Non deficiet.* Media quidem crux est, sed occidet nunquam. Excellentius namque symbolum est, non defectus, quàm illud quod sibi confixerat Comes Odoardus Tiene, vt lib. 2. dicit Capaccio. Eraxerat laurum in quod vndiq; fulmina ruunt, & ornauit lemmate: *Intacta virtus.* Maiora iam armis præsentibus encomia danda, nempe media crux, at virtus integra semper, sed in probationem rei adfero Thomam Strzempienium, Doctorem Theologiæ & Iuris, & Regni Poloniae Vicecancellarium, qui dum eligebatur in Episcopum Cracouiensem, in die electionis campana magna cecidit, & sequenti die ignis in platea Canonorum maxima damna intulit. Assumebant superstitiosi in præsagium infaustum electionem illius, maioraq; infortunia sperabant, dicebant: *Deficiet.*

ficiet. Verùm Dominus ab alto talem, tantumque pastorem contulit Vrbi, qualem semper desiderare poterint, Deum timentem, humilitatem obseruantem, pietatem colentem, pauperibus, studijs & Ecclesiæ seruientem. En cum media cruce virtus integra. Crux lignea quæ in Carauacca miraculosè celebrare desideranti incruentum sacrificium, sacerdoti captiuo in altari apparuerat, dum in lumine & splendore fornice domus, stupore omnium aperto descendit, superauit illa crux sic ditata ab alto, omne aurum & lapides pretiosos. Profectò medietatem crucis in armis æqui bonique defensores & protectores Prussij, amplissimis meritis, sanguine, consilio, & bonis Patriæ obtestatis, clarissimè illustrarunt, continuarunt.

LINEA FAMILIÆ PRVS Primò.

PRussij tres fratres Principes Prutheni, de quibus Dlugoss. Prutenorum antiquorum genus ex tribus Princip. qui in Pol. ex Prussia fugientes propagarūt. Szcepanowicij, Vielislaus Szcepanowski, vir pius, & conscientia pura, quod constat ex ipsius filio, quem cum Bogna habuit. Dicit namq. Saluator, Non potest arbor bona malos fructus facere. Stanislaus filius Sanctus & Martyr Episcopus Craconiensis, qui assumptus fuit post Lambertum 2. Toporium Anno 1072. & habuit successorem Lambertum 3. armorum Abdank, coronatus Martyrio Anno 1079. 11. Aprilis in Skalká. Ob cuius cadem Polonia quadriennio subiecta interdicto fuit, & Boleslaus Audax occisor, à Gregorio VII. Regni titulo & iure priuatus fuit, & annis duobus Craconia Episcopo caruit. De illo Christophorus Kantski, in Vitis Archiep. & Episcop. Craconiensem.

Non tua carminibus describi gloria nostris,

Non pia vita satis non sacra facta queunt.

Norunt te cuncti: totus te suspicit orbis,

Et pleno laudes concinnit ore tuas.

Vt tibi sint similes alij cælestia flecte,

Numina: concilia cælica regna tuis.

Sunt Szcepanowicij & modernis temporibus sed armorum Wieniawá, ob coniunctionem matrimonialem mutarunt arma. Gunterus Episcop. Plocensis 1227. post Ioannem Episcopum armorum Gozdawa, cui successit Petrus armorum Putkozyc. Hic concurrebat quoq. in electione Ioannis, quapropter post mortem Ioannis virtute partus bonos cumulator ad ipsum redijt. Erat vir tam ad bella gerenda, quam ad Episcopales functiones sustinendas idoneus, nam cum videret suum Episcopatum à Pruthenis vastari, innoxios homines cadi, abduci, defensionem sui Episcopatus Conrado Masonia dormituriante suscepit, & coercitis latrocinis Pruthenorum castrum Dzierzgow, ubi Christianos captos detinebant interceptit. Demùm Conrado Duci ut milites Theutonicos cruce signatos consensu Gregorij IX. Pontif. Max. auctor fuit, & primus Magister eorum in Regno Hermanus de Salza fuit. Obijt apud Viennam Austriæ, dum iter Romanum continuaret Anno 1232. Adijcere liceat quantum Reipub. malum, dum Princeps hoste vagante per Regnum in utramq. aurem dormit, quantum verò bonum si Pastorem vigilem sese in omnibus prebet. Antiqui doceant qui dormientem Macenatem eò efformabant modo: Virum pingebant grauem, qui ad latus plenum vas tenet aqua, & nil mouendo manus in ardentem & vastantem ignem oculos conuertit. Et dabant Distichon.

Princeps si Regno facta est iniuria, cautus

Suppressat illius semina prima citò.

Gliscet ni extinguat ventoque agitata furoris
Perdit vrbes, opes, iura simul populos.

Pbalanta, hunc Cathalogus armorum Prus refert Episcop. Posnaniens. à Ianusio Archiepiscop. Gnesnens. in Pyzdry consecratus post decessum Boguphali, sed cum esset electus à Capitulo Petrus, & fauendo Pbalanta illum non approbaret, neq. alterum Ioannem confirmaret, etiam stante appellatione Pbalanta n. consecrauit Ianusius, sed Clemens IV. Pontif. Max. Nicolaum Scholasticum Cracouiensem Canonisationis negotium B. Hedugis tunc prosequentem in Episcopum, cassata electione aliorum, extulit & promouit, & Viterbij consecrare mandauit, ita Dlugossius sub Anno 1265. Thomas dictus Tomka Episcop. Plocensis, successit Petro 3. dicto Niedich habuit successorem Goslaum 2. siue Gedeonem, ille erat armorum non Pobog, ut Paproc. fol. 173. dicit, sed serpentis Gentilicij, ut in Vitis Episcop. Plocensium nunc editis patet, iste autem qui successit Thomae erat armorum Griff. Thomas verò prædictus Tomka, inquit Paproc. fol. 173. erat armorum Putkozye, in Vitis Episcoporum non dicitur aliquid de gentilitio ipsius, sed Canonicus Plocensis & Cancellarius Masouie notatur, sed Dlugossius sub Anno 1263. fuisse nobilem genere de familia & cognatione Prussorum ortum ducentem retulit, erat vigesimus secundus Episcop. ordine, Aucta bona Episcopalia sub illo per Saram Marcusij militis filiam, quæ villam Piaški inscripsit, & controuersiam longam inter Plocensem & Culmensensem Episc. finiuit, obiit 1270. Thomas Strampinius, seu Strzepienius Theologiae & Iuris Doctor, Regni Pol. Vicecancellarius Episcopus Cracouiensis, Dux Seuerie, filius Prandota, cuius genitrix Dorothea de armis Aceruorum, reliquit Ecclesie Cracouiensi calicem de puro auro ponderis sex marcarum, & alios duos calices de uratis, duplicatam pelum argenteam, & plurima de gemis pretiosa, & quadraginta marcas pro suo anniuersario, copiam librorum diuisit Ecclesiis Cracouiensi, Gnesnensi, Posnantiensi, Pniewicziensi, Louiciensi, Lenciciensi Ecclesiis contulit 1500. flor. Altariam fundauit Cracouia in duos sacerdotes, & hospitale in Stradomerexit, Vicariis in Sadz decimam ex tribus villis concessit, idem ad Altare S. Antonij fecit, & quod summam ipsius pietatem & conscientie puritatem commendat, est. Infirmum & decumbentem se ut vidit, ita quod diuturna infirmitas illum abstraheret ab officio Pastoralis, & cura administrationis diligenti, cessit Episcop. Iacobo Sienieski armorum Dębno, unde Christophorus Kaniski de illo in Vitis Episcoporum Cracouiensium.

Cur te nil egisse agis imprudentius vnquam,
Quam tibi delatum quod capis vltro pedum?

Et cur linquis oues? pondus grauitasque recepti
Muneris id facit, & facta nefanda gregis.

Quæ quia Præsulis è manibus Deus ipse requirit
Nemo meum factum qui benè dānnet erit

Stiborius 2. Episcopus Plocensis, successit post Paulum Gizicki, habuit verò successorem Casimirum Ducem Masouie, contradicebat electioni ipsius Casimirus, & ad Pium II. Pontificem Max. miserat, sed effecit nihil. Ex Indulgentia Pontificis Romani, ab uno Episcopo Lacedemoniensi Nicolao ex Ordine D. Francisci, qui cum titulo Episcopi in partibus infidelium Suffraganeum Plocensem gerebat Anno 1464. consecratus Pultonia fuit. Erat Stiborius de Goscianczyce, satis competentem in literis versatus & eruditus, Secretarius & Consiliarius Gizickij Episcop. genere nobili ex Familia Prussorum Patre Ioanne Dapifero Cernensi, matre Catharina natus, omni genere virtutum excultus, sed interdum bili exardescibat. Obiit 1471. Ordine 39. sepultus Plocia, mortuus Pultonia. Iacobum de Plomiany Capitaneum Bobrownicensem referunt scripta Anni 1385.

Szamowscij in Lenciciensi Palatinatu, ex quibus erat Castellanus Brzeziniensis, & reliquit prolem. Bartholomæus verò cum Szawinska Castellani Sochacouiensis filia reliquit prolem. Ioannes Szamowski Castellanus Konarsien-

riensis subscripsit Priuilegium Alexandri Regis, quo confirmat Acta & priuilegia prædecessorum Anno 1505.

Spinecij de Bendkow, multa Priuilegia referunt eos, Petrum Canonicum Gnesnen. & Cracouiensem refert Priuilegium Vladislai de decimis, & immunitate bonorum Ecclesiæ 1456.

Stradomscij de Stradomia, in Palat. Cracouiens. Antiqua, & meritis clara Familia, quæ diuisione bonorum cum Sczepanowscis mutationem cognominis accepit. Mansit Stradomia in ditione illorum multis reuolutionibus seculorum, neq; ita pridem per Valerianum & Adalbertum resignata fuit, Lubomirscio Castellano Wozniensi, quam filius Palat. Cracouiensis, Præposito Wisniciensis contulit & inscripsit. Christophorus Stradomski, vir ingenij acumine & maturitate iudicij cum optimis consiliariis numerandus, & quia ad hæc accessit probitas & equitas morum & vitæ, ad Iudicia Tribunalitia Regni dum primordia & fundamenta iustitiæ Lublini radicarentur, ex Palat. Cracouiensi primus Iudex Parlamenti Regni electus & constitutus fuit. Arduis etenim negotiis atq; recenter in Rempublicam introducendis, viros peritia, dexteritate, prudentia, & sinceritate conspicuos quærimus, eligimus, ut inuenta approbent & rectificent si bona sunt, aut reproben si mala, tenuit diuisione bonorum cum fratribus Nagorzanki. Martinus Stradomski, dum ætatem floridam decenti exercitio in grauitatem morum, & virtutis amorem deduxisset, Serenissimis Regibus Augusto, & Stephano obsequia consecrauit. Et quia Sigismundus Augustus germanam suam Ioanni Suecorum Regi Catharinam in Reginam concessit, etiam Martinus Stradomski ibidem missus cum Serenissima Regina fuit, & natum filium ipsius in carcere ob Erici fratris crudelitatem Sigismundum ad Baptismum cum Seceminscio tenuit, qui dum ex Suecia in Patriam redijt, à Serenissimo Rege Stephano ad Rudolphum Imperatorem legationem expedituit, & quia Principum mos est, addictos sibi & benè meritos premiare. Sigismundus III. Regni Pol. Anno 12. Suecia VI. Generoso militi & suo Secretario Oppidum Dunaion, & villas Borsczow & Czerkasowcze & posteris contulit Anno 1599. ubi Priuilegium hæc de illo. Cum præclaram semper Generosi Martini Stradomski militis & Secretarij nostri sedulitatem & assiduitatem in exhibendis obsequiis, quæ tam Diuis Parentibus, quibus planè à teneris annis in Regno Suecia, ac Serenissimis prædecessoribus nostris in hoc Regno additus erat, quàm etiam postea nobis metipsis non segniter reddidit, & hucusq; summa cum laude reddit, &c. Ioannes qui post declaratam animi sui promptitudinem & amorem in obsequiis Patriæ, contracto matrimonio reliquit eximios filios. Iarossius seu Hieronymus primus Ioannis filius, qui dexteritatem iudicij in Castro Czorslinensi, ubi ViceCapitanei officium administrauit, declarauit. Nicolaus alter filius, fortitudinis specimina in diuersis expeditionibus cum laude Familia demonstrauit. Quapropter in dignitatem ipsius & Familia Prussorum decorem, Academia Crac. per Bartholomaum Vresnanum hæc in arma reliquit.

Corpore stat toto crux cum mediæque secunda,

Quam rigido munit desuper ense manus.

Isthæc antiquæ sunt arma Stradomscia gentis

Immensum sanctæ crux pietatis opus.

At manus ense potens rigido ferroque valentis

Hæc regnat pietas robur & usque domo.

An non ritè dabis genti gladiumque manumque

Quod benè de Patria quisque meretur habet.

Sigismundus Stradomski, cui bona diuisione cesserunt Wracimowa ad Oppidum Sadz, vir honesti & quietis amans, ViceCapitaneus Sadecensis iustitiæ & equitatis obseruator, reliquit aliquot filios, ex quibus erat Ordinis S. Benedicti, religiosus Pater. Christophorus qui diuisione bonorum cum fratribus Naklo acceperat ad Lelouiam ViceCapitaneus Olstiniensis,

vir morum grauitate multorum sibi affectus conciliauit, prudentia verò rerum agendarum in Republica, plurimarum controuersiarum inter amicos iudex & arbiter dexterrimus fuit. Tempore ingruentis belli Turcici, ubi capitalis Contributio in Regno soluenda ab omnibus decreta fuit, ille ex Palat. Cracouiens. districtum Cracouiensis, Prosouicensis, Lelouensis, Xęzinen. & Osuiecimensis collector electus Anno 1590. & propositus erat. Reliquit filios octo, ex quibus Ioannes Decanus Lelouiensis, Parochus Nakielsensis, Nicolaus Notarius Chęci-nensis, tertius Ordinis S. Francisci de Obseruantia Bernardus nomine, pietate, & doctrina in religione sacra floruit. Melchior Stradomski in Sczucin ad Nouam ciuitatem Kortcyn heres, vir in rebus pro Patria gerendis nomine & re proficiuus. Cuius sinceros actus, beneuolentia, & humanitate affabiles, Ill. D. Ocieski, generis, splendore, & meritis in Regno clarus, ut approbavit, filiam illi in consortium Sacramenti concessit ex qua reliquit filium Ioannem. Ioannes Melchioris filius, illustratam familiam maiorum meritis propriis auxit splendoribus, nam in omni expeditione Moschouitica addictus Curia Serenissimi Stephani Regis, deduxit trophæa, nec absens esse aliquando voluit. Habuit in consortem filiam Ozorow-scij progenitam ex Olesnicka sorore germana Palat. Lublinensis, omnes enim probi viri, boni & equi studiosos, domui suæ iungere exoptant, hereditas illius erat Sczuczynum & Zorawice, reliquit duos filios. Nicolaus primus filius heres in Zorawice, qui etatem iuuentutis flore decoram & ornatam literis, exoticarum linguarum peritia & variarum virtutum cum fortitudine, decore, in saluberrima consilia Patriæ ordinauit, atq; in etatem grauiorem non grauior disposuit. Est vir fortium amantiissimus, doctiorum desideratissimus, spiritualium obseruantissimus, pietatisq; eximius cultor, sed cum illi liber & numerosa bibliotheca delicia, arma honori, Patria amor esset & desiderio, effectum exoptatum infirmitatis calamitas præscidit & interrupit. Sed quia sola in illo remanet cum patientia pietas, cum conscientia paritas, incomparabilem auro conseruabit sui memoriam, suscepit ex Catharina Psonczanka de Babin, post demortuas filias Annam & Sophiam, Michaellem, cui sit benedictio ex alto, occidat omne malum, surgat & omne bonum. Melchior alter Ioannis filius heres in Sczuczyn, hic eximie ornatam adolescentiam in exteris nationibus literis & virtute, fortitudini & Marti consecrauit in Patria, cumq; retulisset heroicis actibus iusta trophæa, & nomen gloria illustrasset, cum Ligenzanka de Piotrasowka, suscepit matrimonij sacramentum, ex qua reliquit Ioannem speciose indolis & optima spei, quæ decorum, honestumq; Familia retinere & auget filium, & Patria Polona cinem. Ergo

Donec fulgebit crux ferrum bella domabit,

Ista indisiunctim symbola permaneant.

Iezewscij in Varsauiens. Terra milites eximij, qui magis Patriæ, quàm proprium bonum obseruarunt. Sigismundo primo regnante missus erat in Moschouiam vnus à Serenissimo Rege, quem crudelis Moschus ad genuatenus in feruido oleo, veritatis inquirendæ missionis suæ à Rege gratiâ concoxit, ut Historici & Bielsc. fol. 524. refert. Qui vix spiritum vitæ confouit redeundo in Patriam, remuneratus cum aliis Regum gratiis Castellania Varsauiens. Erant & alij Iezewscij in Varsauiens. Terra Rothmagistri, Iudices, Notarij, aliq; in dignitate positi dignissimi viri. Iezewscium Rothmagistrum excellentissimum ad Kiefsiam 1578. occisum, Paproc. in Stemm. fol. 432. meminit.

Borowscij, Curis Regum & Castris militaribus optimè meriti viri. Ioannes Sigismundo primo scepra Regni tenente Stabuli Præfectus, optimis ac generosis moribus ad altiora benè dispositus, consors ipsius Komornicka. Georgius Borowski, qui ex Wazenska suscepit Petrum Abbatem Czirzycensem, bene-

nevolentia & humanitate singularem, doctissimum & in literis versatorum amatorem. Iacobus Sigismundi Augusti, & Serenissimæ Bonæ Aulicus Zebrouiensis aduocatus, ex Sienicka reliquit prolem. Hieronymus subscripsit electionem Vladisl. IV. Regis ex Palat. Syradiensi.

Bielrzykowscij in Syradieñ. Palat. actibus comprobare virtuosus generis dignitatem cupiunt, nam sicut vultus & frons animi est ianua, ita generosi actus nobilis sunt notæ.

Cygáncij in Lencicieñ. Palat. non aliud desiderant, quàm ut nomen boni non amittant.

Rączkowscij in Syradiensi Palat, unius cura iubente Romano Sangusko Campiductore Vle fortissima ciuitas, unà cum arce à Moscho erepta est Anno 1568. Bielsc. erat Rothmagister peditum.

Grzymysławscij in Palat. Posnaniensi, quia omnes boni beati, non cadit in eos quod in virum bonum cadere non debet, nempe emolumentum sui causa criminari, præripere, fallere. Stanislaus Grzymysławski electionem Vladisl. IV. Regis subscripsit.

Łosofinscij in Cracouieñ. Palat. Non eget verbis qui factis probat, virtus & integritas proba excellentissimorum virorum.

Dimitrowscij ibidem, strenui & optimi milites, ex quibus Rothmagistrum peditum ducentorum in bello cum Tartaris & Moschis, ubi Amurath Tartarorum Dux occisus, & Basilius Palecki, Petrus Serebrny, fuga sibi sauciatus consuluit, 1567. Bielsc.

Wisniewscij in Lucomlensi Terra, & Lublineñ. Palat. A pueritia certant virtute & moribus, præstantem delibare gloriam. Difficile enim est mutare animum, & si quid est penitus insitum moribus, subito euellere.

Plonscij in Præmislicieñ. Terra, non vulgus sed castrenses & generosa propago illorum conuersationis testes, nam vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa æstimat.

Obrzyccij, in Masouia & in Podolia. Magnus magister est populus, sed non minor conscientia propria, vitiosum & horrendum admittere æterna sepultura, & pœna inferni.

Studzienscij, retulit in Castris gloriosum nomen. Grauior autem est & validior decem virorum bonorum sententia, quàm totius multitudinis imperitæ.

Swaroccij in Rauensi Palat. qui verè sunt Studzienscij, ex Gostinensi Terra transierunt. Albertus de Slubice à primis iuuentutis diebus in Castris continuus Augusto Serenissimo Imperante, demùm sub Stephano Rege Eligerus ad Gedanum, Tczouiam, Polociam, Wielizum, Wielkieluki, Zawłocie, Ostrouum, Pskouum, Rothmagister peditum ex Palatinatibus Posnaniensi & Calisiensi, demùm armaturæ bellicæ custos in Nouogrodo Liuonia, illius verè germanus in M. D. Litu. eximius bellator, cum Psarska tenuit coniugium armorum Iástrzębiec.

- Głowáci, *Martinus erat vir literarum præstantia dignissimus, & Camera Regiæ Cracouiæ Notarius. Ioannem Glowacki Palat. Masouiæ, sub Anno 1427. refert Bielsc. si horum armorum non docet, sed virum probitatis summæ fuisse actus ille commonstrat.*
- Slubicij in *Rauensi Palat. Virtute firmant bonum, omnia namq; pereunt, sola virtus manet.*
- Rokotowscij *ibidem, Fortes viri qui non tam præmia sequuntur rectè factorum, quàm ipsa facta.*
- Orlij in *Cracouiensi Palat. Æqui boniq; amatores, nam & fortitudo est virtus pugnans pro æquitate.*
- Bogusławscij, *quia multa accipimus à Patria, multa quoq; ei reddere debemus, si non cumulatiore mensura, tunc adminus eadem.*
- Goworowscij in *Ciechanouiensi Terra. Maxime conuenit viro fortitudo, nam eius munere maxima duo sunt, scilicet mortis, dolorisq; contemptio.*
- Dlugoiewscij, *merentur Patriæ, sed leue est onus beneficij gratia, minimum autem erit perennitatis gratia.*
- Klickowscij in *Masouiæ, consuecunt in Castris ad nobile officium reddendum Patriæ.*
- Koryccij in *Masouiæ, omnibus se affabiles nulli iniurios præbent, memores dicti: Quod tibi non vis alteri ne feceris.*
- Chwalkowscij in *Cracouiæ. Palat. Naturam honesto ornant, nam qui natura probus est, ubiq; & apud omnes probus.*
- Garliccij *ibidem, Sermones prudentes, nam è sermonis procacia colligitur morum impudentia.*
- Wolscij *ibidem, & in Lenciciæ. Palat. Bono Patriæ ex conscientia benè cupiunt, nam à recta conscientia nec transuersum unguem discedere oportet.*
- Tobasowscij, *Temperantia & rectitudo ab eis colitur, sed qui voluptatem sibi bonum statuit, temperans nullo modo esse potest.*
- Michalczewscij, *Constantes fortesq; viri, nam nil est præstantius viro, quàm in omni re seruare constantiam.*
- Iulewscij, *Iusto dant manum, nam iustitia est domina & regina omnium virtutum.*
- Kliccij, *Optimè viuere desiderant, nam etiam Philosopho turpe est, si aliter uiuit quàm docet.*
- Chometowscij in *Plocensi, in Dobrzyneń. Terra. Proprium est Philosopho mederi vitiis, nobili verò augere virtutes.*
- Gniewiewscij in *Ciechanouiensi. Veram vitam, tranquillam & suauem præstat moderatio iræ.*
- Drużkowscij, *egregiorum meritorum conscientia, magnā homini præstat fidem.*
- Bystrzamouij, *Pulcherrimum est genus nobilitatis, quàm sibi quisq; propriis virtutibus conciliat.*

Zaiackowscij Decus Familiae suae: nam non domo est Dominus, sed Domino domus honestanda.

Podlescij, Incitantur honesto ad bonum, nam nemo est tam agrestis, quem si non ipsa honestas, contumelia tamen & dedecus magnoperè moueat.

PRVS Secundò, seu FALCES L V P I N Æ.

DELINEATIO.

SVNT duæ falces, quibus lupi continentur seu intercipiuntur, summitatibus dispositæ acutis in crucem, à grossiori verò parte ligantur aurea ligatura, ex qua dependet vnica pars: ad conuolutionem verò falcium, est Prussorum insigne primum. Supra summitatem verò coronæ, est manus armata stricto gladio fulminans, sicut erat in Prus armis primo loco positis, campus est rubeus, falces & cruces coloris albi. Aduertat lector quod hæc arma secundo loco ponuntur, non solum ob multitudinem armorum Prus & numerum, sed etiam ob ordinem. Prius namque arma hæc Prus hanc additionem & mutationem acceperunt, vt patebit ex origine quàm arma Prus tertio loco, tum quia propinquiora sunt ob armatam manum armis Prus primò, tum quia vna falx iuncta in tertio Prus, docet processisse arma ex Prus secundò.

O R I G O.

Casimiro Rege cum Maslao Masouiae Duce pugnando, Castrorum & exercitus Dux fuit ex armis Prus, qui prælio commisso cum Maslai exercitu, iteratis vicibus victor, feliciter triumphauit. Et quia sublato è viuis Maslao filia ipsius erat penes Reginam Casimiri, vir bello & victoria clarus, petijt à Serenissimo Principe concedi sibi virginem relictam in matrimonij vinculum. Rex libenter suscepit intentum tam eximij Ducis, & filiam Maslai Ducis Masouiae in consortium detulit, & bonis euiternè vt custos sit perpetuus ab hostibus confinium Masouiae providere dignatus est. Et quia Maslai insignia erant falces lupinae, ille vir nobilis de domo Prus

Z z z

eisdem

eisdem armis Ducalibus adiunxit propria arma. Actus in crucem Maslaus à Prussis amissis prælio cum Casimiro quindecim millibus, & duobus millibus in captiuitatem adactis, Anno 1043. vt *Cromer.* refert, cætera vide sub titulo *Kosy.*

REGVM GRATIA DIGNIS.

Sicut exitiosum est & turpe, indignis gratiam conferre, ita laudabile & gratiosum conferre dignis: Hoc enim est quo virtus præmiatur, & boni ad virtutem & honestum incitantur, illo autem vitium radicatur, & malum commendatur. Quapropter vituperatur Antonius, qui Anaxenorem Cytharedum in theatro extulerat, atque militibus stipatum tributi exactorem & Urbium quatuor Præfectum instituerat. Vituperatur & Patria illius quæ illum purpurea induerat, quam Ioui Sesiopolidi, hoc est urbis seruatori consecrarat, *Strabo lib. 14.* Contulit Casimirus Rex gratiam militi & Duci exercitus sui dum Ducis filiam & sanguinem Regium nobili Polono de Prusorum Familia in matrimonij sacramentum concessit, sed viro digno, meritis & triumphis claro, qui & bellator & protector esset Regis & Regni. Et si aliquando Romæ Fontinalia festa peragebant, coronas in fontes proijciendo, & puteos coronis ornando, eò quod ab eis pellucidos liquores ad restringendam sitim acciperent, vt inquit *Varro lib. 5. de lingua Latina:* multò conuenientiùs est viros dignos vita, sanguine, substantia, obsequia protestantes, gratia Regia prosequi & donis gratificari. Sed ô heu, quàm grauissimi in bello viri & magni cum hoste triumphatores, seruiendo omnia cum vita amittunt, vix tamen est illorum nomen in foribus Principum, ne dicam in aure. Omnes fortitudinem illius inspieiebant, & nullus est qui Principi renunciaret, inuident actum, detrahunt alij fortitudini, sic meritum cadit & præmium strenui militis elongatur. Accedit autem turgidus, loquax, in plateis miles, accipit quod non meruit, ille verò manet vt Phænix nutrix ipse sui. Sic enim de Phænice dicitur:

*Ipsa sibi proles suus est pater, & suus haeres,
Nutrix ipse sui semper alumna sibi.*

Ita illi, relicta demùm fortitudine, sine adiutorio & adiumento, sine spe & præmio manentes, ex stitua si non ex stipe, in aulis magnatum debilia officia suscipientes, vitam exiguo sustentant, alijs cordis festum, panem meminisse comestum. *Plutarchus libro de Animalium industria* scribit: Trochilum auiculam, ab insidiante Crocodilo Ichneumone liberare, cuius memor Crocodilus intromittit Trachilum in os apertum, vt gaudeat partibus carniū relictarum in dentibus, nec comprimit os donec Trochilum euolare fenserit.

*Vt Trochili meritis Crocodili gratia constat,
Præclare meritis tu quoq; reddere vicem.*

AMICI.

AMICITIA STABILIS.

OMnium sententia amicitia solida & fixa est quæ non ad tempus manet; hæc enim suspecta est & de illa dici potest: *Tempore felici multi amici*, sed solida illa erit, quæ etiam post mortem durat. Qualem in Hieroglyphicis lib. 2. Iul. Cæsar. Capaccio depingit: Vitem ponit quæ vltimum amplectitur orbatum frondibus & ficcum, ad cuius radicem apposuit lemma: *Amicitia post mortem durans*. Apposuit & versus translatos in latinum ex Antipatro Alciatus.

*Ornabar quondam ramis foliisque virebam,
Inque meis vuas frondibus ante alui.
At nunc obrepens Platanum me vitis opacat
Arentem, alternis frondeo tota comes.
Sic sibi quisque legat gratamque educat amicam,
Reddere post cineres quæ benefacta queat.*

Profectò nullo controuertente sed ipsa veritate confirmante amicus stabilis ille est, qui mori non dubitat totumque suum esse & posse Patriæ offert, talis namque & domui & Senatui, & Patriæ & Familiæ, non aliud intendit, cogitat & vult, quàm bonum honestumque. Lego quendam reliquisse modum conseruandorum acquirendorumue amicorum. Dicit

*Plurima des, per pauca petas, nil accipe, si nil
Accipias, & pauca petas, & plurima dones
Gratus eris populo, te mille sequentur amici.
Si nihilum trades, citò eris priuatus amico,
Plurima si quæres, multam patiêre repulsam,
Si multa accipias, populus te dicet avarum,
Nil cape, pauca petas, des plurima, habebis amicos.*

Est quidem hæc vera regula, sed ad acquirendum vel conseruandum amicum ad tempus, & non illius qui deesse quando noluerit. Equidem Amicitiam stabilem fundauit in armis suis iste parens & Prussici gentilicij author. Fundauit ille solidam amicitiam cum milite, prudenti exercitio bellico: fundauit cum Serenissimo Rege confidentiam, excellenti triumpho de hoste: fundauit cum domesticis & familia ampliato splendore ad arma: fundauit cum multis hæroibus coniunctione Ducalis sanguinis cum domo Prussorum: fundauit cum omnibus nobilibus, quia omnium factus est amicus, patronus quidam & defensor, iubente & volente Serenissimo Casimiro. Talem amicitiam edocti à parente nobili & Generoso Baworowscij, maxima pro Repub. tentarunt, voluerunt. Talem declararunt in se & in posteris suis Grzybowscij. Quocirca concludere liceat:

*Antiquus gladius, vetus atque fidelis amicus,
Credite temporibus hæc valere suis.*

LINEA FAMILIÆ ARMORVM PRVS Secundò.

N. De Familia Prus Dux exercituum contra Maslaum Ducem Masouie, & Casimiro Principe Poloniae Anno 1043. cui falces appositæ & additæ ad Prus arma eò quod Ducis Maslai filiam in coniugem consentiente Casimiro accepisset. Vincentius dictus Kádtubek de Karwon vico propè Opatouiam, Magister, Episcopus Cracouiensis ex Præposito Sandomiriensi, qui licet in Ecclesia Cracouiensi nullam haberet præbendam, tamen à Capitulo propter ingenij excellentiam electus, & ab Innocentio III. confirmatus fuit 1207. Qui resignato demum Episcopatu, habitum religionis Cisterciensis in Monasterio Andreiouiensi suscepit, & ex bono factus optimus, nudus nudum Christum secutus est, & post quinque annos in Domino quieuit 1223. Dum Episcopus Cracouiensis esset, Chronicam Poloniae scripsit. De illo dixit Miechouius, & Cromer. in sua Historia, Dlugossus, & ultimo Commentator ipsius Historiæ Dobromili editus 1612. Kantscius in vitis Archiep. & Episcop. Crac. carmine vitam ipsius expressit, sed armorum dicit fuisse Roza. At Dlugossus, Miechouius, & Commentator in Historiam ipsius armorum Kossy, seu Kosium dicunt, errore igitur commisso Typographi in Cromero pro Kossus Roseus ponitur, seu pro Kosa Rosa.

Nakwascij in Plocensi Palat. & in Visogrodensi Terra, viri ut splendore generis, ita actuum generosorum dignitate conspicui. Stanislaus Suecamerar. Visogrodensis, in negotiis Reipub. dexterè agendis disertus, & practicus quem Constitutio Regni meminit. Felix, vir dignitate literarum ornatus, ad spirituale vitam animum contulit, Parochus in Sieprsko & Kiernowo. Mathias in Visogrodensi Terra dignissimus vir, in anno 1595. Exactor Contributionum Regni institutus. Andreas Nakwaski Tribunus Visogroden. electionem Vladislai IV. Regis ex eadem Terra subscripsit.

Báworowscij in Russia, antiqua & dignissima multis trophæis familia. Venceslaus in Báworow Notarius Campestris Regni, vir fortitudine bellica, & virtutibus conspicuus, ex Kolanowska reliquit prolem, Ioannem eximium militem & virtutum parentis imitatore, illius soror Anna Buczaccij consors, & parens Capitanei Barensis. Nicolaus Baworowski natus ex Ducissa in Zbaraz, eximius de hostibus triumphator, qui propriis sumptibus numerosum militem conducebat, & cum Tartaris feliciter pugnabat. Oppida Báworow & Ostrow ab incursione & impetu hostili feruidè & acriter defendebat, cum Skárbkowná armorum Abdank reliquit prolem. Nicolao, quem Tartari igne & gladio ad nihilum ferè redigerant, Sigismundus Rex III. tria millia florenorum consensu ordinum donauit 1593. Extant hæredes in Báworow, non fatigantes maiorum suorum merita, sed honesto & virtute prosequentes. Adnotabit hic lector quod in Tomo primo locuti fuimus de Baworsciis, non de Baworowsciis, non erit Oppidi Báworow Baworscij, sed Báworowscij extiterunt & sunt.

Iezierscij in Cerscensi Terra, Auiternè viuere cogitant, ideò virtuti, honesto, saluti incumbunt.

Mysleccij, in Masouia & Prussia, si comparata nostra longissima ætas æternitati satis parua est, mori in bello iusto pro Deo, Ecclesia, Patria, ex quo est æternitas non dubitant.

Rudowscij, in M. D. Litu. ad Nowogrod. Omnia consumit vetustas, & quia virtus & opera bona manent semper illis incumbunt.

Preckowscij in Dobrzynensi Terra, Sciunt tenere verbum & mutare consiliū, nam optimus est portus penitenti mutare consilium.

Grzybowscij in Masouia, in Varsauiensi Terra, consilio, iudicio, ob præstantiam literarum magni, hinc in exteris nationibus diuersitate linguarum ornat, in curia Principum dignissima officia executi fuerunt. Nicolaus maiorum suorum in Marte & toga imitator, maturus consilio, grauis authoritate vir. Dùm Succamerar. fuisset Varsauiensis, dignè commissa sibi negotia in Comitibus Regni compleuit. Stephanus Dobrogostus Grzybowski, Varsauiensis & Camenecen. Præfectus, experientia in rebus Regni & consilio recto Patriæ proficiuus. Theophilus Iudex Terræ Varsauiensis, recti, boni, & honesti custos, & director legitimus. Ioannes Grzybowski electionem Serenissimi Vladislai IV. ex Varsauiensi Terra subscripsit, & Stanislaus ex Brestensi Cuiuiensi.

Rádominscij in Dobrzynensi Terra, Bartholomeus Notarius Bobrownicensis, ad plurima nobili conuenientia officia dispositus, sed non est una fortuna omnium.

Gluchowscij in Chelminensi Palat. & bello & consilio in Repub. dignissimi. Potior autem est qui consiliis contra hostes iuuat, quàm qui ipsos sine prudentia pugnandi robore aggreditur.

Wołowscij in Visogrodensi Terra, Si indicium iustitiæ omnis mali causa est, quid dicendum de iudicio animi? aptarunt hi literis, virtute mores.

Misiewscij, in Cuiauia.

Zglinicij, qui etiam nunc Rádominscij vocantur in Plocensi Palatinatu, & in Dobrzynensi Terra.

Chomętowscij, ex quibus erat Vicecapitaneus Sadecensis.

PRVS Tertio, seu PRVS NAGODY.

D E L I N E A T I O.

SVNT arma composita ex tribus, cosse, media solea, & armis Prus primo, cos occupat dextrum latus, solea sinistrum, suprâ autem hæc duo, ponitur Prus, dispositio acuminis & soleæ inferius. Suprà coronam est pes loricatorum cum ocreis, genu coronam tangens, campus crucium & falcis est sanguineus, soleæ cælestinus, arma autem integra sunt coloris albi, pes ferrei coloris.

O R I G O.

Nobilis de armis Cossys, seu Prus secundò ut apparet ex falce, in matrimonij consortium acceperat filiam nobilis de armis Pobog, quapropter ne speciosam aduersa tempora oblitterarent memoriam, reiecit ab armis suis vnicam falcem, ad alteram verò adiunxit mediam soleam, & superposuit arma Prus, quibus & domus sua & domus consortis exprimerentur insipientibus. Et quia viro de posteris horum armorum in bello cruenti pes auulsus fuerat, ideò Ducum Masouia consensu & autoritate, viro mutilato, & militi dicto Sobor, illiusque posteris concessum fuerunt in perennem gloriam, adornanda arma pede, sublato gladio & manu armata Prussijs ab antiquo concessa. Dignum enim est, ut qui maiorum meritis addit propria & pariter illustria, habeat memoriale meritorum suorum innouatum & expressum.

A D I V T O R I V M D E I.

MOueor ex tam excellentissimis armis ad deducendum, quod femina sit adiutorium viri & Dei, dicit enim ipse Creator rerum: *Faciamus Adæ adiutorium, non enim est bonum hominem esse solum, quamobrem relinquet patrem & matrem, & adhærebit uxori suæ, Genes. 2.* Et profectò si mulieres eò adiutorium quoque sunt, quia norunt vincere in bono, quod quondam docuit D. August. *Bonitate contende, salubre certamen est.* Et si proprium bonum & utilitatem hominis spectes, non est quidem adiutoriū mulier, nam bonum est mulierem non tangere, & beatior erit si sic permanferit ut legitur, 2. Cor. 7. At si vniuersi bonum consideraueris, adiutorium

summum

summum videbis. Quapropter Rupertus lib. 2. in Genesim cap. 32. *Nec bonum nec utile fuisset, si in humana specie tantum fuisset masculus, & nulla procreatio prolis, unde omnes in initio mundi obligati fuerunt ad procreandam prolem cum esset vacua hominibus terra, & forte in necessitate post diluvium & generalem pestem ante finem mundi obligarentur: sed modò repleta terra, calum replendum est, quod rectius fit statu continentia, ut ratiocinantur SS. Patres.* Arma praesentia nobilitatis dum intueor, video adiutorium viri, dum in consortium matrimonij virginem, haeredem bonorum ingentium assumit, dos etenim virginum plurimos in honoris dignitatem extulit, imò quia regina omnium est pecunia, primos Senatores efficit. *Cesar Ripa in prima parte Iconologiae adiutorium depinxit: Homo in ætate virili, in candida veste, deluper purpura vestitus, ad quem radij de cælo prominent, coronatus folijs oliuarum, ex collo ipsius in catena aurea cor pendet, manum dextram extensam & apertam habet, sinistra autem tenet vitem fructiferam terræ insertam, ad pedes verò illius est ciconia.* Vir, quia potest operari secundum virtutem serio. Pura vestis, quia adiutorium debet esse purum non interfatum. Purpura, quia adiutorium per respectum ad Deum, adiuuare enim imbecillem charitatis est. Radius, quia omne adiutorium est à Deo. *Homerus*, mortalis diuum auxilium desiderat omnis. Oliua, quia adiutorium ex amore, pietate, misericordia. Torques cum corde, quia adiutorium consilij quoque est boni. Dare enim stulto consilium charitatis est, dare sapienti ostentationis, dare tempore peruersitatis sapientiæ est, *inquit Greg. in Moral.* Manus extensa, quia adiutorium non in verbis, sed in facto. Vitis adiuta, quia in matrimonij sacramento adiutorium viri est mulier, mulieris verò vir caput est. Ciconia, quia adiutorij est symbolum rectum, unde *Alciatus.*

*Ærio insignis pietate ciconia nido,
In vestes pullos pignora grata fouet
Taliaq; expectat sibi munera mutua reddi,
Auxilio hoc quoties mater egebit onus.
Nec pia spes sobolem fallit, sed fessa parentum,
Corpora fert humeris, praestat & ore cibos.*

Tantum ac tale adiutorium retulit hic nobilis vir, caput horum armorum ac parens, qua non iam humanum adiutorium, sed Dei sensit, atque de illo lætatus fuit. Ut verò adiutorium Dei insit inter connubia & societatem maritalem, illud Angeli ad Tobiam iuniorem sacrum dogma adnotandum venit. *Audi (inquit) me & ostendam tibi qui sunt, quibus prauallere potest demonium: Hi namq; qui coniugium ita suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente excludant, & suæ libidini ita vacent, sicut equus & mulus quibus non est intellectus, habet potestatem demonium super eos. Tob. 6.*

CAPITA PRIMARIA.

Diuersimodè capita primaria viros appellarunt Historici. Placuit ex multis Triumuiratus Romanorum, nam si ipsorum officium erat sacra requirere, & ædificia illorum reficere, & supplebant Senatum immeritosque amoueabant, & in subsellijs vt Tribuni iura dabant, aliaque plura digna in Romano Senatu peragebant, vt *Alexand. ab Alex. lib. 4.* refert, verè capita primaria erant. Inter milites quoque capita primaria sunt pedites, equites grauis & leuis armaturæ, vnde Romani post cladem ad Cannas dederunt negotium Triumuiris, vt non ingenuos modo, sed seruos & mancipia ære coëmerent ad millia viginti mandarunt. Et profectò milites capita primaria sunt in quocunq; Regno & prouincia, nam boni, honesti, pacisque sunt conseruatores & tutores. Quapropter & Itali consensu omnium, Bellisarij virtutem paruasque eius copias, Gothorum multitudini anteposuerunt. Verùm ego dum inspicio hæc arma, capita primaria non alia pono, nisi ipsum Deum & præsentia arma, Deum inquam, caput scilicet omnium quæ fuerunt, sunt, & erunt, vniuersale. De quo etiam in Macrobianis codicibus dicitur:

Sum Deus, vt discas, talis, qualem ipse docebo

Cælestis mundus caput est, mare venter opacum.

Terra pedes, aures versantur in æthere summo,

Lux oculi, quam solis habet splendentis imago.

Quapropter Ludouicus IX. Francorum Rex, filio suo primogenito Philippo testamento inscripsit de Deo: *Ores Deum ore & corde, idq; potissimum sub sacrificio post peractam consecrationem, ne patiaris quenquam te audiente peruersè de Deo & Sanctis eius loqui, nec sinas impune abire, crebro gratias agas Deo pro bonis omnibus ab illo tibi collatis, vt dignus fias potioribus eius beneficiis affici & augeri, vide vt bonos habeas Prætores & Magistratus, & de illis solerter inquiras uti se gerant, ad extremum quicquid potest boni bonus Pater & pius precari filio suo, id ego tibi precor, Sacrosancta Trinitas & Sancti omnes, seruent te ab omni malo, præstetq; tibi Deus gratiam, rectè semper agendi, & ipsius voluntatem faciendi.* Arma autem præsentia capita primaria voco, quia sunt armis ex primarijs conflata. Crux enim pedum plurima constituit arma, Cruciniorum, Prussorum, Pilauiorum, Boyciciorum, sed innumeris quoque adiungitur soleis, lunis, ansis. Ipse verò in arma nobilitatis deductæ soleæ equi, tantam latitudinem in gentilijs Regni obtinent, vt illustres familias, & splendentes sub ipsis enumerare solertè animus calamusque non sufficiat. Falces verò cum propria fuissent capitum Masouia insignia, ab eis quoque latè defluerint in nobiles Prussos, sine controuersia capita primaria afferre licebit. Equidem de Familia hæc fuerunt capita magnarum Ecclesiarum in Regno, fuerunt Palatinatum dignissimorum in Senatu capita, fuerunt in Curia officiorum primorum, fuerunt in Castris primores,

in con-

in consilijs summi, in existimatione nobilis iudicij singulares. Sunt & modo eximij, strenui, docti, iudiciosi, humani, sinceri, virtuosj, & pij Familiae custodes, & ornatus. Utinam aura flante & fortuna fauente, dum cursus Planetarum Angelo astante dirigetur, progressu secundo Regni ac splendore domus, delectari non desinant.

LINEA FAMILIAE PRVS Tertiò.

Nobilis de armis Kossis, qui arma Pobog armis Prus primò, & Cossis adiunxit. Sobor nobilis ex predictis armis, ob cuius praeclara merita & strenuos in bello actus, arma Prussorum in sua coronide, mutationem manus armatae cum stricto gladio in armatum cum ocreis & loricatedum pedem assumpserunt. Minscij de Gosciencyce, in Varsauien. & Vissensi Terra. Cum enim Stiborius Episcop. Plocensis nepotibus suis bona Minsk Anno 1468. acquisit succedens posteritas à bonis predictis cognomen obtinuit. Nicolaus, vir morum gravitate & probitate vitae conspicuus, reliquit filium Gasparum Tribunum Varsauien. virum iudicio excelsum, Serenissimo Regi & Senatui amabilem, ex Gorynska Palat. Masouiae filia armorum Roza, reliquit filium Stanislaum, qui iuuentutem suam profectu literarum ornatam, in exoticis Regnis Germania, Italia, Hispania, Gallia, Niderlandia, Vngaria excoluit, ut Patriae commodo, Senatui, honori, Familiae ornamento adesset. Quibus in hanc deuenit apud exteros & Romae apud Sanctissimum Senatum dum praesens esset Anno sancto existimationem, ut futurum magnum in Repub. virum palam profiterentur, & quia re ipsa in Patria virtutum coronam, vitae decentiam, animi celsitudinem, ingenij excellentiam, dicendi facultatem, morum integritatem, fortitudinis dexteritatem, laborum utilitatem apertissime demonstrauit, varijs titulis & honoribus illustratus, Senator demum & Palat. Lenciciensis, Plocensis, & Liuensis Praefectus institutus permansit. Quanta fuerit auctoritas viri in Senatu, sed quid dico in Senatu, dicam in summo & sanctissimo Romano Senatu, inde colligere vos cupio, Canonisatio Sanctissimi Hyacinthi, quondam Canonici Cracouiensis, post Ordinis Praedicatorum S. Dominici in Regno primi Parentis & Fundatoris, multis Romae agitabantur vicibus & annis, commissum hoc grande & Sanctum opus Stanislao Minski Palat. Lenciciensi, ad Clementem VIII. Pont. Max: Anno 1594. effecit alto iudicio suo difficultates amouendo & terminando apud Sanctissimum Senatum, ut Canonisatio S. Hyacinthi determinata stetisset, eiusque vexillum triumphale Cracouiam cum magnifica processione & populi frequentia intulisset. Habuit in consortem Vrsulam Debinscij Castell. Cracouiensis filiam. Matthias Minski electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex Vissensi Terra subscripsit.

Dluzniewscij, in Plocensi Palat. & Belzensi. Qui sicut literis & virtute ornarunt iuuenilem aetatem, ita in prouectiori eximia specimina vitae posteris reliquerunt, nam Iudices Terrae Plocensis varias occupationes nobilium in Tribunali & comitijs Regni expleuerunt.

Wietwincij, seu Witwincij in Masouia, & in Volhynia. Viri ut iudicio magni, ita in Senatu graues, nam Sigismundus I. dum Ludouico Bohemiae & Vngariae Regi voluit persuadere, ut cum Turca pacem oblatam firmaret, praecipue cum Vngari missis legatis Turcarum repudiante pacem, nasos & aures amputassent, misit ad Ludouicum Regem Andream Kricium armorum Kotfic Episcop. Præmislensem, & Witwincium armorum Prus Castell. Plocensem, arguendo tanti facti Vngaros, Bielsc. sub Anno 1524. Nicolaus eximius miles, ex Wasyczynska veterani & experti Rothmagistri Christophori filia, reliquerat non dissimilem filium, qui sub signis Illustrissimi Praefecti exercituum Konięcpolski, gloriosae famae collegerat ornamenta. Extat nunc illius patruelis frater, Notarius Terrestris Chelmensis, iure & iustitia nomen celebritatis retinens.

Mrozouiccij, in Palat, Belzensi & Cracouiensi. Hi cum Wietwincis, seu Witwincis eiusdem diuisionis bonorum, sed illi à Witwin, hi à Mrozowice diuersimodè cognominati, ex Mrozouiccio Stanislao, qui ex Sczepanowska armorum Prus primò genitus fuerat, plurimi procreati fuerunt Mrozouiccij, nam ex Ianicka armorum Ielita filios 14. suscepit. Ex quibus Alexander aeterna memoria recolendus, nam pro Patria captiuitatem Turcicam perpeffus fuit, & liberatus in congressu bellico cum Michaele Multanorum Dynasta, in Palatinatu Chyouiensi statua dum constituit, Tartaros acerrimè profligauit, ad extremum multitudine superatus captus, capite truncatus, excoriatus. Daniel nepos Stanislai, cum Rozynski eximius miles in Moschouia, & ductor militum 400. occisus ex tormento bellico ad Mozaiscum. Filij illius ex Wilkocka Stanislaus ad Pereaslauiam occisus, & Ioannes cum Lascz strenuus miles, frater verò Alexandri Ioannes, cum Iordano Succamerario Cracouiensi, & Tęczynscio eximius miles, ex Sophia Alberti Rásowski armorum Grzymáta, appellatus magnus, ex staturæ & ingenij dignitatem. Albertus tertius frater horum, cum Michaele de Tarnow contra Osmanum eundo decessit. Referunt quoq; Historiae praecipue Bernardus Wapowski in fragmentis Mrozouicium his verbis: Iacobus Mrozowicki Polonus, miles staturæ admodum pusillæ, cum Germano Cataphracto equite gigante in statura congressus eum vicit, Toruniam deduxit ad Regem, eratque res admiratione digna quando ille pusillus, vastæ staturæ militem ad conspectum Regium deduxit. Paulus Mrozowicki Notarius Ostrzesouien. demum Treboulien. tum causarum officij Iudex, eximij iudicij vir in Tribunali Regni sapius Iudex, & cum Valachis deputatus arbiter, consors eius Podlodowska, eius frater cum Skinderpasa in Cecora occubuit. Alter frater Georgius in Cracouiensi Terra in Viazd hæres, qui etiam in Pocutia residet Secr. Sereniss. Regis, Notarius Zydaouiē. ad plurima negotia Regni & amicorum optimè dispositus, commissiones plurimas expediuit, consors Olesnicka armorum Rádwan Capit. & Iudicis Belzen. nepos. Gabriel, Paulus, electionem Vladisl. IV. ex Crac. Palat. subscripserunt.

Iáblonow.

Iáblonowſcij de Iáblonowa, in Palat. Plocen. in diſtrictu Mlauenſi, perueſtae antiquitatis Familia, cuius progenies tribus contiguís villis Iáblonowo nuncupatis ibidem continetur. Profecto dum tam antiqua & numeroſa familia ſaecula multa peregit, clariffima merita officio militari & in Repub. conſilio iuſto & ſano, abunde demonſtrauit. Quam etenim familiam Deus ab alto in ſeminis multiplicatione in annos benedixit, illam quoq; maximis meritis ad præmia Patriæ diſpoſuit. Hinc Diuinus Pſaltes: Ecce ſic benedicetur homo, qui timet Dominum. Iáblonowſciorum Pruſſorum de armis, arborem Familiae ponere eſſet longum ſatis & latum, et præcipue cum nedum in villis tribus domicilia ſua retinent, ſed etiam in Pruſſia, in Pocutia, &c. Erat Iáblonowſciorum familia, meritis & factis clariffima in Pruſſia, qui bonis ibidem acquiſitis Wicholec ab eiſdem notabant familiam, quam ultimus natus ex Duſka ſorore Theſaurarij Regni terminauit. Plurimi de hac familia eximij milites ſtrenui clauo & gladio extiterunt, qui mori pro Patria magis, quam uiuere elegerunt. Gregorius Rothmagiſter, in Liuania fortiter pugnando occubuit. Fabianus & Ioannes ad Cecoram uita & ſanguine nomen Familiae clarum reddiderunt. Albertus in Moſchouia, morte celebri poſteritati exemplum fortitudinis & bene merendi in Patria propoſuit. Plurimos in ſago referunt monumenta, & memoria in Iáblonowo ueros Patriæ amatores & Reipub. propugnatores, ex his Iáblonouiis Paulus magnus bellator & hoſtium ſtragis Rothmagiſter ad uiuæ tempora, reliquit contracto matrimonio Valentinum ciuem Patriæ conſilio & grauitate morum celeberrimum, qui poſt iuuentam in Caſtris & aula Principis exercitatam & ſpecioſitate factorum illuſtratam conſortio electo, ſuſcepit filios tres, Gaſparum militarium trophæorum ſemper cupidum, qui in multis expeditionibus probatus miles, S. R. M. Rothmagiſter ad Gedanum, proueſtus ætate obiit. Mathiam, qui ſua in Pocutia domicilia conſtituit firmauitq; hic totus rei bellicæ & Marti deditus, in magnis expeditionibus nomen clarum Familiae, & poſteritati reliquit. Obiit eximius Rothmagiſter, S. R. Maiſtatis, quem ita Epitaphium in Eccleſia Prædicatorum veteris Coloniæ memoria æternæ celebrandum offert. G. D. Mathiæ Iáblonowſki è domo Pruſſorum, qui cum per omnes officiij humani partes præclare ſeſe geſſiſſet Patriæ, in bellis Gedanenſi. Moſchouitico, Liunicoque & propugnandis Tartaris, amicis in humanitate, Deo in religione quoad debebat reddidiſſet, Annum uitæ agens quinquageſimum obiit, & immortalibus meritis ſecum aſportatis, hic quidquid habuit mortale collocauit 1619. Reliquit ex Catharina Klonnicka de magna Klonnice (quæ poſtmodum Iacobi Potocki Pocillatoris Podoliæ conſors fuerat) filium Ioannem Stanislaum Enſiferum Regni, uirum in exteris nationibus diuerſitate linguarum, & iudicij dexteritate cum literis atq; facultate oratoria eximie ornatum, qui et recte Patriæ conſulere, et amicis ſtudioſe proficere non neglexit nec grauatur, cum Duciffa in Zaſlaw tenet uinculum matrimonij,

Et suscepit optime spei filium, cui maiestas diuina benedicere dignetur. Paulus Iablonowski tertius frater Gaspari Et Mathia, heres in Iablonowo post declarata Patria desideria ex nobili viro, contracto matrimonio reliquit septem filios gloriosa fama, Et predecessorum meritorum vigilantes solertesque custodes. Opaccij, in et de maiori ac minore Opacz. in Palat. Masouia, districtu Cerscensi et Varsauensi, quorum Familia magno semper in honore habita est, quae non tantum vetustate generis, sed etiam maiorum trophaeis rerumque fortiter gestarum decorata alto vertice conspicitur, Regum obseruantissimi, ab ipsis apprimè dilecti, et Reipub. proficui. Nicolaus Opacki, hic quantus qualisue fuerit in Patria, ipsi tituli et honores demonstrant virtutes et merita ipsius in Rempub. Succamerar. enim erat Varsauensis, Capit. Piascensis. et magnus Procurator Arcis Cracou: Eius filius Sigismundus Opacki, auidè sequutus maiorum gloriam, atque parentis optimi vestigia in toga et sago, iuuentutem in literis et moribus primum in Regno, postmodum in externis nationibus instructam in obsequia Serenissimis Regibus reddidit. à quibus ob singularem in se fidem, et in rebus insignium functionum peragendis industriam et dexteritatem, intimè beneficèque habitus, Succamerarium Varsauien. agens, Capitaneatu Liatouicensi, Ryciuoliensi, Mlauensi, Piascensi, et Magni Procuratoris Arcis Cracouien. officio dotatus et decoratus, nunc adhuc sedulam S.R. M. et Reipub. nauat operam. Hi subscripserunt se in Electione Vladisl. IV. Regis. Christophorus Opacki Pocillator districtus Cerscensis. Albertus Opacki ex Terra Cerscensi. Sigismundus Opacki Succamerar. Varsauensis, filius eius Albertus Ignatius Opacki, qui nunc in exteris degit. Albertus Opacki Vexillifer Varsauien. et Capit. Nowomieſcen. Nicolaus Opacki, Paulus Opacki Pocillator Varsauensis. Hieronymus Opacki, hi omnes ex Terra Varsauensi. Rudzienscij, Floribus odoriferis virtutum ornati, nam sicut Deus unum spectabile animal hominem in quo omnia animalia contineret effecit, ita nobilem virum omnes præcedere virtute et in exemplum plebeiis posuit. Iaruntowſcij in Lomzen. Terra, bono honestoque incumbunt. Aliqui illorum in Rusſiam deuenerant, et Iudicis causarum officij Castrensis Zydaouien. peragebāt. Korewiccij in Podlachia, eximij et strenui milites. Ioannes Andreae filius, cum Illustriss. Duce Slucensi Georgio 1577. militaria trophæa deducebat. Mlaccij in Cerscensi Terra, Valerianus Ducibus Radziuiliis in M. D. Litu. officiosus et miles. Rosochaccij in Wyſcensi Terra, ex quibus alij in Podolia Ducibus in Wisniowiec obsequiis dediti, quorum unus filiam Wierzchowſcij Vicecapit. Iudicis causarum officij Laticouien. in consortem habuit. Olowinscij in Liuenſi Terra, exercent vires in Castris, ingenium in Reipub. negotiis. Beldiccij in Podlachia, Honesti et decori dant operam, nam non est reprehendum otium honestis rebus partum.

Pruskwscij à Rozanensi Terra, Reddunt hi obsequia Primatibus, sed liberi tamen sunt, qui turpitudini non seruiunt.

Mrockowscij, Fortunam reuerenter habent, nam ferenda est fortuna, quæ abest à culpa.

Dobrzynieccij, Quia mors seruituti & turpitudini anteponenda est, malunt mori quàm fedari.

Nápiorkowscij, Seruiunt Patriæ & Reipub. nam non omnis seruitus est misera, tum verò intollerabile est seruire impuro, impudico, effeminato. Petrus ex Belzensi Palat. Sereniss. Vladisl. IV. electionem subscripsit.

Kowalewscij in Syradieñ. Palat. Quia ad decus & libertatem nati sunt nobiles, ideo bono honesto & protectioni Regni intendunt.

Dawidowscij in Russia, Stanislaus obiit in pugna cum Bogdano, dum consensu Regio pro Alexandro pugnabant Anno 1450. Bielsc. Stanislaus Iudex Terræ Leopol. 1456. eximia erat familia, sed mascula proles periodum tenet.

Karnilscij in Placensi, Seruant in omnibus medium & modum.

P S K O W C Z Y K.

DELINEATIO.

EST clypeus triangularis in duas æquales partes transuersim diuisus, cuius dextra pars continet aquilam albam coronatam mediam, ore hiantem, & linguam exertam habens in rubeo campo, sinistra verò, tres hastas aurei coloris duabus sursum in crucem vergentibus, & tertia transuersim per medium duarum migrante mucrone. In summitate clypei galea militaris elatrata cum latricinijs seu velaminibus à dextra parte candidi & rubri, à sinistra verò rubei & flauicoloris sparsim dependentibus extet,

in superficie coronam auream regiam, gemmis pretiosis adornatam gestans, ex qua corona cauda pauonis sparsi coloris naturalis emanat, in qua insigne illius vetustum Rownia, hanc galeam ita adornatam, duæ turre

tunda murata cum similibus galeis, ex turri dextra vexillum peditum rubei coloris, cum lupinis tribus albis dentibus, ex sinistra verò vexillum, simile vexillum cum tribus lanceis, & quia vexillum hoc ex alternis plagis rubeis & albis, sunt hastæ albæ in rubeo, in albo rubæ.

O R I G O.

Serenissimus Rex Stephanus ad Plescouiam recipiente ad arma Ioanne Zamoiscio nobilem de armis Rownia ad proprium insigne Pacholowieccium Notarium, qui triginta characteribus efformabat dextrè literas eximium militem, audacis & fortis animi & pectoris ista contulit arma. Vnde dicitur in Priuilegio Regio: *Aquilam habet munus munificentiae nostrae pro praeclaris virtutibus suis. Sariiorem verò habebit insigne, quia pro suo in adolescentem fauore & gratia, eius familia Primarius successor, et Regni nostri sapientissimus Senator, praedictus Illustris et Magnus Ioannes de Zamoscie, Supremus Cancell. et Exercituum Regni, et Capit. Cracouiensis Generalis, in familiam gentis suae eum adnumerauit. In vexillo habebit dentes lupinos, ut denotet nos ex Familia Batoriorum in hac incluta Repub. regnasse hoc tempore, hastæ verò in alio vexillo, ut denotet virum Ioannem Zamoiscium hoc tempore Supremum Exercituum Regni Capitaneum extitisse. Et hoc ideo, quia strenuitas et virtus in eo satis praeclare eluxit, in omnibus contra hostem nostrum Moschum proximè praeterito biennio, atq; aliis bellis contra Christiani nominis hostes, Turcas scilicet et Tartaros in Valachia et Russia, gestis sub imperio Nicolai à Mielec Exercituum Campiductoris, maximè tamen enituit in hac praesenti expeditione contra hostem nostrum et R. P. ad Plescouiam, ubi tot virtutis, tot fortitudinis, et in Rempub. amoris Stanislaus Pacholowiecki ex tractu Lublinensi, Cancellariae nostrae Notarius edidit, ut in primo assaltu inter praecipuos centuriones duos Serny et Wybránowski tertius ille, primus tamen omnium ruinam, siue murum tormentis maioribus prostratum, non sine praesentissimo vitae discrimine audacter aspicientibus nobis ipsis ascendit, & cum hoste ad turres fortiter dimicauit, eumq; per portam quandam angustam fugere, ac in ciuitatem se referre coegit, et omnibus prorsus locis pro dignitate nostra et laude sua ut bonum virum, fortissimum militem, ac omni laude dignissimum adolescentem decuit, vitae discrimina detrectando strenuè periculis obuiam iuit. Arma eius Pskowczyk appellamus illumq; ut ante Pacholowieccium cognominari ne discerperet à prima appellatione vocari volumus. Datum in Castris ad Plescouiam 1581. die decima Septembris.*

VERI TRIUMPHATORIS EXEMPLAR.

EX omni causa quærere triumphum, perpulchrum sanè est & maximi militis proba, vnde Iuuenalis Satyr. 1.

*Bellorum exuuia, truncus affixa trophæis
Lorica, & fracta de casside buccula pendens,
Humanis maiora bonis creduntur.*

Quod

Quod ut commendarent aliqui strenuis bellatoribus efformabant (*inquit lib. 2. Impressarum Iul. Cæs. Capaccio*) leonem erectum fatigatum exerentem linguam præmentem posterioribus pedibus cornucopia plena floribus & fructibus, qui dextrum pedem anteriorem tenet eleuatum, sinistro verò tenet pacis insignia, additum lemma: *Requies hac certa laborum*. Et profectò hic est veri triumphatoris finis, verumque exemplar. Nulla enim salus bello, pacem te poscimus omnes. Dum tamen mente speculor præsentia arma, non sine graui animaduersione esse illa, veri triumphatoris exemplar & symbolum affirmabo. Nam licet omnes strenui eximijque bellatores, habeant arma in omnes Patriæ hostes, acerrima tamen in eos seruant quibus victis spolia maxima habent. Etsi in conspectu Regum & Principum summa pericula vitæ hilariter & promptè fubeant, illi in veros triumphatores consurgunt, & viua exempla ex se militibus deducunt. Et tam singulare Pacholowiecki præstitit, ut præsentibus armis liquidò edocuit. Nec velim obijcias non seruata esse iura belli, scilicet, non temerè in acie versari & manu cum hoste configere, immane enim hoc quoddam & belluarum simile est, & barbaro ritu cædem cæde, & sanguinem sanguine tollere. Verum etenim hoc est, vbi quæritur belli exitus & non causa, causa enim iubet superos melior sperare secundos, quæ frangit & attollit in milite vires. Iniquè namque bellans bella saluus haud reddit, bona autem causa tandem triumphat. Inspexit Pacholowiecki animum pij Regis Stephani, vnâ cum aliis commilitonibus, & causam bellandi, quod non cupidine Imperij & diuitiarum, non nocendi vel vlciscendi crudelitate, sed recuperandi & instaurandi sui Regni amore suscepit promoueritque bellum, idcirco indubitanter medios inter hostes, ipsaque agmina lancearum, globorum, gladiatorum, ascendit & victor redijt. Quo nedum triumphator de hoste sed exemplar boni bellatoris extitit, & imago meritorum & præmiorum, quod aquila, dentes, lanceæ, vexilla, turres, coronæ, arma nobilia demonstrant ipsumque extollunt. Annotarunt quidam ceruum versus solem cubantem erectis cornibus, cum inscriptione: *Tu perficis*, quasi dicat perfectio mea à sole. Ita Sereniss. Rex Stephanus, cum omnia non sibi in bellis sed Deo adscriberet, sicut post Gedanense bellum in cruce aureis literis scripserat: *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo sit gloria*. Ita & hanc belli rationem cum Moscho ad Plescouiam non sibi pius Rex licet præsens fuerat, sed Deo & militibus suis adscribebat dicens: *Tu Deus meus primariò, & miles secundariò perficis, donasque mihi gloriam*.

RADWAN alias WIRBOW.

D E L I N E A T I O.

EST vexillum Ecclesiasticum tribus *stri-*
phis distinctum coloris flauī, habens ad
extremitates fimbrias, & crucem ad me-
dium superficiei in campo sanguineo. Super ga-
leam & coronam sunt pennæ Strutij.

O R I G O.

Vexillum est antiquissimum signum belli-
cum tam Persis, quàm Romanis, & Græ-
cis, sed eiusmodi formæ vexillum vt Ra-
duani est nulli erat commune, sed ipsis antiquis

in Regno Poloniae Sarmatis proprium. Nam cum Boleslaus Audax cum Ro-
xolanis bellum prosequeretur, Præfectus militiæ vt vigilantī cura securitati
exercitus obueniret, indagatores hostium præmisit, quibus in Præfectum
legionis militem Radwan nominatum assignauit. Qui vt commissa pera-
gunt in Castra hostium Russorum inciderunt, quæ cum iam euitare impos-
sibile foret, vno animo & corde mori cogitarunt. Inuocato igitur nomine
Dei, fortiter primi in hostem ruunt, fauit fortuna, hostis insperatum mili-
tem coniciens habere subsidia, commouetur, turbatur, multitudo confun-
ditur, risit post Mars in alteram partem, reducunt vires, victores proster-
nunt, vexillum belli eripiunt, hinc amisso signo bellico consternati pereunt.
Excurrit, fortuna volente, Radwanus in villam proximam, arripuit vexil-
lum ex Ecclesia, aduolat in hostes, cognoscunt milites suum ductorem, re-
sumunt animum, & cogitanti hosti quod nouus exercitus cum nouo signo
belli adfuisset, fugam dispersionemque ingeminarunt, atque victoriam eri-
puerunt. Redux in castra Raduanus multis stipatus captiuis, vexillis, spo-
lijs, trophæis, in æuiternæ gloriæ testimonium vexillum Ecclesiasticum cum
cruce & media hasta, à Boleslao Rege in nobilitatis insigne sibi, atque po-
steris suis recepit & detulit.

V E X I L L V M S V P R E M I H E R C V L I S.

Militaris ordo, cum origo prima & fons sit totius nobilitatis & equi-
tum, nil in ipso repressari potest, quod non magnæ fuerit animad-
uersionis. At inter ea vexilla militum generalia præcipuam habent
observationem, color, notæ, latitudo, varietas, nec obiter nec leuiter fiunt,
sed cum iudicio & ratione. Quatuor hæc, vt ex authoribus de re & discipli-
na mi-

na militari colligitur, propter quatuor fiunt. Primò, vt legio ipsius Ducis & Præfecti militum, ab alijs legionibus discerneretur. Nam vt in corpore humano principatum tenet caput & ratio, ita capitale signum Ducis & vexillum, omnium legionum est primum, nedum numero sed pugna & victoria. Vnde Darius Persarum singulare retinebat vexillum colore & notis, quod alteri non licuit ob crimen lesæ maiestatis futuræ. Deferebat autem vel solem, vel aquillam cum flagello, ante illum verò Abraham apud Hæbreos deferebat Agnum, Amazones Scorpionem, post illum Imperatores deferebant Aquillam cum subductis literis A. D. S. I. T. vel alijs diuersis, vt in Numismatibus Romanorum habemus. Secundò, vt regiones & Prouinciæ per talia signa bellica & notas distinguerentur. Quapropter Lacedæmonij capitalem literam Lambda deferebant in vexillis, Missenij literam M. Romani quoque Senatores primum sui cognominis elementum. Tertiò, deferebant cohortes vexilla in bello ob numerum computandum exercitus, vnumquodque enim vexillum centum viginti sex homines continebat, & quia apud Romanos differentes erant milites tam pedites, quàm equites, nempe Antepilani, Triarij, Rorarij, Accensi, diuersa quoque signa deferebant, ex quibus & miles cognoscebatur & facile computabatur. Quartò, deferebant vexilla & talia signa in eis, ad conseruandum ordinem. Nam quia apud Romanos vexilla omnia peditum erant rosea, & equitum cerulea, vt Rosinus dicit, non facile in belli feruore confusus parumper miles quod fuerit illius vexillum cognosceret, nisi aliquas notas diuersas ab alijs in vmbilico suo vel latere haberet, vnde *Vegetius*. Antiqui quia sciebant in acie commisso bello celeriter ordines aciesque turbari atque confundi, ne hoc posset accidere, cohortes in centurias diuiserunt, & singulis centurijs singula vexilla constituerunt, ita vt ex qua cohorte, vel quota esset centuria, in illo vexillo literis esset adscriptum; quod intuentes vel legentes milites, in quouis tumultu à contubernalibus suis aberrare non possent, centuriones quoque loricatedos transuersis cassidum cristis habebant, vt facilius noscerentur. De hoc multis quoque in locis *Rosinus* & *Dempsterus* de antiq. Rom. scripserunt. Enimuerò quicumque castrorum Martis vel leuem noticiam possident, talia vexilla meritò supremi Herculis nominabunt. Sed alio de capite præsentia arma ego vexillum Supremi Herculis nominaui, nam si Christiana in bellis vexilla sunt differentia plurimum in signis & notis à Paganorum vexillis, alium quoque Herculem Supremum repræsentabunt. Illorum vexilla referunt & continent capita, gladios, fulmina & id similia, Christianorum verò vexilla continent cruces, imagines B. Virginis & Sanctorum, quocirca illi Herculem Supremum vocant hominem bellicosum, Christiani verò Herculem exprimunt cælestem & diuinum; illorum Hercules mutatur in fauillam, noster verò Hercules æternitatis immensa spatia & sine numero, conseruat & obtinet. Et si aliquando

Herculem Supremum hominem nominamus, propter signa tamen tam sancta & pia, virtute, pietate, sanctitate præcellsum sine iniuria dicemus. Pietatem enim ille spirat qui signa pia colit, obseruat, honorat. Nam si antiquis signa in vexillis erant expressiua quoque virtutis & non solum conuocatiua militum, multò perfectius signa in vexillis Christianorum habebunt suam expressionem singularem. Minotauri signum deferebant, vt quemadmodum ille in intimo & secretissimo labyrintho abditus perhibetur, ita ducis consilium semper debet esse occultum. *Veget. lib. 3.* Effigiem quoque porci deferebant, quia confecto bello inter quos pax fiebat cæsâ porca fædus firmabant. ait *Festus*. Romani verò aquillam in acie portabant alijs signis in Castris relinquendo, vt docerent pro Repub. Romana & libertate omnes debere potissimum pugnare. Eo quoque medio processit & eximius noster Hercules Raduanus, qui vexillum detulit Ecclesiasticum magnus victor & triumphator, quia cum Deo, pro Deo, ex Deo, & ad Deum per nomen ipsius sublimandum inter hostes & schysmata, Christianum quemque pugnare debere insinuabat. Quapropter non sine gustu & veritate, in arma Radwan quidam hoc Xenium reliquit:

*Insignis insigniter in signo dotatus signo,
Viue, vale Patriæ incolumis auxiliator.*

R E I P V B L I C Æ S A L V S.

Ingenti secreto banda bellica seu signa quod vexilla dicimus, antiqui salutem Reipub. nominarunt. De hoc Sidonius Appollin. Carm. . .

*Vt primum vestras aquilas Prouincia vidit,
Desijt hostiles confestim horrere dracones.*

Quocirca Theodosius magnus in suis vexillis claris literis scribebat S A L V S. Et Assamonæi illarumque Marschalci nomen Regis æterni & Dei exercituum habebant in vexillis, sicut *Petrasanta in Tesseris Gentilicijs* refert. Salutem igitur Reipub. in vexillis, banderis, signisque bellicis antiqui constituebant. Hinc Alexander Magnus, summus triumphator de regnis diuersis, dum tertio pugnare debuit cum Dario Persarum Rege, efformauit in suo vexillo bandum quod vndequaque spicula & hastæ circumspiciunt, & cui cuspidinibus minantur, & subscripsit: *Manebit victoria. Sal. Neugebauerius in Symb.* Quo non est aliud significare, nisi manebit Reipublicæ salus, victoria enim de hoste, salus est Reipublicæ. Dum ego ad arma præsentia oculos flecto, multò potiolem salutem in vexillo hoc quàm in alio pono. Nam si vexillum belli antiquum salutem Reipublicæ quando tulerat aut ferebat, hoc pro loco, tempore, occasione, rectore & vno verbo dicendo, erat salus occasionaliter non simpliciter ab eis. Hinc *Liuius lib. 26.* Martem dixit communem, quia victum sæpè erigit & affligit victorem. *Publius*, vitream belli fortunam vocauit, tunc cum splendet frangitur. *Pli-*

nus,

nus, in bellis posuit vicissitudinem, Habet has vices (*inquit*) vicissitudo mortalium, ut aduersa ex secundis, secunda ex aduersis nascantur. Vexillum verò hoc gentilicium quia ab Ecclesia deductum, iam erit solida Reipublicæ salus. Est namque vniuersalis Saluatoris triumphale signum, quod qui simplici mente & eleuata aspexerit, ut serpens erectus post rubrum mare sanitatem Hæbreis, ita populo bellanti Christiano salutem adferet. Det D. Ambrosius testimonium loquendo de Constantino Magno, Serm. 43. *Nonne cum adhuc gentilis esses solebas signa perquirere? Quæ signa quibus rebus essent prospera magna inquisitione colligere? iam nunc nolo crees numero: scito, quia in vno signo Christi, omnium rerum est tuta prosperitas.* Etsi aliquando atra minauerit fortuna, si accidit in pio & iusto bello aduersum quid, hoc sibi salutis & Reipub. adferet, quod in eo prælio forti viro licebit iam pro Patria sua honestè mori. Comprobarunt hoc plurimi Raduanij, Rybinscij, Zebrzydowscij, Vchanscij, Brandisij alijque innumeri, ut quærendo originem ac vim, vnde tanta salus ex familia & gente Raduana profluat in Rempublicam quidam ita scripserit.

Raduanidum vexilla sacrae crucis inclyta signo,

Pallada fortuna religione nitent.

Id graue consilium virtus pietasq; loquuntur

Hæc adito, ista domi militiaq; patent.

N O N E R V B E S C O.

VNI quidem est proprium hoc dictum, sed multis quoque meritò accommodari potest. Prouerbum est soli Christo, dicit enim: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Quasi dicat: *Non erubesco.* Sum ipsa sanctitas, ipsa veritas, ipsa iustitia. Accommodari tamen dictum potest viro fideli fide politica & Ecclesiastica. Qui enim fidelis non verecundatur fidem, illi subscribendum: *Non erubesco.* Dicit enim Scriptura: *Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui est in celis.* Accommodari quoque potest & optimo Patriæ ciui, nam qui in vita prima media & vltima non potest argui, qui in Castris, Senatu, Republica, iudicio non potest aspernari illi subscribendum illicò venit: *Non erubesco.* Ita enim iam vixit ut non pudeat eum viuere. Quocirca R. Treterus in Symbolica Christi meditatione, formauit manum virilem compri mentem palmam & gladium, inter quæ apposuit candidam crucem, addidit singraphe: *Non erubesco.* Profectò si Radwanorum merita considera uerimus, quam scilicet reddiderunt fidem Principibus Poloniae, Ducibus Masouiae & Regibus nostris Serenissimis, domi, in Senatu, in Castris, quam ue & quantam pietatem, promptitudinem declararunt in Patriam, & conseruarunt a morem, stylo aureo in adamantino lapide exaratis literis. *Non erubesco,* ad arma nobilitatis eorum appendendum esset. Etenim

*Nobile stemma viris meruit probata voluntas,
Regibus & Patriæ non simulata fides.*

Illi enim literis & institutioni optimè animum tribuunt, nam licet literæ virtutem dare non possunt, animum tamen ad accipiendam præparant. Illi cum nomine magnifico segne otium non ferunt, sed magis Patriæ & Reipublicæ pectus animumque offerunt. Et quia nec domus vlla, nec ciuitas, nec gens, nec rerum natura omnis, nec ipse mundus, sine hoc ordine vt regatur & obtemperet, stare potest. Obedientiam Regibus ex intimis iuxta iura & decus præstant. Nam

*Maius inobedientia nullum est malum.
Hæc perdit vrbes, ista perdit & domos
Vastasque reddit; Martis in certamine
Hæc terga vertit rite sed parentum
Res atque vitam seruat obedientia.*

Quocirca Dlugossius loquendo de Familia Radwanorum dicit illos fuisse Dominis suis fideles, sinceros, animosos.

LINEA FAMILIÆ RADWAN.

RAdwan, cui primitus talia fuerunt collata insignia, sicut in Origine Stem-
matis diximus. Erat dignissimæ prosapiæ Raduanæ, seu vt Cromerus ap-
pellat Wirbouia, felicissimus parens. Ab illo duntaxat in nomen & gloriam,
plurimi processerunt, cum singularem dignitatem titulorum & honorum à
Ducibus Masouia, & Regibus Polonia reportarunt. Crescunt namque præ-
mia, dum merita florent. Raduanus Cancellarius Regni 1021. sub Boleslao
Chrobri Regum bellicosissimo & religiosissimo. Qui sub tanto Rege, nedum
genio & ingenio, sed Marte & gladio, reddidit propria decora Patriæ. Ra-
duanus filius Cancellarij non dissimilis virtute & fortitudine parenti, quem
licet in titulis magnum opinandum fuisse, in hoc tamen retulit laudis ni-
mium, quod Sereniss. Regis Boleslai Audacis comes indiuiduus ad bella ad-
scriptus fuerit. Incidit senium ipsius in Annum 1100. Raduanus quartus
filius Raduani, ex Raduano Cancellarius Boleslai Crissi & Miecislai senis
circa Annum 1153. Erant ipsius hereditaria bona vt ex priuilegiis apparet.
Rusiec seu Stáranieś, Nadarzyn, Strzesieniowa, Brody, Zebrzydowice,
Skowśe, Zabiniec, &c. A quibus bonis descendens posteritas diuersa post-
modum cognomina ob diuisionem bonorum inter se factam, sortita fuerat. Go-
thardus Raduanus filius quarti Raduani, & hæres prænominatorum bono-
rum. Hic ob singularem iudicij præstantiam atque in fortitudine magnanimita-
tem, a Conrado Duce Masouia Supremus Cancellarius effectus, non modicam
adauxit domui gloriam, accepit ab Duce in meritorum præmia bona Pepe-
rzyn. Lucas Gothardi filius. verus successor bonorum & honorum paren-
tis, denunciatus Comes in Rusiec & Nadarzyn. Marschalci dignitatem a D.
Majouia

Masouia obtinuit *Conrado* videtur floruisse circa Annum 1230. *Gothardus* *Luca* filius *Generalis exercituum Dux* contra *Iacungos* 1260. Habuit pro gloriosis meritis bona *Sluzowa* a Ducibus. Reliquit filios gloria & immortalitatis suae eximia haeredes *Alexium Marschalcum Ducis Masouiae* *Bolleslai* & *Succamerarium Varsaviensem*. *Vilhelmum*, cui bona *Zebrzydowice* & *Brody* cum aliis diuisione venerunt, à quo descendit *Zebrzydowsciorum* Illustrissima Familia, *Ziemak Succamerarium Zakroćimensem*, *Paulum*, *Ioannem*, *Nicolaum*, *Michaelem*, *Franciscum*, in *Sluzewo*, *Nadarzyn*, *Vrzad*, *Zaliniec* &c. haeredes. De hoc ultimo *Gothardo* habet *Bielscius*, quod septem *Duces captiuos deduxerit Iacungos* *Conrado Masouia Duci*, & quod de *Armis Radwan* fuerit, *Bielscius* fol. 112. post *Cromerum* & *Dlugossium* asseruit.

Zebrzydowscij in *Palatinatu Cracouiensi*, maximis meritis, titulis, honore, potentia clarissima prosapia. Quae sicut diuisione bonorum diuersum cognomen à *Raduanis* assumpsit, ita gloriosis factis Patriam, Senatum, & Rempublicam illustrauit. Cum namq[ue] extremum senium *Vilhelmi* *Comitis in Brody* & *Zebrzydowice* in tempora *Vladislai Jagellonis* inciderat, usq[ue] in praesentem diem illustrium factorum indiuisa progenies auget gloriam, & reflorescere satagit in *Comitiis Regni* & *Tribunalibus*, dignissima merita. *Fabianus* a *Zebrzydowice* *Zebrzydowski*, religione, fide, constantia, tam in sago quam in toga, egregie Regibus & Patriae probatus, illam de se progeniuit existimationem, quam optimi ciues Patriae, & Reipub. eximij Senatores desiderabant. Reliquit ex *Pisarzowska* filios duos, primum *Ioannem*, qui altiora ingenio & fortia pectore dum meditatur & exequitur, in *Castellanum Osuiecimen.* assumptus fuit. Reliquit ex *Przypkowska* tres filios, *Florianum*, *Ioannem*, & *Sigismundum*, & filias quinque. Secundum filium reliquit *Nicolaum*, qui contracto matrimonio cum *Wieczborska*, bona *Wiecborg* seu *Waisßborg* intulit in domum suam. Habuit filium *Albertum*, qui ex *Kriczka* armorum *Kotficz* reliquit quatuor filios. 1. *Nicolaus*, vir boni animi & pacis tutor & custos, cum *Sempelborska* tenuit matrimonium. Secundus *Andreas*, vir in literis & Senatu dignissimus, quem etiam diuina maiestas plurimis *Episcopalibus* infulis in gloriam suam disposuit. Nam primò erat *Episcopus Camenecensis*, in qua dignitate legationem ad Imperatorem *Ferdinandum* 1543. executus fuit, ut *Bielscius* folio 584. Post successit ad *Episcopatum Chelmensem*, demum in *Cuiauensem*, ultimo translatus ad *Episcopatum Cracouiensem*, quo in munere id efficere contendebat, quod optimum & Sanctum Pontificem oportuit, de quo satis clarè *Christophorus Kantski*, in *Vitis Archiepiscop.* & *Episcoporum Cracoui.* reliquit, sed inter ceteros *Petrus Royzius Maurei Hispanus Iurisconsultus* in suo *Chiliaftichon*, ita de illius virtutibus, & zelo Ecclesiae asseruit.

Andreas inde it Zebrzidouius, Albula cuius
 (Non Parnase tui fontes) sacra protulit ora
 Et fando clarum fecit, linguaque disertum.
 Pontifices inter non hoc est acrior vllus
 Sauromatas, nemo sacra iura audacius armis
 Correptis etiam, res si exigat arma, tuetur.
 Irritet quoscunque adeat quæcunque pericla
 Pro Christo Christi que fide, leua omnia ducit.
 Quin gaudet Patrum pro religione Quiritum,
 Probra pati, linguas ridens & iurgia vulgi
 Assueti dirum dictis aspergere virus.
 Et nimium, heu nimium verbis lacerare nefandis,
 Presbyterum genus omne, & quicquid vertice raso
 Est hominum, gazam qui contempsere nocentem
 Calcatisque opibus Christi sua colla volentes
 Subijcere iugo, famat quibus ara ministris
 Thure sacro, & prece perpetua pulsatur Olympus,
 Sic serui diuis Andrea, & fortibus ausis
 Rebus adesto sacris magno & te numina firma
 Ne nouus irrepit Diuorum altaribus ordo.
 Aspice quæ te stat series longissima circum
 Doctorum, quorum ingenijs & diuite vena
 Clara potest Latijs haud quaque cedere terris
 Sarmatia, implicitosque malis erroribus Urbis
 Hostes Romanæ reuocare in pristina : & almas
 Quas nunc contemnunt, venerari protinus aras.

Tertius Bartholomæus Alberti filius Palatinus Brestensis, vir Marte, consilio, prudentia maxime commendabilis. Habuit in Sacramento matrimonij Hedwigim Tęczynski Castellani Cracouiensis filiam, ex qua suscepit eximium bellatorem & strenuum Copiarum Ducatorem ad omnem expeditionem Moschouiticam sub Serenissimo Rege Stephano Andream, hic tenuit matrimonium cum Działyńska Pauli Castellani Dobrzynensis filia. Quartus Gaspar filius Alberti, vir literis, moribus, & fortitudine insignis. Quapropter ex Castellano Naklensi, Castellanus Calisiensis, tum Palatinus creatus fuit, subscripsit unionem ad Regnum Ducatum Osuiecimensis & Zatoriensis. Reliquit ex Iordanowná Castellani Cracouiensis filia armorum Tra-by filios, Andream eximium militem in Moschouia, Petrum, Gasparum, Nicolaum & Ioannem, atque filias quatuor. Florianus primus filius Ioannis Castellani Osuiecimensis, Hic in tantam dignitatem fortitudinis deduxit intentum, ut nedum à Regia Maiestate Castellanus Lublinensis renunciatus fuisset, sed etiam Præfectus Exercituum Regni ad Castrum Nowel electus, quadra-

quadraginta millia Moschorum fudit & dispersit, ut Bielsc. fol. 615. & Stricouius fol. 770. Cuius Echo exprimit illud apud Stobæum sermone 51. Callini. Nicolaus ex Dzikowna armorum Dolinâ progenitus Floriani filius, vir verè filius Martis & Bellonæ. In omnibus expeditionibus Moschouiticis cum Sereniss. Rege Stephano maxima tentavit & summa perfecit, ceu qui nec sumptibus, nec vitæ parcere voluit, sed maiorum merita, ætus, trophæa, illustrare propriis meritis desideravit. Honoratus idcirco à Sereniss. Regibus magnis titulis, nam ex Palatino Lublinensi, Marschalcus Regni, tum Generalis Cracouiæ & Palatinus, Dux Exercitus Curia, Lanckoronensis, Boleslaviensisq; Prefectus nominatus fuit. Quicquid verò virtutis & fortitudinis in libertatis sacramentum declaravit tentavitq; in Patria, Historiæ temporum renunciabunt, reliquit ex Dorothea Herbuthi filia Ioannem. Sepultus in Ecclesia PP. Bernardinorum à se erecta & fundata Caluaria titulo insignita cum tali Epitaphio.

D.

O.

M.

Viator quid prospicis? quem hæc signat imago scire vis? Illa est quem loca hæc sancta à te visitata fundatorem suum agnoscunt. Vir magnanimus origine, magnus iudicio ac prudentia, magnus gestis suis. Hic vir in promouendo Dei cultu, propagando bono Patriæ, pares paucos, primum neminem se habuit. Pietatem illius testantur tot sacræ splendidae ædes structuraeque, in pauperes copiosæ largitiones, Hæreticorum ac illorum impiæ confederationis acerrimus hic oppugnator ac vindex. Veritatis verò tam strenuus defensor, ut multis minis multisque periculis à dicenda hac non fuerit deterritus, virtutum ac laudum suarum, etiam inimicos præcones habuit. De amore eius in Patriam pro qua nec corpori, nec sanguini, nec sumptui parcebat, posteritas non conticescet. Nullos ambiit honores, sed ultro illum prosequerantur, Gener. primum Capit. Cracouiensis, breui Palatinus Lublinen. tum Dux militiæ S. R. M. breui Supremus Marschalcus, ad extremum Palat. Cracouiensis, nihil magis id cogitans nedum affectans pronuntiatur. Obijt Anno 1620. vixit annos 67. Atque in Metropoli Pol. Cracouiæ, in qua per 40. & amplius annos tam sancto illius loci singulari patrono Stanislao obsequia & singularem deuotionem, quam etiam S. R. M. Stephano piæ memoriæ primum, tum Sigism. III. Dei gratia Regi Pol. fidem, dexteritatem, ac operam suam maximè oppugnata vrbe Cracouiensi, à Competitoribus Regiæ Maiestatis Maximiliano Austriae Archiduce testificatus est. Hic quod mortale habuit deponi iussit, opera autem animum ipsius concomitata sunt. Tu pie viator, si affectu duceris in loca hæc Sancta authorem illorum pijs precibus apud Deum eiusq; Matrem Virginem iuua. Mutuabis non donabis.

Ioannes Zebrzydowski filius Nicolai Ensifer Regni, Lanckoronensis & Nouæ Ciuitatis Korczyn Capitaneus, vir omnium laude præstantissimus, atq;

atq; singularis ciuis optimusq; Patria. Qui ut maiorum Heroum meritis propria studia adnumeraret, ab ipsa perfecta etate iuuenili, Castris bellicisq; actibus animum & affectum adiunxit, in bello Valachico, Moschouitico, Prussico, strenuum sese bellatorem & triumphatorem declarauit. In iudicio Tribunalicio Marschalci dignitatem & auctoritatem, iustitia equitate & prudentia stabiluit & conseruauit, & quia ab antiquo domus Zebrzydowski Religioni, Reipub. & liberalibus artibus promouendis intenti fuerant, nil deesse pio illorum affectui, imò studio & beneuolentia adesse comprobauit. Tempore interregni post Sigism. III. Sereniss. Regem commissam sibi Metropolim & Cracouiam, ceu turbarum osor pacis verò amator sincerus & custos, secundum ius & æquum, sollicitè administrauit. Reliquit duos filios Michaellem & Franciscum, quibus Timoclis olim sic ominatus fuerat, qui patrem reueretur, hic in bonum ciuem euadet procul dubio, & hostibus incommodare poterit. Gaspar Zebrzydowski Castell. Calisiensis bonarum semper partium ipsiusq; æquitatis Senator. Electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis subscripsit. Michael filius Ioannis Præfectus Lanckoroneñ. eximius pro Patria Rothmag. contra rebelles Scythas suis Mecænatibus & Chanis, quos ad Techiniam occiderant, & intra campos Regni non procul à Lucinensibus castris tentoria sua fixerant, Patriæ tutator, & Cosacorum rebellium ad Kumeyki profligator, tenet sacra connubia cum Marina Stadnicka Cast. Sanoc. filia. Franciscus suus germanus cultâ adolescentiam unâ cum fratre in exteris nationibus gracilem & grauē offert Reip. & Senatui. Honoratus dignitate Præfecturæ Nouæ Ciuit. Korczyn, tenet sacramentū matrimonij cum Zienowiczownâ Cast. Polocen. filia, quæ ante erat cōsor D. Radziuiliij in Nieswiez. Nádárynszcy, à bonis Nádárynz nuncupati, Valentinus Castell. Wisneñ. reliquit filium Victorinum sub Sigism. Augusto militem, proficit in uirtute & fortitudine familia.

Rybienszcy, Gothardus Castell. Sochacouieñ. de hoc Cromerus lib. 24. Per id tempus Zemouitus Masouiorum & Vladislaus Rauensis atq; Belzensis Dux. Vladislai filij, Gothardo Ribienio Castell. Sochacouiensi gente Raduano. siue Virbouio pagum Ribnam eripere uoluerunt.

Peperzynszcy, Hi à bonis Peperzyn ita nuncupati sunt, sed verè sunt Zebrzydowszcy. Marcus à Zebrzydowice Peperzynski, qui ornatam bellicis actibus etatem uirtutibus promouit. Reliquit ex Catharina Strzelecka Nicolaum, qui post exercitatum literis & nobili actu in Republica etatem, tenuit matrimonium cum Retkowska, ex qua suscepit Stanislaum & Ioannem, ille sterilis decessit, iste cum Iaktorowska habuit prolem. Lucam referunt scripta Castrensia Iudicem Terræ Crac. cuius filia erant Zberkowska, Giebułtowska, Morawcowa, Kaczorowska. Nicolaum etiam referunt scripta authentica, qui ex Palczewska armorum Szasor suscepit Ioachimum, Martinum, Petrum, Iacobum & Annam.

Przypkowski

Przypkowscy, Descendunt à tertio filio Vilhelmi ex Gothardo Vincentio, & à bonis Przypkowice. Przypkowscy appellati in Palat. Cracouiē. Alexander, Andreas, Petrus, & Paulus Przypkowscy, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Cracouiensi Palat. subscripserunt, utinam generi vestro summam conferatis dignitatem, sicut à maioribus retinetis.

Czykowscy, Descendunt à filio Vilhelmi ex Gothardo sed à bonis Czykowice Czykowscy appellati fuerunt. Erat Cicouius in Palatinatu magnarum partium apud nobiles, cui dum bona Cikow ademerat Casimirus Rex, & ad Niepotomice adiunxerat, eò quia in nemoribus & syluis ferina venatione depopulabatur (ut præferebatur) bona Regia, nobilitas ipsa summam pecuniariam illi composuit, pro qua emit bona Wojsławice, Anno 1476. Bielsc. fol. 467. Nicolaum Cikowski referunt Historici, legatum ad Turcam ratione Valachia. Bielsc. sub Anno 1547. qui postmodum fuit Castell. Sadecensis, ut Paproc. in 2. Opere adnotauit. Et in Hungariam legatus pro Isabella & Ianusio. Stanislaus Cikowski Castell. Biecensis, in experientia militari clarissimus, quocirca à Sigismundo Augusto Præfecturâ militiæ in M. D. Lit. adimpleuit, referunt Historici eius in bello heroicum actum, Vices dum gerit Lesniouolsky tenentis locum Præfecti exercitus, excurret post cladem Moschouiticam cum Iurgi Tolmak ad Iezierzyszczâ versus Smolenscum, ubi plurimis occisis & in captiuitatem deductis igne consumpto suburbio, diuertit ad Castrum Moschi Krasnogradum, & in Scueriensem tractum, ubi plurima hosti intulit damna, Bielsc. sub Anno 1565. Christophorus filius miles ad Pscouiam eximius, Stanislaus Cikowski de Wojsławice, Succamerar. Cracouiē. Czorstineē. Babinostinensis Præfectus, subscripsit iuramentum Sigism. III. Regis, Anno 1588. Ziemak Succamerar. Zakrocimeē. & Paulus frater ipsius germanus de Rusiec, nec non Ioannes, Nicolaus, Michael, & Franciscus de Sluzewo hæredes de Rusiec, easdem libertates unâ cum Ziemak, & Alexio filio Gothardi acceperunt, per priuilegium Boleslai M. D. Lit. u.

Vchanscy Comites, Lucas Comes, cuius filius Gotardus, pro victoria ex septem Ducibus Iacuingorum, à Conrado Masouia Sluzowo Anno 1241. in præmium acceperat, habuit præter Vilhelmum alterum filium Alexium Marschalcum Boleslai Ducis Masouia, & Succamerar. Varsauieē. cui sicut bona Sluzewo liberata exempta & absoluta fuerant, ita quoq; eisdem libertatibus donat bona ipsius Rusiec, Nadarzyn, &c. libertati donauit. Ab hoc igitur Alexio Vchanscy habent deductionem. Refert Paproc. in 2. Opere talia Priuilegia confirmata per Sigismundum Augustum. Iacobus Vchanski ex Referendario Regni Episcop. Vladislauiensis & Pomeranæ, demum Archiepiscopus Gnesneē. qui in electione Regis declinabat magis in Cæsaream partem, quam ad Stephanum Bathorium, quæ propter in absentia illius coronatio Regis erat per Stanislaum Karnkowski Episcopum Vladislauieē. descripsit tanti Senatoris dignitatem & vitam, paucis & optimis verbis Ianitius.

Vchanius pietate nitens vt semper obliuisc
 Sedulus officij manera cuncta sui,
 Sic aduersa malis senium tulit ille per omne,
 Plurima constanti pectore temporibus.

Et quia verè sunt Zebrzydowscy, ideo Patrum suum Zebrzydowseium
 Palat. Cracouiensem in literis scribebant. Arnolphus Vchanski Palat. Plocen.
 & Thomas Venator Belzensis, Conradi Mag. Ducis priuilegium domui suae
 datum, & Comitibus confirmare fecerunt per Sigismundum August. Regem.
 Iacobus filius Arnolphi haeres in Vchanie, eximius miles & Patriae boni atq;
 honesti obseruantissimus ciuis. Stanislaus alter filius, non dissimilis bellator
 & hostium strages, reliquit ex Anna Sczawinska Castell. Sochacouien. filia
 prolem. Arnolphus tertius filius addictum animum ad sacra, Canonicatibus
 Cracouiensi & Louiciensi illustrauit. Paulus filius Venatoris Belzensis Tha-
 mae Capit. Drohobycensis legatus ad Pont. Max. Gregorium 13. detulit ab illa
 ense, mitram, & benedictionem, bellum suscipiendi contra Iuanum Mo-
 schorum Dinastam Serenissimo Regi Stephano, & Vilnae hac Anno 1580. in
 Ecclesia reddiderat. Exat vir generosi animi & prudentiae singularis, ha-
 buit in consortium matrimonialis sacramenti Herborthi Castell. Leopolién.
 Capitanei Samboriensis filiam, reliquit prolem.

Iakaccij, Abraham Iudex Lomzensis, obtulit priuilegium confirmandum Sigism.
 August. Regi Sereniss. Florianus & Petrus unionem M. D. Litu. in Lu-
 blinensibus Comitibus Generalibus 1569. subscripserunt.

Magnuszewscy, eiusdem diuisionis bonorum cum Vchansciis, Albertus Mako-
 aiensis, & Rozanensis Notarius, Franciscus, Thomas, Stanislaus, fratres ger-
 mani de Rusiec descendentes priuilegium confirmandum una cum aliis obtu-
 lerunt Sigism. August. Sereniss. Regi Conradi Masouia Ducis de Anno 1241.
 Alexander Magnuszewski Vicesgerens Palat. Cerscen. & Ioannes electionem
 Vladislai IV. Serenissimi Regis ex districtu Cerscensi, & Palatinatu Maso-
 uiae subscripserunt.

Zeboccij, Nicolaum Comitem sub Anno 1074, Miechouius lib. 2. & Cromer.
 lib. 4. hoc pacto meminerunt. Margaretha Nicolai Zeboccij Comitiss uxore
 pudicitiae suae metuens, &c. Ioannem militem eximium, & ob excellentem
 dispositionem ad negotia Reipub. peragenda, omnibus ordinibus dilectum re-
 ferunt Historici, Cracouia sepultus 1582. ad S. Catharinam nullam posterita-
 tem ex Gerałtowska relinquendo.

Brandisij de Grabiszyce, Clemens Brandys Capit. Chęcinen. Ochmagister Re-
 ginae Barbarae Sigism. I. Regis. Hic filiam Sigismundi I. Isabellam conduxit
 in Hungariam Regi Ioanni, & filiam Barbaram Duci Brandeburgensi Ioa-
 chimo, reliquit filios tres, Alexium eximium consilio & prudentia virum,
 cuius filius Petrus egregius Rothmag. ad Castrum Krasnogradek ex tormento
 bellico occisus, Vilnae sepultus. Alter filius Alexij Dzintys. qui per annos tri-
 ginta

ginta apud Serenissimos Reges, Augustum, Henricum & Stephanum Cubicularius Aulicus & Secretarius fuit, cum Margaretha Krupska Sereniss. Regina Anna pedisequa tenuit matrimonium, erexit de lapide arcem in Grabisyce. Nicolaus alter filius Clementis, habuit filium Nicolaum, Notarium Terrestrem districtuum Zatorensis & Osuiecinensis ante & post incorporationem ad Regnum, habuit duas consortes, Annam Ráiska Iudicis Osuiecinensis filiam, ex qua suscepit Petrum, Serenissimi Regis Stephani Cubicularium, demum habuit Catharinam Gieraltowski filiam.

Kowalewscij in Pilznensi districtu, Iosephus vir in iure nobili, & in agendis Reipub. negotiis maximæ experientiae, ex Iudice officij & Vicecapitaneatu Bieicensi, Iudex Castrensis Cracouien. & Vicecapitaneus Ioannis Zamoyski, Supremi Cancellarij Regni & Exercituum.

Olesniccij de Olesniki, viri militari disciplina conspicui. Nicolaum eximium bellatorem in Moschouia, & ubicunq; expeditio fuerat regnante Stephano Batorio. Ioannes Olesnicki miles multo tempore, consors Buczacka, postmodum Drohoiowska. Lucas germanus Iudicis eiusdem, vir literatus, eloquens, miles in Moschouia, bibliotheca declarat ipsius. Consors eius Podphilipska armorum Ciołek, Iudicis Podoliae Adami filia, cum qua Martinum Olesnicki militem sub signis Regis & filias, Barbaram Nicolai Lubieniński Tribuni Zydaouien. consortem, Hedwigim Georgij Mrozowicki, Secr. Reg. M. Sbigneus germanus Iudicis miles in Moschouia, Multania deuotus. Iaroslaus Iudicis filius in Germania educatus. Marcus in Belzensi Palat. vir in sago dignissimus & multarum possessionum, ipsius dexteritatem in rebus Reipub. declarat cum illustrissima Zamoysciorum Familia coniunctio, nam germanam sororem Ioannis Zamoyski Supremi Exercituum Regni & Cancellarij in consortium matrimonij habuit, suscepit ex illa Barbaram Dulscy Thesaurarij Regni Supremi consortem, Marcus Olesnicki Capit. Belzensis, filia illius Barbara. Alter Marcus Iudex Terræ Belzensis, Petrus Iudicis germanus, Secr. Reg. M.

Łodzinscij in Cracouien. Palat. Notant presentibus annis familiam à Rádwanowice, Petrus & Gabriel subscripserunt electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Palat. Crac. Christophori est Epitaph. Leopold. apud Prædicatores. Generosi Christophori de Rádwanowice Łodzinski, cum vides præcere bene mortuo quisquis es. Pietatis in Patriam, beneuolentiae in amicos, feruoris in religione, fortitudinis in militia, virtutis omnis, Exemplar hic situm est.

Frystaccij, in Sendomiriensi Palatinatu.

Osuiecimij in Pilznensi districtu, Florianum virum bonitate & humanitate illustrem, memoria hominum circumfert. Florianus in Potok ad Krosnam vir beneuolentia & prudenti dexteritate conspicuus, reliquit filium Stanislaum, in exteris nationibus literis & militari disciplina deditus.

Peleij in Sanocensi Terra, Pelká Zambor Iudex Sendomirién. cui iudicium de testamento commissum fuerat à Ludouico Rege 1371. Biellc. In Præmisliensi districtu, parua sunt statura sed animo magni.

Pokońewscij, Hi sunt armorum diuersorum, nam alij sunt Rádwanij, alij Tubarum. Sebestianus armorum Rádwan, cum Humnicka reliquit filiam Sophiam, Castell. Sanocensis Fredro consortem. Stanislaus ex Tyráwska reliquit Ioannem & Nicolaum. Iaroslau seu Hieronymus, etiam cum Humnicka habuit Sebastianum, Ioannem & Andream, & filias Barbaram, Ferens Pakońewski armorum trium tubarum coniugem, Minocćj consortem & cæteras.

Lesczynscij, distincti ab illis qui sunt armorum Wieniáwá.

Prokowscij in Præmislién. Terra, Ludouicum qui in exoticis linguis peritus, non modicam sibi gracilitatem & gratiam comparabat.

Dąbrowscij, cognominati Zedlowie in Varsauiensi Terra. Sunt solertes in domestico negotio, nam flagitium est, aliis consilium dare, foris sapere, & sibi non posse auxiliari.

Ślawkowscij, in Ciechanouien. Terra & in Russia. Vnum de illis virum gladio & libro dexterum Vicecapitaneum Kowálsceń. referunt Authores.

Iasklewscij, qui propriè sunt Rybinscij in Zakroćimen. Palat. Ioannes Subiudex Terræ Zakroćimen. Vitam confirmant factis nam rectè faciendo, instruit omnis rectè facere alios.

Sluzewscij in Varsauien. Palat. Quia suum cuiq; decus posteritas rependit, ea intendunt & agunt, quæ cum dulcedine in memoriam reducuntur.

Rákowscij, Paulum refert Epitaph. Pultouia, sub Anno 1558.

Lukawscij in Sochacouiensi districtu, Confirmant nobile genus cum optimo exercitio, & proficiunt in bono. nam quod rectum, honestum, & cum virtute est, hoc demum est bonum.

Okeccij in Varsauiensi Palat. Ioannes subscripsit electionem Vladisl. IV. Serenissimi Regis, ex Varsauiensi Terra.

Ieziorkowscij, Adamus & Albertus subscripserunt electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. ex Varsauiensi Terra. Sunt etiam in Podolia Ieziorkowscij eximij milites & Rothmagistri, & modò à plurimis annis Capitaneum Peditum in Arce Camenecensi vigilantem vidimus.

Wilamij in Cracouiën. Palat. notauimus alios sub armis Godziemba, sed alienis ab Ecclesia Dei, illud Primi Regum cap. 2. reducam in mentem: Si peccauerit vir in virum, placari ei potest Deus: si autem in Deum peccauerit vir, quis orabit pro eo? Querendus erit insignis aliquis Dei amicus qui oret, qualis fuit Moyses qui exauditus est pro populo idolatria Deum offendente, talis querendus, qui ad Deum possit intercedere. Tales sunt Christus, Mater Dei, & Sancti eius.

Stániślávscij in Varsauien. Palat. Diuersorum armorum sunt Stanislávscij, alij sunt Pilauitæ, præcipuè in Sanocen. Terra, & in Pocutia & Podolia, alij sunt Rádwanij ad Varsauiam, alij Pobogij.

Braniecci

Branieccij in Sochacourensi Terra, Virtus & honestum ipsis commendata sunt.

Karscij in Plocensi Palat. Ex quibus Petrus in Liuania militaria trophæa deducendo in M. D. Litu. ad Brestiam domicilia sua constituit, cum Anna Semionis Korsak filia, reliquit Iarosium militem eximium, in Curia Sereniss. Stephani educatum, tenuit matrimonium cum Dolgierdi Notarij Lidenfis filia per antiquæ Familiæ ex Ducibus descendens Lituanorum, ex qua suscepit 4. filios, Stanislaum bellatorem strenuum Rothmagistrum, & ductorem cohortum in Liuania. Qui demum in Podoliam veniens cum Illustriss. Stephano Potocki, contra rebelles Cosacos ad Perehaslauiam pugnavit, ubi septem confixus sagittis occubuit, & Kiiouia per fratres Ioannem, Venceslaum, & Stephanum apud Prædicatores sepultus est. Christophorus horum frater, qui post plurimas expeditiones bellicas cum Illustriss. Duce in Zastaw Georgio contra Abasium Pasam, ubi etiam captivum Turcam detulit, pugnavit. Cum Sophia Odinska tenet matrimonium, Ioannes Venceslaus Karski ab iuventute miles cum Kalinouio Capit. Gen. Camenecensi ad Cecoram, & dum in captivitate ibi venerat adverso Marte, liberatus, ad Chotinum cum Christophoro Sapiecha, demum in Liuania ad ipsa cum Gustavo pacta militavit, tenuit matrimonium cum Christina Strawinska Suceamerar. Czernieioviens. filia, accepit pro benè meritis bona Gluchow in Czernieioviensi Palat. & familiæ suæ honoris incentivum, dum titulo Dapiferi Czernieioviensis honoratus fuit. Nicolaus 4. filius Iarosij, post expeditionem Moldauicam suscepit matrimonium cum Christina Kropiwnicka. Iarosius 5. filius, miles eximius in Niderlandia partibus. Stephanus 6. filius, post bellum ad Perehaslauiam cum Stephano Potocki Palat. Braclaviens. domesticæ curæ deditus. Alij filij eiusdem Martinus, Georgius, Iosephus, Samuel, Gabriel, tyrocinia sua colligunt in Academiis, in Castris, & in Curijs magnatum.

Miemczewscij in Plocensi Palat. antiqua & numerosa Familia, magis animi bona colunt quàm corporis.

Glinscij de Zakroćimensi districtu, Gloriæ domus inuigilant, nam pecuniam in loco negligere & si maximum est interdum lucrum, sed negligere gloriam domus ingens detrimentum.

Mioduscij in Plocensi Palat. Paulus Serenissimi Regis Stephani venator cum auibus.

Skarzewscij, in Chyouiensi Palatinatu.

Tumalewscij in Maiori Pol. Martinum Magistrum Artium & Philosophiæ Doctorem, Præpositum Sadecen. scripta referunt.

Rpinscij, Bogdanus Rpinski Ruthenorum Archiep. Polocen. Vitepsensis, Mscislaviens. Fieofanus Rpinski qui reliquit Gabrielem eximium militem. Iuanus Rpinski reliquit filium optimum bellatorem Semionem cum Romano Szangußko.

Wierzbiccij, Ex his erat Episcop. Luceoriensis, vir in Repub. benè meritus, & literatus.

Hlusciij in M. Duc. Litu. Pugnarunt pro Patria & Ducibus suis.

Hlubaniij eiusdem diuisionis bonorum cum Hlusciis, ab antiquo viri bellico strenui, nec vitæ parcentes nec pericula obseruantes. Eustachius Hlubánin aduerso Marte pugnando cum Tartaris & Turcis in captiuitatem deuenit, finita calamitate post annum duodecimum à Serenissimis Regibus & Ducibus bona obtinuit in præmium. Sed fortè fortuna, aut malitia subditorum, aut aliqua seueriore in subditos disciplina, à tumultu subditorum occisus fuit, conseruant hac in parte decreta Gastoldi Palat. Vilnen. satis penalia executionis in subditos, & literas persuadentes relicta vidua, ut in maritum Aulicum suum Pietrasium suscipiat, manent Hlubaniij etiam in præsens in Mscislauiensi, & Novogrodensi Palatinatibus, ex quibus erat Præfectus Mscislauien. Simon eximius miles à Sereniss. Rege Stephano erat ad Moschorum Dynastam legatus, natus hic ex Darowna, habuit in consortem Haraburda Castell. Minscensis filiam, ex qua suscepit Gregorium in multis expeditionibus M. D. Litu. eximiam referentem lauream, quam plurimis annis in Castris strenuè adornabat. Ducibus in Sluczko præcipuè Semioni magno de Tartaris bellatori apprimè commendatus, & ab eo honore maioris gubernatoris Aulae condecoratus, ex Skodzianka suscepit filios Theodorum, qui in Moschouia, in Liuania, & in Valachia Rothmag. & Ducoris cohortum expleuit honorificentissime officium & cum laude. Ioannem, Iosephum, dexterrimos ad Castra & Rempub. eorumq. negotia peragenda. Habet hac Familia additamen ad sua arma, ob præclara in bellis merita, nam inter pennas Strutiij quinque super coronam positas deferunt sagittam erectam cum annulo, quod fortè hostem caputq. hostium sagitta sustulerit, ac pro tam agili actu annulum gratitudinis ergò à Duce spectante virum retulerit acceperitq.

Czáplá Maximilianus eisdem utebatur armis. Si proueniunt ex illis qui Conrado Masouia Duci referebant obsequia, ex quibus erat Scholasticus Plocen. & Cancell. eius, ut Bielsc. fol. 147. & 165. refert, lector discernet.

Wolodkiewicouij, in Smolenscensi & Novogrodensi Palat. Agunt sua ratione non cupiditate, id enim quod decet vulgum, nobilem non semper decet.

Woikunowscij in Novogroden. Palat. occupationibus honestis dant operam.

Pietrubewscij in Mielnicensi districtu, nolunt deesse domui & Patriæ,

Suchozerbscij in Drohicen. labentem familiam reflorescere faciunt, nam quam etsi raris lapsibus danda est venia, nunquam tamen ferendus lapsus familia.

Gluchowscij ibidem, Probitatem ut parentem colunt.

Lubanscij in Sochacouiensi, Constantia & perpetuitate res omnes valent, idcirco hæc duo stabilita in domo eorum.

Iarzembjenscij in Prussia, Et parant sibi sapientiam & fruuntur illa.

Rybjienscij in Palat. Masouia, Bielscius fol. 423. mentionem facit, Gotardi Rybjienski de Rybna Castell. Sochacouiensis.

RADOMSCIORVM.

DELINEATIO.

EST scutum duabus lineis per medium sectum à cornu leuo ad dextrum, ad angulum dextrum habet rosam, ad sinistrum alteram, inter illas mediant prænominatae lineæ, quasi viam sua distantia exprimentes.

ORIGO.

Inuestigare veram originem distantia loci non permittit, sed conspectus ipse & facies gentilitiorum commonstrat, ac-

quisita fuisse per ductorem Exercitus, hoc namque via inter lineas inclusa demonstrat. Et quia fælix ductor imò triumphator ex hostibus erat, rosæ sunt adhibitæ, nil enim suauius olet, quàm capitalis hostis occisus, per quod liberatur & restituitur Respublica.

CONANTIA VINCAM.

Naturæ formator Deus, indidit secretam virtutem plantis, lapidibus, herbis, vnde Axioma verum consurrexit: *Deus & natura nil faciunt frustra*. Rosæ florem insipienti, occurrit in mentem Paradisi experientia. Cum namque Scarabæus deturpet omnia quæ tangit, vt potè factorum & excrementorum amator, rosam fædare non potest, sed circumseptus rosa emoritur. Quapropter quidam addidit rosarum flori, *Turpibus exitium*. Alter verò adscripsit: *Conantia vincere vincam*. Refert Iosephus lib. 12. cap. 4. Quod Princeps Iudæorum Ioseph, voluit probare filij Hircani ingenium, dedit illi trecenta iuga boum, & misit in desertum septem dierum, sed lora quibus trahantur aratra non dedit, ille moræ impatiens, occidit bouem, & fecit loras, & arauit. Non dissimile ingenium parentis horum armorum, missus ad explorandum hostem, incidit in obuios, insidias ab vtraque parte itineris obseruantes, & quia reducere gressum erat impossibile, cauere etiam non amplius defuisset medium, alacri fronte & firmo pectore in hostem irruit, & insidias occisorum sanguine ad vtrasque viæ lineas conspergit, roseumque campum reddidit. Iulianus Medices qui nunc Magni Etruriæ Duces apposuerat delineamento inter duas cepas rosam candidam dicens: *Per opposita*. Innuendo quod virtuosus homo cui sunt deliciae bonum, nausea vitium, licet conuersetur quandoque inter impios, à virtute tamen

tamen recedere ignorat. Eo quoque modo bellicosus & frugi vir, etsi deesse à periculo quandoque possit, nunquam tamen ob amorem honesti & boni deest. Fortè parens prædictorum gentiliciorum, per suos præcedentes custodes nouerat imminentem hostem, deesse tamen fortunæ suæ & gloriæ quia noluit, graueolentes cepas, flore rosarum superauit.

Ingratum nostris nemo proferat oris,

Sanguine quem scribit Lechia tota suo.

Linea Familiae ob amplitudinem Regni, non facile potest armorum præsentium haberi. Scio Radomscios in M. D. Lit. præsentibus usos fuisse, ex quibus Matheus Rádowski Capitaneus Silipouiensis, vir Reipub. optimè meritis, à pluribus commemoratur.

R A D Z I C.

D E L I N E A T I O.

EST anchora marina, nauium capitalium acuta lata in rectum posita, cum grossiori auricula, circa quam sunt duæ stellæ ad latera, campus est rubeus. Super galeam tres pennæ Strucij,

O R I G O.

ANtiqua arma in Regno, ortum habent ex Germania, fortè vnà cum armis Stumberg & armis Kotficz primò, vt *Bielse. fol. 213.* adnotabat, ponendo arma Kotficz in Regno, sub Anno 1312, Acquisita sunt vt

patet vel leuiter consideranti in prælio nauali, vt puto in congressu bellico noctis tempore quod stellæ videntur affirmare. Multis nedum pro dignissimo symbolo Anchoræ fuerunt, sed etiam pro nobilitatis signo & stemmate. In Britania refert in Tesseris Gentilicijs Petrasanta, Goodreedorum Familia vtitur præsentibus armis.

T V T V M T E I N L I T T O R E S I S T A M.

Terra mater viuentium, plurima subministrat homini subsidia, at mare quod operit terram, totum id viuentibus in terra aufert. Quapropter Demetrius Phalerius: *Fidelis terra, infidele mare.* Nam qui nauigant tantum

tantum à morte distant, quanta est naus crassitudo. Non terrentur tamen mortales tam periculoso mari, sed de corde terræ fabricarunt sibi spem altam in ligno & ferro. In ligno, dum diuersas naues & machinas præaltas ex ligno fabricandas ad pertranseundam altitudinem maris adinuenerunt. In ferro, dum anchoras ad resistendum procellis & securitatem statuendam ex ferrata terra sibi construxerunt. Quapropter non immeritò Rudolphus Imperator, vt *Iul. Cæs. in Numismatibus* habet Romanorum, coniunxit in Symbolo anchoram cum Delphino, subscribens: *Festina lente*. Et Henricus 2. Angliæ Rex addidit Anchoræ. *Tutum te in littore sistam*. Sed quia iucundum mare omnibus esse scimus, sed ex terra videndum, superbè tale additur lemma: *Tutum sistam*. Placuit hæc in parte Richardus primus Rex Angliæ qui depicto splendido sole, per medium ipsius in modum crucis posuit anchoras duas, & supra hæc apposuit coronam regalem, & aureis literis scripsit: *Christo Duce*. Iacobus Typotius habet in Symb. Me hercule securam statuere in littore nauem, non ita est anchoræ proprium, quàm ipsi dominatori maris & saluatori sæculi, Christo. Ad hoc Aristotelis dogma & Vegetij seruit: *Boni gubernatoris est ventorum se flatibus accommodare, nam difficile naufragium patitur, qui ventorum rationem diligenter inspexerit*. Ducit igitur ad portum anchora, sed primario nauta, & ante omnes Deus noster Iesus Christus, totius Christianitatis Saluator. Hæc insignia nobilitatis dum considero, atque expressa fuisse & stellis è cælo, & plumis ex Strutio, & metallo ex terra, & forma anchoræ ex profunditate maris campoque sanguineo contemplor, illum non alium virum fuisse cui talia arma concessa fuerunt dico, nisi cui subscribendum erat. *Tutum exercitum in littore sistam*. Licitè quidam committendo se profundo & medio mari pugnaturus ominando & benè sperando puppi imposuerat legendum: *Viam fata inuenient*. Magis licitè iam dicere posset relicta posteritas, Virtus generosa hæc nobis arma adinuenit.

*Maiores ut inde tibi bellorum gloria surgat,
Sint vires, robur, fortia facta tibi.*

R A M V L T.

DELINEATIO.

SVNT quinque rosæ albæ in modum crucis diametralis dispositæ in campo sanguineo. Super coronam est cauda pavonis.

O R I G O.

EX Gallia in Regnum Poloniae illata per Balduinū Episcopum Krufuicensem, qui successerat Paulino Anno 1128. Cuius frater germanus post mortem Episcopi indigena Regni factus posteris in Palatinatu Cracouiensi, & in Podolia existentibus, talia arma reliquit.

NON LANGVESCANT.

CLarissimum est ita terrena differe à cælestibus sicut cælum differt à terra. Præterfluunt hæc, surgendo cadunt, nascendo moriuntur, & ubi magis extolluntur grauius quoque decidunt. Cælestia verò aliter durant, æuo gaudent, æternitate gloriantur, & nisi incrementum, pulchritudinem & vitam sublunaribus concessissent & darent, quæ nunc elementa sunt, chaos esset. Hinc Euripides: *Diuitiæ sapientibus sunt Deus, cætera inania sunt verba & verborum ornamenta.* Quod si omne bonum pulchrum & vita est à Deo & cælo, & sine his omnia languescunt, vel sicut Ferrus in libro Impressarum flori adscripsit: *Latente sole languesco.* Quare præsentibus rosis in armis, ego adscribo: *Non languescant.* Profectò magnam ferunt differentiam, rosa flos, & rosa arma: flos enim nascendo fenescit, & vix vitam & pulchritudinem accipit, iam illicò eandem deponit, arma verò rosa sæculis virescunt, ætatibus perpetuantur. Hinc illis multiplicitas rosarum apposita, & oculi innumerī pavonis adscripti. Etsi quidam in Iulio Capaccio plantæ rosarum nigræ addidit scriptum: *Non semper neglecta,* ipsam æstatem considerando, multò magis rosis armis & tam multiplicibus atque in crucem ordinatis, addendum venit: *Non languescant,* nam nunquam neglecta erat in vtentibus his armis modesta iuuentus, honesta senectus: erat prudens consultatio, probata conuersatio, erat Patriæ ornatus, Reipublicæ bonum, senatus dextrum: erat militaris vigilantia, nobilis in bono perseuerantia,

rantia, & legitima Regum obseruantia. Habet in Theatro Impressarum Ioannes Ferus rosam depictam cum lemmate: *Rosam cape, spinam caue.* Obseruarunt boni æmulatores doctrinam & cautelam, non dedecus sed decus, non turpitudinem sed pulchritudinem, bonum non malum, rosam & virtutes non spinas & distortam vitam adamati fuerunt & elegerunt.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM RAMVLT.

RAmultij armorum erat Balduinus Gallus Episcopus Crusuiciensis Anno 1128. Ramultij ab armis denominati, In Podgoria, & in Volhynia eximij viri in literis, quos Cathalogus Academia Cracouiensis refert, Baccalaureos & Parochos. Alij in Podolia eximij milites, Ducum in Ostrog strenuus miles filius Gabriel, Nicolaus Alexander Canonicus Luceoriensis & Officialis, vir eximie doctrinae & probitatis, Præpositus in Ostrog & Collegiatae Iaroslauensis Ecclesiæ Prælatus, cuius germanus frater Rothmag. strenuus cum Opalinski. Czerminscij, in Cracouiæ. Palat. & in Podolia. Ioannem Czerminscium promptum in rebus agendis, & eloquio ac iudicio grauem, refert Epitaphium Cracouiæ ad Aedes SS. Trinitatis sepultum, quem Præsul Cracouiæ, Gamratus in sua Aula fouerat propter ingenij sui dotes. Mortuus Anno Dñi 1586. Ætatis suæ Anno 68.

R A T V L T.

DELINEATIO.

EST medius annulus, intra cuius concauitatem est crux lata & alta, annulus est aurei coloris, campus rubeus, suprâ coronam sunt tres pennæ Strutij. Aliqui hæc arma confundunt cum armis Szeliga, sed maxime differentia arma sunt, quia Szeliga constat ex Luna & cruce, & super galeam defert pauonis caudam, vt infra videbimus.

O R I G O.

QVIA fides Christiana exprimitur cruce, & fidelitas inter homines amicos significatur annulo,

illi ob fidem Christi receptam & fortè occasione matrimonialis contractus, medium annuli cum cruce in arma assumpserunt. Experimento est illorum controuersia cum Abbate Cyricensi de iure Patronatus Parochiæ in Gora in Anno 1296.

ANNVLVS NOBILITATIS.

Generosæ nobilitatis, quod modò præmium insigne est gladius & calcaria, ante annulus aureus fuit. Vnde *Cicero ad Verrem*. Quæ præfatio tuæ donationis fuit? illa scilicet vetus atque Imperatoria. Quando tu quidem in prælio, in bello, in re militari fortem, strenuum, audacem, semper & ubique te nobis præstitisti, ideò te hoc aureo annulo dono. Vnde *Valer. Max. lib. 7. cap. 2.* Annibalem è præda victoriæ Cannensis tres modios annulorum tulisse fertur ex digitis nobilium Romanorum. Sed quia Alexander Magnus insignia hæc & creationis modum equestrium derisit, atque pugnando vltimo cum Dario dum suis prædicaret contempsit dicens: Spernite hanc aciem auro atque argento fulgentē, in qua plus prædæ, quàm periculi est, victoria enim non armorum decore, sed ferri virtute quærenda est, vt *Iustinus lib. 11.* refert, idcirco fortitudinis bellicæ præmium hodie est, & equitum creatio apud Gallos, Germanos, Polonos, non amplius annulus, sed gladius, calcar, crux. Neque dubites quisnam annulo digitus insigniretur militis, nam licet Doctori pollex, mercatori index relinquatur, stulto medius annularis, studioso amatori auricularis assignetur, & per hoc quis assignandus militi digitus non exprimitur, clarè tamen C. Iul. Cæsar, vt *Suetonius habet*, docuit. Manum sinistram assignatam fuisse annulis militum, vt iuxta oportunitatem vti possit quocunq̃ue digito ad annulum, erit in pollice annulus ad vsum arcus, in indice quia hic digitus salutaris dicitur, militum autem est salutem Reipub. curare, in medio digito quia in eo solùm Galli, & Britanni milites fortissimi annulum deferrebant, & proditum est annulum gestatum in hoc digito singultus & grauedinem leuare vnde Medici quoq̃ nomen habet, in Annulari quia à digito quarto manus sinistrae nervus ad cor peruenit, vnde adorandus est digitus qui connexus esse cum principatu cordis videtur, in minimo verò vt status sui & conditionis honestæ vitæ admoneatur. Sed quicquid fuerit de antiquis annulis, annulum præsentem cum cruce dum ego considero, compositum fuisse ex creatione antiqua militis & nobilis ordinis equestris, & ex creatione noua, puta ex annulo quo ante insigneabantur & cruce qua nunc in Christianitate insigniuntur. Crux enim alijs alba, alijs nigra, alijs rubea, alijs viridis, alijs argentea, alijs aurea, iuxta ordinum qualitatem aurei velleris, aliorumq̃ue ordinum equitum institutionem. Quapropter si cum mortuis non licebat sepelire annulum sed detrahebatur morientibus, vt *Plinius dicit*, & *D. Ambros.* rationem subdit. *Damna sunt potius hæc viuentium, quàm subsidia mortuorum.* multò minus licebit deferentibus arma Ratult, hoc est annulum cum cruce, inertia sepeliri & diræ obliuioni extra castra & nobilem occupationem tradere & abijcere. Turpis namq̃ue Ironia est, cum degeneri nobili dicitur.

Redde aquilam Imperio, columnis redde columnam,

Vrsinis vrsam, sola catena tua est.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM RATVLT.

Ratultij Comites, ex quibus descendentes posteri Zdislaus & Ratulduſ Comites & fratres renunciarunt & ceſſerunt iuri Patronatus ad Eccleſiam Abbatſ Cзыricenſis villa S. Ioannis Gora 1296. Notabant familiam ſuam de Skrzydlina. Hac inſcriptis Cзыricenſis Abbatia. Marcus Ratulth, cui Caſimirus III. Rex bona Szaſlari reſtituit, Miechouius lib. 4. Reliquit filiam conſortem Ioannis Pieniazek Iudicis Terra Cracouienſis, Capit. Sadecen. Tenuarius Nowotargenſis, qui & bona Skrzydlina cum Szaſlari cum ipſa obtinuit. Alij ſunt plurimi qui utuntur his armis, ſed quia Dlugoffus arma Ratulth cum armis Szeliga confundit, & pro iſdem reputat, plurimi quoq; pro armis Ratulth armis Szeliga utuntur. Quapropter nobilitatem ſub armis Szeliga Leſtor benignus videbit.

RAWICZ alias VRSYN.

DELINEATIO.

Eſt verſus coloris nigri, ſuper quem virgo regalibus veſtita in corona, ceſarie demiſſa, manibus utriſque in modum crucis diſtenſis & in cælum eleuatis, in campo flauo. Super coronam verò & galeam duo cornua cerui, inter illa eſt verſus ad mediũ erectus demiſſo anteriori pede ſiniſtro, altero autem erectam deſert ſibi ſpeculandam roſam ad ramuſculum hærentem.

O R I G O.

Primæuam originem præſentium armorum in Anglia fuiſſe tradũt ſcriptores, nam dum Angliæ Rex reliquiſſet filium & filiam, atque filio Regnum cum bonis immobilibus tradidiſſet, & filia bona omnia mobilia reſignaiſſet, ne tantum damnum in theſauris pateretur regnum per dotem virginis, malo conſilio perſuaſerunt nouo Regi ſororem è vita auferre. Et quia incluſum verſum retinebant, qui latronum & damnatorum carnibus plerumque veſcebatur, ad eundem verſum virginem raptam incluſerunt, virgo deſtinata tanto periculo ad diuinum auxilium qui adeſſe feſtinat in tribulatione homini recurrit, en Dei clementia, verſus ferocitatis oblitus &

famis aliquot dierum, mansuetum & placabilem sese virgini obtulit. Dum post aliquot dies inedia pressi, & ab omnibus mortua puella haberetur, carcer vacuus & non seratus remansit, accepit igitur virgo zonam, vrsu fauibus compressit, eduxit, dorso illius assidens & zona dirigens per mediam arcem & ciuitatem eleuatis manibus in cælum implorans Dei beneficium & gratias referens discessit. Quod ubi renunciatum fratri & Regi accurrit tremens, dolens & excusans factum, petit reditum, iurat, spondet amorem & securitatem, oblita virgo iniuriæ direxit vrsu zonula, & redijt in arcem. Pauca post reuoluto tempore desponsata Duci Lotharingiæ dum aliquot filios luci edidisset, adultis vt talia arma in insigne gentilicium cæderet impetrauit. Qui dum in diuersas partes maiori fratre in Ducatu relicto peragrassent, aliqui illorum in Bohæmia constiterunt, atque ibi nomen clarum familiamque vsque ad Kochanum Vrsouitium, atque ipsius nunc posteros reliquerunt. Ex quibus Boleslao Chrabri regnante in Polonia, aliqui in Regnum descenderunt, vt *Miechouius lib. 2. cap. 5.* & *Cromerus habet lib. 3. ad Annum 1003. & 1106.* Qui ad fluuium Ráwá quoniam domicilia sua constituerunt Rautæ nuncupati, eorumque arma Ráwicz dicta fuere. Adnotandum tamen venit, quod Vrsini Romani ad plagam occidentalem longè ante hæc tempora venerunt, & in Samogitia atque in M.D.Litu, confederunt, vnà enim cum Publio Palemone aut Libone, Dorsprongus armorum Kintauri, Prosper Cæsarinus armorum columna, Iulianus armorum vrsus, Hector armorum Rosa nobiles Romani venerunt, siue hoc occasione magnæ siccitatis in partibus Italiæ, Siciliæ, Hispaniæ per annos plures, siue Tyrannidis Neronianæ, siue persecutionis Attilæ, siue domestici belli tempore Pompei & Iulij Cæsaris, Varri cum Didio, Antonij cum Octauio, vt refert *Florus lib. 4. cap. 2.* Quæ erant post conditam Romam Anno 709. siue ob præscriptionem & exilium, quod etiam iniuste plurimi pertulerunt, siue ob præmia quæ pro meritis dabantur, vt Prouinciarum fierent Rectores. At in hoc Romanorum Vrsinorum Familia, differt à præsentibus armis, quod illi vrsu nudum in arma deferunt, hæc autem arma vrsu cum virgine obseruant. Sed de hoc vide si placet scriptores antiquos Russorum, apud *Strickouium à folio 47. ad folium 95.* Armis Vrsi cum bipenni vtitur familia Hocloderiorum in Bauaria, Vrsu gradiente cum numella aurea in collo vtitur familia Beernorum in Westphalia. Præsentibus verò armis vrsi cum virgine, quæ vtantur familiæ in Regno Poloniæ in linea dicemus.

FÆLIX PATRIA RAVITIS.

MUltis ex capitibus fælicem Patriam dixere antiqui Philosophi. Plutarchus in quæst. An seni gerenda sit Patria, fælicem Patriam in amore statuit. *Non sufficit (inquit) Patriam amauisse sed amare.* Et innuit Seneca: *Graue est (inquit) Patriam perdere, grauius timere, grauissi-*

sumum utrumq. Alij in augendo bona & transferendo mala. Maximus l. 1. *Æque virtutis est & bona Patriæ auxisse, & mala in se transferre voluisse.* Alij in introductione diuersarum linguarum, studiorum, morum, *Cassiodor. lib. 1. Epist.* Interdum expedit Patriam negligere, vt sapientiam quis possit acquirere, sine dubio ad ornatum Patriæ suæ adferendum. Equidem non modica fælicitas inde prouenire potest Patriæ, sed de facto loquendo, & rem Patriæ, non signum considerando. Arist. apud Diog. lib. 2. in quo infælicitas Patriæ consistat declarauit dicens: *Nemo gloriatur quod magnæ urbis ciuis sit, sed quod sit dignus magnæ & illustri Patria.* Quam dignitatem expressit Cic. in Lælio: *Bono (inquit) viro non minori curæ esse debet, qualis Respub. post mortem suam futura sit, quàm qualis hodie sit.* Et concordat S. August. *Epist. 202. Bonis nullus est finis consulendi Patriæ.* Vnde Antoninus Romanorum, vt fælicem Romam se rectore fuisse declarasset, tale simulachrum exarabat, Clauam Herculis lauro circumdabat. Magnum nomen à tot sæculis Rautarum in Regno dum conspicio, vero verius lemma hoc illis adscribendum puto. *Felix Patria Rautis.* Fecerant quidam vrsam, vt video in *Iul. Capaccio lib. 1. Impressarum* gradientem, suprâ cuius dorsum stellas septem posuere cum lemmate: *Sine occasu felix.* Proprium me hercule Rautis, nam à primæuo Cochano Rawita, cuius posteritas ad Rawam confederat, maximis semper ornarunt Patriam victorijs & meritis, nec modo satis numerosa posteritate sua aliud cogitant, volunt, faciunt, quàm omni virtute adesse & prodesse Patriæ; prodesse autem consilio, vi, facultate, sanguine, vita & morte. Lego initia vrbs Bernæ apud Historicos Germanicos; Princeps loco cognito ad urbem erigendam conspicuo & apto, eo nomine illam instituit nominare quod haberet fera occursans, primò illis in venatione occurrit vrsus, & fundatæ vrbi indidit cognomen *Beren* seu *Vrsus*. Exinde ciues ob signum originis, statuerunt alere vrsos, quoad vrbs duratura foret. Vrsina Familia quam nos Rautas vocamus, initia familiæ suæ quæ ab vrsò habet alit quidem vrsos, sed non bestias nec feras; at viros, ciues nobiles, Reipub. Senatui, & Regibus dignissimos, qui Castra, qui Tribunalia, qui Senatum honore, splendore decorarunt, illustrarunt.

FAMILIARVM SANITAS.

Admirandum fortè, si tantum tribueretur lunæ, quantum tribuitur virtutis soli. Quis enim recipit lumen à sole? Luna & non è contrà. Ita, mirandum fortè aliquibus erit, quod Rawitis familiarum nobilium sanitatem tribuerimus. Præcedunt enim sæculis aliæ familiæ Rautas, paresque ipsis si tamen non maiores meritis sunt. Sed velim aduertite, an si ne ratione ipsis Romanis vrsi ex Britannia Romam aduecti, summæ admirationi in spectaculis fuere? Est ingens dicti ratio, si bellum Boleslai Chrabri cum Bohemis, de quo *Cromerus lib. 3. & 5.* in memoriam reduxerimus, si

Gowor-

Goworkos, Lenkos, Lafotas, Dembienscios, &c. considerauerimus, si tantam latitudinem familiæ in Regno Rauitarum ferè per omnes Palatinatus Regni existentes, & merentes Patriæ contemplauerimus, admirationi fuisse præ actibus gloriosis assentiremus. Illi namque instar ursini partus, quæ factum reddit informem, atque pectore fouet & lambendo perficit, diuersarum disciplinarum perfectione ac virtutum exercitio, ad maxima Reipub. negotia progeniem suam disponunt, & conformes intentioni Regum & Patriæ reddunt & incitant. Tritum habetur prouerbium: *In ursas abire*. Diceret aliquis ferocitatem hîc expressam fuisse, nam ursæ ferocior est mare. Sed Euripides & Aristophanes aliter explicarunt dictum, inquiunt: *Apud Athenienses olim puellas ursas vocari solitas*. Creuit ergo prouerbium: *In ursas abire*. Cum puellæ antequam nuptiarum tempus appeterent, pudicitia causa Dianæ consecrabantur. In eundem sensum intentum deducere licet, dum tot tantosque viros de gente Ursuitorum seu Rauiciorum in Ecclesia, Episcopos, Abbates, Prælatos, in Senatu Palatinos, Castellanos, in Castris Duces, Ductores cohortum, Rothmagistros, in Tribunali Iudices, Capitaneos, Succamerarios conspiciamus, qui vitæ splendore, actuum dignitate, meritorum præstantia, titulorum honore, omnibus exemplo sunt & li-dium probatorum morum & honesti agunt, omnes in ursos abire affirmabimus. Non (inquam) in rapaces ursos, sed ursos defendentes Patriam, depascentes verò hostiles fatus. Et sicut ursina ferocia in pueros Eliæum Prophætam Dei irridentes & Calue, Calue vociferantes exarsit, fuitque præsagium excidij Hierosolymitani, vt *Eucherius in 4. Reg. cap. 2.* interpretatus fuit, ita sanitatem familiarum & Patriæ, stragem verò hostium arma præsentia Rauiciorum præferunt, dum in ursas abierunt.

SPECVLVM TVENDÆ REI PVBLICÆ.

NON velim à ratione sit alienum, etiam animal imò ursum in speculum tuendæ Reipub. assumi. Docet namque *Aristot. in 1. de Animal.* Sicut omnia metalla & omnia frustra auri & argenti ad aurum mundissimum manifestantur, ita dispositiones omnium animalium manifestantur cum ad hominem comparantur. Liceat igitur in moralem quoque doctrinam ursum animal ad tuendam Rempub. in exemplum sumere, ac inde ad Rauitas descendere. Optimè tuetur Respub. dum Deos tutelares habet. *Si enim Deus nobiscum, quis contra nos?* instruit hunc tuendi modum ursus. Erat enim ursæ in tutela Dianæ, quæ in ipsius sacello nata fuerat, quam dum Athenienses interfecerunt, indignata Dea inedia afflixit eos, quod animal inedia patientissimum sustulissent. Maiorem tutelam Rauitæ docuerunt, cum verum Deum de Deo, lumen de lumine, pro tuenda Patria & Reipub. prædicarunt, quales fuerunt Illustriss. & Reuerendiss. Domini Robertus Groth Episcop. Cracouiensis, Paulus Wolucki Episcop. Vladislauien. & Pome-

& Pomeraniæ. Optimè quoque tuetur Respub. dum corpus ipsius sed principalissimè caput conseruatur, nam languente capite cætera quoque membra languescere necesse est. Talis tutelæ est speculum vrsus, nam caput suū imbecillum defendit pedibus anterioribus, & totum corpus exponit periculo, vt caput sanum retineat. Expresferunt hoc Vrsouitæ in semetipsis, qui sese periculis pro Rege & Senatu obiecerant multis vicibus. Talem Palatinum Sendomiriensem referunt Historiæ Gouorcum, qui in captiuitatem 1198. deuenerat. Talis erat Stanislaus Przyemski, Ozarowscij, Gniewosij, &c. Optimè tuetur Respub. dum liberè pro illa sanguinem fundere desideramus, huc enim medio, vir viro, galea galeæ, manus manui prompta fiunt, & subito adsunt. est speculum vrsus talis tutelæ, non enim vrsus mellis, pabuliq̃ gratiâ ad aluearia apum accedit easq̃ irritat, vt inquit *Plin. lib. 8. cap. 36.* sed vt aculeis vulneratus sanguinem emittat, grauedini remedium inueniat, & venationi agilior fiat. O quantos legimus Rautas, qui sanguine tutandam Rempub. esse protestati sunt, Rusieccios, Iaroccios, Ostrowscios, Skowieccios, Kuroscios, aliosq̃ innumeros linea Familiæ latius explicabit :

LINEA FAMILIÆ RAWICZ.

Kochan, qui & cuius posteritas ex Bohemia in Regnum 1003. descenderat, Boleslao Chabri tunc Poloniam gubernante, de hoc Cromerus lib. 3. Rex lassam iterum patientiam suam indignatus, & grauib. suorum iniuriis & querellis irritatus, tumultuaria manu Bohemum persequitur, quem cum intra fines Regni sui non esset affecutus, auctis copiis Bohemiam longè latèq̃ populatus est. Oppida & arces partim vi expugnauit, partim in deditiōem accepit, Pragam Metropolim & Wyssegradum arcem quo se Dux Boleslaus cum Iaromiro filio receperat biennio obsessam fame ad deditiōem compulit, fautoribus & adiutoribus ad omnia vsus Kochano & cæteris Rautis siue Vrsouitis Principe tunc inter Bohemos Familia, cuius stemma gentilitium est puella vrsus insidens, &c.

Czista eques ante Bohemus tum Polonus, vt Dlugossus habet fol. 345. Hic Ioannes Czista siue Boleslai Chabri consilio, siue præmio proposito, siue proprii exilij casorumq̃ propinquerum Rautarum dolore stimulatus, Suatopelcum Bohemici Regis filium occidit in castris, qui magnis præmiis à Boleslao affectus fuit. Cromerus lib. 5. Ante annum 1110. constituerunt Vrsouitæ plurima domicilia, ciuitates, villas in Palatinatu Rauensi, unde Rautæ cognominati fuerūt. Ex quatuor demum fratribus ampla creuit Rautarum familia. Ex Prandota huius nominis tertio Palatinus Rauen. 1145. Goworek, Groth, Warß filij.

Trzcinscij ex Prandota descendunt, Ducibus Masouia ad obsequia dediti, à quibus & multis honoribus, dignitatibus, bonis præmiati fuerunt, ex his in Russia ad Socalum alij constituerunt domicilia, Sigismundus & Laurentius reli-

querunt prolem. Prandota de Trzciany Palatini Rauensis Anno 1230. 1260. 1394. 1505. Et Venator Sochacouien. 1509. nunc Trzcinscij vocantur. Mathias Trzcinski ex Sochacouien. Terra, Vladisl. IV. electionem subscripsit. Nicolaus in Zelazna, Ioannes Prandota, Stephanus Trzcinscij electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Rauensi Palat. subscripserunt.

Rokiccij de Rokitnice, Ioannem Pakos de Rokitnica Capit. Rauensem referunt antiqua scripta, qui cum Iedlenska reliquit prolem.

Lenkouij, qui propriè sunt Rokiccij. Ioannes Rokicki à nutrice cognominatus Leniek, & hoc cognomen retinuit usq. ad posteros, successerat parenti in Capitaneatu Rauensi demum Venator Visliciensis & Niepolomiscensis, ex Maciejowska armorum Ciotek suscepit Thomam Lenko, hic ex Goisowska reliquerat Matthiam, qui ex Wasowicowna de Smogorzewo armorum Łabęć eximios milites & domui suæ benè prouidentes filios septem, & filiam Ruccij consortem suscepit. Matthias Ioannis Lenko germanus, Canonicus Cracouien. & Lencicien. Rauensis Plebanus, vir literis ornatus, & in negotia Reipub. disertus & optimè dispositus. Matthiam Castell. Derpscen. refert Constitutio Regni 1607.

Lipiccij in Rauensi Palat. Suentoslaum Castell. Conariensem refert Constitutio Regni 1562. dum subscribit Ducatus Osuiecimensis & Zatorensis incorporationis priuilegium.

Otrebusij, in Rauensi & Varsauensi Terra. Andreas Otrebus ex Varsauensi Terra electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Boguccij, in Rauensi & Pramislensi Terra, ex quibus erat Iudex Rauensis, alter Iudex Pramislien. Erat quoq. ex illis Thesaurarius Masouia, Andreas Bogucki Castell. Sanocensis, electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex Palat. Russiae subscripsit.

Ozgj in Varsauensi Terra, Baltasar strenuus miles, literis, iure, & prudentia in Reipub. negotiis eximius, Iudex Officij causarum Castrensiū Leopoliē. Nicolaus ad negotia Patriæ donis naturæ, & disciplina singularis, quem Constitutio Regni 1603. & 1607. refert. Petrus Ozgá Iudex Terræ Leopoli. de hoc Constitutio Regni 1607. ubi Reuisor Thesauri Regni deputatus. Ex his erat Capit. Trebouliensis, ad Imper. Turcarum legatus à Regno, vir ingenio, prudentia, rerum peritia insignis, est modernis temporibus Notarius Terrestris Leopoliē. vir iuris peritia eximius.

Woluccij de Wolucza, in Rauensi Palat. ut maximis meritis Reipub. & Patriæ in Castris & Senatu notissimi, ita præcipuis honoribus à Sereniss. Regibus honestati. Abraham, quem Casimirus Magnus non modicis præmiis, ut ex literis patet de Data 1340. locupletauit. Iacobus in bello Prutenico cum Sereniss. Rege Iagiello occubuit. Michael, Felix, & Ioannes germani fratres, primus secularem vitam in Spiritualem commutauit Præpositus Opocinensis, literis & exemplo vitæ omnibus honorabilis, secundus in Curia Cuiuiensis Episcop.

Episcop. Karnkoui atatem virtute & moribus acuebat ad dignè danda Reipub. obsequia, cum Rucka tenuit matrimonium, tertius ex Oltarzewska filios dignissimos literis & externarum nationum experientia reliquerat, sed optimæ spei viros cito vorax parca è viuis sustulit. Paulus Wolucki Episc. Camenecensis tum Luceoriensis, demum Vladislauieñ. & Pomerania, qui splendendam sui memoriam in Ecclesia Dei & in Cathedralibus Ecclesiis reliquit, norma certè virtutum & exemplar Pastorum. Ille quotidie omnes Presbyteros & Canonicos ad mensam suam vocabat, Clericis casus conscientia legebat, ad matutinas horas sæpissimè veniebat, ipse verbum Dei prædicabat, confessiones excipiebat, pauperibus prouidebat, Religiosis amorem prouisione protestabatur. Magnus demum Orator ad Pontifices Maximos, pius, iustusq; Senator & Ecclesiarum decor, spem vitæ perennis sibi comparauit. Illius pietatem & virtutem vt quidam exprimeret hæc in arma illius reliquit.

Xeuxis virgo feras frenis adiuta regebat,

Quam melius frenat virgo Polona feras,

Vrsam virgo domat, frenos non passa domatur,

Sic tantam virtutem deuenerata fera est.

Philippus Wolucki Palat. Rauensis, Capit. Radomiensis, Inouoclauiensis. Stanislaus Castell. Halicieñ. Succamerar. Regni Capit. Rauensis. Sebastianus Castell. Malogostensis, Capit. Rauensis, Bartholomæus Wolucki, viri dignissimi & pietatis amantes, qui veritati, sinceritati, probitati totum deuouerunt affectum, quos ipsa virtus Serenissimis Regibus commendatos reddidit. Goworek secundus filius Prandotæ, Palat. Rauensis, eximius bellator & Lesci Albi Principis summoperè dilectus Palat. Sendomir. Illius belli fortunam ad Mozgauam amnem lapide septimo à Cracouia refert Cromer. lib. 7. ad principium. & Bielsc. sub Anno 1194. Ipsius fidelitatem erga Principem id declarat, quod Principatum Polonia cum conditione hac vt Gouorcum à se dimitteret noluerit Princeps acceptare. Illius merita Starouolscius inter bellatores Sarmatiæ tali Epitaphio descripsit: Hospes mirare sepulti fidem vel constantiam vel fortitudinem, Gouoricus Sendomiriensis Palat. Lesci Albi consiliarius hic fuit, qui vt Principi suo gloriam pararet, sæpius cum Russis acerrimè dimicans, etiam militis officio functus est, vt ei obsequia sua probaret vltro in exilium iuit, ne ad principatum adipiscendum impedimento esset, utque cunctis candorem suum monstraret, nusquam maleuolorum muneribus corrumpi potuit, quin suum Principem cui tota vita addictus fuit, & partes bonorum defereret: ô magnum itaque & constantem Senatorem, & cum quo probitas hercle & Sarmaticus candor, hic sepulta iacent. Goworek Castell. Zawichostensis, Vladislai Lokietek tempore, eius filius Lasotá, vir bello clarus, & Reipub. optimè meritis, in Castellani Sendomiriens. promotus, istius Castellani filij habebant demum in consuetudine filijs suis nomina vel Goworek, vel Lasotá imponere.

Lásotij, Lasotá filius, Castell. Lublinen. ut ex priuilegijs colligitur. Thomas Lá-
 sotá (iam enim nomen in cognomen nobilitatis venerat) Vexillifer Lublinen-
 sis tempore Iagello Regis, eius filius Gomorek qui reliquit Andream, cui filius
 erexit Epitaph. hoc Lublini. De terra procedimus, & in terram conuerti-
 mur, cedamus ergò fati. Filius Stanislaus Patri suo. Andrea in memoriam
 posuit, reliquit prædictus Andreas filios septem, filias quinque. Stanislaus 1.
 filius Secret. Regis August. Legatus ad Serenissimos Reges, Angliæ, Portuga-
 liæ, Gallia, Hispania, unde iam colligere licet quantus vir fuerit, ingenio, li-
 teris, linguis, prudentia & morum honestate, à Sereniss. Portugalia Rege ad
 insignia sua retulit honoris symbolum, torquem auream ex lilijs & litera Z con-
 textam ex qua Rosa pendet, qua quidem catena arma sua circumdata fuere.
 Honoratus in Regno Succamerariatu Lublinensi, & ad altissimos in Senatu
 gradus assumendus erat, sed mors moræ nescia disturbauit successum. Sepultus
 Lublini cum Parente addito Epitaphio: Omnibus decretum est mori, mors
 nulli parcit honori. Mors dat cunctis æquam legem, rapit cum paupere
 Regem. Omnes transibunt, ibimus, ibitis, ibunt. Ego cras tu post cras, nec
 nos iuuabit Hyppocras. Ioannes 2. filius, hic ex Palat. Lublinensi in Ruf-
 siæ partes transijt, dum bona ad Rohatinum Sarnki & Lipice diuisione cum
 fratribus accepit. Nicolaus 3. filius Canonicus Posnaniensis, vir his quæ de-
 cebant Ecclesiasticum dignissime ornatus, literis scilicet & virtute. Petrus
 4. filius, hic dum Marti & Bellonæ vires & fortunam consecrauit, milita-
 rem toto tempore vitæ coluit, & titulo atq; honore militis aurati insignitus
 fuit. David 5. filius, Aulicus Serenissimi Regis Augusti, eximius bellator.
 Christophorus 6. filius Andreae Lá sotá, dum iuuentutem suam eximijs literis
 & variarum nationum linguis, & exercitijs ornatam reddidisset, occupatio-
 nem primam in Caesaris Aula susceptam, ad eam detulit dignitatem, ut Nun-
 cius ab ipso ad diuersos Reges, & Principes destinaretur; ubi verò in Pa-
 triam redijt, à Sereniss. Rege Augusto Aulicus creatus, legationes ad diuer-
 sos Principes expediuit, verum, promptum, dextrum ad negotia Senatus &
 Regni ubi sese obtulit & disposuit, valetudo debilis ex Podagra præmia suc-
 cessus, & fortunam impediuit & eripuit, reliquit filios & filias. Obijt Po-
 cillator Lublinen. Andreas 7. filius Lasotæ, Venator Lublinensis, vir ma-
 gnæ constantiæ, morum grauitate, & prudentia Regi Sereniss. August. com-
 mendatus, in Comitibus Regni consilio, & potentia valuit. Sorores horum erant
 Barbara Malicka, Beata Ruchanska Vexilliferi Belzensis, Helena Lysakow-
 ska Succamerarij Nurensis, Dorothea Buchomska consortes.

Wark frater Prandotæ & Gomorek, Castell. Cracouiē. De hoc Cromer. lib. 10.
 sub Anno 1229. Post decessum Boleslai Pudici Lesconigro gubernante, Leo
 Russorum Dux cum Tartaris & Lituanis depopulato tractu Lublinensi, ver-
 sus Sendomiriam diuertit, sed cum Varsius Castell. Cracouiensis, & duo Pala-
 tini represserunt, cum ei se apud Goslice pagum altero à Sendomiria milliaro
 cum pat-

cum parua manu, temerè quidem sed tamen euentu prospero opposuissent, Biellc. fol. 191. addit. *Warsz* armorum *Ráwicz* Castell. Cracouiens. cum Petro Palat. Cracouiensi, & Ianusio Palat. Sendomir, armorum Ianinà 2. Febr. Anno 1280. (in hoc non concordat) deuicti.

Dembinscij de Dembiany, ex *Warsio* descendentes, amplissimis meritis clarissima familia, Bernardum *Dembinski*, Paproc. fol. 431. in Stem: ponit Vexill ferum Cracouiensem. n. Anno 1330. Iacobus *Dembinski* Rothmagister strenuus, & felicissimus bellator, non dissimilem filium Andream reliquit in Anno 1400. cuius animi dexteritatem, & in bello fortitudinem Historia referunt. Reliquit illustrem ciuem Patria Iacobum Castell. Malogosten à Casimiro Iagellonico Rege, ad Regem Bobemia Georgium de incendiis multorum oppidorum & villarum in Bobemia insimulantem Regem Casimirum, quasi illa facta fuissent ipso & uxore eius authoribus subornantibus, Legatum cum Alberto Gorscio, qui Casimirum & verbis & prouocatione ad singulare certamen more militari purgarent, quod ipsi tanquam milites intrepidi perfecerunt. Cromer. in Anno 1460. fol. 360. Is deinde contra Cruciferos Dux militum destinatus, Germanos & Bobemos in subsidium Cruciferis per Marchiam Brandeburgensem venientes à Confiniis Regni fugauit, Cromer. fol. 361. Idem in Anno 1462. Thesaurarius Regni Capit. Sadecen. & Biceen. ex Commissione Regis cum Ioanne Rytwianski Palat. Sendomirien. & Iacobo Sienien.ski inter DD. Teczynios & Ciues Cracouiens. componit de mulcta propter cadem Andreæ Teczynij à dictis Ciuibus factam, Cromer. fol. 366. & Guagnin in descriptione M. D. Litu. fol. 56. Alter Iacobus *Dembinski* Praefectus Cracouiens. Thesaurarius Regni post Cancell. in Anno 1470. tandem Palat. Sendomirien. *Dembinsciana* Familia virtutum & in Rempub. meritorum plusquam haeres, qui egregiis suis factis & virtutibus nomen auitum suorum maiorum illustrauit & exornauit, posteris exemplum fortiter rerum gerendarum in Repub. imitandum se ipsum reliquit, clarus actibus bellicis, clarus multis legationibus ad externos Principes, quibus admirationi fuit & apud ipsos Patria ornamento. Hic inter discordes Reges Polonia & Vngariae lites ex mandato Regis Casimiri sedauit & composuit sua industria, cui idem Rex bello Prussico 1466. occupatus, ac ideo absens à Cracouia, curam Minoris Polonia commiserat, & tunc Ducibus Silesiorum obsidentibus Ducem Rybnicen. in Silesia Venceslaum iussu Regis cum Exercitu in Silesiam profectus, illum ab obsidione liberauit, & inter ipsos Duces litem composuit, Guagnin. in descriptione M. D. Litu. fol. 56. & dum in Anno 1462. Beliká Dux Exercituum Mattheae Regis Vngariae cum milite numerofo ad Osuiecimum irruerat, Iacobus *Dembinski* ipsum profligauit, & de ipso gloriose triumphauit. Rege Bohemorum Georgio heretico facto, ac propterea à Summo Pontifice Regno & Regis titulo priuato, à Bobemis Catholicis per suos Nuncios Regem Casimirum sollicitantibus, ut aut ipse Regni Bobemiae curam susciperet, aut aliquem ex suis filiis in Regem ipsis mitteret, quod etiam ipsi Summus Pontifex per suos Legatos suadebat, ut ab heretico occupatore Regnum vindicaret. Recusante tunc id Rege Casimiro aliis negotiis Regni implicato, Oratoribus tum Pontificis tum Bohemorum respondit, curaturum se fore, ut bellum Ciuile inter Bobemos gliscens dirimatur, & ut Georgius in viam redeat, ac ut in potestate sit Summi Pontificis, & in hunc finem Iacobus *Dembinscius* tunc Thesaurarius Regni, & Praefectus Cracouiens. cum Stanislao Ostrogio Palat. Calisien. ex Comitibus Cracouiens. 1467. missus erat Legatus in Bobemiam, Cromer. fol. 393. Idem in Anno 1470. iam Cancellarius Regni à Casimiro Rege ad Georgium Regem Bohemorum missus, persuasurus nomine Regis, ut ad huc superstes Regnum Bobemiae tradat Vladislao Casimiri filio, quem antea nominauerat suum in Regnum successorem, quo consentiente dummodo ad id accedat confirmatio Summi Pontificis, in hunc finem Iacobus *Dembinscius*, una cum Michaele Abbate Calui montis seu S. Crucis, Romam ad Summum Pontificem erat missus legatus, Cromer. fol. 399. Guagnin. in descript. M. D. L. Nicolaus

Comorouius à Rege Polonia ad Regem Vngaria deficiebat, volens ipsi tradere arces Beluard, Zywiec, & Seflary, quibus cognitis Rex contra Comorouium, Iacobum Dembinium Prefectum Cracouien. & ex Cancellario factum Palatinum Sendomirien. cum tumultuaria manu militum misit, quas ille arces intra quinquagesimum diem expugnauit, & Berualdum quidem diruit, Zywiecium incendit, Seflarios uero Marco Ratboldo quas ille Comorouio oppugnauerat restituit, Cromer. fol. 417. & Miechou. lib. 4. cap. 64. fol. 329. Hic tantus vir reliquit filios fulcra fortissima Patriæ à maiorum virtute non degeneres Andreæ Iudicem Terrestrum Sendomirien. & Iacobum. Andreas Iudex qui longauam vitam duxerat, habebat enim 120. annos, peste obiit. Reliquit Felicem, qui ex Teczynska reliquit Christophorum qui steriliter decessit, & Ioannem & filias Strzaly Iudicis Zatorien. & Swierckowscy conjuges, Ex Strzalankà reliquit Stanislaum, Felicem, & Andreæ. Ioannes primus illius Felicis, Sigismundo Augusto Regi primo in Aula obsequia reddebat, postea sub eodem Rege ad Moschouiam Rothmag ster eximius, cum Oraczewska reliquit Adamum virum Reipub. ad omnia obsequia proficuum Rothmagistrum sub Sigism. III. à quo Gabriel Dembinski qui cum Belzeka reliquit Georgium, Adamum, Sbignieum, & filiam Chrystinam adhuc minorem, Filia Ioannis ex Oraczewska Anna Tarczenscy conjors, ex Strzalankà Felicis filius Stanislaus, à quo Martinus Dembinski egregius miles, & Chiliarcha in Moschouia sub Sigism. III. qui in aggressionem Smolenscy vitam pro Patria cum morte commutauit, Sebastianus alter filius steriliter decessit. Felix à quo Christophorus & Sigismundus adhuc superstites, Andreas tertius filius à quo Andreas bares in Lgota, Ioannes, Felix, & Constantinus. Iacobus alter filius Palatini Sendomirien. ac germanus Andreæ Iudicis Sendomirien. reliquit Petrum Iudicem Cracouien. virum de Patria & Reipub. optimè meritum, & Valentinum magnum Patriæ ciuem & Reipub. sanum Consultorem. Hic ex Castellano Biecen. Thesaurarius, post Cancellarius Regni, tandem Castell. Cracouien. qui Olesnicorum Regio decreto condemnandum propter Stancarum hereticum suo prudenti consilio à periculo uite liberauit, Bielsc. fol. 593. Petrus Iudex Cracouien. cum Gruszczyńska reliquit filios Ioannem & Stanislaum, & filias Wielkonoccy, Ulinscy, Gnoinscy, Dymitronscy conjuges. Ioannes cum Niemsciankà reliquit Stanislaum modernum Iudicem Terrestrum Cracouien. virum probata virtutis & integritatis, in decidendis causis magni iudicij, Georgium & Petrum, quorum cito mors vitam longiorem abrupt., filias 6. quarum due adhuc minores obierunt. Sophiam Krupczyn., Reginam Rucka, Chrystinam Pozowska, Hedwigim Mościcka. Stanislaus uero cum Ciecierska reliquit Iacobum, qui cum Olesnicka reliquit filiam Soleccy conjugem, Ioannem qui cum Glincka reliquit filios tres, Hieronymum, Andreæ, Stephanum, filias tres, Reginam Wukowska, Sophiam Spinkowa, & Marinam, Petrus Stanislaui filius cum Kotkowna reliquit filiam Wibransky Capit. Zarnowiec. conjugem, Valentinus Petri frater, in atate viridi mortuus. Valentinus Dembinski Castell. Cracouien. ex Kuczkowska reliquit filios 7. Stanislaum Capit. Chęcinen. qui Reuisor Russia Anno 1563. destinatus fuit. Iacobum Capit. Czorsline. Erasmus Decanum Ecclesie Cathedr. Cracouien. ac Prepositum Ecclesie S. Michaelis in Arce Cracouien. qui legationem ad Sueciam expeditum virum integerrima virtutis, ab omni ambitione alienum, qui Episcopatus sibi oblatos nouerat repudiare, Gasparum Succamerar. Mielnicen. Correctorem Iurium in Anno 1589. Andreæ Capit. Lubomscen. Ioannem item post mortem fratris Capit. Lubomscen. Valentinum cuius Ianulouius in Statuto meminit fol. 768. Spes Reipub. in illo eximia fuit, qua morte interrupta rescisa perijt. Reliquit quoque filias 5. Sophiam Lanckoronska, Barbaram Buzynska, Annam Szafrancowa Palat. Sendomirien. Chrystinam Gotuchowska Succamerar Sendomirien. conjuges, Helisabeth Silnicka. Ex Minocka habuit Catharinam Reyowa, Ex Goslawyska reliquit Hieronymum Capit. Malogosten. & filias Barbaram Minscy Palatini Lencicien. Vice-Cancell. Regni, & alteram Zareby Capit. Grabouien. conjuges. Stanislaus Capit. Chęcinen. ex Ciotkowna reliquit filios tres, Samuelem Castellatum Biecen. Capit.

Będzinen.

Bedzinen Seuerinum & Hieronymum, filias 6. Padnienscj Castell. Osuiecimen. Capit. Dybouien. Sapieha Palat. Polocen. Modlissenscj Capit. Lomzen. Chodzimscj Capit. Nursen. Batestrajscj. Belina, Bielawscj consortes. Samuel filius Stanislai primus, cum Prowanowna reliquit Marci Stadnicki Focillatoris Cracouien. Komoronscj de Zywiec, & Laccj consortes, & duas Moniales. Seuerinus alter filius cum Pleßkowska reliquit Czarnocki Samuelis Enseri Craouien. consortem, & alteram Monialem Zwerinecen. Hieronymus adolescens obiit. Iacobus Capit. Corstinen. reliquit filios tres, Capit. item post mortem parentis Corstinen. Sigismundum & Erasmum, & filiam unicam Ligezj consortem, Sigismundus cum Węzykowna reliquit Stanislaum virum eximia virtutis, Aulicum S. R. M. qui ex Raronaska reliquit filios, Erasmum cuius industria, virtus, felicitas in re militari præcipue contra Tartaros probata semper fuit, cum Witkowska reliquit unicam filiam, Sigismundum virum militarem multoties Rothmagistrum, qui sterilis decessit, Alexandrum, qui in iuuentute obiit. Felicem, qui cum Przyłęcka duas filias, duorum item Kazimirsiorum Ioannis & Andrea coniuges, tertiam primo voto Komorniccj, secundò Oraczenscj consortem, Erasmus tertius filius Capit. Corstinen. rei militari addictus Rothmagister, aliquando etiam & Chiliarcha militum cum Skionwska Notarij Podlachia filia reliquit prolem. Gaspar Dembinski Succamerar. Mielnicen. vir in militia intrepidus Rothmagister, in Moschouia sub Stephano Rege cum Kopciowna reliquit filias, Trzcinscj Succamerarij Sochacouiensis, duas alias, duorum item Koniecpolsiorum consortes, ex Vrowiecka Franciscam Olisarij ad presens Rothmagistri militum quarta Regni coniugem. Andreas Capit. Lubomscen. reliquit tres filios, Rapphaelem qui floridam iuuentutem morti tradidit, Andream Canonicum & Cantorem Sendomirien. & Stanislaum in Biata, virum parue statura sed magni animi. & filiam Chylinscj & postea Kazanowscj consortem, qui Stanislaus cum Otwinowska reliquit filios & filias. Hieronymus Capit. Malogosten. vir liberalitati deditus, ex Buzynska reliquit Franciscum, ad presens Succamerar. Cracouien. virum veri & iusti amatorem in dicenda sententia sui officij, recti tenacissimum, qui ex Wielopolska Succamerar. Cracouien. filia, reliquit Ioannem Aulicum S. R. M. summae expectationis adolescentem, qui ut Patria possit postea commodius inferuire in exteris nationibus nauat operam literis & moribus. Christophorus Dembinski ex Morakowna reliquit filiam Borkowski consortem, & Stanislaum Abbatem Bledzouien. multis functionibus de Rege & Repub. meritum, in illis partibus Sueco milite Silesiam vastante murum & antemurale à Silesia limitum Poloniae, Iacobus Christophori frater germanus, ex Malicka reliquit Danielelem nunc in Castris militantem, & Procopium adhuc minorem. Iacobum Dembinski Historia referunt Subiudicem Cracouien. qui reliquit duos filios Nicolaum & Sebastianum, filias Czarnocki & Strzalinj consortes, Sebastianus ex Osonska Castell. Polanecen. sorore, reliquit Ioannem & Paulum, & filias Pozowska & Mokrzka, Ioannes cum Gorska reliquit filium Adamum, & filias Kosnouj & Gradziccj consortes. Paulus verò ex Komornicka habuit filiam Szydłowski consortem. Balthasar Dembinski reliquit tres filios, Albertum, Samuelem, & Sigismundum. Erasmus quodq. Dembinski Vexillifer Curia incorporationem ad Regnum Podlachia & Volbinia subscripsit. Dembinscj in Maiori Pol. in Kraina eisdem armis utuntur, ex quibus Mathias multorum meritorum eximius Rothmagister, sub Sereniss. Sigism. August. 1566. cum Moschorum Dynasta cum centum millibus subiugare intendebat Arcem Sancel à Moschis recuperavit & possedit 1577. Arcem Orle præoccupauit & multis occis, in captiuitatem alios cum suis Palatinis Regi Sereniss. reddidit. Arcem Bebel Moschis eripuit, & in praesidium stabiliiuit. Arcem Venden & Kies iam ferè debilitatam à Moschis & fractam fortiter defendit, atq. postmodum unà cum Alexandro Chodkiewicz Capit. Grodensi, & vice altera cum Andrea Sapieha Palat inide Nouogrodensi, victor tormenta bellica cum captiuis Vilnam Sereniss. Regi remisit 1578. Dum verò Vices gerebat Supremi Ducis Exercituum M. D. Litu.

Sereniss.

Sereniss. Stephano iubente, 1579. ad Bierzony victualia Moschorum interceptit, atq; iterum parua manu decem millia Tartarorum versus Kokonauzum tendentium ad Moschum profligauit. Anno verò 1580. latè & longè Moschorum ditiones inuasit, igne, gladio consumpsit, & sequenti anno arcem Lcuuard obsedit & accepit, postmodum Ascarodum obtinuit. Mercurulè vir magnorum bellatorum nomine & gloria comparandus. Erat Capit. Romberscen. in Liuania, Palat. primò Venden. deinde Polocen. Albertus frater Matthie germanus, in omni expeditione cum fratre dexterrimus, à Sereniss. Rege Stephano prouisionem & bona in Liuania probenè meritis 1583. recepit. Stanislaus & Remigianus Dembinscij in Maiori Polonia fratres germani, Remigianus in Anno 1643. Iudex deputatus Tribunalis, Epitaphium in Ecclesia Cathedrali Premislien. refert Dembinscium Episcop. Premislien. Vicecancellarium Regni, Cathalogus in Siemior possessione Episcopi Cracouien. habet Valentinum Dembinski Capitaneum Cracouien. & Sieuerien. & alterum Dembinscium Capit. item Sieuerien. Stanislaus Dembinski Aulicus Regius Vladislai IV. Erasmus maior Dembinski, Stanislaus, Erasmus iunior, Andreas ex Palat. Cracouien. Martinus ex Palatinatu Sendomirien. Stephanus, Stanislaus, Ieremianus ex Palat. Calisien. Dembinscij subscripserunt electionem Vladisl. IV. Vincentius Dembinski Cothbus nominatus, Custos Ecclesia Cathedralis Gnesnen. cui cum Rex Vladislai à Suidrigelone in Lituania ignominiose detentus fuerat, ex Decreto Comitiorum Vartens. Anno 1430. cura Regiorum filiorum Vladislai & Casimiri ex Sophia instituendorum demandata fuerat, Cromer. lib. 20. fol. 297. Is post decessum Alberti Iastrzembiec Anno 1435. Archiepiscop. Gnesnen. per electionem Capituli Canoniorum illius Ecclesia renunciatus fuit, & in Anno 1442. à Felice Papa, quamuis in Schismate Cardinalis factus, qui Anno 1447. in Regem Polonia Casimirum Iagelonidem coronauit, sed Cromer. lib. 21. fol. 313. ipsum dicit fuisse gente Doluium, quod etiam Dlugossus & Ianicius affirmant, & Bielsc. lib. 3. fol. 336. ubi ipsum dicit fuisse Cantorem Cracouien. & Vicecancellarium Regni.

Przyemscij in Calisiensi Palat. Antiqua & eximiis meritis clarissima familia, magna possessione, summa honore & dignitate, tam in seculari quam in Ecclesiastico statu & Senatu, notabant familiam suam de Goliny. Albertus Notarius Calisien. demum Castell. Lencicien. Priuilegium Podlachia incorporationis subscripsit. Raphael illius germanus post decessum fratris Castell. Lencicia, reliquit prolem. Stanislaus tertius illorum frater Rothmagister dignissimus Augusti Regis tempore & Stephani, vir grauis & prudens Praefectura Camenensi honoratus fuit, eorum Familia erat Marschalcus curiae, vir iudicij magni in consilio, fortitudinis strenuus in bello. Andreas Przyemski de Przeima Marschalcus Curiae, Cuninensis, Kowalscen. Praefectus, demum Castell. Gnesnen. qui omni actu heroico & studio, nunquam Patria defuit. Christophorus Przyemski, cui in pectore exaratum fuerat amor Patria, in fronte honestum Familiae, in hostili solo Moschorum vitam sanguine conspersit & occubuit. Hunc non silebit ventura posteritas, nec calamus scriptorum intermitteret. Andreas de Przeima electionem Vladisl. IV. ex Calisien. Palat. subscripsit, & Stanislaus Przyemski Marschalcus Curiae Regni ex Posnaniensi. Golinscij in Calisien. Palat. Ea quae bona sunt & honesta cogitant & agunt. Niesulkowscij in Cracouiensi Palatinatu, in castris Alineruae, & in Martiis certaminibus excellentes.

Resczenscij, multis chari, omnibus affabiles. Nam ortus nostros partem sibi vendicat Patria, partem amici.

Grothij. Groth quartus frater Prandotæ & Warsijcuius posteritas notabat familiam suam de Slupce, Ioannes Groth Palat. Rauen. Ioannes alter eximius bellator, qui unâ cum filio suo Ioanne in Bucouiana clade occubuit, sicut Miechouius lib. 4. refert. Ioannem tertium de Noua ciuitate Palat. Rauen. in Anno 1479. referunt quædam literæ Monasteriorum. Grothum de Slupce refert Cromer. lib. 16. dum arcem Konarij in Terra Sendomiriensi describit. Ioannem Groth de Slupce Episcop. Cracouiën. Anno 1328. referunt Historici, virum doctum, pium, exemplarem. Quem in Vitis Archiepiscop. & Episcop. Cracouiensium ita delineauit Kantcius.

Dat Groto Papa ipso haud sollicitante Cathedram,

In studijs inito motus amore viri.

Nota fuit virtus, prudentia, vitaque sancto

Illius & mores cum probitate Patri.

Quibus vt iuuenis quondam tunc ille refulsit,

Immensum Cleri Sarmatiæque bonum.

Enumerat Paprocus in 2. Opere illius merita in Ecclesiam, Arcem inquit Ielzensẽ de lapide erexit, Ecclesiam in Dobrowod fundauit, in Radzieiowo ex cocto lapide erexit, Cracouia altaria Sanctorum Cosmæ & Damiani, & S. Vincentij fundauit, Obijt in Wawrzyncyce 1347. Martinus frater Episcopi & notant familiam suam de Biala & Przylęki in Lelouien. districtu ipsius posteri. Iacobus ipsius filius 1576. occisus, cuius filij erant Christophorus, Ioannes, Georgius, Paulus, Laurentius, Stanislaus, Procopius. Alij Grothij notant familiam suam de Konary, ex quibus Ioannes Castell. Sadecen. in Anno 1506. Plurimos Rautas, imò totum vexillum virorum strenuorum clade Bucouiana oppressum fuit, Anno 1359. vt Miechouius lib. 4. notauit. Christinum Groth de Ostrzow Castell. Cracouiën. refert Cracouia scriptum ad altare 1412. Paulum Groth militem, meminit Bielsc. sub Anno 1474. & duos Grothos de armis Rawicz folio 486.

Slupeccij, Hi propriè sunt Grothij, sed à Slupce bonis Slupeccij vocati, Christinum Groth Castell. Cracouiën. primo Slupeccium vocarunt, post Ioannem Castell. Sadecen. & demum alios. Stanislaus Slupecki Castell. Lublinensis, vir acri ingenij belli pacisq; tempore proficiuus Patriæ, Legationem ad Maximilianum 2. Casarem expediuit. Filius illius Felix Castell. Zarnouien. tum Lublineën. Iacobum Sandecensem Castell. habet Ianusouius fol. 153. Alexander vir claritate ingenij, beneuolentia humanitatis, plurimos sibi in amorem traxit. Ioannes Palat. Rauen. cum Adalberto Rege pugnando obijt ibidem unâ cum filio. Sbigneus miles Hierosolymitanus, post summa fortitudinis exempla, ubi in Patriam redijt Castell. Polanecen. dignitate honoratus fuit. Ioannes qui nullam dignitatem recipere voluit, reliquit Samuelem Aulicum Regium Zauichosten. Præfectum, Castell. Radomscen. & Alexandrum de Konary in Pniowa & Wrzawá heredem, in exteris nationibus diuersitate lingua-

linguarum, & grauitate morum eximie ornatum. Georgius & Florianus ex Palat. Lublineſ. electionem Vladisl. IV. Regis ſubſcripſerunt.

Samboreccij Grothij, in Lublineſ. & Sendomiriensſi. Iacobus in clade Bucouiana cum Adalberto Rege obiit, erant pientiffimi & in fide zeſoſi viri, qui Eccleſiam à maioribus ſuis profanatam hæreticorum blaſphemiis expurgarunt, & eiectis lupis paſtores reduxerunt. Paulus Samborzecki electionem Vladisl. IV. Regis ſubſcripſit.

Ozarowſcij in Sendomiriensſi Palat. Siegnieuus & Prandota germani fratres de Ozarow. Prandota filij, Ioannes Præpoſitus Trocenſis, Canonicus Sendomirien. Caſimiren. Garbouienſis Plebanus. Raphael, cuius filius Benedictus occiſus, bona per filias in diuerſas familias Grodzkiarum, Skromowſciorum, Kráſowſciorum, Oſieborowſciorum, Iaſtkowſciorum delata fuerunt. Bartholomeus obiit ſterilis, bona illius Rudno, Golembia, medietas oppidi Rawa, ad Fierleios translata. Erat Vicecapit. Zauichostenſis, Nicolaus Cubicularius Regis filius Ianuſius, Filia eius in M. D. Litu. matrimonio associata. Láſotá Sigismundi Succamerar. reliquit filium Nicolaum, & filiam Annam Andree Teczynſki Caſtell. Cracouiensſis conſortem, cuius filij erant Ioannes Caſtellanus Woyniciensſis, & Andreas Palat. Cracouiæ. Nicolaus Nicolai Ozarowſki filius, reliquit ex Niewiarowſka armorum Putkozá Succamerar. Cracouiensſis filia, tres filios, & duas filias. Iacobus Ozarowſki de Woynowice, qui cum Byſtramowná reliquit Ioannem & Chriſtophorum, & filias Annam & Orſulam, cum Podlodowſka armorum Ianina reliquit Dauid & Stanislaum, qui habuit filios & filias. Segnieuus uerò habuit filium Nicolaum, qui in clade Bucouiana obiit, & reliquit filium eiufdem nominis, à quo Ozarowſcij Stanislaus, Ioſephus, & Nicolaus cum ſua poſteritate. Raphael alter Segnieui filius hæres in Snopkow, à quo Snopkowſcij. 3. Stanislaus Rothmagiſter digniſſimus hæres in Ozarow, 4. Felicianus hæres in Siwokleſki, 5. Andreas cuius filius erat Succamerar. Sigismundi Auguſti, Stanislaus & Alexander Ozarowſcij, electionem Sereniſſ. Regis Vladisl. IV. ex Palatinatu Sendomiriensſi ſubſcripſerunt.

Snopkowſcij in Chelmenſi Terra, Iacobus Tribunus Chelmenſis, cum Herburtowná Caſtellani Belzenſis filia, reliquit filios & filias.

Gnieuoſij, dexteritate rerum agendarum domi & foris, in pace & in bello, in Curia Regum & Senatu clariffima Familia, declarant id plurima priuilegia ipſorum, Hiſtorici & ſtatuta, dum Gnieuoſios ſtrenuos actu & fortitudine commemorant. Sed quia difficile eſt ex ipſis ſcriptoribus colligere rem de Gnieuoſiis, eò quod diuerſorum ſtemmatum gloriam nitantur, ideò quod de Gnieuoſiis non Strzegoniis, ſed Rautis clarè ſcriptores affirmant, oculis lectorum proponenda duximus, deſiderando priuilegia gratias & notata in archiuo ipſorum conſeruata ad amplitudinem familie conſpicere, ſed ſplendida domus ſpectioſitas, qua Rempub. & Eccleſia dignitatem uſq; modo laudabiliter conſeruare non deſiſtit, ſatis commendatos unicuiq; ceu exemplaria virtutum, referret. Stanislaus Gnieuoſ, expeditionibus bellicis maxime ab hiſtoricis celebris, & contracta conſanguinitate ad præſentia tempora in

pora in posteritate floridus. Ex Magierowna armorum Szeligâ suscepit Cherubinum virum militarem, Danielelem, Gabrielem virum prudentem. Cherubinus Gnięwoſſ, in militari disciplina atq; belli trophæis clarus, sub Alberto Rege Rothmag. in Valachiam, in clade Bucouiana immortalis nominis gloriam consecutus est. de quo Biellc. fol. 486. Posteritas ipsius iam decessit. Daniel Germanus ipsius, post negotia splendida in bello reliquit Stanislaum, qui ob infirmitatem diuturnam ad domestica negotia nobilia tamen applicatus fuit. Ex tribus coniugibus reliquit numerosam prolem. Gabriel dictus Olexowski tertius eorum frater, nobili occupatione ad aulam Principis & in Castris militaribus gloriosè peracta, tenuit matrimonium cum Tartowna Stanislai Sereniss. Regina Elisabeth Ochmagistri filia, reliquit filios Andream, Ioannem, Nicolaum, Christophorum. Andreas heres in Sarnow, cui natura vires, prudentiam in rebus agendis in Repub. ingenium contulit, maximum sui nomen in Senatu, & gloriam nulla aetate oblitterandam in Castris promeruit, ad Obertinum sub signis Miełeccij Supremi Exercituum Ducis, atq; in diuersis aliis expeditionibus cum Tarnowski retulit trophæa victoriarum. Cum Falecka reliquit duos filios, Stanislaum, qui in Germania in Aula Sereniss. Reginae Catharinae reddidit obsequia, atq; ibidem decessit, & Adrianum qui post indicia amoris in Patriam immaturus obiit, & in Sieciechow sepultus est. Filia illius Barbara Kochanowska, & Anna Lasocka. Ioannes heres in Smogorzow, Rothmagister eximius Sereniss. Regis Stephani, qui ob praclara merita in Moschouia, & ad Gedanum honore condigno pramiatus fuit. Illius filij cum Czerna erant Paulus & Ioannes milites strenui in Moschouia cum Sereniss. Stephano Rege. Nicolaus, qui dum militari nomine familiam suam illustrasset abundè, demum contraxit matrimonium cum Zelenka armorum Ciotek, ex hac suscepit filios Baltasarum Aulicum, & Secretarium Sereniss. Regis Stephani, & eximium militem in Moschouiam, qui proprio sumptu copias in hostem deducebat, habuit in coniugem ex Volhinia Ducissam ex Czartorysko viduam relictam Kniazij Suminscy, & steriliter decessit. Item Ioannem Capit. Laticouien. in Moschouia, & ad Gedanum cum Stephano Rege militem strenuum, Rothmagistrum aliquando etiam Legionarium Centurione clarissimum in officio militari, cuius in rebus bellicis dexteritati bellicosissimus ille Rex tale testimonium dabat: Si (inquebat) singulari praelio mihi pugnandum esset pro Regno, id negotij non alteri, sed Ioanni Gnięwoſſo committerem. Expertus enim erat eius in re militari animi fortitudinem, una cum ipso in Aula Ioannis Infantis Regis Vngariae degens, & conuersationem familiarem habens, dum ille multoties cum Turcis eques singulari certamine manus conferendo semper victor euadebat. Ex Branicka reliquit filiam Euam Palat Podlachia coniugem, ex Drobiowska verò reliquit filios tres, Nicolaum, Christophorum, & Thomam. Christophorus quartus filius Gabrielis, dum adolescentiam virtutibus ornatam fortitudine in bello claram Patria deuouisset, adiecit animum ad sedatam vitam in pace, & contracto matrimonio reliquit filios eximios propugnatores Patriae, & in expeditionibus hostilibus magnos triumphatores Bartholomaeum & Nicolaum. Nicolaus Gnięwoſſ filius Ioannis Capit. Laticouien. Signifer Lublinei miles strenuus clauo & gladio, illorum bellatorum morem secutus qui Patria salutem, familiae suae gloriam, vitam, sumptum, periculo comparabant, sub Rege Sigism. III. & Ducatu Magni illius herois Chodkiewiczij Rothmagister in Valachiam ad Chotinum, ubi contra Tartaros & Turcas tanquam verus Patriae amator, & Reipub. propugnator, acerrimè pugnando multa trophæa feliciter deducebat, quod idem in bello Prussico contra Gustauum ibidem Rothmag. existens gloriosè & semper cum laude faciebat. In Moschouiam contra fidefragos Moschouitas, & illorum ductorem Sebinum vitam, sanguinem, & substantiam promptè & liberaliter pro Patria offerendo proprio sumptu cum Sereniss. Vlad. slao IV numerosum militem item Rothmagister deduxerat, ubi post partem de Sebino victoriam triumphalem cum aliis Illustrissimis & nobilissimis viris ad statuendas condiciones inter Dominia Poloniae & Moschouiae pacis Commissarius à Sereniss. R. M. deputatis feliciter omnia ad optatum finem deduxit. Eius ger-

manus frater Christophorus, in eius cohorte multa animosè, strenuè pro Patria, & pro bono-
re sua Familia in diuersis expeditionibus contra Tartaros ad Orininum, sub vexillis Illustriss.
illius bellatoris Thoma Zamoycki Cancellarij Regni, & ad Chotinum contra Turcas inimicos
Crucis Christi agendo & fortiter pugnando feliciter occubuit. Thomas eorum frater magna
expectationis iuuenis, postquam ex Inderlandia in Patriam redijt, cum merore familia vi-
tam cum morte commutauit. Referunt plurimos eorumq; in Patria merita Constitutiones
Regni quibus demandata fuerant cura Reipub. & negotia. præcipuè Ioannem in Anno 1595.
Paulum in Anno 1603. sed addidit coronidem Familia perillustri Nicolaus Adalbertus de
Olexow Gniewoski, qui ex Abbate Koprzywnice. & Secretario Supremo Regni Episcop. Vla-
dislauiens. creatus est. Qui sicut genus eximium ex utraq; linea ducit, ita literis, moribus,
experientia linguarum & regionum adolescentiam ornatam eximie, ad maturitatem perfe-
ctam in rebus agendis in Reipub. prudenter, in Senatu proficue disposuit & aptauit. Nam
cum legationem ad Casaream Maiestatem Ferdinandum expediuisset dextere non minus
quam ad mentem Principis meruit, ut ad Regem Galliarum in causa ardua Regni cum Gu-
stauo Sudermanorum Principe, & demum in Hispaniam ad Serenissimam Infantem legatio-
nis munus illi commissum fuisset. Faxit Deus, familiam digne & excellenter Patria obse-
quia meditantem, in annos Nestoreos promoueri, augeri, & florere.

Siedleccij in Podlachia, qui proprie sunt Gniueosij, qui maiorum merita sequen-
do, maxima militaris præmia monumenta familie suæ reliquerunt, neq; modò
in Castris ad signa Illustrissimi Campiductoris Potocki, Patriam & domum
illustrare desistunt. Ex quibus, aliqui in Podolia domicilia sua constituerunt.
Vnus horum in Lucouien. districtu unâ cum Prusinio 700. Tartaros fuderat.

Rusieccij, in Sendomirien. Palat. & in Lublinensi. Erant ab antiquo eximij
milites & strenui in Castris Rothmagistri. Rusieccium cum Romano Szan-
guisko ad Vle pugnans Rothmagistrum peditum refert Bielscius fol. 622.
Ioannem Rusiecki Correctorem Iurium refert Constitutio Regni Anni 1591.
In Podolia milites eximij Rusieccij Ducum in Ostrog & Zastaw reperiun-
tur, & in præsens Albertus Zacharia ex Paulo è captiuitate Tartarica libera-
tus cum Ianicka, Ioannes similiter cum Dziusbanka susceperunt matrimonij.
Ziemaccij in Lublinen. Palat. viri literis, militia, iuri, & aulæ dediti, ex qui-
bus Iudex causarum Officij Castri Lublinen.

Iaroccij in Sendomirien. Palat. Hi & in aula Principis & in Castris dignissimè
viri extiterunt. Stanislaum Ochmagistrum Sereniss. Reginae Barbaræ, re-
fert Bielsc. fol. 532. etiam Cracou: Epitaph. est unius apud PP. Franciscanos.
Linowscij in Sendomirien. Palat. Multa cum aliis nobilibus tractarunt bello &
aula, sed ubi deficit substantia vel occasio, fortunam tentare sublimiorem dif-
ficile venit.

Czerfcij in Lublinen. Palat. viri ut actibus generosis, ita literatis dignissimi.
Felix Iudex Terræ Cracouien. quem refert Constitutio Regni Anni 1588. cum
Konicpolska Castell. Rosperscensis filia reliquit prolem Valentinum, refert
Ianusouius in suo Statuto fol. 734.

Ostrowscij in Palat. Lublinen. titulis & præmiis clarissima Familia. Christinus
de Ostrow Vexillifer Sendomirien. familie inter illustres nominatissima in
bello cum Cruciferis Anno 1331. occubuit, Bielsc. fol. 222. Alter Christinus
in Vnga.

in Vngariam legatus dum Iagello matrimonium exposulabat cum Regina ad Annum 1385. Bielsc. fol. 268. Ostrowscium de Ostrow Petrum, in Statuto meminit Constitutio sub Anno 1595. & Sebastianum sub Anno 1603, crescit in immensum virtus agitata fortitudine & fide.

Melgiewscij in Lublinensi Palatinatu, ex quibus Christophorus Canonicus Lublinensis fuit.

Meczynscij, Felix Vicecapit. Plocen. & corrector lurium, de hoc Constitutio Regni Anni 1589, Andreas Castell. Vielunen. de quo Constitutio Regni A. 1591.

Ieziorkowscij, in Palatinatibus Plocensi & Posnaniensi, alij in Podolia, ex quibus Capit. Camenecen. in Podolia, militum arcis ante militia nunc vigilantia & humanitate politica celebris.

Mikulowscij, Ducunt vitam delectabilem & honestam, norunt etenim quod seruiet in aeternum qui paruo nescit uti.

Szuliszewscij in Sendomirien. Palat. Armis & honestati dediti, quod optime in Confinibus Regni versus Tartaros apparet. Hieronymus Szuliszewski electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex hoc Palat. subscripsit. Erat eximius Rothmag. qui ad Supremum Pasam Turcarum, erat internuntius à Zolkieuio Cancellario Regni Supremo Exercituum Regni Duce.

Prusinscij in Lucouien. Bernardus qui ad Radorisum una cum Siedleccio stragem in Tartaris effecerat prostratis & debellatis septingentis. Franciscus, qui generosi animi eximia trophaea deduxit in castris multoties, atq; filios suos undecim ex Bránicka susceptos optimis artibus & nobili occupatione instruxit & Patriae reddidit. Qui in diuersis nationibus curam, exercitium, laborem dum in experimentum singulare efformarunt, honori & emolumento Reipub. steterunt. Christophorus Francisci germanus, exoticis studiis in literis & bello ad prudentiam & fortitudinem animatus, negotiis Patriae postmodum proficiuus fuit. Ioannes, qui paruae quidem staturae, sed fortitudinis altae vir ab omnibus appellatus est. Paulus Prusinski Iudex Terrae Sendomirien. electione Sereniss. Regis Vladisl. IV. subscripsit. Quàm pulchrum est non descendere in abusus saeculi. Puta, dum sapiens in familia non sine operibus, senex non sine prudentia, iuuenis non absq; obedientia, diues non sine eleemosina, mulier non absq; pudicitia, Christianus non sine religione, plebs non absq; disciplina, dominus non sine virtute, populus non sine lege, Princeps non absq; pietate.

Kurolij, Celsi virtute, magni fortitudine. Ioannes Aulicus Sereniss. Regis Stephani ad Polociam occisus. Alter Ioannes Exactor Mscislauiensis, in Anno 1606. Stanislaus electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. ex Palat. Sendomiriensi subscripsit.

Zaborowscij in Sendomirien. Palat. Ex his erat Abbas Wachocensis. Ioannes ex Secretario Regis Regens Cancellariae Maioris, nominatus Episcopus Chelmen. obiit. Horum soror Mlodzeiomscij consors, cuius filij erant Ioannes Abbas Pokrzywnicensis, & Hyacinthus Thesaurarius Curiae Regis. Zaborouium

Ioannem refert Ianusouius in Statuto fol. 805. Benedictus in Liuania, Moldauia, strenuus semper miles ex Sophia Badkowska suscepit Christophorum & Stanislaum.

Gáwronscij in Sendomir, Palat. de Gáwrony. Paulus cognomento Rewká Iudex Terræ Opocnensis, eius filij Ioannes Canonicus Gnesnen. & Louicensis. Laurentius, Stanislaus, Christophorus, qui inter se diuisis bonis, ab illis notabant familiam suam. Stanislaus prænominatus à Strawcyn, reliquerat filios Christophorum, Ioannem, Iacobum, Dauia, Andream, & Stanislaum. Modernis temporibus Stanislaum Velicensem administratorem Salinarum, pium in Ecclesiam virum, memoria refert.

Grotowscij à Groto filio Kochani Principis Silesiæ descendentes, in tale cognomen deuenerunt vulgus denominatione. Mathias Grot Grotowski, eximius bellator ad Orßam, qui ipsum Ducem belli in captiuitatem deduxit, & alterum in partes dissecuit, regnabat tunc Sigismundus Rex primus. Erat vir audaci pectoris etiam in feras ursarum. Adamus Grotowski, qui in Castris pro Patria annis viginti continuis sub Augusto Stephano & Sigismundo primo militauit fortiter, quo plurimis Senatoribus charus gratusq; fuit. Venceslaus qui ut pace Respub. frueretur, omnibus medijs adhibuit animum, ut reddendo pium Patriæ debitum, iuste recteq; vitam transiliret. Martinus ipsorum frater, post literaria ornamenta ad militarem sese contulit, atq; in expeditionibus Pruthenicis, Liuonicis, Moschouiticis cum Sereniss. Rege Stephano, posteritati maximam sui laudem memorandam & imitandam reliquit. Et quia nihil maius est in rebus humanis, quam animus magna despiciens, desiderauit toto pectore Patriæ bonum & honestum, sed nullo titulorum decore sat agebat ornari. Cum Helena de Bogoria Skotnicka reliquit Mathiam de Grotowice Grotowscium strenuum militem in Moschouiam & contra Tartaros, domi verò virum honestum, pium, beneuolum, reliquit alterum Georgium, qui cum Illustriss. Exercituum Regni Supremo Duce Koniecpolscio reddidit in castris obsequia Patriæ, reliquit & Stanislaum: Ad hos ceu custodes & famæ gloriose tutores, est antecessorum Echo.

I bone quo virtus tua te vocat, i pede fausto,

Grandia laturus meritorum præmia.

Soror ipsorum Ioannis Bielski consors, viri militia, beneuolentia, & meritis in Patriam clari.

Skowiefcij in Lublineń. Palat. Viri præstantes & continui in castris, ut ab annis ducentis facile linea deducta, milites eximios & Rothmagistros prudentes conspiciere liceat. Martinus Skowiecki, qui ob filij incompositum zelum, quod manus in Tartarorum legatum hostiles exploserit, bona Skowießyn & Stoczek parti satisfaciendo, Palatino Cracouiensi Teczynio vendidit. In Prussia ad Gruncualdum duo germani fratres amorem Patriæ sanguine testati fuerunt. Ad Warnam verò infausto prælio Vladislai Rothmagister Abraham Skowiecki una

ski unà cum filiis Andrea & Adalberto fortiter occubuit, Martinum Skowiescium natum ex Tartowná, cuius soror Elisabeth Lublini Virginum Sacrarum Mater fuit in Ordine S. Brigide, Epitaphium Lublini apud prædictas Moniales refert. Reliquit ex Grodzka Christophorum eximium ad bella virum, qui Supremo Duci Exercituum Kamienieccio maxime charus fuit. Ex Podlowska verò suscepit filios quatuor, Abrahamum, qui post militares actus reliquit filium Patriæ eximium bellatorem Andream, qui tres filios reliquit, qui omnes in diuersis bellis cum gloria familiæ occubuerunt. Stanislaum, qui duos filios habuit, unum qui ad Pereaslauiam cum Cosacis rebellibus occubuit, alter à Tartaris. Christophorum, qui dum heroicis actibus nomen clarum posteris & illustre prædecessoribus dedisset, cum Catharina Skárbkowná suscepto matrimonio, reliquit filios Nicolaum splendore militari illustrem, qui ubi iuuenilem ætatem in Curia Tarlo Ioannis & Nicolai Firley aptam curis & laboribus in Patria constituisset, cum Zborowski in Moschovia annis nouem continuis Martis victorias collegit, ac demum Reipublicæ condigna retulit merita. Ioannem, qui Moschorum Imperatrici Deme- trij Imperatoris consorti, à primæua iuuentute in aulam redditus fuit, demum post triennium Nicolao Firley Lublinensi tunc Præfecto detulit obsequia, sed quia nobilis animus & fortis ex forti non quiescit donec probe- maiorum monita & exempla, post sexennium Castris & Marti sese totum consecrauit. Qui dum cum Duce in Korec bellicosissimo, & Zolkieuio viro in Castris præstantissimo, atq; ad Chocinum cum prudenti in bello Procopio Sie- niauió magna laudis encomia retulisset, & aduersæ quoq; fortunæ ad Cecoram asperitatem non euitasset, hoc tamen minimè confractus, ad solidam & gra- uem ætatem cum Illustrissimo Palatino & Duce Campi Nicolao Poto- cki in Prussia cum Gustauo, in Confinibus Regni cum Tartaris & Cosacis re- bellibus ad Kumeyki & Stárzec, Vicesgerens signorum ipsius consumpsit & consumit. Agere enim & pati fortia nobilem Polonum decet, & eò magis ma- iorum suorum armis educatum & instructum, tenet matrimonium cum Eua Omiecinska armorum lunossá constituto domicilio in Pocutia. Martinus ul- timus Christophori filius, exemplo fratris ad Castrensia iura applicatus, cum diuersis Rothmagistris tyro, tum cum Illustriss. Campiductore Regni Potocio, probatus miles atq; ad variam expeditionem celer & prudens, in bonum hone- stumq; Patriæ intendit. Cum Konarzenska armorum Pobog suscepit in Po- cutia vinculum sacri matrimonij.

Michowscij de Michow, in Lublineñ. Palat. Ioannes de Michow Comes Var- sius Castell. Lublineñ. Dux Exercituum contra Lituanos & Iacuingos sub Bo- leslao Duce Cracouiensi, pro cuius virtute & officio maxima extant præmia, usq; ad præsens in domo Michowsciorum. Varsius Comes de Michow, Castell. Cracouiñ. cui Lesco iura & donationes confirmat. Item Varsius Comes de Michow Castell. Zawichostensis ad annum 1440. Erat familia excelsa meri- tis quæ

tis quæ tam celsa præmia detulit. Albertus Michowski Venator, Palatinatus Lublinen. omni genere virtutum ornatus. Præclaus Michowski de Michow, gravitate & prudentia in rebus agendis, & pietate erga Rempub. præditus. Kolinscij in Drohicensi districtu, ex his erat quidam Castell. Podlachia, cuius filius ibidem erat Notarius, extat Epitaph. Varsavia Ioannis, cuius consors erat Osolinska.

Kloczewscij in Sendomirien. Palat. Viri prudentia & rerum agendarum pro Repub. dignissimi. Petrus Capit. Malogostensis, legatus cum Ioanne Sulikowski à Sigismundo Augusto, pacem inter Ioannem Suecia Regem, & Fridericum Dania Regem composuit. Bielsc. fol. 643. Anzelmus Dapifer Sendomirien. qui dum Martis trophæa deducebat, cum Ioanne Koſtká Palat. Sendomirien. ad Tczouiam in Prussia clarissimum nomen sibi & gratum posteritati obtinuit.

Okolscij in Sendomirien. Palat. Viri re militari ac nobili actu in Repub. strenui, qui ob eximium nomen in Castris, in Curia magnatum prima officia retinuerunt. Extant in M.D.Litu. qui Duci Radziwił Sierotká obpiam & peregrinam vitam nuncupato, reddiderunt obsequia eiusq. filio. Ioannes Myskowscij aulicus, Capitanei Nouaciuitatis Korczyn Parentis Marschalci Regni, reliquit filios Simonem Episcopi Cracouien. & Seueria Ducis administratorem in Kielcensi tractu. Stanislaum, qui post Valachicas expeditiones in Podolia consedit. Ioannem, qui in congressu cum Michailo Zamoyscio Ioanne feliciter cum hoste pugnante occubuit. Traho ex horum medio originem sed valeant, cum mundo spreta animo religioso. Extant Patruelles ex Vicecapitano Kasimiriensis & aliis, quibus faueat Dominus ab alto, illius enim est demissa extollere, elata deprimere.

Bielscij in Sendomirien. Palat. Ex his erat Abbas Vielogradensis. Felix qui adnotat in dignitate Ecclesiastica, Quod ille non cito ruina perit qui rimam timet. Kárwowscij in Lucouienſi districtu, Augustinus Subiudex Viscensis, & Exactor Contributionis Regni Anno 1595. & 1603. Ioannes, Albertus, & Ioseph ex Terra Wyscensi, electionem Sereniss. Vladisl. IV. subscripserunt.

Rudzinscij, Quoniam artibus ingenuis quæsita est gloria multis, nobilis animus eorum quærit, quæ illorum familiam illustrent.

Kámienscij in Nurenſi Terra, prudentis animi & fortunæ est celeriter corrigere, quia eò medio extenuatur peccatum, sed præcedit celeriter agere, nam reſta & ordinata monstrat prudentia.

Kiemliccij, militaribus trophæis ab antiquo clarissimi, meminit Cromer. sub Anno 1432. Rothmagistrum, cuius occasione exercitus ingens Lituanorum ad fluuium Morachwá profligatus fuerat, modernis temporibus decedit hac familia. Thomas strenuus in bello, contracto matrimonio reliquit Dorotheam consortem Volinscij Tribuni Camenecen. & Sophiam primò Alexandri Babſki, post Subiudicis Leopolién. Wydzgá consortem.

Zaczkowscij

- Zaczkowski in Lenciciensi Palatinatu, Sapientia & virtuti dant operam, his namq; dolis & fraudibus modis omnibus occurritur.
- Gorscij in Lublineń. Palat. Erasmus in iure nobili benè versatum referunt scriptores, qui cum Iarocka eorundem armorum reliquit prolem.
- Nozowski in Rozanensi Terra, Curant à Deo omnia bona, nam licet inest ratio syderibus ad peragendum meatus suos apta, Dei tamen est illa ratio, qui fecit & regit omnia, ut inquit Lactantius lib. 12.
- Zołędkowski in Ciechanouień. Palat. Ardua tentare decet generosum nobilem, nam ardua per præceps gloria vadit iter.
- Chobrzeński, ex districtu Wrzedouieński. Bonum & honestum amplectuntur, nam meliora præteruolant deteriora succedunt, ut inquit Seneca.
- Szydłowski, Quia ignis, grando, fames, & mors ad vindictam creata sunt, ut dixit Ecclesiast. 39. ideo hi gloriam, virtutem, & honestum diligunt, quibus premia merentur.
- Zelazij in Rauensi Palat. Sunt autem alij qui armis leziera utuntur.
- Iasienscij in Lucouieński. Merentur Patriæ & Reipub. quia enim rogare ingenuo seruitus quodammodo est, mereri igitur oportebit illum.
- Boryśewski in Lublinensi. Petrum refert Epitaphium Cracouiæ, in Arce sub Anno 1487. his verbis: Nobilis Dominus Petrus, &c. qui vendidit bona sua & dedit pauperibus, postea est mortuus. Andream Præpositum Lencicień. & Canonicum Cracouień. refert Biels. 466. Legatum ad Sereniss. Stephanum Regem, unà cum Stanislao Watrobkà Palat. Belzensi.
- Zaluscij, Alberti Gnesnæ Epitaphium est. Albertus Zaluskæ Canonicus Gnesnen. vir pietate & religione erga Deum & pauperes clarus, in amicos munificus obiit 1547. Fideles Commissarij singulari amico suo posuerunt. Est memoria Zaluscij in iure nobili & militari occupatione præstantissimi viri, apud Prædicatores Camenetiæ in Podolia. Spitek Succamerar. Rauensis, corrector Iurium Anno 1589.
- Derkonscij, Vloclauia est Epitaphium. Daniel Zabinski Canonicus & Physicus integerrimo & erudito viro Magno Paulo Derconio amico suo posuit 1541.
- Guthouij in Sendomirień. Palat. Nicolaum eximium & strenuum militem in Liuania, per annos viginti feliciter pugnantem referunt Scriptores, præcipuè ad Lenuarthum & Iaskaradum.
- Báránowski de Replin, in Cracouien. Palat. Stanislaum & Andream fuisse eximios milites tradunt Historici.
- Minigalij in M. D. Litu. qui primus his armis in unione cum Regno uti cepit. Erat Castell. Vilnensis, & posteritas sua eximia merita in M. D. Litu. reliquit & declarauit.
- Solomereccij Kniazij, in M. D. Litu. armis eiusmodi utantur, & viri bello clari, & præmijs pro rectè factis illustres. Bogdanus Capit. Rochaceuiensis & Iuanus Capit. Mscislauien. & Chorodiensis fortis pectore & viribus, no-

men clarum domui promouerunt. Habuit Hornostai Iuanus Thesaurarius M. D. Litu. Palatinus post Nouogrodensis consortem, ex Solomierecciorum Familia. In bello ad Vle cum Radziuilio Supremo Exercituum Duce strenuum refert Tribunum Exercitus Bogdanum Solomiereccium, Stricouius fol: 771. Zawádij in Cracouiensi Palatinatu. Ex quibus Ioannes electionem Serenissimi Regis Vladislai IV. subscripsit ex suo Palatinatu. Węgrzynowscij in Plocensi Palatinatu. Ex quibus aliqui in Russia domicila sua constituerunt: erant in re militari & Reipub. negotiis strenui, ex quibus unus legationem ad Venetos expediuit. Cuius germanus Zacharias cum Iazlowieccio miles eximius, postmodum contraxit matrimonium cum Wierzbicka, nata ex Wrzeszczowná reliquit filium militem, post in Ordine Predicatorum Presbyterum.

R E K A siue M A N V S Primò.

D E L I N E A T I O.

EST manus loricata de integro, per cuius cubitum transcurrit sagitta, campus puto rubeus sanguine.

O R I G O.

ANtiqua sunt hæc arma in Magno Ducatu Lituaniæ, & in domo Sapihorum ad natalia Leonis Sapihæ Palatini Vilnensis, & supremi Exercituum Ducis in M. D. Litu. illustra. Viro in bello nedum experientia claro sunt concessa, sed victori etiam de hostibus, hinc manus armata ponitur, & fortitudinis exprimendæ gratiâ ac audaciæ militaris apponitur sagitta transfiliens cubitum, ipsa igitur arma originem exprimunt.

M A G N Æ A V T H O R I T A T I S S I G N V M.

EXimius Orator nec postremus Philosophorum Cicero, speculari hominem dum intendit, diuertendo ad manus hominis dixit: *Natura dedit homini manus, multarum artium ministras.* Quo nedum intellectum & significationem Ægyptiorum antiquorum expressit, qui per manum hominem ædificationis studiosum significarunt, & quibus conceptæ in animo excogitationum imagines oculis subijciuntur efformarunt, sed fælicem quoque successum rerum agendarum indicarunt & prælagire fecerunt. Et si manus

si manus pulchræ & formosæ in somnis alicui apparentes, & ijs præcipuè qui manibus opus faciunt, felicitatis res iuxta Artemidorum & Pindarum significantur: iam magis id ex diuinis colligere licebit. Quid obsecro causæ fuit, vt Deus Moyli mandaret serpentis caudam apprehendere manu? an non potius apprehendendus erat in pectore seu medio vel capite? Dentibus enim ledit serpens & cauda inficit, etsi quasi in medio arripiatur, emoritur, & nihil ipsius virus nec spinæ fortitudo potest. Cauda tamen serpentis tenenda iubetur, vt in hoc non ingenium humanum, sed instinctus & auctoritas superna consideretur. sicut *Exod. 14.* dicitur: *Viderunt manum magnam quam exercuerat Dominus contra Aegyptios.* Profectò singulare fuit auctoritatis diuinæ signum in manu Moyli tangente caudam serpentis. Optimè Cæcilius Poeta de Deo reliquit: *Deum quis non summum putet, cui in manu sit quem esse dementem velit, quem sapere, quem insanire, quem in morbum injici, quem amari, quem auersari, quem expeti?* Etiam antiquis manus hominis signum non immodicæ auctoritatis fuit. Prudenti Vespasiano humana manus triclinio illata fuerat & subter mensam subiecta. Auruspicum præfatio rerum potestatem ad Vespasianum aliquando peruenturam. *Pier. Valler. Hierog 35. cap. 4.* Dum igitur præsentia arma intueor, manum armatam & sagittam, dicere cogor, fuisse magnæ auctoritatis virum qui talia detulit, nec aliud tacito sermone expostulat de posteris, quàm vt altam auctoritatem domui conseruent, procurent, sustentent. Et subscribent armis præsentibus viri pugnatōres & sapientes: *Nonne manus nostra fecit hæc?*

REKA seu MANVS Secundò.

DELINEATIO.

EST manus loricata cum brachio, tenet manu tres sagittas quasi distinctas.

ORIGO.

ORiginem à Mag. Ducibus Lituaniæ, qui hostibus sagittas & secures mittebant loco subiectionis vel tributum ab illis exigebant Tartari præcipuè. Potuit namque esse vnus legatorum qui detulit hosti sagittas, & in præmium pro

stemma accepit, *Stricou: in Erdzilio lib. 6. fol. 269.* Vel concessa pro forti pectore victoria trophæo, nam ad honorem vt requiritur virtus, ita ad virtutem militarem, requiritur audacia, prudentia, fortitudo.

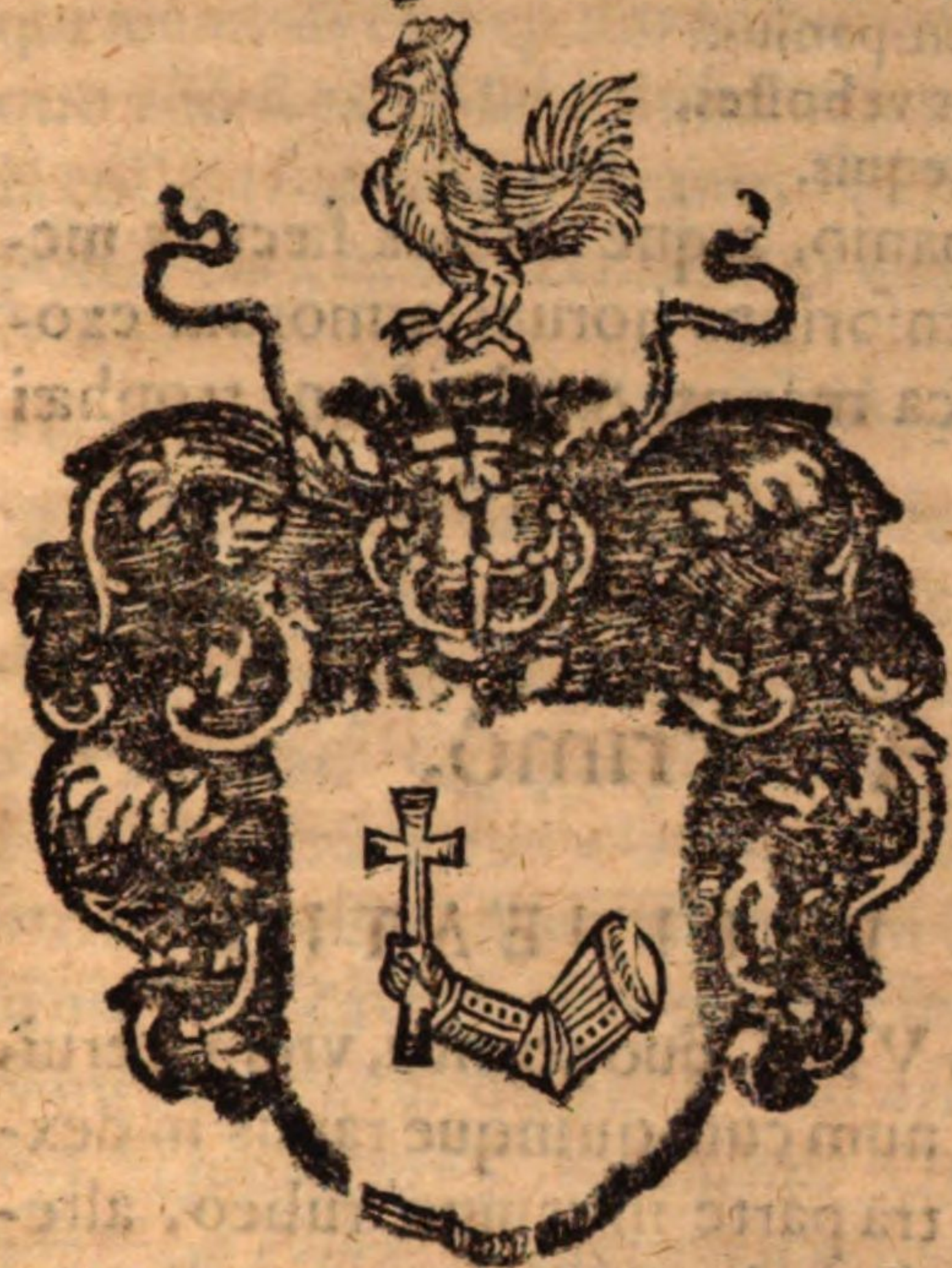
M A N V S I N B E L L V M.

PII & victoriosi Imperatores arma sumendo, bellum offerebant & pacem. Hinc Iul. Cæsar in Numismatibus Rom. Rudolphi primi nummum describendo, ponit pro symbolo accepisse manum loricateam quæ stringit digitis clauam cum oliuæ ramo. Et subductum lemma: *Pacem & bellum.* vnde Deut. 20. *Si accesseris ad expugnandam ciuitatem pacem offeres oliua.* Arma præsentia dum proferunt in medium loriceam & sagittas, clarè exprimunt manum in bellum: vbi enim pax fieri nequit, oportet exilire in arma, melius enim est mori, quàm malum Patriæ intueri. Verùm enim uerò, qui in bellum Dux procedit, si pius, iustus, prudensque est, tria intendit: Hostem flagellare, pacificare Rempub. restituere Regnum. Primum docuit Dominus Sophoniæ primo: *Extendam manum super Iudam, & super habitantes Israel, & disperdam de loco hoc reliquias Baalis.* vnde Virgil, Aeneid. lib. 2. de Romanis,

*Ecce manus iuuenem interea post terga reuinctum,
Pastores magno ad Regem clamore trahabant.*

De secundo Ierem: 29. *Ego scio cogitationes quas ego cogito super vos, ait Dominus, cogitationes pacis & non afflictionis, inuocabitis me & uiuetis: orabitur me & exaudiam vos: quæretis me & inuenietis cum quæseritis me in toto corde vestro.* Et Esaia 26. *Seruabis pacem, pacem quia in te sperauimus.* De hac ratione & Prætor M. Cato erexerat statuam victoriæ sedentem, manum exporrectam habentem, vt refert *Pier. lib. 35. cap. 19.* Ducem pacificatorem exprimendo. Quod multò magis conuenit bellatori Christiano, vt sedeat populus in pulchritudine pacis, in tabernaculis fiduciæ, in requie opulenta. Tertium docuit Dominus Zachariæ undecimo: *Sume tibi vasa pastoris stulti, o pastor, & idolum derelinquens gregem, gladius super brachium eius, & super oculum dextrum eius.* Hinc Romani suis reparatoribus Reipub. & restitutoribus erigebant simulachra cum inscriptione: *Restitutor, Reparator,* vt patet in nummis Gratiani & Seueri Alexandri Aug. Et Ioannes Fesus in theatro Impressarum posita manu in symbolum addidit: *Agere & pati fortia.* puta debere Ducem pium & bellatorem. Porrexit manum in bellum primus parens vester, at non in domesticum bellum, hoc enim incendere non pacificare est: nec in bellum cum vicino, hoc enim iniustitiæ est, sed in bellum cum hoste fidei, Ecclesiæ, Patriæ. Quomodo enim mucro quiescet cum Dominus præceperit ei?

REKA seu MANVS Tertio.

D E L I N E A T I O.

EST manus quæ crucem manu tenet, super galeam est gallus gallinaceus.

O R I G O.

EX Gallia originem habent, & inducta sunt per Marschalcū Prussiae, qui in bello cum Cruciferis occisus fuit. *Bielsc. fol. 299.*

SALVTIS NOTA.

Salutis grande signum & sigillatum, dextram porrigere dextræ salutando, vnde Æneas quæri indu-

citur apud Virgil. *Æneid. lib. 6. Cur dextræ iungere dextram non datur?* Verum Christianis rectè colentibus Deum maxima nota est salutis crux Christi in manu. Hinc Iustinus Imperator in nummis formata litera M muniuit illam hinc crucibus, illinc stellis & scripsit: *Cuius pudet, pigeat.* Quasi dicat, cuius pudet cælum & crux pigeat. Grande enim nefas est, crux enim cui est amor, illi Deus omne decus, Deo enim confusus nunquam confusus. *Clodoueus Rex Francorum, vt Salomon Neugebauerius in symbolis docuit.* Arma hæc manus cum cruce sunt nota salutis, at Christianis non Hæreticis, viris conscientiam non sanguinem sitientibus, pijs & timentibus Deum non blasphemis & peruersoribus, qui declinant à malo & faciunt bonum, quod prædicat Ecclesia Sancta Dei. Hinc dixit Saluator: *Dicebant Domine Domine, aperi nobis, Et dixit eis: Nescio vos.* Non enim habebit Deum Patrem, qui non habuit in terris Ecclesiam matrem, explicuit *S. Augustinus*, Nec nouit misericordia Domini patrociniū dare criminibus, itaq; ad salutis notā quam manu exporrigitis descriptam, in exemplum vobis adducam *Sempronij pugnam cum Volscis in Liuiio Decad. 1. lib. 4.*

Quis vestros animos Romani expectorat hostis,

Vt vestra aptetis terga pedesque fugæ.

Terga pedesque fuga dextrasque reducite sparsas,

In media auersos funera vos iacitis.

Nulla salus vobis instat fugientibus hostis.

Stare, & qui sequitur mox quoque terga dabit.

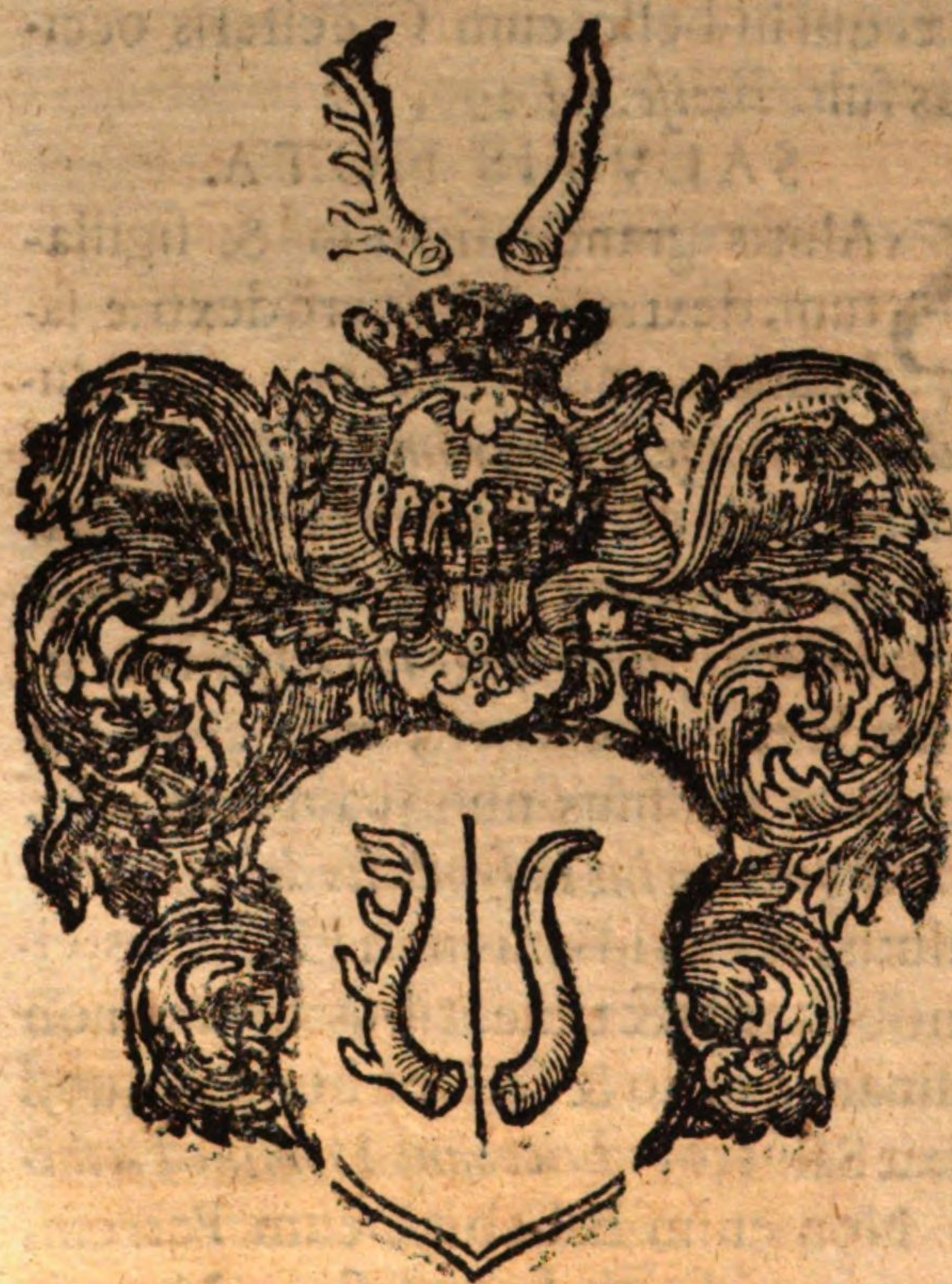
Dux vester, Consul vester Sempronius aio,

Dixit, cum voluit Dux reuocare suos.

Non primos deiecti animos non arma resumunt,
 Verba fuere Ducis verba fuere Duci,
 Et iam belli turpiter alea iacta fuisset,
 Ni præsens animo & pectore Tempanius.
 Primus in arma ruens reliquis suasset ut hostes,
 Calcare concitis aggredierentur equis.

Maxima fuit salutis nota in sexto Tempanio, atque ultimis sæculis memoranda. Talem profecto in nostris defensoribus horum armorum exoptamus desideramusque, quibus & bellica manus, & Christiani trophæi singulare signum in arma cesserunt.

R O G A L A Primo,

D E L I N E A T I O.

SVNT duo cornua, vnum ceruinum cum quinque ramis in dextra parte in campo rubeo, alterum bubalinum in campo albo, ut *Dlugoffus* adnotavit: sed alij transponunt cornua & mutant campos forte camporum mutatio iusta, quia rubeum cornu cerui requirit campum album & griseum bubali rubeum, sed hoc pictorum inanimaduertentia. Super galeam & coronam itidem eadem arma, sed cornu ceruinum ponitur ad leuam bubalinum ad dextram. Ponunt alij cornu Vri, quos notat plurimos *Paprocus* in Sochaouiensi sylua, Bubali verò animalia

non visa, inquit sed in priuilegia Zawadcij aperte describendo talia arma *Sigismundus Augustus Rex* Bubali cornu vocat & ponit non Vri.

O R I G O.

ALiqui affirmant, quod ex Germania illata fuerint in Regnum, sed inspiciendo arma Germanorum, duo cornua inuenio, sed diuersa ab his, & ipsum *Proclama* id denegat. Quapropter in Regno acquisita fuisse hæc, clarius constat. Dicunt enim, quod viro de armis *Bibersthein* additio facta fuit, quapropter dextrum cornu meritò cornu cerui retinet, occasio additionis. *Boleslaus Crispus* post partam victoriam de *Pruthenis* & *Pomeranijs*

ranis in Anno 1109. aduenis militibus ad Raski iussit commonstrare feras diuersas illis nunquam visas. Occurrit hostiliter bubalus Biberstheino inermi, qui manibus correptum ad cornu ita fortiter presit, vt cornu illi auelleret, quo viso Rex addidit Bubalinum cornu ad arma ipsius. Arma igitur Rogálá collata fuerunt in Regno, sed Biberstheinus erat natione Germanus, cuius posteritas à munificentissimo Rege prouisa & dotata in Regno remansit.

C O R O N A T A V I C T O R I A.

IVre meritò corona à cornu deducitur. Cornua namque pro corona antiquis fuerant. Vnde & in Sacris literis Moyse cornibus in signis effingitur, cum populus Israeliticus diuini solis splendorem in facie eius intueri non poterat. Quapropter in tantum honorem cornua deducta sunt, vt Medii inter duo cornua clauam Alcidis ponerent, Vbaldini in Florentia inter cornua crucem, Aurifaberini in Silesia stellam, Sigismundus Augustus Poloniae Rex Zawadcijs apposuit Herculem. Nec alienum Sacra pagina habet, Nam Danielis 9. dicitur: *Vidi arietem cornibus ventilantem contra occidentem, Aquilonem & Meridiem.* Quod interpretando Theodoretus ait: *Aries significat Persas qui subiecerunt sibi quæ ad Austrum & quæ ad Aquilonem pertinent, etiam quæ ad occidentem usque ad ipsum mare, & plurimas item Insulas in seruitutem redegerunt.* Statum namque cum Xerxe bellum Græcis inferente simul contra Græcos pugnabant Cyprij, Rhodij, Samij, Lesbij, Chij & Cyclades omnes. Cornua igitur præsentia consideranti, corona venit in mentem, imò coronata victoria; nam Serenissimus Rex Sigismundus Augustus, Stanislaus Zawádzki Medico & militi, Pallade & Marte pugnanti ad Rogálá arma summitatem & verticem apposuit Herculem dextra manu coronam gestantem, sinistra oliuam cum inscriptione: *Virtute honos.* de quo lege in *Paprocio fol: 520.* qui Priuilegium & ipsius merita latissimè describit. Quid referam de Siecenscijs, quid de Kosinscijs, quid de Krasinscijs, quas victorias coronasque triumphales retulerint, referam vnum hoc sufficiat, quod ad arma Krasicciorum Doctus Astrologus scriptum reliquit:

Cornua bina vides claro pro stemmate ferri,

Lechum, à Krasicki Præsede magnanimo.

Cornua namque viris duo sunt hoc sanguine cretis,

Queis feriant hostem: Marsque Minerva sagax.

Marte Getas reliqui feriant qui castra secuti,

Cornibus tu hostes pellito duplicibus.

S C V T V M H E R C V L E V M.

IN nummis Antonij Pij Herculeum video gladium, cui inscriptum manebat: *Felicitas.* Erat verò gladius iuxta quem inuicem erant duo cornua colligata. Equidem laus cornibus & mysterium illis expressum felicitatis, dum non capita hominum, sed pecorum cornua ad gladium hærent.

Sic

Sit igitur hic gladius Herculeus, scutum verò Herculeum quod nominabo? Iudicio Inuictissimi Regis Sigismundi Augusti, arma præsentia Herculeum scutum nomino; nam auctis præsentibus armis victorioso Hercule, addidit insuper Sereniss. Rex Zawadzio, scutum cum leone, quem Hercules ut alter Samsonis fortitudinis triumphator, à faucibus discepit per medium. Non enim præmia solùm militibus sunt proponenda, quibus ad magna facinora edenda excitarentur, sed referenda sunt, qui amorem in Patriam, vitæ periculo anteposuerunt. Et sicut Romani Fabio Dictatori dando gramineam coronam, tanto encomio illam celebrarunt, Patriæ seruatori, ita Serenissimus Rex armis Rogálá addidit, sicut refert Priuilegium, *Virtute honos*. puta, quæsitus est. Aut Herculeum scutum cornua vocabo, nam cornua hæc non sunt Bachi, quia non sunt Taurina, sed sunt militum, quia sunt animalium captiuitatis & coactionis non ferentium. Vnde iuremerito Amalthea cogitabo, de quibus *Alciatus Emblem: 119.* mentionem faciebat, & suus interpretes ita declarabat. Amalthea cornua eum significare, qui minimè sit dissolutus, sed operi intentus genus omne boni consequitur, & beatus erit, nam eius virtuti fortuna coniuncta manebit. Nec aliundè processit elegantia nominis cornu, nisi ad significanda honestatis plena munia. Nam & cornuta pocula quia ex cornu, cornuti libri quia cornua habent, cornuti milites, quia cornua defendunt acierum, antenæ cornutæ, anchoræ cornutæ, quia ad similitudinem cornu fiunt, & id genus similia à cornibus deducta fuisse gratia honesti nouimus. Sed iam sit Echo ad posteros maiorum.

Indefessus amor quando virtutis honore,

Te tenet, & publicæ sedula cura rei.

Vtq; patrum titulos animi auxit dotibus ille,

Ingenio exorna sic genus ergò suum.

Quo te virtutis ducit via, quo pius ardor,

Dic sequar hac felix, hac duce tutus eris.

LINEA FAMILIÆ ROGALA Primò.

Rogálá Biberstheinus, seu Iberstheinus, cui primùm ad arma Bibersthein additio facta alterius cornu fuit, tam in scuto quàm super coronam. Principes huius Familiæ in Regno Pol. erant duo germani fratres, Dionysius & Lascharius Comites ab Iberstein, ex vetusta & Illustri Familia Comitum Germania, qui nobilem hanc generis sui plantam in Germania traductam, Lechico solo inseruerunt, latiores ac uberiores imposterum daturam fructus. His à Regibus Pol. amplissima donata sunt facultates tam in Maiori Polonia, quàm in Palatinatu Masouia, præsertim in districtu Ciechanouiensi propè fines Borussiae, ut tantorum virorum qua consilio, qua armis furor barbaricus antiquorum Borussiorum reprimeretur. Non diu datum est Poloniae frui virtute Dionysij, paucos siquidem post annos fatis concessit unica filia relicta. Lascharius verò

in vi-

in viuis diutius superstes, Familiam prole mascula feliciter propagauit, atq; à nomine Germanico Iberstein, quod Polonice Żárno appellatur, pagum Żárnowo, Zawady, Rabcicz, atq; alios adiacentes condidit. Huius posterì maiorum semper insistentes vestigiis, præclara Regni & Reip. in variis Palat. munia obierunt summisq; honoribus & dignitatibus aucti, tam in Maiori Pol. quàm Masouia, apertè declarunt maxima eorum fuisse merita in Patriam & Remp: Pomsciborius Rogálá, hæres in Mnáchnac in Castell. & Præf. Ciechanouien. & Prasneń. de hoc literæ antiquæ datæ in Raciaz A. 1240. referunt. Dascus seu Damianus Rogálá Pal. Masouia, Confirmatio Boleslai Pudici illius meminit in A. 1250. Petrus Rogálá Capit. Bobrowniceń. subscripsit confirmationem priuilegiorum Monasterij Strzelesensis à Vladislao Rege factam in Anno 1340.

Ioannes Rogálá Castell. Vloclau: meminit illius Cromerus lib: 16. qui addit quòd equestris Familiæ nomen est Rogálá, & Bielsc. fol: 285. Item Ioannem Rogálá Pal. Varsauien. refert Crom. lib: 26. A. 1466. & Bielsc. fol: 438.

A Pomsciborio Rogálá per lineam rectam descendebat Matthias Rogálá de Żarnowo & Zawady, qui primus à pago Zawady cognomen Żawaccy sumpsit. Erant Matthia plures præstantes virtute filij, ex quibus primus Alexius Rogálá de Zawady, Isabelle Sigismundi I. Reg. Pol. filia in Hungariam ad maritum Regem Ioannem proficiscenti, Supremus Aula Præf.ectus datus est; cuius consiliis cum Reginam post mortem Ioannis Regis plurimum inniti Hungari cernerent, inuidia stimulus act, Alexio venenum propinant, qui infirmum se sentiens, non ad vindictam de hostibus sumendam animum conuertit, sed mirapatientia frequenter animo & ore illos Cassiodori versus voluebat. Non reddere bona pro bonis, malum est, Reddere mala pro malis, peruersum est, Reddere mala pro bonis pessimum est, Reddere bona pro bonis, bonum & æquum est, Reddere autem bonum pro malis omnium optimum est, & hoc bonum omnium optimum exqueretur cedendum inuidia ratus in Patriam iter arripuit, sed priusquam Patrios salutasset lares, acerbo itinere extinctus est f. to. Germanus Alexij Matthia verò filius erat Albertus de Zawady Rogálá, vir pace & bello clarus, sed pietate in Deum & amore, in auitam Religionem clarior; nam cum filius eius natus maximus Bartholomæus, ab exteris nationibus redisset domum, atq; cum singulari eruditione & doctrina, etiam magnam librorum supellectilem in Patriam attulisset: accidit ut nescio quis ex sacerdotibus in aurem Alberto insurasset, vereri se ne omnis illa librorum copia labe Hæreseos, quæ tunc maxime per Europam flagrabat infecta esset: nihil cunctatus Albertus, nec rem exactiori trutina subiiciens, protinus ingentem rogam in medio prædij succendi, atq; omnem illum tam locupletem doctæ paginæ thesaurum forsitan innocuum, Vulcano trudi iubet. O si similem mentem Superi Principibus illo tempore iniecissent, & in hunc modum omnia Nouantium scripta flammis exussissent, non tot prob dolor exusta Regna & Prouincias quondam florentissimas nunc penè in cineres redactas cerneremus. mansit tamen etiam post exustos libros sua cultura ac splendor Bartholomæi animo, qui non solum Orbe Polono, sed per omnem Europam latè claruit, dum nomine Augustissimorum Pol. Regum Sigismundi Augusti & Stephani apud Imperatores, & omnes ferè Christianos Principes publicum Oratorem frequenter ageret; secuti etiam sunt virtutem Honores, nam triplici Canonitorum Collegio, Cracouien. Floceń. Pultouien. adlectus erat, verum infra virtutem tanti viri & merita ponebat hæc præmia Rex Stephanus, iamq; Episcopum nostrum Rogala destinauerat, ac verbo Regio sanctè promiserat, occasione solum intentus ac loco, quo congruè virtuti ac meritis tantum poneret virum. Sed hæc p. Regis vota ac tot spes non tantum Rogaliorum, verum vniuersi Orbis Christiani, præpro-

perè nimis accelerantes Parca sublato è viuis optimo Rege, & vel Nestoris vita digno pracerunt. Secessit ab Aula postmortē Stephani Bartholomæus ut potè etate grandis, satis ornamentorum ac decorum, ad antiquos Rogaliorum splendores se adiecisse ratus, quod summos honores tanti Regis etiam iudicio meruerit, quamuis illos per fortunam, quæ fortibus semper inuida est viris gerere non licuit.

Ioannes Zawádzki Rogálá, Alberti nati minor filius, ac Bartholomæi non sanguine solùm, sed eruditione ac eximia in rebus gerendis dexteritate verè germanus. Primordia adolescentiæ suæ obsequiis Sigismundi Augusti Regis consecrauit, adultus strenuam Stephano Regi, quæ sago quæ toga operam nauauit, nam & ad bellum Moschouiticum Regē comitatus est, & contra rebelles Gedanenses Zborouio tunc copiarum Regiarum Præfecto adfuit, & varias ut aiunt Commissiones Rege iubente summa cum commendatione, ac satisfactione obiit. Sigismundo III. ad capeßenda Polonia sceptrā venienti, ad litus maris Baltici cum numerosa lecti militis cohorte occurrit, eumq; Cracouiam vsq; saliciter deduxit; grandior factus cum potestate Iudicis Terrestris tractum Ciechanouiensem per plures annos iudicauit tanta integritate, ut dubitem an ullam reperturus sis illius sententiam, quam uniuersale Regni Tribunal immutarit. Hac & aliarum virtutum præclara specimina tantam illi auctoritatem & amorem apud populares suos conciliarunt, ut animos vicinæ nobilitatis quoquo vellet facile flecteret quanquam de hoc populari fauore nonnihil illi decessit sub tempus ciuiliū motuum vulgò Rokos̃ dictorum, quod putaretur à partibus Regis stare, parumq; absuit, quin eo nomine extremum vita discrimen adierit, nam cum ad Comitata Regni Anno 1606. properaret, ac castra quæ ad Kazomium uniuersa Nobilitas ex Palat. Masouie congregata posuerat prætergredi deberet, parate ac disposita à rebellibus Rokos̃anis insidia illum præstolabantur, in quas haud dubie incidisset, & ab illis oppressus fuisset, nisi ex castris clam à quodam ex amicis de insidijs admonitus aliò iter deflexisset, paulò post tamen ut collegit animum indoluit, quod confectum iam senio sanguinem seruasset, quem feliciter pro fide ac Rege prodegisset, & multo gloriofius eum quam alij suas purpuras immortalitati consecrasset. Castellatum Ciechanou: ex gratia piētissimi Regis Sigismundi III. oblatum modeste recusauit, præter alias rationes illud Senecianum allegans: Turpe est tunc velle incipere viuere quando desinendum est. ut iugem memoriam mortis haberet, pluribus ante obitum suum annis sarcophagum quo post fata corpus eius conderetur parari ac in remotiori domus parte seponi mandauit, quo singulis diebus ipse accedens ita animum ex aspectu angustæ illius ac multum duraturæ mansionis suæ componebat, ac si singulis diebus illi moriendum esset, tandem cum satis vixisset natura, satis Patria, satis iuxta statum suum gloriæ, ad meliorem vitam plenus dierum ac bonorum operam placidè migravit. Anno etatis suæ 74.

Ioannes Zawácki Ioannis superioris filius, primum Castell. Gedanensis, postmodum Palat. Parnauien. & Præfectus Suecensis, quantum de Regibus & Republ. meritis sit, memoria hominum testatur, posteritas verò diutissimè loquetur. Hic Tyrocinium suum in Belgio, tum in bonis literis, tum in militia sub celeberrimo Exercituum Ductore Comite ab Emden collocauit: ab eodem in Patriam ad Regem Sigismundum III. Legatus reuersus, ab Anno Ætatis vigesimo, ad Annum sexagesimum tertium, omnem vitam Regi & Patriæ consecrauit, innumeras maximi momenti Commissiones ad Duces Prussia, & Curlandiæ, variosq; Imperij Principes, in iuuenili etate absoluit. In virili, Exercitiis Regis & Cæsarianis, tam in Liuania quàm in Prussia nomine Regis Generalis Commissarius, cum gloria præfuit. Super Duces Curlandiæ & Prussia uno de Perduellione, altero verò de Thelonia commissæ inquisiuit, illisq; Ducatus nomine Regis & Reipublicæ abstulit & tradidit. In pro- uectiori etate à Serenissimo Rege Vladislao IV. ad Reginam Sueciæ, Palatinam Rheni, Illustrissimam Mariam Ducissam Niuernensem, Infantem Hispaniæ, Principem tunc Belgij, Status Federatos, Reges Gallie & Angliæ bis graui functus est cum laude & publicis gratiis Legatione. His idem filios tres reliquit, Ioannem, Vladislaum & Fridericum, ex consorte

Nobilis

Nobilissima Soffia de Sczwerin vetustissima Germania Comitum Familia, unde quàm plurimi Imperatorum grauiissimi Proceres & Officiales. Supremi extiterunt, & non postrema splendide Domus sue monumenta, nimirum duo magnifica Castella, unum Landskron, aliud verò Sczwerin posuerunt. Ioannes maximus natus Succamer. Parnauien. & Gubernator Suecensis, in Germania, Belgio, Galliis, & aliis exteris nationibus eruditus, ita ad Rempub. tractandam accessit, ut aetatem rebus gestis superare videatur, vidit illum penè adolescentem Tribunal Regni Iudicem Deputatum, vidit Curia non semel ad Comitata Regni Terrestrum Nuncium, quae munia tanta cum dignitate obuit, ut plurimi Patria amatores, vel ex eo solum occasum praeclarissimi viri. Parentis eius moderatius tulerunt, quod in tali filio virtutes suas reliquisset superstitēs; hic Magnificam Tereffiam de Sczawin Palatinidem Bresten. coniugem duxit. Reliqui duo in Belgio bono publico educantur.

Rogálj in Betzensi Palatinatu, intenti in negotia Reipub. nobiliter.

Rogálowie seu Rogálj, in Terra Visnen. & districtu Wasocen Bartholomaeus possessor villarum Sokotow & Gotkow, Matthias, & Albertus fratres germani, Bartholom. steriliter decessit, Matthias ex Anna Drozdowska Andreã filium suscepit, Albertus Rogálá, dictus postmodum Pikulski in Russia degens ex Anna Podsedkowska reliquit filium Paulum itidem nuncupatum Pikulski; qui primum à iuuentute literis honestissimis tam in patria quàm extra fines patrios excultus, post in Crac. Cancellaria leges patrias sedulò hausit ac publicis in Repub. muneribus praeclarè functus, officium quoque Instigatoris in altissimo Iudiciorum Tribunaliciorum subsellio maxima cum laude gessit; hic ad praesens Terrae & Palatinatus Sandomirien. est incola sortis in Villa Pierzchnicá possessor; duxit in matrimonium Nobilem Christinam de Garnki Garnkowska, ex qua Alexandrum filium, Leonoram, Catherinam, & Annam filias suscepit.

Rogálenscij in Cuiauien. Pal. qui à Rogálá deducunt mutationē hanc cognominis. **Siecinscij, in Dobrzynensi Terra à Sieciń.** Iacobus cognomento Trábá, habuit filios Iacobum, Andream, Laurentium. Iacobus reliquit Iacobum, qui post eximia merita in Castris in Terra Premisliensi constituit sibi domicilia contracto matrimonio cum Orzechowska armorum Okša, reliquit Alexium, Stanislaum, & Martinum. Andreas verò Iacobi frater haeres in Dobrzynensi Terra in Sieciń, post dignitatem militarem cum Gorzechowska armorum Ogonczyk, matrimonio iurato habuit filios Albertum haeredem, Matthæum Aulicum Stephani Regis, qui in Russia cum fratribus Patruelibus consedit, Stanislaum Parochum Lubacouiensem, & Paulum militem strenuum ad Slucenses Duces, Laurentius verò tertius Iacobi frater in Dobrzynensi Terra, cum Sczawinska Capitanei Gostinensis sorore armorum Prawdżic, reliquit Albertum & filiam Szamowscij consortem. Alexius primus filius Iacobi, Augusti Regis Aulicus, in Reipublicae rebus administrandis solers & prudens. Hic dum mansionem sibi constituit in Premisliensi Terra, factus est Tribunus Terrae illius, & Krasicki nuncupatus fuit. Duas habuit coniuges, unam Nowomieyscij filiam armorum Wilczekosy ex qua suscepit Ioannem, & Barbaram Zarzynscij consortem, alteram filiam Frydro, ex qua suscepit filios & filias. Stanislaus alter filius Iacobi, & frater Alexij Capitan. Lubomscensis, eximius

bellator in Castris ad Gedanum & in Moschouia, Aulicus trium Poloniae Regum, omnibus affabilis, ab omnibus amabilis, tum quia sapientum amator, hospitalis & sincerus sine delectu omnibus. Ex Zorawinska armorum Korczak reliquit Georgium & Martinum, Iakubowska armorum Topor Capitanea Lubomscensis erat altera consors. Martinus tertius Alexij frater bellicis negotijs totus deditus summa retulit nominis ornamenta, ceu vir nobiliter genitus, qui non aliud familiae suae quam gloriosum nomen relinquere satagit, tenuit in matrimonium Manasterfcij de Mielnow filiam armorum Pitawa.

Krasiccij, qui proprie sunt Siecinscij, sed quia Alexius & Martinus fratres, filij Iacobi in Præmisl. districtu confidentes bona acquisita Krasiczyn tenuerunt, ab illis Krasiccij nuncupati fuerunt. Ita refert Paproc. in 2. Opere. Tertius vero illorum frater Stanislaus metator castrorum & Praefectus Lubomscen. cum Patris suis Andrea & Laurentio bona in Siecin tenuerunt, quorum aliqui filij ad fratres patrueles descenderunt in Russiam & à Siecin antiquum cognomen retinuerunt. Krasicki Alexius & Martinus, de quibus vide sub Siecinyjs. Stanislaus Krasicki, Aulicus Sigismundi Augusti Regis, qui Alexandrum Valachiae Principem securè dominium suum administrare permisit, dum illius aduersarios Leopoli latitantes cum Tomsa & Moczugeio capite plecti Rege disponente iussit, Bielsc. fol. 614. Extat Capit. Dolineñ. filius Krasiccij. Extat Episcop. & Suffrag Præmisliensis, cui dum maiorum merita ad amplissimam fortunam & dignitatem viam struxerunt, restat proprijs virtutibus & meritis addere alas cuncti & introducenti ad omne honestum & perenne.

Łoscij, Viri militari experientia celebres, & pro meritis dignissimis honoribus remunerati. Adrianus Rothmagister eximius, cuius posteritas Stanislaus in Senatoriam dignitatem adscita Palatinatum Mazouiae administravit primus Senator 1574. Ex his Łoscijs plurimae domus creuerunt, & diuersa cognomina à bonis acquisitis sortiti sunt.

Chynowscij in Masouia, qui Łoscij etiam nuncupantur, sicut & prænominati Adrianus & Stanislaus.

Ręczayscij Viri Marti dediti, Albertus Rothmagister eximius cum Serenissimo Rege Stephano, demum Castell. Varsauieñ. hic ad Pskouiam cum Rothmagistro Bielawski Theodorum Mscieodouū Moschum fudit, occidit centum quinquaginta de Moschis, in captiuitatem reduxit sexaginta, Bielsc. fol. 783.

Skulscij in Masouia, His ut ortus est nobilis, ita occasus praestat sit delectabilis.

Tchorzewscij in Lucouienfi districtu. Horum parens primus post partem Podlachiam pro meritis possessa parte Terrae fundauit villas Tchorzew & Plewki, relictis verò tribus filijs, duobus cessit villam Tchorzew, tertio Plewki. Cleophas Borzawski filius Adami inter milites Quartae adscriptus in Moschouia, Prussia, ad confinia Regni cum Duce in Wiśniowiec, in Liuania cum Duce Rádziwił reddidit obsequia.

Kielpinscij, in Masouiae Palat. in districtu Varsauienfi, ex quibus aliqui in Podolia

do lia domicilia sua constituerunt. Paulus cum Palatino Russia Golski eximius in diuersis expeditionibus miles, accepit ab illo pro benè meritis prouisionem perpetuam. Christophorus germanus suus cum Mákowiecka contracto matrimonio ibidem elegit domicilium.

R O G A L A Secundo.

D E L I N E A T I O.

SVNT duo cornua, ceruinum cum bubalino, differunt à præcedenti, quia in istis super coronam inter duo cornua ponitur cornix cinerea.

O R I G O.

REperiuntur in Regno ex Hungaria; illi enim Generosi Domini qui notant familiam suam de Studziana Wodá his armis in Hungaria vtuntur. Ex hac familia, vnus ex Dzialinscia familia ibi consortem sibi in matrimonium acceperat. *Paprocus in secundo Opere fol. 516.*

G R A T V M B E N E F I C I V M.

AIunt Prometheus ob ignem dijs surreptum, & cum mortalibus communicatum ab Ioue Cauasaci montis rupi ferrea catena alligatum fuisse: & paulò post ab eodem eius miserto solutum, in cuius beneficii memoriam vnum ex illius catenæ annulis cum saxi portione ex rupe sumpta digito alligasse. Est maioris gratitudinis occasio, virginis beneficium quo ornauit Patriam arma familiæ suæ in Regnum Poloniæ introducendo. Etsi Romani Cheliæ virgini quæ obses Porsenæ hosti data fuit, eò quod nocturno tempore custodiam egressa equum conscendit celerique traiectu fluminis non solum obsidione sed etiam metu Patriam soluit, hoc memoriæ æternæ dignum acclama atque encomium scripserunt: *Viris puella lumine virtutis præferenda.* Multò magis decentiusq; virgini Vngariæ & consorti Dzialinscianæ familiæ beneficium animo grato celebrandum venit, quæ integerrimam amicitiam inter Generosos Nobiles Poloniæ & Vngariæ promouit firmavitque. In illa enim enituit laus audaciæ, in ista quod requiritur in sexu muliebri laus pudicitiae. De qua ita quidam.

Vt cum de statua facies formosa remota est,

Non decus in reliquo corpore truncus habet:

Sic reliqui mores spreti sine honore iacebunt,

Ni sint ornati laude pudicitiae.

H h h h 3

ROCH

ROCH primò alias PIERZCHALA.

D E L I N E A T I O.

EST turris rotunda sedem habens latam, & conformen summitati, dentes quinque gerit medium autem tenuitate ornatur, super coronam sunt pennæ quinque Strutij, campus est candidus, turris est coloris nigri. Ad hanc similitudinem inter Schacos Rochus efformatur, dum iocus instituitur.

O R I G O.

IN Regno acquisita fuisse, & à Ducibus Masouiae militi Pierzchálá dicto concessa. Dum enim præstantem operam in castris exhibuisset, & Duci castra meditantem amoris & honori esset, ad iocum & occupationem Schacorum inuitatus à Duce Masouiae fuit, qui ut Rochus finem imposuit occupationi & lusui ita quod mouere regem ioci non posset Dux de loco, in arma nobilitatis pro benè meritis Rochum sibi assignauit aliaque optimo & solerti militi bona ex animo concessit. Vnde differentia sunt hæc arma à columnis à Hattonne Archiepiscopo Gnesnensi in Regnum illatis. Docent hoc tam nomen Pierzchálá quàm Rochum etiam quod differens pictura illorum & horum armorum ultra annos trecentos conspiciatur. Quapropter licet aliqui confundunt vtraque hæc arma distincta tamen debent fieri, sed ex hoc proficiscitur error, quia arma hæc Roch columnam aliqui vocant, vnde ad arma columnarum Hattonis confugiunt, & seiplos præcipuè imperiti rerum confundunt.

V I R T V T I S I N C E N T I V M.

Sicut virtus multiplex inuenitur, altera moralis altera militaris, ita incentiuum virtutis seu ad virtutem est differens, Bulla & præmium. Romanis motiuum ad virtutem à primæua ætate erat bulla & toga. Bullam de collo suspensam filijs volebant, ut illam figuram ante pectus conspicientes, se tùm demùm homines futuros cogitarent, si corde præstarent. Toga autem prætexta erant induti, ut purpuræ rubore ad pudorem ingenuitatis inuitarentur. O quàm egregium incentiuum, ea enim potissimum sunt discenda pueris, quibus vsuri sunt cum ad virilem peruenerit ætatem, talis autem est mortalis virtus. Ea enim certissima regula est, M. Aurelius Imp. ad Polionem docet, ut virtute ex peregrino fiat ciuis, vitio autem ciuem in propria Patria peregrinum fieri. Hinc perpulchrè Claudianus.

Tu licet

*Tu licet extremos latè dominare per Indos,
Te Medus, te mollis Arabs, te Seres adoret.
Si metuis, si praua cupis, si ducere ira,
Seruitij patière iugum, tolerabis iniquas
Interius leges, tunc omnia iura tenebis
Cum poteris Rex esse tui.*

Ad virtutem verò militarem seu trophæa Martis incitabant præmio, puta, donis, honore, titulis, nedum in vita, sed etiam post mortem. Illustrarunt hoc ipsi quoque Græci post partam ad Salaminam victoriam. Quapropter *Herodotus lib. 8. inquit*: Parta victoria pars spoliolum in sacrum & pauperum vsum reseruanda est, pars in præmia quæ sunt strenuis danda, pars cuique pro suo iure tribuenda, sed quod me maximè mouet etiam vita priuatis præmia referebant. Apparet hoc Venetijs in templo SS. Ioannis & Pauli Ordinis Prædicatorum, vbi statua in vase lapideo tenet pellem detractam cum inscriptione:

D. O. M. Marci Antonij Bragadini dum pro fide & Patria bello Cyprio Salamine contra Turcas constanter fortiterq; curam Principem sustineret longa obsidione à perfida hostis manu ipso viuo ac intrepidè sufferente detracta pellis Anno M.D. LXXI. XV. Septemb. vnde Herodotus ad finem libri 7. Fortibus & strenuis viris pro Patria & communi salute occilis virtutis monumenta ad posteritatem sunt relinquenda. Arma hæc dum considero & virtutis moralis incentiuum fuisse, & virtutis militaris sole clariùs constat. Moralis quidem, nam duo Episcopi Plocenses vt fileam alios pleni virtute ex his armis fuerunt. Martis verò dum Oborscios, Łaccios, Walewscios &c. consideraueris. Nullam enim occasionem pro Patria mori vbi necessitas postulauerit negligebant, imò primi in Castra ad primos impetus hostium occurrebant. Nam si

*Elleborum frustra cum iam cutis agra tumebit
Poscentes videas, venienti occurrere morbo.*

Magis frustra est, dum hostis arua percurrit, igne ædificia consumit, caluam captare occasionem sero sapiant Phryges, citò & acriter hosti occurrant Poloni.

F V L C R A P A T R I Æ.

NON sine graui prudentia nec liquido probata experientia Iulius Cæsar gladio stricto tangendo librum & capulo in memoriam æternam protulit: *Vtroq; Cæsar.* Proposuit dictis fulcra Patria non alia dari, quàm gladium & librum, hoc est fortitudinem in defendendo, consilium in auxiliando. Neque longè alij Dynastæ à proposito illius, dum pro symbolo sibi adscribebant: *Consilio & Marte, religione & iustitia.* Diuersis verbis innuebant eundem sensum, attamen non quilibet miles est fulcrum Patriæ, nec

nec quilibet sciolus ad consilium graue valet. Hinc probauit militem aquæ potu optimus Dux, prostratum in terra ad aquam noluit, vola vero bibentem elegit, nec Dominus omnem tribum ad libros ex quibus sana consilia admisit, sed ipsam tribum Leui. Quapropter Romani habebant delectum in milite, vt *Alex. lib. 1. cap. 20.* refert. Eligebant qui erant lato pectore, ceruice erecta, qui fortes & strenui considerabant, quæ species qualisque vigor & quod robur virium foret. Pinguem, deformem, mancum, desidem, vercordem tanquam minus vtilis Reipub. non adscribebant. Suadebat idem Vegetius lib. 1. cap. 7. *Corpora (inquit) militum firmanda sunt, & robur eorum augendum, laborum, famis, sitis, æstus, frigoris tollerantia.* Requirebant etiam in milite morum & vitæ probitatem, primò, quia ab omni virtute degenerat voluptatum assuetudine miles, inquit *Tacitus lib. 2.* Secundo, victorem facit probitas dum verecundia fugere prohibet. Tertiò, quia hi qui in scortis & conuiujs maiorem habent libidinem quàm in militaribus armis & equis, illis ad populandos finitimorum agros, pecora capienda magna vis est, nulla in acie ac signis collatis, ait *Liuius lib. 24.* quia leges quæ dere militari agunt, verant admittendos in bello criminosos, adulteros, iudicio aliquo publico damnatos. Neque etiam ad consilium dandum sanum Patriæ omnes apti sunt licet docti, tum quia vis in iuvene, consilium in sene, tum quia experientia est rerum magistra, tum quia in senibus affectus sedati, respectus sublatis, bonum cognitum, honestum apprehensum, quæ omnia in iuvene vacillant, vnde Seneca de iuuenibus loquendo Epistola 9. dicit: *Omnia honestarum rerum semina animi gerunt, quæ admonitione excitantur, non aliter, quàm scintilla fletu leni adiuta ignem suum explicat, erigitur virtus quæ tacta est & impulsæ.* Quapropter Theodosius Imperator de S. Ambrosio dicebat: *Ægrè tamen reperi veritatis magistrum.* Et D. Ludouicus Gallia Rex filio inter cætera benè regnandi præcepta & hoc commendauit: *Ita te gerito, vt qui tibi sunt à confessionibus & consilijs, liberè te admoneant doceantque quid in omnibus negotijs sequendum fugiendumue sit.* *Til. lib. 2.* *Rerum Gall.* Profectò qui armis præsentibus familiam adornant, & consilio & marte, & religione, & iustitia Patriæ fulcra, & Reipub. columnæ fuerunt, vera obseruatione & rationali experientia.

LINEA FAMILIÆ PIERSCHALA.

Pierschátá cui primum talia arma concessa fuerunt à Duce Masouia, sicut in Origine armorum dictum fuit. Clemens Pierschátá Episcop. Plocen. ordine 2. Anno 1327. electus concorditer à Capitulo. Vixit in Episcopatu annis 23. Obijt 1358. Addit Author Episcoporum Plocensium, vir nobilis eo insigni nobilitatis vtens quod Pierschátá siue Roch dicitur.

Mroczek Pierschata Subiudex Sochacouiensis, eius filius Pierschata iam à bonis sicut & parens Páwłowski nuncupatus Episcopus Plocensis, qui notabat familiam

familiam suam de Gnatowice Cancellarius Semouiti Ducis Masouiae, de quo ita Stanislaus Lubieniski Episcopus Plocensis author seriei Episcoporum Plocensium folio 125. Stanislaus secundus dictus Pierschálá Pánłowski Episcopus Plocensis 37. de quo Cromerus post decessum Iacobi I. Episcop. Plocensis, Anno 1425. sed quia illud Cromeri fabula est, ut in vitis Episcoporum Illustriss. & Reuerendiss. D. Lubieniski notauit, & dictum Dlugossij in hoc quod posuit sub Anno 1425. sequitur, alterius iudicio relinquo. Attamen tanta passus fuit innocens Episcopus à filiis Semouiti, ut Torunia mortuus 1349. charitate ordinis Fratrum Predicatorum decenter mandatus terræ fuisset, qui ob inopiam uix plebeiam etiam sepulturam habuisset. Hæc de illo Illustriss. & Reuerendiss. D. Episcop. Plocensis Stanislaus Lubieniski in vitis Episcoporum prædictæ Cathedræ editis per Andreæ Trzebicki Scholasticum Plocen. Notat Paprocius in primo Opere de his armis Oborscium ex Varsauiensi Terra. Chrapłowscium ex Posnaniæ. Palat. Lanccium ex Maiori Pol. Kozuchowscium, Zabokliccium de Obory. Sed quia in secundo Opere sub Columna Hattonis eosdem posuit, ideo in primo Tomo operum Orbis Poloni sub iisdem insigniis Columnarum eosdem benignus lector videre dignetur.

Leśniowolscij Stanislaus, quem Florianus Zebrzydowski Dux Exercituum miserat contra 40. millia Moschorum, quos ille ad Newel fugauit, & Krupscium Ducem deditum accepit. Bielsc. fol. 615.

R O C H Secundò.

D E L I N E A T I O.

SVNT duo gradus ita dispositi sursum, ut supremus sit alijs breuior. Ex medio autem supremi lilium campi latum excreuit.

O R I G O.

Columnam aliqui esse volunt eò quod gradus referant sedem columnæ. Alij Rochum nominant differentem à præcedenti, sed siue sit columna per gradus ad honores iter demonstrans, siue sit Ro-

chus iocatoribus Schacorum ab antiquis formatus, iam multò est res diuersa à columnis Hattonis Archiep. Gnesnensis, & à Rocho Pierschálá dicto. Originem hæc arma ex Italicis insignijs monticulis puta & lilijs habent,

quod ex Petrasanta Tesseris colligitur, sed quomodo in Regnum illata, tacerunt Scriptores.

RENOVATUR IUVENTVS.

Attulit Claudius Paradinus Symbolum Accipitrem ad solis radios extensas alas tenentem ac rostro vitia pennarum corrigentem, & addidit lemma: *Renouata iuuentus*. Quasi vellet innuere, correctis plumis & ad solem exsiccatis, tam agilis ad volandum exhibetur, ut iuuentutem renouatam putaret. Nec sine fundamento est symbolum adiunctum, dicit enim Iob ex ore Domini: *Nunquid in sapientia tua plumescit accipiter?* Quo & singulare quid in accipitro ponitur, & in tali plumatione illius, notabile quid intelligendum exponitur. Ad gradus altos dum eminens lilium conspicio in armis, iam omen dignissimum habeo, nec aliud quam *Renouatur iuuentus*. Equidem desiderabat semper in scripturis talem profectum in iuuentute Dominus, nam & contumacem filium atque proteruum lapidibus obruere iubebat. *Deut. 21.* Et gaudere de bono & sapiente filio Patrem & matrem *Prouerbiorum 23.* suadebat. *Renouata iuuentus*, virtutem scilicet virtuti, honorem honori, merita meritis superaddendo maiorum & antecessorum suorum, ut illis adscribere liceat: *Et feci & fregi*. Habet Fulgosius rem ad propositum satis accommodatam *lib. 4. cap. 2.* Duo insignes Duces Aurelianensis Carolus, & Burgundus Philippus bello inter se dissidebant, magnus in eo praelio virorum numerus occubuit, sed odia ardere non cessabant. Tunc opera Philippi Caroli pater cæsus est, & post Philippi Pater opera Caroli interficitur, expleta igitur ira ab utrinque ambo mutuam amicitiam affinitatemque inierunt, *Renouata iuuentus*, sed profundo cum damno. Renouarunt iuuentutem suam tutores & defensores horum armorum, meritis gloria, & hostium Patriæ sanguine, non pacem nec diuos laudando vel turbando.

LINEA FAMILIÆ ROCH Secundo.

Walewscij, Nicolaus & Iacobus germani fratres, qui duas sorores filias Koscieleccij Palatini Brestensis, quas progenuerat Bochornicka Palatini Lublinensis filia, in coniuges habebant. Nicolaus reliquit duas filias, de quibus sub armis Columna diximus, & filium Adamum Castellanum Olbiescensem, qui contracto matrimonio cum Fierleionna Palatini Russia filia procreauit filios quinque, & duas filias. Martinus de Walewice heres in Rembiesow ex Hedwigi Rembieska natus Vexillifer Syradiensis tum Succamerarius, cui cum grauitate iuncta humanitas, in rebus gerendis in Tribunali insignis dexteritas, in obscuris cognoscendis prudentia, in arduis diiudicandis matura sapientia. Adamus germanus Martini in iure nobili versatissimus, vir & in linguis Italica & Latina peritus, ex Succamerario Syradiensi Castell. Lenciciensis.

ciciensis. Ioannes tertius eorum frater doctrina & virtutibus ornatissimus, optimam posteritati relinquendo memoriam proficui meritis in Patria & Repub. Roscislans ultimus illorum frater, à iuuentute Minerva & Palladi, à virili etate Marti & Bellona consecratus, floridam familiae dignitatem odore meritorum perfundit. Walewsciorum Familia in Lenciciensi Palatinatu satis ampla est, ex quibus electionem Serenissimi Regis Vladislai IV. Adamus, Sigismundus, Stephanus subscripserunt.

Glowinſcij in Palat. & Terra Rauensi, Nicolaum de Glowno priuilegium Capituli Vladislauiensis meminit sub Anno 1277. Iacobus de Glowno Castellanus Rauensis ex Iudice, meminit illius in Statuto Herburthus loquendo de Prussia, reliquit filium Vexilliferum Rauensem Petrum, habuit filium Ioannem, qui ex Zaleska armorum Brog Castellani Rospersensis sorore suscepit Demetrium, qui cum Lachowska armorum Rawicz, habuit Thomam Iudicem Prædecensem, & Stanislaum Notarium Haliciensem.

Oborſcij in Palatinatu Masouia, antiquitate & nobilitate familia semper virens, quam posteri amore erga Patriam, summis in Regno dignitatibus & quod cardo est rei pietate in Deum exornant. Ioannes Capitaneus Sochacouiensis, cuius filius Martinus Capitaneus Liuenſis, Iudex Cernſcensis, & Varſauiensis, vir magni iudicii & sani consilij. Ioannes Oborski Castellanus Ciechanouiensis, Martinus Oborski Castellanus Cersceni. Procopius Oborski Dapifer Cerscensis, qui 4. filios progeniuit, ex quibus est una gemma Familiae suae quam propriis virtutibus illustrat Thomas Oborski, Episcopus Laodiceus. Suffraganeus Cracouiensis & Canonicus, tempore nouem Episcoporum Cracouiensium sibi succedentium, aliquando Vicarius & Officialis Generalis Episcopi, aliquando Administrator Sede vacante Episcop. aliquoties ex Capitulo Cathedrali Cracouiensi. Iudex Deputatus Tribunalis Iudicii. In sacerdotali dignitate Praesul Athleticus, alter Borromaeus Sarmaticus, primorum Ecclesiae Pontificum Idea, totus ille profusus pro Deo nihil spirare videtur, nisi calum & Dei honorem. continuus in labore ut Christi gregis commoda sui solatij loco habeat, honoribus quos accepit illuſit vanitati, humilitati dicauit, in Pontificali dignitate, religiosam paupertatem & humilitatem planè superat, praestumonia sua quae ab Ecclesia habet videtur indigentiae pauperum dicauisse. Adamus Oborski Vexillifer Liuenſis, cuius vnicus filius Stanislaus matrimonio sibi copulauit filiam Illustriss. D. Zielenſki Castellani Plocensis, Sigismundus Oborski Vexillifer Cerscensis, Nicolaus Oborski I. V. Doctor, Prothonotarius Apostolicus, Canonicus Cracouiensis, verus imitator virtutum sui Patris Thomae Oborski Suffraganei, & alij plures quos longum esset enumerare, qui tamen omnes familiam suam naturae & ingenij dotibus exornant, semper de Repub. bene mereri student.

Wisowátij in Palatinatu Podlachia districtu Tykoćinensi. Nicolaus Wisowáty, qui reliquit duos filios Constantinum, & Abrahamum. Constantini filius Sta-

nislaus ex Witynska habuit Martianum qui steriliter decessit, & Elisabetham Wrocenska. Abraham Camerarius Terræ Branscen. qui in consortium matrimonij ducta Marina Szumkowska, cum qua cesserat sibi villa dicta Szumkow. cepit familiam suam notare à Szumkow, quod etiam eius posterij in Palatinatu Cracouien. & Sendomirien. faciunt, ex qua suscepit Ioannem & Albertum, hic steriliter decessit. Ioannis verò filij Marcianus & Stanislaus, Filia Skrzypkowska & Lopienska, ex Anna vero Sicheniowná reliquit filios Nicolaum, Benedictum, Martianum, Lazarum & Stanislaum. Nicolaus sub tempus coronationis Sigismundi III. interijt. Benedictus reliquit Christophorum & Ioannem filios, ac filiam Annam Moskorzemska, Marcianus Subdapifer Podlachia steriliter decessit. Lazarus reliquit filios Iacobum, qui in Prussia sub vexillo Capitanei Katulski militando occubuit. Stephanum, Samuelem militia deditos & Paulum. ac filiam Annam Slesinska, Stanislai filij Andreas, Theodorus, Nicolaus, Benedictus.

Horum armorum sunt Chorażyczewscy, Cieciśewscy, Seuerinus Cieciśewski subscripsit electionem Vladislai IV. ex districtu Cerscen. in Ordine Prædicatorum Religiosus Pater Augustinus Cieciśowski L. Theol. insignis.

R O C H Tertio.

HOC Stemmata utitur antiqua Domus Kosciuszkonum in Palatinatu Brestensi, cuius Atavuo Casimirus III. (nam diu erat in Aula Regis) bona sua Regalia Siechnowice cum duabus villis in Palatinatu Brestensi, iure hæreditario dedit. Qui postea à bonis Siechnowicze Kosciuszko Siechnowicki vocatus, quod nomen eius posterij nunc retinent. Alexander quoque Rex Casimiri filius eidem Kosciuszconi, memor meritorum quæ Patri egregiè in Aula præstiterat bona Leniewicze & Stupiczow

iure etiam hæreditario contulit in Palatinatu quoque Brestensi Lithu. uti Priuilegium datum testatur, Ruthenico idiomate vtrumque scriptum.

R H O R.

DELINEATIO.

ARma Rhor sex lateres aurei sunt, triplici ordine dispositi, taliter ut primum tres, secundum duo componant, tertius infimus vno coalescat, supereminet autem crux pomo inhærens, circumdant pomum duo Delphini, coloris albi vnus & rubei alter, campus est sanguineus, crux cum pomo aurea.

O R I G O.

Insignia hæc à quadringentis annis Syleciam hæc nostra vsque sæcula decorant, inuenta occasione strenui militis Familiæ Rhor antelignani capitis, qui cum munitissimam

arcem Budzinum dictam in partibus Croaciæ à Turco diu occupatam recuperaturus, exercitu cuius Præfectus fuit obsedisset, ipse primus murum aggressus est & diruere cepit, ac tandem exercitu toto manus apponente victor ingressus est, & fracto sceptro inimici eoque expulso, arcem perditam Imperatori restituit, hinc ergo primis sex lateribus à se excussis hoc modo cadentibus, pro stemmate dotatus est. Et quod eminet fluente tempore, humanitas, strenuitas, in expediendis negotijs Imperatorum dexteritas, successorum Delphinos videlicet pomumque regale compararunt. Ex quibus in Regnum Poloniae Ioânes militaris profectus gratiâ dum conscendit, etiam domicilia constituit, sicut in Linea Familiæ latius declarabitur.

REGIA MVNIFICENTIA.

VT magnificas de milite retulerunt Reges Serenissimi laudes, munificas quoque in milites contulerunt manus. Quid enim rectius fit quam recto merito correspondentem proponere mercedem. Ipse Darius vbi Rex Persarum denunciatus mansit, subito his quorum medio Regnum sibi collatum fuerat, gratitudine & munificentia quâ potuit & debuit, declarare voluit. Insuper simulacrum è lapide factum statuit hominis equo insidentis, inscriptis in hæc verba literis: *Darius Hystapsis filius tum equi virtute, tum Ocharis equisonis Persarum Regnum adeptus est. Herodotus lib. 3.*

Quod si sapientissimi Regis iudicio etiam irrationale animal debuit referre gratitudinis memoriam, quam ergo optimus miles, qui non fortuna sed ratione id ipsa audacia, sed iuncta prudentiæ non particulare quoddam, sed vniuersale bonum toti Regno vel Reipublicæ fortitudine protulit, referret à Regibus optimis munificentiae gratiae indicium & signum? Profectò sicut nedum opibus sed virtute & sanguine Patriam defendit & ornauit, ita quod magnum & singulare in Patria & Regno extat illis solis conferendum munificentia Regia tenebitur. Quocirca Darius Rex viginti Prouincias in Persia constituit, milites suos singulis præfecit, & dum non sufficerent alijs finitimas, alijs remotiores gentes attribuit, de quo Herodotus in Thalia. Non dissimilem video Rhoriorum familiam, à munificentia Regia, Cæsarea, & Ducum Silesiæ gratia, qui cognito scopo intentoque regali, quod fide & beneuolentia nil firmitus, iucundius, gratiusue habeant, totos se Marti & Belonæ consecrarunt. Itaque dum Croatia Vngariaque ab immani Turca immaniter vastata succumbebat, atque Budineam cum arcem obsessam eripuisset, Rhoriorum Familiæ primus genitor Rhor nuncupatus, ad vigilem ferocioremque custodiam Turcarum arcis munitionisque Budinij, militem suum gloriosæ famæ cupidum ad arcem conuertit, atque in ipso sulphurei ignis & globorum feruore, muros arcis conscendit, occupauit, præsidia sustulit, hostilem militem prostrauit. Hinc Origo laterum aureorum ob præciosum opus, hinc Delphinorum differentes species ob iactantiam Turcæ in nostrorum cladem, (Delphini enim lætantur dum promittunt naufragiū & tempestatem) confusam & conuersam. Hinc rubeus campus ob multam sanguinis hostilis effusionem. Hinc pomum Regale, ob defectionem Regni Vngarici pro Imperatore profluxerunt. Et quia sensum Rhorij à cælesti demissum traxerunt arce, ideò sub arce victoriæ suæ, ab Imperatoribus retulerunt in præmium gentilicij ornamentum & decus.

LINEA FAMILIÆ RHOR.

SEX in Silesia fratres extitere circa Annum 1100. hæc stemmate inprimis sigillati, quorum Prosperus Rhor Comes, Hierosolymitanus & Maltensis Crucigerus, vir eximius ore facundus, corde animosus fuerat, qui Anno Dñi. 1167. huius luce sæculi priuatus, Viennæ recubat tumulatus. Quoniam verò Crucigerorum stemmata 24. in more & obligatione est numerare, hinc Ranzonius Comes in laudem armorum eius, hæc cecinit heroica.

Quin age maiorum iuuenis facunde tuorum,
Scande super titulos, & Auitæ laudis honores
Armorumque decus præcedi forensius actis
Sic etiam magnæ iam tunc Cicerone viuentis
Laurea facundis cesserunt arma togatis.

Togatis

Togatis subtulit allusorem agens in prosperi Germanum Fridericum Rhor, temporibus Henrici Quinti Imperatoris, Summi Pontificis Calixti II. creatione Cardinalem, de quo Cathalogus Cardinalium tunc superuinentium testis est, de aliis fratribus Historici Occidentalium Imperatorum plurima eaq; decora encomia scripsere. Cioca Annum 1600. superuixere Georgius Rhor, ab Imperatore ad Reges magno cum honore legatione aliquoties functus. David Rhor à Casarea Maestate maximè fauoribus eiusq; Secretarius. Nicolaus Rhor possessionatissimus in Ducatu Olesnicensi, cuius substantia in aliquot centena millia Dei benedictione creuerat, Oppido Rataie ad residentiam utebatur ordinariam, at inde incepit eius proles inscribi à Rataie. Tres filij eius fuere, Andreas heres super Galionice cum aliis pertinentibus villis. David heres super Kamien. cum cæteris. Et Ioannes qui Oppidum Rataie cum plurimis villis hereditatis sorte possidens vendidit, Patriamq; deseruit, & ad Vielunensem regionem seipsum transtulit, ibiq; à Bartholomæo Laskowski in hereditatem villas Lascki & Grozna emit, cuius commutationis argumentum extat in Actis Vielunens. feria secunda post Festum Circumcisionis Domini 1570. Et inde ante Indigenatus institutionem nobilitate sua etiam in Regno Polonia potiri incepit, à strenuitate Equitibus nostratibus solita exordium sumens, nam Anno Dñi 1577. sub Gedano in expeditione contra Hans Koln rebellem Regi Stephano, cum Ioanne Zborowski Castell. Gnesnensi, virum militarem se exhibuerat, occasione verò cognomen Rhor, à Commilitonibus & vulgo Polonismo correspondenti appellatione Rarowski primus nuncupatus est. Accepta ad Sacrum consortium de familia Dziatossouiorum suscepit ex ea filios quinque, Carolum, Christophorum, Ioannem, Seraphinum, & Bartholomæum. Ioannes cum Seraphino in expeditione contra Moscouitas Smolenscum propè 1610. sanguine Patriæ amorem purpurarunt. Carolus cum Masłowska in Vielunensi Terra prolem reliquit. Bartholomæus in expeditionibus Liuania cum Campiductore Magni Ducatus Lituaniæ Chodkieuicio, item cum Sigismundo III. sub Smolensco 1611. Martem secutus est, ubi etiam à Rege tribus villis iure hereditario posteritati duranti seruiente dotatus est gratia meritorum. Christophorus Rhor Rarowski vir militaris, temporibus inuasionis Maximilianæ propè Cracouiam in legione Zamoisciana, & cohorte Myskouiana strenuus, copulata sibi per sacrum connubium Anna Ioachimi Bielski S. R. M. Secretarij filia, ex ea progeniuit filios quatuor, Christophorum in expeditione propè Chocimum contra Turcos, & in confinibus Regni sub Illustriss. Palatino tum Russiæ Stanislao Lubomirski arma tractantem. Nicolaum heredem in Gorká, Patriæ contra Gustauum Pseudo Regem Sueciæ, & contra rebellionem Kosacorum Zaporouensium pectore succurrentem, 1643. priuatione vitæ tempestiuè occupatum, Casmiriæ in Ecclesia Sanctissimi Corporis Christi honorificè à consorte sua Marina de Niewiarow Rarowska depositum. Ioachimum, qui itidem militiam professus annis duodecim in

cisdem

eisdem expeditionibus Prussicis, aliisque contra Tartaros in Confinibus Regni iuventam suam prius Scholasticis egregie instructam occupavit, hæredem in Malkowice. Et Ioannem spectabilem, ingenuum cuius indoles magna præsegit adolescentem. Filias verò duas Catharinam Floriani Inwatcki consortem, & Susannam Stanislai Dębinski, viri magnanimitate & prudentia illustris uxorem Deo deuotam, proximis piam, feliciter superuiuentem.

R O L A.

D E L I N E A T I O.

EST rosa coloris albi circumdata tribus cultris aratrum in scindenda terra præcedentibus, campus est sanguineus. Super coronam pennæ quinque Strutij.

O R I G O.

IN Regno Poloniae acquisita fuerunt, adhuc Monarchiam Paganis Ducibus moderantibus, ita Dlugoff. Genus Polonicum in qua viri simplices & mediocritate contenti, erant ante Annum 1050. sicut in Linea Familiae patebit. Occasio verò armorum hæc fuisse perhibetur, strenuus miles & Aulicus Ducis seu Monarchæ Poloniae de armis Poray seu Rosæ, quæ à Rosinis Romanis ortum trahit reliquerat filiam, post decessum parentis miles quidam de armis Kroie seu cultrorum aratri optimè Duci ob institutum Castrense notus, in coniugium virginem relictam à Duce sub cuius patrocinio & tutela fuerat postulauit, concessit eximio militi virginem Dux, & in Aulicum suum recepit, sed in memoriam perpetuam optimi quondam militis sui, coniunxit arma Rosarum cum Kroie, & ex nomine Parentis dictæ virginis appellauit arma nouiter inuenta Rola. Ponebat Paprocus in primo Opere à Rege Casimiro data fuisse, sed in secundo Opere correxit seipsum & à Duce Poloniae Pagano collata asseruit. Quod ipse Cathalogus Episcoporum Posnaniensium demonstrat, si annis computatis etiam Monarchiæ Polonæ Principes computabuntur. Alij originem ponunt quod Dalmatas vicerit & pacem Regno attulerit, ideò gladij in vomeres conuersi, & odorifero bono per rosam significato adiuncti. Ioannes Musonius Acad. Cracou: in Calendario Archiep. Gnesneñ. adscripto.

VERI

VERI CVSTODES REGNI.

Admiratus sum aliquando in symbolis Petra Santa Societ. Iesu, Rosam inter cepas ex vna, & allium ex altera parte positam. Dicebam custodia est Rosa sed inuida, inficere rosam desiderant, sed rosa vicit, atq; suo amænissimo odore nedum cepas & allium repleuit, verum ipsa rosa fragrantior euasit. Mehercule erant custodes Regni, aliqui grati Patriæ, vt cepe & allium, olebant Patriæ, odorem sibi ferebant, alij vero inter inuidorum afflatus malignos, spirabant odorem Patriæ amænum domui suæ salutarem. Vnde illis adscribendum fuerat, *Ante fugam fugit, istis verò turpibus exitium, nobilibus vita.* In hunc modum Rolitas custodes Regni fuisse video, dum rosam illorum aratri cultris septam esse considero, nec multis id probare necesse est. Prouerbum est, *Rosas loqui.* Trahitur ad demonstrandum quando aliquid gratissimum iucundissimumque narratur, sed habete vellim alterum quoque sentum. Non est opus longo altoque sermone Rolitas extollere, atque quàm proficui erant & sunt verbis declarare, ipsa enim rosa posita in armis pro illis loquitur. Tot tantaque eorum merita in Patriam, Regnum, & Regem fuerunt, vt anni septingenti & ultra, laudes eorum & præmia enarrare sæculis non desinerent. Dobrogostum Rola apud Casimirum Regem Ducem exercitus curiæ Anno 1038. cuius filius erat Episcopus Posnaniensis considero, inde colligo ante floruisse iam Rolitas, si ad hanc dignitatem Dobrogostus vocatus, constitutus manebat. Erant veri custodes Rosæ Polonæ Regni inquam Rolitæ, nam omnium ille inimicus communis est qui hostis suorum est, & qui fatales motus vi frangere & rumperere putat errat & fallitur, arte & prudentia componendi sunt, & hoc seruauerunt Rolitæ, quibus erat semper pax cum hominibus, cum vitijs bellum. Agite fortiter Rolitæ, non ex vestris cultris terræ ducite omen aduersum. Non veniat in mentem Scipio maior, qui sepulchro suo inscribere iussit: *Ingrata Patria ne ossa quidem mea habes.* Nec Scipio Asiaticus, qui licet Antiochum deuicerit & Asiam populo Rom: adiunxerit, peculatus tamen quasi reus in carcerem trusus fuit. Nec Scipio Nasica, qui licet toga tantum laudis, quantum vterque Africanus armis meruit, tamen propter iniquissimam virtutum suarum apud ciues æstimationem exilium sine desiderio Patriæ passus fuit. Nil horum inquam vacillet vestram prosperam mentem, nam rosæ vestræ odorem æuiternum familiæ spirabunt, & cultri aratorij utilitatem Patriæ & Reipub. promouebunt, in vestrum honorem & perpetuum gloriæ decus, nam moribus simplices & mediocritate contenti (quales vos Dlugossus fuisse obseruauerat) Deo & hominibus placuerunt.

BONVM MALO CIRCVM SEPTVM.

DV M video rosam cultris circumdatam, optimè dicere possum, *Bonum malo circumdatum.* Sunt arma Rosa bona per se & nobilissima, sunt Kroie seu cultri Terræ arma ab antiquo præstantissima, sed cum

Rosa à cultris circumdatur, iam videtur bonum malo circumseptum esse. Sed hæc sunt ex primo aspectu & apprehensione prima animi, non verò ex solido intellectu, vnde vitis rosas in medio acuti ferri, non erit nisi bonum sperandum. Rosam primitus spinis caruisse S. Basilius tradit, sed postea ubi maledicta terra à Domino fuit ut spinas & tribulos germinaret rosæ quoque aculei excreuerunt, ut verum modo sit de Rosa dicere. *Bonum malo circumseptum.* Hinc Ambrosius in Hexameron Rosam spina sepit, ut humanæ vitæ speculum ostentaret, quæ quod esse potuit suauitatis, finitimis curarum stimulis sæpe compunctum amarescere videatur, vallata enim est elegantiæ nostræ, & quibusdā sollicitudinibus obsepta, ut tristitia semper adiuncta sit hilaritati. Arma igitur hæc cum intueor rosas & cultros, dicere possum bonum malo circumseptum. Non malo quod est nomen, sed malo quod est verbum, hoc est plus delector circumseptam esse rosam cultris ab aratro, quàm non circumseptam. Hoc enim ostenditur coniunctio duarum antiquarum & nobilissimarum familiarum Rosarum & Rolarum. Hoc declarantur diuersa præmia in Patriam & Principem, diuersorum parentum. Hoc exponitur singularis affectus Principis in suos milites & aulicos. Hoc denique quod summum est, iocunda benedictio ab alto huic domui declarata, memoranda proponitur, qua nec periodus familiæ, nec terminus Rolarum accelerare potuit ad metæ horribilis punctum.

*Discite quorum animus mensq; atria suspicit alta,
Virtus ad excelsos est via prima locos.*

LINEA FAMILIÆ ROLA seu AGRICOLARVM.

Dobrogostus qui sub Casimiro primo Dux exercituum Regni fuit. Cuius filius Stephanus Episcop. Posnaniensis fuit post decessum Piani Itali, quem Eugenius III. post mortem Boguphali prouiderat. Sedit Stephanus annis quinque, confirmatus à Ianusio Archiepiscopo Gnesnensi Anno 1151. ut Dlugossus habet. Successit Raduanus armorum Srzeniamæ, ut habet Dlugossus, Bernardus, qui ex Canonico Posnaniensi creatus fuit Episcopus Posnaniensis consecratus à Ianusio Archiep. Gnesnen. Anno 1162. ut Dlugoss. refert, vixit Ecclesiam regens annis tredecim, successit illi Suentoslaus de Armis Accipiter, Dlugossus tacuit nobilitatem & arma Bernardi, tam in promotione, quàm in termino vitæ, sed Paprocus ex Cathalogo Episcoporum Posnaniensium sub armis Rola ipsum posuit, virum fuisse humilem, exemplarem, curæ pastoralis diligentem plurimi scriptis asseruerunt.

Rola, quo etiam nomine Episcopi prænominati vocabantur, Benedictum Rola, Comitum antiquum priuilegium refert Anno 1230. Nicolaum Rola Succame-rar. Innoulodclauensem Brituscij Statutum lib. 2. cap. 2. in priuilegiis Regni habet Anno 1451. Extat familia Rolarum in Calisiensi Palatinatu.

Tarnowscij, a Tarnow in Cuiaua ad lacum Goplo dictum, veniunt ex Rolarum familia recta linea. Antiqua & meritis clara prosapia, quam ipsi tituli & honores satis illustrem commendant. Sebastianus Tarnowski Castell. Siradien. qui Coronationis pacta Sigismundi III. Sereniss. Regis subscripsit, & cum Rothmag. ageret ad Vle arcem illam munitissimam Moschus eripuit & possedit. Biellic. de illo sub anno 1568. N. Castell. Bresten. Cuiauen. eximios patriæ tres Ciues reliquit Stanislaum Castell. Inoutoclauien. post splendidos in patria progressus contracto matrimonio cū Bielawska de Bielawy, reliquit duos filios & unicam filiam Hieronymum & Petrum. Hieronymus Pocillator Lencicien. qui ex Sophia Szamowska progenita ex Sierakowska Palat. Lencicien. filia, suscepit Ioannem Archidiac. Cracouien. Martinum Pocillatorem Lencicien. & Paulum Virum literis, moribus & virtute ornatum, Petrus verò erat Castell. Gostinen. reliquit prolem. Soror illorum Palatini Podoliæ Krasicki erat consors. II. Petrum Castell. Sochacouien. Hic ex Vroniewska reliquit Ioannem Succamer. Sochacouien. virum ingenio, prudentia dexterū, & in negotijs Reipub. consumatum. Habuit & filias duas, unam Palatini Marieburgen. consortem, alteram Capitanei Gostinen. Garuaski coniugem. III. Illorum frater erat Vexillifer Lencicien. quem ipse titulus clarum in militari progressu quondam fuisse aperte demonstrat. Non enim militares tituli nisi aptis probatisq; heroibus conferuntur. Reliquit filium Ioannem Præpositum Crac. Sendomir. Vloctauien. Lancicien. Crusuicien. Canonicum, qui dū in Repub. à Sereniss. Rege Stephano, primò in Referand. tum in Vicecancell. Regni, in Episcopum Posnanien. post in Cuiauen. ultimo in Archiepiscopatū Gnesnen. promotus fuit. Tantæ prudentiæ erat vir, ut de illius iudicio & consilijs merito quidam dixerit. Nestora consilio, à tractandis rebus Vlisæ superauit. Paulus Tarnowski Venator Lencicien. & Petrus electionem Vladislai IV. feliciter nobis regnantis ex Palat. Lencicien. subscripserunt.

Wargawscij, in Lenciciensi Palatinatu, qui florentis gloriæ palmam ad maioris laudis præmia meritis deducunt. Raphael Administrator Salinarum Cracouiensium, demum Notarius Thesauri, ultimo Canonicus Cracouiensis.

Iarochowscij, qui propriè sunt Wargawscij.

Witunscij, in Lenciciensi Palatinatu. Virtuti dant operam.

Lubienieccij, in Cuiaua, magnis erant titulis in Palatinatu suo præmiati, & cum reddent docente Hesiodo eadem mensura qua à Domino acceperunt, reuolutionis benignitas secundabitur. Erat ex hac Lubieniecciorum familia dignissimus Præsul in Valachia Bacouien. qui licet inter media pericula semper vixerit atq; multoties fedifragos Valachos expertus fuerit, nunquam tamen à commissis sibi ouibus ex Valachia. Pastor bonus discessit, sed pro eis captiuitatem quoq; Scythicam perpeffus fuit.

Sokolowscij, In Dobrzynensi Terra.

Swentoslawscij, in Dobrzynensi terra, qui etiam in Russia. Christophorus

- Swientostawski subscripsit electionem ex suo Palatinatu Serenissimi Reg. Vladislai IV. Ea qua bonum Reipub. concernunt faciunt.*
- Arcibewscij, in Posnaniensi Palatinatu & in Podlachia. Iacobus Canonic. Cracouiensis de Arciesow. Cui in arce Cracouiensi tale Epitaphium positum. Morum integritate conspicuus, & vitæ sanctimonia, omnium inopum pius Parens 1533. Extant alij eximij bellatores & in externis nationibus referentes laudem. Nunquam potest non esse virtuti locus. Hi sicut bello clari esse semper maluerunt, ita quoq; ad virtutem prout extiterunt. Est unus ex illis nunc Tenutarius Constantinovæ veteris.*
- Lubniccij, de Lubnice in Lenciciensi Palatinatu. Eorum filia erat consors Dobrogosti fratris germani S. Adalberti Martyris. Quapropter Casimirus primus arma Kroie cum armis Poray coniunxit & Roley vocavit. Mathias de Lubnice, Anno 1614. eximia vitæ nobilis vixit.*
- Boruccij, in Cuiaua. N. cognominatus Nosek Vexillifer Brestensis occisus à vicinis, Martinus Canonicus Varsaviensis 1565.*
- Piekarfcij, Stanislaus Subiudex Brestensis in Cuiaua. Andreas ex Lenciciensi Palatinatu electionem Serenissimi Vladislai IV. subscripsit.*
- Stanislawfcij, in Cuiaua.*
- Ianubewfcij, in Sochacouiensi districtu.*
- Komorowfcij, Erant duo germani religiosi in Mogila, tertius frater miles eximius in M. D. L. Iacobus.*
- Bartochowfcij, in Lencicien. Palat. Ioannes Barthochowski S. R. M. Secret. eius frater Patruelis Ioannes iurissprudentia clarus, eius filij Ioannes Capitan. Babimosten. alter in Ord. Prædicat. Albertus Franciscus Theologus insignis.*
- Rufienscij, in Sieradiensi Palatinatu, ex quibus in Podoliam Valentinus transijt alter in Moschouiam Rothmag. occisus ibidem.*
- Goslawfcij, in Wsogrodensi districtu, Stanislaus & Ioannes eximij milites ad Pscouiam, & diuersis expeditionibus.*
- Bialaczewfcij, in Lenciciensi Palatinatu.*
- Kozielscij, ibidem. Matthias Rothmagister strenuus in Podolia & cum Valachis ac Tartaris. Bielsc. meminit illius, fol. 645.*
- Krezelowfcj, in Lenciciensi terra, & in Podolia. Stanislaus ex Leszczynska natus militarem exercendo in Podolia, ibidem sibi domicilia constituit contra. Et matrimonio cum Gaiowska. Ex qua reliquit filios tres, Paulus primus filius, dum in multis expeditionibus bellicis strenuū detulisset animum, à Iazłowiec-cio Exercituum Duce tanto cumulatus affectu fuerat, ut villas Suinnam & Batamutow pro meritis ab illo acceperit, & ab ipso Sereniss. Rege villa præmiatus fuerit, ex Elisabeth Piskowska suscepit filios, qui sanguine nomen scriptum, Historicis ampliandum reliquerunt. Stephanus occisus in Moldauia cum Stephano Potocki. Thomas cum Korecki. Iacobus Zolkiemski. Filia ipsius Catharina primum Gabrielis Koziatulski armorum Abdank Subiudicis Terræ Podolia.*

Podolia. Secundo Martini Volynski Tribuni Podoliae eximij militis consors. Agnes altera filia Adami Stanislawski coniunx. Alter filius Stanislaw erat Praefect. Stabuli Reginae Anna. Tertius vero post militares actus ex Gawnonska reliquit filium Albertum militem strenuum qui cum Siaska matrimonium tenet. Paulus & Steph. fratres ipsius. Filia vero ipsius Pomorscy est consors. Rozyccij, in Palat. Lencicien. de Rozyce Troianowe, familiam suam natura & ingenij dotibus exornant. Const. Reg. 1581. Ioannem Rozycki ex hac familia nominat Quaestorem publicum Palat. Potocen. Ex eadem prosapia originem suam deducit Magnif. D. Ioannes a Rozyce Troianowe Rozycki Notar. Castrensis Sendomirien. S.R.M. Secret. qui maiorum suorum merita proprijs virtutibus collustrat: prognatus Auo Andrea qui ante annos circiter octuaginta ex oris Lancicien. in Palat. Cracouien. commigrarat, Parente Alberto Rozycki Teloneorum Regni, per maiorem & minorem Poloniam superintendente: Auia Debinska armorum Ramicz, matre Piecowna armorum Pitawa, peregrinis in oris literarum profectu, iuuentutem apprimè instructam, in usum conspicuum patriae deducit, Iuris patrij peritus ex Palat. Cracou. suscripsit Electionem Sereniss. Vladislai IV. Regis. Ex Comitij Generalibus 1641. cuius mentionem habet Constitut. illius anni, ad sopiendas discordias circa limites Terrae Vielunensis, cum Silesia Commissarius cum alijs designatus, Stanislaus, Andreas, & Stephanus fratres illius germani sapientiae desiderio stimulati, varias exoticas nationes peragrarunt, in quibus tantum profecerunt, ut essent amicis solatio, omnibus consilio, patriae auxilio, ex quibus Stephanus in bello Prussico contra Gustauum, in Moscouia, ad Cameneciam nuper expeditus miles pro incolumitate Patriae. Franciscus Rozycki Canonicus & Officialis Kiouien. dignissimus. Sunt in eodem Palatinatu Lanciciensi, aliae Rozyce & alij Rozyccij, de quibus infra sub armis Roza.

Kucharscy, de Kuchary in Palatin. Lencicien. Ex his alij in maiori Polonia ad Posnaniam, alij in Podolia domicilia sua constituerunt. Forti namque Viro omnis terra patria est. Et quia latè familia illorum propagata est, altum fuisset arborem familiae numerosius delineare. Illa igitur quae modernis protecto-ribus armorum Rola conuenire possint commemorabo. Albertus Kilianus Kucharski de Kuchary, qui post exercitia nobiliter natus decentia tam in aulis magnatum quam in Castris ex Catharina Garnisonna de Mgurki, suscepit filios Ioannem, qui post militarem occupationem ad consinia Regni, cum Anna Dzikowska matrimonium celebrauit, & suscepit filios milites eximios Seuerinum & Casimirum. Iacobum alterum filium, qui steriliter decessit, & Andream qui ex Heduigi Starczowska Sebastianum, Stanislaum Iesuitam, Franciscum, & filias Catharinam & Annam. Est Andreas occisus a Wolskys de Sulmierzyce. Albertus Kucharski cognomento Krzczan de Kuchary, frater Patruelis Kiliani, ubi deduxit aetatem conuersatione & occupatione nobili in pacatam vitam, suscepit matrimonium cum Gaiowska, ex qua suscepit

Valentinum, Stanisl. Ioann. & Matthiam, sed quia militarem nobili conuenientem maximè considerabant, quo nauarant intento ut operosius, Ioannes obligauit fratri Valentino bona in Kuchary, Kuliny dicta in Summa marcarum 380. Matthias verò sortem suam eidem fratri vendidit & steriliter decessit. Valentinus hæres in Kuchary contracto matrimonio cum Prządowska suscepit Petrum & Paulum filios, sed peste ad Gnesnam sublatis sunt. Hic post modum Valentinus sortes in Kuchary, Stanislao fratri vendidit & alias donauit 1581. Ioann. Valentini germanus frater post nobiles actus in aulis magnatum in maiori Polonia ad Posnaniam contraxit matrimonium cum Sokolnicka de Sokolniki ad Gnesnam suscepit matrimonium & cum illa bona Lubowice, ex qua suscepit Ioann. Stanisl. & Christophorum atq; filias Barbaram Boghuslawski, Derotheam Radzicki, Hedwigim Chłopotowski, consortes & Annam. Ioannes Ioannis filius Ducissæ in Ostrog à puero redditus usq; ad prouectam ætatem in Ostrog & Zbaraz præcipuè Illustrissimi Ducis Præfecti stabuli Regni reddidit cum profectu obsequia. Bona hæreditaria in Vinnicensi districtu, oppidum Sutyska cum villis Zamoiscio concessit, & hic primus in Podolia consedit. Tenuit matrimonium cum Anna Grothomna, ex qua suscepit filios Stanislaum militem contra Abasium cum Nicolao Potocki Generali Podolia, qui contraxit matrimonium cum Cießkowska Eua Nicolai filia, ex qua suscepit filios Nicolaum & Martinum, Marianum & Alexand. Franciscum, & filias Barbarā Matthia Gorka consortem, Annam & Alexandram. Stanislaus alter Ioannis filius à puero ad militarem exercitatus in hunc profecit terminum, ut optimi militis nomen ex diuersis expeditionibus obtinuerit. Pugnavit ad Buffam cum Balabano, ad Orinin & Cecoram cum Odziuolscio, in Prussia cum Stephano Potocki, ad Chotinum locum Rothmagistri tenens cum Wroblowscio. Quam decorum & posteris merita parentum intueri, ita nil turpius quam esse grandem natu senem, & nullum habere argumentum, quo probaret se diu vixisse, quam ætatem. Tenet matrimonium cum Elisabeth Gorczanka Capitanei peditum arcis Camenecensis in Podolia perpetui filia, ex qua suscepit optimè spei & indolis filios Stephanam, Ioannem, Michaelem, & filias Annam, Christinam, Catharinam. Hic secundus est qui in Podolia elegit domicilia. Christophorus tertius horum frater decessit in bello. Extant alij ex altero ramo Kucharscy heredes in Kuchary, Adamus ex Gaionwska natus, & Stanislao parentibus unā cum fratribus, Matthia qui ex Zabokrzycka suscepit Marcianum & Felicem. Adami verò filij ex Elisabeth Rządowska Mattheus, Nicolaus, Paulus, Stanislaus. Simon Kuchariski Andrea filius ex Wargaska natus, hic prænominatus Simon ex Zielenowska suscepit Ioann. qui ex Dorowska suscepit Adamum. Sunt alij à Gabriele, Raphaele, & Troiano descendentes filij hæreditatis sue bona in Kuchary adornant & moribus cohonestant familiam.

Gogolinscij, Qui dum fortunatæ domus stabiliunt virtute fundamenta, ornarunt familiam gentemq; Rolitarum speciosis meritis in Aulis Magnatum atq; in Castris Militaribus. Aliqui verò cum literarum Palladi plurimum detulerunt, in Ecclesiasticis dignitatibus, collegerunt cum pietate fructum, honorum & conscientia. Franciscus Gogolinski Custos Luceorien. atq; à Capitulo prænominato in Parlamento Iudicij Generalis Regni Iudex electus & deputatus, iustitia & veritate odore fragantem rosam, reddidit gratiorem.

Gollscij,

Golscij, Maxima meritis Familia præcipue in Podolia. Stanislaus Golski ex Cuiaviensi Palatinatu in Podoliam miles eximius descendit, qui dum rem Rothmagistri strenue peregrisset, custos limitum Regni denunciatus fuit, & cum legationem ad Turcarum Imperatorem non minus dextere, quam prudenter perfecisset, honoratus Castellania Haliciensis, demum Palatinatu Podolia. & cum arduis belli negotiis nedum præesse, sed hostes laceffere non desisteret, Præfectura Barensi & Palatinatu Russia insignitus fuerat. Creuerat hic cum fama illustri & in possessiones altas, illius erat Buczac, Podhaice, Czar-
tkow, &c. Fundauit Ordinem Prædicatorum ad Ecclesiam ex lapide erectam unâ cum sua consorte Potocka Andrea Castell. Camenecen. filia in Czar-
tkow. Germanus illius frater Castell. Haliciensis, factus est successor bono-
rum, qui consorti suæ Zamiechowska successionem inscripsit: sed hæc omnia breui volubilis fortuna, mollioribus digitis tractanda diuersis concessit perso-
nis, & familia Potociorum detulit.

Krzeciescij in Palatinatu Lancicien. notant familiam suam de Pusniki, antiquo-
rum nulla facta mentione Martinus Krzecieski peragratis multis regionibus
extraneis spirituales vitam elegerat, factus Parochus post suum patrum in
Grodzisko & Swince Diæcesis Gnesne. in Archidiaconatu Vnieiouien. mul-
ta mala, vincula & carceres in recuperandis bonis Ecclesiæ Grodzisce. sibi
commisæ à detentoribus iniquis illorum passus. Ioannes eius frater germanus
parens multorum filiorum pro Patria pugnantium. Alter Franciscus qui u-
nicam suam filiam Sophiam, cum hereditate in matrimonium dedit Matthiæ
Iasinski dicto alias Sokolski, propter bona quedam in villa dicta Sokola gorâ,
quæ est hereditaria DD. Wezykorum in Parzynow, ex qua ille suscepit fi-
lium natu maiorem in Ordine Prædicat. Fratrem Camillum D. Theologum,
multorum sui & aliorum Ord. ac etiam secularium in Philosophia & Theo-
logia discipulorum præceptorem, aliquot opusculorum in utilitatem sui Ordini
prælo in lucem editorum authorem. Alterum Matthiam, qui cum Sere-
niss. Sigismund. III. Rex obsidebat arcem Smolensciam pugnando occubuit.
Iacobus Krzecieski in iure Municipali consultor, & causidicus in Castro Lan-
ciciensis omnium laude dignissimus. Martinus Krzecieski Instigator Regni,
cum aliis virtutibus tum etiam eloquentiæ gloria peritiâq; iuris Patrij, &
animi sinceritate clarus, magno sui apud posteros desiderio mortuus Cracou:
Anno suæ ætatis 38. in Ecclesia FF. Prædicat: in Capella SS. Rosarij B. Vir-
ginis subtus Capellam S. Hyacinthi sepultus requiescit, cuius frater germanus
Canonicus Gnesne.

Rzeszewscij, in Lenciciens Palatinatu.

Gumowscij, in Lenciciens Palat. Ad Psouiam eximius miles Gumowski,
Ioannes sub signis Bielawscij.

Glubiccij, in Lenciciens Palatinatu.

Scicienscij in Cuiavia.

Oslowscij in Lenciciens Palat.

Stęsyccij in Lencicien. Palat.

Rogalscij

Rogascij in Lenciciensi Palatinatu.

Skorniccij in Lenciciensi Palat. Florianus & Andreas eximij milites.

Minscij in Belzensi Palat.

Osuanij in Podlachia.

Wyszelscij in Cuiaua, Petrus Canonicus Vladislauensis, cui germanus frater Mathias Vladislauensis & Plocensis Canonicus posuit ibidem Epitaphiū Anno 1576.

Kobylniccij in Cuiaua.

Sadkowscij in Rauensi Palat.

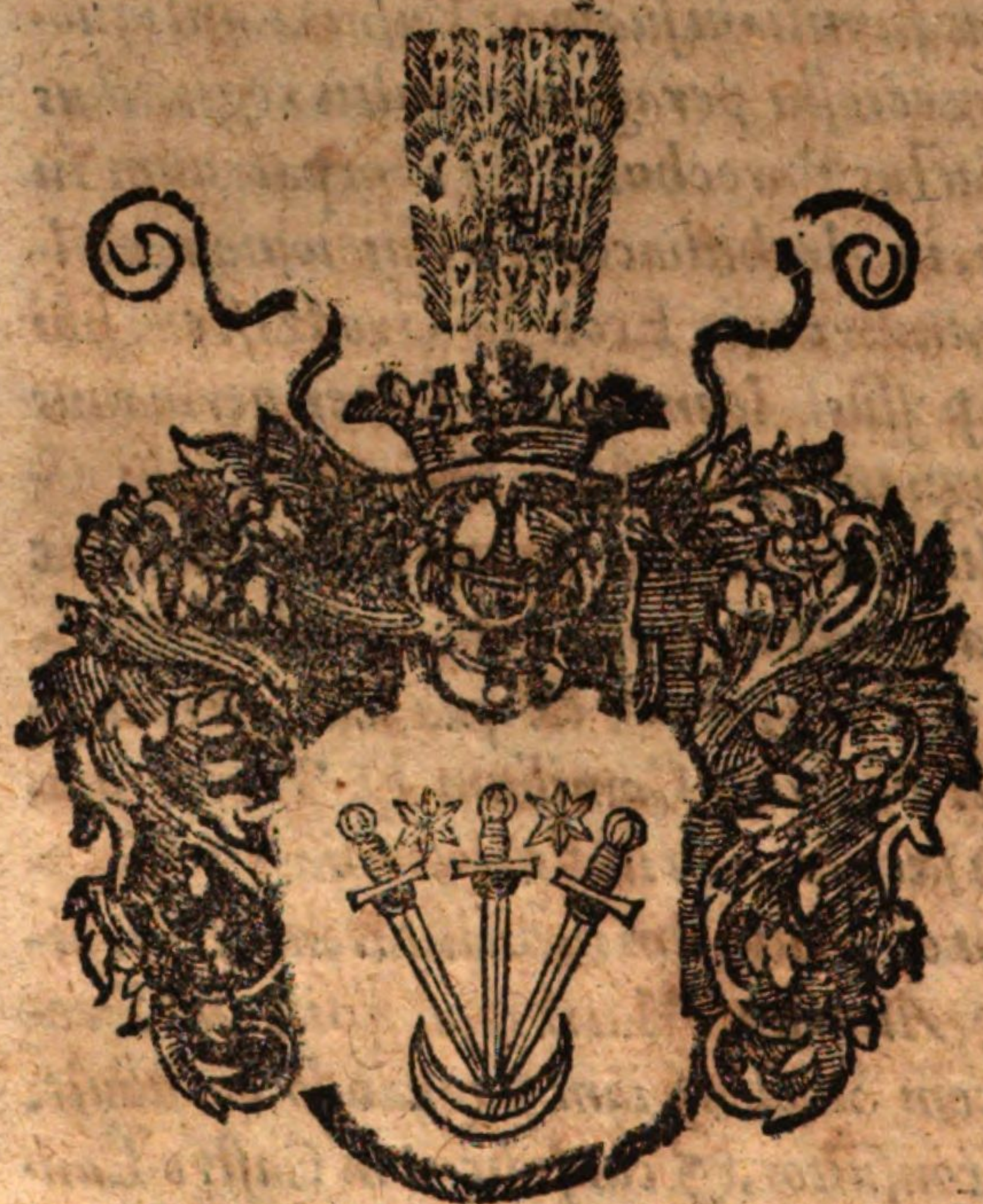
Kochanscij in Podlachia.

Kłobowscij in Podlachia.

Gadomscij in Rauensi Palatinatu.

Danielouicij in M. D. Litu. cui primum talia arma in Comitibus Chrodensibus concessa fuerunt.

R O W N I A.

DELINEATIO.

SVNT tres gladij seu enses veteribus militibus qui erant in usu nudi, integri, concurrentes spiculis ad vnum punctum, quibus supposita est luna, duæ stellæ gladium medium ex vtrâque parte ad manubrium illustrent, campus est rubeus, super coronam cauda pavonis.

O R I G O.

Diuersa de Origine armorum referuntur, alij ex Germania, alij ex Hungaria Originem asserunt, sed ob antiquitatem quam ipsi

gladij repræsentant, quomodo in Regnum illata fuerunt non referunt, Dlugossus de armis dicendo nobilitatis Polonæ meminit ex his armis, Stanislaū de Paſochow virum militiæ præclarum, sed in quo Palatinatu non refert. Et quia Kownia & Rownia conueniunt plurimum ibidem sub armis Kownia familiam Rownia adnotauimus. Quia etiam pinguntur multipliciter arma Rownia, ut Paprocus in 2. Opere fol. 528. adnotauit.

B O N U M P A C I S.

Tantum est bonum pacis, ut sanè dixerit Poëta: *Nulla salus bello pacem te poscimus omnes.* Vnde Martianus Imperat. dicere solebat: *Dum in pace licet viuere, non decet Principem arma sumere.* Et Cicero in 1. Offic.

Offic. *Bella eam ob causam suscipiuntur, ut sine iniuria in pace uiuatur.* Arma presentia bonum pacis præsagunt, nam in lunam conuersi gladij & absconditi, atque stellæ ligantes capulos, edocent pacem datam esse terræ, & dandam per prouisores solertes armorum Rownia. Inter Symbola Salomonis Neugebaueri à Cardano, video gladios duos lauro & palma complicatos, qui mucronibus decussatim positis coronam deferunt, desuper autem pugio capulo coronatus intra stellas & splendorem detentus. Additum lemma: *Qui ius dedit dabit uti.* Satis iocunda & consideratione digna res, docet Regna à Domino concessa, ut in pace Rectoribus suis proficua maneant. Pax enim tuta cuius bello etiam iusto est præferenda, adeò ut ne magnæ quidem alicuius prosperitatis in expectato euentu recusari debeat oblata. Vbi verò pace uti vel non licet vel non debetur, qui ius & potentiam in Regno dedit, dabit uti gladio. Hinc aliqui dum illis pace uti denegatum est in nummis ex vna parte fecerunt cudi capita palis infixæ, in alia duos equites & duos pedites dimicantes, & subscripserunt: *Præstat pro Patria pugnare quam simulata pace uti.* Thuan. lib. 68. hist. Non enim pax est semper cuius bello anteponenda, inquit Polybius contra Pindarum, præcipue, cum difficile sit periurum hominem latere & effugere Deum. Gladios armorum dum intueor in cælo absconditos & à terra submotos, pacem vos cunctis expectatam & amabilem attulisse Patriæ opinor, ac per vestram fortitudinem & prudentiam gladios extractos vaginis suis immisisse contemplor. Adspiret igitur fortuna vestro labori ut quod in maioribus vestris Paßochowo & Pa-cholouieccio admiramini, hoc in posteritate vestra resplendeat.

LINEA FAMILIÆ ROWNIA.

Plurimos in Tomo primo sub armis Kownia posuimus, apparet enim arma Rownia per additionem creuisse à Kownia. Quapropter ibi patiens lector videat, alij autem de armis Rownia incuria quadam ad arma Pawęza & Herburth recurrunt. Amans familiarum lector cæteros adnotabit.

R O Z A alias P O R A Y.

D E L I N E A T I O.

ROSA in perfecto flore coloris albi in campo sanguineo. Super coronam eam et Rosa.

O R I G O.

Rosinus Romanus, qui cum Czecho, à quo Bohemia natiuam retinet denominationem, in partes has vbi nunc Regnum Bohemiae floret, appulerat. Illi à Rosa Rozembergij ibidem dicti. Ex his Poray germanus frater Sancti Adalberti Pragensis ante Episcopus post Archiepiscopus. Gnesnensis, in Regnum ante aduentum fratris sui venerat, & Boleslao Principi reddebat obsequia. Ideò enim Bohemi post discessum ad urbem Sanctam Episcopi Adalberti Porayum fratrem eius non occiderant occidendo illius fratres quinque, in possessione hereditaria Lubicz, Soborium scilicet Spicimium, Sobroslauum, Zemissum & Casslauum, quia iam absens erat & Principi Boleslao regiam offerrebat seruitutem, vnde Poray à nomine viri arma dicta sunt. Ponunt in Regno armorum antiquitatem Anno 996.

R O S A C O R O N A T A.

Regina florum cum rosa esse nuncupetur, non mirandum coronatam dici. Sed alio ex capite coronatam rosam esse voluit in symbolis Salomon à Cardano: *Rosa* (inquit) *sine spinis, coronata rosa dicenda.* Nam si nulla rosa nascitur sine spinis, & vni est sanitas alteri exitium, vt Naturalistae deducunt, si aliqua rosa erit sine spina coronanda erit; apparet enim maledictionem datam à Domino in terram, sublatam fuisse à tali rosa, aut à multiplici effectui rosam coronatam assignabat. Tum quod Homerus rosaceum commendauit in Hectoris cadauere, quod canes attingere non poterant licet proiectum ab Vlisse, tum ob gratiam in rosis secretam, quam & in sepulchris & in magnatum conspectu habent, de quo *Pier. lib. 55. cap. 8.* Sed oleum & propitiationem praebeant rosae, sicut quidam in sepulchro adnotauerat, mihi aliundè rosa coronanda venit. Habeo rosam sine spinis, in campo sanguineo natantem candidissimam tamen in armis Poray, quam vniuersum coronae imo summorum Archipræsulum in Regno adumbrant.

runt. Dicam altius, quam lumina Sanctorum, gloriosæ mitræ Martyrum adumbrarunt, non alio fine, nisi ut oleum & propitiationem generi Polono ferant, impetrent. Talis est Sanctissimus Protector Regni Poloniæ S. Adalbertus, de quo Ianicius.

Qualis Adalbertus fuerit quid Gnesna requiris,

Nonne vides Sancti Busta Beata viri?

Talis Gaudentius Cracouiensis Episcopus, de quo Kantscius

Vera exemplar religionis erat.

Plurima scit doctus Christum pius, ultima merces,

Laus dabitur docto, vita beata pio.

Talis erat Vernerus Episcopus Plocensis, de quo Illustriss. & Reuerendiss. Episcopus Lubienſki. Precibus omnium victus Episcopatum acceptauit, vitæ sanctitate, morum grauitate maximè enituit. Talis erat Bodzanta, de quo Kantscius.

Talia Pontifices vestris monimenta Cathedris

Lingunt: perpetuum talia nomen habent.

Meritò igitur tanta sanctitate præcellōs viros, qui armis Rosarum Poray in hoc ergastulo viuendo vsi fuerant, Rosam illorum coronatam affirmabo, nam nedum illustri virtute ipsam adornarunt, sed vltima corona in cælis ut eos maneret, profectu virenti in virtute, Domino auxiliante meruerunt.

GRATVS ODOR PATRIÆ.

O Dorem gratum, sanitati salubrem, olfactui suauem dulciter manibus ameneque tractare & odorare consuetum habemus. In quem modum Isaac Patriarcha dicebat proximus morti, & in benedictionem filij intentus. *Ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni cui benedixit Dominus.* Quapropter Iul. Cæs. Capaccio in Impresis Symbolicis lib. 2. depinxit rosam in manu viri moliter prementis, cui subscribere licebit: *Gratus odor.* In hoc enim flos rosæ ab alijs floribus differt, quod odorem suum nunquam amittat. Alij florum vel paucō tempore odorem ferunt, vel contriti olent, vel sicci facti odorem dare desinunt, vel fastidium seruati generant. Rosa autem licet fuerit trita, sicca, tusa, diu seruata, semper odorem spargit. Hinc plurimi Rosæ subscripserunt: *Decerpta seruat odorem.* Imò ipsius rubo licet sine flore folijs iam relinquitur & quasi contemptus manet, adscribere tamen honoris & ornatus gratiâ illi quidam voluit: *Non semper neglecta planta.* At arma Poray dum intueor, atque plurimas Illustres familias sub illis dum contemplor, sentio nedum video odorem gratissimū sparsum per manus ipsorum in Patriam, qui nedum Rempub. & Patriam, sed ipsos quoque cælites recrearunt grato odore, scopus propositus illis fuerat publica vtilitas & salus. Non erat necesse illis Ernesti Ducis Lunæburgensis in chartis symbolum exarare, ardentem scilicet facem cum lemmate: *Aliis in-*

seruiendo consumor. Manibus etenim & pectori inscriptas literas tenebant, se suaque omnia consumere, ne Patriam in suo candore, odore, honore pati aliquid contingat, Etsi optima fuit responsio Charilai, quærent: *Quanam est optima forma Reipub.* Respondit: *In qua plurimi de virtutis laude absq; seditione certant.* Profecto Poraij, hoc non iam in quæstionem mouent sed in effectum deducunt, & veraciter obseruant. Considera velim illum Magnum Antistitem & Cancellarium Regni Matthiam Pstrokonscium, cogita illum diligentissimum obseruatorem militaris profectus atque bellatorem Sarmatarum Nicolaum Michalouium Castellatum & Præfectum Cracouiensem. Et nisi osor virtutum fueris, de tanto parente Patriæ Antistite affirmabis, *Superat odore odorem.* De isto verò facile astrues, non canæ sumptu aut voluptatis fruitione, sed maximè prudentia & labore in exercitu cæteros præcedebat.

LINEA FAMILIÆ ROZA seu PORAY.

Poray à quo hæc insignia nobilitatis retinent suam denominationem, qui tempore Boleslai Chabri in Regnum ex Bohemia venerat & prouisus ab eo in Regno domicilia stabilivit. Erat frater germanus S. Adalberti Archiep. Gnesnensis, sed prior in Regnum Polonia, dum scilicet Episcopatum Pragensem adhuc administrabat S. Adalbertus venit, Michouius lib. 2. Poraius seu Poraius Nicolaus, cui Rochatinum à Valachis ablatum post cladem Valachorum cum Palatino suo Alexandro in intestinis Regni per Buczaccios datum fuerat à Ludouico Pol. & Hungaria Rege Anno 1431. Bielsc. fol. 339. Notatur enim fuisse de Lubin, familia autem Poraij erat in Bohemia Lubin seu Lubicz. Alter Nicolaus Præfectus Halicia Porawa in bello Valachico ad villam Krasne in Anno 1450. una cum Petro Odrouaz qui in Mogila ad Cracouiam sepultus est, & Michael Buczak fortiter occubuit, sepulti uterq; Leopoli, Bielsc. fol. 390. In Palatinatu Syradiensi extabant Poraij seu Poraij, & in præsens familia reperitur. S. Adalbertus ex Episcopo Pragensi, Archiep. Gnesn. post Robertum de armis Ciolek Miecislai Monarchæ auspiciis, natus in Bohemia nobilis de armis Rosa in Oppido suo Lubin seu Lubic ex Patre Stawnik, Matre Strzez slaua, susceptus fuerat in Episcopum Pragensem post Dytmarum, Anno 981. in Archiep. sc. Gnesn. Anno 996. sedem resignauit fratri post annos tres, ut predicaret Pruthenis gentilitate obcatis, occisus 999. in Prussia, à Boleslao Chrobry Pol. Rege depositus, in Tremesensi Monasterio à Miecislao Parente erecto. Sepultus Gnesne, quem Otto Imperator in Patronum electum assumpsit & visitauit, atq; coronam Boleslao Regi obtulit. Gaudentius frater S. Adalberti, cui cessit Archiepiscopatum Gnesnensem predicationis Euangelij gratia gentibus S. Adalbertus. Rexit Ecclesiam annis septem, vixit sanctissimè. Obijt 106. de illo Ianicius.

Cessit Adalbertus, frater Gaudentius orbem

Suscepit, viuo fratre iubente, gregem

Germano similis, similis solet esse colore,

Ex vno fuerit quærosa nata rubo.

Ziostaus Episcop. Vratislauier, is de Terra Cracouiensi, successor Petri assensu Vladislai Hermani à Martino primo Gnesnensi consecratus, Anno 1091. Dlugossus affirmat armorum Rosa fuisse. Gaudentius seu Radost Episcop. Cracou: ex Archidiaconatu post Maurum Balduinum Gallum assumptus 1118. quem Ægidius Episcop. Tusculanus Cardinalis confirmavit à Calixto secundo legatus per Poloniam & Hungariam, vir moribus grauis & maturus, & in viros probitate conspicuos benignus & grat osus. Hic decimas Monasterio Tyneensi plurimas concessit. Rexit Ecclesiam 25. annis. Mortuus 19. Ian. 1142. de hoc Kanticius.

Non

Non adeò instructus Gaudentius artibus, haudque
 Clarus erat studijs docta Minerua tuis.
 Sed vitam coluit puram satis atque pudicam
 Et veræ exemplar religionis erat.
 Plurima scit doctus, Christum pius, vltima merces,
 Laus dabitur docto, vita beata pio.

Vernerus Episcopus Plocensis ex Scholastico, qui cilicio & virga, ieiuniis & piis operibus assidue incumberebat, à Bolesta Castellano Visnensi & Administratore à Boleslao Crispo, oris Prussis finitima, quod pagum Carscum eripere Ecclesie non permittebat, in cubiculo fortè in Biskupice per fratrem germanum Bieniaffium occisus fuit. Cromerus lib. 6. Anno 1139. Sed Bolesta dedit igne meritas penas, Bieniaffius verò creditur terra hiatu absorptus fuisse. Erat hoc Anno 1172. de quo latius Episcoporum Plocensium Author. Zyroslaus secundus Episcopus Vroclaniensis post Valcerum armorum Zadora assumptus, auspiciis Boleslai Alti à Petro Gnesnensi Archiepiscopo consecratus, Anno 1170. Obijt 1181. Boguphalus Posnaniensis Episcopus ex Custode Posnaniensi, post Martinum per Capitulares concorditer electus per Iacobum Archiepiscopum Gnesnensem confirmatus, Anno 1147. Dlugossus. Vincentius Kadtubek de Karnow ex Prapósito Sendomiriensi, Episcopus Cracouiens. post Fulconem per Henricum Archiepisc. consecratus, scripsit Chronicam Pol. Salomeam sororem Leschonis Haliciam reduxit filio Hungaria Regis Andrea Colomano Anno 1208. Habuit fratrem germanum Boguphalum, qui reliquit filios Boguslaum & Sulislaum. Pater illi Boguphalus, Mater Bogna, donauit in vita bonâ hereditaria Monasterio Andreiouiensi Ord. Cisterciensium Czernikow & Soycon, in presentia Henrici Archiepisc. Gnesnensis, Gedeonis Plocen. Ogieri Krusuien. Episcoporum & Principis Pomerania. Monasterio verò Pokrzywnicensi villas Nickisiatke & Karnow filiis ex fratre sub excommunicatione interminando ne audeant repetere. Accepta benedictione & licentia ab Innocentio Papa, resignauit Episcopatum, & factus Religiosus in Monasterio Andreiouiensi, Obijt post annos quinque cum opinione sanctitatis, & in medio Choro à Fratribus sepultus 1223. de illo Kanticius,

Munere perfunctus bisennis Præfulis annis
 Fit Monachus, charum deseruitque gregem.
 Officium graue Pastoris ratus: Arrigat aures
 Qui capit intrepida tanta pericla manu.
 Conscripsit Regum vitas & gesta suorum,
 Hinc Patria æternum nomen ab orbe ferret,

Boguphalus Posnaniensis Episcop. ex Cantore Posnaniensi & Canonico Cracouiensi post Paulum primum à Falcone Archiep. Gnesnen. consecratus 1243. Rexit Ecclesiam annis decem, successor eius Petrus Prandzitarum Famil.æ. Hæc Dlugossus vt supra. Boguphalus tertius Posnaniensis Episc. notabat familiam suam de Czernielin. Hunc alij armorum Kosy ponunt, sed Dlugoss. & Papr. in secundo Opere armorum Rosa ponit sub A. 1254. Bodzanta Iankoutus de Iankow Episc. Cracouiensis, assumptus Anno 1348. sedit annis 18. Mortuus 1366. De hoc Kanticius in Vitis Archiepisc. & Episc. Cracouiens.

Auxit ouile sacris aris & legibus eius
 Defendit, prædam nobilitatis opes.
 Talia Pontifices vestris monumenta Cathedris
 Linquite: perpetuum talia nomen habent.

Michałowscij de Michałow, eximij Patriæ defensores & Regum obseruantissimi. Nicolaus Palatinus Sendomiriens. demum Castellanus Cracouiensis & Præfectus, summum in Patriam amorem dum Supremus Dux Exercituum Regni fuisset declarauit. De illo refert Cromerus lib. 12. Bielscius fol. 347.

Illi Simon Starouolscius inter Bellatores 34. in Ordine tale Epitaphium apposuit:

Æterno luminum Patri,

Sepultus hic strenuus Sarmatarum bellator, Nicolaus Michalouius Gente Roseus, Castell. & Præfectus Cracou: qui Moschouiticis, Tartaricis, Bulgaricisque bellis exercitatus, Generali totius Poloniæ expeditioni contra Theutones, Prussienfes præfuit sub Vladislao Iagellone Rege, cuius disciplinæ diligentissimus obseruator, multis fortibus factis, constantis atque impigri Ducis famam est consecutus.

Korozwenscij, seu de Korozwęki plurimi & dignissimi Senatores fuerunt. Creslaus in Anno 1174. de quo Cromerus lib. 3. Dobieslaus Castell. Crac. Anno 1380. Creslaus de Korozwęki Castell. Sendomirięn. à Iagello Præfectus Luceoria, Cromer. lib. 15. Habet acta illius breuiter compilata Starouolscius in Bellatoribus. Alter Creslaus Castell. Vislicia. Item Creslaus Episcopus Vladislauięn. successor Petri Moßynski armorum Lodzia ex Cancellario Regni, cui successit Vincentius armorum Nowina, Cromer. lib. 13. Andreas Rosa de Kuczewo alias de Kurozwęki Archiepiscop. Gnesneń. auspiciis Sigism. primi 1503. De hoc Ianicius.

Vna tot ætates vixit rosa florida semper

Et vernans nullo tempore digna mori.

Cana quidem sed grata tamen fuit omnibus illis,

Qui choreas ludos deliciasque colunt.

Zawisius de Kurozwęki Episcop. Cracouięn. filius Dobieslai Castell. Cracouięn. Erat Vicesgerens Regni Pol. à Ludouico Rege Pol. & Hungariæ institutus. Fundauit Cracouia Mensionarios decem, qui Officium B. V. M. decantarent. Bielscius. folio 254. Dobieslaum de Korozwęki Palat. Lublineń. diuersa priuilegia referunt 1475. Stanislaum de Kurozwęki Canonicū Crac. postmodum Vicecancellarium Regni multa priuilegia referunt 1475. Nicolaum de Kurozwęki, quæ bona nunc in domo Zadororum Castell. Lublineń. alterum verò Castell. Rospersceń. literæ plurimæ in Anno 1505. referunt. Gruszenscij, Ioannes Gruscinijs de Ianowice, ut Damaleuicijs Episcop. Vladislauięn. Author, at Cathalogus ut Paproc. in 2. Opere dicit, notabat familiam de Gorniewice & Gruszyce, Filius Vexilliferi Syradień. ex Margaretha Naramowska progenitus, ex Custode Cracouięn. & Canonico Gnesnensi Episc. Vladislauiensis, qui omnes cogitationes suas in emolumentum & ornatum Patriæ & boni communis conuerterat, sed post 12. annos ubi mors Thomæ Strzepinski Episc. Crac. sedem sine pastore habuit, in ambitionis flammam accensus, & electum à Capitulo Lutecum de Brzezic, & datum à Sede Apostolica Iacobum Sienieski mouit, & quadriennio misere afflixit Cracouięn. sedem. Nec ambitio obtenta sede Cracouiensis cessauit, sed ubi mortuus Ioannes de Sprowa Archiepiscop. Gnesnensis, fauente Casimiro, Primas, primusq. Princeps

ceps institutus est, & sicut vixit ita mortuus est. Sed non fuit tamen in toto damnandus, nam plurima quoque pietatis opera & promotionis Ecclesiarum prestitit bona, Louicia Fratribus Minoribus erexit Conuentum, In Rzegow Ecclesiam edificauit, fundauit, prouenta Ecclesie Sendomiriensis B. V. Mariae auxit, & alia bona impleuit. Hominis igitur iudicium Dei misericordia superet, nam nemo sine peccato est, imò omnis homo mendax, solus autem Deus verax, nec deerit diuinum, ubi deest humanum auxilium. Nicolaus Kosmider seu Koswider Gruszczeni, frater germanus Archiepiscopi Calissie Patribus Bernardinis hoc beneficium prestitit, quod tabernam Ecclesie illorum propinquam comparauerit & Conuentui donauerit. Bartholomeus tertius frater Castellanus Calissiensis, Bielsc. de illis fol. 458.

Kozminscij, viri militari & trophæis Castrensibus ornati. De Bartholomæo Cromer. habet lib. 14. & 15. & Bielsc. fol. 254. qui notam in familiam induxit.

Choteccij, qui Kozminscij quoque, ut notat Bielscius loco adducto.

Krzepicij de Borysowice, Andreas ex Archiepiscopo Theomunensi Archiepiscopo Leopoliens. demum Gnesnensis, vir literarum amantissimus & hilaris. Obijt 1510. Si iste est Andreas de quo Ianicius dicebat, vide superius. Krzepiccius unus habuit Andrea Rytwianski ex Teczynska progeniti filiam natam ex Elisabeth Szydłowiecka, cum ipsa filiam procreauit Zgorkonum matrem. Papr. in secundo Opere fol. 92.

Iaktorowscij, ex Krzepicciis procedunt. Clarefcunt namque lumina familiis donec à sole uero non retrocesserint.

Izbienfcij, seu Rusieccij in Maiori Pol. Benedictus Izbienfki Episcopus Posnaniensis 1545. vir exemplaris & fidei propugnator, ut potè qui hæresim ortam in Posnaniensi tractu opera Pauli Dominicani eradicauit. Sic faciunt Pastores quibus uirtus & probitas ad talem dignitatem uia est, 1553. moritur. Erat prius Camenecen. Episcopo. post Ioannem Drohoiowski, qui in Chelmensem promotus. Paprocus in 2. Opere fol. 85. Germanus frater illius erat Petrus Canonicus Vladislauen. Secr. R. M. ut Epitaph. Cracouie in Ecclesia SS. Trinitatis demonstrat 1518. Martinus Izbinski seu Rusiecki filius ex fratre Episcopi Scholasticus Cracouien. Gnesnen. Posnaniens. Canonicus, hic in Izdebno Patrie solo è lapide construxit Ecclesiam, & in Strzatkow Episcopatum Posnaniens. oblatum conditione ut decem millia Regi numeraret, recusauit dicens: Anathema pecuniam danti & accipienti, sed si me dignum tanto gradu Rex existimat, conferat gratis.

Buzenscij, ex Poraj stirpe descendentes à Buzenin Oppido à Porajo primitus fundato, ut in uita Pstrokonfcij Lubienfki Abbas tunc Tynieccensis deduxit, in Palat. Syrad. Spytko de Buzenin, Dapifer Syrad. Oppido Buzenin magno libertatem ab exactionibus regalibus obtinuit ad quinquennium Anno 1378. Filius uero suus Spytko à Vladislao Jagello Anno 1419. eidem Oppido forum annuale

annuale in Feſto S. Catharinae Virg. diebus quatuor, forum ſeptimane ſer:is
 quintis impetrauit. Eius filij ut patet ex reformatione cum Elizaeth de Brol-
 no Petrus Zawiſſa qui occiſus clade Bucouiana relicto filio ex Borowiſka.
 Ioannes ex Borzykowſka armorum Abdank reliquit filios tres & filiam, pri-
 mo Andream Dunin conſortem cum quo habuit Sebastianum, & filiam Marga-
 retham Romiſſewski coniugem, ſecundo erat Thobaſij conſors, qui nunc Zalu-
 ſcij vocantur. Ex altera uero coniuge Catharina de Dziatkowice ſuſcepit
 Hieronymum Zupparium Cracouię. & Secr. R. M. Epitaphium eius in
 Zadzim ex marmore & in tabula ex Orichalco refert 1538. cuius poſtmodum
 filius erat Theſaurarius Regni & Praefectus Brzezineń. Dobcyen. Krzeco-
 wſcenſis, reliquit ex Regina de Witowice Czerna armorum Nowiną, cum in
 dote acceperat Zabno duos filios, ſed reſceſſit poſt a fide Catholica. Filij Ipa-
 nis ex Borzykowſka tres, Spytek Canonic. Crac. & Gneſnen. Albertus ex Ro-
 ſoſka non ſuſcepit prolem. Ioannes qui ex Catharina Łaſka armorum Korab
 reliquit Nicolaum, Spitkonem, Ioannem, Adalbertum, Sebastianum, Petrum
 Iudicem Terrae Syradień. ex Heduigi Konopnicka Andream Capit. Vielunę.
 filia armorum Iaſtrzeb reliquit duos filios quatuor filias, uixit annis 67. men-
 ſes 5. Filij uero Hieronymi erant, Paulus Dobcicen. Praefectus, Petrus qui
 cum Conſtantia de Miron Sigismundi Myſkowſki, Capit. Oſwiecimen. Za-
 toren. filia, Praefectus Dobcicen. poſt deceſſum fratris reliquit filias. Petrus
 de Buzenin Iudex Syradienſis, Hieronymi Theſaurarii frater reliquit duos fi-
 lios. Ioannem Capit. Oſtrzeſouien. Aulicus Henrici & Stephani Regum, ali-
 quot legationes peregre honeſtiſſimę peregit, bella ad Gedanum, Poſoſcum,
 Wielkolucum, Pleſchouiam perfecit, Obijt in flore ipſo Dinenburgi, Vilnae
 ſepultus in Eccleſia S. Ioannis. Hieronymus alter filius Caſtell. Syrad, doctri-
 na, pietate, Catholicae religionis profeſſione commendatus, quatuor reliquit fi-
 lios, ex quibus Spytko erat Caſtell. Konarien. Syradien. qui ex Anna Rudni-
 cka filia Ioannis Rudnicki Caſtell. Syradien. armorum Lis ſuſcepit prolem, ex
 quibus Ioannes Buzynſki Decanus Lencicien. & Canonicus Louicienſis.

Pſtrokonſcij, qui proprie ſunt Buzenſcij ſeu Buzinſcij, nam Ioannes de Buze-
 nin primus, quod in diuiſione paterna hereditatus uilla trum ſtuniorum Uarta Grabica &
 Vidauia concuſſu nobilis & ſtrokonie ei ceſſiſſent Pſtrokonius appellatus fuit. qui in bello quod
 Caſmirus Jagello conuictus cum Uladiſlao filio Bohemiae Rege ad Fraſiſſaniam copiis contra
 Matthiam Regem Hungariae occiſus fuit, reliquit filios duos. Zbigneum qui ut diximus Ca-
 non. Gneſnenſis fuit, & Matthiam, qui poſt merita ſt pendia fortis & heroica animi cum
 Margaretha Tarnouia matrimonium contraxit, ex qua reliquit filios Zbigneum, Ioannem,
 Iacobum, ex quibus Ioannes Caſtell. Konarienſis, in Cuiavia ſingulari prudentia & integri-
 tatis laude floruit. Iacobus uero iuris Patricij intelligentiſſimus, praeſentibus conſilio ſano &
 Reipub. plurimum profuit. Zbigneus animi & corporis dotibus inſignis, milita in Patria,
 & apud exterarum nationum deditus gloriam ſibi parauit, ex Barbara de Gaięwniki Ioannis Lu-
 brzanſcij Ep ſcop. Poſnanien. nepte duos filios excitauit, Matthiam & Ioannem iſte Ca-
 ſtell. Vielunenſis mortuus. Matthias uero qui ſemeſtris ſuffocatus fuerat, & per uotum ad
 uitam reſtitutus, atq; iterum in aquis ſuffocatus miraculoſe conſeruatſus fuerat. ſicut in uita
 illius

illius Reuerendiss. D. Stanislaus Lubienſki refert, Hic Præpoſitus Iuniuſadiſtauienſ. à Sereniſſ. Sigism. Auguſt. renunciatus recuſauit, in exteris poſtmodum in diuerſis nationibus virtute & ſcientia illuſtratus, ita profecit, ut duo Archiep. cum Episcop. de illo certarent, ſed Archiep. Karnkouio ceſſit, poſt virtutis experimenta Præpoſitus Louicienſ. poſt Canonicus Gneſnienſis inſtituitur. Poſt deceſſum Sereniſſ. Stephani Regis legatus à Karnkouio ad factioſas Procerum Conuentiones, Sigism. electo Regi miſſus obuiam à Karnkouio, Bernardi Maćieio- uij Luceorienſ. Episcop. Romam legato à Rege legationis Secretarius. Referendarius factus ſucceſſit in Episcopatum Premislienſ. ex ViceCancellario Cancellarius difficillimo tempore Rokofij, ubi pacem inter Regem & Rokofanos compoſuit. Delatus ei Episc. Cuiauienſis, dicen- do Aue Maria mortuus eſt in Domino diem mortis præſciendo. Felix Pſtrokonius, qui pieta- te in pauperes religioſos ſtudento, ita Patria, religioni, & tibi meruiſti, ut ſanctæ & pie ſpiritum redderes Domino & Creatori tuo. Hac ex vita illius punctatim deſumpta, lector in fonte latius cognosceſet.

Dambrowſcij in Syrad. Palat. Spitigneus Comes Palatinus Lencicia, huic Con- radus Dux Cuiauia, & Lencicia ob fidele ſeruitium eius poſteritati contulit villas Dambrowa, Rogacowo, Makofyſe, Tarlino. Et Caſimirus Dux filius villam Skrepſowo 1248. Filij illius Thomas, Theodoricus, Pielfa, Peregrinus, Ioannes, cuius Ioannis filius Stanislaus Archidiac. Gneſnen. Crac. Vladislau: Canonicus, ſepultus Cracouia aliquot Archiepiſc. Gneſnenſium Cancellarius 1572. Nicolaus Dambrowſki ultimus filius Subiudex Syradien. cuius filius Adalbertus Enſifer Syradienſis.

Garniſij in Syrad. Palat. Stanislaus Dapifer Cracouia, vir humanitate, beneuo- lentia inſignis, conſors ſua Działyńska. Sunt in Podolia Garniſij militia & beneuolentia clari.

Wilczek in Ruſſia, Archiep. Leopolienſis, de quo Cromerus lib. 30. Skrobifo- uius Canonicus Leopolien. de illius vita ſoluta oratione & carmine ſcripſit. Derſlaus Succamerar. Leopolien. 1503. In Anno 1576. erant fratres quatuor, Martinus Tribunus Leopolien. diuitiis & poſſeſſione clarus. Nicolaus celebs per annos 40. demum mente captus obiit. Ioannes cum Balicka reliquit pro- lem. Paulus eximius miles, morum maturitate & pietate inſignis.

Wilczyńſcij in Cuiauia, Viri doctrina & conſilio clari, ex quibus Bartholomæus ornamentum Patriæ & Reipub. decus.

Rożyccij in Palat. Lencicienſ. quorum familia ſtorida odoratis roſis creuit ibi- dem in duas villas Rożyce maiores & minores, ſpargunt hi omnes odorem vir- tutum in Patriam, bonæ famæ in ornamentum familiæ ſuæ, ex quibus aliqui, quia ſub Arce Liwa contra Moſchos feliciter arma geſſerunt, arma Doliwa aſſumpſerunt, quorum poſteri nunc armis Doliwa utuntur. Stanislaus Ro- życki VicePalat. Lencicienſ. ſortes ſuas in Rożyce diuendidit, ex Moſczyńska armorum Natęcz reliquit 4. filios, ex quibus tres ut eorum iam triplicata Ro- ſa magis in Patria meritis redoleat, militia ſeſe addixerant, quorum iam unus militari inſeruiens occubuit. Andreas in Pruſſia contra Guſtauum, Iacobus ibidem & ad Chotimum contra Turcam militando in Caſtris Patriæ obſequia reddiderunt. Ioannes verò militia ſpiritali Chriſti addiſtus, Præpoſitus

Costensis, & Gorkanus in Gorka dicta Mieyska strenuè certat, ut suis prædicationibus etiam in Ecclesiis Religiosorum pro Concionibus eruditorum Christi bonus odor fiat. Extat eius concio in funere Illustriss. Venceslai Ossowski Castellani Naklen. in Ecclesia PP. Bernardinorum Costeni habita 1643. Typis mandata satis erudita.

Iamiolowscij ad Gnesnam, Doctrinæ & prudentiæ gloriosi æmuli.

Trzebienscij in Masouia, Conseruant gloriæ nobilitatem literis & gladio.

Grochowicij in Maiori Pol. Iacobus post dignissima merita in Patriam contracto matrimonio cum Ursula Gwiazdowska armorum Bogoria reliquit Petrum, Ioannem & Venceslaum. Erat ex illis Abbas Vagrouicensis, modernis temporibus.

Gorscij in Pilznensi districtu, Eorum virtus erat præcipua non deesse Patriæ & domui.

Meczynscij in Lublinensi Palat. clari militia & actibus gloriosis.

Wybranowscij in Palat. Calisien. de Wybranow familia antiquissima meritis in Regno, & diuersis dignitatibus clara. Martinus baro in Wybranow vir pietati & honestis actibus deditus, ex Sophia Krolikowska suscepit Matthiam, qui post redditam obseruantiam nobili in Patriam debitam ex Catharina Rogalinska suscepit Laurentium, Matthiam, Albertum, Lucam & Stanislaum. Hi in diuersis Palatinatibus domicilia sibi constituerunt. Laurentius in Sanocen. qui Rothmagister eximius in Moschouiam sub Sereniss. Stephano Rege, de quo multoties Reinaldus Heidemsteinus de bello Moschouitico mentionem facit in 3. & 4. libro, in negotiis Reipub. vigilans & dignus ciuis, reliquit filium Stephanum militem strenuum, & virum in negotiis amicorum pertractandis felicissimum. Matthias ex prænominatis frater, continuus miles in Moschouia, & in M. D. Litu. à Sereniss. Rege Stephano donat onem seu prouisionem obtinuit, reliquit filios Casimirum, qui aduerso conflictu in captiuitate Turcica obiit. Andream & Ioannem, qui in eodem Duc. Litu Patria reddunt quod generose nati profitentur ad Comitata Generalia Regni Nuncij erant multoties. Albertus verò gloriosis actibus & virtute floridus in Lublinen. Palat. degit, reliquit Thomam, Lucam, Andream, Martinum, primi tres eximij milites, ultimus Aulicus Sereniss. Vladislai IV. Regis. Lucas cum Grochowicka Abbatis Vagrouicen. sorore reliquit filios tres & filiam, ex Iabtkowska verò filios tres dignos Reipub. viros. Stanislaus verò pro benè meritis à Sereniss. Steph. Rege accepit bona in Russia, reliquit filios sex. Albertum successorem bonorum paternorum à Sereniss. Sigismun. III. Martinum Capitaneum Zarnouicen. & Burgrabium Crac. R. M. Secret. virum ob egregias animi dotes omnibus gratissimum, qui dum maximè florere debuit, & bono publico prodesse studuit, veluti flos falce mortis succisus cecidit. Sigismundum Aulicum S. R. M. qui reddendo obsequia Sereniss. Regibus Sigism. III. & Vladislai IV. ab eis tenuit in premium bona Cruouiam ad Varsauiam ubi etiam amplas possessiones hereditarias præsertim Ciesie & Ianow, & alias habet, Dapifer Terra Varsauen. creatus ducit nominis sui iucundum progressum, consors sua Petri Zabiccij Castellani Liuen. filia. Tres filij huius Stanislai Franciscus, Petrus, Sebastianus vitam spiritualem sacris mentibus profitentur. Petrus Canonicus Vislicien. S. R. M. Secret. Sebastianus in Religione S. Francisci Minorum Conuentualium professus primò per quadriennium in Conuentu S. Francisci Crac. Guardiani officio satis laudabiliter peracto Ministri Prouincialis officium summo cum honore Religionis tanquam verus Pastor sui gregis gessit, tandem iterum officium Guardiani Crac. verbo & exemplo præcundo gerit. Istorum sex filiorum vnus Stanislai Wybranowski extat Epitaphium Samboria apud Patres Dominicanos cum tali inscriptione.

G. D. D. Stanislaus de Wybranow Wybranowski, maiorum virtute, nobilitate Illustris, hic situs est, pietatis & religionis cultor eximius, ad præstantiora industriam suam reuocans gloriæ ornamenta, Augusti, Stephani, Sigismundi III. Regum felicissimis auspicijs, tum belli, tum pacis rebus præclare gestis comprobavit, inter suos pacatæ concordia studiosus, simultatum, dissensionum expugnator acerrimus, maturus ætate, dum Patriæ reliquum vitæ & amoris vult impendere, & Tartaricum latrocinium cogitat reprimere, telis Scytharum infracto pectore defessus, inter hostium cladem & vulnera occubuit 1621.

Chlebowscij ex Wybranowsciis, spem sui gratam relinquunt, nam etiam spina grata est, ex qua speratur rosa. Albertus de Wybranow Chlebowski, obsequia sua detulit Stephano Regi, contra Moschos Rothmag. Iacobus de Wybranow Chlebowski frater germanus Alberti Capit. sub Stephano Rege contra eosdem Moschos pugnavit, & aliquot arces ab illis per longum tempus possessas recuperavit, multosq; ex hostili exercitu in captiuitatem deduxit, inter quos & duo Palatini fuere, quos cum Stephano Regi obtulit, magno præmio fuit ab illo affectus. Matthias Chlebowski Capit. in Vngaria in Ciuitate Budzinensi, ubi multa præclara & suæ familiæ debita gessit, & inde in Patriam rediens, in Vielunensi Terra post labores suos requieuit, filij eius fuere Stanislaus & Ioannes, Stanislaus pugnando cum Tartaris sub Orinin occubuit. Ioannes vero est superses in Galewitze.

Swiniaricij ex Wybranowsciis, Albertus Swiniarski Canonicus Posnaniensis, Secr. R. M.

Niekmierowscij in Syradieñ. Palat. Erat ex illis Capit. Krzepiciensis, tenuit Buseninum, Widawam, & Lutomirscum, reliquit filios tres, ex quorum uno Martinus ad Reipub. negotia dignissimus.

Biernaccij in Calisieñ. Palat. Proficua Patriæ & domui exercent.

Strzalkowscij in Calisieñ. Attendunt rebus honestis & decoro splendidibus.

Dobrosolowscij in Cuiavia, in Maiori Pol. & in Russia. Martinus Bogdani Principis Valachia tempore acerrimus defensor à Turcis Arcis Chocinensis. Rothmagister creatus, eximia factorum de se Reipub. protulit testimonia. Fratres ipsius germani Gabriel & Stanislaus milites strenui.

Zakbenschij in Syradieñ. Palat. Iacobum de Zaksyn Canonicum Gnesnensem, ibidem Epitaphium refert Anno 1518.

Chrzanowscij ibidem. Virtute gloriam venantur.

Kodrepscij ibidem, Animum & vires, Castris & palaestra illustrarunt.

Sobiekurfcij ibidem, Æternitati componunt facta.

Kuczowscij in Syradieñ. Palat. Andreas Abbas S. Crucis Calui montis 1576. ut ibidem Epitaphium, ex germano illius sunt filij militia & virtute clari.

Sobieherfcij in Maiori Pol. Iacobus ad Reipub. negotia, & Tribunalitia Regni aptissimus & rectus.

Garkowscij ibidem, Domui suæ sic disponunt ut præsentia ornent, futura edificent tempora.

Krepšcij in Syrad. Palat. *Fortuna fugaci non amittunt eternitati parentare.*
 Latkowskij in Syrad. Palat. *Mathæus ad Reipub. commoda natus, sub Præse-*
ctura Lublineñ. Ioannis Teczynski Castellani Woyniceñ. erat Notarius Ca-
strensis. Matthias Latkowski eximios quinque reliquerat filios, ex quibus Si-
mon in exteris nationibus exercitio militari & triumpho de hostibus clarus,
miles de Malta eximius Comendor Opaviensis, de cuius nobilitate Sigismun.
August. Rex Pol. Anno 1564. testimonium Maltensibus præbuit. Adducit
hoc in 2. Opere Paproc. Stanislaus germanus Simonis, Italica, Gallica, Ger-
manica lingua peritissimus, extant literæ in 2. Opere Paproc. de illo à Steph.
Rege illi Anno 1581. concessæ.

Zalenkij in Prussia. *qui ex Maiori Pol. ibi domicilia transtulerunt, notabant*
familiam suam de Dębnicą. Ioannes Castell. Gedanen. Volboren. Tucholen.
Iasienscen. Capit. Magni nominis vir & dilectus Sereniss. Sigism. Augusto.
Ex Taszycka Iudicis Cracouien: filia suscepit Ioannem, cui ipsa Regina educa-
tionem, & promotionem post decessum Matris ante ad seruitia sua deputata
procuravit. Gidzielskij.

Złobnickij, *Bonum honoris æterna mente reuoluunt.*

Zamoszczij, *Tractant conscientie veritatem.*

Mikorskij, *Spernunt lenocinia vitæ.*

Dobrzelewskij in districtu Piotrkouienſi, *Sani animi sanum consilium seruant.*

Sucheckij, *Obseruant coronam vitæ.*

Krolikowskij in Sendomiriensi Palat. *Vigilantia & solertia aspirant ad bonum.*

Przeborowskij, *Caudent honesto progressu proficere.*

Samprachouij in Sendomirięñ. Palat. *Explere magnorum facta desiderant.*

Krzepickij, *Valentinus Notarius Thesauri, ex Kazimirſka reliquit prolem.*

Paluskij in districtu Chęćinenſi.

Radzińskij in Palat. Cracou: *Parentum imitatione superant merita.*

Skotnickij in Masouia, *Ex his Gaspar in Palat. Cracouien. transijt & reliquit*
filios Petrum, Lucam, & Gasparum.

Iaroskowskij, alias Witkowskij in Palat. Lencicieñ. in districtu Brzezinen. *mo-*
rentur honesto Patriæ & virtute Reipub. Iacobus Iaroskowski in Castris mi-
les eximius, in Comitibus Regni Nuntius consultissimus, ex Oſkowska armorum
Lubic germana sorore R. D. Melchioris Oſkowski Præpositi & Officialis
Generalis Leopolię. Canonici Camereren. reliquit Stanislaum militari vir-
tute clarum, Petrum, Alexandrum, sub Sigism. III. in Moschouia ad Smolen-
ſcum militem eximium, qui primus à bonis Witkowie ex diuisione sortitus vo-
catus fuit Witkowski, unde & posterius eius vocantur Witkowskij. Hic ex Chri-
ſtina Koſkowska armorum Dolegá, quam Kalinska armorum Topo: soror ger-
mana Reuerendiss. Luca Kalinski Episcopi Nicopolien. Suffraganei & De-
çani Leopolię. progenuerat, reliquit filios Lucam, Matthiam, Stephanum,
& filiam Catherinam Monialem in Ordine S. Brigittæ Leopoli Iustinam di-
clam.

Etiam. Lucas Witkowski filius Alexandri spiritualement vitam elegit, Canonic. Leopoliensis. dignissimus, Parochus Iauorouien. vigilantissimus, Prothonotarius Apostol. doctissimus, S. R. M. Secr. Stephanus Witkowski cum Odrzywolski miles contra rebelles Kosacos, cum Kowalski in Prussia contra Gustauum. N. Iaroskowski nepos ex fratre Iacobi Iaroskowski sub vexillo Regio miles ad has usque tempora.

ROSINIEC seu RASINIEC.

DELINEATIO.

EST solea equi disposita calcibus inferius, in summitate. defert crucem, cuius altitudinem occupat corpus extensis alis rostro deferens annulum, ad extremitates vero calcium soleæ sunt singulæ sagittæ, quasi à radice calcium progredientes differenter tamen, nam ab vno calce currit sursum acumine feriens sagitta, alterum verò calcem dextrum videtur sagitta acriter ferire. Super galeam verò & coronam sunt cum annulo aureo corui oblectamenta, campus est ceruleus, sagittæ albæ.

O R I G O.

NEMO est qui arma hæc ex armis Slepowron venisse non consideret, non enim differunt alio, nisi additione sagittarum ad cornua soleæ. Ratio verò additionis cum in Regno successerit facili negotio ex Historia plurimos motus bellicos hostium in Duces Masouia, & ipsorum Ducum tum inter se tum in Russos, Lituanos, Tartaros referat. simul innumeros milites fortes & strenuos, qui pro audaci & forti in bello progressu, strenuo felicique successu æuiternum nomen cum honore, stemmatibus & prouisione in præmium retulerunt, clarè & latè calamo celebrauit. Ex quibus erat nobilis vir de familia Slepowron cognomine Rosiniec, qui tanta cum forti hoste & hostiliter pugnante dum ageret, auderet, susciperet, ut in medio sagittarum ceu grandinum desursum & ex recto impetentium nihilum formidauerit, sed calcibus soleisque equi fortitudinem Tartaricam inuadentem demolierit, confregerit, retulit à Ducibus Masouia ad ornatum familiæ suæ & præmium additionem sagittarum duarum ad cornua soleæ, & in prouisionem perpetuam aream certam monticulis aliquot circumse-

ptam, quæusque in præsens in districtu Varsaviensi ex cognomine ipsius Rosincegorki appellata remanet. Sic igitur aucta arma Slepowron, & ornatum domui attulerunt, & nouum stemma cum suo Proclama Rosiniec à cognomine militis obtinuerunt.

FORTUNA VIRI FORTIS.

Summam & honestissimam fortunam non alicui magis, quam viro forti adscribendam fore plurimi existimârunt. Hinc Aprologi Martem inter Planetas supremum fecerunt, & lateri Iouis admouerunt. Iconologistæ, cimam militaris gladij, nunc lauro, nunc rosis, nunc stellis, nunc coronis, nunc gemmis, nunc torquibus pretiosis adornare, (gravi in hoc speculata animaduersione) sanxerunt, concupierunt. Neque deest fortificans ratio, quò enim fortior vir est, eò fortuna erectior. Imò Plin. dixit: *Viri fortis animus quò plus premitur, magis quoque seuit fortuna.* Hoc est erectior fit. Declaret intentum Themistocles, Hic post varia fortunæ ludicra, tandem in Persica gloriatur dicens: *Periyssemus amici nisi periyssemus.* Quasi diceret, ipsa aduersa fortuna atque instans ingensque malum, summam mihi contulere fortunam & optatissimum bonum. Exuli namque & in Persia nouiter commoranti, tres illi ciuitates à Sacho Persarum Rege donatæ fuerant. Quod si in viro forti animaduertere omnibus licet, animum in periculis rectum, immobilem conseruare, fortunam nouercantem a quis oculis aspicere, Patriam nisi cum vita non relinquere: iam nulla felicior dies fortunatiorque vita dicenda erit, nisi viri fortis. Norunt enim illi quod Ansonius instruebat.

Si fortuna iuuat, caueto tolli.

Si fortuna tonat, caueto mergi.

Arma præsentia dum inspicio, video ornata cruce, annulo, coruo, sagittis. Vnde iam satis persuasum habeo, Fortis viri fortunam. Sed posteritas atque Patroni dictorum armorum vt viri fortis fortunam retinere & conseruare valeant, velim illud Constantini Imperatoris ante oculos teneant. Visa ille cruce tantam in Domino fiduciam posuit, vt illud Propheticum quasi sibi intonatum audisset. *Ego ante te ibo & gloriosos terræ humiliabo.* Vester Rosiniecius qui glorioso nomini ac splendori generis ornatum laureâque ex propria virtute addidit, & posteritati viam consequendæ æternæ memoriæ reseruit, inspecta maiorum suorum fortitudine & animorum solertia, inter frementes & minaces hostes irrupit, & hiantem ceu hydram hostem exantlauit. Eo igitur medio sit via vobis in gloriam, sit semita in præmium, & dabit vobis vna dies quod totus denegauit annus.

LINEA ARMORVM ROSINIEC.

Rosiniec miles & nobilis de Familia Slepowron, cui primum Masouia Cerscenses & Varsavienses Duces in signum inuicti pectoris & meritorum præmium

mium ad arma natiua duas sagittas ad cornua soleæ addiderunt. Ab eius nomine ibidem villa Rosincze gorki appellata usq; modo permanet.

Gorkij in Varšauensi Terra, antiqua familia à Rosieniec descendens, quapropter notant familiam suam à Rosinczegorki, sunt viri qui militari disciplina plurimum splendorem sue familie attulerunt, & graui morum progressu atq; iocunda inter nobiles conuersatione, memorandum nomen suum Ducibus olim Masouie, post Sereniss. Regibus, albo scribendum, sanguine obtulerunt. Petrus Gorká de Rosincze Gorki, & in Opacz minori hares vir conuersatione inter Generosos affabilis, & inter vicinos optimum nomen conseruans, reliquit filium Ioannem, hic ad virilem atatem vt peruenit suscepit matrimonium cum Anna filia Nobilis Venceslai de Radonice armorum Radwan, cui in reformationis obligationem inscripsit certam summam, sicut ex terminis Varšauensibus patet sub Anno 1546. Habuit Ioannes filium Bartholomeum, qui vt morum ita meritorum paternorum zelosus observator fuerat, hic suscepit sacramentum matrimonij cum Heduigi filia Nobilis Stanislai Rafalowicz Wiersowski de Wiersowo minori, armorum Natęcz, cui in reformationem vt patet ex Actis Varšauensibus summam pecuniariam in Anno 1573. inscripsit. Habuit Bartholomeus filium Ioannem, qui nescio quo fato, largo infausto an meritorio, villas Rosinczegorki & Opacz Thomę Sokółowski Anno 1599. vendidit. Reliquit filios Ioannem, qui cum Illustrissimo Stephano Potocki ad cornu Sasouianum in conflictu cum Valachis & Tartaris occubuit. Petrum, qui facto progressu in virtute, contracto matrimonio cum Wierusowska armorum Brog, suscepit ex illa Simonem, qui etiam ad Sasouum cornu cum Potocki pugnando contra Turcas & Scythas occubuit. Hieronymum, qui in paterna sorte in Rosinczegorki residet. Ioannem eximium militem, qui captiuitate Scythica depressus ad Sasouum rogum redire ex captiuitate in Patriam, vt inuenit medium, ita acrius militare in hostem didicit. Eius merita, titulos, ne longior fiam Epitaphium Camenecia in Podolia, apud Patres Franciscanos referat.

Tempori, æuo, æternitati.

Nec non optimo Rothmagistro R. M. Cam. & Patriæ ciui Joann. de Gorki Gorka districtus Varšauien. Fuisse scito hominem, & quod humanum erat hîc religiosè deposuisse. Et quem virtus, fortuna, æternitas immortalem fecit facitque, eum mors fecit gloriæ Ciu. Liu. Hung. Mosch. Scyth. Turcicæ vmbra, vmbra. Sed spe frustrata, nam cui vitam rapere voluit, non valuit. Virtus namque post funera viuit. Satis est, Abi, & disce viuere & mori. Obijt Anno Ætatis 82.

Habuit in consortem grauem moribus matronam & pietate insignem, Annam Paczinska armorum Ogoneczyk progenitam ex Chomełowska armorum Topor, ex qua suscepit filios Martinum, quem educatum post literas in Aulis Magnatum totum militari occupationi addixit. Vnde in Hungaria, in Prussia, contra Tartaros & rebelles Kosacos eximius miles, Vicegerens signorum bellicorum Campiductoris Regni Potoccy constituitur, ad maiora merita & premia Patriæ viam sibi, & familie sue portam, apud Principem Serenissimum, & Duces Exercituum conciliat & disponit. Nec vnquam peccauit qui Patriæ seruiuit. Expecta reexpecta, modicum ibi modicum ibi vt dicit Scriptura. Tandem gloriosa causa & iusta triumphabit. Matbiam qui florem iuuentutis, in armatura graui, solerter, cupidè, viuaciter & sumptuose, sub signis Potoccy Campid. Regni, & Generalis Podolie in Prussia & Confinibus Regni, consumpsit & compleuit, celebrauit matrimonium cum Kucharska armorum Rola. Ioannem, qui Ord. S. Francisci Conuentualium sese adscripsit. Filie verò illius erant Helena consors Kucharscy armorum Rola, quæ eximia educationis filios & filias produxit. Marianna Zeromscy de Zeromino coniunx, Iohanna quæ spretis mundi illecebris inter sanctimoniales Ordinis predicat. Camenecia in Podolia merita sanctitatis colligit.

ROZMIAR seu DIMENSIO.

D E L I N E A T I O.

SVNT tres trianguli, duo recti tertius oblongus, super summitatem tertij est crux salutaris. Expriment hæc arma Pyramidem crucis quadam dimensione triangulari.

O R I G O.

IN M. D. Litu. originem habent. Vtebatur illis Episcopus Vilnensis octauus ordine Ioannes qui sacellum Episcopale tunc primum erexerat, sedit annis decemnouem.

S A N C T I S A N C T A.

QVI memoriæ reliquit humanæ, virtute præditi soli diuites, nil verius docere potuit. Addam his non dissimile, qui sunt religionis Ecclesiasticæ tutores & obseruatores soli sancti. Eorum enim opes sarcinæ & curæ non sunt de terrenis & caducis, sed totus spiritus anhelitus & expectatio, cælestia & superna. Echo illorum. *Vale terra in qua regnat Orcus, accede cælum in quo viuit Christus.* Offerebat quæstionem Atheniensibus in lib. de aduersa fortuna & calamitate Demosthenes, cur miseri & infælices rectius quàm fortunati suis rebus consulunt? *Et respondet:* Non alia de causa istud fit, quàm quod istis euenit vt ne quicquam formident, neque si quispiam pericula & graues casus recenseat ad se pertinere putant, illos recens adhuc delictorum memoria quando in infortunia inciderunt, modestos ad reliqua & moderatos reddit. Neque aliud stabiles reddidit sanctos probatosque viros, quàm quod sentire, cogitare, non aliud cupierunt nisi consciëntiam, Deum & cælum. Vre hic & seca, vt in æternum parcas teque solum mercedem nobis statuas. Dum hæc arma Illustrissimi Episcopi Vilnensis intueor, video ipsum metam constituisse Christum. Triangulis enim tribus non separatis, tres personas in diuinis expressit, sed vnum Saluatorem mundi Christum confessus est, licet tota Trinitas salutem operata fuisset. Et quem corde tenuit, in cima armorum declarauit, Christum prædicauit, voluit, coluit, omnibus præesse, adesse, assequi. Semper erant magni fide, probati exemplo Episcopi Vilnenses quos in Cathalogo librorum moderni Castellani Trocensis Alexandri Siuszká adnotaueram. *Andreas nobilis gente accipiter Polonus Ord. S. Francisci assumptus 1387. qui sedit annis 12. de quo Biel-*
icius

scius in Historia sub eodem anno. *Iacobus Ord. S. Francisci Lituanus*, qui sedit annis 8. armorum *Zuin* seu *Z.* *Nicolaus Polonus de Boriowo* qui instituit horas *Canonicas*, sedit annis 12. armorum *Kruczyn*. *Petrus Polonus ex Diacesi Crac.* qui sedit annis 2. armorum *literæ S. Mathias Vilnensis* ex utroq; parente germanus, sedit annis 32. utebatur armis *Zuin*. *Magister Dzierkowicz Lituanus*, sedit annis 9. arm. *Wieniawá.* *Ioannes de Wilna*, de cuius armis hic diximus, sedit 19. annis. *Andreas Vilneñ.* acris ingenij & abstinens, sedit annis 10. armorum fuit *Szeligá.* *Albertus Tabor* homo liberalis & magnanimus, hic potestatem gladij secularis primus à Pontifice Romano obtinuit, sedit annis 26. utebatur armis *Ośla głowá* seu *Puńkozia.* *Albertus Radziwil Eleemosinarius*, sedit annis 12. arma *Traby* in medio aquilæ. *Ioannes ex Ducibus Litu. ad Posnanię.* Cathedram translatus arma *Pogonia*, sedit annis 16. *Paulus Dux Olsani* ex *Luceoriensi Episcopatu* assumptus, sedit annis 13. arma *Hippocentaurus.* *Valerianus ex districtu Minscensi*, sedit annis 30. arma media luna sursum cornibus obuersa, ad cuius medium stellæ singulæ ab utraq; parte. *Georgius Radziwil Dux in Otyka & Nieśwież, S. R. E. Cardinalis*, qui ex hac Cathedra ad *Cracouię.* suffectus fuit, arma *Traby* in medio aquilæ. *Benedictus Woyná*, vir moribus grauis & pius, arma *Traby.* *Eustachius Wolowicz* vir humanus, & ad negotia Reipub. disertus, arma *Bogoria.* *Abraham Woyná*, qui nunc Cathedram adornat senectute grauis, & pro bono Reipub. & Ecclesiæ zelosus, arma *Traby.*

Consilium prudens pietas, ars robur in armis,
Cuncta hæc proueniant Præsulis atque beatis.
In Patriam mentem verbis deferte secundis,
Concidet omne malum, surget & omne bonum.

DVCVM ROZYNSCIORM.

DELINEATIO.

SVNT quatuor cruces coloris aurei ab vno stipite pendentes, ita, quod à cima stipitis, duæ pendeant cruces, ab imo verò stipitis aliæ duæ exurgentes tamen ad primas duas, campus est lasurinus.

O R I G O.

Illustrissima prosapia Kniaziorum Rozynsciorum, à Narimundo Gedimini filio lineâ protrahit originis, vt ex plurimis Epitaphijs Chyouiæ, tam in ritu Græco, quàm in Latino descriptis apparet. Verùm ad maiorem differentiã

Nnn

descen-

descendentis familiæ, præcipuè quæ iam Christi fonte abluta permanferat, arma differentia profapiæ assumebant. Hæc igitur DD. Rozynsciorum ex Narimundo descendens generatio, cruces quatuor cum trunco stipitis, pro insigni nobilitatis assumpsit, atque vltimam lineam domus, ad gremium Ecclesiæ Romanus Narimuntowicz vbi accessit, clausit crucibus & finiuit.

SCVTVM REGNI POL. & MAG. D. LITV.

Q Fabius prima redeuntis vel vt cum L. Floro dicam reuiuiscntis Imperij Romani spes, dum nouo & Reipub. salutari cognomine appellaretur, *Cunctator*: à populo scutum Imperij vocatus quoque fuit. Neque immeritò, nam cunctando restituit rem, & protrahendo hostis desideria, labefactauit vires fortium, & fastidire fecit campum belli que insultus. *Florus lib. 2. cap. 4.* Non minoris firmitatis scutum Reipub. Rom. sese obtulerat à Persis Marcus Aurelius Carus, vt refert *Pomponius Latus*. Is enim deducto apparatu bellico contra Persas, nedum Mesopotamiam recepit & Cresiphonem peruenit, sed nisi fulmine ictus concidisset Regnum Persicum subuertisset. Et cum rerum habentæ filio illius Numeriano traditæ fuerunt, illi Mars in armis familiare numen præbuit, Minerva peculiarius adfuit. Apollo Cytharam præbuit. Quid referam de Camilli scuto? In Panegyri Ioannis Chodkieuicij ita lego,

In Patriam mentem verbis testare Camilli
Vestra mihi curæ res domusque fuit.
Gens bello excedens, Patriæ est exacta voluntas,
Et prodesse tibi. Res agitur Patriæ.
Non agitur de me: cura maiore laboro,
Est animi testis Iuppiter ipse mei.
Scilicet idcirco atrocem venistis in hostem
Belli materies esset vt vltior.
Vires & vitam Patriæ nostræ ergo negare,
Vobis sit factum turpe, minique nefas.

Insignia præsentia dum contemplor auro splendentia & crucibus, atque originem à Narimuntho Gedimini deducere video, scutum aureum Regni & M. D. Litu, fuisse non hæsitante affirmabo. Quanta etenim & quot bella à temporibus Gedimini & Narimundi ad moderna sæcula fuerunt, tantam molem, incommoda hostium, pondus & assaltus descendentes à parente victorioso, pectore & humeris sustinuerunt & repulerunt. Vobis Rozynscijs hinc fons gloriæ scaturijt, hinc laudis flumen emanauit, dum pro meritis sedè in Rozyno, præmium hæreditatis in Kotelnia à Ducibus Litu, & Regibus Poloniæ retulistis. Scripsit quidam lepide has res male tractari in manibus, aues in manibus puerorum, iuenculas in manibus senum, & vinum in manibus Germanorum. At serio dicendo istæ res optimè tractantur, Rex, Reipub. & Senatus, si à milite veterano, si in multis experto, si à victore multoties triumphis exornato. Profectò tales Kniazios Rozynscios ex historia asserere

ferere licebit, si Cyrillos, Demetrios Romanos, non contumelioſo affectu appellare voluerimus. Proſiciebant in victorijs & trophæis ceu veri filij Martis & proteſtores M. Duc. Litu. & Regni.

AMPLITVDO MAIESTATIS REGIÆ.

DV O ad tantum decus Maiestatis Regiæ assignarunt Scriptores: Primum Plinius in Polit. Bonitatem Principis. *Honestius enim (inquit) est ad posterorum memoriam dici optimum Principem quam felicem.* Illud enim virtutis, hoc fortunæ est. Alterum milites præcipuè in aula præſentes, qui nedum militum quam amicorum speciem ferant. Non ſufficiunt ad hoc genus milites, hi enim sæpè ante victoriam canunt triumphum. Dicunt cum Britomaro Duce, non prius ſoluturos ſe balteo, quam Capitolium aſcendiſſent, & victos Æmilius in Capitolio diſcinxit. Vouent cum Aſtrionico Duce de militum præda Marti torquem, & de illorum torquibus Flaminus Ioui aureum erexit trophæum. Nec ſufficiunt ad hoc Aulicorum numerus, nam aulici omnes aut à natura ita facti ſunt, aut ita docti & exercitati, vt vellent odium fallacibus blandicijs & porrigant euntibus ſine corde manus. Hinc Polyb. lib. 5. *Princeps prudens à quouis aulico magnate ſibi caueat, neue illi multum tribuat, quamuis appareat Regis amans.* Neceſſum igitur eſt eſſe ad prædictum genus militem, aulicum, amicum. Vnde Plin. *Præcipuum Principis opus bonos amicos ſibi comparare, quos fouere & audire debet, ac proinde bonos viros eligat.* Erant Roſinij amplificatores Regiæ maiestatis, nedum arcendo hiantes manus hoſtium à finibus Regni, nedum ampliando fines Coronæ & augendo, ſed ipſa quoq; imperia & Regna Polonia Regno adiungere & incorporare deſiderarunt. Ita de Romano Rozyński, in centum bellatoribus Simon Starouolſcius: Quum à Demetrio Moſchouiticum Imperium repetente legionibus Polonicis Præfectus eſſet, aſtutiſſimos hoſtium conatus probè eludere ſolebat, & dum ille à ſubditis tempore nuptiarum per tumultum occiſus eſſet, Romanus vt Imperium ad Polonos aliquo modo peruenire poſſet, proſtigatis centum & amplius vno prælio Suicij ſetatorum millibus, rediuium Demetrium cum alijs ſimulauit, atq; pro illo toties cum Moſchis ſæliciſſimè decertauit, vt media ferè iam Moſchouia fictitiuſ Demetrius potiretur, ſed cum Romanus ex aſſiduis curis ad Serpuchouiam bellici laboris febris immaturum finem vitæ accepit, etiam Demetrius Romano amiſſo à Tartaro Arak Murza cuius germanum vita priuaue- rat, inter venandum nil tale ſuſpicando ſagitta tranſfixus fuit. Hæc ille. Nullo igitur muſitante rectè arma Rozyńſciorum Kniaziorum amplitudinem Ducatus Litu. & Regni denunciabimus. Equidem non excidit memoria, quod coram Rege nemo debet videri ſapiens, & exinde fortis victor, triumphator. In prælio autem Demetriano plurimi fuerant ductores, victores, imò & ipſe Sereniſſ. & perſanctæ memoriæ Sigism. Rex. Sed quia dimidium

facti qui benè cæpit habet, & sat est voluisse dum ultra non datur progredi Kniazio Rozinski Romano, ideò hanc deferrimus lauream. Refert *Tacitus lib. 14.* A summo Pontifice ad Emanuele Lulitaniæ Regem literæ magno ingenio elaboratæ perlatae fuerunt, Rex cum Aloysio Silueira consiliario contulit vt rescribat, addendo, se quoque in eandem rem calamum velle sumere, attulit literam Regi postridie, quæ vbi recitata fuit subrisit Rex, manûque Aloysij apprehensa: *Vicisti* (inquit) *Aloysi, epistola planè tua digna est quæ ob nitorem & acumen Romam mittatur, & mittetur, meam vix lectu digna puto.* Non erubuit Rex veritatem asserere, quametsi in sua eloquentiæ humiliationis rigorem vidisset. Rozinio etiam tanto bellatori ex virtute propria & maiorum suorum laude, hanc quoque occasionem amplificationis dignitatis Regiæ fælici progressu belli Moschouitici adscribendû duximus.

Fecit inter Brasidas dextra, in Patriamq; suosq;

Quid non verus amor tentet & efficiat?

LINEA DOMVS ROZYNSCIORVM.

Antiquitatem Familiæ Rozynsciorum referunt scripturæ Ruthenorum, vt potè ritu illorum deuoti & post Schismate infecti, habent & priuilegia, & notata in Castris M. D. Litu. Volhynia, Kyouia, qui familiam illorum à Narimuntho Gedimini filio deducunt, sicut Epitaphia antiqua & recentia Chyouia & Rozynij declarant. Error igitur Paprocij corrigendus in vtroq; opere, qui illos à Coriatho descendere notauit. Maxima igitur reuolutione temporum dum cogamus antecessores Rozynsciorum silentio præterire, eos præter quos Chyouienses in sarcophagis memorarunt eorum quos Historici referunt, mentionem faciemus. Michael Rozynski bello stratagematibus & victoriis de Tartaris & Moschis clarus, hos filios qui testes virtutis fortitudinisq; suæ virenti imitatione forent reliquit. Kirikum seu Cyrillum, qui omnes Tartarorum machinationes dum mente terra & modo computauit, nullum quoq; congressum sine strage hostium numerauit. Clarus igitur victoriis à Serenissimis Regibus, campis, pascuis, terra & fructibus vbi nunc Kotelnia erecta perseverat æuiterne priuilegio & constitutione donatus fuit. Bogdanum, hic à mamilla ad expugnandas insidias Tartarorum educatus à Marte & Pallade, nunquam ex campis desertis atq; Scytharum vsui accommodis descendit, imò Kosacorum agmen deducendo, quouis loco & tempore illos oppugnauit expugnauitq;. Quapropter consensu Regio Kosacorum Zaporowsciorum caput, & administrator pro Regno institutus creatusq; fuit. Nicolaum, qui maiorum firmatus consuetudine & acri hostium victoria, eò disposuit animum, fortunam & vires, vt gladio intincto in sanguine hostili elaboratam antecessorum gloriam, posteritati in campis Tartaricis demonstraret speculandam. O quam iucundum Patriæ est & perutile, dum parentes nobiliter & genere se progeniti, ijs artibus liberos disponunt & instruunt, quibus honestum, gloria & Reipub. commodum ampliaretur & succrescat.

Demetriu

Demetrius Rozinius ex his descendens patrium morem occupationemq̃ amplexus, plurima in Confinibus Regni & Moschouia generosi animi exempla declarauit. Referunt hoc Historici dum ad Czaſniki cum Moschis bellum conscribunt, & dum Romani Szangusko exercituum Praefecti conatus armatos & victorias describunt. Magnam stragem inferebat hostibus Sangusko Romanus, quia concordiam bellatorum sacrosanctè obseruabat & coluit, seditio nes enim & discordie magnatum in Castris, gloriam incrementum & res praeclare gestas corrumpunt, ipsumq̃ exercitum hostibus delendum exponunt. Demetrius igitur Vicesgerens vexilli Romani Sangusko dum ad Czaſniki sic strenuè pugnavit, factus Rothmagister & Dux militum, quæ & quanta tentauerit, iam inde negotio prompto cognosce.

Fac reperas animo sumens exempla peracta,

Inter Demetrium praelia Kniazij quoque Sudros.

Romanus Rozynski, cuius laudes & merita adamantini tabulis inscribenda essent, præcipuè cum Illustrissimæ suæ familie periodum iam posuisset. Erat in illo strenuus & ardens in Rempublicam animus, nec requirebat proponenda præmia & laudes ad excitandum affectum, sed ipsa virtus & desiderium communis Patriæ boni, agebat stimulum in eo amoris & victoriarum. O felicitatem Regni, si tales sui defensores alit, conspicit, probat. Dicebat Seneca: Ideò bini oculi, manus, pedes conditi sunt, vt se adiuuent & non impedian. Ita decet Ciues & Collegas consilia, animos, actiones in Patriam & Rempublicam concorditer tenere & conseruare. Romanum Rozinium immaturè subreptum à nobis in Moschouia, Chyouiam, ceu gremio Sanctæ Ecclesiæ Romanæ aggregatum deduxerunt, & in Ecclesia Ordinis Predicatorum deposuerunt, cum expressa memoria Narimundi à quo originem trahebat, & compto Epitaphio. Sed quoniam inter centum bellatores Simon Starouolscius, nunc verò Canonicus & Prælatus Tarnouiensis, illi Epitaphium Typis Colonienſibus exarauit, illud legendum offerimus.

Clausus hoc saxo quiescit,

ROMANVS DVX ROZINIVS, magnificis animi Generosi virtutibus insignis, cunctisque perfecti Imperatoris artibus instructissimus.

Q V I

Bellis Tartaricis in Podolia exercitatus, in Moschouia à Demetrio Principe omnibus copijs Praefectus, magnam apud omnes famam magnis praelijs victor promeruit.

Q V I

Parta Anno M. DC. VIII. ad Belchouiam insigni de Suiscio Moschouiae Tyranno victoria, apud Serpuchouiam febri extinctus est.

H E V

Immitia fata maioribus & paratis illi honoribus, properè nimium inuidendo, accelerarunt.

Obijt 8. Aprilis 1610. Ætat. 35.

*Reliquit filiam Petri de Romanow Swierski, eximij & strenui bellatoris Roth-
magistri, & Castrorum metatoris consortem.*

RVBIESZ seu GRANITIES.

D E L I N E A T I O.

SVNT tria flumina quibus potissimum dislimitantur Prouinciæ & Regna, parua namque flumina, Rostok Potok vocitamus, maiora autem singulis nominibus ad declarandas granities appellamus. Hic ponuntur tria flumina paruum, maius, & maximum, supra verò profluentem altiore maioremque ponitur sagitta duabus cuspidinibus munita.

O R I G O.

IN M. D. Litu. in bello cum Moschis acquisita fuerunt, dum Lituaniæ exercitus pro tranquillitate Ducatus pugnando ad Rubiefz, seu granities Moschorum, vigilias excubiasque primum peragebat, ac demum congressu belli finem negotio sanguineis limitibus imponebat. Ibi namque parens horum armorum, ultra limites Moschorum excurrendo & profligando hostes strenue fortiterque egit, ac pro meritis fortis audacisque animi talia arma in insigne nobilitatis reportauit.

P R V D E N S A V D A C I A T R I V M P H A T.

ANtiqui Sarmatæ huius clarissimi Regni olim incolæ, clari nominis gloriam & famæ illustris nomen dum omnibus diuitijs anteferrent, hostem prudenter aggredi, & familiæ suæ claritatem illustrare factis & audacia posteritati persuadebant. Quapropter filijs suis non alia nomina in baptismo & natiuitatis solennitatibus imponebant nisi quæ viridis florētisque famæ stimulos renouarent solidarentque. Stolaus, Borisslaus, Præslaus, Viroboslaus, Imislaus, Dziuislaus, Stanislaus, Derislaus, Miecislaus, Zalislaus, Vladislaus, Iaroslaus, Bretislaus, Miroslaus, Drogoslaus, Pribislaus, Dobroslaus, Zaslaus, Boleslaus, Venceslaus &c. Quod profectò non aliundè obseruarunt, quàm ex victoriosis triumphatoribus Romanis, qui victoribus Prouinciarum cognomina à prouincijs deuictis imponebant: Creticus, Belearius, Africanus, &c. Arma præsentia dum intueor, video prudentis audaciæ

audacia progressum, unde etiam triumphator parens armorum meritò recessit. *Florus* bellum Belearicum dum describit *lib. 3. cap. 8.* Tanta (*inquit*) audacia contra filium Metelli Macedonici processerunt classem ducentis, ut primo impetu ingenti lapidum saxorumque nimbo exfundis operuissent, non enim alia arma illis erant, sed his à puero ita assueti fuerant, ut cibum à matre non accipere ausi, nisi quem ipsa monstrante è funda percussisset. Grauis erat hæc audacia sed imprudens, prudentius classis gubernator processit, audax contra naues hostium celerius nauigauit, & ubi propius adremigauit in hostem, cessauit lapidatio, & rostra atque pila venientium, etiam in cauernis insulæ ubi fugientes latitabant persenserunt ultimam quoque ad internationem, sed quia de audacia in bello prudenti sermo est, demonstrare liceat ipsius fundamentum & radicem. Alij fundant eam in celeritate, neq; hæc semper officit, nam *Salustius inquit: Nobilitatis factio mature semper disturbanda eamq; rem efficiendam libertas populo proponenda.* Alij in fortitudine, sed *Darius ab Alexandro, Tigranes à Pompeio* pauca manu deuicti sunt. Alij in fide, unde *Theodosius: Exercitui meo preit Christus, illius copias Achilles ducit.* Quapropter memorandam rem *Segebertus in Historia Gallica refert.* Anno inquit 433. Cum *Supthar Rex Hunnorum* Burgundiones infestis armis opprimeret illi in Deum Christianorum spem suam ponentes se baptisari petierunt, & statim cum Hunnis congressi pauci multa millia eorum trucidarunt, rabiemque eorum compescuerunt. Christiano igitur militi qui fortitudinem suam firmat roboratq; fide & virtute, ad prudentem audaciam cum hoste suppeditatur modus ab eo qui docet manus eorum ad prælium & digitos ad bellum.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM RVBIESZ.

A *Lampi ex Minscen. Palat. Nulli nobilitas concessa nisi ex forti pectore & audaci congressu.*

Andriewicz in Minscensi Palatinatu, Certandum virtute, nam optima est talis adolescentis indoles.

Alabis in Minscen. Palat. Qui in Confinibus Regni manent, tanquam in hostili terra manerent, oportet semper esse presentem animo, & omnibus periculis prospicere.

RVDNICA alias NASTEP.

D E L I N E A T I O.

EST solea equi cum clavis cornibus deorsum obuersa, cuius vna media pars est in campo subceruleo, & alia in campo albo, intra quam est deinde sagitta ferro tendens sursum, & supra galeam tres pennæ Strutij.

Vtitur modo his armis in Maiori Polonia Matthias Rudnicki Nastep, vir eximius in bello, habuit filium Felicianum Rudnicki, qui accipiens in consortium matrimoniale Wierusównam Kowálska Vexilliferi Vielunensis filiam, suscepit ex ea duos filios, Andream, & Albertum & filiam

vnam. Andreas steriliter decessit, Albertus verò habuit sex filios Andream, Albertum, Iacobum, Stanislaum, Ioannem & Paulum, ex quibus Andreas omnium primus in seruitio Reipub. totam fermè vitam suam consumpsit, secundus verò Albertus Rothmagister eximius, sub sanctæ memoriæ Alexandro Zborowski, quem præfecerat centum quinquaginta sex Petiorijs militibus, cum quibus dum Moscham ciuitatem Moschorum Regalem, & præcipuam obsideret à sulfuribus qui ex inaduertentia militum accensi fuerant eiectus occubuit. Stanislaus & Paulus, etiam cum discrimine vitæ suæ in bello afsidui fuere.

TESSERÆ GENTILICIÆ IN REGNO

Poloniæ, & M. D. Lith. à litera L ad literam R.

L Abec	1. Natecz primo	243. Pogonia primo	442.
Lacciorum	17. Natecz secundo 246.	248. Pogonia secundo	446.
Lada	20. Naprwon	265. Pogonia tertio	447.
Lagoda	35. Newlin.	263. Pogonia quarto	448.
Labczynskich	37. Nieczuia	269. Pogonia quinto	450.
Larissa	39. Niemczyk	275. Pokora	451.
Lazanki seu Iastrzebiec	42. Niesobia	276. Polota	453.
Lazowsciorum	46. Niezgoda	278. Pomian	454.
Lzawa	47. Noga czlowiecz	279. Poray vide Roza.	
Leszyc vide Brog.	Nowina	281. Poronia	469.
Legnicenses Duces	41. Nowosiel	297. Puchata	470.
Leliwa	61. O Drowaz	Putkonia	472.
Leo primo	103. O Odyniec	299. Pulkozicz	473.
Leo secundo	105. Ogoneczyk	316. Putorta	489.
Leo tertio	106. Oksa	318. Potubinskich	491.
Lewart	108. Okno złote	335. Plesnik	493.
Lilia primo	49. Olelkouiczy Duces	343. Pneinia	494.
Lilia secundo	56. Oliwa	344. Prawdzic	496.
Lilia tertio	58. Otobok vide Holobok.	346. Prowana vide Columna.	
Lis	137. Orla vide Szasor.	Przosna	520.
Lodzja primo	154. Ofeki	Przerowa	523.
Lodzja secundo seu Korab	179. Ofseusciorum	348. Przegonia	529.
Lopotow	182. Osmorog	350. Przyiaciel	532.
Losiantinsciorum	183. Oссора	351. Prunsczy Duces	535.
Lubicz	185. Ostoia	354. Prus primo	537.
Lubar	204. Ostrogsciorum vide Zastaw.	256. Prus secundo	545.
Lucomlexses Duces	206. Ostrzew	Prus tertio	550.
Luk	207. Omada	379. Pskowczyk	557.
Lukocz	208. P Aparowna vide Gęś.	381. R Adwan	560.
Lubiema vide Trzaska.	P Papricia vide Kuszaba.	R Radomsciorum	575.
Luzansciorum	210. Paweza	383. Radzie	576.
M Achonskich v. Abdank	2. Pachotowieckich vide Pskowczyk	Radziwiliorum vide Traby	
Madrostki	214. Petnia	385. Ramult	578.
Makarouiciorum	216. Perstenen vide Wieniawa.	Ratult	579.
Masalsciorum	218. Pitawa	391. Rawicz	581.
Miejsaniec	223. Pieleś	414. Ręka primo	602.
Mikulinsciorum	225. Piskarowskich vide Luk.	Ręka secundo	603.
Mokylorum	226. Piaty roch	415. Ręka tertio	605.
Moguta	232. Pelikan	418. Rogala primo	606.
Mora	234. Peregrin	420. Rogala secundo	611.
Mur	237. Pierzbata vide Roch	1. Rogala tertio	613.
Murdelio	239. Piora	421. Roch primo	612.
Mzura vide Lis.	Piotrowicz	442. Roch secundo	617.
Mozela vide Boyczycz.	Pobog	423. Roch tertio 620. Rbor	621.
Mutyna vide Dria	Płomienczyk vide Zadora.	Rola 624. Rownia 632. Roza 634.	
Miejskowskich vide Mora.	Pocicy	439. Rożinskich 652. Rosniec 645.	
N Abram	241. Poryckich vide Koributh.	Rozmiar 648. Rubiez 654.	
	Postolskich	441. Ruchaba vide Roch 1.	

Ooo

INDEX

INDEX TITVLORVM & DISCVRSVVM.

A Bono bonum à malo	Fortuna viri fortis	646.	Miles Christianus	218.	
malum	495.	Flos regius	59.	Militare præmium	319.
Academia Christi	394.	Florida vita	469.	Militis decor	421.
Accumulata gloria	228.	Flos in florem	346.	Militaris disciplina	297.
Acrior virtus	278.	Fugire à facie arcus	207.	Militaris disc. præm.	525.
Adiutorium Dei	550.	Fulcra Patriæ	615.	Munificentia regia	49.
Amicitia stabilis	547.	G Loria domus super exc. 21	N avis secunda	155.	
Animi candor	4.	Gladius lunatus	529.	Navis seruata mag. in vltus	
Antidotum morale	223.	Gratum beneficium	613.	155.	
Anulus nobilitatis	580.	H erculea sagitta	139.	Nil frustra	343.
Auxilium diuinum	22.	Honori honor	214.	Nobilis viri imago	354.
Authoritatis magnæ sig.	602.	Honorabitur sic quem	Rex	Non degenerarunt	275.
B Eati cælo lucente	239	hon.	490.	Non deficiet	538.
Bonum pacis	632.	Herculeum scutum	607.	Non languescent rosæ	578.
Bonum circumseptum	625.	Herculis Anthemum	611.	P atres Reg. Pol.	110.
Breue omen	265.	I A M in auge	216.	Patriæ protectores	457.
C ampus militaris	241.	Ioue dignus	19.	Patriæ vindices	17.
Campus cælestis	392.	Ius sanctificatum in armis	138.	Patriæ ornatus	186. 424.
Capita primaria	552.	Illustrior euadet	62.	Patriæ pulchritudo	477.
Catholici veri insigne	537.	Indecorum decorum	235.	Patriæ odor	635.
Clavis cæli	140.	Incomparabilis potentia	299.	Patriæ firmamentum	
Cælo lucente beati	239.	Initia speciosa	455.	Patria vbi benè	491.
Crescent in æuum	283.	Iustitiæ nummus	386.	Patriæ grata seruitia	420.
Coronæ odor	23.	Iuuentus renouatur	618.	Parfimoniam vitæ	499.
Cor Martis	35-	L abor coronatus	453.	Pes in directo	279.
Custos non dormit	208.	Leo rugiet quis non	103.	Præsidium inexpugnabile	237.
Cruis salus & exic.	182	Leo diuidens escas	498.	Præmium singulare	212.
Cruis adornatr	351.	Leo generosus	521.	Præfecti dignissimi	210.
D ormit non qui cust.	208.	Leopardorum mons	109.	Piorum catus	439.
Decus Regni	270.	Libertatis amator	456.	Pomum beneficium	493.
Disciplina militaris	297.	Libertatis tutor	425.	Potentia robur ab alto	471.
Digno merito præmium	388.	Lidius nob. fortitudinis	521.	Potentia virtutis	451.
Duces exercituum ex Duci-	388.	Lilia purpurea	59.	Porta regia	381.
bus	426.	Lunæ felix cursus	357.	Pro lege & grege	418.
E Tas diuturna	112.	Lunæ beneficentia	386.	R egni custodes veri	625.
Æterna memoria	337.	Lunæ laboranti succurr.	358.	Regnum à Deo	422.
Ecclesiæ protectores	473.	Lunatus gladius	529.	Regum gratia digni	546.
Error excusabilis	48.	Luna armata	530.	Regni decus	270.
Esto quod audis	282.	M agnæ curæ mag. merces	38.	Regia munificentia	621.
Exemplar triumphatoris	558.	Magna magnis danda	448.	Reipub. Pol. salus & pulchrit.	
F amiliarum sanitas	583.	A malo malum	495.	249.	
Felix Patria Rautis	582.	Manus in bellum	604.	Reipub. fertilitas	475.
Fortitudo vera	2.	Mecenas verus	447.	Reipub. tuendæ spec.	584.
Fortitudinis decor	105.	Meritorum continua præm.	64.	Respice & inspice	599.
Fortitudo liliata	442.	Memoria perennis	379.	S agitta Patriæ & pro Patria	
Fortitudinis lidius	521.	Mensa pietatis	219.	300.	
Fortuna prægnans	5.	Miles impavidus	232.	Sagitta electa	317.
Fortunam quæro	348.	Miles verus	414.	Salutis nota	605.

I N D E X.

Symbolum vitæ	553.	Apprehend. nūnus teneb.	531.	Cignus Phæbo sacer	5.
Securis Domini	336	Aquila tenet tela ped.	18.	Cignus Poetarum infig	6.
Spes generosa	416.	Armis parantur omn.	138.	Cignus Ducum Cliuen.	5.
Sinceritas cordis	533.	Arbor antid. & venen.	182.	Cignus ante mort. canit	6.
Scutum Mag. D. Litu.	650.	Arbores regna signif.	270.	Cigni pennæ pro galea	6.
T erno conseruanda tria	56.	Arcus fug. cur non bomba	207.	Ciuis boni patriæ finis	36.
Triangulum nobile	350	Aræ frondib. ornatae	379.	Ciuis boni echo è tumulo	193.
Triumphatoris exemplar	558.	Aries cornibus ventil.	607.	Ciuis optimi meta	418.
Tutum te in littore sistam	576.	Arturi arma militar	242.	Chymera ferita	19.
V erbum viri, veritas	40.	Afini somnium graue	475.	Chyouiensis porta	381. 382.
Vexillum honoris	525.	Afinus vitem fac ferac.	475.	Clipeus Martis	25.
Vexillum Supremi Herc.	560.	Afinus sanat à Scorpione	475.	Clipeus cum hasta	26.
Victor ubique	17.	Afinus cum capite purp.	476.	Coronæ tres	187.
Victoria fælix pro fide	184.	Artaxerxes vnde dictus	139.	Corona ex qua crux & glad.	187.
Virtutis hic honos	225.	Auxilio diuino nil maius	22.	Corona à cornu	607.
Virtutis incentiuum	614.	Audentius obito	14.	Columnæ in mari	214.
Vitta illustris	244.	B aptisati vincunt	655.	Columna cum coron. & secu.	213.
Vita in vitam	249.	Brachium cum hasta	242.	Clotildis religio	245.
Virtus Krzywosadij	276.	Brachium cum acinate	242.	Correctio	350.
Virtutis prognosticon	320.	Beati lucent vt luna	240.	Corruentem par. fug.	471.
Vir generosus	472.	Belli vis	184.	Cor humanum	533.
Vir magnus stâdo moritur	535.	Bello parria tuetur	23.	Cor mundum crea Deus	533.
Victoriarum certitudo	393.	Bellum iustum	415.	Conantia vincere	553.
Victoria à Deo	422.	Bellatori dogm.	449.	Confessionis aauthorit.	1616.
Vide & crede	450.	Belli dux 3 intend.	604.	Consiliorum human. finis	352.
Victoria coronata	607.	Bello consec. Magnates	622.	Consilio & Marte	615.
		Beneficij memoria	546.	Conscientia plac. sup.	454.
		Bernæ inuitia vsus	583.	Crocodilus benef. mem.	546.
		Beatus homo quis	187.	Curia antidotum Nobili	224.
		Bona dies	59.	Crux in rupe cum rosa	23.
		Bona à bonis bene	494.	Cruci omnes seruiunt	187.
		Bonitate contendere	550.	Crucis nomina	393.
		Bodzantæ Epitaph	72.	Crux Academia Christi	394.
		Bos ultra consuet non	457.	Crux in fronte pon.	394.
		Bulla cui conuenit	224.	Crux arbor antistrophos	538.
				Crueis S. laus	182.
				Crucis potentia	233.
				Crucifixus cum flagellis	22.
				Crux insigne nobiliss.	538.
				D Raco nomen hominis	103.
				Deus vbi est murus tella	21.
				Deus dat cui vult	40. 456.
				Deus orand. venerand.	552.
				Deus & natura nil frust.	575.
				Deus nobiscum quis cont.	584.
				Deo sic placuit	64.
				Deo nil est melius	184.
				Deo honos & respectus	184.
				Deo digni visi sum.	469.
				Deo confusus non confus.	605.
				1. Deo & virtute magni	215.
				2. Dei honorem & pat. tue.	187.
				3. Dei in manu hom. disp.	603.
				4. Degenerari non posse à ma.	275.
				4. Dæmonium quib. n. præu.	551.
				4. Dextram dextræ	605.
				5. Diaboli arma	218.
					Disce

ALPHABETICVS

R E R V M.

A & C.	218.	C areer fortid. causa.
Acinas Cambifis	530.	Castum contra castr.
Adiatorii imago	551.	Calamus cuius Symb.
Admonitio pulchra	358.	Candela Symb.
Agere & pati fortia	604.	Calamitosa sollicitatio
Alectoris lapis	5248	Carauacca
Altiora tene	521.	Capita primaria
Alij inserui consumor	935.	Clara fama
Alpha & Omega	218.	Claua Alcidis
Amicitia durat post mortem	547.	Canis cum oue
Amicitia quo acquir.	547.	Cerebrum non habet
Amalthea corona	608.	Cherintis lapis
Annuli dignis dandi	214.	Chlebouiciis gratulatio
Annuli in poculis	214.	Crede non temere
Annulus cum pisc & pa.	276.	Cignus differentia arma
Annuli 7 ad reg. firm.	320.	Cigni armorum origo
Annulus insigne nob.	580.	Cignus aquillam discerp.
Anditotum morale	223.	Cignus cand. anim. sign.
Anditotum Nobilit.	224.	Cignus virtutum agmen
Anni partes flores	346.	Cignus inter genua Socr.
Animæ inimicus supera.	45.	Cignus nomen Regium
Apolin: domic. ab apib.	276.	

I N D E X.

Disce mori	3.	Gladius vice valli	358.	Leo nobilitatis lidius	521.
Discendum ad vitæ decursum	241.	Gladius vipereus	529.	Leo generosus	520.
Disciplinæ mil. laus	525.	Gladio inscrip. falicitas	607.	Leo naturalis & symb.	493.
Digitus quis annulo inf.	680.	Graminea corona	605.	Leonis vox viuificat	103.
Diuitiæ sap. Deus	578.	Gratia Dei firm. nostra	525.	Leones ignominiosi	520.
Diuitiæ & lit. hom. nec	355.	Gratiam indigni non conf.	546.	Leonidas stando mor.	536.
Diuino numine pascor	457.	Gembarthi laus	45.	Leonem quæ terrent	103.
Dormiam non	18.	Generosi nom. cir. dand.	472.	Leopardorum mons	109.
Dormit non, qui vigil.	209.	Generatio sine virtute	243.	Leoni offam Polon erip.	103.
Dominus mihi adiut.	471.	Griffa cum cauda	17.	Leonum robur	448.
Doctrina bono viro	352.	Gloria domus non erub.	21.	Lege pro & grege	187.
E cclesia proteg. diu mode.	474.	Gloria quibus post cin.	22.	Lilium cui us vsup.	50.
Educatio puerorum	57.	Goluchowscij Epitaph.	81.	Lilia tria baculo ter	57.
Error parvus in princ.	48.	Gloria relinquenda	352.	Lilia in cælo alba rub. vir.	57.
Æas auditorum hom.	524.	Gloriosos humiliabo	646.	Lilia flos regius	59.
Ætiopum omina	235.	H asta militaris	36.	Lilia ex lacte vener.	59.
Ætiopum laudes	236.	Hastæ dignitas	524.	Lilia circa muros & vall.	59.
Æsculapii imago	300.	Hercules vuln. Plut.	139.	Lilium cum bisant. nm.	59.
Equi caput generos. fig.	472.	Hercules cum corona & oliua	607.	Liliorum subscriptiones	60.
F F F fort. fran. famæ	3.	Heroas verus	448.	Lipsij laus	23.
Fascia regum	244.	Hyemis anni p. deteri.	347.	Linguae plures, corda plu.	317.
Fascia hæc. regni	245.	Homo ad seruitutem par.	457.	Literis & diuit. hom. vig.	355.
Fælicitas hum. caduca	64.	Homini statua s. equ.	621.	Libertas quid est	457.
Felix sine occasu	583.	Homini quid decentius	184.	Libertas differens	456.
Famias esse quod bon.	551.	Honestatis sem. in anima	616.	Lichnopopeia festum	387.
Fenestra porta Romæ	382.	Honestas domus	57.	Ludi malorum causæ	227.
Festina lente	577.	Horologij subscriptio	63.	Lunæ ad scriptum. Sic.	63.
Feci & fregi	618.	Humanis mom. dyast.	279.	Luna cum stell. Rudolph. Imp.	64.
Feruidos ictus exclud.	471.	I A M in auge	216.	Luna. Donec totum orbem	216.
Firmitas in virtute	5.	Ioue dignus	19.	Luna inter rotas	355.
Filius patrem defend.	38.	Ius in armis	138.	Lunæ subscriptio	240.
Firleiorum Epitaphia	111.	Ius sanctificum	138.	Lunæ cursus & beneficia	357.
Filius milit. oblig. a Bald.	319.	Ius dicendum sine resp.	358.	Luna cum facie homin.	357.
Fidem non fallas	351.	Iustitiæ imagines	386.	Luna perpetuitatis sig.	358.
Fidelis terra	577.	Iustitiæ partes	386.	Luna in sagit. & geminis	358.
Fontinalia festa	546.	Iustitia & religione	615.	Luna insigne Nobil.	359.
Fortes & beati qui	3.	Iudex qualis esse deb.	384.	Luna noctis sol	387.
Fortis vt lepus	442.	Iudicium non corrumpatur.	384.	Luna terrestre cælum	439.
Fortitudinis diffen.	442.	Ignobilis virt. nobilis	223.	Luna illustris cum asp. sol.	440.
Forti datur reg. num.	381.	Initia bona fin. malus.	455.	Luna cum auicula	440.
Fortitudo heroica	281.	Inspice quis sis	500.	Luna si minuitur occ. spe.	531.
Fortitudo Elisab. reg.	381.	Intacta virtus	538.	Lunæ simulachrum	530.
Fortuna blanda	5.	Konicpolscij laus	426.	Lunæ solennitates	387.
Fortuna stabilis	5.	L Adislaui anagramma	319.	Lunæ Ecclips. succur.	358.
Fortunæ cubile	382.	Labor quo prosper	38.	Lubecenses Duces	211.
Flos in florem	346.	Labore & constantia	453.	Lupus nomen	213.
Frondeb. aræ ornatæ	379.	Labore & conscientia	453.	Lupus sponsores seq.	213.
Fugite & perierunt	207.	Laconem se vend. neg.	490.	Lupus ceruarius	265.
Fulmen Alexand. Symb.	524.	Latebræ in animo	533.	Lupi honorati	212.
Fulmina in laurum	538.	Lapis admirandus	48.	Lupi cum piscatoribus	213.
Fulcra patriæ	186.	Leo lunam tenet	59.	Lupi descriptio	265.
G Alex. similis lapis	48.	Leo nomen homini	103.	Luscinia defendit aues	520.
Gladiū seruens circumd.	22.	Leonis nom. mag. viro.	103.	M Agistratus prudens	300.
Gladius spolio partus	219.	Leo cum gladio	103.	Magnus sine Deo nullus	215.
Gladius nomen beliat.	227.	Leo cum rosa	105.	Magnopolenses Duces	211.
Gladii bonitas in quo	228.	Leo cum montibus stella	106.	Mathematica doctrina	111.
Gladio 470. host. occid.	228.	Leo vrsam persequi	498.	Masouia Duces	211.

I N D E X.

Manipulares milites	338.	O	Ccisorum pro pat. ossa	525.	Porta cæli	382.	
Martiniana poma	494.	O	Odore superant odorem	636.	Potoccij expositio	393.	
Matrimonium antidot.	224.	O	Orbis alter duas vrbes	474.	Potocciorum Epitaph.	401.	
Manus sub mensa	603.	O	Ornare Patriam quom.	186.	Pomorum diuersitates	493.	
Manus multarum artium	602.	O	Opalinscij Epitaph.	165.	Poma ex salice	494.	
Manus lor. cum claua	604.	O	Ossibus pro nummis vteb.	155.	Poma in armum legere	495.	
Medusa in Vmbil. clip.	36	P	Ace clades	23.	Poma ad Cererem non putref.	495.	
Mensa epicurea	219.	P	Panis cum vino victoriae fig.	278.	Pomum occasio mali regim.	495.	
Mensa Pythea	219.	P	Panis cum pisce in annul.	320.	Pomorum lusus	495.	
Mensa pietatis	220.	P	Pauo piscis	210.	Protectio Patriæ nob. fac.	186.	
Mersus emergam	455.	P	Papaueris fascia	18.	Putei coronati	545.	
Memoria post mortem	219.	P	Patriæ amor diuersus	18.	Pudet cuius piget	605.	
Miles magnus comparatur	449.	P	Patriæ amoris symb.	18.	Prudentia iuncta simplicit.	140.	
Miles nomine & re	422.	P	Patriæ rebellis prostern.	19.	Plus vltra	276.	
Militis ex bello ornatus	319.	P	Patria omnibus anteponen.	57.	Pluuia ferrea & aurea	300.	
Militis boni infortun.	546.	P	Patriæ amans quom. mor.	183.	Q	Vadatum Nauaræ Reg.	343.
Milites necessarij Patriæ	319.	P	Patriæ prodesse semper	228.	Q	uadrati dignitates	343.
Milites animantur præm.	319.	P	Patriæ amatorum finis	249.	Q	uadrati decor	344.
Milites quom. firm. corp.	316.	P	Patria quæ nobis tribuit	421.	Q	uerci fructus	380.
Milites crucem erexer.	393.	P	Patria curanda vt ei bene	321.	R	Amis ornatae aræ	379.
Milites tyrones & veter.	422.	P	Patriæ dictis factis opitulatus	491.	R	Regi Duci militi vigil. con.	18.
Militum Rom. laus	442.	P	Patria semper amanda	582.	R	Reguli cum serpente pug.	18.
Militum ornatus qualis	442.	P	Patriam quam glorieris	583.	R	Rex Mathematici consilij	111.
Militum delectus ap. Rom.	616.	P	Patriæ ornandæ symb.	583.	R	Rex Salomon	282.
Militi datur regius sang.	546.	P	Patria ingrata	625.	R	Regum fascia omen bon.	244.
Militaris periculum	3.	P	Patriæ infidelis	57.	R	Regni firmitas annuli	320.
Militis propositum	48.	P	Patres conscrip. arcis Rom.	110.	R	Reipub. optima forma	636.
Militibus reliquie SS. oblig.	319.	P	Prandio duas ciuit. deuor	219.	R	Respub. fertilis quibus	475.
Militia speculanda ex fine	428.	P	Patricij & plebeij	284.	R	Regni præsagium piscis	210.
Moras tolle	38.	P	Palma sagittis plena	454.	R	Reges seruiant ei	187.
Mors, te nunquam timui	233.	P	Parfimonia commend.	499.	R	Regnum duobus nititur	233.
Mortis dialog. cum Princ.	346.	P	Pastoris vasa stulti	604.	R	Requies certa laborum	559.
Mori potius quam fid. fall.	351.	P	Pax & bellum	604.	R	Restitutor reparator	604.
Monita Hadriani	358.	P	Pax & non afflict.	604.	R	Renouata iuuenius	618.
Mortuorum damna	580.	P	Pax simulata mala	633.	R	Rosa super crucem	23.
Munificentia antiquorum	49.	P	In pace viue & non in arm.	632.	R	Rosas loqui	625.
Munificentia Regia	50.	P	Pax & odor	105.	R	Rosa regina florum	634.
Mundum, mulieres Rom.	250.	P	Pennæ cigni pro galea	6.	R	Rosam cur spina sepit	626.
		P	Pelles ferinæ pro casside	139.	R	Rosa decerpta seruat odor.	635.
N	155.	P	Pes ligneus in aurea crepid.	280.	R	Rosæ gratus odor	635.
Naui felix vnde dicitur	256.	P	Pes nauigantium	280.	R	Rosas inter cepæ	470.
Naui Cleopatrar	155.	P	Pelicanus	418.	R	Rudnicij Episc. Epitaph.	144.
Naui Thesei salutis	155.	P	Perpetuitas continua	440.	S	Agitta est clauis	140.
Naui ad magna seruanda	156.	P	Perpetuitas sublata	440.	S	Sagitta carbonibus circum.	140.
Naui rostrata	155.	P	Per opposita	573.	S	Sagitta cum mure & rana	207.
Naui cum stella & Neptuno	337.	P	Pegaseus allatus	535.	S	Sagitta nobilitatis	268.
Nankieri Episcop. laus	577.	P	Perijsemus nisi perissemus	646.	S	Sagitta cum stellis	ibi
Naufragium non pati	235.	P	Præmium militare	320.	S	Sagitta letifera	300.
Nigri, pessimi omnis	235.	P	Plenilunium militare	386.	S	Sagitta pro tributo	301.
Nigrum caput & cauda	224.	P	Pietas in Deum	57.	S	Sagitta Abaridis	301.
Nobilis viri antidot. 3pl.	282.	P	Pietas habet suos impetus	439.	S	Sagitta Othomani	317.
Nobilis nouus qui laudatur	521.	P	Piscis regni præsagium	210.	S	Sagittæ in cistam missæ	139.
Nobilis, imitatur fact. nob.	6.	P	Piscis cum aqua ad manus	210.	S	Sagittis Herculis Troia	184.
Nobili quæ exponenda	282.	P	Piscis & panis in annul.	320.	S	Sagittarius cælestis	268.
Nobilem turpe degenera	268.	P	Piscis vnde præstantior	358.	S	Starzechouij Archiep. laus	82.
Nobilitabant sagitta Lomgob.	336.	P	Poli cæli duo	186.	S	Stare nequit quod n. Deo	425.
Nouacula Philosoph.	470.	P	Porta in fenestram	382.	S	Statuæ virorum mag.	535.
Non semper neglecta				Oooo 3		Statuæ	

I N D E X

Statuæ faciem mutant	219.	Triumphus ex causa
Stando mori	536.	Tubam galea audit
Salutis symbolum	416.	Tutum te in littore sist.
Sapiecha legatus ad Pont.	138.	Turpibus exitium
Sapiechæ Epitaph. 152.	153.	Tubæ sonus
Serpentis spoliū	18.	Truncus arboris
Serpens in cunis	19.	V Allis gladius
Serpentibus Annibal vici	22.	V Vanitatis species
Serpens cum gladio corona	22.	Verbum verum viri
Serpentes tres complic.	140.	Veritas multis verbis n.
Serpens cur in cauda à Moyse	603.	Vexillum proiect. vicit.
Semper	63.	Vestis polimita
Sceptrum ex intimis coeli	40.	Verus miles à non vero
Sieniawscij Epitaphia 73.	76.	Vexilla Tamerlani
Sredzinsciorum Epitaph.	87.	Veritatis Magister
Sphæræ duæ	187.	Verbum Domini penetrans
Securi & corona regnit	233.	Vigilo hinc
Stellæ subscriptio	240.	Vitam quæ fac. beat.
Securis orationis Demosth.	336.	Vitam fata inuenient
Sepulchra ramis arborum	380.	Vitta signum regum
Semper ardentius	448.	Virtus operibus profite
Sceptra inter gladios	449.	Virtus Theodosij mag.
Specula cur inuenta	439.	Virtute duce com. for
Spes à Deo	416.	Virtuti honos 225.
Sententiam in senatu quis	21.	Virtutes, annuli sign.
Sic aduerbium quid sig.	63.	Virtutis descriptio
Simplicitas iuncta prud.	140.	Virtutis præmium D.
Silex in tenero corde	442.	Virtus vires accend.
Sic maiora cedunt	522.	Viri fortis si premit anim.
Sinceritas cordis inuest.	533.	Victoriæ incitatio
Sigism. 3. Reg. inuictus ani.	536.	Victor fit duobus
Sixti Papæ priuil. Leopold. dat.	107.	Victoria à Deo
Sophis sapientior	4.	Victores cum glad. in scuto
Sol non mutuata luce	240.	Victoria virtute quer.
Solis subscriptio	240.	Victoriarum spolia in paup.
Solis cursus, beneficia,	317.	Vici fata superstes
Sol perpetuitatis sig.	358.	Vitijs vincitur qui non arm.
Sol non mouearis	387.	Virgo super vrsū
Solæ commendatio.	424.	Votum vicennale
Sole latente, languesco.	578.	Vulpis occidit vitulum
Scuti Paladis & Mart. diff.	35.	Vulnus, salus, & vmbra ab vno
Scutum album deferere	225.	Vrfa cum stellis
Scuti, viro cognomen	227.	Vrfsus initium Bernæ
Surgo in pugnam	238.	In vrfsas abire
Scutum cum imagine B. V.	242.	Vrfa puellæ vocatæ
Scutum ornatum lilij lapid.	347.	Vrfsina ferocitas pro Eliseo
Struthy pennis	63.	Vrfa in tutela Dianæ
Tabula Prothegenis & App.	36.	Vtroque Cæsar
Tene mensuram	40.	Vnci nauium
Te sine quid molior	512.	Vxor hostes tres occid.
Templum Salomonis	582.	Xerxes vnde dictus
Terror leoni adscrip.	105.	Z Olkiewscij laus
Tylicci Epitaph.	190.	Z Zolkiewscij Epitaph.
Trianguli laus	350.	Zebrzydowscii Episc. laus
Trithona cur Pallas	350.	Zebrzydowscii Ducis gloria
Triangulo cruces additæ	350.	Zoilum omnia patiuntur
Trigonum Christianum	350.	

558.	G N O M O N	
48.	Nobilium in hoc Tomo 2.	
577.	A Lampi Rubieß	655.
575.	Alabis Rubieß	655.
48.	Andriewicz Rubieß	655.
380.	Arczyßenski Rola	628.
358.	Arynek Lubicz	193.
533.	Babski de Babsko in Palat. Ra-	
40.	uen. arm. Radwan, Erat vnus	
40.	Cancell. Regni ut monumenta	
279.	eorum referunt. Adamus Ba-	
284.	bski Bartholomeum reliquit,	
414.	qui habuit 6. filios Theophilum	
524.	virum doctissimum & militem	
616.	charum Cancell. Regni & Du-	
336.	ci Supremo Zamoiscio. Gabrie-	
19.	lem qui ex Mieleßkowna, cuius	
51.	duo filij Albertus & Alexand.	
577.	vota paupertatis in Ord. S. Frä-	
244.	cisci elegerunt, Florianus, Sta-	
140.	nislus, Petrus milites, Alexā-	
277.	drum virum militarem occisus	
60.	à Tartaris Camenecia in Podo-	
607.	lia sepultus. Est pro illo perpe-	
320.	tua obligatio in Ord. Prad. Lu-	
451.	douicum & Ezechielem milites	
452.	qui pro Patria in Valachia oc-	
521.	cubuerunt. Ex his Theophilus	
646.	Gabriel & Alexand. in Podo-	
278.	liam transferant,	
317.	Balicki Ostioia	375.
422.	Balenski Ogoneczyk	334.
448.	Bărănowski Lodzia	172.
580.	Bărănowski Ostioia	369.
715.	Bărănowski Rāwicz	600.
425.	Bāworowski Prus 2,	548.
499.	Bārtkowski Przegonia	532.
582.	Bārtchowski Rola	628.
40.	Bārtosiewicz	90.
140.	Bialynski Lubicz	203.
454.	Biatobłocki Lubicz	199.
583.	Biataczewski Rola	628.
583.	Blaskowicki Odrowaz	311.
584.	Błazewski Pułkozye	488.
684.	Brāndyß Rādwan	570.
584.	Brānicki Rādwan	573.
584.	Brzaczewski Pomian	468.
615.	Bekowski Lopoth	183.
348.	Bębnowski Odrowaz	314.
449.	Beski Prawdżicz	155.
139.		Beldycki
188.		
194.6.		
566.		
567.		
38.		

I N D E X

Beldycki Prus 3.	556.	in Crac. Palat. à bonis Lagien-	Palat. Mscislaum referunt A-
Bienkowski Ładą	33.	niki notant Familiam. Ioannes	cta 1464. Filius eius Ioannes
Bierecki Lilia 1.	54.	post eximiam operam in Castris	reliquit Nicolaum, qui cum By-
Bielicki Pobog	438.	militaribus contracto matri-	kowska habuit Suentoslaum,
Becchowski Ogoneczyk	334.	monio reliquit Adamum, Ma-	cuius filij Petrus Index Terra
Biernacki Roza	643.	thiam, Stanislaum, Ioannem,	Lencicien. qui cum Hedwigi
Bietkowski Prawdzic	511.	Sigism. Iacobum & Andream,	Tarnowska sorore Archiepisc.
Bielewicz Mogiela	233.	Adami erant filij Christophor.	Gnesnen. reliquit Christoph.
Bielski Prawdzic	515.	Ioannes cum Duciminska reli-	Suffraganeum Vlocclauensem
Bielunka Pogonia	449.	quit filios 6. cum Zaduska tres,	Petrus Castell. Brzezinen. exi-
Bielski Ranycz	600.	Brocki Łódzia	mius miles ante cum Myskow-
Biełrzykowski Prus 1.	543.	Brodowski Ładą	ski, Stanislaus vir iudicio, pie-
Błędziewski Lubicz	202.	Brzozowski Lilia 1.	tate conspicuus. Ioannes filius
Błędowski Natęcz	263.	Bronewski Leliwá	Monasterium Monialium S. Bri-
Błędowski Pułkożyc	489.	Brzozdowski Leliwá	gitta Socali fundauit. Stepba-
Brzeżinski Lubicz	201.	Broniewski Lewart	nus Abbas Vachocensis, ad Prin-
Brzeżinski Łabęć	11.	Brodnicki Łódz	cipes à Sigism. III. legatus, Pau-
Brzeski Okša	339.	Brochocki Osoria	lus miles eximius, Tribunus Lē-
Bylinski Łódzia	174.	Bromierski Pobog	cicien. Stanislaus in exteris na-
Biskupski Lis	146.	Broniseweki Pomian	tionibus collectā virtutem spe-
Bylicki Pobog	436.	Brodelski Nabram	ciose illustrat.
Bichowski Mogiła	234.	Broniewski Ogoneczyk	331. Czarnotulski Ogoneczyk
Bystrzanski Nieczuia	274.	Brozowiecki Odyniec	317. Czaplá Rádwan
Bystrzan Prus 1.	544.	Brzoska Nowiná	574. Cbrzanowski Roza
Blinowski Ostoia	368.	Bloch Ogoneczyk	643. Cbrzanowski Nowiná
Borowski Lubicz	200.	Błonski Natęcz 2.	295. Cbrzastowski Ostoia
Bobotecki Łódzia	178.	Brochocki Prawdą	376. Cethner Przerowa
Borzykowski Łódzia	174.	Buchczycki Lis	526. Czelatycki Leliwá
Borzenski Lubicz	190.	Bużkowski Osoria	83. Czernikowski Ostoia
Borzechowski Lubicz	197.	Buczacki Pilawá	366. Czechowicz Ostoia
Borzechowski Lubicz	199.	Burzenski Pobog	376. Cebulká Ostrzew Secret. Vitoldi
Boturzynski Łzawá	48.	Butath Ogoneczyk	434. Dlugossius sub Anno 1419. Bu-
Bodzanta Leliwá	71.	Brudziński Prawdzic	334. trinus & Nicol. legati à M. D.
Bobola Leliwá	78.	Bzura Lis	511. Litu. ad Comitia Niepolomiceń.
Bokłowski Osoria	356.	Chabowski Lubicz	141. Bielsc. fol. 290.
Borowski Pilawá	413.	Chwalibog Natęcz 2.	198. Cętkowski Pobog
Bokoński Piatyr	418.	Czarnocki Lis	438. Czerny Nowiná
Bogatek Pomian	467.	Czarniecki Łódz	292. Czerski Ogoneczyk
Borutha Nowiná	295.	Czartoryski Lubicz in Lomzensi	327. Czechowski Okša
Borkowski Nowiná	296.	Palat. & in Russia, ex quibus	342. Czeczotká Prawdzic
Botowiecki Ogoneczyk	334.	aliqui cognominantur Boruto-	519. Czerminski Ramut
Borucki Rola	628.	wie, Sankowie, Bartkowie, Sta-	579. Czerski Rawicz
Bogusł Pułkożyc	482.	nislaus Aulicus & Secretarius	596. Cbleb Leliwá
Borowski Prus 1.	542.	Sereniss. Steph. Regis, reliquit	89. Cblebowicz Leliwá
Bogusławski Prus 1.	544.	filios Iacobum Venatore Ostro-	89. Cblechowski Lubicz
Bogucki Rawicz	586.	wneń. qui iam in M. D. Litbu.	203. Cbeda Pomian
Borzyśewski Rawicz	600.	sua domicilia constituerat, Ma-	459. Cbelmicki Natęcz 2.
Borowski Łazanki, Hiin diuersis		thiam & Albertum.	258. Cblewicki Odrowaz
Palatinatibus reperiuntur, post		Czarnkowski Natęcz 1.	305. Cbreptowicz Odrowaz
resignationem Borowki bonarū		Cbarbicki Łazanki in Lenciciens	316. Cblebowski

I N D E X

Cblebowski Roza	643. Dzierzek Nieczuia	272. Firley Lewart	113.
Ciesielski Lubicz	203. Dzierzykray Natecz 1.	245. Frikacz Nowina	295.
Cieszkowski Pilawa	414. Dziembowski Pomian	463. Fulko Lis	141.
Ciosnowski Pomian	468. Drzewiecki Ogoneczyk	334	
Cichecki Natecz 2.	262. Dybel Lila 1.	54. G aiewski Ostoia	375.
Cybulski Prawdzic	511. Ulagowski Natecz 2.	262. Gantowski Ostoia	376.
Cyganski Prus 1.	543. Dimitrowski Nieczuia	274. Gatetki Prawdzic	518.
Cyzowski Pobog	437. Dzialynski Ogoneczyk	325. Garlicki Prus 1.	544.
Czykowski Radwan	569. Dimitrowski Prus 1.	543. Gawnronski Rawicz	598.
Czysta Rawicz	585. Dougerd Labecz	15. Gadowski Rola	632.
Chynowski Rogala	610. Dobrzyalowski Lubicz	197. Garnys Roza	641.
Czywinski Puchata	471. Dobromirski Ostoia	377. Garkowski Roza	643.
Cieciskowski Roch 2.	620. Domaniewski Lubicz	200. Gladys Nieczuia	274.
Chyzynski Ostoia	376. Dobrzysewski Lada	33. Glewski Ostoia	376.
Czobor Leliwa	102. Domanski Larissa	41. Gnatowski Lada	33.
Chometowski Lubicz	148. Dorobostaiski Leliwa	92. Grabowski Pobog in Palat. Maso-	
Chometowski Oksa	342. Domaracki Ostoia	375. uia, & districtu Ciechanowien.	
Chometowski Prus 1.	544. Domaßewski Nieczuia	274. baredes in Grabow. Ioannes	
Chometowski Prus 2.	549. Domaiowski Ogoneczyk	335. Canonicus Gnesnen & S. Mi-	
Choiacki Lubicz	202. Domarath Oksa	342. chaelis in Arce Cancell Rozra-	
Choromanski Lubicz	201. Dobiecki Ogoneczyk	333. zenwscy Episcop Vladislauien.	
Chodkowski Ostoia	373. Dobrzyniek Prus 3.	557. Fratres illius Adamus & Simon	
Chotecki Nabram	242. Dobrosotowski Roza	643. ultimi filius Albertus Gnesnen.	
Chocimowski Oksa	342. Dobrzelewski Roza	644. Posnanien. Varsauien. Canoni-	
Chobrzewski Rawicz	601. Doruchowski Niesobia	272. cus, Secr. S. R. M.	
Chorazyczewski Roch 2.	620. Ex hac familia temporibus no-	Gracki Lada	33.
Chotecki Roza	639. stris claruit Iacobus Doruchow-	Grazmowski Lazanki	44.
Chromatski Lubicz	200. ski Referendarius Regni Archi-	Granowski Leliwa	72.
Chrczonowski Pilawa	413. diaconus Varsauien. Scholast.	Gradowski Lubicz	197.
Czubinski Leliwa	83. Lencicien. vir pietate, morum	Grabski Pomian	462.
Chmiel Natecz 2.	258. grauitate, iuris utriusq. peritia,	Grabiencki Pomian	468.
Chwalkowski Prus 1.	544. sed potissimum in temeritate,	Gramacki Oksa	341.
D adzibog Pobog	438. iustitia obseruantia, Regibus	Graiowski Olima	346.
Dachowski Lodz	172. charissimus, populo gratissimus.	Gradowski Prawdzic	516.
Danielowicz Rola	632. Dmochowski Pobog	437. Gembarth Lazanki	44.
Dambski Leliwa	208. Dmosycki Ostoia	369. Gembicki Natecz 2.	256.
Dambrowski Natecz 2.	261. Droboćinski Natecz 2.	257. Giebutowski Lis	142.
Dambrowski Ogoneczyk	334. Dzwonowski Prawdzic	514. Gierald ab armis	353.
Dambrowski Radwan	572. Dunin Labec	6. Giedzinski Prawdzic	514.
Dambrowski Pulkozyc	488. Dubaniewski Ostoia	368. Gniemiński Prus 1.	544.
Dankowski Pulkozyc	488. Duszewski Pobog	438. Gniewos Rawicz	594.
Dawidowski Prus 3.	557. Duracki Odrowaz	315. Głęboki Lubicz	203.
Dambrowski Roza	641. Dulski Przegonia	531. Gibowski Lazanki	44.
Drwalewski Ogoneczyk	333. Dluski Pulkozyc	488. Giżycki Natecz 2.	258.
Drwalewski Przecrowa	528. Długoiński Prus 1.	544. Giganski Natecz 2	263.
Drakiewski Przyjaciel.	534. Dłazniński Prus 3.	553. Gissowski Nowina	289.
Debinski Odrowaz	311. Druszkowski Prus 1.	544. Glinski Lis	148.
Debinski Rawicz	589.	Glinski Pomian	466.
Dergon Rawicz	601. F aszowski Gierald	353. Glinski Radwan	573.
Debski Prawdzic	514. Filipowski Pobog	434. Grzymyslawski Prus 1.	543.

Grzybow.

I N D E X.

Grzybowski Prus 2.	549. Głowinski Roch 2.	619. Kanigowski Lis	147.
Grzymala Mora	236. Głodowski Przegonia	532. Karliniski Ostoia	365.
Gotuchowski Leliwa 79 Christoph. Gutb Rawicz		601. Karapczewski Ostoia	366.
de Czafniki consortem habuit Gumowski Rola		632. Kargowski Ostoia	375.
Kowalska. Ex Tysarowska verò Głuchowski Prus 2.		549. Kaweczinski Ostoia	375.
filij erant Andreas, Nicol. Chri- Głuchowski Radwan		574. Kasinowski Natecz	261.
stophorus, Filia consortes Kuro- Głubicki Rola		631. Kadziatowski Ogoneczyk	328.
pátwá & Makowiecuj Dapiferi Gruszecki Lubicz		199. Karwowski Pnemia	496.
Haliciensis.		280. Kadłubek Prus	548.
Golski Rola	631. H Osus Noga	261. Karniski Prus	557.
Gotuchowska Lis	Horisewski Natecz 2.	297. Karzki Radwan	573.
Colinski Prawdzic	142. Hulewicz Nowina	450. Karwowski Rawic	600.
Gotemkowski Prawdzic	515. Hunorowski Pogonia 4.	519. Kamienski Rawicz	600.
Gotuski Przegonia	517. Hunowski Prawdzic	574. Krasicki Rogala	609.
Golinski Rawicz	531. Hłuszanin Radwan	574. Kraiowski Leliwa	101.
Gorski Roza	592. I Askmanicki Leliwa	82. Krasuski Nieczuia	274.
Gorka Roziniec	643. I laklinski Ostoia	373. Krasuski Nowina 289.	292.
Gostinski Przerowa	646. Ianowski Pitawa	413. Ksiaznicki Ostoia	377.
Gostowski Prawdzic	528. Iamentowicz Pobog	438. Kłaiowski Pogonia	449.
Goworowski Prus 1.	516. Ianusowski Pobog	438. Krmacki Lewart	136.
Goworek Rawicz	Iaranda Pomian	458. Kwiatkowski Nowina	294.
Gostomski Natecz 2.	544. Iargiewski Natecz 2.	258. Ksieski Lodz 172. Krzesinski Lodz	174.
Gostawski Natecz 2.	587. Iabtonowski Prus 3	553. Krawlicz Leliwa	83.
Gomar Nowina	256. Iaruntowski Prus 3.	554. Krzeski Leliwa	102.
Gogolinski Rola	257. Iakacki Radwan	570. Krzes Ostoia	361.
Gorski Odrowaz	284. Iarzembienski Radwan	574. Krepki Ostoia	368.
Gostricki Odrowaz	628. Iarocki Rawicz	595. Kierzniowski Pobog	438.
Goslowski Rola	315. Iaktorowski Roza	639. Kielgenski Pomian	468.
Gerzechowski Ogoneczyk	315. Iarostawski Leliwa	66. Kietbasa Natecz	259.
Godziewski Ogoneczyk	628. Ianikowski de Ianikowice, districtu Opo Krzesinski Nieczuia		274.
Garnicki Ogoneczyk	327. Iamiotowski Roza	642. Kiempinski Niesobia	277.
Gorynski Ogoneczyk	330. Iaroskowski Roza	644. Kielpinski Rogala	619.
Gostawski Oksa	334. Iarochowski Rola	627. Krzeczieski Rola	631.
Gorlicki Oksa	334. Ianusowski Rola	628. Krepki Roza	644.
Gorski Lodz	340. Itowicki Lodz	171. Krzepicki Roza	644.
Gorkanski Leliwa	341. Itowiecki Ostoia	376. Krezebawski Rola	628.
Grodzicki Lada	341. Itowiecki. Natecz 2.	261. Krzicki Lubicz	199.
Gerzechowski Lubicz	173. Itowski Prawdzic	516. Krzywonowski Lubicz	202.
Gosticki Lubicz	102. Ierzikowski Ostoia	369. Kisiski Leliwa	101.
Grodowski Lis	33. Ieto Piatyrog	417. Kwilenski Lis	143.
Gloganski Ostoia	200. Iedlinski Nabram	243. Kliczkowski Pitawa	413.
Grodziecki Ogoneczyk	200. Iendrzejowski Natecz 2.	261. Kilianowski Pobog	434.
Grodziecki Natecz 2.	143. Iezierski Prus	249. Kristoporski Nowina	288.
Grodowski Putkozyc	375. Ieziorkowski Radwan	572. Krziskowski Odrowaz	315.
Gorazdowski Ptawdzic	334. Iezewski Prus 1.	542. Kriski Prawdzic	503.
Grotowski Przerowa	334. Ieziorkowski Rawicz	597. Krinski Przegonia	532.
Głowacki Prus 1.	257. Iwienski Lodz	171. Kliskowski Prus	544.
Grotb Rawicz	488. Iwanowski Lodz	178. Klicki Prus	544.
Grotowski Rawicz	518. Iwanicki Petnia	388. Kłoczewski Rawicz.	600.
Grochowicki Roza	528. Iundzil Labec.	14. Kosciuk Roch	620.
	544. Iulewski Prus 1.	544. Komornicki Lodz	172.
	593. Izbienski Roza	639. Kokorzynski Lodz	173.
	598. K Arwicki Lakec	10. Kobylowski Lodz	174.
	642. K Kraiowski Labec	10. Kobierzyci Korab Lodz	180.
	Kamienomoijski Labec	11. Kobylnicki Rola	632.

PPPP

Kłossowski

I N D E X

Kłossowski Rola	632.	autem Stanisłai frater ex Iwanska	Rege Vlad. IV. in Turciā legatu licet
Kochanjski Rola	632.	reliquit Andream qui ex Gliniecka	detentus fuerit per 25 hebdomadas, 14
Koldowski Łódź 2. Korab	181.	filium virum doctum reliquerat ha-	me omnia perfecit cū honore Regi &
Koninjski Labec	11.	buit in consortem Radnickam Ioan-	Regni. Pugnavit cum Tartari & Co-
Kozicki Labec	16.	nem reliquit & Andr. alij in Mo-	saci rebellibus sepius cū vero in Lo-
Kozika Labec	16.	schonia occisi.	uano moraretur cum filio Ill. D. Ca-
Kowalewski Lada	33.	Kłossowski Lubicz	stell. Crac. habuit mandatū vt contra
Kopyßenjski Leliwa	101.	Kłodnicki Lada	Turcas exercitiū extraneum collige-
Konarjski Lewart	136.	Kłomnicki Oksa	ret deduceretq. Habuit pro bene me-
Kobierzycki de Kobierzycko Pomian in		Kłobukowski Oksa	ritu in Podolia quadā bona concessa
Palat Sierad. Ex hu Stanislaus Po-		Kłokocki Natecz	cum Dapiferatu Podol. consors sua
cillator Calisiensis Legatus ad Ni-		Kłonicki Niezgoda	prima Magdalena Wilkowska alie-
derlandiam fuit.	467.	Kłoczewski Rawicz	ra Dorothea Błizecka 3 filius Iacobi
Konracki Osoria	356.	Kłossowski Rola	Daniel dux copiarū in exercitu Im-
Kozmieski Ostroja	368.	Kłopiński Pomian	per. Christiani. Albertus horum pa-
Konczycki Ostroja	375.	Kucharski Prawdzic	truelis Christoph. ex Ioane in Prussia
Kociet Pelikan	419.	Kukalski Prawdzic	vices gerens Rothmag. in bello amisit
Konieczpolski Pobog	428.	Kuroś Rawicz	manum. Extant alij eximij milites
Kosobucki Pobog.	435.	Kuczowski Roza	643. Kruszyński Pomian
Konarszewski Pobog	435.	Kucharski Rola	625. L aki ab armis 20. Ex Theodoro ma-
Koludzki Pomian	465.	Kumowski Łódź	173. L igno militum Trib. ad Kirchol. &
Kozub Mora	236.	Kunczewicz Labec	15. alibi, filius Ioan. Alph. ex Succam.
Konopacki Mur	238.	Kumatewski Leliwa	90. Vilnen. Castell. Minscen. tum Samo-
Kobierzycki Natecz	258.	Kutylowski Lis 148.	gitia Cionius Birzianen. Capit.
Korzeniowski Natecz	263.	417. Kutlewski Pobog	438. Radunsc. Fundator Ordin. Pradicat.
Komorowski Rola	628.	Kurzanjski Odrowaz	314. in Aula alta.
Koczan Natecz	264.	Kuczynski Ogoneczyk	327. Lada ab armis
Kochowski Nieczuja	274.	Kuczborski Ogoneczyk	324. Larissa ab armis
Koziet Nowina	294.	Kurewski Natecz	263. Lazowski Krzywdą
Konopka Nowina	289.	Kuropatnicki Nieczuja	274. Lacki Lis 146. Lazowskiej Lada
Konarszowski Nowina	294.	Kruszynski de Kruszenica dicta Smio-	Lapczynski ab armis
Kowalewski Nowina	296.	tanki in Plocen. Pal. arm. Pobog ve-	Lachowski Pilawa
Koznicki Nowina	296.	niunt ex Szamotiis sicut privilegium	Laskowski Leliwa
Konieczki Odrowaz	302.	Vladisl. D. Masovia datum Nicolao	Lawski Pobog
Koscielecki Ogoneczyk	321.	Szamota de Kruszenica & posteris	Laniecki Pobog
Kerlinski Ogoneczyk	1333.	eig 1435. Quod confirmavit Ser. Sig.	Lastek Pomian
Kotarjski Pnema	496.	August. Ioan. Valent. Iacobus Ada no	Lawski Pomian
Koklewski Prawdzic	516.	Kruszenscy 1559. Iacobus miles exi-	Labecki Łódź
Kowalkowski Przegonia	532.	mius, contracto matrimonio cum Do-	Laganowski Nowina
Korycki Prus	544.	rothea Ottebusowna Reliquit tres fi-	Lascz Prawdzic
Korewicki Prus	356.	lios Laurentium & quatuor filias. E-	Latalski Prawdzic
Kowalewski Prus	557.	ximia dū in castris declaravit opera	Lasewski Prawdzic
Kowalewski Rawan	571.	contracto vinculo sacramenti cum	Laszczyński Prawdzic
Kochan Rawicz.	585.	Hedwigi Noropinska qui reliquit Ioā	Lazniowski Prawdzic
Kozielecki Rola	625.	militem ad Chotinum cum Duce in	Lasota Rawicz
Kosinjski Rawicz	600.	Czartorysto Georgio pugnando occu-	Latkowski Roza
Kozminski Roza.	639.	buit. 2. fil. Iacobi Gerg. totus castris	Legnicenses Duces
Kocietkowski Korab Łódź 2 in Palat.		& tropheis deditus sub signis bellicis	Lewonia Lilia
Syradien. in Kocietki heredes Stani-		Principu tūc Pol. Vlad. moderni Ser.	Lekowski Lubicz
slaus vir consilio & iudicio graui, in		Regis eximius miles obtinuit Rotmag.	Liski Ostroja
Comitijs Provincialibus, ex Doro-		per annos 16. multis expeditionibus	Letowski Ostrzew
thea Dobrzycka arm. Brog, cuius fi-		clarus. Expediuit legationem a Ser.	Lekawski Pobog
lius Ioann. ex Anna Wolinska reli-		Rege Sigisf. 3. ad Imper. Turcarū ex	Lezenski Natecz
quit Marcianum, qui ex Otocka ar-		castris Pruthen. peractis vero inducijs	Lekinski Natecz
morum Prus eius filius Sigism. Cau-		ad Senernium cū Prutheni cōstituit	Lesiecki Natecz
cellarius filia vero Desiderij Tarnow-		ipsum exercitus exteri Obersterum	Leganowski Nowina
ski Venatoru Lenciciensis. Iacobus		sexcentorum hominū. Demum a Ser.	Letowski Ogoneczyk

Lstkowski

I N D E X

Lętkowski Ogonczyk	334. Maśewski Nowina	295. Mikulowski Rawicz	597.
Lesniewicz Pułkożyc	489 Magnuśewski Radwan	570. Michowski Rawicz	599.
Leśczynski Radwan	573. Makosiej Prawdżic	518. Minigał Rawicz	601.
Lesniowolski Roch	617. Młacki Prus	556. Minjski Rola	632.
Lipski Lada	24. Miśkowski Leliwa	101. Michałowski Roża	
Lysakowski Leliwa	81. Makowiecki Lubicz	193. Mikorski Roża	694.
Lisowski Leliwa	100. Makarowicz 217. Masalski	220. Mnichowski Liś	143.
Lysakowski Lubicz	198. Meglowski Lewart	136. Mniśewski Lubicz	201.
Lipicki Liś	146. Mierzenski Leliwa	101. Moczarski Lada	34.
Lisowski Liś	146. Mieśkowski Liś	148. Modliśewski Labęc	10.
Lisowski Lubicz	201. Mienich Łódź	178. Monuid Leliwa	88.
Lichnowski Pilawa	413. Miedźwiecki Pobog	433. Morstin Leliwa	79.
Lichtanski Pokora	452. Mieśkowsky Mora	236. Mojski Łazanki seu Iastrzebiec eiusdem	
Lippi Natęcz	264. Mielzinski Nowina	294. diuisionu cum Ianikowsciu in Opo-	
Lipski Lubicz	292. Mieśkowski Odroważ	315. enensi districtu. Paulus eximius mi-	
Ligeza Pułkożyc	478. Miedźwiecki Oksa	342. les cum Sereniss. Rege Adalberto in	
Lisowski Przegonia	532. Mietelscy in Mietel in Palat. Sandom.	Valachia pugnando occubuit in Bu-	
Lipicki Rawicz	586. armorum Ostoia Quorum quia nu-	couiensi clade. Nunc Notarius est ex	
Limowski Rawicz	596. merosa propago in vno pago; diuersa	illis Terra Halicien. Nicolau reli-	
Logiński Leliwa	82. cognomina sortiti sunt vocantur	quit duos filios milites cum Stabro-	
Łódź ab armis	157. Skroboty à Skrobaczowv, Galkouij,	wska Stephanum & Christophorum	
Lewicki Natęcz	257. Kinwirouij. Chorkij, &c. Ioannes	Alij nempe Daniel in Moschouia oc-	
Loknicki Nieczuia	273. dictus Skrobot bona acquisiuit ab An-	cubuit, Lucas & Ioannes in Cecora	
Łosofanjski Prus	543. na Pauli de Pęczławices post nabi-	cum Zoltkeuio.	
Łodżiński Radwan	571. lem Bakowicz Anno 1499. Ex Cho-	Mosczynski Łódź	174.
Łoska Regala	610. mętowska reliquit Petrum militem	Moscinski Łódź	175.
Łaza Korab	181. in Liuania, qui ex Nagorska reli-	Moskorzewski Pilawa	395.
Łopoth 183. Łopiński Lubicz	203. quit Martinum & Christophorum, Modrzejowski	Ostoia	369.
Łosiński	185. Hic ex Kozarowska reliquit Bal-	Mormito Piatyr	418.
Łazynski Lubicz proprie sunt Łosiński	229. thasarum militem, cum Comite in Mohyła	Modlski Natęcz	257.
scij, sed à Łozinij in Russia dicti Ło-	Tarnow Michaela, Martinus verò Morawiac	Ogonczyk	334.
zinscy Petri filij Thomas, Procop.	miles in Prussia cum Bromicka tenet	Mioduski Radwan	533.
Ioannes, Simon. Filius Procopij Hie-	matrimonium, Christophori autem Mroczkowski	Prus	557.
nonymus milites eximij.	filius ex Witostawska, Hieronymus Mrozowicki		554.
Łaba Lubicz	200. tenet matrimonium cum Zaduska.	Młodecki Pułkożyc	488.
Łukowski Łazanki	44. Hi verò Mietelscy qui sunt in Pocu-	Młodański Murdelio	240.
Łukocz 209. Łuzanski	211. nia ex Chorcijs procedunt.	Młosewski Nowina	295.
Łubar 204. Lucenses Duces	205. Melgiński Rawicz	597. Minowski Odroważ	315.
Łucimlenses Duces	206. Męczyński Rawicz	597. Młodziński Lubicz	202.
Łubochowski Ostoia	376. Męczyński Roża	642. Młotkowski Leliwa	102.
Łubiński Pomian	459. Miemczewski Radwan	573. Murzynowski Lubicz	200.
Łukawski Nieczuia	274. Mniński Ogonczyk	319. Muchowiecki Pobog	438.
Łukawski Radwan	572. Michowski Liś	242. Murdelio	240.
Łubawski Radwan	574. Mikołajowski Liś	146. Murzynowski Ogonczyk	327.
Lubieniek Rola	627. Mysłowski Puchala	471. N. Agora Łazanki	43.
Lublicki Rola	627. Mikulinski	226. N. Nagorka Ostoia	374.
Lugowski Lubicz	197. Mirowski Niesobia	277. Natęcz 258. Napiwon	266.
Łatyśewicz Labęc	16. Minocki Nowina	289. Narembki Nowina	294.
Ładalski Larissa	41. Minkowski Niezgoda	279. Nasietowski Pułkożyc	489.
Łarkuśewski Lewart	336. Mysłakowski Ogonczyk	327. Nakwaski Prus	548.
Łatuzenski Liś	148. Mirosławski Ogonczyk	334. Napiorkowski Prus	557.
Łaleczkowski Ostoia	368. Minor Pułkożyc	488. Nadarzynski Radwan	568.
Łarchocki Ostoia	368. Mikołajowski Pułkożyc	488. Nemir Łazanki	43.
Łalinowski Pobog	438. Miśewski Prawdżic	518. Nemira Łazanki	43.
Łalanowski Pomian	466. Michalczewski Prus	544. Nemirowicz Łazanki	43.
Łakowiecki Pomian	468. Myslecki Prus	549. Nemiera Mieśaniec	223.
Łalochowski Natęcz	259. Minski Prus	553. Newlin	267.
		Pppp 2	Niezaby-

I N D E X.

Nieczytowski Lubicz	198.	Okoljski Ravnica	600	Przechowski Prus	549	
Niehorjski Lubicz	204.	Ossowski Rola	631	Peperzynski Radwan	568.	
Nievvieß Pomian	459.	Osvviany Rola	632.	Peßka Radwan	572.	
Nieyskovski Mora	236.	Ozga Ravnica	586.	Pieniazek Odorvas	311.	
Niezuia 271.	Niemczyk 275	Osvvencim Radwan	571.	Pielßowski Nabram	243	
Nievvieski Novvina	294.	Ostrog Natecz	201.	252.	Pietraszewski Radwan	574.
Niedrzewicki Ogonczyk	333.	Ostrowski Natecz	260.	Przemski Ravnica	592.	
Niedzwiecki Ogonczyk	335.	Oborski Natecz	262.	Pierschata Roch	616.	
Niewiarowski Pulkozyc	480	Orchowski Natecz	262.	Przedborowski Roza	644.	
Nieborowski Pravdzic	513.	Ostrowski Niezuia	274.	Pilecki Lelivva	72.	
Nievviescinski Pravdzic	531.	Ochocki Novvina	297.	Piglovski Lelivva	98.	
Nießukowski Ravnica	592.	Odorvas 301.	Ossoria	354	Piazkovski Lubicz	199.
Niekmierowski Roza	643.	Ostoa	359.	Pilavski Ostoa	375.	
Nieborjski Pravdzic	513	Ostromecki Pomian	469	Piotrovicz	412.	
Nieznanowski de Nieznanovvica in	Ostrowski Lelivva	82.	Przysiecki Novvina	295.		
Palat. Sandomir. & Cracou. Seba-	PAC Lilia	50.	Pitowski Novvina	295.		
stianus ex Ioanne miles filius eius	Pavlovski Lilia	61.	Pilchowski Novvina	295.		
Ioannes Camerar. Card. Barberini.	Papiejski qui proprie Dobek, sed à bonis	Pilath Novvina	295.			
Ninienski Lelivva	83.	Papiejski nominatus armor. lastrze-	Pikarski Pulkozyc	485.		
Ninienski Natecz	257.	biec. Stanislaus Stanislai in Podo-	Pivvo Pravdzic	518.		
Noßkovski Lada	26	liam miles venit, & contracto ma-	Przytiaciel	534.		
Novvicki	349.	trimonio cum Wilkovska suscepit fi-	Przystatowski Labec	11.		
Novvodvovski Natecz	255.	lium Gassparum militem eximium,	Przypkowski Radwan	569.		
Novvina	284.	qui in Moschouia occisus, Camene-	Przemski Ravnica	592.		
Novviselecki	298.	na apud F. Pradica. quibus villam	Piekarski Rola	628.		
Novvovvieski Pulkozyc	488.	Cibulovvce fundauerat pater suus,	Plichta Pulkozyc	483.		
Nosielski Pravdzic	515.	sepultus quiescit.	Potubinski Lazanki	43. 492.		
Nozowski Ravnica	601.	Parczewski Natecz	263.	Ponikowski Lilia	55.	
Owadowski Labec	11.	Padmievski Novvina	286.	Postramienski Lu	142.	
Opalinski Lodz	263	Pasinski Novvina	296.	Podvodowski Lodz	171.	
Ottarzewski Lu	148.	Parisß Pravdzic	510.	Ponieniski Lodz	174.	
Obrapalski miles eximius & Castri Vin-	Palucki Pravdzic	516.	Ponikievski Lubicz	201.		
nicensis titularu.	Pakoslavski Pravdzic	519.	Podvysocki Ostoa	375.		
Obłakowski Pulkozyc	488.	Pacholovvicki Pskovvczyk	558	Porocki Pilavva	400.	
Opacki Prus	556.	Patuski Roza	644.	Piotrovicz 422.	Pobog 427	
Ozarowski Ravnica	594.	Pazanovvski Odorvas	34	Polanowski Pobog	434.	
Osendowski Lu	144.	Paczynski Ogonczyk	330.	Popovski Pobog	438.	
Olsevski Lu	147.	Paczenski Ogonczyk	334	Pociey 440.	Postolski 441	
Orzenski Lubicz	201.	Parul Ogonczyk	335.	Podolski Natecz	Heredes in Podolino.	
Osevvski	350.	Prasjski Niezuia	274.	Ante vocabantur Domastavvski, sed		
Olevvinski Ostoa	377.	Przadziewvski Novvina	294.	à bonis Podolino vocati Podolsky in		
Ostrzevv	380.	Przanovvski Novvina	295.	Pal. Calisien. Albertus cum Svver-		
Ostiecki Pomian	469.	Piasiecki Lilia	553	zewvaska armor. Lodz reliquit 3. fi-		
Obiezierski Natecz	261.	Pavlovski Lilia	81	lios Barthol. qui ex Sophia Mosyn-		
Orzechowski Oksa	341.	Pempovski Lilia	55.	ska suscepit Alexandr. eximium mi-		
Olelkovvicz Dux	344.	Peßka Lu	141.	litem, in pramium à Seren. ff. Rege		
Orzel Prus	544.	Pekovski Ostoa	368	accepit bona Lasjs, consors sua Ca-		
Olesnicki Radwan	571.	Peßka Mießaniec	223.	tharina Orchovvka reliquit Andreā		
Okecki Radwan	572.	Pieczyngovvicki Lu	148.	Canonic. Pramiaslien. virum pietate		
Otrębus Ravnica	586.	Piecznovvski Korab	179.	religiosum, & in iure Canonico &		
Odyviec 90.	316.	Pieleßevvicz	414.	nobili bene versatum, pluries Index		
Orlicki Novvina	294.	Przetocki Natecz	264.	Tribunalis Regni ob rectos mores &		
Odrzyvvolski Natecz	259.	Przerebski Novvina	284.	altas virtutes eligitur. Alter filius		
Obrzycki Prus	543.	Przedvovvski Odorvas	314.	Albertus. Secundus vero filius Al-		
Oborski Roch	619.	Przerovva	526.	berti primi Petrus vna cum Bartho-		
Osovinski Prus	556.	Pielski Przerovva	528.	lomeo militando in Confinibus Regni		
Ostrowski Ravnica	597.	Przegonia	531	sua domicilia constituit in Prami-	lien.	

I N D E X

slien. Terra, reliquit filios Alexan-	Rędzina Lada	33. S Apiecba Lis	149
drum, Andream, Samuel. Sigism.	Rzewuski Lazowskich	46. Starkowiecki Łódź	172
Ioannes tertius illorum frater in Po-	Rebelinski Lubicz	193. Szkalowski Łódź	174.
dolino remansit.	Replinski Pogonia	449. Sabkowski Łódź	174.
Pokora 452. Połotynski 453.	Rey Oksa	340. Stawicki Lubicz	190.
Plonkovski Pomian	243. Reszczenski Prawdżic	592. Samek Lubicz	201.
Porembski Nabram	260. Ręczański Rogala	610. Stano Lilia	52.
Popielski Natęcz	261. Rzeßenski Rola	631. Sptawski Leliwa	78.
Popovvski Natęcz	263. Ridzinski Lilia	60. Starzechowski Leliwa	82.
Podkocki Natęcz	289. Rikowski Leliwa	83. Sapach Leo	106.
Poponvski Novvina	314. Rilski Ostoia	377. Starzeski Ostoia	375.
Plosovvski Odrowas	333. Ryminski Pobog	438. Stacbera Ostoia	375.
Povvata Ogoczyk	488. Rynaczewski Prawda	513. Stanislawski Pitawa	410.
Potrykovvski Putkozyc	516. Rybienski Radwan	568. Strzałkowski Ostoia	375.
Poczernicki Pravdżic	517. Rpinski Radwan	578. Sado Pogonia	449.
Postenicki Pravdżic	522. Rożynski D.	652. Sak Pomian	468.
Policki Pravdżic 518. Profna	543. Roßkowski Łódź	169. Stankiewicz Mogiła	
Prostek Lubicz	545. Rozycki Lubicz	200. Stawski Mora	236.
Plonski Prus	572. Rokicki Lubicz	204. Samotulski Natęcz	250.
Podleski Prus	572. Rokoss Ostoia	367. Sadokierski Natęcz	258.
Pokossowvski Radvvan	Roguski Ostoia	378. Sadowski Natęcz	261.
Prokovvski Radvvan	Rokossycki Pobog	432. Swaryßewski Natęcz	262.
Poray 636. Pstrokonvski Roża 640	Rokoss Putkonia	472. Starzechowski Nieczuią	271.
Podleski Novvina reliquit Lucam, Sta-	Rogowski Nabram	243. Słanka Nieczuią	274.
nislauum, Martinam, & Reginam	101. Rostworowski Natęcz	261. Sadlenski Nieczuią	274.
Monialam in Zwierzyniec, alie Du-	Rogaski Natęcz	262. Swarcz Nowa	292.
biscy & Pomianovvscii consortes.	471. Roznowski Nowina	295. Słachcinski Nowina	295.
Pruski Leliwa	535. Roskowski Ogoczyk	332. Sładkowski Nowina 296 Eiusdem	
Puklatecki Pomian	539. Roznowski Ogoczy	333. cognominis est modo prim9 suf-	
Puchata	597. Rostkowski Pnieima	496. fraganeus Sładkowski cui9 ger-	
Prunscenses Duces	11. Rokolnicki Prawdżic	515. manus eximius quod Rothmag.	
Praszkovvski 557. Prus	33. Rokotowki Prus	544. fuerat in Pruss. & cōtra Tartar.	
Prusinski Ravvicz	33. Rosochacki Prus	556. Sawicki Nowina	296.
R Aiecki Labęć	148. Rokicki Rawicz	386. Starosielski Ogoczyk	334.
Radosomski Lada	143. Rogala	608. Skarbiowski Ogoczyk	334.
Radonski Lada	182. Rogalewski Rogala	609. Sangaw Ogoczyk	335.
Radziminski Lis	200. Rbor 622. Rosiniec	646. Stawkowski Radwan	572.
Radzienski Łódź.	202. Rola 626. Rogaski	63. Stanislawski Radwan	572.
Radlicki Korab	203. Rozycki Rola	641. Samborecki Rawicz	594.
Raiski Korab	262. Ruchowski Labęć	11. Skarszewski Radwan	572.
Raczewski Lubicz	262. Rudnicki Lis	144. Stanisewski	437.
Radziminski Lubicz	504. Ruczycki Pobog	436. Stanislawski Rola	628.
Rakowski Lubicz	542. Rusian Natęcz	258. Sadekowski Rola	632.
Raczynski Natęcz	549. Rumowski Natęcz	262. Stawiss Putkożic	477.
Radzicki Natęcz	564. Ruchowski Oksa	341. Stamirowski Putkożic	486.
Radzanowski Prawdżic	572. Rudowki Prus	549. Strzałkowski Putkożic	488.
Raczkowvski Prus	576. Rudzienski Prus	549. Starczowski Pnieima	496.
Radomvski Prus	581. Rußecki Rawicz	596. Szczawinski Prawdżic	504.
Radwan	623. Rudzinski Rawicz	600. Smarzewski Prawdżic	513.
Rakowski Radwan	444.	Symakowski Prawdżic	516.
Radomski 576. Radzic			
Ramult 578. Ratult			
Rawicz 585. Rarowski Rbor			
Radzinski Roża			

I N D E X.

Szamowski Prus	54.	Szydłowski Rawicz	601.	Stonecki Gierald	354.
Stradomski Prus	541.	Sciczenski Rola	601.	Stobiecki Ostioia	374.
Swarocki Prus	543.	Swinarski Roza	643.	Solecki Ostioia	375.
Strzałkowski Roza	643.	Swiderski Pułkożic		S. ośewski Ostioia	376.
Siemaśko Labęć	15.	Szymakowski Prawdżic	516.	Stołowski Pitawa	413.
Sienianwski Leliwa	73.	Smitrowski Prawdżic	518.	Sokołowski Pomian	465.
Streikowski Leliwa	81.	Spinek Prus	541.	Soruch Mogiła	234.
Sczepiecki Leliwa	82.	Sobolewski Lada	33.	Sokoł Lilia	55.
Sredzinski Leliwa	83.	Srokowski Lazanki	44.	Szorc Mora	236.
Szemeth 90.	101.	Szoldrski Lodź aliqui notant fami-		Socha Natęcz	259.
Schemberg Leo	104.	liā de Sorazdowalij de Szoldrey		Sosnowski Natęcz	262.
Sędzicki Lubicz	199.	in maiori Pol. vetustiss. familia.		Sroczycki Nowina	294.
Sierakowski Lubicz	199.	Inter cetera quae hanc illustr. fa-		Skoczki Nowina	295.
Szerokowski Lubicz	200.	miliam illustrat est, quod regibus		Sokołowski Rola	628.
Siemichowski Gierald	353.	semper fuerint fideles & patriae,		Snopkownki Rawicz	594.
Sędzinski Pielgrzym	420.	atq; ab Orthodoxa fide nunquā		Sworski Leliwa	101.
Strzeżewski Pobog	437.	errantes Stanisla. Szoldrski in		Skowieski Rawicz	598.
Stephanowicz Pogonia	450.	Czēpin heres reliquit filiū An-		Sołomierecki Rawicz	601.
Sierosiewski Nabram	243..	dreā Episc. Chyou. mox Prem.		Skolnicki Rola	632.
Snieszek Nieczuia	274.	modo Posnan. Hic primum fuit		Strozewski Prawdżic	517.
Snieszkowski Nieczuia	274.	Sigisf. 3. Secr. tum Ulad. 4. tunc		Sołobuh Prawdżic	518.
Sczekoczki Odrowaz	316.	Principis Cancel per 20. & ultra		Sobor Prus	553.
Sierakowski Ogoneczyk	327.	annos. In expeditionibus Moscho-		Sobiekurski Roza	643.
Sieczkowski Ogoneczyk	334.	uit. Turcicis ad Chot. Cōes fuit.		Skotnicki Roza	644.
Siewierski Ogoneczyk	334.	Hinc Prapof. Gnesneñ. Posnan.		Stuzowiecki Lada	33.
Strzelecki Oksa	339.	Crusvic. Cantor Crac. Decanus		Stuzewski Lodź	174.
Sweryn Okno	344.	Louic. Scolast. Lencicien. Demū		Sulkowski Lodź	178.
Siedlecki Rawicz	596.	Ser. Princ. Io. Alb. S. R. E. Card.		Stuśka Ostioia	369.
Siecinski Rogala	609.	Episc. Crac. datus pro Cancell. cū		Surgutb Gierald.	354.
Sielski Lubicz	201.	quo & peregrinationē ad visitā-		Sutkowski Pobog	437.
Siężycki Rola	631.	da limina Apostol. suscepit.		Suchodolski Pobog	438.
Swientostawski Rola	628.	Frater eius germanus Matthias		Suski Pomian	466.
Sepichowski Pułkożic	488.	de Szoldry Not. Ter. Posn. cuius		Suski Natęcz	262.
Sierpski	502.	filius Stanisla. Pincerna Calif. vir		Stuzewski Radwan	572.
Sekowski Prawdżic	517.	multoties in iudicio Tribun. Reg.		Suchozerski Radwan	574.
Sierakowski Prawdżic	518.	& in Comitijis sustinuit Prouin-		Szulisewski Rawicz	596.
Sczepanowski Prus	539.	ciam, sapienti consilio. Io. Patru-		Skutski Rogala	610.
Strzeżewski Lubicz	203.	elis frat. Castell. Biechou. qui dū		Sczucki Pobog. Ioan. Simonis d. d. i	
Sczyt Lazanki	44.	filius Patriae cōsecrauit & Castris		Prussa, reliquit fil. Stanisla. Se-	
Skrzinski Labęć	17.	militaribus Alexand. in Prussica		bast. qui ad annū etat. 70. conti-	
Szydłowiecki Lubicz	189.	expeditione cōtra Gustauū An-		nūus in Castris contra Tart. Mo-	
Sikorski Lis	143.	dreas cōtra rebelles Cosacos pu-		schos eorumq; Duces Mastrukū	
Smigielski Lodź	172.	gnādo occubuerunt. Alij fratres		& Luconū, a Tartariis ad Iesupole	
Swinski Lubicz	200.	patruelles in Calif. Pal. domicilia		occubuit. Sepult q in Iesupole Io.	
Swiderski Lubicz	201.	sua constituerūt de his fol. 172.		Notar. Castren. Lukou. post ibid.	
Szyśkowski Ostioia	361.	Sokołowski Lilia	55.	Praposit. & Georg. Parochū Sta-	
Stybichen	472.	489. Solomierecki	90.	nislai filij, Stan. miles & Mart.	
Szypniewski Odrowaz	316.	Sokołowski Korab	179.	Ioā. Zamoyski Cancell. Eiq filij 4	
Skrzypienski Ogoneczyk	333.	Sobocki	147.	Stanisl. Secr. R. M. Sig. 3. Aulicq	
Skrzynski Lada		Smogorzewski Lodź	174.	Ser. Anna Regina Suecia in lite-	

I N D E X.

ris & moribus in Gallia, Germa-	Tyskiewicz	Leliwa	92. Wierozowski	Leliwa	101.
nia, Italia educatus ad Paul. 5.	Tylicki	Lubicz	190. Wierzbowski	Lubicz	146.
Pont. legatus Thoma Zamojski	Trzemeski	Gozdawa de Trzemeska	Wierzbowski	Lubicz	197.
Cap. Knisincn. Dux Peregrina-	in Send. Pal. à tribus fratribus	Wierzbicki	Ostrem		380.
tionis ad Regē Gallor. Ludouicū	Adam. Nicod. Blas fuit posteritas	Wierzbicki	Natęcz		257.
3. cum Abbate Pokrzyw. Nicol.	Adam. in Vngaria miles demū in	Wieniecki			261.
Gniwocz Cōes & post annū ipse	patria ad Rokosū cum Gniwo-	Wierzbicki	Nieczuia		273.
quod legatus in Galliam fuit ex	bowna reliquit Adam, cū Ziet-	Wiesotowski	Ogonczyk		333.
Sophia Brzeska 6 filios suscepit.	kienio Luca militem, in Prussia	Wierzonicki	Okfia		338.
Studzinski Prus	543. Vex illif. Ducis Dominici in Za-	Wielowieiski	Putkożic		383.
Slubicki Prus	544. staw, & contra Abasiū, reliquit	Wierzbowski	Prawdżic		511.
Suchecki Roza	644. Io. ex Bogucka, Nicod. in Pocutia	Wietrzynski	Przegonia		531.
T anski Natęcz	263. transijt, corrupte vocatur Strze-	Wietwinski	Prus		554.
Talwoß Labęć	13. miescy, Blas ad Opoczno manet.	Wierzbicki	Radwan		573.
Tarnowski Leliwa	67. Andr fil. Adami 7. filios reliquit	Węgrzynowski	Rawicz		602.
Taczalski Lodż	174. Stan. alter fil. ex Galowska Fali-	Wydzga	Lazanki		44.
Trabski Prawdżic	509. cianum cuius filij. Stanisł. Nicol.	Wyskocki	Leliwa		78.
Tabasowski Prus	573. Polynen. Camer. & Marcian	Wilkanowski	Lis 143. Albertus &		
Tarnowski Rola	627. filia illius Barbara cōfors Nicol.	Adamus	erant Succammerarij		
Trzećiecki Lewart.	136. Zakl. ka. Sunt optime propa-	Visogrodensis Terra.			
Terawki Osoria	356. gati & milites.	Wichorowski	Lis		147.
Telinski Ostoa	376. Trczinski Pobog	437. Wyskowiec	Lodzia		157.
Trzebienski Iastrzebiec Martinus	Tinicki Natęcz	263. Wyganowski	Lodż		174.
Rothmag. 1520. & Trib. militia	Trczinski Rawicz	585. Wilk Madrostki			215.
2. millia Tartar. fudit inquit Va	Tomicki Lodż	169. Wilczek Madrostki			215.
ponius, Nicol. iudicio & gladio	Tłocki Lodż	173. Wyzycki Gieralt			353.
maiorū decor posteritati rel. qu. t	Tworowski Pitawa	399. Wirschowski Pobog			437.
exemplū Stanisł. suus fil. nō de-	Tchorzewski Rogala	610. Wilkowski Pobog			437.
gener parenti, qui sicut progeni-	Tulibowski Natęcz	255. Wichrowski Pomian			466.
tor à Sig. f. ita ille à Sig. f. Aug.	Tupalski Natęcz	261. Wilkostowski Pomian			468.
Rege retulit pro meritis glorio-	Tumalewski Radwan	573. Wilkowski Natęcz			263.
sa premia, Alexan. filij Stanisł.	V inski Lubicz	Wilkozki Nieczuia			273.
excultam indolē literis iure &	Vleski Ostoa	190. Wilczowski Nżeczunia			273.
iustitia in altos deduxit gradus,	Udrzycki Natęcz.	375. Witosławski Nieczunia			274.
nā Succam. Ter. Leopold. ad Amu-	Vieiski Nowina	258. Wichorski Nieczunia			274.
ratbē Turc. Imper. Legatū tyran-	Ucbanski Radwan	295. Wydzierzewski Nowina			295.
nicū eius in regnū aff. ctum au-	Vleniecki Przerowa	569. Wysocki Odrowaz			314.
daci retrusit responso; Reliquit	W asowic Labęć	528. Wyssiegierd Odrow			316.
fil. Petr. & Mart. sed in flore ado-	Wardeski Leliwa	11. Wysocki Ogonczyk			
lescentie ad Superos translati.	Warz Rawicz	83. Wydzierzewski Ogonczyk			332.
Optimo verò patrū boni promo-	Wiaz Leliwa	588. Wylski Putkożic			488.
tor illorū parens, ad spir. ritualem	Wasieniczowicz Makarow	89. Wybranowski Roza			642.
vitā disposuit animū Unde Can-	Wadowski Ostoa	216. Witunski Rola			627.
cell. Principissa Pol. tum Abbas	Walewski Roch	377. Witosławski Prawdżic			518.
perpetuusq; administrator An-	Wazynski Pitawa	618. Wilzenski Proсна			522.
dreonia Demū Episc. Premisl.	Wandza Pogonia	413. Wisnięwski Prus			543.
& Procancell. Regni.	Wasowski Natęcz	449. Wilam Radwan			572.
Trzebucowski Ogonczyk	642. Warganski Rola	263. Wisowaty Roch			619.
Tzebienski Roza	54. Wiernek Lagoda	627. Wyścieljski Rola			632.
Trizna Lilia		36. Wilczek Roza			641.

Wilczynski

I N D E X.

Wilczynski Roża	641. Zaleski Lubicz	203. militem cum Radżimirski Palat. Pod-
Wolfski Labec 8.	Wolfski 90. Zagorski Ostoia	374. lachia legatus in Moschouiam, cum
Wolfski Gieralt	353. Zaborovvski Ostoia	378. Gostkovska armor. Iunofa filios re-
Womowvski Ostoia	376. Zavyisa Paweża	384. liquit Thomam militem in Moscho-
Woronicz Paweża	385. Zakliczewvski Pilavva	413. uia, Prussia, & contra Tartaros, Ca-
Wolfski Pomian	466. Zapolski Pobog	433. simirum, Franciscum, Stanislaum
Wroblowski Gieralt	353. Zadałka Pobog	438. optimos milites.
Wolicki Nabram	243. Zdanovvski Pomian	460 Zerostavvski Pomian 668.
Woistawvski Natęcz	257. Zbajski Natęcz	254. Zgierski Nieczuia 274.
Wolfski Natęcz	260 Zarczynski Natęcz	259. Zeljski Ogonczyk 326.
Womowvski Natęcz	262. Zabicki Natęcz	262. Zebrzydovvski Radvvan 565.
Wolfski Odrowas	315. Zarczycki Norvina	295. Zembocki Radvvan 570.
Wojzyk Ogonczyk	333. Zakrzewvski Ogonczyk	331. Ziemak Ravvicz 596.
Wlostonvski Oksa	342. Zaparvski Ogonczyk	335. Zydkievicz Iastrzembiec in Volhynia
Wrocimowski Putkozyc	482. Zakobielski Przegonia	531 ex quibus Daniel Notar. Castr. Lubl.
Wolfski Putkozyc	483. Zabicki Pravdżic	517. vir iurisperita celsus, tenet matri-
Woienski Putkozyc	488. Zaiaczkovvski Pravvda	513. monium cum Schembergi filia.
Wolczek Putkozyc	489. Zavyisa Pizerovva	528. Zelazo Ravvicz 601.
Wlodek Putkozyc	488. Zvviarkovvski Przegonia	532 Zyrovviecki Lodż 572.
Wlodek Pravdżic	503. Zaiaczkovvski Prus	545. Zglinicki Prus 549.
Wolfski Prus	544. Zaborovvski Ravvicz	597. Zborzynski Lubicz 17.
Wotovvski Prus	549. Zaczkovvski Ravvicz	601. Zgorka Lodż 167.
Wolodkievvicz Radvvan	574. Zaluski Raw.cz	601. Zolczynski Lubicz 193.
Woykunovvski Radvvan	574. Zawada Ravvicz	602. Zolkievvski Lubicz 193.
Wolucki Ravvicz	586. Zawadzki Rogala	611. Zlotisevvski Ostoia 376.
Wnuczek Lazanki	44. Zakßenski Roża	643. Zlotopolski Natęc 258.
Wulvvanovvski Nabram.	242. Zalenski Roża	644. Zlotnicki Norvina 289.
7 Aveistovvski Lada	33. Zamoszczki Roża	644. Zlotovvski Ogonczyk 330. Ex quibus
7 Zablocki Lada	34. Zelistavvski Pilavva	413. Mattheus vir magnarum literarum
Zdanovvski Larissa	41. Zeromski Pobog	437. Canonicus Plocen. Theologus. Flo-
Zdan Lazanki	44. Zeromski de Zeromin Norvina 289.	rianus erat Rothmag. Sebastianus
Zabrzeżinski Lelivva	89. Ioannes Henricus & Martinus sor-	Notarius Plocensis, alij in Confinib.
Zavvadzki Lu	143. tes suas donant 1361. Añ. in Plon-	Regni, ex illis ad Kodacum alij ad
Zaleski Lu	144. sko in districtu Zakrocimen. Stani-	Craconiam.
Zadambrovvski	145. slaus Aulicus Bona Sfortia cum Wo-	Zvvolvski Ogonczyk 334.
Zgorka Lodz	167. lenka armorum Gracie reliquit	Zdrovvski Oksa 342.
Zabinski Lodz	173. Martinum militem in Moschouiam	
Zaorvski Lubicz	202. cum Stephano Rege, & Augustinum	

Laus Deo, B. Mar. Virgini, & S. Patri Dominico.

Okolski, Szymon

Orbis Polonus

Bd.: 2.

Cracovia 1641

2 Polon. 18-2

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10635850-5